

الْقُرْآنُ الْكَرِيمُ

תרגום מובני הקוראן המפואר לעברית

وَقَدْ فَهِمَ الْهَادِي
لِلَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِ الْعَمَالِ
وَلَا يَجُورُونَ

וקף סוללה יתעלה מטעם שרת שני המסגדים הקדושים
הסלף סלמאן בן עבד אל-עזיז צאל סעד
המכירה אסורה

الْقُرْآنُ الْكَرِيمُ

הַקּוּרְאָן הַמְּפָאָר

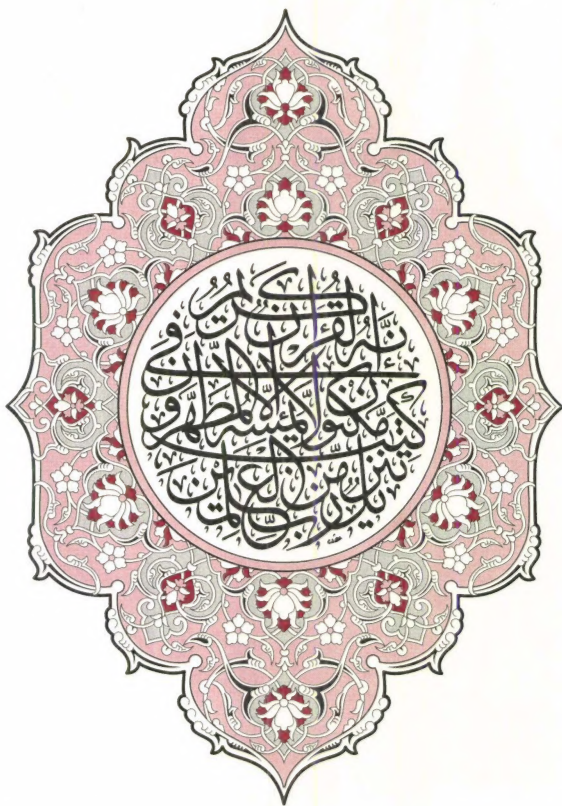
תרגום

פרופ' אַסְעַד נַמֵּר בּוּסוּל

מרכז המלך פהד להדפסת הקוראן המפואר

אל-מדינה אל-מונוורה

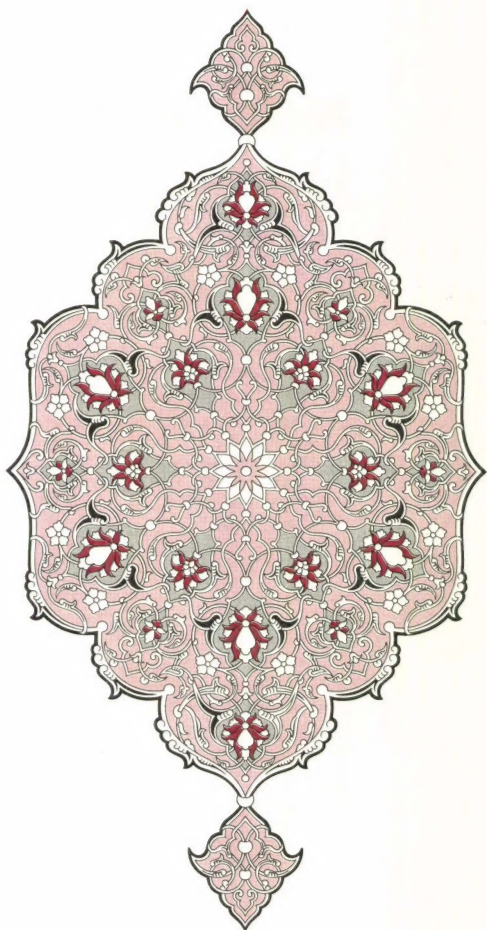
إِنَّا نَحْنُ رَبُّكَ الذِّكْرُ وَإِنَّا لَنَحْفَظُكَ

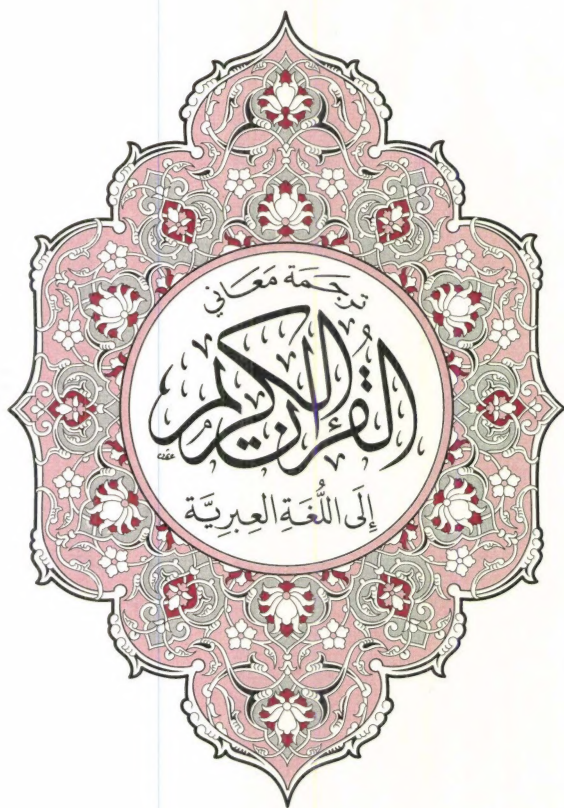
שרת שני המסגדים הקדושים (הפצעה ומסגד הנביא), הוד מלכותו
המלך סלמאן בן עבד אל-עזיז אאל סועוד מלך הממלכה הסעודית
מתכבד להוציא צו להדפסת התרגום הזה למובני הקוראן המפואר

تَمَدَّدَ بِالْأَرْطِطَاعَةِ هَذِهِ الرَّحْمَةِ لِمَعَانِي الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ
خَالِدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ الْمَلِكِ سُلَيْمَانَ بْنِ عَبْدِ الْعَزِيزِ السُّعُودِي
مَلِكُ الْمَمْلَكَةِ الْعَرَبِيَّةِ السُّعُودِيَّةِ

وَقَفَّ لِلَّهِ تَعَالَى مِنْ خَادِمِ الْحَرَمَيْنِ الشَّرِيفَيْنِ
 الْمَلِكِ نَيْيَافَتَانِ بَرَعَتَا الْعِزِّ زَالَ سَعُود
 وَلَا يَجُوزُ بَعْدَهُ
 يُونُسَ مَجَانًا

וקף לאללה יתעלה מטעם שְׁרַת שְׁנֵי הַמִּסְגָּדִים הַקְדוֹשִׁים
 הַמְלִךְ סַלְמָאן בֶּן עֲבָד אֶל-עֲזִיז אַל אַל סוּעוּד
 הַמְכִּירָה אֶסוּרָה
 בַּחֲנִים

مَجْمَعُ الْمَلِكِ أَفْهَامُ طَبَايعِ الصَّحَفِ الشَّرِيفِ

ونحمد الله سبحانه وتعالى أن وفق لإنجاز هذا العمل العظيم الذي نرجو أن يكون خالصاً لوجهه الكريم، وأن ينفع به الناس.

إننا لنذكر أن ترجمة معاني القرآن الكريم - مهما بلغت دقتها - ستكون قاصرة عن أداء المعاني العظيمة التي يدل عليها النص القرآني المعجز، وأن المعاني التي تؤديها الترجمة إنما هي حصيلة ما بلغه علم المترجم في فهم كتاب الله الكريم، وأنه يعتريها ما يعتري عمل البشر كله من خطأ ونقص.

ومن ثم نرجو من كل قارئ لهذه الترجمة أن يوافي مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف بالمدينة النبوية بما قد يجده فيها من خطأ أو نقص أو زيادة للإفادة من الاستدراكات في الطباعات القادمة إن شاء الله. والله الموفق، وهو الهادي إلى سواء السبيل، اللهم تقبل منا إنك أنت السميع العليم.

הקדמה

**מאת הוד מעלתו שיח' ד"ר עבד אל-לטיף בן עבד
אל-עזיז בן עבד אר-רחמן אאל אש-שיח' השר לעניני
האסלאם והאוקאף (ההקדשים) וההסברה וההכון
המשגיח על מרכז המלך פהד**

השבח לאללה רבו העולמים, שאומר בספרו (הקוראן): «הנה בא אליכם
אור מעם אללה ספר ברור (הקוראן)».

תפלת אללה ושלומו על נכבד הנביאים ושלחי אללה (הנביא מוחמד),
שאמר: «הנעלים ביניכם הם אלה שלמדו את הקוראן ולמדוהו».

ולגוף הענין:

אנו נענים להנחיות שרת שני המסגדים הקדושים (הכעבה ומסגד
הנביא), הוד מלכותו המלך סלמאן בן עבד אל-עזיז אאל סועוד (ישמרהו
אללה ויאריך ימיו). מבקש הוד מלכותו בהנחיותיו לתרגם את מובני
הקוראן המפאך לכל שפות תבל כדי להביא את תכנו בפני העמים
המסלמים והלא מסלמים שאינם דוברי ערבית.

המשךד לעניני האסלאם והאוקאף וההסברה והכון בממלכה הסעודית,
מאמין בחשיבות תרגום מובני הקוראן המפאך לשפות תבל וזאת כדי
לעשות קמצותו של הנביא מוחמד שצנה על המסלמים באומרו: «מקרו
מפי לאנשים ולו פסוק אחד».

ובכו כשרות לדוברי השפה העברית, מרכז המלך פהד להדפסת הקוראן
המפאך באל-מדינה אל-מונרה שמח להציג בפני דוברי העברית
הנכבדים התרגום העברי למובני הקוראן המפאך פרי עמלו של ד"ר
אסעד נמר בוסול, תרגום שעבר הגהה של ד"ר תיסיר חסן מוחמד עזאם
מטעם מרכז המלך פהד.

השבח כלו לאללה ישתיב שמו שהתיר את פעלנו הנשגב הזה בהצלחה.
וכלנו תקנה שפעל זה יביא תועלת וברכה לבני אנוש.

ونحمد الله سبحانه وتعالى أن وفق لإنجاز هذا العمل العظيم الذي نرجو أن يكون خالصاً لوجهه الكريم، وأن ينفع به الناس.

إننا لندرك أن ترجمة معاني القرآن الكريم - مهما بلغت دقتها - ستكون قاصرة عن أداء المعاني العظيمة التي يدل عليها النص القرآني المعجز، وأن المعاني التي تؤديها الترجمة إنما هي حصيلة ما بلغه علم المترجم في فهم كتاب الله الكريم، وأنه يعتريها ما يعتري عمل البشر كله من خطأ ونقص.

ومن ثم نرجو من كل قارئ لهذه الترجمة أن يوافي مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف بالمدينة النبوية بما قد يجده فيها من خطأ أو نقص أو زيادة للإفادة من الاستدراكات في الطباعات القادمة إن شاء الله. والله الموفق، وهو الهادي إلى سواء السبيل، اللهم تقبل منا إنك أنت السميع العليم.

הקדמה

**מאת הוד מעלתו שיח' ד"ר עבד אל-לטיף בן עבד
אל-עזיז בן עבד אר-רחמן אאל אש-שיח' השר לעניני
האסלאם והאוקאף (ההקדשים) וההסברה וההכון
המשגיח על מרכז המלך פהד**

השבח לאללה רבון העולמים, שאומר בספרו (הקוראן): «הנה בא אליכם
אור מעם אלה ספר ברור (הקוראן)».

תפלת אלה ושלומו על נכבד הנביאים ושלחי אלה (הנביא מוחמד),
שאמר: «הנעלים ביניכם הם אלה שלמדו את הקוראן ולמדוהו».

ולגוף הענין:

אנו נענים להנחיות שרת שני המסגדים הקדושים (הכעבה ומסגד
הנביא), הוד מלכותו המלך סלמאן בן עבד אל-עזיז אאל סועוד (ושמרהו
אללה ונאריד קמיו). מבקש הוד מלכותו בהנחיותיו לתרגם את מובני
הקוראן המפאך לכל שפות תבל כדי להביא את תכנו בפני העמים
המסלמים והלא מסלמים שאינם דוברי ערבית.

המשדד לעניני האסלאם והאוקאף וההסברה וההכון בממלכה הסעודית,
מאמין בחשיבות תרגום מובני הקוראן המפאך לשפות תבל וזאת כדי
לעשות כמצותו של הנביא מוחמד שצנה על המסלמים באומר: «מסרו
מפי לאנשים ולו פסוק אחד».

ובכן כשרות לדוברי השפה העברית, מרכז המלך פהד להדפסת הקוראן
המפאך באל-מדינה אל-מונורה שמח להציג בפני דוברי העברית
הנכבדים התרגום העברי למובני הקוראן המפאך פרי עמלו של ד"ר
אסעד נמר בוסול, תרגום שעבר הנהה של ד"ר תיסיר חסן מוחמד עזאם
מטעם מרכז המלך פהד.

השבח פלו לאללה ושתבח שמו שהכתיר את פאלנו הנשגב הזה בהצלחה.
וכלנו תקנה שפעל זה יביא תועלת וברכה לבני אנוש.

מרכז המלך פהד להדפסת הקוראן המפואר

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مقدمة

بقلم معالي الشيخ الدكتور
عبد اللطيف بن عبد العزيز بن عبد الرحمن آل الشيخ
وزير الشؤون الإسلامية والدعوة والإرشاد
المشرف العام على المجمع

الحمد لله رب العالمين، القائل في كتابه الكريم:

﴿... قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ﴾.

والصلاة والسلام على أشرف الأنبياء والمرسلين، نبينا محمد، القائل:
«خيركم من تعلّم القرآن وعلمه».

أما بعد:

فإنفاذاً للتوجيهات خادماً الحرمين الشريفين، الملك سلمان بن عبد العزيز آل سعود - حفظه الله - بالعبارة بكاتب الله، والعمل على تيسير نشره، وتوزيعه بين المسلمين في مشارق الأرض ومغاربها، وتفسيره، وترجمة معانيه إلى مختلف لغات العالم.

وإيماناً من وزارة الشؤون الإسلامية والدعوة والإرشاد بالملكة العربية السعودية بأهمية ترجمة معاني القرآن الكريم إلى جميع لغات العالم المهمة؛ تسهلاً لفهمه على المسلمين الناطقين بغير العربية، وتحقيقاً للبلاغ المأمور به في قوله ﷺ: «بلغوا عني ولو آية».

وخدمةً للناطقين باللغة العبرية يطيب لمجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف بالمدينة المنورة أن يقدم للقارئ الكريم هذه الترجمة إلى اللغة العبرية التي قام بها الدكتور أسعد بصول، وراجعها من قبل المجمع الدكتور تيسير حسن محمد العزام.

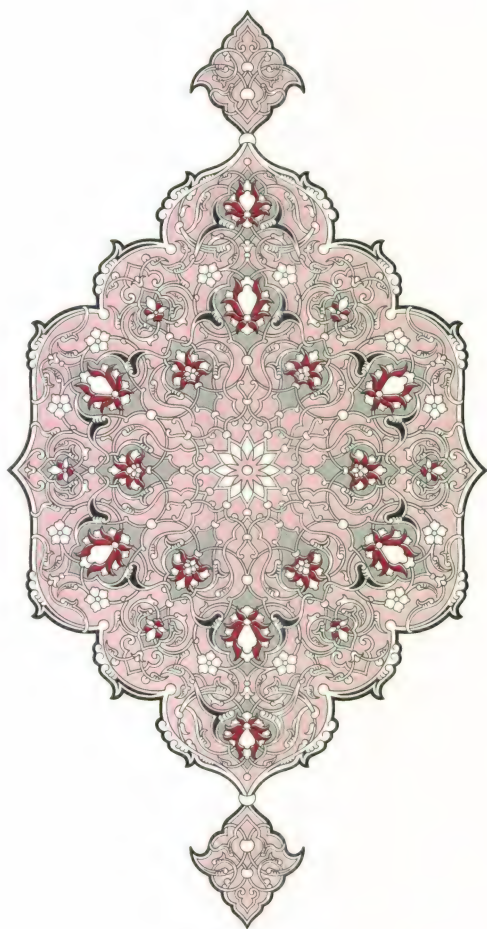
אֲדָ חָשׁוּב לָצִיץ שְׂכָכֵל שֶׁהִצְלַחְתָּנוּ בְּבִירָה תְּהִיָּה בְּתִרְגּוּם, אִין אָנוּ מְצַפִּים
שֶׁנִּצְלִיחַ לְהַעֲבִיר אֶת תִּכְנוּ וּמוֹבְנוּ שֶׁל הַקּוּרְאָן הַמְּפָאָר, הַתִּכּוֹן הָעֲצוּם
וְהַכְּבִיר בְּנוֹסָף לְנוֹסוּחֵי פְּסוּקֵי הַנְּפִלְאִים וְהַמְדִּיקִים שֶׁל הַקּוּרְאָן
מִהֶעֱרַבִית לְכָל שָׁפָה אַחֶרֶת אֲשֶׁר תִּהְיֶה.

וּבְנוֹסָף לַכֵּךְ נֹאמַר שֶׁהַתִּרְגּוּם הַזֶּה מְבִיעַ אֶת הַבְּנִתוֹ הָאִישִׁית שֶׁל הַמַּתְרַגֵּם
לְנֶסַח הַקּוּרְאָנִי בְּעֶרְבִית, וְלֹא מִן הַנִּמְנָע שְׂמָה שְׁקוּרָה לְכָל מַעֲשֶׂה אָנוּשׁ
שֶׁיִּפְּלוּ טְעִיּוֹת בְּתִרְגּוּם אוֹ חֲסִירוֹנוֹת, כִּי הַשְּׁלֵמוֹת הֵיא אֲדָ וְרַק לְאַלְלָה
(יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ).

אִי לַכֵּךְ בְּקִשְׁתָּנוּ מְקוּרְאֵי הַתִּרְגּוּם הָעֵבְרִי הַזֶּה שִׁיּוּדִיעוֹ לְאַנְשֵׁי מֶרְכָּז
הַמֶּלֶךְ פֶּהַד בָּאֵל-מְדִינָה אֶל-מוֹנֶנְרָה אִם לָהֶם יֵשׁ הָעֵרוֹת עַל הַתִּרְגּוּם, דָּבָר
שֶׁיָּבִיא לִיָּדֵינוּ לְתִקּוֹן הַתִּרְגּוּם בְּהוֹצָאוֹת הָעִתִּידוֹת שֶׁל הַתִּרְגּוּם.
וּלְבִסּוֹף, אֲלָלָה הוּא מִנְחָנוּ לְדֶרֶךְ הַהִצְלָחָה וּלְמַעֲשֵׂי הַחֶסֶד.

אֱלֹהֵנוּ! קַבֵּל נָא אֶת עֲמָלָנוּ זֶה.

הָרִי אֶתָּה הַשּׁוֹמֵעַ הַנִּעֲנֶה וְהַכֵּל יוֹדֵעַ.

הקדמת המתרגם בשם אללה הרחמן והרחום

השבח לַאֵלָּהָה אשר בחסדו נִשְׁלַם כל טוב ותפילת אֵלָּהָה ושלומו על נביאנו מוחמד ועל בני משפחתו וחבריו. לאחר קבלת ההזמנה מטעם מרכז המלך פהד להדפסת הקוראן המפואר באל-מדינה אל-מונורה על מנת לתרגם את מובני הקוראן לשפה העברית, שמחתי הייתה גדולה על הכבוד הזה שניתן לי. אולם היה לי הרבה היסוס לקבל על עצמי את המשימה הזו בגלל העובדה שתרגום מובני הקוראן טומן בחובו אחריות גדולה. ובכל זאת מה שדחף אותי לקבל על אחריותי את המשימה הזו, שלא קיים תרגום נכון וראוי למובני הקוראן המפואר לשפה העברית. שהרי התרגומים הנמצאים בידי קוראי העברית, כולם תרגומים של מתרגמים יהודים:

- (1) הרמן (צבי חיים) רקנדרוף - אלקוראן או המקרא, 1857.¹
- (2) יוסף יואל רבלין – אלקוראן, הדפסה שנייה: תשכ"ג 1963.
- (3) אהרן בן שמש – הקוראן, מהדורה שנייה, 1978.
- (4) אורי רובין – הקוראן, 2005.

תרגומים אלה אינם מבטאים את מובני ספרו של אללה בצורה נכונה אצל קוראי העברית, כי לא יתקבל על הדעת שהמתרגם את מובני הקוראן תרגום נכון אלא אם כי חייב להיות אדם מאמין שספר זה הנו השראה אלוהית. ומה שעזר לי לקבלת ההחלטה היה התרגום שלי לקוראן המפואר לאנגלית שפורסם בשנת 2011.

מה שמאפיין תרגום זה מתרגומים אחרים, המאמץ המיוחד שהשקעתי בהבהרת והבלטת מסר הקוראן המוסרי, האינדיבידואלי, החברתי, ויחס האסלאם שוחר השלום בקרב המוסלמים והלא מוסלמים, ובעיקר היהודים והנוצרים.

תרגום זה שונה מקודמיו באופן דרסטי בהיותו תרגום אסלאמי, שערך אותו מוסלם מאמין באללה, בשליחיו ובספריו שהורדו על ידי אֵלָּהָה העוזז והחכם.

תרגום זה מכיל הקדמה אודות הקוראן ומדעי הקוראן שהוגשו על ידי מכון המלך פהד להדפסת הקוראן המפואר, הקדמה שתרגמנו אותה תחת הכותרת: "הקדמה לתרגום מובני הקוראן המפואר". הקדמה החושפת בפני הקורא את מובני הקוראן ומדעיו והתפתחות המדע הזה במהלך הדורות.

1. התרגום הזה אינו ידוע לקורא העברי המודרני.

לגבי שיטת התרגום הריהי מפורטת בפסקות הבאות:

- א. הקפדתי על נכונות ודייקנות בתרגום מובני הטקסט הקוראני הקפדה מלאה. במידה והלשון העברית לא עמדה בהקפת המובן של הטקסט הערבי, הוספתי ביטויים מבהירים בין סוגריים () או הערתי בשוליים מספר של הוספות להבהרת המשמעות, ומספר הערות השוליים הגיע ל-1800.
- ב. הסתמכתי בתרגום על «את-תפסיר אל-מויסר, הפרשנות הנוחה», שיצא לאור על ידי מכון המלך פהד להדפסת הקוראן המפואר באל-מדינה אל-מונורה שחובר על ידי אנשי דעת מובחרים (עולמא).
- ג. נעזרתי בשני מילונים חדישים להסברת מובני מלים בערבית ותרגמתי אותן לעברית:
 - (1) פרופ' דוד איילון, ופרופ' פסח שנער, מלון ערבי-עברי ללשון הערבית החדשה قاموس عربي-عبري للغة العربية المعاصرة.
 - (2) ד"ר דוד שגיב, מילון שגיב, ערבי – עברי, עברי – ערבי. נדפס 2008. قاموس سجيّف، عربي-عبري، עברי-عربي، 2008.
- ד. חיברתי בין הפסוקים המדברים על נושא אחד בפרקים שונים וציינתי את שם הפרק ומספרו וגם מספר הפסוק, למשל: (ראה סורת אל-בקרה 2: 210).
- ה. חילקתי את התרגום לשלושים חלקים, כפי שזה מתבטא בחלוקת הקוראן, חילקתי את הפרק (הסורה) לפסוקים ופסקאות עם מספרים סידוריים להקל על הקורא לאתר את הפסוקים שבהם הוא עצר במהלך קריאת הקוראן.
- ו. השתמשתי במבטא הכבוד "אללה" הערבי במקום כל שם עברי אחר, על-מנת לבטא את שם אללה יתברך ויתעלה שמו. אבל שמות הכבוד האחרים של אללה תרגמתי לעברית, למשל: «בשם אללה הרחמן והרחום».
- ז. שמרתי על השמות הערביים של הנביאים והדמויות החשובות בנוסף לשם המקביל לו בעברית (אם קיים) בין סוגריים, כגון: מוסא (משה). וצירפתי נספח של שמות הנביאים בסוף התרגום, גם שמרתי על מספר מונחים בערבית שהיה קשה לתרגמם לעברית כמו: זכאת, חניף, ג'יהאד.
- ח. ערכתי תוכן עניינים בסוף התרגום לשמות ולנושאים החשובים והעיקריים.
- ט. השתמשתי בתעתיק השמות הערביים, באותיות ערביות, בעיקר האותיות הערביות שאין להן מקביל בעברית כגון:

ث = ת', ح = ג', ذ = ד', ض = צ', ظ = ט', غ = ע' וכו'

וצירפתי רשימה לאותיות אלה (נספח) בסוף התרגום.

י. ניקדתי את התרגום במלואו, ניקוד מלא על-מנת למנוע חוסר הבנה בקריאת מילה או מונח קוראני. בארבעת התרגומים של המתרגמים היהודיים, למשל: בן שמש לא ניקד את תרגומו, ואורי רובין ניקד ניקוד חלקי, אבל ריבלין ניקד את התרגום ניקוד מלא, כי הוא השתמש בשפה תלמודית קשה שקוראי העברית התקשו לקרוא או להבין. גם צבי חיים לא ניקד את התרגום שלו.

י"א. הסברתי את שמות הפרקים, וצינתי מדוע נקרא הפרק בשם זה, וגם ציינתי את המקומות שנזכר בהם השם הזה בפרקים אחרים, ציון שם הפרק, מספרו ומספר הפסוק.

גם נתתי שמות עבריים חדשים למספר פרקים המתאים לרוח השם בתוך הפרק, למשל: אל-מא'דה- תרגמתי לעברית: הסעודה מן השמים במקום השולחן הערוך או השולחן כפי שתרגמו ארבעת המתרגמים היהודיים. ויש דוגמת השם הזה שמות רבים. כלומר, החזרתי את הרוח האסלאמית לשמות של הפרקים.

י"ב. ציינתי אם הפרק ירד במכה או במדינה.

י"ג. קראתי לתרגום שלי (הקוראן המפואר), תפארת לספר אללה ישתבח ויתעלה שמו. ולהבדיל מתרגומים קודמים שלא התייחסו לזה. למשל:

- 1) צבי חיים – הקוראן או המקרא.
- 2) יוֹסֵף יוֹאֵל רֶבֶלִין – אֶלְקוֹרְאָן (القرآن) השתמש בה' היידוע הערבית.
- 3) אֶהְרֹן בֶּן שֶׁמֶשׁ – הַקּוֹרְאָן (القرآن) השתמש בה' היידוע הערבית.
- 4) אורי רובין – הַקּוֹרְאָן (القرآن) השתמש בה' היידוע הערבית.

נקודת המחלוקת העיקרית ביני לבין המתרגמים היהודיים שהם סבורים כי הנביא מוחמד עליו תפילת אללה ושלומו, חיבר את הקוראן ולא הורד על ידי אללה ישתבח ויתעלה שמו. ולכן, כולם התייחסו לקוראן כטקסט ספרותי. אני מודה לאללה יתעלה וישתבח שמו, אחר שהשלמתי את מלאכת התרגום של מובני הקוראן המפואר לשפה העברית, ובכן הצלחתי להיות המתרגם היחיד לקוראן המפואר לשתי שפות: האנגלית והעברית. כמו-כן, התרגום העברי הזה הנו התרגום הראשון שיוזם אותו מוסלם. אני מקווה שנתתי לקוראן המפואר את כבודו וחלקו בהעברת מובניו לקוראי השפה העברית בצורה אמינה כדת וכדין ולפי רצונו של אללה.

הקדמת תרגומי מובני הקוראן המפואר

פתח דבר

הקוראן המפואר הוא דבר אללה (יתעלה שמו) הוריד פסוקיו והמובנים שלו אל שליחו מוחמד (עליו ברכת אללה ושלומו) כרחמנות לכל בני אנוש, מבשר ומזהיר, ולקרוא אל אללה, ברצונו, ולהיות אור מאיר. והנה הגדרה קצרה לקוראן המפואר ושליחותו.

1. הגדרה כללית לקוראן המפואר:

הקוראן המפואר הוא דבר אללה (יתעלה שמו) אשר הורד על שליחו מוחמד (עליו ברכת אללה ושלומו), אשר הושרה אליו בכתבו ובלשונו, הכתוב בספר (הקוראן), אשר עבר מפה לאוזן, הבא בזה אחר זה, אשר עובדים הבורא בקריאתו.

אללה (יתעלה שמו) הוא אשר קרא להשראה שהוריד על שליחו מוחמד (עליו ברכת אללה ושלומו) «הקוראן». אללה (יתעלה שמו) אומר: «הן אנחנו הורדנו אליך את הקוראן בהמשך» (הקוראן 76 : 23), משום שהוא נקרא בהתמדה ולא יוזנח.

ואללה (יתעלה שמו) קרא לו גם «אל-כתאב, הספר». אללה (יתעלה שמו) אומר: «הורדנו לך (מוחמד) את הספר (הקוראן) עם האמת». משום שהוא עשוי להכתב בהתמדה ולא יוזנח.

ואללה (יתעלה שמו) תאר את הקוראן המפואר שהוא: «פִּיךָקָאן, מבדיל בין האמת לשקר», והוא: «דִּיכְר, הזכרה», והוא: «הוֹדָא, הדרכה, הנחיה», והוא: «נור, אור», והוא: «שִׁפָּא', רפוי», והוא: «חִכִּים, חכם», והוא «מִוְעָטָה, דרשה, עצה», ועוד מהתיאורים המראים את עצמת הקוראן המפואר ושלימותו שליוחותו.

הביטוי «מוֹצִיחַ, ספר, כרך» נלקח מן «הצווחוף, הדפים» אשר הקוראן המפואר נכתב עליהם. וזה כינוי אשר חברי הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) השתמשו להורות על הספר אשר הקוראן המפואר נכתב על הדפים שלו.

הקוראן המפואר הוא השראה מאללה (יתעלה שמו) הוריד אותו המלאך גִּיבְרִיל (עליו השלום) מן השמים לתוך הלב של הנביא מוחמד (עליו ברכת אללה ושלומו). אללה (יתעלה שמו) אומר: «ואכן הוא (הקוראן) הורד מאת ריבון העולמים. ירד בו (מן השמים) הרוח הנאמן (גִּיבְרִיל, גבריאל), על לבך למען תהיה מן המזהירים»¹ בלשון ערבית ברורה». (הקוראן 26 : 192 - 195)

1. ר' סורת אל-בקה 2 : 97.

הנביא מוחמד (עליו ברכת אללה ושלומו) אינו מיוחד בין השליחים בענין זה. אומנם כל אחיו השליחים (עליהם ברכת אללה ושלומו) ג'ִבְרִיל (עליו השלום) היה יורד עליהם בהשראה מאללה (יתעלה שמו).

ואללה (יתעלה שמו) יבחר לנאמנות עצומה זו מי שהוא ירצה. אללה (יתעלה שמו) אומר: «אללה בוחר שליחים מקרב המלאכים ומקרב האנשים. אללה שומע ורואה». (הקוראן 22 : 75)

והוא יודע היטב מי מסוגל לקבל אותה ומי שאינו מסוגל, משום שהבריות הם בריאתו. אללה (יתעלה שמו) אומר: «ורִיבונְךָ יברא את אשר ירצה ויבחר...» (הקוראן 28 : 68)

2. ירידת הקוראן המפואר מן השמים :

ירידת ההשראה על שליח אללה (עליו ברכת אללה ושלומו) היתה ביום שני, השבעה-עשר ברמז'אן, שנת 610 לספירת הנוצרים במערת חֲרָא' – אחד מהרי מכה המכובדת – אשר המלאך ג'ִבְרִיל (עליו השלום) ירד עליו מן השמים בפסוקים האלה :

1. קרא בשם ריבונך אשר ברא!
 2. ברא את האדם מטיפת דם קרוש.
 3. קרא! וריבונך הוא הנדיב מכל.
 4. אשר לימד (את האדם) לכתוב בעט.
 5. לימד את האדם את אשר מעולם לא ידע. (הקוראן 96 : 1 - 5)
- הפסוקים האלה היו הראשונים שהורדו לשליח אללה (עליו ברכת אללה ושלומו). והנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) חזר אל ביתו במכה כשלבד רועד מהמורא והפחד אשר חווה. הוא סיפר את הספור לרעיתו, אם המאמינים, ח'דיג'ה בִּנְתַּ חִי'נְלֵד (ירצה אותה אללה), ואמר לה: «אני ירא לנפשי». היא ענתה לו: «לא ולא! בשורה טובה לך. אללה לא יביש אותך. אתה עושה חסד עם הקרובים, ואתה דובר אמת, ואתה נושא בנטל של היגע, ומקבל את האורח, ועוזר לנפגעי האסונות». אחר, לקחה אותו אל בן דוד שלה, «נִרְקָה בֶּן נִפְלָה», והוא היה איש חכם, ואמרה לו: «הוי בן דוד! שמע לבן אחיך!»

וכאשר שליח אללה (עליו ברכת אללה ושלומו) סיפר לו את סיפורו. ורקה בן נופל אמר: «זה המלאך שירד על מוסא (משה). הלוואי והייתי צעיר, הלוואי והייתי חי בזמן שבני עמך יוצאו אותך». שליח אללה שאל: «הם מוציאים אותי?» ורקה אמר: «כן, כל איש אשר בא במה שבאת בו בני עמך התנגדו לו. ואם יבוא יומך ואני עוד חי אעזור לך בכל כוחי». אך ורקה נפטר זמן קצר אחרי הפגישה הזו.

הקוראן לא ירד שלם בבת אחת על שליח אללה (עליו ברכת אללה ושלומו) כמו שירדו ספרים של נביאים קודמים (עליהם שלום), אומנם הוא ירד מחולק במשך עשרים ושלוש שנים. לפעמים ירדה סורה שלמה, או מספר פסוקים מסורה.

החכמה מירידת הקוראן מחולק¹ כדי לייצב ולחזק את לב הנביא מוחמד (עליו ברכת אללה ושלומו) בחידוש ירדת ג'בריל (עליו השלום) בהשראה, כדי שיהיה יותר חזק לעמוד בפני התעקשות הפגניים והתנגדותם למה שנשלח בו בהתחלת השליחות. אללה (יתעלה שמו) אומר: «אמרו הכופרים, 'למה לא הורד אליו הקוראן בבת אחת?' הורדנו אותו כך בהדרגה למען נחזק את לבך. ועשינו אותו ברור וקל להבין».²

כמו כן, בהורדת הקוראן מחולק יש חוכמה תרבותית גדולה נוספת, והיא ההדרגה במאמנים בהודעה והמעשה בסעיפי הדת, בכדי שיהיה יותר קל ללמדו ולהבינו, והיציאה מחשכת הבערות והכפירה והשותפות אל אור האימונה והייחוד והידע.

3. העלאת הקוראן המפואר על הכתב:

מבין האמצעים החשובים ביותר לשמירת הטקסטים הוא העלאתם בכתב, והחומר שלא מעלים בכתב עלול להשכח. ומשום שהקוראן המפואר הורד כהדרכה לבני העולם עד יום הדין, היה צריך להעלותו בכתב.

העלאת הקוראן המפואר בכתב זכתה בהתעניינותו של הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) ותשומת לבו. הוא הנחה אחדים מבין חבריו היודעים בכתובת הקוראן המפואר ועשה מהם כותבים להעלאת הקוראן בכתב. המפורסם ביותר מביניהם היה: זייד בן ת'אבת אל-אנצארי (יְרָצָהוּ אֵלֶּהָ).³

כל הזמן ההשראה ירדה על השליח של אללה (עליו ברכת אללה ושלומו), שמר אותה בזכרונו, אחר הכתיב מה שירד אליו לאחד מכותבי ההשראה לכתוב אותה, ויאמר: «שימו הפסוקים האלה בסורה שנוזר בה כך וכך», ויזכיר להם את שם הסורה, ויצווה עליהם לכתוב את הפסוקים בה. אחר הוא יצווה על חבריו ללמוד מה שירד מן הקוראן המפואר ולשמור אותו בזכרונו. לכן כל הקוראן המפואר נכתב בזמנו (עליו ברכת אללה ושלומו) על הטבלאות.⁴

1. ע' תפסיר אט-טברי 19: 10; ואל-מורשד אל-וג'יז, אבו שאמה אל-מקדסי, ע' 28.

2. ר' סורת אל-אסרא' 17: 106; וסורת אל-פורקאן 25: 32.

3. תפסיר אט-טברי 1: 28.

4. צחיח אל-בו'ח'ארי; חדית' 4592 ו 4593.

ג'בירל (עליו השלום) היה מעדכן את הקוראן המפואר פעם אחת בכל שנה, אמנם בשנה אשר בה הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) נפטר, הוא עדכן אותו פעמיים לפי סדר פסוקיו וסורותיו כפי שהוא בספר שנמצא בין ידי המוסלמים כיום כהגשמה למה שאללה (יתעלה שמו) אומר: «אכן עלינו אסיפתו וקריאתו, אך בקוראנו אותו, עקוב אחר קריאתו (מאתנו)». (הקוראן 75: 17 - 18) וכפי שאללה (יתעלה שמו) אומר: «אנחנו נקריא אותך ולא תשכח». (הקוראן 87: 6)

4. איסוף הקוראן המפואר בטבלאות:

אחרי מות השליח של אללה (עליו ברכת אללה ושלומו), החליפה הראשד, «אבו בכר אצ-צדיק» (ירצהו אללה), ציווה לאסוף את הקוראן בטבלאות באופן מאורגן כדי שלא ילך חלק מן הקוראן לאיבוד בגלל מות יודעי הקוראן בעל פה (קורא' אל-קוראן), או בגלל לקוי הדפים שנכתב הקוראן עליהם.

התפקיד הזה נמסר לוועדה מורכבת מארבעה אנשים בראשותו של כותב ההשראה, זייד בן ת'אבת (ירצהו אללה). ואחרי בדיקתה בדיקה קפדנית והשוואתה למה שהיה כתוב בדפים ומה שנשמר על ידי יודעי הקוראן בעל פה. החומר נשמר בביתו של «אבו בכר אצ-צדיק» (ירצהו אללה) עד יום מותו. אחר הועבר החומר לשמירת הח'ליפה השני, «עומר בן אל-חיטאב» (ירצהו אללה), ואחרי מותו של עומר, החומר הקוראני נשמר בביתה של אשתו של הנביא, אם המאמינים, «חפצה בת עומר» (ירצהו אללה את שניהם).¹

וכאשר האסלאם התפשט בעולם, נזקקו המוסלמים לספרי קוראן לקרוא. אחדים מחברי הנביא יעצו לח'ליפה הראשד, «עות'מאן בן עפאן» (ירצהו אללה) בצורך ליחוד המוסלמים לקוראן «אמאם מנהיג, דוגמא» אשר כל המוסלמים יקחו לדוגמה בקריאתם. לכן הוא ציווה על קבוצה מבין אלה הלומדים את הקוראן המפואר בעל פה למלא את התפקיד הזה, ועל ראשם «זייד בן ת'אבת» (ירצהו אללה) מסתמכים על הדפים אשר הקוראן נכתב עליהם בימי «אבו בכר אצ-צדיק» (ירצהו אללה). והם אספו הדפים האלה בכרך אחד, והעתיקו ממנו כמה עותקים, ושלח «עות'מאן» (ירצהו אללה) עותק לכל עיר בירה במדינה האסלאמית. וציווה על המוסלמים להעתיק עותקים פרטיים רק ממנו.

וכל הקוראנים הידועים בעולם היום, אם הם בכתב יד או בדפוס, מקורם מהעותקים שהועתקו ונשלחו לערי הבירה של המוסלמים, ואינם שונים מהם במאומה מכל הבחינות.

1. ר' צחי' אל-בו'ח'ארי; חדית' 4986; סונן את-תרמדיי, חדית' 3103; מוסנד אל-אמאם אחמד, חדית' 76.

ועד היום הזה המוסלמים מטפלים בהדפסת הקוראן המפואר שקדו על השמוש במכוונות הדפוס המשוכללות ביותר להגשים דרגה עליונה ביותר בהוצאת הקוראן לפי הנוסח אשר נכתב בו הקוראן בתקופת הח'ליפות של «עות'מאן בן עפאן» (ירצהו אללה) הידוע בכתיב העות'מאני.

5. ארגון הקוראן המפואר וחלוקתו לסורות ופרקים:

הקוראן המפואר מתחיל ב «סורת אל-פאתחה, הפותחת 1», ומסיים «בסורת אנ-נאס, בני אנוש 114», והוא כולל 114 סורות (פרקים), ארגון הסורות מבוסס על המסורת של הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו), ואינו מבוסס על סדר ההורדה הכרונולוגי מן השמים. הסורה הראשונה שהורדה מן השמים היא «סורת אל-עלק» והסדר שלה הוא (96). חברי הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) ידעו סדר הפסוקים והסורות מקריאתו של הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) לקוראן המפואר.¹

הקוראן המפואר מחולק לשלושים חלקים, וכל חלק מחולק לשני חֶזֶב (פרשה) וכל חזב (פרשה) מחולק לארבעה רובעים. חלוקה זו היא המעשה של המלומדים, כדי להקל על המוסלמים קריאת הקוראן המפואר.

6. לימוד הקוראן המפואר:

המוסלמים דאגו מאוד ללמוד הקוראן המפואר ושיננו קריאתו כפי שהורד מן השמים על השליח של אללה (עליו ברכת אללה ושלומו). הבקיאים בקוראן מבין חברי הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) לימדו אותו לדור השני עד ששלטו בנוסח שלו, והבהירו להם כל פסוק עד שהבינו את פירושו. וככה הם למדו את ההלכה והמעשה. יודעי הקוראן בעל פה מן הדור השני הקימו בתי ספר ללמד קוראן לפי מה שלמדו מדור החברים של הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) מבחינת קריאתו ושליטה בטכסט שלו ומספר אותיותיו ומילותיו, וסדר הסורות והפסוקים, וקריאתו באופן מדויק ומתוקן ושיטות זמירתו. לכן, הקוראן המפואר המשיך להיות נושא ללימוד ושמירה לזכרון וקריאה. התלמיד מקבל אותו מהמורה המלומד באופן מלולי בשפה הערבית הקלאסית כפי שירד מן השמים על הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) עד ימינו.

והקוראן נקרא לפי מספר קריאות והן איך לקרוא ולבטא אותיותיו אשר הדור השני למד מקוראי הקוראן מבין חברי הנביא שלמדו אותו בעל פה מן הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) אשר הרשה להם ללמד את הקריאות השונות. הידוע

1. אד-דאני, צטט אותו באל-מוקנע (ע 8) מן האמאם מאלכ בן אנס.

ביותר בין הקריאות בימינו: קריאת «עצם» מן המסורת של תלמידו «חפצ בן סולימאן». וקריאת «נאפע» מן המסורת של תלמידו «עות'מאן בן סעיד» הידוע ב«וורש». גם המסורת של «אד-דורי» מ «אבו עמר אל-בצרי». גם המסורת של «קאלון» מ «נאפע».

7. פירוש הקוראן המפואר:

פירוש הקוראן הוא הבהרת המובנים שלו. אללה (יתעלה שמו) אמר: «זהו ספר (הקוראן) אשר הורדנו מן השמים אליך, מבורך, למען יתבוננו באותותיו אנשי תבונה ויוזהרו». (הקוראן 38: 29)

שליח אללה (עליו ברכת אללה ושלומו) היה מבהיר לחבריו מה שלא הבינו מבטויי הקוראן המפואר.¹ אומנם השתלטותם הטובה בשפה בזמן ההוא, חסד מהם להרבות בשאלות על מובן הפסוקים של הקוראן המפואר. אבל בבוא השנים הצורך לפירוש הקוראן הלך וגדל.

וממה שנלמד והועבר מהשליח של אללה (עליו ברכת אללה ושלומו) וחבריו ותלמידיהם מן הדור השני מפירוש הקוראן המפואר נמצא ובוסס גרעין למדע הפרשנות, נקרא, מדע הפרשנות הנמסר במסורת, הנחשב לאמצעי החשוב ביותר להבנת הקוראן המפואר. משום שהוא מבהיר לנו איך הדור הראשון הבין פסוקי הקוראן המפואר מתוך ידיעת הדור הראשון לשפה הערבית, והחיים שלו בתוך המאורעות שהתרחשו בזמן הורדת הקוראן המפואר מן השמים אל הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו).

א. סוגי הפירוש:

מגמות מומחי התפסיר גדלו במספר לפי התענינותם המדעית. לכן, הופיעו תפאסיר, פירושים המעוניינים בצד הלשוני של הקוראן המפואר, תפאסיר אחרים התענינו בצד הפקחי, ההלכתי, והחוקתי, אחרים התענינו בצד ההסטורי, או המחשבתי, או הפסיכולוגי וכו'.

חכמי התפסיר חילקו אותו לשני חלקים:

1. התפסיר המסורתי, והוא מה שנמסר מן הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) והחברים שלו והדור השני.
2. התפסיר הרציונלי או האג'תהאד המבוסס על יסודות מדעיים נכונים.

1. תפסיר אט-טברי 1: 37; ואבן תימיה, מוקדמה פי אוצול את-תפסיר, 35.

ב. שיטות התפסיר הטובות ביותר והחוקים שלהן:

התפסיר המסורתי הוא העומד בראש תפסיר הקוראן המפואר. משום שהוא מועבר מן הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו). או מחבריו ותלמידיהם מן הדור השני. אלה הם הבקאים ביותר בכך.

8. נפלאות הקוראן המפואר:

הנפלאות מבחינה תרמנולוגית: תיאור מעשה או מחשבה שעובר היכולת הנורמלית לעשות. הנס או המופת, תיאור מקרה להראות נסים והוכחות של הנביאים והשליחים (עליהם שלום). הביטוי הזה לא נזכר בקוראן המפואר. אומנם הנס וההוכחה באו להוכיח את המעשים ואותות הנביאים והשליחים (עליהם השלום). הביטוי הזה לא נזכר בקוראן. אומנם האות (אל-איה) וההוכחה (אל-בורהאן) וכו' נזכרו בו.

הקוראן המפואר הוא הדיבור של אללה (יתעלה שמו), ויש בו מן השלימות במובניו והיופי באותותיו והמלים שלו מה שבני אדם אינם יכולים להביא אפילו מה שהוא קרוב לו. אללה (יתעלה שמו) אומר: «א. ל. ר.¹ זהו ספר (הקוראן) אותותיו תוקנו ופורשו מאת החכם והבקיא (אללה)». (הקוראן 11: 1)

הפגניים ניסו להעלות ספק במקור הקוראן המפואר ולהרחיק את האנשים ממנו על ידי המצאת שקרים והעלאת הספק מסביבו.² לכן אללה (יתעלה שמו) הוריד אותות התגרה בהם להביא קוראן כמו הקוראן המפואר, או עשר סורות, או סורה אחת, אם באמת הם צודקים.³ אומנם הם נכשלו, וצייתו לו שהקוראן המפואר על אף שהוא בשפה הערבית, אבל אי אפשר לחקות אותו או להביא ספר כמותו. אללה (יתעלה שמו) אומר: «ואם יאמרו, 'הוא (מוחמד) המציא אותו (הקוראן)'. אמור, 'הביאו סורה אחת דומה לו, והזמינו (לעזרתכם) כל מי שאתם יכולים מלבד אללה אם באמת אתם צודקים'». (הקוראן 10: 38)

הקוראן הכריז בפומבי ובכל כוח על חולשת כל בני האנוש והגן עוזרים להם מלהביא במה שהוא דומה לקוראן המפואר, אפילו אם תומכים האחד בשני: «אמור, 'אם בני האנוש והגן הסכימו ביניהם להביא ספר דומה לקוראן, לא יוכלו להביא כמוהו, ולו גם יסייעו זה לזה'». (הקוראן 17: 88)

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. רא.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6: 7, ופ' 25; סורת אל-אנביא' 21: 5; סורת סבא' 34: 43; סורת יא.סין 36: 69; סורת אצ-צאפאת 37: 36; סורת צ 38: 1; וסורת אט-טור 52: 30.

3. ר' סורת אל-בקרה 2: 23; סורת ינוס 10: 38; סורת הוד 11: 13; וסורת אט-טור 52: 34.

4. ר' סורת אל-בקרה 2: 24; סורת אל-אסרא' 17: 88; וסורת הוד 11: 13.

9. תרגום מובני הקוראן המפואר :

התרגום הוא העברת הדיבור משפה לשפה אחרת. התרגום אינו בלי קשיים. משום שהתבנית הלשונית מיצגת אחד מהרכבי הטקסט. קשה מאוד לשמור על המשמעות הלשונית להרכב זה כשמתרגמים את הנוסח לשפה אחרת. אם כך המצב עם תרגום החומר אשר בני האדם מחברים, הקושי בתרגום החומר הקוראני יהיה עוד יותר גדול, משום שהוא הדיבור של אללה שהורד מאללה בשפה הערבית. אין ביכולת איזה שהוא בן אדם לטעון שהוא הבין את כל החומר הקוראני, או שהוא יכול לכתוב אותו מחדש כפי שהוא הורד מן השמים בסגנונו הערבי.

על אף הקושי בתרגום הקוראן המפואר, העולמא המוסלמים מדגישים את הצורך במסירת הקוראן המפואר ושליחותו לכל עמי תבל בכל לשונותיהם. ומימוש זה לא יתגשם אלא באמצעות התרגום.

תרגום הקוראן המפואר אל השפות השונות יקרה :

1. או תרגום למובני הקוראן המפואר, והוא התרגום בלי תפסיר (פירוש), ומצטמצם במובני המונחים של הטקסט הקוראני.

2. או תרגום פרשני עם הבהרה, תרגום זה הוא תפסיר (פירוש) הקוראן המפואר לשפה זרה.

לא משנה כמה שהתרגום למובני הקוראן המפואר יהיה מדויק, והמתרגם שולט בשתי השפות, בקיא במובני הפסוקים, התרגום הזה לא נחשב לקוראן משתי סבות :

א. הקוראן המפואר הוא הדיבור של אללה (יתעלה שמו) הורד מן השמים בשפה הערבית, והוא עומד בשיא של אמונת הדיבור והדיוק, לכן חזרה על כתיבת פסוקיו בשפה אחרת תבטל קריאתו קוראן.

ב. מביע את הבנת המתרגם למובני הקוראן המפואר, מבחינה זו הוא דומה לתפסיר (פירוש). כפי שהתפסיר לא נקרא קוראן, לכן אי אפשר לקרוא לאיזה שהוא תרגום קוראן.

בכדי שתרגום מובני הקוראן המפואר יהיה מקובל, צריך לאמת בו מה שהעולמא הניחו מהכללים לביאור מובני הקוראן המפואר, עם הזהירות שהמתרגם לא יעשה מתרגומו כסוי להפצת מובנים מסולפים למובני הקוראן המפואר, או פוגע בטקסי ומקדשי האסלאם, וזה מה שפגם במספר תרגומים אשר עשו אחדים מן המזרחנים ואלה שטוענים בשקר שהם שייכים לאסלאם בזמן שהם מאמינים בדוגמה מושחתת החותרת להרוס את ערכי דת האסלאם המעולים.

سورة الفاتحة

1

סִוֵּרַת אֶל-פִּאתְחָה הַפּוֹתַחַת

אֶל-פִּאתְחָה, הַפּוֹתַחַת : נקראת בשם זה משום
שבקריאתה פותחים את קריאת הקוראן. והיא נכתבת
בהתחלת הקוראן. הורדה במכה אחרי סורת אל-עלק 96.
והתפילה נעשתה כמצוה דתית חמש פעמים ביום ולילה
במכה. התפילה היום יומית לא תתקבל בלי קריאת אֶל-
פאתחה.

סורת אל-פאתחה 1

1. בִּשְׁם אֱלֹהֶי הֶרְחֵמוּ וְהֶרְחוּס,²
2. הַשָּׁבַח לְאֱלֹהֶ רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
3. הֶרְחֵמוּ וְהֶרְחוּס,
4. שׁוֹלֵט בְּיוֹם הַדִּין,
5. רַק אוֹתָךְ נַעֲבֹד, וְרַק מִמֶּךָ נִשְׁיֵג עֲזָרָה,
6. הַנָּחָה אוֹתָנוּ בְּאַרְח מִיִּשְׁרִים,
7. אַרְח אֱלֹה אֲשֶׁר הָעֵנִיקָתָ לָהֶם חֶסֶד, לֹא אַרְחָם שֶׁל אֱלֹה אֲשֶׁר קָלַלְתָּ אֱלֹהֶ
רוֹבְצֵת עֲלֵיהֶם (בְּגִלָּל שִׁידְעוּ אֶת הָאֱמֶת וְלֹא הִתְנַהְּגוּ לִפְיָהּ), וְלֹא (הָאֲרֹח)
שֶׁל הַתּוֹעֵים (אֲשֶׁר לֹא רָצוּ לָלֶכֶת בְּאַרְח מִיִּשְׁרִים).

1. לפי דעתי יותר טוב להשתמש בשם הערבי «אֱלֹהֶ» במקום השמות העבריים «אלוהים», או «ה», או איזה שם עברי אחר.

2. «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ» = בסם אללואה אר-רחמאן אר-רחים», נחשבת לפסוק מן הסורה הזו. הנסחה הזו נקראת בערבית: «תסמיה» או «בסמלה». היא מופיעה בראש כל הסורות בקוראן מלבד «סורת בראא'ה» או «את-תובה 9». והיא מעין ברכה או תפילה שהמוסלם אומר לפני התחלת כל מעשה שהוא עומד לעשות. וכותב אותה גם בראש ספר או אגרת. גם אומר אותה לפני שהוא נכנס לכל מקום שהוא.

2

סִוְרַת אֶל-בַּקָּרָה הַפָּרָה

סורה זו קיבלה את שמה «אֶל-בַּקָּרָה, הַפָּרָה» מהפסוקים 67 - 73. השם «אֶל-בַּקָּרָה» נזכר בסורה זו בפעם ראשונה, ואינו מופיע בסורה אחרת. אולם הוא נזכר בריבוי בשלוש סורות אחרות. סורת אל-בקרה 2 : 70 ; סורת אל-אנעאם 6 : 144, 146 ; וסורת יוסוף 12 : 43, 46. הסורה הורדה במדינה. ופסוקיה מאתים ושמונים וששה. קיבלה את שמה «הַפָּרָה» מפסוק ששים ושבעה.

סורת אל-בַּקְרָה 2

בְּשֵׁם אֱלֹהֵ הָרַחֲמָן וְהָרַחֵם

קטע 1

1. א. ל. מ.¹
2. סִפְרָ זֶה (הַקְרָא), אִין סִפֵּק בּוֹ (שֶׁהוּא מֵאֱלֹהֵ).² הוּא מְדְרִיד לִירְאִי שְׁמִים,³
3. הַמֵּאֲמִינִים בְּנִסְתֵּר, וְהַמְקִימִים אֶת הַתִּפְלָה, וְהַמוֹצִיאִים (כְּצִדְקָה) מִמָּה שֶׁהֶעֱנִקְנוּ לָהֶם.
4. וְהַמֵּאֲמִינִים בְּמָה שֶׁהוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם אֱלִיד (מוֹחֲמֵד), וּבְמָה שֶׁהוֹרֵד (לְנִבִּיאִים) אֲשֶׁר קָדְמוּ לָד,⁴ וְהֵם מֵאֲמִינִים בְּקִיּוֹם הָעוֹלָם הַבָּא.
5. כָּל אֱלֹה רְבוֹנִם מְדְרִיד אוֹתָם בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר, וְאֵלֶּה הֵם הַמַּצְלִיחִים.
6. אֲכֹן אֱלֹה אֲשֶׁר כָּפְרוּ, הִינּוּ הֵד אִם תִּזְהִירָם וְאִם לֹא תִזְהִירָם, לֹא יֵאֲמִינוּ.⁵
7. אֱלֹה חֲתֵם עַל לְבוֹתֵיהֶם, וְאֵטֵם אֶת אָזְנֵיהֶם, וְשֵׁם עַל עֵינֵיהֶם כְּסוּת, וְצִפּוּי לָהֶם עֲנֹשׁ עֲצוּם.
8. וּבִבְנֵי אָדָם יֵשׁ אֱלֹה אֲשֶׁר יֹאמְרוּ, אֲנַחְנוּ מֵאֲמִינִים בְּאֱלֹה וּבִיּוֹם הָאֲחֵרוֹן, וּבְעֶצֶם הֵם לֹא מֵאֲמִינִים.
9. הֵם חוֹשְׁבִים שֶׁהֵם מְרַמִּים אֶת אֱלֹה וְאֶת הַמֵּאֲמִינִים, וְאוֹלָם אֶת עֲצָמָם הֵם מְרַמִּים, בְּלִי שִׁירְגִישׁוֹ בְּזֶה.⁶

קטע 2

10. יִשְׁנָה מַחְלָה בְּלִבְבוֹתֵיהֶם, אֱלֹה יוֹסִיף לָהֶם עוֹד מַחְלָה,⁷ וְצִפּוּי לָהֶם עֲנֹשׁ מְכַאִיב לָמָּה הֵם הָיוּ מְשַׁקְרִים.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים. אלו אחדות מן האותיות המסתוריות המופיעות בראש 18 סורות מסורות הקוראן. ונקראות «פואתח אס-סור, פותחות הסורות, או מפתחות הסורות». רוב פרשני הקוראן המוסלמים אומרים, שאינם יודעים המובן שלהן. רק אללה יודע מה פשרן ומה הכוונה מפתחת כמה סורות בהן.
2. ר' סורת אס-סג'דה 32 : 1.
3. ר' סורת ינוס 10 : 57 ; וסורת אל-אסרא' 17 : 82.
4. ר' סורת אנ-נשא' 4 : 136.
5. ר' סורת אל-בַּקְרָה 2 : 145 ; וסורת ינוס 10 : 96.
6. ר' סורת אנ-נשא' 4 : 142 ; וסורת אל-מוג'אדלה 58 : 18.
7. ר' סורת את-תובה 9 : 124 - 125.

11. וְכַשְׁמִישֶׁהוּ אוֹמֵר לָהֶם, אֵל תִּשְׁחִיתוּ בְּאֶרֶץ! הֵם עֹנִים, אֲנַחְנוּ רַק מִתְקַנִּים.
12. אַךְ רַק הֵם הַמִּשְׁחִיתִים, וְאוֹלָם אֵינֶם מִרְגִּישִׁים בָּזָה.
13. וְכַשְׁמִישֶׁהוּ אוֹמֵר לָהֶם, הָאֲמִינוּ כְּשֶׁם שֶׁהָאֲמִינוּ בְּנֵי הָאָדָם, הֵם עֹנִים, «הַנֶּאֱמָיו כְּפִי שֶׁהָאֲמִינוּ הָאֱוִילִים?» אֲלָא הֵם עֲצָמָם הָאֱוִילִים, אַךְ אֵינֶם יוֹדְעִים.
14. וְכִי יִפְגְּשׁוּ אֶת הַמֶּאֱמִינִים, יֹאמְרוּ, «מֶאֱמִינִים אַנּוּ», וּבִפְרֹדֶם עִם הַשְׁטָנִים שֶׁלָּהֶם, יֹאמְרוּ, «עִמָּכֶם אֲנַחְנוּ, וְאַךְ אֲנַחְנוּ מֵהַתְּלִים».
15. אֲלֵלָה יִהְיֶה בָּהֶם, וְיִשְׁאִיר אוֹתָם בְּמִרְיָם יִתְעוּ.¹
16. אֵלֶּה אֲשֶׁר בָּחֲרוּ בְּסֻטָּה בְּמָקוֹם הַהַדְרָכָה, עֲסָקְתֶּם לֹא הִבִּיֵּאָה לָהֶם כָּל רוּחַ, וְלֹא הָיוּ מְדַרְכִּים.
17. מִשְׁלֵם כְּמִשְׁלוֹ שֶׁל הָאִישׁ שֶׁהִדְלִיק אֵשׁ, וְכִשְׁהָאֵשׁ הָאִירָה עַל סְבִיבָתוֹ, נָטַל אֲלֵלָה אֶת אוֹרָם וְהִשְׁאִירָם בְּאֶפְלָה וְלֹא רוֹאִים.
18. הֵם חֲרָשִׁים, וְאֵלֶּמִּים, וְעוֹרִים, לָכֵן אֵינֶם יְכוּלִים לַחְזֹר לְאִמּוֹנָה שֶׁנִּשְׁטָשׁוּ.
19. אוֹ כִּמוֹ עֲנָנָה כְּבֵדָה, מְלֵאָה אֶפְלָה, רַעַם וּבָרָק, וְהֵם יִשְׁיִמוּ אֶצְבְּעוֹתֵיהֶם בְּאֲזִינֵיהֶם מִן הָרָעַשׁ הָאֲדִיר שֶׁל הָרַעַם וּמִפְּתַח הַמּוֹת.² אֲלֵלָה מְקִיף אֶת הַכוֹפְרִים.
20. כְּמַעֵט וְהִבְרַק הָעוֹר אוֹתָם, וְכֹאֲשֶׁר יֹאִיר לָהֶם, יִלְכוּ בְּאוֹרוֹ, וְכֹאֲשֶׁר יִחְשִׂיד לָהֶם, יַעֲצְרוּ מִלֵּכֶת. לוֹ רָצָה אֲלֵלָה יִקַּח אֶת שְׂמִיעֶתָם וְאֶת רְאִיתָם, כִּי אֲלֵלָה הַכֹּל-יָכֹל.

קִטְעַ 3

21. הוּי בְּנֵי אָדָם! עֲבְדוּ אֶת רְבוּזִכֶּם אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם וְאֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר קָדְמוּ לָכֶם, אוֹלֵי תִירָאוּ (אֶת אֲלֵלָה).
22. הוּא אֲשֶׁר שָׁטַח לָכֶם אֶת הָאֶרֶץ, וּבָנָה אֶת הַשָּׁמַיִם (כְּתִקְרָה),³ וְהוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם מַיִם אֲשֶׁר בָּהֶם הַצִּמִּיחַ כָּל מִינֵי פְרוֹת וְצִמְחִים כְּפִרְנֶסָה לָכֶם (וּלְבַהֲמוֹתֵיכֶם),⁴ לָכֵן אֵל תַּעֲשׂוּ שׁוּיִם לְאֲלֵלָה בְּיוֹדְעִין.⁵

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 178 ; סורת אל-אנעאם 6 : 110 ; וסורת אל-חדיד 57 : 13.

2. ר' סורת את-תובה 9 : 57 ; וסורת אל-מונאפקון 63 : 4.

3. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 32.

4. ר' סורת עיזאפר 40 : 64.

5. ר' סורת אר-רום 30 : 40.

23. אוֹלָם אִם יֵשׁ לָכֶם סֶפֶק בְּקִרְאָו אֲשֶׁר הוֹרְדָנוּ מִן הַשָּׁמַיִם עַל עֲבֹדָנוּ (מוֹחֲמָד), הִבִּיאוּ וְלוֹ סוּרָה¹ אַחַת דּוֹמָה לוֹ וְקִרְאוּ אֶת עוֹזְרֵיכֶם מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהָ, אִם בְּאַמֶּת אַתֶּם צוֹדִקִים.²
24. וְאִם לֹא תַעֲשׂוּ כֵן, וְאָכֹן לֹא תַעֲשׂוּ, הַשְּׁמֵרוּ לָכֶם מִפְּנֵי אֵשׁ אֲשֶׁר חִמָּר הַדֶּלֶק שָׁלָה הוּא בְּנֵי אָדָם³ וְאַבְנִים, הוֹכֵנָה לְכוֹפְרִים.⁴
25. בִּשְׂרָ לֵאלֹהָ אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ הַטּוֹב כִּי (בְּיוֹם הַדִּין) מֵיַעֲדִים לָהֶם גְּנִים אֲשֶׁר נִהְרוֹת זֹרְמִים מִתַּחַתָּם, כָּל זֶמֶן שֶׁתִּגַּשׁ לָהֶם בְּרָכָה מִפְּרֵי הָעֵץ, יִגִּידוּ, «הֲלֹא זֶה מֶה שֶׁהִגַּשׁ לָנוּ לִפְנֵים?» וַיִּגַּשׂוּ לָהֶם סוּגִים אֲחֵרִים שֶׁל פְּרוֹת דּוֹמִים, נוֹסֵף לְכָל זֶה יֵשׁ לָהֶם שָׁם בְּנוֹת זֹוג טְהוֹרוֹת, וַיַּחֲיוּ שָׁם לְנֶצַח.
26. אֱלֹהָ אֵינוֹ מִתְבַּיֵּשׁ בְּמִשּׁוּלוֹ מִשָּׁל כְּלָשָׁהּ, יִתּוּשׁ אוֹ לִנְעָלָה עָלָיו. אֲשֶׁר לְבִמְאֻמִּינִים, הֵם יוֹדְעִים כִּי הוּא הָאֱמֶת מִרְבוֹנָם. אֵךְ הַכוֹפְרִים אוֹמְרִים, «מָה רָצָה אֱלֹהָ בְּמִשָּׁל זֶה?» בְּזֹאת יִתְעַה רַבִּים, וּמִדְרִיךְ בְּזֹאת רַבִּים. וְאוֹלָם רַק אֶת הַמִּשְׁחָתִים יִתְעַה.
27. אֵלֹהָ אֲשֶׁר יִפְרוּ אֶת הַבְּרִית שֶׁל אֱלֹהָ לְאַחַר שְׁנִחְתָּמָה כְּבָרִית, וַיִּנְתְּקוּ כָּל קִשֶׁר אֲשֶׁר צִוָּה אֱלֹהָ לְחַבֵּר וּמִרְבִּים שְׁחִיתוֹת בְּאַרְצָ, רַק אֵלֹהָ הֵם הַמִּפְסִידִים (בְּיוֹם הַדִּין).⁵
28. אֵיךְ תִּכְפְּרוּ בְּאַלְלָהָ? וְאַתֶּם הֵייתֶם מֵתִים וְהִחִיָּה אֶתְכֶם? וְשׁוּב יִמִּיתְכֶם, וְשׁוּב יַחֲיֶה אֶתְכֶם, וְאַלְיוּ תוֹשְׁבוּ (בְּיוֹם הַדִּין).
29. הוּא אֲשֶׁר בָּרָא לָכֶם אֶת כָּל מֶה שֶׁבְּאַרְצָ, וְאַחַר כֵּךְ פָּנָה אֶל הַשָּׁמַיִם וְסִדֵּר אוֹתָם לְשִׁבְעָה רְקִיעִים. וְהוּא יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.⁶
30. וּכְשֶׁאָמַר רְבוּנֶךָ לְמַלְאָכִים, «הִנְנִי עוֹמֵד לְשִׁים מִמֶּנָּה בְּאַרְצָ». וְהֵם אָמְרוּ, «הִתְשִׁים בָּהּ אֶת אֲשֶׁר יִמְלֹא אוֹתָהּ חֶרֶב, וַיִּשְׁפֹּךְ דָּם, וַנֶּחְנוּ נִשְׁבָּח אוֹתָךְ וְנִקְדָּשְׁךָ?» אָמַר, «יִודֵעַ אֲנִי מֶה שְׁאִינְכֶם יוֹדְעִים».
31. וְהוּא לִמָּד לְאָדָם אֶת הַשְּׁמוֹת (שֶׁל הַבְּרוּאִים) כָּלֵם, וְאַחַר כֵּךְ הִצִּיגָם לִפְנֵי הַמַּלְאָכִים, וְאָמַר, «הוֹדִיעוּנִי אֶת שְׁמוֹתֵיהֶם אִם אַתֶּם צוֹדִקִים».

1. סורה: פרשה בקוראן.

2. ר' סורת יונוס 10: 37 - 38; סורת הוד 11: 13; וסורת אל-אסרא' 17: 88.

3. בני-אדם: הכופרים מבני-אדם.

4. ר' סורת אל-אנביא' 21: 98; וסורת אל-ג'ן 72: 15.

5. ר' סורת אר-רעד 13: 19 - 25.

6. ר' סורת פוצלת; או חא. מים אס-סגידה 41: 10 - 12.

קטע 4

32. אָמְרוּ, «הַשִּׁבְחָ לָךְ! אֵין אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים דָּבָר מִלְבָּד אֲשֶׁר לַמִּדְתָּנוּ אַתָּה הַיּוֹדֵעַ וְהַחֲכָם».
33. אֵלֶּלָה אָמַר, «אָדָם! גִּלָּה לָהֶם אֶת שְׁמוֹתֵיהֶם». וְכַאֲשֶׁר גִּלָּה (אָדָם) לָהֶם אֶת שְׁמוֹתֵיהֶם. (אֵלֶּלָה) אָמַר, «הֵאֵם לֹא אֲמַרְתִּי לָכֶם, כִּי יוֹדֵעַ אֲנִי אֶת נִסְתָּרוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְיוֹדֵעַ אֲנִי אֲשֶׁר תִּגְלוּ וְתַעֲלִימוּ».
34. וְכַאֲשֶׁר אָמְרָנוּ לַמַּלְאָכִים, «סִגְדוּ לָאָדָם»¹ וְהֵם סִגְדוּ, רַק אַבְלִיס (הַשָּׂטָן)² סָרַב וְהָיָה שֹׁחֵץ וְכוּפָר.
35. וְאָמְרָנוּ, «אָדָם! שָׁכֵן אַתָּה וְזוּגְתָךְ בְּגֵן, וְאָכְלוּ מִפְּרֻתֶיךָ, וְחָיו חַיֵּי נַעַם וְרוּחָה, אַךְ אַל תִּקְרְבוּ אֶל הָעֵץ הַזֶּה³ פֶּן תִּגְרְמוּ עוֹל לְעַצְמְכֶם».
36. אוּלָם הַשָּׂטָן הִתְעָה אֶת שְׁנֵיהֶם וְגָרַם לְגְרוּשָׁם מִכָּל אֲשֶׁר הָיוּ בּוֹ (מִחַיֵּי הַנַּעַם). וְאָמְרָנוּ, «רְדוּ (מִן הַגֵּן לָאָרֶץ) וְהָיוּ אוֹיְבִים זֶה לָזֶה, וּבְאָרֶץ תִּשְׁבּוּ רַק לְזִמּוֹן מִגְבָּל וּמִמְנָה תִתְפַּרְנְסוּ».
37. אַחֵר כִּךְ אָדָם קִבֵּל מַלְאִים (תַּפְּלוֹת)⁴ מִרְבוּנוֹ (וְחִזָּר בְּתִשׁוּבָה), (אֵלֶּלָה) קִבֵּל אֶת תִּשְׁוּבָתוֹ, כִּי הוּא הַמִּקְבֵּל שְׁבִים וְרוּחִים.
38. אָמְרָנוּ, «רְדוּ כָלְכֶם מִמֶּנּוּ (הַגֵּן), וְאוּלָם אִם אַתֶּם מְקַבְּלִים מִמֶּנִּי הַדָּרָכָה אֶל הַדֶּרֶךְ הַיִּשְׁרָה, הוּא כָל הַהוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ הַיִּשְׁרָה, לֹא עָלִיהֶם הַפֶּחַד וְלֹא עָלִיהֶם הַיְגוֹן.
39. אַךְ אֵלֶּה שִׁכְפָּרוּ וְהִכְחִישׁוּ אוֹתוֹתֵינוּ (פְּסוּקֵי הַקְּרָאָן), בַּעֲלֵי הָאֵשׁ הֵם, לְעוֹלָמִים יְהִיו בָּהֶם».

קטע 5

40. הוּא בְּנֵי יִשְׂרָאֵל! זָכְרוּ אֶת הַחֶסֶד שֶׁהֶעֱנַקְתִּי לָכֶם, וְקִיְמוּ אֶת בְּרִיתִי לְמַעַן אֶקִּים אֲנִי אֶת בְּרִיתִי אִתְּכֶם וְרַק אוֹתִי יִהְיוּ יִרְאִים.
41. וְהֶאֱמִינוּ בָּמָה שֶׁהוֹדַדְתִּי (הַקּוֹרְאָן) הוּא מֵאֲשֶׁר אֶת מָה שֶׁעֲמַכֶּם (הַתּוֹרָה), וְאַל תִּהְיוּ הָרִאשׁוֹנִים לְכַפּוֹר בּוֹ, וְאַל תִּמְכְּרוּ אֶת אוֹתוֹתַי בְּמַחִיר מֵאֵד זוֹל, וְיִרְאוּ רַק אוֹתִי.
42. וְאַל תַּעֲרָבּוּ אֶת הָאֱמֻת בְּהֶבֶל, וְאַל תַּעֲלִימוּ אֶת הָאֱמֻת בִּיּוֹדְעִים.

1. הַסּוּגִיּוֹד בְּשִׁבִּיל אָדָם הוּא סוּגִיּוֹד תַּעֲטִיִּים, סִגִּידָה שֶׁל כְּבוֹד וְלֹא סוּגִיּוֹד עֲבָאָה, סִגִּידָה שֶׁל פּוֹלְחִין.

2. אַבְלִיס: הַשָּׂטָן.

3. הָעֵץ אֵינוֹ מוֹגֵדֵר בְּאִיסְלָאִם.

4. הַמַּלְאִים (הַתַּפְּלוֹת) נִמְצְאוּ בַסּוּרָת אֶל-אֶעֱרָאף 23: 27.

43. וְקִיְמוּ אֶת הַתְּפִלָּה, וְתָנוּ אֶת הַזִּכָּאת, ¹ וְכָרְעוּ עִם הַכֹּרְעִים.
44. הַתְּצִיּוּ עַל בְּנֵי הָאָדָם לַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים טוֹבִים, וְאֶת עַצְמְכֶם שְׂכַחְתֶּם, אֲףֹ עַל פִּי שְׁאֲתֶם קוֹרְאִים בְּסֶפֶר (הַתּוֹרָה)! הָאֵם לֹא תִשְׁכִּילוּ?
45. הַתְּאָזְרוּ בְּסִבְלָנוּת וּבַתְּפִלָּה (נִגִּיד כָּל רָעָה), ² אֲמָנִם עֲצוּמָה הִיא (הַקֶּמֶת הַתְּפִלָּה), אַךְ לֹא לַעֲנוּעִים,
46. אֵלֶּה הַחוֹשְׁבִים כִּי יִפְגְּשׁוּ עִם רַבּוֹנָם וְאֵלֵיו יָשׁוּבוּ.

קטע 6

47. הוּי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל! זָכְרוּ אֶת הַחֹסֶד שֶׁהִעֲנֵקְתִי לָכֶם אֲשֶׁר בְּחַרְתִּי בָכֶם מִכָּל הָעַמִּים (לְהַפִּיץ אֶת הַדַּת שְׁלִי בֵּין שְׂאֵר הָעַמִּים).
48. הִשְׁמַרְוּ מִפְּנֵי יוֹם אֲשֶׁר בּוֹ לֹא תִפְדֶּה נַפְשׁ אֶת רְעוּתָהּ, ³ וְלֹא תִתְקַבֵּל הַשְׁתַּדְּלוּתָהּ, וְדָמִי כֹפֵר לֹא יִתְקַבֵּל מִמֶּנָּה, ⁴ וְלֹא תִנָּתֵן לָהֶם עֲזָרָה. ⁵
49. וּכְשֶׁהֲצַלְנוּ אֶתְכֶם מֵאֲנָשִׁי פְרָעָה אֲשֶׁר עָנּוּ אֶתְכֶם בְּעִנּוּיִים רָעִים, וְשִׁחְטוּ אֶת בְּנֵיכֶם וְהִשְׁאִירוּ בַחֲיִים אֶת נְשׁוֹתֵיכֶם. ⁶ וּבִהְצִילְכֶם מֵהָעוֹלָם שֶׁל פְּרָעָה, רַבּוֹנְכֶם עָשָׂה לָכֶם חֹסֶד גָּדוֹל.
50. וּכְשֶׁקָּרַעְנוּ אֶת הַיָּם לִפְנֵיכֶם וְהִצַּלְנוּ אֶתְכֶם, וְהִטְבַּעְנוּ אֶת אֲנָשֵׁי פְרָעָה וְעִנִּיכֶם רוֹאוֹת.
51. וּכְשֶׁנוֹעַדְנוּ עִם מוֹסָא (מֹשֶׁה) אַרְבָּעִים לִילוֹת, ⁷ וְעָשִׂיתֶם לָכֶם אֶת הָעֵגֶל בְּהַעֲדָרוֹ, וְהִיִּיתֶם לְחוֹטְאִים. ⁸
52. אַךְ אֲנַחְנוּ סִלַּחְנוּ לָכֶם אוֹלֵי תִכְרִירוֹ טוֹבָה.
53. וְנָתַנוּ לְמוֹסָא אֶת הַסֶּפֶר וְאֶת הַפֶּרֶק אֶת אוֹלֵי תִהְיוּ מְדַרְכִּים.
54. וְכֹאֲשֶׁר מוֹסָא אָמַר לְבְנֵי עַמּוֹ, «בְּנֵי עַמִּי! אַתֶּם גִּרְמַתֶּם לַעֲצַמְכֶם עוֹל בַּעֲשׂוֹתְכֶם אֶת הָעֵגֶל, לָכֵן חֲזָרוּ בְּתִשׁוּבָה אֶל בּוֹרְאֵכֶם, וְהִרְגוּ אֶת עַצְמְכֶם,

1. טהר, זכאת, מס שנתי היא באחוז של 2.5% מערך הרכוש שהמוסלם מחזיק במשך השנה. זכאת, אחד מחמשת עקרי האסלאם: שתי העדויות «אין אלוה זולת אללה, ומוחמד הוא השליח של אללה»; תפילה; זכאת; צום; וחג', העליה לרגל למכה.

2. ר' סורת אל-ענכבות 29: 45.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6: 164; וסורת לוקמאן 31: 33.

4. ר' סורת אל-חדיד 57: 15.

5. ר' סורת אצ-צאפאת 37: 25.

6. השאירו את הנשים בחיים לשעבד אותן.

7. ר' סורת אל-אעראף 7: 142.

8. ר' סורת אל-אעראף 7: 148.

9. הפורקאן למען שיהיה מסוגל להבחין בין אמת ובין שקר.

וְזֶה יוֹתֵר טוֹב לָכֶם אֲצֵל בּוֹרְאֵכֶם, וְיִקְבַּל אֶת תְּשׁוּבַתְכֶם, כִּי הוּא מְקַבֵּל
הַחוֹזְרִים בְּתִשְׁבּוּבָה וְרְחוּם».

55. וְכֹאֲשֶׁר אָמַרְתֶּם, «מוֹסָא! לֹא נֶאֱמִין לָךְ עַד אִם נִרְאָה אֱלֹהָ בְּגִלּוֹי», אָז
הִכָּה בְּכֶם הָרַעַם וְעֵינֵיכֶם רֹאוֹת (וְהִרְג אֶתְכֶם).

56. וְהַחֲיִינוּ אֶתְכֶם אַחֲרֵי מוֹתְכֶם לְמַעַן תּוֹדוּ.

57. וְנִצַּל עֲלֵיכֶם בַּעֲנוֹ, וְנוֹעַד לָכֶם אֶת הַמֶּן וְאֶת הַשָּׁלוֹ (הַסְלֹא),¹ לְמַעַן שְׁתֹּאכְלוּ
מִהַטּוֹב אֲשֶׁר פָּרַנְסִנוּ אֶתְכֶם. וְלֹא גִרְמוּ לָנוּ כָּל נֶזֶק, אֲמַנְסָם הֵם הִזְיקוּ לְעַצְמָם.

58. וְכֹאֲשֶׁר אָמַרְנוּ, «הִכְנַסוּ אֶל הָעִירָה הַזֹּאת, וְאֲכָלוּ מִהַתּוֹצֵרֶת שְׁלָה לְעִנְיָה
מִכָּל אֲשֶׁר תִּרְצוּ, אֲךָ הִכְנַסוּ מִשְׁתַּחֲוִים בְּשַׁעַר וְאָמְרוּ, «חֲטָה»,² וְנִסְלַח
לָכֶם עַל חֲטֵאֵיכֶם וְנוֹסִיף עוֹד טוֹבָה לְעוֹשֵׁי הַטּוֹב».

59. וְאוּלָם הִרְשָׁעִים הַמִּירוּ, וְאָמְרוּ אַחֲרַת מֵאֲשֶׁר נֶאֱמַר אֲלֵיהֶם, עַל כֵּן
הוֹרְדָנוּ עַל הִרְשָׁעִים עֲנֵשׁ מִן הַשָּׁמַיִם בְּגִלְל סִטְיָתָם.

קטע 7

60. וְכֹאֲשֶׁר מוֹסָא בִקֵּשׁ לְהַשְׁקוֹת אֶת בְּנֵי עַמּוֹ מִים. אָמַרְנוּ, «הִכָּה בְּמַטֵּף אֶת
הַסֵּלַע» וְאָז הִתְבַּקְּעוּ מִמֶּנּוּ שְׁנַיִם-עֶשֶׂר מַעֲיִנוֹת, וְכָל שִׁבְט יָדַע אֶת מְקוֹם
שְׁתִּיתוֹ. אֲכָלוּ וּשְׁתּוּ מִטּוֹב אֱלֹהָ. וְאֵל תִּמְלֹא אֶת הָאָרֶץ שְׁחִיתוֹת.

61. כֹּאֲשֶׁר אָמַרְתֶּם, «מוֹסָא! לֹא נִסְבֵּל יוֹתֵר לְאָכַל מִמֵּאֵכֶל אֶחָד. הַתִּפְּלָל
בְּשִׁבְלֵנוּ לְרִבּוֹנוֹף שְׁתּוֹצִיא לָנוּ הָאָרֶץ, מִירְקוֹתֶיהָ, קִשׁוּאֶיהָ, שׁוּמִיָּהּ, עֲדָשֶׁיהָ,
וּבִצְלֶיהָ». אָמַר, «הִמְחַלִּיפִים אַתֶּם אֶת הַטּוֹב בְּגִרְעוֹ? לָכוּ לָכֶם וְהִשְׁתַּקְּעוּ
בְּאִיזוֹ שְׁהִיא אָרֶץ אֲשֶׁר תִּמְצְאוּ אֶת מֶה שְׁאַתֶּם מְבַקְּשִׁים». הַשְׁפָּלוֹת
וְהַדְּלוֹת נִכְפוּ עֲלֵיהֶם, וְנִחְלוּ אֶת זַעְמוֹ שֶׁל אֱלֹהָ עַל שִׁכְפָּרוֹ בְּאוֹתוֹת אֱלֹהָ,
וְעַל שֶׁהִרְגוּ אֶת הַנְּבִיאִים בְּלֹא צֶדֶק.³ וְעַל הַיּוֹתֵם מוֹרְדִים וְעִבְרוּ אֶת הַחֹק.

קטע 8

62. הַמֵּאֲמִינִים (הַמְּסַלְמִים), וְהַיְּהוּדִים, וְהַנוֹצְרִים וְהַצִּבְאִים,⁴ מִי מֵהֶם
שֶׁהֶאֱמִין בְּאֱלֹהָ וּבִיּוֹם הָאֲחֵרוֹן וְעָשָׂה אֶת הַטּוֹב, שִׁכָּרָם אֲצֵל רְבוּזָם, וְאִין
עֲלֵיהֶם פָּחַד וְלֹא יִצְטָעְרוּ.⁵

1. הַמֶּן, מִין מֵאֵכֶל מִתּוֹק כַּדְּבֶשׁ. סִלּוּא, הַשָּׁלוֹ, מִין עוֹף אִפּוֹר קֶצֶת קָטָן מִן הַיּוֹנָה.

2. בְּאִמְרָם חֲטָה, הֵם מְבַקְּשִׁים סִלִּיחָה מֵאֱלֹהָ עַל מַעֲשֵׂי הָרַע שֶׁעָשׂוּ.

3. הַתּוֹרָה וְהָאֲנָגִיל מַעֲשִׂים לְמַעֲשֵׂה זֶה עַל יְדֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל.

4. הַצִּבְאִים: כְּתוּת קְרוֹבוֹת לְנִצְרוֹת שֶׁהִטְבִּילָה הִיתָה לָהֶם יְסוּד חֲשׁוֹב בְּדָתָם. אֱלֹה מְבִינֵיהֶם אֲשֶׁר
הֵאֱמִינוּ וְעִבְדוּ אֶת אֱלֹהָ.

5. ר' סוֹרֵת אֶל-מֵאִידָה 5 : 69 ; וְסוֹרֵת אֶל-חֲגִי 22 : 17.

63. (בְּנֵי יִשְׂרָאֵל! זָכְרוּ) כְּאֲשֶׁר כָּרְתַנּוּ עִמָּכֶם אֶת הַבְּרִית, וְהִרְמֵנוּ אֶת הַטּוֹר¹ מֵעַלֵיכֶם.² קִבְּלוּ הֵיטֵב אֶת אֲשֶׁר נָתַנוּ לָכֶם, וְזָכְרוּ אֶת כָּל אֲשֶׁר בּוֹ, לְמַעַן תִּירָאוּ (אוֹתִי).
64. לְאַחֵר מִכֵּן פָּנִיתֶם עֲרָף, וְלֹא חֲסָדִי אֵלֶּלָה וְרַחֲמִי עֲלֵיכֶם הֵייתֶם בֵּין הַמִּפְסִידִים.
65. אַתֶּם כָּבֹד יוֹדְעִים עַל אֱלֹה מִבְּיַיְכֶם אֲשֶׁר חָלְלוּ אֶת הַשְּׁבֵת, אֲמַרְנוּ לָהֶם, «הֵיוּ קוֹפִים בְּזוּיִים».³
66. זֹאת עָשִׂינוּ כְּעֹשֶׁ לְדֹגְמָא לְדוֹרָם וּלְבָאִים אַחֲרֵיהֶם וְלִקְחָ לִירָאִים.
67. וְכַאֲשֶׁר אָמַר מוֹסָא לְעַמּוֹ, «אֵלֶּלָה מִצְוָה עֲלֵיכֶם לְזַבֵּחַ פָּרָה». אָמְרוּ, «הֵאֵם אַתָּה מֵהַתֵּל בָּנוּ?» אָמַר, «יִשְׁמְרֵנִי אֵלֶּלָה לַהֲיוֹת כְּאַחַד הַבּוֹרִים».
68. אָמְרוּ, «הַתִּפְּלֵל אֶל רְבוּנְךָ יִבָּאֵר לָנוּ מַה הִיא?» אָמַר (מוֹסָא), «הוּא אוֹמֵר, «כִּי הִיא פָּרָה בְּגִיל מִמָּצֶע, לֹא זָקְנָה וְלֹא צָעִירָה, עָשׂוּ כַּאֲשֶׁר צִוִּיתֶם»».
69. אָמְרוּ, «הַתִּפְּלֵל אֶל רְבוּנְךָ לְצִוֵּנוּ לָנוּ אֶת צִבְעָה». אָמַר (מוֹסָא), «הוּא אוֹמֵר, כִּי הִיא פָּרָה צֹהֶבָה, זוֹהֶרֶת בְּצִבְעָה מְשֻׁמַּחַת אֶת הָרוֹאִים».
70. אָמְרוּ, «הַתִּפְּלֵל אֶל רְבוּנְךָ לְמַעַן יִבָּאֵר לָנוּ יוֹתֵר מַה הִיא, כִּי כָּל הַפְּרוֹת דּוֹמוֹת בְּעֵינֵינוּ. לְמַעַן נִהְיָה מִדְּרָכִים אִם יִרְצָה אֵלֶּלָה».
71. אָמַר (מוֹסָא), «הוּא אוֹמֵר, כִּי הִיא פָּרָה אֲשֶׁר לֹא עָלָה עָלֶיהָ עוֹל לְצָרְכִי חֲרִישָׁה אוֹ הַשְׁקָאָה, תְּמִימָה אֲשֶׁר אֵין בָּהּ כֶּתֶם (צִבְעָה שׁוֹנָה מִצִּבְעָה)».
- אָמְרוּ, «עַתָּה בָּאת בְּדִבְרֵי הָאֱמֶת». אִזּוּ זָבַחוּ אוֹתָהּ, וְכִמְעַט וְלֹא עָשׂוּ זֹאת (מִתּוֹךְ עֲקֻשָּׁנוֹת).

קטע 9

72. וְכִי תִרְצָחוּ נֶפֶשׁ וְתֹאשִׁימוּ אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ בַּהֲרִיגָתָהּ, אֵלֶּלָה יִגְלֶה אֶת אֲשֶׁר תַּעֲלִימוּ.
73. וְאֲמַרְנוּ, הִכּוּ אֶת הַנִּרְצָח בְּחֶלֶק מִמֶּנָּה (וְיִחָזֵר לַחַיִּים), כִּכָּה יִחְיֶה אֵלֶּלָה אֶת הַמֵּתִים (בַּיּוֹם הַדִּין) וְיִרְאֶה לָכֶם אֶת אוֹתוֹתַי לְמַעַן תִּשְׁכִּילוּ.
74. אַחֵר כֵּךְ נִתְקַשּׁוּ לְבוֹתֵיכֶם כְּאָבֹן וְאַף יוֹתֵר קָשָׁה מִמֶּנָּה, הָרִי יֵשׁ גַּם מִבֵּין הָאֲבָנִים פּוֹרְצִים נְהוֹרוֹת, וּמִבְּקִיעֵיהֶן זֹרֵמִים מַיִם, וְיֵשׁ גַּם אֲבָנִים מִתְּפוֹרְרוֹת מִתּוֹךְ יְרֵאת אֵלֶּלָה. וְאֵלֶּלָה אֵינוֹ רֹשֵׁל וְלֹא אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ.

1. הטור הוא הר בסיני.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 171.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 166.

75. המקוים אתם (המסלמים, שהיהודים) נאמינו לכם? הלא חלק מהם היו שומעים את דברי אללה (התורה), ואחרי שהבינו אותם היו מסלפים אותם בידעים?
76. בפגשם את המאמינים (המסלמים), היו אומרים, «מאמינים אנחנו». אך בהפרדם איש עם רעהו, אומרים איש לרעהו, «התספרו להם מה שאללה גלה לכם למען יתנכחו עמכם בפני רבונכם? האם לא תשכילו».¹
77. האינם יודעים, כי אללה יודע את אשר יסתירו ואת אשר יגלו?
78. יש בהם בורים אשר לא ידעו את הספר (התורה), רק הרהורי לב, והם רק משערים.
79. אכן אוי לאלה שייכתבו את הספר² בידיהם, ואחר אומרים, «מאת אללה הוא». בעבור מחיר קטן מאד, ואוי להם מאשר כתבו ידיהם, ואוי להם בעבור מה שהרויחו.
80. ואמרו, «לא תגע בנו אש (הגיהנום) אלא למספר ימים». אמר, «תקבלתם על כך הבטחה מאללה? הן אללה לא יפר הבטחה. או שאתם מדברים על אללה מה שאינכם יודעים?»
81. אכן, כל העושה רע, וכפירתו הקיפה אותו, כל אלה יורדי האש ולנצח יחיו בה.
82. אולם המאמינים עושי הטוב, כל אלה מאנשי הגן ולנצח יחיו בו.

קטע 10

83. וכי שפרתנו ברית עם בני ישראל (אמרנו), «אל תעבדו אלא את אללה, ולהורים תיטיבו, ולקרובי משפחה, וליתומים, ולמסכנים»³, ואמרו דברים טובים לבני אדם, וקימו את התפלה, ושלמו זכאת. אך אתם, מלבד מעטים מכם פניתם לרף, והפכתם למתנגדיה (הברית).
84. וכי שפרתנו ברית עמכם (אמרנו), «אל תשפכו דמים, ואל גרש איש את רעהו מביתו». ואתם הסכמתם והעדתם על כך.
85. וכעת אתם הורגים אחד את השני ומגרשים חלק מכם מבתיהם, משתלטים עליהם בפשע ובמלחמות, וכאשר הם נופלים בידיכם כשבוים אתם דורשים פדיון מהם, בעת שנאסר עליכם לגרשם

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 72.

2. במעשיהם זה, הם מסלפים את התורה.

3. ר' סורת אנ-נא' 4 : 36.

- מבתיהם. האם תאמינו בחלק מן הספר (התורה) ותכפרו בחלק? ואין ענשו של מי שייעשה זה מכם בעולם הזה אלא קלון, וענש מאד קשה ביום תחית המתים. אך אין מעשיכם בלתי ידועים לאללה.
86. המעדיפים את חיי העולם הזה על חיי העולם הבא, ענשם לא יוקל ולא יהיה להם עוזר.

קטע 11

87. וכבר נתנו למוסא את הספר (התורה), ושלחנו לאחר מכן עוד שליחים, ונתנו לעיסא בן מרים (יהושע המשיח) ההוכחות וחזקנו אותו ברוח הקדש¹ אכן כל זמן שביא לכם שליח שליחות שלא לפי חשקכם, תמלאו היירות, וחלק מהם תכחישו, וחלק תהרגו?
88. והם אמרו, «לבותינו סתומים (לכל שליחות חדשה)».² לא בן הוא, אלה קלם על כפירתם, כי ממעטים הם להאמין.
89. כאשר בא אליהם ספר מאת אלה³ מקים את אשר בידם,⁴ ולפני בואו היו מקוים כי יוכלו באמצעותו לנצח את הכופרים. וכאשר הציג להם הספר אשר הכירו, כפרו בו. קללת אלה על הכופרים.
90. מה גרוע המחר שבו מכרו את רוחם, בכפרם במה שהוריד אלה מן השמים (הקוראן) מקנאה במה שגלה בחסדו למי שבחר מעבדיו. על כך הוסיפו רגז על רגז (מאללה). ולכופרים ענש משפיל.⁵
91. ואם אומרים להם, «האמינו במה שהוריד אלה מן השמים (הקוראן)», יאמרו, «נאמין במה שהוריד אלינו (התורה)», אמנם הם כופרים באשר מעבר לזאת, ואולם הוא האמת, ומאשר את אשר עמם (התורה).⁶ אמר, «מדוע הרגתם את נביאי אלה מקדם, אם אתם מאמינים?»⁷
92. ומוסא (משה) כבר הביא לכם אותות ברורים, ובכל זאת עשיתם את העגל (כאלוה) בהעדרו, ובמעשיכם אלה הייתם חוטאים.⁸

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 253 ; וסורת אל-מאידה 5 : 110.

2. ר' סורת פוצלת 41 : 5 ; וסורת אנ-נסא' 4 : 155.

3. הקוראן.

4. התורה,

5. ר' סורת עיזפר 40 : 60.

6. ר' סורת אל-בקרה 2 : 146 ; וסורת אל-אנעאם 6 : 20.

7. ר' סורת אל-בקרה 2 : 87 ; וסורת אל-מאידה 5 : 70.

8. ר' סורת אל-אעראף 7 : 148 - 149.

93. וְכַאֲשֶׁר כָּרְתָנוּ אֶתְכֶם אֶת הַבְּרִית, וְהִרְמֵנוּ אֶת הַר הַטּוֹר מֵעַלְיֶיכֶם. (וְאָמְרָנוּ), «קִבְּלוּ בְּעוֹ אֲשֶׁר נָתַנוּ לָכֶם וְצִיתֵנוּ». אֲמַרְתֶּם, «שָׁמַעְנוּ אֲדָּ לֹא נְצִיתֵנוּ», כִּי בַכְּפִירְתְּכֶם סִפְגַּתֶּם אֶת הָעֵגֶל בְּלִבּוֹתֵיכֶם, אָמַר, «מָה רַע אֲשֶׁר אֲמוֹנֵתְכֶם מַצִּיחָה עֲלֵיכֶם, אִם בְּאַמֶּת מֵאֲמִינִים אַתֶּם (בְּאֵלֶּה)».
94. אָמַר, «הֵאֵם רַק לָכֶם בְּלִבְד, וְלֹא לָכֶל בְּנֵי אָדָם, מִיַּעַד הָעוֹלָם הֵבֵא אֶצֶל אֵלֶּה, אִם אַתֶּם צוֹדְקִים עֲלֵיכֶם לְשֹׂאף לְמוֹת?»¹
95. אֲדָּ הֵם לְעוֹלָם לֹא יִשְׁאַפוּ לְמוֹת, בְּשֵׁל כָּל שֶׁהִקְדִּימוּ מִן הַחֲטָאִים, כִּי אֵלֶּה מִכִּיר אֶת הַחוּטָאִים.
96. (אֲדַרְבָּה), תִּמְצָאֵם מִשְׁתוֹקְקִים לַחַיִּים יוֹתֵר מִכָּל אָדָם אַחֵר, וּמִכָּל עוֹבְדֵי אֱלִילִים, וְכָל אֶחָד מֵהֶם מְקוֹנֶה לַחַיּוֹת אֶלְף שָׁנָה, וְאוֹלָם אִם יַחֲיָה, זֶה לֹא יִרְחִיק אוֹתוֹ מִן הָעֵנֶשׁ כִּי אֵלֶּה רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.

קטע 12

97. אָמַר (מוֹחַמַד), «כָּל מִי שֶׁהִיָּה אוֹיֵב לְגִבְרִיל (גִּבְרִיאֵל), אֲשֶׁר הוֹרִיד אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם אֶל לִבָּד בְּרָצוֹן אֵלֶּה, לְמַעַן יֵאָשֶׁר אֶת אֲשֶׁר הוֹרֵד לְפָנָיו,² וְהִדְרָכָה וּבִשׁוּרָה טוֹבָה לְמֵאֲמִינִים».
98. כָּל מִי שֶׁהִיָּה אוֹיֵב לְאֵלֶּה וּלְמַלְאָקָיו וּשְׁלִיחָיו וּלְגִבְרִיל וּלְמִיכָאֵיל, אָכֵן אֵלֶּה הוּא אוֹיֵב לְכּוֹפְרִים.
99. וְכִבֵּר הוֹרְדָנוּ אֵלֶּיךָ (מוֹחַמַד) מִן הַשָּׁמַיִם אוֹתוֹת בְּרוּרִים, רַק הַמִּשְׁחַתִּים יִכְפְּרוּ בָהֶם.
100. וְכָל שֶׁכָּרְתוּ בְרִית, חֵלֶק מֵהֶם יָפְרוּ אוֹתוֹ. אֲמַנְס מִרְבִּיתֶם לֹא יֵאֲמִינוּ.
101. וְכִשְׁבָּא אֲלֵיהֶם שְׁלִיחַ (מוֹחַמַד) מֵאֵת אֵלֶּה לֵאשֹׁר אֶת מַה שְּׁבִידֵיהֶם (הַתּוֹרָה), הַשְּׁלִיחַ חֵלֶק מֵאֵלֶּה שֶׁקִּבְּלוּ אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) אֶת סֵפֶר אֵלֶּה (הַקּוֹרְאָן) מֵאַחוּרֵי גָבֶם, כְּאֵלוּ שֶׁלֹּא יָדְעוּ.
102. וַיֵּלְכוּ אַחֲרֵי הַדְּבָרִים שֶׁלְמָדוּ הַשְּׁטָנִים (אֶת הַמִּשְׁתַּפִּים) בִּימֵי מַלְכוּת סוּלַיְמָאן (שְׁלֵמָה), סוּלַיְמָאן לֹא כָּפַר וְלֹא לָמַד כְּשָׁפִים, וְרַק הַשְּׁטָנִים הֵם שֶׁכָּפְרוּ. הֵם (הַשְּׁטָנִים) לָמַדוּ אֶת הָאֲנָשִׁים כְּשָׁפִים וְכָל מַה שֶׁהוֹרֵד לְשָׁנֵי הַמַּלְאָכִים בְּבִבְל, הָאֲרוֹת וּמֵאֲרוֹת.³ אוֹלָם הֵם לֹא הָיוּ מְלַמְּדִים

1. ר' סורת אל-גיומעה 62 : 6.

2. התורה והאגנייל.

3. הארות ומארות, שני מלאכים שמרדו בשמים, לכן גורשו לארץ, ונפלו בבבל בעיראק של ימינו, והתחילו ללמד את בני האדם כשפים.

אִישׁ לִפְנֵי שֶׁהָיוּ מִזְהִירִים אוֹתוֹ: «אֲנַחְנוּ רַק מַעֲמִידִים אֶתְכֶם בְּנִסְיוֹן
אֶךְ אַל תִּכְפְּרוּ!» כִּךְ לָמְדוּ מִשְׁנִיָּהֶם כִּיצַד לְהַפְרִיד בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ,
וְאוֹלָם לֹא יִכְלוּ לְהִזְיֵק לָמִי שֶׁהוּא אֶלָּא בְּרִשּׁוֹתוֹ שֶׁל אֱלֹהָ. אֱלֹהָ שֶׁהֵם
לָמְדוּ מֵהֶם, לָמְדוּ אֶת אֲשֶׁר יִזְיֵק לָהֶם וְלֹא יוֹעִיל, וְהֵם יָדְעוּ כִּי כָּל
הַלֹּמֶד זֹאת אֵין לוֹ חֵלֶק בְּעוֹלָם הַבָּא. מִה גְּרוּעַ הַמַּחֲוִיר שָׁבוּ מִכְּרוּ אֶת
עַצְמָם לוֹ רַק יָדְעוּ.

103. אֵלוּ הָאֱמָיִנוּ וְהָיוּ יִרְאִים הֵיחָּ הָמוֹלָם טוֹב מֵאֵת אֱלֹהָ. לוֹ רַק יָדְעוּ.

קטע 13

104. הוּי הַמַּאֲמִינִים! אֵל תִּגִּידוּ «רֵאעֲנָא»,¹ הִגִּידוּ, «אוֹנֵט'וֹרְנָא», וְשָׁמְעוּ
(לִנְבִיא כִּשְׁהוּא קוֹרֵא אֶת הַקּוֹרְאָן לִפְנֵיהֶם). וְלִכְּפֹרִים יֵשׁ עֲנֵשׁ מִכְּאִיב.²
105. הַכּוֹפְרִים מִבֵּין בְּעָלֵי הַסֵּפֶר אוֹ הַפְּגָנִיִּים, אֵינֶם רוֹצִים כִּי תוֹרֵד אֲלֵיהֶם כָּל
טוֹבָה מֵעַם רְבוּנָם, אֶךְ אֱלֹהָ מַקְצִיב רַחֲמָיו לָמִי שֶׁיִּרְצֶה. כִּי אֱלֹהָ בְּעַל
חֶסֶד עָצוּם.
106. כָּל פֶּסוּק (בְּקוֹרְאָן) אֲשֶׁר נִבְטַל אוֹ נִשְׁכַּח, נָבִיא פֶּסוּק טוֹב מִמֶּנּוּ אוֹ דוֹמָה
לוֹ.³ הָאֵינֶךָ יוֹדֵעַ כִּי אֱלֹהָ כָּל-יָכוֹל?
107. הָאֵם לֹא תִדַּע כִּי לְאֱלֹהָ מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֵין לָהֶם עוֹזֵר וּמִגֹּן
מִלְּבָדוֹ.
108. הָאֵם תִּרְצוּ לְשֹׁאֹל הַשְּׁלִיחַ שְׁלָכֶם (מוֹחֲמַד) אֲשֶׁר נִשְׁאֵל מוֹסָא (מֹשֶׁה)
לִפְנָיו? וְכִי שְׁמַחֲלִיף אֱמֻנָה בְּכַפִּירָה הוּא תוֹעָה מִן הַדֶּרֶךְ הַיְשָׁרָה.
109. רַבִּים מִבֵּין בְּעָלֵי הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים) רוֹצִים לְהַחֲזִירְכֶם לְהִיּוֹת
כּוֹפְרִים לְאַחֵר שֶׁכָּבַר הָאֱמֻנָתָם, מִתּוֹךְ קִנְיָה, אַחֲרֵי שֶׁנִּגְלְתָה לָהֶם הָאֱמֻנָה.
מִחֲלוֹ וְסִלְחוּ⁴ עַד אֲשֶׁר יַחֲלִיט אֱלֹהָ, כִּי אֱלֹהָ הַכֹּל-יָכוֹל.⁵
110. קִיֵּמוֹ אֶת הַתְּפִלָּה וְשִׁלְמוּ זָכָאת, כִּי כָּל טוֹבָה שֶׁתִּקְדִּימוּ לְמַעַן עַצְמְכֶם
הִיא, תִּמְצְאוּ אוֹתָהּ אֶצֶל אֱלֹהָ (בִּיּוֹם הַדִּין).⁶ אֱלֹהָ רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.

1. אֱלֹהָ צוּוּהָ עַל הַמַּאֲמִינִים, כִּי כֹאשֶׁר הֵם פּוֹנִים בְּדַבְרֵיהֶם אֵל הַנְּבִיא, לֹא לֵאמֹר, «رَاعِنَا رَاعِنَا»,
הַקֶּשֶׁב אֲלֵינוּ» מִשּׁוּם שֶׁהַיְּהוּדִים סִילְפוּ אֶת הַבִּיטוּי מֵעֲרִבִית לְעִבְרִית וּבִיטְאוּ אוֹתוֹ «רַעִינוּ, הִרַע
שִׁלְנוּ».

2. ר' סורת אֶנ-נִסְא' 4 : 46.

3. ר' סורת אֶנ-נַחַל 16 : 101.

4. ר' סורת אֶל-פּוֹרְקָאן 25 : 63.

5. ר' סורת אֶל-חַג' 22 : 40.

6. ר' סורת אֶז-זִלְזֵלָה 99 : 7.

111. הם (היהודים והנוצרים) טוענים, שלגן יכנסו רק יהודים או נוצרים, זאת היא שאיפתם. אמר, «הציגו את הוכחתכם אם באמת אתם צודקים».

112. אדרבה! כל מי שמתמסר בכל לבו לאללה¹ ועושה את הטוב, יבוא על שָׁכְרוֹ אצל רבונו², ולא יהיה עליהם פחד ולא יצטערו.³

קטע 14

113. היהודים אומרים, אמונת הנוצרים אין לה כל יסוד, והנוצרים אומרים, אמונת היהודים אין לה כל יסוד, אף על פי ששני הצדדים קוראים את הספר (התורה והאנג'יל). כמו כן יגידו אלה אשר אינם יודעים דבר. אלה ישפט ביניהם ביום תחית המתים בכל אשר נחלקו.

114. ומי רשע יותר מן האדם אשר חוסס את מסגדי אלה ומונע את הזכרת שמו בהם, וטרח למען חרבנם? אנשים כאלה לא יורשה להם להכנס אליהם (למסגדים) בלא יראה ופחד. יקבלו חרפה ובושה בעולם הזה, וענש עצום בעולם הבא.

115. לאללה שיד המזרח והמערב, ולכל צד אשר תפנו, שם פני אלה. אלה הכל-מקיף ויודע הכל.

116. הם (הנוצרים) אומרים, אלה הוליד בן. יתעלה שמו! כל אשר בשמים ובארץ שלו הם, והכל מתמסרים לעבודתו.⁴

117. (אללה) הבורא את השמים ואת הארץ, ובהחליטו לברא דבר רק יאמר לו, «היה», והנה הוא.⁵

118. הבורים אומרים, «למה לא ידבר אלינו אלה, או ינתן לנו אות?» כך דברו גם אלה אשר קדמו להם, לבותיהם דומים. כבר הבהרנו את האותות לאנשים הבטוחים באמונתם.

119. ואותך (מוחמד) שלחנו עם האמת כמבשר ומזהיר ולא תשאל על אנשי גיהנום.⁶

1. ר' סורת אל-פאתחה 1 : 5 ; וסורת אל-אנעאם 6 : 79.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 123 - 124 ; וסורת אל-אנביא' 21 : 94.

3. ר' סורת אר-רעד 13 : 28.

4. ר' סורת מרים 19 : 93.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 101.

6. ר' סורת אר-רעד 13 : 40 ; סורת אנ-נחל 16 : 82 ; וסורת קאף 50 : 45.

120. הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים לֹא יָהִיו מְרָצִים מִמֶּךָ אֶלָּא אִם תִּשְׁתַּיֵּךְ לְדָתְךָ. אָמַר, «רַק הַדְּרָכָת אֶלֶּלָה (דַּת הָאֶסְלָאם) הִיא הַהַדְרָכָה הָאֲמִתִּית». וְאִם תִּטָּה אֲזַן לְהַבְלִיָּהם לְאַחַר מִה שֶּׁבָּא אֵלֶיךָ מִן הַדְּעַת (הַקְרָאן), לֹא יִהְיֶה לְךָ אֶצֶל אֶלֶּלָה לֹא עוֹזֵר וְלֹא מוֹשִׁיעַ.

121. אֶלֶּה אֲשֶׁר נִתְּנוּ לָהֶם אֶת הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים), וְאֲשֶׁר קוֹרְאִים בּוֹ קְרִיאָה אֲמִתִּית, אֶלֶּה מֵאֲמִינִים בּוֹ, וְהַכּוֹפְרִים בּוֹ הֵם הַמִּפְסִידִים.

קטע 15

122. הוּי בְּנִי יִשְׂרָאֵל! זָכְרוּ אֶת הַחֹסֶד שֶׁהֶעֱנַקְתִּי לָכֶם וְשֶׁבַחְתִּי בָכֶם מִכָּל הָעַמִּים (בְּנֵי זְמוֹנְכֶם).¹

123. הִשְׁמַרְוּ מִפְּנֵי יוֹם (יוֹם הַדִּין) אֲשֶׁר בּוֹ לֹא תִפְדֶּה נַפְשׁ אֶת רְעוּתָהּ, דָּמִי כִפֹּר לֹא יִתְקַבְּלוּ מִמֶּנָּה, וְלֹא תִתְקַבֵּל הַשְׁתַּדְּלוּתָהּ, וְלֹא תִנָּתֵן לָהֶם עֲזָרָה.

124. כְּאֲשֶׁר רְבוּנוֹ שָׁל אֲבְרָאָהִים (אַבְרָהָם) נִסּוּהוּ בְּכִמְהָ מִצְוֹת שֶׁעֲמַד בָּהֶן.² אָמַר (רְבוּנוֹ), «הִנְנִי מִמַּנֶּה אוֹתָךְ אֶמָּאם, מִנְהִיג, לְבְנֵי הָאָדָם». אָמַר (אֲבְרָאָהִים), «וּמִזְרְעֵי אַחֲרָי?» אָמַר (אֶלֶּלָה), «בְּרִיתִי לֹא תִגִּיעַ לַחוּטָאִים (שֶׁלֹּא מְקִיָּמִים אֶת מִצְוֹת אֶלֶּלָה)».³

125. וּכְשֶׁעָשִׂינוּ מִהֲבִית (הַכְּעָבָה) כְּמָקוֹם עֲלִיָּה⁴ וּמִבְטָח לְאֲנוּשׁוֹת.⁵ וְצוּינוּ, «עָשׂוּ מִ'מָּקָאם אֲבְרָאָהִים'⁶ מָקוֹם לְתַפְלָה». וְהִטְלָנוּ עַל אֲבְרָאָהִים וְעַל אֶסְמָעִיל (יִשְׁמָעֵאל) לְטַהֵר אֶת בֵּיתִי לְמַעַן הַמְקִיפִים אוֹתוֹ וּלְמַעַן הַמְתִּיחִידִים לַעֲבֹדֶת אֶלֶּלָה וּלְמַעַן הַכּוֹרְעִים וְהַסּוֹגְדִים (לְאֶלֶּלָה).

126. וְכְאֲשֶׁר אָמַר אֲבְרָאָהִים, «רְבוּנִי! עֲשֵׂה אֶת הָעִיר הַזֹּאת (מִכָּה) כְּעִיר מִבְטָחִים, וּפְרִנֶּס אֶת תּוֹשְׁבֶיהָ מִכָּל הַפְּרִי,⁷ לְאֶלֶּה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ בְּאֶלֶּלָה וּבִיּוֹם הָאֲחֵרוֹן». אָמַר (אֶלֶּלָה), «גַּם הַכּוֹפֵר, אֲתָן לוֹ לְהִתְעַנֵּג זְמַנִּית בְּמַעֲט, וְאַחַר אָבִיא אוֹתוֹ בְּכַח אֵל עֹנֵשׁ הָאֵשׁ. וְכִמְהָ רַע סוּפוֹ!»⁸

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 47.

2. ר' סורת אאל עמראן 3: 68; סורת אנ-נחל 16: 120 - 123; וסורת אנ-נג'ים 53: 37. יש כאלה מביין מפרשי הקוראן הקלסיים האומרים, כי אברהים מילא כשלושים פקודות מאללה: עשר בסורת אל-מואמנון 23: 1 - 11, ועשר בסורת אל-מעארג' 70: 22 - 35; ועשר בסורת אל-אחזאב 33: 35.

3. ר' סורת אל-מאאידה 5: 45.

4. מרכז של חג' ועומרה.

5. ר' סורת אל-ענכבות 29: 67.

6. מקאם אברהים: לפי רוב המפרשים, הוא אבן קדושה המצויה קרוב לכעבה, והיא שימשה את אברהים כשעמד עליה לצורך בניית הכעבה.

7. ר' סורת אל-קצצ 28: 57.

8. ר' סורת אל-אסרא' 17: 20.

127. וְכַאֲשֶׁר הָקִים אַבְרָאָהִים וְאַסְמָאֲעִיל אֶת יְסוּדוֹת הַבֵּית, (הַתְּפִלָּה),
 «רְבוּנֵנוּ! קִבֵּל מֵאֲתָנוּ (אֶת מַעֲשֵׂינוּ), כִּי אַתָּה הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ,
 128. וַעֲשֵׂה אוֹתָנוּ מְסוּרִים לָךְ וּמְזֻרְעֵנוּ אִמָּה מְסוּרָה לָךְ, וְהִרְאֵה לָנוּ אֶת טָקְסֵי
 הָעֲלִיָּה לְרָגֶל, וְקִבֵּל אֶת תְּשׁוּבָתֵינוּ,¹ כִּי אַתָּה הַמְקַבֵּל שָׁבִים בְּתִשְׁוִבָּה
 וְהִרְחוּם.
 129. רְבוּנֵנוּ! הָקֵם בְּתוֹכָם (בְּנֵי אַסְמָאֲעִיל) שְׁלִיחַ מִקְרָבָם אֲשֶׁר יִקְרָא לַפְּנִיָּהם
 אֶת אוֹתוֹתֶיךָ וְיִלְמְדָם אֶת הַסֵּפֶר (הַקְּרָאֵן) וְאֶת הַחֻמָּה וְיִטְהַרְם,² כִּי
 אַתָּה הַעֲזוּז וְהַחֲכָם».

קטע 16

130. וּמִי שֶׁלֹּא יִבְחַר בְּדַת אַבְרָאָהִים³ מִלְּבַד אִישׁ נִבְעֵר מִדַּעַת? וְכִבֵּר בְּחֻרְנוּ בּוֹ
 (אַבְרָאָהִים) בְּעוֹלָם הַזֶּה,⁴ וּבְעוֹלָם הַבָּא מְקוֹמוֹ בֵּין הַצַּדִּיקִים.
 131. וְכִשְׁרַבּוֹנוֹ אָמַר לוֹ, «אַסְלָם, הַתְּמַסֵּר!» אָמַר, «אֲנִי מְסוּר לָךְ רַבּוֹן
 הָעוֹלָמִים».
 132. וְכֵן צִוָּה אַבְרָאָהִים לְבָנָיו, וְגַם יַעֲקֹב, «בְּנֵי! אֵלֶּלָה בְּחֵר לָכֶם אֶת הַדָּת
 וְאַל תַּמּוֹתוּ אֶלָּא כְּמִסְלָמִים, מִתְּמַסְרִים».
 133. הָאֵם הָיִיתֶם נוֹכְחִים כְּשֶׁאָמַר יַעֲקֹב לַפְּנֵי מוֹתוֹ לְבָנָיו, «מָה תַעֲבֹדוּ לְאַחַר
 מוֹתִי?» אָמְרוּ, «נַעֲבֹד אֱלֹהֶיךָ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֶיךָ, אַבְרָאָהִים, וְאַסְמָאֲעִיל,
 וְאַסְחָחַק (יִצְחָק), הוּא הָאֱלֹהִים הָאֶחָד לוֹ אֲנַחְנוּ מְסוּרִים».
 134. זֹאת אִמָּה שֶׁכִּבֵּר חִלְפָה, שֶׁתִּקְבֵּל אֶת גְּמוּלָהּ עַל הַשְׁגִּיָּה, וְאַתָּם תִּקְבְּלוּ אֶת
 גְּמוּלָתְכֶם עַל הַשְׁגִּיָּכֶם. וְאַתָּם אֵינְכֶם אַחֲרָאִים לָמָּה שֶׁעָשׂוּ.
 135. הֵם⁵ אָמְרוּ, «הֵיוּ יְהוּדִים אוֹ נוצָרִים לְמַעַן תִּהְיוּ מְדַרְכִּים». אָמַר, «לְהַפְּדֹךְ,
 נֶאֱמַין בְּדַת אַבְרָאָהִים הַחֲנִיף,⁶ וְלֹא עֲבַד אֱלִילִים».
 136. אָמְרוּ, «אֲנַחְנוּ מֵאֲמִינִים בְּאֵלֶּלָה, וּבִמָּה שֶׁהוֹרֵד אֵלֵינוּ מִן הַשָּׁמַיִם
 (הַקּוֹרְאָן), וּבִמָּה שֶׁהוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם אֶל אַבְרָאָהִים, וְאַסְמָאֲעִיל,
 וְאַסְחָחַק, וְיַעֲקֹב, וְהַשִּׁבְטִים, וּבִאֲשֶׁר נָתַן לְמוֹסָא (מֹשֶׁה), וְלַעֲרִיסָא

1. ר' סורת את-תובה 9 : 118.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 269.

3. הדת של אברהמים מוגדרת בסורת אל-אנעאם 6 : 79 ; וסורת אז-זוח'רופ 43 : 27 ; וסורת אנ-נחל 16 : 120 - 121.

4. ר' פסוק 124 בסורה זו, אף אללה בחר באברהמים כאמאם, מנהיג רוחני לאנושות כלה.

5. היהודים והנוצרים.

6. חניף = מוסלמי נאמן, תמים דרך.

(יהושע המשיח), ובאשר נתן לנביאים מרבונם. אין אנחנו מבדילים ביניהם. ומתמסרים אנחנו לאללה».

137. אם יאמינו באשר תאמינו אתם, הריהם מדרכים, אך אם יפנו ערף הרי משום שהם מתנגדים לכם, ואללה יעזר לך נגדם, כי הוא השומע, היודע.

138. (הדת שלנו) היא הדת האמתית של אללה,¹ ואין טוב מדתו של אללה שאותו אנחנו עובדים.

139. אמר: למה תתוכחו אתנו על אללה, בזמן שהוא רבוננו ורבונוכם, ולנו מעשינו ולכם מעשיכם, ואנחנו רק לו בלבד מסורים.

140. או אולי תגידו שאברהם, ואסמאעיל, ואסחאק, ויעקוב, והשבטים היו יהודים או נוצרים? אמר, «היודעים אתם טוב יותר מאללה? חוטאים מכל הם המסתירים את העדות אשר קבלו מאת אללה. אללה שם לב למעשיכם».

141. זאת אמה שפבר חלפה, שתקבל את גמולה על מעשיה, ואתם תקבלו את גמולכם על מעשיכם. ואתם אינכם אחראים למה שעשו.

חלק 2

קטע 17

142. הכסילים יאמרו, «מה גרם להם לשנוי בכוון הקבלה, התפלה,² שהיו נוהגים לפנות אליו?» אמר, «לאללה המזרח והמערב,³ והוא מדרוך את מי שירצה אל הדרך הישרה».

143. וכך עשינו אתכם אמת ישר, למען תהיו עדים על מעשי בני האדם,⁴ והשליח (מוחמד) יהיה עד למעשיכם. וקבענו את כוון התפלה אשר פנית אליו לפניך למען ידע מי הולך אחרי השליח ומי יחזר על עקביו.⁵ ואמנם קשה הנה הדבר, אך לא לאלה אשר אללה הדרוך. כי אללה לא יגרע (משכר) אמונתכם, כי אללה רב-חסד ורחום לבני האדם.

1. ר' סורת אר-רום 30: 30.

2. קבלה, הכיוון שאליו פונים המתפללים המוסלמים. הנביא והמוסלמים במשך שלוש-עשרה שנים במכה פנו בזמן התפילה לכיוון בית אל-מקדס, ירושלים, והמשיכו לששה-עשר חודשים במדינה, אחרי כן אללה ציווה על המוסלמים לפנות לכיוון הכעבה במכה.

3. ר' פ' 115 בסורה זו.

4. ר' סורת אאל עמראן 3: 110; סורת אנ-נאסא' 4: 135; וסורת את-תובה 9: 71.

5. ר' סורת את-תובה 9: 124 - 125; וסורת אל-ענכבות 29: 2 - 4.

144. אֲנַחְנוּ רוֹאִים כִּי צִד אֶתָּה מִפְּנֵה פָּנֶיךָ כֹּה וְכֹה הַשְׁמִימָהּ, וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ נוֹתְנִים לָךְ כּוּוֹן תִּפְלָה שֶׁתִּהְיֶה מְרָצָה מִמֶּנּוּ. וּלְכָךְ הִפְנוּ פְּנֵיכֶם (בַּתְּפִלָּה) לַעֲבֹר הַמִּסְגָּד הַקָּדוֹשׁ (הַכְּעָבָה), וּבְכָל מְקוֹם שֶׁתִּהְיוּ בּוֹ הִפְנוּ פְּנֵיכֶם (בַּתְּפִלָּה) לַעֲבֹרוֹ. אֵלֶּה אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנוֹצְרִים) יוֹדְעִים שְׂזוּהִי הָאֻמַּת מִרְבוֹנָם. וְאַלֶּלָּה לֹא יַעֲלִים עֵינַי מֵאֲשֶׁר יַעֲשׂוּ.
145. אַךְ גַּם אִם תֵּבִיא לֵאלֹהֵי אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם הַסֵּפֶר אֶת כָּל הָאוֹתוֹת, לֹא יִסְכִּימוּ לְכוּוֹן הַתְּפִלָּה שְׁלָךְ, וְאַף אֶתָּה לֹא תִסְכִּים לְכוּוֹן תְּפִלָּתָם. וְאַף הֵם (הַיְּהוּדִים וְהַנוֹצְרִים) לֹא יִקְבְּלוּ עָלֵיהֶם זֶה אֶת כּוּוֹן תְּפִלָּתוֹ שֶׁל זֶה. לָכֵן אִם לְאַחֵר כָּל מָה שֶׁהֶעֱנַק לָךְ מִן הַדַּעַת תִּלָּךְ אַחֲרֵי נְטִיאוֹתֵיהֶם, תִּהְיֶה מִן הַחוּטָאִים.
146. אֵלֶּה אֲשֶׁר לָהֶם נָתַנוּ אֶת הַסֵּפֶר מִכִּירִים אוֹתוֹ (הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) כְּמוֹ שֶׁהֵם מִכִּירִים אֶת בְּנֵיהֶם, אַךְ חֵלֶק מֵהֶם מִסְתִּיר אֶת הָאֻמַּת בְּיוֹדְעִין.
147. (מִה שֶׁנָּתַן לָךְ) הוּא הָאֻמַּת מִרְבוֹנָךְ וְלָכֵן אֵל תִּהְיֶה מִן הַסִּפְקָנִים.

קִטְעַ 18

148. לְכָל אֶחָד יֵשׁ כּוּוֹן תְּפִלָּה אֲשֶׁר אֵלָיו יִפְנֶה. לָכֵן הִתְחַרוּ בְּמַעֲשִׂים טוֹבִים. בְּכָל מְקוֹם אֲשֶׁר תִּהְיוּ, מִשָּׁם יִבְיֵאֲכֶם אֵלֶּלָּה. אֵלֶּלָּה הוּא הַכֹּל-יָכוֹל.
149. מִכָּל מְקוֹם (עַל פְּנֵי הָאֶרֶץ) שֶׁתֵּצֵא מִמֶּנּוּ הִפְנֶה פָּנֶיךָ (בַּתְּפִלָּה) לַעֲבֹר הַמִּסְגָּד הַקָּדוֹשׁ. וְאַכֵּן זֹאת הִיא הָאֻמַּת מִרְבוֹנָךְ. וְלֹא נִעְלְמוּ מֵאֵלֶּלָּה מַעֲשִׂיכֶם.¹
150. וּמִכָּל מְקוֹם (עַל פְּנֵי הָאֶרֶץ) שֶׁתֵּצֵא מִמֶּנּוּ הִפְנֶה פָּנֶיךָ (בַּתְּפִלָּה) לַעֲבֹר הַמִּסְגָּד הַקָּדוֹשׁ. וּבְכָל אֲשֶׁר תִּהְיוּ הִפְנוּ פְּנֵיכֶם (בַּתְּפִלָּה) לַעֲבֹרוֹ. לְמַעַן שְׁלֹא תִהְיֶה לְאַנְשִׁים טַעֲנָה נִגְדָּכֶם. מִלִּבָּד הַעוֹשִׂקִים מֵהֶם. אַךְ אֵל תִּירָאוּ מֵהֶם, רַק אוֹתִי תִירָאוּ, לְמַעַן אֲשָׁלִים חֲסִדֵי עַמְּכֶם וּלְמַעַן שֶׁתִּדְּרֹכוּ.
151. כְּמוֹ שֶׁשְׁלַחְנוּ אֵלֵיכֶם שְׁלִיחַ מִכָּם אֲשֶׁר יִקְרָא לְפָנֶיכֶם אֶת אוֹתוֹתֵינוּ, וַיִּטְהַרְכֶם, וַיִּלְמַדְכֶם אֶת הַסֵּפֶר (וְהַקּוּרְאָן) וְאֶת הַחֻכְמָה (הַמִּסְתֵּר שֶׁל הַנְּבִיא), וַיִּלְמַדְכֶם אֶת אֲשֶׁר לֹא יוֹדְעֵתֶם.²
152. לָכֵן זָכְרוּ אוֹתִי לְמַעַן אֲזַכֵּר אֶתְכֶם, וְהוֹדוּ לִי וְאַל תִּכְפְּרוּ בִּי.³

1. ר' סורת אנ-נור 24 : 63.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 164.

3. ר' סורת אבראהים 14 : 7.

קטע 19

153. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! הִתְאַזְרוּ בְּסִבְלָנוֹת וּבִתְפִלָּה. כִּי אֵלֶּלָה הוּא עִם רַבִּי סִבְלָנוֹת.¹
154. וְלֹא תֹאמְרוּ לַנְּהָרִגִים בְּשִׁבִּיל אֵלֶּלָה, «מֵתִים». אֲדַרְבֶּה, הֵם «חַיִּים». אֵךְ אֵין אַתֶּם מְרַגִּשִׁים בָּזֶה.²
155. אָנוּ נַעֲמִיד אַתְכֶם בְּנִסְיוֹן עַל יְדֵי פֶחַד, וְרָעַב, וּמַחְסוֹר בְּרִכּוּשׁ וּבִנְפֶשׁ וּבִיבּוּלִים.³ בִּשְׂר טוֹב לְרַבִּי סִבְלָנוֹת,
156. כִּאֲשֶׁר יִפְגַע בָּהֶם אָסוֹן יֹאמְרוּ, «לֹאֵלֶלָה אָנוּ שְׂיָכִים וְאֵלִיו אָנוּ חוֹזְרִים».
157. כָּל אֵלֶּה עֲלֵיהֶם תַּחֲלָנָה תִּפְלוֹת מִרְבוֹנָם וּרְחֻמִּים, וְאֵלֶּה הֵם הַמִּדְרָכִים.
158. אֶץ-צָפֹא וְאֶל-מְרוֹה⁴ הוּ מִטְקָסִי הַפֶּלְחֹן שֶׁל אֵלֶּלָה, עַל כּוֹ כָּל הָעוֹלָה לְרָגֵל אֶל הַבֵּית בַּחֲג' אוֹ בְּעוֹמְרָה, מְבַקֵּר בּוֹ (הַבֵּית), מֵתֵר לוֹ לַעֲשׂוֹת הַקְּפוֹת סְבִיבּוֹ. וְכָל הַמֵּתְנַדֵּב לַעֲשׂוֹת טוֹב, אֵלֶּלָה מְכִיר טוֹבָה וְיֹדֵעַ.⁵
159. כָּל אֵלֶּה הַמִּסְתִּירִים אֵת הָאוֹתוֹת הַבְּהִירִים וְהַהֲדַרְכָּה אֲשֶׁר הוֹרְדָנוּ מִן הַשָּׁמַיִם לְאַחַר שֶׁהִבְהִירוּ אוֹתָם לְבָנֵי אָדָם בְּסֶפֶר (הַקּוֹרְאָן). אוֹתָם יִקְלֵל אֵלֶּלָה וְיִקְלְלוּ אוֹתָם כָּל הַבְּרִיּוֹת,
160. לֹא כֵן אֵלֶּה הַחוֹזְרִים בְּתִשׁוּבָה וְהַמְּטִיבִים אֵת מַעֲשֵׂיהֶם וְהַמְּבַהֲרִים אֵת אֲשֶׁר הוֹרְדָנוּ מֵהָאוֹתוֹת, כָּל אֵלֶּה אֶקְבֵּל אֵת תִּשׁוּבָתָם, כִּי אֲנִי מְקַבֵּל שְׂבִים בְּתִשׁוּבָה וּרְחוּם.
161. אוֹלָם הַכּוֹפְרִים אֲשֶׁר מֵתוּ בְּעוֹדָם כּוֹפְרִים, תַּחּוּל עֲלֵיהֶם קִלְלַת אֵלֶּלָה, וְהַמִּלְאָכִים, וְכָל בְּנֵי הָאָדָם.
162. וְיִשְׁאַרוּ מְקַלְלִים לְנֶצַח וְלֹא יוֹקֵל מַעֲלֵיהֶם הָעֵנֶשׁ וְלֹא יִדְחָה.
163. הָאֵלֶּה שְׁלָכֶם (אֵלֶּלָה) אֵלֶּה אֶחָד הוּא, וְאֵין אֵלֶּה זוֹלָתוֹ, וְהוּא הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם.

1. ר' סורת אז-זומר 39 : 10.

2. ר' סורת אאל עמרואן 3 : 169.

3. ר' סורת מוחמד 47 : 31.

4. אץ-צפא ואל-מרוה, שתי גבעות על-יד הכעבה במכה. לפי המסורת, הגר, אמו של אסמאעיל רצה בין שתי הגבעות על מנת למצוא עזרה בשבילה ובשביל בנה התינוק, אסמאעיל.

5. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 40.

קטע 20

164. אֲכֹן, בְּבִרְיַת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וּבַחֲלוּפֵי לַיְלָה וְיוֹם,¹ וּבִאֲנִיּוֹת הַשָּׁטוֹת עַל פְּנֵי הַיָּם, הַמּוֹבִילוֹת אֶת כָּל הַמּוֹעִיל לִבְנֵי אָדָם,² וּבַמַּיִם שֶׁאֲלָלָה מוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם לַהֲחִיּוֹת אֶת הָאֲדָמָה אַחֲרֵי הַיּוֹתֶה כְּמֹתָה,³ וְהַפִּיץ בָּהּ מִכָּל סוּגֵי בָעָלִי חַיִּים,⁴ וּבִכְווֹן תְּנוּעוֹת הָרוּחוֹת וְהַעֲנָנִים הַכְּפוּפִים לַפְקָדָתוֹ בֵּין שָׁמַיִם וָאָרֶץ, בְּכָל אֵלֶּה הוֹכְחוֹת בְּרוּרוֹת לִבְנֵי אָדָם נְבוֹנִים.⁵
165. וְלִמְרוֹת כָּל זֶה, יֵשׁ אֲנָשִׁים שֶׁעוֹשִׂים לָהֶם אֱלִילִים שְׂוִים לְאֱלֹהָהּ, וְאוֹתָם אוֹהֲבִים כְּאַהֲבַת אֱלֹהָהּ. אוּלַם אַהֲבַת הַמַּאֲמִינִים לְאֱלֹהָהּ גְּדוּלָה יוֹתֵר. וְלוֹ הָיוּ הַכּוֹפְרִים רוֹאִים אֶת הָעֹנֶשׁ, הָיוּ בְּטוֹחִים מֶה רַב כַּחוֹ שֶׁל אֱלֹהָהּ וּמֶה כִּבְד עֹנֶשׁוֹ.
166. אִזּוֹ יִתְנַכְּרוּ הַמִּנְהִיגִים לַמִּנְהִיגִים,⁶ כְּשִׁירָאוּ אֶת הָעֹנֶשׁ, וְנִקְטְעוּ בִּיגִיהֶם הַקְּשָׁרִים.
167. וַיֹּאמְרוּ הַמִּנְהִיגִים, «לֹו נָתַן לָנוּ לַחֲזוֹר לְעוֹלָם הֵינּוּ מִתְנַכְּרִים לָהֶם כְּשֵׁם שֶׁהֵם הִתְנַכְּרוּ לָנוּ». כִּכָּה יֵרָאֶה לָהֶם אֱלֹהָהּ אֶת מַעֲשֵׂיהֶם לְמַעַן יִצְטָעְרוּ, וּלְעוֹלָם לֹא יֵצְאוּ מִן הָאֵשׁ.

קטע 21

168. בְּנֵי אָדָם! אֲכָלוּ מִן הַחֲלָאֵל, הַמֵּתֵר, וְהַטּוֹב אֲשֶׁר בָּאָרֶץ, וְאַל תֵּלְכוּ בַּעֲקֻבוֹת הַשָּׁטָן, כִּי הוּא אוֹיֵב גָּלוּי לָכֶם,
169. הוּא מְסִית אֶתְכֶם לַעֲשׂוֹת אֶת מַעֲשֵׂה הָרַע וְהַתּוֹעֵבָה, וְלַהֲגִיד עַל אֱלֹהָהּ מֶה שֶׁאֵינְכֶם יוֹדְעִים.
170. אִם אוֹמְרִים לָהֶם (לַכּוֹפְרִים), «הִתְנַהֲגוּ לִפִּי מֶה שֶׁאֲלָלָה הוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם», יִגִּידוּ, «לֹא! גִּלְךָ בַּעֲקֻבוֹת מֶה שֶׁמִּצָּאָנוּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ עוֹשִׂים». אַף עַל פִּי שֶׁאֲבוֹתֵיהֶם לֹא הִבִּינוּ דָּבָר וְלֹא הָיוּ מְדַרְכִּים.
171. הַכּוֹפְרִים נִמְשְׁלוּ (לְבִהֲמוֹת) אֲשֶׁר הוֹלְכוֹת אַחֲרֵי הַקּוֹל שֶׁל (הָרוּעָה) מִבְּלִי שִׁבְיָנוּ מֶה הוּא אוֹמֵר. הֵם חֲרָשִׁים, אֱלֵמִים, וְעוֹרִים, וְלֹא יִבְיִנוּ.

1. ר' סורת יא. סין 36 : 40 ; וסורת פוצלת 41 : 37.

2. ר' סורת אברהים 14 : 32 ; וסורת לוקמאן 31 : 31.

3. ר' סורת יא. סין 36 : 33 ; וסורת אל-חגי' 22 : 5.

4. ר' סורת הוד 11 : 6.

5. ר' סורת אאל עמראן 3 : 191.

6. ר' סורת אל-קצצ 28 : 63 ; סורת סבא' 34 : 33 - 31, ופי' 41 ; וסורת אל-אחקאף 46 : 5.

172. הוּי המַאֲמִינִים! אֲכָלוּ מִן הַחֵלָל, הַמֵּת, הַדְּבָרִים הַטּוֹבִים אֲשֶׁר הֶעֱנִקְנוּ לַפְּרִנְסַתְכֶם, וְהוֹדוּ לְאֱלֹהָ אִם אוֹתוֹ אַתֶּם עוֹבְדִים.
173. הוּא אָסַר עֲלֵיכֶם לֶאֱכֹל אֶת הַנֶּבֱלָה, וְאֶת הַדָּם, וְאֶת בֶּשֶׂר הַחֲזִיר, וְאֶת אֲשֶׁר הִקְרַב לֵאל זֵילַת אֱלֹהָ. אַךְ מִי שֶׁאֻכַּל זֹאת מִצָּרָה וְלֹא מִתַּאֲוָה אוֹ הִרְגָּל אֵין בּוֹ חֲטָא, כִּי אֱלֹהָ סוֹלַח וְרַחוּם.
174. אֱלֹהָ אֲשֶׁר בִּתְמוּנָה זֹלָה מִסְתִּירִים חֶלֶק מִמֶּה שֶׁהוֹרִיד אֱלֹהָ בְּסִפְרָה (הַתּוֹרָה), אֵינֶם מִמְּלָאִים בְּטָנָם אֶלָּא בָּאֵשׁ, וּבִיּוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּתִים, לֹא יִדְבַר אֲלֵיהֶם אֱלֹהָ וְלֹא יִזְכֶּה אוֹתָם, עֲנֵשׁ מִכְּאִיב מִחֲכָה לָהֶם.
175. הֵם אֱלֹהָ אֲשֶׁר בָּחֲרוּ בַּתַּעֲצָה בַּמָּקוֹם הַדְּרָכָה, וּבִעֲנֵשׁ בַּמָּקוֹם סְלִיחָה. כִּמָּה הֵם יְכוֹלִים לְסַבּוֹל אֶת (הַעֲנֵשׁ) שֶׁל הָאֵשׁ (בִּיּוֹם הַדִּין),
176. זֹאת כִּי אֱלֹהָ הוֹרִיד אֶת הַסִּפְרָה (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם עִם הָאֱמֶת. כָּל אֱלֹהָ הַמִּחְלָקִים בְּדִבְרֵי הַסִּפְרָה נִתּוּנִים בְּפִלּוּג מִרְחִיק לִקְרַת מִן הָאֱמֶת.

קטע 22

177. אֵין זֶה מַעֲשֵׂה חֲסֵד, אִם רַק תִּטּוּ אֶת פְּנֵיכֶם לַעֲבֹר הַמִּזְרָח וְהַמַּעֲרָב. מַעֲשֵׂה הַחֲסֵד הָאֱמֶתִי הוּא, הָאֱמוּנָה בְּאֱלֹהָ, וּבִיּוֹם הָאַחֲרוֹן, וּבְמִלְאָכִים, וּבְסִפְרִים הַקְדוּשִׁים,¹ וּבִנְבִיאִים, וְלִתֵּת אֶת הַהוֹן עַל אֵף הַיּוֹתוֹ אֲהוּב, לְקַרְוֵי מִשְׁפָּחָה, וִיתוּמִים, וּמִסְכִּנִּים, וְעוֹבְרֵי אֶרֶץ, וְקַבְצָנִים, וְשִׁחְרוּר עֲבָדִים; וְכֵן בְּקִיּוֹם הַתַּפְלָה וּבַתְּשׁוּלוֹם זָכָאת; וְהַמְקִימִים הַתְּחִיבוּיּוֹת,² וְהַמְחִיזִיקִים מַעֲמֵד בְּסִבְלָנוֹת בָּאֶסוֹן וּבִצָּרָה וּלְעַת מִלְחָמָה. כָּל אֱלֹהָ הֵם הַצּוֹדִקִים וְאֱלֹהָ הֵם הַיִּרְאִים.
178. הוּי המַאֲמִינִים! מַצְוָה עֲלֵיכֶם לִנְקוֹם אֶת דָּם הַנִּרְצָחִים: בֶּן חוֹרִין תַּחַת בֶּן חוֹרִין, וְעַבֵּד תַּחַת עַבֵּד, וְנִקְבָּה תַּחַת נִקְבָּה. אַךְ מִי שֶׁקְרוּבֵי הַנִּרְצָח סָלְחוּ לוֹ (שֶׁלֹּא יוּצָא לְהוֹרֵג), עָלָיו לְנַהוֹג לְפִי הַחֲסֵד וּלְשֵׁלֶם כְּפָר בְּעֵין יָפָה. זֹהִי הַקְלָה הַנִּתְּנָה לָכֶם מֵאֵת רַבּוֹנְכֶם וְרַחֲמִים. אַךְ מִי שֶׁחִוֹר וְהוֹרֵג (אֶת הַרוֹצֵחַ) לְאַחֵר תְּשׁוּלוֹם כְּפָר, צָפוּי לוֹ עֲנֵשׁ מִכְּאִיב.
179. הוּי בְּעָלֵי הַבֵּינָה! עֲנֵשׁ הוּא הַבָּסִיס הָעֶקְרִי לַהֲגִנָּה וּבִסְחוֹן בַּחַיִּים, אִם אַתֶּם רוֹצִים לְשַׁמּוֹר עַל עֲצָמְכֶם מִעֲנָל.
180. בְּהִגִּיעַ שְׁעָתוֹ שֶׁל אֶחָד מִכֶּם לָמוּת, וּמִנִּית נִכְסִים אַחֲרָיו, מַצְוָה עָלָיו לְצוּת (חֶלֶק מִן) הַנֶּכֶס לְהוֹרִים וְלְקַרְוֵי הַמִּשְׁפָּחָה לְפִי הַחֲסֵד. זֹהִי חוֹבָה עַל הַיִּרְאִים.

1. הַסִּפְרִים הַקְדוּשִׁים שֶׁאֱלֹהָ הוֹרִיד הֵם: הַתּוֹרָה, וְהַאֲנִיל, וְהַקּוֹרְאָן.

2. ר' סורת אר-רעד 13: 20.

181. כל המִשְׁנָה צוֹאָה לְאַחַר שֶׁהִיָּה עַד שְׁמִיעָהּ לָהּ, תַּחֲוֹל הָאֲשָׁמָה עַל הַמִּשְׁנִים. כִּי אֵלֶּלָה שׁוֹמֵעַ וְיִוָּדַע.

182. אוֹלָם מִי שְׁחֹשֵׁשׁ כִּי נִהַג הַמִּצְוָה בְּעוֹל אוֹ חָטָא, וְהִשְׁכִּין שְׁלוֹם בֵּין הַיּוֹרְשִׁים, אֵין עָלֶיךָ אֲשָׁמָה, כִּי אֵלֶּלָה סוֹלַח וְרוֹחוּם.

קטע 23

183. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! נִצְוָה עֲלֵיכֶם הַצּוּם כְּשֶׁם שֶׁנִּצְוָה עַל אֵלֶּה שֶׁקִּדְּמוּ לָכֶם, לִמְעַן שֶׁתִּהְיוּ יִרְאִים,

184. יָמִים סְפוּרִים, אֶךְ אִם אֶחָד מֵכֶם חוֹלָה אוֹ נוֹסֵעַ (רְחוּק) מִבֵּיתוֹ, עָלָיו לָצוּם אוֹתָם (הַיָּמִים שֶׁהִפְסִיד) בַּיָּמִים אֲחֵרִים (בְּמִשְׁךְ הַשָּׁנָה). אוֹלָם מִתֵּר לֵאמֹר שֶׁלֹּא יוֹכִלִים לָצוּם, לַפְּדוֹת אֶת עַצְמָם עַל יְדֵי הָאֲכָלֶת מִסָּכָן (לְכָל יוֹם שֶׁיִּפְסִידוּ). וְאוֹלָם כָּכָל שֶׁיִּתְנַדֵּב הָאָדָם לַעֲשׂוֹת טוֹב, כֵּן יוֹטֵב לוֹ. אִמָּנִם אִם תִּצּוּמוֹ יִיטֵב לָכֶם, לוֹ רַק יִדְעֵתֶם.

185. חֹדֶשׁ רִמְצָ' אֵין הוּא הַחֹדֶשׁ שֶׁבּוּ הוֹרֵד הַקָּרָאן מִן הַשָּׁמַיִם לִמְעַן יָבִיא לִבְנֵי הָאָדָם הַדֶּרֶךְ וְאוֹתוֹת בְּהִירִים (אֶל-פּוֹרְקָאן). מִי שֶׁנִּמְצָא (בְּבֵיתוֹ) בַּחֹדֶשׁ זֶה עָלָיו לָצוּם בּוֹ, אֶךְ הַחוּלָה אוֹ הַנוֹסֵעַ (רְחוּק מִן הַבֵּית), יָצוּם מִסְפַּר יָמִים אֲחֵרִים. אֵלֶּלָה רוּצָה לְהַקֵּל, וְלֹא לְהַכְבִּיד עֲלֵיכֶם, לִמְעַן שֶׁתּוֹכְלוּ לְהַשְׁלִים אֶת הַמִּסְפָּר, וּלְמַעַן תִּשְׁבְּחוּ אֶת אֵלֶּלָה עַל הַדֶּרֶכְתּוֹ לָכֶם,² וּלְהוֹדוֹת לוֹ (עַל חֶסֶדוֹ).

186. (הוּי הַנִּבְיָא!) אִם יִשְׁאַלְכֶם עוֹבְדֵי עָלִי, הִנֵּה קָרוֹב אֵנִי, וְאֶעֱנֶה לְקִרְיָאִתְּ הַקּוֹרָא אֵלַי. וְעֲלִיָּהֶם לַצִּית לִי וּלְהֶאֱמִין בִּי, לִמְעַן יִלְכוּ בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.

187. הִתֵּר לָכֶם בְּלִילוֹת הַצּוּם לְהִזְדוּג עִם נְשׁוֹתֵיכֶם, כִּי הֵן כָּסוֹת לָכֶם וְאַתֶּם כָּסוֹת לָהֶן. אֵלֶּלָה יָדַע שֶׁהֵייתֶם מְזִיקִים לַעֲצַמְכֶם בְּמִנּוּעַ עַצְמְכֶם מֵהוֹ, וְחִזֵּר וְהִקֵּל עֲלֵיכֶם. מַעֲתָה הִזְדוּגוֹ עִמָּן וְהִתְנַהֲגוּ לְפִי מַה שֶׁמִּצְוָה אֵלֶּלָה לָכֶם, וְאָכְלוּ וּשְׁתּוּ בְּמִשְׁךְ הַלַּיְלָה, עַד אֲשֶׁר תּוֹכְלוּ לְהַבְחִין בֵּין חוּט לְבֹן (אוֹר הַשַּׁחַר) וְחוּט שַׁחֲוֹר (חֲשֻׁכַת הַלַּיְלָה) לַעֲת שַׁחֲרִית, וְאַחֵר כִּךְ הַמִּשְׁכּוֹ בָּצוּם עַד הַלַּיְלָה הַבָּא. וְאַל תִּזְדוּגוּ עִמָּן בְּלִילוֹת הַתִּיחֲדוּתְכֶם בְּמִסְגָּדִים (לְמִטְרַת פֶּלְחָן). אֵלֶּה חֻקוֹת אֵלֶּלָה אֶל תִּקְרְבוּ אֵלֶיהֶן. כִּךְ מִבְּחִיר אֵלֶּלָה אוֹתוֹתָיו לִבְנֵי הָאָדָם לִמְעַן יִהְיוּ יִרְאִים.

188. אֶל תֹּאכְלוּ אִישׁ אֶת הוֹן רֵעֵהוּ בְּלֹא צָדֵק, וְאַל תִּשְׁתַּמְשׁוּ בּוֹ (בְּהוֹן) לְשַׁחַד שׁוֹפְטִים כְּדִי לְבָלוֹעַ מֵהוֹן הָאֲחֵרִים בְּזָדוֹן וּבִיּוֹדָעִין.

1. חודש רמציאן, הוא החודש התשיעי לפי לוח השנה ההגירית (המוסלמית).

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 200; סורת קאף 50: 39 - 40; וסורת אל-גיומועה 62: 10.

קטע 24

189. יִשְׁאַלְיֶךָ (מוֹחֲמַד) עַל הַסְּהֵרוֹנִים. אָמַר, «הֵם לְמַעַן יִקְבְּעוּ הָאֲנָשִׁים אֶת מוֹעֲדֵיהֶם עַל פִּיהֶם וְאֶת הַחֶג», הָעֲלִיָּה לְרָגֶל». אִין זֶה חֶסֶד שֶׁתִּכְנְסוּ לְבִתְיֶכֶם מֵאַחֹר (כְּשֶׁאַתֶּם בְּמִצַּב הָאַחֲרָאם),¹ אָמְנִם חֶסֶד הוּא יִרְאֵת אֱלֹהָ, וְלָכֵן הִכְנְסוּ דֶּרֶךְ הַדְּלָתוֹת הַקְּדָמִיּוֹת שֶׁל הַבָּתִּים, וַיִּרְאוּ אֶת אֱלֹהָ לְמַעַן שֶׁתִּצְלִיחוּ.
190. הִלַּחְמוּ בְּשִׁבִּיל אֱלֹהָ רַק בְּאֵלָה שֶׁיִּלַּחְמוּ בָּכֶם, וְאַל תִּגְזִימוּ בַּתְּגוּבָה, כִּי אֱלֹהָ אֵינוֹ אוֹהֵב עוֹשֵׂי מַעֲשֵׂי אֵיבָה.
191. הִרְגוּ אוֹתָם (אֵלָה שֶׁנִּלַּחְמוּ בָּכֶם) בְּכָל מְקוֹם שֶׁתִּכְנְשׁוּ אוֹתָם, וְגִרְשׁוּ אוֹתָם מִהֶמְקוֹמוֹת שֶׁמֵּהֶם גִּרְשׁוּ אֶתְכֶם. כְּפִית לַחֵץ וְעֵנֶשׂ עַל אֲנָשִׁים לְהַמִּיר אֶת דָּתָם קָשָׁה מִהִרְיָגָתָם. אֵל תִּלַּחְמוּ בָּהֶם לִיד הַמִּסְגָּד הַקְּדוֹשׁ, אֲלָא אִם תִּתְקַפּוּ. אִם יִתְקִיפוּ אֶתְכֶם, הִרְגוּ אוֹתָם. כִּי זֶה עֵנֶשׂ הַכּוֹפְרִים.
192. אֵךְ אִם יִפְסִיקוּ (בְּמַעֲשֵׂי הַתּוֹקְפָנוֹת שֶׁלָּהֶם). הִנֵּה אֱלֹהָ סוֹלַח וְרַחוּם.
193. הִלַּחְמוּ בָּהֶם עַד שֶׁלֹּא יוֹכְלוּ לְאַלֵּץ אֶתְכֶם לְהַמִּיר אֶת דָּתְכֶם, וְהִדֵּת כְּלָה תִּהְיֶה לְאֱלֹהָ.² וְאִם יִפְסִיקוּ, אִין לְהִלָּחֵם אֲלָא נֶגֶד הַכּוֹפְרִים.
194. חֲלוּל חֹדֶשׁ קְדוֹשׁ³ תַּחַת חֲלוּל חֹדֶשׁ קְדוֹשׁ, כִּי חֲלוּל הַקְּדָשִׁים דּוֹרֵשׁ עֵנֶשׁ. מִי שֶׁתּוֹקֵף אֶתְכֶם, הִלַּחְמוּ גַם אִתָּם בּוֹ, כְּפִי שֶׁתִּתְקַף אֶתְכֶם, וַיִּרְאוּ אֶת אֱלֹהָ, וַדְּעוּ כִּי אֱלֹהָ עִם הַיִּרְאִים.
195. הוֹצִיאוּ מִמּוֹן בְּשִׁבִּיל אֱלֹהָ, וְאַל תִּבְיֹאוּ כְּלִיָּה עַל עַצְמְכֶם, וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב, כִּי אֱלֹהָ אוֹהֵב אֶת עוֹשֵׂי הַטּוֹב.
196. קִיְּמוּ אֶת הַחֶג⁴ וְהַעֲוִמְרָה⁵ רַק לְשֵׁם אֱלֹהָ. וְאִם נִמְנַע מִכֶּם לְהַשְׁלִימָם, הִקְרִיבוּ הַקֶּרְבֶּן בְּהִתְאֵם לִיכָלֶתְכֶם, וְאַל תִּגְלַחוּ אֶת רִאשֵׁיכֶם עַד שֶׁיִּגִּיעַ הַקֶּרְבֶּן אֶל הַמְּקוֹם הַמֵּיְעֵד לְשַׁחֲטָתוֹ. וְאוֹלָם אִם יִהְיֶה בִּינֵיכֶם חוֹלָה אוֹ נֶגֶעַ בְּרִאשׁוֹ (יָכַל לְהִתְגַּלֵּחַ), וַיִּכְפֹּר בְּצוּם אוֹ בְּצִדָּקָה אוֹ קֶרֶבֶן. אִם תַּעֲשׂוּ

1. המדובר בפסוק זה הוא על מנהג פולחני בתקופת הג'אהליה שעל פיו נמנעו האנשים מלהכנס לבתיהם בזמן החג' והם במצב האחראם, ואם נאלצו להיכנס, הם נכנסו מאחור.

2. ר' סורת אל-אנפאל 9: 29.

3. החודשים הקדושים הם ארבעה: רג'יב, החודש השביעי; ד'ו אל-קיעדה, החודש האחד-עשר; ד'ו אל-חג'ה, החודש השנים-עשר; ואל-מוחרם, החודש הראשון. במשך החודשים הללו אין מלחמה או מעשי תוקפנות בכל חצי-האי ערב.

4. קיום החג' לפחות פעם אחת בחיי המוסלם אם הוא יכול מבחינה כספית ובריאותית. ר' סורת אל עמראן 3: 97.

5. העומרה, ביקור לכעבה בכל ימי השנה חוץ מחודש החג'. העומרה אינה חובה כמו החג'.

דַּרְכְּכֶם בְּזִמְנָן שֶׁל שְׁלוֹם אַתֶּם יְכוּלִים לָקִים אֶת הַחֵג, וְהַעֲוִמְרָה בְּיַחַד,
יָבִיא מִהֶקְרָבָן לְפִי יִכְלְתוּ, אֲדָּ מִי שֶׁלֹּא יָכוֹל לְהַקְרִיב קָרְבָּן, עָלָיו לָצוּם
שְׁלוֹשָׁה יָמִים בַּחֵג, וְשִׁבְעָה כְּשֶׁתַּחֲזְרוּ הַבִּיטָה. עֲשֶׂה תַּמִּימִים יְהִיו. כִּךְ
יִנְהָגוּ אֵלֶּה שְׁבָנֵי בֵּיתֶם אֵינֶם מִתְּגוֹרְרִים לִיד הַמִּסְגָּד הַקָּדוֹשׁ, יֵרָאוּ אֶת
אֱלֹהֵה וְדַעוּ כִּי אֱלֹהֵה מַעֲנִישׁ קִשּׁוֹת.

קטע 25

197. מוֹעֵד הַחֵג, הוּא בְּחֻדָּשִׁים יְדוּעִים,¹ וּמִי שֶׁלֹּקַח עַל עַצְמוֹ לָקִים בָּהֶם
אֶת הַחֵג, חָיֵב לְהִמָּנַע מִיַּחְסֵי מִין, מִשְׁחִיתוֹת, וּמִמְרִיבוֹת בְּתַקּוּפַת
הַחֵג.² כָּל מַעֲשֶׂה טוֹב שֶׁתַּעֲשׂוּ, אֱלֹהֵה יַדַּע אוֹתוֹ. הַכִּינוּ צִידָה לְדָרְךְ, דַּעוּ
כִּי הַצִּידָה הַטּוֹבָה בְּיוֹתֵר הִיא יִרְאֵת אֱלֹהֵה,³ וְלָכֵן יֵרָאוּ אֶתֶם בְּעָלֵי
תְּבוּנָה.
198. אִין כָּל רַע בְּהַשְׁגַּת פְּרִנְסָה מֵעַם רְבוּנְכֶם בַּחֵג.⁴ בְּצִאתְכֶם מֵעֶרְפָּאת (חֲזָרָה
לְמַכָּה). הַזְכִּירוּ אֶת שֵׁם אֱלֹהֵה עַל יַד הַמָּקוֹם הַקָּדוֹשׁ,⁵ הַזְכִּירוּ אֶת שְׁמוֹ
כְּפִי שֶׁהִדְרִיךְ אֶתְכֶם, וְכִי הֵייתֶם לִפְנֵי כֵן מִן הַתּוֹעִים,
199. אַחֵר כִּךְ, צֵאוּ מִהַמָּקוֹם שֶׁמִּמֶּנּוּ יוֹצְאִים כָּל הָעוֹלָם לָרָגֶל, וּבִקְשׁוּ אֶת
סְלִיחַת אֱלֹהֵה, כִּי אֱלֹהֵה סוֹלַח וְרוּחוֹם.
200. בְּהַשְׁלִימְכֶם אֶת טַקְסִיכְכֶם, הַזְכִּירוּ אֶת שֵׁם אֱלֹהֵה כְּשֶׁם שֶׁנִּהְיֶתֶם לְהַזְכִּיר
אֶת אֲבוֹתֵיכֶם וְעוֹד יוֹתֵר מִכֶּךְ. יֵשׁ אֲנָשִׁים הָאוֹמְרִים, «רְבוּנְנוּ! תֵּן לָנוּ
(בְּרִיאוֹת, הוֹן, וּבְנִים) בְּעוֹלָם הַזֶּה», לֹאֵלֶּה לֹא יִהְיֶה חֶלֶק בְּעוֹלָם הַבָּא,⁶
201. וַיֵּשׁ בָּהֶם מֵאַמִּינִים הַמִּתְפַּלְלִים, «רְבוּנְנוּ! תֵּן לָנוּ טוֹבָה בְּעוֹלָם הַזֶּה וְטוֹבָה
בְּעוֹלָם הַבָּא, וְשִׁמְרֵם אוֹתָנוּ מֵעֲנִשׁ הָאֵשׁ»,⁷
202. אֵלֶּה (הַמִּתְפַּלְלִים בְּתַפְלָה זוֹ), יִקְבְּלוּ אֶת תַּגְמוֹלָם לְפִי הַשְׁגִּיהֶם, וְאֱלֹהֵה
הוּא מִהִיר-תְּשַׁבּוֹן.

1. חודשי החג' הם: ד' אל-קעדה, ד' אל-חג'ה, ואל-מוחרם.

2. ר' סורת את-תובה 9: 36; וסורת אל-חג' 22: 25.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 26.

4. עבד-אללה בן עבאס אמר: השווקים החשובים מחוץ למכה בתקופת הג'אהליה הם, עוכאט', מג'נה, וד' אל-מג'אז. העולים לרגל הגיעו לשווקים חודש לפני מועד החג' עם כל מיני סחורות לעשות כסף. בבוא האסלאם המוסלמים חשבו שזה אסור לעשות מסחר בזמן החג', אבל אללה התיר להם לעשות מסחר ולהרוויח כסף בימי החג'.

5. אל-משער אל-חראם, אל-מוזדלפה.

6. ר' סורת אל-אסרא' 17: 18 - 19.

7. ר' סורת אש-שורא 42: 20.

203. הִזְכִּירוּ אֶת אֱלֹהָהּ בְּמִסְפַּר יָמִים מְסֻיָּמִים,¹ אֲדָּ מִי שֶׁמְקַדִּים אוֹ מֵאַחַר בְּשְׁנֵי יָמִים לֹא יֵאָשֶׁם, אִם יֵרָא אֱלֹהָהּ הוּא. יֵרָאוּ אֶת אֱלֹהָהּ וְדָעוּ כִּי אֵלָיו תֵּאֲסָפוּ.²
204. יֵשׁ אֲנָשִׁים אֲשֶׁר דְּבוּרֵיהֶם עַל הָעוֹלָם הֵזָה מוֹצֵאִים חֹן בְּעֵינֶיךָ, וְהֵם מְזַכְּרִים אֶת אֱלֹהָהּ כְּעַד עַל אֲשֶׁר בָּלָבָם.³ אוֹלָם הֵם הָאוֹיְבִים הַגְּדוֹלִים בְּיוֹתֵר,
205. וְכַאֲשֶׁר הוּא פּוֹנֶה עֶרְףְּ רֶץ בְּרַחֲבֵי הָאָרֶץ לְהַשְׁחִית אֶת הָאָדָמָה וְאֶת פְּרִיָּהּ, וְאֱלֹהָהּ אֵינוֹ אוֹהֵב שְׁחִיתוֹת,
206. וְאִם נֹאמַר לוֹ, יֵרָא אֶת אֱלֹהָהּ! הוּא מְתַנָּאָה בַּפֶּשַׁע.⁴ לָכֵן דִּין גִּיהֶלֶם, וְכַמָּה נורָא הִצְיוֹעַ.
207. אֲדָּ יֵשׁ אֲשֶׁר הַמוֹסֵר אֶת נַפְשׁוֹ כְּדִי לְקַבֵּל בְּרַכַּת אֱלֹהָהּ.⁵ אֱלֹהָהּ הוּא מֵלֵא חֲמָלָה אֶל עַבְדּוֹ.
208. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! קִבְּלוּ כָלְכֶם עַל עֲצָמְכֶם אֶת הָאִסְלָאִם כֻּלּוֹ וְאֵל תִּלְכוּ בְּדַרְכֵי הַשָּׁטָן, כִּי הוּא אוֹיְבְּכֶם הַגָּלוּי.
209. וְאִם שְׁגִיתֶם לְאַחַר שֶׁקִּבַּלְתֶּם אֶת הָאוֹתוֹת הַבְּהִירִים, דָּעוּ כִּי אֱלֹהָהּ הוּא עֶזְזוֹ וְחֻכְם.
210. הָאֵם הֵם (הַכּוֹפְרִים) מִצְּפִים (לְיוֹם הַדִּין) שְׁיָבוֹא אֱלֹהָהּ עֲלֵיהֶם בְּשִׁכְבוֹת עֲנִיִּים עִם הַמִּלְאָכִים? וְהַדִּין נִחְרָץ, וְאֵל אֱלֹהָהּ יוֹחֲזֵרוּ כָּל הָעֲנִיָּיִם.⁶

קטע 26

211. שְׁאֵל אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, כַּמָּה אוֹתוֹת בְּרוּרִים הִבֵּאֵנוּ לָהֶם. כָּל הַמִּסְלָף אֶת חֻסֵּד (דֵּת) אֱלֹהָהּ אַחֲרֵי שֶׁהֶעֱנַק לוֹ, (עָלָיו לְהַבִּיז) שְׁאֵלָה מַעֲנִישׁ קִשּׁוֹת.⁷
212. הַכּוֹפְרִים מְקַסְמִים מִחֵי הָעוֹלָם הֵזָה,⁸ לָכֵן הֵם בְּזִים לְמֵאֲמִינִים (הַמַּחֲכִים לְחֵי הָעוֹלָם הַבָּא), וְאוֹלָם בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים יִהְיוּ הַמֵּאֲמִינִים הַיֵּרָאִים בְּדַרְגָּה יוֹתֵר גְּבוּהָה מֵהֶם; (וְגַם בְּעוֹלָם הֵזָה) אֱלֹהָהּ שׁוֹלֵחַ פְּרִנְסָה לְמִי שֶׁהוּא רוֹצֶה בְּלִי הַגְּבָלָה.⁹

1. הימים הם: 11, 12, 13 מחודש די אל-חג'ה.

2. ר' סורת אל-מואמנון 23: 79; וסורת אל-מוולכ 67: 24.

3. ר' סורת אל-מונאפקון 63: 1; וסורת אנ-נסא' 4: 108.

4. ר' סורת אל-חג' 22: 72.

5. ר' סורת את-תובה 9: 111.

6. ר' סורת אל-פורקאן 25: 25.

7. ר' סורת אבראהים 14: 28.

8. ר' סורת אל-כהף 18: 7.

9. ר' סורת אל-אסרא' 17: 18 - 21.

213. בְּנֵי אָדָם הָיוּ אִמָּה אַחַת (בְּלִי אִמּוֹנָה)¹, וְאִזּוּ שָׁלַח אֱלֹהִים אֶת הַנְּבִיאִים כְּמִבְשָׁרִים וּמִזְהִירִים, וְשָׁלַח אֹתָם אֶת הַסֵּפֶר² עִם הָאֱמֶת כְּדִי לִשְׁפֹּט בֵּין בְּנֵי אָדָם בְּצִדֶּק בְּכָל אֲשֶׁר נִחְלְקוּ בּוֹ.³ וְלֹא נִחְלְקוּ בּוֹ אֶלָּא לְאַחַר שֶׁנִּתְּנוּ לָהֶם הָאוֹתוֹת הַבְּהִירִים, וְזֹאת מִתּוֹךְ קִנְיָה בִּינִיָּה. וְאִזּוּ הִדְרִיד אֱלֹהִים אֶת הַמַּאֲמִינִים אֶל הָאֱמֶת אֲשֶׁר נִחְלְקוּ בָּהּ, כִּי אֱלֹהִים מִדְרִיד אֶת מִי שֶׁיִּרְצֶה בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.

214. הָאֱמָנִם חֲשַׁבְתָּם כִּי תִכְנְסוּ לָגֶן וְלֹא יִקְרָה לָכֶם מִה שֶׁקָּרָה לְאֱלֹהִים שֶׁקָּדְמוּ לָכֶם? פָּגְעוּ בָהֶם יְסוּרִים וְצָרוֹת וְזַעֲזָעוּ, עַד אֲשֶׁר אָמַר הַשְּׁלִיחַ (מוֹחֲמַד) וְהַמַּאֲמִינִים אֹתוֹ, «מִתִּי יָבוֹא נִצְחוֹנוֹ שֶׁל אֱלֹהִים?» וְאֱמָנִם נִצְחוֹנוֹ שֶׁל אֱלֹהִים קָרוֹב.⁴

215. הֵם (הַמַּאֲמִינִים) שׁוֹאֲלִים אוֹתָךְ (מוֹחֲמַד), «כַּמָּה לְהוֹצִיא (מִרְכּוּשִׁים) כְּצִדְקָה, וְאִיךְ?» אָמַר, «כָּל הַטּוֹב אֲשֶׁר תּוֹצִיאוּ, וְנִתֵּן לַהֲוִירִים, וְלִקְרוֹבֵי מִשְׁפָּחָה, וְלִיתּוֹמִים, וְלִמְסַכְּנִים, וְעוֹבְרֵי אֶרֶץ. וְכָל טוֹב אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה, יֵדַע בּוֹ אֱלֹהִים».

216. צִוָּה עֲלֵיכֶם הַקָּרֵב,⁵ אֵף עַל פִּי שֶׁהוּא שְׁנוֹא עֲלֵיכֶם, אֵךְ יֵשׁ שֶׁתִּשְׁנְאוּ דָבָר מֶה, אֵף כִּי טוֹב הוּא לָכֶם, וְיֵשׁ שֶׁתִּתְּנֶה דָבָר מֶה, אֵף כִּי רַע הוּא לָכֶם. אֱלֹהִים יוֹדֵעַ וְאַתֶּם אֵינְכֶם יוֹדְעִים.

קִטֵּעַ 27

217. יֵשׁ כְּאֵלֶּה שְׁשׁוֹאֲלִים אוֹתָךְ (מוֹחֲמַד) עַל אוֹדוֹת הַחֹדֶשׁ הַקָּדוֹשׁ, עַל הַמִּלְחָמָה בּוֹ. אָמַר, «מִלְחָמָה בַּחֹדֶשׁ הַקָּדוֹשׁ הִיא פֶּשַׁע גָּדוֹל, אֵךְ לִמְנַע אֲנָשִׁים מִלְּקַחַת בְּשָׁבִיל שֶׁל אֱלֹהִים וְאִי אִמּוֹנָה (שְׁלֵכָם) בּוֹ, וְגַם לִמְנַע אֲנָשִׁים מִלְּהִנָּס לִמְסַגֵּד הַקָּדוֹשׁ, וְלַהּוֹצִיא אֶת יוֹשְׁבָיו (הַנְּבִיאִים וְהַמְּסַלְּמִים) מִמְּנוֹ, כָּל אֵלֶּה פֶּשַׁע יוֹתֵר גָּדוֹל אֲצֵל אֱלֹהִים. לַחַץ וְעִנְשׁ עַל אֲנָשִׁים לְהַמִּיר אֶת דָּתָם קִשְׁיִם מִהִרְיָגָתָם. הֵם (הַכּוֹפְרִים) לֹא יִפְסִיקוּ לְהִלָּחֵם בָּכֶם עַד אֲשֶׁר יוֹצִיאוּ אֶתְכֶם מִדָּתְכֶם, אִם יִצְלִיחוּ בָכֶךְ. אֵלֶּה מִכֶּם שֶׁיִּנְטְשׁוּ אֶת דָּתָם וְיִמּוּתוּ כּוֹפְרִים, יִפְסִידוּ אֶת הַגְּמוּלָה שֶׁל מַעֲשֵׂיהֶם הַטּוֹבִים בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא. אֵלֶּה יִהְיוּ מִשׁוֹכְנֵי הָאֵשׁ, וְלַעוֹלָם יִחְיוּ בָּהּ.

218. אֵלֶּה שֶׁהָאֱמִינִים וְהַגְּרוֹ⁶ וּבָצְעוּ ג' הָאֵד (מֵאֲבָק) בְּשָׁבִיל שֶׁל אֱלֹהִים, הֵם מְקוּיִם לְרַחֲמֵי אֱלֹהִים. כִּי אֱלֹהִים סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

1. ר' סורת ינוס 10: 19.

2. הספר: כינוי קיבוצי לכלל כתבי הקודש שניתנו לכל נביא ונביא.

3. ר' סורת אל-גיאיתיה 45: 29; וסורת אל-אסרא' 17: 9.

4. ר' סורת אאל עמרוא 3: 12; סורת אל-ענכבות 29: 2 - 3; סורת אל-אחזאב 33: 9 - 11; וסורת אז-זוח'רופ 43: 7 - 8.

5. ר' סורת אל-חגי' 22: 39.

6. המהגרים, אלה הם המוסלמים שהגרו ממכה לאל-מדינה.

219. יֵשׁ כְּאֵלֶּה שְׁשׁוֹאֲלִים אוֹתָךְ (מוֹחֲמֵד) עַל אוֹדוֹתַי וְהַמִּיֶּסֶר, מִשְׁחָךְ גֹּרֶל, אָמַר, «יֵשׁ בָּהֶם חֲטָא גָדוֹל, וְיֵשׁ בָּהֶם תּוֹעֵלֶת לִבְנֵי אָדָם (מִבְּחִינָה כְּלָפִלִית), וְאוֹלָם הַחֲטָא יוֹתֵר גָּדוֹל מִהַתּוֹעֵלֶת».¹ וַיִּשְׁאַלּוּךְ מִמָּה יוֹצִיאוּ (לַצִּדְקָה), אָמַר, «מִה שְׂאֲתֶם יְכוּלִים מִהֶעֱדָף שֶׁל הָעֶשֶׂר שְׁלָכֶם. כִּדּוּ וַבְּהִיר אֶלְלָה לָכֶם אֵת הָאוֹתוֹת לְמַעַן תַּחֲשֹׁבוּ (עַל מִה שְׂיֻעִיל לָכֶם), בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא». וַיִּשְׁאַלּוּךְ כִּיצַד לִנְהַג עִם הִתּוֹמִים? אָמַר, «אִם תִּנְהַלּוּ אֵת עֲנִיֵּיהֶם בְּצוּרָה נִפְרָדֶת וְטוֹבָה, זֶה יוֹתֵר טוֹב לָכֶם, וְאִם תַּעֲרַבְבוּ אֵת רְכוּשֶׁם לְרְכוּשְׁכֶם, כְּאַחִים שְׁלָכֶם יִהְיוּ». אֶלְלָה מִבְּחִין בֵּין הַמִּשְׁחָת לְבֵין הַיֶּשֶׁר, אֱלוּ רָצָה אֶלְלָה הִיא מִקִּשָּׁה עֲלֵיכֶם (שֶׁלֹּא לַעֲרַב אֵת רְכוּשֶׁם לְרְכוּשְׁכֶם). אֶלְלָה עֲזוּז וְחָכָם.
221. אֵל תַּתְּחַתְּנוּ עִם פְּגִינּוֹת עַד אִם תִּאֲמֶנָּה, כִּי אִשָּׁה מֵאֲמִינָה טוֹבָה הִיא מִפְּגִינָתִי, גַּם אִם הַפְּגִינָתִי מִצָּאָה חֵן בְּעֵינֵיכֶם. וְאַל תִּשְׁיֹאוּ (נָשִׁים מֵאֲמִינּוֹת) לַאֲנָשִׁים פְּגִינָיִים עַד אִם יֵאֲמִינוּ, וְאִישׁ מֵאֲמִין טוֹב מִפְּגִי גַם אִם הוּא מִצָּא חֵן בְּעֵינֵיכֶם. אֵלָּה (הַפְּגִינָיִים) מִזְּמִינִים אֵל הָאֵשׁ, וְאֱלוּ אֶלְלָה מִזְּמִין אֵל הַגֶּן וְלִזְכוֹת בְּחִינָה בְּרִשּׁוֹתוֹ. כִּדּוּ מִבְּהִיר אֶלְלָה אֵת הָאוֹתוֹת לִבְנֵי אָדָם לְמַעַן יִזְכְּרוּ.

קטע 28

222. וַיִּשְׁאַלּוּךְ עַל אוֹדוֹת הַנוֹסֶת. אָמַר, «זִהוּמָה הִיא, לָכוֹ הִתְרַחֲקוּ מִן הַנָּשִׁים בְּתַקוּפַת הַנוֹסֶת וְאַל תִּזְדַּוְּגוּ עִמָּהֶן עַד אֲשֶׁר יִטְהַרוּ, וְאַחֲרֵי שְׂיִטְהָרוּ בּוֹאוּ אֵלֶיהֶן כְּאֲשֶׁר צִוָּה אֶתְכֶם אֶלְלָה. אֶלְלָה אוֹהֵב אֵת הַחוֹזְרִים בְּתִשּׁוּבָה, וְאוֹהֵב אֵת הַמִּטְהַרִּים».
223. נִשְׁוֹתֵיכֶם הֵן אֲדָמַת חֲרִישׁ לָכֶם, וּבּוֹאוּ אֵל חֲרִישְׁכֶם מֵאִיזָה צַד שֶׁתִּרְצוּ. הַקִּדְיָמוּ לַעֲשׂוֹת לְנַפְשׁוֹתֵיכֶם, וְיִרְאוּ אֵת אֶלְלָה, וְדַעוּ כִּי עֲתִידִים אַתֶּם לִפְגֹּשׁ אוֹתוֹ. וּבִשְׁר לְמֵאֲמִינִים.
224. אֵל תַּעֲשׂוּ מֵאֶלְלָה מִטְרָה לְשִׁבְעוֹתֵיכֶם, לְמַעַן שְׁלֹא תִהְיוּ נִדְיָבִים, וְיִרְאִים, וְעוֹשֵׂי שְׁלוֹם בֵּין בְּנֵי הָאָדָם,² כִּי אֶלְלָה שׁוֹמֵעַ וְיָדַע.
225. אֶלְלָה לֹא יַעֲנִישׁ אֶתְכֶם בְּגִלַּל פְּלִיטַת פֶּה בְּשִׁבְעוֹתֵיכֶם, אֲדָּה הוּא יַעֲנִישׁ אֶתְכֶם בְּגִלַּל כּוֹנֵת לְבוֹתֵיכֶם,³ וְאֶלְלָה סוֹלַח וּמְתוֹן.

1. ר' סורת אל-מאאידה 5: 90 - 91; וסורת אנ-נסא' 4: 43. יש ביין ובמיסר חטא גדול מאשר תועלת: זה השלב הראשון והכנה לאיסור שתית יין באסלאם.

2. ר' סורת אנ-נור 24: 22.

3. ר' סורת אל-מאאידה 5: 89.

226. לֹא־לָהּ שֶׁנִּשְׁבָּעוּ לֹא לָקִים יַחְסִי מִיָּן עִם נְשׁוֹתֶיהֶם, נִתְּנָת שְׁהוּת שֶׁל אֲרָבָעָה חֳדָשִׁים, לַחֲזֹר בָּהֶם מִשְׁבֻּעֵתָם, וְאוֹלָם אִם יַחֲזִירוּ בָּהֶם מִשְׁבֻּעֵתָם, הִנֵּה אֵלֶּה סוֹלַח וְרוּחֹם.

227. וְאוֹלָם אִם יַחֲלִיטוּ עַל גְּרוּשֵׁין, הִנֵּה אֵלֶּה שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.

228. הַגְּרוּשׁוֹת תִּמְתְּנָה שְׁלוּשָׁה מַחֲזֹרֵי נָדָה, וְאַסוּר לָהֶן לְהַסְתִּיר אֶת אִשָּׁר אֵלֶּה בָּרָא בְּרַחֲמֵיהֶן, אִם מֵאַמִּינוּת הֵן בְּאֵלֶּה וּבִיּוֹם הָאֲחֵרוֹן. לְבַעֲלֵיהֶן שְׁמוּרָה הַזִּכּוֹת לְהַשִּׁיבָן בְּמִשְׁךְ תְּקוּפַת הַזְּמַן הַזֶּה, אִם יִרְצוּ לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם. הֵן זָכָאיוֹת לְזִכְיוֹת דּוֹמוֹת לַחֻבוֹת וּלְיַחֲסַח הַזֶּגֶן, וְאוֹלָם לְגִבְרִים יִתְרוֹן עֲלֵיהֶן. וְאֵלֶּה הוּא עֵוִז וְחֶכֶם.

קטע 29

229. מִתֵּר לְבַצֵּעַ גְּרוּשֵׁין (זְמַנִּיִּים) פְּעָמִים, אֶדְ בְּפַעַם הַשְּׁלִישִׁית יַחֲלֹט (סוֹפִית) אִם לְהַחֲזִיק בְּאִשָּׁה בַּחֲסֵד, אוֹ לְשַׁלְּחָהּ (סוֹפִית) בְּנִדְבָנוּת. בְּגְרוּשֵׁין סוֹפִיִּים אֲסוּר לְבַעַל לְקַבֵּל חֲזָרָה אֵיזָה שֶׁהוּא דָּבָר מִמָּה שֶׁנִּתֵּן לָהּ (כְּמִהָרָה),¹ אֵלָּא אִם כֵּן יַחֲשֹׁשׁוּ הַשָּׂנִים כִּי לֹא יוּכְלוּ לְהַקִּים אֶת חֻקּוֹת אֵלֶּה. וְאִם אֲתֶם יִרְאִים שֶׁלֹּא יוּכְלוּ הַשָּׂנִים לְהַקִּים אֶת חֻקּוֹת אֵלֶּה (לַחֲיוֹת בְּשְׁלוֹם כְּזוֹג כֹּדֶת וְכִדּוֹן), לֹא יַחֲשֹׁב לָהֶם לַחֲטֹא אִם תִּפְדָּה הָאִשָּׁה אֶת עַצְמָהּ (מִהַנְשׂוֹאִין עַל יְדֵי הַחֲזָרָת חֶלֶק מִמָּה שֶׁנִּתֵּן לָהּ). אֵלָּה הֵם הַחֻקִּים שֶׁקִּבַּע אֵלֶּה, וְאֵל תַּעֲבִרוּ עֲלֵיהֶם, כִּי כָּל הָעוֹבְרִים עַל חֻקֵּי אֵלֶּה הֵם חוֹטְאִים.

230. וְאִם יִגְרָשָׁה (בְּפַעַם הַשְּׁלִישִׁית), לֹא תִהְיֶה עוֹד מִתְּתָר לוֹ, עַד אֲשֶׁר תִּנָּשֵׂא לְבַעַל אַחֵר. וְאִם (תִּבְעַל הַחֲדָשׁ) יִגְרָשָׁה, לֹא יִהְיֶה חֲטֹא עַל הַשָּׂנִים אִם יִנָּשְׂאוּ שׁוֹב, אִם חוֹשְׁבִים הֵם כִּי יִקְזְמוּ אֶת חֻקֵּי אֵלֶּה. אֵלָּה הֵם הַחֻקִּים אֲשֶׁר קִבַּע אֵלֶּה וְאֲשֶׁר הוּא מִבְּהִיר לְבַעֲלֵי דַעַת.

231. וְאִם אֲתֶם מִגְרָשִׁים אֶת הַנָּשִׁים, וְהֵן כָּבָר מְלֹאוֹת אֶת תְּקוּפַת הַהִמָּתְנָה שֶׁלָּהֶן, הַחֲלִיטוּ הָאִם לְהַחֲזִיק בָּהֶן בַּחֲסֵד אוֹ לְשַׁלְּחָן בַּחֲסֵד, וְאוֹלָם אֵל לָכֶם לְהוֹסִיף וּלְהַחֲזִיק בָּהֶן רַק כְּדִי לְהַצִּיק לָהֶן. כָּל הָעוֹשָׂה זֹאת חוֹטֵא לְנַפְשׁוֹ. אֵל תַּעֲשׂוּ חֻקֵּי אֵלֶּה לְלַעַג. וְזָכְרוּ אֶת הַחֲסֵד שֶׁנָּטָה לָכֶם אֵלֶּה² וְאֶת הַסֶּפֶר (הַקּוֹרְאָן) וְהַחֲכָמָה (הַמְסַרְתָּ שֶׁל הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) אֲשֶׁר הוֹרִיד אֲלֵיכֶם מִן הַשָּׁמַיִם לְהַזְהִירְכֶם. וְיִרְאוּ אֶת אֵלֶּה וְדַעוּ לָכֶם כִּי אֵלֶּה יוֹדֵעַ כָּל דְּבָר.

1. ר' סורת אנ-נסא' 4: 19 - 20; סורת אל-אחזאב 33: 28; וסורת אט-טלאק 65: 6.

2. החסד הוא שאללה ברא לאנשים בנות זוג. ר' סורת אר-רום 30: 21.

קטע 30

232. ואם אתם מגרשים את הנשים, והן כבר מלאו את תקופת ההמתנה שלהן, אל תמנעו מהן לחזור לבעליהן. אם הסכימו ביניהם כמקביל. כך נדרש לנהוג מכל אחד מכם המאמין באללה והיום האחרון. וזה מרבה את טהרתכם, כי אללה יודע אף אתם אינכם יודעים.

233. אמהות (מגרשות) יניקו את ילדיהן שנתים שלמות למי שירצה לקים במלוואה את תקופת ההנקה.¹ על האב של התינוק לפרנס אותו ולהלבישו כמקביל. אך אין לחיב נפש יותר מכפי יכולתה.² אין להציק לאם בשל ילדה, ואין להציק לאב בשל ילדו. ועל הורש למלא אותם תפקידים. ואם ירצו שניהם גמילה בהספקה ביניהם והתיעצות לא יהיה חטא עליהם. אם תרצו לשכר מניקה לילדיכם. לא יהיה חטא עליכם אם תשלמו את שכרה כמקביל. ויראו את אללה, ודעו כי אללה רואה מעשיכם.

234. אם אנשים נפטרים ומשאירים נשים, עליהן להמתין (לא להתחתן) ארבעה חדשים ועשרה ימים. עם תם תקופת ההמתנה, אתם לא אחראים למה שתעשינה בעצמן בצורה הוגנת ומקבילת.³ אללה בקיא במעשיכם.

235. לא יחשב לכם לחטא אם תרמזו שאתם מעונינים לשאת אשה מסוימת, או אם תחשבו על כך בלבכם. אללה יודע כי תחשבו עליהן. אולם אסור להפגש עמהן בסתר, ועליכם להתקשר אתן אף ורק בצורות המקבילות, ואל תחליטו לבצע את קשר הנשואין אלא כעבר הזמן הקבוע להמתנה. דעו, כי אללה יודע מה שבלבכם והזהירו ממנו, ודעו כי אללה סולח ומתון.

קטע 31

236. לא יחשב לכם לחטא אם תגרשו נשים לפני שבעתם אותן, ולפני שקבעתם להן מהר, אף תנו להן פצוי כמקביל, העשיר לפי יכולתו, והעני לפי יכולתו, כי זוהי חובת הנדבנים.

237. אם תגרשו אותן לפני שבעתם אותן אולם לאחר שקבעתם להן מהר, שלמו להן מחצית מאשר קבעתם להן, אלא אם ויתרנה על המגיע להן, או ויתר הממנה על ענייני האשה (אם היא קטינה), ואם תוותרו תהיו

1. ר' סורת אל-אחקהאף 46 : 15.

2. ר' סורת אט-טלאק 65 : 7.

3. הכוונה פה, הן חופשיות להתחתן עם מי שהן רוצות מבלי התערבות בני משפחתן.

קְרוּבִים יוֹתֵר לִירָאֵת אֱלֹהָ, וְאֵל תִּשְׁכַּחוּ אֶת הַנְּדִיבוֹת בֵּינֵיכֶם, כִּי אֱלֹהָ רוּאָה מַעֲשִׂיכֶם.

238. שְׁמְרוּ עַל (זְמַנִּי) הַתַּפְלוֹת, וּבַעֲקָר עַל הַתַּפְלָה הָאֲמֻצָּעִית (תַּפְלַת אַחֵר הַצְּהָרִים), וְקוּמוּ לַהֲתַפְלֵל אֶל אֱלֹהָ בְּהִתְמַסְרוֹת.

239. וּבִשְׁעַת סַכְנָה הַתַּפְלּוֹ בְּהִלִּיכָה עַל רִגְלֵיכֶם אִזְּ בְּרִכְיָה (עַל אֲמֻצָּעִי נִסְיָעָה). אַךְ בְּהִיוֹתְכֶם בְּמָקוֹם בְּטוֹחַ הַתַּפְלּוֹ אֶל אֱלֹהָ כְּדָרְךָ שֶׁלִּמְדְּכֶם מִה שֶׁמִּקְדָּם לֹא הִיִּיתֶם יוֹדְעִים.

240. אֱלֹהָ אֲשֶׁר עוֹמְדִים לְמוֹת וְיִשְׁאִירוּ נָשִׁים (אֲלֻמָּנוֹת) אַחֲרֵיהֶם, יֵשׁ לְצוּוֹת לְנָשִׁים פְּרִנְסָה לְמִשְׁךְ שְׁנָה שְׁלָמָה, וְלִהְשָׂאֵר בְּמִשְׁךְ שְׁנָה בְּבֵית שְׁגָרוֹ בּוֹ. אוּלָם אִם תַּעֲזוּבָנָה הַבֵּית מְרֻצוֹן, אַתֶּם לֹא אַחֲרָאִים לָמָּה שֶׁתַּעֲשִׂינָה בְּעֶצְמוֹן¹ מִה שֶׁהוּא מְקַבֵּל. אֱלֹהָ הוּא עֲזוּז וְחָכָם.

241. חוּבָה הִיא עַל הִירָאִים לְהַבְטִיחַ לְנָשִׁים הַמְּגֻרָשׁוֹת אֲמֻצָּעִי מַחֲיָה כְּמִקְבָּל.

242. כִּךְ יִבְהִיר אֱלֹהָ לָכֶם אֶת אוֹתוֹתָיו לְמַעַן תִּבְיִנוּ.

קטע 32

243. הֲאִם לֹא שָׁמַעְתָּ עַל אֱלֹהָ אֲשֶׁר בְּרָחוּ בְּאֲלֻפֵּיהֶם מִבְּתֵיהֶם לְמַעַן יִנָּצְלוּ מִמָּוֶת, אָמֵנָם אֱלֹהָ אָמַר לָהֶם, «מוֹתוּ!» וְאַחֵר הַחֲיָה אוֹתָם. הֵן אֱלֹהָ רַב-חֶסֶד עַל בְּנֵי הָאָדָם, אַךְ רַב בְּנֵי הָאָדָם אֵינֶם מְכִירִים תּוֹדָה².

244. הִלַּחְמוּ בְּשִׁבִּיל אֱלֹהָ,³ וְדַעוּ כִּי אֱלֹהָ שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.

245. כָּל מִי שֶׁגָּמַל לְאֱלֹהָ גְמוֹל חֶסֶד,⁴ אֱלֹהָ יְכַפִּיל לוֹ כָּפָל כְּפָלִים.⁵ וְאֱלֹהָ נוֹתֵן פֶּעַם בְּצֻמָּצוֹם וּפֶעַם נוֹתֵן בְּיָד נְדִיבָה, וְאֵלָיו תּוֹשְׁבוּ

246. הֲאִם לֹא שָׁמַעְתָּ עַל מִנְהִיגֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל לְאַחֵר מוֹסָא (מֹשֶׁה), אֲשֶׁר אָמַר לְנִבְיָא שְׁלָחָם, «בַּחֲרֵנוּ לָנוּ מִלֶּךְ לְמַעַן נִלְחַם בְּשִׁבִּיל אֱלֹהָ!» אָמַר לָהֶם, «הֲאִם לְאַחֵר שְׁיַצִּיגְהָ עֲלֵיכֶם לְהִלָּחֵם לֹא תִלָּחְמוּ?» אָמַר, «וְלָמָּה לֹא נִלְחַם בְּשִׁבִּיל אֱלֹהָ לְאַחֵר שְׁגִרְשָׁנוּ מִבְּתֵינוּ וְאִבְדָּנוּ אֶת בְּנֵינוּ?» אוּלָם כְּאֲשֶׁר נִצְטוּוּ לְהִלָּחֵם, פָּנוּ עֲרָף, פָּרַט לְמַעֲטִים מֵהֶם, וְאֱלֹהָ יוֹדֵעַ מִי הֵם הַחוֹטְאִים.

1. זאת אומרת להתחתן. במקרה כזה לא מותר לאנשי המשפחה להתערב ולמנוע מהן להתחתן.

2. ר' סורת אל-אנפאל 8: 24; סורת אל-אנעאם 6: 123; וסורת אד-דוח'אן 44: 56.

3. שביל אללה, בערבית «في سبيل الله למען אללה, או בשביל אללה», מונח כולל כל מיני מעשים טובים במיוחד מלחמה נגד אויבי אללה והחברה מחוץ לחברה ומתוכה (למען אללה).

4. בערבית «قرض حسن הלוואת חסד, גמול חסד».

5. ר' סורת סבא' 34: 39; וסורת את-תע'אבון 64: 17.

247. וְהִנְבִּיאַ שְׁלֵהֶם אָמַר לָהֶם, «אַלֶּלָה בָּחַר לָכֶם טָאלוֹת כְּמִלְךָ עֲלֵיכֶם». אָמְרוּ, «אֵיךְ יִמְלֹךְ הוּא עָלֵינוּ וְאֶנְחֵנוּ רְאוּיִים יוֹתֵר מִמֶּנּוּ לְמַלּוּכָה? וְגַם עֶשֶׂר רַב אֵין לוֹ». אָמַר, «אַלֶּלָה בָּחַר בּוֹ לְמִלְךָ עֲלֵיכֶם, וְהִרְבָּה לוֹ דַּעַת וְקוֹמָה». אֶלֶלָה נֹתֵן מַלְכוּת לְמִי שִׁירְצָה, וְאַלֶּלָה רַב-אַמְצָעִים וְרַב-דַּעַת.

248. וְאָמַר לָהֶם נְבִיאֵם, «הָאוֹת לְאֲשׁוֹר מַלְכוּתוֹ יִנְתֵּן לָכֶם בְּבוֹא אֲרוֹן הַבְּרִית אֲלֵיכֶם עִם הַשְּׂכִינָה בְּתוֹכּוֹ מִרְבוֹנְכֶם וּשְׂרִידִים שֶׁהִשְׁאִירוּ בְּנֵי בֵּיתוֹ שֶׁל מוֹסֵא וּבְנֵי בֵּיתוֹ שֶׁל הָאָרוֹן (אַהֲרֹן) כְּאֶשֶׁר הוּא נִשָּׂא עַל יְדֵי הַמַּלְאָכִים. בְּזֹאת יֵשׁ לָכֶם אוֹת, אִם מֵאַמִּינִים אַתֶּם».

קטע 33

249. כְּאֶשֶׁר יֵצֵא טָאלוֹת עִם הַחִילִים שָׁלוֹ, אָמַר, «הִנֵּה אֶלֶלָה מְנַסָּה אֶתְכֶם בְּנֶהָר. מִי שִׁשְׁתָּה מִמֶּנּוּ לֹא לִי הוּא, אֲדָּ מִי שֶׁלֹּא יִטְעַם מִמֶּנּוּ לִי הוּא, וְגַם כָּל הַשְּׂוֹתָה רַק בְּמִלּוֹא יָדוֹ». (וְכְאֶשֶׁר הִגִּיעוּ אֶל הַנֶּהָר) רַבִּם שָׁתוּ עַד לַרְוִיָּה מִמֶּנּוּ, פָּרַט לְמַעֲטִים, וּבַחֲצִיתוֹ אֶת הַנֶּהָר יַחַד עִם נְאֻמָּנִיו, אָמְרוּ, «אֵין בְּכַחֲנוּ לְהִלָּחֵם הַיּוֹם בְּג' אִלוֹת (בְּגִלְתִּי) וְחִילָיו». וְרַק אֶלָּה שִׁידְעוּ שֶׁהֵם עוֹמְדִים לִפְגֹּשׁ אֶת אֶלֶלָה, אָמְרוּ, «כְּמָה פְּעָמִים הִקְבוּצָה הַקְּטָנָה נִצְחָה בַּעֲזָרַת אֶלֶלָה קְבוּצָה גְּדוֹלָה מִמֶּנָּה. אֶלֶלָה הוּא עִם הַסְּבָלִים».

250. וְכִשְׁעָמְדוּ פָּנִים אֶל פָּנִים מוֹל ג' אִלוֹת (גִּלְתִּי) וְחִילָיו, אָמְרוּ, «רְבוּנֵנוּ! הַשִּׁרָה סְבָלִנוֹת עָלֵינוּ, חֲזַק אֶת מַעֲמַדְנוּ, וְעֲזֹר לָנוּ לְגִבּוֹר עַל הַכּוֹפְרִים».

251. וּבַעֲזָרַת אֶלֶלָה הֵם הִבִּיסוּ אוֹתָם, וְדַאוּד (דָּוִד) הִרְגָּ אֶת ג' אִלוֹת, וְאַלֶּלָה נָתַן לוֹ אֶת הַמַּלּוּכָה וְאֶת הַחֲכָמָה וְלִמְדָהּ מִכָּל מָה שֶׁרָצָה. וְלוּלֹא הַדָּף אֶלֶלָה בְּנֵי הָאָדָם, אֶלָּה בִּידֵי אֶלָּה, נִשְׁחַתָּה הָאָרֶץ. אֶלֶלָה הוּא רַב-חֲסֵד לְכָל הַבְּרוּאִים.

252. אֶלָּה אוֹתוֹת אֶלֶלָה נִקְרָא אוֹתָם לִפְנֵיךְ (מוֹחֲמַד) בְּאַמֶּת,¹ וְאַתָּה הַנֶּדָּ אַחֲד מִן הַשְּׁלִיחִים.

חלק 3

253. אֵלֶּה הַשְּׁלִיחִים, הָעֹדְפָנוּ אֶחָדִים מֵהֶם עַל פְּנֵי אֶחָדִים. יֵשׁ בָּהֶם אֶחָדִים
אֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלֶּה אֹתָם, וְאֶחָדִים מֵהֶם כָּאֵלֶּה שֶׁהֶעֱלָה בְּדִרְגוֹת. וְלַעֲיִסָּא בֶן
מֶרְיָם נָתַנוּ אוֹתוֹת בְּהִירִים, וְחִזְקָנוּ אוֹתוֹ בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ, לוֹ רָצָה אֵלֶּה לֹא
הָיוּ אֵלֶּה שָׁבָאוּ אַחֲרֵיהֶם מַחְלָקִים בֵּינֵיהֶם לְאַחַר שֶׁנָּתַנוּ לָהֶם הָאוֹתוֹת
הַבְּהִירִים, וְאוֹלָם הֵם נִחְלָקוּ בֵּינֵיהֶם: כִּי חֶלֶק מֵהֶם הָאֱמִינִי וְחֶלֶק כְּפָרו.
אִלּוּ רָצָה אֵלֶּה, לֹא הָיוּ נִלְחָמִים בֵּינֵיהֶם. וְאֵלֶּה פּוֹעֵל כְּרָצוֹנוֹ.

קטע 34

254. הִזֵּי הַמַּאֲמִינִים! הוֹצִיאוּ מִן הַמָּמוֹן שֶׁהֶעֱנֵקְנוּ לָכֶם, לִפְנֵי שֶׁיָּבֹאוּ יוֹם
שָׁאִין בּוֹ מִקֹּחַ וּמִמְכָּר, וְלֹא קֶשֶׁרִי יָדִידוֹת, וְלֹא תִתְקַבֵּל כָּל הַתַּעֲרָבוֹת,
וְהַכּוֹפְרִים הֵם הַחוּטָאִים.¹

255. אֵלֶּה, אֵין אֵלֶּה זִוְלָתוֹ, הַחִי וְהַנְּצָחִי, לֹא תֵאָחַז אוֹתוֹ תְּנוּמָה וְלֹא שָׁנָה. לוֹ
כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ. וּמִי זֶה אֲשֶׁר יָבֹא בְּהַמְלָצָה לִפְנֵי אֵלֶּה
בְּרִשְׁוֹתוֹ? הוּא יוֹדֵעַ אֵת אֲשֶׁר לִפְנֵיהֶם וְאֵת אֲשֶׁר אַחֲרֵיהֶם, וְהֵם לֹא יוֹכְלוּ
לְהַשִּׁיג מְאוּמָה מִיִּדְעָתוֹ אֵלֶּה בְּרִשְׁוֹתוֹ. הַכּוֹרְסִי שֶׁלּוֹ (כְּסָאוֹ)² מְכִיל שָׁמַיִם
וְאָרֶץ, וְלֹא תִכְבַּד עָלָיו שְׁמִירָתָם. וְהוּא הָעֶלְיוֹן וְהַעֲצוֹם.

256. אֵין לִכְפֹּת דָּת בִּכְחַת³, כִּי כָּבֵד הַבָּרִר הַיָּשָׁר מִן הַתַּעֲיָה. כָּל הַכּוֹפֵר בְּטֹאע'וֹת
(הָאֵלִילִים) וּמַאֲמִין בְּאֵלֶּה מַחְזִיק בְּקֶשֶׁר הָאֱמִיץ הַבְּלָתִי מִנְתֶּקָּה,⁴ כִּי אֵלֶּה
שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.

257. אֵלֶּה הוּא מְגוֹ עַל הַמַּאֲמִינִים וּמַעֲבִירָם מִן הַחֲשֻׁכָה אֶל הָאוֹר, אוֹלָם
הַכּוֹפְרִים, הַטֹּאע'וֹת (הָאֵלִילִים) מְגַנִּים עֲלֵיהֶם, וְיַעֲבִירוּ אוֹתָם מִן הָאוֹר
אֶל הַחֲשֻׁכָה.⁵ אֵלֶּה מְשׁוֹכְנֵי הָאֵשׁ וְלִנְצַח יִהְיוּ בָּהּ.

קטע 35

258. הֵאֵם לֹא רָאִיתָ אֵת הָאִישׁ אֲשֶׁר הִתּוֹכַח עִם אַבְרָהָהִים בְּדִבְרֵי רַבּוֹנוֹ בְּגִלָּל
שֶׁאֵלֶּה נָתַן לוֹ אֵת הַמְּלוּכָה? כְּשֶׁאַבְרָהָהִים אָמַר לוֹ, רַבּוֹנִי הוּא אֲשֶׁר

1. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 101.

2. כסאו: מונח זה העניק לפסוק זה את הכינוי «אאית אל-כורסי, פסוק הכסא». המוסלמים נותנים חשיבות מיוחדת לפסוק זה, והם קוראים אותו כל הזמן מבקשים ברכתו של אללה.

3. אללה מצווה על המוסלמים לא לכפות אסלאם על איוזה שהוא בן אדם משום שאסלאם הוא מתנה שאללה מעניק למי שהוא ירצה. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 125 ; וסורת אז-זומר 39 : 22.

4. הקשר האמיץ הוא דת האסלאם.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 122, ופי' 153.

יחיה וימית. אמר, גם אני אחיה ואמית. אז אמר אברהם, אללה יביא את השמש מן המזרח, תביא אתה אותה מן המערב. אז נדהם הכופר. אללה לא ידריד את הרשעים.

259. אז מה אתה חושב על האיש, אשר עבר בעיר שחרבה על כל בניניה, אמר, «איך יוכל אללה להחיותה לאחר מותה?» אז המיתו אללה מאה שנים, ואז החיה אותו ואמר לו, «כמה זמן שהית בין המתים?» אמר, «שהיתי יום או חלק מיום». ואז אמר לו אללה, «לא, כי מאה שנים שהית. הבט אל מאכלך ומשקך לא השתנו, והבט אל חמורך. כך נעשה ממך אות לבני האדם. והבט אל העצמות, איך נקים אותן ואחר כך נכסה אותן בשור». לאחר שנתברר לו הדבר, אמר, «מכיר אני כי אללה הכל-יכל».
260. וכאשר אברהם אמר, «רבוני! הראה לי איך תחיה את המתים». אמר (אללה), «האם לא תאמין?» אמר (אברהם), «בדואי, כן. אבל למען ירגע לבי». אמר אללה, «קח ארבעה מיני צפורים וצרף אותם אליך (וחתך אותן לחתיכות), ושים כל חתיכה על הר, אחר קרא אליהו, ובמהירות יבואו אליך עפים. דע כי אללה עוזר וחכם».

קטע 36

261. משלם של אלה המוציאים מכספם למען אללה כגורעין שהצמיח שבע שבולים, ובכל שבלת מאה גרעינים. אללה יכפיל למי שירצה, ואללה רב-חסד ויודע.
262. המוציאים מכספם בשביל אללה, ואינם מלויים את תרומתם בדברי התרברבות ופגיעה, הנה שכרם אצל רבונם, ולא עליהם הפחד ולא עליהם הגיון.
263. אמירת דברים נפים (למבקש עזרתכם) וסליחה יותר טוב מצדקה אשר תבוא אחריה פגיעה. ואללה בלתי-זקוק לדבר ומתון.
264. הוי המאמינים! אל תבטלו את הצדקה שלכם על ידי התרברבות ופגיעה, כאותו אדם המוציא מכספו כדי להראות לבני האדם, ואינו מאמין באללה וביום האחרון. דומה הוא לסלע מכסה עפר; שגשם שוטף פגע בו, והשאירו צחיח. כך גם הם לא יפיקו דבר ממה שעשו. ואללה לא ידריד את הכופרים.
265. המוציאים מכספם בבקשם את רצון אללה, ומתוך רצונם הטוב, נמשלו לגן על רמה שגיד עליו גשם שוטף, לכן הכפיל את יבולו, ובאין גשם, יספיק לו הטל. ואללה רואה את מעשיכם.

266. הִירְצָה הָאֶחָד מֵכֶם שִׁיְהִיָּה לוֹ גֹן תִּמְרִים וְעֵנָבִים וּמִכָּל הַפְּרוֹת, אֲשֶׁר נְהָרוֹת זֶרְמִים תַּחְתָּיו, אֶדָּ לַעֲת זָקְנָתוֹ יִהְיוּ לוֹ יִלְדִים חֲלָשִׁים, וְהֵגֶן יִפְגַּע בְּסַעְרָה הָרַת אֵשׁ שֶׁתִּשְׂרֹף אוֹתוֹ? כִּד יִבְהִיר לָכֶם אֵלֶּה אֶת הָאוֹתוֹת לְמַעַן תַּחֲשֹׁבוּ עֲלֵיהֶם.

קטע 37

267. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! הוֹצִיאוּ (בְּשִׁבִיל אֵלֶּה) מִן הַמִּבְחָר שֶׁאִסְפַּתֶּם, וּמִמָּה שֶׁהוֹצֵאנוּ לָכֶם מִן הָאֲדָמָה, וְאֵל תִּבְחָרוּ אֶת הַפְּחוֹת שֶׁבּוֹ לַתָּת (בְּשִׁבִיל אֵלֶּה), אֲשֶׁר לֹא הִיִּיתֶם לוֹקָחִים לַעֲצָמְכֶם אֶלָּא אִם תַּעֲלִימוּ עֵין. דַּעוּ כִּי אֵלֶּה בְּלִתִּי-זָקוֹק לְדָבָר וּמִשְׁבַּח.

268. הַשָּׁטָן יִפְחִיד אֶתְכֶם בְּעֵנִי, וּמִצָּוָה עֲלֵיכֶם לִהְיוֹת מִשְׁחַתִּים, וְאֵלוֹ אֵלֶּה מִבְּטִיחַ לָכֶם סִלִּיחָה מִמֶּנּוּ וְחֶסֶד, אֵלֶּה רַב-אֲמָצְעִים וְיֹדֵעַ.

269. הוּא (אֵלֶּה) יִתֵּן אֶת הַחֲכָמָה לְאֲשֶׁר יִרְצָה. וּמִי שֶׁמִּקְבֵּל הַחֲכָמָה (מֵאֵלֶּה) יִזְכֶּה בָּרַב טוֹבָה. רַק בְּעֵלִי בִינָה יִזְכְּרוּ.

270. כָּל תְּרוּמָה שֶׁתִּתְּרָמוּ וְכָל נֶדֶר שֶׁתִּתְּדְרוּ, אֵלֶּה יֵדַע אוֹתָם. וְלִכְפֹּרִים אֵין עוֹזְרִים.

271. אִם תִּתְּנוּ צְדָקָה בְּגִלּוּי טוֹב הוּא, אֶדָּ אִם תִּסְתִּירוּ אוֹתָהּ וְתִתְּנוּהָ לַעֲנִיִּים יוֹתֵר טוֹב לָכֶם, וְאֵלֶּה יִכְפֹּר לָכֶם מִרְעוּתֵיכֶם. אֵלֶּה בִּקְיָא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

272. אֵין אֶתָּה (מוֹחֲמַד) אַחֲרָאִי לְהַדְרִכְתֶּם, כִּי אֵלֶּה מְדִרִיף אֶת מִי שֶׁיִּרְצָה. וְכָל טוֹב אֲשֶׁר תּוֹצִיאוּ, לִנְפִשְׁכֶם הוּא, וְלֹא תוֹצִיאוּהוּ אֶלָּא לְרָצוֹת פְּנִי אֵלֶּה. כָּל הַטוֹב שֶׁתּוֹצִיאוּ יוֹחִזֵר וְיוֹכְפֵל לָכֶם (בְּיוֹם הַדִּין) וְלֹא תַעֲשִׂקוּ,

273. (הַצְדָּקָה שֶׁתּוֹצִיאוּ) הִיא מִיַּעֲדֵת לַעֲנִיִּים אֲשֶׁר אֵינֶם יְכוּלִים לְנוּעַ בְּאֶרֶץ לְצָרִכִּי פְּרִנְסָתָם בְּגִלָּל אֲמוּנָתָם בְּאֵלֶּה. וּמִי שֶׁלֹּא מִכִּיר אוֹתָם וְאֶת הַמַּצָּב שֶׁלָּהֶם יַחֲשֹׁב לַעֲשִׂירִים, כִּי נִמְנָעִים הֵם מִלְבָּקֵשׁ צְדָקָה, אוֹלָם תִּכְבִּיר בְּסִימָנִם, אֵין הֵם שׁוֹאֲלִים טוֹבָה מֵאֲנָשִׁים בַּהֲפָצָרָה. כָּל הַטוֹב אֲשֶׁר תּוֹצִיאוּ, אֵלֶּה יֹדֵעַ אוֹתוֹ.

קטע 38

274. כָּל אֵלֶּה שֶׁמוֹצִיָּאִים כֶּסֶּפֶם (בַּצְדָּקָה) לִילָה וְיוֹם בִּסְתֵר וּבִגְלוּי, לָהֶם שְׂכָרָם אֶצֶל רַבּוֹנָם, וְלֹא עֲלֵיהֶם מוֹרָא וְלֹא גִגוֹן.

275. הָאוֹכְלִים רַבִּית לֹא יִקוּמוּ לְתַחִיָּה (בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים) אֶלָּא כְּפִי שִׁיקוּם מִי שֵׁשׁ בּוֹ שְׁמֵץ שֶׁל שְׁעוֹן, קֶס וְנוֹפֵל. זֹאת בְּגִלָּל שֶׁאֲמָרוּ, «מִקָּח וּמִמְכָּר כְּמוֹ רַבִּית». וְאוֹלָם אֵלֶּה הַתִּיר אֶת הַמִּקָּח וְהַמִּמְכָּר וְאֶת הָרַבִּית אֲסָר.

לָכוּ, כָּל מִי שֶׁהִגִּיעָה אֵלָיו אֲזַהְרָה זֶה מִרְבוּנוֹ, וְהִפְסִיק לְאָכַל רֶבִית, יִחְזִיק בְּאֶשֶׁר כָּבֵד קִבֵּל, וְאֵלֶּה יִטְפֵּל בְּעֵנֵינוּ. אֵד אֲשֶׁר יָשׁוּב (לְקַחַת רֶבִית), אֵלֶּה מְשׁוּכְנֵי הָאֵשׁ וְלִנְצַח יִהְיוּ בָּהּ.

276. אֵלֶּה יִמְחַק אֶת הָרֶבִית וְיִרְכָּה אֶת הַצִּדְקָה. אֵלֶּה אֵינוֹ אוֹהֵב כָּל כּוֹפֵר וְחוֹטֵא.

277. אֵד אֵלֶּה אֲשֶׁר הָאֱמִינוּ וְעָשׂוּ אֶת הַטּוֹב, וְהִקִּימוּ אֶת הַתַּפְּלָה וְנָתְנוּ אֶת הַזָּכָת, לָהֶם שְׂכָרָם אֶצֶל רְבוּנָם, וְלֹא עָלִיהֶם הַפַּחַד וְלֹא עָלִיהֶם הִיָּגוֹן.

278. הוּא הַמַּאֲמִינִים! יִרְאוּ אֶת אֵלֶּה, וְהִנִּיחוּ מִה שְׁנוֹתֵר לָכֶם מִן הָרֶבִית אִם בְּאֶמֶת מַאֲמִינִים אַתֶּם,

279. וְאִם לֹא תַעֲשׂוּ כֵן, הִכִּינוּ אֶת עַצְמְכֶם לַמִּלְחָמָה בְּאֵלֶּה וּשְׁלִיחוֹ, וְאוֹלָם אִם תַּחֲזִירוּ בְּתִשׁוּבָה, תִּקְבְּלוּ בַּחֲזָרָה אֶת הַקֶּרֶן שֶׁל הוֹנָכְכֶם, לֹא תַעֲשְׁקוּ וְלֹא תַעֲשְׁקוּ.

280. וְאִם בְּמִצּוּקָה הוּא (הַחֲזִיב), תִּנְתֵּן לוֹ אֶרְכָּה (עַד אֲשֶׁר יִרְחֵב לוֹ), וְאִם תַּעֲשׂוּ עִמּוֹ צִדְקָה (שֶׁלֹּא לְגִבּוֹת אֶת הַחוּב), טוֹב לָכֶם, לוֹ יִדְעֲתֶם.

281. יִרְאוּ אֶת הַיּוֹם בּוֹ תַּחֲזִירוּ אֶל אֵלֶּה, וְאֵד תִּקְבֵּל כָּל נֶפֶשׁ אֶת הַמַּגִּיעַ לָהּ, וְהֵם לֹא יַעֲשְׂקוּ.

קטע 39

282. הוּא הַמַּאֲמִינִים! בְּאֶשֶׁר אַתֶּם נוֹתְנִים חוּב בִּינֵיכֶם לְזִמְן קְבוּעַ, עָשׂוּ זֹאת בְּכֶתֶב, וְצָרִיד לְכֶתֶב לָכֶם כּוֹתֵב בְּצִדְקָה. אֲסוּר לְכוֹתֵב לְסָרֵב מִלְּכֶתֶב בְּאֶשֶׁר לַמִּדְהוֹ אֵלֶּה. עָלָיו לְכֶתֶב, וְהַחֲזִיב יִכְתִּיב לוֹ, וְיִירָא אֶת אֵלֶּה רְבוּנוֹ, וְלֹא יִפְחִית מִחוּבוֹ מְאוּמָּה. אִם הַחֲזִיב הִיָּה בְּלִתִּי שְׁפוּי אוֹ חִלוּשׁ בְּדַעְתּוֹ שְׁאִינוֹ מִסְּגֵל לְהַכְתִּיב, יִכְתִּיב הַמִּמְנָה עָלָיו בְּשִׁמוֹ בְּצִדְקָה. הִקִּימוּ שְׁנֵי עֲדִים מִקְרֵב אֲנָשִׁיכֶם. אִם לֹא יִמָּצְאוּ שְׁנֵי אֲנָשִׁים, כִּי אֵד אִישׁ אֶחָד וּשְׁתֵּי נָשִׁים אֲשֶׁר אַתֶּם מְרַצִּים מֵהֶן כְּעֵדוֹת, שְׁאִם תִּשְׁגָּה הָאֲחַת, תִּזְכִּיר לָהּ הָאֲחֵרָה. וְאֲסוּר לְעֲדִים לְסָרֵב מִלְּהָעִיד בְּכָל זִמְן שִׁיתְבַּקְשׁוּ לְהָעִיד. וְאֵל תִּתְרַשְׁלוּ בְּכִתְיַבַּת הַחוּב בֵּין אִם קֶטֶן הוּא אוֹ גָּדוֹל, וְאֶת מוֹעֵד פְּרַעְוֹנוֹ. דֶּרֶךְ זֶה כְּשֶׁרָה יוֹתֵר בְּעֵינֵי אֵלֶּה וְטוֹבָה יוֹתֵר לְשִׁמְרִית הָעֵדוֹת וְלִמְנִיעַת סִפְקוֹת. וְאוֹלָם אִם סְחוּרָה זְמִינָה הִיא אֲשֶׁר תִּמְסְרוּהָ מִיָּד לְיַד בִּינֵיכֶם, אִין בְּעִיָּה אִם לֹא תִכְתְּבוּהָ. הִקִּימוּ עֲדִים לְכָל עֶסְקָה שֶׁתַּעֲשׂוּ, מִבְּלִי שֶׁתִּשְׁתַּמְשׁוּ בְּלַחַץ נֶגֶד כּוֹתֵב אוֹ עַד, כִּי אִם כֹּה תַעֲשׂוּ, יִהְיֶה זֶה חֲטָא מִצְדָּכְכֶם. לָכוֹ יִרְאוּ אֶת אֵלֶּה, וְאֵלֶּה יִלְמְדְכֶם, וְאֵלֶּה יוֹדַע כָּל דָּבָר.

283. ואם נוסעים אתם, ולא תמצאו כותב, הפקידו פקדון. אם מוסר אדם פקדון לרעהו, חייב מקבל הפקדון להחזירו כמצות אלה רבונו. ולא תעלימו את העדות, ואשר יעלים אותה בלבם אשם הוא, כי אלה יודע את מעשיכם.

קטע 40

284. לאלה כל מה שבשמים ומה שבארץ, ובין אם תגלו או תסתירו את מה שבנפשכם, אלה ישפט אתכם עליו, ואחר יסלח למי שירצה ויעניש את מי שירצה, כי אלה הכל-יכל.

285. השליח (מוחמד) האמין במה שהורד אליו מרבנו, וגם כן המאמינים. כל אחד האמין באלה ובמלאכיו, ובספריו¹ ובשליחיו, מבלי להפלות בין אחד משליחיו, ואומרים, שמענו וצייתנו, סלח לנו רבונו, וסוף כלם לחזר אליך.

286. אלה, אינו מטיל על נפש לשאת יותר מכפי יכולתה, ותקבל את שכרה לפי מעשיה הטובים, ותקבל את ענשה לפי חטאיה. רבונו! אל תכעס עלינו אם נשכח או נשגה, רבונו! אל תטיל עלינו נטל כפי שהטלת על אלה שקדמו לנו. ואל תטיל עלינו במה שאין בכחנו לשאת, וסלח לנו, ומחל לנו, ורחם עלינו, כי אתה השולט בנו, והענק לנו נצחון על האנשים הכופרים.

1. ספרי אלה הם: התורה, האנגיל, והקוראן.

3

סִוּרַת אֵאֵל עֶמְרָאן מִשְׁפַּחַת עֶמְרָם

סורה זו קיבלה את שמה מן השם «אאל עֶמְרָאן, משפחת עֶמְרָם» הנזכר בפסוקים 33 - 37. משפחת עמראן היא משפחת «מרים» אמו של הנביא «עיסא בן מרים», ולא משפחת מוסא והארוֹן. השם «אאל עֶמְרָאן» הופיע בסורה זו בפעם ראשונה. סורה זו הורדה במדינה אחרי סורת אל-אנפאל 8, ופסוקיה מאתיים. קיבלה את שמה «משפחת עֶמְרָם» מפסוק שלושים ושלושה.

סורת אאל עמראן 3

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחֵם

קטע 1

1. א.ל.מ.¹
2. אֱלֹהָ, אִין אֱלֹהָ אֶלָּא הוּא, הַחֵי וְהַקִּים,
3. הוּא הוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם אֱלִיד (מוֹחַמַד) הַסִּפֵּר (הַקּוֹרְאָן) בְּאַמֶּת מֵאֲשֶׁר אֶת (סִפְרֵי הַקִּדְשׁ) שְׁהוֹרְדוּ לְפָנָיו, וְגַם הוּא אֲשֶׁר הוֹרִיד אֶת הַתּוֹרָה וְהָאִנְג'יל (הָאִוְנְג'לִיוֹן),
4. מִקֵּדָם כְּהַדְרָכָה לְבָנֵי אָדָם, וְהוֹרִיד אֶת הַפּוֹרְקָאן.² הַכּוֹפְרִים בְּאוֹתוֹת אֱלֹהָ, לָהֶם עֲנֹשׁ קָשָׁה (בְּיוֹם הַדִּין), כִּי אֱלֹהָ עֲזוּז וּבַעַל עֲנָשִׁין.
5. אֱלֹהָ, אִין דְּבַר בְּאַרְץ אוּ בַּשָּׁמַיִם שְׁנִסְתֵּר מִמֶּנּוּ.
6. הוּא שְׁעַצֵּב דְּמוֹתֶכֶם בְּרַחֵם כְּרַצוֹנוֹ, וְאִין אֱלֹה מְבַלְעָדִיו, וְהוּא הַעֲזוּז וְהַחֲכָם.
7. הוּא שְׁהוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם אֱלִיד (מוֹחַמַד) אֶת הַסִּפֵּר (הַקּוֹרְאָן). יִשְׁנֵם בּוֹ אוֹתוֹת מִדְּיָקִים, וְהֵם יִסּוּד הַסִּפֵּר,³ וְאַחֲרֵים הַמְשַׁתְּמָעִים לְכֻמָּה פָּנִים. אֱלֹהָ אֲשֶׁר תַּעֲזִיחַ בְּלִבָּם בּוֹחֲרִים אֶת הָאוֹתוֹת הַמְשַׁתְּמָעִים לְכֻמָּה פָּנִים כְּדִי לַעֲזוֹר סִפְקוֹת, וְכִדִּי לְפָרְשׁוֹ כְּחֻפֵּץ לִבָּם, וְאוֹלָם רַק אֱלֹהָ יָדַע אֶת פִּשְׁרוֹ. הַמְשַׁרְשִׁים בְּחֻכְמָה וּבִידַע אוֹמְרִים, אֲנַחְנוּ מֵאַמִּינִים בּוֹ, הַכֹּל מֵעַם רְבוּנְנוּ. רַק בַּעֲלֵי הַבִּינָה יִזְכְּרוּ.
8. רְבוּנְנוּ! אַל תַּתְּעָה אֶת לְבוֹתֵינוּ לְאַחַר שְׁהַדְרַכְתֵּנוּ, וְתֵן לָנוּ רַחֲמִים מֵאַתָּה, כִּי אַתָּה הוּא הַנוֹתֵן בְּשִׁפְעָה.
9. רְבוּנְנוּ! אַתָּה תֵּאַסֵּף אֶת כָּל בְּנֵי הָאָדָם בְּיוֹם אֲשֶׁר אִין סִפֵּק בְּבוֹאוֹ (יוֹם הַדִּין). אֱלֹהָ לֹא יִפֹּר הַבִּטְחָה.

קטע 2

10. הַכּוֹפְרִים, לֹא יַעֲזֹר לָהֶם רְכוּשָׁם וְלֹא בְּנֵיהֶם בְּמֵאוּמָה אֲצֵל אֱלֹהָ, אֱלֹהָ יִהְיֶה דֹלֵק הָאֵשׁ.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים.

2. הפורקאן, אחד מכינויי הקוראן, המבדיל בין אמת ושקר.

3. בערבית, «אום אל-כתאב, אם הספר», או «הלוח השמימי».

11. כְּמִנְהַג אֲנָשֵׁי פְרָעָה וְאֲשֶׁר לִפְנֵיהֶם, כָּחָשׁוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ, וְאַלֵּלָהּ הָעֲנִישׁ אוֹתָם בְּגִלְל חֲטֵאֵיהֶם. וְהַעֲנֵשׁ שֶׁל אֵלֹהֶה קָשָׁה מְאֹד.¹
12. אָמַר לְכוֹפְרִים! תִּגְנָצְחוּ וְתִאֲסָפוּ אֶל גִּיהֶנֶם. כִּמְהָ רַע מְקוֹם הַמְּנוּחָה!
13. כִּבְר הָיָה לָכֶם אוֹת בְּשָׁנֵי מַחֲנוֹת אֲשֶׁר נִפְגְּשׁוּ (בַּבֶּדֶר);² מַחֲנֶה אֶחָד לָחֵם לִמְעַן אֵלֹהֶה,³ וְהַשָּׁנִי כֹפֵר.⁴ הַמֵּאֲמִינִים רָאוּ בְּעֵינֵיהֶם אֶת מַחֲנֶה הַכוֹפְרִים כָּאֵלוּ הָיָה כְּפָלִים מִמִּסְפָּרָם הֵם.⁵ כִּד מִנְחִיל אֵלֹהֶה נִצָּחוֹן לְמִי שִׁירָצָה. וּבִזָּה יֵשׁ לָקַח לְבַעֲלֵי בִינָה.
14. הָאֲנָשִׁים מִקְסָמִים בְּאַהֲבַת הַחֶשֶׁק לְנָשִׁים וּלְבָנִים וּלְאֻצְרוֹת זָהָב וְכֶסֶף, וְסוֹסִים מְצִינִים, וּמִקְנֶה, וְזֶרַע. כֹּל זֶה תַעֲנוּג זְמַנִּי שֶׁל חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, אֲמָנָם הַתַּעֲנוּג הַנִּצָּחִי הוּא אֶצֶל אֵלֹהֶה.
15. אָמַר! הָאֵגִיד לָכֶם מֶה טוֹב לָכֶם יוֹתֵר מִכֹּל זֶה! לִירָאִים יֵשׁ אֶצֶל רְבוּנָם גִּנִּים אֲשֶׁר נִהְרֹת זֹרָמִים מִתַּחְתָּם לְנִצָּחַ חַיֵּי בָהֶם, וּבִנּוֹת זֹג מְטֵהְרוֹת, נוֹסֵף לְכָל זֶה יִקְבְּלוּ הַרְצוֹן שֶׁל אֵלֹהֶה. וְאַלֵּלָהּ מִשְׁגִּיחַ עַל עֲבָדָיו.
16. הָאוֹמְרִים, רְבוּנָנוּ! אָנוּ מֵאֲמִינִים בָּדַד, סָלַח לָנוּ עַל חֲטֵאֵינוּ, וְשָׁמַר עָלֵינוּ מִעֲנֵשׁ הָאֵשׁ.
17. בַּעֲלֵי הַסִּבְלָנוֹת, וְאֲנָשֵׁי הָאֶמֶת, וְהָאֲדוּקִים, הַמוֹצִיאִים מִמּוֹן (כַּצִּדְקָה), וְהַמְתַּפְלְלִים לְסִלִּיחָה עִם שָׁחַר.
18. אֵלֹהֶה הַעִיד כִּי אֵין אֵלֶּה זֹלָתוֹ, וְכֹן (הַעִידוּ) הַמְלַאֲכִים, וּבַעֲלֵי הַדַּעַת, עוֹמֵד בַּצִּדָּק. אֵין אֵלֶּה זֹלָתוֹ, הַעִיזוּ וְהַחֲכִם.
19. הַדַּת הָאֶמֶתִּית אֶצֶל אֵלֹהֶה הִיא דַּת הָאֶסְלָאִם. אֵלֶּה שֶׁנִּתְּנוּ לָהֶם הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנִּצְוֹצִים), לֹא נִחְלְקוּ בֵּינֵיהֶם אֵלָּא מִתּוֹךְ קִנְיָה מְצֻדָּה (לְדַת הָאֶסְלָאִם) לְאַחַר שֶׁהִגִּיעָה אֲלֵיהֶם הַדַּעַת. וְכִי שְׁכוֹפֵר בְּאוֹתוֹת אֵלֹהֶה, הִנֵּה אֵלֹהֶה מִהִיר-חֲשָׁבוֹן.
20. אִם יִתְנַפְּחוּ אֶתְדָּ (מוֹחֲמֵד), אָמַר, «הַתְּמַסְרִיתִי לְאַלֵּלָהּ אֲנִי וְהַחֲסִידִים שְׁלִי. וְאָמַר לְאַלֵּלָהּ אֲשֶׁר נִתְּנוּ לָהֶם הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנִּצְוֹצִים) וְלֹאֵלָהּ שֶׁלֹּא

1. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 52.

2. בדר : מקום בין מכה ואל-מדינה שבו המאמינים ניצחו את הכופרים של מכה בשנה השנית להגירה בפעם הראשונה מאז קום האסלאם במכה.

3. המחנה שלחם למען אללה, הוא המחנה של המוסלמים של מדינה.

4. המחנה הכופר הוא המחנה של קוריש. הכופרים של מכה.

5. בעצם מספר הכופרים היה פי שלושה או ארבעה יותר מהמוסלמים, ולראות אותם פי שניים יותר

מהם הקל עליהם ונתן להם בטחון עצמי. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 44.

נתן להם ספר, האם התמסרתם לאללה? ואם הם התמסרו, הם כבר הדרך. ואם יפנו ערף, (אין אתה אחראי להם), כי עליך רק להודיע להם. ואללה משגיח על עבדיו».

קטע 3

21. הכופרים באותות אללה, וההורגים את הנביאים בלי צדק, וגם הם הורגים את האנשים אשר יצוו אותם על צדק. אלה בשר להם כי ענשם מכאיב.
22. וכל מעשיהם בעולם הזה יאבדו להם, ובעולם הבא לא יהיה להם עוזר.
23. הלא ראית את אלה אשר ידעו מנה מן הספר (התורה) מזמנים לבוא אל ספר אללה (הקוראן) למען ישפט ביניהם, והנה חבורה מהם התרחקה וסרבה.
24. זאת כי אמרו, «לא תגע בנו האש אלא לגימס ספורים». השלה אותם מה שבידו בדת שלהם.
25. ומה יעשו כאשר נאספם ביום (יום הדין) שאין ספק בו, כשכל נפש תקבל את גמולה, והם לא יקפחו.
26. התפלל! «אללה! מולך המלכות, הנך מעניק מלוכה למי שתירצה, ותפקיע את המלוכה ממי שתירצה, אתה נותן עז למי שתירצה, ומשפיל את מי שתירצה, בידך כל הטוב, ואתה הכל-יכל».
27. אתה מחדיר הלילה לתוך היום, ומחדיר את היום לתוך הלילה, ומוציא את החי מן המת ואת המת מן החי, ותשלח פרנסה לאשר תירצה בלי הגבלה».
28. אל יקחו המאמינים את הכופרים למגנים במקום המאמינים. וכל העושה זאת, אין לו מה לקוות מאללה, אלא אם תעשו זאת להגן על עצמכם מפני סכנה. אללה יזהירכם ממנו, כי אל אללה הכל חוזרים.
29. אמר! אם תסתירו אשר בלבותיכם (מן הידידות לכופרים) או תגלוהו, אללה ידע אותו, כי הוא יודע את כל אשר בשמים ואשר בארץ, ואללה הכל-יכל,
30. ביום אשר בו תמצא כל נפש את כל מעשיה הטובים והרעים נצבים לפניו, אז תרצה כל נפש שיהיה בינה לבין מעשיה הרעים מרחק מאוד גדול. אללה מזהירכם ממנו, אך הוא רחום בעובדיו.

קטע 4

31. (הוי מוחמד!) אָמַר! «אַם אוהבים אַתֶּם אַתְּ אֱלֹהָ, תִּאֲמִינוּ בִּי וְנִהְיֶה כְּפִי שְׂאֵנִי נוֹהֵג, אֲזִי יֹאחֲבֶכֶם אֱלֹהָ וְיִסְלַח לָכֶם עַל חַטָּאֵיכֶם. אֱלֹהָ סוֹלֵחַ וְרַחוּם».
32. אָמַר! «צִיְתוּ לְאֱלֹהָ וְלִשְׁלִיחַ (מוחמד)», וְאַם יִכְנוּ עָרְף, הִנֵּה אֱלֹהָ אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַכּוֹפְרִים.
33. אֱלֹהָ בָּחַר אֶת אָדָם (הָרָאשׁוֹן), וְאֶת נוֹחַ (נֹחַ), וְאֶת מִשְׁפַּחַת אַבְרָאָהִים, וְאֶת מִשְׁפַּחַת עִמְרָאן מִכָּל בְּנֵי הָאָדָם.
34. כָּלֶם בְּנֵי שׁוֹשְׁלֶת אַחַת. וְאֱלֹהָ שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.
35. כְּאֲשֶׁר אֲשֶׁתּוֹ שֶׁל עִמְרָאן! אָמְרָה, «רְבוּנִי! הִנֵּה נִדְרֹתֵי לִךְ אֶת אֲשֶׁר בְּבִטְנִי. אֲנִי קָבֵל מִמֶּנִּי! אֶתָּה הַשׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ».
36. כְּאֲשֶׁר יָלְדָה אוֹתָהּ, אָמְרָה, «רְבוּנִי! יִלְדֹתִי נִקְבָּה - וְיִדְאִי, אֱלֹהָ יוֹדֵעַ מַה שְׂיִלְדָּה - וְאֵין הַזָּכֵר כְּנִקְבָּה, וְקִרְאֹתִי אֶת שְׁמָהּ מֵרִים, אֲנִי שְׁמֹר עָלֶיהָ וְעַל צֶאֱצָאֶיהָ מִפְּנֵי הַשָּׁטָן הָאָרוּר».
37. רְבוּנָה קָבֵל אוֹתָהּ (הַבַּת) קָבֵלָה טוֹבָה, וְהַצְמִיחַ אוֹתָהּ כְּצֶמַח טוֹב, וְיִמְנָה לָהּ אֶת זִכְרָא (זִכְרִיָּה) לְאֶמּוֹ. בְּכָל פֶּעַם שֶׁבִּקֵּר אֶצְלָה זִכְרָא בַּמָּקוֹם עֹבֹדֶתָהּ אֶת אֱלֹהָ, מָצָא אֶצְלָה מְזוֹן. אָמַר, «מֵרִים מֵאֵין לִךְ זֶה?» אָמְרָה, «מֵמַאת אֱלֹהָ הוּא». אֱלֹהָ מִפְּרִנֶּס אֶת מִי שְׂיִרְצָה בְּלֹא חֲשָׁבוֹן.
38. שֶׁם זִכְרָא הַתְּפִלָּל אֶל רְבוּנוֹ, «רְבוּנִי! הֲעֵנֵךְ לִי צֶאֱצָאִים טוֹבִים מֵאֶתְּךָ, כִּי אֶתָּה שׁוֹמֵעַ הַתְּפִלָּה».
39. וְהַמְּלָאכִים קִרְאוּ אֵלָיו בַּעֲדוֹ עוֹמֵד בַּתְּפִלָּה בַּמִּסְגָּד, אֱלֹהָ מְבַשֵּׁר לִךְ עַל (בֶּן וְשִׁמּוֹ) יְחִזְיָה (יוֹחָנָן) מֵאֶמּוֹן בַּמִּלָּה אֲשֶׁר תְּבוֹא מֵאֱלֹהָ, וְיִהְיֶה רְבוּן, וְטַהוֹר, וְנִבְיָא מִן הַיִּשְׂרָאִים.
40. אָמַר (זִכְרָא), «רְבוּנִי! כִּיצַד יִהְיֶה לִּי בֶן וְאֵנִי מְאוּד זָקֵן וְאֲשֶׁתִּי עֶקְרָה?» וְהוּא נִעְנָה, «כֵּן יִהְיֶה. אֱלֹהָ יַעֲשֶׂה כָּל מַה שְׂיִרְצָה».
41. אָמַר (זִכְרָא), «רְבוּנִי! עֲשֵׂה לִּי אוֹת». וְהוּא נִעְנָה, «הָאוֹת שֶׁלִּךְ הוּא: אֵל תִּדְבֹּר עִם בְּנֵי הָאָדָם שְׁלוֹשָׁה יָמִים אֶלָּא בְּרָמּוֹ. וְהִרְבָּה לְהַזְכִּיר אֶת רְבוּנוֹ וְהַתְּפִלָּל אֵלָיו עָרֵב וּבִקֵּר».

קטע 5

42. וזכר באַשר המלאכים אמרו, «מרים! אללה בחר בך, וטהר אותך, ובחר בך להיות מעל נשות העולם,
43. מרים! צייתי לרבונך, וסגדי, וכרעי עם הכורעים».
44. זהו אחד מן המאורעות הנסתרים אשר אנחנו מגלים אותו לך (הנביא), כי לא היית עממם באשר (הפילו גורל) בהשליכם את עטיהם למען ידעו מי מהם יהיה אמן את מרים, ולא היית עממם בריכם ביניהם.
45. והמלאכים אמרו, «מרים! אללה מבשרך על (הלדת בן לך) על פי מלה מאתו, שמו המסיח (המשיח) עיסא בן מרים, נכבד בעולם הזה ובעולם הבא, ומן המקרבים (לאללה).
46. וידבר אל בני אדם בהיותו בעריסה ובגיל העמידה, ויהיה מן הישרים».
47. אמרה, «רבוני! כיצד יהיה לי בן ואיש לא בא אלי!» נענתה, «כך יבא אללה את מה שירצה, ואם החליט על דבר, הוא יאמר לו, 'היה!' והיה».
48. הוא (אללה) ילמדוהו הכתב, והחכמה, והתורה, והאנג'ל.
49. וישלח אותו אל בני ישראל, (ויאמר להם), «הנה באתי אליכם עם את מרבונכם: אברא לכם מטין דמות עוף, ואפח בו (רוח), והיה לעוף ברצון אללה. ואני ארפא את העור מלדה, ואת המצרע, ואחיה את המתים ברצון אללה. נוסף לכל זה, אני אוכל להודיעכם את אשר תאכלו ומה אתם אוגרים בבתיכם. בזאת יהיה לכם אות (שאני נביא) אם מאמינים אתם,
50. ואני מאמין בתורה שבין ידי, ולהתיר לכם חלק ממה (האכל) שנגאסר עליכם. והבאתי לכם אות מעם רבונכם, לכן יראו את אללה ושמעו בקולי.
51. כי אללה הוא רבוני ורבונכם, על כן עבדוהו, וזהו דרך הישר».
52. אך באשר הרגיש עיסא (המשיח) בכפירתם, אמר, «מי יהיו עוזרי לאללה?» אמרו חסידיו, «אנחנו נעזר לך למען אללה. אנחנו מאמינים ויהיה לנו עד כי מסלמים (מתמסרים) אנחנו.
53. רבוננו! אנחנו מאמינים באשר הורדת (מן האנג'ל), ונלך אחרי השליח (עיסא), על כן כתב אותנו עם העדים».
54. הם (הלא מאמינים בעיסא) זממו נגדו, ואללה זמם, ואללה הוא הטוב שבזוממים.

קטע 6

55. אַלְלָה אָמַר, «עִיסָא! אָנִי עוֹמֵד לְהוֹצִיאָךְ מִן הָעוֹלָם הַזֶּה וְאֶעֱלֶה אוֹתָךְ אֵלַי, וְאֶצִּיל אוֹתָךְ מִן הַכּוֹפְרִים, וְאֶשִׂים אֶת הַמַּאֲמִינִים בְּךָ מַעַל הַכּוֹפְרִים עַד יוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים, וְאֶז וְתַחֲזְרוּ אֵלַי, וְאֶשְׁפֹּט בֵּינֵיכֶם בְּאֶשֶׁר נִחְלַקְתֶּם בּוֹ.
56. אַךְ אֶת אֶשֶׁר כָּפְרוּ, אֶעֱנִישׁ אוֹתָם עֵנֶשׁ קָשָׁה בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, וְאִין לָהֶם כָּל עוֹזָר».
57. אוֹלָם אֵלֶּה אֶשֶׁר הָאֲמִינוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב, (אַלְלָה) יִתֵּן לָהֶם אֶת שְׂכָרָם. אַלְלָה אִינוּ אוֹהֵב אֶת הָרָשָׁעִים.
58. זֶה מֶה שֶׁאַנְחֵנוּ מוֹסְרִים לָךְ (מוֹחֲמַד) הוּא מִן הָאוֹתוֹת וְהַסִּפֵּר הַמַּחֲכִים הַמִּפְרִיד בֵּין הָאֱמֶת וְהַשֶּׁקֶר.
59. הִנֵּה מִשַׁל עִיסָא אֶצֶל אַלְלָה כְּמִשַׁל אָדָם, אֶשֶׁר בָּרָא אוֹתוֹ מֵעֶפֶר, וְאֶז אָמַר לוֹ, «הִיֵּה!» וְהִיֵּה.
60. זֶה הָאֱמֶת מִרְבוּנְךָ, וְלָכֵן אֵל תִּהְיֶה מִן הַסִּפְקָנִים.
61. אִם יִתְנַכְחוּ אִתְּךָ (מוֹחֲמַד) עַל אוֹדוּתִיו (עִיסָא הַמְּשִׁיחַ) לְאַחַר כָּל הַדַּעַת אֶשֶׁר בָּאָה אֵלֶיךָ, אָמַר, «בּוֹאוּ וְנִקְרָא לְבִנֵּינוּ וּלְבָנֵיכֶם, וְלִנְשֵׁינוּ וְלִנְשֵׁיכֶם, וְכַלְנוּ יַחַד אֲנַחְנוּ וְאַתֶּם, וְנִתְפַּלֵּל כִּי קִלְלַת אַלְלָה תַּחֲוֹל עַל הַמְּשַׁקְרִים».
62. זֶהוּ הַסִּפּוֹר הָאֱמֶתִי. וְאִין אֵלֶּה זוֹלַת אַלְלָה וְהוּא הָעִזּוּז וְהַחֲכָם.
63. אִם יִפְנוּ עֵרָף, הִרִי אַלְלָה יוֹדֵעַ אֶת הַמְּשַׁחֲתִים.

קטע 7

64. אָמַר, «בַּעֲלֵי הַסִּפֵּר! בּוֹאוּ אֵל דְּבַר נִשְׁוֶה בּוֹ אֲנַחְנוּ וְאַתֶּם; (וְהוּא) שְׁנַעֲבַד רַק אֶת אַלְלָה, וְלֹא נִשְׁתַּף בּוֹ דְּבַר, וְלֹא יִקַּח אִישׁ מֵאַתְּנוּ אִישׁ מִהַצֵּד הָאַחֵר כְּאִדּוֹן זוֹלַת אַלְלָה. וְאִם יִפְנוּ עֵרָף, אֲמַרוּ, הָעִידוּ כִּי מִסְלָמִים אָנוּ».
65. בַּעֲלֵי הַסִּפֵּר! לָמָּה תִּתְנַכְחוּ בְּדְבַר אַבְרָאָהִים? הֵן רַק אַחֲרֵיו הוֹרְדוּ הַתּוֹרָה וְהָאֲנִי יָל. הָאִם לֹא תִשְׁכִּילוּ?
66. הֲלֹא אַתֶּם תַּמִּיד מִתְנַכְּחִים (אַתְּנוּ) עַל מֶה שֶׁיְדוּעַ לָכֶם? וְלָמָּה תִּתְנַכְּחוּ עַל מֶה שֶׁאִינוּ יְדוּעַ לָכֶם? אַכֵּן אַלְלָה יוֹדֵעַ וְאַתֶּם לֹא תִדְעוּ.
67. אַבְרָאָהִים לֹא הָיָה יְהוּדִי וְלֹא נוֹצְרִי, אַךְ הָיָה חֲנִיף וּמִסְלָם, וְלֹא הָיָה עוֹבֵד אֱלִילִים.
68. הָרְאוּיִים יוֹתֵר לְהִיּוֹת קְרוֹבִים לְאַבְרָאָהִים הֵם הַהוֹלָכִים בְּדֶרֶכוֹ, וְהַנְּבִיא הַזֶּה (מוֹחֲמַד), וְהַמַּאֲמִינִים (הַמִּסְלָמִים). אַלְלָה הוּא מִגֵּן הַמַּאֲמִינִים.

69. קבוצה מבצלי הספר רצו להתעוֹתְכֶם, אִךְ אִין הֶם מִתְעִים אֶלָּא אֶת עֶצְמָם בְּלֹא שְׁיָחוּשׁוּ (שֶׁהֶם מִתְעִים אֶת עֶצְמָם).
70. הוּי בְּעָלִי הַסֵּפֶר! מְדוּעַ תִּכְפְּרוּ בְּאוֹתוֹת אֱלֹהָה עַל אִף שְׁאַתֶּם מְכִירִים אוֹתָם?
71. הוּי בְּעָלִי הַסֵּפֶר! לָמָּה זֶה תִּלְבִּישׁוּ אֶת הָאֱמֶת בְּשִׁקָּר, וְתַעֲלִימוּ אֶת הָאֱמֶת וְאַתֶּם יוֹדְעִים?

קטע 8

72. קבוצה מבצלי הספר אָמְרוּ (לְבָנִי דָתֶם), «הָאֱמִינוּ בְּרֹאשִׁית הַיּוֹם בְּמָה שֶׁהוֹרֵד אֶל הַמֵּאֱמָיִנִים (הַקּוֹרְאֵן), וְכִפְרוּ בּוֹ בְּסוֹף הַיּוֹם, לְמַעַן יִחְזְרוּ בָהֶם וְאֵל תִּתְּנוּ אֱמּוֹן אֶלָּא בְּמִי שֶׁהוּא בֶן דָּתְכֶם». אָמַר (מוֹחֲמַד), «הַהֲדָרְכָה הָאֱמֵתִית הִיא הַדָּרְכַת אֱלֹהָה, אֲבָל אַתֶּם (בְּעָלֵי הַסֵּפֶר) אֵינְכֶם רוֹצִים כִּי יִתְּנוּ לְאַחֵרִים כְּאֲשֶׁר נָתַן לָכֶם». אִךְ אִם יוֹסִיפוּ לְהִתְנַכֵּחַ עִמָּכֶם בְּפָנֵי רְבוּנְכֶם. אָמַר לָהֶם, «הַחֲסֵד הוּא בִּידֵי אֱלֹהָה הַמַּעֲנִיק אוֹתוֹ לְמִי שֶׁיִּרְצֶה, וְאֱלֹהָה רַב-אֲמָצְעִים וְיוֹדֵעַ.
74. הוּא בּוֹחֵר לְרַחֲמֵיו אֶת אֲשֶׁר יִרְצֶה, וְאֱלֹהָה הוּא בַּעַל הַחֲסֵד הָעֶצּוֹם».
75. יֵשׁ בֵּין בְּעָלֵי הַסֵּפֶר אֲנָשִׁים אֲשֶׁר אִם תִּפְקִיד בִּידֵיהֶם קִנְטָאר,¹ יִחְזִירוּהוּ לָךְ, אִךְ יֵשׁ בִּינֵיהֶם כְּאֵלָה, אֲשֶׁר אִם תִּפְקִיד בִּידֵיו דִּינָאר² אַחַד, לֹא יִחְזִירוּהוּ, אֶלָּא אִם תִּמְשִׁיד לְתוֹבָעוֹ וְלֹא תִרְפֶּה מִמֶּנּוּ. זֹאת כִּי אָמְרוּ, «שְׁאִין הֶם אַחֲרָאִים כְּלָפֵי הָאוֹמִיין».³ זֶהוּ שִׁקָּר שֶׁהֶם מְפִיצִים בְּשֵׁם אֱלֹהָה וְהֶם יוֹדְעִים.
76. בּוֹדְאִי, אֱלֹהָה אוֹהֵב רַק אֶת אֵלָה הַמְקִימִים אֶת הַתְּחִיבֵיאוֹתֵיהֶם וְנוֹהֲגִים בִּירְאַת אֱלֹהָה.
77. אִךְ אֵלָה הַמוֹכְרִים אֶת בְּרִית אֱלֹהָה וְאֶת שְׁבוּעוֹתֵיהֶם בְּמַחִיר מְעֻט, אֵלָה לֹא יִהְיֶה לָהֶם חֶלֶק בַּעוֹלָם הַבָּא, וְלֹא יִדְבַּר אֵלֵיהֶם אֱלֹהָה, וְלֹא יִבִּיט אֵלֵיהֶם בְּיוֹם תְּחִילַת הַמַּתִּים, וְלֹא יִזְכֶּה אוֹתָם, וְעַנְשָׁם יִהְיֶה מְאוֹד מְכָאִיב.
78. וְיֵשׁ בָּהֶם (בְּעָלֵי-הַסֵּפֶר) אֲנָשִׁים הַהוֹפְכִים בְּלִשׁוֹנָם אֶת מַלּוֹת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) לְמַעַן תִּחְשְׁבוּ כִּי הוּא מִן הַסֵּפֶר, וְאוּלָם אִין הוּא מִן הַסֵּפֶר. וְיֹאמְרוּ, זֶהוּ מֵאֱלֹהָה. וְאוּלָם אִין הוּא מֵאֱלֹהָה, וְכֵךְ הֶם מְכַזְּבִים בְּשֵׁם אֱלֹהָה בְּיוֹדְעִין.

1. משקל מאה רוטל.

2. דינאר, מטבע של זהב.

3. האומיין בערבית מקביל לגויים בעברית, הלא יהודים.

79. אָסור לָאָדָם, אֲשֶׁר אֵלֶּלָה נָתַן לוֹ אֶת הַסֵּפֶר, וְאֶת הַחֲכָמָה, וְאֶת הַנְּבוּאָה, לֵאמֹר לְבָנֵי אָדָם, הֵיוּ עֹבְדִים לִי בַּמָּקוֹם לְאֵלֶּלָה. אֵלֶּא הוּא יֹאמֶר, הֵיוּ רַבָּנִים עַל סִמְךָ כָּל אֲשֶׁר תִּלְמְדוּ מִן הַסֵּפֶר וְאֶת כָּל אֲשֶׁר תִּדְרָשׁוּ.
80. וְאָסור לוֹ לְצוּת עֲלֵיכֶם לִקְבֹּל אֶת הַמַּלְאָכִים וְאֶת הַנְּבִיאִים בְּאֲדוֹנִים. הַיְצוּהָ עֲלֵיכֶם לְכַפֵּר אַחֲרֵי הַיּוֹתֶכֶם מִסְלָמִים (מִתְּמָסְרִים לְאֵלֶּלָה).

קטע 9

81. (וְזָכַר הוּא הַנְּבִיא) כְּאֲשֶׁר כָּרַת אֵלֶּלָה בְּרִית עִם (כָּל) הַנְּבִיאִים אָמַר, «אֲנִי עוֹמֵד לְתֵת לָכֶם אֶת הַסֵּפֶר וְהַחֲכָמָה בְּתַנְאִי, כְּשִׁיבּוֹא אֲלֵיכֶם שְׁלִיחַ הַמַּאֲשֵׁר אֶת אֲשֶׁר עִמָּכֶם (מִהַסֵּפֶר וְהַחֲכָמָה), עֲלֵיכֶם לְהֶאֱמִין בּוֹ וּלְעֹזֵר לוֹ», וְשָׁאַל (אֵלֶּלָה), «הַמַּאֲשֵׁרִים וּמִקְבָּלִים אִתָּם עֲלֵיכֶם אֶת אֲשֶׁר הִטַּלְתִּי עֲלֵיכֶם?» אָמְרוּ, «מַאֲשֵׁרִים אֲנַחְנוּ». אָמַר (אֵלֶּלָה), «אִם כֵּן הָעִידוּ, וְאֲנִי אֶתְּכֶם מִן הָעֵדִים»,
82. וְאָכֵן, מִי שְׁפוּנָה עָרַף לְאַחַר כָּל זֹאת, אֵלֶּה מִשְׁחָתִים הֵם.
83. הָאֵם יִבְקָשׁוּ דָת מִבְּלַעְדֵּי הַדָּת שֶׁל אֵלֶּלָה? הֵן וְלוֹ נִכְנְעוּ כָּל מִי שֶׁבִּשְׁמִים וְהָאֶרֶץ, אִם מֶרְצוֹן אוֹ שְׁלֵא מֶרְצוֹן, וְאֵלֶּיּוּ יוֹשְׁבוּ.
84. אָמַר, «מַאֲמִינִים אֲנַחְנוּ בְּאֵלֶּלָה וּבְאֲשֶׁר הוֹרֵד אֵלֵינוּ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשְּׁמַיִם, וּבִמָּה שֶׁהוֹרֵד לְאַבְרָהָם וְאַסְמָאֲעִיל וְאַסְחָאק וְיַעֲקֹב וְהַשֵּׁבִטִים, וּבְאֲשֶׁר נָתַן לְמוֹסָא וְעִיסָא וּלְנְבִיאִים מִרְבוֹנָם. לֹא מִבְּחִינִים בִּינֵיהֶם, וְתַמִּימִים אֲנַחְנוּ עִמּוֹ».
85. מִי שֶׁמַּאֲמִין בְּדָת אַחֶרֶת מִלְּבַד הָאִסְלָאם לֹא תִתְקַבֵּל מִמֶּנּוּ, וּבְעוֹלָם הַבָּא יִהְיֶה מִן הָאוֹבְדִים.
86. אִידָּהּ יְדָרִיד אֵלֶּלָה אֲנָשִׁים אֲשֶׁר כָּפְרוּ אַחֲרֵי שֶׁהֶאֱמִינוּ, וְנִיעִידוּ כִּי הִשְׁלִיחַ (מוֹחֲמַד) אָמַת הוּא, וּלְאַחַר שֶׁנִּתְּנוּ לָהֶם הָאוֹתוֹת הַבְּהִירִים? אֵלֶּלָה לֹא יְדָרִיד אֶת הַכּוֹפְרִים,
87. עֲנָשָׁם שֶׁל אֵלֶּה יִהְיֶה, שֶׁתַּחֲוִיל עֲלֵיהֶם קִלְלַת אֵלֶּלָה וְהַמַּלְאָכִים וְכָל בְּנֵי הָאָדָם.
88. לְנִצָּח יִהְיוּ בְּתוֹכָהּ (הָאֵשׁ), וְעֲנָשָׁם לֹא יוֹקֵל, וְלֹא תִנָּתֵן לָהֶם אֶרְכָּה,
89. פָּרַט לְאֵלֶּה אֲשֶׁר יַחֲזִרוּ בְּתִשּׁוּבָה לְאַחַר מִכּוֹ וְיַעֲשׂוּ מַעֲשִׂים טוֹבִים, כִּי אֵלֶּלָה סוֹלֵחַ וְרוֹחוּם.
90. אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ לְאַחַר שֶׁהֶאֱמִינוּ, וְהוֹסִיפוּ לְהַמְשִׁיךְ בְּכַפְרֵתָם, לֹא תִתְקַבֵּל תְּשׁוּבָתָם, וְאֵלֶּה הֵם הַתּוֹעִים.

91. אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ וַיָּמָוּתוּ בַּעֲוֹדָם כּוֹפְרִים, לֹא יִתְקַבְּלוּ מֵהֶם דְּמֵי פְדִיּוֹן, אֲפֹלוּ כְּמִלּוּא הָאָרֶץ זָהָב. לְכָל אֵלֶּה צָפוּי עֲנֹשׁ מִכְּאִיב, וְלֹא יִהְיוּ לָהֶם עֹזְרִים.

חלק 4

קטע 10

92. לֹא תִקְבְּלוּ אֶת הַחֹסֶד שֶׁל אֱלֹהָ, אִם לֹא תוֹצִיאוּ מִכָּל מָה שְׁאֵהוּב עֲלֵיכֶם. כָּל אֲשֶׁר תוֹצִיאוּ, יִהְיֶה יָדוּעַ לְאֱלֹהָ.
93. כָּל הַמַּאֲכָלִים הָיוּ מִתְרִים לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל, מִלֵּבֶד מָה שְׁאִסֵּר יִשְׂרָאֵל עַל עֲצָמוֹ לִפְנֵי הוֹרְדַת הַתּוֹרָה. אָמַר (מוֹחֲמֵד), «הִבִּיאוּ אֶת הַתּוֹרָה וְקִרְאוּהָ אִם אַתֶּם צוֹדֵקִים».
94. אַף אֵלֶּה הַבּוֹדִים שְׁקָרִים עַל אֱלֹהָ אַחֲרֵי זֶה, אֵלֶּה הֵם הַחוּטָאִים.
95. אָמַר, «אֱלֹהָ מַדְבֵּר אֱמֶת, עַל כֵּן הִתְנַהֲגוּ לִפִּי דַת אֲבֵרָאִים הַחֲנִיף, שֶׁלֹּא הָיָה בְּפִגְיִים».
96. הַבִּית (הַקְדוֹשׁ) הָרִאשׁוֹן שֶׁהוּקָם לִבְנֵי הָאָדָם הוּא זֶה אֲשֶׁר בְּבִכָּה,¹ וְבוֹ בָּרָכָה וְהִדְרָכָה לִבְנֵי הָעוֹלָם.
97. בּוֹ צִיּוֹנִים בְּרוּרִים, מְקָאם אֲבֵרָאִים.² כָּל הַבָּא אֵלָיו יִהְיֶה בְּטוֹחַ. וְאֱלֹהָ צוּה עַל בְּנֵי הָאָדָם לַעֲלוֹת לָרָגֶל אֶל הַבֵּית, כָּל הַיְכוֹל לְהִגִּיעַ אֵלָיו. וְאוֹלָם כָּל אֲשֶׁר יִכְפֹּר, הִנֵּה אֱלֹהָ אֵינוֹ זָקוּק לִבְנֵי אָדָם.
98. אָמַר, «הוּא בְּעָלִי הַסֶּפֶר! לָמָּה תִכְחָשׁוּ בְּאוֹתוֹת אֱלֹהָ? וְאֱלֹהָ עֵד לְמַעֲשֵׂיכֶם?»
99. אָמַר, «הוּא בְּעָלִי הַסֶּפֶר! מִדּוּעַ אַתֶּם עוֹסְקִים לְהַרְחִיק אֶת אֲשֶׁר יֵאָמֵן (בְּאִסְלָאם) מֵעַל הַשִּׁבִּיל שֶׁל אֱלֹהָ, וּתְסַלְּפוּ אֶת מָה שְׁאֵתֶם עֲדִים לְאַמְתּוֹתוֹ? אָכֵן לֹא נִעְלְמוּ מֵאֱלֹהָ מַעֲשֵׂיכֶם».
100. הוּא הַמַּאֲמִינִים! אִם תִּצְיָתוֹ לִקְבוּצָה מִבְּעָלִי הַסֶּפֶר, יַחֲזִירוּכֶם לְאַחֵר אֲמוּנָתְכֶם לְכוֹפְרִים.
101. וְכִיצַד תּוֹכְלוּ לְכַפֵּר בַּעֲוֹד אוֹתוֹת אֱלֹהָ נִקְרָאִים בְּפִגְיִכֶם, וּשְׁלִיחוֹ עוֹדְנוֹ חֵי בִינִיכֶם? וְמִי שְׁסוּמָךְ עַל אֱלֹהָ יִדְרֹךְ אֶל הַדְרֹךְ הַיְשָׁרָה.

1. כינוי לעיר מכה.

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 125.

קטע 11

102. הוי המאמינים! יראו את אלה כראוי לו, ואל תמותו אלא כמסלמים, ורחזיקו בחבל של אלה (הקוראן) ואל תתפלגו, וזכרו את חסד אלה אשר נטה לכם כאשר הייתם אויבים, והשכין שלום ורעות ביניכם, והייתם אחים בחסדו, והייתם על שפת תהום, והציל אתכם ממנה. כך יבהיר לכם אלה את אותותיו למען תדרכו,
104. צריכה לקום מביניכם חבורה המזמינה אחרים אל הטוב, והמצנה עשה ולא תעשה, ואלה הם הזוכים (בגן עדן ביום הדין), ולא תהיו כאלה אשר נפרדו וחלקו אלה על אלה לאחר שבאו אליהם
105. ההוכחות הבהירות, כי להם צפוי ענש עצום,
106. ביום (יום הדין) אשר בו יאירו פנים ויחשיכו פנים. ולבעלי הפנים החשוכות יאמר, האם כפרתם לאחר שהאמנתם? טעמו אפוא את הענש שבו כפרתם.
107. אך אלה אשר האירו פניהם ישארו ברחמי אלה (בגן עדן) לעולם.
108. אלה אותות אלה (פסוקי הקוראן) אשר נקרא לה (הנביא) באמת, כי אלה אינו רוצה לגרם עול לבריות.
109. לאלה כל אשר בשמים ואשר בארץ ולא אלה יוחזרו כל הדברים.

קטע 12

110. אתם (המסלמים) האמה הטובה ביותר שנתנה לבני האדם מעולם, המצוים עשה ולא תעשה, ומאמינים באלה. לו האמינו בעלי הספר (במוחמד ובשליחותו), טוב היה להם. יש מאמינים ביניהם, ואולם מרביתם משחתים.
111. אינם יכולים לפגוע בכם אלא בפגיעות קטנות (במלים גסות), ואם ילחמו בכם יפנו לכם ערף ולא ינצחו.
112. ההשפלה נכפתה עליהם באשר ימצאו, אלא בחסותו של אלה או בחסותם של בני האדם, ונחלו הפעס של אלה, ונדלות נכפתה עליהם, על אשר כפרו באותות אלה, והרגו את הנביאים בלי צדק. (זה ענשם על כי מרדו ועברו את חק אלה).
113. אולם לא כלם דומים. יש בין בעלי הספר חבורה של אנשי ישר הקוראים את אותות אלה בלילה וסוגדים לו,

114. הם מַאֲמִינִים בְּאַלֵּלָה וּבִיּוֹם הָאַחֲרוֹן וּמִצּוֹיִם עֲשֵׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה, וּמִמְהָרִים לַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים טוֹבִים. אֱלוֹהִים הֵם הַיִּשְׂרָאֵלִים,
115. כָּל טוֹב שֶׁיַּעֲשׂוּ, אֵלָלָה יִכִּיר בּוֹ. וְאַלֵּלָה יוֹדֵעַ מִי הֵם הַיִּרְאִים.
116. אוֹלָם לְכוֹפְרִים לֹא יוֹעִילוּ נִכְסֵיהֶם וּבְנֵיהֶם בְּמֵאוּמָה בְּפָנֵי אֵלָלָה. הֵם בְּעָלֵי הָאֵשׁ, וַיַּחֲיוּ בָּהּ לְעוֹלָם.
117. מֶה שֶׁהֵם מוֹצִיאִים עַל חַיֵּי הָעוֹלָם הִזָּה מְשׁוּל לְרוּחַ רַעֲשָׁנִית עֲזָה קָרָה אֲשֶׁר פָּגְעָה בְּזָרַע שֶׁל אֲנָשִׁים אֲשֶׁר חָטְאוּ וְהִשְׁחִיתָה אוֹתוֹ. אֵלָלָה לֹא קִפְחָ אוֹתָם, כִּי הֵם אֵת נַפְשׁוֹתֵיהֶם קִפְחוּ.
118. הוּא הַמַּאֲמִינִים! אֵל תִּקְחוּ לָכֶם כְּאִנְשֵׁי שְׁלוֹמָם אֵת אֵלָה שֶׁלֹּא מְבִינִיכֶם, כִּי לֹא יַחֲסִכּוּ מֵאֶמֶץ לְגֵרֶם לָכֶם צְרוֹת מְמַשְׁכוֹת. הֵם תְּמִיד מְקוּיִם שֶׁתִּסְבְּלוּ, תְּמִיד הֵם מְבִיעִים שְׁנֵאָה כְּלַפֵּיכֶם, אֵךְ אֲשֶׁר לְבוֹתֵיהֶם יִסְתִּירוּ רַב מְזָה. כָּבֵד הַבְּהִירוֹנוּ לָכֶם אֵת הָאוֹתוֹת אִם אַתֶּם מְבִינִים.
119. הִנֵּה אַתֶּם אוֹהֲבִים אוֹתָם (בְּעָלֵי הַסֶּפֶר), וְאֱלוֹהִים אֵינֶם אוֹהֲבִים אֶתְכֶם, וְאַתֶּם מַאֲמִינִים בְּסִפְרֵים כָּלִים¹ (בְּזִמְנֹן שֶׁהֵם לֹא מַאֲמִינִים בְּקוּרְאָן). וְהֵם בְּפָגֶשׁ אֶתְכֶם יֹאמְרוּ, מַאֲמִינִים אֲנַחְנוּ. וְאוֹלָם כְּאֲשֶׁר לֹא תִהְיוּ אִתָּם, הֵם יִשְׁכּוּ אַצְבָּעוֹתֵיהֶם מְזַעֵם עֲלֵיכֶם. אָמַר, מוֹתוֹ בְּזַעֲמָכֶם, אֵלָלָה יוֹדֵעַ מֶה שֶׁיִּבְלָקְבוֹת.
120. כָּל טוֹבָה אֲשֶׁר תִּבּוֹא עֲלֵיכֶם תִּפְרִיעַ לָהֶם. וְכָל צָרָה שֶׁתִּבּוֹא עֲלֵיכֶם יִשְׁמַחוּ בָּהּ. וְאִם תִּסְבְּלוּ וְתִירְאוּ אֵת אֵלָלָה לֹא תִזְיֶק לָכֶם תַּחֲבוּלָתְכֶם בְּמֵאוּמָה. אֵלָלָה מְקִיף אֵת מֶה שֶׁהֵם עוֹשִׂים.

קטע 13

121. (הוּא הַנְּבִיא!) זָכַר כְּאֲשֶׁר הִשְׁכַּמְתָּ לְצֵאת מִבֵּיתְךָ כְּדִי לְקַבֹּעַ לַמַּאֲמִינִים עֲמֻדוֹת לְקָרֵב (בְּקָרֵב אוֹחוּד). וְאַלֵּלָה שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ,
122. כִּי אִזּוֹ נִפְלָה רוּחַם שֶׁל שְׁנֵי שְׂבָטִים² מְבִינִיכֶם, אֵךְ אֵלָלָה הִגּוֹ עֲלֵיהֶם, כִּי עַל אֵלָלָה סוֹמְכִים הַמַּאֲמִינִים.

1. הַכוּוּנָה הִיא לְסִפְרֵים קַדּוּשִׁים: הַתּוֹרָה, וְהַאֲגִייל, וְהַקּוּרְאָן.

2. שְׁנֵי הַשְּׂבָטִים הֵם: בְּנוֹ סַלְמָה וּבְנוֹ חֲאֲרִיתָה, אֲשֶׁר חָשְׁבוּ לַחֲזוֹר אֶל מְדִינָה בְּאַמְצַע הַדֶּרֶךְ לְאוֹחוּד עִם הַמִּפְקָד שֶׁלָּהֶם עַבְדֵּי אֵלָלָה אֲבִן אֲבִי אוּבִי, רֹאשׁ הַצְּבוּעִים. בְּסוֹף הֵם הַחֲלִיטוּ לְהַמְשִׁיךְ בְּדַרְכָם וּלְהַצְטִיר לְנִבְיָא. וְכך עָשׂוּ.

123. אֱלֹהֶה נָתַן לָכֶם נַצְחוֹן בְּקֶרֶב בְּדָר¹ בְּאֶשֶׁר הָיִיתֶם חֲלָשִׁים (מִבְּחִינָה צָבָאִית), וְלָכוּ יִרְאוּ אֶת אֱלֹהֶה, לְמַעַן שֶׁתִּכְיֶירוּ לוֹ טוֹבָה.
124. בְּאֶמֶר לְמַאֲמִינִים, הָאֵם לֹא דִי בְּכָד שְׁרַבּוֹנְכֶם הִכִּיז לְעִזְרַתְכֶם שְׁלֵשֶׁת אֲלָפֵי מִלְּאָכִים?
125. בּוֹדָאִי! אִם תִּהְיֶה בְּעָלֵי סִבְלָנוֹת, וְתִהְיֶה בְּכֶם יִרְאָה, וְלוֹ יִתְקִיפוּ אֶתְכֶם הַתִּקְפֶּת פֶּתַע, יִשְׁלַח רַבּוֹנְכֶם לְעִזְרַתְכֶם חֲמִשָּׁת אֲלָפִים מִלְּאָכִים מְסֻמָּנִים.
126. אֱלֹהֶה עָשָׂה זֹאת כְּבִשּׁוֹרָה בְּשִׁבְלֶכֶם וּלְמַעַן יִבְטַח לְבָבְכֶם בּוֹ. וְהַנֶּצְחוֹן הוּא רַק מֵאֱלֹהֶה, הַעֲזִיז וְהַחֲכָם,
127. (הַנֶּצְחוֹן בְּבִדָּר) הִנֵּה כְּדִי שֶׁאֱלֹהֶה יִכְחִיד אֶחָדִים מֵאֵלֶה שְׁכַפְּרוּ, אוֹ לְהַפִּיל אֶת רוּחַם וְיִשׁוּבוּ מֵאֲבָזָבִים (רְאוּיִים הֵם לַחֲרָפָה וְלַבּוּשָׁה).
128. עֲנִיז (בְּנִי הָאָדָם) אֵינוֹ בִּידִיד. אֱלֹהֶה יִסְלַח לָמִי שִׁירְצָה, אוֹ יַעֲנִישׁ אוֹתָם מִשּׁוֹם שֶׁהֵם חוֹטְאִים.
129. וְלֹאֲלֹהֶה כָּל אֲשֶׁר בְּשָׂמִים וְאֶשֶׁר בְּאֶרֶץ, וְהוּא סוֹלַח לָמִי שִׁירְצָה, וּמַעֲנִישׁ אֶת מִי שִׁירְצָה, וְאֱלֹהֶה סוֹלַח וְרוּחוֹ.

קטע 14

130. הוּי הַמַּאֲמִינִים! אֵל תִּקְחוּ רַבִּית כְּפוֹלָה וּמְכַפֶּלֶת, וְיִרְאוּ אֶת אֱלֹהֶה לְמַעַן תִּצְלִיחוּ.
131. וְשִׁמְרוּ עַל עֲצָמְכֶם מִהָאֵשׁ שֶׁהוֹכְנָה לְכוֹפְרִים,
132. וְצִיְתוּ לֹאֲלֹהֶה וְלִשְׁלִיחַ לְמַעַן תִּרְוַחְמוּ.
133. מִהֲרוּ אֶל סִלְיָהָ מִרַבּוֹנְכֶם וְלִגֹן שְׂרַחְבּוֹ כְּרַחֵב הַשָּׁמַיִם וְהָאֶרֶץ הַמֵּיַעַד לִירְאִים,
134. הַמוֹצִיאִים (בְּצִדְקָה) מִכֶּסֶף בַּעַת שִׁפְעָה וּבַעַת מִצוּקָה, וְלֹאֲלֹהֶה הַכּוֹבָשִׁים אֶת כְּעָס, וְהַסּוֹלְחִים לְבְנֵי הָאָדָם, כִּי אֱלֹהֶה אוֹהֵב אֶת עוֹשֵׂי הַטוֹב,
135. וְאֶשֶׁר בַּעֲשׂוֹתָם מַעֲשֶׂה מְגַנָּה, אוֹ חָטְאוּ לְעַצְמָם, יִזְכְּרוּ בְּאֱלֹהֶה, וּיִבְקָשׁוּ אֶת סִלְיָתוֹ עַל חַטָּאֵיהֶם. כִּי מִי יִסְלַח עַל חַטָּאִים מִבְּלִעַדִּי אֱלֹהֶה. וְלֹא יִמְשִׁיכוּ בְּמַעֲשֵׂיהֶם (הָרָעִים) בִּידִידֵים.

1. קרב בדר (באר בדרך שבין מכה ומדינה רחוק כמאתיים קילומטרים ממדינה), התרחש בחודש מרס 624, בין צבאות המוסלמים וקורייש, ויד המוסלמים היתה על העליונה. היה זה הנצחון המשמעותי הראשון של המוסלמים על בני קוריש הכופרים.

136. אֵלָה גְּמוּלָם סְלִיחָה מְרֻבּוֹנָם, וְגַנִּים אֲשֶׁר נִהְרֹת זֹרְמִים מִתַּחְתָּם, שְׂבָהֶם יַחֲיוּ לְנֶצַח. אָכֵן מָה טוֹב שְׂכָר הָעַמָּלִים.
137. דּוֹרוֹת וְעַמִּים רַבִּים חָלְפוּ לְפָנֶיכֶם. וְלָכֵן קוֹמוּ וְעִבְרוּ בְּאַרְץ וְרֵאוּ מָה הִיָּתָה אַחֲרֵית הַמִּכְחִישִׁים,
138. זוֹהִי הַבְּהִירָה לְבִנֵּי הָאָדָם וְהַדְּרָכָה וְלִקְחָה לִירָאִים.
139. אֵל תִּהְיוּ חֲלָשִׁים וְאַל תַּעֲצְבוּ (לֹאֲשֶׁר פָּגַע בָּכֶם בְּאוֹחוֹד), כִּי עֲלִיוֹנִים תִּהְיוּ אִם מֵאֲמִינִים אַתֶּם.
140. וְאִם נִפְצַעְתֶּם (בְּקָרֵב אוֹחוֹד), גַּם הֵם (הַכּוֹפְרִים) נִפְצְעוּ כְּמוֹתְכֶם (בְּקָרֵב בְּדֵר). וְהִנֵּנוּ מַעֲבִירִים אֶת יָמֵי הַנֶּצַח וְכֵן בְּנֵי הָאָדָם מֵצֵד לְצֵד, לְמַעַן יִבְחִין אֵלָה בַּמֵּאֲמִינִים וַיִּבְחַר מִבִּינֵיכֶם חָלָלִים קְדוֹשִׁים. וְאַלָּה אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הָרָשָׁעִים,
141. וְלַמַּעַן יִבְחִין אֶת הַמֵּאֲמִינִים וַיִּמְחֹץ אֶת הַכּוֹפְרִים.
142. הַחֲשִׁבְתֶּם כִּי תִכְנסוּ לְגֹן מִבְּלִי שְׂאֵלָה יִבְחִין מִי הֵם הַמוֹגֵ' אֶהְדִּין (הַנֶּאֱבָקִים) בִּינֵיכֶם וּמִי הֵם הַסּוֹבְלִים?
143. הֲלֹא הֵייתֶם שׂוֹאֲפִים תְּמִיד לְמוֹת (בְּקָרֵב) עוֹד לְפָנַי שְׂפָגְשֶׁתֶם בּוֹ (בְּקָרֵב אוֹחוֹד), וְאַמְנֶם אַתֶּם רְאִיתֶם אֶת הַמּוֹת לְנֶגֶד עֵינֵיכֶם.

קטע 15

144. אֵין מוֹחֵמֵד אֵלָּא שְׁלִיחַ אֲשֶׁר הַשְּׁלִיחִים חָלְפוּ לְפָנָיו, וְאִם יָמוּת אוֹ יִהְרַג תַּחֲזֹרִי בָּכֶם (מִן הָאִסְלָאם)? וְכָל הַחוֹזֵר בּוֹ, לֹא יִזְקַק לְאֵלָּה בְּמֵאוּמָה, וְאַלָּה יִגְמַל לְאֵלָּה שְׂמוּדִים לוֹ.
145. לֹא תָמוּת נָפֶשׁ אֵלָּא בְּרִשּׁוֹתוֹ שֶׁל אֵלָּה בְּמוֹעֵד הַנִּקְבָּע (עַל יְדֵי אֵלָּה); ¹ מִי שְׂרוּצָה בַּתְּגֻמוֹל שֶׁל הָעוֹלָם הִזָּה נִתֵּן לוֹ מִמֶּנּוּ, אֵד מִי שְׂרוּצָה בַּתְּגֻמוֹל שֶׁל הָעוֹלָם הַבָּא נִתֵּן לוֹ מִמֶּנּוּ. וְנִגְמַל לְמוֹדִים.
146. נְבִיאִים רַבִּים אֲשֶׁר רַבּוֹת נִלְחָמוּ לְצִדָּם, וְלֹא נָפַל לָבָם כְּתוּצָאָה מִכָּל אֲשֶׁר פָּגַע בָּהֶם בְּמִלְחָמָתָם לְמַעַן אֵלָּה, וְלֹא נִחְלְשׁוּ וְלֹא נִכְנְעוּ. אֵלָּה אוֹהֵב אֶת הַסּוֹבְלִים,
147. הֵם לֹא (הַתְּלוֹנְנוּ) וְלֹא אֶמְרוּ דְּבַר אֵלָּא, «רְבוּנֵנוּ! סִלַּח לָנוּ לַחֲטָאֵינוּ וּמָה שֶׁלֹּא מִלֵּאנוּ מִחוּבָתֵנוּ לָךְ, וְהַצַּב אֵיתָנוּ אֶת רַגְלֵינוּ, וְתֵן לָנוּ נֶצַח וְעוֹלָם הָאֲנָשִׁים הַכּוֹפְרִים».

148. אֱלֹהָהּ נָתַן לָהֶם אֶת שְׂכָר הָעוֹלָם הַזֶּה (הַנִּצְחוֹן עַל אוֹיְבֵיהֶם), וְהַשְׁכָּר
הַמְעֻלָּה שֶׁל הָעוֹלָם הַבָּא (גֹּן עֵדוֹן), וְאֱלֹהָהּ אוֹהֵב אֶת עוֹשֵׂי הַטוֹב.

קטע 16

149. הוּא הַמַּאֲמִינִים! אִם תִּצְיָתוֹ לְכּוֹפְרִים, יַחֲזִירוּ אֶתְכֶם אַחוֹרָה לְכַפִּירָה,
וְתִהְיֶינָה לְמַפְסִידִים,

150. לֹא כִי אֱלֹהָהּ מִגְנֶכֶם וְהוּא הַטוֹב בְּמוֹשִׁיעִים.

151. נָטִיל אֵימָה בְּלִב הַכּוֹפְרִים, עַל מֵה שִׁיחֲסוּ לְאֱלֹהָהּ שְׂתַפִּים לֹא כָל הוֹכְחָה
מִמֶּנּוּ. הָאֵשׁ תִּהְיֶה הַמַּעוֹן שֶׁלָּהֶם, וּמֵה נּוֹרָא יִהְיֶה מַעוֹן הַחוּטָאִים.

152. אֱלֹהָהּ קִיָּם אֶת הַבְּטָחָתוֹ לָכֶם כְּשֶׁהִשְׁמַדְתֶּם אוֹתָם (הָאוֹיְבִים שֶׁלָּכֶם)
בְּרִשּׁוֹתוֹ, עַד אֲשֶׁר נִכְשַׁלְתֶּם וְנִפְל הַסִּכְסוּד בֵּינֵיכֶם, וְלֹא פָעַלְתֶּם לְפִי
הוֹרָאוֹת הַנְּבִיא, וְאוֹלָם לְאַחַר שֶׁהִרְאָה לָכֶם אֶת אֲשֶׁר אֶהְבְּתֶם (אֶת הַשְּׁלָל
מִרְכּוּשׁ הָעוֹלָם הַזֶּה), מִשּׁוּם שֶׁהָיוּ בֵּינֵיכֶם כְּאֵלָה שָׂרְצוּ בְּרִכּוּשׁ הָעוֹלָם
הַזֶּה וְהָיוּ כְּאֵלָה שָׂרְצוּ בְּשָׂכָר בְּעוֹלָם הַבָּא. לָכֵן הָטָה אֶת פְּנֵיכֶם מֵעֲלִיהֶם
כְּדֵי לְנִסּוֹתָכֶם. וּבִסּוּף סִלַּח לָכֶם. כִּי אֱלֹהָהּ רַב-חֶסֶד לַמַּאֲמִינִים.

153. (וְזָכַר) כְּאֲשֶׁר נִסְתַּם אֶל הָהָר (הַר אוֹחוּד) וְלֹא שָׁמַתָּם לֵב לְאָף אֶחָד, עַל
אֵף שֶׁהִשְׁלַיִח (מוֹחַמַד) קוֹרָא לָכֶם מֵאַחוֹר. עַל כֵּן גָּמַל לָכֶם (אֱלֹהָהּ) בְּצַעַר
תַּחַת צַעַר, לְמַעַן תִּשְׁכַּחוּ אֶת הַנִּצְחוֹן וְהַשְּׁלָל שֶׁאֲבַדְתֶּם וְאֶת הַכְּשָׁלוֹן שֶׁפָּגַע
בָּכֶם. אֱלֹהָהּ בָּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

154. לְאַחַר הַצַּעַר הוֹרִיד עֲלֵיכֶם שְׁלֹוֹה עַל יְדֵי תְּנוּנָה שֶׁאֲחֻזָּה בְּשִׁמּוֹרוֹת עֵינֵי
קְבוּצָה מִכֶּם, וְאֵלּוּ קְבוּצָה אַחֶרֶת דָּאָגָה רַק לְשָׁלוֹם עֲצָמָה, לָכֵן חֲשָׁבָה עַל
אֱלֹהָהּ מַחֲשָׁבוֹת שֶׁלֹּא הִיָּתָה בָּהֶן אֲמָת, מַחֲשָׁבוֹת שֶׁל (אֲנִשִּׁי) ג' אֶהְלִייה,¹
אוֹמְרִים, הֵאֵם אֲנַחְנוּ אַחֲרָאִים לָמָּה שֶׁקָּרָה? אָמַר, הָעֵינָן כָּלוּ בְיַד אֱלֹהָהּ
. הֵם מִסְתִּירִים בְּנִפְשׁוֹתֵיהֶם אֶת אֲשֶׁר לֹא יָגִלוּ לָךְ. הֵם אוֹמְרִים, לוֹ רַק
הִיא הַדָּבָר בְּיָדֵינוּ, לֹא נִהְרָגוּ פֹה. אָמַר, לוֹ גַּם הִיָּיתֶם בְּבִתֵּיכֶם, הָיוּ אֵלָה
אֲשֶׁר נִגְזַר עֲלֵיהֶם לָמוֹת יוֹצֵאִים מִרְצוֹנָם לְמָקוֹם הָרִיגָתָם. כִּךְ אֱלֹהָהּ רָצָה
לְהַעֲמִידְכֶם בְּנִסְיוֹן, וְלִבְחוֹן אֶת אֲשֶׁר בְּנִפְשְׁכֶם, כִּי אֱלֹהָהּ יוֹדֵעַ מָה אַתֶּם
מִסְתִּירִים בְּלִבּוֹתֵיכֶם.

155. אֵלָה בָּכֶם אֲשֶׁר נִמְלָטוּ עַל נִפְשָׁם בְּיוֹם (אוֹחוּד) שֶׁנִּפְגְּשׁוּ שְׁנֵי הַמַּחֲנוֹת
(הַמִּסְלָמִים וְהַכּוֹפְרִים), רַק הִשְׁטָן פָּתָה אוֹתָם לַעֲשׂוֹת אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ בְּגִלָּל
חֲטָאֵיהֶם, אֱלֹהָהּ סִלַּח לָהֶם, כִּי אֱלֹהָהּ סוֹלַח וְרַחוּם.

1. הג' אלהיה: מונח ערבי המתאר את מצב העדר המעצור המוסרי והדתי אצל ערביי חצי-האי ערב
הטרום אסלאמיים.

קטע 17

156. הוי המאמינים! אל תהיו כאלה אשר כפרו האומרים על אחיהם אשר הלכו רחוק בארץ, או לחמו בקרבות, אלו נשארו עמנו לא מתו, ולא נהרגו. אלה יעשה דברם זה כגון בלבותיהם. אלה יחיה וימית. ואלה רואה את מעשיכם.
157. אם תהרגו בשביל אלה, או תמותו, הנה סליחת אלה ורחמי טובים מכל אשר יאגרו.
158. וכי תמותו או תהרגו, הנה אל אלה תאספו.
159. מתוך רחמי רבונך (הוי מוחמד) התיחסת בעדינות להם (למסלמים), כי לו היית תקיף וקשוח לב, היו מתפזרים מסביבך. לכן סלח להם ושאל סליחת אלה להם, ותמשיך להתנעץ בהם, וכאשר תגיע להחלטה סמוך על אלה והחלט, כי אלה אוהב את הסומכים רק עליו.
160. אם אלה יעזר לך, אין מי שינצחכם. אך אם הוא יכשיל אתכם, מי יעזר לכם זולתו? רק על אלה יסמכו המאמינים.
161. הנביא בשום אופן לא יגנב (מן השלל), וכל מי שיגנב, יבוא וגנבתו בידו ביום תחית המתים, ואז ישלם לכל נפש מה שרכשה (בעולם הזה), והם (בני האדם) לא יעשקו.
162. האם מי שנוהג לפי רצון אלה כמו מי שנפל עליו זעם אלה? (בן אדם כזה) מעונו הגיהנם, ומה רע סופם של בני אדם כאלה.
163. הם מדרגים אצל אלה. אלה רואה מה שהם עושים.
164. אלה גמל חסד עם המאמינים, בשולחו אליהם שליח מקרבם, למען יקרא בפניהם את אותותיו, לזכותם, וללמדם את הספר (הקוראן) ואת החכמה (המסורת של הנביא), שהרי היו מקדם בתעיה גמורה.
165. וכאשר פגע בכם אסון (בקרב אוחוד), וכבר פגעתם (באויב) כפלים כמותו (בקרב בדר), אמרתם, מאין זה? אמר, הוא מאתכם אתם גרמתם לו. אלה הוא הכל-יכל.
166. ומה שפגע בכם ביום (אוחוד) שנפגשו שני המחנות (המאמינים והכופרים), קרה ברשות אלה, למען ידע מי הם המאמינים,
167. ולמען ידע מי הם הצבועים, אשר בהאמר להם, בואו והלחמו בשביל אלה, או הדפו את האויב. אמרו, לו ידענו כי תהיה מלחמה היינו באים אתכם. קרובים הם ביום ההוא לכפירה מאשר לאמונה, משום שאומרים בפיותיהם את אשר אין בלבותיהם, אך אלה יודע את אשר יעלימו.

168. אֱלֹהִים אֲשֶׁר לֹא יֵצְאוּ לְמַלְחָמָה, אָמְרוּ עַל אַחֵיהֶם (שֶׁנִּפְּלוּ בַּמִּלְחָמָה), לוֹ שְׁמָעוּ לָנוּ, לֹא הָיוּ נִהְרָגִים, אָמַר, «סִלְּקוּ אֶת הַמָּוֶת מֵעַצְמְכֶם, אִם אַתֶּם צוֹדִיקִים».

169. אַל תִּחְשַׁב אֶת הַנוֹפְלִים בְּשִׁבִּיל אֱלֹהִים לְמֵתִים, כִּי חַיִּים הֵם. אֲצֵל רַבּוֹנָם מַחֲיָתָם,

170. הֵם שְׁמִיחִים בְּמָה שֶׁאֱלֹהִים מַחְסִדּוֹ מַעֲנִיק לָהֶם, וּמִתְבַּשְּׂרִים לְאֱלֹהִים שֶׁנִּשְׁאַרְוּ בַּחַיִּים וְעוֹד לֹא הִצְטָרְפוּ אֲלֵיהֶם, לֹא יִהְיֶה מִמֶּה לִּפְחַד וְלֹא עַל מָה לְהִתְעַצֵּב.

171. וּמִתְבַּשְּׂרִים בְּנִדְיבוֹת מֵאֱלֹהִים וְחִסָּד, כִּי אֱלֹהִים לֹא יִקַּח אֶת שְׂכָר הַמַּאֲמִינִים,

קטע 18

172. אֲשֶׁר נִעְנֶה לְאֱלֹהִים וְהַשְׁלִיחַ (מוֹחֲמַד), לְאַחַר שֶׁפָּגַע בָּהֶם הַפָּעַע (בְּקִרְבַּי אוֹחוֹד), לְעוֹשֵׁי הַטּוֹב וְהַיְרָאִים שְׁמוֹר שְׂכָר עָצוֹם,

173. וְכֵן לְאֱלֹהִים אֲשֶׁר אָמְרוּ לָהֶם הָאֲנָשִׁים, הִנֵּה הָאֲוִיבִים (אֲנָשֵׁי מִכָּה) הִכְנוּ לָכֶם כּוֹחַ רַב לְהִלָּחֵם בָּכֶם, לָכֵן יִרְאוּ מִפְּנֵיהֶם. אֵד אֲמוֹנַתָּם גְּבָרָה. וְאָמְרוּ, דִּינוּ בְּאֱלֹהִים שֶׁהוּא הַטּוֹב בַּמִּגְנִים.

174. (הַמַּאֲמִינִים סָמְכוּ עַל אֱלֹהִים וַיֵּצְאוּ לְהִתְנַקֵּשׁ בְּאוֹיְבֵי), אֲבָל הֵם חֲזָרוּ הַבֵּיתָה בְּנִדְיבוֹת שֶׁל אֱלֹהִים וּבַחְסָדוֹ, וְלֹא פָּגַע בָּהֶם כָּל רָע. וְנִהְיָ לָפִי רָצוֹן אֱלֹהִים, וְאֱלֹהִים בַּעַל הַחֲסֵד הַעָצוֹם.

175. הַשָּׂטָן הוּא שֶׁמִּטִּיל עֲלֵיכֶם פַּחַד עַל יְדֵי נְאֻמָּיו, אֵד אַל תִּפְחַדוּ מֵהֶם, וַיִּרְאוּ רַק אוֹתִי, אִם אַתֶּם מַאֲמִינִים.

176. (הוּא הַנְּבִיא!) אַל יִצְעָרוּךְ אֱלֹהִים הַחֲשִׁים לִכְפִּירָה, הֵם לֹא יִזְקוּ לְאֱלֹהִים בְּמֵאוּמָה. אֱלֹהִים לֹא יִתֵּן לָהֶם חֵלֶק בְּעוֹלָם הַבָּא, וְעֲנִשָּׁם עָצוֹם.

177. אֱלֹהִים שֶׁבָּחָרוּ בְּכִפִּירָה בְּמָקוֹם אֲמוּנָה לֹא יִזְקוּ לְאֱלֹהִים בְּמֵאוּמָה, וְעֲנִשָּׁם מְכַאֵב.

178. אַל יִחְשְׁבוּ הַכּוֹפְרִים אִם נִאֲרִיךְ אֶת יְמֵיהֶם, כִּי זֶה טוֹב לְנַפְשׁוֹתֵיהֶם. אֲנַחְנוּ נִאֲרִיךְ אֶת יְמֵיהֶם רַק לְמַעַן יוֹסִיפוּ חֲטָא. וְעֲנִשָּׁם בְּסוֹף מִשְׁפִּיל.

179. אֱלֹהִים לֹא יִשְׁאִיר אֶת הַמַּאֲמִינִים בְּמַצֵּב שֶׁבּוּ אַתֶּם נִמְצָאִים, אֲלֵא עַד אֲשֶׁר יִבְדִּיל בֵּין הָרַע וּבֵין הַטּוֹב. אֱלֹהִים לֹא יִגְלֶה לָכֶם אֶת הַנִּסְתֵּר, אֲבָל אֱלֹהִים יִבְחַר לוֹ שְׁלִיחִים כְּפִי שְׁיָרְצָה. עַל כֵּן הַאֲמִינוּ בְּאֱלֹהִים וּבְשְׁלִיחָיו, וְאִם תִּאֲמִינוּ וְתִהְיֶה בָכֶם יִרְאָה יִהְיֶה שְׂכָרְכֶם עָצוֹם.

180. אל יחשבו המקמצים לתת מן החסד שאללה העניק להם, כי הוא לטובתם. להפך, לרעתם הוא, ואת כל מה שיקמצו ישאו כסוגר על צוארם ביום תחית המתים, כי לאללה ירשת השמים והארץ, ואללה בקיא במעשיכם.

קטע 19

181. אללה שמע את דברי אלה אשר אמרו, «אללה עני ואנחנו עשירים». נכתב את אשר אמרו, ואת הריגתם את הנביאים בלא צדק. (וביום הדין) נאמר, טעמו את ענש הבערה,

182. כענש על אשר קדמו ידיכם, באמת, אללה אינו עושה את עבדיו.

183. האומרים, אללה הטיל עלינו שלא נאמין לכל שליח אם לא יביא לנו קרבן שהאש תאכל אותו, אמר (מוחמד), «שליחים אשר היו לפני כבר הביאו לכם אותות בהירים, ואת (הקרבן) אשר אמרתם, ולמה הרגתם אותם אם באמת אתם צודקים?»

184. אכן אם הם יכחישו את דברך, הנה כבר לפניך הכחשו דברי שליחים אשר באו באותות בהירים והזוהר (מגלות שנתנו לשליחים לפני הנביא מוחמד), וספרים קדושים מאירים את הדרך.

185. על כל נפש לטעם את המות, וביום תחית המתים תקבלו את גמולכם, ואשר ירחק מן האש ויכנס לגן יזכה, וכי חיי העולם הזה אינם אלא תענוג רמיה.

186. (הוי המאמינים!) עוד תתנסו באבדן רכושכם ונפשותיכם, ותשמעו מאלה אשר נתן להם הספר לפניכם והפגניים דבורים שיפגעו בכם הרבה, אך אם תסבלו ותיראו, זה סימן של רצון איתי.

187. (וזכר הוי הנביא אז) אללה כרת ברית עם אלה אשר נתן להם הספר (היהודים והנוצרים), (לאמר), עליכם לבאר אותו לבני האדם ולא תעלימוהו. ואולם הם השליכוהו (הברית) מאחורי גביהם עבור תמורה זולה. מה גרועה העסקה שעשו.

188. אל תחשב כי אלה השמחים במעשיהם ואוהבים שישבחו על מה שלא עשו, ואל תחשב אותם ינצלו מן הענש המכאיב הצפוי להם.

189. לאללה מלכות השמים והארץ, ואללה הכל-יכל.

קטע 20

190. הנה בבריאת השמים והארץ ובחלוף הלילה והיום אותות לנבונים.

191. אֱלֹהֵי הַמִּזְכִּירִים אֶת אֱלֹהֵי בְּעֶמְדָּה, בִּישִׁיבָה, וּבְשִׁכְבָּם עַל צִדָּם, וְחוֹשְׁבִים עַל בְּרִיאַת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, (וּמִתְפַּלְלִים), רְבוּנֵנוּ! לֹא בָרָאתָ כָּל זֶה לְתֵהוּ; לָךְ הַשְּׁבַח! וְשֹׁמֵר עֲלֵינוּ מֵעֲנֹשׁ הָאֵשׁ.
192. רְבוּנֵנוּ! כָּל מִי שֶׁתִּכְנִס אֶל הָאֵשׁ, אֶתָּה מִשְׁפִּיל אוֹתוֹ, וְלַחוּטָאִים אֵין עוֹזֵר.
193. רְבוּנֵנוּ! אֲנַחְנוּ שְׁמַעְנוּ קוֹרָא (הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) הַקּוֹרָא לְאַמוּנָה, וְאוֹמֵר, הָאֱמִינוּ בְּרְבוּנוֹכֶם! וְהָאֱמִנוּ. רְבוּנֵנוּ! סֵלַח לָנוּ עַל חֲטָאֵינוּ וְכַפֵּר לָנוּ מִרְעוּתֵינוּ, וְאֶסְכְּנוּ עִם הַיִּשְׂרָאֵלִים.
194. רְבוּנֵנוּ! תָּן לָנוּ אֶת אֲשֶׁר הִבְטַחְתָּ לָנוּ עַל יְדֵי שְׁלִיחֶיךָ, וְאַל תִּשְׁפִּילֵנוּ בַּיּוֹם תַּחֲתֵי הַמַּתִּים, כִּי אֶתָּה לֹא תִפֹּר הַהִבְטָחָה.
195. רְבוּנוֹם נַעֲנֶה לָהֶם, אֲנִי לֹא מִבְטָל אֶת עֲמָלוֹ שֶׁל עַמְלֵ מַכֶּם, זָכָר אוֹ נִקְבָּה, מִשּׁוּם שֶׁכָּלְכֶם שׁוּיִם אֲצִלִּי. אֱלֹהֵי אֲשֶׁר הִגְדוּ וְגִרְשׁוּ מִבְּתֵיהֶם, וְנִפְגְּעוּ בַּגָּלִיל, וְנִלְחַמוּ וְנִפְלוּ (בַּמִּלְחָמָה לְמַעֲנִי), אֲכַפֵּר לָהֶם מִרְעוּתֵיהֶם, וְאֶכְנִיסֶם אֶל גְּנִים אֲשֶׁר נִהְרֹת זֹרְמִים מִתַּחְתָּם, כְּגִמּוּל הַמַּגִּיעַ לָהֶם מֵאֱלֹהֵי, כִּי הִגְמִיל הַיָּפָה שְׁמוֹר אֲצִל אֱלֹהֵי.
196. אֵל תִּשְׁלָה אוֹתְךָ (מוֹחֲמַד) הַשְּׁלִיטָה שֶׁל הַכּוֹפְרִים בְּמִקְוֹמוֹת שׁוּיִים בְּעוֹלָם (וְחַיֵּי הָרוּחָה שֶׁהֵם חַיִּים),
197. זוֹהִי הַנֶּאֱדָה קִטְנָה, וְאַחֲרֶיהָ יִהְיֶה מַעֲוֹנָם בְּגִיהָנָם, וּמָה רַע שֶׁם הִיצוּעַ,
198. אֵד הִירָאִים אֶת רְבוּנוֹם, לָהֶם גְּנִים אֲשֶׁר נִהְרֹת זֹרְמִים מִתַּחְתָּם, לְעוֹלָמִים יִשְׁכְּנוּ בְּתוֹכָם, מִתְּנֵת אֱלֹהֵי. כָּל אֲשֶׁר אֶת אֱלֹהֵי, טוֹב הוּא לִישְׂרָאֵלִים.
199. בֵּין בְּעָלֵי הַסֵּפֶר יֵשׁ אֲשֶׁר יֵאֱמִין בְּאֱלֹהֵי, וּבְאֲשֶׁר הוֹרֵד אֱלִיכֶם (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם, וּבְאֲשֶׁר הוֹרֵד אֱלִיכֶם, נִכְנָעִים לִפְנֵי אֱלֹהֵי. הֵם אֵינָם מַחְלִיפִים אֶת אוֹתוֹת אֱלֹהֵי בְּתִמְרוּהָ זוּלָּה. אֱלֹהֵי לָהֶם שְׁכָרִם אֲצִל רְבוּנוֹם, וְאֱלֹהֵי מִהִיר חֲשָׁבוֹן.
200. הוּי הַמֵּאֱמִינִים! חֲכוּ בְּסִבְלָנוֹת, וְהִתְחַרוּ עִם אוֹיְבֵיכֶם וְהִחֲזִיקוּ מֵעַמְדֵי בְּסִבְלָנוֹת, וְאַל תִּפְסִיקוּ הַמַּאֲבָק נֶגֶד אוֹיְבֵי וְאוֹיְבֵיכֶם, וְהָיוּ יִרְאִים אֶת אֱלֹהֵי לְמַעַן תִּצְלִיחוּ.

4

סִוֵּרַת אֵן-נִסְא' הַנָּשִׁים

סורה זו קיבלה את שמה «אֵן-נִסְא'», הַנָּשִׁים» מפ' 3 וכו'.
הנושא המרכזי בסורה זו הוא הנשים והיחסים בין בני
הזוג, וזכויות וחובות של כל אחד מבני הזוג.
הורדה במדינה אחרי סורת אל-מומתחנה 60, ופסוקיה
מאה ושבעים וששה. קיבלה את שמה «הַנָּשִׁים» מפסוק
שלושה.

סורת אנ-נסא' 4

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. הוּי בְּנִי אָדָם! יִרְאוּ אֶת רַבּוֹנְכֶם אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם מִנֶּפֶשׁ אַחַת,¹ וּבָרָא מִמֶּנָּה אֶת בֵּת זִוְגָה, וּמִשְׁנִיָּהֶם הִפִּיץ אַנְשִׁים וְנָשִׁים בְּמִדָּה מְרֻבָּה. וַיִּרְאוּ אֶת אֱלֹהָ אֲשֶׁר בְּשֵׁמוֹ תִּתְיַחֲסוּ זֶה לָזֶה, וְאֵל תִּתְנַכְרוּ לְשֹׂאֲרֵי בִּשְׂרָכֶם, כִּי אֱלֹהָ מְשַׁגִּיחַ עֲלֵיכֶם.
2. עֲלֵיכֶם לְמַסֵּר לִיתוּמִים אֶת רְכוּשֶׁם (כְּשִׁיתְבְּגְרוּ), מִבְּלִי לְהַחֲלִיף אֶת הַטּוֹב מִמֶּנּוּ בְּרַע, וְאֵל תַּעֲרַבּוּ בֵּין רְכוּשֶׁם לְבֵין רְכוּשֶׁכֶּם, כִּי זֶהוּ חֲטָא גָדוֹל.
3. וְאִם תִּרְאוּ כִּי לֹא תוּכְלוּ לָנֶהֱג בְּצִדָּק עִם הִיתוּמוֹת, הַנְּשָׂאוֹ לְנָשִׁים הַמוּצָאוֹת חוּן בְּעֵינֵיכֶם, לְשִׁתִּים, לְשָׁלוֹשׁ, אוֹ לְאַרְבַּע. אֵדָּ כִּי תִרְאוּ שֶׁלֹּא תוּכְלוּ לָנֶהֱג בְּהוֹן בְּצִדָּק, הַנְּשָׂאוֹ לְאַחַת, אוֹ מִן (הַשְּׁפָחוֹת) אֲשֶׁר בְּבַעֲלוֹתֵכֶם. הוּא קְרוֹב יוֹתֵר אֲשֶׁר לֹא תַעֲשׂוּ עוֹל.
4. תִּנּוּ לְנָשִׁים מְהֵרָן מִרְצוֹן טוֹב, אֵדָּ אִם תִּוְתַרְנֶה לָכֶם עַל חֶלֶק מִמֶּנּוּ כְּטוֹב לָבוֹ,² אֲכָלוּ אוֹתוֹ לְבִרְיאוֹת.
5. אֵל תִּפְקִידוֹ בְּיַדִּי חֲלוּשֵׁי דַעַת אֶת רְכוּשֶׁכֶּם אֲשֶׁר אֱלֹהָ מִנָּה אֶתְכֶם לָנֶהֱל. וְאִוִּלִּים פִּרְנָסוֹ אוֹתָם וְהַלְבִּישׁוּם, וְדַבְּרוּ עִמָּם בְּדַבּוּר יָפָה.
6. וְתַבְחֵנוּ אֶת הִיתוּמִים (אֲשֶׁר תַּחַת הַשְּׁגָחַתְכֶם), בְּהִגִּיעַם לְגִיל הַנְּשׂוּאִין ; וְאִזּוֹ אִם תַּבְחִינוּ בָּהֶם בְּגֵרוֹת, הַחֲזִירוּ לָהֶם אֶת רְכוּשֶׁם, וְאֵל תִּזְדָּרְזוּ בְּאֲכָלוֹ לִפְנֵי שִׁיתְבְּגְרוּ. עַל (הַמְשַׁגִּיחַ) הָעֹשִׂיר לְהַמְנִיעַ מִלְּאֲכָל מִרְכּוּשׁ הִיתוּם, אֵדָּ הָעֵנִי רִשְׁאֵי לְאֲכָל כְּמִקְבֵּל. וּבִתְתֶכֶם לָהֶם אֶת הוֹנֶם, הָעִידוֹ עֲלֵיהֶם עֲדִים. דִּינוּ בְּאֱלֹהָ לְבַדּוֹ לַעֲשִׂית חֲשׁוֹן.³
7. לְזָכְרִים חֶלֶק מֵאֲשֶׁר עָזְבוּ הַהוֹרִים וְהַקְרוֹבִים, וְלְנָשִׁים חֶלֶק מֵאֲשֶׁר עָזְבוּ הַהוֹרִים וְהַקְרוֹבִים, אִם מַעַט הוּא וְאִם רַב, חֶלֶק קְצוֹב.
8. וְכִי יִמְצָאוּ בְּמָקוֹם חֶלְקָת (הִירְשָׁה) קְרוֹבֵי מִשְׁפָּחָה, וִיתוּמִים, וּמִסְכָּנִים, יֵשׁ לְהַעֲנִיק לָהֶם חֶלֶק (מִן הָעֵזְבוֹן) וְדַבְּרוּ עִמָּם בְּעֲדִינוֹת.

1. הנפש של אדם הראשון.

2. האשה רשאית לוותר לבעלה על חלק ממנה.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 152 ; וסורת אל-אסרא' 17 : 34.

9. (מְרֻשִׁים) הַחוֹשְׁשִׁים לַעֲתִיד צָאֲצָאִים חֲלוּשִׁים, עֲלֵיהֶם לַחֲשֹׁשׁ (לִיתוּמִים) אֲשֶׁר תַּחַת הַנְּהָלָתָם) כָּשֶׁם שֶׁהָיוּ חוֹשְׁשִׁים אֵלּוּ הַנִּיחוּ גַם הֵם שְׂאִירִים חֲסָרֵי יֵשַׁע, עַל כֵּן יִהְיוּ יִרְאִים אֶת אֵלֶּהָ, וַיִּדְּבְרוּ דְּבָרִים יִשְׂרִים.
10. וְאַמְנֵם אֵלֶּה אֲשֶׁר יֵאָכְלוּ אֶת הוֹן הַיְּתוּמִים בְּעֶשֶׂק, וַיִּמְלְאוּ בְּטִנְיָהֶם אֵשׁ, וּבִאֵשׁ יוֹקֶדֶת יִצְלוּ.

קטע 2

11. אֵלֶּה מְצוּה לָכֶם בִּיחַס לִילָדִים שְׁלָכֶם (בִּירְשָׁה): לִזְכֹּר יִהְיֶה כְּחֶלֶק שְׁתֵּי נְקֻבוֹת. וְאִם רַק בְּנוֹת הֵן (וּבָנִים אֵין לוֹ), וְהֵן יוֹתֵר מְשֻׁתָּמִים, לָהֶן שְׁתֵּי שְׁלִישִׁוֹת מֵאֲשֶׁר עֲזַב (הָאֵב). וְאִם תִּהְיֶה חִידָה (וּבָנִים אֵין לוֹ), יִהְיֶה לָּהּ הַחֲצִי. אֲשֶׁר לַהוֹרִים, לְכָל אֶחָד מֵהֶם הַשְּׁשִׁית מֵאֲשֶׁר עֲזַב אִם יֵשׁ לוֹ יְלָדִים (אֶחָד אוֹ יוֹתֵר, זָכָר אוֹ נְקֵבָה). אֵד כְּשֶׁאֵין יְלָדִים, וְהוֹרִיו הֵם הַיּוֹרְשִׁים הַחִידִים, מְקַבְּלֵת אִמּוֹ שְׁלִישׁ אֶחָד. אֵד אִם הָיוּ לוֹ אַחִים וְאַחִיוֹת, מְקַבְּלֵת אִמּוֹ שְׁשִׁית. כִּד תַּחֲלֶקוּ לְאַחֵר קִיּוֹם צְנֹאתוֹ וְתִשְׁלֹם חוֹבוֹתָיו. הוֹרִיכֶם אוֹ יְלָדֵיכֶם לֹא תִדְּעוּ מִי מֵהֶם הַקְּרוֹב לָכֶם יוֹתֵר לְהוֹעִיל. זֹאת הַמְצוּה מֵאֵת אֵלֶּהָ. אֵלֶּהָ יוֹדֵעַ וְחָכֵם.

12. לָכֶם מִחֲצִית עֲזוּבוֹן שֶׁל בְּנוֹת זִוְגָכֶם, אִם אֵין לָהֶן יְלָד. אֵד אִם יֵשׁ לָהֶן יְלָד, לָכֶם רֵבַע עֲזוּבוֹן, לְאַחֵר קִיּוֹם צְנֹאוֹתֵיהֶן וְתִשְׁלֹם חוֹבוֹתֵיהֶן. כְּמוֹ כֵּן מִגִּיעַ לָהֶן הַרְּבַע מֵעֲזוּבוֹנְכֶם אִם לֹא יִהְיֶה לָכֶם יְלָד. וְאִם יֵשׁ לָכֶם יְלָד, לָהֶן שְׁמִינִית עֲזוּבוֹנְכֶם, לְאַחֵר קִיּוֹם צְנֹאתְכֶם וְתִשְׁלֹם חוֹבוֹתֵיכֶם. כְּשֶׁאֵין הוֹרִים אוֹ יְלָדִים לִגְבֹּר אוֹ לְאִשָּׁה, אֵד יֵשׁ אַח אוֹ אַחוֹת, יִהְיֶה חֶלֶק כָּל אֶחָד מֵהֶם שְׁשִׁית; אֵד אִם רַבִּים הֵם מִזֶּה, הֵם שְׁתַּפִּים בְּשְׁלִישׁ, לְאַחֵר קִיּוֹם צְנֹאתוֹ וְתִשְׁלֹם חוֹבוֹתָיו, לֵאל אִם גְּרִימַת נֶזֶק (לִיּוֹרְשִׁים), זֹאת הַמְצוּה מֵאֵלֶּהָ, וְאֵלֶּהָ יוֹדֵעַ וּמִתּוֹן.

13. וְאֵלֶּה חֲקוֹת אֵלֶּהָ, וְכָל מִי שֶׁמְצִיָּה לְאֵלֶּהָ וְלִשְׁלִיחוֹ (מוֹחֲמֵד), הוּא יִכְנִיסוֹ אֶל גְּנִים אֲשֶׁר נְהָרוֹת זֹרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם, לְעוֹלָמִים יִחְיוּ בְּתוֹכָם. זֹהִי הַזְּכִיָּה הַעֲצוּמָה.

14. אוֹלָם מִי שֶׁמִּתְנַגֵּד לְאֵלֶּהָ וְלִשְׁלִיחוֹ, וְעוֹבֵר עַל חֲקָיו, יִכְנִיסוֹ אֶל הָאֵשׁ לְהִשָּׂאֵר בְּתוֹכָהּ לְנֶצַח, וְעָנְשׁוּ יִהְיֶה מִשְׁפִּיל.

קטע 3

15. נְשׁוֹתֵיכֶם הַמְּאֻשְׁמוֹת בְּזָנוּת, וְהַעֲדִיבוּ בָּהֶן אֶרְבָּעָה עֲדִים (נְאֻמָּנִים) מִכֶּם. אִם יַעֲדִידוּ, עֲצְרוּ אוֹתָן בְּבֵתִים עַד יוֹם מוֹתָן. אוֹ עַד אֲשֶׁר אֵלֶּהָ יַעֲשֶׂה לָּהֶן דֶּרֶךְ.

16. וְאִשָּׁר יַעֲשׂוּהָ שְׁנִים מִכֶּם,¹ הַעֲנִישׁוּ אוֹתָם (שְׁנִיהֶם), וְאִם יִחְזְרוּ בְּתִשׁוּבָה וַיִּתְּנֶהּוּ כְּמִקְבֵּל, הִפְסִיקוּ לְהִזִּיק לָהֶם. אֲלֵלָה מִקְבֵּל אֶת תִּשׁוּבַת עֲבָדָיו וְרָחוּם.
17. אֲלֵלָה יִקְבֵּל אֶת תִּשׁוּבַתְּם שֶׁל אֵלֶּה הָעוֹשִׂים רָעָה בְּשִׁגְגָה, וְהַמְמַהֲרִים לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה, אֲלֵלָה יִקְבֵּל אֶת חֲזָרְתָם בְּתִשׁוּבָה. אֲלֵלָה יוֹדֵעַ וְחָכֵם.
18. אֲדָּ לֹא תִתְקַבֵּל הַחֲזָרָה בְּתִשׁוּבָה לְחוּטָאִים, אֲשֶׁר בְּהִגִּיעַ שְׁעַתְּם לְמוֹת הֵם אוֹמְרִים, אֲנִי חוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה, וְלֹא לְמֵתִים כְּכּוֹפְרִים, כִּי לָהֶם הִכְנוּ עֵנֶשׁ מִכְּאִיב.
19. הוּא הַמַּאֲמִינִים! אֲסוּר לָכֶם לָרֶשֶׁת (אוּ לְשֹׂאת) אֶת הַנָּשִׁים (אֲלֻמָּנוֹת אֲבוֹתֵיכֶם) נֶגֶד רְצוֹנוֹ. וְלֹא תִמְנְעוּ אוֹתָן מִלְּהִנָּשֵׂא (לְאִישׁ אֲחֵר). וְאֵל תִּצִּיקוּ לְנִשְׁוֹתֵיכֶם כְּדִי לִקְבֹּל מֵהוּ בַּחֲזָרָה חֶלֶק מֵאֲשֶׁר נִתְּתָם לָהֶן (הַמַּהֲרָה), פָּרֹט לְמִקְרָה שֶׁל זֵנוֹת שֶׁהוֹכַחָה. נִהְגוּ בָּהֶן בְּהִגִּינוֹת, וְאִם תִּשְׁנְאוּ אוֹתָן, כִּי יִתְּכֹן שֶׁתִּשְׁנְאוּ אֵיזָה שֶׁהוּא דָּבָר, וְאֲלֵלָה יַעֲשֶׂה בּוֹ טוֹבָה רַבָּה.
20. אִם תִּרְצוּ לְשֹׂאת אִשָּׁה אֲחֵרָת בְּמִקּוֹם הָאִשָּׁה שֶׁאַתֶּם נִשְׂוֹאִים לָהּ, וַיִּכְבֵּר נִתְּתָם לְרֵאשׁוֹנָה קִינֹטָר,² אֵל לָכֶם לִקְחַת בַּחֲזָרָה חֶלֶק מִמֶּנּוּ. הִתְרַצוּ לִקְחָתוֹ עַל יְדֵי עֲלִילוֹת וְהַאֲשָׁמוֹת כּוֹזְבוֹת?
21. כִּי אִידָּ תִקְחוּהוּ לְאַחֵר יַחֲסִי הָאִישׁוֹת שֶׁקִּיָּמְתָם בֵּינֵיכֶם, וְלֹאֲחֵר בְּרִית הַנִּשְׂוֹאִין?
22. אֲסוּר לָכֶם לְשֹׂאת אֶת הַנָּשִׁים אֲשֶׁר נִשְׂאוּ אֲבוֹתֵיכֶם,³ אֲלֵא אִם כָּבֵר קָרָה מִקֵּדָם (לִפְנֵי אִסְלָאם), כִּי זֶה מַעֲשֶׂה תוֹעֵבָה בְּלִתִּי מוֹסְרִי וּמִנְהַג מִבִּישׁ.

קטע 4

23. וְהַנָּשִׁים הָאֵלֶּה אֲסוּרוֹת עֲלֵיכֶם לְנִשְׂוֹאִין וּלְיַחֲסִי מִין : אֲמוֹתֵיכֶם, וּבָנוֹתֵיכֶם, וְאֲחִיוֹתֵיכֶם, וְדוֹדוֹתֵיכֶם אֲחִיוֹת אֲבִיכֶם, וְדוֹדוֹתֵיכֶם אֲחִיוֹת אֲמִיכֶם, וּבָנוֹת הָאֵח, וּבָנוֹת הָאֲחוֹת, וְאֲמוֹתֵיכֶם אֲשֶׁר הִינִיקוּ אֶתְכֶם, וְאֲחִיוֹתֵיכֶם לִינִיקָה, וְאֲמוֹת נָשִׁיכֶם, וּבָנוֹתֵיכֶם הַחוּרְגוֹת מִנָּשִׁים אֲשֶׁר נִשְׂאָתָם אוֹתָן, אֲדָּ אִם לֹא נִשְׂאָתָם אוֹתָן אֵין חֲטָא עֲלֵיכֶם לְשֹׂאת אוֹתָן (בְּנוֹתֵיהֶן), וְנִשְׁוֹת בְּנֵיכֶם יוֹצְאֵי חֻלְצֵיכֶם, וְאֵל תִּנָּשְׂאוּ לְשִׁתֵּי אֲחִיוֹת יַחֲדוֹ, מִלְּבַד אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה לִפְנֵי כֵן (לִפְנֵי אִסְלָאם). אֲלֵלָה סוֹלַח וְרָחוּם.

1. איש ואשה. פסוק זה מעדכן את הצו של הפסוק הקודם, אשר העונש הוא לאיש וההחזקה בבית לאשה עד שתמות. פסוק זה קובע כי העונש לשניהם. ר' סורת אנ-נור 24 : 1 - 3.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 75.

3. ר' לעיל, פי' 19.

חלק 5

24. (בן אסורות לכם) נשים נשואות, חוץ מאלה אשר שבויות מלחמה, זה חק אלה אשר הוריד לכם. אך חוץ מאלה מתרות לכם לנשואין, אך מבלעדי אלה מתר לכם למצא נשים אשר תשלמו להן את מהן מהונכם למטרת נשואים, אך לא לשם זנות. חובה עליכם לשלם את המהר שקבעתם לנשים אשר נהניתם ביחסים מיניים אתן בצורה חקית (נשואין), ולא יהיה חטא אם תבואו לידי הסכם מיוחד ביחס לגורל המהר, כי אלה יודע וחקם.

25. ומי שקצרה ידו מלשאת את הצנועות מבנות החורין המאמינות, כי אז את השפחות המאמינות אשר בבעלותכם. אלה יודע טוב מי מכם מאמין. המאמינים שיכים האחד לרעהו. עליכם לשאת אותן ברשות משפחותיהן, ושלמו להן את המהר המגיע להן כמקבל, ובתקף קדושי נשואין ולא לשם זנות. אולם אם תזנה (אחרי הנשואין), יחול עליה רק מחצית הענש שחל על אשה נשואה בת חורין. זו הדרך לכל אחד מכם שיוצרו גובר עליו. אך מוטב לכם שתשלטו ביצרכם. ואלה סולח ורחום.

קטע 5

26. אלה רוצה להדריכם בדרכיהם של אלה שקדמו לכם, ויקבל את חזרתכם בתשובה, כי אלה יודע וחקם.

27. אלה רוצה לקבל את חזרתכם בתשובה, אך אלה המשעבדים לתאוות רוצים כי תרחיקו לסטות (מן הדת).

28. אלה רוצה להקל עליכם, כי הוא יודע מה חלשים נבראו בני האדם.

29. הוי המאמינים! אל תאכלו את הונכם ביניכם בלא צדק, אלא אם תהיה זו עסקה מתוך הסכם הדדי, ואל תביאו כליה על עצמכם, כי אלה מרחם עליכם.

30. ואשר יעשה את כל אלה (גזלת רכוש והרג של אחרים) באיבה ובחוסר צדק, נצלה אותו באש (גיהנם), וזה מאד קל לאלה.

31. אם תרחקו מן החטאים הגדולים אשר נאסר עליכם לעשות, נכפר לכם על מעשיכם הרעים, ונכניס אתכם למקום נכבד (גן עדן).

32. אל תחפצו לקבל את מה שאלה העדיף אחדים מכם על אחרים. וכל איש יקבל גמול לפי מעשיו, וכל אשה תקבל גמול לפי מעשיה, ובקשו את חסדו של אלה. אלה יודע כל דבר.

33. לְכָל אֶחָד עָשִׂינוּ יוֹרָשִׁים שִׁיקָבְלוּ חֶלֶק מִמֶּה שֶׁהוֹרִים וְקָרוֹבֵי מִשְׁפָּחָה עָזְבוּ. וְאַלֶּה אֲשֶׁר כָּרַתְתָּם אִתְּםָּ בְּרִית , תָּנוּ לָהֶם אֶת הַמַּגִּיעַ לָהֶם, כִּי אֵלֶּה עַד לְכָל דָּבָר.

קטע 6

34. הַגְּבָרִים מִנְהֵלִים אֶת עַנְיָנֵי הַנָּשִׁים בְּגִלּוֹל שֶׁהָעֲדִיף אֵלֶּה אֶחָדִים מֵהֶם עַל אֶחָדִים מֵהוּ, וְכִי הֵם מוֹצִיאִים מִרְכּוּשָׁם לִפְרָנְסָתוֹ. הַיִּשְׁרוֹת הֵן הָאֲדוּקוֹת הַשּׁוֹמְרוֹת עַל הַנִּסְתֵּר בְּדָרְךְ שִׁישְׁמֵר אֵלֶּה. אֲדָּ אֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר אִתְּםָּ חוֹשְׁשִׁים שֶׁתִּמְרָדְנָה, הַטִּיפוּ לָהֶן מוֹסֵר, וְהִתְנַכְרוּ לָהֶן בַּמִּשְׁכָּב, וְהָכּוּ אוֹתָן (בַּעֲדֵינוֹת), וְאֵם תִּצְיַתְנָה לָכֶם, אֵל תִּזְיָקוּ לָהֶן, וְאַלֶּה עֲלִיוֹן וְכַבִּיר.

35. וְאֵם תַּחֲשֹׁשׁוּ לִפְלוֹג בֵּין הַשָּׂנִיִּים, שֶׁלְּחוּ שׁוֹפֵט מִמִּשְׁפַּחְתּוֹ וְשׁוֹפֵט מִמִּשְׁפַּחְתָּהּ, וְאֵם יִרְצוּ שֶׁיִּנְיָהֶם לְהַתְפַּיֵּס, יָבִיא אֵלֶּה לִיְדֵי הַסֵּכֶם בִּיְנִיָּהֶם. אֵלֶּה יוֹדַע וּבִקִּיא.

36. עָבְדוּ אֶת אֵלֶּה וְלֹא תִשְׁתַּפּוּ בּוֹ דָּבָר, וְהַטִּיבוּ לַהוֹרִים, וְלִקְרוֹבֵי מִשְׁפָּחָה, לִיתוּמִים, וְלִמְסֻכִּיִּים, וְלִשְׁכֵּן קָרוֹב מִמִּשְׁפָּחָה, וְלִשְׁכֵּן הָזֵר, וְלָבוֹן לְלוֹנָה בְּבֵית אוֹ בְּדָרְךְ, וְלַעֲוָבֵי אֲרָח, וְלַעֲבָדִים. אֵלֶּה אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַיְּהִיר וּמִתְהַלֵּל.

37. הַמְקַמְצִים וְהַמְצוּיִם אֶת בְּנֵי הָאָדָם לְהִיּוֹת קַמְצָנִים, וְהַמְסַתִּירִים אֶת מֶה שֶׁאֵלֶּה נָתַן לָהֶם מִחֲסֵדוֹ. וְהַכְנוּ לַכּוֹפְרִים עֲנֹשׁ מַחֲפִיר.

38. (הַעֲנֹשׁ הַמַּחֲפִיר מוֹכֵן) לֵאמֹה הַמוֹצִיאִים אֶת כֶּסֶף מִתּוֹךְ צְבִיעוֹת, וְאֵינָם מַאֲמִינִים בְּאַלֶּה וּבִיּוֹם הַדִּין. וּמִי שֶׁלּוֹקַח אֶת הַשָּׁטָן כְּיָדִיד, הַיָּדִיד הַזֶּה רַע מְאֹד.

39. וְיִמָּה יִפְרִיעַ לָהֶם לוֹ הָאֲמִינוּ בְּאַלֶּה וּבִיּוֹם הָאֲחֵרוֹן, וְהוֹצִיאוּ מִהַחֲסֵד שֶׁאַלֶּה הָעֵנִיק לָהֶם!¹ וְאַלֶּה יוֹדַע אוֹתָם טוֹב.

40. אֵלֶּה לֹא יַעֲשֶׂק וְלוֹ כְּמִשְׁקַל גֶּרְעִין, וְאֵם תַּהֲיֶה טוֹבָה, הוּא יִכְפִּיל אוֹתָהּ, וְיַעֲנִיק שָׂכָר עָצוֹם מֵאֲתוֹ.

41. מֶה אֲתָה (מוֹחַמַּד) חוֹשֵׁב, אִם (בִּיּוֹם הַדִּין) כֶּאֱשֶׁר נָבִיא מִכָּל אֲמָה עַד, וְנָבִיא אוֹתָךְ לָעַד בְּאַלֶּה (הַמְסַלְּמִים),

42. בִּיּוֹם הַהוּא יִקּוּוּ הַכּוֹפְרִים שֶׁלֹּא שָׁמְעוּ לְשָׁלִיחַ (מוֹחַמַּד) כִּי תִכְסֶּה אוֹתָם הָאֲדָמָה (יָמוֹתוֹ), וְהֵם לֹא יוֹכְלוּ לְהַסְתִּיר מִלֶּה מֵאַלֶּה.

קטע 7

43. הוי המאמינים! אל תתפללו בשאתם שכורים,¹ עד אשר תדעו מה אתם אומרים, ולא בשאתם טמאים, (ואל תכנסו אל המסגדים) אלא אם אתם עוברי ארח, עד אשר תתרחצו. ואם חולים אתם, או בנסיעה, או אחרי עשית צרכים, או באתם במגע מיני עם נשים, ולא תמצאו מים, בקשו לכם עפר נקי, והכו את העפר בידיכם, נקו את ידיכם מן העפר, ומשחו את הפנים בכפיכם פעם אחת, והכו העפר בכפיכם, ומשחו את ידיכם.² אלקה חונן וסולח.
44. הלא ראית את אלה אשר ידעו חלק מן הספר (התורה) רכשו לעצמם תעיה, ורוצים שגם אתם תתעו מן השביל של אלקה.
45. אלקה יודע יותר טוב מכם את אויביכם, ודי באלקה כמגו, ודי באלקה כעוזר.
46. יש מאלה שהתיהדו המשנים את המובן של פסוקי התורה, ואומרים (לנביא), שמענו וימרדנו, ושמע, ונקוה שלא תשמע, ו«ראענא»,³ בעוות לשונם, להשמיץ את הדת (האסלאם). אלו היו אומרים, נשמע ונציג; שמע; והבט אלינו,⁴ כי אז היה זה טוב יותר להם ונכון יותר. אך אלקה קללם על כפירתם, ורק מעטים מאוד מהם יאמינו.
47. הוי אתם אשר נתן לכם הספר! האמינו באשר הורדנו מן השמים (הקוראן) המאשר את אשר עמכם (התורה), לפני שנטשטש את צורת פניכם ונהפך אותם לאחור, או נקלל אותם כשם שקללנו את מחללי השבת.⁵ צו אלקה תמיד מתקיים.
48. אלקה לא יסלח לאלה שעושים לו שתפים, אך יסלח כל אשר פחות מזה למי שירצה. כל המצרף שתף לאלקה, הוא בעצם בדה חטא עצום.
49. האם לא ראית את אלה אשר יזכו נפשם? ואולם אלקה יזכה רק את מי שירצה, והם לא יעשקו בקרום גרעין התמר.
50. ראה! איך הם בודים על אלקה שקרים. ומספיק בזה חטא בהיר.

1. בעודכם שיכורים: זה השלב השני לאסור שתית יין. בשביל שלב ראשון ר' סורת אל-בקה 2: 219. בנוגע לשלב השלישי והרביעי ר' סורת אל-מאידה 5: 90 - 91.

2. פעולה זו נקראת «תימום». ר' סורת אל-מאידה 5: 6.

3. ר' סורת אל-בקה 2: 104. כל זה מכוון נגד הנביא מוחמד.

4. בערבית, «أَنْظُرْنَا أَوْنَاصُورَنَا: הבט אלינו».

5. ר' סורת אל-בקה 2: 61.

קטע 8

51. הלא ראית את אלה אשר נתן להם חלק מן הספר (התורה), מאמינים באלילים «ג' בת» ו«טאע' ות»,¹ אומרים על הכופרים, ² «אלה מדרכים יותר מן המאמינים (המסלמים)».
52. אלה הם אשר קלל אלה, ומי שאלה מקלל, לא תמצא לו עוזר.
53. אם היה להם חלק במלכות השמים, לא היו נותנים לאנשים ולא כלום.
54. הרי הם מקנאים באנשים (המסלמים) על מה שהעניק להם אלה מחסדו. כבר הענקנו למשפחת אברהם את הספר ואת החכמה, ונתנו להם מלכות עצומה.
55. אחדים מהם האמינו בו (בקוראן), ואחדים מהם מנעו אנשים מלהאמין בו. ויש בשבילם בגיהנם מספיק אש יוקדת.
56. אכן את אלה אשר כפרו באותותינו, נצלה באש (גיהנם), וכשעורוֹתיהם נשרפו, נחליפם בעורות חדשים, למען יטעמו את הענש. אלה הוא עיוז וחקם.
57. אמנם אלה שהאמינו ועשו טוב, אותם נכניס לגנים שנהרות זורמים מתחתם, ובהם יהיו לעולם. שם יש להם בנות זוג טהורות. וגם נכניס אותם תחת צללי צללים.
58. אלה מצוה לכם, החזירו את הפקדונות שבידיכם לבעליהם, ושפטו את בני האדם משפט צדק. כמה הוא יפה המוסר שאלה מטין לכם. ואללה שומע ורואה.
59. הוי המאמינים! צייתו לאלה ולשליח ולאחראים ביניכם. ואם תריבו ביניכם³ על דבר מה, תשפטו אותו לפי (הספר של) אלה, ולפי (המסורת של) הנביא, אם מאמינים אתם באללה וביום הדין, כי זהו הנהג הטוב וההגון ביותר.

1. ר' סורת אל-בקה 2 : 256.

2. הכופרים של מכה אשר היהודים של מדינה ניסו להסיתם נגד הנביא מוחמד באומרם להם, «שאתם הולכים בדרך הישרה יותר ממוחמד, ודתכם טובה יותר מדתו».

3. ביניכם : אתם העם והאחראים ביניכם. התנהגו ביניכם בצורה הוגנת ודמוקרטית, ולא על ידי מהפכות צבאיות.

קטע 9

60. הלא ראית את אלה האומרים, כי מאמינים הם באשר הורד אליך מן השמים (הקוראן) ובאשר הורד לפניך? כיצד הם רוצים להשפט לפי המסורת של הטאע'ות,¹ אף על פי שנגטו לכפר בו? השטן רוצה להתעותם רחוק מאוד מן הקו הישר.
61. וכי יאמר להם, בואו אל אשר הוריד אלה מן השמים (הקוראן), ואל השליח (מוחמד), תראה את הצבועים מתרחקים ממך.
62. איך הצבועים האלה יתנהגו כאשר יפגע בהם אסון, שבעצם ידיהם גרמו לו, הם באים אליך ונשבעים באללה, התכוננו רק לעשות טוב והשלמה בין האנשים.
63. אלה אשר אלה יודע את אשר בלבם, על כן התרחק מהם ודרש להם דרשה טובה, ואמר להם דברים חזקים מאוד שישפיעו עליהם.
64. אנחנו שולחים כל שליח כדי שאנשים יציתו לו ברשות אלה. ולו באו אליך אחרי החטאים שגרמו לעצמם ומבקשים את סליחת אלה, והשליח הזה מבקש את סליחת אלה למענם. כי אז מצאו את אלה מקבל שבים ורחום.
65. בחיי רבונך! הם לא יהיו מאמינים עד אשר ירצו בך כשופט לשפט ביניהם בריבם, ולא ימצאו בנפשותיהם כל הסתיגות מפסק דינך ויקבלוהו בשלמות.
66. אלו היינו מצוים אותם, הרגו איש את רעהו, או צאו מבתיכם, רק מעטים מהם היו עושים כך. אמנם, לו היו עושים מה שנדרש מהם, היה טוב להם וגם מחזק את אמונתם יותר.
67. ואז הן נתנו להם שכר עצום מאתנו.
68. והיינו מדריכים אותם בדרך הישר.
69. ומי שיצית לאללה ולשליח (מוחמד), כל אלה יהיו (בעולם הבא) עם הנביאים, והצדיקים, והקדושים,² והישרים שאללה היטיב להם, ומה טובה ונעימה חברתם של אלה (בגן עדן).
70. זה הוא החסד של אלה, ואין יודע באללה (את מה שאתם עושים).

1. לא לפי החוק של אללה והנביא. ר' סורת אל-בקרה 2: 256.

2. אלה שמתו למען קדוש השם.

קטע 10

71. הוי המאמינים! בצאתכם לקרב, התנהגו בזירות, התקדמו בקבוצות או כלכם יחד,
72. יש ביניכם מי שמתעבב לצאת למלחמה, ואם יפגע בכם אסון יאמר, אלה נטה לי חסד כי לא הייתי עמם,
73. ואם תקבלו חסד מאלה, יאמר, כאלו לא היתה ביניכם ידידות, הלואי אז והייתי אתם! והייתי זוכה זכיה עצומה.
74. על אלה המוכרים את חיי העולם הזה תמורת העולם הבא להלחם בשביל אלה, ומי שנלחם בשביל אלה, ויהרג או ינצח, נתן לו גמול עצום.
75. מה לכם כי לא תלחמו בשביל אלה, ולעזר לאנשים ונשים וילדים החלשים (במכה), האומרים, רבוננו! הוציאנו מן העיר הזאת (מכה) אשר שוכניה חוטאים, ותן לנו מלפניד מגן, והקם לנו מלפניד מושיע.
76. המאמינים נלחמים בשביל של אלה, ואלו הכופרים נלחמים בשביל הטאע'ות, השטן, על בן הלחמו בחברי השטן, כי מזמת השטן היא חלשה.

קטע 11

77. הלא ראית את אלה אשר נאמר להם, אל תלחמו, אך קימו את התפקה ושלמו את הזכאת. ואולם כשנצטוו להלחם, הנה חבורה מהם מפחדת מבני אדם, כפי שהיא מפחדת מאלה, אפלו יותר מכך, ואמרו, רבוננו! למה גזרת עלינו מלחמה? לולא נתת לנו שהות לזמן מה? אמר, התענוג של העולם הזה מאוד קטן, וחי העולם הבא טובים יותר ליראי אלה, ואתם לא תקפחו מאומה.
78. איפה שתהיו, המות ישיגכם, אפלו אם תהיו במגדלים גבוהים. אלה הם, אם תשיגם טובה יאמרו, זה מאלה, ואם תשיגם צרה, יאמרו, זה ממך (מוחמד). אמר, הכל מאלה. ומה לקהל הזה שאינו מבין דבר.
79. (הוי בן אדם!) כל טובה אשר נופלת בחלקך מאת אלה היא, וכל רעה אשר תפגע בך, מעצמך היא. אנחנו שלחנו אותך (מוחמד) כשליח אל בני האדם, ואין עד כמו אלה.
80. כל מי שמצית לשליח, הוא בעצם מצית לאלה, ואשר למסרבים, הרי לא שלחנו אותך שומר עליהם,

81. והם אומרים, מציתים אנחנו, אבל בצאתם מעל פניך, קבוצה מהם זממה בחשך הלילה דברים שונים מאשר אמרה לך, ואולם אללה רושם את אשר זממו. אתה, אל תשים להם לב, והשען על אללה, כי הוא די קמגו עליך.
82. האם לא יתבוננו בקוראן? הן לו לא מאללה היה, כי אז מצאו בו נגודים רבים.¹
83. אם יגיע אליהם דבר הנוגע לבטחון או לאמה, הם ממהרים להפיצו, אך אלו היו מביאים אותו לשליח ולאחראים מביניהם, היו מבינים אותו ויודעים את פשרו. לולא החסד של אללה ורחמי עליכם הייתם הולכים בעקבות השטן, מלבד מעטים מהם.
84. (ואתה הנביא) הלחם בשביל אללה, ואין אתה אחראי אלא לעצמך, הרי עליך להאיץ במאמנים (להלחם), (בד ובמאמינים) אללה ישבר את כוח הכופרים, כי אללה חזק מהם והענש שלו יותר קשה.
85. הממליץ המלצה טובה יהיה לו חלק בה, אמנם, הממליץ המלצה רעה, יקבל ענש שוה לה, כי אללה משגיח על כל דבר.
86. ואם מי שהוא מברך אתכם לשלום, ברכו בברכה יותר טובה ממנה, או החזירו ברכה דומה. כי אללה מעניק חסד על כל מעשה שתעשו.
87. אללה, אין אלה זולתו, אין ספק, הוא יאסוף אתכם ביום תחית המתים, ומי צודק מאללה במאמרו?

קטע 12

88. ומה לכם כי נחלקתם לשתי קבוצות בנוגע לצבועים? ואללה העניש אותם בגלל מעשיהם, התרצו להדריך את אשר אללה התעזה? ומי שאללה מתעה, איך דרך כל שהיא להדריכו.
89. הם (הצבועים) רצו שתכפרו כפי שכפרו ותהיו דומים להם. ואל תקחו מביניהם ידידים נאמנים עד אשר יהגרו בשביל אללה. אולם אם יסרבו תפסו אותם והרגו אותם באשר תמצאו אותם, ואל תקחו מהם ידי נאמן או עוזר.
90. מלבד אלה אשר יש יחס בינם לבין אנשים שיש ברית בינכם לבינם, או אלה שבואו אליכם ואין להם האמץ והרצון להלחם נגדכם ונגד בני

1. כלומר, דברים המכחישים זה את זה.

עמם. אלו רצה אלה, היה משליטם עליכם והיו נלחמים בכם. לכן, אם הם נמנעים מלהלחם נגדכם ומציעים לכם שלום, הרי שאללה אינו רוצה שתלחמו בהם.

91. כמו כן תמצאו אחרים (צבועים) שרוצים להבטיח את עצמם מצדכם וגם מצד בני שבטם. כל עוד שחזרו לכפירה לפתות אתכם להיות כופרים, הם עצמם חזרו והסתבכו בה. אם לא יפסיקו את המזמות שלכם נגדכם, ולא יבקשו להשלים עמכם ואינם מפסיקים להתגרות בכם, כי אז תתפסו אותם ותהרגו אותם באשר תמצאו אותם, כי עליהם נתנו לכם שלטון מוחלט.

קטע 13

92. אסור למאמין להרוג מאמין אלא בשגגה. ואשר יהרג מאמין בשגגה, ישחרר עבד מאמין וישלם כפר נפש למשפחתו (של הנרצח), אלא אם (משפחת הנרצח) תעשה צדקה אתו. ואם הנרצח הוא מקרב אויביכם והוא עצמו מאמין, (כפרו) שחרור עבד מאמין. אך אם הנרצח משבט אשר ברית ביניכם לבינם, ישלם הכפר למשפחתו, ושחרור עבד מאמין. ומי שאין ביכלתו לשחרר עבד, יצום שני חדשים רצופים, כדי שאללה יקבל את תשובתו. אלה יודע ויחכם.
93. ומי שהורג מאמין בכוונה תחלה (בלי צדק), ענשו גיהנם לנצח, ואללה ישפך את זעמו עליו ויקללו והכין לו ענש עצום.
94. הוי המאמינים! בצאתכם לדרך בשביל אלה, והייתם בטוחים במה שתעשו, ואל תאמרו למי שייברך אתכם לשלום, אין אתה מאמין, בבקשכם להשיג את צרכי העולם הזה. כי אצל אלה שמור לכם חסד רב. כו הייתם לפני (מסתירים את הדת שלכם), ואללה נטה לכם חסדו (בפשותכם חזקים), על כן היו בטוחים במה שתעשו, כי אלה בקיא במעשיכם.
95. המאמינים הנשארים בבתיהם (ולא יוצאים למלחמה בשביל אלה), פרט לאלה יש בהם נכות, אינם שונים לאלה היוצאים למלחמה בשביל אלה ברכושם ובנפשותיהם. אלה העדיף את הנלחמים בשבילו ברכושם ובנפשותיהם על אלה הנשארים בבתיהם בדרגה. אמנם אלה הבטיח לשני הצדדים טובות. אך אלה העדיף את הנלחמים בשבילו בשכר עצום,
96. דרגות גבוהות מאתו וסליחה ורחמים, כי אלה סולח ורחום.

קטע 14

97. וְאֵלֶּה (הַמַּאֲמִינִים) אֲשֶׁר נָטְלוּ הַמַּלְאָכִים אֶת נַשְׁמוֹתֵיהֶם שֶׁעָשְׂקוּ אֶת עַצְמָם (בַּחַיּוֹתָם בֵּין הַכּוֹפְרִים לָכֵן לֹא יָכְלוּ לִבְצֹעַ אֶת דָּתָם כְּרֹאוֹ), שֶׁאֵלוּ (הַמַּלְאָכִים) אוֹתָם, מָה עָשִׂיתָם בַּיַּחֲס לְדָתְכֶם? אָמְרוּ, הֵיינוּ לְחוֹשִׁים בְּאֲדָמָתֵנוּ. הַמַּלְאָכִים אָמְרוּ, הֲאִם לֹא הֵייתָ אֲדָמַת אֵלֶּה מִסְפִּיק רַחֲבָה לְמַעַן שֶׁתִּהְיֶה בָּהּ? אֲנָשִׁים אֵלֶּה, מְעוֹנָם הוּא גִיהֶנֶם, וְמָה נוֹרָא הַמְּעוֹן.
98. פָּרַט לְחוֹשִׁים בֵּין הַגְּבָרִים, וְהַנָּשִׁים, וְהַיְלָדִים, שֶׁלֹּא יָכְלוּ לַעְזֹר לַעֲצָמָם, וְלֹא יָכְלוּ לְמַצֵּא מוֹצֵא אַחֵר מֵאֲשֶׁר לְהַשְׁאֵר בְּבִתֵּיהֶם,
99. כָּל אֵלֶּה, יִתְּכוּ שֶׁאֵלֶּה יִסְלַח לָהֶם, כִּי הוּא סוֹלַח וּמְכַפֵּר.
100. כָּל הַמִּהְגֵּר בְּשִׁבִּיל אֵלֶּה, יִמָּצֵא בְּאֶרֶץ מְקוֹמוֹת מַחֲסֵה רַבִּים וְרוֹחוֹה, וְכָל הַיּוֹצֵא כְּדִי לַהֲגֵר אֶל אֵלֶּה וּשְׁלִיחוֹ, אֲבָל הוּא נִפְטָר בַּדֶּיֶךְ, יִהְיֶה שָׁכְרוֹ עַל אֵלֶּה, כִּי אֵלֶּה סוֹלַח וְרוֹחוֹם.

קטע 15

101. וּכְשֶׁאַתֶּם נוֹסְעִים רְחוֹק מִבִּתְיָכֶם, מִתֵּר לָכֶם לִקְצֹר בַּתְּפִלָּה,¹ מִחֲשֵׁשׁ שִׁיתְּקִיפוּ אֶתְכֶם הַכּוֹפְרִים בְּזִמְן תְּפִלַּתְכֶם. הַכּוֹפְרִים הֵם אוֹיְבֵכֶם הַגָּלוּי.
102. (הוּי הַנְּבִיא!) אִם תִּהְיֶה (בַּמַּעֲרָכָה) עִם הָאֲנָשִׁים שְׁלֵף, וּכְשֶׁתִּקְּסִים אֶת הַתְּפִלָּה, תֵּן לִקְבוּצָה מֵהֶם לְהַתְּפִלָּל אִתְּךָ כְּשֶׁנִּשְׁקָם עִמָּהֶם, וּכְשֶׁיִּסְגְּדוּ תִּהְיֶה הַקְּבוּצָה הָאַחֶרֶת מֵאַחֲרֵיכֶם (פְּנִים מוּעֲדוֹת לִקְרֹאת הָאוֹיֵב), וּכְשֶׁהַקְּבוּצָה הָרִאשׁוֹנָה תִּגְמַר אֶת הַסְּגִידָה תִּקּוּם, וְיִחַלְפוּ מַעֲמָד, וְעַלִּיהֶם לְהִזְהֵר וּלְקַחַת אֶת נִשְׁקָם אִתָּם.² הַכּוֹפְרִים הֵיוּ רוֹצִים שֶׁתַּעֲזְבוּ אֶת נִשְׁקָכֶם וְאֶת כְּלִיכֶם, וְאַזּוּ יִתְּקִיפוּ אֶתְכֶם וְיִשְׁמִידוּכֶם. אִין כָּל רַע אִם פָּגַע בָּכֶם הַמָּטָר, אוֹ הֵייתֶם חוֹלִים בַּהֲנַחַת נִשְׁקָכֶם, אִךְ הַשְׁמֵרוּ לָכֶם. וְאֵלֶּה הַכֵּין לַכּוֹפְרִים עֵנֶשׁ מִשְׁפִּיל,
103. וּכְשֶׁתִּגְמְרוּ אֶת הַתְּפִלָּה (בַּתְּנָאִים כְּאֵלֶּה), הִזְכִּירוּ אֶת אֵלֶּה בַּעֲמֻדְכֶם, וּבִשְׁבָּתְכֶם, וּבִשְׁכֻבְכֶם, וּכְשֶׁתִּהְיוּ בְּמָקוֹם מִבְּטָחִים, קִיְמוּ אֶת הַתְּפִלָּה כְּרָגִיל. הַתְּפִלָּה נִקְבְּעוּ זְמִנָּה לְמַאֲמִינִים.

1. אללה צווה על המוסלמים להתפלל חמש פעמים ביום. אחדים מן התפילות האלה כמו, צהרים, בין הערבים, ותפילת הלילה הן ארבע השתחוויות. הנה בפסוק הזה אללה הרשה למוסלמים הנוסעים רחוק מן הבית לקצר את התפילה של ארבע השתחוויות רק לשתיים. תפילה זו נקראת בערבית: صلاة السفر, צלאת אס-ספר = תפילת הנסיעה.

2. התפילה הזו נקראת בערבית: صلاة الخوف, צלאת אל-חיוף = תפילת הפחד. המוסלמים מתפללים רק השתחויה אחת בזמן המלחמה כשחלק מהם עומד מול האויב בשדה הקרב.

104. אַל תִּהְיוּ חֲלָשִׁים מִלְּעֶקֶב אַחֲרֵי הָאוֹיֵב, כִּי אִם אַתֶּם מִתְיַסְרִים הֲרִי הֵם מִתְיַסְרִים כְּמוֹכֶם, וְאוֹלָם לָכֶם תִּקְוָה (לְתַגְמוֹל טוֹב) מֵאֵלֶּלָה, וְלָהֶם אֵין תִּקְוָה. אֵלֶּלָה יוֹדֵעַ וְחָכֵם.

קטע 16

105. הוֹרְדָנוּ לָךְ (מוֹחַמַד) מִן הַשָּׁמַיִם אֶת הַסֵּפֶר (הַקּוֹרְאָן) עִם הָאֱמֶת, לְמַעַן תִּשְׁפֹּט בֵּין בְּנֵי אָדָם כְּפִי שְׁאֵלֶלָה הַשֶּׁרָה אֵלֶיךָ, וְאַל תִּהְיֶה מִגֵּן עַל הַבּוֹגְדִים, וְשָׂאֵל אֶת אֵלֶּלָה אֶת סִלִּיחָתוֹ, כִּי הוּא סוֹלַח וְרוֹחוּם.
106. וְאַל תִּגֵּן עַל אֵלָה שֶׁבִּגְדוּ בְּעַצְמָם (בְּאֵי קִיּוֹם מַצּוֹת הַדֵּת). אֵלֶּלָה אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַבּוֹגֵד וְהַפּוֹשֵׁעַ.
108. הֵם (הַכּוֹפְרִים) מִנְּסִים לְהַסְתֵּר מִן הָאֲנָשִׁים, אֲדָּ לֹא יִצְלִיחוּ לְהַסְתֵּר מֵאֵלֶּלָה, כִּי הוּא כָּל הַזְּמַן אַתֶּם, כִּי הֵם זֹמְמִים בְּחִשְׁבַּת הַלֵּילָה דְּבָרִים שֶׁהוּא אֵינוֹ אוֹהֵב. וְאַלֶּלָה מִקִּיף אֶת כָּל מַעֲשֵׂיהֶם.
109. הִנֵּה אַתֶּם (הַמֵּאֲמִינִים) הַגִּנְתֶּם עֲלֵיהֶם (אֵלָה שֶׁבִּגְדוּ בְּעַצְמָם) בְּעוֹלָם הַזֶּה, אֲדָּ בְּיוֹם תַּחֲתֵת הַמַּתִּים מִי יִגֵּן עֲלֵיהֶם לִפְנֵי אֵלֶּלָה, אוּ מִי יִהְיֶה הַמִּגֵּן עֲלֵיהֶם?
110. אוֹלָם הָעוֹשָׁה רָעָה וְחוֹטֵא לְעַצְמוֹ וְאַחֵר כִּךְ חוֹזֵר בְּתַשׁוּבָה, יִמָּצֵא אֶת אֵלֶּלָה סוֹלַח וְרוֹחוּם.
111. הָעוֹבֵר עֲבֵרָה, חוֹטֵא רַק נֶגֶד עַצְמוֹ, וְאַלֶּלָה יוֹדֵעַ וְחָכֵם.
112. וּמִי שֶׁעוֹשָׂה חֲטָא אוֹ עֲבֵרָה, וְיִטִּיל אוֹתָם עַל אַחֵר זָכָאִי, הוּא מַחֲבִיב אֶת עַצְמוֹ כְּזָב וּפֹשַׁע בָּרוּר.

קטע 17

113. לֹוִיֹּא חֶסֶד אֵלֶּלָה וְרוֹחֲמִיו עֲלֶיךָ, הִיִּתָּה קְבוּצָה מֵהֶם יוֹזֶמֶת לְהַתְּעוֹתֶךָ. וְאוֹלָם אֶת עַצְמָם הֵם מִתְּעִים, וְלֹא יִפְגְּעוּ בְּךָ בְּמֵאוּמָה. אֵלֶּלָה הוֹרִיד לָךְ מִן הַשָּׁמַיִם אֶת הַסֵּפֶר (הַקּוֹרְאָן) וְאֶת הַחֻכָּמָה וְלִמְדָּךְ אֶת אֲשֶׁר לֹא יִדְעָתָ, וְכִי חֶסֶד אֵלֶּלָה עֲצוֹם עֲלֶיךָ.
114. עַל פִּי רַב לֹא תִצָּא טוֹבָה מִשִּׁיחוֹתֵיהֶם הַסּוֹדִיּוֹת, אֲלֹא אִם יִחַלֵּט עַל צָדָקָה, אוּ חֶסֶד, אוּ הַשְׁכָּנַת שְׁלוֹם בֵּין בְּנֵי הָאָדָם, כָּל הָעוֹשָׂה זֹאת בְּמִטְרָה לְרַצוֹת פְּנֵי אֵלֶּלָה, נִעְנִיק לוֹ שָׂכָר עֲצוֹם.
115. כָּל מִי שֶׁרַב עִם הַשְּׁלִיחַ לְאַחֵר שֶׁהִתְבָּרַר לוֹ הַדֶּרֶךְ הַיִּשְׁרָה, וְיִבְחַר בְּדֶרֶךְ אַחֲרָת מִזֹּו שֶׁל הַמֵּאֲמִינִים, אוֹתוֹ נּוֹבִיל בְּדֶרֶךְ שֶׁבְּחַר לְעַצְמוֹ, נִצְלָהוּ בְּגִיהָנָם, וְסוֹפוֹ יִהְיֶה הַגְּרוּעַ בְּיוֹתֵר.

קטע 18

116. אַללָה לֹא יִסְלַח כָּל שְׁתּוּף עִמּוֹ, אֲדָּהּ הוּא יִסְלַח כָּל חֲטֵא חוּץ מִזֶּה לְמִי שֶׁהוּא רוֹצֶה. מִי שֶׁמְשַׁתֵּף לְאַלְלָה מֶה שֶׁהוּא מְרַחֵק לְתַעוֹת.
117. אַלָּה (הַכּוֹפְרִים) עוֹבְדִים אֱלִילוֹת נִקְבוֹת מִבְּלַעַדִּי אַלְלָה, וְכֵן עוֹבְדִים שְׁטֹן מוֹרֵד,
118. שֶׁאַלְלָה קָלַל אוֹתוֹ, כְּשֶׁאָמַר (הַשְׁטֵן), אֶקַּח לְעַצְמִי חֶלֶק מִסִּים מִעֲבָדֶיךָ,
119. וְאַתָּעָה אוֹתָם, וְאַעוֹרֵר תִּקְוָה בְּלִבּוֹתֵיהֶם, וְאַצְנֶה אוֹתָם לְכָרוֹת אֶת אֲזִנֵּי הַבְּהֵמוֹת, וְאַצְנֶם לְשָׁנוֹת אֶת בְּרִיאַת אַלְלָה. מִי שְׁלֹקַח לוֹ אֶת הַשְׁטֵן כְּאִדּוֹן בְּמָקוֹם אַלְלָה, סוֹפוֹ אֲבָדוֹן מִחֶלֶט.
120. הַשְׁטֵן מִבְּטִיחַ וּמַעוֹרֵר תִּקְוֹת בְּלִבּוֹתֵיהֶם, אֲדָּהּ הַבְּטָחוֹתָיו הֵן רַק רַמְיָה,
121. וּמַעֲנִים שֶׁל אֵלָה הוּא הַגִּיהֶנֶם, שֶׁמִּמֶּנּוּ לֹא יוּכְלוּ לְהִמָּלֵט.
122. אַלָּה שֶׁהֶאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ הַטּוֹב, אוֹתָם נִכְנִיס לַגִּנִּים שְׁנֵהָרוֹת זֹרָמִים מִתַּחַתָּם, לְעוֹלָמִים יִשְׁאָרוּ בְּתוֹכָם. זֹהִי הַבְּטָחַת אֲמַת שֶׁל אַלְלָה, וּמִי נֶאֱמָן מֵאַלְלָה בְּדַבְּרוֹ?
123. אֵין זֶה (הַחֶסֶד לְהַכְנִס לַגֵּן) לְפִי שֶׁאִיפְתָּכֶם (הַמְּסַלְמִים) אוֹ שֶׁאִיפְתַּ בַּעֲלֵי הַסִּפֵּר, מִי שֶׁעוֹשֶׂה רַע יַעֲנֶשׁ, וְלֹא יִמָּצֵא לוֹ מָגֵן וְלֹא עוֹזֵר נֶגֶד אַלְלָה.
124. עוֹשֶׂה הַטּוֹב, זָכָר אוֹ נִקְבָּה, וְהוּא מֵאֲמִיר, אַלָּה יִכְנִסוּ אֶל הַגֵּן, וְלֹא יַעֲשֻׁקוּ מֵאוֹמָה.
125. אֵין בַּעַל דָּת טוֹבָה יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר לָזֶה שֶׁמִּסֵּר עֲצָמוֹ לְאַלְלָה! וְהוּא מֵיִטִּיב, וְנִהַג לְפִי דַת אַבְרָאָהִים הַחֲנִיף,² אֲשֶׁר בָּחַר בּוֹ אַלְלָה כִּידִיד?
126. לְאַלְלָה כָּל אֲשֶׁר בְּשָׂמִים וְכָל אֲשֶׁר בְּאַרְצַ, וְאַלְלָה מְקִיף כָּל דָּבָר.

קטע 19

127. הֵם מִבְּקָשִׁים חוֹת דַּעֲתָדָּה (מוֹחַמַּד) בַּעֲנֵן הַנָּשִׁים,³ אָמַר, אַלְלָה יִבְהִיר לָכֶם אֶת עֵינֵינוּ, וְכֵן מֶה שֶׁאַתֶּם קוֹרְאִים בְּסִפֵּר (הַקּוֹרְאָן), בַּעֲנֵן הַנָּשִׁים הִיתּוֹמוֹת אֲשֶׁר בְּרִצּוֹנְכֶם לִשְׁאֲתוֹ וְאִינְכֶם מִשְׁלָמִים לָהֶן מֶה שֶׁנִּפְסַק לָהֶן (הַמַּהֲרִ). וּבַעֲנֵן הִיתּוֹמִים הַקְּטִינִים חֲסָרֵי הַמָּגֵן, עֲלִיכֶם לְנִהַג עִם הִיתּוֹמִים בְּצִדִּיק. וְכָל טוֹב שֶׁתַּעֲשׂוּ בַּעֲנִינֶם, אַלְלָה יַדַּע אוֹתוֹ.

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 112.

2. חניף: ר' סורת אל-בקרה 2: 135.

3. הקטע הזה, מפסוק 127 - 130 הוא השלמה למה שנאמר בפתיחת הסורה בנוגע לנשים מפסוק 1 - 4.

128. ואם תרגיש אשה סלידה מצד בעלה, או מתרחק ממנה, אין כל רע על שניהם אם ישלימו ביניהם, כי טוב השלום (בשביל שניהם), אבל הנפשות הצרות עין פעלו (במיוחד הבעל שהוא נוטה לא לשלם את המהר המבטח). ואולם אם תיטיבו ותהיו יראים, כי אללה בקיא במעשיכם (והוא יטיב לכם),
129. אין ביכלתכם לנהל צדק בין נשותיכם גם אם תשקדו על כך. ואולם אל תרחיקו לכת בנטייתכם (אל האחת), ותשאירו (את האחרת) כתלויה באויר. אם תשלימו ותהיו יראים, הנה אללה סולח ורחום.
130. אם יפרדו (הזוג) יעניק אללה לכל אחד מבני הזוג מהשפע שלו, כי אללה רב-שפע וחכם,
131. לאללה כל אשר בשמים ואשר בארץ. כבר צוינו את אלה אשר נתן להם הספר לפניכם, ואתכם, יראו את אללה. וכי תכפרו, הנה לאללה כל אשר בשמים וכל אשר בארץ, כי אללה אינו זקוק לדבר ומשבח.
132. לאללה כל אשר בשמים והארץ. והוא לבדו דיו כמגן,
133. אם רק ירצה ישמיד אתכם ויביא אחרים במקומכם. ואללה יכל לעשות זאת.
134. כל הרוצה תגמול בעולם הזה, אצל אללה שמור תגמול העולם הזה והעולם הבא. אללה שומע ורואה.

קטע 20

135. הוי המאמינים! בצעו את הצדק כראוי, והעידו עדות אמת בשם אללה, אפלו נגד עצמכם או נגד ההורים וקרובי המשפחה, אם הוא עשיר או עני, אללה יודע מה טוב להם יותר מכם, ואל תלכו אחרי יצריכם לסלף עדות אמת ולסטות או להתרחק ממנה. כי אללה בקיא במעשיכם.
136. הוי המאמינים! האמינו באללה ובשליחו (מוחמד), ובספר (הקוראן) אשר הוריד מן השמים לשליחו, ובספרים שהוריד לפני (הקוראן). כל הכופר באללה, ובמלאכיו, ובספריו, ובשליחיו, וביום האחרון, תועה תעיה מרחיקת לכת.
137. אלה שהאמינו ואחר כך כפרו, ושוב האמינו ושוב כפרו, ודבקו בכפירה, אללה לא יסלח להם, ולא ידריכם אל הניתב הישר.

138. בַּשָּׂר לַצְבוּעִים כִּי צָפוּי לָהֶם עֹנֶשׁ מִכְּאִיב,
139. אֲשֶׁר לֹקָחִים אֶת הַכּוֹפְרִים לְמִגְנִים מִבִּלְעָדֵי הַמַּאֲמִינִים. הָאֵם הִם מִבְקָשִׁים אֶצְלָם עֹז? הֲלֹא הָעֹז אֶצֶל אֱלֹהָהּ?
140. אֱלֹהָהּ הוֹרִיד לָכֶם בַּסֶּפֶר (הַקּוֹרְאָן), אִם תִּשְׁמְעוּ אֲנָשִׁים כּוֹפְרִים בְּאוֹתוֹת אֱלֹהָהּ וְלוֹעֲגִים לָהֶם, אֵל תִּשְׁבּוּ אִפּוּא אַתֶּם עַד אִם יִשְׁיחוּ בַדְּבָרִים אַחֲרִים. כִּי אִזּוּ תִהְיוּ כְמוֹתָם. אָכֵן אֱלֹהָהּ מֵאֲסֹף אֶת הַצְבוּעִים וְאֶת הַכּוֹפְרִים יַחְדָּו אֶל גִּיהֶנֶם,
141. כִּי אֵלֶּה (הַצְבוּעִים) הַמִּצְפִּים לְמָה שְׂיִקְרָה לָכֶם. אִם אֱלֹהָהּ נוֹתֵן לָכֶם נִצָּחוֹן יֵאמְרוּ, הָאֵם לֹא הֵינּוּ עִמָּכֶם! אֵד כְּשֶׁיֵּשׁ לִפְעָמִים מִזֵּל לַכּוֹפְרִים, הֵם יֵאמְרוּ (לָהֶם), הָאֵם לֹא עֲזַרְנוּ לָכֶם וּמִנְעָנוּ הַתְּקִפָּה עַל יְדֵי הַמַּאֲמִינִים עֲלֵיכֶם? אֱלֹהָהּ יִשְׁפֹּט בֵּינֵיכֶם בְּיוֹם תַּחֲיִית הַמֵּתִים, וְאֱלֹהָהּ לְעוֹלָם לֹא יִתֵּן לַכּוֹפְרִים שְׁלֹטוֹן (עֲלִיוֹנוֹת) עַל הַמַּאֲמִינִים.

קטע 21

142. הַצְבוּעִים מְנַסִּים לְרַמּוֹת אֶת אֱלֹהָהּ, וְאוֹלָם הוּא זֶה אֲשֶׁר מְרַמֶּה אוֹתָם. בְּקוֹמָם לַתְּפִלָּה, יִקּוּמוּ עֲצָלִים, וְזֹאת רַק כְּדֵי שֶׁהָאֲנָשִׁים יִרְאוּ אוֹתָם. אֵד אֵין הֵם מוֹכִירִים אֶת שֵׁם אֱלֹהָהּ אֶלָּא מַעַט,
143. בַּתּוֹךְ כֵּךְ הֵם פּוֹסְחִים עַל שְׁתֵּי הַסַּעֲפִים, וְאֵינָם מְשִׁתִּיכִים לְאֵלֶּה (הַמַּאֲמִינִים) אוֹ לְאֵלֶּה (הַכּוֹפְרִים). וְכָל מִי שֶׁאֱלֹהָהּ מִתְּעָה, לֹא תִמָּצֵא לוֹ שְׁבִיל (לְאִמּוּנָה וְהַדְרָכָה).
144. הוּא הַמַּאֲמִינִים! אֵל תִּקְחוּ אֶת הַכּוֹפְרִים לְבַעֲלֵי בְרִית בְּמִקּוֹם הַמַּאֲמִינִים, הַתִּרְצוּ לַתֵּת לְאֱלֹהָהּ הוֹכָחוֹת בְּרוּרוֹת נִגְדָּכֶם (שֶׁאַתֶּם לֹא צוֹדִקִּים בְּאִמּוּנַתְכֶם)?
145. הַצְבוּעִים יִהְיוּ בְּשִׁפְל הַמַּדְרָגָה שֶׁל הָאֵשׁ, וְלֹא תִמָּצֵא לָהֶם עֹזֶר,
146. וְאוֹלָם לֹא כֵן אֵלֶּה שֶׁחֲזָרוּ בַתְּשׁוּבָה וְהִיטִיבוּ מַעֲשֵׂיהֶם, וְדָבְקוּ בְּדַת שֶׁל אֱלֹהָהּ, וְהִתְמַסְרוּ בְּלֵב שְׁלֵם לְאִמּוּנָתָם בְּאֱלֹהָהּ, אֵלֶּה יִהְיוּ עִם הַמַּאֲמִינִים (בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא). אֱלֹהָהּ יַעֲנִיךָ לְמַאֲמִינִים שְׁכָר עֲצוּם.
147. מָה יַעֲשֶׂה אֱלֹהָהּ בַּעֲנִישֶׁתְּכֶם, אִם תִּכְיָרוּ טוֹבָה וְתִאֲמִינוּ? אֱלֹהָהּ מְכִיר טוֹבָה וְיוֹדֵעַ.

חלק 6

148. אֵלֶּלָה אֵינּוּ אוֹהֵב אֶת הַמִּדְבָּרִים בְּקוֹל רָם בְּרַבִּים בְּגִנוֹת אַחֲרִים, אֵלָּא
אֲשֶׁר נַעֲשֶׂק. אֵלֶּלָה שׁוֹמֵעַ וְיֹדֵעַ.
149. בֵּין אִם תִּגְלוּ מַעֲשֶׂה טוֹב אוֹ תִסְתִּירוּהוּ אוֹ תִסְלַחוּ לַרְעָה, כִּי אֵלֶּלָה סוֹלַח
וְכָל-יָכוֹל.
150. אַכֵּן הַכּוֹפְרִים בְּאֵלֶּלָה וּבִשְׁלִיחֵי וְהַרוֹצִים לְהַבְדִּיל בֵּין אֵלֶּלָה וּבֵין שְׁלִיחֵי,
וְהַאֲמִירִים, נֶאֱמִין בְּאַחַדִּים מֵהֶם וְנִכְפָּר בְּאַחַדִּים, וְהֵם רוֹצִים לְקַחַת
לָהֶם דֶּרֶךְ בֵּינֵינוּ (בֵּין הָאֱמוּנָה וְהַכְפִּירָה),
151. אֵלָּה הֵם הַכּוֹפְרִים הָאֱמִתִּיִּים, וְלִכְּוֹפְרִים הוֹעֲדֵנוּ עֲנֵשׁ מִחִפּוּר,
152. וְאֵלָּה הַמֶּאֱמִינִים בְּאֵלֶּלָה וּבִשְׁלִיחֵי, מִבְּלִי לְהַפְלוֹת בֵּינֵיהֶם, הוּא יִתֵּן
לָהֶם אֶת שְׂכָרָם, כִּי אֵלֶּלָה הוּא סוֹלַח וְרַחוּם.

קטע 22

153. בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים) שׁוֹאֲלִים מִמֶּד (מוֹחֲמֵד) כִּי תוֹרִיד אֲלֵיהֶם סֵפֶר
מִן הַשְּׂמִימִים. הֵם שָׂאֵלוּ מִמוּסָא דְּבַר גְּדוֹל מְזָה, הֵם אָמְרוּ, הֲרָאָה לָנוּ אֶת
אֵלֶּלָה בְּגִלּוּי. וְאִזּוּ פָּגַע בָּהֶם הָרַעַם עַל חֲטָאָם זֶה, וְעַל חֲטָאָם בַּעֲשִׂית הָעֶגֶל
לְאַחַר שִׁנְתָנוּ לָהֶם הַהוֹכָחוֹת הַבְּהִירוֹת. וְסִלַּחְנוּ לָהֶם עַל כֵּךְ, וְנִתְּנוּ לְמוּסָא
שְׁטוֹן מִחֻלָּט עֲלֵיהֶם.
154. וְהִרְמֵנוּ אֶת הָרַחֲמִים הַטּוֹר מַעֲלֵיהֶם כְּשֶׁלֹּא קִיָּמוּ אֶת בְּרִיתָם (שְׁכַרְתָנוּ אִתָּם).
וְאָמְרֵנוּ לָהֶם, הַכִּנְסוּ בְּהַשְׁתַּחֲוִיָּה בְּשַׁעַר, וְגַם אָמְרֵנוּ לָהֶם, אַל תִּחַלְלוּ אֶת
הַשְּׁבֵת, וְקִבְּלֵנוּ מֵהֶם עַל כֵּךְ הַתְּחִיבוֹת מִדְּגִשָׁת.
155. מִשׁוּם שֶׁהִפְרוּ אֶת בְּרִיתָם, וְכִפְּרוּ בְּאוֹתוֹת אֵלֶּלָה, וְהָרְגוּ אֶת הַנְּבִיאִים
בְּלֹא צֶדֶק, וְאָמְרוּ, כִּי לְבוֹתֵינוּ אֲטוּמִים. אֲדַרְבָּה, אֵלֶּלָה חֲתָם אֶת
לְבוֹתֵיהֶם בְּכִפְּרֵתָם, וְרַק מַעַט מֵהֶם מֶאֱמִינִים.
156. וּבִגְלַל כְּפִירֵתָם, וְהוֹצִיאָם עַל מַרְיָם (מַרְיָם)¹ עֲלִילַת שְׁוֹא חֲמוּרָה,
157. וּבִגְלַל אוֹמְרָם, אֲנַחְנוּ הָרַגְנוּ אֶת הַמִּשִּׁיחַ, עִיסָא בֶן מַרְיָם, שְׁלִיחַ אֵלֶּלָה.
וְאִכֵּן לֹא הָרְגוּ אוֹתוֹ וְלֹא צָלְבוּ אוֹתוֹ, וְרַק נִדְּמָה לָהֶם. אֵלָּה אֲשֶׁר נִחְלְקוּ
עַל אוֹדוֹתָיו הֵם בְּסַפֵּק בְּדַבַּר מוֹתוֹ, אֵינֶם יוֹדְעִים מֵאוּמָה בְּעֵנֵינוּ זֶה, וְרַק
אַחַר דְּמִיוֹן שְׁוֹא יָלְכוּ. וְאִמְנָם לֹא הָרְגוּהוּ בְּאֱמֶת.
158. מִשׁוּם שֶׁאֵלֶּלָה הָעֵלָּה אוֹתוֹ אֱלֹוֹ, כִּי אֵלֶּלָה עֲזוּז וְחָכָם.

159. ואין בבעלי הספר אחד אשר לא יאמין בו לפני מותו ושל עיסא בן מרים, וביום תחית המתים יקום לעד בהם.
160. ואולם את אלה שהתיהדו בגלל החטאים שעשו, אסרנו עליהם הרבה מאכלים טובים אשר היו מתרים להם, וכיון שהרחיקו רבים מעל שביל אלה, וכן הענשנו אותם על אשר לקחו רבית אף על פי שנאסרה עליהם, ועל אכלם הון האנשים בלא צדק. לכופרים אשר בהם הכנו ענש מכאיב.
162. ואולם המשורשים ומבססים במדע אשר בהם, והמאמינים במה שהורד אליה (מן השמים) ובמה שהורד לפניך, המקימים את התפלה, והנותנים את הזכאת, והמאמינים באללה וביום האחרון, לכל אלה נתן שכר עצום.

קטע 23

163. השרינו אליה (מוחמד), כפי שהשרינו אל נוח (נח) והנביאים שלאחריו, ואל אבראהים, ואסמאעיל, ואסחאק, ויעקוב, והשבטים, ועיסא, ואיוב, ויונוס, והארון, וסולימאן, לדאוויד נתנו את הזבור.¹
164. ושליחים אחרים שספרנו לך עליהם מקדם, ושליחים אשר לא ספרנו לך עליהם. ועם מוסא אלה דבר ישירות.
165. כל אלה היו שליחים מבשרים ומזהירים, למען לא תהיה לבני אדם טענה אל אלה לאחר בוא השליחים, ואללה הוא עזוז וחכם.
166. ואולם אלה מעיד על אשר הוריד אליה מן השמים, הוא הוריד אותו בידעתו, וכן המלאכים יעידו על כך, ודין באללה כעד.
167. הכופרים והמרחיקים אנשים מעל השביל של אלה הרחיקו מאד לתעות,
168. וגם אלה שפכרו ועשקו אחרים, אלה לא יסלח להם ולא ידריכם אל דרך (צלחה)
169. אלא בדרך לגיהנם שבו (גיהנם) ששאו לנצח, וזה קל מאד לאללה.
170. הוי בני אדם! השליח (מוחמד) בא אליכם עם האות (האמת) מרבונכם, ומוטב לכם להאמין בו, כי אם תכפרו, הנה לאללה כל אשר בשמים ובארץ. אלה יודע וחכם.

171. הוּי בַעְלִי הַסֵּפֶר (הַנוֹצְרִים)! אֶל תִּהְיוּ קִיצוֹנִיִּים בְּדַת שְׁלָכְכֶם, וְאַל תִּדְבְּרוּ עַל אֱלֹהָ אֵלָּא אֶת הָאֻמָּת. הַמָּסִיחַ, עִיסָא בֶן מֵרְס, הוּא שְׁלִיחַ אֱלֹהָ, וּמַלְתּוֹ אֲשֶׁר אוֹתָהּ הִטִּיל אֶל מֵרְס, וְרוּחַ מִלְפָּנָיו לָכֵן הָאֻמִּינוּ בְּאֱלֹהָ וּבְשְׁלִיחֵיו, וְאַל תִּגִּידוּ, שְׁלוֹשָׁה הֵם. מוּטָב לָכֶם לְהִמָּנַע מִזֶּה, כִּי אֱלֹהָ הוּא רַק אֶלֶּה אֶחָד. לוֹ הִשְׁבַּח מִהֵיוֹת לוֹ בֶּן, כִּי לוֹ כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בְּאָרֶץ, וְדִיו לְאֱלֹהָ כְּמִגֹּן.

קִטְעֵ 24

172. הַמָּסִיחַ (הַמָּשִׁיחַ) לֹא נִמְנַע לְהִיּוֹת כְּעֶבֶד לְאֱלֹהָ, וְאַף לֹא הַמְּלָאכִים הַמְּקֹרְבִים לְאֱלֹהָ, כָּל הַנִּמְנָע לְעֶבֶד אוֹתוֹ, וְיִהְיֶה יְהִיר, אֶת כָּלֶם הוּא יֵאָסֹף אֵלָיו (בְּיוֹם הַדִּין),
173. אֲשֶׁר לְאֵלֶּה שֶׁהָאֻמִּינוּ וְעָשׂוּ אֶת הַטּוֹב, לָהֶם הוּא מְשַׁלֵּם אֶת שְׁכָרָם וּמּוֹסִיף לָהֶם מַחְסָדוֹ, אֲשֶׁר לְאֵלֶּה שֶׁנִּמְנָעוּ לְהִיּוֹת עֲבָדִים לְאֱלֹהָ וְהַתִּיּהָרוּ, הוּא הָעֲנִישׁ אוֹתָם בְּעֶנֶשׁ מְכַאִיב, וְלֹא יִמָּצְאוּ לָהֶם מִגֹּן אוֹ עוֹזֵר נֶגֶד אֱלֹהָ.
174. הוּי בְּנֵי אָדָם! נִתְּנָה לָכֶם הוֹכָחָה מִרְבוֹנְכֶם, וְהוֹרְדָנוּ אֵלֵיכֶם מִן הַשָּׁמַיִם אוֹר מְבַהֵיר (הַקּוֹרְאָן).
175. לָכֵן. כָּל אֵלֶּה אֲשֶׁר הָאֻמִּינוּ בְּאֱלֹהָ וְסָמְכוּ עָלָיו, הוּא יִכְנִיס אוֹתָם בְּרַחֲמָיו וּבְחִסְדּוֹ וְיִדְרִיכֶם אֵלָיו בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.
176. הֵם מִבְּקָשִׁים חַוֹּת דַּעְתָּךְ (מוֹחִמֵד).¹ אָמַר, «אֱלֹהָ יִבְהִיר לָכֶם בְּעֵינָן הַמּוֹרִישׁ שְׁאִין לוֹ יְלָדִים אוֹ הוֹרִים לְרֶשֶׁת אוֹתוֹ. אִם יֵשׁ לוֹ אַחוֹת אַחַת, תִּקְבֵּל חֲצִי עֲזָבוֹנוֹ, וְהוּא יִרְשׁ אוֹתָהּ אִם אֵין לָהּ יֶלֶד. אִם יִשְׁאִיר שְׁתֵּי אַחֵיוֹת, הֵן תִּקְבֵּלְנָה שְׁנֵי שְׁלִישִׁים מִהַעֲזָבוֹ. וְאִם הִשְׁאִיר אַחִים וְאַחֵיוֹת, לְגִבֹּר חֶלֶק כְּחֶלְקוֹ שֶׁל שְׁתֵּי נָשִׁים. אֱלֹהָ מְבַהֵיר לָכֶם זֹאת לְבַל תִּתְּעוּ, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ כָּל דְּבָרָא».

1. על אל-כלאלה=בעניין המוריש שאין לו ילדים או הורים לרשת אותו.

5

סִוֵּרַת אֶל-מֵאֵאִידָה הַסְּעוּדָה מִן הַשָּׁמַיִם

סורה זו קיבלה את שמה מפסוק 112, אשר בו מתחיל ספור «אֶל-מֵאֵאִידָה, הַסְּעוּדָה מִן הַשָּׁמַיִם» שתלמידיו של עיסא בן מרים בקשו ממנו לשאול את ריבונו להוריד להם סעודה מן השמים שיאכלו ממנה, ותהייה להם סימן של כבוד לדורות הבאים. וזו הפעם הראשונה והיחידה שהשם «אֶל-מֵאֵאִידָה» נזכר בקוראן. הסורה הורדה במדינה אחרי סורת אל-פתח 48, ופסוקיה מאה ועשרים. קיבלה את שמה «הַסְּעוּדָה מִן הַשָּׁמַיִם» מפסוק מאה ושנים-עשר.

סורת אל-מאאידה 5

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. הוי המאמינים! מלאו את חובותיכם. בהמות המקנה¹ התרו לכם למאכל, מלבד מה שנאסר עליכם בספר (הקוראן), ומה שנצוד בתקופת העליה לרגל. אללה יצוה את אשר ירצה.

2. הוי המאמינים! אל תחללו את המקומות הקדושים, פלחני אללה, ולא את החדש הקדוש, ולא את הקרבנות וקשטיהם, ולא את העולים לרגל הבאים לבקש חסד ורצון מרבונם, וכשתגמרו את החג, יש לכם הרשות לצוד ציד. לא תגרם שנאתכם לאלה שמנעו מכם את הגישה למסגד הקדוש להתקיפם, ונעזרתם איש לרעהו לחסד וליראת אללה, ולא תשתפו פעלה אתם לעשות מעשי פשע ותוקפנות, ויראו את אללה, כי ענש אללה קשה מאוד.

3. נאסר עליכם לאכילה, הנבלה והדם ובשר החזיר, ואשר נקרא עליו שם אחר זולת אללה,² את בשר בהמה חנוקה, והמכה, ההרוגה על ידי נפילה, הנגוחה, ובהמה שנהרגה על ידי חיה טורפת, אף לא אשר שחטתם. בנוסף לכל זה, אסור לכם לאכל כל אשר נשחט על מזבח אילים, ואסר עליכם הטלת חצים, במשחקי גורלות, כי זוהי תועבה. היום נאשו הכופרים מדתכם, על כן אל תיראו מפניהם, כי אותי תיראו. היום השלמתי לכם את דתכם ותממתי את חסדי עליכם, ורציתי את האסלאם לדת בשבילכם.³ וכל הנאלץ מחמת רעב,⁴ ולא מתוך נטיה לחטא, הנזה אללה סולח ורחום.

4. ישאלוך, מה עוד מתר להם לאכל? אמר, התרו לכם כל הדברים הטובים, וכן כל החיות והדורסים אשר אלפתם ואשר למדתם אותן את אשר למד אתכם אללה. אכלו ממה שצדו למענכם, והזכירו את שם אללה עליו, ויראו את אללה. כי אללה מהיר-חשבון.

1. בהמות המקנה הן: צאן, ועז, ובקר, וגמלים.

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 173.

3. היום השלמתי...: הדובר הוא אללה. הצהרה זו ניתנה בסוף העליה לרגל הסופית של הנביא מוחמד למכה, שהתקיימה זמן קצר לפני מותו של הנביא (שנת 632/10).

4. הנאלץ מחמת רעב: לאכול מאכלים אסורים.

5. היום התירו לכם המטעמים, ומאכל¹ אלה אשר נתן להם הספר לפניכם (היהודים והנוצרים), ומאכלכם מתר להם. כמו כן מתר לכם לשאת נשים צנועות מאמינות (מסלמיות), וגם נשים צנועות מקרב אלה אשר נתן להם הספר לפניכם, בתנאי שתשלמו להן מהרן, בתקף קדושי נשואין ולא כפרוצות או פילגשים. כל הכופר באמונה, עמלו בעולם הזה לשוא, ובעולם הבא יהיה מן האובדים.²

קטע 2

6. הוי המאמינים! בקומכם לתפלה רחצו פניכם וידיכם עד המרפקים, ומשחו את ראשיכם (במים), ורחצו את רגליכם עם הקרסלים. וכי תהיו טמאים (מיחסי מין) הטהרו (ברחיצת הגוף). ואף כי תהיו חולים, או בנסיעה, או אחרי עשית צרכים, או באתם במגע מיני עם נשים, ולא תמצאו מים, בקשו לכם עפר נקי, והכו את העפר בידיכם, נקו את ידיכם מן העפר, ומשחו את הפנים בכפיכם פעם אחת, והכו העפר בכפיכם, ופשפו את הכפים. אין אלה רוצה להכביד עליכם, אלא לטהרکم ולהשלים חסדו עליכם, למען תודו לו.
7. זכרו את החסד שהעניק לכם אלה, ואת בריתו אשר כרת עמכם, כֹּאֲשֶׁר אמרתם, שמענו ועשינו. ויראו את אלה, כי אלה יודע מה שנסתתר בלבבות.
8. הוי המאמינים! בצעו את הצדק כראוי (למען פני אלה), והעידו עדות אמת בשם אלה, ולא תגרם שנאתכם למישהו לנהג (ולשפט) באי צדק. נהגו בצדק, זה קרוב יותר ליראת אלה. ויראו את אלה. כי אלה בקיא בכל מה שתעשו.
9. אלה הבטיח לאלה אשר האמינו ועשו את הטוב סליחה ושכר עצום (ביום הדין).
10. אף לאלה שכפרו והכחישו את אותותינו הם בעלי השאול (אש הגיהנם).
11. הוי המאמינים! זכרו את חסד אלה עמכם כֹּאֲשֶׁר יזמו אנשים להתקיף אתכם והוא מנעם, ולכן יראוהו, כי רק על אלה יסמכו המאמינים.

1. הכונה פה היא לבשר של בהמות מאכל שנשחטו על ידי אנשים שניתן להם הספר (הנוצרים והיהודים).

2. בפסוק זה: אלה מנחה למוסלמים לקיים יחסים משפחתיים וחברתיים הגונים עם הנוצרים והיהודים.

קטע 3

12. אֱלֹהָהּ כָּרַת בְּרִית עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וּמִנִּינוּ עָלֵיהֶם מִבְּיַנְיָהֶם שָׁנִים-עֶשֶׂר נְגִידִים. אֱלֹהָהּ אָמַר (לָהֶם), אֲנִי אֶהְיֶה עִמָּכֶם אִם תִּקְיָמוּ אֶת הַתְּפִלָּה, וְתִתְּנוּ זָכָאת, וְתִאָּמְנוּ לְשָׁלִיחֵי וְתַעֲזְרוּ לָהֶם, וְתִגְמְלוּ לְאֱלֹהָהּ גִּמּוּל חֶסֶד, אֲזִי אֶכְפֹּר לָכֶם עַל מַעֲשֵׂיכֶם הָרָעִים וְאֶכְנִיסְכֶם לַגִּנִּים אֲשֶׁר הִנְהַרְוֹת זֹרְמִים מִתַּחְתָּם. אֲדָּךְ מִי שִׁיכְפֹּר מִכֶּם לְאַחֵר כָּל זֹאת תוֹעָה הוּא מִן הַדֶּרֶךְ הַיִּשְׁרָה.
13. וּבִאֲשֶׁר הִפְרוּ אֶת בְּרִיתָם, קָלַלְנוּ אוֹתָם וְהִקְשִׁינוּ אֶת לְבוֹתֵיהֶם, מַעֲוִיתִים אֶת הַמּוֹבֵן שֶׁל פְּסוּקֵי הַתּוֹרָה, וְשָׁכְחוּ חֵלֶק מִמָּה שֶׁהֲזָכַר לָהֶם, וְלֹא תִחַדֵּל מַלְאָאוֹת שֶׁהֵם בּוֹגְדִים, חוּץ מִמַּעֲטִים מֵהֶם, וְסָלַח לָהֶם וְחָנּוּ אוֹתָם. כִּי אֱלֹהָהּ אוֹהֵב אֶת עוֹשֵׂי הַטוֹב.
14. וְאֵת אֵלֶּה אֲשֶׁר טָעְנוּ שֶׁהֵם נוֹצְרִים, כָּרַתְנוּ בְּרִית, וְשָׁכְחוּ חֵלֶק מִמָּה שֶׁהֲזָכְרוּ בּוֹ, לָכֵן עוֹרְרָנוּ בִּינְיָהֶם אֵיבָה וְשִׁנְאָה שֶׁתִּתְקַיֵּם עַד יוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים. אֲזִי יוֹדִיעַ לָהֶם אֱלֹהָהּ אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.
15. הוּא בְּעָלֵי הַסֵּפֶר! שְׁלִיחָנוּ (מוֹחֲמַד) בָּא אֵלֵיכֶם כְּדִי שִׁיבָאֵר לָכֶם הַרְבֵּה מִמָּה שֶׁהִיִּיתֶם מִסְתִּירִים מִן הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה וְהָאִגֻּ' יל), וְלִסְלַח לְרַבִּים. הִנֵּה בָּא אֵלֵיכֶם אוֹר מֵאֱלֹהָהּ וְסֵפֶר בְּהִיר (הַקּוּרְאָן),
16. אֲשֶׁר בּוֹ יִדְרִיךְ אֱלֹהָהּ אֶל שְׂבִילֵי הַשְּׁלוֹם אֶת כָּל הַמִּבְקֵשׁ אֶת רְצוֹנוֹ שֶׁל אֱלֹהָהּ, וְיַעֲבִירֵם מִן הַחֹשֶׁךְ לְאוֹר בְּרָשׁוֹת אֱלֹהָהּ, וְיִדְרִיךְ אוֹתָם אֶל הַדֶּרֶךְ הַיִּשְׁרָה.
17. כּוֹפְרִים הֵם אֵלֶּה הָאוֹמְרִים כִּי אֱלֹהָהּ הוּא הַמַּסִּיחַ (הַמְּשִׁיחַ) בֶּן מֶרְיָם. אָמַר, לְמִי יֵשׁ שְׁלֹטוֹן עִם אֱלֹהָהּ, אִם יִרְצָה לְהַמִּית אֶת הַמַּסִּיחַ בֶּן מֶרְיָם וְאֶת אִמּוֹ וְאֶת כָּל בְּנֵי אָדָם שֶׁבְּעוֹלָם! לְאֱלֹהָהּ מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בִּינְיָהֶם. הוּא בּוֹרֵא מִה שִׁירְצָה, וְאֱלֹהָהּ הוּא הַכֹּל-יָכֹל.
18. הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים אוֹמְרִים, אֲנַחְנוּ בְּנֵי אֱלֹהָהּ וְאַהֲבִיו. אָמַר, וְלָמָּה יַעֲנִישְׁכֶם בַּעֲוֹנוֹתֵיכֶם! אֵינְכֶם אֵלָּא בְּנֵי אָדָם מִמָּה שֶׁבָּרָא. הוּא סוֹלֵחַ לְמִי שִׁירְצָה וּמַעֲנִישׁ אֶת מִי שִׁירְצָה. וְלְאֱלֹהָהּ מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בִּינְיָהֶם, וְסוֹף כָּל הַבְּרִיּוֹת לַחֲזוֹר אֵלָיו.
19. הוּא בְּעָלֵי הַסֵּפֶר! שְׁלִיחָנוּ (מוֹחֲמַד) בָּא אֵלֵיכֶם כְּדִי שִׁיבָאֵר לָכֶם, בְּתִקּוּפַת הַהִמָּתְנָה בַּהּ פְּעַת הַשְּׁלִיחִים, לְבַל תִּגִּידוּ, שֶׁלֹּא בָּא אֵלֵינוּ מִבֶּשֶׁר אוֹ מִזְהִיר. הִנֵּה בָּא אֵלֵיכֶם מִבֶּשֶׁר וּמִזְהִיר (הַנְּבִיא מוֹחֲמַד). וְאֱלֹהָהּ הַכֹּל-יָכֹל.

קטע 4

20. וזָכַר בְּאֶשֶׁר מוֹסָא (מֹשֶׁה) אָמַר לְבָנָי עַמּוֹ, בְּנֵי עַמִּי! זָכְרוּ אֶת הַטּוֹב אֲשֶׁר עָשָׂה אֲתָכֶם אֱלֹהָ, בְּהַקִּימוֹ בְּקִרְבְּכֶם נְבִיאִים, וּבַעֲשׂוֹתוֹ אֲתָכֶם לְמַלְכִּים (שֶׁחָרַר אֲתָכֶם מִן הַשַּׁעְבּוּד שֶׁל פְּרָעָה), וּבִנְוֹתָנּוּ לָכֶם אֶת אֲשֶׁר לֹא נָתַן לְאַחַד מִבְּנֵי עוֹלָם (וְזִמְנָכֶם).
21. בְּנֵי עַמִּי! הִכְנִסוּ אֶל הָאָרֶץ הַקְדוּשָׁה אֲשֶׁר הוֹעִיד לָכֶם אֱלֹהָ, וְאַל תִּפְּנוּ עֵרָף לִמְעַן לֹא תִפְסְדוּ אֶת הַטּוֹב שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה וְשֶׁל הָעוֹלָם הַבָּא.
22. אָמְרוּ, מוֹסָא! בְּאָרֶץ שׁוֹכֵן עִם שֶׁל גְּבוּרִים, וְלָעוֹלָם לֹא נִכְנָס אֵלֶיךָ עַד אִם יֵצֵאוּ מִתּוֹכָה. וְרַק אִם יֵצֵאוּ מִתּוֹכָה, נִכְנָס אֵלֶיךָ.
23. רַק שְׁנֵי אֲנָשִׁים מִיִּרְאֵי אֱלֹהָ אֲשֶׁר עָשָׂה אֲתָם חֹסֵד, אָמְרוּ, הִכְנִסוּ אֵלֶיכֶם מִן הַשָּׁעַר, וְכַאֲשֶׁר תִּכְנְסוּ בּוֹ, תִּגְבְּרוּ (עֲלֵיהֶם), וְסַמְכוּ עַל אֱלֹהָ אִם מֵאֲמִינִים אַתֶּם.
24. (בְּנֵי יִשְׂרָאֵל) אָמְרוּ, לֹא נִכְנָס אֵלֶיךָ לָעוֹלָם, כָּל עוֹד הֵם (בְּנֵי הָעַמְּלָקִים) בְּתוֹכָה. לָךְ אִפּוּא אֶתָּה וְרִבּוֹנְךָ וְהַלְחָמוֹ, כִּי אֲנַחֲנוּ כָּאֵן יוֹשְׁבִים.
25. אָמַר (מוֹסָא), רִבּוֹנִי! אֵינִי שְׁלִיט אֲלָא עַל עַצְמִי וְעַל אַחִי. פֶּסֶק נָא בִּינִינוּ לְבִין הַעֲדָה הַמְּשַׁחֲתֶת הַזֹּאת.
26. אָמַר (אֱלֹהָ), (אָרֶץ כְּנָעַן) תִּהְיֶה אֲסוּרָה עֲלֵיהֶם אַרְבָּעִים שָׁנָה, שֶׁבָּהֶן יִתְּעוּ בְּאָרֶץ (הַמִּדְבָּר), אֶל תִּצְטָעַר עַל עֲדַת הַמְּשַׁחֲתִים.

קטע 5

27. (הוּא הַנְּבִיא!) קָרָא לָהֶם אֶת הַסְּפֹר הָאֲמִתִּי שֶׁל שְׁנֵי בָּנָיו שֶׁל אָדָם, בְּהַקְרִיבָם שְׁנֵיהֶם קִרְבּוֹ, וְהוּא (אֱלֹהָ) קִבֵּל מִן הָאֶחָד, וְאוֹלָם מִן הָאֲחֵר לֹא קִבֵּל. אָמַר (הָאֲחֵר לְאָחִיו), אֵינִי הוֹרֵג אוֹתְךָ. אֲמַנָם אַחִיו אָמַר, אֱלֹהָ מִקְבֵּל קִרְבָּנוֹת רַק מִן הִירָאִים בִּלְבַד,
28. גַּם אִם תִּשְׁלַח יָדְךָ לְהַרְג אוֹתִי, לֹא אֶשְׁלַח יָדִי לְהַרְג אוֹתְךָ, כִּי יִרָא אֵינִי מֵאֱלֹהָ רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
29. אֵינִי רוֹצֵה שֶׁתֵּשָׂא בַּחֲטָא לְהַרְיָגְתִּי יַחַד עִם שְׂאֵר חַטָּאִיךָ, וְתִהְיֶה מְשׁוֹכְנִי הָאֵשׁ, וְזֶה הַעֲנֵשׁ שֶׁל הָרָשָׁעִים.
30. אֲמַנָם, נִפְשׁוּ הַרְשָׁתָה לּוֹ לְהַרְג אֶת אַחִיו, וְהָיָה מִן הָאוֹבְדִים.
31. אַז אֱלֹהָ שְׁלַח עוֹרֵב שֶׁבַחַשׁ בְּאֲדָמָה לְהִרְאוֹת לוֹ (לְרוֹצֵחַ) כִּי־צַד יִכְסֶּה גּוֹפֶת אַחִיו. הוּא (הַרוֹצֵחַ) אָמַר, אוֹי לִי! אֵיךְ לֹא יִכְלָתִי לְהִיּוֹת כְּמוֹ הָעוֹרֵב הַזֶּה, וְאִכְסֶּה גּוֹפֶת אַחִי! וְהוּא הִתְחַרֵּט מְאוֹד (עַל כָּל מַה שֶׁעָשָׂה).

32. בגלל זה צוינו את בני ישראל, שכל ההורג נפש אחת, בלא שהרגה נפש, או פעלה למלא את הארץ שחיתות, כאלו הרג את כל בני אדם, וכל המחיה נפש אחת, כאלו החיה את כל בני האדם. (לאחר מכן) שליחינו הביאו להם (לבני אדם) את האותות הבהירים. אולם אף על פי כן היו רבים מהם מן המתפרצים.
33. הענש של אלה הלוזמים באללה ושליחו ופועלים להפיץ שחיתות בארץ, שהם, יהרגו או יצלבו, או יכרתו יד ימינם ורגל שמאלם, או שיגלו מארץ מגורם אל מקום אחר, בנוסף לזה, חרפה תהיה להם בעולם הזה, ובעולם הבא להם ענש עצום,
34. חוץ מאלה אשר יחזרו בתשובה לפני שיפלו בידיכם, כי אלה הוא סולח ורחום.

קטע 6

35. הוי המאמינים! יראו את אלה, בקשו אמצעי חסד על מנת להשיג את חסדו של אלה, והאבקו בשבילו, למען תצליחו.
36. אם יהיה לכופרים מלוא הארץ רכוש ואף כפלים למען יפדו עצמם מן הענש ביום תחית המתים לא יתקבל מהם, ורק ענש מכאיב צפוי להם.
37. הם רוצים לצאת מן האש, אך בשום אופן לא יצאו ממנה, ולהם ענש נצחי.
38. הגנב והגנבת, קטעו ידיהם כענש למה שעשו, ענש לדגמה מאללה. ואללה עוזז וחכם.
39. אך החוזר בתשובה לאחר שחטא והמתקן את התנהגותו, אלה יקבל את חזרתו בתשובה. אלה סולח ורחום.
40. אינך יודע כי אלה לו מלכות השמים והארץ, יענש את אשר ירצה ויסלח לאשר ירצה, ואללה הכל-יכל.
41. הוי השליחי! אל תתעצב בגלל הממהרים לכפר מאלה (הצבועים) שאמרו בפיהם, האמינו, אך לבותיהם לא האמינו. וגם לא על אלה שהתיהדו, שומעים לשקר, ושומעים לאנשים אחרים אשר לא יבואו אליך, המענותים את המובן של פסוקי התורה, ואומרים, אם מובן כזה יובא אליכם קבלו אותו, ואם לא הזכירו. אם אלה רוצה להעמיד מישהו בנסיון, לא תוכל לעזר לו עם אלה. הם אלה אשר אלה אלה אינו רוצה לטהר את לבותיהם, חרפה תהיה להם בעולם הזה, ובעולם הבא להם ענש עצום.

42. הם (היהודים) מקשיבים לדברי כָּזָב, ולוקחים רבית אסורה. אך אם יפנו אליך (הנביא), שפט ביניהם (אם תרצה), או תתרחק מהם. אם תתרחק מהם, לא יזיקו לך במאומה, ואם תשפט, שפט ביניהם בצדק. אלה אוהב את עושי הצדק.

43. אך למה יבחרו בך כשופט ביניהם, ואתם התורה, ובה משפט אלה, אחר משפטם הם פונים ערף? אלה אינם מאמינים.

קטע 7

44. אכן הורדנו את התורה, תוכה הדרך ואור, ועל פיה שפטו הנביאים אשר התמסרו לאללה את היהודים, וגם הרבנים והחכמים, בהתאם לספר אלה שהפקד בידיהם והיו עדים עליו, לכן אל תיראו מפני האנשים, ויראו רק אותי, ואל תמכרו את אותותי במחיר זול מאוד. כל מי שאינו שופט לפי מה שהוריד אלה, אלה הם הכופרים.

45. וצוינו בה (התורה) עליהם, כי נפש תחת נפש, ועין תחת עין, ואף תחת אף, ואזן תחת אזן, ושו תחת שו, וכי גם על הפצעים יש גמול. ואולם כל העושה צדקה,¹ יכפר לו.² כל מי שאינו שופט על פי הדרך אשר הוריד אלה, אלה הם הפושעים.

46. ובעקבותיהם (הנביאים) שלחנו עיסא בן מרים מאשר את התורה שקדמה לו, ונתנו לו את האנג'ל, ובו הדרך ואור, ומאשר את התורה אשר היתה לפניו עם הדרך ואזהרה ליראים,

47. על בעלי האנג'ל לשפט על פי שהוריד בו אלה, כל מי שאינו שופט לפי מה שאלה הוריד, אלה הם המושחתים.

48. והורדנו אליך (מוחמד) מן השמים את הספר (הקוראן) עם האמת, ומאשר את הספרים שהורדו לפניו ושולט עליהם. על כן שפט ביניהם על פי שהוריד אלה מן השמים, ואל תלד אחרי יצריהם הסוטים מן האמת שנתנה לך. לכל אחד מכם נתנו חק ומנהג. ואלו רצה אלה היה עושה את כלכם אמה אחת, אך הוא רצה לנסותכם במה שנתן לכם, לכן התחרו ביניכם במעשים טובים, כי כלכם אל אלה תשובו, ואז יודיעכם את הדרך אשר נחלקתם בו.

1. מוותר לאשר פגע בו.

2. לנפגע, ויזכה לגמול מאת אללה ביום הדין.

49. שֹׁפֵט בֵּינֵיהֶם עַל פִּי שְׁהוּרִיד אֵלֶּלָהּ, וְאַל תִּלְךְ אַחֲרֵי יִצְרִיחֶם הַסּוּטִים מִן הָאָמֶת (שְׁנִתְּנָה לָךְ), וְלָכֵן הִזְהַר אוֹתָם לִבֵּל וּפְתוּד לִסְטוֹת מִחֶלֶק מִן הַחֻקִּים. וְאִם יִפְנוּ עֵרָר, דַּע כִּי אֵלֶּלָה רוּצָה לִפְגֹּעַ בָּהֶם עַל חֻטְאֵיהֶם. וְכִי מִרְבִּית בְּנֵי אָדָם פּוֹרְקֵי עַל שְׁמִים.

50. הָאֵם (הַיְּהוּדִים הָאֵלֶּלָה) רוּצִים כִּי תִשְׁפֹּט בֵּינֵיהֶם לְפִי חֹק הַג' אֵהְלֶהָ!¹ הֲלֹא אֵין טוֹב מֵאֵלֶּלָה כְּשׁוֹפֵט בֵּין בְּנֵי אָדָם הַבוֹטְחִים בּוֹ.

קטע 8

51. הוּי הַמַּאֲמִינִים! אַל תִּקְחוּ לָכֶם אֶת הַיְּהוּדִים וְאֶת הַנוֹצְרִים לִבְנֵי בְרִית. הֵם בְּנֵי בְרִית זֶה לָזֶה. וְאֲשֶׁר יִקַּח אוֹתָם לִבְנֵי בְרִית, מִהֶם הוּא. אֵלֶּלָה לֹא יִדְרִיךְ אֶת הַחוֹטְאִים (אֲשֶׁר מַצְדִּידִים עִם הַכּוֹפְרִים).

52. הֵן רוּצָה אֶתָּה כִּי אֵלֶּה (הַצְּבוּעִים) שְׁיֵשׁ מִחֶלָּה בְּלִבוֹתֵיהֶם חֻשִׁים אֲלֵיהֶם (הַיְּהוּדִים) וְאוֹמְרִים, וְרֹאִים אֲנַחְנוּ (שְׁהַיְּהוּדִים יִנְצְחוּ אֶת הַמַּסְלָמִים) וְיִפְגַּע בְּנוּ אִסּוּן. אֵד יִתְכַּן שְׁאֵלֶלָה וְבִיא נִצְחוֹן, אוֹ יַעֲשֶׂה מִשְׁהוּ לַחֲזֹק אֶת הַכּוֹחַ שֶׁל הַמַּסְלָמִים. וְאִזּוֹ יִתְחַרְטוּ (הַצְּבוּעִים) עַל אֲשֶׁר הִסְתִּירוּ בְּנִפְשׁוֹתֵיהֶם.

53. וְהַמַּאֲמִינִים יֹאמְרוּ, הָאֵם אֵלֶּה הֵם אֲשֶׁר נִשְׁבַּעוּ בְּאֵלֶּלָה בְּשׁוּבָה נֶאֱמָנָה שֶׁהֵם אֵתְכֶם? מַעֲשֵׂיהֶם יִכְשְׁלוּ וְהֵם יִהְיוּ מִן הָאוֹבְדִים.

54. הוּי הַמַּאֲמִינִים! מִי שְׁיִנְטֹשׁ אֶת דָּתוֹ מִבֵּינֵיכֶם, אִזּוֹ יִבִּיא אֵלֶּלָה אֲנָשִׁים אֲשֶׁר יֹאֲהִב אוֹתָם וְיֹאֲהִבוּ אוֹתוֹ, נוֹחִים לַמַּאֲמִינִים וְקָשִׁים לַכּוֹפְרִים, וְיִבְצְעוּ ג' הָאֵד (מַאֲבָק) בְּשִׁבִּיל שֶׁל אֵלֶּלָה, לֹא יִרְתְּעוּ מִפְּנֵי גִנוּי וְתוֹכְחָה. זֶה הַחֲסֵד שֶׁל אֵלֶּלָה שֶׁהוּא מַעֲנִיק לְכָל מִי שְׁיִרְצָה, כִּי הוּא מְקִיף וְיודֵעַ.

55. הַמִּגְנִיִּים שְׁלָכֶם הֵם, אֵלֶּלָה, וּשְׁלִיחוֹ (מוֹחֲמֵד), וְהַמַּאֲמִינִים הַמְּקִימִים אֶת הַתִּפְלָה, וְהַמַּשְׁלָמִים אֶת הַזָּכָאֵת כְּשֶׁהֵם כּוֹרְעִים לְאֵלֶּלָה.

56. וּמִי שְׁלֹקֵחַ לוֹ לַמִּגְנִיִּים אֶת אֵלֶּלָה, וְאֶת שְׁלִיחוֹ, וְאֶת הַמַּאֲמִינִים, הֵם שִׂיכִים לַמַּחֲנֶה שֶׁל אֵלֶּלָה, וְהֵם הַמִּנְצָחִים.

קטע 9

57. הוּי הַמַּאֲמִינִים! אַל תִּקְחוּ לָכֶם לִבְנֵי בְרִית מֵאֵלֶּה אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנוֹצְרִים) וּמִן הַכּוֹפְרִים, אֲשֶׁר שְׁמוֹ אֶת דִּתְכֶם לְלַעַג וּלְשִׁחוּךְ. וְיִרְאוּ אֶת אֵלֶּלָה, אִם מַאֲמִינִים אַתֶּם.

58. וּכְשֶׁאַתֶּם קוֹרְאִים לְתַפְלָה הֵם שְׁמִים אוֹתָהּ לְלַעַג וּשְׁחֹק, כִּי הֵם אֲנָשִׁים חֲסֵרֵי דַעַת.

59. אָמַר, הוּא בַּעְלִי הַסֵּפֶר! הֲאֵם אַתֶּם מִתְנַקְּמִים בָּנוּ מִשּׁוֹם שְׁאַנְחָנוּ מֵאֲמִינִים בְּאַלְלָהּ וּבִמָּה שֶׁהוֹרֵד לָנוּ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשְּׁמַיִם, וּבִמָּה שֶׁהוֹרֵד מִקֹּדֶם, וּבְאֶשֶׁר מִרְבִּיתְכֶם מִשְׁחָתִים?

60. אָמַר, הָאָגִיד לָכֶם, רְעָה מִזֹּאת, לָמִי הֶעֱנֵשׁ הָרַע בְּיוֹתֵר מִכָּל אֶצֶל אֲלָלָהּ? לְאַלְלָהּ אֶשֶׁר קָלָם אֲלָלָהּ, וְכַעַס עָלֵיהֶם, וְהַפֶּדַּ מֵהֶם לְקוֹפִים וּלְחִזִּירִים, וְאֶשֶׁר עָבְדוּ אֶת הָאֱלִיל טֹאעֹת. מִקּוֹם אֵלָּה הוּא הָרַע בְּיוֹתֵר (בָּיוֹם הַדִּין), וּגְדוּלָּה מִכָּל, תַּעֲיִתֶם מִן הַדֶּרֶךְ הַיְּשָׁרָה.

61. אִם יָבוֹאוּ אֲלֵיכֶם (הַעֲבוּעִים מִבְּיִן הַיְּהוּדִים) יֹאמְרוּ, אֲנַחְנוּ מֵאֲמִינִים, הֲרִי הֵם נִכְנָסִים אֲלֵיכֶם כְּכּוֹפְרִים וְיוֹצֵאִים כְּכּוֹפְרִים, אַךְ אֲלָלָהּ יוֹדֵעַ אֶת מַה שֶּׁהֵם מַסְתִּירִים.

62. תִּרְאֶה רַבִּים מֵהֶם חָשִׁים לַחֲטָא וּלְתוֹקְפָנוּת וּקְבָלַת רַבִּית אֲסוּרָה. מַה נּוֹרָא אֶשֶׁר הֵם עוֹשִׂים.

63. וְלָמָּה אֵין הַרְבֵּנִים וְהַחֲכָמִים שְׁלָהֶם מוֹנְעִים אוֹתָם מִלְּחֲטָא בְּדַבְרֵיהֶם וּמִקְבָּלַת רַבִּית אֲסוּרָה? כִּמָּה רָעִים מַעֲשֵׂיהֶם.

64. הַיְּהוּדִים אוֹמְרִים, אֲלָלָהּ כָּבוֹל יָד¹, יָדֵיהֶם כָּבוֹלוֹת, וְאֶרְוִירִים הֵם עַל אֶשֶׁר אָמְרוּ. כִּי יָדֵי אֲלָלָהּ פְּשוּטוֹת לְהַעֲנִיק כְּאֶשֶׁר יִרְצֶה. מַה שֶׁהוֹרֵד אֶלְיָךְ מִרְבּוֹנְךָ מוֹסִיף לְרַבִּים מֵהֶם מְרִידָה וּכְפִירָה. וְלָכֵן זָרַעְנוּ אֵיבָה וּשְׂנָאָה בֵּינֵיהֶם עַד יוֹם תַּחֲתִית הַמָּתִים. בְּכָל עֵת שֶׁהֵם יַבְעִירוּ אֶת אֵשׁ הַמִּלְחָמָה, מְכַבֶּה אוֹתָהּ אֲלָלָהּ, לָכֵן הֵם מְנַסִּים לְמַלֵּא אֶת הָאָרֶץ שְׁחִיתוֹת, וְאַלְלָהּ אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַמִּשְׁחִיתִים.

65. לוֹ הָאֲמִינוּ בַּעְלִי הַסֵּפֶר (בַּשְּׁלִיחוֹתוֹ שֶׁל מוֹחַמֵּד) וְיִרְאוּ אֶת אֲלָלָהּ הֵייוֹ מְכַפְרִים לָהֶם עַל מַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים, וּמְכַנִּיסִים אוֹתָם לַגָּנוֹת הַנְּעִימִים,

66. וְלוֹ קִיְמוּ אֶת הַתּוֹרָה וְאֶת הָאֱנֶגְ'יִל וּמָה שֶׁהוֹרֵד אֲלֵיהֶם מִרְבּוֹנָם (הַקּוֹרְאָן), הֵיוּ אוֹכְלִים בְּשֹׁפֵעַ מְטוֹב הַשְּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. אֲמַנְס יֵשׁ בֵּינֵיהֶם קְבוּצָה הַגּוֹנָה, אַךְ מִרְבִּיתָם רָעִים מַעֲשֵׂיהֶם.

1. כלומר: לא יוכל עוד להשפיע טובה. היד פה כינוי על כוחו ונדיבותו של אללה, ולא יד אמיטית.

קטע 10

67. הוּי הַשְּׁלִיחַ! הוֹדַע אֶת אֲשֶׁר הוֹרִיד אֵלֶיךָ רְבוּנָךְ מִן הַשָּׁמַיִם, וְכִי אִם לֹא כֵן תַּעֲשֶׂה, אֲזִי לֹא הוֹדַעְתָּ אֶת שְׁלִיחוֹתוֹ (שֶׁל אֱלֹהֵי). הֵן אֱלֹהֵי יִשְׁמֹר אוֹתָךְ מִן הָאֲנָשִׁים. אֱלֹהֵי אֵינוֹ מְדַרִּיךְ אֶת הַכּוֹפְרִים.
68. אָמַר, הוּי בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר! הָאֱמוּנָה שֶׁלְכֶם אֵינָה אֲמִתִּית כָּל עוֹד שֶׁלֹא תִקְיָמוּ אֶת הַתּוֹרָה וְאֶת הָאֲנִי' יל וְאֶת מֶה שֶׁהוֹרֵד אֲלֵיכֶם מִרְבוּנְכֶם (הַקּוֹרְאָן). מֶה שֶׁהוֹרֵד אֵלֶיךָ (מוֹחֲמַד) מִרְבוּנָךְ, מוֹסִיף לְרַבִּים מֵהֶם (בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר) שֶׁחֲצוֹנוֹת וּכְפִירָה, אֲדָּ לֹא תִצְטָעֵר עַל מֶה שֶׁעוֹשֶׂה עִם הַכּוֹפְרִים.
69. הַמֵּאֲמִינִים (הַמִּסְלָמִים), וְהַיְּהוּדִים, וְהַצֵּאֲבָאִים, וְהַנִּצְרִים,¹ מִי שֶׁהֵאֱמִין מֵהֶם בְּאֱלֹהֵי וּבִיּוֹם הָאֲחֵרוֹן וַעֲשֶׂה אֶת הַטּוֹב, עָלֵיהֶם לֹא יִהְיֶה פֶחַד וְלֹא יִצְטָעֵרוּ.
70. אֲנַחְנוּ כִּרְתֵּנוּ בְּרִית עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְשִׁלַּחְנוּ אֲלֵיהֶם שְׁלִיחִים, אֲדָּ בְּכָל פַּעַם שֶׁהֵבִיא אֲלֵיהֶם שְׁלִיחַ שֶׁלֹא לִפִּי תִאֲוֹת נִפְשָׁם, הַכְחִישוּ אֶת דְּבָרֵי אַחָדִים, וְאַחָדִים מֵהֶם הִרְגוּ.
71. הֵם חָשְׁבוּ שֶׁלֹא יַעֲנִשׁוּ, לָכֵן הֵם הִתְעוּרוּ וְאַטְמוּ אֶת אֲזִנֵּיהֶם. אֲבָל הָעֲנִשׁוּ, לְאַחֵר מִכֵּן קִבֵּל אֱלֹהֵי אֶת תְּשׁוּבָתָם, אוּלַם שׁוֹב הַתְּנַהֲגוּ רַבִּים כְּעוֹרִים וּכְחֹרָשִׁים. וְאֱלֹהֵי רוֹאֶה אֶת אֲשֶׁר יַעֲשׂוּ.
72. אָכֵן כִּפְרוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר אָמְרוּ, כִּי אֱלֹהֵי הוּא הַמָּסִיחַ (הַמְּשִׁיחַ) בֶּן מָרְיָם. הַמָּסִיחַ אָמַר, הוּי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל! עֲבְדוּ אֶת אֱלֹהֵי, רְבוּנִי וְרְבוּנְכֶם. כָּל הַמִּצְרָף שֶׁתִּפְּסִים לְאֱלֹהֵי, יַחֲרִים אוֹתוֹ אֱלֹהֵי מִן הַגּוֹ, וּמַעוֹנוּ יִהְיֶה הָאֵשׁ. וְלַחֲטָאִים אֵין עוֹזָרִים.
73. אָכֵן כִּפְרוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר אָמְרוּ, אֱלֹהֵי הוּא שְׁלִישִׁי בְּשִׁלוּשָׁה, אֵין כָּל אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֶחָד (אֱלֹהֵי). וְאִם לֹא יַחֲדְלוּ מִדְּבָרֵיהֶם, יָבוֹא עַל הַכּוֹפְרִים עֲנִשׁ מְכַאִיב.
74. הֲלֹא יַחֲזִרוּ בְּתִשׁוּבָה אֶל אֱלֹהֵי, וַיִּבְקְשׁוּ אֶת סְלִיחָתוֹ? הֵן אֱלֹהֵי סוֹלַח וְרַחוּם.
75. הַמָּסִיחַ בֶּן מָרְיָם אֵינוֹ אֱלֹהֵי שְׁלִיחַ כִּמוֹ שֶׁשְׁלִיחִים שֶׁקָּדְמוּ לוֹ, וְאִמּוֹ הִיְתָה צִדִּיקָה, וּשְׁנִיָּה (הִי בְּנֵי אָדָם) אֲשֶׁר אָכְלוּ מִזֶּוֹן. רֵאֶה אֵיךְ אֲנַחְנוּ מִבְּחִירִים לָהֶם אֶת הָאוֹתוֹת, וְהַסִּתְּפֵל אֵיךְ הֵם סוֹטִים מִן הָאֲמִת.

76. אָמַר, הַתַּעֲבָדוֹ זֹלַת אֵלֶּלָה מִיִּשְׁהוּ שְׁאִינוּ יָכוֹל לְהִזְיק אוֹ לְהִיטִיב לָכֶם; אֵלֶּלָה שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.
77. אָמַר, הוּי בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר (הַנוֹצְרִים)! אֵל תִּגְזִימוּ וְתִסְטוּ מִן הָאֱמֶת בְּעֵינֵי וְתִתְּכֶם, וְלֹא תִלְכוּ אַחֲרֵי נְטִיּוֹת אֲנָשִׁים שֶׁתַּעֲוּ מִקֶּדֶם וְהִתְעוּ רַבִּים וְתַעֲוּ מַעַל הַשְּׁבִיל הַיָּשָׁר.

קטע 11

78. הַכּוֹפְרִים מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל קָלְלוּ עַל יְדֵי דַאוּוּד (דָּוִד) וְעִיסָא בֶן מֵרְס מְשׁוּם שֶׁמָּרְדּוּ וְהָיוּ עוֹבְרֵי חֹק,
79. וְלֹא מָנְעוּ זֶה אֶת זֶה מִמַּעֲשֵׂיהֶם הַמְּגִנִּים. מֶה נֹרָא אֲשֶׁר עָשׂוּ.
80. תִּרְאֶה רַבִּים מִבְּנֵיהֶם (הַיְּהוּדִים) לּוֹקְחִים אֶת הַכּוֹפְרִים לְמִגְנִים, מֶה נֹרָא הוּא הַמַּעֲשֶׂה שֶׁהַקְדִּימוּ לַעֲצָמָם אֲשֶׁר גָּרַם כִּי אֵלֶּלָה כָּעַס עֲלֵיהֶם, וְלִנְצַח הֵם בְּעֵנֶשׁ שׁוֹכְנִים.
81. אֱלוֹ הָאֱמִינוּ בְּאֵלֶּלָה וּבְנָבִיא (מוֹחֲמַד) וּבִמָּה שֶׁהוֹרֵד אֵלָיו (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם, לֹא הָיוּ לּוֹקְחִים אוֹתָם (הַכּוֹפְרִים) לְמִגְנִים, וְאוֹלֵם רַבִּים מֵהֶם מִשְׁחַתִּים.

חלק 7

82. אִתְּהָ תִמְצָא כִּי הִיְהוּדִים וְהַפְּגָנִיִּים, אִיבְתָּם לְמַאֲמִינִים (הַמִּסְלָמִים) חֲזָקָה בְּיוֹתֵר, אֲדָ תִמְצָא כִּי אֵלֶּה הַטּוֹעִנִים, «נוֹצְרִים אֲנַחְנוּ», יְדִידוֹתָם לְמַאֲמִינִים חֲזָקָה בְּיוֹתֵר, מְשׁוּם שֶׁיֵּשׁ בֵּינֵיהֶם כְּמָרִים וְנִזִּירִים, וְאִינֵם שְׁחָצִנִים,
83. וְכַאֲשֶׁר הֵם שׁוֹמְעִים אֶת מֶה שֶׁהוֹרֵד אֶל הַשָּׁלִיחַ (מוֹחֲמַד) מִן הַשָּׁמַיִם, אִתְּהָ רֹאֶה אֶת עֵינֵיהֶם מְזִילוֹת דְּמָעוֹת, בְּגִלל שֶׁהִכִּירוּ אֶת הָאֱמֶת (שֶׁל הַקּוֹרְאָן). הֵם אוֹמְרִים, «רְבוּנוּ! מַאֲמִינִים אֲנַחְנוּ, עַל כֵּךְ כָּתַב אוֹתָנוּ עִם הַעֲדִים (לְאִמָּתוֹת הַקּוֹרְאָן),
84. וּמֶה לָנוּ כִּי לֹא נֶאֱמַן בְּאֵלֶּלָה וּבָאֱמֶת שֶׁבָּאָה אֵלָינוּ (עַל יְדֵי מוֹחֲמַד), וְאֲנַחְנוּ מְקוּיִם כִּי יִכְנִיסֵנוּ רְבוּנוּ בְּתוֹךְ הָאֲנָשִׁים הַיִּשְׂרָאֵלִים (בְּיוֹם הַדִּין)).
85. אֵלֶּלָה יִגְמַל לָהֶם (בְּיוֹם הַדִּין) בְּגָנִים אֲשֶׁר נִהְרֹת זֹרְמִים מִתַּחֲתֵיהֶם, לְנִצָּח יִשְׁכְּנוּ בָּהֶם, וְזֶהוּ גְמוּל עוֹשֵׂי הַטּוֹב.
86. אֲדָ אֵלֶה שֶׁכְּפָרוּ וְהִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ, אֵלֶּה הֵם בַּעֲלֵי הַשָּׂאוֹל (אֵשׁ הַגִּיהֵנוֹם).

קטע 12

87. הוּי המַאֲמִינִים! אַל תִּאָּסְרוּ (עַל עַצְמְכֶם) אֶת הַמַּאֲכָלִים הַטּוֹבִים אֲשֶׁר הִתִּיר אֱלֹהָ לָכֶם, וְאַל תַּעֲבְרוּ חֶק, כִּי אֱלֹהָ אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הָעוֹבְרִים חֶק.
88. אֲכָלוּ מִמָּה שֶׁאֱלֹהָ פָּרַגְס אֶתְכֶם, מִן הַמֵּתֵר וְהַטּוֹב, וַיֵּרְאוּ אֶת אֱלֹהָ אֲשֶׁר בּוֹ אַתֶּם מַאֲמִינִים.
89. לֹא יַעֲנִישׁ אֶתְכֶם אֱלֹהָ לְפָלִיטָה פֶּה בְּשָׁבוּעוֹתֵיכֶם, אָבָל יַעֲנִישׁ אֶתְכֶם אִם תִּשָּׁבְעוּ בְּכוֹנָה תַּחֲלָה. לִמְעַן יִכְפַּר לְנִשְׁבַּע (אִם לֹא יִקַּים אֶת שְׁבוּעָתוֹ), עָלָיו לְהַאֲכִיל עֲשָׂרָה עֲנִיִּים מִן הַמְּזוֹן שֶׁהוּא מַאֲכִיל בּוֹ אֶת בְּנֵי בֵּיתוֹ יוֹם יוֹם, אוֹ לְהַלְבִּישׁ אוֹתָם, אוֹ לְשַׁחֵרֵר עֶבֶד. אֲדָּ כָּל מִי שֶׁאֵין לוֹ הָאֲמָצְעִים, צָרוֹם שְׁלוֹשָׁה יָמִים. זֶהוּ הַכּוֹפֵר בְּעַד אֵי קִיוִּם שְׁבוּעָה, עַל כֵּן הִזְהָרוּ בְּשָׁבוּעוֹתֵיכֶם. כָּכָה יִבְהִיר לָכֶם אֱלֹהָ אוֹתוֹתָיו לִמְעַן תּוֹדוּ לוֹ.
90. הוּי המַאֲמִינִים! הִינּוּ וּמִשְׁחָקֵי הַמַּזָּל, מִיֶּסֶר,¹ וְזָבַח עַל מַצְבּוֹת וְלִמְעַן הָאֱלִילִים), וְהַחֲצִים לַמַּגְרָלָה, תוֹעֵבָה הֵם מִמַּעֲשֵׂה הַשָּׁטָן, עַל כֵּן הִתְרַחֲקוּ מֵהֶם לִמְעַן תִּצְלִיחוּ.²
91. הַשָּׁטָן רוֹצֵה לְהַטִּיל בֵּינֵיכֶם אִיבָה וְשִׁנְאָה בֵּין וּבִמִּיֶּסֶר וּלְהַסִּירְכֶם מִזִּכְרֵ אֱלֹהָ וּמִהַתְפָּלָה. הֵאֵם אַתֶּם מְצִיתִים לְאִסוּר?³
92. צִיתוֹ לְאֱלֹהָ וְצִיתוֹ לְשָׁלִיחַ (מוֹחֲמַד) וְהִזְהָרוּ, כִּי אִם תִּפְגּוּ עָרְף, דָּעוּ כִּי עַל שְׁלִיחָנוּ רַק לְמַסֵּר הוֹדָעָה בְּרוּרָה.
93. אֵין חֲטָא עַל הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב בְּגִלָּל מַה שֶׁאָּכְלוּ וְשָׁתוּ מִן הָאִסוּר לְאָכֹל וְלִשְׁתּוֹת (לִפְנֵי הָאִסוּר) אִם יֵרְאוּ אֶת אֱלֹהָ וְהִאֲמִינוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב, וְאַחֵר יֵרְאוּ וְהִאֲמִינוּ, וְעוֹד יֵרְאוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב, כִּי אֱלֹהָ אוֹהֵב אֶת עוֹשֵׂי הַטּוֹב.

קטע 13

94. הוּי המַאֲמִינִים! אֱלֹהָ יַעֲמִידְכֶם בְּנִסְיוֹן עַל יְדֵי הַצִּיד שֶׁתּוֹכְלוּ לַצּוּד בִּידֵיכֶם וּבִרְמַחֵיכֶם (בְּעוֹנַת הָעֲלִיָּה לְרָגֶל), וְזֹאת לִמְעַן יִבְרַר אֱלֹהָ מִי יֵירָא אוֹתוֹ בְּסִתֵּר. וּמִי שֶׁיִּחְטָא אַחֲרֵי כֵן צָפוּי לוֹ עֲנֵשׁ מִכְּאִיב.

1. ר' סורת אל-בַּקְרָה 2: 219.

2. הַתְּרַחֲקוּ מֵעֲלֵיהֶם לִמְעַן תִּצְלִיחוּ: הַשֵּׁלֵב הַשְּׁלִישִׁי לְאִסוּר שְׁתֵּית יַיִן. בְּשִׁבְלֵי שֵׁלֵב רֵאשׁוֹן, ר' אל-בַּקְרָה

2: 219, וּבְשִׁבְלֵי שֵׁלֵב שֵׁנִי, ר' אֵן-נִסְאִי 4: 43.

3. הֵאֵם אַתֶּם נִשְׁמָעִים לְאִסוּר? זֶה הַשֵּׁלֵב הַרְבִּיעִי וְהַסּוּפִי לְאִסוּר שְׁתֵּית יַיִן בְּאִסְלָאם.

95. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אֵל תִּהְיֶהוּ (בְּהִמּוּת) צִיד כְּשֶׁאַתֶּם עוֹלִים לָרָגֶל, וְכָל הַהוֹרֵג בְּהִמּוּת צִיד בְּכֹנֶה תַחֲלֶה, הַעֲנֵשׁ שְׁלוֹ הוּא שְׁחִיטָה בְּהִמּוּת דּוֹמָה לְמָה שֶׁהָרֵג, לְפִי הַחֲלָטָה שְׁנֵי אֲנָשִׁים יִשְׂרָיִם מִבְּנֵיכֶם, כְּקָרְבוֹ שְׂיִזְבַּח עַל יַד הַכַּעֲבָה, אוֹ בַכֶּפֶר, הַאֲכָלָה מִסְכְּנֵי, אוֹ לְצוּם מִסֶּפֶר יָמִים שְׁוִים לְכִמּוּת הָאֲכָל שְׂיִתֵּן לְמִסְכְּנֵי, לְמַעַן יִסְבֹּל הַעֲנֵשׁ עַל מַעֲשָׂהוּ. אֲלֵלָה יִסְלַח עַל מָה שֶׁנַּעֲשָׂה בַעֲבָר, אֲדָּ מִי שֶׁיָּשׁוּב לַעֲשׂוֹת זֹאת יִנָּקֵם בּוֹ אֲלֵלָה, כִּי אֲלֵלָה עֲזוּז וּבָעַל נְקָמוֹת.
96. הִתֵּר לָכֶם לְדוּג בָּיִם לְאֲכִילָה וּלְטוֹבָת הַנֶּאֱתָתְכֶם בְּבֵית וּכְצִידָה לְדָרְךָ. אֲדָּ נֶאֱסָר עֲלֵיכֶם לְצוּד בַּיָּבֶשֶׁה בְּתַקּוּפַת הָעֵלִיָּה לָרָגֶל. וְיִרְאוּ אֶת אֲלֵלָה אֲשֶׁר אֵלָיו תִּאֲסָפוּ (בַּיּוֹם הַדִּין).
97. אֲלֵלָה עָשָׂה אֶת הַכַּעֲבָה, הַבֵּית הַקָּדוֹשׁ מְקוֹם לְקִיּוּם מִצְוֹת וּבִטְחוֹן לְבָנֵי אָדָם, גַּם הַחֲדָשִׁים הַקָּדוֹשִׁים,¹ וְאֶסָר לְהַתְקִיף אֶת בְּהִמּוּת הַזָּבַח עַל קְשׁוּטֵיהֶם שְׂיִקְרְבוּ לַכַּעֲבָה, לְמַעַן תִּדְעוּ כִּי אֲלֵלָה יוֹדֵעַ עַל מָה שֶׁבִּשְׂמִים וּבְאֶרֶץ, וְכִי אֲלֵלָה יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.
98. דַּעוּ כִּי אֲלֵלָה מַעֲנִישׁ קִשּׁוֹת, וּבְאוֹתָהּ מִדָּה הוּא סוֹלֵחַ וְרַחוּם.
99. עַל הַשְּׁלִיחַ רַק לְהִזְהִיר וּלְהַדְרִיךְ, וְאֲלֵלָה יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר תִּגְלוּ וְאֶת אֲשֶׁר תַּעֲלִימוּ.
100. אָמֵר, הִרַע וְהַטּוֹב אֵינָם שְׁוִים זֶה לָזֶה, וְלוֹ גַּם אִם הִרַע יִמָּצֵא חוֹ בְּעֵינֶיךָ, עַל כֵּן יִרְאוּ אֶת אֲלֵלָה אֲתֶם בַּעֲלֵי הַבִּינָה לְמַעַן תַּעֲלִיחוּ.

קִטְעַ 14

101. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אֵל תִּשְׁאָלוּ עַל עֲנִינִים אֲשֶׁר אִם יִתְּגַלוּ לָכֶם יִהְיוּ קִשִּׁים עֲלֵיכֶם, וְאוּלָם אִם תִּשְׁאָלוּ עֲלֵיהֶם בְּזִמְן יִרְדּוּ אוֹתוֹת הַקּוֹרְאָן מִן הַשָּׁמַיִם יִתְּגַלוּ לָכֶם. אֲלֵלָה סֹלַח לָכֶם מִלְּבַצֵּעַ אוֹתָם, כִּי אֲלֵלָה סוֹלֵחַ וּמְתוֹן.
102. יֵשׁ אֲנָשִׁים שֶׁשְׁאָלוּ עַל עֲנִינִים אֵלָּה לְפָנֶיכֶם, וּכְשֶׁנִּתְּגַלוּ לָהֶם כִּפְרוּ בָהֶם.
103. אֲלֵלָה לֹא חוֹקֵק אֶת «הַבְּחִירָה»² אוֹ «סֵאֲאִיבָה»³ אוֹ «נִצְיָלָה»⁴ אוֹ «חֵאֲמִי»⁵, וְאוּלָם הַכּוֹפְרִים מַעֲלִילִים זֹאת עַל אֲלֵלָה בְּשֶׁקֶר, כִּי מִרְבִּיתָם חֲסָרֵי בִינָה.

1. הַחֲדָשִׁים הַקָּדוֹשִׁים אַרְבַּעַ: רַגִּיב, דָּוִי אֶל-קִיעֵדָה, דָּוִי אֶל-חִיגִיָּה, אֶל-מוֹחֶרֶם.

2. בְּחִירָה = קִטְעֵת אוֹנִי הַנֶּאֱקָה. אַחֲרֵי שֶׁתּוֹלִיד מִסִּפְרָם מִסּוּיִים. נֶאֱקָה כִּזּוּ יוֹקֵדֶשׁ הַחֲלָב שֶׁלָּה לֵאלִילִים.

3. סֵאֲאִיבָה = רַעֲיָה חוֹפְשִׁית שֶׁל נֶאֱקָה וְהִיא מוֹקֵדֶשׁ לֵאלִילִים.

4. נִצְיָלָה = נֶאֱקָה הַיּוֹלֶדֶת נִקְבָּה בַּעֲפֶם הָרֵאשׁוֹנָה וּמִמְשִׁיכָהּ לְהוֹלִיד נִקְבוֹת בְּלִי זָכֶר בִּינִיחָן. וְהִיא גַּם מוֹקֵדֶשׁ לֵאלִילִים.

5. חֵאֲמִי = גִּמֹּל זָכֶר מִיּוֹעֵד לְצוּרְכֵי הַפְּרִיָּה, וְאַחֲרֵי שִׁפְרָה מִסִּפְרָם מִסּוּיִים שֶׁל נִקְבוֹת הוּא יוֹקֵדֶשׁ לֵאלִילִים.

104. וּכְשֶׁנֶאֱמַר לָהֶם (הַכּוֹפְּרִים הָעוֹשִׂים כָּל הַשְּׁקָרִים הָאֵלֶּה), בּוֹאוּ אֶל אֲשֶׁר הוֹרִיד אֱלֹהָה מִן הַשָּׁמַיִם, וְאֶל הַשְּׁלִיחַ (מוֹחֵמֵד), הֵם אוֹמְרִים, דִּינוּ בָּמָה שֶׁמִּצְאָנוּ אֲבוֹתֵינוּ עוֹשִׂים. אֵף כִּי לֹא יוֹדְעוּ אֲבוֹתֵיהֶם דָּבָר וְלֹא הָיוּ מִדְּרָכִים?
105. הוּא הַמֵּאֲמִינִים! דֹּאגוּ לְנַפְשׁוֹתֵיכֶם, וְאִם תִּהְיוּ מִדְּרָכִים לֹא יִזְק לָכֶם אִיזָה שֶׁהוּא תוֹעָה. כִּי אֶל אֱלֹהָ תַחֲזְרוּ כְּלָכֶם, וְאִזּוּ יוֹדִיעַ לָכֶם עַל מַעֲשֵׂיכֶם.
106. הוּא הַמֵּאֲמִינִים! מִי מִכֶּם אֲשֶׁר עוֹמֵד לְמוֹת עָלָיו לְהַעֲמִיד שְׁנֵי אֲנָשִׁים יִשְׂרָאֵל מִקְרָבְכֶם עַל צְנֹאתוֹ לִפְנֵי מוֹתוֹ, אוֹ אִם יִקְרָה וְאֶחָד מִכֶּם עֹמֵד לְמוֹת בְּנוֹסְעָכֶם בַּדֶּרֶךְ, הַעֲמִידוּ שְׁנֵי אֲנָשִׁים זָרִים (אִם לֹא תִמָּצְאוּ שְׁנֵי אֲנָשִׁים מִבְּנֵיכֶם). וְאִם אֵינְכֶם בּוֹטָחִים בָּהֶם, תַּעֲכְבוּ אוֹתָם לְאַחֵר הַתַּפְלָה, וְתִדְרָשׁוּ מֵהֶם שִׁישְׁבְּעוּ בְּאֱלֹהָ, לֹא נִשְׁנָה עֲדוּתָנוּ זֶה בְּעַד כָּל מַחִיר, גַּם אִם זֶה יִהְיֶה לְמַעַן קְרוֹב מִשְׁפָּחָה שְׁלָנוּ, וְלֹא נַעֲלִים דָּבָר מֵעֲדוּתָנוּ שֶׁהִתְחַיְבֵנוּ בִּפְנֵי אֱלֹהָ לְשֹׁמֵר, וְאִם כֵּךְ נַעֲשֶׂה, נִהְיָה חוֹטְאִים,
107. אֵד אִם יִתְגַּלֶּה אַחֵר כֵּךְ שֶׁהֵם אֲשֵׁמִים (בְּשִׁנּוּי עֲדוּתָם), אִזּוּ יִשְׁבְּעוּ בְּאֱלֹהָ שְׁנֵי יוֹרְשִׁים, עֲדוּתָנוּ אֲמִתִּית יוֹתֵר מֵעֲדוּתָם שֶׁל שְׁנֵי הָעֲדִים (בְּשַׁעַת הַמּוֹת), וְלֹא קִפְחָנוּ אֵף אֶחָד מִשָּׂאֵר הַיּוֹרְשִׁים, וְאִם עָשִׂינוּ זֹאת, נִהְיָה חוֹטְאִים.
108. שְׁבוּעָה כְּזוֹ תִּבְטִיחַ מִסִּירַת עֲדוּת אֲמִת, עַל יְדֵי הַחֲשָׁשׁ שֶׁעֲדוּת כּוֹזֶבֶת תִּבְטַל עַל יְדֵי שְׁבוּעָתָם שֶׁל הַיּוֹרְשִׁים. יָרְאוּ אֶת אֱלֹהָ וְשִׁמְעוּ לוֹ, כִּי אֱלֹהָ לֹא יִדְרִיךְ אֶת הַמִּשְׁחָתִים.

קטע 15

109. בְּיוֹם (יוֹם הַדִּין) אֲשֶׁר אֱלֹהָ יֵאָסֵף אֶת הַשְּׁלִיחִים, וַיֹּאמֶר, מָה הִיָּתָה תִּשְׁוּבָתְכֶם שֶׁל אֵלֶּה שֶׁאֵלֵיהֶם נִשְׁלַחְתֶּם? הֵם יֹאמְרוּ, אִין אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים, אֲתָה הוּא הַיּוֹדֵעַ אֶת הַתַּעֲלוּמוֹת.
110. כְּאֲשֶׁר אֱלֹהָ יֹאמֶר (בְּיוֹם הַדִּין), הוּא עִיסָא בִּין מַרְיָם! זָכַר אֶת חֲסָדִי לָךְ וְלֵאמֹד, כְּאֲשֶׁר סִיעַתִּי לָךְ בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ, וְעֲזַרְתִּי לָךְ לְדַבֵּר אֶל הָאֲנָשִׁים בְּהִיוֹתְךָ בְּעָרִיסָה, וְכְאֲשֶׁר גִּדַּלְתָּ, וְלִמַּדְתִּיךָ אֶת הַכֶּתֶב, וְאֶת הַחֲכָמָה, וְאֶת הַתּוֹרָה, וְהֶאֱנֵגְלִי, וְכְאֲשֶׁר יִצְרֶת בְּרִשׁוֹתֶי דְמוּת עוֹף מִטִּין, וְנִפְחַת בּוֹ רוּחַ וְהָיָה לְעוֹף אֲמִתִּי בְּרִשׁוֹתִי, וּבְרִשׁוֹתֵי רַפְאֶת אֶת הָעוֹר מִלֶּדָה, וְאֶת הַמִּצְרַע, וְהַחֲיִיתִי אֶת הַמֵּתִים. וְזָכַר כְּאֲשֶׁר הִגִּינוֹתִי עָלֶיךָ מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, כְּשֶׁבָאת אֵלֵיהֶם בְּאוֹתוֹת בְּהִירִים, אֲמָנָם הַכּוֹפְּרִים מִבְּנֵיהֶם אָמְרוּ, "שָׁאִין הֵם אֵלָּה כְּשׁוֹף בְּרוּר".

111. וְכַאֲשֶׁר הִשְׁרִיתִי לְתַלְמִידֶיךָ, הָאֲמִינוּ בִּי וּבִשְׁלִיחִי (הַמָּסִיחַ עֵיסָא). אָמְרוּ, מֵאֲמִינִים אֲנַחְנוּ, וְהָעֵד עָלֵינוּ כִּי אֲנַחְנוּ מְסֻרִים לָךְ (מִסְלָמִים) .
112. וְכַאֲשֶׁר אָמְרוּ הַתַּלְמִידִים, הוּא עֵיסָא בֶן מָרְס! הִכּוֹל רְבוּנְךָ לְהוֹרִיד אֵלֵינוּ סְעוּדָה מִן הַשָּׁמַיִם? אָמַר (עֵיסָא), יִרְאוּ אֶת אֱלֹהָ, אִם מֵאֲמִינִים אַתֶּם.
113. אָמְרוּ, רוֹצִים אֲנַחְנוּ לֵאכֹל מִמֶּנָּה וְיִרְגְּעוּ לְבוֹתֵינוּ, וְנִדַּע כִּי אִמֶּת דְּבַרְתָּ אֵלֵינוּ, וְנִהְיָה עֲדִים עָלֶיךָ.
114. אָמַר עֵיסָא בֶן מָרְס, הוּא אֱלֹהָ רְבוּנְנוּ! הוֹרֵד אֵלֵינוּ סְעוּדָה מִן הַשָּׁמַיִם, אֲשֶׁר יִהְיָה לָנוּ חֵג לְרֵאשׁוֹן בְּנוֹ וְאַחֲרוֹן בְּנוֹ, וְאוֹת מֵאֲתָדָּ, וּפְרָנְסוֹ כִּי אַתָּה הַטּוֹב בַּמְּפָרָנִסִּים.
115. אָמַר אֱלֹהָ, הִנְנִי מוֹרִיד אוֹתָהּ אֵלֶיכֶם, וְאִם אַחֲרֵי זֶה יִכְפֹּר מִיִּשְׁהוּ מִכֶּם, אֲעֲנִישׁ אוֹתוֹ בְּעֵנֶשׁ שְׁלֹא הָעֲנִשְׁתִּי בּוֹ אִישׁ מִבְּנֵי הָאָדָם.

קטע 16

116. כַּאֲשֶׁר יֹאמַר אֱלֹהָ (בְּיוֹם הַדִּין), הוּא עֵיסָא בֶן מָרְס! הֵאֵם אַתָּה אֲמַרְתָּ לְאֲנָשִׁים, קָחוּ אוֹתִי וְאֶת אִמִּי כִשְׁנֵי אֱלִים מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהָ? יֹאמַר (עֵיסָא), לָךְ הִשְׁבַּח! אֵין לִי סִמְכוֹת לֵאמֹר מֶה שְׁאִינִי זָכָאִי לֵאמֹר, הֵן לוֹ אֲמַרְתִּי אוֹתוֹ, וְדַעַת אוֹתוֹ. אַתָּה יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר בְּנַפְשִׁי, וְאִינִי יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר בְּנַפְשְׁךָ, וְאַתָּה הוּא הַיּוֹדֵעַ אֶת הַתַּעֲלוּמוֹת,
117. אֲנִי לֹא אֲמַרְתִּי לָהֶם אֵלָּא מֶה שְׁצוּיָת עָלַי לֵאמֹר, עֲבֹדוּ אֶת אֱלֹהָ רְבוּנִי וְרְבוּנְכֶם. כָּל עוֹד הֵייתִי בִּינִיהֶם הֵייתִי עַד לְמַעֲשֵׂיהֶם, וּכְשֶׁהֲחִזְרַת אוֹתִי אֵלֶיךָ, הֵייתָ אַתָּה הַמְּשַׁגִּיחַ עֲלֵיהֶם, וְאַתָּה עַד לְכָל דְּבָר.
118. אִם תַּעֲנִישׁ אוֹתָם, הֲרִי הֵם עוֹבְדֶיךָ, וְאִם תִּסְלַח לָהֶם, הִנֵּה אַתָּה הָעוֹזֵו וְהַחֲכֵם.
119. יֹאמַר אֱלֹהָ, זֶה הוּא יוֹם אֲשֶׁר בּוֹ תוֹעִיל לְאֲנָשֵׁי הָאִמֶּת, הָאִמֶּת אֲשֶׁר הִצְהִירוּ, לָהֶם גְּנִים אֲשֶׁר נִהְרוֹת זוֹרְמִים מִתַּחַתֵּיהֶם, הֵם יִשְׁאָרוּ בָּהֶם לְנֶצַח, כְּשֶׁאֱלֹהָ מֵרָצָה מֵהֶם, וְהֵם מֵרָצִים מִמֶּנּוּ, וְזוֹהִי הַזְכִּיָּה הָעֲצוּמָה.
120. לְאֱלֹהָ מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בָּהֶם, וְהוּא הַכֹּל-יָכֹל.

6

סִוְרַת אֶל-אֲנַעָאם הַמִּקְנָה

סורה זו קיבלה את שמה «אֶל-אֲנַעָאם, הַמִּקְנָה»,
מן הפסוקים 136 - 139, בפסוקים אלה אללה מנחה
למאמינים איך להתייחס לחיות בית מהם למאכל ומה
מהם לרכיבה. וגם אללה בטל כמה ממנהגי הג'אהליה
בנוגע לבהימות.
הורדה במכה אחרי סורת אל-חג'ר 15, ופסוקיה מאה
ששים וחמשה. קיבלה את שמה «הַמִּקְנָה» מפסוק מאה
שלושים וששה.

סורת אל-אנעאם 6

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. הַשִּׁבַּח לְאֱלֹהֵה שְׁבָרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, וְעָשָׂה אֶת הָאֶפְלָה וְאֶת הָאֹר, וּבָכַל אֱלֹהֵה הַכּוֹפְרִים בּוֹדִים (שְׁתַּפִּים) שְׁוִים לְרַבּוֹנָם (אֱלֹהֵה).
2. הוּא אֲשֶׁר יִצַּר אֶתְכֶם מִטֵּין, וְקָצַב עֵת (לְחַיֵּי כָל בֶּן אָדָם), וְקָבַע מוֹעֵד אַחֵר (יוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים) הַיָּדוּעַ רַק לוֹ, וּבָכַל זֹאת אַתֶּם מְטִילִים סִפֵּק בִּיכָלְתוּ שֶׁל אֱלֹהֵה לְהַחֲיֹאת הַמֵּתִים בְּיוֹם הַדִּין.
3. הוּא אֱלֹהֵה בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, הַיָּדוּעַ מַה שֶׁתַּעֲלִימוּ וּמַה שֶׁתִּגְלוּ, וְהוּא יוֹדֵעַ אֶת כָּל מַה שְׁאַתֶּם מְשִׁיגִים.
4. וְאַכֵּן לֹא בָּא אֱלֹהֵיכֶם אוֹת מֵאוֹתוֹת רַבּוֹנָם, אֲשֶׁר לֹא יִפְנוּ (הַכּוֹפְרִים) לוֹ עֲרֹף,
5. הַכּוֹפְרִים מִכְחִישִׁים לְאִמַּת שְׁבָאָה אֱלֹהֵיכֶם, אוֹלִם סוֹפֵם שְׁבִיבֹא אֱלֹהֵיכֶם (הַעֲנֵשׁ) שֶׁהֵם לוֹעֲגִים לוֹ,
6. הֵאֵם אֵינָם רוֹאִים מַה רַבִּים הַדּוֹרוֹת אֲשֶׁר הִשְׁמַדְנוּ לִפְנֵיהֶם? דּוֹרוֹת שֶׁבִּסְסָנוּ אוֹתָם בָּאָרֶץ כְּפִי שְׁלֹא בִּסְסָנוּ אֶתְכֶם. מִמָּטָר הַשָּׁמַיִם הוֹרְדָנוּ לָהֶם בְּשֹׁפֶעַ, וְאֶת הַנְּהָרוֹת הַזֵּרְמָנוּ מִתַּחַת לְאֶדְמוֹתֵיהֶם, וְאֵף עַל פִּי כֹן הִשְׁמַדְנוּ אוֹתָם עַל חֲטָאֵיהֶם, וְהִקְמָנוּ בְּמִקְוָם דּוֹרוֹת אַחֲרֵים.
7. אֱלוֹ הַיִּינוּ מוֹרִידִים לָךְ מִן הַשָּׁמַיִם סֵפֶר כְּתוּב עַל מַגֶּלֶת נֵזֶר, וּמַשְׁשׁוֹ אוֹתוֹ בַּיָּדֵיהֶם, אָמְרוּ הַכּוֹפְרִים, שְׂאִין זֶה אֱלֹא כִשּׁוּף גָּלוּי.
8. וְגַם הֵם אָמְרוּ, לוֹ הוֹרֵד אֱלֹוֹ מִלְּאָד מִן הַשָּׁמַיִם? הֵן לוֹ הוֹרְדָנוּ מִלְּאָד, נִחְרַץ הַדָּבָר (בְּהִשְׁמַדְתֶּם), וְלֹא הִיְתָה נִתְּנָת לָהֶם אֲרֻכָּה לְרַגַע.
9. גַּם אִם הַיִּינוּ שׁוֹלְחִים מִלְּאָד, הַיִּינוּ שׁוֹלְחִים אוֹתוֹ בְּצוֹרֶת אָדָם, וְאֵד הִיוּ חוֹשְׁדִים בּוֹ כְּפִי שֶׁחֲשָׁדוּ (בִּגְבִּיָּא מוֹחֲמַד).
10. כָּבַר לַעֲגוּ לְשׁוֹלְחִים לִפְנֵיךְ, וְאֵז הַקִּיף בְּלוֹעֲגִים כָּל אֲשֶׁר לַעֲגוּ לוֹ.

קטע 2

11. אָמַר (לַכּוֹפְרִים), שְׁיִסִּירוּ בָּאָרֶץ וְיִרְאוּ אִיד הִיְתָה אַחֲרִית הַמִּכְחִישִׁים.
12. אָמַר, לְמִי כָל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ? אָמַר, לְאֱלֹהֵה. הוּא כָּתַב עַל עַצְמוֹ רַחֲמִים (כָּלִפִּי בְּנֵי אָדָם וְכָל הַבְּרִיּוֹת), אֵד הוּא יֵאָסֵף אֶתְכֶם בְּיוֹם תַּחֲתִית

המתים, שאין ספק בו. ואולם כל אלה שאבדו את עצמם (בכפירתם באללה ובשליחו) לעולם לא יאמינו.

13. לו כל אשר שכן בלילה וביום, והוא השומע והיודע.

14. אמר, הבלעדי אללה אקח לי מגן? בורא השמים והארץ, והוא המפרנס, ואינו זקוק לפרנסה. אמר, צויתי להיות ראשון המסלמים (המתמסרים לו) ולא להיות מן הפגניים.

15. אמר, אני ירא אם אמרד ברבוני יבוא עלי ענש של יום עצום,

16. מי שירחק הענש ממנו ביום ההוא (יום הדין), רחם עליו אללה, וזו היא הזכיה המבהקת.

17. אם צרה מעם אללה תפגע בך, לא יכל אף אחד מלבדו להסירה, ואם יביא עליך כל טוב, הנה הוא כל-יכול.

18. והוא המכניע את עבדיו, והוא החכם הבקיא.

19. אמר, מה היא העדות הגדולה ביותר (ביני לביניכם שאני צודק בשליחותי)? אמר, אללה עד ביני וביניכם. הן השנה לי הקוראן הזה להזהירכם בו ואת כל אשר יגיע אליו. אתם מעידים כי יש אלים אחרים זולת אללה. אמר, אני לא אעיד. אמר, אללה הוא האל היחיד, ואני מתנער מכל אשר תשתפו בו. אין לי מה לעשות עם כל שתף שאתם משתפים בו (אללה).

20. אלה אשר נתנו להם את הספר הכירו אותו (הנביא מוחמד) כפי שהכירו את בניהם, ורק אלה אשר אבדו נפשותיהם לא יאמינו בו.

קטע 3

21. ומי חוטא יותר מזה הבוזה שקר על אללה או המתכחש לאותותיו? אכן, החוטאים לא יצליחו.

22. ביום (יום הדין) כאשר נאסף את כלם יחד, ונאמר לעובדי האלילים, היכן הם השתפים אשר טענתם כי שתפים הם לאללה?

23. אז מבחנם יהיה באמרם, נשבעים אנחנו באללה רבוננו, כי לא היינו עובדי אלילים.

24. ראה כיצד ישקרו באשר לעצמם, וכיצד יחלף כל מה שהיו בודים.

25. יש בהם שומעים אותך (קורא את הקוראן), ואולם אנחנו אטמנו את לבותיהם למען לא יבינו אותו, והכבדנו את אַזְנֵיהֶם (מלשמע אותו).

- גם אם יראו כָּל אות (מן הקוראן) לא יאמינו בו, והם באים אליך רק להתנכח אתך. הכופרים אומרים, אלה הם אגדות הקדמונים.
26. והם אוסרים על האנשים להקשיב לו, ומרחיקים עצמם מעליו. ומביאים כָּלִיה רק על עצמם מבלי שיִּרְגִּישוּ זאת.
27. אם תִּרְאֶה אותם (הכופרים) כְּשִׁיעֲמָדוּ מוֹל האֵשׁ וַיֹּאמְרוּ, לוֹ רַק יַחֲזִירוּנוּ (אֶל חַיֵּי העוֹלָם) לא הִיִּינוּ מִתְּכַחֲשִׁים לְאוֹתוֹת רְבוּנוֹ, וְהִיִּינוּ מֵאֲמִינִים.
28. (הַעֲנֵן הוּא לֹא כָד), אֲלֵא מִשּׁוּם שֶׁנִּגְלָה לָהֶם כָּל אֲשֶׁר הִסְתִּירוּ לָפָנִים, וְאֵלוּ הֵיוּ מַחֲזִירִים, הֵיוּ שָׁבִים וְעוֹשִׂים אֶת אֲשֶׁר נִאָּסַר עֲלֵיהֶם, כִּי כּוֹזְבִים הֵם.
29. והם אֲמָרוּ, אֵין חַיִּים אַחֲרֵים מִלְּבַד חַיִּינוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה כִּי לֹא נָקוּם לְתַחִיהָ.
30. אם תִּרְאֶה אותם עוֹמְדִים (בְּיוֹם הַדִּין) לִפְנֵי רְבוּנוֹ, כְּשֶׁהוּא אוֹמֵר לָהֶם, הֲאֵם אֵין זֹאת הָאָמַת? והם אומרים, כן, בְּרְבוּנוֹ! אִזּוֹ אֲלֵלָה אוֹמֵר, טַעֲמוֹ אִפּוֹא מִן הָעֶנֶשׁ אֲשֶׁר בּוֹ כְּפָרְתָם.

קטע 4

31. אַבּוּדִים יִהְיוּ הַכּוֹפְרִים בְּפָגִישָׁתָם עִם אֲלֵלָה, וְכֹאֲשֶׁר תְּבוֹא עֲלֵיהֶם שְׁעַת הַדִּין לִפְתָּע, יֹאמְרוּ, חֲבַל לָנוּ עַל כָּל אֲשֶׁר הִזְנַחְנוּ, וַיִּשְׁאֹו אֶת חֲטֵאֵיהֶם עַל גְּבִיָּהֶם, וְמָה רַע הוּא הַמִּשָּׂא.
32. וְאֵין חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה אֲלֵא מִשְׁחָק וְשַׁעֲשׂוּעַ, וְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא טוֹבִים יוֹתֵר לִירֵאִים. הֲאֵם לֹא תִּבְיִנוּ?
33. אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים כִּי יַעֲצִיבוּ דְּבָרֵיהֶם, בֵּינָם לְבִין עֲצָמָם הֵם אֵינָם חוֹשְׁבִים שְׂאֵתָה מִשְׁקֵר, אוֹלָם לְאוֹתוֹת אֲלֵלָה יִתְכַחֲשׁוּ הַכּוֹפְרִים.
34. כְּבָר הִכְחָשׁוּ שְׁלִיחִים שֶׁקָּדְמוּ לָךְ, אֲשֶׁר קָבְלוּ בִּסְבָּלָנוּת אֶת הַהִכְחָשׁוֹת וְהַפְּגִיעוֹת, עַד אֲשֶׁר בָּאָה אֲלֵיהֶם עֲזָרְתָנוּ. כִּי אֵין לְהַחֲלִיף אֶת דְּבָרֵי אֲלֵלָה, וְכָבֵר בָּאוּ אֲלֵיךְ מְקוֹרוֹת הַשְּׁלִיחִים (שֶׁקָּדְמוּ לָךְ).
35. וְאִם הִתְרַחֲקוּתָם קָשָׁה עֲלֶיךָ, הֲאֵם תּוּכַל לְמַצֵּא לָךְ מִנְהַרָּה בְּאֲדָמָה, אוֹ סֶלֶם לַעֲלוֹת לְשָׁמַיִם וּתְבִיא לָהֶם אוֹת (שְׂאֵתָה צוּדֵק, עֲשֵׂה זֹאת). לוֹ רָצָה אֲלֵלָה הִיָּה מְכַנֵּס אוֹתָם לְהַדְרִכָּתוֹ, לָכֵן אֵל תִּהְיֶה מִחֲסְרֵי הַסְּבָלָנוּת.
36. רַק אֲלֵה שְׁמוּכָנִים לְשִׁמְעַ מְסֻגָּלִים לַעֲנוֹת לָךְ, וְאֵלוּ הַמֵּתִים (הַכּוֹפְרִים) אֲלֵלָה יַחֲיֶה אוֹתָם (בְּיוֹם תַּחִּית הַמֵּתִים), וְאֵלֵיו יוֹחֲזֻרוּ.

37. וְאָמְרוּ, לָמָּה לֹא הוֹרֵד אֱלֹהֵי מֶן הַשָּׁמַיִם אוֹת מְרִבּוֹנוֹ (שֶׁהוּא צוֹדֵק בְּנִבּוֹאָתוֹ)? אָמַר, אֵלֶּלָה כָּל לְהוֹרִיד אוֹת, אוֹלָם מִרְבֵּיתָם לֹא יָדְעוּ.
38. כָּל רֶמֶשׂ עָלֵי אֲדָמוֹת וְכָל עוֹף הַמַּעוֹפֵף בְּכַנְפָיו אֵינָם אֵלָּא אֲמוֹת כְּמוֹתְכֶם. דָּבָר לֹא הַשְׁמַטְנוּ מִן הַלּוּחַ הַשְּׁמוּר.¹ אַחֲרֵי כֵן יֵאָסְפוּ אֶל רַבּוֹנָם.
39. אֵלֶּה אֲשֶׁר הִכְחִישוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ הֵם חֲרָשִׁים וְאֱלָמִים וּבַחֲשֻׁכָּה תִּמְהִיִּם. אֵלֶּלָה יִתְּנָה אֶת אֲשֶׁר יִרְצָה, וְאֶת אֲשֶׁר יִרְצָה יִדְרִיךְ בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.
40. אָמַר, נִינִיחַ, אִם יָבוֹא עֲלֵיכֶם עֶנֶשׂ מֵאֵלֶּלָה אוֹ תִּבּוֹא שְׁעַת הַדִּין, הָאֵם תִּפְּנוּ אֲזַי אֶל מִי שֶׁהוּא אַחֵר זוֹלַת אֵלֶּלָה, אִם אַתֶּם צוֹדִיקִים?
41. אֲדַרְבָּא, כִּי רַק אֱלֹהֵי תִּפְּנוּ בְּקִרְיַאת עֲזָרָה, וְהוּא, אִם יִרְצָה יִסִּיר מֵעֲלֵיכֶם אֶת אֲשֶׁר אַתֶּם קוֹרְאִים אֱלֹהֵי לְהַסִּיר, וְתִשְׁכַּחוּ אֶת אֲשֶׁר שִׁתְּפַתֶּם בּוֹ.
- קטע 5**
42. וּכְבֹר שְׁלַחְנוּ שְׁלִיחִים אֶל אֲמוֹת שֶׁקָּדְמוּ לָךְ (וְהֵם הִכְחִישוּ אוֹתָם), לָכֵן נִהְגְנוּ בָּהֶם בְּתִלְאוֹת וּבַצָּרוֹת לְמַעַן יִתְחַנְּנוּ אֶל אֵלֶּלָה.
43. אוֹלָם עַם בּוֹא הִתְלַאָּה שְׁלַחְנוּ עֲלֵיהֶם, הֵיוּ חִיבִים לְהִתְחַנֵּן אֶל אֵלֶּלָה. אֲדַרְבָּא לְבוֹתֵיהֶם הִתְקַשּׁוּ, כִּי הַשָּׁטָן הִרְאָה לָהֶם אֶת מַעֲשֵׂיהֶם בְּאוֹר יָפָה.
44. כְּאֲשֶׁר שָׁכְחוּ אֶת אֲשֶׁר הִזְכְּרוּ בּוֹ, פָּתַחְנוּ לָהֶם שַׁעַר כָּל דָּבָר (טוֹב), וְאוֹלָם כְּאֲשֶׁר שָׁמְחוּ בְּאֲשֶׁר נָתַן לָהֶם, הִפְתַּעְנוּ אוֹתָם בְּמַכָּה שֶׁהִבִּיָּאָה אוֹתָם לְיָדֵי יָאוֹשׁ.
45. כֵּךְ נִגְדַע שָׁרָשָׁם שֶׁל הַכּוֹפְרִים, הַשָּׁבַח לְאֵלֶּלָה רַבּוֹן הָעוֹלָמִים.
46. אָמַר, מָה אַתֶּם חוֹשְׁבִים, אִם יִטַּל אֵלֶּלָה מִכֶּם אֶת חוֹשׁ שְׁמִיעֵתְכֶם וּרְאִיִּתְכֶם וְיִאָטֵם אֶת לְבוֹתֵיכֶם, מִי הוּא אֵלֶּה מְבַלְעָדִי אֵלֶּלָה אֲשֶׁר יַחְזִירֵם לָכֶם? רָאֵה כִּיצַד אֲנַחְנוּ מְגוֹנִים אֶת הָאֲזָהָרוֹת, אֲדַרְבָּא הֵם פּוֹנִים עֲרָף.
47. אָמַר, הַחֲשַׁבְתֶּם עַל כֵּךְ שֶׁאִם לִפְתָּע, אוֹ בְּגִלּוֹי כְּשֶׁאַתֶּם מְסַתְּכָלִים, יָבוֹא עֶנֶשׂוֹ שֶׁל אֵלֶּלָה, הִיִּשְׁמַד מִיִּשְׁהוּ מִלְּבַד קֹהֵל הַכּוֹפְרִים?
48. לֹא נִשְׁלַח אֶת הַשְּׁלִיחִים אֵלָּא כְּמַבְשָׁרִים וּמִזְהִירִים, וְלָכֵן כָּל אֵלֶּה שֶׁהִאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב לֹא עֲלִיהֶם הַפְּחַד וְלֹא יִצְטָעְרוּ.
49. אֲדַרְבָּא אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּחֲשׂוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ, יַגַּע בָּהֶם הָעֶנֶשׂ, כִּי הֵיוּ מְשַׁחֲתִים.

1. הכוונה פה לאל-לוח אל-מחפוט', הלווח השמימי הכולל כל מה שגלוי וידוע לפניי אללה.

50. אָמַר, אֵינִי טוֹעֵן, כִּי אֲנִי שׁוֹלֵט עַל אוֹצְרוֹת אֵלֶּכָּה, וְאִין אֲנִי יוֹדֵעַ אֵת הַתַּעֲלוּמָה, וְאֵינִי טוֹעֵן כִּי מִלְאָךְ אֲנִי. אֲנִי רַק נוֹהֵג לְפִי מַה שֶּׁהִשְׁרָה אֱלֹי. אָמַר, הִישׁוּוּ הָעוֹר וְהַפֶּקַח? הָאֵם לֹא תַחֲשְׁבוּ עַל כָּךְ?

קטע 6

51. הִזְהַר בּוֹ (בְּקוֹרְאָן) אֵת אֵלֶּה אֲשֶׁר יִירָאוּ כִּי יֵאָסְפוּ אֶל רְבוֹנִם, שְׁאִין לָהֶם מִבְּלַעַדְיוֹ לֹא מִגֵּן וְלֹא מִלִּיץ, לְמַעַן יוֹסִיפוּ יִרְאָה.
52. אֵל תִּגְרַשׁ אֵת (עֲנִי הַמֵּאֲמִינִים) הַקּוֹרְאִים אֶל רְבוֹנִם בְּקֹר וְעָרַב בְּתַקְוָה שֶׁהוּא יִכְנֶה אֲלֵיהֶם בְּרַחֲמִים. לֹא עֲלִיד לְדוֹן אוֹתָם, וְלֹא עֲלִיהֶם לְדוֹן אוֹתָד. אִם תִּגְרַשׁ אֶז תִּהְיֶה מִן הַמִּקְפָּחִים.
53. כָּךְ נִסִּינוּ אֵת הָאֲנָשִׁים חֶלֶק מֵהֶם בְּחֶלֶק מֵהֶם (הָעֲנִיִּים וְהָעֲשִׁירִים). (הָעֲשִׁירִים) יֹאמְרוּ, הֲאֵלֶּה הֵם אֲשֶׁר נָטָה לָהֶם אֵלֶּה חֲסִדוֹ מִתּוֹכֵנו? אֵד הֵאִין אֵלֶּה יוֹדֵעַ יוֹתֵר מִי הֵם הַמּוֹדִים לוֹ?
54. כְּאֲשֶׁר הַמֵּאֲמִינִים בְּאוֹתוֹתֵינוּ יִבּוֹאוּ אֵלֶיךָ, אָמַר, שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם! רְבוֹנְכֶם קָתַב עַל עֲצָמוֹ הַרְחֲמִים. לָכֵן אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה מִכֶּם רָעָה בְּשַׁל חֶסֶד יְדִיעָה, וְאַחֲרֵי כֵן יָשׁוּב וְיַעֲשֶׂה טוֹב, הִנֵּה הוּא (אֵלֶּלֶה) סוֹלֵחַ וְרוּחוֹם.
55. כָּךְ אֲנַחְנוּ מִבְּאָרִים אֵת הָאוֹתוֹת לְמַעַן תִּתְגַּלֶּה דְרָכָם שֶׁל הַחוֹטְאִים.

קטע 7

56. אָמַר (לְכּוֹפְרִים), נֶאֱסַר עָלִי לַעֲבֹד אֵת אֵלֶּה (הָאֵלִילִים) אֲשֶׁר תִּקְרָאוּ אֲלֵיהֶם מִבְּלַעַדִּי אֵלֶּה. אָמַר, לֹא אֵלֶךְ אַחֲרֵי יִצְרִיכְכֶם, כִּי אֶז הוֹ אֶתְעָה, וְלֹא אֶהְיֶה מִן הַמְּדַרְכִּים.
57. אָמַר, אֲנִי נוֹהֵג לְפִי רְאִיָּה בְּרוּרָה מֵעַם רְבוֹנִי, וְאוֹלָם אֶתֶם הַתִּכְחַשְׁתֶּם לָזֶה. לֹא בִּידִי הַדָּבָר (הָעֲנִשׁ) אֲשֶׁר תִּבְקָשׁוּ לְהַחִישׁוּ, וְהַמִּשְׁפָּט הוּא בִּידִי אֵלֶּה לְבַדּוֹ, הַפּוֹסֵק בְּצִדֵּק, וְהוּא הַטוֹב שֶׁבְּפוֹסְקִים.
58. אָמַר, לוֹ הִיָּה בִּידִי הַדָּבָר (הָעֲנִשׁ) שְׁאֶתֶם דּוֹרָשִׁים לְהַחִישׁוּ, הִיָּה נִגְמָר הָעֲנִין בִּינִי לְבִינֵיכֶם. אֵלֶּה יוֹדֵעַ טוֹב מִי הֵם הַכּוֹפְרִים.
59. וְאַתּוֹ מִפְּתָחוֹת הַתַּעֲלוּמוֹת, לֹא יִדְעָנָה זוֹלָתוֹ, וְיִדַּע אֵת כָּל אֲשֶׁר בִּיבֶשֶׁה וְאֲשֶׁר בִּים, וְאִין עֲלָה נוֹפֵל מִבְּלִי דַעְתּוֹ, וְכָל גְּרַעִין בְּמַחֲשָׁבִי הֲאֵדְמָה, וְכָל דָּבָר, בֵּין אִם לַח וּבֵין אִם גֶּבֶשׁ, רָשׁוּם בְּלוֹחַ הַשְּׁמׁוֹר בְּשָׁמִים.
60. וְהוּא אֲשֶׁר יֵאָסֵף אֶתְכֶם בְּשִׁנַּת הַלֵּילָה, וְיִדַּע אֵת אֲשֶׁר פְּעַלְתֶּם בַּיּוֹם, וְלֹאחֵר מִכֶּן יָקִים אֶתְכֶם בּוֹ (בַּיּוֹם), עַד הַמָּלָא זְמַן מִגְבֹּל, וְאַחֲרֵי כֵן אֵלִיו תִּשׁוּבְתְכֶם, אֶז יוֹדִיעְכֶם אֵת אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם.

קטע 8

61. והוא המכניע את עובדיו, והוא שולח שומרים (מלאכים) עליכם (לשמר את צעדיכם ומעשיכם), ובבוא המוות אל אחד מכם, יוציאו שליחינו את נשמתו, והם לא יזניחו את התפקיד שלהם.
62. ואז יוחזרו אל אלה אדונם האמתי, שרק לו השפוט, והוא המהיר במחשבים.
63. אמר, מי יצילכם מחשכת היבשה והים בקראכם אליו נכנעים בגלוי ובסתר? אם יצילנו מואת נהיה מכירי תודה.
64. אמר, אלה יצילכם מהם ומכל צער, אבל לאחר מכן תשתפו עמו אליים.
65. אמר, הוא היכול לשלח עליכם ענש מעליכם או מתחת לרגליכם, או להכניס פרוד ביניכם ולתת לחלק מכם להשפיל את החלק האחר, ראה כיצד אנחנו מגונים את האזהרות, למען יבינו.
66. בני עמך כחשו בו (הקוראן), והוא האמת. אמר, אין אני אחראי לכם.
67. לכל מארע מועדו, ולבסוף תדעו (מה יקרה לכם).
68. ואם תראה את אלה המדברים על אותותינו בלעג, התרחק מהם עד אשר ידברו על ענן אחר. וכי נשכיח אותך השטן (ולא תתרחק), אל תשב אחרי ההזרה עם החוטאים.
69. אין על היראים כל אחריות למה שהחוטאים עושים, אלא להזהיר למען ייראו.
70. הזנח את אלה העושים את הדת לשחוק ושעשועים, ושחיי העולם הזה התעו אותם, והזהר אותם (הכופרים) בו (הקוראן), כי כל נפש אחראית למעשיה. ואין לה זולת אלה לא מגן ולא מליץ, וכל פדיון לא יתקבל ממנה. ואלה אשר הפקידו את עצמם למעשיהם הרעים יקבלו משקה של רותחים וענש מכאיב כי כפרו (ביום הדין).

קטע 9

71. אמר, הנפנה לאחר מאללה, אל מי שלא יועיל ולא נזיק לנו ונחזר אל הכפירה לאחר שאללה הדריכנו ואז נהיה כאותו אדם שהשטנים הביאו אותו במבוכה והתעוהו אף על פי שחבריו קראו לו אל ההדרכה, בוא אלינו. אמר, רק הדרכת אלה היא ההדרכה הנכונה, וצוינו להתמסר לרבון העולמים.

72. וגם צוינו, קימו את התפלה ויראוהו, כי אליו תאספו.
73. והוא אשר ברא את השמים ואת הארץ באמת. ביום (הדיון) אשר בו הוא יאמר, «הינה», והיה, וכל דבריו אמת. ולו המלוכה ביום אשר יתקע בשופר. הוא יודע הנסתרות והנגלות, והוא החכם והבקי.
74. וכאשר אמר אבראהים לאביו אַזר, התקח לך את הפסילים לאלהים? רואה אני כי אתה ובני עמך בתעיה ברורה.
75. וככה הראינו לאבראהים את מלכות השמים והארץ, למען יהיה מן הבוטחים באמונתם.
76. וכאשר החשיד הלילה, ראה כוכב, ואמר, זה רבוני. אבל כאשר שקע, אמר, אינני אוהב את השוקעים.
77. וכאשר ראה את הירח עולה, אמר, זה רבוני. ואולם כאשר שקע, אמר, אם רבוני לא ידריכני אהיה מן התועים.
78. וכאשר ראה את השמש עולה, אמר, זה רבוני, זה יותר גדול מכלם. ואולם כאשר שקעה, אמר, הוי בני עמי! אני מתנער ממה שאתם משתפים עם אלה.
79. אני נושא את פני כחניף¹ אל מי שברא את השמים ואת הארץ, ואין אני מן הפגניים.
80. וכשבני עמו התנכחו אתו (על עבודת אלה), אמר, התנכחו אתי על אלה, אשר הדריך אותי (לעבודתו)? אין אני מפחד ממה שאתם משתפים בו, ודבר לא יקרה אלא אם ירצה רבוני. ורבוני מקיף בידיעתו כל דבר. האם לא תזכרו?
81. ואיך אני אפחד ממה שאתם משתפים באללה, ואתם לא מפחדים לשתף באללה שתפים אשר הוא לא הוריד אליכם כל אסמכתא. לכו, איזה משני הצדדים (המאמינים או הכופרים) זכאי לבטחון, אם יודעים אתם?
82. אלה אשר האמינו ולא ערבנו את אמונתם בכפירה, להם הבטחון והם המדרכים.

קטע 10

83. וזאת הוכחתנו, נתנו אותה לאַבְרָהָם לְהוֹכִיחַ אֶת בְּנֵי עָמוֹ. נָרִים בְּמַעֲלוֹת אֶת אִשְׁרָךְ נִרְצָה. כִּי רְבוּנְךָ חָכָם וְיֹדֵעַ.
84. וְנָתַנוּ לוֹ (לְאַבְרָהָם) אֶת אֶסְחָאק (יִצְחָק) וְיַעֲקֹב וְכָבֵד הִדְרָכְנוּ כָּל אֶחָד מֵהֶם, וְאֵת נוֹחַ הִדְרָכְנוּ לִפְנֵי כֵן. וּמִצְאָאֲצָאיו (שֶׁל אַבְרָהָם) דְּאוּד וְסוּלִימָאן (שְׁלֵמָה) וְאִיּוֹב וְיוֹסֵף וּמוֹסֵא וְהָאֲרוֹן, כִּדְ נִגְמַל לַעֲוִשֵׁי הַטּוֹב.
85. וְכֻמוֹ כֵּן אֶת זְכָרְיָא וְיַחְזִיא (יוֹחָנָן) וְעִיסָא וְאַלְיָאס (אַלְיָהוּ), שְׁכָלָם מִן הַיִּשְׂרָאֵלִים.
86. וְאֵת אֶסְמָאֵיל (יִשְׁמָעֵאל) וְאַלְיָסַע (אֵילִישָׁע) וְיוֹנוֹס (יוֹנָה) וְלוּט. אֶת כָּל אֶחָד מֵהֶם רוֹמְמָנוּ מִכָּל בְּנֵי הָעוֹלָם.
87. בִּיחָד עִם כָּמָה מַאֲבֻתִּיָּהֶם וְצִאָאֲצָאִיָּהֶם וְאַחִיָּהֶם שְׁבַחְרָנוּ בָּהֶם, וְהִדְרָכְנוּ אוֹתָם לְדֶרֶךְ הַיִּשְׁרָאֵלִים.
88. זֶה הִתְדַרְכָּה שֶׁל אֱלֹהָ, אֲשֶׁר בָּהּ יִדְרִיךְ אֶת אִשְׁרָךְ יִרְצָה מוֹנִיו עַבְדּוֹ. אִם יִצְרָפוּ לוֹ שְׂתַפִּים, לִשְׂוֹא הִיוּ כָּל מַעֲשֵׂיָהֶם.
89. לְכָל אֱלֹהִים נָתַנוּ אֶת הַסֵּפֶר,¹ וְאֵת הַחֲכָמָה, וְהַנְּבוּאָה, אִם אֱלֹהִים (אֲנָשִׁי קוֹרִישׁ) יִכְפְּרוּ בָּהּ (הַנְּבוּאָה שֶׁל מוֹחֲמַד), הִנֵּה הִפְקַדְנוּ עָלֶיהָ אֲנָשִׁים אֲשֶׁר לֹא יִכְפְּרוּ בָּהּ.
90. הֵם (הַנְּבִיאִים) אֲשֶׁר הִדְרִיךְ אֱלֹהָ, וְהִלְכֶת בְּדֶרֶךְ הַיִּשְׁרָאֵלִים. אָמַר, אִין אֲנִי דוֹרֵשׁ מִכֶּם שְׂכָר עַל שְׁלִיחוּתִי שֶׁהִיא אֲזִהְרָה לְבְנֵי עוֹלָם.

קטע 11

91. הֵם (הַכּוֹפְרִים) לֹא הֶעֱרִיכוּ אֶת אֱלֹהִים כְּרָאוּי לוֹ, כְּאֲשֶׁר אָמְרוּ, לֹא הוֹרִיד אֱלֹהִים דָּבָר מִן הַשָּׁמַיִם אֶל כֵּן אָדָם. אָמַר, מִי הוֹרִיד לְמוֹטָא אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) כְּמֹאֹר וְהִתְדַרְכָּה לְבְנֵי אָדָם? אָמְנָם, אַתֶּם (הַיְּהוּדִים) עוֹשִׂים אוֹתוֹ מַגְלוֹת מַגְלוֹת שְׁחָלַק מֵהֶן אַתֶּם מְגִלִּים אֶדְ הַרְבֵּה מֵהֶן אַתֶּם מַסְתִּירִים. וְאַתֶּם (אֲנָשִׁי מִכָּה) לְמַדְתֶּם (מִן הַקּוֹרְאִין) מַה שֶׁלֹּא יִדְעֶתֶם וְלֹא יִדְעוּ אֲבוֹתֵיכֶם. אָמַר, אֱלֹהִים (אֲשֶׁר הוֹרִיד אֶת הַסֵּפֶר). אֲנוֹר כִּד עֲזֹב אוֹתָם לְנַפְשָׁם לְהַשְׁתַּעֲשֵׁעַ בְּהַבְלִיָּהֶם.

1. הספר: כינוי קיבוצי לכתבי הקודש שניתנו לכל נביא ונביא.

92. זהו ספר (הקוראן) אשר הורדנו אותו מן השמים מברך ומאשר את אשר הורד לפניו (התורה והאנג'ל), ולמען תזכיר בו את אם הערים (מכה) וסביבותיה. המאמינים באחרית הימים יאמינו בו (הקוראן) ושמרו על תפלותיהם.

93. ומי כופר יותר מזה הבודה שקר על אלה, או אומר, השרה לי, ולא השרה לו דבר? או מזה האומר, גם אני יכול להוריד לכם את מה שאללה הוריד? לו היית יכול לראות את הכופרים האלה בחרחורי הגסיסה כאשר המלאכים שולחים ידיהם ואומרים, הוציאו נפשותיכם! היום תענשו בענש משפיל על אשר הייתם מדברים כזב על אלה ודוחים ביהירות את אותותיו.

94. הנה באתם אלינו, בודדים כאשר בראנו אתכם בפעם הראשונה, ונטשתם את מה שהענקנו לכם. ולא נראה אתכם המליצים, אשר טענתם כי הם שתפים לאללה. נכרת הקשר ביניכם, וימה שהייתם סומכים עליו חלף ועבר.

קטע 12

95. אלה הפולח את הזרע של הגן, ואת הגלעין של הדקל, ויוציא את החי מן המת ויוציא את המת מן החי. זהו אלה, וכיצד אפוא תוסרו מן האמת?

96. הוא מבקיע את אור הבקר מחשכת הלילה, והוא עשה את הלילה למנוחה, ואת השמש והירח למועדים וחשובים. זהו התכנון של העוז והיודע.

97. הוא אשר עשה לכם את הכוכבים למען תדרכו על פיהם בחשכה ביבשה ובים. כך נבהיר את האותות לאנשי דעת.

98. הוא אשר צר אתכם מנפש אחת, ואז תשכנו ואחר תפקדו (ברחם אמהותיכם). כך נבהיר את האותות לאנשי בינה.

99. והוא אשר הוריד מן השמים מים, ובהם הוצאנו מן האדמה צמחים מכל מין וירק עם גרעינים ערוכים ועצי תמרים שמהם הוצאנו אשכולות תמרים נמוכים וקורבים ליד, וכן פרמי ענבים וזיתים ורמונים, מסוגים דומים ושונים, הסתכלו כיצד יצמח ויבשיל הפרי שלהם. האם אין בו אותות לאנשים מאמינים?

100. הם (הכופרים) עשו שתפנים לאללה את הג'ן (השדים), אף על פי שהוא ברא אותם. הם בָּדוּ לוֹ בָּנִים וּבָנוֹת מִבְּלִי דַעַת. יִשְׁתַּבַּח וַיִּתְעַלֶּה מֵעַל הַשָּׁקָרִים אֲשֶׁר בָּהֶם יִתְאַרְוּ אוֹתוֹ.

קטע 13

101. בורא השמים והארץ, כיצד יהיה לו בן, ואין לו בת זוג? הוא אֲשֶׁר יֵצֵר כָּל דָּבָר, והוא יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.

102. זהו אללה רבונכם, אין אלה מבלעדיו, בורא כל דבר. עבדו אותו אפוא. על כל דבר הוא מגן,

103. לא תשיג אותו כל עין, אך הוא ישיג כל עין, והוא הממחה והבקיא.

104. כָּבֵר נָתַנוּ לָכֶם הֹכְחוֹת בְּהִירוֹת מִרְבוֹנְכֶם, הַמַּבְחִין בָּהֶן לטוֹבָתוֹ הוּא הַדָּבָר, וְהַמַּעֲלִים עֵין מֵהֶן, לְרַעְתּוֹ יִהְיֶה, וְאֵין אֲנִי שׁוֹמֵר עֲלֵיכֶם.

105. כִּי נִבְהִיר אֶת הָאוֹתוֹת. וְאוֹלָם הֵם יֹאמְרוּ, לְמַדַּת זֹאת מִבְּנֵי אָדָם. וְאַנְחֵנוּ נִבְאֵר אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן) לְאִנְשֵׁי דַעַת (הַמַּאֲמִינִים).

106. נִהַג לְפִי מַה שֶּׁהִשְׁרָה לָךְ מִרְבוֹנְךָ, שְׁאִין אֵלֶּה אֵלָּה הוּא, וְהִתְרַחַק מִן הַפְּגָנִיִּים.

107. לוֹ רָצָה אֵלֶּה לֹא הָיוּ מִשְׁתַּפִּים (לוֹ שְׁתַּפִּים), וְאוֹתָךְ לֹא עָשִׂינוּ כְּשׁוֹמֵר עֲלֵיהֶם, וְלֹא חוֹבֶתְךָ לְהִשְׁגִּיחַ עֲלֵיהֶם.

108. אַל תִּגְדְּפוּ אֶת אֵלֶּה (הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר יִקְרְאוּ אֲלֵיהֶם (הַכּוֹפְרִים) מִבְּלַעַדִּי אֵלֶּה, לְמַעַן שְׁלֹא יִגְדְּפוּ אֶת אֵלֶּה מִתּוֹךְ אִיבָה וּבְלִי דַעַת. כִּי אֲנִחֵנוּ קִשְׁטָנוּ לְכָל אִמָּה אֶת מַעֲשִׂיהָ, וּבִסּוֹף יַחֲזִרוּ אֶל רְבוֹנָם, וַיּוֹדִיעַ לָהֶם אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ (בְּעוֹלָם הַזֶּה).

109. הם (הכופרים) נִשְׁבְּעוּ בְּאֵלֶּה וְהִדְגִּישׁוּ אֶת שְׁבוּעָתָם כִּי אִם יָבֹא אֲלֵיהֶם מוֹפֶת יֶאֱמִינוּ בּוֹ. אָמַר, הַמּוֹפְתִים בָּאִים מֵאֵלֶּה. אַתֶּם (הַמַּאֲמִינִים) אֵינְכֶם יוֹדְעִים כְּשִׁיבֹא הַמּוֹפֶת אֲלֵיהֶם, לֹא יֶאֱמִינוּ.

110. אֲנִחֵנוּ נֶאֱטַם אֶת לְבוֹתֵיהֶם וְאֶת עֵינֵיהֶם, וְכִשֶּׁם שְׁלֹא הָאֱמִינוּ בַּפֶּעַם הָרִאשׁוֹנָה (בְּאוֹתוֹת הַקּוֹרְאָן), כֵּן נִשְׁאִירָם לְתַעוֹת בְּכַפִּירָתָם.

חלק 8

קטע 14

111. לו גס הורדנו אליהם את המלאכים מן השמים, והמתים היו מדברים אליהם, ונציג כל דבר שהם שואלים לנגד עיניהם, לא נאמינו אם אלה לא ירצה קד, כי מרביתם נבערים מדעת.
112. וכך הקמנו אויב לכל נביא משטני האנוש והג' (השדים), הם מלחשים זה לזה התפארות שוא כהתעניה. לו רצה אלה לא היו עושים זאת, לכן עזב אותם עם כל מה שהם בודים,
113. הם עושים זאת למען שלבות אלה אשר לא נאמינו בעולם הבא וקשיבו להם, וישבעו רצון מהם, ויבצעו מה שהם רוצים מהפשע.
114. האבקש לי שופט מבלעדי אלה? הן הוא אשר הוריד אליכם הספר (הקוראן) מן השמים מפרש ומבאר, ואלה אשר נתנו להם את הספר (התורה) יודעים שהוא הורד מרבונד באמת. לכן אל תטיל ספק במה שהורדנו אליך.
115. וכך נשלמו דברי רבונד (הקוראן) והוא יתקיים בשלמותו באמת ובצדק, ואין אשר יחליף את דבריו, והוא השומע והיודע.
116. אם תצית לרב אלה שבארץ, הם יתעוד מן השביל של אלה, כי הם הולכים אחרי דמיון שוא, ואין הם אלא משקרים.
117. רבונד יודע טוב מי תועה מן השביל שלו, והוא מכיר טוב את המדרכים.
118. אכלו מן (הזבח) אשר נזכר שם אלה עליו, אם מאמינים אתם באותותיו.
119. ומה לכם שלא תאכלו מאשר הזכר עליו שם אלה? כי כבר הבהיר (אלה) לכם מה שאסור לכם, חוץ מאשר תאכלו לאכלו. אמנם רבים יתעו אחרי יצריהם מחסר דעת, רבונד יודע טוב מי הם העוברים (חק).
120. אל תחטאו בגלוי או בסתר. כי החוטאים יענשו בגלל החטא שעשו.
121. אל תאכלו מאשר לא הזכר עליו שם אלה (בשעת שחיטתו), כי זה פשע. השטנים רומזים לידיהם להתנפח אתכם. אך אם תשמעו לקולם, תהיו פגניים.

קטע 15

122. האם זה שהיה כמת (בגלל כפירתו) והחיינו אותו (באמונה) ונתנו לו אור (הקוראן), להאיר דרכו בין האנשים, דומה לזה שנשארו בחשך (הכפירה) שאינו יכול לצאת ממנו? הכופרים מקסמים במעשיהם הרעים.
123. וכך גרמנו למנהיגי החוטאים בכל עיר, לזמם למנע מאנשיה ללכת בדרך אלה, אולם הם זוממים נגד עצמם מבלי שירגישו שהם זוממים נגד עצמם.

124. אלה הם הכופרים כאשר יצג להם אות, יאמרו, לא נאמין עד אם נקבל את אשר קבלו שליחי אלה (הקודמים), ואולם אלה יודע היכן ישים את שליחותו. ועל החוטאים יחולו השפלה וענש קשים מאת אלה על חרישתם מזמות.

125. מי שאלה רוצה להדריכו, ירחיב לבו לאסלאם, אף את מי שירצה להשאיר בתעיה, יעשה את לבו צר ולחוץ כאלו היה מנסה לטפס השמימה. כך ישפך אלה את הענש מן השמים על אלה שלא יאמינו.
126. זהו השביל הישר של רבונך, וכך אנחנו מבהירים את האותות לאנשים אשר יזכרו.

127. להם משכן השלום אצל רבונם והוא המגן שלהם בזכות מעשיהם הטובים.

128. ביום (יום הדין) שאלה יאספם יחד, יאמר אלה, הוי עדת הג'! הרביתם להתעות בני אדם, אז יגידו ידידיהם מבני האנוש, רבוננו! נצלנו איש את רעהו והגיעה שעתנו שקבעת לנו. ואז יאמר (אללה) להם, האש תהיה מגוריקם להשאר בה לנצח, אלא אם ירצה אלה אחרת. כי רבונך חכם ויודע.

129. כך עושים אנחנו את הכופרים מבני אדם בעלי ברית זה לזה בשל הפשע שעשו.

קטע 16

130. הוי קהל הג' (השדים) וקהל בני האנוש! האם לא באו אליכם שליחים מקרבכם למסור לכם את אותותי ויזהירו אתכם כי תפגשו את יומכם? הם יאמרו, אנחנו מעידים נגד עצמנו. חיי העולם הזה הוליכו אותם שולל, והם נעידו על עצמם שהיו כופרים.

131. אולם רבוֹנֶד לא הִיָּה מִשְׁמִיד עָרִים בְּגוֹרְמוֹ לְהוֹ עוֹל, מִבְּלִי שִׁישְׁלַח לָהֶם שְׁלִיחַ שִׁיזְהִיר אוֹתָן קִדָּם.
132. לְכָל אֶחָד (מֵאֲמִין אוֹ לא מֵאֲמִין) דְּרָגוֹת עַל פִּי מַעֲשָׂיו, כִּי רְבוֹנֶד מִפְּקֻחַ עַל מַעֲשֵׂיהֶם.
133. אֲמָנָם רְבוֹנֶד בַּעַל הָאֲמָצְעִים הָאֲדִירִים, וּבַעַל הָרַחֲמִים, אִךְ אִם יִרְצָה יִשְׁמִיד אֶתְכֶם, וַיַּחְלִיפְכֶם בְּאַחֲרִים שִׁיבְרָא כְּפִי שִׁבְרָא אֶתְכֶם מִזֶּרַע אֲנָשִׁים אַחֲרִים שֶׁקִּדְמוֹ לָכֶם.
134. מַה שֶׁהִבְטַח לָכֶם (הַכּוֹפְרִים מִן הָעֵנֶשׁ) בּוֹא יְבוֹא, וְאַתֶּם לֹא תוּכְלוּ לְבָרֵחַ מֵאֵלֶּהָ.
135. אָמַר, בְּנֵי עַמִּי! עֲשׂוּ כְּפִי שֶׁמִּתְחַשֵּׁק לָכֶם, אֲמָנָם אֲנִי אַעֲשֶׂה כְּפִי שֶׁאֵלֶּהָ רוֹצָה אוֹתִי לַעֲשׂוֹת, וּלְבִסּוֹף תִּדְעוּ מִי יִקַּבֵּל אֶת הַגּוֹ? כִּי הַכּוֹפְרִים לֹא יִצְלִיחוּ (בְּעוֹלָם הַבָּא).
136. הֵם (הַכּוֹפְרִים) הִקְדִּישׁוּ לֵאלֹהָ חֵלֶק מִמָּה שִׁבְרָא מִיבּוֹל הַשָּׂדֶה וּמִן הַמִּקְנֶה, וְאֶמְרוּ, הַחֵלֶק הַזֶּה לֵאלֹהָ, וְהַחֵלֶק הַזֶּה לַשִּׁתִּפִּים אֲשֶׁר צִרְפְּנוּ לוֹ מִן הָאֵלִילִים, עַל פִּי טַעֲנָתָם. אִךְ מַה שֶׁהִקְדֵּשׁ לַשִּׁתִּפִּיהֶם לֹא יִגִּיעַ אֶל אֵלֶּהָ, וְאֲשֶׁר הִקְדִּישׁוּ אֶל אֵלֶּהָ הוּא אֶל שִׁתִּפִּיהֶם יִגִּיעַ. וּמַה רַע הוּא מִשְׁפָּטָם.
137. כִּד (הַשָּׁטָן) קִשָּׁט לְרַבִּים מִן הַפְּגָנִיִּים אֶת הַרִיגַת יִלְדֵיהֶם, בְּאוֹר יָפָה, לְמַעַן יָבִיא כָלִיָּה עֲלֵיהֶם וַיִּבְלָבֵל לָהֶם אֶת דִּתָּם. אִלוּ רָצָה אֵלֶּהָ, לֹא הָיוּ עוֹשִׂים זֹאת. וְלָכֵן עָזַב אוֹתָם לְנַפְשָׁם עִם מַה שֶּׁבָּדוּ.
138. וְהֵם אוֹמְרִים, הַמִּקְנֶה וַיְבּוֹל הַשָּׂדֶה אֵלֶּה חֶרֶם הֵם. לְדַעְתָּם אֲסוּר לְטַעַם מֵהֶם בְּלֹא רְשׁוּתָם אֲלֹא מִי שִׁירְצוּ. וְכֵן גַּמְלִים אֲשֶׁר גָּבַם נֶאֱסָר לְמַטְעוֹן וְלִרְכִיבָה, וְסוּג מִקְנֶה אֲשֶׁר לֹא יִזְכִּירוּ אֶת שֵׁם אֵלֶּהָ (בְּשִׁחְטָם אוֹתוֹ), עַל כָּל הַשְּׁקָרִים הָאֵלֶּה שֶׁהֵם יַחֲסוּ לֵאלֹהָ, וְקִבְּלוּ אֶת עֲנָשָׁם.
139. הֵם גַּם אוֹמְרִים, מַה בְּבִטּוֹן הַמִּקְנֶה הַזֶּה מֵיַעַד אִךְ וְרַק לְאֲנָשִׁים מִבִּיגִינוּ, אֲמָנָם הוּא אֲסוּר לְנָשִׁים שְׁלָנוּ. וְאִם הָעֶבֶר נוֹלַד מֵת יִהְיֶה מִשְׁתַּף בֵּין הָאֲנָשִׁים וְהַנָּשִׁים. אֵלֶּה יַעֲנִישָׁם עַל מִנְהֻגֵיהֶם אֵלֶּה, כִּי הוּא חָכָם וַיּוֹדַע.
140. אֵלֶּה שֶׁהֲרִגוּ אֶת יִלְדֵיהֶם מִתּוֹךְ בְּעָרוֹת וַחֲסָר דַּעַת, וְאֲסָרוּ אֶת אֲשֶׁר אֵלֶּהָ סִפֵּק לָהֶם, מִתּוֹךְ שֶׁקָּר שֶׁהֵם יַחֲסוּ לֵאלֹהָ. הֵם הָאוֹבְדִים שֶׁתַּעֲוּ וְלֹא הָיוּ מְדַרְכִּים.

קטע 17

141. הוא אֲשֶׁר הַצִּמְחִים גִּנִּים, מְשׁוֹרְגוֹת וּבִלְתֵּי מְשׁוֹרְגוֹת, וְהַדִּקְלִים, וְזֶרְעֵי מֵאֵכָל שׁוֹנִים, וְזִיתִים, וְרִמּוֹנִים, לְעֵתִים דּוֹמִים וְלַעֲתִים לֹא דוֹמִים. אֲכָלוּ מִפְּרוֹתֵיהֶם כְּשִׁיבָשִׁילוֹ, וּבִיּוֹם הַקָּצִיר שָׁלְמוּ אֶת הַזָּכָת שָׁלוֹ, וְאֵל תְּבַזְזוּ, מִשּׁוּם שְׁאֵלָה אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַמְּבַזְזִים.
142. הוא גַּם יֵצֵר לָכֶם אֶת הַמִּקְנָה, בְּהֵמוֹת לְרִכִּיבָה וּמִשָּׂא, וּבְהֵמוֹת לְאֲכִילָה. אֲכָלוּ מִמָּה שְׁאֵלָה יֵצֵר לְפָרְנִסְתְּכֶם, וְאֵל תִּלְכוּ בְּעֵקְבוֹת הַשָּׁטָן, מִשּׁוּם שֶׁהוּא אוֹיֵב גָּלוּי לָכֶם.
143. (וְאֵלָה) יֵצֵר שְׁמוֹנֶה בְּנֵי זֶג (שֶׁל בְּהֵמוֹת), מִן הַכִּבְשִׁים אֶת שְׁנֵי הַמִּינִים, וּמִן הָעִזִּים אֶת שְׁנֵי הַמִּינִים. אָמַר, הָאֵם אֲסוּרִים עֲלֵיכֶם לְאֲכִילָה, הַזָּכִּירִים, הַנִּקְבּוֹת, אוֹ מֶה שֶׁבָּרַחַם הַנִּקְבּוֹת! הוֹדִיעוּ לִי לְפִי מִיטֵב יְדִיעַתְכֶם, אִם אֲנֹשִׁי אֶמֶת אַתֶּם.
144. וַיֵּצֵר מִן הַגְּמָלִים אֶת שְׁנֵי הַמִּינִים, וּמִן הַבָּקָר אֶת שְׁנֵי הַמִּינִים. אָמַר, הָאֵם אֲסוּרִים עֲלֵיכֶם לְאֲכִילָה, הַזָּכִּירִים, הַנִּקְבּוֹת, אוֹ מֶה שֶׁבָּרַחַם הַנִּקְבּוֹת! הָאֵם הֵייתֶם נוֹכָחִים כְּאֲשֶׁר אֵלָה צָוָה עַל כָּךְ? וּמִי כּוֹפֵר יוֹתֵר מִן הַבוּדָה שֶׁקָּרִים עַל אֵלָה לְהַתְּעוֹת בָּהֶם אֲנָשִׁים בְּלִי דַעַת? אֵלָה לֹא יְדָרִיךְ אֶת הַכּוֹפְרִים.

קטע 18

145. אָמַר, לֹא אֶמְצֵא בְּכָל אֲשֶׁר הִשְׁרָה אֵלֵי דָּבָר הָאָסוּר לֶאֱכֹל לֶאֱכֹל אוֹתוֹ, אֶלָּא אִם נִבְלָה, אוֹ דָם שָׁפוּד, אוֹ בֶּשֶׂר חָזִיר כִּי תוֹעֵבָה הוּא, אוֹ בֶּשֶׂר שֶׁלֹּא נִזְבַּח בְּשֵׁם אֵלָה. אוֹלָם הַנִּיּאֵלֶץ, הָאוֹכֵל בְּלֹא מִתְאַוָּה וּבְלֹא זִדּוֹן, הִנֵּה רְבוּנָךְ סוֹלֵחַ וְרוֹחוּם.
146. וְעַל אֵלָה שֶׁהִתְיַהֲדוּ אֲסֻרֵּנוּ כָּל בַּעַל צִפְרָנִים, וּמִן הַבָּקָר וְהַצֹּאן אֲסֻרֵּנוּ עֲלֵיהֶם אֶת הַשָּׁמֶן, חוּץ מִן הַנִּשְׂאָה עַל גִּבָּם, אוֹ עַל הַמַּעֲסִים, אוֹ הַדְּבֵק בְּעֵצִים. אֲסוּר זֶה הוּא עֹנֵשׁ עַל חֲטֵאֵיהֶם, וְאַנְחֵנוּ דוֹבְרֵי הָאֶמֶת.
147. וְאִם יִכְחִישׁוּ אֶת דְּבָרֶיךָ, אָמַר, רְבוּנְכֶם אֶמְנֵם רַב-רַחֲמִים, אַךְ לֹא יִחְסֹף עֵנְשׁוֹ מִהַפּוֹשְׁעִים.
148. הַפְּגִינִים יֹאמְרוּ, לוֹ רָצָה אֵלָה, לֹא הֵייוּ אֲנַחְנוּ וְאַבּוֹתֵינוּ מִצָּרְפִּים לוֹ שְׁתַּפִּים, וְלֹא אֲסֻרֵּנוּ מֵאוּמָה. כִּכָּה הַכְחִישׁוּ גַם אֵלָה שֶׁהָיוּ לִפְנֵיהֶם, עַד אֲשֶׁר טָעְמוּ אֶת עֵנְשׁוֹ. אָמַר, הָאֵם יֵשׁ דַּעַת כְּלָשְׁהִי בִּידְכֶם אֲשֶׁר תּוֹצִיאוּ אוֹתָהּ אֵלֵינוּ? אוֹ שְׁאַתֶּם הוֹלְכִים אַחֲרֵי דְמִיוֹנְכֶם, אֵין אַתֶּם אֶלָּא מְשַׁקְרִים.

149. אַמֹר, בִּידֵי אֱלֹהָ הִהוּכַחַה הַבְּרוּרָה, וְלֹי רָצָה הָיָה מִדְּרִיךְ אֶת כָּלְכֶם.
150. אַמֹר (לַפְּגָנִיִּים), הָבִיאוּ אֶת עֲדִיכֶם שְׂיַעֲדוּ אִם בְּאַמֶּת אֱלֹהָ הוּא אֲשֶׁר אֶסֶר מֶה שְׁאַתֶּם אוֹסְרִים (מִן הַזֶּרַע וְהַמִּקְנָה). וְאִם זְעִידוֹ, אֵל תִּקְבֹּל אֶת עֲדוּתְכֶם, וְאֵל תִּלְךְ בְּעֻקְבוֹת הַנְּטִיּוֹת הַקִּפְרִיזִיּוֹת שֶׁל אֱלֹהָ אֲשֶׁר הִתְכַּחְשׁוּ לְאוֹתוֹתֵינוּ, וְאִינֶם מְאַמִּינִים בְּיוֹם הָאַחֲרוֹן, וּבּוֹדִים שְׂוִים לְרַבּוֹנָם.
151. אַמֹר, בּוֹאוּ אוֹדִיעַ לָכֶם אֶת אֲשֶׁר אֶסֶר עֲלֵיכֶם רַבּוֹנְכֶם! אֵל תִּשְׁתַּמּוּ אֶתוֹ כָּל שְׁתֵּף, וְהִטִּיבוּ לְהוֹרִיכֶם, וְאֵל תַּהַרְגוּ אֶת יְלָדֵיכֶם מֵעַנִי, אֲנַחְנוּ נִפְרָנס אֶתְכֶם וְאוֹתְכֶם, וְאֵל תִּקְרְבוּ אֶל הַתּוֹעֲבוֹת, הַגְּלוּיּוֹת מִקֶּה וְהַנְּסִתְרוֹת, וְאֵל תַּהַרְגוּ אֶת הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר אֶסֶר אֱלֹהָ, אֲלֵא בְצֶדֶק. זֶהוּ אֲשֶׁר אֱלֹהָ צִוָּה אֶתְכֶם לַמַּעַן תִּשְׁכִּילוּ.
152. וְלֹא תִקְרְבוּ אֶל הוֹן הִיתּוֹס אֲלֵא בְּהִגִּינוּת עַד שְׂיִתְבַּגֵּר, וְלַחֲקִפִּיד עַל הַצֶּדֶק בְּמַדָּה וּבְמִשְׁקָל, לֹא נִכְבִּיד עַל נֶפֶשׁ לְשֵׁאת יוֹתֵר מִכִּפִּי יִכְלֶתָהּ. בְּדִבְרְכֶם, הָיוּ צוּדְקִים, וְאִם גַּם נֶגֶד קְרוֹבִים. וְהִקִּימוּ בְּרִית אֱלֹהָ. זֶה הַדִּבָּר אֲשֶׁר צִוָּה אֶתְכֶם אֱלֹהָ לַמַּעַן תִּזְכְּרוּ.
153. (אֱלֹהָ אוֹמֵר), זֶהוּ הַשְּׁבִיל הַיָּשָׁר אֲשֶׁר לִי (אֶסְלָאִם), עַל כֵּן לָכוּ בּוֹ, וְאֵל תִּלְכוּ בַּשְּׁבִילִים שְׂיִפְרִידוּ אֶתְכֶם מִשְּׁבִיל אֱלֹהָ. זֶה מֶה שְׁצִוָּה אֶתְכֶם לַמַּעַן תִּירָאוּ.
154. וְלִמּוּסָא נָתַנוּ אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) שְׁלֵם וּבִצּוֹרָה הַטּוֹבָה בְּיוֹתֵר, וּבְאוֹר לְכָל דִּבָּר, וְהִדְרָכָה וְרַחֲמִים לַמַּעַן יֵאֱמִינוּ בַּפְּגִישָׁה עִם רַבּוֹנָם.
155. וְזֶה סֵפֶר (הַקּוּרְאָן) אֲשֶׁר הוֹרְדֵנוּ מִן הַשָּׁמַיִם, מִבְּרֶךְ. לָכֵן נִהְגוּ עַל פִּיו וַיִּרְאוּ אֶת אֱלֹהָ לַמַּעַן תִּרוּחֲמוּ,
156. כְּדֵי שְׁלֵא תֵאֱמָרוּ, הַסֵּפֶר¹ הוֹרֵד אֶל שְׁתֵּי עֲדוּת² לַפְּגִינּוּ, וְלֹא הַסֵּפֶקְנוּ לְלִמּוּד אוֹתָם.³
157. אוּ שְׁתֵּאֱמָרוּ, אֵלּוּ הוֹרֵד הַסֵּפֶר אֲלֵינוּ, הֵינּוּ מְדַרְכִּים יוֹתֵר מִקֶּה (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים), כְּעַתָּה בָּא גַם אֲלֵיכֶם סֵפֶר (הַקּוּרְאָן) מִרַבּוֹנְכֶם, כְּהוּכָחַה בְּרוּרָה, וְהִדְרָכָה, וְרַחֲמִים. מִי אִפּוֹא חוּטָא יוֹתֵר מִזֶּה הַמִּכְחִישׁ בְּאוֹתוֹת אֱלֹהָ וְסוּטָה מִקֶּה. אֲנַחְנוּ נַעֲנִישׁ אֶת הַסּוּטִים מֵאוֹתוֹתֵינוּ בְּעֻנֶשׁ קָשָׁה מְאוֹד עַל סְטִיטָתָם.

1. הַכוּוּנָה בַּסֵּפֶר הַיֵּא, הַתּוֹרָה וְהַנִּיגִיל.

2. שְׁתֵּי הַעֲדוּת הֵן, הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים.

3. אוֹתָם = הַסֵּפֶרִים שֶׁקִּדְמוּ לְקוּרְאָן, הַתּוֹרָה וְהַנִּיגִיל.

158. האם מחכים הכופרים עד אשר יבואו אליהם המלאכים (להוציא את נשמתם), או יבוא רבונך (לשפט אותם ביום הדין)¹, או יבואו כמה מאותות רבונך (סימני יום הדין)? היום שבו יבואו כמה מאותות רבונך, לא תועיל לנפש אמונתה (אז), אם היא לא האמינה לפני כן, או תפעל טוב באמונתה. אמר, המתינו, והנה אנחנו במתינים.
159. אלה אשר נחלקו בדתם והפכו לסיעות מפזרות, אין לך מה לעשות אתם, אמנם, ענינם בידי אלה, והוא יודיע להם את אשר עשו.²
160. מי שיעשה מעשה טוב גמולו יהיה עשר פעמים יותר, אולם מי שיעשה מעשה רע יענש רק במעשהו, והם לא יעשקו.
161. אמר, רבוני הדריך אותי אל השביל הישר, הדת האמתית של אברהם החניף שלא היה בפגניים.
162. אמר, תפילתי וקרבני וחי ומותי לאללה רבון העולמים הם,
163. שאין שתף לו, וזה הוא אשר צויתי, ואני ראשון המסלמים.
164. אמר, האבקש רבון זולת אלה הן הוא רבון כל דבר? וכל נפש תעשה מעשה רע, היא אחראית לו (ביום הדין), ואין נפש שתשא את העל של נפש אחרת, כי אל רבונכם תחזרו, והוא יודיעכם את דבר כל אשר נחלקתם בו.
165. והוא אשר הקימכם דור אחרי דור בארץ, והעלה אחדים מכם בדרגות (הפרנסה והכוח) על פני אחרים, למען נסותכם באשר נתן לכם. רבונך מהיר הענש, והוא סולח ורחום.

1. ר' סורת אל-בקה 2 : 210.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 128.

7

סִוֵּרַת אֶל-אֶרְאֵף

הַחֹמָה הַחוּצָצַת בֵּין גֵּן עֵדֶן וְגִיהֶנֶם

סורה זו קיבלה את שמה מפסוק 46. השם «אֶל-אֶרְאֵף, הַחֹמָה הַחוּצָצַת בֵּין גֵּן עֵדֶן וְגִיהֶנֶם» איפוא שיחה מתקיימת בין אנשי הגן לבין אנשי האש. הורדה במכה אחרי סורת צאד 38, ופסוקיה מאתיים וששה. קיבלה את שמה «הַחֹמָה הַחוּצָצַת בֵּין גֵּן עֵדֶן וְגִיהֶנֶם» מפסוק ארבעים וששה.

סורת אל-אעראף 7

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמֶן וְהֶרְחֹם

קטע 1

1. א.ל.מ.צ.¹
2. (הקוראן) הוא סֵפֶר (עצום) אֲשֶׁר הוֹרֵד אֵלָיְךָ (מוֹחֲמֵד) מִן הַשָּׁמַיִם, לְכֹן לֹא יִהְיֶה שׁוֹם סֵפֶק בְּלִבְךָ בִּיחֹס אֵלָיו (שֶׁהוּא הוֹרֵד אֵלָיְךָ מֵאֵת אֱלֹהֵה), כְּדִי לְהַזְהִיר בּוֹ אֶת הַכּוֹפְרִים, וּלְהַזְכִּיר לַמַּאֲמִינִים,
3. לְכוּ אַחֲרֵי מֶה שֶׁהוֹרֵד אֵלֵיכֶם מִרְבוֹנְכֶם, וְאַל תִּלְכוּ אַחֲרֵי מְדִרִיכִים זֹלָתוֹ. מֶה מַעֲט נִזְכָּרִים אַתֶּם.²
4. רְבוֹת הֵן הָעָרִים אֲשֶׁר הִשְׁמִדְנוּ. הֶעֱנַשׁ שָׁלְנוּ בָּא עֲלֵיהֶן, בְּלִילָה כְּשֶׁהֵם יֹשְׁבֵים, אוֹ בְּשַׁעַת מְנוּחַת הַצֹּהֲרִים,³
5. וְאִזּוֹ כְּשֶׁהֶעֱנַשׁ שָׁלְנוּ בָּא עֲלֵיהֶם, קְרָאוּ (בַּחֲרָה), בְּאַמֶּת הָיִינוּ כּוֹפְרִים.⁴
6. (בְּיוֹם הַדִּין) נִשְׁאֵל אֶת כָּל הָאֲמוֹת אֲשֶׁר נִשְׁלְחוּ שְׁלִיחִים אֲלֵיהֶן, אֵיךְ עָנִיתֶם לְשְׁלִיחֵיהֶם? וְנִשְׁאֵל אֶת הַשְּׁלִיחִים עַל מַעֲשֵׂיהֶם.⁵
7. בְּכָל זֹאת, אֲנַחְנוּ נוֹדִיעַ לְכָל בְּנֵי אָדָם אֶת מַעֲשֵׂיהֶם, כִּי מַעֲוֹלָם לֹא הָיִינוּ רְחוּקִים מֵהֶם.⁶
8. בְּיוֹם הַהוּא מַעֲשֵׂי בְנֵי הָאָדָם יִשְׁקְלוּ בְּמֵאזְנֵי צָדֵק, וְאֵלֶּה שְׁמִשְׁקָל הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים שְׁלֵהֶם יִהְיֶה כֶּבֶד, הֵם יִהְיוּ הַמַּצְלִיחִים,⁷
9. אוּלַם אֵלֶּה שְׁמִשְׁקָל הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים שְׁלֵהֶם יִהְיֶה קָל, אֵלֶּה הֵם שְׁאֵבְדוּ אֶת נַפְשֹׁתֵיהֶם עַל יְדֵי כְּפִירְתָם בְּאוֹתוֹתֵינוּ.⁸
10. אֲנַחְנוּ הוֹשַׁבְנוּ אֶתְכֶם בְּאֶרֶץ וְסַפְּקֵנוּ לָכֶם בְּהָ מַחִיָּה, אֵד מַעֲטָה הִיא תוֹדִיעְכֶם (לְאֱלֹהֵה).⁹

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים. צאד.

2. ר' סורת יוסוף 12: 103, ופי' 106; וסורת אל-אנעאם 6: 146.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 97; וסורת אנ-נחל 16: 45 - 47.

4. ר' סורת אל-אנביא' 21: 11 - 15.

5. ר' סורת אל-מאאידה 5: 109; וסורת אל-קצצ 28: 65.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6: 59.

7. ר' סורת אנ-נסא' 4: 40; וסורת אל-אנביא' 21: 47.

8. ר' סורת אל-מואמנון 23: 102 - 103; וסורת אל-קארה 101: 6 - 11.

9. ר' סורת אבראהים 14: 34.

קטע 2

11. אַנחנו כְּבָר בָּרָאנוּ אֶתְכֶם וּלְאַחַר מִכֶּן צִירְנוּ אֶתְכֶם (בְּצוּרָה הִיפָּה בְּיוֹתֵר), וְצוּיְנוּ לְמַלְאָכִים, סִגְדוּ לְאָדָם, וְהֵם סִגְדוּ, אֲלָא אֲבָלִים שְׁלֹא הָיָה בֵּין הַסּוּגָדִים.¹
12. אָמַר (אֱלֹהֵה), מַה מֵנַע אוֹתְךָ מִלְּסַגֵּד כְּאֲשֶׁר צוּיְתִי אוֹתְךָ? אָמַר, אֲנִי טוֹב מִמֶּנּוּ. אוֹתִי בָּרָאתָ מֵאֵשׁ וְאוֹתוֹ בָּרָאתָ מִטֵּיִן.
13. אָמַר (אֱלֹהֵה), אִם כֵּךְ, רַד מֵהֵנּוּ, כִּי לֹא מֵתֵר לָךְ לִהְיוֹת שֹׁחֵץ בְּגוֹ. צֹא! כִּי מִן הַבְּזוּיִים אַתָּה.
14. אָמַר (אֲבָלִים), תֵּן לִי אֶרְכָּה עַד יוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּתִים.
15. אָמַר (אֱלֹהֵה), אֶרְכָּה נִתְּנָת לָךְ.
16. אוֹלָם הוּא (אֲבָלִים) הוֹסִיף, הוֹאִיל וְגִרְמָתְ לִי לְתַעוֹת, אֶאָרֵב לָהֶם (לְבַנֵּי אָדָם) בְּשִׁבִּיל הַיֶּשֶׁר שְׁלָךְ.
17. וְאִזּוֹ אֶתְקִיף אוֹתָם מִכָּל הַצְּדָדִים, מִפְּנֵיהֶם וְאַחֲרֵיהֶם וּמִימֵינָם וּמִשְׁמָאֲלָם, וְאַתָּה תִּרְאֶה מִרְבִּיתָם לֹא יִכִּירוּ לָךְ טוֹבָה.²
18. הוּא (אֱלֹהֵה) אָמַר, צֹא מִכָּאן, מִגִּנָּה וּמוֹבֵס, אֲנִי אֲמַלֵּא אֶת גִּיהֵנִם בְּךָ וּבְכָל אֱלֹהֵי הַהוֹלָכִים אַחֲרֶיךָ.³
19. הוּי אָדָם! שָׁכֵן אַתָּה וְאַשְׁתְּךָ בְּגוֹ, וְאָכְלוּ מִכָּל אֲשֶׁר תִּרְצוּ, אֵד אֶל תִּתְקַרְבוּ מִן הָעֵץ הַזֶּה, וְאִזּוֹ תִּגְרְמוּ עוֹל לְעַצְמְכֶם.⁴
20. הִשְׁטֹן פֶּתַח אוֹתָם לְמַעַן שִׁירָאָה לָהֶם אֶת מַעֲרַמְיָהֶם אֲשֶׁר נִסְתְּרוּ מֵהֶם. וְאַמֵּר, רְבוּנוֹכֶם אֲסֹר לָכֶם לְקֹרֵב אֶל עֵץ זֶה לְבַל תֹּאכְלוּ מִמֶּנּוּ וְתַהֲיוּ מַלְאָכִים אוֹ תַּחֲיוּ לְעוֹלָם,⁵
21. הוּא נִשְׁבַּע לָהֶם לֵאמֹר, אֲנִי יוֹעֵץ נֶאֱמָן לָכֶם,
22. וְהִכְשִׁילָם בְּעֶרְמָתוֹ. וְכֹאֲשֶׁר טָעְמוּ מִן הָעֵץ נִגְלוּ לָהֶם מַעֲרַמְיָהֶם, אִזּוֹ הִתְחִילוּ לְכַסּוֹת אֶת עֶרְוַתָם מֵעֲלֵי הַגֶּן. אִזּוֹ קָרָא אֲלֵיהֶם רְבוּנוֹם, הֵאֵם לֹא אֲסִרְתִּי עֲלֵיכֶם לְקֹרֵב אֶל הָעֵץ הַזֶּה? וְלֹא אֲמַרְתִּי לָכֶם, כִּי הִשְׁטֹן הוּא לָכֶם אוֹיֵב בְּרוּר?

1. ר' סורת אל-חגיר 15 : 28 - 29.

2. ר' סורת סבא' 34 : 20 - 21.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 63 - 65.

4. ר' סורת אל-בקרה 2 : 35.

5. ר' סורת טא. הא 20 : 120.

23. אָמְרוּ, רְבוּנֵנוּ! חָטְאנוּ לְנַפְשֵׁנוּ, וְאִם לֹא תִסָּלַח לָנוּ וּתִרְחָמֵנוּ, נִהְיָ מִן הָאוֹבְדִים.
24. אָמַר (אֱלֹהָהּ), רְדוּ (כָּלְכֶם אֶל הָאָרֶץ) כְּאוֹיְבִים זֶה לָזֶה, וּבְאָרֶץ יֵשׁ לָכֶם מִשְׁכָּן וְטוֹבוֹת הַנָּעִה לְזִמְן קָצוֹב,
25. וְאָמַר, וְכֵּה תַחֲיוּ וְכֵּה תָמוּתוּ וּמִמֶּנָּה תוֹצֵאוּ (בַּיּוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים).

קטע 3

26. הוּי בְּנֵי אָדָם! הוֹרְדֵנוּ לָכֶם לְבוּשׁ לְהִסְתִּיר אֶת עֲרוֹתְכֶם, וּבְגָד פָּאָר, אֲדָב לְבוּשׁ יִרְאֵת אֱלֹהָ טוֹב מִמֶּנּוּ, זֶה הוּא מְאוֹתוֹת אֱלֹהָ, לְמַעַן יִזְכְּרוּ.
27. הוּי בְּנֵי אָדָם! אֵל יִפְתָּה אֶתְכֶם הַשָּׁטָן כְּפִי שֶׁהוֹצִיא אֶת אֲבוֹתֵיכֶם מִן הַגֶּן, בְּהַפְשִׁיטוֹ אוֹתָם מִבְּגְדֵיהֶם לְהִרְאוֹתָם אֶת עֲרוֹתָם. הוּא וְעַדְתּוֹ יִרְאוּ אֶתְכֶם מֵאִיפָה שֶׁלֹּא תִרְאוּ אוֹתָם. אֲנַחְנוּ עָשִׂינוּ אֶת הַשָּׁטָנִים לְמַגְנִים לְאֵלָה אֲשֶׁר לֹא יֶאֱמִינוּ.¹
28. בַּעֲשׂוֹתָם מַעֲשֵׂה תוֹעֵבָה יֹאמְרוּ הַכּוֹפְרִים, כִּדּוּ מִצְאָנוּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ עוֹשִׂים, וְאֱלֹהָ צָנָה אוֹתָנוּ בְּזֹאת. אָמַר, אֱלֹהָ לֹא יִצְנָה עַל מַעֲשֵׂי תוֹעֵבָה. הִתְאֲמְרוּ עַל אֱלֹהָ אֶת אֲשֶׁר לֹא תִדְעוּ?
29. אָמַר, רְבוּנֵי מִצְנָה רַק עַל הַצִּדֵּק, וְהִתְפַּלְלוּ בְּנֵאֲמָנוֹת לְאֱלֹהָ בְּכָל מְקוֹם תְּפִלָּה (מִסְגָּד), וְקִרְאוּ לוֹ בְּהִתְמַסְרוֹת מְלָאָה. כְּשֶׁם שֶׁבָּרָא אֶתְכֶם לְרֵאשׁוֹנָה, כֵּן תִּשׁוּבוּ (אֵלָיו),
30. (אֱלֹהָ עָשָׂה אֶת בְּנֵי אָדָם לְשִׁתֵּי קְבוּצוֹת), קְבוּצָה אֲשֶׁר אוֹתָהּ הִדְרִיד, וּקְבוּצָה נִגְזְרָה עָלֶיהָ תַעֲיָה מִשׁוּם שִׁחְבָּרִיָּה לְקַחוּ אֶת הַשָּׁטָנִים לְאֲדוֹנִים זוֹלַת אֱלֹהָ, וְהֵם חוֹשְׁבִים שֶׁהֵם מְדַרְכִּים.
31. הוּי בְּנֵי אָדָם! הִתְלַבְּשׁוּ יָפָה כְּשֶׁאַתֶּם מְבַקְרִים בְּכָל מִסְגָּד, וְאֲכָלוּ וּשְׁתוּ, אֲדָב לֹא תִגְזִימוּ, כִּי אֱלֹהָ אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַמִּגְזִימִים,
32. אָמַר, וְכִי מִי אָסַר אֶת הַלְבוּשׁ הַנָּקִי וְהַיָּפָה וְהַמְזוֹן הַטָּעִים וְהַמִּתֵּר אֲשֶׁר הָעֵינִיק לַעֲבָדָיו? אָמַר, רַק אֵלָה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ בְּחִיָּהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה יִהְיוּ זָכָאִים לָהֶם, וְהִיא רַק לָהֶם בַּיּוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים. כִּדּוּ אֲנַחְנוּ מִבְּהִירִים בְּמִפְרָשׁ אֶת הָאוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים יוֹדְעִים.

קטע 4

33. אמר, רבונִי אָסר אֶת התועבות, הגלויות בָּהֶן וְהַנְסָתָרוֹת, וְאֶת הַפֶּשַׁע, וְהַעֲשֶׂק, וְלִשְׁתַּף לְאֵלֶּה שְׂתַּפִּים אֲשֶׁר הוּא לֹא הִרְשָׁה, וְלִהְגִּיד עַל אֵלֶּה דְּבָרִים שְׂאִינְכֶם יוֹדְעִים.¹
34. לְכָל אִמָּה מוֹעֵד קָבוֹעַ, וּבִהְגִיעַ מוֹעֵדָם, לֹא יוּכְלוּ לְדַחֲתוֹ אִף לֹא בְּשָׁעָה, וְלֹא לְהַקְדִּימוֹ.
35. הוּי בְּנֵי אָדָם! כְּאֲשֶׁר יָבוֹאוּ אֵלֵיכֶם שְׁלִיחִים מִקִּרְבְּכֶם לְמַעַן יִמְסְרוּ לָכֶם אוֹתוֹתֵי, כָּל אֵלֶּה אֲשֶׁר יִירָאוּ אֶת אֵלֶּה וַיַּעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב, לֹא יִפְּל עֲלֵיהֶם פֶּחַד וְלֹא יִצְטָעְרוּ.
36. אֲךְ אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּחֲשׂוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ וְהִתְנַשְּׂאוּ עֲלֵיהֶם, אֵלֶּה בְּעַלֵּי הָאֵשׁ הֵם, וְלַעוֹלָם יִהְיוּ בָּהֶם.
37. וּמִי כּוֹפֵר יוֹתֵר מִזֶּה שְׁבוּדָה שְׁקָרִים עַל אֵלֶּה, אוּ מִתְכַּחֵשׁ לְאוֹתוֹתָיו? כָּל אֵלֶּה יִקְבְּלוּ אֶת עֲנָשָׁם כְּכַתּוּב בְּלוּחַ הַשְּׁמִימִי (הַלוּחַ הַשְּׁמוּר). כְּאֲשֶׁר יָבוֹאוּ שְׁלִיחֵינוּ (מִלֵּאכֵי הַמַּנּוֹת) אֵלֵיהֶם לְהוֹצִיא אֶת נַשְׁמָתָם, וַיִּשְׁאַלּוּ אוֹתָם, הִיכֵן הֵם אֵלֶּה שְׁהִיִּיתִם קוֹרְאִים וּפּוֹנִים אֵלֵיהֶם, זוֹלַת אֵלֶּה? וְהֵם יֹאמְרוּ, הֵם אָבְדוּ לָנוּ. אֲזִי יַעֲדִידוּ עַל עַצְמָם כִּי כָּפְרוּ.²
38. אֲזִי יֹאמֶר (אֵלֶּה לְכוֹפְרִים), הִכְנַסוּ לָאֵשׁ וְהִצְטָרְפוּ אֶל אַמּוֹת שֶׁל ג'ן (שְׂדִידִים) וּבְנֵי אָנוּשׁ אֲשֶׁר נִכְנְסוּ אֵלֵיהֶם לִפְנֵיהֶם. כָּל אִמָּה תִּקְלַל אֶת אַחֻתָּהּ בְּהַכְנָסָה,³ וְכְּאֲשֶׁר יִתְאַסְּפוּ כָּלֵן בְּתוֹכָהּ, תִּפְנֶה הָאֲחֵרוֹנָה שֶׁבָּהֶן אֶל הָרֵאשׁוֹנָה, וְתִגִּיד, רַבּוֹנִי! אֵלֶּה הִתְעוּ אוֹתָנוּ, עַל כֵּן הִכְפַּל לָהֶם אֶת עֲנָשָׁם בְּאֵשׁ.⁴ יֹאמֶר (אֵלֶּה), לְכָל אַחַת בָּכֶם יִכְפַּל הָעֲנֵשׁ, וְאוּלַם לֹא תִדְעוּ.⁵
39. וַיֹּאמְרוּ הָרֵאשׁוֹנִים שֶׁבָּהֶם לְאַחֲרוֹנִים בָּהֶם, אִין לָכֶם יִתְרוֹן עֲלֵינוּ, טַעְמוֹ אֶת הָעֲנֵשׁ כְּגִמּוּל מַעֲשֵׂיכֶם הָרָעִים.⁶

קטע 5

40. אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּחֲשׂוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ וְהִתְיַחֲסוּ אֵלֵיהֶם בִּיהִירוֹת, לֹא יִפְתְּחוּ לָהֶם שַׁעְרֵי שָׁמַיִם וְלֹא יָבוֹאוּ בָּנָן, עַד אִם יַעֲבֵר הַגָּמֶל בְּקוֹף הַמַּחֲט. כִּךְ נַעֲנִישׁ אֶת הַכוֹפְרִים.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 151.

2. ר' סורת יונוס 10 : 69 - 70 ; וסורת לוקמאן 31 : 23 - 24.

3. ר' סורת אל-בקרה 2 : 166 - 167 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 25.

4. ר' סורת אל-אחוזאב 33 : 66 - 68.

5. ר' סורת אנ-נחל 16 : 25, ופ' 88 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 13.

6. ר' סורת סבא' 34 : 31 - 33.

41. גִּיהֵנִם יִהְיֶה מְקוֹם מְנוּחָה וּמְכֻסָּה לָהֶם, וְכֵן נַעֲנִישׁ אֶת הַכּוֹפְרִים.
42. אֵלֶּה שְׁהָאֻמִּינוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב (לְפִי מִיטֵב יְכַלְתֶּם), לֹא נִכְבֵּיד עַל נַפְשׁ לְשִׁאת יוֹתֵר מִכְּפִי יְכַלְתֶּה, אֵלֶּה הֵם שׁוֹכְנֵי הַגֶּן לְנֶצַח.
43. וְנַעֲקֹר כָּל טִינָה מִלְּבוֹתֵיהֶם, בְּזִמּוֹן שְׁנֵהֲרוֹת זֹרְמִים מִתַּחַתָּם, וַיֹּאמְרוּ, הַשְׁבֵּחַ לְאַלְלָה אֲשֶׁר הִדְרִיכֵנו לָזֶה, כִּי לֹא הִיִּינוּ מוֹצָאִים דְּרַכְנוּ הֵנָּה, לוֹלֵא הִדְרִיכֵנו אֲלֵלָה. עַל יְדֵי שְׁלִיחֵי רְבוּנוֹ שֶׁהֵבִיאוּ לָנוּ אֶת הָאֵמֶת. אִזּוּ יִקְרְאוּ, זֶהוּ לָכֶם הַגֶּן אֲשֶׁר נִחַלְתֶּם עַל מַעֲשֵׂיכֶם הַטּוֹבִים.
44. שׁוֹכְנֵי הַגֶּן יִקְרְאוּ אֶל שׁוֹכְנֵי הָאֵשׁ, כְּבָר מַצָּאנוּ כִּי כָּל אֲשֶׁר הוֹעִיד לָנוּ רְבוּנוֹ אֵמֶת הוּא. הָאֵם מַצָּאתָם גַּם אֵתָם אֶת כָּל אֲשֶׁר הוֹעִיד לָכֶם רְבוּנוֹכֶם אֵמֶת הוּא? יֹאמְרוּ, «כֵּן».¹ אִזּוּ יִכְרִיז כְּרוֹז בְּתוֹכָם, קִלְלַת אֲלֵלָה עַל הַכּוֹפְרִים,
45. אֲשֶׁר הִרְחִיקוּ אֲנָשִׁים מִהַשְׁבִּיל שֶׁל אֲלֵלָה, וּפַעְלוּ לַעֲקוּמוֹ, וְכִפְרוּ בַּעוֹלָם הַבָּא.
46. בֵּין שְׁנֵיהֶם (הַמַּאֲמִינִים וְהַכּוֹפְרִים) קִיַּמְתָּ מַחֲצָה עֲצוּמָה, וְעַל הַמַּחֲצָה נִצָּבִים אֲנָשִׁים² הַמְּכִירִים אֶת כָּלָם לְפִי סִימְנֵיהֶם. וְהֵם יִקְרְאוּ אֶל הַמַּיַעֲדִים לָנוּ, אֲשֶׁר עָדִין לֹא נִכְנסוּ אֵלָיו, אֲמַנְם הֵם מְקוּיִם, שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם.
47. אִךְ כְּאֲשֶׁר יִפְנֶה מִבֶּטֶם לַעֲמַת אֲנָשֵׁי הָאֵשׁ, יֹאמְרוּ, רְבוּנוֹ! אֵל תִּכְנִיס אוֹתָנוּ עִם הַכּוֹפְרִים.

קטע 6

48. הָאֲנָשִׁים הַנִּצָּבִים עַל הַמַּחֲצָה יִקְרְאוּ אֶל אֲנָשִׁים שְׁיַכְּרוּ לְפִי סִימְנֵיהֶם, מֶה הוֹעִיל לָכֶם הַהוּן שְׁאִסְפָתֶם? וּמֶה הוֹעִילָה לָכֶם יְהִירוֹתְכֶם?
49. אֶת אֵלֶּה (הַעֲנִיִּים וְהַחֲלוּשִׁים) אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתֶּם כִּי לֹא יִפְרֹשׁ אֲלֵלָה אֶת רַחֲמָיו עֲלֵיהֶם? יֹאמֶר לָהֶם, הַכְּנֵסוּ אֶל הַגֶּן, לֹא יִפֹּל עֲלֵיכֶם פַּחַד וְלֹא תִצְטָעְרוּ.
50. אֲנָשֵׁי הָאֵשׁ יִקְרְאוּ אֶל אֲנָשֵׁי הַגֶּן, תִּשְׁפְּכוּ עֲלֵינוּ מִן הַמַּיִם, אוֹ מִמֶּה שֶׁאַלְלָה פָּרַס אֶתְכֶם. יֹאמְרוּ (אֲנָשֵׁי הַגֶּן), אֲלֵלָה אֶסֶר זֹאת עַל הַכּוֹפְרִים,
51. אֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת דָּתָם שְׁעֲשׂוּעַ וּמִשְׁחָק, וְאֲשֶׁר חִיֵּי הַעוֹלָם הָזֶה הִתְעוּ אוֹתָם. הַיּוֹם נִשְׁכַּח אוֹתָם כְּפִי שְׁשִׁכְחוּ כִּי יוֹמָם זֶה עוֹמֵד לְבוֹא, וּכְשֶׁם שֶׁהִתְכַּחְשׂוּ לְאוֹתוֹתֵינוּ.³

1. ר' סורת אצ-צאפאת 27: 54 - 59; וסורת אט-טור 57: 14 - 16.

2. אנשים אשר מעשיהם הטובים והרעים שווים, והם מקווים להכנס לגן עדן. ר' סורת אל-חדיד 57: 13.

3. ר' סורת את-תובה 9: 67; וסורת טא. הא. 20: 126; וסורת אל-גיאיתיה 45: 34.

52. כָּבֹד הִבָּאנוּ לָכֶם סֶפֶר (הַקּוֹרְאָן) שֶׁבִּאֲרָנוּ בְּדַעַת, ¹ הַדְרָכָה וְרַחֲמִים לַמַּאֲמִינִים.

53. לֹא נֹתֵר לָהֶם אֵלָּא לְצַפּוֹת כִּי תִתְגַּשְׁמְנָה הָאֲזָהְרוֹת שָׁלוֹ. וּבִיּוֹם אֲשֶׁר תִּתְגַּשְׁם אֲזָהְרוֹתֵינוּ, יִגִּידוּ אֵלָּה אֲשֶׁר שָׁכַחוּ אוֹתוֹ, שְׁלִיחֵי רְבוּנָנוּ הִבִּיאוּ אֶת הָאֱמֶת, וְעַתָּה הִישׁ לָנוּ מִי שִׁימְלִיץ לְטוֹבָתָנוּ, אוֹ שֶׁנִּחְזֹר לַחַיִּים כְּדִי שְׁנוּכַל לַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים שׁוֹנִים מֵאֲשֶׁר עָשִׂינוּ? הֵם כָּבֹד אֲבָדוּ אֶת עַצְמָם (בִּכְפִירָתָם), וּמָה שֶׁבָּדוּ נִטֵּשׁ אוֹתָם.

קטע 7

54. רְבוּנְכֶם הוּא אֵלָּה אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ בְּשִׁשָּׁה יָמִים, וְאֵז עָלָה עַל כֶּס המַלְכוּת, הוּא כֶּסֶה אֶת הַיּוֹם בַּלַּיְלָה, כִּשְׁהוּא רוֹדֵפוֹ בְּמַהֲרִית וּמִשְׁכָּת, וּבָרָא אֶת הַשָּׁמֶשׁ וְאֶת הַיָּרֵחַ וְאֶת הַכּוֹכָבִים הַנִּכְנָעִים לְרַצּוֹנוֹ.² לוֹ כָּל הַבְּרִיאָה וְהַשְׁלֵטוֹן. בְּרוּךְ אֵלָּה רַבּוֹן הַעוֹלָמִים.

55. קִרְאוּ לְרְבוּנְכֶם בִּכְנִיעָה, וּבִלְחָשׁ.³ אֵין הוּא אוֹהֵב אֶת הַתּוֹקֶפְנִים.

56. אַל תִּשְׁחִיתוּ בְּאָרֶץ אַחֲרֵי שֶׁהִשְׁכַּח שְׁלוֹם בְּרַחֲבֶיהָ, וְקִרְאוּ אֵלָיו (לְאֵלָּה) בִּירָאָה וְתַקּוּהָ, רַחֲמֵי אֵלָּה קְרוּבִים מַעֲשִׂי הַטוֹב.⁴

57. הוּא הַשּׁוֹלֵחַ אֶת הָרוּחוֹת בְּשׁוֹרָה טוֹבָה לִפְנֵי רַחֲמָיו (הַגֶּשֶׁם),⁵ וְכֹאֲשֶׁר יִשְׂאוּ עֵן כְּבֹד (מֵלֵא מִים), נוֹבִיל אוֹתוֹ אֶל אֲדָמָה שֶׁהִיְתָה כְּמַתָּה, וְנוֹרִיד עָלֶיהָ אֶת הַמַּיִם, וְנוֹצִיא בָּהֶם מִכָּל פְּרִי,⁶ כִּכָּה נוֹצִיא אֶת הַמַּתִּים (מִקְבְּרֵיהֶם בְּיוֹם הַדִּין), לְמַעַן תִּזְכְּרוּ.⁷

58. הָאֲדָמָה הַטּוֹבָה, תַּצְמִיחַ צִמְחָהּ (טוֹבִים וּבְשִׁפְעַ) בְּרִשׁוֹת רְבוּנָם, וְהָאֲדָמָה הָרָעָה לֹא תַצְמִיחַ צִמְחָהּ אֵלָּא אֲמָלִלִים. כִּךָּ נִבְאָר אֶת הָאוֹתוֹת לְמַכְיָרִי תוֹדָה.

קטע 8

59. כָּבֹד שְׁלַחְנוּ אֶת נוֹחַ אֶל בְּנֵי עֵמוּ,⁸ וְהוּא אָמַר, הוּי בְּנֵי עֵמִי! עֲבָדוּ אֶת אֵלָּה כִּי אֵין לָכֶם אֵלָּה זֹלָתוֹ. אֲכֹן מִפְּחַד אֲנִי שֶׁיָּבֹאוּ עֲלֵיכֶם עֲנֵשׁ יוֹם עַצוֹם (יוֹם הַדִּין).

1. ר' סורת הוד 11: 1; וסורת אנ-נסא' 4: 166.

2. ר' סורת יא. סין 36: 37 - 40.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 205; וסורת מרים 19: 3.

4. ר' סורת אל-אעראף 7: 156.

5. ר' סורת אר-רום 30: 46.

6. ר' סורת אש-שורא 42: 28.

7. ר' סורת אר-רום 30: 50.

8. ר' סורת הוד 11: 23 - 48.

60. אַךְ נִכְבְּדִי עִמּוֹ אָמְרוּ, אֲנַחְנוּ רוֹאִים שְׁאֵתָה תּוֹעָה תַעֲיָה מִחֻלָּט.
61. אָמַר, בְּנֵי עַמִּי! אֵין אֲנִי תּוֹעָה, אֲמַנָם אֲנִי שְׁלִיחַ רַבּוֹן הַעוֹלָמִים,¹
62. בָּאתִי לְמִסֵּר לָכֶם אֶת שְׁלִיחוֹת רַבּוֹנִי, וּלְיַעַץ לָכֶם, מִשּׁוּם שֶׁאֲנִי יוֹדֵעַ מֵאֵלֶּלָה מַה שְּׁאֵתֶם אֵינְכֶם יוֹדְעִים.
63. הָאֵם תִּתְּפִלְאוּ שְׁבָאָה אֲלֵיכֶם תִּזְכֹּרֶת מִרַבּוֹנְכֶם עַל יְדֵי אִישׁ מִקְרָבְכֶם, לִמְעַן יִזְהַיְרְכֶם וְתִירָאוּ אֶת רַבּוֹנְכֶם וּלְמַעַן תִּרְחַמּוּ?
64. אַךְ הֵם הִתְכַּחֲשׁוּ לוֹ וְאָז הִצְלֵנוּ אוֹתוֹ וְאֵת אֱלֹה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ עִמּוֹ בַּתְּבָה,² וְהִטְבַּעְנוּ אֶת מִכְחִישֵׁי אוֹתוֹתֵינוּ. כִּי אֲנָשִׁים עוֹרֵי יָב הִיוּ.³

קטע 9

65. וְאֵל בְּנֵי עַאד⁴ שְׁלַחְנוּ אֶת אַחִיהֶם הוּד, וְהוּא אָמַר, בְּנֵי עַמִּי! עֲבְדוּ אֶת אֱלֹהָ, שְׁאֵין לָכֶם אֱלֹה זולָתוֹ. הָאֵם לֹא תִירָאוּ אֶת אֱלֹהָ?
66. אָמְרוּ נִכְבְּדִי בְנֵי עִמּוֹ שְׁכַפְרוּ, נִרְאָה לָנוּ שֵׁשׁ בְּדָ בַּעֲרֹת, וְאֲנַחְנוּ חוֹשְׁשִׁים כִּי אֵתָה מִהֶמְשָׁקָרִים.
67. אָמַר, בְּנֵי עַמִּי! אֵין בִּי בַּעֲרֹת, אֲמַנָם אֲנִי שְׁלִיחַ רַבּוֹן הַעוֹלָמִים,
68. לְמִסֵּר לָכֶם אֶת שְׁלִיחוֹת רַבּוֹנִי, וְאֲנִי יוֹעַץ נֶאֱמָן לָכֶם.
69. הָאֵם תִּתְּפִלְאוּ שְׁבָאָה אֲלֵיכֶם תִּזְכֹּרֶת מִרַבּוֹנְכֶם עַל יְדֵי אִישׁ מִקְרָבְכֶם, לִמְעַן יִזְהַיְרְכֶם! זָכְרוּ כִּי אַתֶּם בָּאתֶם אַחֲרַי עִם נוֹחַ, וְעָשָׂה אֶתְכֶם עֲנָקִים. זָכְרוּ חֲסָדִי אֱלֹהָ לְמַעַן תִּצְלִיחוּ.
70. אָמְרוּ, הָאֵם בָּאת אֵלֵינוּ לְמַעַן נַעֲבֹד אֶת אֱלֹהָ לְבַדּוֹ וְנַעֲזֹב אֶת אֲשֶׁר עֲבָדוּ אֲבוֹתֵינוּ?⁵ אִם כֵּן הִדְבֵּר! הִבָּא עֲלֵינוּ אֶת (הַעֲנָשׁ) שֶׁבּוּ אֵתָה מֵאִים עֲלֵינוּ, אִם אֵתָה צוּדֵק.
71. וְהוּד אָמַר, כִּבֵּר נָפֶל עֲלֵיכֶם עֲנָשׁ וְכַעַס מִרַבּוֹנְכֶם. הָאֵם אַתֶּם מִתּוֹכְחִים אֶתִּי אוֹדוֹת אֱלִילִים שְׁאֵתֶם וְאֲבוֹתֵיכֶם קָרְאתֶם אֱלֹה מִבְּלֵי שׁוּם רְאִיָּה מֵאֵלֶּלָה? לָכֵן חֲכוּ (לְעֲנָשׁ מֵאֵלֶּלָה) וְאֲנִי מִחֻכָּה עִמָּכֶם.
72. אָז הִצְלֵנוּ בְּרַחֲמֵינוּ אֶת הוּד וְאֵת אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ עִמּוֹ, וְהִשְׁמַדְנוּ אֶת אֱלֹה שֶׁהִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ וְלֹא הֶאֱמִינוּ.⁶

1. ר' סורת אל-אחקאף 46: 11; וסורת אל-מוטפפין 83: 22.

2. ר' סורת אל-ענכבות 29: 15.

3. ר' סורת נוח 71: 25.

4. שבטים ערבים קדמונים. ר' סורת הוד 11: 50 - 60; סורת פוצלת 40: 15; וסורת אל-פגיר 89: 6 - 8.

5. ר' סורת אל-אנפאל 8: 32.

6. ר' סורת אל-חאקה 69: 6 - 8.

קטע 10

73. וְאֵל עִם תִּ' מוֹדִי¹ שְׁלַחְנוּ אֶת צֹאֲלָח אַחִיהֶם, וְהוּא אָמַר, בְּנֵי עַמִּי! עֲבְדוּ אֶת אֱלֹהָ לְבַדּוֹ שְׁאִין לָכֶם אֵל זֹלָתוֹ.² כְּבֹר בָּאָה לָכֶם הַזְכָּחָה בְּרוּרָה מְרֻבֶּנֶכֶם, זֹו הִנָּאקָה³ שֶׁל אֱלֹהָ לְאוֹת לָכֶם. תִּנּוּ לָהּ לְרַעוֹת בְּאֲדָמַת אֱלֹהָ וְאֵל תִּפְגְּעוּ בָּהּ לְרַעָה,⁴ פֶּן יִפְגַּע בְּכֶם עֲנֹשׁ מִכָּאִיב.
74. וְזָכְרוּ כִי אַתֶּם בְּאַתֶּם אַחֲרֵי עִם עֵאֵד וְכִי אֱלֹהָ הוֹשִׁיב אֶתְכֶם בְּאַרְץ, שְׁבַמִּישׁוּרִיָּה הַקִּמְתֶּם מְצוֹדוֹת וְאַרְמוֹנוֹת, וּבִהְרִיָּה חֲצַבְתֶּם בְּתִים. זָכְרוּ חֲסָדֵי אֱלֹהָ. לָכֵן הִזְהָרוּ וְאֵל תִּשְׁחִיתוּ בְּאַרְץ.
75. אָמְרוּ הַשְּׁחָצִנִּים מִבֵּין נִכְבְּדֵי עַמּוֹ לְמֵאֲמִינִים הַחֲלָשִׁים אֲשֶׁר בָּהֶם, הֵאֵם מֵאֲמִינִים אַתֶּם שְׁצֹאֲלָח נִשְׁלַח עַל יְדֵי רַבּוֹנוֹ! הַמֵּאֲמִינִים הַחֲלָשִׁים אָמְרוּ, בּוֹדֵאִי! מֵאֲמִינִים אֲנַחְנוּ בְּשִׁלְחֵינוּ.
76. אָמְרוּ הַשְּׁחָצִנִּים, וְאַנְחָנוּ כּוֹפְרִים בְּכָל אֲשֶׁר אַתֶּם מֵאֲמִינִים בּוֹ.
77. וְעָקְרוּ אֶת הַנָּאקָה, וּמָרְדּוּ עַל צוֹ רַבּוֹנָם, וְאָמְרוּ, הוּא צֹאֲלָח! הִבָּא עֲלֵינוּ אֶת אֲשֶׁר הִבְטַחְתָּ (מִהֶעֱנֹשׁ), אִם בְּאַמֶּת אַתָּה שְׁלִיחַ (מֵאֱלֹהָ)?⁵
78. אַז תִּקְפָּה אוֹתָם רַעֲיֶדֶת אֲדָמָה וְיִהְיוּ לְמֵתִים מוֹטָלִים בְּבִתְיָהֶם.
79. אַז הִתְרַחַק מֵהֶם צֹאֲלָח וְאָמַר, בְּנֵי עַמִּי! כְּבֹר מִסְרָתִי לָכֶם אֶת שְׁלִיחוֹת רַבּוֹנִי, וְעֵצָתִי לָכֶם בְּכִנוּת, אֲדָ אַתֶּם לֹא אוֹהֲבִים אֶת הַיּוֹעֲצִים הַכְּנִים.
80. וְגַם לוֹט (לוֹט) אָמַר לְבְנֵי עַמּוֹ, אַתֶּם הָרֵאשׁוֹנִים מִכָּל בְּנֵי עוֹלָם לַעֲשׂוֹת אֶת הַתּוֹעֲבָה,
81. לְבוֹא בַּתְּאֻהָ מִיִּנִית אֶל זָכָרִים בְּמָקוֹם נִקְבוֹת, וְאַתֶּם אֲנָשִׁים מְגִזִּימִים.
82. בְּנֵי עַמּוֹ רַק הִשִּׁיבוּ, גָּרְשׁוּ אוֹתוֹ וּבְנֵי בֵיתוֹ מֵעִירְכֶם כִּי אֲנָשִׁים מִטְּהָרִים מְלַעֲשׂוֹת מִה שְׁאַתֶּם עוֹשִׂים.
83. אוֹלָם אֲנַחְנוּ הַצִּלְנוּ אוֹתוֹ עִם בְּנֵי בֵיתוֹ,⁶ חוּץ מֵאִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר גּוֹרְלָהּ נִחְרָץ לְקַבֵּל אֶת הָעֲנֹשׁ.
84. אַז הִמְטִירְנוּ עֲלֵיהֶם מָטָר (שֶׁל אֲבָנִים), וְרָאָה מִה הָיָה סוֹפָם שֶׁל הַחוֹטָאִים.⁷

1. ערבים קדמונים שהתגוררו בצפון החג'אז.

2. ר' סורת אנ-נחל 16: 36; וסורת אל-אנביא' 21: 25.

3. נאקה: נקבת הגמל.

4. ר' סורת אש-שוערא' 26: 155; וסורת אל-קמר 54: 28.

5. ר' סורת אש-שמש 91: 14.

6. ר' סורת אד'-'אריאת 51: 35 - 36.

7. ר' סורת הוד 11: 82 - 83.

קטע 11

85. וְאֵל תּוֹשָׁבֵי מִדְּנָן שְׁלַחְנוּ אֶת אַחֵיהֶם שׁוֹעִיב, הוּא אָמַר, בְּנֵי עַמִּי! עֲבְדוּ אֶת אֱלֹהָ כִּי אֵין לָכֶם אֱלֹהַ זֹולָתוֹ, כִּי הִגִּיעָה אֲלֵיכֶם כָּבֵד הוֹכָחָה מִרְבוֹנְכֶם, עַל כֵּן מִדְּדוּ בַּמִּדֵּית הָאֵמֶת וּשְׁמְרוּ עַל מֵאֲזֵנֵי צֶדֶק וְאֵל תִּפְחִיתוּ לְאֲנָשִׁים מִן הַמִּגִּיעַ לָהֶם.¹ אֵל תַּעֲזֹרוּ שְׁחִיתוֹת בְּאַרְץ אַחֲרֵי שְׁטִהְרָה מִכְּפִירָה. כִּי לְטוֹבַתְכֶם הוּא אִם תִּהְיוּ מֵאֲמִינִים.
86. אֵל תִּשְׁבּוּ עַל אִם הִדְרָךְ לְהַתְעוֹת מֵאֲמִינִים מִשְׁבִּיל שֶׁל אֱלֹהָ, עַל יְדֵי אִיוִּמִים וְסִלּוּפִים, וּבִבְשָׁשְׁכֶם לַעֲקֹם אוֹתוֹ לְפִי רְצוֹנְכֶם. וְזָכְרוּ שְׁהִיִּיתֶם מַעֲטִים וְאֱלֹהָ הִרְבָּה אֶתְכֶם, וּרְאוּ מָה הָיָה סוּפָם שֶׁל הַמִּשְׁחִיתִים.
87. אִם חִלַּק מִכֶּם מֵאֲמִין בְּשִׁלְחִיּוֹתַי וְחִלַּק אֵינוֹ מֵאֲמִין, חֲכוּ עַד שֶׁאֱלֹהָ יִשְׁפֹּט בִּינֵינוּ, כִּי הוּא הַטוֹב בְּשׁוֹפָטִים.

חלק 9

88. אֵךְ נִכְבְּדֵי עַמּוֹ הַמִּתְיָהִרִים אָמְרוּ, הוּי שׁוֹעִיב! אֲנַחְנוּ נוֹצִיא אוֹתָךְ וְאֵת הַמֵּאֲמִינִים אֶתְךָ מַעֲרִינוּ, אֲלֹא אִם תִּשׁוּבוּ אֶל דִּתְנוּ. אָמַר שׁוֹעִיב, הַנִּחְזָר לְדַתְכֶם גַּם אִם אֲנַחְנוּ שׁוֹנְאִים אוֹתָהּ?
89. נָהִיָה בּוֹדִים כָּזָב עַל אֱלֹהָ אִם נִחְזָר אֶל דִּתְכֶם לְאַחַר שֶׁאֱלֹהָ הִצִּיל אוֹתְנוּ מִמָּנָה. לֹא נִחְזָר אֲלֵיהָ אֲלֹא אִם יִרְצָה אֱלֹהָ רְבוֹנֵנוּ, שֶׁהוּא מְקִיף כָּל דָּבָר בִּידִיעָתוֹ, כִּי עַל אֱלֹהָ אֲנַחְנוּ סוֹמְכִים. רְבוֹנֵנוּ! שְׁפֹט בִּינֵינוּ לְבִין בְּנֵי עַמֵּנוּ בְּצֶדֶק, כִּי אֶתָּה הַטוֹב שֶׁבְּשׁוֹפָטִים.
90. אֵךְ נִכְבְּדֵי בְנֵי עַמּוֹ (הַכּוֹפְרִים) אָמְרוּ, אִם תִּלְכוּ אַחֲרֵי שׁוֹעִיב תִּהְיוּ מִכְּסִידִים.
91. אִזּוּ תִקְרָה אוֹתָם רַעֲיִדַת אֲדָמָה וְיִהְיוּ לְמֵתִים מוֹטָלִים בְּבִתְיָהֶם.²
92. כָּל אֱלֹהָ שְׁלֹא הֵאֱמִינוּ לְשׁוֹעִיב, הִשְׁמָדוּ כְּמוֹ מַעוֹלָם לֹא הָיוּ (נִמְצָאִים) שָׁם. כָּל אֱלֹהָ שְׁלֹא הֵאֱמִינוּ לְשׁוֹעִיב, הֵם אֲשֶׁר הִפְסִידוּ.

קטע 12

93. אִזּוּ הִתְרַחַק מֵהֶם שׁוֹעִיב, אָמְנָם הוּא אָמַר לָהֶם, בְּנֵי עַמִּי! מִסְרָתִי לָכֶם אֶת הַזְהָרַת רְבוֹנִי, וְעַצְמִי לָכֶם, וְכִיצַד אֶצְטַעַר עַל אֲנָשִׁים כּוֹפְרִים?
94. כְּאֲשֶׁר הָיִינוּ שׁוֹלְחִים נִבְיָא לַעֲלִיר מִן הָעָרִים (וְהַכְּחִישׁוּ אֶת שְׁלִיחוֹתוֹ), הָיִינוּ מִכִּים אֶת תּוֹשְׁבֵיהָ בְּאֶסּוֹן וְצָרָה לְמַעַן יִחְזְרוּ אֶל אֱלֹהָ וַיִּבְקְשׁוּ סְלִיחָה.

1. ר' סורת אל-מוטפפין 83: 1 - 6.

2. ר' סורת הוד 11: 87, ופי' 94; וסורת אש-שוערא' 26: 187 - 189.

95. אחר כך החלפנו את הרעה בטובה ורוחה, וכאשר שבו לאיתנם, אמרו, גם אבותינו פקדו אותם המצוקה והרנחה. על כן הכינו בהם לפתע, ולא הרגישו זאת.
96. לו היו תושבי הערים האלה מאמינים ויראים, היינו פותחים להם שערי ברכה מן השמים ומן הארץ, ואולם הם הכחישו את האותות, על כן הכינו בהם כגמול מעשיהם.
97. האם בטוחים תושבי הערים כי הענש שלנו לא יבוא עליהם בלילה כשהם ישנים?
98. או האם בטוחים תושבי הערים כי הענש שלנו לא יבוא עליהם לאור היום כשהם משתעשעים?
99. או האם בטוחים הם כי לא יפקדו בהם תככי אלה, אין בטוחים מתככי אלה מלבד המפסידים.

קטע 13

100. האם לא התברר לאלה היוֹרְשִׁים את הארץ אחרי תושביה הקודמים, שלו רצינו היינו מענישים אותם על חטאייהם? והיינו אוטמים את לבותיהם ולא היו שומעים? ¹
101. אלו הן הערים אשר ספרנו לך על קורותיהן, ששליחיהן באו אליהן עם הוכחות, אך הם לא רצו להאמין למה שהתכחשו לפני זה. כך אוטם אלה את לבות הכופרים.
102. ולא מצאנו את מרביתם קימו ברית, ומצאנו כמרביתם היו משחתים.
103. אחר כך שלחנו את מוסא (משה) עם אותותינו אל פרעה ונכבדיו, אמנם הם הכחישו אותם, וראה מה היה סופם של המשחיתים.
104. אמר מוסא, הוי פרעה! הנה אני שלוח מאת רבון העולמים.
105. ואני מתחייב שלא אמר על אלה דבר זילת האמת. כבר הבאתי לכם סימן ברור מאת רבונכם, על כן שלח עמי את בני ישראל.
106. אמר (פרעה), אם הבאת סימן, הצג אותו, אם באמת אתה צודק?
107. אז השליך (מוסא) את מטתו והנה הוא נחש ברור (חי),
108. אחר כך הוציא את ידו (מחיקו), והנה לבנה היא בעיני הרואים.
109. אמרו הנכבדים מאנשי פרעה, זהו מכשף ממחה,

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 6 ; סורת אבראהים 14 : 44 - 45 ; סורת טא. הא 20 : 128 ; וסורת אס-סג'דה

קטע 14

110. הוא רוצה להוציאכם מארצכם. (אז פרעה אמר), אם כן, במה אתם מינעצים?
111. אמרו, השנה אותו ואת אחיו (הארון), ושלח שליחים לכל הערים לאסוף,
112. להביא אליך כל מכשף ממחה.
113. המכשפים באו אל פרעה ואמרו, האם נקבל פרס אם ננצח?
114. אמר פרעה, כן, ואתם תהיו מן המקרבים.
115. אמרו המכשפים, הוי מוסא! הברצונך להשליך מטף בראשונה, או שאנחנו נהיה המשליכים?
116. אמר (מוסא), השליכו אתם! כאשר השליכו (את מטותיהם וחבליהם), אחזו את עיני הקהל והפחידוהו וחוללו כשוף עצום.
117. אך אנחנו השרינו למוסא, השליך את מטף, ויבלע את מרמת המכשפים.
118. אז נתגלתה האמת ונתבטלו כל מעשיהם (שקרי המכשפים),
119. וכך נחלו המכשפים תבוסה (ויפרעה ואנשיו) השפלו,
120. ויפלו המכשפים משתחווים (לאללה רבון העולמים).
121. ואמרו, האמנו ברבון העולמים,
122. רבונם של מוסא והארון.
123. אמר פרעה, ההאמנתם לו בלי רשותי? מזמה היא אשר זממתם בעיר להוציא ממנה את תושביה, אך אתם עוד תדעו (מה אעשה בכם?)
124. אכרת את ידיכם ואת רגליכם חליפות (יד ימין עם רגל שמאל ולהפך), ואחר כך אצלב את כלכם.
125. אמרו, סופנו נחזר אל רבוננו.¹
126. אתה כועס עלינו בגלל שהאמנו באותות רבוננו (אללה) כשהגיעו אלינו. רבוננו! הענק לנו סבלנות ותן לנו למוות מתמסרים לך (מסלמים).

קטע 15

127. אמרו נכבדי עם פרעה, התרשה למוסא ועמו להשחית בארץ ולעזב אותך ואת אלהיך? אמר, נהרג את בניהם ונשאיר את נשותיהם חיות, ואנחנו שולטים עליהם.

128. אַז אָמַר מוֹסָא לְבְנֵי עַמּוֹ, בְּקִשׁוּ עֲזָרָה מֵאֵלֶּלָה וְהָיוּ סוֹבְלָנִים, כִּי הָאָרֶץ הִיא לְאֵלֶּלָה וְהוּא יוֹרִישׁ אוֹתָהּ לְמִי שְׂיִרְצָה מֵעַבְדָּיו, וְהִנָּצְחוֹן הַסּוֹפִי יִהְיֶה לִירָאִים.

129. וְהֵם אָמְרוּ, הוֹרַע לָנוּ לִפְנֵי בּוֹאָד, וְאִף אַחֲרֵי בּוֹאָד. אָמַר מוֹסָא, יִתְכּוֹן שְׂרָבוֹנְכֶם רוּצָה לְהַשְׁמִיד אֶת אוֹיְבֵכֶם וּלְהוֹרִישׁ לָכֶם אֶת הָאָרֶץ, וְיִרְאָה כִּיצַד אֶתֶם מִתְּנַהֲגִים.

קטע 16

130. הֵן לִפְנֵים הִבְאֵנוּ עַל עַם פְּרָעָה שְׁנוֹת הַבְּצָרֶת וּמַחֲסוֹר בְּתַנוּכָה, לִמְעַן יִרְתְּעוּ.

131. כְּשֶׁבָּאָה עֲלֵיהֶם שָׁנָה טוֹבָה אָמְרוּ, זֶה מְגִיעַ לָנוּ, אוֹלָם בְּשָׁנָה רַעָה הָיוּ מְטִילִים עַל מוֹסָא וְעַמּוֹ אֶת הָאַחֲרִיּוֹת לָרַע מְזָלָם, אִף עַל פִּי שְׁהַמְזָל הוּא רַק בְּיַד אֵלֶּלָה, אָבָל מִרְבִּיתָם אֵינָם יוֹדְעִים זֹאת.

132. אָמְרוּ (פְּרָעָה וְאַנְשָׁיו), אִם גַּם תָּבִיא אֲלֵינוּ כָּל אוֹת לְפִתּוֹת אוֹתָנוּ, לֹא נֶאֱמִין לָךְ.

133. אַז שָׁלַחְנוּ עֲלֵיהֶם אֶת הַשְּׁטָפוֹן, וְאֶת הָאֲרָבָה, וְאֶת הַכְּנִים, וְאֶת הַצַּרְדִּיעִים, וְאֶת הַדֶּם, אוֹתוֹת מִפְּרֻטִּים, אִךְ הֵם הִתְנַשְּׂאוּ וְהָיוּ אֲנָשִׁים פּוֹשְׁעִים.

134. וְכַאֲשֶׁר בָּא עֲלֵיהֶם הָעֲנֹשׁ מִן הַשָּׁמַיִם, אָמְרוּ, הוּא מוֹסָא! קְרָא לְמַעַנְנוּ אֶל רַבּוֹנֶךָ לְפִי שְׁהוֹדִיעַ לָךְ, וְאִם תִּסְרִי אֶת הָעֲנֹשׁ הַזֶּה מֵעֲלֵינוּ, נֶאֱמִין לָךְ, וְנִשְׁלַח עִמָּךְ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

135. אִךְ כַּאֲשֶׁר גָּלִינוּ אֶת הָעֲנֹשׁ מֵעֲלֵיהֶם לְתַקּוּפָה מְסִימָת, לֹא קִיָּמוּ אֶת הַבְּטָחָתָם.

136. וְאִזּוּ נִקְמְנוּ בָהֶם, וְהִטְבַּעְנוּ אוֹתָם בַּיָּם, כִּי הִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ וְהִסִּיחוּ אֶת דַּעְתָּם מֵהֶם.

137. אַחֵר כִּךְ הוֹרִשְׁנוּ לָעַם שֶׁהָיָה מִשְׁעַבְדֶּךָ אֶת מִזְרָחָה וּמַעֲרָבָה שֶׁל הָאָרֶץ אֲשֶׁר בְּרַכְנוּ,¹ וְהִתְקַיְּמָה בְּמִלּוּאָה הַבְּטָחָתוֹ שֶׁל רַבּוֹנֶךָ לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַל אֲשֶׁר חָכוּ בְּסִבְלָנוֹת עַד שֶׁהִרְסֵנוּ אֶת כָּל מַה שֶּׁבָּנָה וְזָרַע פְּרָעָה וְהָאֲנָשִׁים שָׁלוּ.²

138. וְאִזּוּ הֶעֱבַרְנוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּם, אַחֵר כִּךְ הֵם בָּאוּ אֶל עַם שֶׁהָיוּ מִתְּמַסְרִים לְאֵלִילִים שְׁלֵהֶם. אַז בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אָמְרוּ, הוּא מוֹסָא (מִשָּׁה)! עֲשֵׂה לָנוּ אֵל כָּמוֹ הָאֱלִים שְׁלֵהֶם. וּמוֹסָא אָמַר לָהֶם, אֲנָשִׁים נִבְעָרִים אַתֶּם.

1. ר' סורת אל-קצצ 28 : 5 - 6.

2. ר' סורת אד-דוח'אן 44 : 25 - 28.

139. אֵלֶּה, יַחְרֹב כָּל אֲשֶׁר לָהֶם, וּבִטָּל כָּל אֲשֶׁר עָשׂוּ.

140. וְהוּא אָמַר, הַאֲבָקֶשׁ לָכֶם אֵלֶּה זֹלַת אֵלֶּה אֲשֶׁר בָּחַר בָּכֶם מִבֵּין הָעַמִּים,

141. וְהַצֵּלְנוּ אֶתְכֶם מֵאֲנָשֵׁי פְרָעָה שֶׁהָיוּ מְצִיקִים לָכֶם בְּיָסוּרִים רָעִים, בְּהַרְיַת

בְּנֵיכֶם הַזְּכָרִים וְהַשְׁאָרַת נְשׁוֹתֵיכֶם לַחַיֵּי הָעַבְדּוֹת, וּבָזָאת הַתְּנִסְיָתָם

בְּמִבְחָן עֲצוּם מִרְבוֹנָכֶם?

קטע 17

142. אַחֵר כִּדְּ קִבַּעְנוּ לְמוֹסָא מוֹעֵד אֶתְנוּ, שְׁלוֹשִׁים יָלּוּת וְהוֹסַפְנוּ עֲשָׂרָה

עָלֵיהֶם, וְכִדְּ מָלְאוּ לוֹ אַרְבַּעִים יָלּוּת לְהַפְגֹּשׁ עִם רְבוּנוֹ. (וְלִפְנֵי שֶׁהִלָּךְ

לִפְגִּישַׁת רְבוּנוֹ) אָמַר לְאָחִיו הָאֲרוּן, מָלֵא אֶת מְקוֹמִי בְּהִנְהַגַּת בְּנֵי עַמִּי

וְדַאֵג לְשְׁלוֹמָם וְאַל תִּלָּךְ בְּעַקְבוֹת הַמַּשְׁחִיתִים.

143. כְּאֲשֶׁר בָּא מוֹסָא לַעֲת מוֹעֲדֵנוּ, וְרְבוּנוֹ דִּבֶּר אֵתוֹ. אָמַר, רְבוּנִי! הִרְאֵנִי אֶת

פְּנִיד. אָמַר, לֹא תִרְאֵנִי, וְאוֹלָם הִבֵּט אֶל הָהָר, אִם יִשְׁאַר יָצִיב בְּמִקְוֹמוֹ

אוֹלֵי תִרְאֵנִי. כְּאֲשֶׁר הִתְגַּלָּה רְבוּנוֹ אֶל הָהָר, הִתְמוּטַט הָהָר וְנִעְלַם

מִמְּקוֹמוֹ, וּמוֹסָא נָפַל מִכֶּה רַעַם. וּכְשֶׁהִתְעוֹרֵר, אָמַר, לֵךְ הִשָּׁבַח! הִנְנִי שָׁב

אֵלֶיךָ, וְרֹאשׁוֹן אֲנִי בְּמַאֲמִינִים.

144. אָמַר אֵלֶּה, הוּא מוֹסָא! אֲנִי בַחֲרִיתִיךָ מֵעַל הָאֲנָשִׁים בַּעֲשׂוֹתְךָ הַשְׁלִיחַ שְׁלִי

וּבַדְּבָרִי אֵלֶיךָ. לָכוּ קַח אֶת מַה שֶּׁנִּתְּתִי לָךְ (הַלּוּחוֹת) וְהָיָה מִכִּיר תּוֹדָה.

145. וְכַתְּבֵנוּ לוֹ בַּלּוּחוֹת עַל כָּל דָּבָר וְהִזְהָרָה וּבִאֲוֹר לְכָל דָּבָר (עֲשֵׂה וְאַל תַּעֲשֵׂה),

(וְצִוִּינוּ עָלָיו), אַחֲזוּ בָהֶם בְּכַח, וְצִוָּה לְבָנָי עִמָּךְ לְבַצֵּעַ אֶת הַטּוֹב שֶׁבָּהֶם,

וְאֲנִי אֲרָאָה לָכֶם אֶת מַשְׁכָּנוֹת הַמַּשְׁחִיתִים.

146. אֲנִי אֲרַחֵיק מֵאוֹתוֹתַי אֶת אֵלֶּה הַמִּתְנַשְּׂאִים בְּאַרְץ בְּלִי צֶדֶק, וְאֵף אִם

יָרְאוּ כָּל אוֹת לֹא יִאֲמִינוּ בוֹ,¹ וְאֵף אִם יָרְאוּ אֶת שְׁבִיל הַיָּשָׁר לֹא יֵלְכוּ בוֹ,

אֵד אִם יָרְאוּ אֶת שְׁבִיל הַשְׁחִיתוֹת יֵלְכוּ בוֹ,² זֹאת בְּגִלְל שֶׁהֵם הִכְחִישׁוּ אֶת

אוֹתוֹתֵינוּ וְלֹא שָׁמוּ לֵב לָהֶם.

147. כָּל הַמִּתְכַּחֲשִׁים לְאוֹתוֹתֵינוּ וְאֵינָם מַאֲמִינִים בְּפִגִּישַׁת הָעוֹלָם הַבָּא, לֹא

יִתְקַבְּלוּ מִעֲשֵׂיהֶם, וּלְפִי מַעֲשֵׂיהֶם יִעֲנֶשׂוּ.

1. ר' סורת יונוס : 96 - 97.

2. ר' סורת אל-אנעאם : 6 : 25.

148. בְּנֵי עֲמוֹ שֶׁל מוֹסָא עָשׂוּ בְּהַעֲדָרוֹ עֵגֶל מִהִתְכַּשִּׁיטִים שֶׁלָּהֶם וְלוֹ קוֹל גּוֹעָה.¹
הָאֵם לֹא רָאוּ שְׂאִינוֹ מְדַבֵּר אֵלֵיהֶם וְאִינוֹ מְדִרִיךְ אוֹתָם בְּדִרְכָם?² בַּעֲשׂוֹתָם
אוֹתוֹ עָשׂוּ עוֹל לַעֲצָמָם.

149. וְאֶמְנָם הֵם הִתְחַרְטוּ אַחֵר כִּדְּ כִי רָאוּ שֶׁתַּעֲוֶהוּ, וְאָמְרוּ, אַכֵּן אִם לֹא יִרְחַם
עָלֵינוּ רַבּוּנֵנוּ וְיִסְלַח לָנוּ, נִהְיָה מִן הַמַּפְסִידִים (בְּיוֹם הַדִּין).

150. וְכַאֲשֶׁר חִזַּר מוֹסָא אֶל עַמּוֹ הִיָּה כּוֹעֵס וְזוֹעֵף, אָמַר, רַע הוּא אֲשֶׁר עָשִׂיתָם
אַחֲרַי! כָּל כִּדְּ מִהֵרָ שֶׁכַּחֲתָם אֶת עֲבוֹדַת רַבּוּנְכֶם? אִזְּ הַשְּׁלִידִי אֶת הַלּוּחוֹת,
וְאֶחָז בְּרָאשׁ אֶחָיו וּמִשְׁכּוֹ אֵלָיו. אָמַר (אֶחָיו), בֶּן אֲמִי! הָעַם גָּבַר עָלִי
וְכַמְעַט הִרְגוּ אוֹתִי, אֵל תִּתֵּן לְאוֹיְבִים כִּי יִלְעָזוּ בִּי, וְאֵל תִּשִּׁים אוֹתִי עִם
הַחוֹטְאִים.

151. אָמַר (מוֹסָא), רַבּוּנִי! סִלַּח לִי וּלְאֶחָי וִרְחַם עָלֵינוּ כִּי אֶתָּה הַטּוֹב
שֶׁבְּרַחֲמֵינוּ.

קטע 18

152. אֵלֶּה אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת הָעֵגֶל, זַעֵם רַבּוּנָם יַגַּע בָּהֶם, וַיִּשְׁפְּלוּ בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה,
כִּי כִדְּ נַעֲנִישׁ אֶת הַבּוֹדִים אֱלִילִים.

153. אִזְּ לֹאֵלֶּה שֶׁעָשׂוּ רָעָה וְאַחֵר חִזְרוּ בְּתִשּׁוּבָה וְהֶאֱמִינוּ, לְאַחֵר כָּל זֹאת,
רַבּוּנְךָ סוֹלַח וְרַחוּם.

154. וְכַאֲשֶׁר שָׁכַד זַעֲמוֹ שֶׁל מוֹסָא, לָקַח אֶת הַלּוּחוֹת, שֶׁעָלִיהֶם כְּתוּבִים דְּבָרֵי
הַדִּרְכָּה וְרַחֲמִים לֹאֵלֶּה הִירָאִים אֶת רַבּוּנָם.

155. וְאִזְּ בָּחַר מוֹסָא שְׁבָעִים מִבְּנֵי עַמּוֹ לָעֵת מוֹעֲדָנוּ. וְכַאֲשֶׁר רָעְדָה הָאֲדָמָה
תַּחְתֵּיהֶם, אָמַר (מוֹסָא), רַבּוּנִי! אֵלֹהֵי רָצִית הִשְׁמַדְתָּ אוֹתָם וְאוֹתִי לִפְנֵי
כֵּן. הִתְהַרְגוּ אוֹתָנוּ עֲבוּר מַעֲשֵׂי הַשּׁוֹטִים שֶׁבָּנוּ? אִין זֶה אֵלֶּה מִבְּחֹן מַצִּידִי,
תִּתְּנָהּ בּוֹ אֶת אֲשֶׁר תִּרְצָה וְתִדְרִיךְ אֶת אֲשֶׁר תִּרְצָה. אֶתָּה מְגַנְנוּ, סִלַּח לָנוּ
וְרַחֲמֵנוּ, כִּי אֶתָּה הַטּוֹב בְּסוֹלָחִים.

156. וְכַתֵּב לָנוּ טוֹבָה בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, כִּי חִזְרָנוּ בְּתִשּׁוּבָה אֵלֶיךָ. אָמַר
(לְאֵלֶּה), אַכֵּן אֶפְגַּע בַּעֲנָשִׁי אֶת מִי אֲשֶׁר אֶרְצָה, וְאוֹלָם הַרְחֲמֵנוּת שְׁלִי
מְקִיפָה הַכֹּל,³ אֶכְתֵּב אוֹתָהּ לֹאֵלֶּה הִירָאִים אוֹתִי וְנוֹתְנִים זָכָאת (זְדִקָּה)
וְהַמְאֲמִינִים בְּאוֹתוֹתֵינוּ,

1. ר' סורת טא. הא 20 : 85.

2. ר' סורת טא. הא 20 : 88.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 54 ; וסורת ע'אמר 40 : 7.

157. ההולכים אחרי השליח (מוחמד), הנביא שאינו יודע לקרא ולכתב (אמי), אשר אותו ימצאו כתוב בתורה והאנג'יל. הוא יצוה אותם לעשות את הצדק וימנע אותם מן הרע, ויתיר להם את המטעמים ויאסר עליהם את התועבות, ויסיר את סבלם ועלם מעליהם (שהטילו על עצמם) אשר הכבידו עליהם. רק אלה אשר יאמינו בו ויכבדו אותו ויעזרו לו וילכו אחר האור (הקוראן) אשר הורד לו מן השמים, אלה הם המצליחים.

קטע 19

158. אמר (מוחמד), הוי בני אדם! הנני שליח אלה אל כלכם, אשר לו מלכות השמים והארץ, אין אל זולתו, והוא מחיה וממית. על כן האמינו באלה ובשליחו, הנביא האמי (שאינו יודע לקרא ולכתב), המאמין באלה ובדבריו, ולכו אחריי למען תדרכו לדרך הישר.¹

159. יש בבני עמו של מוסא חבורה אשר תדריך באמת ובה תשפט.²

160. וחלקנו (את בני ישראל) לשנים-עשר שבטים. וכאשר בקש העם מים לשתיית הורינו למוסא, הכה במטף את הסלע. ופרצו ממנו שנים-עשר מעינות, וכל שבט ידע את משקהו.³ ונצל עליהם בענן. ונוריד להם את המן ואת השלל. (ואמרנו), אכלו מן המטעמים שהעניקנו לכם. הם לא גרמו לנו עול (שלא הפירו טובה על החסד שהעניקנו להם), כי אמנם לעצמם גרמו עול.⁴

161. וכאשר נאמר להם, שכונו בעיר הזאת, ואכלו ממנה מכל אשר תאווה נפשכם, אדאמרו, "חטה", והכנסו בשער משתחווים,⁵ למען נסלח לכם את חטאיכם, ונרבה את שכר עושי הטוב.

162. ואולם הכופרים מביניהם אמרו דבר שונה מאשר נאמר להם להגיד, על כן שלחנו עליהם ענש מן השמים, בגלל כפירתם.

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 20 ; סורת אל-אנעאם 6 : 19 ; וסורת הוד 11 : 17.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 121 ; סורת אאל עמראן 3 : 113, ופ' 199 ; סורת אל-אסרא' 17 : 107 - 109 ;

וסורת אל-קצצ 28 : 52 - 54.

3. ר' סורת אל-בקרה 2 : 60.

4. ר' סורת אל-בקרה 2 : 59.

5. ר' סורת אל-בקרה 2 : 58.

קטע 20

163. וּשְׁאַל אוֹתָם (הַיְּהוּדִים) עַל אוֹדוֹת הָעִיר אֲשֶׁר שָׁכְנָה עַל חוּף הַיָּם, הֵם (תוֹשְׁבֵיהָ) חָלְלוּ אֶת הַשְּׁבֵת, כִּי דָּגִי הַיָּם עָלוּ עַל פְּנֵי הַיָּם בַּיּוֹם הַשְּׁבֵת, וְאֵלוּ בְּזִמְּתֵים אֲשֶׁר לֹא שָׁבְתוּ הַדָּגִים לֹא בָּאוּ. כִּי כָּכָה הֵעֲמִדְנוּ בְּנִסְיוֹן אֶת הַמְּשַׁחֲתִים.¹
164. חֲבוּרָה מִבְּנֵי־הֶם אָמְרָה, לָמָּה אַתֶּם מְטִיפִים לְאַנְשִׁים אֲשֶׁר אֱלֹהָ עוֹמֵד לְהַשְׁמִידָם אוֹ לַעֲנֹשׁ אוֹתָם בְּעֶנֶשׁ גָּדוֹל! אָמְרוּ, לְמַלּוּי חוֹבְתֵנוּ כָּל־פִּי רְבוּנְכֶם, וַיִּתְּכֵן שְׁתֵּהִיָּה בָּהֶם יִרְאַה.
165. כַּאֲשֶׁר שָׁכְחוּ אֶת אֲשֶׁר הִזְכֵּר לָהֶם, הִצְלֵנוּ אֶת אֱלֹהָ אֲשֶׁר אָסְרוּ אֶת הָרֶעַ, וְהִעֲנִשְׁנוּ אֶת הַפּוֹשְׁעִים בְּעֶנֶשׁ קָשָׁה עַל פֶּשַׁעִם.
166. וְכַאֲשֶׁר הִמְשִׁיכוּ לַעֲשׂוֹת אֶת הָאִסּוּר שֶׁהִטֵּל עֲלֵיהֶם, אָמְרָנוּ לָהֶם, הֵיוּ קוֹפִים בְּזוּיִים.²
167. רְבוּנָךְ הַכְרִיז, כִּי עַד יוֹם תַּחֲיִית הַמֵּתִים יִשְׁלַח עֲלֵיהֶם אוֹיְבִים שְׂנֵאִיקוּ לָהֶם בְּיִסּוּרִים קָשִׁים. רְבוּנָךְ מֵהִיר-בְּעֶנֶשׁ, וְהוּא אֵף סוֹלַח וְרַחוּם.
168. אַחֵר כִּךְ חָלַקְנוּ אוֹתָם (בְּנֵי יִשְׂרָאֵל) בְּאַרְצָ עֲדוֹת, בָּהֶם יֵשׁ הָעוֹשִׁים הַיָּשָׁר, וּבָהֶם יֵשׁ לֹא כֵן (יַעֲשׂוּ), וְנִסְיָנוּ אוֹתָם בְּטוֹבוֹת וּבַרְעוֹת אוֹלִי יָשׁוּבוּ.
169. הַדּוֹרוֹת שֶׁבָּאוּ אַחֲרֵיהֶם (חֲלוּפֵי רַע) אָמְנָם יָרְשׁוּ אֶת הַסֵּפֶר, אֵךְ יַחַד עִם זֶה הָיוּ לוֹקְחִים הִנָּחוֹת מִמָּה שֶׁהִזְדַּמְּנוּ לָהֶם מִחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה (אִם הוּא מִתֵּר אוֹ לֹא),³ וְאוֹמְרִים, וְדָאִי יִסְלַח לָנוּ. וְאוֹלָם אִם יִמְצָאוּ אוֹתוֹ הַדָּבָר יִקְחוּ אוֹתוֹ.⁴ הָאֵם לֹא קִבְּלוּ אֶת הַבְּרִית בְּסֵפֶר (הַתּוֹרָה) לֹאמַר עַל אֱלֹהָ אֶת הָאֲמֶת לְבַדָּה? הֵם אֱלֹהָ שֶׁלְּמַדּוֹ אֶת הַסֵּפֶר וְעָסְקוּ בוֹ. חַיֵּי הָעוֹלָם הֵבִיא טוֹבִים יוֹתֵר (מִחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה) לִירְאִים. הָאֵם לֹא תִבְּיִנוּ?
170. וְאֱלֹהָ הַמַּחְזִיקִים בְּסֵפֶר וְהַמְקִימִים אֶת הַתִּפְּלָה, אֲנַחְנוּ לֹא נִקְפָּח אֶת שְׁכָרֵם שֶׁל עוֹשֵׂי הַיָּשָׁר.
171. וְכַשֶּׁעָקְרָנוּ אֶת הָהָר וְנִשְׁאַנּוּ אוֹתוֹ כְּסוֹכֵךְ מֵעֲלֵיהֶם,⁵ עַד כִּי חָשְׁבוּ כִּי נוֹפֵל הוּא עֲלֵיהֶם. (צוּינוּ עֲלֵיהֶם), אֲחִיזוּ בַכֶּת בְּאֲשֶׁר נָתַנוּ לָכֶם (הַתּוֹרָה) וְזָכְרוּ אֶת אֲשֶׁר בָּהּ לְמַעַן תִּירָאוּ (אֱלֹהָ).

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 65.

2. העונש היה רק נגד אלה שחללו את השבת. דור אחד בלבד.

3. ר' סורת מרים 19: 59.

4. כלומר, אחרי דעתם כי חטאו, ואמרו, «כי יסולח להם», שבו ולקחו עוד כפלים מהאסור.

5. ר' סורת אנ-נסא' 4: 154.

קטע 21

172. וְכֹאֲשֶׁר רְבוּנָךְ נָטַל מִבְּנֵי הָאָדָם, מִגְבִּיֵּיהֶם, אֶת יוֹצְאֵי חִלְצֵיהֶם,¹ וְהַעֲדֵד אוֹתָם עַל עֲצָמָם, הַמַּעֲדִידִים אֹתָם שְׁאֵנֵי רְבוּנְכָם? וְהֵם עָנוּ, אֲמָנָם כֹּן, מַעֲדִידִים אֲנַחְנוּ. (כָּל זֶה עֲשִׂיתִי) לְמַעַן שְׁלֹא תֹאמְרוּ בַּיּוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים, לֹא שָׁמְנוּ לָב לָזֶה.
173. אוֹ שְׁלֹא תֹאמְרוּ, אֲבוֹתֵינוּ הָיוּ פְּגָנִיִּים לְפָנֵינוּ, וְאֲנַחְנוּ רַק צָאֲצָאִים אַחֲרֵיהֶם. הֵאֵם תַּעֲנִישׁ אוֹתָנוּ עַל הַחֲטָא שֶׁל הַכּוֹפְרִים?
174. כִּד נִבְהִיר אֶת הָאוֹתוֹת בַּמִּפְרָט, כְּדִי שְׁיַחֲזְרוּ (מַעֲבֹדֹת הָאֱלִילִים לַעֲבֹדֹת אֱלֹהֵה).
175. קְרֵא לָהֶם אֶת הַסִּפּוּר שֶׁל הָאִישׁ אֲשֶׁר נָתַנוּ לוֹ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ וְאוֹלָם הוּא הַסֵּתֵלֵק מֵהֶם, וְהִשְׁטֹן רֹדֵף אוֹתוֹ וְהָיָה מִן הַתּוֹעִים.
176. אֲלוֹ רְצִינוּ, הֵינּוּ מְרֹמְמִים אֶת הַמַּעֲמָד שֶׁלֹּו בְּהֶאֱמִינוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ, אֲדָּה הוּא נָטָה לַחַיִּי הָעוֹלָם הַזֶּה וְלִיצְרָיו. אָדָם כָּזֶה נִמְשָׁל לְכָלֵב אֲשֶׁר בִּין אִם תִּתְקַף אוֹתוֹ וּבִין אִם תִּנָּחַל לוֹ יִנָּשֵׁם בַּכְּבֹּדוֹת. לְזֹאת נִמְשָׁלוּ מִכְחִישֵׁי אוֹתוֹתֵינוּ. עַל כֵּן סִפֵּר אֶת הַסִּפּוּר לְמַעַן יִזְכְּרוּ.²
177. מָה רַע הַמִּשְׁלָּה שֶׁל אֱלֹהֵי שְׁהִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ, וְאוֹלָם רַק לַעֲצָמָם יִגְרְמוּ עוֹל.
178. אֶת מִי שֶׁאֱלֹהֵי מִדְרִיךְ הוּא הַמְדְרִיךְ, וְאֶת מִי שֶׁהוּא מֵתָעָה, אֱלֹהֵי הַמִּפְסִידִים.
179. וְכִבֵּר בָּרָאוּ לְגִיהֵנָם רַבִּים מִבֵּין הַג'וֹ (הַשְּׂדִים) וּבְנֵי אֲנוּשׁ בְּעָלֵי שֶׁכֶל אֲמָנָם הֵם לֹא מְבִינִים, עֵינֵיהֶם לֹא יִרְאוּ, אֲזִנֵּיהֶם לֹא יִשְׁמָעוּ. הֵם דּוֹמִים לְבִהְמוֹת, וְהֵם תּוֹעִים אִף יוֹתֵר. אֱלֹהֵי הַמִּבְלָתִי זֵהִירִים.³
180. לְאֱלֹהֵי שִׁיכִים הַשְּׁמוֹת הַיְפִים, עַל כֵּן קָרְאוּ לוֹ בָּהֶם, וְעִזְבוּ אֶת אֱלֹהֵי הַמִּסְלָפִים בַּשְּׁמוֹת הַיְפִים שֶׁלוֹ. הֵם יִקְבְּלוּ אֶת הָעֹנֵשׁ הַמֵּתָאִים לְמַעֲשֵׂיהֶם.
181. בֵּין אֱלֹהֵי שְׁבָרָנוּ מִן הַג'וֹ וּבְנֵי אֲנוּשׁ יֵשׁ חִבּוּרָה נוֹהֲגִים עַל פִּי הָאֱמֶת וְעַל פִּיהֶי יַעֲשׂוּ צֶדֶק.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6: 133, ופ' 165; וסורת אנ-נמל 27: 62.

2. ר' סורת אל-בקר 2: 6; וסורת את-תובה 9: 80.

3. ר' סורת אל-בקר 2: 18, ופ' 171; סורת אל-אנפאל 8: 23; סורת אל-חג' 22: 46; סורת אז-זוהר 7: 43.

43: 36 - 37; וסורת אל-אחקאף 46: 26.

קטע 22

182. אַמְנָם אֵלֶּה שֶׁהִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ, נָבִיא אוֹתָם בְּהַדְרָגָה לִידֵי עֵנֶשׁ מִבְּלִי לְדַעַת מֵאֵין בָּא עֲלֵיהֶם הָעֵנֶשׁ.¹
183. וְלַמְרוֹת שֶׁאֲנִי נוֹתֵן לָהֶם אַרְכָּה, וְאוֹלָם מִזְמַתִּי אֵיתְנָה הִיא.
184. הָאֵם לֹא חָשְׁבוּ כִּי אֵין בְּאִישׁ שְׁלֵהֶם (הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) כָּל שְׁנֵעוֹן, וְאֵין הוּא אֶלָּא מִזְהִיר גְּלוּי?²
185. הָאֵם לֹא יָרְאוּ אֶת מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל דָּבָר שֶׁבָּרָא אֱלֹהָ, וְכִי קָרוֹב כְּבָר סוֹפֶם? וְלֹאחֵר כָּל זֹאת (אֲזַהֲרֶת הַקּוֹרְאִין), לְאִיזוֹ אֲזַהֲרָה הֵם יִאֲמִינוּ?
186. מִי שֶׁאֱלָלָה יִתְעָה, אֵין לוֹ מִדְרִיד, וְהוּא יִשְׁאִיר אוֹתָם תּוֹהִים בְּכַפִּירָתָם.³
187. (הַכּוֹפְרִים) שׁוֹאֲלִים אוֹתָךְ (מוֹחֲמַד) עַל שְׁעַת הַדִּין מִתִּי תְּבוּא?⁴ אָמַר, רַק רְבוּנִי יוֹדֵעַ זֹאת, וְרַק הוּא יְגַלֶּה מוֹעֲדָה. הָעֶצְמָה שֶׁלָּה כְּבִדָּה מְאוֹד בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְלֹא תְּבוּא עֲלֵיכֶם אֶלָּא לִפְתָּע. הֵם שׁוֹאֲלִים אוֹתָךְ כְּאֵלוּ אֲתָה מַעֲנֶנּוּ לְדַעַת מִתִּי תְּבוּא. אָמַר, רַק לְאֱלָלָה הִידֵעַ עָלֶיךָ, וּמִרְבִּית הָאֲנָשִׁים לֹא יוֹדְעִים אֶת הָאֱמֶת הַזֶּה.
188. אָמַר, אֵין בִּיכְלָתִי לְהַבִּיא תוֹעֵלַת לְעֶצְמִי אוֹ לְהַעֲבִיר רָעָה מֵעָלִי, בְּלִי רִצּוֹן אֱלֹהָ, וְלוֹ יִדְעִתִּי אֶת הַנִּסְתֵּר הֵייתִי מְרַבָּה טוֹבָה לְעֶצְמִי וְהָרַע לֹא הָיָה פּוֹגֵעַ בִּי. אֵין אֲנִי אֶלָּא מִזְהִיר וּמְבַשֵּׁר לְאֲנָשִׁים מֵאֲמִינִים.

קטע 23

189. הוּא (אֱלֹהָ) אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם מִנֶּפֶשׁ אַחַת וּמִמֶּנָּה עָשָׂה לוֹ (לְאָדָם) בֵּת זוּג לְשֹׁכֵן עִמָּה, וְכַאֲשֶׁר הִזְדוּג אֲתָה, וְהִיא נִכְנָסָה לְהַרְיוֹן, בְּהַתְחַלָּה הָיָה קָל מִשָּׂא הַרְיוֹנָה, אֲדָּ כַּאֲשֶׁר הַרְיוֹנָה נַעֲשָׂה כְּבִד הַזּוּג הַתְּפַלְלוּ אֶל אֱלֹהָ רְבוּנִים וְאָמְרוּ, אִם תִּתֵּן לָנוּ בֵּן טוֹב נְהִיָּה מְאוֹד מוֹדִים לָךְ.
190. אוֹלָם כַּאֲשֶׁר נָתַן לָהֶם בֵּן טוֹב, שִׁתְּפוּ לוֹ שִׁתְּפִים, וְיַחֲסוּ לָהֶם חֵלֶק בְּאֲשֶׁר נָתַן לָהֶם. אָכֵן יִתְעַלָּה אֱלֹהָ עַל אֲשֶׁר יִשְׁתְּפוּ לוֹ.
191. וְכִיצַד יִצְרְפוּ לוֹ מֶה שֶׁאִינוּ יָכוֹל לְבָרָא, וְאֲשֶׁר הֵם עֲצָמָם נִבְרָאִים?
192. וְאִינֶם יָכוֹלִים לַעְזֹר לָהֶם, וְאֵף לֹא לַעְזֹר לְעֶצְמָם.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 44 - 45.

2. ר' סורת סבא' 34 : 46 ; וסורת את-תכויר 81 : 22.

3. ר' סורת ינוס 10 : 101.

4. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 38 ; סורת אל-אחזאב 33 : 63 ; וסורת אש-שורא 42 : 18.

193. ואם תקראו להם לבוא אל דרך הישר, לא ילכו אחריכם. אחת היא לכם אם תקראו להם או אם תהיו שקטים.
194. אכן אלה אשר תקראו אליהם מבלעדי אלה, עבדים לאלה הם כמזכרם. קראו להם וראו אם יענו לכם אם באמת אתם צודקים.
195. האם יש להם רגלים שבהן ילכו, או ידים שבהן יתפשו בלח, או עינים לראות בהן, או אזנים לשמע בהן? אמר, קראו אל שתיכם, והתנכלו לי, ואל תתנו לי שהות.
196. אלה הוא המגן שלי אשר הוריד את הספר (הקוראן) מן השמים, והוא מגן הישרים.
197. וכי אלה אשר תקראו אליהם זולתו אינם יכולים לעזר לכם ולא לעצמם.
198. אם תקראו להם לבוא אל דרך הישר, לא ישמעו, ואתה תראה אותם כאלו הם מביטים אליך, אך לא יראו.
199. קבל את ההתנהגות היפה מן האנשים, וצוה על הטוב והמקבל, והתרחק מן הבועזים.
200. ואם השטן ינסה לפתות אותך, בקש עזרה מאללה השומע והיודע.
201. היראים, אם השטן ינסה לפתות אותם, נזכרים (בעבודתם לאללה), והנה הם רואים את דרך הישר.
202. ואלו אחיהם (של השטנים) הושיטו עזרה לכוֹפְרִים להמשיך בכפָּרם ולא הרפו.
203. אם לא תביא להם (לכוֹפְרִים) אות, יאמרו, מדוע לא תמציאיהו בעצמך? אמר, אני נוהג לפי מה שהשָׁרָה אלי מעם רבוני. והקוראן הוא השָׁרָה מרבוֹנְכֶם כְּדִי לְהַאִיר עֵינֵיכֶם, ולהביא הִדְרָכָה ורחמים למאמינים.
204. וכשהקוראן נקרא לפניכם, האזינו לו והקשיבו למען תרחמו.
205. והזכר בלבד את רבוֹנְךָ בְּקֹר וּבְעֶרְב בִּירָאָה ופחד, ואל תשא קולך, ואל תהיה מן המזלזלים.
206. אלה (המלאכים) הנמצאים עם רבוֹנְךָ לא יתנשאו מלעבד אותו, והם משבחים אותו, וסוגדים לו.

8

סִוְרַת אֶל-אַנְפָּאֵל שְׁלַל הַמִּלְחָמָה

סורה זו קיבלה את שמה «אל-אנפאל, שְׁלַל הַמִּלְחָמָה» מפסוק אחד וכו'. פסוק זה ועוד פסוקים הורדו לסדר את עניני שלל המלחמה וחלוקתו בין הלוחמים, משום שזו היתה הפעם הראשונה אשר בה המוסלמים נצחו על אויביהם אנשי מכה וקבלו שלל מלחמה. הורדה במדינה, אחרי סורת אל-בקרה 2, ופסוקיה שבעים וחמישה. קיבלה את שמה «שְׁלַל הַמִּלְחָמָה» מפסוק אחד.

סורת אל-אנפאל 8

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמָן וְהֶרְחוּם

קטע 1

1. (הַמְסַלְּמִים) שׁוֹאֲלִים אוֹתָךְ (הַנְּבִיא) אוֹדוֹת הַשָּׁלָל. אָמַר, הַשָּׁלָל שִׁינָּךְ לְאֱלֹהֵה וּלְשָׁלִיחַ, עַל כֵּן יֵרָאוּ אֶת אֱלֹהֵה, וְהַשְׁלִימוּ בֵּינֵיכֶם, וְצִיְתוּ לְאֱלֹהֵה וּלְשָׁלִיחוֹ אִם מֵאֲמִינִים אַתֶּם.
2. אֲכֹן הַמֵּאֲמִינִים הֵם אֵלֶה בְּאֶשֶׁר יִזְכֵּר אֱלֹהֵה, יִמְלָאוּ לְבוֹתֵיהֶם מוֹרָא,¹ וּבִהֲקָרָא אוֹתוֹתָיו לְפָנֵיהֶם, יוֹסִיפוּ לָהֶם אֱמוּנָה, וְעַל רְבוּכָם יִשְׁעֲנוּ.²
3. וְאֶשֶׁר יִקִּימוּ אֶת הַתְּפִלָּה וְיוֹצִיאוּ (צִדְקָה) מִמֶּה שֶׁהֶעֱנִקְנוּ לָהֶם.
4. אֵלֶה הֵם הַמֵּאֲמִינִים הָאֲמִתִּיִּים, לָהֶם מַעֲלוֹת אֲצֹל רְבוּכָם, וְסִלִּיחָה, וּפְרִנְסָה בְּיַד נְדִיבָה (לְעַד בְּגֵן עֵדֶן).³
5. כְּשֶׁהוֹצִיאָךְ רְבוּכָךְ מִבֵּיתְךָ (בְּמַדִּינָה) עִם הָאֱמֶת,⁴ קְבוּצָה מִן הַמֵּאֲמִינִים לֹא רָצְתָה בְּזֹאת.⁵
6. הֵם מִתְנַפְּחִים אִתְּךָ עַל הָאֱמֶת (שֶׁל הַמִּלְחָמָה) לְאַחַר שֶׁהִתְבָּרְרָה לָהֶם, כְּמוֹ שֶׁהֵם מוֹבִלִים לְמֹנֶת כְּאֵלוֹ הֵם רֹאִים אוֹתוֹ.
7. אַךְ בְּאֶשֶׁר אֱלֹהֵה הִבְטִיחַ לָכֶם נֶצַח וְנִצְחוֹן בְּאַחַת מִהִקְבוּצוֹת, רָצִיתֶם שֶׁתִּהְיֶה זֶה הָאֶחָת הַבְּלִתִּי מִזֵּינֶת, וְאוֹלַם אֱלֹהֵה רָצָה לְהַקִּים אֶת הָאֱמֶת בְּדִבְרֵיו וּלְהַבִּיס אֶת הַכּוֹפְרִים,
8. כִּךְ כְּדִי לְהַקִּים אֶת הָאֱמֶת (שֶׁל הָאִסְלָאם) וּלְבַטֵּל אֶת הַהֶבֶל (שֶׁל הַכְּפִירָה), עַל אֵף הַתִּנְגְּדוֹת הַכּוֹפְרִים.
9. וּכְשֶׁקָרְאֲתֶם אֶת רְבוּכְכֶם לְעִזְרָה וְהוּא נַעֲנָה לָכֶם,⁶ אֲנִי אֶשְׁלַח לְעִזְרַתְכֶם אֶלְף מִלְאָכִים אֲשֶׁר יָבוֹאוּ בְּזָה אַחֵר זֶה.

1. ר' סורת את-תובה 9 : 124.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 135.

3. ר' סורת אאל עמראן 3 : 163 ; סורת אל-חגי' 21 : 50 ; וסורת אנ-נאעזאת 79 : 4 - 5.

4. הוציאך ריבונך מביתך במדינה, אל הקרב בבדר. המרחק בין מדינה ובדר הוא בערך 250 קילומטרים. אני נסעתי את המרחק הזה בשנת 2014 במכונית מודרנית ולא על גמל כפי שנסע הנביא (ברכת אללה ושלומו עליו) וחבריו.

5. קבוצה לא רצתה בזאת : לא רצתה לצאת לקרב בבדר. ר' סורת אל-בקרה 2 : 216.

6. אנשי מכה היו אלף והמוסלמים רק שלוש מאות. הנביא מוחמד התפלל אל אללה לתת נצחון למוסלמים.

10. זו היתה בשורה מאללה למען יבטחו לבויתכם בה, ואולם הנצחון מאת אללה לבדו הוא. כי אללה עוזו וחכם.

קטע 2

11. הוא הביא עליכם תנומה כהרגעה לכם מאתו, ¹ והוריד עליכם מים מן השמים למען יטהר אתכם בהם ולמען לנקות אתכם מטמאת השטן, וכדי שיחזק את לבויתכם ויצביב איתן את רגליכם.
12. רבונו אמר למלאכים, אני עמכם, על כן חזקו את המאמינים. אני אטיל אימה בלבבות הכופרים, ואתם הכו מעל לצוארים (ראשים) וחתכו להם כל איבר. ²
13. כל זה קרה לכופרים משום שהם התנגדו לאללה ולשליחו. וכל המתנגד לאללה ולשליחו, הנה אללה עונש קשות (בעולם הזה ובעולם הבא).
14. זהו (הענש) בשבילכם, טעמו אותו בחיים. ולכופרים גם מחכה הענש של האש (בעולם הבא).
15. הוי המאמינים! בפוגשכם את הכופרים בקרב פנים אל פנים אל תפנו להם ערף,
16. כי מי שיפנה להם ערף, פרט לצרף תמרויו קרבי או הצטרפות לגדוד, יעלה על עצמו זעם אללה, ומעונו יהיה הגיהנם, ושם יהיה סופו הפור.
17. ולא אתם הרגתם אותם (הכופרים של מכה), אבל אללה הרג אותם, ואתה (הנביא) לא השלכת (את העפר בפני הכופרים), כי אם אללה השליך, זאת למען יתנסו המאמינים בנסיון חסד מעמו. אללה שומע ויודע. ³
18. כל זה מאללה והוא מתיש את מזמות הכופרים.
19. (כופרי מכה!) אם רציתם בנצחון (על המוסלמים) הרי הם נצחו אתכם, ואם תפסיקו להלחם (במוסלמים) ייטב לכם, כי אם תחזרו להלחם נלחם גם אנחנו, ואז לא יועילו לכם הגדודים שלכם גם אם ירבה מספרם. כי אללה עם המאמינים.

1. אללה הביא התנומה על המוסלמים גם בקרב של אוחד אשר קרה שנה אחרי הקרב של بدر. ר' סורת אאל עמראן 3 : 154.

2. ר' סורת מוחמד 47 : 4.

3. ר' סורת אאל עמראן 3 : 123.

קטע 3

20. הוּי המֶאֱמִינִים! צִיתוּ לְאַלְלָה וּלְשָׁלִיחוֹ וְאַל תִּנְטְשׁוּ אוֹתוֹ כֹּל עוֹד אֲתֶם שׁוֹמְעִים (אֶת הַקּוּרְאָן נִקְרָא לְפִנִּיכֶם),
21. וְאַל תִּהְיוּ כְּאַלְהָה (הַכּוֹפְרִים) הָאוֹמְרִים, שְׁמַעְנוּ, וְהֵם בְּאֵמַת לֹא שׁוֹמְעִים.
22. הַיְצוּרִים הָרָעִים בְּיוֹתֵר לְפָנֵי אֱלֹהָה הֵם הַחֲרָשִׁים וְהָאֱלָמִים אֲשֶׁר לֹא יִבְיִנוּ.¹
23. אֱלוֹי יָדַע אֱלֹהָה שֵׁיִשׁ בָּהֶם מִשְׁהוֹ טוֹב, הִיָּה מִרְשָׁה לָהֶם לְשִׁמְעָ, אֲדָּ לוֹ גַּם הִיָּה מִרְשָׁה לָהֶם לְשִׁמְעָ, הִיוּ פּוֹנִים עֶרְף מִבְּלִי לְשִׁמְעָ (אֶת דְּבָרֵי הַנְּבִיא).
24. הוּי המֶאֱמִינִים! הֶעֱנוּ לְאַלְלָה וּלְשָׁלִיחַ בְּקוּרְאוֹ אֲתֶכֶם כִּשְׁהוּא מַעֲנִיךְ לָכֶם חַיִּים, וּדְעוּ כִּי אֱלֹהָה מִפְרִיד בֵּין הָאָדָם וּבֵין לָבּוֹ,² וְכִי אֱלֹוֹ תִאֲסָפוּ.
25. שְׁמְרוּ עַל עַצְמְכֶם מִפְּנֵי מִבְּחֹן הַפּוֹגֵעַ לֹא רַק בַּחוּטָאִים שֶׁבִּינֵיכֶם (לְבָדָם), וּדְעוּ כִּי אֱלֹהָה מַעֲנִישׁ קָשָׁה.
26. וְזָכְרוּ כִּשְׁהִיִּיתֶם מַעֲטִים וְנִרְדָּפִים בְּאַרְץ (בְּמִכָּה) וּמִפְּחָדִים פֶּן יַחֲטֹפוּ אֲתֶכֶם הָאֲנָשִׁים, וְהִנֵּה נָתַן לָכֶם מִקְלָט וְחֹזֶק אֲתֶכֶם בְּעִזָּתוֹ (בְּבִדָּר), וּפְרָנֵס אֲתֶכֶם בְּמִטְעָמִים לְמַעַן תּוֹדוּ לוֹ.
27. הוּי המֶאֱמִינִים! אַל תִּבְגְּדוּ בְּאַלְלָה וּבְשָׁלִיחַ, וְאַל תִּבְגְּדוּ בְּיוֹדְעֵי בְּאַשֶׁר הִפְקֹד בִּידֵיכֶם.
28. וּדְעוּ כִּי הֵהוּן שְׁלָכֶם וּבִנֵּיכֶם הֵם רַק מִבְּחֹן לָכֶם, וְאַצֵּל אֱלֹהָה הַשָּׂכָר הָעֶצוֹם.

קטע 4

29. הוּי המֶאֱמִינִים! אִם רַק אֱלֹהָה תִּירָאוּ, הוּא יִתֵּן לָכֶם פּוֹרְקָאן³ (הַבְּחִנָּה בֵּין אֵמַת לַהֲבֵל), וַיִּכְפֹּר עַל מַעֲשֵׂיכֶם הָרָעִים וַיִּסְלַח לָכֶם, כִּי אֱלֹהָה רַב-חֶסֶד.
30. (זָכֹר מוֹחֲמַד!) כִּשְׁהַכּוֹפְרִים זָמְמוּ לְאַסֹּר אוֹתָדָּ, אוֹ לְהִרְגֹּ אוֹתָדָּ, אוֹ לְהַגְלוֹת אוֹתָדָּ. הַכּוֹפְרִים זָמְמוּ וְאַלְלָה זָמַם וְהוּא הַטּוֹב שֶׁבְּזוֹמָמִים.

1. ר' סורת אל-בקרہ 2 : 18, ופ' 171.

2. ר' סורת קאף 50 : 16.

3. ר' סורת אאל עמראן 3 : 4.

31. כְּאֶשֶׁר אוֹתוֹתֵינוּ נִקְרְאִים לִפְנֵיהֶם (הַכּוֹפְרִים), הֵם אוֹמְרִים, כְּבָר שְׁמַעְנוּ זֹאת, וְלוֹ רְצִינוּ הֵינּוּ גַם אֲנַחְנוּ אוֹמְרִים כְּמוֹתוֹ, כִּי אֵין אֵלָה אֶלָּא אַגְדוֹת הַקְּדָמוֹנִים.¹
32. וְזָכַר כְּאֶשֶׁר אָמְרוּ (הַכּוֹפְרִים), הוּא אֵלָלָה! אִם זֹאת הִיא הָאֱמֶת שֶׁלָּךְ, אָז הַמָּטָר עָלִינוּ אֲבָנִים מִן הַשָּׁמַיִם, אוּ הִבָּא עָלֵינוּ עֲנָשׁ מִכְּאִיב.²
33. אֲבָל אֵלָלָה לֹא הָיָה מַעֲנִישׁ אוֹתָם כָּל זְמַן שֶׁהָיְתָה אֵתָהּ (מוֹחֲמַד) נִמְצָא בִּינֵיהֶם, וְכֵן לֹא הָיָה מַעֲנִישׁ אוֹתָם כָּל עוֹד הֵם מִבְּקָשִׁים סְלִיחָה.
34. וְלָמָּה שָׁלָא יַעֲנִישׁ אוֹתָם אֵלָלָה, בְּזַמַּן שֶׁהֵם מוֹנְעִים אֶת הַמַּאֲמִינִים מִלְּהַתְּפִלָּל בַּמִּסְגָּד הַקָּדוֹשׁ? הֵם לֹא מַמְנִים עָלָיו. הַמַּמְנִים עָלָיו בָּאֵמֶת הֵם הַיִּרְאִים, אֲדָּ מִרְבִּיתָם אֵינֶם יוֹדְעִים.³
35. תִּתְּפֹלְתֶם (הַכּוֹפְרִים) לְכַד הַבַּיִת (הַכְּעָבָה) אֵינָהּ אֶלָּא צָפָצוֹף פָּה וּמַחִיאַת כַּפַּיִם, לָכֵן טַעַמּוּ אֶת הָעֲנָשׁ עַל כְּפִירְתְּכֶם.
36. הַכּוֹפְרִים מוֹצִיאִים אֶת הָעֶשֶׂר שֶׁלָּהֶם כְּדִי לְמַנַּע מֵאֲנָשִׁים לָלֶכֶת בְּשָׂבִיל שֶׁל אֵלָלָה. הֵם יוֹסִיפוּ לְהוֹצִיא אוֹתוֹ, וּלְבַסּוֹף יִהְיֶה לְצַעַר בְּשָׂבִילָם, וּלְאַחַר מִכֵּן הֵם יוֹכְסוּ וְהַכּוֹפְרִים יֵאָסְפוּ אֶל גִּיהֶנָּם.
37. עַל מִנַּת שֶׁאֵלָלָה יִבְחִין בֵּין הָרַע וּבֵין הַטּוֹב, וְיַעֲרֹם אֶת הָעֶשֶׂר הָרַע וּבַעֲלָיו הָרָשָׁעִים בַּעֲרָמָה גְּדוֹלָה וְיִשְׁלִיךְ אֶת הַכֹּל אֶל תוֹךְ גִּיהֶנָּם, כִּי כָּל אֵלָה (הַכּוֹפְרִים) הֵם הַמַּפְסִידִים.⁴

קטע 5

38. אָמַר לְכּוֹפְרִים, כִּי אִם יִחַדְּלוּ מִן הַכְּפִירָה, יִסְלַח לָהֶם כָּל אֲשֶׁר עָשׂוּ בַּעֲבָר (אִם יִתְּאֶסְלְמוּ), אֲדָּ אִם יָשׁוּבוּ (לְכַפֵּר), הֲרִי כְּבָר נַעֲנִשׁוּ בַּעֲבָר כּוֹפְרִים כְּאֵלָה,
39. הַלְחַמּוּ בָּהֶם עַד אֲשֶׁר לֹא תִהְיֶה כְּפִירָה יוֹתֵר, וְתִהְיֶה הָאֱמוּנָה רַק לְאֵלָלָה. וְאִם יֵאֱמִינוּ, הֲרִי אֵלָלָה רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיהֶם,⁵

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 5 - 6.

2. ר' סורת אש-שוּעֵרָא' 26 : 187; סורת אל-עִנְכַּבּוֹת 29 : 53; סורת צֹאד 38 : 16; וסורת אל-מַעֲרָא' 70 : 1 - 3.

3. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2 : 217; וסורת את-תּוֹבָה 9 : 16 - 17.

4. ר' סורת אַל עִמְרָאן 3 : 142, ופי' 166 - 167, ופי' 179; סורת את-תּוֹבָה 9 : 16; סורת יוֹנוּס 10 : 28; סורת אֶר-רֹם 30 : 14, ופי' 43; וסורת יֵא. סין 36 : 59.

5. ר' סורת את-תּוֹבָה 9 : 5, ופי' 11.

40. ואם ימשיכו בכפירתם, דעו כי אלה הוא המגן עליכם, והוא הטוב במגנים ובעוזרים.

חלק 10

41. דעו כי החמש מכל השלל אשר יפל בידיכם מהאויב שיף לאלה ולשליח ולקורביו (של השליח), וליתומים, ולמסכנים, ולנוסעים רחוק מן הבית, אם מאמינים אתם באלה ובמה שהורדנו לעבדנו (מוחמד) מן השמים ביום הפירקאן (יום בדר), ביום אשר נפגשו שני המחנות (המסלמים והכופרים של מכה). ואלה הוא הכל-יכל.

42. אתם הייתם בצד העמק הקרוב למדינה, והם (כופרי מכה) היו בצד הרחוק, ושירת הסחורה היתה למטה מכם. אלו הייתם קובעים מראש להפגש עמם לא הייתם נפגשים, ואולם אלה רצה לבצע ענין שהחלט מקדם (והוא נצחון המסלמים על הכופרים), כדי שיידע מי שמת שהוא מת לפי הוכחה ברורה מאלה, ומי שנשאר בחיים נשאר לפי הוכחה ברורה מאלה,¹ ואלה הוא שומע ויודע.

43. אלה הראה אותם לך בשנתך מעטים מאד, ואלו היה מראה אותם לך רבים הייתם נכשלים, והייתם רבים (מתנוכחים) ביניכם אם ללחם בהם או לא. אלה מנע זאת מכם, כי הוא יודע מה שיש בתוך הלבבות שלכם.

44. וכאשר הראה אלה לכם את אויביכם כמעטים והפחית את מספרכם בעיניהם, למען יבצע אלה דבר שצריך להשלים (הנצחון של המסלמים על הכופרים), כי אלו חוזרים כל העננים.²

קטע 6

45. הוי המאמינים! כשתפגשו קבוצת לוחמים (כופרים), לחמו בעז ואל תברחו מן הקרב, והרבו להזכיר את אלה למען תצליחו,

46. וציתו לאלה ולשליחו, ואל תריבו ביניכם, למען שלא תכשלו ותפסידו, אף התאזרו בסבלנות, כי אלה עם בעלי הסבלנות,

47. ואל תהיו כמי (הכופרים של מכה) שיצאו מבתיהם בהתרברבות והתפארות בפני הבריות, ולמנע אנשים מלקחת בשביל של אלה (להאמין), ואלה מקיף את מעשיהם.

1. ר' סורת אל-אנפאל 6 : 122.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 13.

48. וְכַשֶּׁהֱשָׁטֹן הִרְאָה לָהֶם אֶת מַעֲשֵׂיהֶם בְּאוֹר יָפֶה, וְאָמַר, אֵין הַיּוֹם מִי שֶׁיִּנָּצַח אֶתְכֶם כִּי אֲנִי מִגֹּן שְׁלָכֶם. וְאוֹלֵם כְּאֶשֶׁר שְׁנֵי הַמַּחֲנוֹת עֲמָדוּ פָּנִים אֶל פָּנִים, חֹזֵר בּוֹ הַשָּׁטֹן, וְאָמַר, אֵין אֲנִי אַחֲרָאִי לָכֶם, כִּי רוֹאֶה אֲנִי מֶה שֶׁאַתֶּם לֹא רוֹאִים. וּמִפֶּחַד אֲנִי מֵאַלְלָה. וְאַלְלָה מַעֲנִישׁ קִשּׁוֹת.¹

קטע 7

49. הַצְּבוּעִים וְאַלֶּה אֶשֶׁר יֵשׁ מַחֲלַת כְּפִירָה בְּלִבּוֹתֵיהֶם, אָמְרוּ, דָּתֶם שֶׁל אֱלֹה (הַמְּסַלְמִים) הוֹלִיכָה אוֹתָם שׁוֹלָל. וְאוֹלֵם כָּל הַנִּסְמָךְ עַל אֱלֹלָה, הִנֵּה אֱלֹלָה עֲזִיז וְחָכָם.

50. לוֹ רַק יָכַלְתָּ לְרֹאוֹת כְּשֶׁהַמְּלָאכִים יוֹצִיאוּ אֶת נִשְׁמוֹת הַכּוֹפְרִים, וְיַחֲבִטוּ עַל פְּנֵיהֶם וּגְבִיהֶם, וְיֹאמְרוּ, טַעַמְנוּ אֶת עֲנֹשׁ הַבְּעָרָה.²

51. כְּעֲנֹשׁ עַל אֶשֶׁר קָדְמוּ יָדִיכֶם, בְּאַמְת, אֱלֹלָה אֵינוֹ עוֹשֵׁק אֶת עַבְדּוֹ.³

52. כְּמִנְהַג אֲנָשֵׁי פְרָעָה וְאֶשֶׁר לִפְנֵיהֶם, כְּחִשּׁוֹ בְּאוֹתוֹת אֱלֹלָה, וְאַלְלָה הַעֲנִישׁ אוֹתָם בְּגִלְל חֲטָאֵיהֶם. אֱלֹלָה חֲזָק וְעֲנִשׁוֹ קָשָׁה.⁴

53. אוֹלֵם אֱלֹלָה לֹא יִשְׁנָה (לְרָעָה) אֶת הַטּוֹבָה שֶׁהוּא הַעֲנִיֵק לָעַם, עַד אֶשֶׁר יִשְׁנוּ הֵם (לְרָעָה) אֶת אֶשֶׁר בְּנִפְשׁוֹתֵיהֶם. אֱלֹלָה שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.⁵

54. דִּינָם בָּזָה כְּדִין אֲנָשֵׁי פְרָעָה וְאַלֶּה אֶשֶׁר הָיוּ לִפְנֵיהֶם, הֵם הַכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹת רַבּוֹנָם, וְהַעֲנִשְׁנוּ אוֹתָם בְּגִלְל חֲטָאֵיהֶם, וְהַטְּבַעְנוּ אֶת אֲנָשֵׁי פְרָעָה, כִּי הָיוּ כֻּלָּם כּוֹפְרִים.

55. הַיִּצּוּרִים הָרָעִים בְּיוֹתֵר לִפְנֵי אֱלֹלָה הֵם הַכּוֹפְרִים, אֶשֶׁר הֵם לֹא יֶאֱמִינוּ.⁶

56. הֵם אֱלֹה אֶשֶׁר כָּרַת אֶתְּם בְּרִית, וּבְכָל פַּעַם יָפְרוּ אוֹתוֹ, וְהֵם לֹא יִירָאוּ (אֱלֹלָה).

57. אִם תִּפְגֹּשׁ אוֹתָם בְּמִלְחָמָה, פֹּזֵר אוֹתָם לְכָל רוּחַ כְּדִי לְהַרְתִּיעַ אֱלֹה הָעוֹמְדִים אַחֲרֵיהֶם, וּלְמַעַן יִזְכְּרוּ.

58. אִם תַּחֲשֹׁשׁ לִבְגִינָה מַצַּד בַּעַל בְּרִית, הַשְׁלֵךְ לָהֶם אֶת בְּרִיתָם כְּפִי שֶׁבְּגָדוֹ בָּךְ, כִּי אֱלֹלָה אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַבּוֹגְדִים.

1. ר' סורת אבראהים 14 : 22 ; וסורת אל-חשר 59 : 16.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 93 ; וסורת מוחמד 47 : 27.

3. ר' סורת אאל עמראן 3 : 182.

4. ר' סורת אאל עמראן 3 : 11.

5. ר' סורת אר-רעד 13 : 11.

6. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 22.

קטע 8

59. אל יחשבו הכופרים כי הם הספיקו להנצח, הם לא יכולים להמלט מהענש שלנו.¹
60. הצינו כוח לקראתם ככל שתוכלו, וסוסים מוכנים לקרב,² כדי להפחיד ולהרתיע אויבי אללה ואויביכם, ואויבים אחרים מלבדם אשר אינכם יודעים, אך אללה יודע אותם. כל אשר תוציאו בשביל של אללה, יוחזר אליכם במלואו (ביום הדיון) ולא תקפחו.³
61. אך אם יטו לשלום, הטה גם אתה, וסמך על אללה, כי הוא השומע והיודע.
62. ואם ירצו לרמותך, דיך באללה, הוא אשר מחזק אותך בעזרתו ובעזרת המאמינים (המהגרים של מכה והעוזרים של מדינה),
63. שהוא אחד את לבותיהם, לו גם הוצאת את כל אוצרות הארץ, לא היית מצליח לאחד את לבותיהם, אך אללה אחד אותם, כי הוא רב-כח וחקם.⁴
64. הוי הנביא! אללה מגן עליך ועל המאמינים אשר אתך.

קטע 9

65. הוי הנביא! עודד את המאמינים למלחמה, אם עשרים מכס יחזיקו מעמד בסבלנות, יתגברו על מאתים (מן הכופרים), ואם יהיו בכם מאה כאלה, יתגברו על אלף (מן הכופרים) שהם חסרי בינה.
66. ואולם עתה הקל אללה עליכם, בידעו כי יש בכם חלשה, ולכן אם מאה בכם יחזיקו מעמד בסבלנות יתגברו על מאתים, ואם יהיו בכם אלף כאלה, יתגברו ברצון אללה, על אלפים, כי אללה עם בעלי הסבלנות.
67. אינו מתר לנביא לקחת שבויים בטרם יהרג מספר גדול מן האויב. אתם רוצים טובת העולם הזה, ואילו אללה רוצה (לכם) את טובת העולם הבא, כי אללה רב-כח וחקם.
68. לולא גזר אללה מקדם (בלקיחת השבויים), הייתם נענשים בענש עצום על (השבויים) שלקחתם.

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 196 - 197 ; סורת אנ-נור 24 : 57 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 4.

2. בימינו במקום הסוסים על המוסלמים להכין טנקים, מטוסים, תותחים, וטילים.

3. ר' סורת אל-בקרה 2 : 261.

4. ר' סורת אאל עמראן 3 : 103.

69. לָכוּ אֲכָלוּ מִן הַשָּׂלָל אֲשֶׁר לָקַחְתֶּם מִן הַמִּתָּר וְהַטּוֹב, וַיֵּרְאוּ אֶת אֱלֹהָ, כִּי אֱלֹהָ סוֹלַח וְרַחוּם.

קטע 10

70. הוּי הִנְבִּיא! אָמַר אֵל אֱלֹה אֲשֶׁר בִּידֵיכֶם מִן הַשְּׁבוּיִים, אִם יָדַע אֱלֹהָ כִּי יֵשׁ טוֹב בְּלִבּוֹתֵיכֶם, יִתֵּן לָכֶם יוֹתֵר טוֹב מִכָּל אֲשֶׁר נִלְקַח מִכֶּם, וַיִּסְלַח לָכֶם, כִּי אֱלֹהָ סוֹלַח וְרַחוּם.

71. אִם יֵרָצוּ לִבְגָד בָּד, הָרִי גַם הֵם נָסוּ לִבְגָד בְּאֱלֹהָ לִפְנֵי כֹן, וְלָכוּ הַשְּׁלִיט אֶתְכֶם עֲלֵיהֶם, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ וְחָכֵם.

72. אַךְ אֱלֹה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וְהִגְרוּ (מִמַּכָּה לְמַדִּינָה), וְלַחֲמוּ וְהִקְרִיבוּ אֶת רְכוּשָׁם וּנְפְשׁוֹתֵיהֶם בְּשָׁבִיל שָׁל אֱלֹהָ, וְאֱלֹה (תּוֹשָׁבֵי מַדִּינָה) אֲשֶׁר נָתַנוּ מִחֲסָה וְעֶזְרוּ, כָּל אֱלֹה מְגִנִּים אִישׁ לְאָחִיו.¹ וְאֱלֹה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ, אַךְ לֹא הִגְרוּ, אֵין לָכֶם לַעְזֹר לָהֶם עַד אֲשֶׁר יִהְיֶה (אֲלֵיכֶם). אַךְ אִם עֶזְרָה לָדַת יִבְקָשׁוּ מִכֶּם, עֲלֵיכֶם לַעְזֹר, בְּלִתִּי אִם כִּי יִהְיֶה זֶה נֶגֶד אֲנָשִׁים אֲשֶׁר יֵשׁ בְּרִית בֵּינְכֶם וּבֵינָם. כִּי אֱלֹהָ רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.

73. הַכּוֹפְרִים מְגִנִּים זֶה לָזֶה, וְאִם אַתֶּם הַמֶּאֱמִינִים לֹא תִנְהָגוּ כֵּךְ (תִּתְּנוּ) מְגִנִּים אֶחָד לַשֵּׁנִי, תִּהְיֶה הַסֵּתֶה וּשְׁחִיתוֹת רַבָּה בְּאַרְץ.

74. אֱלֹה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וְהִגְרוּ, וְלַחֲמוּ וְהִקְרִיבוּ אֶת רְכוּשָׁם וּנְפְשׁוֹתֵיהֶם בְּשָׁבִיל שָׁל אֱלֹהָ, וְאֱלֹה אֲשֶׁר נָתַנוּ מִחֲסָה וְעֶזְרוּ, אֱלֹה הֵם הַמֶּאֱמִינִים הַאֲמִתִּיִּים, יִזְכּוּ בְּסִלִּיחָה וּפְרִנָּסָה בְּיַד נְדִיבָה (לַעֲד בְּגוֹ עֲדוּ).²

75. וְכֹן גַּם אֱלֹה שֶׁהֶאֱמִינוּ אַחֵר כֵּךְ, וְהִגְרוּ, וְקָמוּ עִמָּכֶם לְהֶאָבֶק, הֵם נִחְשָׁבִים כְּחֶלֶק מִכֶּם. קְרוּבֵי מִשְׁפָּחָה יִהְיוּ רִאשׁוֹנִים לְרִשֵּׁת זֶה אֶת זֶה, לִפְי הַחֹק שָׁל אֱלֹהָ, אֱלֹהָ יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.

1. ר' סורת את-תובה 9: 117; וסורת אל-חשר 59: 8 - 9.

2. ר' סורת אאל עמראן 3: 163; סורת אל-חגי' 21: 50; וסורת אנ-נאזעאת 79: 4 - 5. ועיין פ' 4 לעל.

9

סִוֵּרַת אֶת-תּוֹבָה הַחֲזָרָה בְּתִשּׁוּבָה

סורה זו קיבלה את שמה «אֶת-תּוֹבָה, הַחֲזָרָה בְּתִשּׁוּבָה» מן המאורע החשוב, והוא קבלת אללה לחזרת שלושת האנשים שלא השתתפו בפשיטת תבוכ עם הנביא. (ר' פ' 17 - 118)

סורה זו הורדה במדינה אחרי סורת אל-מאאידה 5, ופסוקיה מאה עשרים ותשעה. קיבלה את שמה «הַחֲזָרָה בְּתִשּׁוּבָה» מפסוק מאה וארבעה. הסורה הזו היא הסורה היחידה בקוראן אשר «התסמיה» לא נכתבה ולא נקראה בהתחלתה.

סורת את-תובה 9

קטע 1

1. זוהי משיכת יד מאללה ושליו מן הפגניים אשר כרתם אתם ברית,
 2. ותוכלו לנוע בארץ במשך ארבעה חדשים ללא הפרעה,¹ ודעו כי לא תברחו מאללה, וכי אללה משפיל את הכופרים.
 3. וזוהי הצהרה מאללה ושליו לאנשים ביום החג' הגדול,² כי אללה ושליו אינם מחיבים עוד כלפי הפגניים. ואם תחזרו בתשובה, יהיה טוב לכם, ואולם אם תפנו ערף, דעו כי לא תוכלו לברח מאללה, ובשר לכופרים כי צפוי להם ענש מכאיב (ביום הדין),
 4. פרט לאללה מבין הפגניים שערכתם עמם חוזים, ואשר לא החסירו דבר מהתחייבותם כלפיכם, ולא עזרו לאויביכם. לאללה השלימו את חוזיהם עד שתמלא תקופתם, כי אללה אוהב את היראים.
 5. עם תם החדשים הקדושים, הרגו את הפגניים בכל מקום שתמצאו אותם. אסרו אותם, שימו עליהם מצור, והמתינו להם בכל מארב. אך אם יחזרו בתשובה, ויקימו את התפלה, וישלמו את הזכאת, שחררו אותם, כי אללה סולח ורחום.
 6. ואם אחד מן הפגניים ישאל את חסותך,³ תן לו את חסותך למען ישמע את דברי אללה (הקוראן), ואחר כך הגן עליו עד אשר יגיע למקום שבו הוא בטוח. זאת באשר הם אנשים שאינם יודעים.

קטע 2

7. לא צריך להיות לפגניים הבטחה לשלום אצל אללה ואצל שליו.
 - ההבטחה לשלום תנתן רק לאללה אשר ערכתם עמם הסכם ליד המסגד הקדוש, כל עוד שהם מקימים את תנאי ההסכם אתכם, קימו גם אתם את התנאים אתם. כי אללה אוהב את היראים אותו.

1. הצהרה זו מכוונת לכופרים.

2. החג' אל-אכבר, החג' הגדול, העלייה לרגל שנערכה בעיר מכה בשנה התשיעית להיג'רה (מרס, שנת 631). החג' הזה כונה «החג' הגדול» משום שזה הייה החג' הראשון תחת שלטון האסלאם אחרי שחרור מכה מהכופרים.

3. חסות המוסלם.

8. הַכִּיצַד (תִּמְאִינֵי לָהֶם) וְאִם יִגְבְּרוּ עֲלֵיכֶם, לֹא יִתְחַשְּׁבוּ בְּקִרְבַּת הַדָּם אֲשֶׁר בִּינֵיכֶם וְלֹא בְּהִתְחַיְבוּת שְׁנָתְנוּ לָכֶם. הֵם יִרְגִּיעוּ אֶתְכֶם בְּמָה שְׂאוּמְרִים בְּפִיּוּתֵיהֶם, אֲמָנָם בְּלִבּוֹתֵיהֶם הֵם שׁוֹנְאִים אֶתְכֶם, וּמִרְבִּיתֶם מִשְׁחָתִים.
9. הֵם (הַפְּגִנִּיִּים) מְכָרוּ אֶת אוֹתוֹת אֱלֹהָ בְּמַחִיר מְאֹד זֹל, וּמָנְעוּ אֲנָשִׁים מִלְּלַכֶּת בְּשָׂבִילוֹ. מָה רָעִים מַעֲשֵׂיהֶם.
10. הֵם לֹא יִתְחַשְּׁבוּ בְּקִרְבַּת הַדָּם אֲשֶׁר בֵּינָם לְבֵין הַמִּתְאֲמִינִים וְלֹא בְּהִתְחַיְבוּת שְׁנָתְנוּ לָהֶם. כָּל אֱלֹהָ הֵם אֲנָשִׁים תּוֹקְפָנִים.
11. אוּלַם אִם יַחְזִרוּ בְּתִשׁוּבָה, וְיִקְיְמוּ אֶת הַתְּפִלָּה, וְיִשְׁלְמוּ אֶת הַזָּכָאת, יִהְיוּ אַחֲיֶכֶם לְאִמּוּנָה. וְנִבְהִיר אֶת הָאוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים יוֹדְעִים.
12. אֵד אִם (הַכּוֹפְרִים) הִפְרוּ אֶת שְׁבוּעוֹתֵיהֶם לְאַחַר שֶׁהִתְחַיְבוּ לְקִיּוֹם וְהִשְׁמִיצוּ אֶת דִּתְכֶם, כִּי אִזּוּ הִלַּחְמוּ בְּרָאשֵׁי הַכְּפִירָה, כִּי אִין אִמּוֹ לָהֶם, לְמַעַן יִמָּנְעוּ מִמַּעֲשִׂים כְּאֵלֶּה.
13. הֲלֹא תִלַּחְמוּ בְּאֲנָשִׁים אֲשֶׁר הִפְרוּ אֶת שְׁבוּעוֹתֵיהֶם, וּפָעְלוּ לְגִרְשׁ אֶת הַשְּׁלִיחַ (מוֹחֲמַד מִמְּכָה),¹ וְתִקְפוּ אֶתְכֶם לְרֹאשׁוֹנָה? הִירָאִים אֲתֶם מֵהֶם? הֵן אֱלֹהָ רָאוּי יוֹתֵר שְׁתִּירָאוּ מִמֶּנּוּ אִם בְּאַמַּת אֲתֶם מִתְאֲמִינִים.
14. הִלַּחְמוּ אִפּוֹא בָּהֶם, וְאֱלֹהָ יַעֲנִישׁ אוֹתָם בִּידֵיכֶם וְיִשְׁפִּיל אוֹתָם וְיָבִיא לָכֶם נִצְחוֹן עֲלֵיהֶם וְיָבִיא הַנָּאָה לְלִבּוֹתֵיהֶם שֶׁל אֲנָשִׁים מִתְאֲמִינִים,
15. וְיִרְחִיק כַּעַס לִבּוֹתֵיהֶם, וְיִקְבֹּל אֱלֹהָ חֲזָרְתוֹ בְּתִשׁוּבָה לְמִי שִׁירְצָה, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ וְחָכֵם.
16. הֲאִם חֲשַׁבְתֶּם שְׂאֵלֶּה יֵנִיחַ לָכֶם לִפְנֵי שֶׁהוּא יָדַע מִי מִכֶּם הַשְׁתַּתֵּף בְּגִ' הָאֵד (מֵאַבָּק בְּשָׂבִיל שֶׁל אֱלֹהָ) וְלֹא לָקְחוּ לָהֶם יְדִידִי נָפֶשׁ זֹלַת אֱלֹהָ וְשִׁלְחוּ וְהַמִּתְאֲמִינִים? אֱלֹהָ בָּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.²

קטע 3

17. אֲסוּר לְפָגְנִיִּים לְבַקֵּר וּלְשָׂרַת בְּמִסְגְּדֵי אֱלֹהָ כָּל זְמַן שֶׁהֵם מַעֲיִדִים עַל עֲצָמָם שֶׁהֵם כּוֹפְרִים. אֱלֹהָ, מַעֲשֵׂיהֶם לֹא יִתְקַבְּלוּ, וּבֹאשׁ יִשְׁאַרוּ לְנֶצַח.
18. בְּמִסְגְּדֵי אֱלֹהָ רִשְׁאֵי לְבַקֵּר וּלְשָׂרַת רַק הַמִּתְאֲמִין בְּאֱלֹהָ וּבִיּוֹם הָאֲחֵרוֹן, וְהַמְקִיִּים אֶת הַתְּפִלָּה, וּמִשְׁלֵם אֶת הַזָּכָאת, הִירָא רַק אֶת אֱלֹהָ, רַק אֱלֹהָ הֵם הַמְדַּרְכִּים.

1. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 30.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 142, ופי' 179 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 2 - 3.

19. האם אתם חושבים שהשקאת עולים לרגל והשרות במסגד הקדוש שונים למעשיו של המאמין באללה וביום הדין ויצא לג' יהאד בשביל של אללה? אין הם שונים זה לזה אצל אללה. ואללה אינו מדריך את הכופרים.
20. אלה שהאמינו והגירו ויצאו לג' יהאד בשביל של אללה ברכושם ובנפשותיהם, דרגתם גבוהה יותר מכל אצל אללה, ואלה הם הזוכים.
21. רבונם יבשר להם כי יעניק להם מרחמיו ושביעת רצון וגנים שבהם צפוי להם אשר נצחי,
22. ובהם ישארו לעולמים, כי אצל אללה השקר הגדול ביותר.
23. הוי המאמינים! אל תקחו את אבותיכם ואחיהם למגנים לכם, אם הם בוחרים בכפירה במקום האמונה,¹ וכל הלוקח אותם כמגנים הוא מן הכופרים.
24. אמר, אם אבותיכם ובניכם ואחיהם ונשותיכם וקרובי משפחתכם, ורכוש שרכשתם, וסחורות שאתם חוששים לאי מכירתן, ומשכנות נעימים לכם, אם כל אלה אהובים עליכם יותר מאללה ומשליחו ומחציאת לג' יהאד בשבילו, אז המתינו עד שייבצע אללה את דברו, כי אללה לא ידריך את האנשים המשחתים.

קטע 4

25. אללה עזר לכם והעניק לכם נצחון במקומות רבים. אמןם ביום חוננו² באשר מספרכם הגדול נתן לכם בטחון, אבל לא הועיל לכם במאומה, ומרחבי הארץ נעשו צרים לכם, וגם ברחתם מן הקרב,
26. אז הוריד אללה את שכנתו על שליחו ועל המאמינים, והוריד חיילים שנסתרו מעיניהם, והעניש את הכופרים, וזה העניש של הכופרים.
27. ולאחר מכן יקבל אללה תשובת כל מי שירצה (מן הכופרים), כי אללה סולח ורחום.
28. הוי המאמינים! הפגניים טמאים הם, ואסור להם להתקרב אל המסגד הקדוש לאחר השנה הזאת. ואם אתם חוששים למחסור (בגלל הפחתת ההכנסות). אללה בחסדו ימלא חסרונכם אם ירצה, כי אללה יודע וחקם.

1. ר' סורת אל-מוג'אדלה 58 : 22.

2. חוננו, עמק בקירבת מכה היה בו קרב חוננו בין המוסלמים לכופרים בשנת 8 להגירה אחרי שחרור מכה מן הכופרים והנצחון הגדול בהנהגת הנביא מוחמד.

29. הלחמו (באלה המתמרדים) מבין בעלי הספר הלא מאמינים באללה ולא ביום הדין ואינם אוסרים מה שאסר אללה ושלחו ואינם נוהגים לפי הדת האמתית (דת האסלאם), עד שישליכו את הנשק שלהם וישלמו לכם את הג'זיה¹ ויקבלו את שלטונכם עליהם.

קטע 5

30. היהודים טוענים שעוזר² הוא הבן של אללה. הנוצרים אומרים, המסיח הוא הבן של אללה. זה דברם הם אשר בדו. דברם זה דומה לדברי אלה שכפרו לפניהם. יקלל אותם אללה כי הם סוטים מן האמת אל השקר.

31. הם (היהודים) לקחו את הרבנים שלהם,³ ו(הנוצרים) לקחו את הנזירים שלהם לאדונים מבלעדי אללה. גם (הנוצרים) לקחו את המסיח עיסא בן מרים לאדון מבלעדי אללה, אף על פי שנצטוו לעבד רק אלה אחד שאין אלה זולתו. לו השבח מעל כל מה שהם משתפים לו.

32. הם (הכופרים) רוצים לכבות את אור אללה בפיותיהם, אך אללה יגביר וישלים את אורו על כרחם של הכופרים.

33. הוא (אללה) אשר שלח את שליחו (מוחמד) בדרך הישר ובדת האמת (האסלאם), כדי שיצלה אותה על כל הדתות, אפלו אם שנאו זאת הפגניים.

34. הוי המאמינים! יש רבים מהרבנים של היהודים והנזירים של הנוצרים מנצלים את רכוש האנשים בלא צדק, ומונעים אנשים מללכת בשביל של אללה. אך לאלה אשר יצברו זהב וכסף, ולא יוציאו בשביל של אללה, בשר להם על ענש מכאיב,

35. ביום אשר ילהיטו את (מטבעות הזהב והכסף) באש גיהנם, יטבע בכוזה על מצחיהם, צדיהם, וגביהם, ונאמר להם, זה מה שצברתם לעצמכם, טעמו אפוא את אשר צברתם.

36. הנה מספר החדשים אצל אללה שנים-עשר חדש בלוח השמימי של אללה⁴ מיום שברא אללה שמים וארץ. ארבעה מהם קדושים. זאת הדת הנכונה. ולא תגורמו בהם עול לעצמכם.⁵ אך הלחמו בפגניים כלם, כאשר הם נלחמים בכם כלכם, ודעו כי אללה הוא עם היראים.

1. מס מיוחד שהוטל על יהודים ונוצרים תחת שלטון האסלאם.

2. עוזר, הוא עזרא הסופר. לפי התלמוד הוא כתב את התורה אחרי שכמעט ונשחח.

3. ר' סורת אאל עמרוא 3 : 79 - 80.

4. בערבית אל-לוח אל-מחפוט = הלוח השמימי הכולל כל מה שגלוי וידוע אצל אללה.

5. ר' סורת אל-חג' 22 : 25.

37. דחוי חדש קדש מהשנה אינו אלא הוספה בכפירה, ויתעו בו הכופרים; שנה אחת יחללו אותו ושנה אחרת יקדשו אותו, כדי להתאים עם מספר החדשים שאללה קדש, ובזה הם מחללים את מה שאללה עשה קדוש. המעשה הרע הזה שלהם נעשה יפה בעיניהם. ואללה לא ידריך את הכופרים.

קטע 6

38. הוי המאמינים! מה קורה לכם באשר תזעקו למלחמה בשביל אללה, אתם זזים באטיות כאלו נדבקתם אל הארץ? האם רציתם את חיי העולם הזה במקום חיי העולם הבא?¹ תענוגות העולם הזה מעטים מאוד בהשוואה לתענוגות העולם הבא.
39. אם לא תצאו להלחם (באויבי אללה ואויביכם), אללה יעניש אתכם עניש מכאיב, ויביא במקומכם אנשים אחרים (שיצאו למלחמה באויב בלי הסוסים), ולא תוכלו להזיק לו במאומה, כי אללה כל-יכול.
40. אם לא תעזרו לו (הנביא), אללה כבר עזר לו באשר הוציאו אותו הכופרים (ממכה) כשהוא השני מן השנים;² כשהיו מסתתרים במערה, וכשהוא (הנביא) אמר לחברו, אל תתעצב! אללה הוא עמנו, אז הוריד אללה את שכבתו עליו, וסיע לו בגדודים אשר לא ראיתם, והוא השפיל את דבר הכופרים, ודבר אללה תמיד העליון, כי אללה עזוז וחכם.
41. צאו למלחמה באויב, כשקל או כבד עליכם, ולחמו בשביל של אללה ברכושכם ובנפשותיכם, כי זה טוב יותר לכם, אם יודעים אתם.
42. לו זה היה שלל שאזכים בו ללא מאמץ והדרך קצרה וקלה היו מצטרפים אליך, אך המרחק היה ארך וקשה יותר מדי בשבילם. והם ישבעו באללה לו יכלנו היינו יוצאים אתכם. ובשבועת שקר קזו וביאו כליון על עצמם, כי אללה יודע שהם משקרים.

קטע 7

43. (ואתה השליח) יסלח לך אללה, מדוע הרשית להם (להחליץ בקלות), לפני שיתגרר לך אלה הצודקים, ותדע מי הם המשקרים.
44. המאמינים באללה וביום הדין אינם מבקשים את רשותך שלא להאבק בשביל של אללה ברכושם ובנפשותיהם. ואללה יודע את היראים.

1. ר' סורת את-תובה 9: 41, ופי' 120, ופי' 122; וסורת מוחמד 47: 38.

2. שני מן השניים, המדובר הוא בנביא ובאבו בכר, חברו הקרוב ביותר של הנביא.

45. רק אלה שאינם מאמינים באלה וביום הדין ויש חשד בלבותיהם שואלים את רשותך כדי לא להאבק בשביל של אלה, והם מבבלים בחשד שלהם.
46. לו רצו לצאת לג'האד אתך, היו מתכוננים, אולם אלה לא אהב את יציאתם אתך, לכן מנע מהם לקום ולצאת, ונאמר להם, השארו עם אלה שאינם יכולים לצאת (כמו הנשים, והילדים, והזקנים, והחולים, וכו').
47. אלו יצאו אתכם, היו מפיצים בבלול דעת ביניכם, והיו ממהרים ביניכם להסית אחד נגד האחר ליצר פרוד בקרבכם, ויש אחדים מכם הנוטים לשמע להם. אלה מכיר את הצבועים.
48. כבר מקדם זממו ליצר מחלוקת בין המאמינים, ונסו להפך לה את העניינים להקשילך, עד אשר הופיעה האמת ודבר אלה נצח, והם מלאי רגז.
49. ויש ביניהם מי שאומר, הרשה לי לא להצטרף אליך, ואל תעמידני במבחן, וכבר נכשלו במבחן, וגיהנם מקיפה בכופרים מכל הצדדים.
50. ואם מה שהוא טוב יקרה לך, זפריע להם מאוד, ואם יפגע בך אסון, יאמרו, טוב שדאגנו לעצמנו ולענייננו, ויתרחקו ממך שמחים למה שפגע בך.
51. אמר, כלום לא יפגע בנו חוץ ממה שאלה כתב לנו, הוא המגן עלינו, ועל אלה סומכים המאמינים.
52. אמר, אתם (הכופרים) מצפים שיקרה לנו אחת משתי הטובות מעם אלה, (נצחון או מות קדושים), אך אנחנו מצפים לכם שאלה יפגע בכם בענש, מלפניו או בידינו. המתינו, וגם אנחנו ממתינים עמכם.
53. אמר (לצבועים), אם תוציאו ממון מרצון או מבלי רצון, לא יתקבל מכם, כי אתם אנשים משחתים.
54. הסבה שמנעה מן ההון שהוציאו להתקבל, היא, היותם כופרים באלה ובשליחו, ובהקמתם את התפלה באי רצון, ובהוציאם מההון שלהם בעל כרחם.
55. אל תתפעל מעצמת הונם ורב בניהם, כי אלה נתנו להם כל זה כענש בעולם הזה עד שימותו ככופרים.¹

56. הם (הצבועים) נשבעים, כי הם שיכים לָכֶם (למאמינים), אבל הם לא שיכים לָכֶם, והם עושים זאת מתוך פחד,
57. לו היו מוצאים מחסה או מערה, או מקום אחר שיוכלו להסתתר בו, היו נכנסים אליו בחפזון.
58. יש באלה מביניהם שלועגים לך (הנביא) בגלל חלקת כספי הצדקה, כי אם יקבלו חלק ושמחו, ואם לא יקבלו ירגזו,
59. לו רק היו מסתפקים במה שאללה ושליוח נותנים להם, והיו אומרים, דינו באללה, הוא יתן לנו מחסדו, וגם שליוח יתן לנו, ורק את אללה לבדו אנחנו שואלים.

קטע 8

60. כספי הצדקות (הנכסות) מיעדים לעניים, למסכנים, ולפקידים הפועלים לגבות את הצדקות, ולאלה שאתם מקרבים את לבותיהם לאסלאם, ולשחרור עבדים, לשקועים בחובות, ולממן (העובדים) בשביל של אללה, ולנוסעים רחוק מן הבית שאזל כספם, החלקה הזאת היא מצוה מאללה. אללה יודע וחקם.
61. יש ביניהם (הצבועים) באלה המציקים לנביא, ואומרים, הוא מטה אָזוּ ומאמין לָכֶל אחד. אמר, הוא אָזוּ המְקְשִׁיבָה לָכֶל דְּבַר טוֹב שֶׁאַתֶּם אומרים לו, והוא מאמין באללה, ומאמין למאמינים, גם הוא רב רחמים לאלה שהאמינו מביניהם. אך לאלה המציקים לשליח אללה צבוי עָנֵשׁ מְכַאִיב.
62. הם (הצבועים) נשבעים לָכֶם באללה לרצותכם, אך מוטב להם כי ירצו את אללה ואת שליחו אם באמת הם מאמינים.
63. האם אינם יודעים, כי המתנגד לאללה ולשליחו מחכה לו אש הגיהנם, ובה ישאר לנצח? זו החרפה הגדולה.
64. הצבועים מפחדים שמא תורד סורה¹ מן השמים אשר תודיע להם על מה שהם מסתירים בלבותיהם (מן הכפירה). אמר להם, המשיכו להלעיג, אללה מגלה את מה שאתם מפחדים ממנו.
65. אם תשאל אותם (אודות מה שהם אומרים נגדך), יאמרו, היינו מתלוצצים. אמר, האם באללה, ובאותותיו, ובשליחו אתם מתלוצצים?

66. אל תתנצלו! כבר חזרתם לכפירה לאחר שהאמתתם, אם נסלח לקבוצה מכם (שחזרה בתשובה), נעניש קבוצה אחרת על כי חטאה.

קטע 9

67. הצבועים והצבועות הם אותו מין; מצוים לעשות את האסור (הרע), ואוסרים את המתר (הטוב), ואינם מוציאים מהונם בצדקה. הם שכוו את אלה, והוא שכח אותם (מרחמיו). הצבועים הם המשחתים.¹
68. אלה הבטיח לצבועים ולצבועות ולכופרים את אש גיהנם, לנצח יחיו בה, והיא מנת חלקם, ואללה קלל אותם, ומחכה להם ענש מתמיד.
69. (מעשיכם אתם הצבועים) דומים למעשיהם של אלה שקדמו לכם, אמנם הם היו חזקים מכם ועשירים יותר מכם עם יותר בנים, והם נהנו מאוד ממה שנתן להם, גם אתם נהניתם בחלקכם כמו אלה שהיו לפניכם והם נהנו ממה שנתן להם, ושקעתם בדברי שקר על אלה כפי ששקעו. אלה הלך עמלם לאבוד בעולם הזה ובעולם הבא יהיו המפסידים.
70. האם לא קבלו את תולדות אלה שקדמו להם, העמים של נוח, ועאד, ות'מוד, והעם של אבראהים, ותושבי מדן, והערים ההפוכות (אנשי לוט), אשר השליחים שלקחם הביאו להם אותות בהירים. (אמנם הם הכחישו את אותות אלה, לכן הוא העניש אותם). לכן אלה לא עשה להם עול, הם גרמו עול לעצמם.
71. המאמינים והמאמינות מגנים איש לרעהו. מצוים לעשות את המתר (הטוב), ואוסרים את האסור (הרע),² ומקימים את התפלה, ומשקמים את הזכאת, ומציתים לאללה ולשליחו. אלה ירחם אלה עליהם (ביום הדין). אלה עוזו וחכם.
72. אלה הבטיח למאמינים ולמאמינות גנים אשר נהרות זורמים מתחתם, אשר בהם יהיו לעולמים, ומשפנות נעימים בגני עדן, נוסף לכל זה רצון מאת אלה, זוהי הזכיה הגדולה ביותר.

קטע 10

73. הוי הנביא! צא לג' האד נגד הכופרים (של מכה וישאר השבטים הערביים) והצבועים, ואל תרפה מהם, כי מעונם יהיה גיהנם, וכמה רע המעון.

1. ר' סורת אל-ג'אטייה 45 : 34.

2. ר' סורת אאל עמרואן 3 : 104.

74. הם (הצבועים) נשבעים באללה שלא אמרו דבר (המזיק לנביא ולמאמינים). אמנם, הם אמרו את אמרת הכפירה, וכפרו לאחר שהיו מסלמים, וזממו (להרג את השליח), אבל הם נכשלו. הרגיו אותם שאללה ושליוח עשו מהם עשירים בברכת אללה שהעניק להם על ידי שליחו. לכן, אם יחזרו בתשובה, זה יהיה יותר טוב בשבילם, אבל אם יתרחקו מן האסלאם, אללה יעניש אותם ענש מכאיב בעולם הזה ובעולם הבא. ולא יהיה להם בארץ מגן ולא עוזר.
75. ויש כאלה מביניהם שהתחייבו לאללה, אם הוא יתן לנו מחסדו, נתן צדקה ונהיה מן הישרים.
76. ואולם כאשר העניק להם מחסדו, הם החזיקו אותו (ולא נתנו צדקה), ופנו ערך כשהם סוטים רחוק מן האסלאם.
77. לכן אללה הוסיף צביעות בלבותיהם, עד ליום אשר יפגשוהו (יום הדין) בגלל שהם לא מלאו התחייבותם לאללה, ושקרו.
78. האם אינם יודעים כי אללה יודע סודם ודבר סתרים, וכי אללה יודע את הנסתרות?
79. אלה (הצבועים) שפוגעים במאמינים (העשירים) המתנדבים לתת צדקה, וגם הם פוגעים במאמינים (העניים) שבקשי יכולים לתת צדקה, הם (הצבועים) לועגים להם, אללה ילעג להם, ולהם ענש מכאיב.
80. לא משנה אם תתפלל בשבילם שאללה יסלח להם, או לא תתפלל, אפלו אם תתפלל למענם שבעים פעם, אללה לא יסלח להם בשום אופן, משום שכפרו באללה ובשליחו, ואללה לא ידריך את המשחיתים.

קטע 11

81. אלה שנשארו בבתייהם (והשתמטו) ולא הצטרפו לשליח אללה (בצאתו לתבוכ)¹ שמחו שלא יצאו, באותו זמן סרבו לקיים ג' האד ברכושם ובנפשותיהם בשביל של אללה. ואמרו אחד לשני, אל תצאו לג' האד בחם. אמר, האש של גיהנם לוקטת יותר, לו רק הבינו,²

1. תבוכ, מקום בצפון החג'אז קרוב לגבולות ממלכת ירדן, שיצא אליו הנביא עם המאמינים ממדינה כדי להלחם ברומים, והיו אחדים מהמוסלמים שהשתמטו מיציאה עם הנביא בגלל הפחד והחוס בשנת 9 להג'רה. המוסלמים לא נפגשו באויב ולא נפלה מלחמה.

2. ר' סורת אנ-נאי' 4: 56; סורת אל-חג' 22: 19 - 22; וסורת אל-מעארג' 70: 15 - 16.

82. הם יצחקו מעט (בעולם הזה), אבל הם עומדים לבכות הרבה (בעולם הבא) כענש למה שעשו.

83. וכאשר יחזירך אלה אל אחת מקבוצותיהם (הצבועים), ואז יבקשו אותך להרשות להם לצאת אתך לקרב. אמר, לא תצאו אתי לעולם, ולא תלחמו אתי באויב לעולם, בפעם הראשונה רציתם להשאיר בבית, ולכן, השאירו עם אלה הנשארים בבית, החלשים (הנשים והילדים והזקנים והחולים).¹

84. ואתה (השליח) אל תתפלל לעולם על גופת אחד מהם, ואל תעמד ליד קברו להתפלל למענו, משום שהם כפרו באללה ובשליחו ומתו בעודם משחתיים.

85. ואל תתירשם מהונם הרב והמספר הגדול של בניהם. אלה רוצה לתת להם את זה כענש בשבילם בחיי העולם הזה, ועד שימותו ככופרים.²

86. וכאשר יורדת סורה מן השמים האומרת, האמינו באללה ובצו ג' האד עם שליחו, בעלי האמצעים מביניהם מיד ישאלו את רשותך, ויאמרו, הרשה לנו להשאיר עם אלה שנשארים בבית (הנשים והילדים והזקנים והחולים).

87. הם (הצבועים) רוצים להשאיר עם הנשים והילדים והזקנים ובעלי המום, כי נאטמו לבותיהם, לכן, הם לא יבינו.

88. אך השליח (מוחמד) וחמאמינים עמו בצעו ג' האד ברכושם ובנפשותיהם, שמור להם כל הטוב (בעולם הבא) והם המצליחים.

89. אלה הכין להם גנים אשר נהרות זורמים מתחתיהם. לנצח יחיו בהם, וזו הזכייה הגדולה.

קטע 12

90. המתנצלים מבין שוכני המדבר באו (אל השליח) להתנצל לפניו על המצב הקשה שלהם, למען שירשה להם לא לצאת אתו לקרב, והמתכחשים לאללה ולשליחו עוד לא יצאו עם הנביא. ענש מכאיב יפגע באלה שפפרו מביניהם.

91. אין חטא על החלשים והחולים ולא לה שאין להם האמצעים להכין את עצמם לצאת עם השליח לקרב, אם הם נשארו נאמנים לאללה ולשליחו, כי אין סבה להעניש את עושי הטוב, ואללה סולח ורחום,

1. ר' סורת אל-פתח 48 : 15.

2. ר' סורת את-תובה 9 : 55.

92. גם אין חטא על אלה אשר באו אליך (השליח) למען תעזור להם באמצעי רכיבה כדי לצאת אתך לקרב, ואמרת להם, אין לי שום אמצעים לתת לכם, ואז חזרו וענייהם זולגות דמעות מצער, כי אין להם את האמצעים לצאת אתך.

חלק 11

93. האשמה היא על העשירים השואלים את רשותך להשאיר עם אלה הנשארים בבית (הנשים והילדים והזקנים וכו'), ואללה אטם את לבותיהם, ואין הם יודעים (הענש המכחך להם עם אלה).
94. הם מנסים להתנצל אליכם בשובכם אליהם. אמר, אל תתנצלו! לא נאמין לכם בכלל, משום שאללה גלה לנו את הענין שלכם, אללה ושליוחיו יראו את מעשיכם, ובסוף תחזרו אל יודע הנסתרות והנגלות, והוא יודיע לכם את אשר עשיתם.
95. כאשר תחזרו אליהם (מהמסע שלכם), הם (הצבועים שפחרו להשאיר בבית) ישבעו לכם באללה כדי שלא תשאלו אותם אודות מה שעשו, עזבו אותם לנפשם, כי טמאים הם. מעונם גיהנם, כענש למה שעשו.
96. הם ישבעו לכם כדי שתהיו מרצים מהם, אפלו אם תהיו מרצים מהם, אללה לא יהיה מרצה מהאנשים המשחתים.
97. שוכני המדבר הם הכופרים והצבועים ביותר, וראויים יותר שלא ילמדו את החקים שאללה הוריד מן השמים על שליוחו. אללה יודע וחקם.
98. יש בין שוכני המדבר כאלה הרואים כקנס את מה שהם מוציאים (בשביל של אללה), ומחכים שאסון ורעה יפגעו בכם, אד האסון והרעה יפגעו בהם. אללה שומע ויודע,
99. אד יש בין שוכני המדבר כאלה המאמינים באללה וביום הדין, הרואים במה שהם מוציאים (בשביל של אללה) אמצעי התקרבות לאללה וקבלת תפלות השליח (מוחמד) בשבילם, באמת התקרבות היא להם, ואללה יכניסם ברחמיו, כי אללה סולח ורחום.
100. אללה מאד מרצה מהראשונים של המהגרים (המאמינים של מכה) והתומכים (המאמינים של מדינה) ואללה אשר המשיכו במעשים הטובים אחריהם, והם מרצים ממנו, והוא הכין להם גנים אשר נהרות זורמים מתחתם, וישכנו בהם לנצח, וזוהי הזכיה הגדולה.¹

1. ר' סורת אל-בקה 2: 218; סורת אאל עמראן 3: 195; סורת אל-אנפאל 8: 72 - 75; סורת את-תובה 9: 20; סורת אנ-נחל 16: 41, ופי' 110; וסורת אל-חגי' 22: 58.

101. יֵשׁ צְבוּעִים מִבֵּין שׁוֹכְנֵי הַמִּדְבָּר אֲשֶׁר סָבִיבְכֶם וּמִשׁוֹכְנֵי מִדְיָנָה הַרְחִיקוּ לָכֶת בְּצַבְיֵעוֹתֶם, שְׁאַתָּה לֹא מִכִּיר אוֹתָם, אֲמַנְם אֲנַחְנוּ מִכִּירִים אוֹתָם. נַעֲנִישׁ אוֹתָם פְּעָמִים (בְּעוֹלָם הַזֶּה). וְלֵאחֶר מִכּוֹן גַּם יוֹחֲזֵרוּ אֶל עֲנֵשׁ עֲצוֹם (בְּעוֹלָם הַבָּא).
102. וְאַמְנָם יִשְׁנֶם אֲחֵרִים (מֵאַנְשֵׁי מִדְיָנָה) שֶׁהוֹדוּ בְּחַטָּאָם וְחֲזָרוּ בְּתִשְׁבּוּבָה, וְכָךְ עָרְבּוּ מַעֲשֵׂה טוֹב בְּמַעֲשֵׂה רַע. יִתְכּוֹן שְׁאַלְלָה יִקְבֹּל חֲזָרְתָם בְּתִשְׁבּוּבָה, כִּי אֵלְלָה סוֹלַח וְרוֹחוֹם.

קטע 13

103. קִבֵּל מִרְכוּשִׁים צְדָקָה לְטַהֲרֶם וּלְזַכּוֹתָם בָּה, וְהִתְפַּלֵּל בְּעַדָם, כִּי תִפְלֹתָךְ מִרְגִּיעָה אוֹתָם, וְאַלְלָה שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.
104. הַאִיִּנִם יוֹדְעִים כִּי אֵלְלָה מְקַבֵּל אֶת חֲזָרְתָ עֲבָדָיו בְּתִשְׁבּוּבָה, וּמְקַבֵּל אֶת הַצְדָקָה שֶׁהֵם נוֹתְנִים. אֵלְלָה הוּא הַמְקַבֵּל אֶת חֲזָרְתָ עֲבָדָיו בְּתִשְׁבּוּבָה וְרוֹחוֹם.
105. אָמַר, עָשׂוּ (מַעֲשִׂים טוֹבִים), וְאַלְלָה יִרְאֶה אֶת מַעֲשִׂיכֶם, וְכֵן גַּם שְׁלִיחוֹ, וְגַם הַמַּאֲמִינִים, וְלֵאחֶר מִכּוֹן תִּחֲזְרוּ אֶל יוֹדֵעַ הַנִּסְתֵּר וְהַנִּגְלָה, וְהוּא יוֹדֵעַ לָכֶם עַל אֲשֶׁר עָשִׂיתֶם.
106. וְיֵשׁ כְּאֵלָה שְׂדִינָם נִדְחָה, מִחֲכִים לִדְיוֹ שֶׁל אֵלְלָה, אוֹלֵי יַעֲנִישׁ אוֹתָם אוֹ יִקְבֹּל אֶת חֲזָרְתָם בְּתִשְׁבּוּבָה, כִּי אֵלְלָה יוֹדֵעַ וְחָכֵם.
107. וְאַלְלָה (מִבֵּין הַצְבוּעִים) שֶׁהִקִּימוּ מִסְגָּד לְשֵׁם הַצָּקָה (לְמַאֲמִינִים)¹ וּכְפִירָה, וְלִזְרוּעַ הַפְּרָדָה בֵּין הַמַּאֲמִינִים, וְכִדִּי שֶׁיִּשְׁמַשׁ מְקַלֵּט לְכָל אֵלָה שֶׁנִּלְחַמוּ בְּאַלְלָה וּבְשְׁלִיחוֹ מִלְּפָנִים. הֵם נִשְׁבָּעִים, הִתְכַּוְּנוּ רַק לְטוֹבָה, וְאוֹלָם אֵלְלָה יַעֲדִיד כִּי הֵם מְשַׁקְרִים.
108. לְעוֹלָם לֹא תִקָּם תִּפְלָה בּוֹ. אֶת הַמִּסְגָּד שֶׁנוֹסַד מֵהַיּוֹם הָרִאשׁוֹן עַל יִרְאֵת אֵלְלָה,² רֵאיוֹי יוֹתֵר שֶׁתִּקָּם בּוֹ תִּפְלָה. יֵשׁ בּוֹ אֲנָשִׁים שְׂאוּהֲבִים לְהִטְהָרָה, וְאַלְלָה אוֹהֵב אֶת הַמִּטְהָרִים.
109. הָאֵם אֶת מִי שֶׁיִּסַּד אֶת בְּנִינּוֹ עַל יִרְאֵה וְרִצּוֹן מֵאַלְלָה טוֹב יוֹתֵר אוֹ מִי שֶׁיִּסַּד אֶת בְּנִינּוֹ עַל שְׁפַת תְּהוֹם שֶׁהִתְמוֹטֵט בּוֹ אֶל אֵשׁ גִּיהֶנָּם? אֵלְלָה לֹא יִדְרִיךְ אֶת הַכּוֹפְרִים.
110. אֶת בְּנִינָם (שֶׁל הַצְבוּעִים) אֲשֶׁר בָּנוּ מִמִּשִּׁיד לְהִיּוֹת חֲרָדָה בְּלִבּוֹתֵיהֶם עַד אֲשֶׁר לִבּוֹתֵיהֶם יִקְרְעוּ. אֵלְלָה יוֹדֵעַ וְחָכֵם.

1. מִסְגִּיד אֶצֶל-צִירָאָר שֶׁהִקִּימוּ הַצְבוּעִים לְהִתְקִיף הַמוֹסְלָמִים בְּמִדְיָנָה מִמֶּנּוּ. אֲבֵל הַנְּבִיא וְהַמוֹסְלָמִים הִרְסוּ אוֹתוֹ לִפְנֵי שֶׁהַצְבוּעִים יִכְלוּ לַבְצֵעַ אֶת מוֹזִימָתָם.

2. מִסְגִּיד קוּבָא' קְרוֹב לְמִסְגֵּד הַנְּבִיא בְּמִדְיָנָה.

קטע 14

111. אֱלֹהָהּ קָנָה מִהַמְּאֻמִּינִים אֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם וְהוֹנֵם תְּמוּרַת הַגֹּן, אִם יִלְחֲמוּ בְּשָׂבִיל שֶׁל אֱלֹהָהּ, וְהֵם הוֹרְגִים אוֹ נִהָרְגִים. זוֹהִי הַבְּטָחָה אֲמִתִּית מִמֶּנּוּ בַּתּוֹרָה וּבִפְקוּדָאָהּ, וּמִי יוֹתֵר נֶאֱמָן מֵאֱלֹהָהּ בְּקִיּוֹם הַבְּטָחָתוֹ? לָכֵן קִבְּלוּ אֶת הַבְּטוּרָה בְּעֶסְקָה אֲשֶׁר כָּרְתִם עִם אֱלֹהָהּ. זוֹהִי הַזְכָּיָה הַגְּדוֹלָה.
112. אֵלֶּה הֵם, הַחוּזָרִים בְּתִשְׁבּוּבָה, וְהַעוֹבְדִים אֶת אֱלֹהָהּ, וְהַמְשַׁבְּחִים אֶת אֱלֹהָהּ, וְהַצְמִים, וְהַכּוֹרְעִים, וְהַסּוֹדְגִים בַּתְּפִלָּתָם לֵאמֹר, אֱלֹהָהּ, וְהַמְצִיּוֹם לַעֲשׂוֹת אֶת הַטּוֹב, וְהַאֲסוּרִים אֶת הָרַע, הַמְּקִימִים אֶת דִּינֵי אֱלֹהָהּ, וּבִשְׁמֵר טוֹבוֹת לַמְּאֻמִּינִים.
113. אֵין לִנְבִיא וְלַמְּאֻמִּינִים לְשֹׁאֵל מֵאֱלֹהָהּ סְלִיחָה עַל הַפְּגָמִים, אֲפֹלוּ אִם הֵם קְרוֹבֵי מִשְׁפָּחָה, לְאַחֵר שֶׁהִתְבָּרַר לָהֶם כִּי הֵם אֲנָשֵׁי גִיָּהֵם.
114. הַסְּלִיחָה שֶׁשָּׂאֵל אֲבֵרָאִים אֶת אֱלֹהָהּ לִמְעַן אֲבִיו לֹא הִיָּתֶה אֶלָּא בְּגִלְל הַבְּטָחָה שֶׁהִבְטִיחַ לוֹ, וְאוֹלָם כֹּאֲשֶׁר הִתְבָּרַר לוֹ כִּי אוֹיֵב הוּא לֵאמֹר מִשְׁדָּךְ יָדוֹ מִמֶּנּוּ, כִּי אֲבֵרָאִים הָיָה מְרַבֶּה הַתְּחַנּוּנוֹת אֶל אֱלֹהָהּ וּמִתּוֹן.
115. אֱלֹהָהּ לֹא הָיָה מִתְּעָה אֲנָשִׁים לְאַחֵר שֶׁהִדְרִיךְ אוֹתָם עַד שֶׁיִּבְהִיר לָהֶם מָה עָלֵיהֶם לַעֲשׂוֹת כְּדֵי לְשׁוֹמֵר אֶת עֲצָמָם מִזְּעֻמוֹ שֶׁל אֱלֹהָהּ. אֱלֹהָהּ יוֹדֵעַ כָּל דְּבָר.
116. לֵאמֹר מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְהוּא מַחֲיָה וּמַמִּית, וְאֵין לָכֵם זִילְתוֹ מִגֵּן אוֹ עוֹזֵר.
117. אֱלֹהָהּ קִבֵּל אֶת תְּשׁוּבַת הַנְּבִיא וְהַמְּהַגְרִים וְהַתּוֹמְכִים, וְכָל אֵלֶּה שֶׁהִצְטָרְפוּ אֵלָיו בְּזִמְן הַמְּצוּקָה (בְּזִמְן הַמַּסָּע הַקָּשֶׁה לְתַבּוּכָה) לְאַחֵר שֶׁהִלְבְּבוּת שֶׁל חֵלֶק מֵהֶם כִּמְעַט סָרוּ מִדֶּרֶךְ הַיִּשָּׁר, וְאֵז אֱלֹהָהּ קִבֵּל אֶת תְּשׁוּבָתָם, כִּי חֲנוּן וְרַחוּם הוּא לָהֶם.
118. כְּמוֹ כֵּן, אֱלֹהָהּ קִבֵּל אֶת תְּשׁוּבַת שְׁלֹשֶׁת הָאֲנָשִׁים¹ שֶׁלֹּא הִצְטָרְפוּ לִנְבִיא, כֹּאֲשֶׁר הָאָרֶץ עַל כָּל רַחֲבָהּ נִעְשְׂתָה צָרָה לָהֶם, גַּם נִפְשָׁם נִעְשְׂתָה צָרָה לָהֶם, וַיִּדְעוּ שֶׁאֵין מִפְּלֵט מֵאֱלֹהָהּ אֶלָּא בִּפְנִיָּה אֵלָיו, וְאֵז הוּא קִבֵּל אֶת תְּשׁוּבָתָם, כִּי אֱלֹהָהּ הוּא הַמְּקַבֵּל הַחוּזָרִים בְּתִשְׁבּוּבָה, וְהַרְחוּם.

קטע 15

119. הוּי הַמְּאֻמִּינִים! יָרְאוּ אֶת אֱלֹהָהּ, וְהָיוּ עִם אֲנָשֵׁי הָאֲמֵת הַצּוֹדְקִים (בְּכָל מַעֲשֵׂיהֶם).
120. אֲסוּר לְתוֹשְׁבֵי מִדִּינָה וְתוֹשְׁבֵי הַמִּדְבָּר מִסְבִּיב לָהֶם שֶׁלֹּא לְהִצְטָרֵף אֶל שְׁלִיחַ אֱלֹהָהּ (מוֹחַמֵּד), וְלִהְיוֹת אֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם עַל נַפְשׁוֹ, מִשּׁוּם שֶׁלֹּא יִפְגַּע

1. שלושת האנשים הם: כעב בן מאלכ, וחלאל בן אומייה, ומורארה בן רביעה.

- בָּהֶם צָמָא, עֲיִפּוֹת, חֶסֶר מְזוֹן בְּשָׂבִיל שֶׁל אֱלֹהָ, וְכֵן לֹא יִדְרְכוּ בַּמָּקוֹם
אֲשֶׁר יִרְגִּיזוּ אֶת הַכּוֹפְרִים, וְלֹא יִפְגְּעוּ בְּאוֹיֵב אִיזוֹ פְּגִיעָה כָּל שֶׁהִיא, אֲלֹא
שִׁירָשׁם לְזָכוֹתָם מַעֲשֶׂה טוֹב, כִּי הוּא לֹא יִקְפֹּחַ שָׂכָר עוֹשֵׂי הַטוֹב,
121. כָּל הוֹצָאָה שִׁיוֹצִיאוּ אִם גְּדוּלָה אוֹ קִטְנָה, אוֹ כָּל נְאֻדֵּי שִׁיחָצוֹ, יִכְתֹּב לָהֶם
(כְּמַעֲשֶׂה טוֹב), עַל מְנַת שְׂאֵלָה יִגְמַל לָהֶם הַגְּמוּל הַטוֹב בְּיוֹתֵר.
122. אֵין חוֹבָה עַל כָּל הַמַּאֲמִינִים לְצֹאת לַמַּלְחָמָה בְּאוֹיֵב, דִּי בְּחֶלֶק מִכָּל
קְבוּצָה לְצֹאת, לְמַעַן אֱלֹה שְׁלֹא יֵצְאוּ לְמַדּוֹ אֶת דָּתָם, וְכֹאֲשֶׁר בְּנֵי
קְבוּצָתָם יִחְזְרוּ אֲלֵיהֶם מִהַמַּלְחָמָה לְמַדּוֹ אוֹתָם מִה שֶׁלְּמַדּוֹ בְּהַעֲדָרָם
(מִהַנְּבִיא), לְמַעַן שִׁיְהִיו זִהִירִים.

קטע 16

123. הוּי הַמַּאֲמִינִים! הִלַּחֲמוּ בַּכּוֹפְרִים הַשּׁוֹכְנִים קְרוֹב לָכֶם, וְהָיוּ קְשׁוּחִים
אֲתָם, וְדָעוּ כִּי אֱלֹהָ עִם הִירָאִים.
124. וְכֹאֲשֶׁר סוּרָה יוֹרְדַת מִן הַשָּׁמַיִם, אַחָדִים מֵהֶם (הַצְּבוּעִים) אוֹמְרִים
(בְּלַעַג), לְמִי מִכֶּם סוּרָה זֹה הוֹסִיפָה אֱמוּנָה? אַכֵּן לַמַּאֲמִינִים הוֹסִיפָה
אֱמוּנָה, וְהֵם (הַמַּאֲמִינִים) שְׂמֵחִים בָּמָה שְׂאֵלָה נָתַן לָהֶם מִהַאֲמוּנָה.
125. אֲדָּ לְאֵלָה שֵׁישׁ מַחֲלָה לְבַבּוֹתֵיהֶם (הַצְּבוּעִים) הוֹסִיפָה טְמֵאָה עַל טְמֵאָתָם,
וּמִתּוֹ בְּעוֹדָם כּוֹפְרִים.¹
126. הֲלֹא יִרְאוּ (הַצְּבוּעִים) שֶׁהֵם נִבְחָנוּ בְּכָל שָׁנָה פַּעַם אוֹ פַּעַמִּים? אֲדָּ הֵם אֵינָם
חוֹזְרִים בְּתִשּׁוּבָה וְלֹא נִזְכָּרִים.
127. וְכֹאֲשֶׁר יוֹרְדַת סוּרָה מִן הַשָּׁמַיִם, הֵם (הַצְּבוּעִים) מִבִּיטִים אֶחָד בְּשָׁנִי
(וְאוֹמְרִים), הֲאֵם מִיִּשְׁהוּ רֹאֶה אֲתָתָם? וְאַחֵר כֵּן יִסְתַּלְקוּ (אִם מְרִגִּישִׁים
שֶׁלֹּא שָׂמִים לֵב לָהֶם). אֱלֹהָ הִטָּה אֶת לְבַבּוֹתֵיהֶם (מִן הָאֱמוּנָה), וְהֵם
אֲנָשִׁים חֲסָרֵי בִינָה.²
128. כִּבֵּר בָּא אֲלֵיהֶם שְׁלִיחַ מִקִּרְבָּם,³ שֶׁכּוֹאֵב לוֹ כָּל צָרָה שֶׁתִּפְגַּע בָּכֶם, וְדוֹאֵג
לָכֶם, וּמְתִיחַס לַמַּאֲמִינִים בְּחִמְלָה וְרַחֲמִים,⁴
129. אֲדָּ אִם יִתְרַחֲקוּ מִמֶּנּוּ (הַשְּׁלִיחַ), אֲמַר, דִּינִי בְּאֱלֹהָ, שְׂאִין אֵלָה זִוְלָתוֹ,
עָלִיו סִמְכָתִי וְהוּא רַבּוֹן כֹּס הַמַּלְכוּת הָעָצוֹם.

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 82 ; וסורת פוצלת 41 : 44.

2. ר' סורת אל-מודת' 74 : 49 - 51 ; סורת אל-מעארג' 70 : 36 - 37 ; וסורת אצ-צ' 61 : 5.

3. ר' סורת אל-בקרה 2 : 129 ; וסורת אאל עמראן 3 : 164.

4. ר' סורת אש-שוערא' 26 : 215 - 217.

10

סִוֵּרַת יוֹנוֹס

יוֹנָה

סורה זו קיבלה את שמה «יונוס, יֹנָה» משום שבה לבד
נזכר ספור עמו של ינוס שהאמינו אחרי שאיים עליהם
ינוס בעונש כבד,
לכן אללה סלח להם. הספור הזה נזכר בקוראן במקומות
אחרים. ר' פ' 98, וסורת אל-אנביא' 21 : 87 - 88, וסורת
אז-צאפאת 37 : 139 - 148.
הורדה במכה אחרי סורת אל-אסרא' 17, ופסוקיה מאה
ותשעה. קיבלה את שמה «יוֹנָה» מפסוק תשעים ושמונה.

סורת ינוס 10

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הַרְחֵמוּ וְהַרְחוּם

קטע 1

1. א. ל. ר.¹
אֵלֶּה הֵם אוֹתוֹת הַסֵּפֶר הַחֶכֶם (הַקּוֹרְאֹ),
2. הָאֵם זֶה דָּבָר מוֹזֵר בְּעֵינֵי אֲנָשִׁים כִּי הִשְׁרִינוּ אֶל אִישׁ מִקְרָבָם (מוֹחֲמֵד)², וְצִוִּינוּ לוֹ, הִזְהָר אֶת בְּנֵי הָאָדָם (שֶׁעוֹד לֹא הֶאֱמִינוּ), וּבִשָּׁר לְמַאֲמִינִים שְׂנִישׁ לָהֶם גָּמוּל טוֹב אֲצֶל רְבוּנָם.³ אֲדָּהּ הַכּוֹפְרִים אָמְרוּ, זֶהוּ מִכְשָׁף בְּרוּר.
3. רְבוּנָם הוּא אֱלֹהֵה אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ בְּשִׁשָּׁה יָמִים, וּלְאַחֵר מִכּוֹן עָלָה עַל כֶּסֶם הַמַּלְכוּת, מִנְהַל אֶת עֵינֵי הַבְּרִיּוֹת לְבַדּוֹ,⁴ וְאִין מִמְלִיץ שְׁמַתָּר לוֹ לְהַמְלִיץ בְּפָנָיו עַל מִישָׁהוּ בְּלִי הַסִּקְמָתוֹ.⁵ זֶהוּ אֱלֹהֵה רְבוּנָם שֶׁעֲלִיכֶם לַעֲבֹדוֹ. הָאֵם לֹא תִזְכְּרוּ?⁶
4. כְּלַכֶּם תִּחְזְרוּ אֵלָיו (בְּיוֹם הַדִּין), זֹו הַבְּטָחָה אֲמַתִּית שֶׁל אֱלֹהֵה, הוּא בּוֹרָא אֶת בְּנֵי הָאָדָם בְּרֵאשִׁית, (וְאַחֵר שְׂקִימִית אוֹתָם) הוּא יִבְרָא אוֹתָם שְׁנִית,⁷ לְמַעַן יִגְמַל לְמַאֲמִינִים עוֹשֵׁי הַטּוֹב בְּצִדֵּק, וְלַכּוֹפְרִים יִתֵּן כְּעֹנֶשׁ מִשְׁקָה רוֹתַח וְעֹנֶשׁ מִכְּאִיב עַל כְּפִירְתָּם.⁸
5. הוּא שֶׁעֲשָׂה אֶת הַשֶּׁמֶשׁ כְּמִקּוּר שֶׁל אוֹר וְאֶת הַיָּרֵחַ כְּאוֹרָה וְקִבַּע לוֹ מִסְּלוּלִים, לְמַעַן תִּדְּעוּ אֶת מִנְּזֵן הַיָּמִים וְחִשְׁבוּן הַחֲדָשִׁים וְהַשָּׁנִים,⁹ וְהוּא בָּרָא אֶת כָּל זֶה בְּאַמֶּת וּלְמַעַן שִׁיבְהִיר אֶת הָאוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים יוֹדְעִים.¹⁰
6. הִנֵּה בַּחלוּף הַלֵּילָה וְהַיּוֹם וּבְאֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהֵה בְּשִׁמְסִים וּבְאָרֶץ אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים יִרְאִים.¹¹

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. רא.

2. ר' סורת אל-אעראף 7: 63; סורת צאד 38: 5; וסורת את-תע'אבון 64: 6.

3. ר' סורת אל-כהף 18: 2 - 3.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6: 59; סורת הוד 11: 6; וסורת סבא' 34: 3.

5. ר' סורת אל-בקהה 2: 255; סורת סבא' 34: 23; וסורת אנ-נגים 53: 26.

6. ר' סורת אל-מואמנון 23: 115 - 116; וסורת אז-זוח'רופ 43: 87.

7. ר' סורת אר-רום 30: 27.

8. ר' סורת אל-ואקעה 56: 42 - 43; סורת צאד 38: 57 - 58; וסורת אר-רחמאן 55: 43 - 44.

9. ר' סורת אל-אנעאם 6: 96; וסורת יא. סין 36: 40.

10. ר' סורת אל-אעראף 7: 5.

11. ר' סורת ינוס 10: 101; סורת יוסוף 12: 105; וסורת סבא' 34: 95.

7. אֵלֶּה אֲשֶׁר אֵינָם חוֹשְׁבִים לִפְגֹּשׁ אוֹתָנוּ, וְהֵם שְׂמֵחִים בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, וּבִטְחוֹ בָּהֶם, וְשָׂכְחוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ,
8. מְעוֹנָם שֶׁל אֵלֶּה הָאֵשׁ כְּעֹנֵשׁ עַל מַה שֶּׁעָשׂוּ (מִהַמַּעֲשִׂים הָרָעִים),
9. אוֹלָם אֶת הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב, רְבוּנָם יִדְרִיךְ אוֹתָם לְמַעַן אֲמוֹנָתָם, (וַיִּכְנִיסֵם אֶל גֹּן עֵדֶן), אֲשֶׁר נִהְרֹת זֹרְמִים מִתַּחְתָּם,
10. תִּפְלָתָם בְּגֹן עֵדֶן, «הַשְׁבַּח לָךְ אֱלֹהֶה», וּבִרְכָתָם בִּינְיָהם, «שָׁלוֹם»,¹ וְסִיּוּם תִּפְלָתָם, «הַשְׁבַּח לְאֱלֹהֶה רַבּוֹן הָעוֹלָמִים».²

קטע 2

11. לוֹ הַחִישׁ אֱלֹהֶה אֶת הָרָעָה לִבְנֵי אָדָם כְּשֶׁהֵם מִבְקָשִׁים אוֹתָהּ כְּמוֹ שֶׁהוּא מַחִישׁ אֶת הַטּוֹב כְּשֶׁמִּבְקָשִׁים אוֹתוֹ, כְּכֹר סוּפָם בָּא אֲלֵיהֶם,³ אָבֵל אֲנַחְנוּ מִנִּיחִים לְאֵלֶּה אֲשֶׁר אֵינָם מְקוּיִם לְהַפְגִּשׁ עִמָּנוּ (בְּיוֹם הַדִּין) לְתַעוֹת בְּעוֹרָנָם.
12. וְכֹאֲשֶׁר צָרָה פּוֹגַעַת בְּאָדָם, הוּא יִקְרָא לָנוּ בְּשָׂכִיבָה עַל צִדּוֹ, אוֹ בִישִׁיבָה, אוֹ בַּעֲמִידָה,⁴ וְכִשְׁנִסִּיר אֶת הַצָּרָה מֵעָלָיו, הוּא מִתְנַהֵג כְּאִלוֹ לֹא קָרָא אֲלֵינוּ לַעְזֹר לוֹ לְהַסִּיר צָרָה שֶׁפָּגַעָה בּוֹ, כִּדְ נִרְאָה כִּי טוֹב בְּעֵינֵי הַמְּשַׁחֲתִים הָרַע שֶׁהֵם עוֹשִׂים.
13. וּכְכֹר הַשְׂמֵדָנוּ אֶת הַדּוֹרוֹת אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵיכֶם כְּשֶׁהֵם עָשְׂקוּ, לְמִרוֹת שְׂשֻׁלִּיחֵיהֶם הִבִּיאוּ אֲלֵיהֶם אוֹתוֹת בְּהִירִים, אֵדָה הֵם לֹא הֶאֱמִינוּ, כִּדְ נַעֲנִישׁ אֶת הַחוֹטְאִים.
14. וְאֵד עָשִׂינוּ אֶתְכֶם כִּיזְרָשִׁיָּהם בְּאַרְצָה, לְמַעַן נִרְאָה כִּי צִדַּד תִּתְנַהֲגוּ.
15. וּבִהֲקָרָא לִפְנֵיָהֶם אוֹתוֹתֵינוּ בְּהִירִים, אָמְרוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יֶאֱמִינוּ בִּפְגִּישָׁה עִמָּנוּ (בְּיוֹם הַדִּין), הִבֵּא קוֹרְאָן אַחֵר מִזֶּה אוֹ מִמִּירוּהוּ. אָמַר, אֵין בִּיכְלָתִי לְהַמִּיר אוֹתוֹ עַל דַּעַת עַצְמִי. אֲנִי אֶתְנַהֵג לְפִי מַה שֶׁהִשְׁרָה לִי, וְאֲנִי נִרְאָה אִם לֹא אֲצִיֵּת לְרַבּוֹנִי אֶקְבֵּל אֶת הָעֹנֵשׁ שֶׁל יוֹם עֲצוּם (יוֹם הַדִּין).
16. אָמַר, לוֹ רָצָה אֱלֹהֶה, לֹא קָרָאתִי אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן) לִפְנֵיכֶם, וְהוּא לֹא הִבִּיא אוֹתוֹ לִידִיעַתְכֶם, וּכְכֹר שֶׁהִיתִי בִּינֵיכֶם חֶלֶק גָּדוֹל מִחֵי לִפְנֵי, ⁵ הָאֵם לֹא תִבְיִנוּ?

1. ר' סורת אר-רעד 13: 23 - 24; סורת אל-אחזאב 33: 44; סורת יא. סין 36: 58; וסורת אל-ואקעה 25: 26.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6: 1; וסורת אל-כהף 18: 2 - 3.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17: 11.

4. ר' סורת פוצלת 41: 51.

5. הנביא מוחמד קבל ההשראה הראשונה כשהוא היה בן ארבעים שנה.

17. ומי חוטא יותר ממי שבודד שְׁקָרִים על אֱלֹהָ אוּ מִכְחִישׁ אֶת אוֹתוֹתָיו? הַפּוֹשְׁעִים לֹא יִצְלִיחוּ,¹
18. וְהֵם (הַכּוֹפְרִים) עוֹבְדִים מִבִּלְעָדִי אֱלֹהָ (אֱלִילִים) אֲשֶׁר לֹא יִזְקוּ לָהֶם אוּ יוֹעִילוּ לָהֶם, וְאוֹמְרִים, אֵלֶּה יַמְלִיצוּ עָלֵינוּ בִּפְנֵי אֱלֹהָ. אָמַר, הֲאִם אַתֶּם מוֹדִיעִים לְאֱלֹהָ מָה שֶׁהוּא אֵינוֹ יוֹדֵעַ בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ? יִשְׁתַּבַּח וְיִתְעַלֶּה שְׁמוֹ מֵעַל הַשְּׁתַּפִּים אֲשֶׁר יִשְׁתַּפוּ לוֹ!
19. בְּנֵי אָדָם כֻּלָּם הָיוּ מֵאֲמִינִים בְּדַת אַחַת, וְאָז נִחְלְקוּ בֵּינֵיהֶם (אֲחָדִים כָּפְרוּ וְאֲחָדִים נִשְׁאַרוּ מֵאֲמִינִים בְּאֱלֹהָ), וְלֹא הִחְלָטָה קוֹדֶמֶת שֶׁל רִבּוֹנָהּ, הִיא נִשְׁפֹּט בֵּינֵיהֶם אוֹדוֹת מֶה שֶׁנִּחְלְקוּ בּוֹ.
20. הֵם אוֹמְרִים, לָמָּה לֹא הוֹרֵד אֱלֹהֵינוּ (הַנְּבִיא) אוֹת (מוֹחֲשִׁי) מִרְבוֹנוֹ? אָמַר, הַנִּסְתֵּר הוּא רַק בֶּיַד אֱלֹהָ, חֲכוּ (לְהַחְלֹטֶת אֱלֹהָ), גַּם אֲנִי אֲחַכֶּה עִמָּכֶם.²

קטע 3

21. וְכֹאֲשֶׁר נִעְנִיק לְבַנֵּי אָדָם (הַפְּגָנִיִּים) רַחֲמִים אַחֲרֵי צָרָה אֲשֶׁר פָּגְעָה בָּהֶם, וְזָמְמוּ מִזְמָה נֶגֶד אוֹתוֹתָיו. אָמַר, אֱלֹהָ מֵהִיר יוֹתֵר בְּמִזְמוֹתָיו נִגְדָּכֶם, אֲכֹן שְׁלִיחֵינוּ (הַמְּלָאכִים) יִכְתְּבוּ אֶת אֲשֶׁר תִּזְמוּ.³
22. הוּא הַמְּסִיעַ אֶתְכֶם בִּיבֻשָּׁה וּבִים, וְלִפְעָמִים קוֹרֶה כְּשֶׁאַתֶּם נִמְצָאִים בְּסַפִּינוֹת הַשְּׁטוֹת עִם רוּחַ טוֹבָה וְהִיִּיתֶם שְׂמִיחִים בָּהּ, וְהִנֵּה תָבוֹא עֲלֵיָהּ רוּחַ סַעֲרָה וְחַגְלִים יַעֲלוּ אֵלֵיהֶם מִכָּל עֵבֶר וְחִשְׁבוּ כִּי הֵם הוֹלְכִים לְאֶבֶד, הַתְּפִלָּה אֶל אֱלֹהָ בְּמִסִּירוֹת אֲמִתִּית, אִם תִּצִּיל אוֹתָנוּ מִהַצָּרָה הַזֹּאת נִהְיָה מוֹדִים לָךְ עַל חֲסִדְךָ,⁴
23. וְאוֹלָם לְאַחֵר שֶׁהֲצִיל אוֹתָם, הִנֵּה הֵם הִתְחִילוּ לַעֲשׂוֹת עוֹל בְּאָרֶץ בְּלֹא צֶדֶק. הוּא הַאֲנָשִׁים! תּוֹצֵאת הָעוֹל שֶׁלָּכֶם תַּחֲלוּ עֲלֵיכֶם (בְּיוֹם הַדִּין), מָה שֶׁאַתֶּם עוֹשִׂים זֶה רַק תַּעֲנוּג שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה, וּלְבִסּוֹף תַּחֲזְרוּ אֵלֵינוּ, וְאִזּוּ נוֹדִיעַ לָכֶם מָה שֶׁעֲשִׂיתֶם.
24. חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה מְשַׁלֵּם לָמִים אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ מוֹרִידִים מִן הַשָּׁמַיִם, וְיִשְׁקוּ אֶת צִמּוֹ הָאָרֶץ, אֲשֶׁר יִהְיֶה לְמֵאֲכַל הָאָדָם וְהַבְּהֵמָה. וְכֹאֲשֶׁר הָאָרֶץ מִתְקַשֶּׁטֶת בְּגוֹנֵי הַצִּמְחִים, וְיוֹשְׁבֵיהָ חֹשְׁבוּ שֶׁהֵם שׁוֹלְטִים עָלֶיהָ, וְאִזּוּ בָּאָה

1. ר' סורת אל-אנעאם 6: 21, ופ' 93.

2. ר' סורת אל-פורקאן 25: 10 - 11; סורת אל-אסרא' 17: 59; סורת ינוס 10: 96 - 97; סורת אל-אנעאם 6: 7; סורת אל-חגיר 15: 14 - 15; וסורת אט-טור 52: 44.

3. ר' סורת ינוס 10: 12.

4. ר' סורת אל-אסרא' 17: 17.

- פִּקְדָתָנוּ (לְהַשְׁמִיד אוֹתָהּ) בְּחֹשֶׁכֶת הַלַּיְלָה אוֹ לְאוֹר הַיּוֹם, וְנִהְפָּכָה לְשָׂדֶה
אֲחֵר קָצִיר, כָּאֵלוּ מַעֲוֹלָם לֹא צָמַח. כִּד נִבְהִיר אֶת הָאוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים
בְּעֵלֵי מַחֲשָׁבָה.¹
25. אֲלֵלָה מִזְמִין אֶל מַעֲוֹן הַשְּׁלוֹם (גֵּן עֵדֶן), וּמְדַרִּיךְ אֶת מִישָׁהוּ רוֹצֵה בְּדֶרֶךְ
הַיָּשָׁר.
26. (אֲלֵלָה מַעֲנִיק אֶת) הַטּוֹב (גֵּן עֵדֶן) לַעֲוֹשֵׁי הַטּוֹב (בְּעוֹלָם הַזֶּה) וְעוֹד יוֹתֵר,²
וְאֵת פְּנִיָּהֶם לֹא יִכְסֶה אֲבָק וְלֹא הַשְׁפָּלָה, אֲלֵה הֵם אֲנָשֵׁי הַגֵּן אֲשֶׁר יִשְׁאַרוּ
בּוֹ לְנֶצַח,
27. וְלֹאֲלֵה אֲשֶׁר עָשׂוּ מַעֲשִׂים רָעִים הַעֲנֵשׁ עַל רָעָה רָעָה כְּמוֹתָהּ, וְהַשְׁפָּלָה
תִּכְסֶּה אֶת פְּנִיָּהֶם,³ וְלֹא יִהְיֶה לָהֶם מִגֵּן מִפְּנֵי אֲלֵלָה, וּפְנִיָּהֶם כָּאֵלוּ כֶּסוּ
בְּקִטְעֵי לֵיל אָפֶל, אֲלֵה אֲנָשֵׁי הָאֵשׁ אֲשֶׁר יִשְׁאַרוּ בָּהּ לְנֶצַח.
28. בְּיוֹם (יוֹם הַדִּין) אֲשֶׁר נֶאֱסַף אוֹתָם יַחְדּוֹ,⁴ נֹאמֵר לְפָנָיִים, עֲמְדוּ
בְּמִקוֹמְכֶם אַתֶּם וְשִׁתְּפִיכֶם (שְׁשִׁתְּפֶתֶם עִם אֲלֵלָה);⁵ וְנִפְרִיד בֵּינֵיהֶם,⁶
וְהַשְׁתַּפִּים (הָאֱלִילִים שֶׁעֲבָדוּ) יֹאמְרוּ, לֹא אוֹתָנוּ עֲבַדְתֶּם,⁷
29. דִּי בְּאֲלֵלָה לָעַד בִּינֵינוּ וּבִינֵיכֶם, אָכֵן לֹא שָׁמְנוּ לָב כִּי עֲבַדְתֶּם אוֹתָנוּ,
30. וְאֵז תִּשְׁכַּט כָּל נֶפֶשׁ לְפִי מַעֲשֵׂיָהּ הַקּוֹדְמִים (בְּעוֹלָם הַזֶּה), וְאַחֵר יוֹחֲזָרוּ אֶל
אֲלֵלָה, אֲדוֹנֵם הָאֲמִתִּי, וְיִתְרַחֲקוּ מֵהֶם הָאֱלִילִים שֶׁבָּדוּ.⁸

קטע 4

31. אָמֵר, מִי מִפְּרִנֵּס אֶתְכֶם מִן הַשָּׁמַיִם וּמִן הָאָרֶץ?⁹ וּמִי נָתַן לָכֶם אֶת
הַשְּׁמִיעָה וְאֵת הָרְאִיָּה?¹⁰ וּמִי מוֹצִיא אֶת הַחַי מִן הַמֵּת וְאֵת הַמֵּת מִן
הַחַי?¹¹ וּמִי מְנַהֵל אֶת הָעֲנָנִים (בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ)?¹² הֵם יֹאמְרוּ, אֲלֵלָה.
אָמֵר, לָכֵן, לָמָּה לֹא תִירָאוּ אוֹתוֹ?

1. ר' סורת הוד 11: 94 - 95; סורת אל-כהן 18: 45; סורת אז-זומר 39: 21; וסורת אל-חדיד 57: 20.
2. ועוד יותר: להביט אל הפנים של אללה בגן עדן. ר' סורת קאף 50: 35.
3. ר' סורת אאל עמרוא 3: 106 - 107; סורת אבראהים 14: 42 - 44; סורת אש-שורא 42: 45; סורת אל-קיאמה 75: 10 - 12; וסורת עבס 80: 38 - 42.
4. ר' סורת אל-כהן 18: 47.
5. ר' סורת יא. סין 36: 59.
6. ר' סורת אר-רום 30: 14, ופי' 43.
7. ר' סורת מרים 19: 82; וסורת אל-אחקאף 46: 5 - 6.
8. ר' סורת אל-אסרא' 17: 13 - 14; סורת אט-טלאק 86: 9; וסורת אל-קיאמה 75: 13.
9. ר' סורת עבס 80: 27 - 31; וסורת אל-מולכ 67: 21.
10. ר' סורת אל-אנעאם 6: 46; וסורת אל-מולכ 67: 23.
11. ר' סורת אאל עמרואן 3: 27.
12. ר' סורת אר-רחמאן 55: 29.

32. וְאָמַר, זֶהוּ אֱלֹהָ רַבּוֹנְכֶם הָאֵמֶתִי. וְאֵין דְּבַר זוּלַת הָאֵמֶת חוּץ מִהִתְעִיָּה. לָכֵן, כִּיצַד אַתֶּם סוֹטִים מַעְבֹּדְתוֹ?

33. וְלָכֵן רַבּוֹנְךָ פֶּסֶק וּבִצְדָק כִּי פוֹרְקִי עַל שְׁמַיִם לֹא יֵאֱמִינוּ.¹

34. אָמַר, הָאֵם יֵשׁ בֵּין הַשְּׁתֵּפִים שְׁלָכֶם (אֱלִילִיכֶם) מִי שְׂיוּכַל לְהִתְחִיל אֶת הַבְּרִיאָה וְאֵז יַחְזִירֶם אֵלָיו? אָמַר, אֱלֹהָ יִתְחִיל אֶת הַבְּרוּאִים וְאַחֵר כֵּךְ (יִמִּיתֶם וְיַחְיֶה אוֹתָם) יַחְזִירֶם אֵלָיו (בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים), וְכִיצַד תִּסְטוּ מִדֶּרֶךְ הָאֵמֶת אֶל דֶּרֶךְ הִתְעִיָּה?

35. אָמַר, הָאֵם יֵשׁ בֵּין הַשְּׁתֵּפִים שְׁלָכֶם מִי שְׂיִכַּל לְהַדְרִיךְ אֶל הָאֵמֶת? אָמַר, רַק אֱלֹהָ מִדֶּרֶךְ אֶל הָאֵמֶת. לָכֵן מִי שְׂמִדְרִיךְ אֶל הָאֵמֶת רְאוּי מִכָּל שְׂיֵאֱמִינוּ בּוֹ, וְלֹא זֶה שְׂאִינוּ מִדֶּרֶךְ וְהוּא זָקוּק לְהַדְרָכָה.² מֶה קָרָה לָכֶם, כִּיצַד אַתֶּם שׁוֹפְטִים?

36. מַרְבִּיתֶם הוֹלְכִים אַחֲרֵי כָזָב, וְאוֹלֶם הַכָּזָב לֹא יוֹעִיל בַּפְּנֵי הָאֵמֶת בְּמֵאוּמָה. אָכֵן יוֹדַע אֱלֹהָ אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.

37. אִי אֶפְשָׁר לְהַבִּיא אֶת הַקּוּרְאָן מִכָּל מְקוֹר שֶׁהוּא מְלַבֵּד אֱלֹהָ, כִּי אֱלֹהָ הוֹרִיד אוֹתוֹ מִן הַשְּׁמַיִם לֵאשֹׁר אֶת הַסְּפָרִים שֶׁקִּדְּמוּ לוֹ (הַתּוֹרָה וְהַאֲנִי'ל), וְיֵשׁ בּוֹ הַבְּהִירָה לְמֶה שֶׁהוֹרֵד בַּסְּפָרִים שֶׁקִּדְּמוּ לוֹ, אֵין סִפְּק בּוֹ שֶׁהוּא מַעַם רַבּוֹן הָעוֹלָמִים.

38. וְאֵם יֹאמְרוּ, הוּא (מוֹחֲמַד) הַמְצִיא אוֹתוֹ (הַקּוּרְאָן). אָמַר, הִבִּיאוּ סוּרָה אַחַת דּוֹמָה לוֹ, וְהִזְמִינוּ (לְעֻזְרָתְכֶם) כָּל מִי שְׂאֵתֶם יְכוּלִים מְלַבֵּד אֱלֹהָ, אִם בָּאֵמֶת אַתֶּם צוֹדִיקִים.³

39. וְאוֹלֶם הֵם הַכְּחִישׁוּ (אֶת הַקּוּרְאָן) לַפְּנֵי שֶׁהִבִּינוּ אֶת תַּכְּנוּ וְלֹא יָדְעוּ אֶת פִּשְׁרוֹ. כְּמוֹ כֵּן הַכְּחִישׁוּ (אֶת סִפְרֵיהֶם) אֱלֹהָ שֶׁהָיוּ לַפְּנֵיהֶם, וְרָאָה מֶה הָיָה סוֹפֶם שֶׁל הַכּוֹפְרִים.

40. וְיֵשׁ כְּאֵלֶּה מַבְיִינֵיהֶם (בְּגִי הָעַם שֶׁל הַנְּבִיא) שֶׁהֵאֱמִינוּ בּוֹ (בַּקּוּרְאָן), וְיֵשׁ כְּאֵלֶּה מַבְיִינֵיהֶם שֶׁלֹּא הֵאֱמִינוּ בּוֹ. רַבּוֹנְךָ יוֹדַע טוֹב אֶת הַמַּשְׁחִיתִים.

קטע 5

41. אִם שְׁלָלוּ אֶת דְּבָרֶיךָ. אָמַר, לִי מַעֲשִׂי וְלָכֶם מַעֲשִׂיכֶם, אַתֶּם אֵינְכֶם אַחֲרָאִים לְמֶה שְׂאֵנִי עוֹשֶׂה וְאֵנִי לֹא אַחֲרָאִי לְמֶה שְׂאֵתֶם עוֹשִׂים.⁴

1. ר' סורת אז-זומר 39 : 71.

2. ר' סורת מרים 19 : 42 ; וסורת אצ-צאפאת 37 : 95 - 96.

3. ר' סורת אל-בקר 2 : 24 ; סורת אל-אסרא' 17 : 88 ; וסורת הוד 11 : 13.

4. ר' סורת אל-מומתחנה 60 : 4 ; וסורת אל-כאפרון 109 : 106.

42. וַיֵּשׁ כְּאֵלֶּה מְבִינֵיהֶם שֶׁהֵם שׁוֹמְעִים אוֹתָךְ, (אֲדָּךְ לֹא מְבִינִים מִה שֶׁאַתָּה אוֹמֵר), אוֹלָם הַתּוֹכֵל לְהַשְׁמִיעַ אֶת הַחֲרָשִׁים עַל אֵף שֶׁהֵם לֹא יָבִינוּ?
43. וַיֵּשׁ כְּאֵלֶּה מְבִינֵיהֶם שֶׁהֵם מְסַתְּפִלִּים בְּךָ (אֲדָּךְ לֹא רוֹאִים אֶת סִימְנֵי הַנְּבוּאָה שֶׁאַלְלָה נָתַן לָךְ), אוֹלָם הַתּוֹכֵל לְהַדְרִיד אֶת הָעוֹרִים עַל אֵף שֶׁהֵם אֵינָם רוֹאִים?¹
44. אֲלָלָה אֵינִי מְקַפֵּחַ אֶת בְּנֵי אָדָם מֵאוֹמָה, אֲדָּךְ הֵם מְקַפְּחִים אֶת עַצְמָם.
45. וּבָיִים שֶׁיֵּאֲסֹף אוֹתָם (כָּל בְּנֵי אָדָם) יִרְגִּישׁוּ כְּאֵלוּ שֶׁהוּא (בְּעוֹלָם) רַק שָׁעָה אַחַת,² וְיִכְרִירוּ זֶה אֶת זֶה (לְזִמּוֹן קֶצֶר מְאוֹד). אֵלֶּה שֶׁלֹּא הֶאֱמִינוּ בַּפְּגִישַׁת אֲלָלָה יַפְסִידוּ וְלֹא יִהְיוּ מְדַרְכִּים.
46. אֲנַחְנוּ יְכוּלִּים לְהִרְאוֹת לָךְ (הַנְּבִיא) חֵלֶק מִן הָעֶנֶשׂ שֶׁהוֹעֲדָנוּ לָהֶם בַּחַיִּים, אוֹ תַּמּוּת לִפְנֵי (בּוֹאוֹ שֶׁל הָעֶנֶשׂ). לְבִסּוֹף יוֹחֲזְרוּ אֵלֵינוּ, אַחֵר אֲלָלָה יִהְיֶה עַד לְאַשֶׁר יַעֲשׂוּ (בְּעוֹלָם הַזֶּה).
47. לְכָל אִמָּה שֶׁקֹּדֶמָה שָׁלַחַנוּ שְׁלִיחַ, וְלֵאחֵר בּוֹא שְׁלִיחַם, יִשְׁפֹּט בִּינֵיהֶם (בַּיּוֹם הַדִּין) בְּצֹדֵק וְלֹא יִקְפָּחוּ.³
48. וְהֵם (הַכּוֹפְרִים) אוֹמְרִים, מִתִּי יָבוֹא הָאִיּוֹם הַזֶּה (יוֹם הַדִּין) אִם בְּאֵמַת אַתָּם צוֹדֵקִים (בְּאִיּוֹם שְׁלָכְכֶם)?⁴
49. אֲמֹר, אֵין בִּיכְלָתִי לַעְזֹר לַעֲצָמִי, לְהַסִּיר רָעָה מֵעַצְמִי אוֹ לְהַבִּיא טוֹבָה לַעֲצָמִי בְּלִי רָצוֹן שֶׁל אֲלָלָה. לְכָל אִמָּה נִקְבַּע סוֹף, וְכִשְׁיִגִּיעַ זְמַנָּם (לְמוֹת) לֹא יוֹכְלוּ לְדַחוּתוֹ אֵף בְּשָׁעָה וְלֹא לְהַקְדִּימוֹ.⁵
50. אֲמֹר, אֵידָךְ אַתָּם מְרַגִּישִׁים אִם יָבוֹא אֲלֵיכֶם עֲנֹשׁ בְּשִׁכְבְּכֶם לַיְלָה אוֹ בַּיּוֹם? וּמִה הַכּוֹפְרִים רוֹצִים בָּזָה שֶׁהֵם מְבַקְּשִׁים לְהַחֲשִׁיוּ?
51. וְכַאֲשֶׁר (יוֹם הַדִּין) יִגִּיעַ תֵּאֱמִינוּ בּוֹ? כָּעַת אַתָּם מֵאֲמִינִים בּוֹ? לְמִרוֹת שְׁדַרְשֶׁתֶם לְהַחֲשִׁיוּ?⁶
52. וְאֵז נֶאֱמַר לַכּוֹפְרִים, טַעְמוֹ אִפּוֹא אֶת הָעֶנֶשׂ הַנִּצְחִי, הָאִם אֵין זֶה הָעֶנֶשׂ הַרְאִי לָרַע שֶׁעָשִׂיתֶם (בְּעוֹלָם)?⁷

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 41 - 42.

2. ר' סורת טא. הא 20 : 102 - 104 ; סורת אל-מואמנון 23 : 112 - 114 ; סורת אר-רום 30 : 55 - 56 ;

סורת אנ-נאזעאת 79 : 46.

3. ר' סורת אז-זומר 39 : 69.

4. ר' סורת אש-שורא 42 : 18.

5. ר' סורת אל-מונאפקון 63 : 11.

6. ר' סורת אס-סגידה 32 : 12 ; וסורת ע'אפר 40 : 84 - 85.

7. ר' סורת אט-טור 52 : 13 - 16.

53. הכופרים מבקשים ממך ידיעה עליו, האם הוא אמת? אמר, כן, ברבונאי! אמת הוא, ואתם לא תוכלו להמלט (מהענש של אלה).¹

קטע 6

54. ולו יהיה לכל נפש כופרת כל הון העולם תהיה מוכנה לשלמו כפדיון עבור עצמה.² וכאשר יראו את הענש ירגישו חרטה עמקה, ואז ישפט ביניהם משפט צדק והם לא יעשקו.

55. לאלה כל אשר בשמים ובארץ. והבטחת אלה אמת היא, ואולם מרביתם (הכופרים) לא יודעים.

56. הוא (אלה) יחיה וימית ואליו תחזרו (ביום תחית המתים).

57. הוי בני אדם! כבר באה לכם דרשה (הקוראן) מרבונכם, ובה רפוי למחלות הלבבות, והדרך, ורחמים למאמינים.³

58. אמר, (הקוראן שבא אליכם) בחסד של אלה וברחמיו, בזאת ישמחו, כי הוא טוב יותר מכל ההון אשר נאספו.

59. אמר, מה אתם חושבים על המזון שאלה יצר לכם, אולם אתם עשיתם חלק ממנו אסור וחלק מתר? אמר, האם אלה הרשה לכם לעשות כן, או תבדו על אלה כזב?⁴

60. ומה דעתם של אלה הבודים על אלה הכזב (פי יקרה) ביום תחית המתים! אלה מעניק חסד לבני אדם, אך מרביתם אינם מכירים תודה לאלה.

קטע 7

61. אין דבר שתעסק בו, או קריאה שתקרא בקוראן, או כל מעשה שתעשה, מבלי שנהיה עדים לו כשתתחילו לעסק בו, אין דבר שתיחבא מרבונך ולו כמשקל גרעין, בארץ או בשמים, או מה שקטן או גדול ממנו, והכל נרשם בפנקס רשום ברור.⁵

62. המקרבים לאלה לא יהיה עליהם פחד ולא גון,

63. אלה אשר האמינו ויראו אלה,

1. ר' סורת יא. סין 36 : 82 ; סורת סבא' 34 : 3 ; וסורת את-תעי'אבון 64 : 7.

2. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 36.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 82 ; וסורת פוצלת 41 : 44.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 136.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 28, ופי' 59 ; סורת הוד 11 : 6 ; וסורת אש-שוערא' 26 : 213 - 218.

64. לָהֶם הַבְּשׂוּרָה בַּחַי הַעוֹלָם הַזֶּה וּבַעוֹלָם הַבָּא. אֵין לְשָׁנוֹת אֶת דְּבָרֵי אֱלֹהִים, זֶה הוּא הָאִשֶּׁר הַגְּדוֹל.
65. אֵל יַעֲצִיבוּ אוֹתָךְ דְּבָרֵיהֶם. הַכּוֹחַ הַעֲצוּם כָּלוּ שֵׁיךְ לְאֱלֹהִים, וְהוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ.
66. כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וְאֲשֶׁר בָּאָרֶץ שֵׁיךְ לְאֱלֹהִים, עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים אֵינָם עוֹבְדִים מִמֶּה שֶׁהוּא אֱמֶתִי, הֵם הוֹלְכִים אַחֲרֵי כָזָב, וְהֵם מְשַׁקְרִים אוֹדוֹת מִמֶּה שֶׁהֵם מֵיַחֲסִים לְאֱלֹהִים.
67. הוּא (אֱלֹהִים) אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם אֶת הַלֵּילָה (חֲשׁוֹךְ) לְמִנּוּחַתְכֶם, וְאֶת הַיּוֹם (מֵאִיר) לְמַעַן תֵּרְאוּ לְאוֹרֹו, וַיֵּשׁ בְּכָל זֶה אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים שׁוֹמְעִים.
68. הֵם (הַנוֹצְרִים) אוֹמְרִים, הוֹלִיד אֱלֹהִים וְלֹד, לוֹ הַשְּׁבַח! הוּא הַבְּלִתִי זָקוּק לְדָבָר, כִּי לוֹ כָּל מֶה שֶׁבְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, הָאֵם יֵשׁ לָכֶם שְׁלֹטוֹן (הוֹכְחָה) בַּזֶּה? הַתֵּאֱמָרוּ עַל אֱלֹהִים אֶת אֲשֶׁר לֹא תִדְעוּ?¹
69. אָמַר, אֵלֶּה הַטּוֹפְלִים שֶׁקְרִים עַל אֱלֹהִים לַעוֹלָם לֹא יַצְלִיחוּ.
70. (הַכּוֹפְרִים יִהְיוּ) הַנָּאֶה קֶצֶרָה בַּעוֹלָם הַזֶּה, וְאִזּוּ יוֹחֲזְרוּ אֵלֵינוּ, וְנִטְעִימָם אֶת הַעֲנֵשׁ הַחֹזֵק עַל כְּפִירָתָם.

קטע 8

71. סֵפֶר לָהֶם (כּוֹפְרֵי מַכָּה) עַל נוֹחַ כְּשֶׁאֱמַר לְבָנָי עֲמוּ, בְּנֵי עָמִי! אִם נוֹכַחְתִּי בִּינֵיכֶם וְהִזְכַּרְתִּי לָכֶם אֶת אוֹתוֹת אֱלֹהִים קִשּׁוֹת בְּעֵינֵיכֶם? אֲנִי סוֹמֵךְ עַל אֱלֹהִים. הַחֲלִיטוּ בִּינֵיכֶם מֶה יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת אִתָּם וְשִׁתְּפִיכֶם אֲשֶׁר צִרְפָתָם לְאֱלֹהִים, וְהִכְרִיזוּ אֶת מֶה שֶׁאִתָּם זִמְמִים, וַעֲשׂוּ בִּי מֶה שֶׁאִתָּם יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת, וְלֹא תִצְפּוּ לִי,²
72. וְאִם לֹא תִקְבְּלוּ אֶת שְׁלִיחוֹתִי אֲלֵיכֶם, אֲנִי לֹא שֶׁאֲלִתִּי מִכֶּם שָׂכָר, כִּי שֶׁכָּרִי מֵאֱלֹהִים, וְצִוִּיתִי לִהְיוֹת מִן הַמְּסַלְמִים (הַמִּתְמַסְרִים לְאֱלֹהִים).³
73. אֲךֹּ הֵם הִתְנַגְּדוּ לוֹ, וְנִאֲנַחְנוּ הַצְלָנוּ אוֹתוֹ וְאֶת כָּל אֲשֶׁר הָיוּ עִמּוֹ בַּתִּבָּה, וַעֲשִׂינוּ אוֹתָם לְמַחְלִיפִים לְכּוֹפְרִים שֶׁהִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ אֲשֶׁר הִטְבַּעְנוּ. רָאֵה מֶה הָיָה סוֹפָם שֶׁל הַמוֹזְהָרִים.

1. ר' סורת מרים 19: 88 - 95.

2. ר' סורת אל-אעראף 7: 59 - 64; וסורת הוד 11: 54 - 56.

3. ר' סורת אל-בקרה 2: 131 - 132; סורת אל-מאאידה 5: 44; סורת אל-אנעאם 6: 162 - 163; סורת

אל-אעראף 7: 126; סורת יונס 10: 84; סורת יוסוף 12: 101; וסורת אנ-נמל 27: 44, ופ' 91.

74. אַחֲרָיו (נוח) שְׁלַחְנוּ שְׁלִיחִים¹ לְבְנֵי עֲמִיקָה, וְהֵם הֵבִיאוּ לָהֶם אוֹתוֹת בְּהִירִים, אֲדָּהֶם לֹא הָאֱמִינוּ בָּמָה שֶׁכָּפְרוּ בּוֹ מִקֶּדֶם.² כִּד אֲנַחְנוּ אוֹטָמִים אֶת לִבְבוֹת אֵלֶּה שֶׁחָרְגוּ מִגְּבוּלוֹת אֶלְלָה.³
75. אַחֲרֵיהֶם (השְׁלִיחִים) שְׁלַחְנוּ אֶת מוֹסָא וְהָאֲרוֹן, עִם אוֹתוֹתֵינוּ אֶל פְּרָעָה וְנִכְבְּדֵי עֲמֹ, אֲדָּהֶם הִתִּיהָרוּ וְהָיוּ אֲנָשִׁים כּוֹפְרִים וְחוֹטְאִים,
76. וְכַאֲשֶׁר בָּאָה אֵלֵיהֶם הָאֱמֶת מֵאֲתָנוּ, אֲמָרוּ, זֶה כְּשׁוֹף בְּרוּר.⁴
77. אָמַר מוֹסָא, הָאוֹמְרִים אֲתֶם לָאֱמֶת כַּאֲשֶׁר בָּאָה אֵלֵיכֶם, כְּשׁוֹף הוּא זֶה? וְהַמְכַשְּׁפִים לַעֲוֹלָם לֹא יִצְלִיחוּ.
78. הֵם (פְּרָעָה וְנִכְבְּדֵי) אֲמָרוּ לְמוֹסָא, הָאֵם בָּאת אֵלֵינוּ לְהַעֲבִירָנוּ מִהֶדֶת שֶׁל אֲבוֹתֵינוּ לְמַעַן שִׁיחֶיָה לָכֶם הַשְׁלֹטוֹן בְּאַרְצֵנוּ?⁵ וְאֲנַחְנוּ לֹא נֵאֱמִין לָכֶם,
79. וְאִזְּ אָמַר פְּרָעָה, הֵבִיאוּ אֵלַי כָּל מִכְשָׁף אֲמֹן.
80. וְכַאֲשֶׁר בָּאוּ הַמְכַשְּׁפִים, אָמַר לָהֶם מוֹסָא, הַשְׁלִיכוּ אֶת אֲשֶׁר אֲתֶם רוֹצִים לְהַשְׁלִיךְ.⁶
81. וְכַאֲשֶׁר הַשְׁלִיכוּ (אֶת מִטּוֹתֵיהֶם וְחִבְלֵיהֶם), אָמַר לָהֶם מוֹסָא, מָה שֶׁעָשִׂיתֶם הוּא מַעֲשֶׂה כְּשָׁפִים, וְאֶלְלָה יִבְטָלוּ.⁷ אֶלְלָה לֹא יִתֵּן לְמַעֲשֶׂה הַמְשַׁחֲתִים לְהַצִּילֵם.⁸
82. אֶלְלָה מֵאֲשֶׁר אֶת הָאֱמֶת בְּדַבְּרֵנוּ עַל אֵף שִׁנְאָת הַפּוֹשְׁעִים.

קטע 9

83. רַק מַעֲשִׂים מִבְּנֵי עֲמֹ שֶׁל מוֹסָא הָאֱמִינוּ בּוֹ, כִּי פָּחַדוּ מִפְּרָעָה וְנִכְבְּדֵי לְהַעֲנִישׁ אוֹתָם. וּפְרָעָה הִתְנַשָּׂא בְּאַרְצֵהָ וְעָבַר כָּל גְּבוּל בְּכִפְיָתָהּ.
84. וְאָמַר מוֹסָא, בְּנֵי עֲמֹ! אִם תֵּאֱמִינוּ בְּאֶלְלָה סִמְכוּ עָלָיו, אִם אֲתֶם מִתְמַסְּרִים לוֹ?⁹

1. השליחים אחרי נוח הם: הוד; צאלח; אבראהים; לוט; שועיב; ינונס; ואחרים.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6: 110.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17: 17.

4. ר' סורת אנ-נמל 27: 14.

5. למוסא והארון.

6. ר' סורת טא. הא 20: 65 - 66.

7. ר' סורת אל-אעראף 7: 116.

8. ר' סורת טא. הא 20: 67 - 69.

9. ר' סורת הוד 11: 123; סורת אז-זומר 39: 36; סורת אל-מולכ 67: 29; סורת אט-טלאק 65: 3;

סורת אל-מוזמל 73: 9.

85. הם אמרו, אֲנַחְנוּ סוֹמְכִים עַל אֱלֹהָ. רְבוּנָנוּ! אֵל תִּתֵּן לְכּוֹפְרִים לְרֹדֹף אוֹתָנוּ וּלְנַצֵּחַ אוֹתָנוּ,

86. וְהַצִּילָנוּ בְּרַחֲמֶיךָ מִן הַכּוֹפְרִים.

87. וְהִשְׁרָנוּ אֶל מוֹסָא וְאַחִיו (הָאָרוּ), הָקִימוּ לִבֵּנִי עִמָּכֶם בְּמִצְרַיִם בְּתֵימָם לְמִקְלָט בְּשַׁעַת סִכְנָה, וְלְמִקְוֹמוֹת תִּפְלָה, וְקִיְמוּ אֶת הַתִּפְלָה, וּבִשָּׁר לְמַאֲמִינִים.

88. וְאָמַר מוֹסָא, רְבוּנָנוּ! אַתָּה הָעֹנֶקֶת לַפְּרָעָה וּלְנִכְבְּדֵי רְכוּשׁ וְהוֹן עֲצוּם בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה. רְבוּנָנוּ! הֵם מִשְׁתַּמְשִׁים בּוֹ לְהַתְעוֹת אֲנָשִׁים מִשְׁבִּילֶךָ. רְבוּנָנוּ! הִשְׁמַד אֶת הוֹנֵם וְאֵטֵם אֶת לְבוֹתֵיהֶם לְבַל יֵאֱמִינוּ עַד אֲשֶׁר יֵרְאוּ אֶת הָעֶנֶשׁ הַמְכָאִיב.¹

89. אֱלֹהָ אָמַר, תִּפְלַתְכֶם נִעֲנְתָה, לָכֵן הִמְשִׁיכוּ לָלֶכֶת בְּשִׁבִּיל שֶׁל אֱלֹהָ, וְלֹא תִלְכוּ בְּשִׁבִּיל שֶׁל חֲסָרֵי הַדַּעַת.

90. וְכַאֲשֶׁר הִעֲבֵרְנוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בַּיָּם, וּפְרָעָה וּגְדוּדֵי רִדְפוֹ אַחֲרֵיהֶם בְּזָדוֹן וְאִיבָה, וְכַאֲשֶׁר עָמַד פְּרָעָה לְטַבֵּעַ, אָמַר, אֲנִי מֵאֲמִין שְׂאִין אֱלֹה זולת הָאֵל שֶׁבְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֲמִינִים בּוֹ, וְאֲנִי מִן הַמִּתְמַסְרִים לוֹ,

91. אֲזִי נֹאמַר לוֹ, כָּעַתָּה! וְכָבֵד מְרֹדֶת מִקְדָּם וְהִיִּית מִן הַמִּשְׁחִיתִים,

92. אוֹלָם הַיּוֹם נִצִּיל אוֹתָךְ בְּגוֹפֶךָ לְמַעַן תִּהְיֶה לְאוֹת לְבָאִים אַחֲרֶיךָ. אַךְ מִרְבִּית בְּנֵי הָאָדָם אֵינָם שְׁמִים לֵב לְאוֹתוֹתֵינוּ.

93. וְכָבֵד הוֹשִׁבְנוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמוֹשָׁב בְּטוֹחַ, וּפְרָנְסָנוּ אוֹתָם בְּמַאֲכָלִים טוֹבִים, וְהֵם לֹא נִחְלְקוּ בֵּינֵיהֶם אֶלָּא אַחֲרֵי שֶׁהִעֲנִיקָה לָהֶם הַדַּעַת. רְבוּנָךְ יִשְׁפֹּט בֵּינֵיהֶם בַּיּוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּתִים בְּמָה שֶׁנִּחְלְקוּ בּוֹ.

קִטְעַ 10

94. אִם יֵשׁ לָךְ סִפְק כָּל שֶׁהוּא בְּנוֹגֵעַ לְמָה שֶׁהוֹרֵד אֵלֶיךָ (מִהֶעֱנִין הַזֶּה), שְׂאֵל אֶת אֱלֹה הַקּוֹרְאִים אֶת הַסִּפֵּר (הַתּוֹרָה וְהָאֱנִי' יל) לְפָנֶיךָ. כָּבֵד בָּאָה אֵלֶיךָ הָאֻמָּת מִרְבוּנְךָ, לָכֵן, אֵל תִּהְיֶה מִן הַסִּפְקָנִים,

95. וְאַל תִּהְיֶה בְּמִכְחִישִׁים אֶת אוֹתוֹת אֱלֹהָ, לְבַל תִּהְיֶה מִן הַמִּפְסִידִים.

96. אֱלֹה אֲשֶׁר אֱלֹהָ הַחֲלִיט הַחֲלִטָה צָדֵק, לְגִרְשָׁם מִרְחֻמּוֹ, לֹא יֵאֱמִינוּ,

97. וְלוֹ בָּא אֲלֵיהֶם כָּל אוֹת, עַד שִׁיֵּרְאוּ אֶת הָעֶנֶשׁ הַמְכָאִיב.²

1. ר' סורת נוח 71 : 26 - 27.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 111 ; וסורת יונוס 10 : 88.

98. הָאֱמוּנָה לֹא עֲזָרָה לְעִיר כָּל שֶׁהִיא כְּמוֹ שֶׁעֲזָרָה לְבָנֵי עַמּוֹ שֶׁל יוֹנוּס, כַּאֲשֶׁר הָאֱמִינוּ, הִסְרָנוּ מֵעָלֵיהֶם אֶת עֵנֶשׁ הַקָּלוּן בַּחַיִּי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְנָתַנוּ לָהֶם לַחֲיוֹת בְּהִנָּאָה עַד עַתָּה.¹
99. וְלוֹ רָצָה רְבוּנָךְ הָיוּ מֵאֲמִינִים כָּל בְּנֵי הָאָדָם הַשּׁוֹכְנִים בָּאָרֶץ, הָאֵם אֶתָּה כּוֹפֶה עַל הָאֲנָשִׁים לִהְיוֹת מֵאֲמִינִים?²
100. אִין נָפֶשׁ שְׂתוּכַל לְהֶאֱמִין מִבְּלִי הָרָצוֹן שֶׁל אֱלֹהָ, וְהוּא יְטִיל אֶת הָעֵנֶשׁ עַל אֱלֹהָ שְׂאִינָם מִבְּיָנִים.
101. אָמַר, הִתְבּוֹנְנוּ בְּכָל מָה שֵׁיֵשׁ בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ מֵאוֹתוֹת אֱלֹהָ, אֲמָנָם הָאוֹתוֹת וְהַאֲזַהְרוֹת לֹא יַעֲזְרוּ לְאֲנָשִׁים שְׂאִינָם מֵאֲמִינִים.
102. הָאֵם הֵם (הַכּוֹפְרִים) מַחֲכִים אֶלָּא לְקִמִּים (שֶׁל עֵנֶשׁ) כְּמוֹ הַיָּמִים שֶׁל אֱלֹהָ שֶׁעָבְרוּ לִפְנֵיהֶם. אָמַר, חֲכוּ! וְאֲנִי מַחֲכָה בֵּין הַמַּחֲכִים עִמָּכֶם,
103. לְאַחַר מָכוֹן, אֲנַחְנוּ נַצִּיל אֶת שְׁלִיחֵינוּ וְאֶת הַמֵּאֲמִינִים, כִּי חוֹבָה עָלֵינוּ לְהַצִּיל אֶת הַמֵּאֲמִינִים.

קִטְעַן 11

104. אָמַר, הוּא בְּנֵי הָאָדָם! אִם יֵשׁ לָכֶם סֶפֶק כָּל שֶׁהוּא בִּדְתַּת שְׁלִי, אִינִי עוֹבֵד אֶת אֱלֹהָ אֲשֶׁר תַּעֲבֹדוּ מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהָ, כִּי רַק אֶת אֱלֹהָ אֲשֶׁר יִמִּיתְכֶם אֲנִי אַעֲבֹד, וְצוֹיִתִּי לִהְיוֹת מִן הַמֵּאֲמִינִים.
105. וְעַמִּד נְצִיב כְּחִנּוּף לְשֹׁמֵר אֶת הַדֵּת (וְלַעֲבֹד אֶת אֱלֹהָ לְבַדּוֹ), וְאֶל תַּהֲיֶה מִן הַפְּגָנִיִּים,
106. וְאֶל תִּתְפַּלֵּל מִלְּבַד אֱלֹהָ לְמִי שֶׁהוּא שְׁלֹא יַעֲזֹר וְלֹא יִזְקֶךָ. וְאִם תַּעֲשֶׂה זֹאת, הִנֵּךְ אַחַד מִן הַכּוֹפְרִים.
107. וְאִם יָבִיא אֱלֹהָ עָלֶיךָ צָרָה, אִין מִי שֶׁהוּא שְׁיָכַל לְהַסִּיר אוֹתָהּ מִלְּבַדּוֹ, וְאִם יִרְצָה לְגַמֵּל לָךְ חֶסֶד, לֹא יוּכַל אִישׁ לַעֲצֹר אֶת חֶסֶדּוֹ, הוּא יַעֲנִיק אֶת חֶסֶדּוֹ לְאֲשֶׁר יִרְצָה מִבֵּין עַבְדָּיו. וְהוּא הַסּוֹלַח וְהַרְחוּם.
108. אָמַר, הוּא בְּנֵי אָדָם! בָּאָה לָכֶם הָאֲמַת (הַקּוֹרְאָן) מִרְבוּנְכֶם, לָכוֹן, מִי שֶׁמִּקְבֵּל אֶת הַהִדְרָכָה, הוּא מִקְבֵּל אוֹתָהּ בְּשִׁבִּיל עֲצָמוֹ, וְכִי שְׂתִתַּעַה, הוּא יִתַּעַה רַק אֶת עֲצָמוֹ. וְאִין אֲנִי אַחֲרָאִי לְמָה שִׁיקְרָה לָכֶם.
109. נִהַג לְפִי מָה שֶׁהָשָׂרָה לָךְ, וְחִכָּה בְּסִבְלָנוּת לְמִשְׁפָּט אֱלֹהָ, כִּי הוּא הַטּוֹב שֶׁבְּשׁוֹפְטִים.

1. ר' סורת יא. סין 36 : 30 ; סורת אדי-דיאריאת 51 : 52 ; וסורת אז-זוחירוף 43 : 23.

2. ר' סורת אל-בקרעה 2 : 272 ; סורת הוד 11 : 148 - 149 ; סורת אר-רעד 13 : 31, ופ' 40 ; סורת אל-קצצ

56 : 28 ; סורת פאטר 35 : 8 ; וסורת אל-ע'אשיה 88 : 21 - 22.

11

סִוֵּרַת הַיּוֹד הַיּוֹד

סורה זו קיבלה את שמה «הוד» משום שהשם של «הוד»
נזכר בה חמש פעמים. ר' פ' : 50, 53, 58, 60, 89. השם
«הוד» גם נזכר בסורות אחרות, כמו : סורת אל-אעראף
7 : 65 ; וסורת אש-שוערא' 26 : 124.
הורדה במכה אחרי סורת ינוס 10, ופסוקיה מאה
עשרים ושלושה. קיבלה את שמה «הוד» מפסוק חמישים
ושלושה.

סורת הוד 11

בְּשֵׁם אֱלֹהֵ הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. א. ל. ר. ¹
זֶהוּ סֵפֶר (הַקּוּרְאָן) אֲשֶׁר אוֹתוֹתָיו נִשְׁמְרוּ מִפְּנֵי כָּל סִלּוּף וְזִיוּף, ² וּפְרָשׁוֹ מֵאֵת הַחֶכֶם וְהַבְּקִיא (אֱלֹהֵ),
2. כְּדִי שְׁלֹא תַעֲבְדוּ אֵלָא אֶת אֱלֹהֵ. ³ אֲנִי (הַנְּבִיא) שְׁנִשְׁלַחְתִּי אֲלֵיכֶם כְּמִזְהִיר וְכַמְבַּשֵּׁר מֵאֲתוֹ,
3. וּבִקְשׁוּ סְלִיחָה מֵרַבּוֹנְכֶם וְחִזְרוּ אֵלָיו בְּתִשׁוּבָה, וְהוּא יַעֲנִיק לָכֶם מִנְעָמִים לְזִמּוֹ מִגִּבְל, וְיַעֲנִיק חֶסֶד לְמִי שְׁרָאוּי לוֹ. ⁴ אֵד אִם תִּסְטוּ, חוֹשֵׁשׁ אֲנִי לָכֶם מִפְּנֵי הָעֲנֹשׁ שֶׁל יוֹם כְּבִיר (יוֹם הַדִּין),
4. אֵל אֱלֹהֵ תִשׁוּבַתְכֶם (בְּיוֹם הַדִּין), וְהוּא הַכֹּל-יָכֹל.
5. הֵם (הַפְּגִנִּיִּים) מֵתֵאֱמָצִים לְמַעַן שְׁיִסְתִּירוּ אֶת כְּפִירְתֶּם מִמֶּנּוּ, הָאִם אֵינֶם יוֹדְעִים כְּשֶׁהֵם מְכַסִּים אֶת עֲצָמָם בְּבִגְדֵיהֶם, הוּא יֵדַע אֶת אֲשֶׁר יִסְתִּירוּ אוֹ יִגְלוּ? כִּי אֱלֹהֵ יוֹדַע אֶת אֲשֶׁר בְּלִבָּבוֹת.

חלק 12

6. פְּרִנְסַת כָּל נֶפֶשׁ חִיָּה בְּאֶרֶץ מֵאֵת אֱלֹהֵ, וְהוּא יוֹדַע אֶת מִשְׁכָּנָה כְּשֶׁהִיא חִיָּה, וְיוֹדַע אֶת מְקוֹם מוֹתָהּ, כִּי הַכֹּל כְּתוּב וּמִפְּרֹט בְּלוּחַ הַשְּׁמִימִי הַחֲרוּר. ⁵
7. וְהוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ בְּשִׁשָּׁה יָמִים, כְּשֶׁכֶּס מַלְכוּתוֹ הָיָה עַל פְּנֵי הַמַּיִם, לְמַעַן יִבְחַן אֶתְכֶם מִי בָכֶם מִיִּטִּיב לַעֲשׂוֹת. ⁶ וְאִם תֹּאמַר (הַשְּׁלִיחַ מוֹחֲמֵד), שֶׁלְאַחַר הַמָּוֶת תִּקְוָמוּ לְתַחִיָּה. הַכּוֹפְרִים יֹאמְרוּ, אִין זֶה אֱלֹא כְשׁוּף בְּרוּר. ⁷

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. רא.

2. ר' סורת אל-חג' 22 : 52.

3. ר' סורת אנ-נחל 16 : 36 ; וסורת אל-אנביא' 21 : 25.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 97.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 38, ופי' 59.

6. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 115 - 116 ; סורת צאד 38 : 27 ; וסורת אד' ד' אריאת 51 : 56.

7. ר' סורת אר-רום 30 : 27 ; וסורת לוקמאן 31 : 28.

8. ואם אֶנְחֵנוּ דוֹחִים אֶת הָעֶנֶשׁ מֵהֶם עַד לְזִמּוֹ מִסִּים. יֹאמְרוּ, מֶה מַעֲכֹב אוֹתוֹ? אוֹלָם בְּיוֹם שְׂיָבוֹא עֲלֵיהֶם הָעֶנֶשׁ אֵינוֹ נִדְחָה מֵעֲלֵיהֶם, וּמֶה שֶׁלְעָגוּ לוֹ יִקִּיף אוֹתָם.

קטע 2

9. אם נַעֲנִיק לְאָדָם מִרְחֲמִינוּ, וְאַחַר נְסִירָם מֵעָלָיו, הוּא מִתְיָאֵשׁ וְכוֹפֵר,
10. אֲדָאם נַעֲנִיק לוֹ מִחֲסִדְנוּ לְאַחַר מְצוּקָה שֶׁפָּגְעָה בוֹ, הוּא אוֹמֵר, חָלְפוּ הָרְעוֹת מֵעָלַי, וַיְהִיָּה שְׂמִיחַ וּמִתְגַּאֵה בְעַצְמוֹ,
11. לֹא כֵן בְּעָלֵי הַסְּבָלָנוֹת וְעוֹשֵׂי הַטּוֹב, לָהֶם שְׂמוּרָה סְלִיחָה וְשָׂכָר גָּדוֹל (בְּיוֹם הַדִּין).¹
12. אוֹלֵי אֶתָּה חוֹשֵׁב לְהַשְׁמִיט חֵלֶק מִמֶּה שֶׁהִשְׁרָה אֱלֹד, וְצָר לָךְ עַל כֵּךְ, שִׂיאֲמְרוּ, לָמָּה לֹא הוֹרֵד לוֹ מִן הַשָּׁמַיִם אוֹצָר, אוֹ לֹא בָא עִמּוֹ מִלְאָךְ?² אֶתָּה רַק מִזְהִיר. וְאַלְלָה אַחֲרָאֵי לְכָל דָּבָר.
13. וְאוֹלֵי יְגִידוּ, הוּא בָּדָה אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן). אֲמַר, הִבִּיאוּ עֶשֶׂר סוּרוֹת בְּדוֹוִית כְּמוֹהוּ, וְהִזְמִינוּ לְעִזְרָתְכֶם אֶת כָּל אֲשֶׁר תּוּכְלוּ זולַת אֲלָלָה, אִם אֶתֶם צוֹדֻקִים?
14. וְאִזּוֹ אִם לֹא יִשְׁבּוּ לָכֶם, דְּעוּ, כִּי הוּא (הַקּוֹרְאָן) הוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם בִּידִיעַת אֲלָלָה, וְכִי אֵין אֵל זולַתוֹ. אַחֲרֵי כָל זֶה, הֲאִם לֹא תִהְיוּ מְסַלְמִים?³
15. הַשּׁוֹאֲפִים לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה וְקִשּׁוּטֵיהֶם, נִגְמַל לָהֶם לְפִי מַעֲשֵׂיהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְלֹא יִקְפְּחוּ,⁴
16. אֲלֶה אֲשֶׁר דָּבָר לֹא יְהִיָּה לָהֶם בְּעוֹלָם הַבָּא אֲלֵא הָאֵשׁ, וְכָל מֶה שֶׁעָשׂוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה יִסְכַּל, וְלֹא יְהִיָּה עֶרְךְ לָמָּה שֶׁפָּעְלוּ,
17. מִי שֶׁיֵּשׁ בִּידוֹ הוֹכְחָה בְּרוּרָה מֵעַם רְבוּנוֹ (הַקּוֹרְאָן),⁵ וְלִצְדוֹ עוֹמֵד עַד מֵאֵתוֹ, וּלְפָנָיו סִפְרוֹ שֶׁל מוֹסָא כְּמִדְרִיךְ וְרִחְמִים לְמִי שֶׁהִתְאַמֵּן בוֹ, וְכָל הַכּוֹפֵר בוֹ מִבֵּין הָאֲנָשִׁים שֶׁהִתְקַבְּצוּ (וְהִתְנַגְּדוּ לְנִבְיָא מוֹחֲמַד), לוֹ נוֹעֵדָה הָאֵשׁ.⁶ אֵל תִּהְיֶה בְּסִפְק בְּדָבָר הַזֶּה, כִּי הוּא הִתְאַמֵּת מֵאֵת רְבוּנוֹךְ,⁷ וְאוֹלָם מְרַבֵּית הָאֲנָשִׁים לֹא יִצְמִינוּ.

1. ר' סורת אל-מעארג' 70 : 19 - 22 ; וסורת אל-עצר 103 : 3.

2. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 7 - 8.

3. ר' סורת אל-בקרה 2 : 112.

4. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 18 - 21 ; וסורת אש-שורא 42 : 20.

5. ר' סורת אר-רום 30 : 30.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 19 ; וסורת אס-סגידה 32 : 1 - 2.

7. ר' סורת אל-בקרה 2 : 2 ; וסורת אס-סגידה 32 : 2.

18. ומי יותר כופר מזה הבודה על אלקה קזב? אלה יעמדו ביום הדין בפני רבונם, והעדים יכריזו, הנה הם אלה קזבו על רבונם. אכן, קללת אלקה על הכופרים,
19. אלה אשר מנעו אנשים מלקחת בשביל של אלקה, ורצו שהשביל יהיה עקם, והם כפרו בעולם הבא,
20. אלה לא יוכלו להתחמק ממנו (אלקה) בארץ, ואין להם בפני אלקה כל מגנים. ויוכפל עונשם בגיהנם,¹ הם לא יכלו לשמע (את הקוראן) ולא יכלו לראות (אותות אלקה),²
21. הם אשר אבדו את נפשותיהם, והאלילים שבדו זנחו אותם,³
22. אין ספק שבעולם הבא יהיו הם המפסידים מכל.
23. המאמינים עושי הטוב והנכנעים בפני רבונם, אלה הם שוכני הגן, ולנצח יהיו בו.
24. משלם של שני הצדדים (הכופרים והמאמינים) כמו עור וחרש מצד, ולפקח ולשומע מצד אחר. האם הם שוים האחד לשני? האם לא תזכרו?⁴

קטע 3

25. וכבר שלחנו את נוח אל בני עמו. (הוא אמר להם), אני מזהיר אתכם בלשון ברורה,
26. אל תעבדו אלא את אלקה, (ואם לא) אני מפחד שתקבלו ענש יום מכאב.
27. הכופרים מבין מנהיגי בני עמו אמרו, אנחנו רואים שאתה בן אדם כמותנו, ורואים אנחנו כי רק העלובים מבינינו האמינו בך, ואנחנו רואים שאין לךם יתרון עלינו משום שאנחנו חושבים שאתם משקרים.⁵
28. (נוח) אמר, הוי בני עמי! מה תאמרו אם יש לי הוכחה ברורה מרבוני, והעניק לי רחמים מאתו שנסתרו מכם, החושבים אתם שנכפה אותה עליכם אם לא תרצו?

1. ר' סורת אנ-חל 16 : 88.

2. ר' סורת אל-מולכ 67 : 10.

3. ר' סורת אל-בקהר 2 : 166; סורת מרים 19 : 81 - 82; סורת אל-ענכבות 29 : 25; וסורת אל-אחקהא

6 : 46

4. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 23; סורת אל-חשר 90 : 20; וסורת פאטר 35 : 19 - 24.

5. ר' סורת אז-זוח'רוף 43 : 23.

29. (נוח) אָמר, הוּי בְּנֵי עִמִּי! אֵינִי דוֹרֵשׁ מִכֶּם הוּן בְּעַד שְׁלִיחוּתִי, כִּי שְׂכָרִי מֵאַלְלָה, לָכוּ לֹא אֶגְרֹשׁ מִלִּפְנֵי אֵת אֱלֹה שְׁהֶאֱמִינוּ שֶׁהֵם עוֹמְדִים לִפְנֵי אֵת רַבּוֹנָם.¹ אֲנִי רוֹאֶה שְׁאַתֶּם אֲנָשִׁים בּוֹרִים.
30. הוּי בְּנֵי עִמִּי! מִי יַעֲזֹר לִי בִּפְנֵי אֱלֹה אִם אֲנִי אֶגְרֹשׁ אוֹתָם מִלִּפְנֵי הָאֵם לֹא תִזְכְּרוּ?
31. אֵין אֲנִי אוֹמֵר לָכֶם כִּי בְּיָדִי אוֹצְרוֹת אֱלֹה, וְאֵינִי יוֹדֵעַ אֵת הַנִּסְתֵּר, וְאֵין אֲנִי אוֹמֵר כִּי מִלֵּאָדָּא אֲנִי, וְאֵינִי אוֹמֵר אֵל אֱלֹה שְׁאַתֶּם מְזַלְזִלִים בָּהֶם כִּי אֱלֹה לֹא יַעֲנִיק לָהֶם כָּל טוֹבָה. אֱלֹה יוֹדֵעַ מַה שֶּׁבִּנְפְּשׁוֹתֵיהֶם. וְאִם זֹאת אַעֲשֶׂה, אֶגְרֹשׁ עוֹל לְעַצְמִי.
32. אָמְרוּ, נּוֹחַ! הַתּוֹכַחַת עִמָּנוּ וְהַרְבִּית לְהַתּוֹכַח, הִבֵּא עֲלֵינוּ (אֵת הָעֶנֶשׁ) שְׁאַיִמָּת בּוֹ אִם בְּאַמַּת אֵתָה צוֹדֵק.
33. אָמַר נּוֹחַ, אֱלֹה יָבִיא אוֹתוֹ עֲלֵיכֶם אִם יִרְצָה, וְאֵין אַתֶּם יְכוֹלִים לְבָרַח מֵאַלְלָה,
34. לֹא תוֹעִיל לָכֶם עֲצָתִי, אִם בְּרָצוֹנִי לֵיעֵץ לָכֶם אִם אֱלֹה רוֹצֶה שְׁתִּשְׁאַרוּ בַּתַּעֲיָה, כִּי הוּא רַבּוֹנָכֶם וְאֵלֵיו תּוֹחֲזִרוּ.
35. הָאֵם הֵם (הַכּוֹפְרִים) אוֹמְרִים, הוּא בָּדָה אוֹתוֹ. אָמַר, אִם בְּאַמַּת בְּדִיתִי אוֹתוֹ, הֲרִי רַק עָלִי הָאַחֲרִיּוֹת לְחֻטָּאִי, אֵדָּ אֲנִי חַף מִחֻטָּאֵיכֶם.

קטע 4

36. וְאַלְלָה הִשְׁרָה לְנוֹחַ, מִקְבַּד אֱלֹה שֶׁכָּבַר הֶאֱמִינוּ, לֹא יֵאֱמִין עוֹד אֵף אֶחָד מִבְּנֵי עַמּוֹד, לְכַד אֵל תִּצְטָעַר עַל מַעֲשֵׂיהֶם.
37. וּבִנְיָה אֵת הַתִּבְּהָ בְּהַשְׁגָּחַתָּנוּ וְהַשְׁרָאָתָנוּ,² וְאֵל תִּשְׁאֵל אוֹתִי לְסֹלַח לְכּוֹפְרִים, כִּי הֵם יוֹטְבֵּעוּ.
38. וְכַאֲשֶׁר הָיָה נּוֹחַ בּוֹנֶה אֵת הַתִּבְּהָ, וְכִשְׁמִנְהִיגִים מִבְּנֵי עַמּוֹ עָבְרוּ עַל פָּנָיו הֵם לַעֲגוּ לוֹ. אָמַר, כִּשֶּׁם שְׁאַתֶּם לוֹעָגִים לָנוּ, גַּם אֲנַחְנוּ נִלְעַג לָכֶם כַּאֲשֶׁר תִּלְעָגוּ,
39. וְאַתֶּם עוֹמְדִים לְדַעַת עַל מִי יָבּוֹא הָעֶנֶשׁ שֶׁיִּשְׁפִּיל אוֹתוֹ, וְעַל מִי יַחּוּל הָעֶנֶשׁ הַנִּצְחִי.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 52 - 53.

2. ר' סורת טא. הא 20 : 39.

40. וּכְאֲשֶׁר בָּא הֵצוּ שְׁלֵנוּ (לְהַשְׁמִיד אֶת הַכּוֹפְרִים), וְרַחַת הַתְּנוּרָה.¹ אָמַרְנוּ (לְנוּחַ), קוּחַ אֲתָדָּךְ אֶל הַתֵּבָה זֶה מִכָּל מִין בְּיַחַד עִם בְּנֵי בֵיתְךָ - פָּרָט לְאֵלֶּה שֶׁכָּבֵר נִחְרָץ גּוֹרְלָם-² וְאֵת הַמַּאֲמִינִים, כִּי רַק מַעֲשִׂים הָאֵמִינוּ.
41. וְאָמַר נֹחַ, עָלוּ בָּהּ, בְּשֵׁם אֵלֶּה הַפְּלֻגָּתָהּ וְעִגְיִנְתָּהּ, כִּי רְבוּנִי סוֹלַח וְרַחוּם.
42. וּבִהְיוֹת הַתֵּבָה מְהֻלָּכֶת בֵּין גְּלוֹים גְּבוּהִים כְּהָרִים,³ קָרָא נֹחַ אֶל אֶחָד מִבְּנָיו, שֶׁלֹּא הִצְטַרֵּף אֲלֵיהֶם, בְּנִי! הִצְטַרֵּף אֲלֵינוּ וְאֵל תִּהְיֶה עִם הַכּוֹפְרִים.
43. אָמַר (הַבּוֹ), אֲנִי אֲמַצָּא מַחְסֵה בְּהָר שֶׁיִּגְוּ עָלַי מִפְּנֵי הַמַּיִם. אָמַר (נֹחַ), אֵין מָגוּ הַיּוֹם מִן הַפְּסִיקָה שֶׁל אֵלֶּה, אֵלֶּא רַק לְמִי שֶׁאֵלֶּה יִרְחַם עָלָיו. וְאִזְּ הַפְּרִידוֹ בִּינֵיהֶם הַגְּלוֹים, וְהָיָה בָּנוּ בֵּין הַטּוֹבָעִים.
44. וְאִזְּ נֶאֱמַר, הוּא אֲדָמָה! בִּלְעִי אֶת מִימֶיךָ! וְהוּא שְׁמַיִם! הַפְּסִיקוּ! אִזְּ פָּתְחוּ הַמַּיִם, וְהָעִנָּן נִגְמַר. (וְהַתֵּבָה) הִטִּילָה אֶת הָעָנָן עַל הָר אֶל-ג'וּדִי,⁴ וְאִזְּ נֶאֱמַר, הָאֲבִדוֹן לַכּוֹפְרִים.
45. נֹחַ קָרָא אֶל רְבוּנוֹ, רְבוּנִי! בְּנִי הוּא מִבְּנֵי מִשְׁפַּחְתִּי, וְהַבְּטַחְתָּךְ (לְהַצִּיל אוֹתִי וּבְנֵי מִשְׁפַּחְתִּי) אֶמֶת הִיא, וְאַתָּה הַטּוֹב בֵּין הַשּׁוֹפְטִים.
46. אָמַר (אֵלֶּה), נֹחַ! אֵין הוּא מִבְּנֵי מִשְׁפַּחְתְּךָ, מִשּׁוּם שֶׁהוּא כּוֹפֵר וְחוֹטֵא. לָכֵן אֵל תִּשְׁאֵל אוֹתִי מָה שֶׁאֵין לָךְ יְדִיעָה עָלָיו, אֲנִי מִזְּהִיר אוֹתְךָ שֶׁלֹּא לִהְיוֹת בְּנִבְעָרִים.
47. אָמַר (נֹחַ), רְבוּנִי! אֲנִי מִבְּקֵשׁ מַחְסֵה אֲצִלְךָ מִפְּנֵי שֶׁאֲשָׁאֵל אוֹתְךָ עַל אֲשֶׁר לֹא אֲדַע. אִם לֹא תִסְלַח לִי וְתִרְחַם עָלַי אֶהְיֶה גַם אֲנִי מִן הַמַּפְסִידִים.
48. אִזְּ נֶאֱמַר, נֹחַ! רַד בְּשָׁלוֹם מֵאֲתָנוּ וּבִבְרָכוֹת עֲלֶיךָ וְעַל הָאֲמוֹת אֲשֶׁר אֲתָדָּךְ, אֲדָּךְ אֲמוֹת אַחֲרוֹת (כּוֹפְרוֹת) נִעְנִיק לָהֶן תַּעֲנוּג זְמַנִּי, וְלֵאחֲרַי מִכּוֹן יִקְבְּלוּ עָנֶשׂ מִכָּאִיב מֵאֲתָנוּ.
49. סְפוּר זֶה אֶחָד מִסְּפוּרֵי הָעֶבֶר הַנִּסְתָּר שֶׁאֲנַחְנוּ מְגִלִּים לָךְ, לֹא יְדַעְתָּם עָלָיו אֲתָהּ וּבְנֵי עַמְּךָ לִפְנֵי זֶה, לָכֵן הִתְאַזֵּר בְּסִבְלָנוֹת, כִּי הַתּוֹצָאָה הַטּוֹבָה לִירָאִים.⁵

1. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 27 ; וסורת אל-קמר 54 : 11 - 14.

2. כמו אחד הבנים שלו ואשתו של נוח.

3. ר' סורת אל-קמר 54 : 15 ; וסורת אל-חאקה 69 : 11 - 12.

4. יש הקובעים את מקומו של הר אל-ג'ודי בין תורכיה ועיראק.

5. ר' סורת ע'אפר 40 : 51 ; וסורת אצ-צאפאת 37 : 171 - 172.

קטע 5

50. וְאֵל בְּנֵי עַד¹ שְׁלַחְנוּ אֶת הוֹד אַחִיהֶם, וְהוּא אָמַר, הוּי בְנֵי עַמִּי! עֲבְדוּ אֶת אֱלֹהָ, כִּי אֵין לָכֶם אֱלֹהַ מִבְּלַעַדְיוֹ, כִּי אַתֶּם רַק מְשַׁקְרִים (בְּכַפִּירְתְּכֶם).
51. הוּי בְנֵי עַמִּי! אֵין אָנִי דּוֹרֵשׁ מִכֶּם שְׂכָר עָלָיו (עַל מַה שְּׁאֲנִי קוֹרָא אַתְּכֶם לַעֲבֹד אֱלֹהָ לְבַדּוֹ), שְׂכָרִי עַל מִי שְׁבָרָא אוֹתִי, הֵאֵם לֹא תִבְנִינוּ?
52. הוּי בְנֵי עַמִּי! בְּקִשׁוֹ סְלִיחָה מִרְבוֹנְכֶם וְחִזְרוּ אֵלָיו בְּתִשּׁוּבָה, וְאָז יוֹרִיד לָכֶם מִן הַשָּׁמַיִם גֶּשֶׁמִּי בְרָכָה וְיוֹסִיף לָכֶם כּוֹחַ עַל כּוֹחְכֶם, וְאֵל תִּסְטוּ כְחוֹטָאִים.
53. הֵם אָמְרוּ, הוֹד! לֹא הִבֵּאתָ לָנוּ כָּל הוֹכָחָה בְּרוּרָה, לָכֵן אֵינָנוּ נוֹטְטִים אֶת אֱלֹהֵינוּ לְפִי דְבָרֶיךָ, וְאֵין אֲנַחְנוּ מְאַמִּינִים לָךְ.
54. אֲנַחְנוּ אוֹמְרִים, יִתְכֵּן שְׁאַחַד מֵאֱלֹהֵינוּ גֵרֵם לְשַׁגְעוֹנָךְ. הוּא אָמַר, אָנִי מַעֲיִד עָלִי אֶת אֱלֹהָ, וְהֵיוּ עֲדִים גַּם אַתֶּם שְׁאֲנִי מִתְנַעֵר מִמָּה שְּׁאַתֶּם מְשַׁתְּכִים,
55. עַם אֱלֹהָ, לָכֵן הִתְנַכְלוּ לִי בְּלָכֶם וְאֵל תִּתְּנוּ לִי שְׁהוֹת,
56. אָנִי סוֹמֵךְ עַל אֱלֹהָ רְבוֹנִי וְרְבוֹנְכֶם, שְׁאֵין בְּרִיָּה בְּעוֹלָם אֲלֹא הוּא שׁוֹלֵט בָּהּ. רְבוֹנִי מוֹבִיל לְדָרֶךְ יִשְׂרָאֵל.
57. וְאִם תִּסְטוּ, אָנִי כָּבֵר מִסִּרְתִּי לָכֶם אֶת אֲשֶׁר נִשְׁלַחְתִּי לְהִבְיֵא אֵלֵיכֶם. רְבוֹנִי יַחֲלִיף אֶתְכֶם בְּאַנְשִׁים אֲחֵרִים מִבְּלִי שְׁתוֹכְלוּ לְהַצִּיק לוֹ בְּמֵאוּמָה. רְבוֹנִי שׁוֹמֵר עַל כָּל דְּבָר (וְהוּא יִשְׁמֹר עָלֵי מִכֶּם).
58. וְכַאֲשֶׁר בָּא גִזְרֵי הַדִּין שְׁלָנוּ לְהַעֲנִישׁ אוֹתֶם, הִצְלָנוּ בְּרַחֲמֵינוּ אֶת הוֹד וְעַמּוֹ כָּל אֱלֹהָ שְׁהֶאֱמִינוּ לוֹ וְחִלְצָנוּ אוֹתֶם מֵעַנֶשׂ כְּבֵד.
59. וְהִנֵּה בְנֵי עַם עַד כִּפְרוּ בְּאוֹתוֹת רְבוֹנִם וְלֹא צִיְתוּ לְשַׁלִּיחוֹ, וְצִיְתוּ לְצוֹן שֶׁל כָּל עַרְיָץ וְקִשָּׁה עֶרְף,
60. לָכֵן רָדְפָה אוֹתֶם קִלְלָה בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּבִיּוֹם תַּחֲתֵי הַמַּתִּים (מִחֻפָּה לָהֶם עֲנֵשׁ כְּבֵד), עַל אֲשֶׁר כִּפְרוּ בְּרְבוֹנִם. הָאֲבָדוֹן לְאַנְשֵׁי עַד, עַמּוֹ שֶׁל הוֹד.

קטע 6

61. וְאֵל בְּנֵי עַם תִּ' מוֹד שְׁלַחְנוּ אַחִיהֶם צֹאֲלָח. וְהוּא אָמַר, הוּי בְנֵי עַמִּי! עֲבְדוּ אֶת אֱלֹהָ, שְׁאֵין לָכֶם אֱלֹהַ מִקִּבְדּוֹ, הוּא בָרָא אֶתְכֶם מִן הָאֲדָמָה, וְנָתַן לָכֶם לַחֲיוֹת בָּהּ. לָכֵן שְׁאֵלוּ אֶת סְלִיחָתוֹ וְשׁוּבוּ אֵלָיו בְּתִשּׁוּבָה, כִּי רְבוֹנִי קְרוֹב וְעוֹנָה לְשׁוֹאֲלִים אוֹתוֹ.²

1. בני עַד: הֵם אוֹמֵר עֲרַבִּית קְדוּמָה טְרוּם-אַסְלָאמִית שֶׁנִּכְחַדָּה הִרְבָּה זֶמֶן לִפְנֵי קוּם הָאִסְלָאם. ר' סוֹרַת אֶל-אַעְרָאף 7: 65 - 71.

2. ר' סוֹרַת אֶל-בִּקְרָה 2: 186.

62. הם אָמְרוּ, הוּי צאַלח! לַפְנֵי זֶה הָיִית בְּעֵינֵינוּ אִישׁ חָכֵם וּמְתוֹן, הָאֵם אַתָּה אוֹסֵר עָלֵינוּ לַעֲבֹד מֶה שְּׁעָבְדוּ אֲבוֹתֵינוּ? יֵשׁ לָנוּ סֶפֶק גָּדוֹל בְּאִשְׁר אַתָּה קוֹרָא לָנוּ לְהֶאֱמִין בּוּ.
63. אָמַר (צאַלח), הוּי בְּנֵי עַמִּי! מָה אַתֶּם אוֹמְרִים, אִם יֵשׁ בְּיַד הוֹכְחָה בְּרוּרָה מִרְבוּנִי, וְהוּא הָעֵינִיק לִי רַחֲמֹנוֹת מִמֶּנּוּ (הַנְּבוּאָה)? לָכֵן מִי יַצִּיל אוֹתִי מֵאֲלָלָה אִם אֲנִי לֹא אַצִּית לוֹ? אַתֶּם לֹא מוֹסִיפִים לִי אֶלָּא אַבְדּוֹן.
64. הוּי בְּנֵי עַמִּי! הִנֵּה נֹאקָה שֶׁל אֲלָלָה¹ לְאוֹת לָכֵם. תָּנוּ לָהּ לַרְעוֹת כְּרֻצוֹנָה בְּאֲדַמַּת אֲלָלָה, וְלֹא תַפְגְּעוּ בָּהּ לַרְעָה, אַחֲרֵת יַפְגַּע בָּכֶם עֹנֶשׁ מָהִיר.²
65. אוֹלָם הֵם עֲקְרוּ אוֹתָהּ. וְאָז אָמַר לָהֶם צאַלח, תִּהְיוּ מֵהַחַיִּים שְׁלָכֶם שְׁלוּשָׁה יָמִים, זוֹהִי הַתְּרָאָה צוֹדָקָת.
66. וְכַאֲשֶׁר בָּא גִזְר הַדִּין שְׁלָנוּ (לְהַעֲנִישׁ אוֹתָם), הִצַּלְנוּ אֶת צאַלח וְאֶת כָּל אֵלָה שֶׁהֶאֱמִינוּ לוֹ בְּרַחֲמֵינוּ מֵהַשְׁפֵּלֶת אוֹתוֹ יוֹם. וְרְבוּנָךְ הוּא הַחֲזָק וְהַעֲזָזוּ.
67. וְהַצַּעֲקָה פָּגְעָה בָּאֵלָה שֶׁכִּפְרוּ, כְּתוּצָאָה נִהְפְּכוּ לַפְגָּרִים מוֹטָלִים עַל פְּנֵיהֶם בְּבִתְיָהֶם,
68. כָּאֵלּוּ שֶׁמַּעוֹלָם לֹא הָיוּ בַּחַיִּים. בְּנֵי ת' מוֹד כִּפְרוּ, הֶאֱבְדּוּ לְאִנְשֵׁי עַם ת' מוֹד.

קטע 7

69. וְאֶת הַשְּׁלִיחִים (הַמְּלָאכִים) שְׁלָנוּ הִבִּיאוּ לְאַבְרָאָהִים אֶת הַבְּשׂוּרָה. אָמְרוּ, שְׁלוֹם! אָמַר, שְׁלוֹם! וְהוּא חָשׁ וְהִבִּיאוּ לָהֶם עֵגֶל שְׁמֵן צִלּוֹי (לְאָכֹל),³
70. (אֲמָנָם הֵם לֹא אָכְלוּ) וְכִשְׁהוּא רָאָה אֶת יְדֵיהֶם לֹא מְגִיעוֹת אֵלָיו, חָשָׁד בָּהֶם וּפְחַד מֵהֶם.⁴ אָבֵל, הֵם אָמְרוּ לוֹ, אֵל תִּפְחַד! אֲנַחְנוּ נִשְׁלַחְנוּ אֵל עִם לוֹט.
71. אַךְ אֲשֶׁתּוֹ (שֶׁל אַבְרָאָהִים) שֶׁהָיְתָה עוֹמֶדֶת בְּקִרְבָּתָם (וְהִיא שְׁמַעָה מֶה הָיוּ אוֹמְרִים), צִחֲקָה. וְאָז בִּשְׁרָנוּ לָהּ עַל הַלָּדוֹת אֶסְחָאק (יִצְחָק), וְאַחֲרֵי אֶסְחָאק יַעֲקֹב (יַעֲקֹב),⁵

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 73.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 73 - 79.

3. ר' סורת אדי-ד'אריאת 51 : 26 - 27.

4. לפי מנהגי שוכני המדבר אם האורח מסרב לאכול את אוכל ההארחה שמגישים לו ; התנהגות זו של האורח נחשבת לסימן של איבה.

5. ר' סורת אל-בקרה 2 : 133.

72. וְאָמְרָה, אוֹי לִי! אֵיךְ אֵלֶּד וְאֲנִי זָקְנָה וּבְעָלִי זֶה גַם זָקוֹ! בְּאַמֶּת זֶה דָּבָר מוֹזֵר.¹
73. אָמְרוּ (הַמְּלָאכִים), הֲאֵם אֶת מִתְּפַלְאֵת מִהֶעֱנִן שֶׁל אֱלֹהִים רַחֲמֵי אֱלֹהִים וּבִרְכוּתֵי עֲלֵיכֶם בְּנֵי הַבֵּית, כִּי הוּא (אֱלֹהִים) רַב-תַּפְאָרֶת וּמִהָלָל.
74. וְכֹאשֶׁר נִרְגַע אֲבִירָהִים וְנִתְּנָה לוֹ הַבְּשׂוּרָה (עַל הַלֵּדֶת אֶסְחָאק וְיַעֲקֹב, הַמְּשִׁיד לְהַתְּנֹכַח עִמּוֹ עַל אוֹדוֹת בְּנֵי עַמּוֹ שֶׁל לוֹט.
75. כִּי אֲבִירָהִים הָיָה מִתּוֹן, וּמִרְבָּה לְהַתְּפַלֵּל אֶל אֱלֹהִים, וְחוֹזֵר בְּתִשְׁבּוּבָה.
76. הוּא אֲבִירָהִים! שָׁכַח מְזָה, הֵנָּה כָּבֵד הַגִּיעָה הַחֲלֻטֶּת רַבּוֹנָד, וְהֶעֱנֵשׁ בָּא אֱלֵיהֶם, וְאֵין לַעֲצֹר אוֹתוֹ.
77. בְּבֹא שְׁלִיחֵינוּ (הַמְּלָאכִים) אֶל לוֹט, בּוֹאִם הָיָה רַע בְּעֵינָיו, וְהָיָה עָלָיו לְמַעֲמָסָה. וְאָמַר, זֶהוּ יוֹם קָשָׁה.
78. הָאֲנָשִׁים מִבְּנֵי עַמּוֹ בָּאוּ אֵלָיו בְּמַהֲרִית, וְהֵם הָיוּ עוֹשִׂים מַעֲשֵׂה תוֹעֵבָה (סִטְיָה מִינִית) לִפְנֵי זֶה. אָמַר לָהֶם, בְּנֵי עַמִּי! הֵנָּה בְּנוֹתֵי² (הַתְּחַתְּנוּ אִתָּן) הֵן טְהוֹרוֹת לָכֶם יוֹתֵר. יִרְאוּ אֶת אֱלֹהִים וְאֵל תְּבִיאֵי עָלֵי חֶרֶף בְּהַתְּקַפֵּת אוֹרְחֵי, הָאֵין בָּכֶם אִישׁ שֶׁהוּא בֵּר דַּעַת?
79. אָמְרוּ, אִתָּה כָּבֵד יוֹדֵעַ כִּי אֵין לָנוּ זְכוּת עַל בְּנוֹתֵיךְ, וְאִתָּה יוֹדֵעַ מָה רְצוֹנֵנוּ.
80. וְאָמַר, לוֹ הָיָה לִי כּוֹחַ נִגְדָּכֶם, אוֹ לוֹ הָיָה לִי מִשְׁעָן חֲזָק לְהִשְׁעָן בּוֹ.
81. אָמְרוּ (הָאוֹרְחִים הַמְּלָאכִים), הוּא לוֹט! אֲנַחְנוּ שְׁלִיחֵי רַבּוֹנָד, וְהֵם לֹא יוֹכְלוּ לְהִגִּיעַ אֵלָיֶךְ. הוֹצֵא אֶת בְּנֵי בֵיתְךָ בְּלִילָה הַזֶּה, וְאֵל יָבִיט אֶחָד מִכֶּם לְאַחֹר, פָּרֹט לֹא שֶׁתִּדַּע אֲשֶׁר יִקְרָה לָהּ מָה שְׁיִקְרָה לָהֶם. הַמוֹעֵד שְׁלָהֶם הוּא בִּבְקָר, הָאֵין הַבָּקָר קְרוֹב?
82. וְכֹאשֶׁר בָּצַע הַצּוֹ שְׁלָנוּ נִגְדָם, הַפְּכָנוּ אוֹתָהּ מִלְּמַעֲלָה לְמַטָּה,³ וְהַמְּטָרְנוּ עָלֶיהָ אֲבָנִים מִטֵּיט יָבֵשׁ (סִג' יל) בְּלִי הָרָר,⁴
83. מִסְּמֹנוֹת בְּסִימָן מִיַּחַד לְפִי הוֹרָאת רַבּוֹנָד, וְאֵין הֵן (הָאֲבָנִים) רְחוֹקוֹת מִן הַכּוֹפְרִים (שֶׁל מִכָּה).

1. ר' סורת אד' ד'אריאת 51 : 29.

2. הכוונה היא לכל בנות עמו של לוט. ר' גם סורת אל-חג'ר 15 : 71.

3. העיר שלהם היתה סדום בקרבת ים המלח. ר' סורת אנ-נג'ים 53 : 53.

4. ר' סורת אד' ד'אריאת 51 : 33.

קטע 8

84. וְאֵל בְּנֵי מִדְיָן שָׁלַחְנוּ אֶת שׁוּעִיבַּ אַחִיהֶם. וְהוּא אָמַר, הוּי בְּנֵי עַמִּי! עֲבְדוּ אֶת אֱלֹהָהּ, כִּי אֵין לָכֶם מִבְּלַעַדְיוֹ, וְאֵל תִּפְחִיתוּ בַּמִּדָּה וּבַמִּשְׁקָל. הֵן רֹאֶה אֲנִי כִּי הַמָּצֵב שְׁלָכֶם בַּחַיִּים טוֹב הוּא, אֲךְ אֲנִי מִפְחַד כִּי יָבוֹא עֲלֵיכֶם הָעָנָשׁ שֶׁל יוֹם מִקִּיף.
85. הוּי בְּנֵי עַמִּי! הַשְׁלִימוּ אֶת הַמִּדָּה וְהַמִּשְׁקָל, וְאֵל תִּפְחִיתוּ לְאֻנָּשִׁים מִן הַמֵּגִיעַ לָהֶם, וְאֵל תִּפְּצוּ שְׁחִיתוֹת בְּאַרְץ,
86. מֵה שְׁאֲלָהּ הַתִּיר לָכֶם מִהַרְחֹק שְׁמִיגִיעַ לָכֶם, טוֹב לָכֶם זֹאת אִם אַתֶּם מֵאַמִּינִים, אוּלַם אֲנִי לֹא יָכֹל לִשְׁמֹר עֲלֵיכֶם.
87. אָמְרוּ, הוּי שׁוּעִיבַּ! הָאֵם תִּפְלֹתְךָ מִצְוָה עֲלֶיךָ (לְדַרְשׁ מֵאַתָּנוּ) שְׁנַעֲזֹב אֶת אֲשֶׁר עֲבָדוּ אֲבוֹתֵינוּ, וְכִי נִפְסִיק לַעֲשׂוֹת בְּרֻכּוֹשֵׁינוּ כְּרָצוֹנָנוּ? (וְהוֹסִיפוּ בְּלַעַג), הָאֵם אַתָּה הִיָּחִיד מִבֵּינֵינוּ הַמֵּתוֹן וְהַחֹלָף בְּדֶרֶךְ הַיִּשְׂרָאֵל?
88. אָמַר (שׁוּעִיבַּ), הוּי בְּנֵי עַמִּי! מָה אַתֶּם אוֹמְרִים, אִם יֵשׁ לִי הוֹכָחָה בְּרוּרָה מִרְבוֹנִי, וְגַם הָעֲנִיק לִי פִּרְנָסָה טוֹבָה מֵאַתָּה. לָכֵן אֵינִי רוֹצֶה לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל שְׂאֵנִי אוֹסֵר עֲלֵיכֶם. בְּרָצוֹנִי לְתַקֵּן כָּכָל יָכֹלְתִּי. הַצְלַחְתִּי תְלוּיָהּ רַק בְּאֲלֹהָהּ שֶׁעָלִיו אֲנִי סוֹמֵךְ וְאֵלָיו אֲנִי חוֹזֵר בַּתְּשׁוּבָה.
89. הוּי בְּנֵי עַמִּי! אֵל תִּתְּנוּ לְהַתְנַגְּדוֹתֵכֶם לִי שֶׁתִּבְיֹא עֲלֵיכֶם אֶסּוֹן כְּאַסּוֹנִים שֶׁל אֲנָשֵׁי נוֹחַ, אוֹ אֲנָשֵׁי הוֹד, אוֹ אֲנָשֵׁי צֹלַח, נוֹסֵף לְכָל זֶה אֲנָשֵׁי לוֹט אֵינָם רְחוּקִים מִכֶּם.
90. בִּקְשׁוּ סְלִיחָה מִרְבוֹנְכֶם, וְחִזְרוּ אֵלָיו בַּתְּשׁוּבָה, כִּי רְבוֹנִי רַחוּם וְחוּמֵל.
91. אָמְרוּ, שׁוּעִיבַּ! אֵין אֲנוּ מִבֵּינִים הִרְבָּה מִמֶּה שְׁאַתָּה אוֹמֵר. וְאַנְחֵנוּ רוֹאִים כִּי אַתָּה חֹסֵר אוֹנִים (לֹא מִבִּין הָעֲלִית שְׁלֵנוּ), וְלוּלֹא בְּנֵי מִשְׁפַּחְתְּךָ הֵיִינוּ רוֹגְמִים אוֹתְךָ בְּאַבְנִים, וְאֵין אַתָּה נִמְנַע מֵאַתָּנוּ.
92. וְאָמַר, הָאֵם בְּנֵי מִשְׁפַּחְתִּי יוֹתֵר חֲזָקִים בְּעֵינֵיכֶם מֵאֱלֹהָהּ, עַד כְּדֵי כָךְ שֶׁפְּנִיתֶם עֵרָף לְמָה שֶׁהוּא צְוָה אֶתְכֶם? רְבוֹנִי מִקִּיף בְּכָל אֲשֶׁר אַתֶּם עוֹשִׂים.
93. בְּנֵי עַמִּי! הַמְּשִׁיכוּ לַעֲשׂוֹת מֵה שְׁאַתֶּם עוֹשִׂים, וְגַם אֲנִי אֶעֱשֶׂה כְּרָצוֹנִי, אֲךְ סוֹפְכֶם שֶׁתִּדְּעוּ עַל מִי יָבוֹא עָנָשׁ מִשְׁפִּיל וּמִי הוּא הַכּוֹזֵב. חֲכוּ וּרְאוּ מֵה יִקְרָה לָכֶם, וְגַם אֲנִי מְחַכֶּה אֶתְכֶם.

94. וְכַאֲשֶׁר בָּא עֲנֵשְׁנוּ נִגְדָם, הַצֵּלְנוּ אֶת שׁוּעִיב וְאֶת הַמַּאֲמִינִים אֲשֶׁר עִמּוֹ, בְּרַחֲמֹת מֵאֲתָנוּ, אִזּוּ לְכוּפְרִים פָּגַע בָּהֶם קוֹל צוּחָה וְהֵם נִהְפְּכוּ לְמִגְרִים מוֹטְלִים עַל פְּנִיָּהם בְּבִתְיָהם,¹
95. וְהִשְׁמָדוֹ כָּאֵלּוּ מַעוֹלָם לֹא חָיו בְּבִתְיָהֶם. הָאֲבָדוֹן לְאֲנָשֵׁי עִם מִדְּוָן כָּפִי שְׁאֲבָדוֹ בְּנֵי עִם ת' מוֹד.

קטע 9

96. וְכִבֵּר שְׁלַחְנוּ אֶת מוֹסָא עִם אוֹתוֹתֵינוּ וְהוֹכַחָה בְּרוּחָה,
97. אֶל פְּרָעָה וְאֲנָשֵׁי הַשְּׁלִטוֹן שָׁלוּ, (אֲבָל פְּרָעָה לֹא הֵאֱמִין) וְהֵם הִלְכוּ בַּעֲקֹבוֹתָיו, וְאִין דִּרְכוּ שֶׁל פְּרָעָה יִשְׁרָה,²
98. וְלִכֵּן יַצְעֵד פְּרָעָה בְּרָאשׁ בְּנֵי עִמּוֹ בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים וְיוֹבִילָם אֶל הָאֵשׁ. כִּמָּה רַע הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אֵלָיו יִכְנָסוּ,
99. וְקָלְלָה רִדְפָה אוֹתָם בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּבְיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים. כִּמָּה רַע מֶה שְׁיִקְבְּלוּ נוֹסֵף לְמָה שְׁקִבְלוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה.³
100. זֶהוּ רַק חֵלֶק מִיִּדְעוֹת הָעֲצִירוֹת, נִסְפָּר לָךְ, אֲשֶׁר חֵלֶק מֵהוּ עוֹד קִיָּם וְחֵלֶק הַשְּׁמַד,
101. וְלֹא אֲנַחְנוּ עֲשִׁקְנוּ אוֹתָם, אֲלֹא הֵם עֲשִׁקוּ אֶת עַצְמָם. הָאֱלִילִים שְׁאֲלִיָּהֶם הִתְפַּלְלוּ לֹא עָזְרוּ לָהֶם בְּכָלל כַּאֲשֶׁר בָּצַע הֵצוּ שֶׁל רְבוּנָד. לְהַפְּדוֹ, אֵד הֵם הוֹסִיפוּ לָהֶם עֲנֵשׁ עַל עֲנִשָּׁם.
102. וְכִזָּה הוּא הָעֲנֵשׁ שֶׁל רְבוּנָד כַּאֲשֶׁר הוּא מַעֲנִישׁ אֶת אֲנָשֵׁי הָעֲצִירוֹת הַכוּפְרִים. וְעֲנִשׁוּ מִכָּאִיב וְחִזָּק,
103. בְּמַעֲשֵׂה רְבוּנָד זֶה יֵשׁ אוֹת לְמִי שְׁיִירָא מַעֲנֵשׁ הָעוֹלָם הַבָּא, בְּיוֹם שְׁיִאֲסִפוּ אֵלָיו כָּל בְּנֵי הָאָדָם לְדִין. וּבְיוֹם הַזֶּה כָּל הַבְּרִיּוֹת יִהְיוּ עֲדִים.⁴
104. וְאֲנַחְנוּ דוֹחִים אוֹתוֹ רַק לְמוֹעֵד מִסִּים,
105. כַּאֲשֶׁר הַיּוֹם הַזֶּה יְבוֹא, לֹא יוֹכַל אָדָם לְדַבֵּר בְּלִי רִשׁוּתוֹ (שֶׁל אֱלֹהִים),⁵ מִבִּינֵיהֶם יִהְיוּ הָאֱמָלָלִים וְהַמַּאֲשָּׁרִים,⁶

1. ר' סורת אל-אעראף 7: 91.

2. ר' סורת אל-מוזמל 73: 16; וסורת אנ-נאזעאת 79: 21 - 26.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 38; סורת אל-אחזאב 33: 67; סורת אל-קצצ 28: 42; וסורת ע'אפר 40: 46.

4. ר' סורת אל-כהף 18: 47.

5. ר' סורת טא. הא 20: 109; וסורת אנ-נבא' 78: 38.

6. ר' סורת אש-שורא 42: 7.

106. אֶת הָאֲמָלִים, הֵם יִהְיוּ בָּאֵשׁ, שִׁיְהִיו גָּאֲנָחִים וְנֶאֱנָקִים.
107. לְנֶצַח יִהְיוּ בָּהּ, כָּל עוֹד יִתְקִימוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, אֲלֵא אִם יִרְצֶה רְבוּנָד אַחֲרָת.¹ כִּי רְבוּנָד פָּעָלוּ כָּפִי שֶׁהוּא רוּצָה.
108. אֲשֶׁר לְמֵאֲשָׁרִים הֵם יִהְיוּ בְּגוֹ, וְלְנֶצַח יִהְיוּ בּוֹ, כָּל עוֹד הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ קִנְיָמִים, אֲלֵא אִם יִרְצֶה רְבוּנָד אַחֲרָת.² תִּהְיֶה זֶה כְּמִתְנָה בְּלִתִּי נִפְסָקֶת.
109. לֹא יִהְיֶה בְּדָ סֶפֶק אֲפּוֹא בְּמָה שֶׁהַכּוֹפְרִים הָאֵלֶּה עוֹבְדִים, הֵם אֵינִם עוֹבְדִים אֲלֵא מֶה שֶׁעֲבָדוּ אֲבוֹתֵיהֶם לִפְנֵיהֶם. כִּי אֲנַחְנוּ נוֹתְנִים לָהֶם אֶת כָּל הַמַּגִּיעַ לָהֶם מִן הָעֹשֶׁשׁ בְּשַׁלְמוֹת.

קטע 10

110. אֲנַחְנוּ נִתְּנוּ לְמוֹסָא אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה), וְאוֹלָם הֵם (הַיְּהוּדִים) נִחְלְקוּ בּוֹ, וְלֹא הִחְלָטָה קוֹדֶמֶת מִרְבוּנָד, הִיא שׁוֹפֵט בִּינִיָּהֶם (בְּעוֹלָם הַזֶּה). וְהֵם (הַכּוֹפְרִים מִבֵּין הַיְּהוּדִים וְהַפְּגָנִיִּים) מִפְּקָפְקִים בּוֹ (הַקּוֹרְאֵן) בְּאִפֹּן חֲמוֹר.
111. וְאֵכּוּ לְכֻלָּם (אֵלֶּה שֶׁכִּפְּרוּ בְּקוֹרְאֵן) יִשְׁלַם רְבוּנָד כְּפָעָלָם, כִּי הוּא בָּקִיא בְּמָה שֶׁהֵם עוֹשִׂים.
112. וְלָכֵן הַמֶּשֶׁד בְּדֶרֶךְ כָּפִי שֶׁצִּוִּיתָ, אֶתָּה וְאֵלֶּה שֶׁחֲזָרוּ בְּתִשׁוּבָה אֵתָּךְ, וְאֵל תִּגְזִימוּ, כִּי אֵלֶּה רוּאָה אֶת כָּל אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ.
113. וְאֵל תִּבְטָחוּ בַּכּוֹפְרִים, לְבַל תִּפְגַּע בָּכֶם הָאֵשׁ. אִזּוֹ לֹא יִהְיֶה לָכֶם מִגְנִים זֹלַת אֵלֶּה, וְלֹא תִקְבְּלוּ עֲזָרָה כָּל שֶׁהִיא.
114. קִיָּם אֶת הַתְּפִלָּה בְּשָׁנֵי קְצוֹת הַיּוֹם,³ וּמֶשֶׁד שְׁעוֹת מֵהַלִּילָה, כִּי הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים מִכְּפָרִים וּמוֹחִים אֶת הַמַּעֲשִׂים הָרָעִים. וְזֶה הַזְכָּרָה לְאֵלֶּה שְׂרוֹצִים לְהִזְכֵּר.
115. וְהִתְאַזֵּר בְּסִבְלָנוֹת, כִּי אֵלֶּה לֹא יֵאָבֵד אֶת שְׂכָרָם שֶׁל עוֹשֵׂי הַטּוֹב.
116. לוֹ הָיוּ בְּקֶרֶב הַדּוֹרוֹת שֶׁקָּדְמוּ לָכֶם אֲנָשִׁים שֶׁהִתְנַגְּדוּ לַמַּעֲשִׂים רָעִים, הֵינּוּ מְצִילִים אוֹתָם. וְהֵם רַק מַעֲטִים מִבִּינֵיהֶם, אֲבָל הַכּוֹפְרִים הַמְּשִׁיכוּ בְּכִפְּרָם וּבְתַעֲנוּגוֹתֵיהֶם וְהָיוּ חוֹטְאִים.
117. רְבוּנָד לֹא הִיא מְשֻׁמֵּד עָרִים בְּלִי סִבָּה מַצְדִּיקָתָהּ, בְּעוֹד תּוֹשְׁבֵיהֶן עוֹשִׂים טוֹב.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 128.

2. להוציא החוטאים מבין המאמינים.

3. הבוקר והערב.

118. לוי רצה רבונך, הִיָּה עוֹשֶׂה אֶת כָּל בְּנֵי הָאָדָם אִמָּה אַחַת, אֲדָהּ הֵם יִמְשִׁיכּוּ לַהֲיֹת מַפְלָגִים (בֵּין אִמּוֹנָה וּכְפִירָה),
119. אֵלָּא אֵלֶּה אֲשֶׁר רַחֵם רַבּוֹנְךָ עָלֵיהֶם (וְהָאִמּוֹנִי), לָשֵׁם כֵּךְ (לַהֲיֹת מַפְלָגִים) הוּא בָּרָא אוֹתָם. עַל כֵּךְ פָּסַק רַבּוֹנְךָ, לְמַלְא גִּיהֶנֶם בְּשָׂדִים וּבְנֵי הָאָדָם יַחֲדוּ (מִן הַכּוֹפְרִים).
120. אֲנַחְנוּ מִסְפָּרִים לָךְ אֶת הַכֹּל עַל קוֹרוֹת שְׁלִיחֵינוּ שֶׁקָּדְמוּ לָךְ אֲשֶׁר יַחֲזֹק אֶת לְבָבְךָ. וּבִזְאֵת (סוּרָה זו) בָּאָה אֵלֶיךָ הָאֲמֶת וְהַאֲזַהְרָה (לְכוֹפְרִים) וְהַזְכָּרָה לְמִאֲמִינִים.
121. אָמַר לְאֵלֶּה שֶׁלֹּא הָאִמּוֹנִי, עָשׂוּ כָּל מָה שֶׁאַתָּם רוֹצִים, וְאֲנַחְנוּ נַעֲשֶׂה כָּל מָה שֶׁאֲנַחְנוּ רוֹצִים,
122. וְחִכּוּ גַם אֲנַחְנוּ מִחֻכִּים.
123. לְאֵלֶּה שֶׁיֵּךְ כָּל הַנִּסְתֵּר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְאֵלֵינוּ יוֹחִזֵר כָּל דָּבָר, וְלָכֵן עָבַד אוֹתוֹ וְהִסְמֵךְ עָלָיו, וְרַבּוֹנְכֶם אֵינוֹ מִתְעַלֵּם מִמָּה שֶׁאַתָּם עוֹשִׂים.

12

סורת יוסוף יוסף

סורה זו קיבלה את שמה «יוסף, יוסף» משום שהספור של יוסוף נזכר בה בשלימותו. ספורו של יוסוף לא נזכר במקום אחר בקוראן; רק שמו נזכר בשתי סורות; סורת אל-אנעאם 6: 84; וסורת ע'אפר 40: 34. הורדה במכה אחרי סורת הוד 11; ופסוקיה מאה ואחד-עשר. קיבלה את שמה «יוסף» מפסוק ארבעה.

סורת יוסף 12

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

קטע 1

1. א.ל.ר.¹
אלה אותות הספר הבהיר (הקוראן).
2. ואנחנו הורדנו אותו מן השמים קוראן בערבית למען תבינו.
3. אנחנו נספר לך הספורים הטובים ביותר על ידי מה שהשרינו לך
מהקוראן הזה, לפני זה (הקוראן) לא ידעת את הדברים האלה.
4. כְּאֶשֶׁר יוֹסֵף (יוסף) אָמַר לְאָבִיו, אָבָא! רְאִיתִי (בְּחִלּוֹם) אֶחָד-עָשָׂר
כּוֹכָבִים וְאֵת הַשֶּׁמֶשׁ וְאֵת הַיָּרֵחַ, רְאִיתִי אוֹתָם סוֹגְדִים לִי.²
5. אָמַר (הָאֵב), בְּנִי! אַל תִּסְפָּר אֶת חִלּוּמְךָ לְאֶחִיד לְבַל יִזְמְמוּ מִזְמוֹת נִגְדָּךְ.
כִּי הַשָּׁטָן אוֹיֵב גָּלוּי לָבוֹ הָאָדָם.
6. כֵּךְ יִבְחַר בְּךָ רְבוּנְךָ וְיִלְמְדֶךָ לִפְרֹשׁ אֶת הַחִלּוּמוֹת שֶׁאַחֲרִים יֵרְאוּ, וַיִּשְׁלִים
אֶת חֲסִדּוֹ לְךָ וּלְמִשְׁפַּחַת יַעֲקֹב, כְּפִי שֶׁהַשָּׁלִים אֶת חֲסִדּוֹ לְאֶבְרָהָם,
אֲבִרָאֵהִים וְאַסְחָאק לְפָנֶיךָ. רְבוּנְךָ יוֹדֵעַ וְחָכֵם.

קטע 2

7. בְּסִפּוֹר שֶׁל יוֹסֵף וְאָחִיו יֵשׁ אוֹת וְלִקַּח לְשׂוֹאֲלִים.
8. וְכֶאֱשֶׁר אָמְרוּ (אָחִיו שֶׁל יוֹסֵף), הִנֵּה יוֹסֵף וְאָחִיו אֶהוּבִים לְאָבִינוּ יוֹתֵר
מֵאוֹתָנוּ, אִם כִּי אֲנַחְנוּ חֲבוּרָה. אָכֵן אָבִינוּ שְׂרוּי בְּטַעוֹת גְּמוּרָה.
9. וְהֵם אָמְרוּ, הִרְגוּ אֶת יוֹסֵף אוֹ הַשְׁלִיכוּ אוֹתוֹ לְמָקוֹם רְחוֹק בְּאַרְץ, אִזּוֹ
אֶהְבֵּת אֲבִיכֶם תִּפְנֶה רַק אֲלֵיכֶם, וְנִהְיָ אֲנָשִׁים מַצְלִיחִים בְּלַעֲדֵיו.
10. וְאִזּוֹ אָמַר אֶחָד מֵהֶם, אַל תִּהְרָגוּ אֶת יוֹסֵף, מוֹטֵב שֶׁתִּשְׁלִיכוּ אוֹתוֹ
לְמַעַמְקֵי בּוֹר, יִתְכּוֹן וְאַחַת הַשִּׁירוֹת תִּמְצָא אוֹתוֹ, אִם בְּאַמְתָּ אֶתֶם רוֹצִים
לַעֲשׂוֹת מַה שֶׁהוּא.
11. וְאִזּוֹ אָמְרוּ, אָבִינוּ! לָמָּה אֵינְךָ בּוֹטֵחַ בָּנוּ בְּכָל הַנוֹגֵעַ לְיוֹסֵף? וּלְטוֹבָתוֹ
אֲנַחְנוּ דּוֹאֲגִים.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. רא.

2. הסגיידה ליוסף מתוך הוקרה ולא פולחן. כמו סגידת המלאכים לאדם. ר' סורת אל-בקה 2: 34.

12. שְׁלַח אוֹתוֹ עִמָּנוּ מָחָר יִשְׁחַק וַיִּשְׁמַח וַאֲנַחְנוּ נִשְׁמַר עָלָיו.
13. אָמַר (יַעֲקֹב), אֲנִי אֶדְאָג מְאֹד אִם תִּקְחוּ אוֹתוֹ עִמָּכֶם, וְאֲנִי מִפְּחַד שֶׁהִזָּאב יִטְרֹף אוֹתוֹ כְּשֶׁאַתֶּם לֹא שָׁמִים לֵב אֵלָיו.
14. הֵם אָמְרוּ, אִם יֹאכַל אוֹתוֹ הִזָּאב בְּעוֹד אֲנַחְנוּ חֲבוּרָה וְחֻזְקִים, נִהְיָה מְאֹד נִכְשָׁלִים.
15. וְכֹאשֶׁר לָקְחוּ אוֹתוֹ, וְלֹאֲחֵר שֶׁזָּמְמוּ לְהַשְׁלִיכוֹ לְתוֹךְ הַבּוֹר, הִשְׁרִינוּ לוֹ, עוֹד תִּזְכֹּר לָהֶם אֶת מַעֲשֵׂיהֶם זֶה בְּלִי שִׁירָגִישׁוֹ.
16. וְכִשְׁחֲזְרוּ אֶל אֲבִיהֶם בְּעָרֵב בּוֹכִים,
17. הֵם אָמְרוּ, אֲבִינוּ! עָרְכֵנוּ תַּחְרוֹת מְרוֹץ בִּינֵינוּ וְהִשְׁאָרְנוּ אֶת יוֹסוּף עַל כְּלֵינוּ, וְאִז טֵרֵף אוֹתוֹ הִזָּאב, אֵתָה לֹא תִאֲמִין לָנוּ אֲפֹלוּ אִם אֲנַחְנוּ הֵיינוּ צוֹדֻקִים.
18. וְהֵבִיאוּ אֶת כְּתָנָתוֹ וְעֻלְיָהּ דָּם שֶׁקָּר. אָמַר (יַעֲקֹב), נִתְּפַתִּיתֶם לַעֲשׂוֹת דָּבָר מִה רָע. עָלִי לְהִתְאָזֵר יָפָה בְּסִבְלָנוֹת, וְאַלֶּלָה יַעֲזֹר לִי מִפְּנֵי מַה שֶׁאַתֶּם מִתְאַרִים.
19. וְהִנֵּה הִגִּיעָה שִׁירָה, וְהֵם שָׁלְחוּ אֶחָד מֵהֶם לִשְׁאֹב מִים. וְכֹאשֶׁר הוֹרִיד אֶת דָּלּוֹ, וּלְפַתַּע הוּא קָרָא, הִתְבַּשְּׂרוּ! מִצְאֵתִי נֵעַר בְּבוֹר, וְהִסְתִּירוּ אוֹתוֹ בְּתוֹךְ הַסְּחוּרָה שֶׁלָּהֶם, אֵךְ אֶלֶלָה יִדַּע מַה שֶׁהֵם עוֹשִׂים.
20. (וְאַחֲרָיו) מָכְרוּ אוֹתוֹ בְּמַחִיר זוֹל מְאֹד, בְּעֶבֶר דֶּרֶה־מִים¹ סְפוּרִים, כִּי לֹא הָיָה לָהֶם עֲנִין בּוֹ.

קטע 3

21. הָאִישׁ מִמִּצְרַיִם אֲשֶׁר קָנָה אוֹתוֹ אָמַר לְאִשְׁתּוֹ, הִתְיַחֲסִי אֵלָיו בְּכָבוֹד, כִּי אוֹלִי יוֹעִיל לָנוּ, אוֹ נִסָּח אוֹתוֹ כָּבוֹ שְׁלָנוּ. וְכֵן בִּסְסָנוּ אֶת יוֹסוּף בְּאַרְץ (מִצְרַיִם), וְכִדִּי לְלִמַּד אוֹתוֹ לְפָרֵשׁ אֶת הַחֲלוֹמוֹת, וְאַלֶּלָה שׁוֹלֵט עַל כָּל הָעֻנְיָנִים שָׁלוֹ, וְאוֹלַם מְרִבִּית בְּנֵי הָאָדָם אֵינֶם יוֹדְעִים.
22. וְכֹאשֶׁר הִגִּיעַ יוֹסוּף לְבִגְרוּתוֹ הִעֲנֵקְנוּ לוֹ חֻכְמָה וְדַעַת. כְּזֹאת נִגְמַל לְעוֹשֵׂי הַטּוֹב.
23. הָאִשָּׁה אֲשֶׁר הָיָה בְּבִיתָהּ נִסְתָּה לְפָתוֹת אוֹתוֹ, וְנִנְעָלָה אֶת הַדְּלָתוֹת, וְאַמְרָה, בּוֹא אֵלַי, אָמַר, יִשְׁמְרֵנִי אֶלֶלָה! הֵן אֲדוֹנִי כָּבֵד אֶת שְׁהוּתִי בְּבֵיתוֹ. הַחוּטָאִים לֹא יַצְלִיחוּ.

24. וְאָכַן חֶשְׁקָה נִפְשָׁה בּוֹ וְאַף הוּא חֶשְׁקָה נִפְשׁוֹ בָּהּ לּוּלִי רָאָה אֶת אוֹת רַבּוֹנוֹ.¹ עֲשִׂינוּ זֹאת כְּדִי לְהַרְחִיק אֶת הָרָעָה וְאֶת הַתּוֹעֵבָה מִמֶּנּוּ. כִּי הִיָּה מַעֲבָדֵינוּ הִטְהוּרִים אֲשֶׁר הִתְמַסְרוּ לַעֲבֹדֶת אֱלֹהֵהּ.
25. וְהוּא רָץ לְקִרְאָת הַדָּלֶת לְבֵרַח, אֲבָל הִיא רָצָה אַחֲרָיו לְתַפֵּס אוֹתוֹ, וְאִזּוּ הִיא קָרָעָה אֶת כִּתְנָתוֹ מֵאַחֹר, וְהִם מִצְאוּ אֶת בַּעֲלָהּ לִיד הַדָּלֶת. וְאִזּוּ אָמְרָה, מַה דִּינוֹ שֶׁל מִי שֶׁרָצָה לַעֲשׂוֹת מַעֲשֵׂה תּוֹעֵבָה עִם אִשְׁתּוֹ, אִם לֹא מֵאָסֵר אוֹ עֹנֵשׁ מְכַאִיב?
26. אָמַר יוֹסוּף, הִיא נִסְתָּה לְפִתּוֹת אוֹתִי, וְעַד מִבְּנֵי בֵּיתָהּ הֵעִיד, אִם כִּתְנָתוֹ קְרוּעָה מִלְּפָנִים, הִרִי הִיא צוֹדֶקֶת וְהוּא שֶׁקֶר,
27. אֲדָּא אִם כִּתְנָתוֹ קְרוּעָה מֵאַחֹר, הִרִי הִיא מְשֻׁקֶּרֶת וְהוּא צוֹדֶק.
28. וְכֹאֲשֶׁר רָאָה (בַּעֲלָהּ) כִּי כִתְנָתוֹ קְרוּעָה מֵאַחֹר, אָמַר, אָכֵן זֶה מִמְּזֻמָּתְכֹן, כִּי מִזְמָתְכֹן עֲצוּמָה,
29. אֵתָהּ יוֹסוּף, סוּר מִזֶּה. וְאַתָּה, בְּקָשִׁי סְלִיחָה עַל חֲטָאֲךָ, כִּי הֵייתָ מֶן הַחוֹטָאִים.

קִטְע 4

30. וְנָשִׁים בָּעִיר אָמְרוּ, אִשֶּׁת הַשָּׂר חֶשְׁקָה בַּעֲבָדָה וְרָצָתָה לְפִתּוֹת אוֹתוֹ, אֲנַחְנוּ רוֹאוֹת שֶׁהִיא בַּתְּעֵיָה גְלוּיָהּ.
31. וְכֹאֲשֶׁר שָׁמְעָה עַל דְּבָרֵי הָרְכִילוֹת שֶׁלָּהּ, הִזְמִינָה אוֹתָן, וְהִכִּינָה לָהֶן מְקוֹם יְשִׁיבָה נוֹחַ וְאֶכָּל לֶאֱכֹל, וְנִתְּנָה סִכּוֹן בְּיַד כָּל אַחַת. וְאָמְרָה לוֹ, צֵא אֵלַיָּהּ. וְכֹאֲשֶׁר הִנָּשִׁים רָאוּ אֶת יוֹסוּף נִדְּחָמוּ מִלִּפִּי מְרָאָהּ עַד כִּי חָתְכוּ אֶת יָדֵיהֶן,² וְאָמְרוּ, יִשְׁמְרֵנוּ אֱלֹהֵי! אִין זֶה בֶּן אָדָם. אִין כִּי זֶה אֵלָא מִלְּאָד מְכַבֵּד.
32. וְאִזּוּ אָמְרָה, הִנֵּה הוּא זֶה אֲשֶׁר גָּנִיתָן אוֹתִי בְּגִלְלוֹ. אֲמַנִּם רְצִיתִי לְפִתּוֹת אוֹתוֹ, אֲדָּא הוּא כָּבֵשׁ אֶת יָצְרוֹ. אִם לֹא יַעֲשֶׂה אֶת מַה שֶּׁאֲדַרְשׁ מִמֶּנּוּ, יֵאָסֵר וְיִהְיֶה מֶן הַנִּכְנָעִים.
33. אָמַר יוֹסוּף, רַבּוֹנִי! הַמֵּאָסֵר טוֹב לִי מִמָּה שֶׁהֵן מְזַמִּינוֹת אוֹתִי לַעֲשׂוֹת, וְאִם לֹא תִּרְחִיק מִמֶּנִּי אֶת מְזֻמּוֹתֵיהֶן, אֶכְנַע וְאֶהְיֶה בֵּין הַחוֹטָאִים.
34. וְרַבּוֹנוֹ נֶעְנֶה לוֹ, וְהַרְחִיק מִמֶּנּוּ אֶת מְזֻמּוֹתֵיהֶן. כִּי הוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ.
35. אֲמַנִּם אַחֲרֵי שֶׁרָאוּ שֶׁהוּא חָף מִפְּשַׁע הַחֲלִיטוֹ לֵאסֹר אוֹתוֹ לְזִמְן מָה.

1. ראה את אות ריבנו = יש האומרים, שהמלאך ג'בריל נגלה לו, או יעקוב אביו.

2. מתוך התפעלות ביופיו של יוסוף חתכו את ידיו במקום לחתוך את הפרי שנתנה להן לאכול.

קטע 5

36. וְשֵׁנִי נָעָרִים נִכְנָסוּ עִמּוֹ אֶל בֵּית הַסֵּהר. אָמַר הָאֶחָד, הִנֵּה רָאִיתִי עֲצָמֵי
בַּחֲלוֹם סוֹחֵט עֲנָבִים לַעֲשׂוֹת יַיִן. וְהָאֶחָד אָמַר, הִנֵּה רָאִיתִי עֲצָמֵי בַּחֲלוֹם
נוֹשֵׂא לֶחֶם עַל רֹאשִׁי וְהָעוֹף אוֹכֵל מִמֶּנּוּ. (שְׁנֵיהֶם אָמְרוּ), הוֹדַע לָנוּ אֶת
פִּירוּשׁוֹ, כִּי אֲנַחְנוּ רוֹאִים אוֹתָךְ מַעֲשֵׂי הַטּוֹב.
37. וְאָז אָמַר יוֹסוֹף, כָּל אֲכָל שְׂיוּבָא אֲלֵיכֶם, אֲנִי יָכוֹל לְהוֹדִיעַ לָכֶם עָלָיו לִפְנֵי
שְׂיָגֶשׁ לָכֶם. זֶהוּ מַה שְּׁלַמְדָנִי רְבוּנִי, כִּי אֲנִי נִטְשָׁתִי אֶת דָּתָם שֶׁל אֱלֹהֵי אֲשֶׁר
לֹא יִאֲמִינוּ בְּאֱלֹלָהּ, וְיִכְפְּרוּ בַּעוֹלָם הַבָּא,
38. וְהָאֲמֻנָתִי בְּדַת אַבּוֹתַי, אַבְרָהָהִים, אֶסְחָאק, וְיַעֲקֹב, וְאֵל לָנוּ לְשִׁתְּךָ עִם
אֱלֹלָהּ כָּל שְׁהוּא. זֶה הַחֶסֶד שֶׁל אֱלֹלָהּ עָלֵינוּ וְעַל כָּל בְּנֵי הָאָדָם, וְאוֹלָם
מִרְבֵּית הָאֲנָשִׁים לֹא יוֹדוּ (לְאֱלֹלָהּ).
39. חֲבֵרִי לְמֵאֲסָר! הֵאֵם (עֲבוּדֹת) רְבוּנִים שׁוֹנִים טוֹבָה יוֹתֵר מֵעֲבוּדַת אֱלֹלָהּ,
הָאֶחָד וְהַמִּנְצָח?
40. הָאֱלִילִים שְׂאֲתָם עוֹבְדִים מִבִּלְעָדֵי אֵינָם אֵלָּא שְׂמוֹת שְׂאֲתָם וְאַבּוֹתֵיכֶם
בְּדִיתָם בְּלִי כָּל רְשׁוֹת מֵאֱלֹלָהּ. הַשְּׁלֹטוֹן בְּיַד אֱלֹלָהּ לְבַד, וְהוּא צִוָּה כִּי לֹא
תַעֲבֹדוּ אֵלָּא אוֹתוֹ, זֹאת הִיא הַדָּת הַיְשָׁרָה, וְאוֹלָם מִרְבֵּית הָאֲנָשִׁים לֹא יֵדְעוּ.
41. חֲבֵרִי לְמֵאֲסָר! וְאֲשֶׁר לִפְשֶׁר חֲלוּמוֹתֵיכֶם, אֶחָד מִשְׁנֵיכֶם יִשְׁקָה אֶת אֲדוֹנוֹ
יַיִן, וְהַשְּׁנִי יִצְלַב וְהָעוֹף תֹּאכֵל מֵרֹאשׁוֹ. כָּבֵר נַחֲרָץ הַדָּבָר שֶׁשְּׂאֲלַתֶּם עָלָיו.
42. אָז אָמַר לָזֶה אֲשֶׁר חָשַׁב שְׁהוּא יִנְצֵל, הַזָּכָר אוֹתִי בְּפָנָי אֲדוֹנִיךָ. אַךְ הַשְּׁטָן
הַשְּׁפִיחוֹהוּ לְהַזְכִּירוֹ בְּפָנָי אֲדוֹנִי, וְהוּא (יוֹסוֹף) נִשְׁאַר בְּבֵית הַסֵּהר שָׁנִים
מִסָּפֵר.

קטע 6

43. וְכַאֲשֶׁר הִמְלִיךְ אָמַר, (בַּחֲלוֹם) רָאִיתִי שְׁבַע פְּרוֹת שְׂמִנּוֹת, וְהִנֵּה שְׁבַע פְּרוֹת
רָזוֹת אוֹכְלוֹת אוֹתָן, וְשְׁבַע שְׂבוּלִים יִרְקוֹת וְאַחֲרוֹת יִבְשׁוֹת. הוּא אֲנָשִׁים
נִכְבָּדִים! תָּנוּ דַּעַתְכֶם עַל חֲלוּמִי, אִם אַתֶּם יְכוּלִים לִפְרֹשׁ חֲלוּמוֹת.
44. הֵם אָמְרוּ, חֲלוּמוֹת מְבַלְבָּלִים, וְאֵין אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים לִפְרֹשׁ חֲלוּמוֹת.
45. וְהִנֵּה זֶה אֲשֶׁר נִצַּל, נִזְכָּר (בְּיוֹסוֹף) אַחֲרֵי זְמַן מָה, וְאָמַר, אֲנִי אָבִיא לָכֶם
אֶת פִּשְׁרוֹ, הִרְשׁוּ לִי לִלְקַח,
46. (וְכַשֶּׁהֲגִיעַ אֶל יוֹסוֹף בְּבֵית הַסֵּהר) אָמַר לוֹ, יוֹסוֹף הֲצִדִּיק! מַה דַּעַתְךָ
עַל שְׁבַע פְּרוֹת שְׂמִנּוֹת הַנֶּאֱכָלוֹת עַל יְדֵי שְׁבַע פְּרוֹת רָזוֹת, וְשְׁבַע שְׂבוּלִים
יִרְקוֹת וְאַחֲרוֹת יִבְשׁוֹת, לְמַעַן אַחֲזֹר לְאֲנָשִׁים כָּדֵי שְׂיָדְעוּ?

47. אָמַר (יוסוף), שְׁבַע שָׁנִים תִּזְרְעוּ בְּשָׂקִידָה גְדוֹלָה, אַךְ אֶת מֶה שֶׁתִּקְצְרוּ הַנִּיחוּ אוֹתוֹ בְּשִׁבְלֵיו, מִלְּבַד מַעַט אֲשֶׁר מִמֶּנּוּ תֹאכְלוּ.

48. אַחֲרָיָהוּ שְׁבַע שָׁנִים קָשׁוֹת שֶׁתֹּאכְלֶנָה אֶת כָּל מֶה שֶׁחֲסַכְתֶּם, מִלְּבַד מַעַט אֲשֶׁר אוֹתוֹ תִּשְׁמְרוּ,

49. אַחֲרָיָהוּ שְׁבַע שָׁנִים יִרְדַּ גֶּשֶׁם, וְבָהּ יִהְיֶה שְׁפַע בְּפָרִי.

קטע 7

50. וְאִזְּזוּ הַמֶּלֶךְ, הִבִּיאוּ אוֹתוֹ אֵלַי! וְכַאֲשֶׁר בָּא הַשְּׁלִיחַ אֵלָיו, אָמַר (יוסוף), שׁוּב אֶל אֲדוֹנֶיךָ וְשַׁל אוֹתוֹ, לְבָרַר אֶת עֵינֶיךָ הַנִּשְׁיִים אֲשֶׁר פָּצְעוּ אֶת יְדֵיךָ. כִּי רְבוּנִי יוֹדֵעַ אֶת מִזְמָתוֹ.

51. וְאָמַר הַמֶּלֶךְ, מֶה קָרָה לָכֵן כַּאֲשֶׁר שִׁדְלָתָן אֶת יוֹסֵף? אָמְרוּ, יִשְׁמְרֵנוּ אֵלֶּה! אֵין אֲנַחְנוּ יוֹדְעוֹת עָלָיו כָּל רַע. אִזְּזוּ אֶת הַשֵּׁר, עֲתֵה נְכוֹנָה (נִתְגַּלְתָּה) הָאֵמֶת, אֲנִי נִסִּיתִי לְפָתוֹת אוֹתוֹ, וְהוּא מֵהַצּוֹדִקִּים.

52. בְּזֹאת יָדַע (בַּעֲלִי) כִּי לֹא בְּגָדִי בּוֹ בְּסִתֶּר, וְכִי אֵלֶּה לֹא יִדְרִיךְ אֶת מִזְמַת הַבּוֹגְדִים.

חלק 13

53. וְלֹא אֲזַכָּה אֶת נַפְשִׁי, כִּי הִצַּר מִדִּים לָרָעָה, פָּרַט לֹאֲשֶׁר עָלָיו יְרַחֵם רְבוּנִי. כִּי רְבוּנִי סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

54. וְאִזְּזוּ הַמֶּלֶךְ אָמַר, הִבִּיאוּ אוֹתוֹ אֵלַי וְאַבְחַר בּוֹ לְשֵׁרוֹתַי. וְכַאֲשֶׁר בָּא אָמַר לוֹ הַמֶּלֶךְ, אֲתָה אֲצַלְנוּ נִכְבָּד וְנֶאֱמָן.

55. אָמַר יוֹסֵף, הִפְקַד אוֹתִי עַל אוֹצְרוֹת הָאָרֶץ, כִּי אֲנִי שׁוֹמֵר נֶאֱמָן וְיַעֲלֵל יָדַע.

56. כִּךְ בִּשְׁסֻנוֹ אֶת מַעֲמָדוֹ שֶׁל יוֹסֵף בְּאָרֶץ (מִצְרַיִם), לְשָׁכֵן בְּכָל מְקוֹם שִׁירְצָה, וְכִךְ נַעֲנִיק רַחֲמֵינוּ לְמִי שֶׁנִּרְצָה, וְלֹא נִגְרַע מִשְׁכָּר עוֹשֵׂי הַטוֹב,

57. וְאוֹלָם שְׁכָר הָעוֹלָם הֵבֵא טוֹב יוֹתֵר לֵאלֹהֵי הַמַּאֲמִינִים וְהַיִּרְאִים (אֶת אֵלֶּה).

קטע 8

58. וְכַאֲשֶׁר אָחִיו שֶׁל יוֹסֵף בָּאוּ וְנִכְנְסוּ אֵלָיו, וְהוּא הִכִּיר אוֹתָם אַךְ הֵם לֹא הִכִּירוּ אוֹתוֹ.

59. אוֹלָם לְאַחֵר שֶׁשִּׁפֵּק לָהֶם אֶת צָרְכֵיהֶם מִן הַמִּזוֹן, אָמַר, בְּפַעַם הַבָּאָה הִבִּיאוּ אֵלַי אֲחֵיכֶם מֵאֲבִיכֶם. הֵן תִּרְאוּ כִּי אֲנִי נוֹתֵן אֶת הַמִּדָּה מְלֵאָה, וְכִי אֲנִי הַטוֹב שֶׁבְּמֵאֲרָחִים,

60. אַךְ אַם לֹא תִּבְיֹא וְהוּא אֵלַי, לֹא יִהְיֶה לָכֶם עוֹד מְזוֹן אִתִּי, וְלֹא תִקְרְבוּ אֵלַי.
61. אָמְרוּ, נִשְׁתַּדֵּל לְשַׁכְנַע אֶת אֲבִיו לְשַׁלַּח אוֹתוֹ אִתָּנוּ. וְאַנְחֵנוּ עוֹמְדִים לַעֲשׂוֹת זֹאת.
62. וְאָמַר יוֹסוּף לְעוֹזְרָיו, שִׁימוּ אֶת כִּסְפָּם בְּאַמְתָּחוֹתֵיהֶם לְמַעַן יִמָּצְאוּהוּ בְּשׁוּבָם לְמִשְׁפְּחוֹתֵיהֶם, וַיִּתְּכוּ שִׁיחֲזָרוּ.
63. וַיִּשְׁחָזְרוּ אֶל אֲבֵיהֶם אָמְרוּ, אֲבִינוּ! נִמְנַע הָאֵכֶל מֵאִתָּנוּ (אִם לֹא תִשְׁלַח אֶת אֲחִינוּ אִתָּנוּ), עַל כֵּן שִׁלַּח עִמָּנוּ אֶת אֲחִינוּ לְמַעַן נָבִיא אֵכֶל. וְאַנְחֵנוּ נִשְׁמָר עָלָיו.
64. אָמַר יַעֲקֹב, הֲאֵאֱמִין לָכֶם שֶׁתִּשְׁמְרוּהוּ כְּשֵׁם שֶׁהֲאֵמַנְתִּי לָכֶם לִשְׁמֹר אֶת אֲחִיו מִלְּפָנַיִם? אֲלֵלָה הוּא הַשׁוֹמֵר הַטוֹב וְהוּא הַרְחוּם בְּרַחֲמָנִים.
65. וַכֹּאשֶׁר פָּתְחוּ אֶת אַמְתָּחוֹתֵיהֶם, וְהִנֵּה רָאוּ שֶׁכִּסְפָּם הוֹחִזָּר אֲלֵיהֶם. וְהֵם אָמְרוּ, אֲבִינוּ! מָה עוֹד נִבְקָשׁ! הִנֵּה כִּסְפֵּנוּ הִחֲזָר אֵלֵינוּ, וְנוּכַל לִפְרֹנֵס אֶת מִשְׁפְּחוֹתֵינוּ. וְנִשְׁמָר עַל אֲחִינוּ, וְנִקְבֵּל מִשָּׂא גָמֵל יוֹתֵר, שֶׁהוּא לֹא כָל כָּד חֲשׁוֹב בְּשִׁבְלֹו (הָאֲדוֹן הַמִּצָּרִי).
66. אָמַר, אֲנִי לֹא אֶשְׁלַח אוֹתוֹ אִתְּכֶם אֲלֵא לְאַחֵר שֶׁתִּתְחַיְּבוּ בְּשִׁבְעָה לִפְנֵי אֲלֵלָה שֶׁתִּחֲזִירוּ אוֹתוֹ אֵלַי, פָּרֵט לְמִקְרָה שָׂאִין בִּיכְלֵתְכֶם לְהִגּוֹ עַל עֲצָמְכֶם. וַכֹּאשֶׁר נִשְׁבְּעוּ לוֹ. אָמַר, אֲלֵלָה מִשְׁגִּיחַ עַל אֲשֶׁר הִסְכַּמְנוּ.
67. וְאָמַר, בְּנִי! אֵל תִּכְנָסוּ מִשְׁעַר אֶחָד, כִּי אִם הִכְנָסוּ מִשְׁעָרִים שׁוֹנִים. וְאוּלָם לֹא אוּכַל לְעַזֹּר לָכֶם בְּפָנֵי אֲלֵלָה מְאוּמָה. כִּי הִתְחַלְטָה בִּידוֹ, וְעָלָיו נִשְׁעָנְתִּי, וְעָלָיו יִשְׁעֵנוּ הַנִּשְׁעָנִים.
68. וַכֹּאשֶׁר נִכְנָסוּ כְּפִי שֶׁאָמַר לָהֶם אֲבֵיהֶם, לֹא הָיָה מוֹעִיל לָהֶם בְּמְאוּמָה אֲצֵל אֲלֵלָה, אֲלֵא חֶשֶׁק שֶׁהָיָה בְּלֵב יַעֲקֹב וְהוּא הִבִּיעַ אוֹתוֹ, וְהוּא הָיָה אִישׁ דַּעַת, כְּפִי שֶׁלְמַדְנוּ אוֹתוֹ, וְאוּלָם מִרְבִּית הָאֲנָשִׁים לֹא יָדְעוּ.

קטע 9

69. וַכֹּאשֶׁר (הָאֲחִים) נִכְנָסוּ אֶל יוֹסוּף, אָסַף אֵלָיו אֶת אֲחִיו¹, אָמַר לוֹ, אֲחִיךָ אֲנִי, אֵל תִּצְטַעַר עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ (לִי).
70. וּלְאַחֵר שֶׁסָּפַק צָרְכֵיהֶם בְּמִזוֹן, שָׁם אֶת הַגְּבִיעַ בְּאַמְתַּחַת אֲחִיו. אַז כָּרוֹז קָרָא, הוּי אֲנִשִּׁי הַשִּׁיחָה! אֲכֹן גִּנְבִים אַתֶּם.
71. הֵם אָמְרוּ וּפְנוּ אֲלֵיהֶם, וּמָה אֲבָד לָכֶם?

1. אֲחִיו בֶּן אִמּוֹ וְאִבּוֹ. הָאֲחִים הָאֲחֵרִים הָיוּ רַק בְּנֵי אִבּוֹ מֵאִם אַחֶרֶת.

72. אָמְרוּ, אַבְד לָנוּ גְבִיעַ הַמֶּלֶךְ. וּמִי שֶׁיַּחְזִיר אוֹתוֹ יִקְבַּל מִטְעָן שֶׁל גָּמֶל נוֹסֵף, אֲנִי מִתְחַיֵּב בְּזֹאת.
73. אָמְרוּ הָאֲחִים, אֲנַחְנוּ נִשְׁבָּעִים בְּאֵלֶּהָ! וְאַתָּם כִּבֵּר יוֹדְעִים כִּי לֹא בָּאֵנוּ לְהַשְׁחִית בְּאַרְצָךְ. וְכִי אֵין אֲנַחְנוּ גִּנָּבִים.
74. וְאָז אָמְרוּ (אֲנָשֵׁי יוֹסוּף), וּמָה הוּא עָנְשׁוֹ שֶׁל הַגִּנָּב (אֶצְלָכֶם) אִם אַתֶּם מְשַׁקְרִים?
75. אָמְרוּ (הָאֲחִים), הֶעֱלֵשׁ הַמַּגִּיעַ לָזֶה שֶׁבְּאַמְתַּחְתּוֹ (יִמְצָא הַגִּבְעִי)¹ יִהְיֶה הֶעֱלֵשׁ הַמַּגִּיעַ לוֹ (שֶׁהָיָה עֶבֶד), כִּךְ אֲנַחְנוּ מַעֲנִישִׁים אֶת הַפּוֹשְׁעִים.
76. וְהוּא הִתְחִיל לַחֲפֹשׂ אֶת אַמְתַּחְתּוֹת הָאֲחִים שֶׁלוֹ לִפְנֵי שֹׁחֵפֶשׂ אֶת אַמְתַּחְתּוֹ הָאֵחַ שֶׁלוֹ (מִשְׁנֵי הוֹרִיו), וּלְבַסּוֹף הוֹצִיא אוֹתוֹ (הַגִּבְעִי) מֵאַמְתַּחְתּוֹ שֶׁל אָחִיו. וְכִךְ אֲנַחְנוּ הַדְּרַכְנוּ אֶת יוֹסוּף לְתַחְבוּלָהּ הַזֹּאת, מְשׁוּם שֶׁלֹּא הָיָה בִּיכְלָתוֹ לִפִּי דִין הַמֶּלֶךְ לַקְּחַת אֶת אָחִיו כְּעֶבֶד בְּלִי סִבָּה חֻקִּית, אֲלֹא אִם יִרְצָה אֱלֹהֶה. אֲנַחְנוּ מַעֲלִים בַּדְּרָגוֹת אֶת מִי שֶׁנִּרְצָה, וּמַעַל כָּל אִישׁ דַּעַת מִצּוֹי מִי שֶׁהוּא יוֹתֵר בַּעַל דַּעַת מִמֶּנּוּ (אֱלֹהֶה).
77. וְאָז אָמְרוּ הָאֲחִים, אִם הוּא גִנָּב הֲרִי גַם אָח לֹא גִנָּב לִפְנֵים. יוֹסוּף שָׁמַר זֹאת בְּנַפְשׁוֹ, וְלֹא הֵעִיר לָהֶם עַל כֵּךְ. וְאָמַר (בְּנִפְשׁוֹ), הַמַּעֲמָד שֶׁלָּכֶם הוּא יוֹתֵר גְּרוּעַ מִמָּה שֶׁאַתֶּם אוֹמְרִים. וְאַלֶּהָ יוֹדֵעַ יוֹתֵר אֶת מַה שֶׁאַתֶּם מִתְאַרִים.
78. וְאָז אָמְרוּ הָאֲחִים, הוּי כְּבוֹד הַשְּׁלִט! יֵשׁ לוֹ אֵב זָקֵן מְאוּד, עַל כֵּן קָח לָךְ אֶחָד מֵאֲתָנוּ בְּמִקְוֹמוֹ, רוֹאִים אֲנַחְנוּ כִּי אֵתָה אִישׁ חֲסֵד.
79. אָמַר, יִשְׁמְרֵנִי אֱלֹהֶה! לֹא נִקַּח אֲלֵא אֶת זֶה אֲשֶׁר אֶצְלוֹ מִצָּאֵנוּ אֶת הַחֶפֶץ שֶׁלָּנוּ, אַחֲרֵת אֲנַחְנוּ נִהְיָ עוֹשִׁקִים.

קטע 10

80. וְכַאֲשֶׁר נִזְאָשׁוּ מִמֶּנּוּ, הִתְיַעֲצוּ בֵּינֵיהֶם. אָמַר הָאֵחַ הַגָּדוֹל בָּהֶם, אַתֶּם יוֹדְעִים כִּי אֲבִיכֶם לָקַח עֲלֵיכֶם הַתְּחִיבוּת בְּשֵׁם אֱלֹהֶה, הֵן כִּבֵּר קִדְּם לֹא קִיַּמְתֶּם אֶת הַבְּטַחְתְּכֶם כִּלְפֵי יוֹסוּף. לָכֵן אֲנִי לֹא אֶעֱזֹב אֶת הָאֶרֶץ הַזֹּאת עַד שִׁירְשָׁה לִי אָבִי, אוֹ עַד אֲשֶׁר יִשְׁפֹּט אוֹתִי אֱלֹהֶה, כִּי הוּא הַטּוֹב שֶׁבַּשּׁוֹפְטִים.
81. וְאַתֶּם שׁוּבוּ אֶל אֲבִיכֶם וְאָמְרוּ לוֹ, הוּי אֲבִינוּ! גִּנָּב בָּנָד, וְלֹא נָעִיד כִּי אִם אֶת אֲשֶׁר דִּעְנֵנוּ. וְאֵין אֲנַחְנוּ שׁוֹמְרִים עַל הַנִּסְתֵּר.

1. העונש הוא שעבוד הגונב לבעל החפץ הנגנב.

82. וישאל את אנשי העירה (במצרים) שהיינו בזה, ואת אנשי השירה אשר באנו בזה. ואכן אמת נדבר.
83. אמר אביהם, התפתתה לכם נפשכם לעולל דבר מה. עלי להתאזר בסבלנות בצורה הונגת, ויתכן שאללה יחזיר את כלם אלי, כי הוא היודע והחכם.
84. ואז התרחק מהם ואמר, יגוני מאוד גדול לאבדנו של יוסף. וכהו עיניו מן הצער, והוא עצר את גונו.
85. ואמרו בני ביתו, חי אללה! האם לא תחדל להזכיר את יוסף עד שיתש כוחך או תמות.
86. אמר, אני מתאונן על צערי ויגוני לאללה, כי אני יודע (מן הרחמנות) של אללה את מה שאינכם יודעים.
87. הוי בני! לכו ובקשו לגלות ידיעות על יוסף ואחיו, ואל תתיאשו מרחמי אללה, כי רק אנשים כופרים יתיאשו מרחמי אללה.
88. וכאשר נכנסו אליו (יוסף) אמרו, הוי כבוד השליט! מצוקה פגעה בנו ובני ביתנו, והבאנו מעט כסף, תן לנו בבקשה מדת מזון מלאה או עשה צדקה עמנו, כי אללה גומל לנותני צדקה.
89. אמר, האם אתם זוכרים מה שעשיתם ביוסף ואחיו בהיותכם נבצרים? אמרו, באמת אתה יוסף! הוא אמר, כן אני יוסף וזה אחי. אללה העניק לנו חסד, ומי שירא את אללה ויסבל, אללה לא יגרע משכרו של עושה הטוב.
91. אמרו, חי אללה! אללה העדיף אותך עלינו, ואנחנו היינו חוטאים.
92. ואז הוא אמר, אין תוכחה עליכם היום, ואללה יסלח לכם, כי הוא הרחום ברחמנים,
93. קחו את פתנתי זאת והניחוה על פני אבי ויאירו עיניו. והביאו אלי את כל בני ביתכם.

קטע 11

94. וכאשר יצאה השירה לדרכה, אמר אביהם, אני מריח את הריח של יוסף, אם לא תלעגו לי.
95. אמרו, חי אללה! עדין אתה שקוע בתעייתך הקודמת.

96. וְכַאֲשֶׁר הִגִּיעַ אֵלָיו הַמִּבְשָׁר הֵנִיחַ אוֹתָהּ (הַכֶּתֶנֶת) עַל פָּנָיו וְהוּא חָזַר לָרְאוֹת. וְאָז אָמַר, הֲלֹא אָמַרְתִּי לָכֶם, כִּי אֲנִי יוֹדֵעַ מֵאֵלֶּלָה אֶת אֲשֶׁר אַתֶּם לֹא יוֹדְעִים.
97. וְאָמְרוּ, הוּא אֲבִינוּ! בִּקְשׁ לְמַעַנְנוּ סְלִיחָה מֵאֵלֶּלָה עַל חֲטֵאֵינוּ, כִּי אֲנַחְנוּ הֵיינו חוֹטְאִים.
98. וְהוּא אָמַר, אֲשָׁאֵל אֶת רַבּוֹנִי לְסַלַּח לָכֶם, כִּי הוּא הַסּוֹלֵחַ וְהַרְחוּם.
99. כַּאֲשֶׁר נִכְנְסוּ אֶל יוֹסוּף, אָסַף אֵלָיו אֶת הוֹרָיו, וְאָמַר לָהֶם, הַכְּנִסוּ לְמִצְרַיִם בְּרִצּוֹנוֹ שֶׁל אֵלֶּלָה בְּטוּחִים.
100. וְאָז הֶעֱלָה אֶת הוֹרָיו עַל כֶּסֶּ הַכְּבוֹד, וְהֵם סָגְדוּ לוֹ.¹ וְהוּא אָמַר, אָבָא! זֶה הוּא פִּתְרוֹן חִלּוּמֵי מִלְּפָנֶיךָ. רַבּוֹנִי הִגִּישָׁם אוֹתוֹ. הוּא הֶעֱנִיק לִי חֶסֶד בְּהוֹצִיאוֹ אוֹתִי מִבֵּית הַסֹּהַר, וּבְהִבִּיאוֹ אֶתְכֶם אֵלַי מִן הַמִּדְבָּר, לְאַחֵר שֶׁהִשְׁטָן גָּרַם פְּרוּד בֵּינִי לְבֵין אַחִי, כִּי רַבּוֹנִי הִמְיִטִּיב וְהַעֲוָשָׁה חֶסֶד לְמִי שֶׁהוּא רוֹצֶה, וְהוּא הִיֹּדֵעַ וְהַחֲכָם.
101. רַבּוֹנִי! אַתָּה הֶעֱנַקְתָּ לִּי שְׁלֹטוֹן וּלְמַדְתָּנִי אֶת פְּרוֹשׁ הַחִלּוּמוֹת. אַתָּה בּוֹרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, וְהַמְּגוֹן עָלַי בַּעוֹלָם הַזֶּה וּבַעוֹלָם הַבָּא. הִמִּית אוֹתִי כְּמַתְמַסֵּר לָךְ, וְצִרְפָּנִי אֶל הַיָּשָׁרִים.
102. זֶהוּ אֶחָד מִן הַמַּקְרִים הַנִּסְתָּרִים אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ מִגְּלִים לָךְ, כִּי לֹא הָיִיתָ אַתָּם בְּזִמְן שֶׁהַחִלִּיטוֹ לַעֲשׂוֹת מַה שֶׁעָשׂוּ וְזִמְמוּ מְזֻמָּה.
103. מִרְבִּית הָאֲנָשִׁים (מִבְּנֵי עַמָּךְ) לֹא יֵאֱמִינוּ (לָךְ) אֲפִלּוּ אִם אַתָּה שׁוֹקֵד עַל כָּךְ.
104. וְאִין אַתָּה מִבְּקֵשׁ שָׂכָר מֵהֶם עַל כָּךְ, כִּשֶׁהִבַּאתָ לָהֶם (הַקּוֹרְאָן) הוּא אֲזַכְּרָה לְבְנֵי הָעוֹלָם,

קִטְעַ 12

105. רַבִּים הֵם הָאוֹתוֹת שֶׁבְּשָׁמַיִם וּבְאָרֶץ אֲשֶׁר הֵם רוֹאִים כָּל הַזִּמְן אֲדָּ אֵינָם שָׁמִים יָב,
106. רַבִּים מֵהֶם לֹא יֵאֱמִינוּ בְּאֵלֶּלָה בְּלֹא לְצַרְף לוֹ שְׁתַּפִּים,
107. הָאֵם בְּטוּחִים הֵם שֶׁלֹּא יָבוֹא עֲלֵיהֶם עֲנֵשׁ מִקִּיף מִהַעֲנֵשׁ שֶׁל אֵלֶּלָה? אוֹ שֶׁלֹּא תָבוֹא אֲלֵיהֶם שַׁעַת הַדִּין פְּתָאוּם בְּלִי שִׁינְרִגִּישׁוֹ?
108. אָמַר לָהֶם, זֶהוּ הַשְּׁבִיל שְׁלִי! אֲנִי וְהַמַּאֲמִינִים בִּי מִזְמִינִים (לְהַאֲמִין) בְּאֵלֶּלָה בְּהוֹכָחָה בְּרוּרָה. הַשְּׁבִיחַ לְאֵלֶּלָה! וְאִין אֲנִי מִבֵּין הַפְּגִנִּיִּים.

1. להשתחוות, או הסגידה: היא מתוך הוקרה ולא פולחן.

109. ולא שלחנו שליחים לפניך אלא אנשים מבני הערים שהשרינו להם.

האם לא יתהלכו בארץ לראות מה היה סופם של אלה שקדמו להם?
והעולם הבא טוב יותר ליראים. האם לא תבינו?

110. כאשר נואשו השליחים (מאמונת בני עמם) וחשבו כי הם הוכחשו,
נצחוננו בא אליהם (אל השליחים) והצלנו את כל מי שרצינו, וענשנו לא
ימנע מן החוטאים.

111. בספורים שלהם טמון לקח לבעלי תבונה. אין הם ספורים שאפשר
לבדוֹתם. אלא אשור (לספרים) שקדמו לו, והבהרת כל הענינים
החשובים לבני האדם, והדרכה, ורחמים לאנשים המאמינים.

13

סִוְרַת אֶךְ-רַעַד הָרָעַם

סורה זו קיבלה את שמה «אך-רעד» בגלל הביטוי «אך-רעד, הרעם» שנזכר בה בפעם ראשונה ; בגלל שסורה זו הורדה במכה.

השם «אך-רעד» נזכר בסורת אל-בקה 2 : 19. אבן עאשור חשב שזה אחרי סורת אר-רעד משום שסורת אל-בקה הורדה במדינה.

הורדה במכה אחרי סורת מוחמד 47 ; ופסוקיה ארבעים ושלושה. קיבלה את שמה «הרעם» מפסוק שלושה-עשר.

סורת אר-רעד 13

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. א.ל.מ.ר.¹
אֵלֶּה אוֹתוֹת הַסֵּפֶר (הַקּוֹרְאֹן), אֲשֶׁר הוֹרֵד אֱלִיד מִן הַשָּׁמַיִם מִעַם רַבּוֹנָד
הוּא הַאָּמֶת, אֲבָל רַב הָאֲנָשִׁים אֵינָם מַאֲמִינִים.
2. אֱלֹהֵה הוּא אֲשֶׁר רוֹמֵם אֶת הַשָּׁמַיִם בְּלִי עֲמוּדִים כְּפִי שְׁאַתֶּם רוֹאִים
אוֹתָם (הַשָּׁמַיִם),² לְאַחַר מִכּוֹן עֲלָה עַל בֶּס הַמַּלְכוּת, וְהַכְנִיעַ אֶת הַשָּׁמֶשׁ
וְאֶת הַיָּרֵחַ, וְכָל אֶחָד מִסְתַּבֵּב בְּמַסְלֹל שְׁלוֹ לְזִמּוֹן קָצוּב.³ הוּא מְנַהֵל אֶת
הָעֲנָנִים, וּמִבְּהִיר לָכֶם אֶת הָאוֹתוֹת לְמַעַן תִּהְיוּ בְּטוֹחִים בַּפְּגִישַׁת רַבּוֹנְכֶם
(בְּיוֹם הַדִּין).
3. וְהוּא אֲשֶׁר שָׁטַח אֶת הָאָרֶץ וְהִתְקִין בָּהּ הָרִים גְּבוּהִים, וְהִזְרִים בָּהּ נְהָרוֹת,
וּבְרָא לָכֶם אֶת הַפָּרִי מִכָּל מִין זֶוּג, וְהוּא עֹטֵף אֶת הַיּוֹם בְּלִילָה. בְּכָל זֶה יֵשׁ
אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים מְבִינִים.
4. וּבְאָרֶץ עֲשֶׂה קְטָעִים סְמוּכִים זֶה לָזֶה (אֲבָל שׁוֹנִים זֶה מִזֶּה). (וַיֵּשׁ בְּאָרֶץ)
גְּנוֹת עֲנָבִים, וּצְמָחִים שׁוֹנִים, וּדְקָלִים בְּנֵי שָׁרֵשׁ אֶחָד, אוֹ בְּנֵי שְׁרָשִׁים
נִפְרָדִים שֶׁכֶּלֶם מְקַבְּלִים הַשְּׁקָאָה מֵאוֹתָם מִים. אֲמַנֵּם אֲנַחְנוּ מְבַדִּילִים
בֵּינֵיהֶם בְּטַעַם וָרִיחַ, וּבִזְהָ אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים מְבִינִים.
5. אִם אַתָּה מִתְפַּלֵּא, תִּתְפַּלֵּא עַל מָה שֶׁהֵם אוֹמְרִים, הֲאִם אַחֲרֵי הַיּוֹתֵנוּ
לְעַפֵּר נִהְיָ לְבְרִיאָה חֲדָשָׁה?⁴ הַשּׁוֹאֲלִים הָאֵלֶּה כּוֹפְרִים בְּרַבּוֹנִם וְאֲשֶׁר
כְּבָלִים יִנְחוּ עַל צוּאֲרֵיהֶם (בְּיוֹם הַדִּין), וְאֲשֶׁר הֵם יִהְיוּ בְּעַלֵּי הָאֵשׁ.
לְעוֹלָמִים יִהְיוּ בָּהּ.
6. הֵם (הַכּוֹפְרִים) שׁוֹאֲלִים אוֹתָד לְהַחִישׁ (לָהֶם) אֶת הָרַעָה לְפָנֵי הַטּוֹבָה.⁵
וּכְבֵּר הָיוּ לְפָנֵיהֶם עֲמִים שֶׁכִּפְרוּ וְקִבְּלוּ עָנֵשׁ. רַבּוֹנָד סוֹלַח לְבְנֵי אָדָם
לְמִרוֹת הַיּוֹתָם עוֹשִׁקִים, אֵד רַבּוֹנָד מַעֲנִישׁ קִשּׁוֹת.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים. רא.

2. ר' סורת אט-טלאק 65: 12; וסורת אל-חגי' 22: 65.

3. ר' סורת יא. סין 36: 38 - 39.

4. ר' סורת אל-אחקאף 46: 33.

5. ר' סורת אל-ענכבות 29: 53 - 54; סורת אל-מעארג' 70: 1; וסורת אש-שורא 42: 18.

7. הכופרים אומרים, למה לא הורד לו נס מרבוננו? ¹ אתה רק מזוהר, ולכל אמה יש מדריו (שצדריד אותה לדרך הישר). ²

קטע 2

8. אללה הוא היודע את אשר תשא (ברחמה) כל נקבה, ³ ומה יוצא מן הרחם לפני תם תקופת ההריון או אחריה. וכל דבר אצלו לפי מדה וזמן מדיקים,
9. הוא יודע את הנסתרות ואת הנגלות, והוא הכביר והנעלה.
10. בעניו (של אללה) כלכם שוים, מי שמסתיר סוד או מגלה אותו, וזה המסתתר בחשכת הלילה או מתהלך לאור היום. ⁴
11. יש לו (לאללה) מלאכים שומרים את האדם מלפניו ומאחוריו, והם משגיחים ומגנים עליו לפי הצו של אללה. אללה לא ישנה את המצב של בני איזו קהלה אלא אם ישנו הם את אשר בנפשותיהם. ואם אללה ירצה לפגע באיזו קהלה אין מי שיכל לעצר אותו, כי אין להם (הכופרים) מגן זולתו.
12. הוא המראה לכם את הברק בפחד (מן הענש) ובתקוה (לגשם), והוא יוצר את העננים הכבדים המלאים במים.
13. הרעם משבח אותו ומהללו, ⁵ וכן המלאכים, בשל יראתם אותו. הוא שולח את סופות הברקים, לפגע במי שיצר, ואולם הכופרים מתנפחים (עם הנביא מוחמד) על אללה החזק בגברותו וענשו. ⁶
14. הקריאה האמתית והצודקת שיקת לו בלבד, ואלה הקוראים אל אלילים שונים זולת אללה, האלילים לא יענו להם בכלל. דומים הם למי שמושיט את כפות ידיו אל המים להביאם אל פיו, אך הם לא יגיעו אליו, כי קריאת הכופרים היא רק תעיה.
15. לאללה סוגדים כל אשר בשמים ובארץ, סוגדים מרצון או מכפייה, הם וצליהם ערב ובקר. ⁷

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 59.

2. ר' סורת אל-בקה 2 : 272 ; וסורת פאטר 35 : 24.

3. ר' סורת אנ-נזם 53 : 32 ; סורת אז-זומר 39 : 6 ; וסורת אל-מואמנון 23 : 12 - 14.

4. ר' סורת טא. הא 20 : 7 ; סורת הוד 11 : 5 ; וסורת ינוס 10 : 61.

5. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 44.

6. ר' סורת אנ-נמל 27 : 50 - 51.

7. ר' סורת אנ-נחל 16 : 48.

16. אָמַר (מוֹחֲמַד), מִי הוּא רַבּוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ? אָמַר, אֵלֶּלָהּ, אָמַר, וּבְכָל זֹאת לְקַחְתָּם לָכֶם מְגִנִּים זֹולָתוֹ שְׁאִינֶם יְכוּלִים לְהוֹעִיל אוֹ לְהִרְעֵ אֶפְלוֹ לְעַצְמָם. אָמַר, הָאֵם הָעוֹר וְהַפִּקֶחַ הֵם שְׁוִים! אוֹ הַחֹשֶׁד וְהָאוֹר? הָאֵם עָשׂוּ שְׂתַפִּים לְאֵלֶּלָהּ שֶׁבָּרְאוּ כְּפִי שֶׁהוּא בָּרָא, לָכֵן אֵינֶם יְכוּלִים לְהַבְחִין בֵּין בְּרִיאַת אֵלֶּלָהּ לְבְרִיאַת אֱלִילֵיהֶם! אָמַר, אֵלֶּלָהּ בּוֹרֵא כָּל דָּבָר וְהוּא הַיְחִיד וְהַאֲחָד וְהַמְנַצֵּחַ.

17. הוּא הוֹרִיד מִיָּם מִן הַשָּׁמַיִם, וְאֵז הַנְּחָלִים זָרְמוּ לְפִי מְדוּתֵיהֶם, וְהַזָּרֵם נָשָׂא קֶצֶף רַב. כְּמוֹ כֵּן הַקֶּצֶף הָעוֹלָה מִמִּתְכַּת אֲשֶׁר יִתִּיכוּ בָּאֵשׁ לְמַעַן עֲשׂוֹת תַּכְשִׁיטִים וְכֵלִים. לְזֹאת יִמְשִׁיל אֵלֶּלָהּ אֶת הָאֵמֶת וְהַשֶּׁקֶר. וְאִכּוּ בְּאֲשֶׁר לְקֶצֶף יַעֲלֶם, אֵד הַמוֹעִיל לְבִנְי אָדָם יִשְׁאָר בְּתוֹךְ הָאֲדָמָה. כִּךְ יִמְשַׁל אֵלֶּלָהּ מְשָׁלִים.¹

18. לְאֲשֶׁר נִעְנֶו לְרַבּוֹנָם צָפוּי כָּל טוֹב. אֵד אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יַעֲנוּ לוֹ, אִם יִהְיֶה לָהֶם כָּל אֲשֶׁר בְּאָרֶץ עוֹד כְּמוֹהוּ אֲתוֹ, הֵם יִהְיוּ מוֹכֲנִים לְפָדוֹת אֶת עַצְמָם בְּיוֹם הַדִּין. כִּי חֲשָׁבוֹנָם יִהְיֶה קָשָׁה מְאוֹד, וּמִגּוֹרֵיהֶם גִּיהֶלֶם. מֶה רַע הַיָּצוּעִי?²

קטע 3

19. הָאֵם הָאָדָם הַיּוֹדֵעַ כִּי אֲשֶׁר הוֹרֵד אֱלִיד (הַקּוֹרְאָן) מֵאֵת רַבּוֹנָהּ הוּא הָאֵמֶת,³ כִּזָּה אֲשֶׁר הוּא עוֹר (שְׁאִינוּ רוֹאֶה אֶת הָאֵמֶת)?⁴ רַק בְּעָלֵי בִינָה יִזְכְּרוּ,

20. הֵם אֵלֶּה הַמְּקִימִים אֶת הַבְּרִית עִם אֵלֶּלָהּ, וְאֵינֶם מְפָרִים אֶת הַתְּחִיבוּתָם,

21. וְהַמְּקַשְּׂרִים אֶת הַקֶּשֶׁר אֲשֶׁר אֵלֶּלָהּ צוּה לְקַשֵּׁר,⁵ וְיִירָאוּ אֶת רַבּוֹנָם, וּפְחָדוֹ מִכְּנִי חֲשָׁבוֹן סוֹפֵי חֲמוֹר,

22. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר עֲמָדוֹ בְּנִסְיוֹן כְּדִי לְרַצּוֹת אֶת פְּנֵי רַבּוֹנָם, וְקִיְמוּ אֶת הַתְּפִלָּה, וְהוֹצִיאוּ מִמָּה שֶׁהֶעֱנִקְנוּ לָהֶם בְּסִתֵּר וּבְגִלּוֹי, וְהוֹדִיפִים אֶת הָרָעָה בְּטוֹבָה, לְכָל אֵלֶּה הַגְּמוּל וְהָאֲשֶׁר הַסּוֹפֵי בְּעוֹלָם הַבָּא,

23. גְּנִי יַעֲדוּ אֲשֶׁר אֱלִיהֶם יִכְנָסוּ הֵם וְכָל הַיִּשְׁרִים מִבֵּין הוֹרֵיהֶם, וְרַעֲיוֹתֵיהֶם, וְיִלְדֵיהֶם,⁶ כְּשֶׁהַמְּלָאכִים יִכְנָסוּ עֲלֵיהֶם מִכָּל שַׁעַר,

1. ר' סורת אל-ענכבות 29 : 43.

2. ר' סורת יונוס 7 : 26 ; וסורת אל-כהף 18 : 87 - 88.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 115.

4. ר' סורת אל-חשר 59 : 20.

5. כמו עזרה לקרובים ונוקקים.

6. ר' סורת אט-טור 52 : 21.

24. (מְבָרְכִים אוֹתָם בְּאוֹמְרָם לָהֶם), שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם! עַל אֲשֶׁר הֵייתֶם בְּחֵיכֶם
בְּעֲלֵי סִבְלָנוֹת, מֵה טוֹב וּמֵה נָעִים הִגְמוּל הַסּוֹפִי שְׁלָכֶם.

25. אוּלַם אֵלֶּה הַמַּפְרִים אֶת הַבְּרִית שֶׁכָּרְתוּ עִם אֱלֹהָ, וְהַמְנַתְקִים כָּל קִשְׁר
אֲשֶׁר צָנָה אֱלֹהָ לְקִשְׁר, וּמִשְׁחִיתִים בְּאַרְצָ, עֲלֵיהֶם תִּפֹּל הַקְּלָלָה, וְלָהֶם
הַמַּעוֹן הַסּוֹפִי הַגָּרוֹעַ בְּיוֹתֵר.

26. אֱלֹהָ מַפְרִינֵם בְּשִׁפְעַע אוֹ בְּדִלּוֹת אֶת מִי שֶׁיִּרְצֶה.¹ וְהֵם (הַכּוֹפְרִים) שְׁמַחִים
בְּחֵי הָעוֹלָם הַזֶּה,² וְאוּלַם חֵי הָעוֹלָם הַזֶּה הֵם הַנָּאֶה חוֹלְפֶת לְעֶמֶת חֵי
הָעוֹלָם הַבָּא.

קטע 4

27. הַכּוֹפְרִים אוֹמְרִים, לָמָּה לֹא הוֹרֵד לוֹ יָס מִרְבוּנוֹ? אָמַר, אֱלֹהָ מוֹלִיד
שׁוֹלֵל אֶת מִי שֶׁהוּא רוֹצֶה, וּמְדִרִיד אֵלָיו אֶת מִי שֶׁחוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה.³

28. אֵלֶּה אֲשֶׁר הָאֱמִינִי וְלִבּוֹתֵיהֶם רְגוּעִים בְּזִכָּר אֱלֹהָ. כִּי רַק בְּזִכָּר אֱלֹהָ
יִרְגְּעוּ הַלְבָבוֹת,

29. הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטוֹב, הַטּוֹבָה לָהֶם וְיִשׁוּבוּ אֶל מְקוֹם יָפֵה (גֹּן עֵדֶן בְּיוֹם
הַדִּין).

30. כְּמוֹ כֹן, שְׁלַחְנוּ אוֹתָהּ (מוֹחֲמַד) אֶל אִמָּהּ אֲשֶׁר לִפְנֵיהָ חָלְפוּ אַמּוֹת אַחֲרוֹת,
לְמַעַן תִּקְרָא בִּפְנֵיהֶם אֶת אֲשֶׁר הִשְׁרִינוּ לָהּ (הַקּוֹרְאָן). וְהֵם כּוֹפְרִים
בְּרַחֲמֵן. אָמַר, הוּא רְבוּנִי, שְׁאִין אֵלֶּה זִוְלָתוֹ, וְעֲלִיו אֲנִי סוֹמֵךְ, וְאֵלָיו אֲנִי
חוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה.⁴

31. לוֹ הָיָה קוֹרְאָן אֲשֶׁר מִפְּנֵי הָרִים נִעְלָמִים מִמְּקוֹמָם, אוֹ נִבְקָעָה בּוֹ הָאָרֶץ,
אוֹ מְדַבְּרִים עִם הַמַּתִּים, (יְהִיָּה הַקּוֹרְאָן הַזֶּה). אֲבָל כָּל הָעֲנִינִים בְּיַד
אֱלֹהָ. הַאִין הַמַּאֲמִינִים יוֹדְעִים כִּי אֵלֵי רָצָה אֱלֹהָ, הִיָּה מְדִרִיד אֶת בְּנֵי
הָאָדָם כָּלֵם? אֶת הַכּוֹפְרִים תִּפְגַּע בָּהֶם מִהַלּוּמָה,⁵ אוֹ תִפֹּל בְּקִרְבָּת בְּתֵיהֶם,
בְּגִלְל מַעֲשֵׂיהֶם הַנִּבְזִים, עַד אֲשֶׁר תִּתְקִים הַבְּטָחַת אֱלֹהָ. כִּי לֹא יִפֹּר
אֱלֹהָ אֶת הַהִבְטָחָה.⁶

1. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 55 - 56.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 77 ; וסורת אל-אעלא 87 : 16 - 17.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 111 ; וסורת ינוס 10 : 96 - 97, ופי' 102.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 34 ; וסורת אנ-נחל 16 : 63.

5. מהלומה, בערבית قارعة קארהה. הביטוי הזה נזכר עוד ארבע פעמים בקוראן, בסורת אל-חאקה 69 :

4 ; וסורת אל-קארהה 101 : 1 - 3.

6. ר' סורת אבראהים 14 : 47.

קטע 5

32. כְּבֵר לִפְנֵיךָ לַעֲגוּ לְשָׁלִיחִים, וְאֲנִי דְחִיתִי אֶת עֲנָשָׁם שֶׁל הַכּוֹפְרִים, אַחֵר כִּי הֶעֱנַשְׁתִּי אוֹתָם. וְעָנְשִׁי הָיָה מְאֹד קָשָׁה.¹
33. (מִי רְאוּי לְהִיּוֹת נֶעְבֵּד) הַמְשַׁגִּיחַ עַל מַעֲשֵׂה כָּל נֶפֶשׁ: (אוּ הַשְׁתַּפִּים שְׂבָנִי הָאֵדָם עוֹשִׂים?)² אָמַר, קִרְאוּ בְּשִׁמוֹתֵיהֶם. אוּ אַתֶּם מוֹדִיעִים לְאֵלֶּהָ עַל מַה שְּׂאִינוּ יוֹדַע בְּאַרְצָ? אוּ סֵתָם אַתֶּם מַדְבְּרִים?³ לַכּוֹפְרִים נִרְאָה מַה שְּׂזַמְמוּ בְּעֵין יָפָה,⁴ וְנִמְנָעוּ מִלְּלַכֵּת בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר. וּמִי שְׂאֵלֶּהָ מוֹלִיךְ שׁוֹלָל, אִין לוֹ מִדְּרִיךְ.⁵
34. הֵם יַעֲנִשׁוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְהַעֲנֵשׁ שֶׁל הָעוֹלָם הַבֹּא עוֹד יוֹתֵר קָשָׁה,⁶ וְלֹא יִהְיֶה לָהֶם מִגֵּן מִפְּנֵי אֵלֶּהָ.
35. זֶה מֶשֶׁל (תַּאֲוֹר) הַגִּנָּה אֲשֶׁר נִוְעַדָּה (מֵאֵלֶּהָ) לִירְאִים, זֹרֵמִים מִתַּחַתֶּיהָ הַנְּהָרוֹת, אֲכָלָה קִיָּם לָעַד וְצֵלָה. זֶה שְׂכָר הִירְאִים, וְשְׂכָר הַכּוֹפְרִים הוּא הָאֵשׁ.

קטע 6

36. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר נִתְּנוּ לָהֶם אֶת הַסֵּפֶר (הַנוֹצְרִים וְהַיְּהוּדִים, אֵלֶּה שְׁהֶאֱמִינוּ בְּךָ) שְׂמַחוּ בָּזֶה אֲשֶׁר הוֹרֵד אֵלֶיךָ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם,⁷ אִךְ הַסִּיעוֹת (שֶׁל הַכּוֹפְרִים וְאַחֲדִים מִבְּעַלֵּי הַסֵּפֶר) הִתְכַּחֲשׁוּ לַחֲלֹק מִמֶּנּוּ. אָמַר, אֲכֹן צוֹיִתִּי לַעֲבֹד רַק אֶת אֵלֶּהָ וְלֹא לְשִׁתְּףִי בּוֹ, אֵלָיו אֶקְרָא, וְאֵלָיו אֲנִי חוֹזֵר.
37. כִּמוֹ כֵּן הוֹרְדֵנוּ אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם אֵלֶיךָ כְּפוֹרְקָאן (הַבְּחִנָּה בֵּין אֲמַת לְשִׁקְרָ) בְּעֶרְבִית. לָכֵן אִם אַתָּה נוֹהֵג לִפִּי נְטִיט לָבָם לְאַחֵר כָּל הַדַּעַת שְׁהַעֲנִקָה לָךְ, לֹא יִהְיֶה לָךְ עוֹזֵר וְלֹא מִגֵּן מִפְּנֵי אֵלֶּהָ.
38. וּכְבֹר שְׁלַחְנוּ שְׁלִיחִים לִפְנֵיךָ, וְנִתְּנוּ לָהֶם בְּנוֹת זֹוג וְצִאֲצָאִים.⁸ וְאִין שְׁלִיחַ שְׂיִכַּל לְהִבְיֵא אוֹת בְּלִי רְשׁוֹתוֹ שֶׁל אֵלֶּהָ. לְכָל עַת מוֹעֵד.⁹

1. ר' סורת הוד 11 : 102 ; וסורת אל-חג' 22 : 48.

2. ר' סורת אל-אנעאם 5 : 39 ; סורת יונוס 10 : 61 ; סורת הוד 11 : 6 ; סורת אר-רעד 13 : 10 ; סורת טא. הא 20 : 7 ; וסורת אל-חדיד 57 : 4.

3. ר' סורת אנ-גיס 53 : 23.

4. ר' סורת פוצלת 41 : 25.

5. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 41 ; וסורת אנ-נחל 16 : 37.

6. ר' סורת אל-פגיר 89 : 25 - 26.

7. ר' סורת אל-בקהר 2 : 121 ; סורת אאל עמראן 3 : 199 ; וסורת אנ-נחל 16 : 37.

8. ר' סורת אל-כהף 18 : 110.

9. ר' סורת אאל עמראן 3 : 145 ; וסורת אל-חג' 22 : 70.

39. וְהוּא מוֹחֵק אֶת מַה שְּׁיִרְצָה אוֹ מִשְׁאִיר אֶת מַה שְּׁיִרְצָה מִן הַצִּוִּים וְהַחֲקִים,¹ כִּי אֶצְלוֹ אִם הַסֶּפֶר.²
40. בֵּין אִם נִרְאָה לָךְ חֶלֶק מִהַעֲנֵשׁ אֲשֶׁר הוּעַדְנוּ לְכוֹפְרִים, וּבֵין אִם תָּמוּת לִפְנֵי שְׂזָה יִקְרָה, הָרִי עָלֶיךָ רַק לְהַכְרִיז (אֶת שְׁלִיחוּתְךָ), וְעֲלִינוּ הַחֲשָׁבוֹן.³
41. הָאִם אֵין הֵם רוֹאִים כִּי אֲנַחְנוּ בָּאִים אֶל הָאָרֶץ וּמַפְחִיתִים אוֹתָהּ מִכָּל קִצּוֹתֶיהָ,⁴ אֲלֵלָה שׁוֹפֵט, וְאֵין מִי שְׁיִתְנַגֵּד לְמַשְׁפָּט, וְהוּא מְהִיר חֲשָׁבוֹן.
42. אֵלָה אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵיהֶם זָמְמוֹ, וְאוֹלַם הַשְּׁלֵטוֹן בְּיַד אֵלָלָה הוּא.⁵ הָרִי הוּא יוֹדֵעַ מַה כָּל נֶפֶשׁ תִּרְכַּשׁ, וְהַכּוֹפְרִים עוֹד יִדְעוּ לָמִי יִהְיֶה הַשֶּׁכֶר הַטּוֹב (בַּיּוֹם הַדִּין).
43. הַכּוֹפְרִים אוֹמְרִים, אֵין אֶתָּה שְׁלִיחַ מֵאֵת אֵלָלָה. אָמַר, דִּי בְּאֵלָלָה כָּעֵד בְּיָנִי וּבְיָנֵיכֶם, וּמִי שְׁיֵשׁ בְּיָדוֹ דַּעַת מִן הַסֶּפֶר.⁶

1. ר' סורת אד-דוח'אן 44 : 4.
 2. אם הספר, בערבית أُمُّ الْكِتَابِ אום אל-כתאב : זה כנוי של אל-לוח אל-מחפוט', הלוח הגנוז (ראה סורת אל-בורוג' 85 : 22).
 3. ר' סורת אל-ע'אשיה 88 : 21 - 26.
 4. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 41.
 5. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 30 ; וסורת אנ-נמל 27 : 50 - 52.
 6. ר' סורת אל-אעראף 7 : 156 - 157.

14

סִוֵּרַת אַבְרָאֵהִים אַבְרָהָם

סורה זו קיבלה את שמה «אַבְרָאֵהִים, אַבְרָהָם» מהעובדה שהסורה כוללת הספור של «אַבְרָאֵהִים» בפירוט, וישבו את בנו אסמאעיל בואדי של מכה היבש. גם בשל תודתו לאללה אשר נתן לו שני הבנים, אסמאעיל ואסחאק. ר' פ' 35 - 41. נוסף לזה אבראהים נזכר 69 פעמים בקוראן, ממנה פעם אחת בסורה זו.

הורדה במכה אחרי סורת נוח 71, ופסוקיה חמשים ושניים. קיבלה את שמה «אַבְרָהָם» מפסוק שלושים וארבעה.

סורת אברהם 14

בשם אללה הרחמן והרחים

קטע 1

1. א. ל. ר. 1
זה ספר (הקוראן) הורדנו אליך (מוחמד) מן השמים, למען הוציא את בני האדם מאפלה לאור ברצון רבונם, אל שבילו של העיוז ורוב-התפארת,²
אללה אשר לו כל אשר בשמים וכל אשר בארץ.³ ואוי לכופרים מן הענגש הכבד,
2. אלה המעדיפים את חיי העולם הזה על חיי העולם הבא, ומונעים אנשים מללכת בשביל של אללה, ורוצים שהדת של אללה תהיה עקמה, כל אלה הם בתעיה עמקה.
3. ולא שלחנו שליח אלא כאשר הוא מדבר לשון בני עמו למען להבהיר את שליחותו להם. ואז, אללה מתעה את מי שהוא רוצה, ומדריך את אשר ירצה, כי הוא העוזז והחכם.
4. וכבר שלחנו את מוסא עם האותות שלנו, (וצוינו לו), הוצא את עמך מהחשכה אל האור, והזכר להם את זמי אללה, כי בהם אותות לכל המתאזר בסבלנות והמכיר תודה (לאללה).
5. וכאשר מוסא אמר לבני עמו, זכרו את החסד אשר העניק לכם אללה בהצילו אתכם מאנשי פרעה שהענישו אתכם ענגש קשה, והרגו את בניכם והשאירו בחיים את נשותיכם,⁴ בזה אללה העמיד אתכם בנסיון גדול.

קטע 2

7. ורבוניכם הכריזו, אם תודו לי, ארבה להעניק לכם חסד, אך אם תכפרו, הנה ענשי קשה.

1. האותיות האלו נקראות בערבית : אלף. לאם. רא.

2. ר' סורת אל-בקה 2 : 257 ; וסורת אל-חדיד 57 : 9.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 158.

4. ר' סורת אל-אעראף 7 : 127, ופ' 141,

8. מוסא אָמר, אַם תִּכְפְּרוּ אִתְּם וְכָל בְּנֵי הָאָדָם הַחַיִּים בְּאֶרֶץ, אֵין אֱלֹהָ זָקוּק לָכֶם וְהוּא רַב-תַּפְּאֶרֶת.¹

9. הָאִם לֹא שְׁמַעְתֶּם עַל אֱלֹה שֶׁקָּדְמוּ לָכֶם מֵעַמִּי נוּחַ (נח), עֶאֱד, וְתִ'מוּד, וְכָל אֱלֹה אֲשֶׁר בָּאוּ אַחֲרֵיהֶם, שֶׁרַק אֱלֹהָ יוֹדֵעַ עֲלֵיהֶם. הַשְּׁלִיחִים אֲשֶׁר נִשְׁלְחוּ אֲלֵיהֶם הִבִּיאוּ אֲלֵיהֶם אוֹתוֹת וּבְהִירִים, וְאוֹלָם הֵם נִשְׁכּוּ אֶת כַּפּוֹת יְדֵיהֶם (מִתּוֹךְ רִגְזוֹ)² וְאָמְרוּ, אֲנַחְנוּ כּוֹפְרִים בְּאֲשֶׁר נִשְׁלַחְתֶּם לְמַסֵּר לָנוּ, וְאֲנַחְנוּ מְטִילִים סֶפֶק בְּכָל אֲשֶׁר תִּקְרָאוּ לָנוּ לְהֶאֱמִין בּוֹ.

10. הַשְּׁלִיחִים שָׁלְחָם אָמְרוּ, הִיֵּשׁ סֶפֶק בְּאֱלֹהָ בּוֹרָא הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ? קוֹרָא לָכֶם לְמַעַן יִסְלַח לָכֶם עַל חֲטָאֵיכֶם וְיִדְחָה אֶת עַנְשְׁכֶם לְזַמָּן מָסִים (עַד יוֹם הַדִּין)?³ אָמְרוּ, אֵין אִתְּם אֱלֹה בְּנֵי אָדָם כְּמוֹנוּ, וְאַתֶּם רוֹצִים לְמַנֵּעַ אוֹתָנוּ מִלְּעַבֵּד אֲשֶׁר עֲבָדוּ אַבּוֹתֵינוּ. הִבִּיאוּ לָנוּ הוֹכָחָה בְּרוּרָה.

11. הַשְּׁלִיחִים שָׁלְחָם אָמְרוּ, אָמְנָם אֲנַחְנוּ בְּנֵי אָדָם כְּמוֹתְכֶם הֵנּוּ, אַךְ אֱלֹהָ מַעְגִּיק אֶת חֲסָדוֹ (בְּשִׁלְחוֹת) לְמִי שֶׁיִּרְצֶה מַעֲוִבְדּוֹ, וְאֵין בְּכוֹחֵנוּ לְהִבִּיאַ לָכֶם הוֹכָחָה אֱלֹה בְּרִשּׁוֹת אֱלֹהָ, וְעַל אֱלֹהָ יִשְׁעֵנוּ הַמַּאֲמִינִים.

12. וְלָמָּה לֹא נִשְׁעַן עַל אֱלֹהָ שֶׁהִנָּחָה אוֹתָנוּ בְּדִרְכֵינוּ? אֲנַחְנוּ נִסְבֵּל אֶת פְּגִיעוֹתֵיכֶם, וְעַל אֱלֹהָ יִשְׁעֵנוּ הַנִּשְׁעָנִים.

קטע 3

13. הַכּוֹפְרִים אָמְרוּ לְשְׁלִיחֵיהֶם, אֲנַחְנוּ נִגְרָשְׁכֶם מֵאֶרְצֵנוּ אִם לֹא תַחֲזְרוּ לְדַתֵנוּ.⁴ אוֹלָם רְבוּנָם הִשָּׁרָה אֲלֵיהֶם, אֲנַחְנוּ נִשְׁמִיד אֶת הַכּוֹפְרִים,

14. וְנִשְׁפִּין אִתְּכֶם בְּאֶרֶץ אַחֲרֵיהֶם,⁵ זֶה גְמוּלוֹ שֶׁל הִירָא אוֹתִי וְאֶת הַתְּרָאֲתִי.⁶

15. (הַשְּׁלִיחִים) שָׁאֲלוּ אֶת עֲזֶרֶת רְבוּנָם,⁷ וְאָז כָּל עָרִיץ עֲקָשָׁן הָיָה מִתְאַכְזָב,⁸

16. וּלְפָנָיו (הַכּוֹפֵר) מַחֲכָה לוֹ גִּיהֶנֶם, וְשֵׁם יִשְׁקָה מְגֻלָּה,⁹

1. ר' סורת אז-זומר 39 : 7 ; וסורת את-תע'אבון 64 : 6.

2. ר' סורת אל-עמראן 3 : 119.

3. ר' סורת חוד 11 : 3.

4. ר' סורת אל-עמראן 7 : 88 ; סורת אל-אנפאל 8 : 30 ; סורת אל-אסרא' 17 : 76 ; וסורת אנ-נמל 27 : 56.

5. ר' סורת אל-עמראן 7 : 128, ופי' 137 ; סורת אל-אנביא' 21 : 105 ; סורת אצ-צאפאת 37 : 171 - 173 ; וסורת אל-מוג'אדלה 58 : 21.

6. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 46 ; וסורת אנ-נאזעאת 79 : 37 - 41.

7. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 19, ופי' 32.

8. ר' סורת קאף 50 : 24 - 26.

9. ר' סורת צאד 38 : 57 - 58.

17. וילגם אותו מבלי שיוכל לבולעו, והמות יבוא אליו מכל עבר, אך הוא לא ממות, ¹ ומחכה לו ענש קשה.²
18. מעשיהם של הכופרים ברבונם (בחי העולם הזה) דומים לאפר אשר פגעה בו רוח ביום סערה,³ ולכן לא יוכלו להפיק מאומה מאשר רכשו, וזוהי התעיה הרחוקה מן הדרך.
19. הלא תראה כי אלה ברא את השמים ואת הארץ על יסוד האמת, ואם ירצה ישמידם ויביא בריאה חדשה (במקומם),⁴
20. ואין הדבר קשה על אלה.
21. (וביום הדין) באשר יופיעו כלם בפני אלה, יאמרו החלשים לאלה שהתנשאו, אנחנו הלכנו אחריכם (וציתנו לכם), האם אתם יכולים לעזר לנו להסיר מעלינו מעט מענשו של אלה? (המתנשאים) יאמרו, לו הנחנו אלה, כי אז היינו מנחים אתכם. אחת היא לנו אם תקצר רוחנו ואם נאריך רוחנו, אין לנו מפלט (מו הענש).⁵

קטע 4

22. באשר הענין תם ונשלם יגיד השטן, הנה אלה הבטיח לכם הבטחת אמת, ואלו אני הבטחתי לכם ולא קימתי,⁶ ואין לי עליכם כל שלטון. אני קראתי לכם ואתם נעניתם לי, ולכן אל תאשימו אותי אלא את נפשותיכם תאשימו, לא אוכל לעזר לכם ואתם לא תעזרו לי, ואני מכחיש את השתפות עם אלה שאתם מיחסים לי.⁷ אךו לכופרים ענש מקאיב.
23. אלה שהאמינו ועשו את הטוב יכנסו אל גנים שנהרות זורמים מתחתם. לעולם יחיו בתוכם ברשות רבונם, וברכתם בתוכם «שלום».⁸

1. ר' סורת פאטר 35 : 36.

2. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 64 - 68 ; סורת אר-רחמאן 55 : 43 - 44 ; אד-דוח'אן 44 : 50 ; סורת אל-ואקעה 56 : 41 - 44 ; וסורת צאד 38 : 55 - 58.

3. ר' סורת אל-בקר 2 : 264 ; סורת אאל עמראן 3 : 117 ; וסורת אל-פורקאן 25 : 23.

4. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 133 ; סורת אל-מאאידה 5 : 54 ; סורת יא. סין 36 : 77 - 83 ; סורת פאטר 35 : 15 - 17 ; סורת אל-אחקאף 46 : 33 ; וסורת מוחמד 47 : 38.

5. ר' סורת אל-אעראף 7 : 38 - 39 ; סורת אל-אחזאב 33 : 66 - 68 ; סורת סבא' 34 : 31 - 33 ; וסורת ע'אפר 40 : 47 - 48.

6. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 120.

7. ר' סורת מרים 19 : 82 ; וסורת אל-אחקאף 46 : 5 - 6.

8. ר' סורת ינוס 10 : 10 ; סורת אר-רעד 13 : 23 - 24 ; סורת אל-פורקאן 25 : 75 ; וסורת אז-זומר

24. הלא תראה שאללה מדמה את האמרה הטובה (מלת האמונה באללה) לעץ נאה (הדקל) ששרשיו נטועים עמק באדמה וענפיו פונים למעלה לשמים,

25. ואת פרוי יתן כל הזמן ברשות רבונו. ואללה ממשיך משלים לאנשים למען יזכרו.

26. האמרה הרעה (מלת הכפירה) נמשלה לעץ רקוב עקור מן האדמה באין לו קביעות.

27. אללה מחזק את המאמינים במלים נציבות בעולם הזה¹ ובעולם הבא. את הכופרים יתעה אללה, ואללה יעשה את אשר ירצה.

קטע 5

28. הלא תראה את אלה אשר החליפו חסדי אללה בכפירה, והושיבו את בני עמם בגיהנם,

29. אשר בו יצלו, וכמה רע הוא המעון!

30. והם עשו לאללה שוים, להתעלות משבילו. אמר, התענגו, אך סופכם אל האש.

31. אמר לעובדי אשר האמינו, שיקימו את התפלה, ויוציאו ממה שהענקנו להם בסתר ובגלוי, בטורם יבוא יום לא מקח וממכר בו, ולא רעות.²

32. אללה הוא אשר ברא את השמים ואת הארץ, והוריד מן השמים מים, ובהם הצמיח פרות שונים לפרנסתכם,³ והכפיר לכם את הספינות לשוט בים, וגם הכפיר לכם את הנהרות.

33. והכפיר לכם את השמש ואת הירח אשר ינועו במסלולם בהתמדה, והכפיר לכם את הלילה ואת היום.⁴

34. והוא שהעניק לכם מכל מה שבקשתם. אם תנסו לספר את חסדי אללה לא תוכלו למנות את כלם, אך האדם גורם עול לעצמו וזכרון.

1. במילים יציבות: דברי אמונה שאותם ישמיעו בכל מצב, כמו העדות, «אני מעיד שאין אלוה זולת אללה, ומעיד שמחמד שליחו של אללה».

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 123, ופ' 254; וסורת אל-חדיד 57: 15.

3. ר' סורת אל-בקרה 2: 22.

4. ר' סורת אל-אעראף 7: 54; סורת יא. סין 36: 40; וסורת פאטר 35: 13.

קטע 6

35. וזכר באַשר אַבראהים אָמר, רבוני! עשה את העיר הזאת (מכה) בטוחה,¹ והרחק אותי ואת בני מעבודת הפסילים.
36. רבוני! הם התעו אנשים רבים, על כן, אֲשֶׁר הָלַךְ בְּדַרְכֵי הוּא שָׂיֵף לִי, וּמִי הַתִּנְגַּד לִי, הִנֵּה אַתָּה סוֹלֵחַ וְרוּחוֹם.²
37. רבוני! הִנֵּה הוֹשַׁבְתִּי מִצֶּאֱצָאִי בַעֲמֶק בִּלְתִּי פוֹרָה עַל-יַד בֵּיתְךָ הַקְדוֹשׁ (הַכְּעֵבֶה). רבוני! לִמְעַן יִקְיְמוּ אֶת הַתְּפִלָּה. לָכֵן הִטָּה אֶת לְבוֹת הָאֲנָשִׁים אֲלֵיהֶם, וּפְרָגָם אוֹתָם מִכָּל פָּרִי, לִמְעַן יוֹדוּ לָךְ.³
38. רבוני! אַתָּה יוֹדֵעַ אֶת כָּל אֲשֶׁר נַעֲלִים וְאֶת אֲשֶׁר נִגְלָה, וְלֹא יַעֲלֶם מֵאֲלֹהָ מְאוּמָה לֹא בְּאָרֶץ וְלֹא בַשָּׁמַיִם.
39. הַשֹּׁבֵב לְאֲלֹהָ אֲשֶׁר נָתַן לִי לַעֲת זִקְנָה אֶת אֶסְמָאֵעִיל וְאֶת אֶסְחָאק, כִּי רְבוּנִי שׁוֹמֵעַ הַתְּפִלָּה.
40. רבוני! עֲזֹר לִי שְׂאָקִים אֶת הַתְּפִלָּה, וּמִצֶּאֱצָאִי. רבוני! וְקַבֵּל אֶת תְּפִלָּתִי.
41. רבוני! וְסַלַּח לִי וּלְהוֹרֵי וְלִמְאֻמִּינִים בְּיוֹם יְקוֹם הַחֲשָׁבוֹן.

קטע 7

42. אַל תַּחֲשֹׁב כִּי אֲלֹהָ לֹא שָׁם לֵב לַמַּעֲשֵׂה הַחוּטָאִים, הוּא רַק נוֹתֵן לָהֶם אֲרֻכָּה עַד לְיוֹם אֲשֶׁר בּוֹ תִּהְיֶינָה עֵינֵיהֶם קְמוֹת מִבְּהִלָּה וּפְחַד,
43. וְהֵם יִתְרוֹצְצוּ, וְרֹאשֵׁיהֶם מוֹרְמִים בְּמִבְּט קְפוּא, וְלְבוֹתֵיהֶם רִיקִים (מֵרֵב פְּחַד).⁴
44. הִזְהָר אִפּוּא אֶת בְּנֵי הָאָדָם מִפְּנֵי יוֹם יָבוֹא עֲלֵיהֶם הָעֶנֶשׁ, אֲזִי יֹאמְרוּ הַחוּטָאִים, רְבוּנִי! דַּחָה אֶת דִּינִי עַד עֵת קְרוּבָה, וְנַעֲנֶה לְקִרְיָאֲתָךְ וְנִגְלֶךְ אַחֲרֵי הַשְּׁלִיחִים.⁵ (אֲזִי אֲלֹהָ יֹאמֶר), הֵאֵם לֹא נִשְׁבַּעְתָּם לִפְנֵי כֵן כִּי אֵין לָכֶם כְּלָיָה?
45. וּשְׁכַנְתֶּם בְּמִשְׁכְּנוֹת אֱלֹהָ אֲשֶׁר עָשְׂקוּ אֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם. וְהַתְּבַרֵּר לָכֶם בְּיַצֵּד הָעֶנֶשׁנוֹ אוֹתָם, וּמִשְׁלָנוֹ לָכֶם מְשָׁלִים.⁶

1. ר' סורת אל-בקה 2 : 126 ; סורת אאל עמראן 3 : 96 - 97 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 67.

2. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 118.

3. ר' סורת אל-קצצ 28 : 57.

4. ר' סורת טא. הא 20 : 108 - 111 ; סורת אל-קמר 54 : 8 ; וסורת אל-מעארגי 70 : 43.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 27 - 28 ; סורת אל-מואמנון 23 : 99 - 100 ; סורת אס-סגידה 32 : 12 ; סורת

פאטר 35 : 37 ; וסורת אל-מונאפקון 63 : 9 - 10.

6. ר' סורת אל-קמר 54 : 55.

46. וְהֵם זָמְמוּ מִזְמָה (לְהַרְגֹת אֶת הַנְּבִיא), אֵד אֱלֹהָ יִדַּע עַל מְזֻמָּתָם (וּבִטֹל אוֹתָהּ), וְאִם גַּם יָכֻלוּ לַעְקֹר הָרִים בְּמִזְמָתָם.¹
47. אֵל תַּחֲשֹׁב כִּי אֱלֹהָ אֵינוּ מְקַיֵּם הַבְּטָחָתוֹ לְשִׁלְיָחָיו. כִּי אֱלֹהָ עֲזוּז וּבָעַל נְקָמוֹת.
48. בְּיוֹם הַהוּא (יוֹם הַדִּין) תַּחֲלֹף הָאֲדָמָה בָּאֲדָמָה אַחֲרָת, וְהַשָּׁמַיִם גַּם הֵם,² וּבְנֵי אָדָם יִתְּצֻבוּ לִפְנֵי אֱלֹהָ הָאֶחָד וְהַמְּנַצֵּחַ.
49. תִּרְאֶה אֶת הַפּוֹשְׁעִים בְּיוֹם הַהוּא אֲסוּרִים בְּאֲזִיקִים,³
50. כְּשֶׁהֵם לְבוּשִׁים כְּתָנוֹת שֶׁל זָפֶת, וְהָאֵשׁ מְלַהֶטֶת אֶת פְּנֵיהֶם,
51. כְּדֵי יִגְמַל אֱלֹהָ לְכָל נֶפֶשׁ כְּמַעֲשֵׂיהָ, אֱלֹהָ מְהִיר חֹשֶׁבוֹן.⁴
52. זוֹהִי אֲזֻהָרָה לְבְנֵי אָדָם לְמַעַן יִזְהָרוּ בָּהּ וַיִּדְּעוּ כִּי אֵלֶּה אֶחָד הוּא, לְמַעַן יִזְכְּרוּ בְּעָלֵי הַבִּינָה.

1. ר' סורת מרים 19 : 90.

2. ר' סורת אז-זומר 39 : 67.

3. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 13 ; סורת אצ-צאפאת 37 : 22 ; סורת צאד 38 : 37 - 38 ; וסורת את-תכויר 81 : 7.

4. ר' סורת אני-נגים 53 : 31.

15

סִוֵּרַת אֵל-חֶגְרִי אֵל-חֶגְרִי

סורה זו קיבלה את שמה «אֵל-חֶגְרִי» מהעובדה שאללה הזכיר בה מה שקרה לת'מוד, בני עמו של הנביא צאלח שהתגוררו באל-חג'ר. מקום אל-חג'ר בדרך המובילה בין אל-חג'אז וסוריה. ר' פ' 80. הורדה במכה אחרי סורת יוסוף 12, ופסוקיה תשעים ותשעה. קבלה את שמה «אֵל-חֶגְרִי» מפסוק 80.

סורת אל-חג'ר 15

חלק 14

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְן וְהֶרְחִים

קטע 1

1. א. ל. ר.¹
2. אֵלֶּה אוֹתוֹתַי שֶׁל הַסֵּפֶר וְהַקּוּרְאָן הַגָּלוּי.²
3. אֵין סִפֵּק שֶׁהַכּוֹפְרִים יָקוּוּ (בְּיוֹם הַדִּין) לוֹ הָיָה מִסְלָמִים,³
4. לְכוּ עֲזַב אוֹתָם יֹאכְלוּ וַיִּתְעַנְּגוּ, וְהַתְקַנָּה (שֶׁלֹּא יִהְיֶה יוֹם הַדִּין) תִּסְיַח אֶת דַּעְתָּם (מִהָאֱמוּנָה בְּאֵלֶּה). אַךְ סוֹפָם יֵדְעוּ.⁴
5. וְלֹא הִשְׁמַדְנוּ עִיר אֶלָּא לְפִי מוֹעֵד נִקְבַּע בְּסֵפֶר מִקֵּדָם,
6. אֵין אָמָּה שֶׁתּוֹכֵל לְהַקְדִּים אֶת מוֹעֵדָה אוֹ לְדַחֲתוֹ.
7. וְהֵם אָמְרוּ, הוּא זֶה אֲשֶׁר הוֹרֵד אֵלָיו הַקּוּרְאָן⁵ מִן הַשָּׁמַיִם, אָכֵן מִשְׁגֵּעַ אֶתָּה,
8. לָמָּה לֹא תָבִיא אֵלֵינוּ אֶת הַמַּלְאָכִים אִם אֶתָּה צוֹדֵק?⁶
9. אֲנַחְנוּ לֹא נוֹרִיד אֶת הַמַּלְאָכִים אֶלָּא עִם הָאֱמֶת, אוּלַם אִם יוֹרְדוּ מַלְאָכִים אֲזִי לֹא יִהְיֶה לְכּוֹפְרִים אַרְכָּח.
10. אֲנַחְנוּ הוֹרְדְנוּ אֶת הַקּוּרְאָן⁷ מִן הַשָּׁמַיִם וְאֲנַחְנוּ שׁוֹמְרִים אוֹתוֹ לְעַד.
11. וְכִבֵּר מִלְּפָנֶיךָ (מוֹחַמַד) שֶׁלַּחְנוּ שְׁלִיחִים לְעִדּוֹת הָרֵאשׁוֹנוֹת,
12. אַךְ לֹא בָּא אֲלֵיהֶם שְׁלִיחַ מִבְּלִי שֶׁלְעֵגּוֹ לוֹ.
13. וְכֵן אֲנַחְנוּ מַחְדִּירִים אוֹתָהּ (הַכִּפִּירָה בְּאֵלֶּה) אֶל לֵב הַכּוֹפְרִים,
14. וְהֵם לֹא יֵאֱמִינוּ, וְכֵן קָרָה גַם לְאֱמוּנוֹת קוֹדְמוֹת (לֹא הָאֱמִינוּ כְּתוּצָאָה הַעֲנִשׁוּ).

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. רא.
 2. הספר והקוראן שני מונחים לאותו ספר. ר' סורת אנ-נמל 27 : 1.
 3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 27.
 4. ר' סורת אנ-ג'ים 53 : 30 ; וסורת אל-מורסלאת 77 : 46.
 5. המונח המקורי הוא اَلَّذِي اَدَّى-דִּכְר, ההזהרה, שם לקוראן.
 6. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 21 - 22 ; וסורת אז-זוח'רוף 43 : 53.
 7. המונח המקורי הוא اَلَّذِي اَدَّى-דִּכְר ; ר' הערה 5 לעיל.

14. וְלוֹ נִפְתַּח לָהֶם שַׁעַר בְּרָקִיעַ לַעֲלוֹת בּוֹ לַשָּׁמַיִם,
15. כִּי גַם אִזּוֹ יֹאמְרוּ, אָכֵן רֵאִיתֵנוּ מִקְסָמָת, וְאַנְחֵנוּ כְּאַנְשִׁים מְכַשְׁפִּים.
- קטע 2**
16. וַיִּכְבֶּר בְּרָאנוּ בַּשָּׁמַיִם כּוֹכָבִים, וְקִשְׁטָנוּ (אֶת הַשָּׁמַיִם) לְרוֹאִים,¹
17. וְשִׁמְרָנוּ אוֹתָם מִפְּנֵי כָּל שָׁטָן אָרֹר,
18. אֲלֵא הַמַּאֲזִין בִּגְנֵבָה, מִיד יִתְקִיף אוֹתוֹ כּוֹכֵב שְׁבִיט מֵאִיר (שִׁישְׁרָף אוֹתוֹ).
19. וַיִּכְבֶּר פָּרְשָׁנוּ אֶת הָאָרֶץ וְקִבְעָנוּ בָּהּ הָרִים נְטוּעִים עֲמָק וְחִזָּק, וְהִצְמַחְנוּ בָּהּ מִכָּל הַסּוּגִים בְּמַדָּה וּבְאֻזּוֹן,
20. וַיִּבְרָאנוּ בָּהּ מְקוֹרוֹת מַחִיָּה לָכֶם וּלְכָל אֵלֶּה שָׁאִין אַתֶּם מִפְּרִנְסִים.²
21. אוֹצְרוֹת כָּל דָּבָר הֵם בְּיָדֵינוּ, אִךְ נוֹרִיד אוֹתָם רַק בְּמַדָּה קְצוּבָה.
22. שָׁלַחְנוּ אֶת הָרוּחוֹת לְהַפְרֹת הָעֲנָנִים וְהַצְמָחִים, וְהוֹרְדָנוּ מִן הַשָּׁמַיִם מִיֵּם וְהַשְׁקִינוּ אֶתְכֶם מֵהֶם,³ וְלֹא בִידִיכֶם אֲגִירְתֶּם.
23. רַק אֲנַחְנוּ נַחֲיָה וְנִמְיָה, וְאַנְחֵנוּ הַיּוֹרְשִׁים.
24. וְאַנְחֵנוּ יוֹדְעִים אֶת אֵלֶּה מִכֶּם שִׁיקְדִּימוּ וְאֶת אֵלֶּה שִׁיאַחְרוּ (לְהִגִּיעַ אֶל רְבוֹנָם),
25. וְאֶת כָּלֶם יֶאֱסֹף רְבוֹנָד, כִּי הוּא הַחֹכֵם וְהַיּוֹדֵעַ.

קטע 3

26. אֲנַחְנוּ בְּרָאנוּ אֶת הָאָדָם מְטִיט יָבֵשׁ שְׁחוֹר,⁴
27. וְאֶת הַשָּׂדִים בְּרָאנוּ לִפְנֵי כֵן מֵאֵשׁ לוֹהֶטֶת.
28. וְכַאֲשֶׁר רְבוֹנָד אָמַר לְמַלְאָכִים, עוֹמֵד אֲנִי לְבָרָא אָדָם מְטִיט יָבֵשׁ שְׁחוֹר,
29. וְכַאֲשֶׁר אֲעַצְבֵּנוּ וְאֶפַח בּוֹ מְרוּחִי, (כִּבְדּוֹ אוֹתוֹ) וְסָגְדוּ לוֹ,
30. הַמַּלְאָכִים סָגְדוּ כָּלֶם,
31. וְרַק אַבְלִיס (הַשָּׁטָן) סָרַב לִהְיוֹת בְּסוּגָדִים,⁵
32. אִזּוֹ אָמַר (וְאֵלֶּה), הוּא אַבְלִיס! מַה לָּךְ שֶׁאֵינְךָ בְּסוּגָדִים?

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 61.

2. ר' סורת הוד 11 : 6 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 60.

3. ר' סורת אנ-נחל 16 : 10 ; וסורת אל-ואקעה 56 : 68 - 70.

4. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 14 - 15.

5. אבליס, ר' סורת אל-בקרה 2 : 34.

33. אָמַר (אַבְלִיס), אֵין אֲנִי סוֹגֵד לָאָדָם אֲשֶׁר בָּרָאתָ מִטֵּיט נִקְשָׁה שְׁחֹר וְרִיחוֹ מִשְׁתַּנָּה.
34. אָמַר (אַלְלָה), צֹא מִמֶּנּוּ (גֹּן עֵדֶן), כִּי אָרוּר אַתָּה,
35. וְעַלִּיד הַקֶּלֶה עַד יוֹם הַדִּין.
36. אָמַר (אַבְלִיס), רְבוּנִי! תֵּן לִי אַרְכָּה עַד יוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים.
37. אָמַר (אַלְלָה), אַתָּה תִּהְיֶה בֵּין אֵלֶּה שֶׁנִּתְּנָה לָהֶם אַרְכָּה,
38. עַד יוֹם הַמוֹעֵד הַיָּדוּעַ.
39. אָמַר (אַבְלִיס), רְבוּנִי! כָּשֶׁם שֶׁגִּרְמַתְּ לִי לִהְיוֹת בְּסוּטִים, אֲנִי אֶקְשֹׁט לָהֶם (בְּנֵי אָדָם) אֶת חֲטֵאֵיהֶם בְּאוֹר יָפֶה וְאַתָּה אֶת כָּלֶם,
40. פָּרַט לַעֲבָדֶיךָ הַנִּבְחָרִים אֲשֶׁר בָּהֶם.
41. אָמַר (אַלְלָה), זֶה שְׁבִיל יֹשֵׁר שְׁמוּבִיל אֵלַי,
42. אַךְ עַל עַבְדִּי אֵין לָךְ כָּל שְׁלִטוֹן, פָּרַט לַאֲלָה שִׁיתְעוּ וַיִּלְכוּ אַחֲרֶיךָ,
43. גִּיהֶנֶם הוּא מְקוֹם הָאֶסְפָּס יַחְדוֹ,
44. יֵשׁ לוֹ שְׁבַעַה שְׁעָרִים, וּלְכָל שַׁעַר מְקָצָה חֶלֶק מֵהֶם.
- קטע 4**
45. אַךְ יִרְאִי אֲלָלָה יִהְיוּ בְּגָנִים וּמַעֲנִינּוֹת,
46. בּוֹאוּ בְּתוֹכָם בְּשָׁלוֹם, בּוֹטְחִים,
47. וְהוֹצֵאוּנוּ מִלְּבוּתֵיהֶם אֶת הַטִּינָה, וְהֵם יִהְיוּ אַחִים זֶה לָזֶה, כְּשֶׁהֵם יוֹשְׁבִים עַל יְצוּעִים זֶה לַעֲמֻת זֶה,
48. בְּלִי שְׂיִסְבְּלוּ מַעֲיָבוֹת, וּלְעוֹלָם לֹא יוֹצֵאוּ מֵהֶם.
49. וְהוֹדַעַ לַעֲבָדִי כִּי אֲנִי הוּא הַסּוֹלֵחַ וְהַרְחוּם,
50. וְכִי עָנְשִׁי הוּא הָעֶנֶשׁ הַמְּכַאֵב.
51. וְהוֹדַעַ לָהֶם עַל אוֹרְחֵיו שֶׁל אַבְרָהָם,
52. כְּאֲשֶׁר נִכְנְסוּ אֵלָיו וְאָמְרוּ, «שָׁלוֹם». אָמַר, נִבְהָלִים אֲנִינָנוּ מִכֶּם.
53. אָמְרוּ, אַל תִּבְהַל, בָּאנוּ לְבִשָׁר לָךְ עַל בֶּן בֵּר דַּעַת (יִצְחָק).
54. אָמַר, הֵאֵם תִּבְשָׁרוּנִי עַל אֵף שֶׁהִזְדַּקְנִיתִי? בְּמָה זֶה תִּבְשָׁרוּנִי?
55. אָמְרוּ, בִּשְׂרָנוּ אוֹתָךְ בְּאַמַּת, וְאַל תִּהְיֶה מִן הַמִּתְאַשִּׁים.
56. אָמַר, וְכִי מִי יִתְיָאֵשׁ מִרְחֲמֵי רְבוּנוֹ מִלְּבַד הַתּוֹעִים.
57. אָמַר, מַה מִּטְרַתְכֶם, אַתֶּם הַשְּׁלִיחִים?

58. אָמְרוּ, נִשְׁלַחְנוּ אֶל עִם שֶׁל פּוֹשְׁעִים (כְּדִי לְהַשְׁמִיד אוֹתָם),

59. חוּץ מִמִּשְׁפַּחַת לוֹט אֲשֶׁר נָצִיל אֶת כָּלָם,

60. חוּץ מֵאִשְׁתּוֹ, גִּזְרָנוּ שְׁתֵּהִיָּה בֵּין אֵלֶּה שִׁישְׁמְדוּ.¹

קטע 5

61. וְכֹאֲשֶׁר הִגִּיעוּ הַשְּׁלִיחִים אֶל בֵּיתוֹ שֶׁל לוֹט,

62. אָמַר לָהֶם, אֵין אַתֶּם מְכָרִים לִי.

63. אַדְרָבָה, אֲנַחְנוּ בָּאנוּ אֵלֶיךָ עִם (הַעֲנֵשׁ) אֲשֶׁר לֹא הֶאֱמִינוּ בּוֹ,

64. וְהִבֵּאנוּ לָךְ אֶת הָאֵמֶת, וְאֲנַחְנוּ צוֹדִיקִים,

65. לָכֵן הוֹצֵא אֶת מִשְׁפַּחְתְּךָ בְּמִשְׁךָ הַלֵּילָה הַזֶּה וְלֹךְ אַחֲרֵיהֶם, וְאַל תִּכְנֹן לְאַחֲרֵיכֶם, וְהִמְשִׁיכוּ אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר צִוִּיתָם לָלֶכֶת.

66. וְכֵן הוֹדַעְנוּ לְלוֹט עַל הַעֲנֵן הַזֶּה, כִּי אֵלֶּה יִשְׁמְדוּ עִם בְּקָר.²

67. אָמְנָם כְּשֶׁאֲנָשִׁי הָעִיר בָּאוּ שְׂמִיחִים.

68. אָמַר לוֹט, אֵלֶּה הֵם אוֹרְחֵי, וְאַל תִּמְיטוּ חֶרֶף עָלֵי,

69. יִרְאוּ אֶלְלָה וְאַל תִּשְׁפִּילוּ אוֹתִי.

70. הָאֲנָשִׁים אָמְרוּ, הָאֵם לֹא אָסְרָנוּ עָלֶיךָ לְאַרְח אֲנָשִׁים זָרִים?

71. אָמַר, הִנֵּה בְּנוֹתַי הִזְדוּגוּ אִתָּן אִם אַתֶּם רוֹצִים לַעֲשׂוֹת מַעֲשֶׂה.

72. בְּחִיָּךְ (מוֹחֲמֵד)! הֵם הָיוּ מְבַלְבָּלִים מִשְׁכָּרוֹנָם.

73. עִם זְרִיחַת הַשָּׁמֶשׁ, הִלָּמָה בָּהֶם צִנְחַת הַעֲנָשׁ,

74. וְהִפְכְּנוּ אֶת הָעָרִים עַל רֹאשׁוֹ, וְהִמְטִרְנוּ עֲלֵיהֶם בְּרִצִּיפוֹת אֲבָגֵי חֶמֶר שְׂרופוֹת.

75. בְּקוֹרוֹת אֵלֶּה, אוֹתוֹת לִבְנֵי אָדָם הַלּוֹמְדִים לָקַח.

76. כִּי הָעָרִים הַחֲרֻבוֹת עוֹמְדוֹת עַל-יַד הַדֶּרֶךְ הַקִּיָּמָת עֲדוֹן.³

77. וְאַף בָּזָה אוֹת לִמְאֲמִינִים.

78. וְגַם אֶת אֲנָשֵׁי אֶל-אֵיכָה (הַחֲרָשׁוֹת שֶׁל מִדְיָן) הָיוּ חוֹטְאִים,

79. בְּשִׁתְיָהֶן נִקְמְנוּ,⁴ וְהֵן יוֹשְׁבוֹת עַל אִם הַדֶּרֶךְ הַקִּיָּמָת.⁵

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 63.

2. ר' סורת הוד 11 : 81.

3. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 137. דרך המסחר של סוחרי מכה בדרכם לסוריה. כך יכולים הם לראות

את שרידי העיר וללמוד לקח.

4. שתייהן : אל-איכה ועירו של לוט.

5. ר' סורת הוד 11 : 89.

קטע 6

80. תוֹשְׁבֵי אֶל-חַג'ר¹ הִכְחִישוּ בְשִׁלִּיחִים,
 81. וְכָאֲשֶׁר נָתַנוּ לָהֶם אֶת אוֹתוֹתֵינוּ הִתְנַגְדּוּ לָהֶם.²
 82. הֵם חָצְבוּ בְּהָרִים בָּתִּים, וַיֵּשְׁבוּ בְּטוּחִים,
 83. אַךְ עַם בִּקְרָהּ הִלְמָה בָּהֶם צְנוּחַת הָעֶנֶשׂ,
 84. לֹא הוֹעִיל לָהֶם כָּל רְכוּשָׁם שֶׁצָּבְרוּ.
 85. וַאֲנַחְנוּ בְּרָאנוּ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם עַל יְסוֹד הָאֲמֶת.³
 וַאֲיוֹן סִפֵּק שֶׁשְּׁעַת הַדִּין תְּבוֹא, עַל כֵּן סָלַח לָהֶם סְלִיחָה בְּחֶסֶד.⁴
 86. וְאָכַן רְבוּנָדָה הוּא הַבוּרָא וְהַיּוֹדֵעַ.⁵
 87. וְאָכַן נָתַנוּ לָהּ (הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) שֶׁבָּעָה מִן הָאוֹתוֹת הַחוּזָרִים וְנִשְׁנִים,⁶ וְאֶת
 הַקּוּרְאָן הַנִּעְלָה,
 88. אֶל תִּשָּׂא עֵינֶיךָ אֶל אֲשֶׁר הֶעֱנֵקְנוּ זְמִנִּית לְבָנֵי אָדָם שׁוֹנִים, וְאֶל תִּצְטַעַר
 בְּשִׁבְלֵם, וּפְרֹשׁ כְּנַפֶּיךָ לְהַגִּיט הַמְּאֻמִּינִים,
 89. וְאָמַר, הִנֵּה אֲנִי הַמְּזַהֵר הַגָּלוּי.
 90. כִּךְ גַּם הוֹרְדָנוּ עַל הַמַּחֲלָקִים,⁷
 91. אֲשֶׁר פָּרְקוּ אֶת הַקּוּרְאָן לַחֲלָקִים.⁸
 92. בְּחַיֵּי רְבוּנָדָה! נִשְׁפֹּט אֶת כָּלֶם (בְּיוֹם הַדִּין),
 93. עַל מַעֲשֵׂיהֶם.
 94. וְאַתָּה (מוֹחֲמַד) מֵלֵא אֶת שְׁלִיחוֹתֶיךָ כְּפִי שֶׁנִּצְטוּיִת וְהִתְרַחַק מִן הַפְּגָנִים,
 95. אֲנַחְנוּ כָּבֵר הִגְנוּ עָלֶיךָ מִן הַמַּלְעִיגִים,
 96. אֲשֶׁר יַעֲשׂוּ עִם אֱלֹלָה אֱלֹהִים אֲחֵרִים, בְּסוֹפָם שִׁיֵּדְעוּ.
 97. אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים כִּי יִכָּאֵב לָהּ לְשִׁמְעַת אֶת כָּל אֲשֶׁר יֹאמְרוּ,
 98. הִלֵּל וְשַׁבַּח אֶת רְבוּנָדָה וְהִיא בְּמִשְׁתַּחוּוֹת,
 99. וְעַבְדָּה אֶת רְבוּנָדָה עַד בּוֹא אֱלִיךָ הוֹדָאִי (הַמָּוֶת).

1. אל-חג'ר, עירם של בני תימוד, צפון למדינה.

2. ר' סורת הוד 11: 65; וסורת פוצלת 41: 17.

3. ר' סורת אל-מואמנון 23: 115 - 116; סורת צאד 38: 27; וסורת אנ-נג'ים 53: 31.

4. ר' סורת אז-זוח'רוף 43: 89.

5. ר' סורת יא. סין 36: 81 - 83.

6. הכוונה היא לסורת אל-פאתחה, 1.

7. ר' סורת אנ-נמל 27: 49; סורת אנ-נחל 16: 38; וסורת אבראהים 14: 44.

8. אחדים טענו שהוא כשוף, שירה, וכו' כדי להטעות את האנשים מלהאמין באמיתות הקוראן.

16

סִוֵּרַת אֶן-נַחַל הַדְּבוּרִים

סורה זו נקראת «אֶן-נַחַל, הַדְּבוּרִים» בגלל מה שזכר
בה מפלאי הדבורים, והשראת אללה אליהם איך ואיפה
לבנות את הבית שלהם, ר' פ' 68 - 69. הדבורים לא נזכרו
באזו שהיא סורה אחרת.
הורדה במכה אחרי סורת אל-כהף 18, ופסוקיה מאה
עשרים ושמונה. קיבלה את שמה «הַדְּבוּרִים» מפסוק
ששים ושמונה.

סורת אנ-נחל 16

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. המועד של (יום הדין) וגזר דינו של אללה להעניש אתכם (הכופרים) קרוב מאוד, ואל תחישו בואו. ישתבח ויתעלה מעל השתפים אשר יצרפו לו.¹
2. הוא (אללה) שולח את המלאכים עם ההשראה והנבואה על מי שירצה מבין עובדיו,² (ומצוה אותם), הזהרו, כי אין אלה אלא אני, ויראו אותי,³ ברא את השמים ואת הארץ באמת, יתעלה על השתפים אשר ישתפו לו.⁴
3. ברא את האדם מטפה, והנה הוא זריב גלוי (לבורא).⁵
4. ואת המקנה בראו לכם, בו חם (מלבוש מן העור והצמר), וצרכים אחרים, וממנו תאכלו,
5. מראה בואם הביתה של עדריכם (מן הגמלים) וצאתם אל המרעה, מוסיף לכם יקרה ויפי,
6. והם נושאים את מטענכם הכבד אל ארץ שלא תוכלו להגיע אליה בלי עמל קשה. רבונכם חנון ורחום.⁶
7. וברא את הסוסים, הפרדים, והחמורים למען תרכבו עליהם, ולתפארת לכם. ויברא גם את אשר לא תדעו.⁷
8. ואללה יראה לבני אדם את השביל הישר, ואולם יש גם שבילים עקומים אינם מובילים אל הישועה. אלו רצה (אללה), היה מדריד את כלכם.⁸

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 1 ; סורת אל-קמר 54 : 1 ; סורת אל-ענכבות 29 : 53 - 54 ; וסורת אש-שורא 18 : 42.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 124 ; סורת אל-חג' 22 : 75 ; וסורת ע'אפר 40 : 15 - 16.

3. ר' סורת אש-שורא 42 : 52.

4. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 54 - 55.

5. ר' סורת יא. סין 36 : 77 - 79.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 143 - 144.

7. ר' סורת ע'אפר 40 : 79 - 81 ; סורת יא. סין 36 : 71 - 72 ; וסורת אז-זוח'רופ 43 : 12 - 14.

8. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 153 ; סורת אל-חג'ר 15 : 14 ; סורת יונוס 10 : 99 ; וסורת הוד 11 : 118 - 119.

קטע 2

10. והוא אשר הוריד מן השמים מים לכם, מהם למשקה, ומהם לצמחו עצים אשר תרעו בהם (בהמותיכם),
11. ויצמיח לכם בהם תבואות, וזיתים, ועצי תמר, וגפנים, וכל פרי. בכל אלה אותות לאנשים חושבים.¹
12. והכניע לשרותכם את הלילה ואת היום ואת השמש ואת הירח, גם את הכוכבים הוא הכניע לשרותכם בפקדתו, ובזה אותות לבעלי דעת.²
13. וגם את כל אשר ברא ופזר על פני האדמה, בצבעים שונים. בזאת אותות לאנשים אשר יזכרו.
14. והוא אשר הכניע את הים לשרותכם, למען תאכלו ממנו בשר טרי, ותוציאו ממנו תכשיטים שתתקשטו בהם. ותראו את הספינות שטות בו, למען תבקשו לכם פרנסה מחסדו (של אלה), ולמען תודו לאלה.
15. והוא התקין בארץ הרים לבל תטה בכם, וכו' נהרות ושבילים למען תדרכו,³
16. וציוני דרך וגם לפי הכוכבים.
17. האם אתם מדמים את מי שבורא כל זה למי שאינו בורא מאומה? האם לא תחשבו?
18. ואם תנסו לספר חסדי אלה הרי לא תמנו אותם.⁴ אלה סולח ורחום.
19. אלה יודע מה שתסתירו ומה שתגלו.
20. את אלה אשר אליהם (הכופרים) קוראים מבצעדי אלה לא יוכלו לברא דבר, הם עצמם בידי אדם נעשו,⁵
21. חסרי חיים הם, ואינם מיעדים לקום לתחייה (ביום הדין).

קטע 3

22. אלהיכם הוא יחיד ואחד, ואכן אלה אשר לא יאמינו באחרית, לבותיהם כופרים והם יהירים,⁶

1. ר' סורת אנ-נחל 27 : 60.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 54.

3. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 31.

4. ר' סורת אבראהים 14 : 34.

5. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 95 - 96.

6. ר' סורת צאד 38 : 5 ; סורת אז-זומר 39 : 45 ; וסורת ע'אפר 40 : 60.

23. אין ספק כי אֱלֹהָה יוֹדֵעַ אֶת מַה שְּׁיִסְתִּירוּ וְאֶת מַה שְּׁיִגְלוּ. אָכֵן הוּא לֹא יֵאָהֵב אֶת הַמִּתְנַשְּׂאִים.
24. וְאִם יִשְׁאַלּוּ, מַה הוֹרִיד רְבוּנְכֶם מִן הַשָּׁמַיִם? יֹאמְרוּ, אֲגָדוֹת הַקְדָּמוֹנִים.¹
25. לָכֵן יִשְׂאוּ בְיוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּתִים אֶת מִשְׁאֵ הַטְּאִיָּהִם בְּשִׁלְמוֹתוֹ, וְגַם חֶלֶק מִמִּשְׁאֵם שֶׁל אֱלֹהָ אֲשֶׁר הִתְעוּ בְּלִי דַעַת, מַה נוֹרָא הוּא הַמִּשְׁאֵ.²
- קִטְעַ 4**
26. כָּבֵר זְמָמוֹ קוֹדְמֵיָהֶם (נֶגֶד הַשְּׁלִיחִים שְׁלֵהֶם),³ אֵד אֱלֹהָ הָרַס אֶת יְסוּדוֹת בְּנִינֵיהֶם וְהַגָּזוֹת נָפְלוּ עֲלֵיהֶם מִלְמַעְלָה, וּבָא עֲלֵיהֶם הָעֶנֶשׁ בְּלִי שִׁיגִישׁוֹ זֹאת.⁴
27. וּבְיוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּתִים יִשְׁפִּילֵם אֱלֹהָ וְיֹאמַר לָהֶם, הֵיכֵן הֵם שִׁתְּפִי שְׁבִגְלָלֵם הַתִּנְגְּדָתָם לְשִׁלְיָחִים? וּבְעָלִי הַדַּעַת יֹאמְרוּ, אָכֵן, הַחֶרֶפָה וְהַבּוֹשָׁה עַל הַכּוֹפְרִים הַיּוֹם,
28. אֱלֹהָ אֲשֶׁר לָקָחוּ הַמִּלְאָכִים אֶת נַשְׁמָתָם וּכְשֵׁהֶם מְקַפְּחִים אֶת עַצְמָם, יֹאמְרוּ מִתּוֹךְ כְּנִיעָה, לֹא עֲשִׂינוּ כָל רַע. אָכֵן, אֱלֹהָ יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר עֲשִׂיתָם,⁵
29. עַל כֵּן, הַכְּנָסוּ בְּשַׁעְרֵי גִיהֶנֶם, וְהַשְׁאֲרוּ בּוֹ לְנֶצַח. כִּמָּה נוֹרָא יִהְיֶה מַעוֹן הַיְּהִירִים.⁶
30. אוּלָם כְּאֲשֶׁר יִשְׁאַלּוּ אֶת הַיְּרָאִים, מַה זֶה הוֹרִיד רְבוּנְכֶם? הֵם יַעֲנוּ, טוֹב. לַעֲוִשֵׁי הַטּוֹב תִּשְׁלַם טוֹבָה בְּעוֹלָם הַזֶּה, אֵד בְּעוֹלָם הַבָּא הוּא טוֹב יוֹתֵר. מַה נָּעִים מַעוֹן הַיְּרָאִים?⁷
31. גַּנִּי עֲדָן אֲשֶׁר יִכְנָסוּ אֲלֵיהֶם שְׁמֵתַחַתָּם נְהָרוֹת זֹרְמִים. לָהֶם בְּתוֹכָם כָּל אֲשֶׁר יִחַפְּצוּ, כָּכָה יִגְמַל אֱלֹהָ לַיְּרָאִים (אוֹתוֹ),
32. אֶת אֱלֹהָ אֲשֶׁר הַמִּלְאָכִים לוֹקְחִים אֶת נַשְׁמוֹתֵיהֶם, כְּשִׁלְבוֹתֵיהֶם טְהוֹרִים מִן הַכְּפִירָה יִגִּידוּ לָהֶם, «שָׁלוֹם עֲלֵיכֶם! הַכְּנָסוּ לַגֵּן בְּזָכוֹת מַעֲשֵׂיכֶם».⁸

1. ר' סורת אל-פורקאן 25: 5, ופ' 9; וסורת אל מודת'ר 74: 18 - 24.

2. ר' סורת אל-ענכבות 29: 13.

3. ר' סורת אבראהים 14: 46; סורת נוח 71: 22; וסורת סבא' 34: 33.

4. ר' סורת אל-מאאידה 5: 64; וסורת אל-חשר 59: 2.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6: 23; וסורת אל-מוג'אדלה 58: 18.

6. ר' סורת פאטר 35: 36; וסורת ע'אפר 40: 46.

7. ר' סורת אאל עמראן 3: 198; וסורת אנ-נחל 16: 97; וסורת אל-קצצ 28: 80; וסורת אל-אעלא 87:

17; וסורת אצ'י-צ'וחא 93: 4.

8. ר' סורת אבראהים 14: 27; וסורת פוצלת 41: 30 - 32.

33. אֶת אֱלֹהַ (הַכּוֹפְרִים) אֲשֶׁר מַחֲכִים עַד לְהוֹפְעֵת מִלְאֲכֵי הַמָּוֶת אֲלֵיהֶם, אוֹ עַד שְׂיבּוֹא מוֹעֵד רַבּוֹנָה (בְּהַעֲנִשְׁתָּם), כְּמוֹהֶם עָשׂוּ הַדּוֹרוֹת שֶׁהָיוּ לִפְנֵיהֶם, וְאֵלֶּלָה לֹא קִפַּח אוֹתָם, אֲלֹא הֵם קִפְחוּ אֶת עַצְמָם.

34. וְכֵן פָּגַע בָּהֶם כָּל הָרַע אֲשֶׁר עָשׂוּ, וְהַעֲנֵשׁ שֶׁהָיוּ לוֹעָגִים לוֹ הִקִּיף אוֹתָם.

קטע 5

35. הַפְּגִינִים אָמְרוּ, אֱלוֹ רָצָה אֱלֹהַ לֹא עֲבַדְנוּ מִבְּלַעֲדֵיו דָּבָר, לֹא אֲנַחְנוּ וְלֹא אֲבוֹתֵינוּ, וְלֹא אֲסֻרְנוּ דָּבָר שֶׁהוּא לֹא אֲסֹר. כֵּן עָשׂוּ גַם אֱלֹהַ אֲשֶׁר קָדְמוּ לָהֶם. אֵךְ אֵין עַל הַשְּׁלִיחִים אֲלֹא לְהַזְהִיר בְּגִלּוּי¹.

36. וְאֲנַחְנוּ שְׁלַחְנוּ אֵל כָּל אָמָה שְׁלִיחַ לֵאמֹר, עֲבֹדוּ אֶת אֱלֹהַ וְהִתְרַחֲקוּ מִטֹּאֵעוֹת (הַשְּׁקוּצִים). חֶלֶק מֵהֶם הִדְרִיף אֱלֹהַ, וְעַל אַחֲרִים נִגְזַר בְּצִדִּיק לַתַּעֲוֹת. סִירוּ בְּאֶרֶץ וִירָאוּ אֵיךְ הִיָּתָה אַחֲרִית הַמִּכְחָשִׁים.

37. (הוּי הַנְּבִיא!) אִם תִּתְאַמֵּץ לְהִדְרִיף אוֹתָם, הִנֵּה אֱלֹהַ לֹא יִדְרִיף אֶת אֲשֶׁר כָּבַר הַתַּעֲוָה, וְאֵין לָהֶם כָּל מוֹשִׁיעִים.

38. הֵם נִשְׁבָּעוּ בְּאֵלֶּלָה בְּכָל תַּקֵּף, שֶׁהוּא לֹא יַחֲיֶה אֶת הַמֵּתִים. אָכֵן, זֹאת הַבְּטָחָה אֲמִתִּית מֵאֵת אֱלֹהַ, אֲמָנָם רַב הָאֲנָשִׁים אֵינָם יוֹדְעִים זֹאת,

39. כֵּן כְּדִי לִבְאֵר אֶת כָּל אֲשֶׁר נִחְלְקוּ בוֹ, וְכֵן יִדְעוּ הַכּוֹפְרִים כִּי הָיוּ מְשֻׁקְרִים.

40. כֹּאֲשֶׁר אֲנַחְנוּ רוֹצִים לִבְרֹא דָבָר אֲנַחְנוּ רַק אוֹמְרִים, «הִיָּה!» וְהִיָּה.

קטע 6

41. אֱלֹהַ אֲשֶׁר הִגְדּוּ לְמַעַן אֱלֹהַ לְאַחַר שְׁנַעֲשֻׁקוֹ, נִשְׁכִּין הֵיטֵב בְּעוֹלָם הַזֶּה, אֵךְ שְׂכַר הָעוֹלָם הַבָּא רַב מִזֶּה, לוֹ יִדְעוּ,

42. אֱלֹהַ אֲשֶׁר הָיוּ בְּעַלֵּי סִבְלָנוֹת וְעַל רַבּוֹנָם סָמְכוּ.

43. לִפְנִיךָ לֹא שְׁלַחְנוּ אֲלֹא אֲנָשִׁים אֲשֶׁר הִשְׁרִינוּ לָהֶם. אִם אַתָּם לֹא יוֹדְעִים זֹאת, שְׂאֵלוּ אֶת בְּעַלֵּי הַחֲכָמָה².

44. (וְשְׁלַחְנוּ אוֹתָם) עִם הוֹכָחוֹת וְסִפְרֵי קֹדֶשׁ, וְאֵלֶיךָ (מוֹחֲמַד) הוֹרְדָנוּ מִן הַשָּׁמַיִם אֶת הַקּוּרְאָן,³ לְמַעַן תִּבְהִיר לְאֲנָשִׁים אֶת אֲשֶׁר הוֹרֵד אֲלֵיהֶם, לְמַעַן יַחֲשֹׁבוּ וְיִדְרְכוּ בוֹ.

1. ר' סורת אל-אנביאי' 21 : 25 ; סורת אז-זוח'רוף 43 : 45 ; וסורת אל-מולכ 67 : 18.

2. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 93 - 94 ; סורת אל-פורקאן 25 : 20 ; סורת אל-אנביאי' 21 : 8 ; וסורת אל-כחף 18 : 110.

3. המונח המקורי הוא اللّٰهُ אَدِي-דִּיכֵר, ההזהרה, שם לקוראן. ר' סורת אל-חגיר 15 : 6 , ור' פ' 9.

45. האם בטוחים זוממי השחיתות והרע שאללה לא יבקע את הארץ תחתיהם, או שהענש לא יבוא עליהם בלא שיצפו מאין,¹
46. או שלא יעצר את תנועתם בדרכים, ולא יוכלו לחמק מענשו של אלה, 47. או שלא יעכבם על ידי הטלת פחד עליהם.² אולם רבונכם הוא חזמל ורחום.
48. האם לא יראו כי כל אשר ברא אלה, יטיל את צלו ימין ושמאל, סוגדים לאללה בהכנעה.
49. ולאללה יסגד כל אשר בשמים וכל אשר בארץ מכל רמש עד המלאכים ואין הם מתנשאים.
50. (המלאכים) יראים את רבונם אשר הוא מעל להם, ויעשו כמצוה עליהם.

קטע 7

51. אלה אמר, אל תעשו לכם שני אלהים. יש רק אלה אחד. ורק אותי תיראו,
52. לו כל אשר בשמים ובארץ, ועבודתו היא הממשכת. האם מישהו זולת אלה תיראו?
53. וכל חסד אשר לכם מאללה הוא. ובפגע בכם צרה אליו תפנו בקריאה.³
54. ואולם באשר הוא יסיר את הצרה מעליכם, והנה חלק מכם משתף אלילים עם רבונם,
55. ואינם מודים על החסד שנתנו להם. התענגו אפוא, ואולם עוד תדעו.
56. הם נותנים חלק מאשר הענקנו להם⁴ לאלה (האלילים) שאינם יודעים דבר (ולא יוכלו לעזר להם). חי אלה! עוד תשאלו על כל אשר בדינתם.
57. הם מיחסים לאללה בנות. ישתבח שמו! ומיחסים לעצמם מה שיחפצו (מן הבנים).⁵
58. וכאשר מבשרים לאחד מהם על הלדת בת, קודרות פניו והוא מתמלא זעם,

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 68 ; וסורת אל-מולכ 67 : 16 - 17.

2. ר' סורת הוד 11 : 102 ; וסורת אל-חג' 22 : 48.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 67.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 136.

5. ר' סורת אנ-נגים 53 : 22 ; וסורת אצ-צאפאת 37 : 151 - 154.

59. ומסתתר מהאנשים מרע הבשורה שקבל. ומהרהר, האם יחזיק בה, על אף ההשפלה, או לקבר אותה (חיה) בעפר?¹ כמה רע מה שהם שופטים! לאלה אשר לא יאמינו באחרית שינך כל דבר נחות, ואילו לאללה שינך כל דבר נעלה, והוא העוזז והחכם.

קטע 8

61. לו היה אלה מקרב את הדין של בני אדם (בעולם הזה) לפי חטאיהם, לא היה משאיר על פני האדמה רמש, אך אלה נותן להם ארכה למועד מסוים. ובהגיע המועד שלהם לא יוכלו לדחותו אף בשעה, ולא להקדימו.
62. הם מיחסיים לאללה את מה שהם שונאים לעצמם (מן הבנות), ולשונותיהם מספרות כזב כי להם נועד כל הטוב. אין ספק כי שמורה להם האש שבה הם יהיו מזנחים ונשכחים.²
63. באללה! כבר שלחנו שליחים לאמות לפניך, אמנם השטן הראה להם את מעשיהם הרעים באור יפה. הוא מגנם היום (יום הדין), ולהם ענש מכאיב.
64. ולא הורדנו אליך (מוחמד) את הספר (הקוראן) מן השמים, אלא כדי שתבהיר להם את מה שהם מחלקים בו, וכהדרכה ורחמים לאנשים מאמינים.
65. אלה הוריד מן השמים מים והחיה בהם את האדמה לאחר מותה, ובזאת אות לאנשים שומעים את דברי אלה.

קטע 9

66. במקנה יש לקח לכם, אנחנו משקים אתכם מבטיהם מתוככי הדם והפרש חלב טהור נעים לשותים,
67. ומפרי התמרים והענבים אתם מכינים שכר ומזון טוב. ובזאת אות לאנשי בינה.³
68. רבונך השורה לדבורים, עשינה לכן בתים בהרים, ובעצים, ובכל אשר האנשים יבנו,

1. הכוונה כאן למנהג של אחדים מן השבטים הערביים לפני האסלאם לקבור את הבנות חיות מפחד העוני. האסלאם בטל ומנע המנהג הברברי הזה. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 137 ; וסורת את-תכויר 81 :

9 - 8.

2. ר' סורת הוד 11 : 9 - 10 ; סורת אל-כהף 18 : 35 - 36 ; סורת מרים 19 : 77 ; וסורת פוצ-צלת 41 : 50.

3. ר' סורת יא. סין 36 : 34 - 36.

69. וְאֶכְלָנָה מִכָּל פְּרִי, וְעוֹפְנָה בְּמִסְלֹולִים שְׁסָלַל לִפְנֵיכֶן רְבוּזִיכֶן. מִשְׁקָה בְּצִבְעִים וּטַעֲמִים שְׁוֹנִים יֵצֵא, וְבוּ מִרְפָּא לִבְנֵי אָדָם. אָכֹן בְּזָה אוֹת לְאַנְשֵׁים חוֹשְׁבִים.

70. אֵלֶּלָה בְּרָא אֶתְכֶם וְאַחֵר כֶּךָ יְמִיתְכֶם, וְיֵשׁ בָּכֶם הָעֵתִיד לְהִגִּיעַ אֶל גִּיל הַזְקָנָה הַמִּפְלֶגֶת אֲשֶׁר בּוֹ לֹא יֵדַע דָּבָר אַחֲרֵי יוֹדְעוֹ. אֵלֶּלָה הוּא הַיּוֹדֵעַ וְהַכֹּל-יָכוֹל.¹

קטע 10

71. אֵלֶּלָה הָעֵדִיף אֶחָדִים מִכֶּם עַל אַחֲרִים בְּפִרְנָסָה, אִךְ אֶת אֵלָה שֶׁהֶעֱדָפוּ אֵינֶם נוֹתְנִים לְעִבְדֵיהֶם חֶלֶק מִמֶּנּוּ לְמַעַן יִהְיוּ שְׁוִים, לָכֵן לָמָּה הֵם מִכְחִישִׁים אֶת חִסְדֵי אֵלֶּלָה (בַּעֲשִׂיתָם לוֹ שְׁתַּפִּים)?²

72. וְאֵלֶּלָה יֵצֵר לָכֶם מִנְפְּשׁוֹתֵיכֶם בְּנוֹת זֹוג, וּמִהֶן נָתַן לָכֶם יְלָדִים וְנָכְדִים, וְהוּא פֶּרִינֵס אֶתְכֶם מִכָּל טוֹב. הִבְהֶבֶל יֶאֱמִינוּ וּבְחֶסֶד אֵלֶּלָה יִכְפְּרוּ?

73. וְעָבְדוּ מִבְּלַעֲדֵי אֵלֶּלָה אֶת אֲשֶׁר לֹא יוֹכֵל לְכַלֵּל אוֹתָם מְאוּמָה, לֹא מִן הַשָּׁמַיִם וְלֹא מִן הָאָרֶץ, וְלַעוֹלָם לֹא יוֹכְלוּ,

74. לָכֵן אֵל תִּדְמוּ דָּבָר לְאֵלֶּלָה. אֵלֶּלָה יוֹדֵעַ אִךְ אֶתְּם אֵינֶכֶם יוֹדְעִים.

75. מִשָּׁל אֵלֶּלָה מִשָּׁל, עַל עָבֵד מִשְׁעָבֵד לְאֶדוֹנוֹ וְאִין לֹא שְׁלִיטָה עַל שׁוֹם דָּבָר, וְלַעֲמָתוֹ אִישׁ אֲשֶׁר הָעֲנֻקְנוּ לוֹ פִּרְנָסָה בְּשִׁפְעָה וְהוּא תוֹרֵם בְּסִתֵּר וּבִגְלוּי, הָאֵם הֵם שְׁוִים! הַשִּׁבַּח לְאֵלֶּלָה! וְאוֹלָם מִרְבִּיתָם לֹא יֵדְעוּ.

76. וְעוֹד מוֹשֵׁל אֵלֶּלָה מִשָּׁל עַל שְׁנֵי אֲנָשִׁים: הָאֶחָד מֵהֶם אֵלֵם וְחֹסֵר כָּל יָכֻלָּת וְהוּא לְמַעֲמָסָה עַל אֶדוֹנָיו, וְהוּא נִכְשָׁל בְּכָל מָה שֶׁהִפְקֵד לִידָיו. הָאֵם הוּא שְׁוֹה לְאָדָם הַמִּמְנָה עַל אַחֲרִים וְנוֹהֵג בָּהֶם בְּצֶדֶק וְהוּא עֲצֻמוֹ הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ הַיִּשְׁרָה?

קטע 11

77. לְאֵלֶּלָה תַעֲלוּמַת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. שְׁעַת הַדִּין עֲלוּלָה לְבוֹא כְּהֶרֶף עֵין אוֹ קְרוֹב מִזָּה, כִּי אֵלֶּלָה הַכֹּל-יָכֹל.

78. אֵלֶּלָה הוֹצִיאָכֶם מִבֶּטֶן אִמְהוֹתֵיכֶם לֹא תִדְעוּ דָּבָר, וְנָתַן לָכֶם אֶת חוּשֵׁי הַשְּׁמִיעָה וְהָרְאִיָּה וְאֶת הַלֵּב לְהִבְנֶה, לְמַעַן תּוֹדוּ לוֹ.³

1. ר' סורת אר-רום 30 : 54.

2. ר' סורת אר-רום 30 : 28.

3. ר' סורת אל-מולכ 67 : 23 - 24.

79. האם לא יראו את העוף הכפוף לרצונו של אלה באויר השמים? לא יחזיקנו בלתי אם אלה. ואכן בזה אותות למאמינים.¹
80. אלה עשה לכם משכן מבתיכם, ועשה לכם מעורות המקנה אהלים אשר יקל עליכם לשאת בנסיעה ובחנה, ומצמר המקנה ושיצרוֹתיהם נתן לכם רהיטים וכלי בית לשמושכם עד זמן מסים.
81. וגם עשה לכם אלה צללים מאשר ברא, ונתן לכם מחסה בהרים, ובגדים להגנה מפני החם (והקר), ולבוש למגן במלחמה. כך השלים חסדו עמכם למען תתמסרו לאלה לבדו.
82. ואם יפנו ערף, עליך רק למסר הודעה ברורה.
83. הם מכירים בחסד אלה, אך מתכחשים לו, ומרביתם כופרים.

קטע 12

84. ביום ההוא (יום הדיון) נקים עד (נביא) מכל אמה, ולא ינתן לכופרים לדבר ולא לחזר בתשובה.²
85. בראות החוטאים את הענש, לא יוכל מעליהם, ולא יקבלו ארכה.³
86. ובראות הפגניים את השתפים אשר שתפו אותם לאלה, יאמרו, רבוננו! אלה הם השתפים אשר היינו קוראים אליהם מבדעך. אז יענו להם (השתפים), אתם משקרים (בעשותנו שתפים לאלה).⁴
87. ביום ההוא (יום הדיון) יתמסרו לאלה, וכל מה שבדו יחלף מהם.⁵
88. אלה שפכרו ומנעו אחרים מלקחת בשבילו של אלה, הוספנו להם ענש על הענש באשר השחיתו.⁶
89. וביום (הדיון) נקים על כל אמה עד (נביא) מקרבה למען יעיד עליה, ונביא אותך (מוחמד) עד על אלה (המסלמים). והורדנו אליך את הספר (הקוראן) מן השמים לתבהרת כל דבר וכהדרכה, ורחמים ובשורה למסלמים.⁷

1. ר' סורת אל-מולכ 67 : 19.

2. ר' סורת אל-מורסלאת 77 : 35 - 36.

3. ר' סורת אל-מורקאן 25 : 12 - 14 ; סורת אל-כהף 18 : 53 ; וסורת אל-אנביאי 21 : 39 - 40.

4. ר' סורת אל-כהף 18 : 52 ; סורת מרים 19 : 81 - 82 ; סורת אל-ענכבות 29 : 25 ; וסורת אל-אחקאף

46 : 5 - 6.

5. ר' סורת מרים 19 : 38 ; סורת טא. הא 20 : 111 ; וסורת אס-סגידה 32 : 12.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 26 ; וסורת אל-אעראף 7 : 18.

7. ר' סורת אל-אעראף 7 : 6 ; סורת אל-מאאידה 5 : 109 ; סורת אל-חגיר 15 : 92 - 93 ; וסורת אל-קצצ

28 : 55.

קטע 13

90. אֱלֹהִים מְצִיחַ לַעֲשׂוֹת צָדִק, וְלִגְמֹל חֹסֵד,¹ וְלַעֲזֹר לַקְּרוֹב הַמְשַׁפָּחָה (הַנִּזְקָק),² הוּא אוֹסֵר אֶת הַתּוֹעֵבָה, וְאֶת הַמְּגַנֶּה, וְהַעֲשֵׂק,³ וְהוּא מְזַהֵרְכֶם לְמַעַן תִּזְהָרוּ.
91. קִיְמוּ אֶת הַתְּחִיבֵי־וְתִיכֶם שֶׁהַתְּחִיבֵתֶם בְּשֵׁם אֱלֹהִים, וְאַל תִּפְרוּ הַתְּחִיבֵי־וְתִיכֶם לְאַחֵר שְׂאֲשֻׁרְתֶּם אוֹתָן בְּשִׁבּוּעָה בַּעֲשׂוֹתְכֶם אֶת אֱלֹהִים עֶרֶב לָכֶם, כִּי אֱלֹהִים יוֹדֵעַ אֶת כָּל מָה שְׂאֲתֶם עוֹשִׂים.
92. אַל תַּחֲזְרוּ בַּהֲבָטָחוֹתֵיכֶם וְתִהְיוּ כְּאִשָּׁה הַחוֹזֶרֶת וּמִתְיָרָה לַחוּטִים אֶת מַה שְּׂאֲרָהּ וְטוֹתָהּ בְּשִׁקִּידָה, בַּהֲשִׁתְמָשְׁכֶם בְּשִׁבּוּעוֹתֵיכֶם רַק כְּדֵי לְהוֹנוֹת זֶה אֶת זֶה, בַּהֲיֹוֹת אִמָּה רַבָּה מֵאִמָּה. בְּכָל זֶה אֱלֹהִים מְנַסֶּה אֶתְכֶם. בְּיוֹם הַתְּקוּמָה יִבְאֵר לָכֶם אֶת כָּל אֲשֶׁר נִחְלַקְתֶּם בּוֹ.
93. לוֹ רָצָה אֱלֹהִים הִיָּה עוֹשֶׂה אֶתְכֶם עֲדָה אַחַת.⁴ אֲדָּ אֱלֹהִים יִשְׁאִיר אֶת מִי שְׂיִבְחֵר בַּתְּעִיָּה וְיִדְרִיף אֶת מִי שְׂיִבְחֵר בַּהֲדָרָכָה. וְאַלְהֵי יִשְׂרָאֵל אֶתְכֶם עַל אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם.
94. אַל תִּשְׁתַּמְשׁוּ בְּשִׁבּוּעוֹתֵיכֶם לְהוֹנוֹת זֶה אֶת זֶה, כִּי תִלְכוּ לְאַבּוֹד אַחֲרֵי שְׂהִייתֶם בְּטוֹחִים, וְתִרְגִּישׁוּ טַעַם רַע, כִּי מְנַעֲתֶם אֲנָשִׁים מִשְׁבִּיל אֱלֹהִים, וְצַפּוּי לָכֶם עֲנֵשׁ עֲצוּם.
95. אַל תִּמְכְּרוּ אֶת בְּרִיתְכֶם עִם אֱלֹהִים בְּמַחִיר מַעֵט. כָּל הַשְּׁמֹר אֲצֵל אֱלֹהִים טוֹב לָכֶם יוֹתֵר, אִם יוֹדְעִים אַתֶּם.
96. כָּל מַה שְּׂאִישׁ לָכֶם יֵאָזֵל, וְרַק מַה שְּׂאֲצֵל אֱלֹהִים לְעוֹלָם יִשְׁאָר, וְאַנְחֵנוּ נִגְמֹל לְבַעֲלֵי הַסְּבָלָנוֹת אֶת הַשְּׂכָר הַטוֹב בְּיוֹתֵר עַל מַעֲשֵׂיהֶם.
97. וְלִמְאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטוֹב, זָכָר אוֹ נִקְבָּה, נִחְיָה אוֹתוֹ חַיִּים טוֹבִים, וְנִתֵּן לָהֶם אֶת שְׂכָרָם עַל כָּל הַטוֹב אֲשֶׁר עָשׂוּ.
98. בְּקוֹרְאָד בְּקוֹרְאָן בְּקֵשׁ מִחֶסֶה בְּאֱלֹהִים מִפְּנֵי הַשְּׁטָן הָאָרוּר,
99. כִּי אֵין לוֹ כָּל שְׁלִטוֹן עַל הַמְאֲמִינִים הַסּוֹמְכִים עַל רְבוּנָם,
100. שְׁלִטוֹנוֹ רַק עַל אֵלֶּה שְׁלֹוֹקִחִים אוֹתוֹ לְאֲדוֹן, וְעַל אֵלֶּה הַמְשַׁתְּפִים עִם אֱלֹהִים שְׂתִפִּים.

1. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 45 ; סורת אנ-נחל 16 : 126 ; וסורת אש-שורא 42 : 40.

2. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 26.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 33.

4. ר' סורת יונוס 10 : 99 ; וסורת הוד 11 : 118 - 119.

קטע 14

101. כַּאֲשֶׁר אֲנַחְנוּ מַחְלִיפִים פָּסוּק בְּפָסוּק אַחֵר, וְאַלְלָה יוֹדֵעַ יוֹתֵר מֵהֶם מֶה שֶׁהוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם. הֵם אוֹמְרִים (לְנִבְיָא), אָכֵן אֶתָּה בּוֹדֵה כְּזָב. וְאוֹלָם מִרְבִּיתֶם אֵינִם יוֹדְעִים.
102. אָמֹר, רוּחַ הַקֹּדֶשׁ (ג' בְּרִיל) הוֹרִיד אוֹתוֹ מֵעַם רְבוּנָד עַל יְסוֹד הָאֻמָּת לַחֲזוֹק רוּחַם שֶׁל הַמַּאֲמִינִים וְכִהְדָּרָכָה וּבִשׁוּרָה לְמַסְלָמִים.
103. אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים שֶׁהֵם אוֹמְרִים, אָנוּשׁ מְלַמֵּד אוֹתוֹ (מוֹחַמַד).¹ וְאוֹלָם לְשׁוֹנוֹ שֶׁל הָאִישׁ שֶׁעָלָיו הֵם רוֹמְזִים הוּא נִכְרִי וְהַקּוֹרְאָן הוּא בְּלִשׁוֹן עֲרַבִי בְּרוּר.
104. אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יֶאֱמִינוּ בְּאוֹתוֹת אֱלֹהָה, אֱלֹהָה לֹא יִדְרִיךְ אוֹתָם, וְלֹהֶם עֹנֶשׁ מִכְּאִיב,
105. רַק אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יֶאֱמִינוּ, בּוֹדִים שְׁקָרִים וְהֵם הַמְּכַזְּבִים.
106. עַל מִי שְׁכּוֹפֵר בְּאַלְלָה לְאַחַר שֶׁהֶאֱמִין בּוֹ, בְּלַעֲדֵי אֲשֶׁר נִכְפָּה עָלָיו בְּעוֹד לְבוֹ בְּטוּחַ בְּאִמּוֹנָה, רַק הַפּוֹתְחִים אֶת לִבָּם לִכְפִּירָה, יַחּוּל זַעַם אֱלֹהָה וְעֹנֶשׁ עֲצוּם,
107. עַל אֵלֶּה שֶׁהֶעֱדִיפוּ אֶת חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה עַל חַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא, וְאַלְלָה לֹא יִדְרִיךְ אֶת הַכּוֹפְרִים,
108. הֵם אֵלֶּה אֲשֶׁר אָטֵם אֱלֹהָה אֶת לְבוֹתֵיהֶם, שֶׁמִּיעֲתָם וּרְאִיתָם וְהֵם אֵלֶּה הֵלֹא שָׁמִים לֵב לְמֶה שֶׁמַּצְפֶּה לָהֶם מִן הָעֹנֶשׁ,
109. אֵין סִפְק כִּי בְּעוֹלָם הַבָּא יִהְיוּ מִן הַמְּפָסִידִים.
110. לְאַלְלָה אֲשֶׁר נִרְדְּפוּ וְנִכְנְעוּ בְּאִפְן חִיצוֹנִי לַלַּחֲזַי הַכּוֹפְרִים, אוֹלָם הִגְרוּ וְנִלְחַמוּ בְּסִבְלָנוֹת, רְבוּנָד יִתְיַחַס אֲלֵיהֶם לְאַחַר כָּל זֹאת בְּסִלִּיחָה וּבִרְחֻמִּים.²

קטע 15

111. וּבִיּוֹם הַדִּין תִּבּוֹא כָּל נֶפֶשׁ לִטְעוֹן לְעֲצָמָהּ. כָּל נֶפֶשׁ תִּקְבֵּל אֶת הַגְּמוּלָה בְּעֵד מַעֲשֵׂיהָ וְלֹא יַעֲשִׂקוּ.
112. אֱלֹהָה מוֹשֵׁל מָשָׁל, עִיר³ הֵיטָה בְּטוּחָה וּשְׁקָטָה, וְתִבּוֹא לָהּ פְּרִנְסָתָהּ מִכָּל מְקוֹם בְּשֹׁפֵעַ. וְתִכְפֹּר בְּחִסְדֵי אֱלֹהָה, וְהִטְעִימָהּ אֱלֹהָה אֶת טַעַם הָרָעִב וְהַפֶּחֶד עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ.⁴

1. המדובר הוא בעבד יווני נוצרי היה נפח במכה, הנביא מוחמד לפעמים ישב אליו ודבר אתו.

2. ר' סורת אל-בקה 2: 218.

3. העיר היא מכה בזמנו של הנביא מוחמד, שנהנתה משיירות מסחר שהגיעו אליה מכל עבר.

4. ר' סורת אבראהים 14: 28 - 29; וסורת אל-קצצ 28: 57.

113. וכבר בא אליהם שליח מקרבם,¹ אך הם לא האמינו בו. על כך בא הענש עליהם והם חוטאים.
114. אכלו ממה שהעניק לכם אללה מן המתן והטוב, והודו על חסד אללה, אם אותו תעבדו.²
115. אללה אסר עליכם לאכל את הנבלה, ואת הדם, ואת בשר החזיר, ואת אשר הקרב לאל זולת אללה. אך מי שאוכל זאת מצרה ולא מתאונה או הרגל אין בו חטא, כי אללה סולח ורחום.³
116. ואל תאמרו על מה שלשונו תיכם משקרות ומתארות, זה מתן וזה אסור, למען תיחסו לאללה מה שאינו אמת. כל הבוידים שקר ומיחסים אותו לאללה לא יצליחו.
117. הנאה קצרה להם בעולם הזה, ובעולם הבא יקבלו ענש מכאיב.⁴
118. על היהודים אסרנו את אשר הזכרנו לך מקדם ולא אנחנו שקפחנו אותם, אלא הם קפחו את עצמם.⁵
119. ולאללה אשר חטאו בשגגה ואחר כך חזרו בתשובה ועשו מעשים טובים, הנה רבונך הוא סולח ורחום.

קטע 16

120. אבראהים היה למנהיג בעבודת אללה ומצית לו, חניף, ולא היה בעובדי האלילים,
121. והוא הכיר לאללה תודה על חסדיו, והוא בחר בו, והדריך אותו אל השביל הישר,
122. נתנו לו בעולם הזה טובה, ובעולם הבא הוא בין הישרים.
123. והשרינו אליך (מוחמד), לך בדרך דת אבראהים (האסלאם) אשר היה חניף, ולא היה מן הפגניים.
124. יום השבת נקבע (לעבודת אללה) לאלה אשר נחלקו בו (היהודים), רבונך ישפט ביניהם ביום התקומה בענין אשר נחלקו בו.

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 151 - 152; סורת אאל עמרן 3: 164; וסורת אט-טלאק 65: 10.

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 172; וסורת אל-מאאידה 5: 88.

3. ר' סורת אל-בקרה 2: 173; וסורת אל-מאאידה 5: 3.

4. ר' סורת ינוס 10: 69 - 70.

5. ר' סורת אנ-נשא' 4: 160; וסורת אל-אנעאם 6: 146.

125. קרא אל שביל רבונך בחכמה והזהרה נאה, והתוכח עמם בצורה הוגנת ונאותה ביותר. רבונך יודע יותר מי תעה משבילו, והוא יודע יותר מי הם המדרכים.

126. ובהענישכם, השיבו רק באותה מדה וצורה שהענישתם בה, ואולם אם תסבלו ותסלחו, יהיה יותר טוב לבעלי סבלנות,

127. התאזר בסבלנות, ואללה הוא אשר יעזר לך להתאזר בסבלנות, ואל תצטער על מה שהם זוממים נגדך,

128. כי אללה הוא עם היראים ועם עושי הטוב.

17

סִוֵּרַת אֶל-אֶסְרָא' הַמָּסַע הַלִּילִי

סורה זו נקראת «אֶל-אֶסְרָא', הַמָּסַע הַלִּילִי» משום שהפסוק הראשון מדבר על המסע הלילי של הנביא מוחמד שאללה הסיעו במשך הלילה מן המסגד הקדוש (הכעבה) במכה אל אל-מסג'ד אל-אקצא בירושלים, ומשם אל השמים וחזרה למכה. הורדה במכה אחרי סורת אל-קצצ 28, ופסוקיה מאה ואחד-עשר. קיבלה את שמה «הַמָּסַע הַלִּילִי» מפסוק אחד.

סורת אל-אסרא' 17

חלק 15

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. הִשְׁבַּח לְאֱלֹהֵה אֲשֶׁר הִסִּיעַ אֶת עַבְדּוֹ (מִוַּחֲמַד) בְּמִשְׁךְ הַלֵּילָה מִן הַמִּסְגָּד הַקָּדוֹשׁ (הַכְּעֵבֶה) אֶל הַמִּסְגָּד הַקִּיצוֹן (אֶל-מִסְגֵּד אֶל-אֶקְצָא)¹ אֲשֶׁר בֵּרַכְנוּ אֶת סִבְיָתוֹ, לְמַעַן נִרְאֶה לוֹ מְאוֹתוֹתֵינוּ. הוּא (אֱלֹהֵה) הַשּׁוֹמֵעַ וְהָרוֹאֶה.
2. וְאַנְחֵנוּ נִתְּנוּ לְמוֹסָא אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) וְעָשִׂינוּ אוֹתוֹ כְּמִדְרִיךְ לְבָנִי יִשְׂרָאֵל, אֶל תִּקְחוּ לָכֶם מִגּוֹ זִילְתִּי,
3. הוּי צָאצְאֵי אֱלֹהֵה אֲשֶׁר נִשְׁאַנוּ עִם נוֹחַ (בַּתְּבָה), וְהוּא הָיָה עִבְדִּי מוֹדָה לְאֱלֹהֵה.
4. וְאַנְחֵנוּ גִזְרְנוּ עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בַּסֵּפֶר, פְּעָמִים תִּרְבּוּ שְׁחִיתוֹת בְּאַרְץ (הַקֹּדֶשׁ) לְאַחֵר שֶׁתִּהְיוּ שְׁחָצִיִּים לְדִרְגָּה גְדוֹלָה,
5. וְכֹאֲשֶׁר הִגִּיעַ מוֹעֵד הַפֶּעַם הָרִאשׁוֹנָה, שָׁלַחְנוּ בָּכֶם עֲבָדִים לָנוּ אֲנָשֵׁי עֹז חֲזָקִים, וְהֵם הִתְפָּרְצוּ בֵּין הַבָּתִּים, וְכֹךְ קִיָּמָה הַהִבְטָחָה,
6. וְלֵאחֵר כֹּךְ הִתְזַרְנוּ לָכֶם אֶת הַשְּׁלִטוֹן עֲלֵיהֶם, וְהִעֲנֵקְנוּ לָכֶם רְכוּשׁ וּבָנִים וְצָבָא רַב מִשְׁלָהֶם,
7. אִם תַּעֲשׂוּ טוֹב לְנַפְשְׁכֶם תִּיטִיבוּ, אִךְ אִם תַּעֲשׂוּ אֶת הָרַע, לְנַפְשְׁכֶם תִּרְעוּ. כֹּאֲשֶׁר בָּא מוֹעֵד הַפֶּעַם הַשֵּׁנִיָּה, (שָׁלַחְנוּ בָּכֶם אֶת עֲבָדֵינוּ) כְּדֵי שְׁיִנְצָחוּ אֶתְכֶם וְיִשְׁפִּילוּ אֶתְכֶם, וְיִכְנְסוּ אֶל הַהִיכָל (הַמִּסְגָּד), כְּשֶׁם שֶׁנִּכְנְסוּ אֵלָיו בַּפֶּעַם הָרִאשׁוֹנָה, וּלְמַעַן לַהֲרֹס כָּל אֲשֶׁר כָּבְשׁוּ עַד הַיּוֹסֹד.
8. אוֹלִי יִרְחַם עֲלֵיכֶם רְבוּנְכֶם, אִךְ אִם תִּשׁוּבוּ לַעֲשׂוֹת אֶת הָרַע נַעֲנִישְׁכֶם שׁוֹב, כִּי עָשִׂינוּ אֶת גִּיהֵנָם כְּמִקְלָא לְכוֹפְרִים.
9. הַקּוֹרְאֵן הַזֶּה מִדְרִיךְ אֶל מַה שְׁנִכְוֹן וְיִשָּׁר, וְהוּא מְבַשֵּׁר לַמַּאֲמִינִים אֲשֶׁר יַעֲשׂוּ אֶת הַיִּשָּׁר כִּי לָהֶם שָׂכָר גְּדוֹל.
10. אִךְ לְאֱלֹהֵה אֲשֶׁר לֹא יִאֲמִינוּ בְּעוֹלָם הַבָּא הוֹעֲדֵנוּ עֵנֶשׁ מְכָאִיב.

1. באל-קודס, ירושלים.

קטע 2

11. הָאָדָם (בִּשְׁעַת רָגֹז) יִתְפַּלֵּל לָרַע (נֶגֶד עֲצָמוֹ) כָּשֶׁם שֶׁיִּתְפַּלֵּל לְטוֹב, וְהָאָדָם הוּא חָסֵר סִבְלָנוּת.
12. עֲשִׂינוּ אֶת הַלֵּילָה וְהַיּוֹם כְּשִׁנֵּי אוֹתוֹת: וְהִחֲשַׁכְנוּ אֶת אוֹת הַלֵּילָה, אוֹלָם אוֹת הַיּוֹם הָאִירוֹנוּ,¹ לְמַעַן תִּבְקְשׁוּ לָכֶם חֶסֶד מֵעַם רְבוּנְכֶם, וּלְמַעַן תִּדְעוּ אֶת מִנְּיָן הַשָּׁנִים וְחִשְׁבּוּן (הַחֲדָשִׁים וְהַיָּמִים), וְכָל דָּבָר בְּאָרְנוּ בְּמִפְרָשׁ.²
13. כָּל אָדָם אַחֲרָאִי לְמַעֲשָׂיו³ בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּבַיּוֹם תִּחְיֶית הַמֵּתִים נוֹצִיא לוֹ רְשִׁימָה פְּתוּחָה בְּכָל מַעֲשָׂיו שֶׁעָשָׂה בְּעוֹלָם הַזֶּה,
14. וְנֹאמַר לוֹ, עֵינֵי בְּרִשְׁמִית מַעֲשִׂיךָ וְשִׁפְט אֶת עֲצָמְךָ בְּעֲצָמְךָ.
15. כָּל הַמִּישִׁיר לְכֶת, רַק לְטוֹבַת נַפְשׁוֹ יִישִׁיר לְכֶת, וְהַחֲלוּךְ בְּדֶרֶךְ תַּעֲרִיחַ, רַק אֶת נַפְשׁוֹ יִתַּעַח, כִּי לֹא תִשָּׂא נֶפֶשׁ אֶת מַשָּׂא זולָתָהּ. וְלֹא נַעֲנִישׁ (אִמָּה) לִפְנֵי שֶׁנִּשְׁלַח אֲלֵיהֶם שְׁלִיחַ.
16. וְכֹאשֶׁר נִרְצָה לְהַשְׁמִיד עִיר, נִצְוָה אֶת עֲשִׂירֶיהָ שְׁטוּפֵי הַשָּׁפַע (לְהֶאֱמִין בְּאַלְלָה וּלְצִיֵּית לוֹ), וְאוֹלָם הֵם לֹא יִצִּיתוּ וְיִסְטוּ מִדֶּרֶךְ הַמוֹסֵר, יָקִים גִּזְרֵי הַדִּין אֲלֵיהֶם בְּצֶדֶק, וְהָרַס נִהְרַס אוֹתָהּ.
17. מָה רַבִּים הַדּוֹרוֹת שֶׁהִשְׁמַדְנוּ לְאַחַר דּוֹרוֹ שֶׁל נוֹחַ, כִּי רְבוּנֶךָ בָּקִיא וְרוֹאֶה אֶת חֲטָאֵי עַבְדִּיו.
18. לְבוֹחַר בַּחֲיֵי הָעוֹלָם הַחוּלְף נַעֲנִיק וְנִתֵּן אֶת מָה שֶׁנִּחְלִיט לָמִי שֶׁנִּרְצָה, וְאַחֵר כִּךְ נִתֵּן לוֹ אֶת גִּיהֶנֶם, וְבוֹ יִצְלָה מִשְׁפָּל וּמִרְחָמֵי אֱלֹהֵהּ.
19. וְכָל הַחִפָּץ בְּעוֹלָם הַבָּא וְעוֹשֶׂה לְמַעַנּוֹ בְּהִיּוֹתוֹ מֵאֲמִין, מַעֲשֵׂי כָּל אֱלֹהֵי יִזְכּוּ בְּתוֹדָהּ.
20. לְכֻלָּם, לְאֱלֹהֵי (הַכּוֹפְרִים) וּלְאֱלֹהֵי (הַמֵּאֲמִינִים), נַעֲנִיק אֶת נְדִיבוֹת רְבוּנֶךָ, כִּי נְדִיבוֹת רְבוּנֶךָ אֵינָהּ מְגַבֶּלֶת.
21. רְאֵה כִּיצַד הָעֲדִפְנוּ אַחָדִים מֵהֶם עַל אֲחֵרִים (בְּעוֹלָם הַזֶּה), אוֹלָם בְּעוֹלָם הַבָּא הַדְּרָגוֹת (לְמֵאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב) גְּבוּהוֹת יוֹתֵר, וְהַהֲעֲדָפָה רַבָּה יוֹתֵר.
22. אֵל תִּקַּח לָךְ אֵל אַחֵר עִם אֱלֹהֶהּ, לְמַעַן לֹא תִהְיֶה מִשְׁפָּל וּמִנְדָּה.

1. ר' סורת יונוס 10: 67.

2. ר' סורת יונוס 10: 5.

3. במקור בערבית طائر في عنقه = עופו תלוי בצוארו. הערבים היו מעונונים, פסמסתיים. ולפני נסיעה או מעשה חשוב היו מעיפים עופות. והיה אם יימין העוף והיה לסמן טוב, ואם משמאל והיה לסמן רע. אללה והנביא מוחמד בטלו את המנהג הזה. והנה אללה אומר, «כל אדם אחראי למעשיו».

קטע 3

23. רבונך צוה שלא תעבדו אלא אותו בלבד, ותגמלו חסד עם ההורים.¹
אם יגיעו האחד מהם או שניהם לגיל זקנה אצלך, אל תאמר להם אפלו
«אוף»² ואל תגער בהם. דבר עמהם בעדינות ובכבוד רב,
24. ופרש להם כנף של כניעות מתוך רחמים,³ ואמר, «רבוני! רחם עליהם
כפי שרחמו עלי בגדלם אותי מקטנות».
25. רבונכם יודע טוב את כל מה שבנפשותיכם, כי תעשו הישר. והוא סולח
לחוזרים בתשובה.
26. תן לקרוב המשפחה את זכותו מן הצדקה, ולמסכן, ולעובר ארח, אך אל
תפזר בלי חשבון,⁴
27. הפזרנים אחי השטנים הם, והשטן כופר מבקק ברבונו.
28. ואם אין ביכלתך לעזר להם, וכשאתה מקנה לרחמי רבונך, דבר אליהם
בעדינות.
29. ואל תכבל ידך אל צוארך (מקמצנות), ואל תושיטה ללא גבול
(מפזרנות), למען לא תשב מגנה וחסר כל.
30. רבונך שולח פרנסה בשפע או בדלילות לאשר ירצה, כי הוא בקיא
בעבדיו ורואה את מעשיהם.

קטע 4

31. אל תהרגו את ילדיכם מפחד העני,⁵ כי אנחנו נפרנס אותם ואתכם, כי
הריגתם היא חטא גדול.⁶
32. אל תתקרבו מן הזנות, כי תועבה היא ונהג רע.
33. ולא תהרגו את הנפש אשר אסר אלה להרגה, אלא לפי צדק.⁷ וכל
הנרצח בחסר צדק, הנה נתנו לקרוב גואלו שלטון לגאל את דמו, אך לא
יעבר חק בהרג,⁸ כי אלה יושיע לו.

1. ר' סורת לוקמאן 31 : 14.

2. «אוף» קריאת בוז ומיאוס, כלומר שלא תראה להם שהם מעין מעמסה עליך.

3. ר' סורת אל-חג'ר 15 : 88.

4. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 67.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 151.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 151.

7. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 151.

8. יהרוג רק את הרוצח עצמו. ולא יהרוג אותו באכזריות. ואסור לו להרוג אף אחד מקרובי הרוצח.

34. וְאֵל תִּנְהַלְוּ נִכְסֵי הַיְתוֹם אֲלֵא בְּצוּרָה הוֹגֶנֶת, עַד שֶׁיִּגְיעַ לְבִגְרוּתוֹ.¹ וְקִיְמוּ
בְּאַחֲרֵיּוֹת כָּל הַתַּחֲבִיבוֹת, כִּי עַל הַהִתְחַיְבוּת יֵשׁ לָתֵת אֶת הַדִּין בְּיוֹם הַדִּין.
35. וּכְשֶׁאַתֶּם מוֹדְדִים וְשׁוֹקְלִים הַשְּׁלִימוּ אֶת הַמִּדָּה וְשִׁקְלוּ בְּמֵאֲזֵנֵי צֶדֶק.²
טוֹב לָכֵס הַדָּבָר יוֹתֵר בְּעוֹלָם הָזֶה וּבְעוֹלָם הַבָּא.
36. וְאֵל תִּלְךָ אַחֲרֵי דָבָר אֲשֶׁר אַתָּה אֵינְךָ יוֹדֵעַ אוֹתוֹ טוֹב. הַשְּׁמִיעָה, וְהִרְאוֹת,
וְהַמְחַשְּׁבָה, כָּל אֵלֶּה יַעֲדוּ עַל בְּעֲלֵיהֶם בְּיוֹם הַדִּין.³
37. וְאֵל תִּלְךָ בִּיהִירוֹת עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה, כִּי לֹא תִבְקַע אֶת הָאֲדָמָה וְלֹא תִשָּׁי
בְּקוֹמֶתָךְ אֶת גְּבוּהַ הַהָרִים,
38. כָּל זֶה רַע וְשָׁנוּא עַל רְבוּנְךָ.
39. זֶהוּ חֵלֶק מִן הַחֲכָמָה אֲשֶׁר רְבוּנְךָ הִשְׁרָה לָךְ. אֵל תִּקַּח לָךְ עִם אֵלֶּה אֶלֶּה
אַחֵר, כִּי תִשְׁלַךְ אֶל גִּיהֶנֶם מִגֶּנֶה וּמִגֶּרֶשׁ מִרַחֲמֵי אֵלֶּה.
40. (הוּא הַכּוֹפְרִים!) הֵאֵם אַתֶּם חוֹשְׁבִים שֶׁהַעֲנִיק לָכֵס רְבוּנְכֶם בָּנִים, וְלַעֲצָמוֹ
לָקַח בָּנוֹת מִבֵּין הַמִּלְאָכִים? דָּבָר מִגֶּנֶה אוֹמְרִים אַתֶּם.

קטע 5

41. וּכְבֹר הִבְאֵנוּ כָּל מֵינֵי נוֹשָׁאִים בְּקוּרָאן הַזֶּה לְמַעַן יִזְכְּרוּ, וְאוֹלָם כָּל זֶה לֹא
יוֹסִיף לָהֶם אֲלֵא הַתִּנְכְּרוֹת.
42. אָמַר, אֱלוֹ הָיוּ לֹאֲלֵלָה אֱלִים שֶׁתִּפִּים זולתוֹ, כְּפִי שֶׁהֵם טוֹעֲנִים, אֲזִי הָיוּ
מוֹצָאִים לַעֲצָמָם נְתִיב אֶל רְבוֹן כֶּסֶם הַמַּלְכוּת.
43. יִשְׁתַּבַּח וְיִתְעַלֶּה בְּהִרְבֵּה מַעַל כָּל מַה שֶׁהֵם טוֹעֲנִים.
44. יִשְׁבַּחוּהוּ שֶׁבַעַת הָרְקִיעִים וְהָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בָּהֶם, וְאִין דָּבָר אֲשֶׁר לֹא
יִשְׁבַּחוּ וְיִהְלְלוּ, וְאוֹלָם לֹא תִבְיֵנו אֶת תִּשְׁבַּחְתָּם. מִתּוֹן הוּא וְסוֹלַח.
45. בְּקוּרָאךְ אֶת הַקּוּרָאן שֶׁמֶנּוּ בִּינְךָ וּבִין אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יֵאֱמִינוּ בְּעוֹלָם הַבָּא
מִסָּד לְהַסְתִּיר.⁴
46. וְעַל לְבוֹתֵיהֶם אֶטְמְנוּ בְּכִסּוּי, לְכָל יְבִינּוּ אוֹתוֹ (הַקּוּרָאן), וְאֵת אֲזִנֵּיהֶם
הַכְּבִדְנוּ. וְכֹאֲשֶׁר אַתָּה מִזְכִּיר בְּקוּרָאן אֶת רְבוּנְךָ לְבָדוֹ, פּוֹנִים לָךְ הַכּוֹפְרִים
עָרְף בְּהַתִּנְכְּרוֹת.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 152.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 152.

3. ר' סורת אל-חוגיורא 49 : 12. יעידו על ההתנהגות הבלתי מוסרית של בעליהם.

4. נסתום את אוזניהם ולבותיהם לשמוע את הקוראן. ר' סורת אז-זומר 39 : 45.

47. וַאֲנַחְנוּ יוֹדְעִים הֵיטֵב מַה הֵם חוֹשְׁבִים בְּאֶשֶׁר הֵם שׁוֹמְעִים, וְכִי הַכּוֹפְרִים מִתְלַחֲשִׁים בֵּינֵיהֶם, שְׁאַתֶּם הוֹלְכִים אַחֲרֵי אָדָם מִכֶּשֶׁף.¹
48. רְאֵה לָמָּה הִמְשִׁילוּ אוֹתָךְ, כִּי תַעֲוֶה וְלֹא יוּכְלוּ לִמְצֹא אֶת הַדֶּרֶךְ.
49. וְהֵם אָמְרוּ, הֵאֵם לְאַחַר שְׁנֵהָיָה עֲצָמוֹת וּשְׁיָרֵי גּוֹף נָקוּם לְתַחִיָּה כְּבָרִיאָה חֲדָשָׁה?²
50. אָמַר, אֲפֹלוּ תַּהְיוּ אֲבָנִים אוֹ בְרָזֵל,
51. אוֹ בְרִיאָה שְׂאִין בִּיכְלִיתְכֶם לַחֲשֹׁב עָלֶיהָ. הֵם יֹאמְרוּ, מִי יַחְזִיר אוֹתָנוּ לְחַיִּים? אָמַר, זֶה אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם בְּרִאשׁוֹנָה. אֲזִי יִנִּידוּ בְּרִאשִׁיהֶם בְּלַעַג, וַיֹּאמְרוּ, מִתִּי זֶה? אָמַר, אוֹלֵי בְּקִרְוֹב.³
52. יוֹם שִׁיקְרָא לָכֶם (לָקוּם מִקְבְּרֵיכֶם), וְתַעֲנוּ לוֹ, יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ.⁴ תַּחֲשֹׁבוּ אֲזִי כִי רַק זָמַן קָצָר עָבַר עֲלֵיכֶם (בְּעוֹלָם הַזֶּה).

קטע 6

53. וְאָמַר לַעֲבָדֵי שִׁידְבְּרוּ רַק טוֹבוֹת, אַחֲרַת, הַשָּׁטָן יִכְנִיס פְּרוּד וּשְׁנֵאָה בֵּינֵיהֶם. כִּי הַשָּׁטָן אוֹיֵב גָּלוּי לְאָדָם.
54. רְבוּנְכֶם מִכִּיר אֶתְכֶם טוֹב, וְאִם יִרְצָה יִרְחַמְכֶם, וְאִם יִרְצָה יַעֲנִישׁ אֶתְכֶם, וְלֹא שְׁלַחְנוּ אוֹתָךְ (מוֹחֲמַד) כְּאַחֲרָאֵי לָהֶם.
55. וְרְבוּנְךָ יוֹדֵעַ טוֹב אֶת כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ. וּכְבֹּר הַעֲדַפְנוּ אַחֲדִים מִן הַנְּבִיאִים עַל אַחֲרִים.⁵ וְנִתְּנוּ לְדַאוּד אֶת הַזָּבוּר.⁶
56. אָמַר (לְכוֹפְרֵי עִירְךָ), קִרְאוּ לְאַלֶּהָ אֲשֶׁר טַעַנְתֶּם שֶׁהֵם קִיָּמִים זוֹלַת אֲלֶלָה לַעֲזָרָה, הֵם לֹא יוּכְלוּ לְהַסִּיר כָּל צָרָה מִכֶּם וְלֹא יוּכְלוּ לְהַמִּיטָהּ.
57. אֶלָּה (אֲלִילִים) אֲשֶׁר אֱלֹהֵם עוֹבְדֵי הָאֲלִילִים קוֹרְאִים, אֵדָּה הֵם עֲצָמָם מִבְּקָשִׁים קָשֶׁר עִם אֲלֶלָה, וּמִתַּחֲרִים בֵּינֵיהֶם, מִי מֵהֶם יוֹתֵר קָרוֹב מִרְבוּנֶם, וּמִבְּקָשִׁים אֶת רַחֲמָיו, וּמִפְּחָדִים מַעֲנִשׁוֹ. אֵדָּה יֵשׁ לְהַזְהִיר מַעֲנֵשׁ רְבוּנְךָ.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 33.

2. ר' סורת יא. סין 36 : 78 ; וסורת אנ-נאזעאת 79 : 10.

3. ר' סורת יונוס 10 : 48 ; וסורת אש-שורא 42 : 18.

4. ר' סורת אנ-נחל 40 : 16 ; ופי' 77 ; סורת אל-קמר 54 : 50 ; סורת אצ-צאפאת 37 : 19 ; וסורת אנ-נאזעאת 79 : 13.

5. ר' סורת אל-בקרה 2 : 253.

6. הזבור : ר' סורת אנ-נסא' 4 : 163 ; סורת אל-אחזאב 33 : 7 ; וסורת אש-שורא 42 : 13.

58. אין כָּל עִיר חוֹטָאת שְׁלֹא נִשְׁמִיד אוֹתָהּ לִפְנֵי יוֹם תְּחִית הַמֵּתִים, אוֹ נֶעֱנִישׁ אוֹתָהּ עֲנֵשׁ קָשָׁה. וְזֶה רָשׁוּם בְּפִנְקֶס רָשׁוּם (אַצֵּל אֶלְלָה).¹
59. לֹא נִמְנָעֵנוּ מִשְׁלַח אֶת הָאוֹתוֹת (לְכוֹפְרֵי מִכָּה), אֲלָא מִשׁוּם שְׁהַדּוּרוֹת הָרָאשׁוֹנִים הִכְחִישׁוּ אוֹתָם. וּבְכֵן נָתַנוּ לִבְנֵי עַם תְּמוֹד אֶת הַנְּאֻקָּה כְּאוֹת בְּרוּר וְגִלּוּי לַעֲיוֹן, אֲדָּהֵם כִּפְרוּ בָּהּ, כִּי אֵין אֲנַחְנוּ שׁוֹלְחִים אוֹתוֹת אֲלָא לְשֵׁם אֲזִהְרָה וְהַפְתָּדָה.
60. כִּבֵּר אֲמַרְנוּ לָךְ כִּי רְבוּנְךָ מִקִּיף אֶת כָּל בְּנֵי הָאָדָם. לֹא עָשִׂינוּ אֶת מַה שְׁהָרַאֲנוּ לָךְ בְּמַסַּע הַלִּילָה אֲלָא לִבְחֹן אֶת בְּנֵי הָאָדָם, וְגַם אֶת הָעַץ הָאֲרוּר² הַנִּזְכָּר בְּקוּרְאָן. אֲנַחְנוּ מִפְחִידִים אוֹתָם, אֲדָּהֵם הַדְּבָר מְאוּד מוֹסִיף לְעָרִיצוּתָם.

קטע 7

61. וּבְאֲמַרְנוּ לְמַלְאָכִים, סִגְדוּ לָאָדָם, וְהֵם סִגְדוּ, רַק אֲבִלִיס³ אָמַר, הֵאֵם אֶסְגֵּד לְאִשֶּׁר בָּרָאתָ מִטִּין?
62. וְאָמַר אֲבִלִיס (לְרְבוּנוֹ), הִרְאִיתָ אֶת זֶה (אָדָם), אִשֶּׁר כִּבְדָּתָהּ יוֹתֵר מִמֶּנִּי, אִם תִּתֵּן לִי אֶרֶכָּה עַד יוֹם תְּחִית הַמֵּתִים, אֲשַׁתַּלֵּט עַל זֶרְעוֹ וְאֶתְעָה אוֹתָם אֲלָא מַעֲטִים מֵהֶם?
63. אֲלָלָה אָמַר, לָךְ וְהַשְׁתַּדֵּל! אֶתָּה וְכָל אֱלֹה שְׁיִלְכוּ אַחֲרֶיךָ תִּקְבְּלוּ אֶת עֲנֹשְׁכֶם הַמְּלֵא בְּגִיהֶנֶם.
64. נִסָּה לְהַסִּית מֵהֶם כְּמָה שְׁתִּיכֵל בְּקוֹלְךָ, וְהִזְעַק עֲלֵיהֶם אֶת פְּרִשִּׁיד וְחִמְלִיד⁴, וְהַשְׁתַּתֵּף אֹתָם בְּרִכּוּשָׁם וּבִילְדֵיהֶם⁵, וְתֵן לָהֶם הַבְּטָחוֹת, הַשְּׁטוֹן לֹא יִבְטִיחַ לָהֶם דְּבָר אֲלָא הַשְּׁלִיחוֹת⁶.
65. וְאוֹלָם עֲבָדִי לֹא תַהֲיָה לָךְ כָּל שְׁלִיטָה עֲלֵיהֶם. כִּי רְבוּנְךָ דִּיו כְּמִגְו עֲלֵיהֶם נִגְדַּד הַשְּׁטוֹן וְתַחֲבִילוֹתָיו.

1. ר' סורת הוד 11: 101; סורת אנ-נחל 16: 118; סורת אז-זוחרוף 43: 76; וסורת אט-טלאק 65: 8.

2. העץ הארוך: עץ הזקום הנמצא בגיהינם. ראה סורת אצ-צאפאת 37: 62; סורת אד-דוח'אן 44: 43.

3. - 46; וסורת אל-ואקעה 56: 52 - 53.

4. ר' סורת אל-בקה 2: 34.

5. ר' סורת מרים 19: 83.

6. ינחה אותם להרויח את חונם באמצעים בלתי חוקיים ולהוציא אותו בדרכי הפשע, גם הילדים שלהם יגדלו כפושעים.

7. ר' סורת אנ-נסאי 4: 120; וסורת אבראהים 14: 22.

66. רבונכם הוא המשיט לכם את האניות בים, למען תבקשו מחסדו. כי רחום הוא עליכם.
67. אם תפגע בכם צרה בים, אתם תשכחו את כל אלה שעבדתם זולתו, ורק נזכרתם באללה לבדו להציל אתכם. אך כאשר הציל אתכם והביאכם אל היבשה, מיד רחקתם מעליו. האדם הוא כופר משבע.
68. האם בטוחים אתם כי אללה לא יבקע בכם את האדמה, או לא ימטיר עליכם אבני חצץ, מבלי שתמצאו לכם מגן?
69. או מה הבטחון אשר בטחתם כי לא יחזיר אתכם אל הים, וישלח עליכם רוח סערה ויטביע אתכם כי כפרתם, מבלי להיות לכם סבה להתלונן נגדנו?
70. אכן כבר כבדנו את בני האדם, ונשאנו אותם ביבשה ובים, ופרנסנו אותם מן המטעמים, ורוממנו אותם מעל רבים מאשר יצרנו.
- קטע 8**
71. ביום (יום הדין) אשר נקרא לכל קהלה עם המנהיג שלה,¹ וכל אלה אשר פקסו הרשום של מעשיהם ומסר להם ביד ימיו,² יקראו ממנו שמחים למעשיהם הטובים. ולא יקפחו אפלו בשעור של פתיל.³
72. וכל אשר היה לבו עור בעולם הזה, יהיה לבו עור בעולם הבא ותועה בדרכו גם בעולם הבא.
73. ואם היה ביכלתם להדיח ממה שהשרינו אליך למען תבדה עלינו דבר אחר ממנו (הקוראן), אז לקחו אותך להם לידיד.
74. ולולא חזקנו אותך, הרי כמעט נטית אליהם קצת,
75. אז היינו מטעימים אותך כפלים של ענש בחייד וכפלים במותך, ולא תזכה בעזרה נגדנו,
76. הם (הכופרים) הפריעו לך מאוד וכמעט הוציאו אותך מן הארץ (מכה), אך הם לא היו נשאים אחריך אלא זמן קצר (בלי שיקבלו את הענש).
77. כך היא דרכנו עם השליחים אשר שלחנו לפניך, ולא תמצא כל שנוי בנהג שכלנו.

1. ר' סורת ינוס 10 : 47 ; וסורת אנ-נחל 16 : 84.

2. ר' סורת אל-חאקה 69 : 19.

3. ר' סורת אנ-נא' 4 : 49.

קטע 9

78. קַיִם אֶת הַתַּפְלָה מִהִתְחַלֵּת נְטוֹת הַשָּׁמֶשׁ עַד חֲשֹׁךְ הַלַּיְלָה. וְקַיִם תַּפְלַת הַשָּׁחַר. כִּי לַתַּפְלַת הַשָּׁחַר עֲדִים רַבִּים (מִבֵּין הַמְּלָאכִים),
79. וּבַלַּיְלָה קוֹם לַתַּפְלָה, תּוֹסֶפֶת הִיא לָךְ. אוֹלֵי יְקִימְךָ רַבּוֹנְךָ בַּמָּקוֹם (מַעֲמַד) מְהֵלָל (בַּיּוֹם הַדִּין),
80. וְאָמַר: רַבּוֹנִי! הִכְנַס אוֹתִי לָמָּה שֶׁהוּא טוֹב לִי בַּצּוּרָה הוֹגֶנֶת, וְהוֹצֵא אוֹתִי מִמָּה שֶׁהוּא רָע לִי בַּצּוּרָה הוֹגֶנֶת. וְתֵן לִי מֵאֲתָד סְמִכוֹת אֵיתָנָה שֶׁתֵּתֵן לִי נֶצְחוֹן עַל כָּל אֵלֶּה הַמִּתְנַגְּדִים לִי.
81. וְאָמַר, הוֹפִיעָה הָאָמֶת (דֵּת הָאִסְלָאם), וְהַשְׁקֵר (הַכְפִּירָה) כָּלָה, אָכֵן הַשְׁקֵר יִכָּלֶה.¹
82. אֲנַחְנוּ מוֹרִידִים פְּסוּקִים מִן הַקּוּרְאָן הַנוֹשָׂאִים מִרְפָּא וְרַחֲמִים לַמַּאֲמִינִים, אֵד לַכּוֹפְרִים הוּא יוֹסִיף רַק אֲבָדוֹן.²
83. כְּשֶׁאֲנַחְנוּ נוֹטִים חֶסֶד לָאָדָם הוּא מִשְׁתַּמֵּט וְאֵינוּ מַכִּיר תּוֹדָה,³ אֵד בְּפִגּוּעַ בּוֹ רָעָה, הוּא מִתְנַאֵשׁ מִרַחֲמֵי רַבּוֹנוֹ.⁴
84. אָמַר, כָּל אֶחָד פּוֹעֵל לִפִּי הַטָּבַע שָׁלוֹ, אֵד רַבּוֹנְכֶם יוֹדַע מִי הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.⁵
85. יִשְׁאֲלוּךָ עַל הָרוּחַ. אָמַר, הָרוּחַ הִיא סוֹד אֱלֹהִי, וְאַתֶּם קִבְּלֶתֶם אֵד מַעֵט מְאוּד מִן הַיָּדַע.

קטע 10

86. אִם נִרְצָה, נוּכַל לְמַחֵק אֶת אֲשֶׁר הַשְׁרִינוּ לָךְ מִן הַקּוּרְאָן, וְלֹא תִמָּצָא לָךְ מִגֵּן מִבְּלַעֲדִינוּ,
87. אֲלֹא כָאוֹת רַחֲמִים מִרַבּוֹנְךָ, כִּי רַב חֶסֶדוֹ עֲלֶיךָ.
88. אָמַר, אִם בְּנֵי הָאָנוּשׁ וְהַגֵּ'ן הַסְכִּימוּ בִּינֵיהֶם לְהַבִּיא סֵפֶר דּוֹמָה לַקּוּרְאָן הַזֶּה, לֹא יָבִיאוּ כְמוֹהוּ, וְלוֹ גַם יִסְעֵנוּ זֶה לָזֶה.
89. הִבֵּאנוּ לְבִנֵּי אָדָם כָּל מִינֵי מְשָׁלִים בַּקּוּרְאָן הַזֶּה, וְאוֹלָם מִרְבִּיתֶם בְּחָרוּ בַּכְפִּירָה,

1. ר' סורת אל-אנביא' 21: 18.

2. ר' סורת את-תובה 9: 124 - 125; וסורת פוצלת 41: 44.

3. ר' סורת יונוס 10: 12; וסורת אל-אסרא' 17: 67.

4. ר' סורת הוד 11: 9 - 11.

5. ר' סורת הוד 11: 121; וסורת אז-זומר 39: 39.

90. והם אָמְרוּ, לֹא נֶאֱמִינוּ לָךְ עַד אִם תִּבְקַע לָנוּ מִן הָאָרֶץ מְבוּעַ (מַעְיָן) מַיִם,
 91. אוּ עַד שְׁיִהְיֶה לָךְ גֵּן שֶׁל דְּקָלִים וּגְפָנִים וְתִבְקַע בְּתוֹכּוֹ נְהֹרוֹת,
 92. אוּ תִפֹּל הַשָּׁמַיִם עָלֵינוּ כְּאִשֶּׁר אָמַרְתָּ פִּסּוֹת, אוּ תִבְיֵא אֶת אֵלֶּהָ
 וְהַמְלָאכִים פָּנִים אֶל פָּנִים,
 93. אוּ עַד שְׁיִהְיֶה לָךְ בֵּית מִזְבֵּחַ, אוּ שְׁתַּעֲלֶה הַשְּׁמִימָה, וְלֹא נֶאֱמִינוּ כִּי עָלִיתָ
 עַד אִם תּוֹרִיד לָנוּ מִשָּׁם סֶפֶר וְנִקְרָא בּוֹ. אָמַר, יִשְׁתַּבַּח רַבּוֹנִי! אֵינֶנִּי אֶלָּא
 שְׁלִיחַ בְּשַׁר וָדָם.

קטע 11

94. וְאֵין דָּבָר אֲשֶׁר יִמְנַע מִבְּנֵי אָדָם לְהֶאֱמִין כְּאִשֶּׁר בָּאָה לָהֶם הַהֲדַרְכָּה, אֶלָּא
 שְׁהֵם אָמְרוּ, הֲאֵם שָׁלַח אֵלֶּהָ בֶן אָנוּשׁ כְּשָׁלִיחַ?¹
 95. אָמַר, אֵלוֹ הֵיוּ מַלְאָכִים מִתְּהִלָּתָם בְּאָרֶץ בְּטוּחִים, הֵייוּ מוֹרִידִים לָהֶם
 מִן הַשָּׁמַיִם מַלְאָךְ שְׁלִיחַ.
 96. אָמַר, דִּי בְּאֵלֶּהָ לַעֲד בֵּינִי וּבֵינִיכֶם, כִּי הוּא רוּאָה וּבָקִיא בְּעַבְדּוֹ.
 97. אֶת מִי שֶׁאֵלֶּהָ מְדַרִּיךְ הוּא הַמְדַּרֵּךְ, וְכָל אֲשֶׁר יִתְעָה, לֹא תִמָּצֵא לָהֶם
 מְדַרִּיךְ זִוְלָתוֹ, וּבָיוֹם תַּחֲזִית הַמֵּתִים נֶאֱסָף אוֹתָם (הַכּוֹפְרִים) כְּשֶׁהֵם
 נִגְרָרִים עַל פְּנֵיהֶם, עוֹרִים, אֱלָמִים, וְחֹרְשִׁים, וּמַעֲוֹנִם יִהְיֶה בְּגִיהֶם, וּבְכָל
 פַּעַם שֶׁהָאֵשׁ תִּכְבֶּה נּוֹסִיף עוֹד אֵשׁ וְלִהְבָּה.
 98. זֶה יִהְיֶה עֲנָשָׁם עַל אֲשֶׁר כָּפְרוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ בְּאוֹמְרָם, הֲאֵם אַחֲרֵי הֵיוֹתֵנוּ
 לַעֲצֻמוֹת וְאַבָּק, נוֹקֵם לְתַחִיָּה כְּבָרִיאָה חֲדָשָׁה?
 99. הֲלֹא יֵרָאוּ, כִּי אֵלֶּהָ אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, יָכֹל גַּם לְבָרָא
 כְּדֻגְמָתָם? וְהוּא קֹבֵעַ לָהֶם מוֹעֵד אֵין סֶפֶק בּוֹ, אֵךְ הַכּוֹפְרִים בָּחֲרוּ בַּכְּפִירָה.
 100. אָמַר, לוֹ הֵיוּ אוֹצְרוֹת רַחֲמֵי רַבּוֹנִי בִידִיכֶם, כִּי אִזּוֹ הִחֲזַקְתֶּם בָּהֶם,
 מִפְּתָדִים לְהוֹצִיאֵם, כִּי קִמְצָן הוּא הָאָדָם.

קטע 12

101. וּכְבֹר נִתְּנוּ לְמוֹסָא תִשְׁעָה אוֹתוֹת בְּרוּרִים. שְׁאַל אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּאִשֶּׁר בָּא
 אֲלֵיהֶם (אֶל פְּרַעַה וְאַנְשָׁיו). וּפְרַעַה אָמַר לוֹ, מוֹסָא! חוֹשֵׁב אָנִי כִּי מְכַשֵּׁף
 אַתָּה.
 102. אָמַר (מוֹסָא), הֵן יוֹדַע אַתָּה, כִּי לֹא הוֹרִיד אֶת הָאוֹתוֹת הָאֵלֶּה אֶלָּא
 רַבּוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ כְּהוֹכָחוֹת גְּלוּיוֹת לַעֲיֹן. וְרוּאָה אָנִי, פְּרַעַה, כִּי סוֹפֵף
 לְאַבְדּוֹן.

1. ר' סורת יונוס 10: 2; סורת אברהמים 14: 10; סורת אל-מואמנון 23: 47; וסורת את-תע'אבון 64: 6.

103. (ופרעה) רצה להתגרות בהם ולהוציאם מן הארץ, ונטביע אותו ואת אשר אתו יחדו.
104. ואחרי השמדת (פרעה) אמרנו לבני ישראל, שבו בארץ, וביום האחרון נביא את כלכם יחדו (לדין).
105. והורדנו אותו (הקוראן) מן השמים באמת, ובאמת ירד. ואותך (מוחמד) שלחנו כמבשר וכמזהיר.¹
106. וקוראן חלקנו אותו פרקים פרקים, למען תקרא אותו לאנשים בהדרגה, והורדנו אותו חלק אחרי חלק.
107. אמר, תאמינו בו או לא תאמינו, הנה אלה אשר נתנה להם הדעת לפנני (הקוראן), כאשר קוראים אותו בפניהם יפלו על פניהם משתחווים (מתוך הוקנה לאלה והכרת טובה),
108. ויאמרו, ישתבח רבוננו! הנה נתקיימה הבטחת רבוננו,
109. ונפלו על פניהם ובכו, והוסיף להם הכנעה.
110. אמר, קראו לאלה, או קראו לרחמן, או באיזה שם שתמצו לקרא לו, כי לו שיכים השמות היפים ביותר. ואל תרים את קולך בתפלה ואל תסתירו אלא בקול מאון ביניהם,
111. ואמר, השבח לאלה אשר לא הוליד ולד, ואין לו שתף במלוכה, ואין לו צרך במגן בפני השפלה, והלל אותו תהלה.

18

סִוֵּרַת אֶל-כֶּהֶף הַמַּעֲרָה

סורה זו קיבלה את שמה «אֶל-כֶּהֶף, הַמַּעֲרָה» משום שנוזכר בה ספורם המלא של «אצחאב אל-כהף, בעלי המערה». הספור הזה מדהים ומראה את גדולתו ויכולתו של אללה לעשות נסים שאין ביכולת בני האדם לעשות. ומראה גם את נכונות הצעירים המאמינים באללה להקריב את חיי הנועם והרווחה כדי לשמור על אמונתם באללה ולחיות בשלום. סורה זו הורדה במכה אחרי סורת אל-ע'אשיה 88, ופסוקיה מאה ועשרה. קיבלה את שמה «הַמַּעֲרָה» מפסוק תשעה.

סורת אל-כהף 18

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמֶן וְהֶרְחוּם

קטע 1

1. הִשְׁבַּח לְאֱלֹהֵה אֲשֶׁר הוֹרִיד לְעַבְדּוֹ (מוֹחַמַּד) מִן הַשָּׁמַיִם אֶת הַסֵּפֶר (הַקּוֹרְאָן) בְּלִי עָקוּם,
2. יַצִּיב וְקִים, וְכִדִּי שְׂיִזְהִיר מִפְּנֵי עֲנֹשׁ קָשָׁה שְׂיִבּוֹא מֵאֵתוֹ (אֱלֹהֵה) לְכּוֹפְרִים, וּלְבָשִׁיר לְמֵאֲמִינִים הַעוֹשִׂים הַיָּשָׁר כִּי לָהֶם שָׂכָר טוֹב (בְּגֵן עֵדֶן),
3. שָׁבוּ יִשְׁאָרוּ לְנֶצַח,
4. וְכִדִּי שְׂיִזְהִיר אֶת הַטּוֹעֵנִים כִּי אֱלֹהֵה הוֹלִיד וְלֵד,¹
5. אַף עַל פִּי שְׁאִין לָהֶם וְלֹא הָיָה לְאַבּוֹתֵיהֶם כָּל יְדִיעָה עַל כֵּךְ. מִה נּוֹרָאָה הִיא הַמְלָה הַיּוֹצֵאת מִפִּיהֶם. רַק שָׁקָר הֵם אוֹמְרִים.
6. וְאַמְנֶם אוֹלִי אֵתָה (מוֹחַמַּד) הוֹרֵג אֶת עֶצְמָךְ מִצַּעַר מִשׁוּם שֶׁלֹּא הָאֱמִינוּ בְּקוֹרְאָן הִזָּה?²
7. הִנֵּה אֲנַחְנוּ עֹשִׂינוּ אֶת כָּל אֲשֶׁר עַל הָאָרֶץ כְּקִשׁוּט לָהּ, לְמַעַן נִסּוּתֶם מִי מֵהֶם מַעֲשִׂיו טוֹבִים יוֹתֵר.³
8. אֲנַחְנוּ יְכוֹלִים לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל אֲשֶׁר עָלֶיהָ עֶפְר שׁוּמִם.
9. וְהֵאֵם חֲשַׁבְתָּ כִּי אֲנֹשִׁי הַמַּעֲרָה וְאַר-רָקִים הָיוּ מֵאוֹתוֹתָיו לַפֶּלֶא? (בְּרִיאַת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ יוֹתֵר נִפְלְאָה).
10. כְּאֲשֶׁר הַנְּעָרִים מִצָּאוּ מִקְלָט בַּמַּעֲרָה, אָמְרוּ, רְבוּנוּ! רַחֵם עָלֵינוּ, וְהַדְרִיכֵנוּ אֶל הַדֶּרֶךְ הַיָּשָׁרָה.
11. וְלֵאחֶר הַפְלֵנוּ עָלֵיהֶם תִּרְדָּמָה עֲמֻקָּה בַּמַּעֲרָה שְׁנֵים רַבּוֹת,
12. וְאַחֵר כִּךְ הַעֲרָנוּ אוֹתָם מִתִּרְדָּמָתָם לְמַעַן יָדַע מִי מִשְׁנֵי הַמַּחְנוֹת יָדַע אֶת זְמַן שְׁהוּתָם בַּמַּעֲרָה.

קטע 2

13. אֲנַחְנוּ נִסְפֵּר לָךְ עַל עֵינֶיךָם בְּאֵמֶת. אָכֵן הֵם נְעָרִים אֲשֶׁר הָאֱמִינוּ בְּרְבוּנוֹם, וְאַנַּחְנוּ הוֹסַפְנוּ לָהֶם הַדֶּרֶכָה,⁴

1. ר' סורת אל-בקה 2: 116.

2. ר' סורת אנ-נחל 16: 127; סורת אש-שוערא' 26: 3; סורת אנ-נמל 27: 70; וסורת פאטר 35: 8.

3. ר' סורת הוד 11: 9.

4. ר' סורת את-תובה 9: 124; סורת מוחמד 47: 17; וסורת אל-פתח 48: 4.

14. וְחִזְקֵנוּ אֶת לְבוּשֵׁיהֶם (בְּאֶמּוּנָה), עַד שֶׁהִתְיַצְּבוּ (לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ הַכּוֹפֵר) וְאָמְרוּ, רְבוּנֵנוּ הוּא רְבוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְלֹא נִתְפַּלֵּל לְאֵל זֹולָתוֹ, כִּי אִם נִצְהִיר אַחֲרֵת יִהְיֶה זֶה שֶׁקֶר רַחוּק מִן הָאֱמֶת.
15. אֵלֶּה בְּנֵי עַמּוּנוּ אֲשֶׁר לָקְחוּ לָהֶם מְבֻלְעָדֵי אֱלִים, לוֹ הָיָה בִּיכְלָתָם לְהִבְיֹא הוֹכָחָה בְּרוּרָה לְאֻמּוֹתָם! וְמִי חוּטֵא יוֹתֵר מִזֶּה אֲשֶׁר בָּדָה כְּזָב עַל אֱלֹהֵי!
16. (וְנֹאמַר לָהֶם), כְּשֶׁתִּפְרְדּוּ מֵהֶם (בְּנֵי עַמְכֶם הַכּוֹפְרִים) וְאֵת אֲשֶׁר יַעֲבֹדוּ זֹלָת אֱלֹהֵי, מִצְאוּ מִקְלֵט בְּמַעְרָה, וְאִזּוּ יִפְרֹשׁ עֲלֵיכֶם רְבוּנְכֶם אֶת רַחֲמָיו, וְיִסְפֹּק אֶת כָּל צָרְכֵיכֶם.
17. (וְאַחֲרֵי שֶׁעָשׂוּ זֹאת), כָּל הָיִית לְרֹאוֹת שֶׁהַשֶּׁמֶשׁ בַּעֲלוּתָהּ הִיָּתָה פּוֹנָה מִן הַמַּעְרָה יְמִינָה, וּבִשְׁקִיעָתָהּ הִיָּתָה פּוֹנָה שְׂמָאלָהּ, וְאֵת הַנְּעָרִים שׁוֹכְבִים בְּכַרְצָה בְּתוֹךְ הַמַּעְרָה. זֶהוּ אוֹת מֵאוֹתוֹת אֱלֹהֵי. מִי שֶׁאֱלֹהֵי מְדֻרִיךְ הוּא מְדֻרִיךְ, וְמִי שֶׁיִּתְעָה, לֹא תִמָּצֵא לוֹ מְגוֹ וּמְדֻרִיךְ.
- קטע 3**
18. אֵתָה חוֹשֵׁב כִּי עָרִים הֵם, אֵךְ הֵם רְדוּמִים. וְאַנְחֵנוּ הֵיינוּ מִהַפְּכִים אוֹתָם פֶּעַם לְצַד יָמִין וּפֶעַם לְצַד שְׂמָאל, וְכָלכֶם פּוֹשֵׁט אֶת רִגְלָיו בְּמַפְתָּן. לוֹ רֵאִית אוֹתָם הֵייִת נֹס מֵהֶם בְּבִהָלָה וּפַחַד.
19. לְאַחַר זְמַן מָה הִעֲרָנוּ אוֹתָם כְּדִי שֶׁיִּבְרְרוּ בִּינֵיהֶם אֶת זְמַן שְׁהוֹתָם בְּמַעְרָה. אָמַר הָאֶחָד, כְּמָה זְמַן עָבַר עֲלֵיכֶם כָּאֵן? אָמְרוּ, שְׁהֵינוּ רַק יוֹם אֶחָד אוֹ מִקְצַת הַיּוֹם. אָמְרוּ אַחֲרֵים, רְבוּנְכֶם יוֹדֵעַ יוֹתֵר טוֹב מִכֶּם כְּמָה זְמַן שֶׁהֵיְתָם. שְׁלַחוּ אֶחָד מִכֶּם עִם מַטְבְּעוֹת הַכֶּסֶף אֶל הָעִיר שֶׁיִּבְחַר לָכֶם אֶת הַמְּזוֹן (וְהָאֶכֶל) הַטְּהוֹר בְּיוֹתֵר אֲשֶׁר בָּהּ וְיָבִיא לָכֶם פְּרִנְסָה מִמֶּנּוּ, אֵךְ עָלִיו לְהִתְנַהֵג בְּזִהְרֵירוֹת שְׁלֹא יִרְגִּישׁוּ בָכֶם,
20. אִם יָגִלוּ אֶתְכֶם יִרְגְּמוּ אֶתְכֶם בְּאֲבָנִים, אוֹ יַחֲזִירוּ אֶתְכֶם לְאֻמוֹנְתָם, אִזּוּ לְעוֹלָם לֹא תִצְלִיחוּ.
21. כְּמוֹ כֵּן נִתְּנוּ לְאֻנָּשִׁים לְמַצֵּא אוֹתָם, לְמַעַן יִדְּעוּ כִּי הִבְטַחְתָּ אֱלֹהֵי אֱמֶת, וּשְׁעַת הַדִּין אֵין סֶפֶק בָּהּ. הָאֻנָּשִׁים (בְּעִיר) נִחְלָקוּ בְּעֵינֵינִם וְאָמְרוּ, בְּנוּ עֲלֵיהֶם בְּנִין, רְבוּנָם יוֹדֵעַ מִי הֵם, אֵךְ אֵלֶּה שֶׁבִּידָם הִתְחַלְטָה אִמְרוּ, נַעֲשֶׂה לָנוּ עֲלֵיהֶם מִסְגָּד.
22. וַיֵּשׁ כְּאֵלֶּה שִׁיאֲמְרוּ, הֵיוּ שְׁלוּשָׁה וְהִרְבִּיעִי הָיָה כָּלכֶם. וַיֵּשׁ אַחֲרֵים שֶׁאָמְרוּ, הֵיוּ חֲמִשָּׁה וְהִשְׁעִי הָיָה כָּלכֶם. כָּל אֵלֶּה נְחוּשִׁים בְּעֵלְמָא. וְאַחֲרֵים אָמְרוּ, הֵיוּ שִׁבְעָה וְהִשְׁמִינִי הָיָה כָּלכֶם. אָמַר, רְבוּנִי יוֹדֵעַ אֶת מִסְפָּרָם, וְרַק מַעֲטִים יוֹדְעִים אֶת מִסְפָּרָם הַנִּכּוֹן. לָכֵן אֵל תִּתְנוּכֶם בְּעֵינֵינִם אֲלֹא בְּאֶפֶן גְּלוּי וּבְרוּר, וְאַל תִּשְׁאֹל אִישׁ אֶת דַּעְתּוֹ עֲלֵיהֶם.

קטע 4

23. אל תאמר לדבר, הנני עושה זאת מחר,
 24. (אלא אם תוסיף), אם ירצה אלה. וזכר את רבונך אם תשכח. ואמר,
 אולי ידריך אותי רבוני לתשובה הקרובה יותר לאמת.
 25. והם נשערו במערתם שלוש מאות שנה נוסף תשע.
 26. אמר, אלה יודע כמה זמן שהו במערה. כי לו תעלומות השמים והארץ,
 ואין שומע ורואה כמוהו. להם אין מגן וזולתו, והוא לא ישתף אף אחד
 בשלטונו.
 27. וקרא מה השירה לך מספר רבונך (הקוראן), דבריו לעולם לא ישתנו, ולא
 תמצא מבלעדיו מעוז.
 28. שב בסבלנות עם אלה הקוראים ומתפללים אל רבונם, בקר וערב
 בבקשם את פניו, ואל תשא עיניך אל אשר מעבר להם (אל הכופרים
 העשירים) כדי להנות מטובות חיי העולם הזה,¹ ואל תשמע לאיש אשר
 השמטנו את זכרנו מלבנו, והוא רדף אחרי תאנתו וכלו הפקרות.
 29. אמר, האמת היא מרבונכם. לכן הרוצה בה יאמין והרוצה יכפר.² אנחנו
 הכנו לכופרים אש אשר החומה שלה עוטה אותם. ואם יבקשו מים
 לשתות, יושקו רק מים לוהטים בזית מרתח צולה את הפנים. כמה רע
 הוא המשקה, וכמה רע הוא מקום מנוחתם.
 30. את אלה שהאמינו ועשו את הטוב, לא נקפח את גמולם של אלה שעשו
 טוב.
 31. כי להם מיעדים גני עדן, ונהרות זורמים מתחתם, והם יהיו מקשטים
 בצמידי זהב, ולבושים בגדים ירקמים ממשי וקטיפה, וישובים על ספות
 מגבהות. כמה טוב הוא השכר וכמה טוב הוא מקום מנוחתם.³

קטע 5

32. משל להם משל: שני אנשים⁴ אשר לאחד מהם (הכופר) נתנו שני גני
 ענבים, ועצי תמר סביב להם, והצמחנו כל מיני זרעים ביניהם,

1. ר' סורת טא. הא 20 : 131.

2. המובן מן הפסוק הוא התראה.

3. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 65 - 66, ופ' 75 - 76.

4. שני אנשים: אחד מהם מאמין והשני אינו מאמין. אללה נתן לכופר מהם שני גנים כדי להעמיד אותו במבחן.

33. כָּל אֶחָד מִשְׁנֵי הַגָּנִים נָתַן אֶכְלוּ וְלֹא חָסַר דְּבַר מִמֶּנּוּ, וְהִבְקַעְנוּ בֵּינֵיהֶם נָהָר,
34. וְהָיָה לוֹ פָּרִי רֶב, וְהוּא אָמַר לְרַעְהוּ בִּיהִירוֹת, יֵשׁ לִי רְכוּשׁ וְעוֹזָרִים יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר לָךְ,
35. וְנִכְנַס אֶל גִּנָּתוֹ, חוּטֵא לְנַפְשׁוֹ (בְּכוֹפְרוֹ אֶת חֲסָדֵי רַבּוֹנוֹ), וְאָמַר, אֵינִי סָבוּר שֶׁהִגָּנָה הַזֶּה תַּחֲרֹב אֵי פַעַם,
36. וְאֵין אֲנִי חוֹשֵׁשׁ לְשַׁעַת הַדִּין שֶׁתְּבוֹא, אֲךָ אִם אוֹחֲזֵר אֶל רַבּוֹנִי אֲמַצָּא לִי שֵׁם מְקוֹם עוֹד יוֹתֵר טוֹב מִזֶּה.¹
37. אוּלַם רַעְהוּ אָמַר לוֹ, הַכּוֹפֵר אֶתְּהָ בְּאֲשֶׁר בָּרָא אוֹתְךָ מַעֲכָר, וְאִזּוּ מִטְפָּה, וְאִזּוּ עָשָׂה אוֹתְךָ לְאִישׁ?²
38. וְאֲשֶׁר לִי, אֱלֹלָה הוּא רַבּוֹנִי, וְלֹא אֲשַׁתַּף לְרַבּוֹנִי אֶחָד.
39. וְלוֹ בְּהִכְנָסְךָ אֶל גִּנָּךְ אֲמַרְתָּ, אֶת אֲשֶׁר יִרְצֶה אֱלֹלָה יִהְיֶה, אֵין עוֹ אֱלֹלָה בְּאֱלֹלָה? אִם אֶתְּהָ רוֹאֶה אוֹתִי שְׁנֵשׁ לִי פָחוֹת עֶשֶׂר וְיִלְדִים מִמֶּךָ,
40. יִתְכוּ וְיִתְּנוּ לִי רַבּוֹנִי גִנָּה יוֹתֵר טוֹבָה מִגִּנָּתְךָ, וְעַל גִּנָּתְךָ יִשְׁלַח עֶנֶשׁ (אֵשׁ) מִן הַשָּׁמַיִם וְיִתְהַפֵּךְ לְאֵדָמָה שְׁמָמָה,
41. אוֹ יִגְרֹם שְׁמִימִיָּה יִשְׁקַעוּ בְּאֵדָמָה וְלֹא תוּכַל לְמַצְאֵם.³
42. וְקָרָה שְׁפָרְיוֹ הַשָּׁמַד, וְהִחַל סוֹפֵק אֶת כַּפְּיוֹ עַל כָּל אֲשֶׁר הוֹצִיא עַל גִּנָּתוֹ שֶׁהִפְכָּה לְשָׁמָמָה. וְאָמַר, הֲלוֹאִי וְלֹא שֶׁתִּפְתִּי מִיִּשְׁהוּ עִם רַבּוֹנִי.
43. לֹא הָיָה מִי שֶׁיַּעֲזֹר לוֹ מִפְּנֵי אֱלֹלָה, וְהוּא נִשְׁאָר מִחֲסַר מִגּוֹ וְעֲזָרָה.
44. בְּמַצָּב כָּזֶה, אֱלֹלָה אֲשֶׁר הוּא הָאֱמֶת, הוּא הַשּׁוֹלֵט, הוּא הַטוֹב בְּגוֹמְלִים וְהַעוֹזֵר הַחֲזָק בְּיוֹתֵר.

קטע 6

45. וּמִשָּׁל לָהֶם מִשָּׁל עַל חֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, שֶׁהֵם כְּמִים אֲשֶׁר הוֹרְדֵנוּ מִן הַשָּׁמַיִם, כְּתוּצָאָה הַצָּמַח שֶׁל הָאָרֶץ צָמַח וְהָיָה יֶרֶק, אֲךָ מִיָּד הוּא מְתִיבֵשׁ וְהָרוּחַ מִפְּזָרֵת אוֹתוֹ לְכָל הָרוּחוֹת. אֱלֹלָה יָכַל לַעֲשׂוֹת כָּל דְּבָר.⁴
46. הָרְכוּשׁ וְהַבָּנִים הֵם תִּפְאָרֶת הָעוֹלָם הַזֶּה,⁵ אֲךָ הַמַּעֲשִׂים הַטוֹבִים נִשְׁאָרִים קִנְיָמִים וְעוֹמְדִים, שֶׁכֶּרֶם רַב יוֹתֵר אֲצֵל רַבּוֹנֵךְ וְתִקְוָתְךָ גְּדוֹלָה יוֹתֵר.

1. ר' סורת מרים 19 : 77 ; וסורת פוצלת 41 : 50.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 28.

3. ר' סורת אל-מולכ 67 : 30.

4. ר' סורת ינוס 10 : 24 ; סורת אז-זומר 39 : 21 ; וסורת אל-חדיד 57 : 20.

5. ר' סורת אאל עמרואן 3 : 14 ; וסורת אל-אנפאל 8 : 28.

47. בַּיּוֹם (הַדִּין) נִצְתִּיק אֶת הַהָרִים מִמְּקוֹמָם, וְתִרְאֶה אֶת הָאָרֶץ חֲשׁוּפָה,¹ אִזְּנֶה וְאֶסֶף אוֹתָם וְלֹא נִשְׁאִיר מֵהֶם אֶחָד.
48. וְהֵם יַעֲמְדוּ בִּפְנֵי רְבוּנְךָ שׁוֹרוֹת שׁוֹרוֹת, לֵאמֹר, הִנֵּה בָאתֶם אֵלֵינוּ כְּאִשָּׁר בָּרָאנוּ אֶתְכֶם בַּפֶּעַם הָרִאשׁוֹנָה (עֲרוּמִּים),² אָכֹן אַתֶּם חֲשֻׁבֶתֶם, כִּי לֹא קִבַּעְנוּ לָכֶם מוֹעֵד (לְהַחְיוֹתְכֶם לַחֲשׁוֹן).
49. וּפְנִקֶס רְשׁוּם הַמַּעֲשִׂים שֶׁל כָּל אָדָם נָתַן לוֹ,³ וְאִזְּנֶה תִרְאֶה אֶת הַכּוֹפְרִים חֲרָדִים מִמָּה שֶׁרְשׁוּם בּוֹ, אוֹמְרִים, אוֹי לָנוּ! מִה לוֹ לִפְנִקֶס הַרְשׁוּם הַזֶּה אֵינוּ מַעֲלִים אוֹ מְזַנִּיחַ דְּבַר קָטָן אוֹ גָּדוֹל בְּלִי לְרֹשֶׁם אוֹתוֹ! וּמַצְאוּ אֶת מַעֲשֵׂיהֶם לִפְנֵיהֶם,⁴ וְרְבוּנְךָ לֹא יַעֲשֶׂק אֶף אֶחָד.⁵

קטע 7

50. וְכְאִשָּׁר אִמְרָנוּ לַמַּלְאָכִים, סִגְדוּ לְאָדָם, וְהֵם סִגְדוּ, וְרַק אֲבֵלִיס⁶ הָיָה מִן הַגִּ'ן, לֹא צִית לְצוֹ רְבוּנוֹ. הִתְקַחוּ אוֹתוֹ וְאֶת צֶאֱצָאָיו לְמַגְנִים לְמִינֵיהֶם לָכֶם מִבְּלַעַדִּי! בְּעוֹדֶם אוֹיְבִים לָכֶם? אָכֹן, תְּמוּרָה רָעָה הִיא לְכּוֹפְרִים.
51. אֲנִי לֹא הִרְאִיתִי לָהֶם אֶת בְּרִיאת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְלֹא אֶת בְּרִיאתָם הֵם, וְלֹא הִיִּיתִי לֹקַח אֶת הַמַּתְעִים לִהְיוֹת לִי כְּעוֹזְרִים.
52. וּבַיּוֹם (יוֹם הַדִּין) יֹאמֶר (אֲלֵלָה לְכּוֹפְרִים), קִרְאוּ אֶת שְׁתֵּפִי אֲשֶׁר טַעַנְתֶּם כִּי שְׁתֵּפִי הֵם. וְיִקְרְאוּ אֵלֵיהֶם, אֵד הֵם לֹא יַעֲנוּ לָהֶם. וְאֶנְחֲנוּ נָשִׁים מְחַצֶּה בֵּינֵיהֶם.⁷
53. הַכּוֹפְרִים יִרְאוּ אֶת הָאֵשׁ וְיִחַשְׁבוּ שֶׁהֵם עוֹמְדִים לְבִטָּח לִפְלֵ אֵל תּוֹכָה, וְלֹא יִמָּצְאוּ מִפְּלֹט מִמֶּנָּה.

קטע 8

54. בְּקוֹרְאָן זֶה הִבֵּאנוּ לְבָנֵי הָאָדָם מְשָׁלִים שׁוֹנִים. אֲמַנֶּם הָאָדָם חוֹלֵק עַל כָּל דְּבַר.
55. וּמִה שֶׁמֵּנַע מִבְּנֵי אָדָם לְהֵאמִין כְּשֶׁבָּאָה אֵלֵיהֶם הַהַדְרָכָה, וְלִשְׁאֹל אֶת סְלִיחוֹת רְבוּנָם, אֲלֵא הַתְּנַגְדוֹתֶם לְנִבְיָא וּבִקְשֵׁתֶם שִׁיקְרָה לָהֶם אֶת אֲשֶׁר קָרָה לְקַדְמוֹנִים מִן הָעֵנֶשׁ, אוֹ שִׁבּוּא עֲלֵיהֶם עֲנֶשֶׁם מִיָּד.⁸

1. ר' סורת טא. הא 20 : 105 - 107 ; סורת אנ-נמל 27 : 88 ; וסורת אט-טור 52 : 9 - 10 .
 2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 94 .
 3. ר' סורת אז-זומר 39 : 69 .
 4. ר' סורת אאל עמראן 3 : 30 ; סורת אל-קיאמה 75 : 13 ; וסורת אט-טארק 86 : 9 .
 5. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 40 ; סורת אל-אנביא' 21 : 47 ; וסורת לוקמאן 31 : 16 .
 6. ר' סורת אל-בקר 2 : 34 .
 7. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 94 ; סורת מרים 19 : 81 ; וסורת אל-קצצ 28 : 64 .
 8. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 32 ; סורת אל-אסרא' 17 : 92 ; וסורת אש-שוערא' 26 : 187 .

56. איננו שולחים את השליחים אלא כמבשרים וכמזהירים, אך הכופרים רוצים לבטל את האמת בטענות שוא, ואת אותותי ואזהרות שהזהרו בהן שמים ללעג.
57. ומי חוטא יותר מזה אשר אם יזכירו לו את אותות רבונו, יפנה להם ערף וישכח את אשר עשו ידיו זה כבר? אנחנו אטמנו את לבותיהם לכן לא הבינו אותו (הקוראן), וגם הכבדנו את אֱזִיזָהּם, ולכן אם תזמין אותם ללכת בדרך הישרה לא יזכרו לעולם.
58. אך רבונך הסולח ובעל הרחמים, לו רצה לעשותם אתראים למעשיהם היה ממחר להענישם, ואולם להם מועד ולא יוכלו למצא מפלט ממנו.¹
59. ואלה הערים השמדנו כאשר כפרו, ולהשמדתן קבענו מועד.
- קטע 9**
60. וכאשר אמר מוסא לנעריו, לא אפסיק בדרךי עד שאגיע אל מפגש שני הימים, גם אם תמשך דרכי זמן רב,
61. וכאשר הגיעו למקום מפגש שני הימים, הם שכחו את הדג אשר הביאו אתם (לפרנסתם), והוא עשה דרכו אל הים והתחמק מהם,
62. וכאשר עברו שניהם מן המקום המסוים, אמר מוסא לנעריו, הבא לנו את ארוחתנו, כי מאוד התעייפנו מן המסע הזה,
63. אמר (הנער), האם אתה זוכר, כאשר נחנו ליד הסלע, שכחתי את הדג, משום שהשטן גרם שלא אֶזְכְּרוּהוּ, והוא עשה דרכו אל הים בארץ פלא.
64. ואמר (מוסא), זה מה שרצינו, ושבנו על עקבותיהם בדרך אשר באו בה.
65. אז מצאו עבד מעבדינו, שהעניקנו לו רחמים מאתנו ולמדנו אותו דעת מקרבנו.
66. אמר לו מוסא, האוכל להצטרף אליך למען תלמדני בינה מאשר למדת?
67. אמר האיש, לא תוכל לסבל להיות בחברתי.
68. ואיך תסבל את מה שאין לך בו ידיעה?
69. ואמר מוסא, תמצאני אם ירצה אלה בעל סבלנות, ואני מוכן לצית לכל פקדוֹתֶיךָ.
70. אמר האיש, אם תלנה אותי אל תשאֵלֵנִי דבר, לפני שאני בעצמי אמר לך עליו.

קטע 10

71. וַיֵּצְאוּ לְדֶרֶךְם עַד שְׁעָלוֹ לְסַפִּינָה, וְהָעֶבֶד שֶׁל אֱלֹהָ נָקַב בָּהּ חוּר. אָמַר (מוֹסָא), הַנִּקְבֶּת בָּהּ חוּר לְמַעַן תִּטְבִּיעַ אֶת נוֹסְעֶיהָ? כָּבֵר עֲשִׂיתָ מַעֲשֵׂה לֹא מִקְבֵּל.
72. אָמַר (הָעֶבֶד שֶׁל אֱלֹהָ), הֲאִם לֹא אָמַרְתִּי שֶׁלֹּא תִהְיֶה לָּךְ סִבְלָנוּת אִתִּי?
73. אָמַר (מוֹסָא), אֵל תִּגְנֶה אוֹתִי עַל אֲשֶׁר שִׁכַּחְתִּי זֹאת, וְאֵל תִּקְשֶׁה עָלִי.
74. וְהַמְשִׁיכוּ בְּדֶרֶךְם עַד שִׁפְגְּשׁוּ עֲלֵם, וְהוּא הָרַג אוֹתוֹ. אָמַר (מוֹסָא), הֲאִם הָרַגְתָּ נֶפֶשׁ זָכָה עַל אֵף שֶׁהִיא חֹפָה מִפְּשָׁעִי, כָּבֵר עֲשִׂיתָ מַעֲשֵׂה נוֹרָא וְאִים.

חלק 16

75. אָמַר (הָעֶבֶד שֶׁל אֱלֹהָ), הֲאִם לֹא אָמַרְתִּי שֶׁלֹּא תִהְיֶה לָּךְ סִבְלָנוּת אִתִּי?
76. אָמַר (מוֹסָא), אִם שׁוֹב אוֹסִיף לְשָׂאֵל אוֹתָךְ עַל דָּבָר, אֵתָּה צוֹדֵק אִם לֹא תִתֵּן לִי לְהוֹסִיף לְלוֹוֹתָךְ,
77. וְהַמְשִׁיכוּ בְּדֶרֶךְם וְהִגִּיעוּ אֶל כְּפָר, וּבִקְשׁוּ אֲכָל מֵאֲנָשִׁיהָ, אוֹלָם הִם סָרְבוּ לְאַרְחָם. אִזּוּ מֵצְאוּ בּוֹ גֹּדֵר שְׁעוֹמְדַת לְהִתְמוּטֵט, וְהוּא (הָעֶבֶד שֶׁל אֱלֹהָ) הָקִים וְתָקַן אוֹתָהּ. אָמַר (מוֹסָא), לֹא רָצִיתִי, לְקַחַת שָׂכָר עַל כֶּךָ.
78. אָמַר (הָעֶבֶד שֶׁל אֱלֹהָ), הִגִּיעָה שְׁעַת הַפְּרָדָה בֵּינִי לְבִינְךָ. וְעַתָּה אֲבָאָר לָּךְ אֶת פֶּשֶׁר הַמַּעֲשִׂים אֲשֶׁר לֹא יָכַלְתָּ לְסַבֵּל אוֹתָם.
79. בְּאֲשֶׁר לְסַפִּינָה, הִיָּתָה שְׂיָכָת לְמַסְכָּנִים עוֹבְדֵי יָם, וְרָצִיתִי לְחַבֵּל בָּהּ, כִּי הָיָה לְפָנֶיהֶם מִלֶּךְ הַשּׁוֹדָד כָּל סַפִּינָה בְּמַצָּב טוֹב.
80. וּבְאֲשֶׁר לְעֹלָם שְׁהִרְגָתִי, הוֹרִיו הִיוּ מֵאֲמִינִים, וְחִשְׁשָׁנוּ (אִם לֹא נִהְרַג אוֹתוֹ) שְׂיָכָפָה עֲלֵיהֶם תַּעֲנִיָּה וּכְפִירָה,
81. וְרָצִינוּ כִּי יִתֵּן לָהֶם רְבוּנִם בְּמִקְוֵמוֹ בּוֹ זִכָּאִי וְטָהוֹר יוֹתֵר מִמֶּנּוּ.
82. וּבְאֲשֶׁר לְגֹדֵר שְׂתִקְנָתִי, בְּעֲלִיָּהּ הִם שְׁנֵי נַעֲרִים יְתוּמִים מִבְּנֵי הַכְּפָר, וְתַחְתֶּיהָ טָמוֹן אוֹצָר הַשֵּׁנִיד לָהֶם, וְאַבְיָהֶם הִנֵּה אִישׁ יִשְׂרָאֵל, עַל כֵּן רָצָה רְבוּנוֹךְ כִּי הָאוֹצָר יִהְיֶה שְׁמוֹר לְנַעֲרִים שְׂיוֹצִיאֻהוּ כְּאֲשֶׁר יִתְבַּגְּרוּ בְּרַחֲמָנוּת מְרֻבּוּנְךָ. לֹא עֲשִׂיתִי כָּל זֹאת עַל דַּעַת עֲצָמִי, זֶהוּ פְּרוּשׁ הַמַּעֲשִׂים שֶׁלֹּא יָכַלְתָּ לְסַבֵּל אוֹתָם.

קטע 11

83. יִשְׁאַלְוּ אוֹתָךְ עַל ד'וֹ אֵל-קֶרְנִין. אָמַר, אֲנִי אֶסְפֵּר לָכֶם דְּבָרִים עָלָיו.
84. אֲכֹן אֲנַחְנוּ חִזְקָנוּ אוֹתוֹ וּפְתַחְנוּ בְּפָנָיו שְׂבִילִים רַבִּים לְכָל קְצוּוֹת הָעוֹלָם,

85. והוא יצא לדָרֶךְ.

86. (פָּנָה מַעֲרָבָה), וְכַאֲשֶׁר הִגִּיעַ אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר בּוֹ כְּנִרְאָה שׁוֹקֶעֶת הַשָּׁמַשׁ, וְרָאָה אוֹתָהּ שׁוֹקֶעֶת אֶצֶל מַעַיִן מִים וּבֶחַץ שָׁחַר, וּמִצָּא שָׁם אִמָּה (שְׂאִינָה עוֹבְדַת אֱלֹהָ וְהַשְׁתַּלֵּט עָלֶיהָ). אָמְרָנוּ, הוּא ד'וֹ אֶל-קֶרְנֵינוּ! הִבְרָרָה בִּידָד לְהַעֲנִישָׁם בְּגִלְל כְּפִירָתָם בְּאֱלֹהָ אוֹ לְהַתִּיחֵס אֲלֵיהֶם בְּעֲדִינּוֹת.

87. הוּא אָמַר, כָּל הַכּוֹפֵר וְהַחוּטָא יַעֲנִישׁ אוֹתוֹ בְּחַיִּים, וְאַחַר יוֹחִזֵר אֶל רַבּוֹנוֹ, וְהוּא גַם יַעֲנִישׁ אוֹתוֹ עֲנֵשׁ נוֹרָא,

88. וְאָמְנָם מִי שְׂמָאֲמִין וְעוֹשֶׂה טוֹב מִגִּיעַ לוֹ שָׁכָר טוֹב וְנִתְיַחֵס אֵלָיו בְּהִגִּינוֹת.

89. וּלְאַחַר כֵּךְ הוּא הִלֵּךְ בְּעַקְבוֹת שְׁבִיל אַחַר (פָּנָה מִזְרָחָה),

90. עַד שֶׁהִגִּיעַ לַמָּקוֹם זְרִיחַת הַשָּׁמֶשׁ, וּמִצָּא אוֹתָהּ זּוֹרַחַת עַל אִמָּה אֲשֶׁר לֹא נָתַנוּ לָהֶם מִסְתוֹר מִפְּנֵי הַשָּׁמֶשׁ,

91. וְכִבֵּר יַדְעֵנוּ אֵת כָּל סוּדוֹתָיו וּמַעֲשָׂיו.

92. וְאַחַר כֵּךְ הוּא הִלֵּךְ בְּעַקְבוֹת שְׁבִיל אַחַר (אֲשֶׁר הִרְאִינוּ לוֹ),

93. עַד שֶׁהִגִּיעַ אֶל מָקוֹם בֵּין שְׁנֵי רִכְסֵי הָרִים, וּמִצָּא שָׁם בְּנֵי עַם שְׂכַמְעֻט לֹא מְבִינִים שָׁפָה אַחֲרֵת מִלְּבַד שִׁפְתָם,

94. וְהֵם אָמְרוּ, הוּא ד'וֹ אֶל-קֶרְנֵנוּ! בְּנֵי גּוֹג וּמִגּוֹג מְרַבִּים שְׁחִיתוֹת בְּאַרְץ. הֵאֵם תִּסְכִּים שְׁנִשְׁלֵם לָךְ שָׁכָר לְמַעַן תִּבְנֶה גֹדֶר בֵּינֵינוּ לְבֵינָם?

95. הוּא אָמַר, מַה שְׂרַבּוּנֵי הָעֵנִיק לִי מִחִכּוֹם וְהַמְקִנָה טוֹב יוֹתֵר מִמָּה שְׂאֵתָם עוֹמְדִים לְשֵׁלֶם לִי. לָכֵן עֲזְרוּ לִי בַּעֲצֵם יַדְכֶם, וְאַקִּים גֹּדֶר בֵּינֵיכֶם לְבֵינָם.

96. הִבִּיאוּ לִי גוֹשֵׁי בְרָזֶל, וְכַאֲשֶׁר מְלֹא אֶת רִכְסֵי הָהָרִים, אָמַר, נִפְחוּ! וְכַאֲשֶׁר לָהֵט הַבְּרָזֶל כָּאֵשׁ, אָמַר, הִבִּיאוּ לִי נְחֹשֶׁת מִתְּכַת לְשִׁפּוֹד עָלָיו,

97. אֲזִי לֹא יִכְלוּ לַעֲלוֹת עַל (הַגֹּדֶר) אוֹ לְנַקְבָּהּ.

98. אָמַר, (הַגֹּדֶר הַזֶּה) הִיא רַחֲמָנוֹת מְרַבּוּנִי, וְאוֹלָם כָּאֲשֶׁר תִּתְקַזֵּם הַבְּטַחַת רַבּוּנִי (בְּצִאֲתָם), אֲזִי יְפוֹרֵר רַבּוּנִי אֶת הַגֹּדֶר, הֵן הַבְּטַחַת רַבּוּנִי אֲמַת הִיא.

99. בְּיוֹם הַהוּא נִנִּיחַ לָהֶם (גּוֹג וּמִגּוֹג וּבְנֵי אָדָם אַחֲרִים) לְהַסְתַּעַר זֶה עַל זֶה כְּמוֹ גְּלִי הַיָּם, וְיִתְקַע בְּשׁוֹפָר, וְנִנְאָסָף אֶת כָּלָם יַחֲדוֹ לַדִּין.

100. בְּיוֹם הַהוּא נַעֲרֹךְ אֶת גִּיהֶלֶם בְּפָנֵי הַכּוֹפְרִים,

101. אֲשֶׁר הָיוּ כְּעוֹרִים וְלֹא רָאוּ אֶת אוֹתוֹת זְכָרִי, וְלֹא יִכְלוּ לִשְׁמַע אֶת הַקְּרִיאָה לְאַמּוֹנָה.

קטע 12

102. הִתְחַשְׁבוּ הַכּוֹפְרִים כִּי יִקְחוּ לָהֶם אֶת עוֹבְדֵי זֹלָתִי לְמַגְנִים? אֲנַחְנוּ הַכֵּנוּ אֶת גִּיהֵנָם לַכּוֹפְרִים כַּמְקוֹם מְרֻבָּץ.
103. אָמַר, הַאֲגִיד לָכֶם מִי הֵם אֱלֹה אֲשֶׁר יִלְדֵךְ כָּל עַמָּלָם לְאַבְדּוֹן?
104. אֱלֹה הֵם אֲשֶׁר מֵאֲמַצִּיהֶם בְּעוֹלָם הָיָה יְהוָה לְשׂוֹא, אֲפֹלוּ שֶׁהֵם חוֹשְׁבִים כִּי הֵם יִיטִיבוּ לַעֲשׂוֹת,
105. וְהֵם הַכּוֹפְרִים בְּאוֹתוֹת רְבוֹנָם וּבַפְּגִישָׁה עִמּוֹ, מַעֲשִׂיהֶם הֵם בְּטָלִים, וּבִיּוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּתִים לֹא נִיחָס לָהֶם כָּל מִשְׁקָל.
106. זֶה עֲנֶשֶׁם, גִּיהֵנָם, בְּאֲשֶׁר כָּפְרוּ, וְשָׁמוּ אֶת אוֹתוֹתַי וְאֶת שְׁלִיחִי לְלַעַג.
107. אַךְ הַמֵּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטוֹב בְּגֵן עֵדֶן¹ אֲשֶׁר יְהוָה מְקוֹם מְנוּחָתָם,
108. וּבוּ יִשְׁאַרוּ לְנֶצַח וְלֹא יִבְקָשׁוּ תַּחֲלִיף.
109. אָמַר, אֱלֹה הָיָה הַיָּם דָּיו (לְכַתֵּב) דְּבַרִּי רְבוֹנִי, כִּי אֲזִי הָיִם אֲזַל בְּטָרָם יֶאֱזְלוּ דְּבַרִּי רְבוֹנִי, וְלוֹ גַם הִבֵּאֵנוּ עוֹד יָמִים כְּמוֹהוּ (כְּדָיו).
110. אָמַר, אֲנִי רַק בֶּן אָדָם כְּמוֹתְכֶם, אֲלֹא שֶׁהִשְׁרָה אֵלִי, שֶׁהָאֱלֹה שָׁלַכְם הוּא אֱלֹה אֶחָד, וְלָכֵן כָּל הַמִּבְקֵשׁ פְּגִישָׁה עִם רְבוֹנוֹ, חִזְבַּ לַעֲשׂוֹת אֶת הַטוֹב וְלַעֲבֹד אֶת רְבוֹנוֹ בְּלֹא לְצַרְף לוֹ כָּל שִׁתְף.

19

סִוְרַת מְרִיָם מְרִיָם

סורה זו קיבלה את שמה «מְרִיָם, מְרִיָם» מן הספור
המענין של מְרִיָם בנת עמראן מלפני שנולדה עד היום
שהיא בעצמה הולידה בן בלי אב ברצונו של אלה. ר'
הפסוקים 16 - 36. מענין מאוד לקרוא את הפסוקים
האלה.

הורדה במכה אחרי סורת פאטר 35, ופסוקיה תשעים
ושמונה. קיבלה את שמה «מְרִיָם» מפסוק ששה-עשר.

סורת מרים 19

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמֹן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. כ. ה. י. ע. צ.¹
2. זְהוּ זָכָר רַחֲמֵי רַבּוֹנְךָ לַעֲבֹדוֹ זָכְרָא,²
3. כַּאֲשֶׁר קָרָא אֶל רַבּוֹנוֹ בְּצִנְעָה,
4. וְהוּא אָמַר, רַבּוֹנִי! כִּכְר נַחֲלָשׁוֹ עֲצֻמוֹתִי (כּוֹחִי אֲזַל), וְרֹאשִׁי הִלְבִּין מְשִׁיבָה, וּמַעוֹלָם לֹא הִתְאֻכְזַבְתִּי מִפְּנוֹתַי אֵלַיִךְ,
5. וְיָרָא אֲנִי מִפְּנֵי הַקְּרוֹבִים אֵלֶּה שְׁיִירְשׁוּ אוֹתִי אַחֲרִי, (שְׁלֵא יַעֲבֹדוּ אוֹתְךָ כְּרָאוּי), כִּי אֲשֶׁתִּי עֲקָרָה. עַל כֵּן הֶעֱנַק לִי מִלְפָּנֶיךָ (בֶּן) יוֹרֵשׁ,
6. אֲשֶׁר יִירֶשׁ אוֹתִי וְאֶת בֵּית יַעֲקֹב (יַעֲקֹב) (יִירֶשׁ הַנְּבוּאָה). וַעֲשֵׂה אוֹתוֹ רַבּוֹנִי מִקָּבֵל (אֵלַיִךְ וְאֶל עֲבָדֶיךָ!)
7. (רַבּוֹנוֹ אָמַר לוֹ), הוּא זָכְרָא! הִנֵּה אֶנְחֲנוּ מִבְּשָׂרִים לְךָ בֶּבֶן, וְיִהְיֶה שְׁמוֹ, יַחֲיָא (יוֹחָנָן), שְׁלֵא הָיָה לוֹ דּוֹמָה מִלְפָּנִים.³
8. וְהוּא אָמַר, רַבּוֹנִי! אֵיךְ יִהְיֶה לִי בֶן וְאֲשֶׁתִּי עֲקָרָה, וְאֲנִי בָּאֲתִי בְּיָמִים?⁴
9. וְנֶאֱמַר לוֹ, כֹּה אָמַר רַבּוֹנְךָ, זֶה קָל מְאוֹד לִי. וּכְכֹר בְּרֵאֲתֶיךָ מִלְפָּנִים, בְּהִיוֹתְךָ לֹא כְּלוּם.⁵
10. אָמַר (זָכְרָא), רַבּוֹנִי! עֲשֵׂה לִי אוֹת (שְׁאֲשֶׁתִּי תִכְנַס לְהַרְיוֹן), וְיֹאמַר, הָאוֹת שְׁלֶךְ יִהְיֶה שְׁלֵא תִדְבֹּר אֶל הָאֲנָשִׁים שְׁלוֹשָׁה לַיְלֹת רְצוּפִים בְּהִיוֹתְךָ בְּרִיא.⁶
11. אֲזִי יֵצֵא מִבֵּית תַּפְּלָתוֹ אֶל בְּנֵי עַמּוֹ וְאוֹתֵת לָהֶם לְשַׁבַּח אֶת אֱלֹהָ בְּקֹר וְעֲרַב.
12. הוּא יַחֲיָא! לְמַד הַסֵּפֶר⁷ בְּרָצִינוּת. וְהֶעֱנֵקְנוּ לוֹ מִיִּלְדוּתוֹ חֻכְמָה,

1. האותיות האלו נקראות בערבית : כאף. הא, יא, עין. צאד.

2. זכריא : אביו של יחיא (יוחנן המטביל). ר' סורת אאל עמראן 3 : 38 - 41.

3. ר' סורת אאל עמראן 3 : 38 - 39.

4. ר' סורת אאל עמראן 3 : 38 - 41.

5. ר' סורת אל-אנסאן 76 : 1.

6. ר' סורת אאל עמראן 3 : 41.

7. הספר : התורה.

13. וְהֶעֱנֵקְנוּ לוֹ רַחֲמָנוֹת, וְאַהֲבָה, וְטֶהַר מֵאַתָּנוּ. הוּא הָיָה יֵרָא אֱלֹהָ,

14. וְהָיָה מְסוּר וּמִכְבֵּד אֶת שְׁנֵי הוֹרָיו, וְלֹא הָיָה עָרִיץ סָרְבּוֹ,

15. שְׁלוֹם עָלָיו יוֹם הַלְדָּתוֹ וְיוֹם מוֹתוֹ וְיוֹם שְׁיָקוּם לַחַיִּים.

קטע 2

16. הַזְכֵּר בְּסֶפֶר (הַקּוֹיֶרָאן) אֶת מָרְיָם (מָרְיָם), אֲשֶׁר הִתְרַחֲקָה מִבְּנֵי מִשְׁפַּחְתָּהּ
וּפְנִיתָה מִזְרָחָה,

17. וְהִסְתַּתְּרָה מֵהֶם, אֲזִי שָׁלַחְנוּ אֵלֶיהָ אֶת רוּחֵנוּ, וְהוּא הוֹפִיעַ לְפָנֶיהָ כְּגִבֵּר
מִשָּׁלָם.

18. וְהִיא אָמְרָה, אֲבִיקֶשׁ מִהֶרַחֲמֹן מַחְסֶה מִמֶּךָ, אִם יֵרָא אֱלֹהָ הַנֶּךָ!

19. וְאֲזִי הוּא אָמַר, אֲנִי שָׁלִיחַ רְבוּנָךְ לָתֵת לָךְ בֶּן טְהוֹר.

20. הִיא אָמְרָה, כִּי־צַד יִהְיֶה לִּי בּוֹ, וְאִישׁ לֹא נָגַע בִּי,¹ וְאֲנִי אֵינְנִי פְרוּצָה.

21. הוּא אָמַר, זֶה נָכוֹן. אֲבָל רְבוּנָךְ אָמַר, זֶה קָל מְאוֹד לִי. נַעֲשֶׂה אוֹתוֹ (הַבֶּן)

אוֹת לְבָנֵי הָאָדָם, וְרַחֲמִים מֵאַתָּנוּ. וְכָלָה וְנִחְרַץ הָעֵנָן.

22. וְהִרְתָּה בּוֹ, וּפְרָשָׁה עִמּוֹ אֶל מְקוֹם רְחוֹק מִבְּנֵי אָדָם.

23. חֲבָלֵי לְדָה אֲחֻזָּה אֲצֵל גִּזְעַ שֵׁל דָּקָל, וְאֲזִי אָמְרָה, הִלּוּאִי הֵייתִי מֵתָה לְפָנֶי
זֶה וְלַעוֹלָם נִשְׁכַּחַת.

24. וְקָרָא לָהּ (קוֹל) מִתַּחֲתֶיהָ,² אֵל תִּצְטַעְרִי! רְבוּנָךְ עָשָׂה לָךְ מִתַּחַת לְרַגְלֶיךָ
נַחַל זֹרֵם,

25. וְאֵת גִּזְעַ הַדָּקָל הִנִּיעִי כְּלַפֶּיךָ וַיִּפְּלוּ מִמֶּנּוּ תַמְרִים בְּשָׁלִים וּטְרִיִים,

26. אֲכָלִי וּשְׁתִּי וְהִרְגָעִי, וּבִרְאוּתְךָ אֶחָד מִבְּנֵי הָאָדָם, אָמַרִי, נִדְרָתִי צוּם
לְרַחֲמֹךְ, וְלָכֵן לֹא אֲדַבֵּר עִם אָדָם הַיּוֹם.

27. וּתְבִיאָהּ (הַתִּינוּק) אֶל בְּנֵי עַמָּהּ, וְהִיא נוֹשֶׂאת אוֹתוֹ. וְהֵם אָמְרוּ, הוּי
מָרְיָם (מָרְיָם)! כִּבֵּר עֲשִׂית מַעֲשֶׂה מְגַנָּה.

28. הוּי אַחוֹת הָאֲרוֹן!³ אָבָא שָׁלָךְ לֹא הָיָה נוֹאֵף, וְאִמָּא שָׁלָךְ לֹא הָיְתָה פְרוּצָה.

29. הִיא הִצְבִּיעָה עָלָיו, וְאוֹלָם הֵם אָמְרוּ, אִידֵךְ נִדְבֵר עִם תִּינוּק בְּעִירְסָה!

30. אָמַר (הַתִּינוּק), הִנֵּה אֲנִי עֶבֶד אֱלֹהָ, נָתַן לִי אֶת הַסֶּפֶר וַעֲשֶׂה אוֹתִי נְבִיא,

1. ואיש לא נגע בי: היא עדיין לא הייתה נשואה.

2. הפרשנים טוענים שהקורא הוא ג'בריל (גבריאל) או התינוק עצמו.

3. הכינוי "אחות של הארון" למרים אמו של עיסא, הוא רק תואר למעמדה בתור כהנת בת למעמד הכהנים שהארון היה בו הכהן הגדול הראשון.

31. וְעָשָׂה אוֹתִי מְבָרָךְ בְּכָל מְקוֹם שְׁאֶהְיָה, וַיִּצְוֵנִי עַל הַתַּפְּלָה וְעַל הַצִּדְקָה כָּל עוֹדֵי בְּחַיִּים,¹
32. וּלְכַבֵּד אֶת אֱמִי, וְלֹא עָשָׂה אוֹתִי עָרִיץ פּוֹרֵק חֶק,
33. שְׁלוֹם עָלַי בְּיוֹם הַלֵּדָתִי, וּבְיוֹם מוֹתִי, וּבְיוֹם שְׁאָקוֹם לַתְּחִיָּה.²
34. זֶהוּ עִיסָא בֶן מֶרְס, דְּבַר הָאֱמֶת אֲשֶׁר הֵם מְטִילִים בּוֹ סַפֵּק.
35. אֵלֶּלָה בְּכָלֵל לֹא הוֹלִיד בּוֹ, ?שֶׁתִּבְחַם שְׁמוֹ! אִם יִרְצָה דְּבַר מַח, רַק יֹאמַר לוֹ, «הִיָּה!» וְהִיָּה.
36. (וְעִיסָא אָמַר לְבְנֵי עֲמוֹ), וְאָכַן אֵלֶּלָה הוּא רַבּוֹנִי וְרַבּוֹנְכֶם, עֲבָדוּ אוֹתוֹ, כִּי זֹהִי הַדֶּרֶךְ הַיְשָׁרָה.³
37. נַחֲלָקוּ הַסִּיעוֹת (הַנוֹצְרִים וְהַיְהוּדִים) בֵּינֵיהֶן (אוֹדוֹת עִיסָא בֶן מֶרְס). אוֹי לְכּוֹפְרִים מִפְּגִישַׁת יוֹם (יוֹם הַדִּין) הָעֹנֵשׁ שָׁלוֹ מְאוּד נוֹרָא.
38. וְאֵין שׁוֹמֵעַ וְרוֹאֶה כְּמוֹהֶם בְּאוֹתוֹ יוֹם שְׁבוּ יָבוֹאוּ אֵלֵינוּ,⁴ וְאוֹלֵם הַחוֹטְאִים בְּתַעֲיָה בְּרוּרָה.
39. וְהִזְהַר אוֹתָם מִפְּנֵי יוֹם הַגִּינוֹן (יוֹם הַדִּין) בְּהִתְרַץ הַדְּבַר. אֵד הֵם לֹא יִשְׁמְוּ לֵב וְלֹא יֶאֱמִינוּ.
40. אָכַן אֲנִי נִירֵשׁ אֶת הָאֶרֶץ וְכָל אֲשֶׁר עָלֶיהָ, וְאֵלֵינוּ יוֹחֲזֵרוּ.⁵

קטע 3

41. הַזְכֵּר בְּסִפְר (הַקּוֹרְאָן) אֶת אַבְרָאָהִים. אָכַן הִיָּה צְדִיק וְנָבִיא,
42. בְּאוֹמְרוֹ לְאַבְיו, אַבִּי! לְמָה תַּעֲבֹד אֶת מָה שְׁאֵינוּ שׁוֹמֵעַ וְאֵינוּ רוֹאֶה, וְלֹא יוֹעִיל לָךְ בְּדַבֵּר כָּל שְׁהוּא?
43. אַבִּי! אֵלֶּלָה הָעֵנִיק לִי מִן הַדַּעַת מָה שְׁלֹא הָעֵנִיק לָךְ, עַל כֵּן לָךְ אַחֲרֵי וְאַדְרִיךְ אוֹתָךְ בְּדֶרֶךְ הַיְשָׁר,
44. אַבִּי! אֵל תַּעֲבֹד אֶת הַשֵּׁטָן, כִּי הַשֵּׁטָן מִתְמַרְדֵּן נֶגֶד הָרַחֲמָן,
45. אַבִּי! אָכַן יֵרָא אֲנִי כֹן יַע בְּדַע עֹנֵשׁ מִן הָרַחֲמָן, וְאִז תִּהְיֶה רַע לְשֵׁטָן (בְּגִיָּהֶם).

1. ר' סורת אל-בקה 2 : 43.

2. ביום הדין. ר' פסוק 15 לעיל.

3. ר' סורת אאל עמראן 3 : 51.

4. ר' סורת אל-כהף 18 : 26.

5. כלומר אללה יהיה אחרי ככלות הכל היחיד החי והקיים. هو الأول والآخر, הוא הראשון והאחרון.

46. אולם אֲבִיו אָמַר, הַמּוֹאֵס אֶתְּהָ אֶת אֱלֹהִי, אֲבָרָאֵהִים? אֲכֵן אִם לֹא תִחַדֵּל אֶרְגָּם אוֹתָךְ בְּאַבְנִים. הִתְרַחַק מִמֶּנִּי לְזִמּוֹן רַב.
47. אֲבָרָאֵהִים אָמַר, שְׁלוֹם עָלֶיךָ. אֲנִי אֲבַקֵּשׁ מִרְבוּנִי לְסִלַּח לָךְ, כִּי הוּא רַב-חֶסֶד אֵלִי,¹
48. וְאֶתְרַחַק מִכֶּם וּמִמָּה שְׁאַתֶּם עוֹבְדִים, וְאֶתְפַּלֵּל אֶל רְבוּנִי, וְאֲנִי מִקְוֶה שֶׁהוּא יַעֲנֶה לְתַפִּלָּתִי.
49. וְאַחֵר שֶׁהִתְרַחַק מֵהֶם וּמֵאֱלִילֵיהֶם אֲשֶׁר עָבְדוּ מִבְּלַעַדִּי אֱלֹהִה, הֶעֱנִקְנוּ לוֹ אֶת אֶסְחָאֵק (יִצְחָק) וְאֶת יַעֲקֹב (יַעֲקֹב), וְעָשִׂינוּ אֶת שְׁנֵיהֶם לְנָבִיאִים,
50. וְהֶעֱנִקְנוּ לָהֶם מִרְחֻמֵּינוּ, לְשׁוֹן צֶדֶק מְרוֹמָם.

קטע 4

51. הַזְכֵּר בִּסְפֵר (הַקּוּרְאָן) אֶת מוֹסָא, הוּא הָיָה נִבְחָר וְהָיָה שְׁלִיחַ וְנָבִיא.²
52. קְרָאנוּ אֵלָיו מִצְדוֹ הַיָּמִי שֶׁל הַר הַטּוֹר, וְקִרְבָּנוּהוּ לְדַבֵּר אֵלֵינוּ בְּאִפְסָרִי,
53. וְהֶעֱנִקְנוּ לוֹ מִרְחֻמֵּנוּ אֶת אַחִיו הָאֲרוֹן כְּנָבִיא (לַעֲזֹר לוֹ).³
54. הַזְכֵּר בִּסְפֵר (הַקּוּרְאָן) אֶת אֶסְמָאֵעִיל (יִשְׁמַעֵאל), וְהָיָה שְׁלִיחַ וְנָבִיא,
55. וְהָיָה מִצְוֶה אֶת בְּנֵי בֵיתוֹ עַל הַתַּפִּלָּה וְעַל הַצִּדְקָה, וְהָיָה מְקַבֵּל אֶצֶל רְבוּנוֹ.⁴
56. הַזְכֵּר בִּסְפֵר (הַקּוּרְאָן) אֶת אֲדָרִיס, שֶׁהָיָה צָדִיק וְנָבִיא,
57. וְהֶעֱלִינוּ אוֹתוֹ אֶל מְקוֹם עָלְיוֹן.
58. אֱלֹהִים הֵם אֲשֶׁר נָטָה לָהֶם אֱלֹהִים חֶסֶד מִן הַנְּבִיאִים מִצְאָאֵאִי אָדָם, וּמֵאֱלֹהִים אֲשֶׁר נִשְׁאָנוּ עִם נוֹחַ (נֹחַ) (בְּתִבָּה), וּמִצְאָאֵאִי אֲבָרָאֵהִים וְאֶסְרָאֵאִיל (יִשְׂרָאֵל),⁵ וּמֵאֱלֹהִים אֲשֶׁר הִדְרָכְנוּ וּבְחָרְנוּ,⁶ בְּהַקְרָא לַפְּנִיָּה אֹתוֹת הַרְחֻמָּן (פְּסוּקֵי הַקּוּרְאָן) נָפְלוּ עַל פְּנֵיהֶם מִשְׁתַּחֲוִיִּים וּבֹכִים,

1. ר' סורת אבראהים 14 : 41.

2. ר' סורת אבראהים 14 : 5.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 144.

4. ר' סורת אש-שוערא 26 : 13 ; וסורת אל-קצצ 28 : 34.

5. הנביאים משושלת יעקוב (ישראל) הנזכרים בקוראן : יוסוף, מוסא, הארון, דאוויד (דוד), סולימאן (שלמה), זכריא, יחיא, ועיסא בן מרים.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 83 - 90 ; וסורת ע'אפר 40 : 78.

59. וְקָמוּ אַחֲרֵיהֶם דּוֹרוֹת אַחֲרִים אֲשֶׁר לֹא שָׁמְרוּ אֶת הַתְּפִלָּה, וְהָלְכוּ אַחֲרֵי הַתְּאוּוֹת וְסוֹפֶם אֲבָדוֹן (בְּגִיחָם),
60. פָּרַט לְמִי שֶׁחֲזַר בְּתִשּׁוּבָה וְהֶאֱמִין וְעָשָׂה אֶת הַטּוֹב, אֵלֶּה יִכְנָסוּ אֶל הַגֶּן וְלֹא יִקְפְּחוּ בְּמֹאוֹמָה,¹
61. גַּיִי עָדָן אֲשֶׁר הִבְטִיחַ הַרְחֵמוֹ לַעֲבָדָיו בְּנִסְתֵּר, וְהִבְטַחְתוּ תִּתְקִיִּם בְּלִי סֶפֶק,
62. וְשֵׁם לֹא יִשְׁמְעוּ לְשׁוֹן הָרַע אֲלֵא רַק אֲמָרֵי שְׁלוֹם,² וּמִזֹּנָם יִהְיֶה עָרוֹךְ בְּקָר וְעָרֵב,
63. זֶהוּ הַגֶּן אֲשֶׁר נַעֲנִיק לַעֲבָדֵינוּ הִירָאִים.³
64. (מִלְאֲדָ ג' בְּרִיל) אֲמַר, אֵין אֲנַחְנוּ יוֹרְדִים אֶל הָאָרֶץ מִן הַשָּׁמַיִם אֲלֵא בְּפִקְדַת רַבּוֹנֵךְ, כִּי הוּא שׁוֹלֵט עַל כָּל אֲשֶׁר לְפָנֵינוּ וְעַל כָּל אֲשֶׁר מֵעֵבֶר לָנוּ, וְכָל אֲשֶׁר בֵּין זֶה לָזֶה, וְרַבּוֹנֵךְ אֵינוֹ שׁוֹכֵחַ דְּבָר.
65. רַבּוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בִּינֵיהֶם, עֲבַדְהוּ אַפּוֹא, וְהִתְמַד בְּעַבּוּדָתוֹ, הַתַּדַּע מִיִּשְׁהוּ שְׂיִדְמָה אוֹ יִשְׁוֶה לוֹ?

קטע 5

66. הָאָדָם (הַלֹּא מֵאֲמִין) אוֹמֵר, הָאֵם אַחֵר שְׁאֻמוֹת אָקוּם לְתַחִיָּה?
67. הָאֵם אֵינוֹ זֹכֵר כִּי אֲנַחְנוּ בְּרָאנוּ אוֹתוֹ מִלְּפָנִים כְּאֲשֶׁר לֹא הָיָה כָּלוּם?
68. חֵי רַבּוֹנֵךְ! כִּי נֶאֱסַף אוֹתָם וְאֵת הַשְּׁטָנִים, וְאֵז נְצִיגִם סָבִיב גִּיהֶנֶם עַל בְּרִכְיֵהֶם.
69. אַחֵר כֵּךְ נִמְשָׁךְ מְכַל קְבוּצָה אֶת אֵלֶּה שֶׁהִרְבּוּ לְמַרְדֹּ כִּנְגֵד הַרְחֵמוֹן.
70. הֵן אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים טוֹב מִי רָאוּי מְכַלֵּם לְהַצְלוֹת בְּגִיחָם.
71. אֵין אֶחָד מֵכֶם שֶׁלֹּא יָבֹא אֶל גִּיהֶנֶם (כְּאֲשֶׁר יַעֲבֹר עַל הַסְּרָאט),⁴ כִּי זֶה הַכֶּרֶחַ נִחְרָץ מִרַבּוֹנֵךְ.
72. אַךְ אֶת הִירָאִים נְצִיל, וְאֶת הַחוּטָאִים נִשְׁאִיר בּוֹ נוֹפְלִים עַל בְּרִכְיֵהֶם.
73. כְּאֲשֶׁר יִקְרָאוּ בְּפִנֵּיהֶם אֶת אוֹתוֹתֵינוּ הַבְּרוּרִים, יֹאמְרוּ הַכּוֹפְרִים לְמֵאֲמִינִים, מִי מִשְׁתִּי הַקְּבוּצוֹת מִשְׁכְּנוֹתֵינוּ נָאִים יוֹתֵר, וְעִמְדָתוֹ גְּבוּהָה יוֹתֵר?

1. ר' סורת אל-מורקאן 25: 68 - 70.

2. ר' סורת אל-ואקעה 56: 26.

3. ר' סורת אל-מואמן 23: 1 - 11.

4. הַסְּרָאט הוּא, גֶּשֶׁר דֶּק מְאֹד מוֹשֵׁט עַל פְּנֵי גִיחָם. כָּל בְּנֵי הָאָדָם יַעֲבֹרוּ עָלָיו בְּיוֹם הַדִּין.

74. כִּמְה דִּוְרוֹת אֲנַחְנוּ הַשְׁמַדְנוּ לַפְּנִיָּהֶם שֶׁהָיוּ יוֹתֵר עֲשִׁירִים וַיּוֹתֵר נָאִים?
75. אָמַר, לַתּוֹעִים יִתְּנוּ הֶרְחָמָן אֲרָכָה עַד שִׁירָאוּ אֶת הָעֶנֶשׁ הַמֵּיָעֵד לָהֶם (בְּעוֹלָם הַזֶּה), אוֹ יִרָאוּ בָּבוֹא שְׁעַת הַדִּין. יִדְעוּ אָז מִי מְקוֹמוֹ הוּא הָרַע יוֹתֵר, וּמִי כוּחוֹ וְעוֹזָרְיוֹ הֵם הַחֲלָשִׁים יוֹתֵר.
76. אֵד לְמַדְרָכִים יוֹסִיף אֲלֵלָה הַדְרָכָה,¹ וְלַמַּעֲשִׂים הַקְּיָמִים הַטּוֹבִים גָּמוּל טוֹב וְתוֹצָאוֹת טוֹבוֹת יוֹתֵר אֶצֶל רַבּוֹנָךְ.²
77. הָרְאִיתָ אֶת הַכּוֹפֵר בְּאוֹתוֹתָיו,³ בְּאֹמְרוֹ (בְּשַׁחְצוֹנֹת), אֲנִי בְּטוֹחַ שִׁיְהִיָּה לִּי עוֹד רְכוֹשׁ רַב וַיְהִי לִי עוֹד בָּנִים (בְּעוֹלָם הַבָּא).
78. הָאֵם רָאָה הוּא אֶת הַנִּסְתֵּר? אוֹ קִבֵּל הַתַּחֲבִּיבוֹת עַל כֵּךְ מִן הֶרְחָמָן?
79. בּוֹדָאִי שְׁלֹא! אֲנַחְנוּ נִרְשָׁם אֶת דְּבָרָיו, וְנִגְדִּיל לוֹ אֶת הָעֶנֶשׁ (בְּיוֹם הַדִּין), וְנִירֹשׁ מִמֶּנּוּ אֶת כָּל מַה שֶּׁהוּא מִתְפָּאֵר בּוֹ, וְאֵלֵינוּ בּוֹא יְחִידִי.
81. הֵם (הַכּוֹפְרִים) לָקְחוּ לָהֶם מִבְּלַעֲדֵי אֲלֵלָה אֱלִילִים, לְהוֹיֹת לָהֶם לְמַעַז.
82. בּוֹדָאִי שְׁלֹא! כִּי בְּסוֹפָם יִתְכַּחֲשׁוּ לָהֶם הָאֱלִילִים הָאֵלָה וַיְהִי לְמַתְנַגְּדֵיהֶם.

קטע 6

83. הֲלֹא רָאִיתָ כִּי שָׁלַחְנוּ אֶת הַשְּׁטָנִים אֶל הַכּוֹפְרִים לְהַסִּיתָם הַסֵּתָה (לְהַרְחִיקָם מִן הָאֱמוּנָה אֶל הַכְפִּירָה)?
84. לָכֵן אֵל תִּבְקֹשׁ לְהַחִישׁ פְּעֻלָּה נִגְדָם, כִּי אֲנַחְנוּ סוֹפְרִים לָהֶם אֶת יְמֵיהֶם וּמַעֲשֵׂיהֶם.
85. וּבְיוֹם הַהוּא נֶאֱסָף אֶת הַיִּרְאִים וְנִשְׁלַח אוֹתָם אֶל הֶרְחָמָן בְּכָבוֹד,
86. וְנוֹבִיל אֶת הַחוֹטָאִים צְמָאִים אֶל גִּיהֶנֶם,
87. וְלֹא יִהְיֶה לָהֶם מְלִיץ אֲלֵא בְּרִשּׁוֹתָיו שֶׁל הֶרְחָמָן.
88. הֵם (הַכּוֹפְרִים) אָמְרוּ, הוֹלִיד הֶרְחָמָן בּוֹ,
89. אֲכֹ, נוֹרָא הַדְּבָר אֲשֶׁר אָמַרְתָּם,
90. הַשָּׁמַיִם כִּמְעַט בָּקְעוּ מִדְּבוּר זֶה, הָאָרֶץ כִּמְעַט נִבְקָעָה, וַהֲהָרִים כִּמְעַט הִתְמוֹטְטוּ,
91. עַל אֲשֶׁר יִחְסוּ לְרַחֲמָן בּוֹ,

1. ר' סורת את-תובה 9 : 124 - 125.

2. ר' סורת אל-כהן 18 : 46.

3. רבים מבין מפרשי הקוראן גורסים שהאיש הזה הוא אל-עאז אבן ואאיל אחד המנהיגים החזקים ביותר במכה.

92. לא יתכן ולא יעלה על הדעת שהרחמן יהיה לו בן.
93. סוף כל שוכני השמים (המלאכים) והארץ (בני האדם והג'ן) לבוא אל הרחמן בעבדיו.
94. הוא מונה וסופר את כלם.
95. ביום תחית המתים יבואו כל אחד בעצמו ולבדו (בלי כלום),
96. ואולם אלה שהאמינו ועשו את הטוב, הרחמן יכניס את אהבתם (ללבבות עבדיו).
97. את הקוראן גלינו בלשונך (מוחמד) להקל עליך לבשר טוב למאמינים ולהזהיר אנשים משבעים בכפירה.
98. מה רבים הדורות אשר השמדנו לפניהם. האם תבחין באחד מהם או תשמע להם זכר?

20

סִוֵּרַת טָא. הָא.

טָא. הָא.

סורה זו קיבלה את שמה משתי האותיות «ט. ה.» המופיעות בהתחלת הסורה. המוסלמים משתמשים בשתי האותיות האלה כשם פרטי לאנשים, «طه, טאהא, משום שהם חושבים שזה שם משמות הנביא מוחמד, כמו, «יא. סין» ו «מוסטפא».

הורדה במכה אחרי סורת מרים 19, ופסוקיה מאה שלושים וחמישה. קיבלה את שמה «טא. הא.» מפסוק אחד.

סורת טא. הא. 20

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחִימוּ

קטע 1

1. ט. ה.¹
2. לֹא הוֹרְדָנוּ מִן הַשָּׁמַיִם אֵלֶיךָ אֶת הַקּוֹרְאֵן לְמַעַן תִּתְּיֶסֶר,
3. אֲלֹא רַק לְהַזְכִּירָת הִירָאִים,
4. הוֹרְדָה מִמִּי שֶׁבָּרָא אֶת הָאָרֶץ וְאֶת הַשָּׁמַיִם הָעֲלִיּוֹנִים,
5. הֶרְחֵמְנוּ עָלֶה עַל כֹּס הַמַּלְכוּת,
6. לוֹ כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ, וְכָל אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם, וְכָל אֲשֶׁר מִתַּחַת הָאֲדָמָה.
7. אִם תִּשָּׂא אֶת קוֹלְךָ (אוּ תִסְתִּיר אוֹתוֹ),² הוּא יוֹדֵעַ אֶת הַסּוּד וְאֵף אֶת הַנִּסְתֵּר מִכָּל.
8. אֱלֹהֵה, אֵין אֱלֹהֵה מִבְּלַעַדְיוֹ, בַּעַל הַשְּׁמוֹת הַיְּפִים בְּיוֹתֵר.³
9. הָאִם הִגִּיעַ אֵלֶיךָ סִפּוּרוֹ שֶׁל מוֹסָא?
10. בְּרֹאוֹתוֹ אֵשׁ, וְאָמַר אֶל מִשְׁפַּחְתּוֹ, הִשְׁאֲרוּ כָאן, כִּי הִבְחַנְתִּי בְּאֵשׁ, אוּלִי אָבִיָא לָכֶם לְהִבָּה מִמֶּנָּה, אוּ אֲמַצָּא לִיד הָאֵשׁ מִי שִׁידְרִיךְ אוֹתֵנוּ לְדֶרֶךְ.⁴
11. בְּבוֹאוֹ אֵלֶיָה קָרָא אֵלָיו (אֱלֹהֵה), הוּי מוֹסָא!
12. אֲנִי רְבוּנָךְ! שֶׁל נַעֲלִיד, כִּי אַתָּה נִמְצָא בְּנֹאדֵי הַמִּקְדָּשׁ, טוֹנָא.
13. וְאֲנִי בַּחֲרַתִּי בְּךָ, עַל כֵּן הִקְשַׁב לָמָּה שִׁישְׁרָה (מִמֶּנִּי),
14. אֲנִי אֱלֹהֵה, אֵין אֱלֹהֵה מִבְּלַעַדִּי, עַל כֵּן עֲבַדְנִי אַפּוֹא, וְקִיַּם אֶת הַתַּפְלָה לְזִכְרִי.
15. אֲכֹן שַׁעַת הַדִּין בָּאָה, שְׁאֲנִי מִסְתִּיר בּוֹאָה, כְּדִי שֶׁכָּל נֶפֶשׁ תִּקְבַּל אֶת גְּמוּלָהּ לְכִי מַעֲשִׂיהָ.
16. לָכֵן אֵל יִטֶּה אוֹתֵךְ מִמֶּנָּה מִי שֶׁאִינוֹ מַאֲמִין בָּהּ, הַהוּלָךְ אַחֲרֵי יִצְרָיו, לְמַעַן לֹא תֵאבֵד.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: טא. הא.

2. ר' סורת אל-אסרא' 17: 110.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 180; וסורת אל-אסרא' 17: 110.

4. ר' סורת אל-קצצ 28: 29 וכו'.

17. מה זֶה בִּימִינְךָ, מוֹסָא?
18. אָמַר מוֹסָא, זֶה הַמָּטָה שְׁלִי שְׁעָלָיו אָנִי נֹשֶׁעַן, וְבוֹ אָנִי מְכָה אֶת הָעֲצִים (לְהַפִּיל אֶת הָעֲלִים) לְהַאֲכִיל אֶת צִאֲנִי, וְכֵן אָנִי מִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ גַּם לְצָרְכִים אֲחֵרִים.
19. אָמַר אֱלֹהָהּ, הִשְׁלֵךְ אוֹתוֹ, מוֹסָא!
20. הוּא הִשְׁלִיךְ אוֹתוֹ, וְהִנֵּה הוּא נָחֵשׁ זֹחֵל.
21. אֱלֹהָהּ אָמַר, אַחֲזֵה בּוֹ וְאַל תִּפְחַד, כִּי נָשִׁיב אוֹתוֹ אֶל מַצְבוֹ הָרָאוֹן.
22. וְאַסְף יָדָךְ אֶל חִיקֶךָ (בֵּית הַשְּׁחִי), וְהִיא תֵצֵא לְבָנָה בְּלִי צָרַעַת. זֶה אוֹת נֹסֵף,
23. לְמַעַן לְהִרְאוֹת לְךָ מֵאוֹתוֹתֵינוּ הַגְּדוֹלִים.
24. יָדְךָ אֶל פְּרָעָה כִּי הוּא פָּרַק עַל שְׁמַיִם.

קִטְעַן 2

25. אָמַר מוֹסָא, רְבוּנִי! הָאֵר אֶת לְבִי (בְּאוֹר הָאֱמוּנָה וְהַנְּבוּאָה),
26. וְהַקֵּל עָלַי אֶת תִּפְקִידִי,
27. וְהַתֵּר כְּבִדּוֹת לְשׁוֹנִי,
28. לְמַעַן גְּבִינוּ אֶת דְּבָרִי,
29. וְתֵן לִי מִשְׁנֶה מִמִּשְׁפַּחְתִּי,
30. הָאֲרוֹן אָחִי,
31. חֵזֶק אוֹתִי בּוֹ,
32. וְשִׁתֵּף אוֹתוֹ בְּשְׁלִיחוֹתִי,
33. לְמַעַן נִרְבֶּה לְשִׁבְחֶךָ,
34. וְנִרְבֶּה לְזִכְרֶךָ,
35. כִּי אַתָּה הַמִּשְׁקִיף עָלֵינוּ וְרוֹאֶה אוֹתֵנוּ.
36. אָמַר אֱלֹהָהּ, הִנֵּה קִבַּלְתָּ אֶת כָּל מַה שִּׁשְׁאַלְתָּ, מוֹסָא!
37. וְכִבֵּר גָּמְלָנוּ לְךָ חֶסֶד בְּפַעַם אַחֲרֶת,
38. כְּאִשֶּׁר הִשְׁרִינוּ לְאַמֶּד מַה שֶּׁהִשְׁרִינוּ לָהּ,
39. שִׁימִי אוֹתוֹ (בְּנֶדֶךָ) בְּתִבְחָה, וְהִשְׁלִיכִי אוֹתוֹ לַיָּם, וְהִיטִל אוֹתוֹ לַחוּץ, וְיִקַּח אוֹתוֹ (פְּרָעָה) אוֹיְבִי וְאוֹיְבוֹ. וְהִעֲנֵקְתִּי לָךְ מֵאַהֲבָתִי, לְמַעַן תִּגְדֹּל תַּחַת הַשְּׁגָחָתִי.

40. (וּכְאֲשֶׁר אֲנֹשִׁי פָרַעַה מָצְאוֹ אוֹתָד), אַחוּתָד הִלְכָה וְאַמְרָה, הָאֵם אַרְאָה לָכֶם בְּנֵי מִשְׁפָּחָה אֲשֶׁר יִטְפְּלוּ בּוֹ? וְכָד הִחְזַרְנוּ אוֹתָד אֶל אִמָּד, לְמַעַן תִּרְגַּע וְלֹא תִצְטָעַר. אַחֲרֵי שֶׁגִּדְלַת הִרְגִּית נָפֶשׁ, וְהִצַּלְנוּ אוֹתָד מִן הַצָּרָה, וְהַעֲמַדְנוּ אוֹתָד בְּנִסְיוֹן, וְשָׁהִית מִסָּפָר שָׁנִים בְּמִדְיָן. אַחֵר כָּד בָּאת לְפִי גִזְרָה מִשְׁמַיִם מוֹסָא (לִנְבוּאָה וְלִשְׁלוּחָה).
41. אֲנִי בְּחַרְתִּי אוֹתָד לַעֲצָמִי.
42. עַל כֵּן לָךְ אֶתָה וְאַחִיד, עִם אוֹתוֹתִי,¹ וְאַל תִּחְדְּלוּ לְהִזְכְּרֵנִי.
43. לָכוּ שְׁנִיכֶם אֶל פָּרַעַה כִּי הוּא פָּרַק עַל שְׁמַיִם,
44. אַךְ נָסוּ לְדַבֵּר אֵלָיו בְּעִדְיָנוֹת, אוֹלִי יִזְכֹּר אוֹ יִירָא (אֱלֹהָה).
45. אֲמָרוּ שְׁנֵיהֶם, רְבוּנֵנוּ! פּוֹחֲדִים אֲנַחְנוּ פֶן יִפְגַּע בָּנוּ לָרָעָה אוֹ שִׁיתְפָּרַע יוֹתֵר.
46. אָמַר אֱלֹהָה, אֵל תִּפְחָדוּ, כִּי אֲנִי אֶהְיָה עִמָּכֶם אֲשַׁמַּע וְאַרְאֶה הַכֹּל,
47. לָכוּ אֵלָיו שְׁנִיכֶם וְאָמְרוּ, אֲנַחְנוּ שְׁלִיחֵי רְבוּנָד, עַל כֵּן שָׁלַח אֶתָנוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאַל תַּעֲנִישׁ אוֹתָם. הִנֵּה בָּאנוּ אֵלָיִךְ בָּאוֹת מֵאֵת רְבוּנָד. וְשָׁלוֹם עַל כָּל אֲשֶׁר הִלָּךְ בְּאַרְחַ מִישְׁרִים.
48. (וְרְבוּנָד הִשְׁרָה לָנוּ), כִּי הֶעֱנֵשׁ יָחוּל עַל כָּל אֲשֶׁר כָּחַשׁ (אֶת אוֹתוֹתֵינוּ) וּפָנָה עֲרָף.
49. אָמַר פָּרַעַה, מִי הוּא רְבוּנָכֶם, מוֹסָא?
50. אָמַר מוֹסָא, רְבוּנֵנוּ הוּא הַנּוֹתֵן חַיִּים לְכָל בְּרִיּוֹתָיו וְאַחֵר כָּד הוּא מְדִרְיָכֶם.
51. אָמַר פָּרַעַה, וּמָה הוּא גּוֹרֵל הַדּוֹרוֹת הָרִאשׁוֹנִים שֶׁקָּדְמוּ (לְהִדְרָכָה)?
52. אָמַר מוֹסָא, זֶה רָשׁוּם אֲצֵל רְבוּנִי בְּלוֹחַ הַשְּׁמַיִמִי. וְרְבוּנִי לֹא יִתְעָה וְלֹא יִשְׁכַּח,
53. הוּא אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם אֶת הָאָרֶץ מוֹשָׁב לָכֶם, וּפָתַח לָכֶם שְׁבִילִים עַל פְּנֵיהָ, וְהוֹרִיד מִן הַשְּׁמַיִם מַיִם, וּבָהֶם הִצְמַחְנוּ צִמְחִים מְכֹל מִין.
54. אֲכָלוּ וִרְעוּ אֶת מִקְנֵיכֶם, בְּכָל אֵלָה אוֹתוֹת לְבַעֲלֵי תִבּוּנָה.
- קִטְע 3**
55. מִמָּנָה (הָאֲדָמָה) בָּרָאוּ אֶתְכֶם, וְאַלֶּיהָ נִחְזָרְכֶם, וּמִמָּנָה נּוֹצִיאְכֶם פְּעַם אַחֲרָת.

56. הָרָאנוּ (לַפְרָעָה) אוֹתוֹתֵינוּ בְּכֶם, וְאוֹלָם הוּא כַחַשׁ וְסָרֵב (לְקַבֵּל אֶת הָאֱמֶת).
57. וְאָמַר (לְמוֹסָא), הִבָּאת אֱלֵינוּ לְמַעַן תּוֹצִיאֵנוּ מֵאַרְצֵנוּ בְּכַשְׁפִּיד, מוֹסָא?
58. גַּם אָנוּ נָבִיא לָךְ כְּשָׁפִים כְּמוֹהֶם. קִבַּע אַפּוֹא בִּינֵינוּ לְבִינְךָ מוֹעֵד לֹא נִפְרָנוּ לֹא אֲנַחְנוּ וְלֹא אַתָּה, בְּמָקוֹם מִתְאִים לְכַלְנוּ.
59. אָמַר מוֹסָא, הַמוֹעֵד הוּא יוֹם הַחֹג, וְבוּ יֵאָסְפוּ הָאֲנָשִׁים בְּשָׁעוֹת שְׁלֹפְנֵי הַצְהָרִים.
60. וַיִּצְוֶה פְרָעָה לֵאסֹף אֶת מְכַשְׁפָּיו בְּכֶם לְמָקוֹם הַפְּגִישָׁה.
61. מוֹסָא אָמַר לָהֶם, אוֹי לָכֶם! אֵל תִּבְדּוּ שֶׁקֶר עַל אֱלֹהָ לְבַל יִשְׁמִידְכֶם בְּעֲנָשׁוֹ. כִּי כָל הַבּוֹדָה שֶׁקֶר עַל אֱלֹהָ סוּפוֹ שְׂיֵאבֹד.
62. אַזְ הִתְיַעְצוּ הַמְכַשְׁפִּים וְנוֹעְצוּ חֵרֶשׁ בִּינֵיהֶם.
63. וְאָמְרוּ, שְׂגִי אֵלֶּה הֵם מְכַשְׁפִּים הָרוּצִים לְהוֹצִיאְכֶם בְּכַשְׁפֵּיהֶם מֵאַרְצְכֶם, וְלָשִׁים קוֹץ לְאַרְחוֹת חַיֵּיכֶם הַמְשַׁלְמִים.
64. לָכֵן, הִתְאַזְרוּ בְּכָל תַּחְבּוּלוֹתֵיכֶם וְהִתְיַצְבוּ שְׁכֶם אֶחָד כִּי הַיּוֹם יֵאָשֶׁר מִי שְׂיִנְצַח.
65. אָמְרוּ הַמְכַשְׁפִּים, מוֹסָא! הִתְשַׁלִּיד אַתָּה, אוֹ שְׁנֵהֲיָה אֲנַחְנוּ רִאשׁוֹנִים לְהִשְׁלִיד.
66. אָמַר מוֹסָא, הִשְׁלִיכוּ אֹתָם. וְבִהִשְׁלִיכְכֶם, נִדְמָה לוֹ חֲבִלָּהֶם וּמִטּוֹתֵיהֶם כְּמִתְרוֹצְצִים, בְּשָׁל הַכְּשׁוֹף שְׁלָהֶם.
67. אַזְ הִרְגִישׁ מוֹסָא פַּחַד בְּלָבוֹ.
68. אָמְרָנוּ לוֹ, אֵל תִּירָא! הֵן יִדָּד עַל הָעֲלִיוֹנָה,
69. הִשְׁלִיד אֶת אֲשֶׁר בִּימִינְךָ וַיִּבְלַע אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ, מֶה שֶׁעָשׂוּ הוּא רַק תַּכְסִּיס שֶׁל מְכַשֵּׁף, וְהַמְכַשֵּׁף לְעוֹלָם לֹא יִצְלִיחַ לָאֵן שְׂיִפְנָה.
70. (וְהִשְׁלִיד מוֹסָא אֶת מִטָּהוּ וַיִּבְלַע אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשׂוּ), אַז סָגְדוּ הַמְכַשְׁפִּים וְאָמְרוּ, מֵאֲמִינִים אֲנַחְנוּ בְּרַבּוֹנָם שֶׁל הָאֲרוֹן וּמוֹסָא.
71. אָמַר (פְּרָעָה), הָאֲמָנָם הָאֲמָנָתָם לוֹ בְּלֹא רְשׁוּתִי? כִּנְרָאָה, אֲדוֹנְכֶם הוּא (מוֹסָא) שֶׁלֹּמֶד אֶתְכֶם כְּשׁוֹפִים. לָכֵן אֶקְטַע אֶת יְדֵיכֶם וְרַגְלֵיכֶם מִנֶּגֶד, וְאֶצְלַב אֶתְכֶם עַל גִּזְעֵי הַדְּקָלִים, לְמַעַן תִּדְעוּ מִי קָשָׁה וּמִתְמִיד בְּעֲנִשׁוֹ.
72. אָמְרוּ, לֹא נַעֲדִיף אוֹתָךְ עַל פְּנֵי הַהוֹכָחוֹת הַבְּרוּרוֹת שֶׁהִגִּיעוּ אֵלֵינוּ, (וְלֹא נִקְבַּל אוֹתָךְ כְּאֲדוֹן בְּמָקוֹם) זֶה אֲשֶׁר בָּרָא אוֹתָנוּ. גֹּזֵר עָלֵינוּ מֶה שֶׁתִּגְזֹר, כִּי סִמְכוּתָךְ מִגְבֵּלֶת רַק בַּחַיִּי הָעוֹלָם הַזֶּה,

73. וַאֲנַחְנוּ מֵאַמִּינִים בְּרַבּוֹנָנוּ כְּדִי שְׂסַלַח לָנוּ עַל חַטָּאֵינוּ, וְעַל הַכְּשָׁפִים אֲשֶׁר הִכְרַחְתָּ אוֹתָנוּ לְבַצֵּעַ (נִגְדַּ מוֹסָא). כִּי (נִמּוּלוּ שָׁל) אֱלֹהָ טוֹב יוֹתֵר וְקִיָּם לְעוֹלָם.
74. מִי שְׂיָבֹא אֶל רַבּוֹנוּ כְּחוּטָא, הִנֵּה לוֹ גִּיהֶם. לֹא יָמוּת בּוֹ וְלֹא יִחְיֶה כְּרָאוֹי.
75. אִךְ מִי שְׂיָבֹא כְּמֵאֲמִין שְׁעָשָׂה אֶת הַטוֹב, הִנֵּה אֱלֹהָ לָהֶם הַדְּרוֹת הַעֲלִינוֹת,
76. בְּגִנֵּי עֵדוֹן אֲשֶׁר נִהְרֹת זֹרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם, וּבִהֶם יִשְׁאַרוּ לְנֶצַח, כִּי זֶה שְׁכָרָם שָׁל הַמְטָהֲרִים.

קטע 4

77. וְהִשְׁרִינוּ לְמוֹסָא, הוֹצֵא אֶת עַבְדִּי בְּלִילָה וּפְתַח לָהֶם בֵּיִם דְּרָךְ יִבְשָׁה, וְלֹא תִירָא מִפְּנֵי הַרוֹדְפִים, וְאַל תִּפְחַד (מִפְּרָעָה וְחִלְיוֹ).¹
78. פְּרָעָה וְחִלְיוֹ רָדְפוּ אוֹתָם, וְאוֹלָם הֵיִם כְּסָה אוֹתָם,
79. פְּרָעָה הַתַּעָה אֶת בְּנֵי עַמּוֹ וְלֹא הִדְרִיכָם.
80. הוּי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל! כְּבָר הִצְלָנוּ אֶתְכֶם מֵאוֹיְבֵכֶם, וְנִתְּנוּ לָכֶם מוֹעֵד לְצִדּוֹ הַיָּמִנִי שָׁל הַר הַטּוֹר,¹ וְהוֹרְדָנוּ לָכֶם אֶת הַמָּן וְאֶת הַשֶּׁלֶו.
81. אֲכָלוּ מִן הַטּוֹב שֶׁהֶעֱנִקְנוּ לָכֶם, וְאַל תִּגְזִימוּ וְתַעֲשִׂקוּ אֶחָד אֶת הַשְּׂנִי לְמַעַן לֹא יַחֲוִל עֲלֵיכֶם רָגְזִי, וּמִי יַחֲוִל עָלָיו רָגְזִי יִלָּךְ לְאִבּוֹד,
82. אוֹלָם אֲנִי סוֹלַח לַחוֹזֵר בְּתַשׁוּבָה וּלְמֵאֲמִין הַעוֹשֶׂה טוֹב, וְהִלָּךְ בְּדֶרֶךְ הַיִּשָּׁר.
83. (וְאַמְרָנוּ לְמוֹסָא), מוֹסָא! מַה הָאִיץ אוֹתָךְ לַעֲזוֹב אֶת בְּנֵי עַמְּךָ?
84. אָמַר מוֹסָא, הִנֵּה הֵם בָּאִים בְּעִקְבוֹתַי, וְאַנִּי מֵהֲרַתִּי אֵלָיְךָ כְּדִי שְׁתַּשְׁמַח מִמֶּנִּי רַבּוֹנִי.
85. אָמַר (אֱלֹהָ), אֲנַחְנוּ נִסִּינוּ אֶת בְּנֵי עַמְּךָ בְּהַעֲדָרְךָ, וְהִסָּאמְרִי² (שׁוֹמְרוֹנִי) הַתַּעָה אוֹתָם.
86. אַז חִזַּר מוֹסָא אֶל בְּנֵי עַמּוֹ כּוֹעֵס וְזוֹעֵף,³ וְאָמַר, בְּנֵי עַמִּי! הֲאִם לֹא הִבְטִיתִּי לָכֶם רַבּוֹנְכֶם הַבְּטָחָה טוֹבָה? הֲאִם אֶרְךָ לָכֶם הַזְּמַן? הַרוֹצִים אֶתְּכֶם שְׂיַחֲוֹל עֲלֵיכֶם רָגְזוּ מִרַבּוֹנְכֶם, וְלָכֵן הִפְרַתְּם אֶת אֲשֶׁר הִבְטַחְתֶּם לִי?

1. ר' סורת מרים 19 : 52.

2. הַסָּאמְרִי, בַּעֲבֵרִית «שׁוֹמְרוֹנִי» לִפִּי הַמַּסּוֹרֶת הָעִבְרִית, הוּא שֶׁהַחֲטִיָּא אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַעֲשָׂה לָהֶם הַעֲגָל. (ר' רִיבְלִין).

3. ר' סורת אל-אֶעֱרָף 7 : 150.

87. אָמרו, לאַ הפֿרנו אַתּ הַבְּרִית מִרְצוֹנֵנוּ, אַדּ הָיינוּ עֲמוּסִים בְּקִשּׁוּטֵי אַנְשֵׁי פֶרַעַה אֲשֶׁר לָקַחְנוּ מֵהֶם, וְהִשְׁלַכְנוּ אוֹתָם בָּאֵשׁ, כִּי בֶן עֶשֶׂה הִסְאֲמָרִי, וְהוֹצִיא (הִסְאֲמָרִי) לָהֶם עֶגֶל בַּעַל גּוֹף גּוֹעָה, וְאַחֲדִים מֵהֶם אָמְרוּ, זֶה אֱלֹהֵיכֶם וְאַלֹהֵי מוֹסָא,¹ וְאוֹלָם הוּא שְׂכַח (אוֹתוֹ).
88. הָאֵם לֹא רָאוּ שְׂאִינוּ יָכוֹל (הַעֲגֹל) לַעֲנוֹת לָהֶם, וְכִי אֵין בְּכוּחוֹ לְהִרַע אוֹ לְהוֹעִיל לָהֶם?

קטע 5

90. הָאֲרוֹן כָּבַד הַזֹּהִיר אוֹתָם מִקֹּדֶם, בְּנֵי עַמִּי! (הַעֲגֹל) אֵינוֹ אֶלָּא מִבְּחוֹ לָכֶם, וְרַבּוֹנְכֶם הוּא הַרְחֲמֵן, עַל בֶּן לְכוּ אַחֲרֵי וְצִיתוֹ לְהוֹרְאוֹתִי.
91. הֵם אָמְרוּ, לֹא נִפְסִיק מִלְעַבֵּד אוֹתוֹ (הַעֲגֹל) עַד שִׁיִּחְזֹר אֵלֵינוּ מוֹסָא.
92. (וּכְשֶׁחָזַר מוֹסָא) אָמַר, הָאֲרוֹן! מַה מַּנֵּעַ מִמֶּךָ בְּרִאוּתְךָ אוֹתָם תּוֹעִים, שְׁלֹא לָבוֹא אַחֲרַי?² הָאֵם פִּרְקַת עַל הַפְּקָדוֹת שְׁלִי? (וְהִנֵּה מוֹסָא אַחֲזוּ בְּרֹאשׁוֹ וּזְקָנוֹ שֶׁל הָאֲרוֹן וְהִתְחִיל לְמַשֵּׁךְ אֵלָיו).
94. אָמַר (הָאֲרוֹן לְמוֹסָא בְּתַחֲנוּנִים), בֶּן אַמִּי! אַל תִּמְשֹׁךְ בְּזִקְנִי וְלֹא בְּרֹאשִׁי, כִּי יֵרֵאֵתִי פֶן תֵּאמַר, הַפְּרִדְתָּ בֵּין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא מִלַּת אֶת דְּבָרִי.
95. אָמַר (מוֹסָא), מַה אַתָּה סֹאמְרִי?
96. אָמַר, אֲנִי רִאִיתִי מַה שֶּׁהֵם לֹא רָאוּ, וְלִקְחֹתִי חֶפֶן מִעַקְבוֹת הַשְּׁלִיחַ (וּבְרִיאֵל) וְהִטְלֵתִי אוֹתוֹ (עַל הַתְּכַשִּׁיטִים שֶׁעָשִׂיתִי מֵהֶם אֶת הַעֲגֹל), וְזֶה מַה שֶּׁנִּפְשִׁי הִשִּׁיאַה אוֹתִי לַעֲשׂוֹת.
97. אָמַר (מוֹסָא), הִסְתַּלַּק! כָּל יָמֵי חַיֶּיךָ חִיב תִּהְיֶה לֵאמֹר, אֵין לַגַּעַת בִּי! וְעַנְשֶׁךָ (בְּיוֹם הַדִּין) קָבוֹעַ וְלֹא תוּכַל לְשַׁנוֹתוֹ. הִסְתַּכַּל עַל (הַעֲגֹל) אֱלֹהֶךָ אֲשֶׁר הָיִיתָ עוֹבֵד אוֹתוֹ כִּי אֲנַחְנוּ נִשְׁרַף אוֹתוֹ וְאַחֵר כִּד נִפְזֵר אוֹתוֹ בָּיִם.
98. אָכֵן אֱלֹהֵיכֶם הוּא אֱלֹהֶה, אֲשֶׁר אֵין אֱלֹהִים מִבְּלַעֲדֵיו, וְהַקִּיף הַכֹּל בְּדַעְתּוֹ.
99. כִּד נִסְפֵּר לָךְ (מוֹחַמֵד) דְּבָרֵי הָעֶבֶר, וּכְבָר נָתַנוּ לָךְ מֵאַתְּנֵנוּ זָכָר (הַקּוֹרְאָן), וּמִי פָנָה לוֹ עֶרְף, הִנֵּה יֵשָׁא בְּיוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּתִים מִשָּׂא (חֲטָא) עֲצוּם,
101. לְעוֹלָמִים יֵשָׁאוּ אוֹתוֹ (בְּגִיהָנָם), וְרַע יִהְיֶה לָהֶם הַנֶּטֶל בְּיוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּתִים,
102. בְּיוֹם כַּאֲשֶׁר יִתְקַע בְּשׁוֹפָר, וְנִאָּסַף אֶת הַכּוֹפְרִים כְּשֶׁעֲנִינֵיהֶם בְּהוֹת וְעוֹרֶם כָּחַל (מַחֲמַת הַפַּחַד),

1. ר' סורת אל-אעראף 7: 148 וכו'. שם כל הענין.

2. ר' סורת אל-אעראף 7: 142.

103. וְהִם מִתְלַחֲשִׁים בִּיְנִיָּהֶם, שֶׁהֵיטָב בָּעוֹלָם רַק עֲשָׂרָה יָמִים בְּלִבָּד.

104. אֲדָּא אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים הֵיטָב אֶת אֲשֶׁר יִגִּידוּ, כִּי בַעַל הַדַּעַת וְהַתְּבוּנָה שָׁבָהּ יֵאמֹר, שֶׁהֵיטָב רַק יוֹם אֶחָד.

קטע 6

105. יִשְׁאַלְוּךָ עַל דְּבַר הַהָרִים (בְּיוֹם הַדִּין), אָמַר, רְבוּנִי יַפְזֹר אוֹתָם כְּאֶבֶק פּוֹרֵחַ בָּאָוִיר,

106. וַיִּהְיֶה אוֹתָם לְאֲדָמָה חֲרוּכָה,

107. אֲשֶׁר לֹא תִרְאֶה בָּהּ עֵקֶם וְלֹא קִמּוּר.

108. בְּיוֹם הַהוּא (כָּל הַבְּרִיּוֹת) יֵלְכוּ אַחֲרֵי קוֹל הַקּוֹרָא לָהֶם, אֵין מְנוּס מִמֶּנּוּ, וְכָל הַקּוֹלוֹת יִנְמְכוּ מִיִּרְאַת הָרַחֲמָן וְלֹא תִשְׁמַע אֵלָּא לַחֹשׁ.

109. בְּיוֹם הַהוּא לֹא תוֹעִיל כָּל הַמְּלָצָה אֵלָּא אִם הָרַחֲמָן יִרְשָׁה לַמַּמְלִיץ וְהִיָּה מִרְצָה מִן הַמַּמְלִיץ עָלָיו.¹

110. הוּא יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר לִפְנֵיהֶם וְאֶת אֲשֶׁר אַחֲרֵיהֶם, וְאוֹלָם יִדְעָתָם (שֶׁל בְּנֵי אָדָם) אֵינָה יְכוּלָה לְהַקִּיף אוֹתוֹ (הָרַחֲמָן),²

111. הַפְּנִים (שֶׁל כָּל הַבְּרִיּוֹת) יִשְׁפְּלוּ בְּפָנָי (אֵלָּלָה) הַחַי וְהַקַּיִם, וְכָל הַחוּטָאִים יִתְאַכְזְבוּ,

112. וְאוֹלָם הַעוֹשָׂה אֶת הַטוֹב וְהוּא מֵאַמִּין, לֹא יִהְיֶה לוֹ כָּל חֲשֵׁשׁ מִקְפוּחַ וְעֶשֶׂק.

113. וְאֶבֶן הַזֹּרֶדְנוּ אוֹתוֹ מִן הַשָּׁמַיִם קוֹרְאָן עֲרָבִי,³ וַיִּפְרְטֵנוּ בּוֹ מִן הַהִתְרָאוֹת לְמַעַן יִירָאוּ וַיּוֹזְהֲרוּ.

114. אֶבֶן יִתְעַלֶּה אֵלָּלָה, הַמְּלִיד, הָאֶמֶת. וְאַל תִּמְהַר (מוֹחֲמַד) בְּקִרְיַאת הַקּוֹרְאָן בְּטָרֶם יִתֵּם לְהַתְּגַלוֹת לָךְ,⁴ וְאָמַר, רְבוּנִי! הוֹסֵף לִי דַעַת.

115. כְּבָר מִקֶּדֶם הִזְהַרְנוּ אֶת אָדָם (מִהַשְׁטָן), וְאוֹלָם הוּא שָׂכַח, וְלֹא מִצָּאָנוּ בּוֹ רְצוֹן אִיתָן.

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 255; סורת אל-אנביא' 21: 28; סורת סבא' 34: 23; סורת אנ-נגים 53: 26; וסורת אנ-נבא' 78: 38.

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 255.

3. ר' סורת יוסוף 12: 2.

4. ר' סורת אל-קיאמה 75: 19.

קטע 7

116. וְכַאֲשֶׁר אָמַרְנוּ לְמַלְאָכִים, סִגְדוּ לְאָדָם, וְסִגְדוּ, וְרַק אֲבָלִים מֵאֵן,¹
117. אֲזִי אָמַרְנוּ, הוּא אָדָם! זֶהוּ (אֲבָלִים) אוֹיֵב לָךְ וּלְאִשְׁתְּךָ, וְהִזְהָרוּ שֶׁלֹּא יוֹצִיאֲכֶם מִן הַגֶּן וְתִהְיוּ אֲמֻלִּים.
118. מִבְּטָח לָךְ בְּגֵן שֶׁלֹּא תִרְעַב, וְלֹא תִהְיֶה עָרִם,
119. וְלֹא תִצָּמָא, וְלֹא תִכָּה אוֹתְךָ הַשֶּׁמֶשׁ.
120. אֵד הַשָּׁטָן לַחֵשׁ לוֹ, וְאָמַר, אָדָם! בּוֹא וְאֵנִי אֶרְאֶה לָךְ אֶת עֵץ חַיֵּי הַנֶּצֶחַ, וּמַלְכוּת נִצְחִית בְּלִתִּי חוֹלָפֶת.
121. שְׁנִיָּהם (אָדָם וְאִשְׁתּוֹ) אָכְלוּ מִמֶּנּוּ וְאֲזִי נִגְלוּ לָהֶם מַעֲרָמֶיהֶם, וְהִתְחִילוּ לְהִתְכַּסּוֹת בְּעָלִים מִן הַגֶּן.² כֵּךְ לֹא צִיַּת אָדָם לְרִבּוֹנוֹ וְסֻטָּה,
122. אוֹלָם רִבּוֹנוֹ בָּחַר בּוֹ וְקִבֵּל אֶת חֲזָרְתּוֹ בְּתִשּׁוּבָה וְהִדְרִיךְ אוֹתוֹ.
123. וְאָמַר (אֵלֶּלֶה), רְדוּ מִמֶּנּוּ בְּלָכֶם, אוֹיֵב יִהְיֶה הָאֶחָד מִכֶּם לְאַחֵר, וְאוֹלָם אִם תִּבּוֹא לָכֶם בַּעֲתִיד הַדִּרְכָּה מִמֶּנִּי, וּמִי שְׁיִנְהֵג עַל פִּיהָ לֹא יִתְעָה וְלֹא יִסָּבֵל.
124. אֵד מִי שְׁיִסָּטָה מֵאֲזִהָרְתִּי יִחְיֶה חַיֵּי מְצוּקָה וְצִמְצוּם. וּבִיּוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים נִאָּסֵף אוֹתוֹ עוֹר.³
125. אֲזִי יִשְׁאַל, רִבּוֹנִי! לָמָּה אִסַּפְתָּ אוֹתִי עוֹר? הֵן הֵיִיתִי (בְּעוֹלָם) פֶּקֶח.
126. וַיֹּאמֶר (אֵלֶּלֶה), כֵּךְ הוּא! כְּשֶׁאוֹתוֹתֵינוּ הִגִּיעוּ אֵלֶיךָ, שִׁכַּחְתָּ אוֹתָם, לָכֵן תִּשְׁכַּח הַיּוֹם.
127. כֵּךְ נַעֲנִישׁ אֶת הַמִּפְרִיז בְּכִפְיָה וְלֹא הָאֲמִין בְּאוֹתוֹת רִבּוֹנוֹ, אֲכֹן הֶעֱנֵשׁ שֶׁל הָעוֹלָם הִבָּא קָשָׁה וּמִתְמִיד יוֹתֵר.
128. הָאִם לֹא לָמְדוּ (אֲנָשֵׁי מִכָּה) מִהַשְׁמַדְתָּם שֶׁל הַדּוֹרוֹת שֶׁקִּדְּמוּ לָהֶם שֶׁעַל חֲרָבוֹת בְּתִיָּהם הֵם עוֹבְרִים כִּיּוֹם? בְּזֶה יִשְׁנֶם אוֹתוֹת לְאֲנָשֵׁי תִבּוּנָה.

קטע 8

129. לוֹ לֹא הָיָה קִיָּם צוֹ קוֹדֵם שֶׁל רִבּוֹנוֹ עִם מוֹעֵד קְבוּעַ (שֶׁלֹּא יַעֲנִישׁ אוֹתָם), הָיָה עֲנִשָּׁם מִגֶּשֶׁם מִזְמוֹ,

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 34.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 22.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 97.

130. לכו הִיָּה סִבְלָן כְּלָפִי מַה שֶּׁהֵם אוֹמְרִים, וְשִׁבַּח אֶת רַבּוֹנְךָ לִפְנֵי עֲלוֹת
הַשֶּׁמֶשׁ וְלִפְנֵי שְׁקִיעָתָהּ, וְשִׁבַּח אוֹתוֹ בְּמִשְׁךְ הַלִּילָה וּבִקְצוֹתָיו שֶׁל הַיּוֹם,
לְמַעַן תִּהְיֶה שְׁמִיחַ,
131. אֵל תִּשָּׂא עֵינֶיךָ אֶל מַה שֶּׁהֶעֱנִקְנוּ מִתַּעֲנוּגוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה לִבְנֵי אָדָם שׁוֹנִים
לְנִסּוֹתָם בָּהֶם, כִּי מַעֲנֵק רַבּוֹנְךָ טוֹב וְנִצְחִי מְכֹל אֱלֹהִים.
132. צִוָּה אֶת בְּנֵי בֵיתְךָ עַל הַתַּפְלָה, וְהִתְמַד בָּהּ. אִין אֲנַחְנוּ שׁוֹאֲלִים מִמֶּךָ
פְּרִנְסָה, אֲנַחְנוּ נִפְרִנֵּס אוֹתְךָ, כִּי הַגָּמוּל שְׁמור לִירָאִים.
133. אָמְרוּ (הַכּוֹפְרִים), לָמָּה אֵינוֹ מְבִיא לָנוּ אוֹת מְרֻבּוֹנוֹ (לְחֹזֶק הַיּוֹתוֹ זָבִיא)?
הֵאֵם לֹא הֵבִיא לָהֶם (הַקּוֹרְאֵן) אֲשׁוּר מַה שֶּׁנִּזְכָּר בַּסִּפְרִים (הַקְדוּשִׁים)
הַקּוֹדְמִים?
134. אֱלֹהֵינוּ מַעֲנִישִׁים אוֹתָם לִפְנֵי בּוֹאוֹ (שֶׁל הַנְּבִיא מוֹחֲמַד), הֵיוּ אוֹמְרִים,
רַבּוֹנֵנוּ! לוֹ הָיִית שׁוֹלַח אֱלֵינוּ שְׁלִיחַ לְמַעַן יִגְלֶךְ אַחֵר אוֹתוֹתֶיךָ לִפְנֵי שֶׁהֵיוּ
מִשְׁפָּלִים וּבְזוּיִים בְּעֵנֶשׁ.
135. אָמַר (לַכּוֹפְרִים), כְּלָנוּ מַחֲכִים, וְחָכְנוּ גַם אַתֶּם, אֵךְ לְבִסּוֹף תִּדְעוּ מִי הֵם
הַהוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר וּמִי הֵם הַמַּדְרִכִּים.

21

סִוְרַת אֶל-אַנְבִּיָּא' הַנְּבִיָּאִים

סורה זו קבלה את שמה «אֶל-אַנְבִּיָּא'», הַנְּבִיָּאִים», משום שזוכר בה מרבית הנביאים ומאבקם עם העמים הכופרים שלהם. נזכר בה שמות של 16 נביאים בנוסף למרים. סורה זו הורדה במכה אחרי סורת אבראהים 14, ופסוקיה מאה ושנים-עשר. קיבלה את שמה «הנביאים» מהפסוקים 51 - 92 איפה שמות הנביאים מאבראהים עד עיסא נזכרים.

סורת אל-אנביא' 21

חלק 17

בשם אלה הרחמן והרחום

קטע 1

1. התקרב יום החשבון לבני האדם, ואולם הם (הכופרים) פונים ערף (לאמת זו) באדישות,
2. ושומעים פסוקי הקוראן אשר באים מאת רבונם בצחוק ולעג,
3. מסיחים את דעתם ממנו, והכופרים מתלחשים, האם אין הוא (מוחמד) אלא אדם כמוכם? התקבלו הכשפים בעינים פתוחות?
4. אמר (הנביא), רבוני יודע את אשר ידבר בשמים ובארץ,¹ והוא השומע והיודע.
5. אך הם אמרו, (הקוראן הוא) חלומות שוא,² יתר על כן, הוא בדה אותו, יתר על כן, הוא משורר, שיביא לנו גס כפי שהביאו השליחים הראשונים.³
6. כמה ערים לפניהם לא האמינו (כשראו את הניס), לכן השמדנו אותן. היאמינו הם (אנשי מכה)?⁴
7. לפניך שלחנו רק אנשים אשר השרינו להם. שאלו את אלה היודעים (את הספרים הקדושים אשר קדמו לקוראן) אם אינכם יודעים.⁵
8. ולא עשינו אותם גוף שאינם אוכלים את המאכל, ולא חיו לעולם.⁶
9. תמיד קימנו את הבטחתנו והצלנו אותם (השליחים) ואת אלה שרצינו (מן המאמינים להם), והשמדנו את אלה שהרחיקו לכת בכפירתם.
10. כבר הורדנו אליכם מן השמים ספר (הקוראן) ובו הזכרה לכם. האם לא תשכילו?⁷

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 6.

2. ר' סורת יוסוף 12 : 44.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 48.

4. ר' סורת יונס 10 : 96 - 97.

5. ר' סורת יוסוף 12 : 109; סורת אנ-נחל 16 : 43; וסורת אל-אחקאף 40 : 9; וסורת את-תע-אבון 64 : 6.

6. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 20.

7. ר' סורת אז-זוחירוף 43 : 44.

קטע 2

11. וְכִמָּה עָרִים כּוֹפְרוֹת הָרִסְנוּ וַיִּשְׁבְּנוּ אוֹתָן בְּעַמִּים אֲחֵרִים.
12. כְּשֶׁהֲגִישׁוּ בְּעֵנְשֵׁנוּ נְסוּ לְבָרֵךְ בַּמְהִירוֹת רָבָה.
13. אֶל תִּבְרָחוּ, תּוֹכְלוּ לְשׁוֹב אֶל חַיֵּי הָרְנוּחָה בְּבִתְיִכֶם, מִשּׁוּם שֶׁאַתֶּם הוֹלְכִים לַעֲמֹד בַּדִּין.
14. הִם אָמְרוּ, אוֹי לָנוּ! כִּי חוֹטְאִים אָנוּ.
15. וְלֹא הִפְסִיקוּ לְקַרֵּא כֵּךְ, עַד שֶׁעָשִׂינוּ אוֹתָם כְּחָצִיר קָצוּר וְיָבֵשׁ.
16. לֹא בָּרָאנוּ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת אֲשֶׁר בִּינֵיהֶם סִתֵּם לְמִשְׁחָק.
17. כִּי לֹא רָצִינוּ לְשַׁחַק חַיֵּינוּ עוֹשִׂים זֹאת מֵאֲצִלָּנוּ, אִם אָכֵן חַיֵּינוּ עוֹשִׂים.
18. כִּי אִם נִשְׁלִיךְ אֶת הָאֱמֶת עַל הַהֶבֶל, וְהִיא תִרְסַק אוֹתוֹ.¹ וְאוֹי לָכֶם מִמָּה שֶׁאַתֶּם מִיַּחֲסִים לְאֱלֹהָ.
19. לוֹ כָּל מָה שֶׁבִּשְׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְכָל הַקְּרוֹבִים אֵלָיו (הַמַּלְאָכִים) אֵינָם מִתְנַשְּׂאִים מְכַדִּי לְעוֹבְדוֹ, וְאֵינָם מִתְעַיִפִּים,
20. מִשִּׁבְּחִים אוֹתוֹ בְּלִי הִפְסַק יוֹמָם וְלַיְלָה.
21. הֵאֵם עָשׂוּ לַעֲצָמָם אֱלִים מִן הָאָרֶץ אֲשֶׁר יוֹכְלוּ לְהַחֲיוֹת מֵתִים?
22. אֲדָּהּ לֹא הָיוּ בָּהֶם אֱלִים מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהָ, כִּי אִזּוֹ נִשְׁחַתּוּ שְׁנֵיהֶם (הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ). אֱלֹהָ יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ, רַבּוֹן כֹּס הַמַּלְכוּת, וַיִּתְּעֵלָה מַעַל הַתְּאָרִים אֲשֶׁר בָּהֶם יִתְאָרוּהוּ,²
23. לֹא שׁוֹאֲלִים אוֹתוֹ (אֱלֹהָ) עַל מַעֲשָׂיו, וְאֵלּוּ אוֹתָם יִשְׁאָלוּ (עַל מַעֲשֵׂיהֶם).³
24. הֵאֲמִנָם לְקַחוּ לָהֶם אֱלִים מִבְּלַעֲדֵיו? אֲמַר, הִבִּיאוּ הוֹכְחוֹתֵיכֶם! הִנֵּה בִּסְפָר זֶה (הַקּוֹרָאן) זָכַר אֱלֹהָ אֲשֶׁר אֲתִי, וְזָכַר אֱלֹהָ שֶׁהָיוּ לִפְנֵי, וְאוֹלַם מְרִבֵּיתָם אֵינָם יוֹדְעִים אֶת הָאֱמֶת, וְהֵם מִתְרַחֲקִים מִמֶּנָּה.
25. וְלֹא שְׁלַחְנוּ לְפָנֶיךָ כָּל שְׁלִיחַ בְּלִי שְׁגָלָנוּ לֹא יֵאמַר, אֵין אֱלֹהָ זֹלָתִי, עֲבָדוֹנִי אֶפְּאוּ.
26. אֲדָּהּ הֵם (הַפְּגָנִיִּים) אוֹמְרִים, הִרְחַמְנוּ הוֹלִיד בּוֹ, יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ! (גַּם הֵם טָעְנוּ שֶׁהַמַּלְאָכִים הֵם הַבְּנוֹת שֶׁל אֱלֹהָ). הֵם (הַמַּלְאָכִים) רַק עֲבָדִים מְכַבְּדִים שֶׁל אֱלֹהָ,⁴

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 81.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 100.

3. ר' סורת אל-חגיר 15 : 92 ; וסורת אל-מואמנון 23 : 88.

4. הערבים לפני האסלאם האמינו שהמלאכים הם בנות אלה. ר' סורת אנ-נחל 16 : 57 ; סורת אצ-

זאפאת 37 : 149, ופי' 153 ; סורת אז-זוחירוף 43 : 16 ; וסורת אט-טור 52 : 39.

27. שְׁאִינֶם מִקְדִּימִים אוֹתוֹ בְּדַבּוּר, וּפּוֹעֲלִים לָפִי פִקְדָּתוֹ,
28. הוּא יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר לִפְנֵיהֶם וְאֶת אֲשֶׁר אַחֲרֵיהֶם, וְלֹא יוּכָלוּ לְהַמְלִיץ עַל מִישָׁהוּ בְּלִי רְצוֹנוֹ, וּמִירָאָתוֹ יִמָּלְאוּ פֶחֶד.
29. וּמִי יִטְעַן מֵהֶם וַיֹּאמֶר, אֲנִי הִנְנִי אֵלֶּה מִבְּלַעַדְיוֹ, עֲנִשׁוּ יִהְיֶה גִיהֶזֶם. כִּד נַעֲנִישׁ אֶת הַכּוֹפְרִים.
- קטע 3**
30. הָאֵם לֹא יֵרָאוּ הַכּוֹפְרִים כִּי הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ הֵיוּ מִרְתָּקִים יַחַד, וְאַנְחָנוּ פִּרְקָנוּ אוֹתָם, וְנַצְרָנוּ מִן הַמַּיִם כָּל דָּבָר חִי? הַאִינֶם מֵאֲמִינִים?
31. וְקִבְעָנוּ עַל הָאָרֶץ הָרִים נְטוּעִים עִמָּךְ לְבַל תִּנּוּעַ בָּהֶם, וּבָהּ מַעֲבְרִים וּשְׂבִילִים לְהַנְחוֹתָם.
32. וְאֶת הַשָּׁמַיִם יַצְבֵּנוּ כִּגֹּג אֵיתָן, וְאַף הֵם פּוֹנִים עֲרָף לְאוֹתוֹתֵיהֶם (שָׁל הַשָּׁמַיִם).¹
33. הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַלְּלָה וְאֶת הַיּוֹם, וְאֶת הַשָּׁמֶשׁ וְאֶת הַיָּרֵחַ, כָּל אֶחָד סָבֵב בְּמַסְלּוֹל (אֲשֶׁר נִקְבַּע בְּשְׂבִילוֹ).
34. לֹא נִתְּנוּ לְאִישׁ לִפְנֵידָּ נַצְחִיּוֹת, וְאִם אַתָּה תַּמּוּת הִיחִיו הֵם לְנֶצַח?²
35. כָּל נֶפֶשׁ תִּטְעֵם אֶת הַמָּוֶת,³ וְנַעֲמִידְכֶם בְּנִסְיוֹנוֹת הָרַע וְהַטּוֹב, וְאַלִּינוּ תוֹשְׁבוֹ.
36. כְּאֲשֶׁר רוֹאִים אוֹתָךְ הַכּוֹפְרִים הֵם לוֹעָגִים לָךְ, הָאֵם זֶה הָאִישׁ אֲשֶׁר יִדְבָּר רָעָה עַל אֱלֹהֵיכֶם?⁴ הֵם אוֹמְרִים זֹאת, בְּעֵת שֶׁהֵם כּוֹפְרִים בְּזִכְרֵךְ הָרַחֲמָן.
37. הָאָדָם נִבְרָא נָחִיז. אֲנִי אֲרָאָה לָכֶם אֶת עֲנִשִּׁי, לָכֵן אֵל תִּשְׁאַלּוּ אוֹתִי לְמַהֵר בּוֹ.
38. אוּלַם הֵם אוֹמְרִים, מִתִּי יִתְגַּשֵּׁם הָאִיּוֹם הַזֶּה, אִם בְּאַמֶּת אַתֶּם צוֹדִקִּים?
39. לוֹ רַק יִדְעוּ הַכּוֹפְרִים מַה יִּקְרָה לָהֶם בַּיּוֹם שֶׁבּוֹ לֹא יוּכָלוּ לְהִגּוֹ עַל פְּגִיחָם וְעַל גְּבִיחָם מִלְּהֻבַּת הָאֵשׁ, וְלֹא יִהְיֶה לָהֶם עוֹזֵר.
40. שְׁעַת הַדִּין תִּבּוֹא עֲלֵיהֶם לִפְתָּע וְתִדְהִימֶם מִבְּלִי שְׂיוּכָלוּ לְמוֹנֵעַ אוֹתָהּ אוֹ שְׂיִקְבְּלוּ אַרְכָּה.

1. ר' סורת יוסוף 12 : 105.

2. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 26.

3. ר' סורת אאל עמראן 3 : 185.

4. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 41 - 42.

41. כָּבֵד הוֹשְׁמוּ לִלְעַג שְׁלִיחִים לְפָנֶיךָ, אוֹלָם אֶדְרָכְךָ בְּלוֹעָגִים פָּגַע הָעֵנֶשׁ שֶׁהָיוּ מִתְלוֹצְצִים עָלָיו.

קטע 4

42. אָמַר לָהֶם (מוֹחֲמַד), מִי יִגְוֶה עֲלֵיכֶם בְּלִילָה וּבַיּוֹם מִעֲנֹשׁוֹ שֶׁל הָרַחֲמָן? וְאוֹלָם הֵם יִרְחֲקוּ מִזְכָּר רְבוֹנָם.

43. הָאֵם יֵשׁ אֱלִים לָהֶם אֲשֶׁר יִגְנוּ עֲלֵיהֶם מִבְּלַעַדִּינוּ? הֵן לֹא יוּכְלוּ לַעְזֹר לְנַפְשָׁם, וְהֵם לֹא יִמְצְאוּ מִי שִׁיעָזֹר לָהֶם מִפְּנֵינוּ.

44. אֲמָנָם הָעֵנֶקְנוּ לְאֵלָה (הַכּוֹפְרִים) וְלְאַבּוֹתֵיהֶם הַנָּאָה זְמַנִּית וְאַרְכוּ חַיֵּיהֶם (וְלֹא הָאָמִינוּ). הָאֵם לֹא יֵרְאוּ כִּי נְבוֹא אֶל הָאֶרֶץ, וּמִפְּחִיתִים אוֹתָהּ מְקַצּוֹתֶיהָ? ¹ הָאֵם הֵם יִהְיוּ הַמְּנַצְחִים?

45. אָמַר, אֲנִי רַק אֲזַהִירְכֶם בְּאֲשֶׁר נִגְלָה לִּי. אֶדְרָכְכֶם הַחֲרָשִׁים לֹא יִשְׁמְעוּ אֶת הַקְּרִיאָה בְּאֲשֶׁר יוֹזְהֵרוּ.

46. אֶדְרָכְכֶם יֵאֱחָז בָּהֶם לֹו חֶלֶק מְאוּד קָטָן מִן הָעֵנֶשׁ שֶׁל רְבוּנְךָ, יֹאמְרוּ, אוֹי לָנוּ! כִּי הֵיינוּ חוֹטְאִים.

47. וּבַיּוֹם תִּחְתֵּית הַמֵּתִים נָקִים אֶת מֵאֲזֵנֵי הַצֶּדֶק, וְלֹא תַעֲשֶׂק נַפְשׁ בְּמֵאוֹמָה. אֲפִלוּ אִם יִהְיֶה מַעֲשֶׂה כְּמִשְׁקַל שֶׁל גִּרְגִּיר הַחֲרָדֵל נְבִיא אוֹתוֹ, כִּי אֲנַחֲנוּ עוֹשֵׂי הַחֲשָׁבוֹן הַטּוֹבִים בְּיוֹתֵר.

48. וְאָכֹו, נָתַנוּ לְמוֹסָא וְהֵאֲרוֹן אֶת הַתּוֹרָה עִם אוֹר וְהִזְכָּרָה לִירְאִים,

49. אֲשֶׁר יִירְאוּ אֶת רְבוֹנָם בַּסֵּתֶר, וְהֵם מְלֵאִים פֶּחַד מִשְׁעַת הַדִּין,

50. וְזֶה זֶכֶר (קוֹרְאָן) מִבְּרָךְ אֲשֶׁר הוֹרְדָנוּ מִן הַשָּׁמַיִם (כְּאַזְכָּרָה), הָאֵם תִּכְחַשּׁוּ אִפּוֹא לֹו?

קטע 5

51. וְלְאַבְרָאָהִים נָתַנוּ בֵּינָה מִלְפָּנִים, כִּי הִכְרֵנוּ שֶׁהוּא מְסַגֵּל לְשְׁלִיחוֹת,

52. בְּאֲשֶׁר אָמַר לְאֲבִיו וּלְבָנָי עַמּוֹ, מִה הַפְּסָלִים הָאֵלָה שְׂאֲתֶם עוֹבְדִים לָהֶם?

53. וְאָמְרוּ, מִצָּאֵנוּ אֶת אַבּוֹתֵינוּ עוֹבְדִים לָהֶם.

54. אָמַר, אָכֹו הֵייִתֶם אֲתֶם וְאַבּוֹתֵיכֶם בַּתַּעֲיָה גְמוּרָה,

55. אָמְרוּ, הִבָּאת אֱלִינוּ עִם הָאָמֶת, אוֹ אֶתָּה לֹוֹעַ לָנוּ?

56. אָמַר, אֲדַרְבָּה! רְבוּנְכֶם הוּא רְבוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאֶרֶץ שֶׁהוּא יִצְרֵם, וְאֲנִי מִן הַמַּעֲיִדִים עַל זֶה,

57. בָּאֵלֶּה! אֲנִי אַעֲשֶׂה מִשְׁהוֹ נֶגֶד הָאֱלִילִים שְׁלָכְם אַחֲרַי שְׂתַעֲזְבוּ אוֹתָם.
58. אִזְ שִׁבַּר אֶת הַפְּסָלִים לְרִסְסִים, חוּץ מִן הַגְּדוֹל שִׁבְהָם, לְמַעַן יוֹכְלוּ לִפְנוֹת אֵלָיו.
59. אָמְרוּ, מִי עָשָׂה זֹאת לָאֱלִים שְׁלָנוּ? בְּאֻמָּת הוּא אֶחָד מִבֵּין הַחוּטָאִים.
60. אַחֲדִים מֵהֶם אָמְרוּ, שְׁמַעְנוּ נַעַר אֶחָד מִדְּבַר רָעָה נִגְדָם, וּשְׁמוֹ אֲבִרָהִים.
61. אָמְרוּ, הִבִּיאוּהוּ לְעֵינֵי כָּל הָאֲנָשִׁים לְמַעַן יִהְיוּ עֲדִים נִגְדָו.
62. אָמְרוּ, אֲבִרָהִים! הֲאֵם אַתָּה עָשִׂיתָ זֹאת לָאֱלִים שְׁלָנוּ?
63. אָמַר, הַגְּדוֹל שִׁבְהָם עָשָׂה זֹאת. שְׁאַלוּ אוֹתָם, אִם יוֹכְלוּ לַעֲנוֹת לָכֶם!
64. וְהֵם הָיוּ חֹסְרֵי אוֹנִים, אָמְנוּ הֵם אָמְרוּ, אַתָּם הִנֵּכֶם הַחוּטָאִים,
65. אִזְ הוֹדוּ בְּהִרְכִּנָם רָאשֵׁיהֶם, הִנֵּךְ כָּבֹד יוֹדַע שְׁאִין הֵם מִדְּבָרִים.
66. אָמַר, הִתְעַבְדוּ בַּמָּקוֹם אֲלֵהָ מִה שֶׁלֹּא יוֹעִיל וְלֹא יִזְק לָכֶם בְּמֵאוּמָה?
67. «אוֹיֹף» לָכֶם וּלְמָה שְׁאַתֶּם עוֹבְדִים בַּמָּקוֹם אֲלֵהָ! הֲאֵם לֹא תִבְיִנוּ?
68. אָמְרוּ, שִׁרְפוּ אוֹתוֹ וְעֲזְרוּ לָאֱלִילִים, אִם בְּאֻמָּת אַתֶּם רוֹצִים לַעֲשׂוֹת מִשְׁהוֹ?
69. אָמְרָנוּ, הוּי הָאֵשׁ! הִי קָרָה, וְשָׁלוֹם עַל אֲבִרָהִים.
70. הֵם זָמְמוּ לְהִזִּיק לוֹ, אֵךְ אֲנַחְנוּ הִכְשַׁלְנוּ אוֹתָם.
71. וְאֲנַחְנוּ הִצַּלְנוּ אוֹתוֹ בְּיַחַד עִם לוֹט וְהִבֵּאנוּ אוֹתָם אֶל הָאֶרֶץ אֲשֶׁר בִּרְכָנוּ לְכָל בְּנֵי הָאָדָם,
72. וְנָתַנוּ לוֹ אֶת אֶסְחָאק (יִצְחָק), וְאֶת יַעֲקֹב תּוֹסַפֶּת, וְאֶת שְׁנֵיהֶם עָשִׂינוּ תַּמִּימֵי דֶרֶךְ,
73. וְעָשִׂינוּ אוֹתָם מְנִהִיגִים יִשְׂרָאֵל וּמִדְּרִיכִים אֶת הָאֲנָשִׁים בִּפְקֻדָּתָנוּ, וְהוֹרְנוּ לָהֶם לַעֲשׂוֹת אֶת הַטוֹב, לָקִים אֶת הַתְּפִלוֹת, לְתַרֵם אֶת הַצְדָּקָה, וְיַעֲבְדוּ אוֹתָנוּ.
74. וְגַם לְלוֹט הִעֲנַקְנוּ חֲכָמָה וְדַעַת, וְהִצַּלְנוּ אוֹתוֹ מִן הָעִיר שְׁאֲנָשֶׁיהָ עָשׂוּ תוֹעֵבָה. הֵם הָיוּ אֲנָשֵׁי רָשָׁע מְשַׁחֲתִים.
75. וְהִכְנַסְנוּ אוֹתוֹ תַּחַת רַחֲמֵינוּ, וְהוּא מִן הַיִּשְׂרָאֵלִים.

קטע 6

76. וְנוֹחַ כְּשֶׁהוּא קָרָא (אֶל רְבוּנוֹ) לְפָנֵי כּוֹ, וְאֲנַחְנוּ נַעֲנִינוּ לוֹ, וְהִצַּלְנוּ אוֹתוֹ וּבְנֵי בֵיתוֹ מִן הַצָּעַר הַגְּדוֹל,
77. וְעֲזַרְנוּ לוֹ נֶגֶד הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר הִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ, הֵם הָיוּ אֲנָשֵׁי רָשָׁע, עַל כֵּן הִטְבַּעְנוּ אֶת כָּלָם.

78. וְדַאוּוּד וְסוּלִימָאן אֲשֶׁר פָּסְקוּ בְּדִבְרֵי הַשָּׁדָה שֶׁנִּשְׁחַת עַל יְדֵי צֹאן (בְּמִשְׁךְ הַלִּילָה) שֶׁל אֲנָשִׁים אֲחֵרִים. אֲנַחְנוּ הֵיינו עֲדִים לַפֶּסֶק דִּינָם.
79. וְהִבְהֲרֵנוּ אוֹתָהּ לְסוּלִימָאן, וְלִכְלֹ אֶחָד מֵהֶם הֶעֱנֵקְנוּ חֲכָמָה וְדַעַת. וְהִכְפִּפְנוּ אֶת הַהָרִים לְרִצּוֹנוֹ שֶׁל דַּאוּוּד, וְאֶת הָעוֹפוֹת שֶׁיִּשְׁבְּחוּ אֶת שֵׁם אֱלֹהָ. וְכָךְ עֲשִׂינוּ.
80. וְלִמְדֵנוּ אוֹתוֹ (דַּאוּוּד) לַעֲשׂוֹת לָכֶם מְגוֹ לְהִגּוֹ עֲלֵיכֶם בְּמִלְחָמוֹתֵיכֶם. הֲלֹא תִכְרִיו טוֹבָה?
81. וְלִרְשׁוֹת סוּלִימָאן הֶעֱמַדְנוּ הָרוּחַ הַסּוֹעֶרֶת לְהַעֲבִיר פְּקוּדוֹתָיו בְּאַרְץ אֲשֶׁר בִּרְכֵנוּ אוֹתָהּ. וְאֲנַחְנוּ יוֹדְעִים כָּל דְּבָר.¹
82. וּבִין הַשָּׁטָנִים הָיוּ צוֹלְלִים בִּיָּם וּמִמְלָאִים תִּפְקִידִים אֲחֵרִים בְּשָׁבִילוֹ, וְאֲנַחְנוּ הֵיינו מְרַסְנִים אוֹתָם.
83. וְאִיּוֹב כֹּאֲשֶׁר קָרָא אֶל רַבּוֹנוֹ, פָּגַעָה בִּי הַפְּגִיעָה, וְאַתָּה הָרַחוּם שֶׁבִרְחֻמֶיךָ, וְעֲנִינוּ לוֹ, וְהִסְרָנוּ אֶת הַפְּגִיעָה מֵעָלָיו, וְהַחֲזַרְנוּ לוֹ אֶת בְּנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ בְּמִסְפָּר כָּפוּל, בְּרַחֲמֵינוּ וּכְאוֹת הַזִּכָּרָה לְעוֹבְדִים אוֹתָנוּ.
85. וְאַסְמָאֵעִיל, וְאַדְרִיס, וְדָוִד אֶל-כָּפֹל, כָּלֶם מִבְּעָלֵי הַסַּבְלָנוֹת, וְהִכְנַסְנוּ אוֹתָם תַּחַת רַחֲמֵינוּ, וְהֵם בְּתַמִּימֵי דָרָךְ.
87. וְדָוִד אֶנְ-נוֹן (יוֹנָה)² אֲשֶׁר בָּרַח מִרְגּוֹ וַחֲשַׁב שֶׁלֹּא נוּכַל לוֹ, לְבַסּוֹף קָרָא מִהֶאֱפִילָה (שֶׁבִּבְטָן הַלִּוְיָתָן), אֵין אֱלֹה זולָתָךְ, יִשְׁתַּבַּח שְׁמֶךָ, וְאֵנִי הֵייתִי בְּחוֹטָאִים,
88. וְנַעֲנִינוּ לוֹ וְהַצַּלְנוּ אוֹתוֹ מִן הַצָּרָה, וְכָךְ נִצִּיל אֶת הַמַּאֲמִינִים.
89. וְזָכְרִיא כֹּאֲשֶׁר קָרָא לְרַבּוֹנוֹ, רַבּוֹנִי! אֵל תִּשְׁאִירֵנִי יָחִיד בְּלִי יוֹרֵשׁ, וְאַתָּה הַטוֹב בְּיוֹרֵשִׁים,
90. וְנַעֲנִינוּ לוֹ וְהֶעֱנֵקְנוּ לוֹ אֶת יַחֲיָא, וְעֲשִׂינוּ לוֹ אִשְׁתּוֹ אִשָּׁה טוֹבָה וּבְרִיאָה (שֶׁתּוּכַל לְהַכְנִס לְהָרִיוֹן). הֵם הָיוּ זְרִיזִים בְּמַעֲשֵׂי־טוֹבִים, וּמִתְפַּלְלִים אֵלֵינוּ בְּרִצּוֹן וּבְרִיאָה, וְהָיוּ נִכְנָעִים לָנוּ.
91. וְזוֹ (מִרְיָם) אֲשֶׁר שָׁמְרָה עַל טְהָרַת הָרַחֲם שְׁלָהּ, וְנִפְחָנוּ בָּהּ מִרוּחֵנוּ, וְעֲשִׂינוּ אוֹתָהּ וְאֶת בְּנָהּ אוֹת לְכָל בְּנֵי הָאָדָם.

1. ר' סורת סבא' 34 : 12 ; וסורת צאד 38 : 36.

2. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 139 - 148 ; וסורת אל-קלם 88 : 48.

92. אַתֶּם בְּנֵי אִמָּה אַחַת (מִסְלָמִים) וְאַנִּי רַבּוֹנְכֶם עַל כֵּן עֲבֹדוּנִי.¹

93. וְאוּלַם הֵם (בְּנֵי הַדְּתוֹת הָאֲחֵרִים) הִתְפַּלְּגוּ בִּיגִיהֶם, אֲדָּ לְבִסוּף יָשׁוּבוּ אֵלַיִנו כָּלֶם.

קטע 7

94. הַעוֹשֶׂה אֶת הַטּוֹב וְהוּא מֵאֲמִין, אֵלֶּלָה יִקְבֹּל וַיִּכִּיר אֶת מַעֲשָׂיו וְנִרְשָׁם אוֹתָם לְזָכוֹתוֹ.

95. כָּל עִיר אֲשֶׁר הִשְׁמִדְנוּ, תּוֹשְׁבֶיהָ לֹא יִחְזְרוּ אֲלֶיהָ.

96. כַּאֲשֶׁר יִשְׁחָרְרוּ (מִן הַגָּדֵר) בְּנֵי גוֹג וּמִגּוֹג, הֵם יָבוֹאוּ בַּמְהִירוֹת מִן הָרְמוֹת,

97. אֲזִי תִבְטַחַת הָאָמֶת (יוֹם הַדִּין) תִּתְקַרֵּב, וְהִנֵּה הַכּוֹפְרִים מִבִּיטִים בַּבְּהֵלָה וַיֹּאמְרוּ, אֹזִי לָנוּ! כִּי הִזְנַחְנוּ חוֹבוֹתֵינוּ וְהִיָּינוּ חוֹטְאִים.

98. אַתֶּם וְאֵלֶּה אֲשֶׁר אוֹתָם עֲבַדְתֶּם מִבְּלָעַדִּי אֵלֶּלָה, תִּשְׁמְשׁוּ חֲצָץ שֶׁל הַגִּיהֶנֶם שְׁאֵלֵיו כָּלֶם כְּנָסִים.

99. אֱלוֹ הֵיוּ הֵם אֱלִים אֲמִתִּיִּים, לֹא הֵיוּ כְּנָסִים אֲלֵיו, וְכָלֶם יִשְׁאָרוּ בּוֹ לְנֶצַח.

100. וַיְהִיָּה לָהֶם בְּתוֹכוֹ נְשִׁיפָה, אֲמָנָם הֵם אֵינָם שׁוֹמְעִים דְּבַר (מַעֲצַמַת הָעֲנָשׁ).

101. לֹא כֵן אֵלֶּה אֲשֶׁר הִבְטַחְנוּ לָהֶם אֶת כָּל הַטּוֹב. הֵם יִהְיוּ רְחוּקִים מְאֹד מִהַגִּיהֶנֶם,

102. וְלֹא יִשְׁמְעוּ כָּל רַחֵם מִתּוֹכוֹ, וַיִּשְׁכְּנוּ לְנֶצַח בְּגֵן עִם כָּל מֶה שֶׁחֲשָׁקָה נַפְשָׁם בּוֹ.

103. הַחֲרָדָה הַגְּדוֹלָה מִיוֹם הַדִּין לֹא תַעֲיֵק לָהֶם, כִּי הַמְּלֶאכִים יִקְבְּלוּ אֶת פְּנִיָּהֶם וַיֹּאמְרוּ, זֶהוּ יוֹמְכֶם שֶׁהִבְטַח לָכֶם.

104. בַּיּוֹם הַהוּא נִקְפַּל אֶת הַשְּׂמִים כְּפִי שֶׁמִּקְפָּלִים אֶת הַמַּגְלוֹת. וַיִּכָּשֶׁם שֶׁבְּרָאנוּ לְרֵאשׁוֹנָה כֵּן נִבְרָא בְּשֵׁנִית, כַּאֲשֶׁר הִבְטַחְנוּ, כִּד נַעֲשֶׂה.

105. כָּבֵד כְּתַבְנוּ בַּזָּבוֹר (סִפְרֵי הַקֹּדֶשׁ) לְאַחַר שֶׁנִּכְתַּב בְּלוֹחַ הַשְּׂמִימִי² עֲבַדִּי הַצַּדִּיקִים יִירְשׁוּ הָאָרֶץ,³

106. הִנֵּה בָּזָה הוֹדָעָה לְבְנֵי אָדָם עוֹבְדִים (אֶת אֵלֶּלָה).

107. לֹא שָׁלַחְנוּ אוֹתָדָּ (מוֹחַמֵּד) אֵלָּא רַחֲמִים לְעוֹלָמִים.

1. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 52.

2. בערבית, אל-לוח אל-מחפוזי, הלוח השמור בשמים, הכולל כל מה שגלוי וידוע לפני אלה.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 128 ; וסורת אנ-נור 24 : 55.

108. אָמַר, כָּבֹד הַתְּגָלָה אֵלַי, אֱלֹהֵיכֶם הוּא רַק אֱלֹה אֶחָד. הַמִּתְמַסְרִים אֲתֶם לוֹ?

109. וְאִם לֹא יִסְכִּימוּ, אָמַר, אֲנִי הִזְהַרְתִּי אֶת כֻּלְּכֶם בְּמִדָּה שְׁוָה, אֶךְ אֲנִי יוֹדֵעַ אִם הַצָּפוּי לָכֶם, קָרוֹב הוּא אוֹ רְחוֹק.

110. (אֱלֹלָה) הוּא הַיּוֹדֵעַ אֶת הַנֶּאֱמָר בְּגִלּוּי וְאֶת אֲשֶׁר תִּסְתִּירוּ.

111. אֵין אֲנִי יוֹדֵעַ אִם הַצָּפוּי לָכֶם הוּא מִבְּחֵן אוֹ הַנָּאָה זְמַנִּית.

112. אָמַר, רְבוּנִי! שְׁפֹט בֵּינֵינוּ בְּצֶדֶק. רְבוּנֵנוּ הוּא הַרְחֵמוֹ, וְהוּא הָעוֹזֵר נֶגֶד כָּל מֶה שְׁאַתֶּם בּוֹדִים וּמִיַּחְסִים לוֹ.

22

סִוְרַת אֶל-חֶגְגִּי הָעֵלִיָּה לְרִגְלָהּ

סורה זו נקראת «אֶל-חֶגְגִּי», הָעֵלִיָּה לְרִגְלָהּ משום שקריאת אבראהים לחג' נזכרה בה, ר' פ' 27 וכו', נוסף לפולחני החג'. סורת אל-חג' הסורה היחידה שיש בה שני סוג'וד תלאוה, השתחוויות קריאת הקוראן (אחרי קריאת פסוקים מסוימים מן הקוראן על הקורא לסגוד לאללה), ר' פ' 18 ופ' 77.

הורדה במדינה אחרי סורת אנ-נור 24, ופסוקיה שבעים ושמונה. קיבלה את שמה «הָעֵלִיָּה לְרִגְלָהּ» מפסוק עשרים ושבעה.

סורת אל-חג' 22

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחִימוּ

קטע 1

1. הוּי בְּנִי אָדָם! יֵרָאוּ אֶת רַבּוֹנְכֶם, כִּי רְעִידַת שַׁעַת הַדִּין הִיא דָּבָר עָצוּם,
2. בְּיוֹם אֲשֶׁר תִּרְאוּ בּוֹ כָּל אִם מִיְּנִיקָה תִּבָּהֵל וְתִשְׁכַּח אֶת תִּינוּקָהּ אֲשֶׁר תִּינִיךְ, וְכָל אִשָּׁה הָרָה תִּפִּיל אֶת עֲבָרָהּ, וְתִרְאָה אֶת בְּנֵי הָאָדָם שְׂכוּרִים, וְאֵין הֵם שְׂכוּרִים (מִיָּין). כִּי הַעֲנֵשׁ שֶׁל אֱלֹהֵה קָשָׁה מְאֹד.
3. יֵשׁ אֲנָשִׁים הַמֵּתְנוֹכְחִים אוֹדוֹת אֱלֹהֵה בְּלִי דַעַת, וְהוֹלְכִים אַחֲרֵי כָּל שְׁטוֹן מוֹרֵד,¹
4. עָלִיו (הַשְׁטוֹן) נִגְזֵר כִּי כָּל מִי שֶׁהוֹלֵךְ בְּעִקְבוֹתָיו, הוּא יִתַּעַה אוֹתוֹ וְיִזְבִּילוֹ אֶל עֵנֶשׁ הַהֶהָבָה.
5. הוּי בְּנִי אָדָם! אִם יֵשׁ לָכֶם סִפְקוֹת בַּדָּבָר תַּחֲתֵית הַמֵּתִים, הִנֵּה אֲנַחֲנוּ בְּרָאוּנוּ אֶתְכֶם מַעֲפָר, אַחֵר מִטֶּפֶה, אַחֵר מִדָּם קְרוֹשׁ, אַחֵר מִפֶּסֶת בָּשָׂר, בֵּין אִם מְגֻמָּרְת וּבֵין אִם לֹא, כִּד לְהַבְהִיר לָכֶם (אֶת יְכָלְתָּנוּ לִיצֵר). נִשְׁאִיר בְּרַחֵם אֶת כָּל מֶה שֶׁנִּרְצָה עַד לְמוֹעֵד קְבוּעַ. אַחֵר כִּד אֲנַחֲנוּ מוֹצִיאִים אֶתְכֶם תִּינוּקוֹת, וְאַתֶּם גִּדְּלִים וּמִתְבַּגְּרִים וְחַיִּים עַד שֶׁתָּמוּתוּ (אַחֲרֵי זְמַן מִסֵּים), וְחֶלֶק מְגִיעַ לְגִיל הָאֱמָלָל אֲשֶׁר בּוֹ לֹא יֵדַע דָּבָר אַחֲרֵי דַעַת. וְאַתָּה רוֹאֶה אֶת הָאָדָמָה בְּלִי סִימֹן חַיִּים, אֵד כְּשֶׁנוֹרִיד עָלֶיהָ מַיִם הִיא מִתְחִילָה לְנוּעַ וּלְגִדֵּל וְתִצְמִיחַ סוּגֵי צִמְחִים מִשְׁמַחֵי עֵינַיִם.
6. זֶה (הָאוֹת), כִּי אֱלֹהֵה הוּא הָאֱמָת, וְכִי הוּא אֱמָנָם יַחֲיָה הַמֵּתִים, וְכִי הוּא הַכֹּל-יָכֹל,
7. אֵין כָּל סִפֵּק שֶׁשַּׁעַת הַדִּין תִּבּוֹא, וְאַלְלָה יַחֲיָה אֶת אֱלֹהֵה אֲשֶׁר בִּקְבָרִים.
8. יֵשׁ בֵּין הָאֲנָשִׁים מִי שֶׁמִּתְנוֹכַח עַל אֱלֹהֵה בְּלִי דַעַת, בְּלִי הַדְּרָכָה, וּבְלִי סִפֵּר הַמַּאִיר לוֹ אֶת הַדְּרָד,
9. וְהוּא פּוֹנֶה אֶת כְּתָפוֹ בַּגָּאוֹה (וּמִתְרַחֵק מִן הָאֱמָת) לְהַתְעוֹת אַחֲרִים מִשְׁבִּיל אֱלֹהֵה.² לָאָדָם כְּזֶה צְפוּי בּוֹשָׁה וְחִרְפָּה בְּעוֹלָם הָזֶה, וּבְיוֹם תַּחֲתֵית הַמֵּתִים נִטְעִים אוֹתוֹ אֶת עֵנֶשׁ הַבְּעֵרָה,

1. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 117.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 61; סורת לוקמאן 31 : 7; סורת אד'אריאת 51 : 38 - 39; וסורת אל-מונאפקון

10. זאת על (הרע) אֲשֶׁר קָדְמוּ יָדִיד לַעֲשׂוֹת. וְאַלֶּלָה לֹא יַעֲשֶׂק אֶת עַבְדּוֹ.

קטע 2

11. וַיֵּשׁ מִן הָאֲנָשִׁים הָעוֹבְדִים אֶת אֱלֹהֵי בַסְּפָקוֹת, אִם יִשְׁיֻגְהוּ טוֹב, הוּא בּוֹטֵחַ בּוֹ, אֵד אִם יַעֲמִד בְּנִסְיוֹן, הוּא נוֹטֵשׁ אֶת אֲמוֹנָתוֹ. הוּא יַאֲבִד אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה וְאֶת הָעוֹלָם הַבָּא, וְזֶהוּ הָאֲבִדָן הַגָּלוּי.
12. הוּא קוֹרֵא בְּמָקוֹם אֶל אֱלֹהֵי, לְמָה שֶׁלֹּא יוֹעִיל לוֹ וְלֹא יִזִּיק לוֹ. תַּעֲיָה זֶה מִרְחִיקָה לָכֶת.
13. הוּא קוֹרֵא אֶל אֲשֶׁר רָעָתוֹ קְרוּבָה מִתּוֹעֲלָתוֹ, אַכֵּן רַע הוּא הַמָּגוֹן וְרַע הַחֲבֵר.
14. אֱלֹהֵי יִכְנִיס אֶת הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטוֹב אֶל גְּנִים שְׁנֵהֲרוֹת זוֹרְמִים מִתַּחְתִּיהֶם. אֱלֹהֵי עוֹשֶׂה מָה שֶׁהוּא רוֹצֶה.
15. כָּל מִי שֶׁחוֹשֵׁב שֶׁאַלֶּלָה לֹא יַעֲזֹר לוֹ (לִנְבִיא מוֹחֲמַד) בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, יוֹכֵל לְנִסּוֹת לַעֲלוֹת אֵלָיו בְּכָבֵל אֶל הַשָּׁמַיִם, וַיִּנְסֶה לְמַנֵּעַ אֱלֹהֵי מַלְעֲזָר לוֹ (לִנְבִיא), וַיִּרְאֶה אִם מֵאֲמָצוֹ יַעֲבִיר אֶת חֲרוֹן אַפּוֹ?¹
16. כִּד הוֹרְדָנוּ אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם אוֹתוֹת בְּרוּרִים. וְאַלֶּלָה יִדְרִיף אֶת מִי שֶׁיִּרְצֶה.
17. הַמַּאֲמִינִים (הַמְּסַלְּמִים), וְהַיְּהוּדִים, וְהַצֵּאֲבָאִים, וְהַנוֹצְרִים, וְהָאִמְּגוּשִׁים, וְהַפְּגָנִים. אֱלֹהֵי יִשְׁפֹּט בֵּינֵיהֶם בְּיוֹם תַּחֲתֵי הַמֵּתִים. כִּי אֱלֹהֵי עַד לְכָל דָּבָר.²
18. הַאִינֵד רוֹאֶה כִּי לַאֲלֹהֵי סוּגֵד כָּל מָה שֶׁבִּשְׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְהַשָּׁמַיִם, וְהַיָּרֵחַ, וְהַכּוֹכָבִים, וְהַהָרִים, וְהָעֲצִים, וְהַחִיּוֹת, וְרִבִּים מִבְּנֵי הָאָדָם. לָכֵן רִבִּים מִבְּנֵי הָאָדָם רְאוּיִים וּבִצְדָק לְהַעֲנִשָּׁה, וְכָל אֲשֶׁר אֱלֹהֵי מִבִּישׁ, אֵין לוֹ מַכְבֵּד. כִּי אֱלֹהֵי יַעֲשֶׂה אֶת מָה שֶׁיִּרְצֶה.
19. הִנֵּה שְׁנֵי יְרִיבִים (הַמְּסַלְּמִים וְהַכּוֹפְרִים) רְבוּ בֵּינֵיהֶם בְּדָבָר רְבוּנָם: וְאוֹלָם אֵלָה אֲשֶׁר כָּפְרוּ, יִגְזְרוּ לָהֶם בְּגִדֵי אֵשׁ, וְעַל רֹאשָׁם יִשְׁכְּחוּ מִים רוֹתְחִים,
20. אֲשֶׁר יָמִיס אֶת אֲשֶׁר בְּבִטְנָם וְהָעוֹרוֹת,
21. וְהוֹכְנוּ לְמַעַנָם פְּטִישֵׁי בְרָזָל כְּבָדִים,
22. כָּל אֲשֶׁר יִנְסוּ לְצַאת מִמָּנָה מִחֲמַת הַצֵּעַר, יוֹחֲזָרוּ אֶל תּוֹכָהּ. (וַיֹּאמֶר לָהֶם), טַעְמוּ עֵנֶשׁ הַבְּעֵרָה.³

1. ר' סורת ע'אפר 40: 51 - 52.

2. ר' סורת אל-בקר 2: 62; ר' סורת אל-מאאידה 5: 69.

3. ר' סורת אל-אנפאל 8: 50; וסורת אס-סגידה 32: 20.

קטע 3

23. אַלְלָה יִכְנִיס אֶת הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב אֶל גְּנִים שְׁנֵהָרוֹת זֶרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם. שֶׁם יִקְשְׁטוּ בַצְמִידִים שֶׁל זָהָב וּפִינִיָּים וּלְבוּשָׁם בְּתוֹכָם מְשִׁי, וְשֶׁם יֵדְרֻכוּ אֶל הַטּוֹב מִן הַדְּבֹר, וְהֵדְרֻכוּ אֶל הָאֲרֶץ שֶׁל אַלְלָה רַב-הַתְּפָאֶרֶת.
24. אַךְ אַלְלָה אֲשֶׁר כָּפְרוּ וּמָנְעוּ אֲנָשִׁים מִלְלַכֶּת בְּשָׁבִיל אַלְלָה וּמִלְבָּקָר בְּמִסְגָּד הַקְדוֹשׁ (הַכְּעָבָה) אֲשֶׁר עָשִׂינוּ אוֹתוֹ מְקוֹם עֲבֹדָה לְבְנֵי אָדָם לְשׁוֹכְנִים בּוֹ וּלְעוֹבְרֵי דֶרֶךְ. וְאֵת כָּל מִי שֶׁמַּחֲלֵל אוֹתוֹ בְּמַעֲשֵׂי כְּפִירָה בְּגִזְמוֹ פֶּשַׁע בְּגִבּוּלֹתָיו, אֲנַחְנוּ נִטְעִים אוֹתוֹ עֲנֵשׁ מִכְּאִיב.
25. (וְזָכַר) כֹּאֲשֶׁר הִרְאֵנוּ לְאַבְרָהָם אֶת מְקוֹם הַבֵּית (הַקְדוֹשׁ), (כִּדִּי לְבָנוֹת אוֹתוֹ). וְצִוִּינוּ אוֹתוֹ, אֶל תַּשְׁתֵּף לִי דָבָר, וְטַהַר אֶת בֵּיתִי לְמַקִּיפִים אוֹתוֹ, וְלְעוֹמְדִים בְּתַפְלָה, וְלַכּוֹרְעִים, וְלַסּוֹגְדִים,
26. וְקָרָא לְכָל הָאֲנָשִׁים לְעֲלִיָּה לְרָגֶל, וְהֵם יָבֹאוּ אֵלַיִךְ בְּהִלְכָּה וּבִרְכִּיבָה עַל כָּל בְּהֵמָה רְזָה, מִכָּל קִצּוֹת אֶרֶץ,¹
27. לְמַעַן יִפְקוּ תוֹעֵלֶת,² וְזָכְרוּ אֶת שֵׁם אַלְלָה בְּיָמִים קְבוּעִים³ בְּהַקְרִיבָם בְּהֵמוֹת מִקְנֵה⁴ מִמָּה שֶׁהֶעֱנַקְנוּ לָהֶם. אֲכָלוּ מִבְּשָׂרָם וְהֶאֱכִילוּ אֶת הָעֹנִי הָאֵמָלֶל,
28. אַחֵר כִּד יִתְעַסְקוּ בְּנִקְיוֹן גּוֹפֶם, וַיִּמְלְאוּ נֶדֶרָם, וַיִּקְיפוּ אֶת הַבֵּית הָעֲתִיק, כֶּכָּה (צָרִיף לַעֲשׂוֹת), וְכָל הַמְּכַבֵּד אֶת קֹדְשֵׁי אַלְלָה, יֵיטֵב לוֹ אֲצֶל רַבּוֹנוֹ. כָּל הַמִּקְנֵה מֵתֵר לָכֶם לְאָכִילָה, חוּץ מִמָּה שֶׁנִּקְרָא בְּפִנִּיכָם (בִּקְרוּרָאן).⁵
29. הַתִּרְחָקוּ מִתּוֹעֲבַת הַפְּסָלִים, וְהִמָּנְעוּ מִשִּׁקָּר.
30. כְּחִיפִים לְשֵׁם אַלְלָה וְלֹא מִשְׁתַּפִּים אֱלִילִים עִם אַלְלָה, כִּי מִי שֶׁמִּשְׁתַּתֵּף אֵלָּה אַחֵר עִם אַלְלָה דּוֹמֶה הוּא לְמִי שֶׁנוֹפֵל מִן הַשָּׁמַיִם כְּשֶׁעוֹפּוֹת חוֹטְפִים אוֹתוֹ, אוֹ נִשְׁאָה אוֹתוֹ הָרוּחַ לְמְקוֹם רָחוֹק מְאוֹד.

1. ר' סורת אברהים 14 : 37.

2. העולים לרגל נהגו לבוא חודש לפני מועד עונת החגי לעשות כל מיני עסקים כדי לעשות כסף לכסות הוצאות הנסיעה למכה וחזרה. ובימינו, אני ראיתי עולים לרגל ממקומות שונים עם סחורה מתוצרת ארצם מוכרים אותה בגידה בשנת 1992 כאשר הייתי בעליה לרגל.

3. הימים הקבועים לחגי הם עשרת הימים הראשונים של חודש די אל-חג'ה. ר' סורת אל-בקה 2 : 196.

4. בהימות ההקרבה בחג' : גמלים, בקר, כבשים, ועזים.

5. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 1.

32. וְאוֹלַם כָּל הַמִּפְאָר אֶת מִנְהַגֵּי אֱלֹהָהּ הַקְדוּשִׁים¹ מִחֶזֶק אֶת יִרְאֵת אֱלֹהָהּ בְּלִבָּבוֹת,

33. יֵשׁ לָכֶם תּוֹעֵלֶת (מִבְּהֶמֶת הַזֵּבַח) רַק לְזִמּוֹן מִסִּים, עַד שֶׁתִּגִּיעַ לְמָקוֹם הַקְרָבָתָה אֲצֵל הַבַּיִת הָעֵתִיק.

קטע 4

34. קָבַעְנוּ לְכָל אִמָּה טָקְסִי פֶלַח לְמַעַן יִזְכְּרוּ שֵׁם אֱלֹהָהּ עַל הַקְרָבָנוֹת מִבְּהֶמֶת הַמִּקְנֶה שֶׁהֶעֱנִקוּ לָהֶם, אֲכֹן אֱלֹהֵיכֶם הוּא אֱלֹהֶ אֶחָד, לָכֵן הִתְמַסְרוּ לוֹ. בְּשׁוֹר טוֹבוֹת לְצִנּוּעִים,

35. אֲשֶׁר בְּהִזְכֵּר אֱלֹהָהּ לְפָנֶיהֶם, פָּחַדוּ מִעֲנָשׁוֹ, וְהִנּוּשָׁאִים בְּסִבְלָנוֹת כָּל צָרָה שֶׁפּוֹגַעַת בָּהֶם, וְהַמְקִימִים אֶת הַתְּפִלוֹת, וְהַמוֹצִיאִים (בְּצִדְקָה) מִמָּה שֶׁהֶעֱנִקְנוּ לָהֶם.

36. וְעֲשִׂינוּ לָכֶם (הַקְרָבָת) הַגְּמִלִים מִמִּנְהַגֵּי אֱלֹהָהּ הַקְדוּשִׁים. לָכֶם בָּהֶם תּוֹעֵלֶת, וּזְכָרְתֶּם אֶת שֵׁם אֱלֹהָהּ עֲלֵיהֶם לְעַת שְׁחִיטָתָם, בְּעִמְדָם עַל שְׁלוֹשׁ רִגְלִים וְהִרְגֵּל הָרְבִיעִית עֶקְדָה, וְכֹאֲשֶׁר יִפְלוּ עַל צִדָּם מִתִּים, אֲכָלוּ מִבֶּשָׂרָם וְהֶאֱכִילוּ אֶת הָעֲנִי וְאֶת הַקֶּבֶץ. כִּךְ הִכְפַּנּוּ אוֹתָם (הַגְּמִלִים וְהַבְּהֶמֶת) לָכֶם, לְמַעַן תּוֹדוּ.²

37. בְּשָׂרָם וְדָמָם לֹא יִגִּיעוּ אֶל אֱלֹהָהּ, וְרַק יִרְאֵתְכֶם הִיא שֶׁתִּגִּיעַ אֵלָיו. כִּךְ הִכְפִּיף אוֹתָם לָכֶם לְמַעַן תִּשְׁבְּחוּ אֶת אֱלֹהָהּ עַל כִּי הִדְרִיף אֶתְכֶם. בְּשׁוֹר אֶת עוֹשֵׁי הַטּוֹב.

38. אֱלֹהָהּ מִגֵּן עַל הַמַּאֲמִינִים, כִּי לֹא יֵאָהֵב אֱלֹהָהּ כָּל בּוֹגֵד וְכוּפֵּר.

קטע 5

39. מִתֵּר לְמַאֲמִינִים נִרְדָּפִים וְעֲשׂוּקִים לְהִגֵּן עַל עֲצָמָם וּלְהַלְחִם נֶגֶד רֹדְפֵיהֶם. אֱלֹהָהּ יָכַל לַעְזֹר לָהֶם,

40. אֵלֶּה אֲשֶׁר גָּרְשׁוּ מִבְּתֵיחֶם בְּלֹא צֶדֶק, רַק עַל אוֹמְרָם, רְבוּנָנוּ הוּא אֱלֹהָהּ. לֹאִלָּא עָצַר אֱלֹהָהּ בְּאֲנָשִׁים, אֵלֶּה בְּיַדִּי אֵלֶּה, נִהָרְסוּ מִנְּזָרִים, וּכְנִסִּיּוֹת, וּבִתֵּי כְּנֶסֶת, וּמִסְגָּדִים יִזְכְּרוּ בָהֶם אֶת שֵׁם אֱלֹהָהּ הַרְבֵּה. אֱלֹהָהּ יַעְזֹר לְאֵלֶּה הָעוֹזְרִים לְדַתּוֹ, כִּי אֱלֹהָהּ חֶזֶק וְעִזּוֹ,

1. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 2.

2. ר' סורת יא. סין 36 : 71 - 73.

41. הם אלה, אשר לאחר שאנחנו מחזקים אותם בארץ, הם מקימים את התפלה, וישלמו זכאת, מצוים לעשות את המקבל ואוסרים את המגנה. סוף כל דבר לחזר אל אלה.
42. אם יתכחשו לך (מוחמד), הרי לפניכם התכחשו גם עמי נוח, עאד, ת'מוד,
43. ובני עמו של אברהם, ובני עמו של לוט,
44. ואנשי מדן, וגם למוסא התכחשו, אך אני נתתי שהות לכופרים, ואולם לבסוף הענשתי אותם, וקשה היה ענשי.
45. וכמה ערים חוטאות החרבנו, והנה הן עומדות שממות, וכמה בארות וארמונות גבוהים שהם מזנחים.
46. האם לא נסעו (הכופרים) בארץ, והיו להם לבבות להבין, או אזנים לשמע? ואכן לא העינים עורות, ואולם עורים הלבבות אשר בחזות.
47. הם (הכופרים) מאיצים בך להחיש בוא הענש. אלה לא יפר דברו, ואכן יום אחד אצל רבונך כאף שנה מאשר אתם סופרים.
48. וכמה מן הערים הנחתי להן והן חוטאות. ולבסוף פגעתי בהן. וכלם יחזרו אלי.

קטע 6

49. אמר (מוחמד), הוי בני אדם! אכן אני מזהיר ברור הנני לכם,
50. ולא לה שהאמינו ועשו את הטוב מחילה ופרנסה ביד נדיבה לעד (בגן עדן).¹
51. אך אלה אשר השקיעו כל מאמץ בהתנגדותם לאותותינו, הם שוכני גיהנם לעד.
52. לא היה שליח או נביא ששלחנו לפניך, בעת שהוא קורא את דברי אלה לא הטיל השטן (דבריו) בקריאתו. אך אלה מבטל את (הדברים) שהטיל השטן,² ומשליט את אותותיו.³ כי אלה יודע וחכם,
53. כדי שיעשה את אשר השטן הגניב מבחן לאלה שיש מחלה בלבבותיהם, ואלה אשר לבותיהם קשים. אכן החוטאים הם במחלקת גדולה.

1. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 4, ופ' 74.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 102.

3. ר' סורת הוד 11 : 1.

54. לַמַּעַן יִדְעוּ אֱלֹהִים אֲשֶׁר נִתְּנָה לָהֶם הַדַּעַת, כִּי הוּא (הַקּוֹרְאָן) הָאֵמֶת מֵאֵת רְבוּנָךְ, וְלָכֵן יֵאֱמִינוּ בּוֹ, וְיִכְנְעוּ לוֹ לְבוֹתֵיהֶם, וְאָכֵן אֱלֹהִים מְדֻרִיךְ אֶת הַמַּאֲמִינִים בּוֹ בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר (נֶדֶת הָאִסְלָאם).
55. אֵךְ הַכּוֹפְרִים לֹא יִפְסִיקוּ לְהִטִּיל בּוֹ (בְּקוֹרְאָן) סֶפֶק עַד אֲשֶׁר תְּבוֹאֵם שְׁעַת הַדִּין פְּתָאוֹם, אוֹ יְבוֹאֵם עָנְשׁוֹ שֶׁל יוֹם חֹסֶר תִּקְוָה (יוֹם הַדִּין).
56. הַמְּלוֹכָה בַּיּוֹם הַהוּא לְאֱלֹהִים, וְהוּא יִשְׁפֹּט בֵּינֵיהֶם. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר הָאֱמִינִי וַעֲשׂוֹ הַטּוֹב יִהְיוּ בְּגִי נֹעַם,
57. אֵךְ אֱלֹהִים אֲשֶׁר כָּפְרוּ וַכְּחֹשׁוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ, לָהֶם עֲנֵשׁ מִשְׁפִּיל בְּגִיהֶם.

קטע 7

58. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר הִגְרוּ (מִמַּכָּה לְמִדִּינָה) בְּשִׁבִּיל שֶׁל אֱלֹהִים, וְאַחֵר נִהְרְגוּ אוֹ מֵתוּ, לָהֶם יַעֲנִיק אֱלֹהִים (בְּעוֹלָם הַבָּא) מַעֲנֵק טוֹב, וְאָכֵן אֱלֹהִים הוּא הַטּוֹב שֶׁבְּמַעֲנִיקִים,
59. הוּא יִכְנִיס אוֹתָם אֶל מְקוֹם אֲשֶׁר יִשְׁבִּיעַ אֶת רְצוֹנָם (גֵּן עֵדֶן), כִּי אֱלֹהִים יוֹדֵעַ וּמֵתוֹן.¹
60. כִּד יִהְיֶה, הֵתֵר לְכָל מַאֲמִין שֶׁהִתְקַף וְנִעְשָׂה לוֹ אִי אֶדֶק לְהַעֲנִישׁ אֶת תּוֹקְפָיו בְּאוֹתָהּ מִדָּה. אֵךְ אִם אוֹיְבָיו שָׁבִים וּמִתְקִיפִים אוֹתוֹ, אֱלֹהִים יַעֲזֹר לוֹ, כִּי אֱלֹהִים חֲנוּן וְסוֹלָח.
61. זֹאת כִּי אֱלֹהִים מַחְדִּיר אֶת הַלִּילָה בְּתוֹךְ הַיּוֹם, וּמַחְדִּיר אֶת הַיּוֹם בְּתוֹךְ הַלִּילָה, וְאֱלֹהִים שׁוֹמֵעַ וְרוֹאֶה,²
62. רַק אֱלֹהִים הוּא הָאֵמֶת, וְאֵלֹהִים אֲשֶׁר הֵם קוֹרְאִים אֵלֵיהֶם זוֹלָתוֹ הֵם הַבֵּל, כִּי אֱלֹהִים הוּא הַעֲלִיּוֹן וְהַגָּדוֹל בְּיוֹתֵר.
63. הֲלֹא תִרְאֶה כִּי אֱלֹהִים מוֹרִיד מַיִם מִן הַשָּׁמַיִם, וְהַאֲרֵץ נַעֲשִׂית יִרְקָה? אֱלֹהִים מְמַחֵה וּבִקְיָא.
64. לוֹ כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וְאֲשֶׁר בָּאֲרֵץ, וְהוּא אֵינוֹ זָקוּק לְשׁוּם דָּבָר וְרַב-תַּפְאֶרֶת.

קטע 8

65. הֲלֹא תִרְאֶה כִּי אֱלֹהִים הַכֹּפִיף לָכֶם אֶת אֲשֶׁר בָּאֲרֵץ, וְאֶת הַסְּפִינוֹת הַשָּׁטוֹת בַּיָּם בְּפִקְדָתוֹ, כֵּן הוּא מַחְזִיק בַּשָּׁמַיִם לְבַל יִפְּלוּ עַל הָאֲרֵץ,³ בְּלִי רְשׁוּתוֹ? אֱלֹהִים חוֹמֵל וְרַחוּם.

1. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 31.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 27.

3. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 32.

66. והוא אֲשֶׁר הֶעֱנִיק לָכֶם חַיִּים, וְהוּא אֲשֶׁר יָמִית אֶתְכֶם, וְשׁוּב יִחְיֶה אֶתְכֶם. אִילָם הָאֵדָם הוּא כּוֹפֵר.¹
67. קָבְעֵנוּ לְכָל אֲמָה סְדְרֵי עֲבֹדַת אֱלֹהָ שְׁלָה לְפִיָּהֶם הֵם נוֹהֲגִים, וְלָכֵן אֵל תִּרְשָׁה לָהֶם לְהִתְנַכַּח בְּעֵנְיָנִים אֵלָה, וְהַמְשִׁד לְקָרָא לָהֶם לַעֲבֹד אֶת רַבּוֹךְ, כִּי אַתָּה הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ מִישָׁרִים.²
68. וְאִם יִתְנַכְחוּ אַתָּךְ, אֲמַר, אֱלֹהָ הַיּוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ.³
69. אֱלֹהָ יִשְׁפֹּט בֵּינֵיכֶם (בֵּין הַמְּסַלְמִים וְהַכּוֹפְרִים) יוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים בְּכָל אֲשֶׁר נִחְלָקִים בּוֹ.⁴
70. הֲלֹא תִדַּע כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ אֶת כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ. כָּל זֶה רָשׁוּם בְּלוֹחַ הַשָּׁמַיִמִי! אָכֵן נֶקֶל הוּא לְאֱלֹהָ.
71. וּבְכָל זֹאת עוֹבְדִים הַכּוֹפְרִים מִבְּלַעַדִּי אֱלֹהָ אֲשֶׁר הוּא לֹא הוֹרִיד לָהֶם כָּל סִמְכוֹת,⁵ וְאֵת אֲשֶׁר אֵין לָהֶם דַּעַת בּוֹ. וְאִילָם אֵין מוֹשִׁיעַ לְכּוֹפְרִים.
72. כְּאֲשֶׁר קוֹרְאִים לְפָנֵיהֶם אֶת אוֹתוֹתֵינוּ בְּאִפֹּן גָּלוּי, תִּכְבֵּר בְּפָנֵיהֶם אֶת הַתִּנְכְּרוּתָם וְהֵם כְּמַעַט מִתְנַפְּלִים עַל הַקּוֹרְאִים. אֲמַר לָהֶם, הֵאֵם אֲגַלָּה לָכֶם מֶה שְׁאֲרוֹעַ מִמַּעֲשֵׂיכֶם? זוֹהִי אֵשׁ הַגִּיהֶנֶם שֶׁהוֹעִיד אֱלֹהָ לְכּוֹפְרִים וּבִישׁ יִהְיֶה סוֹפְכֶם.

קטע 9

73. הוּי בְּנֵי אָדָם! נִמְשַׁל לָכֶם מִשָּׁל. עַל כֵּן הִקְשִׁיבוּ לוֹ. הִנֵּה אֵלָה (הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר אַתֶּם תִּקְרְאוּ אֵלֵיהֶם בְּמִקּוֹם אֱלֹהָ, לֹא יִבְרְאוּ אִפְלוּ זָבוּב, וְאִם יִתְאַסְפוּ כָּלֶם לָשֵׁם כָּךְ. וְאִם זָבוּב אֶחָד יִשְׁלַל מֵהֶם דְּבַר מָה לֹא יוֹכְלוּ לְהַצִּילוֹ מִמֶּנּוּ. אָכֵן חֲלָשׁ הוּא הַדִּוֶּרֶשׁ וְהַנְדָּרָשׁ.
74. הֵם לֹא הֶעֱרִיכוּ אֶת אֱלֹהָ כְּרֹאוֹי לוֹ,⁶ וְאִילָם אֱלֹהָ חֲזָק וְעִזּוֹ.
75. אֱלֹהָ יִבְחַר לוֹ מִן הַמַּלְאָכִים שְׁלִיחִים, וּמִבְּנֵי הָאָדָם. אֱלֹהָ שׁוֹמֵעַ וְרוֹאֶה.
76. הוּא יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר לְפָנֵיהֶם וְאֵת אֲשֶׁר אַחֲרֵיהֶם, וְאֵל אֱלֹהָ חוֹזְרִים הַדְּבָרִים.

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 28 ; סורת ע'אפר 40 : 11 ; וסורת אל-ג'אתייה 45 : 26.

2. ר' סורת אל-קצצ 25 : 87.

3. ר' סורת יונוס 10 : 41.

4. ר' סורת אש-שורא 42 : 15.

5. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 117.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 91.

77. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! כָּרְעוּ וְסִגְדוּ וְעִבְדוּ אֶת רַבּוֹנְכֶם וַעֲשׂוּ הַטּוֹב לְמַעַן תִּצְלִיחוּ.

78. וְקִימוּ לְהֶאֱבֹק לְשֵׁם אֱלֹהָהּ כְּרֵאוּ לֹא. כִּי הוּא בָּחַר בָּכֶם וְלֹא הִטִּיל עֲלֵיכֶם

כָּל קוֹשֵׁי בְּדֹת,¹ דָּתוֹ שֶׁל אֲבִרָהִים אֲבִיכֶם. כִּבֵּר הוּא (אֱלֹהָהּ) קָרָא לָכֶם מִסְלָמִים מִלְּפָנָיו, וְגַם בָּזָה (הַקּוֹרְאָן), לְמַעַן יִהְיֶה הַשְּׁלִיחַ (מוֹחֲמַד) עַד עֲלֵיכֶם, וְאַתֶּם תַּעֲבִידוּ עַל בְּנֵי הָאָדָם.² לָכֵן קִיְמוּ אֶת הַתְּפִלָּה וּתְנוּ זָכָאת, וּבְקִשׁוֹ מַחְסֶה בְּאֱלֹהָהּ. הוּא מְגַנָּךְ. כִּמָּה טוֹב הַמְּגֹן וְכִמָּה טוֹב הַמוֹשִׁיעַ.

1. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 6.

2. ר' סורת אל-בַּקְרָה 2 : 143.

23

סִוְרַת אֶל-מוֹאֲמִינוֹן הַמֵּאֲמִינִים

סורה זו נקראת «אֶל-מוֹאֲמִינוֹן, הַמֵּאֲמִינִים» משום שהיא פותחת בהצלחת המאמינים, ותיאורם ושכרם בעולם הבא. ר' פ' 1 - 11, וגם ר' פ' 57 - 67.
הורדה במכה אחרי סורת אל-אנביא' 21, ופסוקיה מאה ושמונה-עשר. קיבלה את שמה «הַמֵּאֲמִינִים» מפסוק אחד.

סורת אל-מואמנון 23

חלק 18

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הֶרְחֵמֶן וְהֶרְחִים

קטע 1

1. כָּבֵר הַצְּלִיחוּ הַמֵּאֲמִינִים,
2. וְאֲשֶׁר הֵם צְנוּעִים בְּתַפְלָתָם,
3. וְאֲשֶׁר הֵם מִתְרַחֲקִים מִכָּל דְּבָרֵי הֶבֶל,¹
4. וְאֲשֶׁר הֵם נוֹתְנִים זָכָאת (צִדְקָה),
5. וְאֲשֶׁר הֵם לֹא מְקִימִים יַחְסִי מִיּוֹן,
6. אֲלֹא עִם בְּנוֹת זִוְגָם, אוֹ עִם שְׁפָחוֹתֵיהֶם אֲשֶׁר בִּבְעָלוֹתָם, וְעַל כֵּךְ לֹא יֵאָשְׁמוּ,
7. אֲבָל הַחוֹשְׁקִים מֵעֶבֶר לָזֶה, כָּל אֱלֹהָ הֵם הַעוֹבְרִים חֹק,²
8. וְהַשּׁוֹמְרִים עַל פְּקֻדּוֹנוֹת וְהַבָּטָחוֹת,
9. וְהַמְקַפִּידִים עַל מוֹעֲדֵי הַתַּפְלוֹת,
10. הֵם הַיּוֹרְשִׁים,
11. אֲשֶׁר יִירְשׁוּ אֶת הַפְּרִדּוֹס,³ וְשֵׁם יִשְׁאֲרוּ לְנֶצַח.⁴
12. וּבִרְאֵנוּ אֶת הָאָדָם מִשּׁוֹשְׁלַת שָׁל טִיֹן (שְׁנֹלְקַח מִכָּל הָאֶרֶץ),⁵
13. וְאִזּוּ הַמֶּרְנוּ אוֹתוֹ לְטַפַּת זָרַע אֲשֶׁר שָׁמְרָנוּ בַּמָּקוֹם בָּטוּחַ,⁶
14. וְאִזּוּ הַמֶּרְנוּ אֶת הַטֶּפֶה לְדָם קְרוּשׁ, וְאַחֵר כֵּךְ לְעֶבֶר עִם גְּצָמוֹת, וְאִזּוּ כְּסִינוּ אֶת הַעֲצָמוֹת בְּשׁוֹר. וְכֵךְ נּוֹצְרָה בְּרִיָּה חֲדָשָׁה. יִתְבָּרַךְ אֱלֹהָ הַבּוֹרֵא הַטּוֹב בְּיוֹתֵר,

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 72.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 25.

3. פרדוס, משמות גן עדן. ר' סורת אל-כהף 18 : 107.

4. ר' סורת מרים 19 : 63 ; וסורת אז-זוח'רוף 43 : 72.

5. ר' סורת אר-רום 30 : 20.

6. ר' סורת אס-סגידה 32 : 7 - 8 ; וסורת אל-מורסלאת 77 : 21.

15. וּלְבִסּוֹף תָּמוּתוֹ,¹
16. אוֹלָם בְּיוֹם תַּחֲיִית הַמֵּתִים תּוֹקְמוֹ לַתַּחֲיָה.
17. בְּרָאנוּ מַעַל לָכֶם שְׂבָעָה רְקִיעִים, וְאִין אֲנַחְנוּ נוֹטְשִׁים אֶת מָה שֶּׁבְּרָאנוּ.
18. וְהוֹרְדָנוּ מִן הַשָּׁמַיִם מִים בְּמַדָּה קְצוּבָה, וְאֶגְרְנוּ אוֹתָם בְּתוֹכְכִי הָאֲדָמָה, אַךְ אֲנַחְנוּ נוֹכַל לְגַרֵם לָהֶם לָלֶכֶת לְאַבּוּד.
19. וְנַצְמִיחַ לָכֶם בָּהֶם גִּנוֹת עֲצֵי תָמָר וְעֵנָבִים אֲשֶׁר לָכֶם בָּהֶם פְּרוֹת רַבִּים, וַיִּמָּהֶם תֹּאכְלוּ.
20. וְגַם עֵץ (עֵץ הַזַּיִת) הַגָּדֹל עַל הַר סִינִי, הַנוֹתֵן שָׁמֶן לַמְּשִׁיחָה וְלֶאֱכִילָה.²
21. וְאָכַן בַּמִּקְנָה לָכֶם לֶקַח, נִשְׁקָה אֶתְכֶם מֵאֲשֶׁר בְּבִטְנֶם,³ וְלָכֶם בּוֹ תוֹעֵלֶת רַבָּה, וּמִמֶּנּוּ תֹאכְלוּ,⁴
22. וְעָלְיוֹ וְעַל הָאֲנִיּוֹת תִּנְשָׂאוּ.⁵

קטע 2

23. אֶת נוֹחַ שָׁלַחְנוּ לְבְנֵי עֵמוֹ, וְהוּא אָמַר, הוּי בְנֵי עַמִּי! עֲבְדוּ אֶת אֱלֹהָ, אִין לָכֶם כָּל אֱלֹהִ זּוֹלָתוֹ, הָאֵם לֹא תִירָאוּ אֲפּוֹא אוֹתוֹ?
24. אַךְ מִנְהִיגֵי בְנֵי עֵמוֹ אֲשֶׁר כָּפְרוּ אֲמָרוּ, אִין זֶה אֱלֹהִ אִישׁ כְּמוֹכֶם הַרוֹצֶה לְהַתְנַשֵּׂא עֲלֵיכֶם. וְלוֹ רָצָה אֱלֹהָ, הוֹרִיד מַלְאָכִים מִן הַשָּׁמַיִם. לֹא שָׁמַעְנוּ עַל אוֹדוֹת זֶה בְּקֶרֶב אַבּוֹתֵינוּ הָרִאשׁוֹנִים.
25. אִין הוּא אֱלֹהִ אִישׁ שֶׁנִּטְרָפָה עָלָיו דַּעַתּוֹ, עַל כֵּן סָבְלוּ אוֹתוֹ זְמַן מָה (עַד שֶׁתָּנוּחַ וְתִתְּשֵׁב עָלָיו דַּעַתּוֹ, אוֹ שְׁיָמוּת).
26. אָמַר, רַבּוֹנִי! עֲזֹר לִי נֶגֶד הַמִּתְכַּחְשִׁים לִי,
27. אַזְ הִשְׁרִינוּ לוֹ, עֲשֵׂה אֶת הַתְּבָה בְּהִשְׁגָּחַתְנוּ וּלְפִי הִשְׁרָאָתְנוּ, וְכַאֲשֶׁר תִּבּוֹא פִקְדָתְנוּ, וְיִתְפָּרְצוּ הַמַּיִם הַגּוֹעֲשִׁים מִן הַתְּנוּר תַּכְנִיֵּס אֶל הַתְּבָה שְׁנַיִם שְׁנַיִם (זָכָר וּנְקֵבָה) מִכָּל סוּגֵי הַחַי בַּיַּחַד עִם בְּנֵי מִשְׁפַּחְתְּךָ, חוּץ מֵהַכּוֹפְרִים שֶׁגִּזְרְנוּ עֲלֵיהֶם טְבִיעָה, וְאַל תִּדְּבַר אֵלַי עַל אוֹדוֹת הַכּוֹפְרִים, כִּי טוֹבְעִים הֵם,

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 44 ; סורת סבא' 34 : 2 ; סורת אל-חדיד 57 : 4 ; סורת אט-טלאק 65 : 12 ; וסורת אנ-נבא' 78 : 12.

2. ר' סורת את-תינ 95 : 1 - 2.
3. חלב.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 5 - 6.

5. ר' סורת אנ-נחל 16 : 7 ; וסורת יא. סין 36 : 71 - 73.

28. וְכַאֲשֶׁר תֵּשֶׁב לְבֵטֶחַ בַּתְּבָה, אֶתָּה וְאֶשֶׁר עִמָּךְ, אָמַר, הִשָּׁבַח לְאֱלֹהָ אֲשֶׁר הִצִּילָנוּ מִן הָאֲנָשִׁים הַכּוֹפְרִים,
29. וְאָמַר, רְבוּנִי! הוֹשִׁיבֵנִי מוֹשֵׁב מִבְּרֶךְ (בְּאַרְץ), כִּי אֶתָּה הַטּוֹב בְּיוֹתֵר בְּמוֹשִׁיבִים.
30. הִנֵּה בָּזָה אוֹתוֹת, וְאַנְחָנוּ הֵיינוּ בּוֹחֲנִים.
31. אַחֲרֵיהֶם הִקִּימוּנוּ דוֹר אַחֵר,¹
32. וְשָׁלַחְנוּ אֲלֵיהֶם שְׁלִיחַ מִקְרָבָם² לֵאמֹר, עֲבְדוּ אֶת אֱלֹהָ, כִּי אֵין לָכֶם כָּל אֱלֹהַ זֹולָתוֹ, הֲאִם לֹא תִירָאוּ?

קטע 3

33. אַךְ מִנְהִיגֵי בְנֵי עֲמוֹ אֲשֶׁר כָּפְרוּ וְהִכְחִישוּ אֶת קִיוֵּמוֹ שֶׁל הָעוֹלָם הַבָּא, וְאֲשֶׁר הֶעֱנִקְנוּ לָהֶם רְחוּחַ בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, אָמְרוּ, אֵין זֶה אֶלָּא אִישׁ כְּמוֹתְכֶם, הָאוֹכֵל וְשׁוֹתֶה כְּמוֹכֶם,
34. וְאִם תִּשְׁמְעוּ לְאָדָם כְּמוֹתְכֶם תִּהְיוּ אַתֶּם הַמִּפְסִידִים,
35. הֲאִם יִבְהִיל אֶתְכֶם, כִּי אַחֲרֵי שִׁתְּמוֹתוֹ וְתִהְיוּ עֹפֵר וְעֶצְמוֹת אַתֶּם מוֹצְאִים חַיִּים (מִקְבְּרֵיכֶם)?
36. דַּבֵּר כְּזֶה מְאוֹד רְחוּק מִלֵּהֲתַגְשֵׁם!
37. אֵין חַיִּים מִחוּץ לַחַיֵּינוּ בָּעוֹלָם הַזֶּה, כִּי אֲנַחְנוּ חַיִּים וּמֵתִים רַק פְּעַם אַחַת וְלֹא נָקוּם לְתַחִיָּה,
38. אֵין הוּא אֶלָּא אָדָם בָּדָה עַל אֱלֹהָ שִׁקְרִים, וְאֵין אֲנַחְנוּ מַאֲמִינִים לוֹ.
39. אָמַר (הַשְּׁלִיחַ שְׁלָחָם), רְבוּנִי! עֲזֹר לִי נֶגֶד הַמִּתְכַּחֲשִׁים לִי.
40. אָמַר (אֱלֹהָ), עוֹד מַעַט יִתְחַרְטוּ.
41. וְאִזּוּ פָּגַע בָּהֶם וּבִצְדָק עָנַשׁ הַצּוֹחָה, וְעָשִׂינוּ אוֹתָם כְּקֹצֶף עַל פְּנֵי הַמַּיִם, שְׁיִלְכוּ הַכּוֹפְרִים לַגִּיהֶנֶם.
42. וּבִרְאֵנוּ אַחֲרֵיהֶם דּוֹרוֹת אַחֲרִים.
43. אַךְ שׁוּם אִמָּה לֹא תִקְדִּים וְלֹא תֵאָחֵר אֶת מוֹעֵדָה הַקְּבוּעָה.³

1. הם בני עאד.

2. השליח הוא הוד.

3. ר' סורת אל-חגיר 15 : 5.

44. אַחֲרֵי כֵן שָׁלַחְנוּ אֶת שְׁלִיחֵינוּ זֶה אַחֵר זֶה, וְכָל אֲשֶׁר בָּא שְׁלִיחַ אֶל אַחַת הָאֻמּוֹת, הָיוּ מִתְכַּחֲשִׁים לוֹ,¹ לָכֵן הֶעֱנֵשְׁנוּ אוֹתָן וְהֶעֱבַרְנוּ אוֹתָן מִן הָעוֹלָם זֶה אַחֵר זֶה, וְשִׁמְנוּ אוֹתָן לְשִׁיחָה.² שְׂיִלְכוּ הַכּוֹפְרִים לְגִיהֶנֶם.
45. אַחֵר שָׁלַחְנוּ אֶת מוֹסָא וְאֶת הָאֲרוֹן אַחִיו עִם אוֹתוֹתֵינוּ, וּבִשְׁלֹטוֹן גָּלוּי, אֶל פְּרָעָה וְנִכְבְּדִיו, וְאוֹלָם הֵם הִתְנַשְּׂאוּ, וְהָיוּ שֹׁחֲצִנִים.
47. וְהֵם אָמְרוּ, הָאֵם נֶאֱמַן לִשְׁנֵי אֲנָשִׁים כְּמוֹנוֹ, וּבְגֵי עֲמָם עֲבָדִים לָנוּ?
48. וְהֵם הִתְכַּחֲשׂוּ לִשְׁנֵיהֶם, עַל כֵּן הִשְׁמַדוּ (טָבְעוּ בָּיָם).
49. וּכְבָר נָתַנוּ לְמוֹסָא אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) לְמַעַן יִדְרֹכוּ (בְּגֵי עַמּוֹ אֶל הָאֻמָּת).
50. וְעֲשִׂינוּ מַעֲסָא בֶּן מֶרְס וְאִמּוֹ לְאוֹת, וְנָתַנוּ לָהֶם מִקְלָט עַל גִּבְעָה בְּעֵלְת דִּשָּׂא וּמִמֶּם זוֹרְמִים.

קטע 4

51. הוּא הַשְּׁלִיחִים! אָכְלוּ מִן הַמְטָעִמִּים הַמִּתְרִים, וְעָשׂוּ מַעֲשִׂים טוֹבִים, כִּי יוֹדַע אֲנִי עַל מַעֲשִׂיכֶם.
52. וְהִדַּת שְׁלָכֶם הִיא דָּת אַחַת, וְאֲנִי הוּא רְבוּנְכֶם, עַל כֵּן יֵרָאוּ אוֹתִי.
53. וְאוֹלָם (חֲסִידֵי הַנְּבִיאִים) הִתְפַּלְּגוּ לְסִיעוֹת, וְכָל סִיעָה מִחִזִּיקָה בְּדַעוֹתֶיהָ וּמִרְצָה מִמָּה שֶׁיֵּשׁ לָהּ.
54. לָכֵן הִשְׁאִירָם בְּטַעוֹתָם עַד שֶׁיִּגִּיעַ זְמַן (עֲנָשָׁם).
55. הַחוֹשְׁבִים הַכּוֹפְרִים שֶׁלְטוֹבָתָם אֲנַחְנוּ מַעֲנִיקִים לָהֶם רְכוּשׁ וּבָנִים,
56. מִמֶּהָרִים אֲנַחְנוּ לְהַעֲנִיק לָהֶם רֵב טוֹבָה! לֹא, אָמֵנָם אֵין הֵם מִרְגִּישִׁים בָּזָה.
57. אוֹלָם, אֵלֶּה הָרוֹעֲדִים מִיִּרְאַת רְבוּנִם,
58. וְהַמֵּאֲמִינִים בְּאוֹתוֹת רְבוּנִם,
59. וְאִינֵם מִצָּרְפִים שֶׁתִּפִּים לְרְבוּנִם,
60. הַנוֹתֵנִים מֶה שֶׁהֵם נוֹתֵנִים (מִמַּעֲשִׂים טוֹבִים) וְלִכְבוֹתֵיהֶם מִלְּאִים יִרְאָה (שֶׁמַּעֲשִׂיהֶם לֹא יִתְקַבְּלוּ) כְּאֲשֶׁר יַחֲזִרוּ אֶל רְבוּנִם בְּיוֹם הַדִּין.
61. כָּל אֵלֶּה מִמֶּהָרִים וּמִתְחָרִים לַעֲשׂוֹת אֶת הַטּוֹב.
62. אָנוּ לֹא נָטִיל עַל נַפְשׁ מִשָּׂא אֵלָּא לְפִי יִכְלָתָה לְשֵׁאת, וְאִתְּנוּ פִּנְקָס רְשׁוּם דּוֹבֵר אֻמָּת, וְהֵם לֹא יַעֲשִׂקוּ,

1. ר' סורת יא. סין 36 : 30.

2. כלומר, השמדנו אותם לגמרי.

63. אָבֵל לְבוֹתֵיהֶם שְׁקוּעִים עִמָּךְ בְּתַעֲיָה וְאִינִם מֵאֲמִינִים בְּקוּרָאן, כִּי מַעֲשֵׂיהֶם אִינִם כְּמַעֲשֵׂי הַיִּרְאִים,
64. אוּלַם כְּאֲשֶׁר נִפְגַּע בְּאֵלֶּה מֵהֶם הַחַיִּים בְּרוּחָהּ, וְהֵם יִצְעֲקוּ אֵלֵינוּ בְּצַר לָהֶם.¹
65. אֶל תִּצְעֲקוּ, הַיּוֹם לֹא תִעָזְרוּ עַל יָדֵינוּ,
66. מִשּׁוּם שֶׁכְּאֲשֶׁר אוֹתוֹתַי נִקְרְאוּ בְּפִנִּיכֶם, אֲדָּ שִׁבְתֶּם עַל עֲקֹבוֹתֵיכֶם,
67. בִּיהִירוֹת וּמִבְּלִים אֶת לִילוֹתֵיכֶם בְּשִׁיחוֹת בְּטִלוֹת.
68. וְכִי לֹא חֲשַׁבּוּ עַל הַקּוּרָאן, אוֹ אוּלִי בָּא אֵלֵיהֶם שְׁלִיחַ וְסִפֵּר שֶׁלֹּא בָּא אֶל אֲבוֹתֵיהֶם הָרִאשׁוֹנִים?
69. אוֹ אוּלִי הַשְּׁלִיחַ אֲשֶׁר בָּא אֵלֵיהֶם אֵינוֹ יָדוּעַ לָהֶם, לָכֵן הֵם מִתְנַכְּרִים לוֹ?
70. אוֹ אוּלִי אוֹמְרִים הֵם, שֶׁתִּקְפוּ שְׁגֵעוֹן? זֶה שֶׁקָּר מַחֲלֹט! לֹא כִי אִם הוּא הֵבִיא לָהֶם אֶת הָאָמֶת, וְאוּלַם מִרְבִּיתֶם שׁוֹנְאִים אֶת הָאָמֶת.
71. אֱלֹהֵי הָאָמֶת (אֱלֹלָה) הִתְנַהֵּג לִפִּי יִצְרִיָּה, הָיוּ נִחְרָבִים הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וּמִלּואֵם. אֲנַחְנוּ הִבָּאנוּ לָהֶם אֶת הָאֲזָהָרָה הַמֵּיַעֲדָת לָהֶם (הַקּוּרָאן), אֲדָּ הֵם מִתְעַלְמִים מִמֶּנָּה.
72. הָאֵם דּוֹרֵשׁ אֶתָּה מֵהֶם שֶׁכָּר? הֲלֹא שֶׁכָּר רְבוּנָד טוֹב יוֹתֵר? כִּי הוּא הַמִּפְרָנִס הַטּוֹב בְּיוֹתֵר.²
73. אֶתָּה רַק קוֹרֵא לָהֶם אֶל דֶּרֶךְ הַיֵּשֶׁר (דֶּרֶךְ הָאִסְלָאם),
74. וְאוּלַם אֱלֹהֵי אֲשֶׁר לֹא יֵאֲמִינוּ בְּעוֹלָם הַבָּא סוֹטִים מִן הַדֶּרֶךְ הַיֵּשֶׁרָה.
75. אֱלֹהֵי אִם נִרְחַם עֲלֵיהֶם וְנִסְיֵר מַעֲלִיָּהֶם צָרָה שֶׁהֵם נְתוּנִים בָּהּ, יִמְשִׁיכוּ בְּתַעֲיָתָם הַמַּעֲנֹרָת אוֹתָם.³
76. וּכְבֹּר מִקֵּדָם פִּגְעָנוּ בָּהֶם בְּעֵנֶשׁ, אֲדָּ הֵם לֹא נִכְנְעוּ לְרְבוּנָם וְלֹא הִשְׁפִּילוּ עַצְמָם לִפְנֵיו.⁴
77. וְאוּלַם כְּאֲשֶׁר נִפְתַּח עֲלֵיהֶם אֶת שַׁעַר הָעֵנֶשׁ הַקָּשָׁה (בְּיוֹם הַדִּין), אֲזִי יָבוֹאוּ לִידֵי יָאוֹשׁ.

1. ר' סורת צאד 38 : 3 ; וסורת אל-מוזמל 73 : 11 - 13.

2. ר' סורת יונוס 10 : 72 ; סורת צאד 38 : 86 ; וסורת אש-שורא 64 : 21.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 27 - 30 ; וסורת אל-אנפאל 8 : 23.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 43.

קטע 5

78. הוא אֲשֶׁר הֶעֱנִיק לָכֶם חוֹשׁ הַשָּׁמַע, וְחוֹשׁ הָרְאִיָּה, וְהַלֵּב לְהַבִּין, אֲדָּ מַעַט הוּא שְׁתוּדוֹ (לְאַלְלָהָ).
79. וְהוּא אֲשֶׁר הִפִּיץ אֶתְכֶם בְּאַרְץ וְאֲשֶׁר אֱלֹו תִּאֲסֹפוּ (בְּיוֹם הַדִּין).
80. וְהוּא הַמַּחֲיָה וְהַמְמִית, וְלוֹ חֲלוּף הַלְּיָלָה וְהַיּוֹם, הֲאִם לֹא תִשְׁכִּילוּ?
81. וְאוּלָם הִם אָמְרוּ אֶת אֲשֶׁר אָמְרוּ הָרִאשׁוֹנִים.
82. אָמְרוּ, הֲאִם לֹא אַחֵר שְׁנֵמוֹת וְנִהְיָ לְעַפְר וְעֶצְמוֹת, הֲאִם נָקוּם לְתַחֲיָה? ¹
83. הַבְּטָחוֹת כְּאֵלָה כָּבֵר שְׁמַעְנוּ, אֲנַחְנוּ וְאַבּוֹתֵינוּ מִקֶּדֶם, וְאִין הוּ אֶלֹא אֲגָדוֹת הַקְּדָמוֹנִים.
84. אָמַר, לְמִי הָאֲרֶץ וְכָל אֲשֶׁר עָלֶיהָ, אִם יוֹדְעִים אַתֶּם?
85. הִם יֹאמְרוּ, לְאַלְלָהָ. אָמַר, הֲאִם לֹא תִזְכְּרוּ?
86. אָמַר, מִי הוּא רַבּוֹן שְׁבַעַת הַשָּׁמַיִם, וְרַבּוֹן כֶּסֶּ הַמַּלְכוּת הָעֲצוּס?
87. יֹאמְרוּ, לְאַלְלָהָ הִם. אָמַר, הֲאִם לֹא תִירָאוּ (מִן הָעֶנֶשׁ שֶׁלוֹ אִם לֹא תִאֲמִינוּ בּוֹ)?
88. אָמַר, בְּיַד מִי מַלְכוּת כָּל דָּבָר, וּמִי נוֹתֵן חֲסוֹת לְמִי שִׁיבְקֶשׁ אֶת חֲסוֹתוֹ, אִם יוֹדְעִים אַתֶּם?
89. הִם יֹאמְרוּ, לְאַלְלָהָ הִם. אָמַר, אִם כֵּן כִּיצַד אַתֶּם מְכַשְּׁפִים?
90. כָּבֵר הִבְאֵנוּ לָהֶם אֶת הָאֵמֶת (הַקּוֹרְאָן), אוּלָם הִם כּוֹפְרִים וְכוֹזְבִים.
91. אֲלָלָה לֹא עָשָׂה לְעֶצְמוֹ כָּל וָלֵד, וְאִין כָּל אֵלָה אֲתוֹ. אֵלוֹ זֶה הִיָּה נָכוֹן, כִּי אִזְ הִיָּה כָּל אֵלָה הוֹלִיד לוֹ עִם אֲשֶׁר בָּרָא, וְהִיוּ מִתְחַנְרִים בֵּינֵיהֶם. יִשְׁתַּבַּח שֵׁם אֲלָלָה וְיִתְעַלָּה מַעַל מַה שֶּׁהִם מִיַּחְסִים לוֹ.
92. הוּא יוֹדֵעַ הַנִּסְתֵּר וְהַנִּגְלָה, הַנֶּעְלָה מַעַל לְכָל מַה שֶּׁהִם מִשְׁתַּפִּים לוֹ.

קטע 6

93. אָמַר, רַבּוֹנִי אִם אָמַנְס תִּרְאֵנִי אֶת (הָעֶנֶשׁ) אֲשֶׁר הַבְּטַח לָהֶם,
94. רַבּוֹנִי, כִּי אִזְ אֵל תִּשָּׂים אוֹתִי בֵּין קְהַל הַכּוֹפְרִים.
95. אֲכֹן אֲנַחְנוּ יְכוּלִים לְהִרְאוֹת לָךְ אֶת (הָעֶנֶשׁ) אֲשֶׁר הַבְּטַחְנוּ לָהֶם.
96. שְׁלֹם טוֹבָה תַּחַת רָעָה. ² אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים טוֹב אֶת אֲשֶׁר יֹאמְרוּ.
97. אָמַר, רַבּוֹנִי! בְּדֹ אַחֲסָה מַלְחָשׁוּשֵׁי הַשָּׁטָנִים, ³

1. ר' סורת יא. סין 36 : 77 - 79 ; וסורת אנ-נאזעאת 79 : 14.

2. ר' סורת אר-רעד 13 : 22.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 200 - 201.

98. רבונני! שְׁמַרְנִי מִפְּנֵי שֶׁיְהִיו אֵתִי.
99. וּבָבֹא הַמּוֹת אֶל אֶחָד מֵהֶם (הַכּוֹפְרִים), יֹאמֶר, רַבּוֹנִי! הִשִּׁיבוּנִי (לַחַיִּים בְּאַרְץ),¹
100. לִמְעַן אֶעֱשֶׂה הַיָּשָׁר אֲשֶׁר נִטְשָׁתִי. לֹא וְלֹא! אֱלֹהִים רַק מַלְאִכִּים אֲשֶׁר הוּא אוֹמֵר. יִשְׁנָה מֵאַחֲרֵיהֶם מַחְצָה שְׁתֵּשְׁאִירָם שָׁם עַד יוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּתִים.
101. וְאִזּוּ כְּאֲשֶׁר יִתְקַע בַּשּׁוֹפָר יִפְסְקוּ קִשְׁרֵי הַמִּשְׁפָּחָה, וְלֹא יִדְאֻגוּ אֶחָד לַשֵּׁנִי.
102. וּמִי שֶׁמֵּאֲזִנִּיו כְּבָדִּים יְהִיו,² אֱלֹהִים יְהִיו הַזֹּכִים בָּנוּ.
103. וּמִי שֶׁמֵּאֲזִנִּיו קְלִים יְהִיו, אֱלֹהִים יֹאבְדוּ אֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם לְנֶצַח בְּגִיהָנָם,
104. הָאֵשׁ תִּשְׂרֹף אֶת פְּנֵיהֶם עַד שֶׁיִּתְקַדְּרוּ.
105. הָאֵם לֹא נִקְרָאוּ בְּפִנְיֶכֶם אוֹתוֹתַי, וְאַתֶּם הִתְכַּחַשְׁתֶּם לָהֶם?
106. אָמְרוּ, רַבּוֹנִינוּ! הָאֵמְלָלוֹת שֶׁלָּנוּ גְבַרְהָ עֲלִינוּ, וְהִינוּ אֲנָשִׁים תּוֹעִים.
107. רַבּוֹנִינוּ! הוֹצִיאֵנוּ מִכָּאן וְאֵם נָשׁוּב לַתְּעוֹת, נִהְיָה פּוֹשְׁעִים.
108. אָמַר, הִשְׁאֲרוּ מִנְּדִים בְּתוֹכָהּ וְאַל תִּדְּבְרוּ אֵלַי.
109. הִיָּה חֶלֶק מֵעַבְדֵי שֶׁהִתְפַּלֵּל, רַבּוֹנִינוּ! הָאֵמֶנּוּ, סֶלַח לָנוּ וְרַחֵם עָלֵינוּ, כִּי אַתָּה הַטּוֹב בְּרַחֲמֶיךָ,
110. וְאוּלַם אַתֶּם לַעֲגֹתֶם לָהֶם, עַד כִּי הִשְׁכִּיחוּכֶם זְכָרִי, וַיַּחֲקֹתֶם מֵהֶם,
111. הַיּוֹם גִּמְלַתִּי לָהֶם עַל סִבְלָנוֹתֶם וְהֵם הַמַּצְלִיחִים.
112. אָמַר, כִּמָּה שָׁנִים שֶׁהִיתֶם בְּאַרְץ?
113. אָמְרוּ, שְׁהִינוּ רַק יוֹם אוֹ חֶלֶק מִמֶּנּוּ. שְׂאֵל אֶת הַמּוֹנִים.
114. אָמַר, אֲכֹן שֶׁהִיתֶם זְמוֹ קָצֵר, לֹא רַק יִדְעֹתֶם.
115. הָאֵמֶנּוּ חִשְׁבֹּתֶם כִּי בָּרָאנוּ אֶתְכֶם לְשׂוֹא, וְכִי לֹא תִחַזְרוּ אֵלֵינוּ?
116. אֱלֹהִים יִתְעַלֶּה הוּא הַמִּלְדֵּה הָאֵמֶתִי שֶׁאֵין אֱלֹהִים זֹלָתוֹ, רַבּוֹן כֹּס הַמַּלְכוּת הַמִּפְאָר.
117. כָּל הַמִּתְפַּלֵּל אֶל אֱלֹהִים אַחֵר זֹלָת אֱלֹהִים, בְּלִי כָּל הוֹכָחָה עַל כָּךְ, חִשְׁבוֹנוֹ הוּא עִם רַבּוֹנוֹ, כִּי הַכּוֹפְרִים לֹא יִצְלִיחוּ.
118. אָמַר, רַבּוֹנִי! סֶלַח וְרַחֵם, כִּי אַתָּה הַטּוֹב שֶׁבְּרַחֲמֶיךָ.

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 53.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 8 - 9.

24

סורת אֶן-נור האור

סורה זו נקראת «אֶן-נור, האור», משום שהשם «אֶן-נור, האור» נזכר בה שבע פעמים בפסוק 35. מדובר בסורה זו על המקור של האור הקדוש, האור של אללה שהוא בעצם האור של השמים והארץ. נוסף לזה, הסורה מדברת על האשמת הכזב נגד עאאישה, אשתו של הנביא, ודינם של אלה שמוציאים דיבתם של נשים חפות מפשע. הורדה במדינה אחרי סורת אל-חשר 59, ופסוקיה ששים וארבעה. קיבלה את שמה «האור» מפסוק שלושים וחמישה.

סורת אנ-נור 24

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. זו סורה אשר הורדנו משמים, וצוינו עליכם לבצע את פקדוניה, ובה הורדנו אותות בהירים, למען תזכרו.
2. את האשה הזונה והאיש הזונה, הלכו כל אחד מהם מאה מלקות, ואל תהיה בלבכם חמלה עליהם שלא לבצע את חק אללה, אם מאמינים אתם באללה וביום האחרון. בנוכחותם של קהל מאמינים.
3. איש זונה לא ישא לאשה בלתי אם זונה או פגנית, ואשה זונה לא תנשא בלתי אם לאיש זונה או לפגני. ואסור הוא למאמינים.
4. המוציאים דבה על נשים צנועות ואינם מוכיחים דבתם בארבעה עדים, יענשו בשמונים מלקות, ויהיו פסולים לעדות לעולם, כי משחתים הם.
5. בלעדי אלה אשר חזרו בתשובה לאחר מכן, ועשו את הטוב, כי אללה סולח ורחום.
6. הבעלים המאשימים את נשותיהם בבגידה בהם, ואין להם עדים מלבד עצמם. העדות של אחד מהם היא שישבע באללה ארבע פעמים כי הוא צודק,
7. והשבועה החמישית כי קללת אללה תחול עליו אם הוא משקר,
8. למען לסלק הענש מעליה, תשבע באללה ארבע פעמים כי הוא משקר,
9. והשבועה החמישית כי קללת אללה תחול עליה אם הוא מדבר אמת.
10. לולא חסדו של אללה וברכתו שהעניק לכם (היייתם נענשים). אללה מקבל חוזרים בתשובה ורחם.

קטע 2

11. אלה אשר הוציאו את הכזב (על עאאשה, אשתו של הנביא) הם קבוצה קטנה מביניכם. אל תחשבו כי הדבר הזה רע לכם, כי רק לטוב לכם הוא. לכל אחד מהם דיו מה שעשה מן החטא. האשם העקרי צפוי לענש חמור.¹

1. הכונה היא לעבד-אללה אבן אבי סלול, הראש של הצבועים במדינה, אשר חתר נגד הנביא, וניסה לגרום לו בעיות כל הזמן.

12. הלא כְּאֶשֶׁר שְׁמַעְתֶּם אֶת הַדָּבָר הַזֶּה, חֲשַׁבו הַמַּאֲמִינִים וְהַמַּאֲמִינוֹת טוֹב בְּלִבָּם (על אַחִיהֶם), וְאָמְרוּ, כָּזָב גְּלוּי הוּא זֶה!
13. לָמָּה לֹא הִבִּיאוּ (מוֹצִיאֵי הַכֶּזֶב) אַרְבָּעָה עֲדִים עַל הַדָּבָר הַזֶּה? כִּיֹּן שֶׁלֹא הִבִּיאוּ עֲדִים, מִשְׁקָרִים הֵם בְּעֵינֵי אֱלֹהָ.
14. לוֹיֵא חֶסֶד אֱלֹהָ וְרַחֲמָיו עֲלֵיכֶם, בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, הִיָּה פּוֹגֵעַ בָּכֶם עֲנֹשׁ עֲצוֹם בְּגִלָּל עֲלִילָתְכֶם,
15. הִנֵּה קִבְּלַתֶּם אוֹתוֹ אִישׁ מְלֻשּׁוֹן רָעָהוּ, וְאַמְרַתֶּם בְּפִיּוֹתֵיכֶם אֶת אֲשֶׁר לֹא הִיָּתָה לָכֶם כֹּל יָדִיעָה. אַתֶּם חֲשַׁבְתֶּם כִּי עֲנִין קָל הוּא, אַךְ בְּעֵינֵי אֱלֹהָ הוּא עֲצוֹם.
16. וּמִדּוּעַ, לֹא אַמְרַתֶּם כְּאֶשֶׁר שְׁמַעְתֶּם עַל כָּד, אָסוּר לָנוּ אֶפְלוּ לְדַבֵּר עַל זֶה. יִשְׁתַּבַּח שְׁמֶךָ! זֹהִי עֲלִילַת שְׁוֹא עֲצוּמָה.
17. אֱלֹהָ מְזַהֵר אֶתְכֶם לְבַל תַּחֲזְרוּ עַל מַעֲשֵׂה כָזָה לְעוֹלָם, אִם מַאֲמִינִים אַתֶּם.
18. וְהוּא מְבַהֵר לָכֶם אֶת הָאוֹתוֹת, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ וְחָכֵם.
19. אֱלֹהָ הַמְּשִׁתַּקְקִים כִּי שְׁמוּעַת הַתּוֹעֵבָה תִּתְפַּשֵּׁט בֵּין הַמַּאֲמִינִים, לָהֶם צָפוּי עֲנֹשׁ מְכֻאֵיב בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ מַה שְּׂאִינְקֶם יוֹדְעִים.
20. לוֹיֵא חֶסֶד אֱלֹהָ עֲלֵיכֶם וְרַחֲמָיו (הֵיִיתֶם נֶעֱנָשִׁים), כִּי אֱלֹהָ הוּא חֲנוּן וְרַחוּם.

קטע 3

21. הוּי הַמַּאֲמִינִים! אֵל תִּלְכוּ בְּעַקְבוֹת הַשָּׁטָן. כִּי כָל הַהוֹלָךְ בְּעַקְבוֹת הַשָּׁטָן, הִנֵּה מְצוּהָ הוּא עַל תּוֹעֵבָה וּמַעֲשִׂים רָאוּיִים לְגִנָּאִי. לוֹיֵא חֶסְדֵי אֱלֹהָ וְרַחֲמָיו עֲלֵיכֶם לֹא הִיָּה אִף אֶחָד מִכֶּם נִשְׁאָר טְהוֹר, אוֹלָם אֱלֹהָ מְטַהֵר אֶת מִי שִׁירָצָה. וְאַלְלָה שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.
22. וְלֹא יִשְׁבְּעוּ בְּעֲלֵי הַנְּדִיבוֹת וְהָאֻמָּצִים הָרַבִּים (מִבֵּין הַמַּאֲמִינִים),¹ לְהַפְסִיק בְּמַתָּה עֲזָרָה לְקְרוֹבֵי הַמְּשַׁפָּחָה, וּלְנִזְקָקִים, וְלִמְהַגְרִים, לְמַעַן אֱלֹהָ. כִּי מוּטָב לִשְׁכַּח וְלִסְלַח לָהֶם. הֵאִם אֵין אַתֶּם רוֹצִים, שְׂאֲלָלָה יִסְלַח לָכֶם? כִּי אֱלֹהָ סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

1. המדובר באבו-בכר הצדיק, אביה של עאאִישָה, אשר נשבע להפסיק לתמוך בקרוב משפחה עני בשם מסטח, אשר היה בין מפציצי הכוזב על בתו עאאִישָה. אבו-בכר נשמע לאללה והמשיך לתמוך במסטח.

23. המוציאם דבֿה על נָשִׁים טְהוֹרוֹת, תְּמִימוֹת, וּמַאֲמִינוֹת, יִקְלְלוּ בְּעוֹלָם
הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, וַיַּעֲנֵשׁוּ עֲנֵשׁ עֲצוֹם,
24. בְּיוֹם שְׁלֹשׁוֹנִתֵיהֶם, יְדִיָּהֶם, וְרַגְלֵיהֶם צֵעִדוּ עַל אֲשֶׁר (אָמְרוּ) וַעֲשׂוּ,
25. בְּיוֹם הַחַוָּא יִמְלֹא לָהֶם אֱלֹהָהּ בְּאֶמֶת אֶת הַמַּגִּיעַ לָהֶם, וְאִזּוּ יִדְעוּ כִּי אֱלֹהָהּ
הוּא הָאֶמֶת הַגְּלוּיָהּ.
26. נָשִׁים מְשַׁחֲתוֹת תִּנְשְׂאָנָה רַק לַאֲנָשִׁים מְשַׁחֲתִים, וְאָנָשִׁים מְשַׁחֲתִים יִנְשְׂאוּ
רַק לְנָשִׁים מְשַׁחֲתוֹת. וְהַטּוֹבוֹת לְטוֹבִים, וְהַטּוֹבִים לְטוֹבוֹת. אֵלֶּה נִקְיִים
מִמָּה שֶׁיִּדְבְּרוּ עֲלֵיהֶם, לָהֶם סְלִיחָה וּפְרִנָּסָה בְּיַד נְדִיבָה (בְּגוֹן עֲדוֹ).¹

קטע 4

27. הוּי הַמַּאֲמִינִים! אַל תִּכְנְסוּ אֶל בָּתִּים זוֹלֹת בְּתִיכֶם לִפְנֵי שְׂתַקְבְּלוּ רְשׁוֹת,
וְתִדְרְשׁוּ בְּשָׁלוֹם תּוֹשְׁבֵיהֶם, זֶה טוֹב יוֹתֵר לָכֶם לַמַּעַן תִּזְכְּרוּ.
28. וְאִם לֹא תִמְצְאוּ בָהֶם אִישׁ, אַל תִּכְנְסוּ אֲלֵיהֶם עַד אֲשֶׁר יִתֵּר לָכֶם. וְאִם
יֵאמֶר לָכֶם לַחֲזוֹר, עֲשׂוּ כֵן, זֶה מוֹסְרִי וְטוֹב יוֹתֵר לָכֶם, כִּי אֱלֹהָהּ יוֹדֵעַ אֶת
מַעֲשֵׂיכֶם.
29. אֲבָל לֹא יִחַשֵׁב לָכֶם לַחֲטָא אִם תִּכְנְסוּ אֶל בָּתִּים בְּלִתי מִיִּשְׁבִּים, שְׂאֲתֶם
שׁוֹמְרִים רְכוּשׁ שְׁלָכֶם, כִּי אֱלֹהָהּ יוֹדֵעַ מַה שֶׁתִּגְלוּ וּמַה שֶׁתִּסְתִּירוּ.
30. אָמֵר לַמַּאֲמִינִים שֶׁיִּשְׁפִּילוּ אֶת עֵינֵיהֶם, וַיִּשְׁמְרוּ עֲרוֹתָם, מִשּׁוּם שֶׁזֶּה יוֹתֵר
טְהוֹר לָהֶם, כִּי אֱלֹהָהּ בִּקְיָא בְּמַעֲשֵׂיהֶם.
31. אָמֵר לַמַּאֲמִינוֹת שֶׁתִּשְׁפֹּלְנָה אֶת עֵינֵיהֶן, וְתִשְׁמֹרְנָה עֲרוֹתָן, וְלֹא תִחַשְׁפְּנָה
אֶת קְשׁוּטֵיהֶן מִלְּבַד הַנִּגְלָה מֵהֶם, וְתַעֲטֹפְנָה אֶת חֲזוֹתֵיהֶן בְּצַעֲפִיָּהֶן.
וְלֹא תִחַשְׁפְּנָה אֶת קְשׁוּטֵיהֶן אֶלָּא בְּפָנֵי בְּעֲלֵיהֶן, אוֹ אֲבוֹתֵיהֶן, אוֹ אֲבוֹת
בְּעֲלֵיהֶן, אוֹ בְּנֵיהֶן, אוֹ בְּעֲלֵיהֶן, אוֹ אֲחֵיהֶן, אוֹ בְּנֵי אֲחֵיהֶן, אוֹ בְּנֵי
אֲחִיוֹתֵיהֶן, אוֹ נְשׁוֹתֵיהֶן (הַמְּסֻלָּמוֹת), אוֹ שְׁפָחוֹתֵיהֶן, אוֹ עַבְדֵּיהֶן
(הַזִּקְנִים) הַמְּחַסְרִים כּוֹחַ גְּבָרָא, אוֹ יְלָדִים שְׂאִינִם מִבְּחִינִים בְּעֵינֵי
מִין, וְאֵל לָהֶן לַחֲבֹט בְּרַגְלֵיהֶן עַל הָאֲדָמָה לַמַּעַן יוֹדַע מַה שֶׁהוּא מְסִתִּירוֹת
מִקְשׁוּטֵיהֶן. חֲזְרוּ בְּלָכֶם בְּתִשׁוּבָה אֶל אֱלֹהָהּ, אֲתֶם הַמַּאֲמִינִים, לַמַּעַן
תִּהְיוּ מְצֻלָּחִים.
32. הִשְׂיֵאוּ אֶת הַבְּלָתִי נְשׂוֹאִים מִכֶּם, וְאֶת הַיִּשְׂרִים מִבֵּין עַבְדֵיכֶם
וְשְׁפָחוֹתֵיכֶם.² אִם עֲנִיִּים הֵם, יַעֲשִׂירֵם אֱלֹהָהּ מִחֶסְדּוֹ. כִּי אֱלֹהָהּ רַב-חֶסֶד
וְיוֹדֵעַ.

1. ר' סורת אל-חג' 22 : 50.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 25.

33. אֵלֶּה מִכֶּם אֲשֶׁר אֵין לָהֶם כָּל אֲמָצְעִים לְהִנָּשֵׂא, עֲלֵיהֶם לִכְבֹּשׁ אֶת יָצָרָם
עַד שְׁיַעֲנִיק לָהֶם אֶלְלָה בְּחִסְדּוֹ אֲמָצְעִים. הָעֲבָדִים אֲשֶׁר בְּבַעֲלוּתְכֶם, אִם
יִרְצוּ לִשְׁחַרֵּר אֶת עַצְמָם, כִּתְּבוּ לָהֶם אֶת תְּנָאֵי הַשְּׁחָרִיר, אִם יוֹדְעִים
אֲתֶם כִּי הֵם יִשְׂרָאֵל. הַעֲנִיקוּ לָהֶם מֵהוּן אֶלְלָה אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם. אֵל תֵּאֲלָצוּ
שִׁפְחוּתֵיכֶם לְזָנוּת, אִם יִרְצוּ לְהִשָּׂאֵר צְנוּעוֹת, בְּבִקְשְׁכֶם שְׂכָר הָעוֹלָם הַזֶּה.
אֲדָּ אִם הוּא הִכְרָחוּ לַעֲסֹק בְּזָנוּת, אֶלְלָה יִסְלַח לָהֶן (וְלֹא לֵאדוֹנֵיהֶן) אֲשֶׁר
כָּפוּ עֲלֵיהֶן אֶת הַזָּנוּת, כִּי הוּא סוֹלַח וְרוּחוֹם.
34. אָכוּ הוֹרְדָנוּ לָכֶם מִן הַשָּׁמַיִם אוֹתוֹת בְּרוּרִים, וּבָהֶם לָקַח מֵאֵלֶּה שִׁקְדָמוֹ
לָכֶם וְהִזְהַרָה לִירְאִים.¹

קטע 5

35. אֶלְלָה הוּא הָאוֹר שֶׁל הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. אוֹרוֹ נִמְשַׁל לְגִמְחָה² אֲשֶׁר בָּהּ
מְנוּרָה, הַמְנוּרָה בְּתוֹךְ כָּלִי זְכוּכִית, וְהַזְכוּכִית כְּכוֹכֵב מְזֹהִיר, וְדוֹלָקֶת
בְּשִׁמּוֹ עַץ הַיִּזִּית הַמְבֹרָךְ, הָעֵץ אֵינוֹ נוֹטָה מִזְרָחָה וְלֹא מַעֲרָבָה. הִנֵּה שִׁמְנוֹ
נָאִיר וְלוֹ לֹא תִגַּע בּוֹ אֵשׁ. אוֹר עַל אוֹר. יִנְחָה אֶלְלָה אֶל אוֹרוֹ אֶת מִי
שְׁיִרְצָה, וְכֵן אֶלְלָה מִמְשִׁיל מְשָׁלִים לִבְנֵי אָדָם, כִּי הוּא יוֹדֵעַ כָּל.
36. (הַנְּחִית בְּנֵי אָדָם אֶל הָאוֹר שֶׁל אֶלְלָה הֵיא) בְּבִתִּים אֲשֶׁר נָתַן אֶלְלָה
לְהַקִּים וְלִהְיוֹת בָּהֶם אֶת שְׁמוֹ, וְשֵׁם יִשְׁבְּחוּהוּ בְּבִקְרָה וּבְעֶרֶב,³
37. אֲנָשִׁים אֲשֶׁר מִסְחָר וּמִמְכָּר אֵינָם מְסִיחִים דַּעֲתָם מִלְּהִזְכִּיר אֶת שֵׁם
אֶלְלָה, וּמִלְקִים אֶת הַתְּפִלָּה, וּמִלְשָׁלִם זְכָאֵת.⁴ וְחֹרְדִים הֵם מִפְּנֵי הַיּוֹם
(יּוֹם הַדִּין) אֲשֶׁר יִתְהַפְּכוּ בּוֹ הַלְּבָבוֹת וְהַעֲיִנִּים (מִפְּחַד),⁵
38. לְמַעַן יִגְמַל לָהֶם אֶלְלָה עַל כָּל הַטּוֹב אֲשֶׁר עָשׂוּ, וְיוֹסִיף לָהֶם מִחְסָדּוֹ.
אֶלְלָה יִפְרִינֵס אֶת מִי שְׁיִרְצָה בְּלֹא חֶשְׁבוֹן.⁶
39. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ, מַעֲשֵׂיהֶם כְּמִרְאֵה תַעֲתוּעִים בְּמִדְבָּר, יִחְשְׁבֵנוּ הַצֵּמָא
לְמִים, וְאוֹלָם בְּהִגְיעוֹ אֵלָיו, לֹא יִמְצְאוּהוּ מְאוּמָה, אֲמָנָם הוּא יִמְצָא (בְּיּוֹם
הַדִּין) אֶלְלָה אֲצֵלוֹ, וְיִשְׁלַם לוֹ אֶת מְלוֹא חֶשְׁבוֹנוֹ, כִּי אֶלְלָה מְהִיר חֶשְׁבוֹן.

1. ר' סורת אז-זוח'רוף 43 : 56.

2. גומחה = שקע בקיר לשים בו מנורה.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 29, ופ' 31 ; וסורת אל-גין 72 : 18.

4. ר' סורת אל-גיומעה 62 : 9 ; וסורת אל-מונאפקון 63 : 9.

5. ר' סורת אבראהים 14 : 42 ; סורת ע'אפר 40 : 18 ; וסורת אל-אנסאן 76 : 8 - 12.

6. ר' סורת אל-בקה 2 : 245, ופ' 261 ; סורת אנ-נשא' 4 : 40 ; סורת אל-אנעאם 6 : 160 ; סורת את-

תובה 9 : 121 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 7.

40. או כְּחֶשֶׁכָה בַּיָּם מְאוּד עֲמֹק אֲשֶׁר הַגָּלִים מַעְלִי גְבוּהִים, גַּל מַעְלִי גַל, וּמַעְלֵיהֶם עֲנָנִים, שְׁכָבוֹת מְחֻשָּׁכִים זֶה עַל גִּבֵּי זֶה, אֲשֶׁר אִם יוֹשִׁיט אָדָם אֶת יָדוֹ לֹא יוּכַל לָרְאוֹתָהּ. וּמִי שֶׁלֹּא יִתֵּן לוֹ אֱלֹהָה אֹר, אֵין לוֹ כָּל אֹר.

קטע 6

41. הָאֵם לֹא תִרְאֶה כִּי אֱלֹהָה יִשְׁבַּחְהוּ אוֹתוֹ כָּל שׁוֹכְנֵי הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְגַם הַצְּפוּרִים פּוֹרְשֵׁי הַכֶּנֶף, וְכָל אֶחָד יוֹדֵעַ אֶת תַּפְלָתוֹ וְתִשְׁבַּחְתּוֹ? אֱלֹהָה יוֹדֵעַ אֶת כָּל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה.¹
42. לֹא־אֱלֹהָה מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֵל אֱלֹהָה יָשׁוּב הֵכַל (בַּיּוֹם הַדִּין).
43. הָאֵם לֹא תִרְאֶה כִּי אֱלֹהָה יוֹלִיד עֲנָנִים, אַחֲרֵי כֵן יִחַבֵּרם יָחַד, וַיַּעֲשֶׂה אוֹתָם עֲרֻמָּה, וְהִנֵּה תִרְאֶה אֶת הַגֶּשֶׁם יוֹצֵא מִמֶּנָּה, וְיוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם מִתּוֹךְ הַרְרֵי הָעֵנָן בְּרֶד, וּמִשְׁקָה בּוֹ אֶת מִי שְׂיִרְצָה, אוֹ מוֹנֵעַ אוֹתוֹ מִמִּי שְׂיִרְצָה, כְּמַעַט יִחַטֹּף נִגְהָ בְּרָקוֹ אֶת הָרְאוֹת.
44. יִהְיֶה אֱלֹהָה אֶת הַלֵּילָה וְאֶת הַיּוֹם. אָכֵן בְּזֶה לָקַח לְאִנְשֵׁי רְאוֹת.²
45. וְאֱלֹהָה בָּרָא כָּל חַיָּה רֹמֶשֶׁת מִן הַמַּיִם. יֵשׁ בָּהֶם הַזּוֹחֲלִים עַל גַּחוֹנִם, וּמֵהֶן הוֹלֵךְ עַל שְׁתֵּי רַגְלָיִם, וּמֵהֶן הוֹלֵךְ עַל אַרְבַּע רַגְלָיִם, כִּי אֱלֹהָה בּוֹרֵא מֶה שֶׁהוּא רוֹצֶה. כִּי אֱלֹהָה הֵכַל יָכֹל.
46. אֲנַחְנוּ הוֹרְדָנוּ (בְּקוֹרְאָן) אוֹתוֹת בְּרוּרִים מִן הַשָּׁמַיִם, וְאֱלֹהָה יְדִרִיד אֶת מִי שְׂיִרְצָה בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר (הָאֶסְלָאִם).
47. יֵשׁ (הַצְּבוּעִים) הָאוֹמְרִים, אֲנַחְנוּ מֵאֲמִינִים בְּאֱלֹהָה וּבִשְׁלִיחַ (מוֹחֲמַד) וְאֲנַחְנוּ מְצִיתִים לָהֶם, וְאוֹלָם אַחֵר כִּךְ סוּטָה חֵלֶק מֵהֶם מַשׁוּם שֶׁאֵין הֵם מֵאֲמִינִים.
48. כְּאֲשֶׁר קוֹרְאִים לָהֶם לְפָנוֹת אֶל אֱלֹהָה וּשְׁלִיחוֹ (מוֹחֲמַד) לְשִׁפֹּט בֵּינֵיהֶם, גַּם אִזְ סוּטָה חֵלֶק מֵהֶם,
49. אֵד לֹא הִיא הַצֶּדֶק אִתָּם, הֵם בָּאִים כְּאֵלוֹ בְּהַכְנָעָה אֶל הַשְּׁלִיחַ,
50. הָאֵם יֵשׁ מַחֲלָה בְּלִבּוֹתֵיהֶם, אוֹ הִטִּילוּ סִפֶּק, אוֹ פָּחַדוּ פָּן אֱלֹהָה וּשְׁלִיחוֹ יַעֲשֶׂקוּ אוֹתָם? הֵם עֲצָמָם חוֹטְאִים.

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 44.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 190.

קטע 7

51. ואולם אם המאמינים נקראים אל אלה ושלחו לשפט ביניהם, עליהם לאמר, שמענו ועשינו. ואכן אלה הם המצליחים.
52. ואשר ישמע לאלה ולשלחו וחושש מפני אלה וירא אותו, אלה הם הזוכים.
53. הם (הצובעים) נשבעו לד' (הנביא) שבועת אמונים חזקה בשם אלה, כי אם תצוה עליהם, יצאו (אתד למלחמה באויב). אמר, אל תשבעו, הציות שלכם כבר ידוע (רק בלשון), כי אלה בקיא במעשיכם.¹
54. אמר, ציתו לאלה וציתו לשליח (מוחמד), ואם תסטו, הרי הוא אחראי רק למה שהוטל עליו (להזמין אתכם להאמין באלה), ואתם אחראים למה שהוטל עליכם (לצית לו ולהאמין). אולם אם תציתו לו תהיו מדרכים. כי על השליח הוטל רק להודיע לכם ברורות.
55. אלה הבטיח את אלה שהאמינו ועשו את הטוב מכס, שהם ישלטו בארץ באשר שלטו בה אלה שקדמו להם. ויבסס להם את הדת (אסלאם) שבחר בשבילם, ויעניק להם בטחון במקום פחד. יעבדו אותי, ולא ישתפו לי דבר. ומי שכפר אחרי כן, אלה הם המשחיתים.
56. קימו את התפלה, ושלמו את הזכאת, וציתו לשליח למען תרחמו.
57. אל תחשב כי הכופרים יכולים לעמוד מול אלה בארץ, אדרבה, מעונם הקבוע יהיה גיהנם, שם יהיה סופם הרע.

קטע 8

58. הוי המאמינים! על אלה שבבעלותכם מהעבדים ועל הילדים שלא בגרו לבקש רשות להכנס אליכם שלוש פעמים (לחדריכם הפרטיים): לפני תפלת השחר, בשעת הצהרים בהסירכם את בגדיכם לשעת המנוחה, ולאחר תפלת הלילה. בשלשת זמנים אלה שבהם אינכם לבושים. אך אין בזה חטא אם יכנסו אליכם בלי בקשת רשות בשעות אחרות. ותכנסו זה אל זה. כך יבהיר לכם אלה את אותותיו, ואלה יודע וחכם.
59. על התינוקות אשר בגרו לבקש רשות באשר עשו המבגרים מלפניהם. כך יבאר לכם אלה את אותותיו, ואלה יודע וחכם.

60. ובְּאֶשֶׁר לְנָשִׁים זְקֻנוֹת וְאֶשֶׁר תֵּאָוְתוּ לְמִשְׁכָּב חֲלָפָה, אֵין עֲלֵיהֶן חֲטָא אִם יִסִּירוּ אֶת בְּגָדֵיהֶן מִבְּלִי לְהַבְלִיט אֶת קִשּׁוּטֵיהֶן, וְאוֹלָם כָּכָל שְׂיִצְנִיעוּ לָכֶת כֵּן יִיטֵב לָהֶן, וְאַלְלָה שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.

61. אֵין עֲבָרָה עַל הָעוֹר, וְעַל הַפֶּסֶחַ, וְעַל הַחוּלָה, וְאַף לֹא עֲלֵיכֶם אַתֶּם, כִּי תֹאכְלוּ מִבְּתִיכֶם אוֹ מִבְּתֵי אֲבוֹתֵיכֶם, אוֹ מִבְּתֵי אֲמוֹתֵיכֶם, אוֹ מִבְּתֵי אֲחִיכֶם, אוֹ מִבְּתֵי אֲחִיוֹתֵיכֶם, אוֹ מִבְּתֵי דוֹדֵיכֶם (מִצַּד הָאֵב), אוֹ מִבְּתֵי דוֹדוֹתֵיכֶם (מִצַּד הָאֵב), אוֹ מִבְּתֵי דוֹדוֹתֵיכֶם (מִצַּד הָאֵם), אוֹ בְּבָתִּים אֲשֶׁר מִפְּתֻחוֹתֵיהֶם הִפְקְדוּ בִידֵיכֶם, אוֹ מִבְּתֵי יְדִידֵיכֶם. אֵין עֲבָרָה עֲלֵיכֶם בֵּין אִם תֹּאכְלוּ יַחְדָּו אוֹ לְבַד. אַף בְּהִנָּסְכֶם לְבָתִּים (מִיֹּשְׁבִים בָּרְכוּ לְשִׁלּוּם אֶת הַתּוֹשָׁבִים),¹ אֲמַנְם אִם תִּכְנְסוּ לְבָתִּים בְּלִתי מִיֹּשְׁבִים בָּרְכוּ אֶת עֲצָמְכֶם,² שְׁאַלְתִּי שְׁלוֹם מֵאֵת אֱלֹהָ, מִבְּרַכַת וְטוֹבָה. כְּזֹאת יִבְאֵר לָכֶם אֱלֹהָ אֶת הָאוֹתוֹת לְמַעַן תִּשְׁכִּילוּ.

62. אֲכֹן הַמֵּאֲמִינִים הֵם אֵלֶּה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ בְּאַלְלָה וּבִשְׁלִיחוֹ, הַמִּשְׁתַּתְּפִים אֹתוֹ בְּאַסְפָּה בְּעֵנֶן צְבוּרִי, לֹא יִלְכוּ בְּלִי לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ רְשָׁיוֹן. אֲכֹן אֵלֶּה אֲשֶׁר יִבְקְשׁוּ מֵאֲתֶד רְשָׁיוֹן אֵלֶּה הֵם אֲשֶׁר יֵאֲמִינוּ בְּאַלְלָה וּבִשְׁלִיחוֹ. אִם יִבְקְשׁוּ רְשׁוֹת מִמֶּדָּ (הַשְּׁלִיחַ מוֹחֲמֵד) לָלֶכֶת לְכָל עֵנָן הַנוֹגֵעַ לָהֶם, הַרְשָׁה לְאֲשֶׁר תִּרְצֶה, וּבִקֵּשׁ לְמַעַנֵם אֶת סְלִיחַת אֱלֹהָ, כִּי אֱלֹהָ סוֹלֵחַ וְרוּחוֹ.

63. אֵל תִּקְרָאוּ אֶל הַשְּׁלִיחַ כְּשֶׁם שְׁאֲתֶם קוֹרְאִים אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, אֱלֹהָ יוֹדֵעַ מִי מִקֵּם מִתְנַגֵּב לְצֹאת בְּסִתֵּר בְּלִי רְשׁוֹתוֹ שֶׁל הַשְּׁלִיחַ. יִזְהָרוּ הַמִּתְנַגְּדִים לְדַבְּרֵי פִי יַעֲמְדוּ בְּנִסְיוֹן קֶשֶׁה, אוֹ יִפְגַּע בָּהֶם עֵנֶשׁ מִכְּאִיב.

64. אֲכֹן לְאַלְלָה כָּל אֲשֶׁר בְּשִׁמְיָם וּבְאָרֶץ. הוּא יוֹדֵעַ אֶת מַצְבְּכֶם וְאֶת הַיּוֹם שְׁבוּ יוֹחֲזְרוּ הַבְּרִיּוֹת אֵלָיו, וְאֵז יוֹדֵיעַ לָהֶם מַה צְפוּי לָהֶם בְּעֵד מַעֲשֵׂיהֶם. אֱלֹהָ יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.

1. באומרכם : אס-סלאמו עליכום : שלום עליכם.

2. באומרכם : שלום עלינו ועל עבדי אלהה הטובים.

25

סורת אל-פורקאן

הקוראן (המבחין בין אמת ושקר)

סורה זו נקראת «אַל-פורקאן» משום ששם זה מופיע בפתיחתה. «אַל-פורקאן» אחד מתיאורי הקוראן, המבחין בין אמת ושקר. השם הזה «אַל-פורקאן» נזכר בקוראן שש פעמים: סורת אל-בקה 2: 53, ופ' 185; סורת אאל עמראן 3: 4; סורת אל-אנפאל 8: 41; וסורת אל-אנביא' 21: 48.

הורדה במכה אחרי סורת יא. סין 36. ופסוקיה שבעים ושבעה. קיבלה את שמה «אַל-פורקאן», הקוראן המבחין בין אמת ושקר» מפסוק אחד.

סורת אל-פורקאן 25

בִּשְׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהַרְחוּס

קטע 1

1. יתְבַרַךְ (אֱלֹהֵה) אֲשֶׁר הוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם אֶת הַפּוֹרְקָאן (הַקּוֹרְאָן הַמְּבַחֵין בֵּין אֱמֶת וְשָׁקֶר) אֶל עַבְדּוֹ (מוֹחַמַד)¹ לְמַעַן יְהִיֶּה מִזְהִיר לְשׁוֹכְנֵי הָעוֹלָמִים, אֲשֶׁר לוֹ מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ,² וְלֹא הוֹלִיד וְלֹד, וְאֵין לוֹ שִׁתְּף בַּמְלוּכָה,³ וּבָרָא כָּל דָּבָר וְהַשְׁלִים אוֹתוֹ לְפִי מִדָּה מְדִיקֶת.
2. וַיִּקְחוּ (הַפְּגָנִיִּים) לָהֶם מִבְּלַעַדֵּיו אֱלִים אֲחֵרִים, לֹא יִבְרָאוּ דָּבָר, וְהֵם עַצְמָם נִבְרָאוּ,⁴ שְׂאִין בְּכוֹחַם לְהַרְע אוֹ לְהוֹעִיל אֶפְלוּ לְעַצְמָם. וְלֹא יִשְׁלְטוּ בַּמְּנוֹת וְלֹא בַּחַיִּים, וְאֵינֶם יְכוֹלִים לְהַחְיֹת מֵתִים.⁵
3. וְהַכּוֹפְרִים אָמְרוּ, אֵין זֶה (הַקּוֹרְאָן) אֲלָא שָׁקֶר שֶׁבָּדָה אוֹתוֹ בְּעֶזְרַת אֲנָשִׁים אֲחֵרִים.⁶ וְהֵם כָּפְרוּ וּבָדּוּ שָׁקֶר.
4. וְהֵם אָמְרוּ, אֵין (הַקּוֹרְאָן) אֲלָא לִקְט אַגָּדוֹת קַדְמוֹנוֹת שֶׁהוּא רָשֵׁם מִפִּי מִיִּשְׁהוּ אֲשֶׁר הִכְתִּיב לוֹ אוֹתוֹ, בָּקֶר וְעָרֵב.
5. אָמַר, הוֹרִיד אוֹתוֹ מִן הַשָּׁמַיִם הַיּוֹדֵעַ אֶת סוּדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְהוּא סוֹלֵחַ וְרוֹחוּס.
6. אָמְרוּ, מַה לוֹ לְשַׁלִּיחַ זֶה יֹאכֵל הַמֵּאֲכָל וַיִּתְּהֵלֵךְ בִּשְׁנוֹקִים (כְּשֶׂאֶר בְּנֵי הָאָדָם)? לָמָּה לֹא הוֹרֵד אֵלָיו מִלְאָד מִן הַשָּׁמַיִם לְהִיּוֹת מִזְהִיר אֹתוֹ?
7. אוֹ יִשְׁלַךְ אֵלָיו אוֹצֵר (מִן הַשָּׁמַיִם),⁷ אוֹ יְהִיֶּה לוֹ גֵּן אֲשֶׁר יֹאכֵל מִמֶּנּוּ?⁸ אָמְרוּ הַכּוֹפְרִים, אַתֶּם הוֹלְכִים אַחֲרֵי אִישׁ מְכַשֵּׁף.⁹

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 1 ; סורת אל-גין 72 : 19 ; וסורת פוצלת 41 : 42 .

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 158 .

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 111 .

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 20 .

5. ר' סורת לוקמאן 31 : 28 ; סורת אל-קמר 54 : 50 ; סורת אנ-נאזעאת 79 : 13 - 14 ; סורת אצ-צאפאת

37 : 19 ; וסורת יא. סין 36 : 53 .

6. ר' סורת אנ-נחל 16 : 103 - 105 .

7. ר' סורת הוד 11 : 12 .

8. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 91 .

9. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 47, ופי' 101 .

9. רֹאה לְמָה הֵם מְדַמִּים אוֹתָךְ, כִּי תַעֲוֶה וְלֹא יוּכְלוּ לְמַצֵּא אֶת הַשְּׂבִיל הַיָּשָׁר.¹

קטע 2

10. יִתְבָּרַךְ (אֱלֹהִים) אֲשֶׁר אִם יִרְצֶה יִתֵּן לְךָ טוֹב מְזֵה, גְּנוֹת שְׂמֵת־חַתָּן וּזְרָמִים נְהִירוֹת, וְגַם אֲרֻמוֹנוֹת יַעֲשֶׂה לְךָ.

11. וְאוֹלֵם הֵם (הַכּוֹפְרִים) כִּחְשׁוּ בַשַּׁעַת הַדִּין, וְלִמְכָּחִישׁ אֶת שְׁעַת הַדִּין הוֹעֲדִנוּ אֵשׁ בּוֹעֲרֶת.

12. בְּרֹאוֹתֶיהָ אוֹתָם מִמָּקוֹם רְחוֹק יִשְׁמְעוּ אֶת נְהִמַּת זַעֲמָה וּנְשִׁיפָתָה,

13. וְכֹאֲשֶׁר יִשְׁלְכוּ כְּבוֹלִים אֶל מָקוֹם דְּחוּק וְצָר בְּגִיהֶזֶם,² וְשֵׁם יָקוּוּ לַעֲצָמָם אֶת הַמּוֹת (כְּדִי שְׂיִהְיֶה קֶץ לַיִּסּוּרִים).

14. אִזּוּ נֹאמַר לָהֶם, אֵל תִּבְקָשׁוּ הַיּוֹם לְמוֹת פֶּעַם אַחַת אֲלֹא הִרְבֵּה פְעָמִים.

15. אָמַר לָהֶם, הָאֵם מָקוֹם זֶה טוֹב יוֹתֵר, אוּן גֵּן עֵדֶן אֲשֶׁר הִבְטַח לִירָאִים! הוּא יִהְיֶה לָהֶם לְגִמּוּל וּמִשְׁכָּן לְעוֹלָמִים,

16. וְשֵׁם יִנָּתֶן לָהֶם כָּל אֲשֶׁר יִרְצוּ לְנַצֵּחַ. זֹאת הִבְטַחַת רְבוּנָךְ שֶׁהוּא הִבְטִיחַ.

17. בְּיוֹם אֲשֶׁר יֵאָסֵף אוֹתָם וְאֵת (הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר עָבְדוּ מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהִים, יֵיאַמֵּר, תֵּאֲתֶם הַתַּעֲיִיתֶם עֲבָדֵי אֱלֹהִים, אוּ הֵם תַּעֲוֶה מִן הַדֶּרֶךְ!³

18. וְהֵם יֹאמְרוּ, לָךְ הַשֶּׁבַח! אֵין לָנוּ סִמְכוֹת לְקַחַת לָנוּ מִגְנִים מִבְּלַעֲדֶיךָ. אוֹלֵם אַתָּה נָתַתָּ לְאֱלֹהִים (הַכּוֹפְרִים) וְלַאֲבוֹתֵיהֶם לַחֲיוֹת חַיֵּי רוּחָה עַד אֲשֶׁר שָׁכְחוּ לִזְכֹּר אוֹתָךְ, כִּי אֲבוּדִים הָיוּ.⁴

19. הָרִי הֵם (הָאֱלִילִים) שֶׁעָבַדְתָם) כִּחְשׁוּ אֶת דְּבָרֵיכֶם, וְאֵינְכֶם יְכוֹלִים לִמְנַע אֶת עֲנֹשְׁכֶם וְלֹא לַעֲזֹר לַעֲצָמְכֶם בְּמֵאוּמָה. וְכָל חוּטֵא מִכֶּם, נָתַן לוֹ לְחוּשׁ עֵנֶשׁ עָצוּם.

20. וְלֹא שֶׁלַּחְנוּ לְפָנֶיךָ מִן הַשְּׁלִיחִים אֶלֶּא הָיוּ אוֹיְכֵלִים הַמַּאֲכֵל וּמִהֲלָכִים בַּשּׁוּקִים. כִּךְ אֲנַחְנוּ מַעֲמִידִים אֶתְכֶם בְּנִסְיוֹן לְרֹאוֹת אִם תִּהְיוּ בְּעָלֵי סִבְלָנוֹת, כִּי רְבוּנָךְ רוּחָה.⁵

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 48.

2. ר' סורת אבראהים 14 : 49; וסורת צאד 38 : 38.

3. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 116.

4. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 44.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 124; סורת יוסוף 12 : 109; וסורת אל-אנביא' 21 : 8.

חלק 19

קטע 3

21. אֵלֶּה (עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר אֵינֶם מַצְפִּים לְפָגִישָׁתָנוּ אוֹמְרִים, לוֹ הוֹרְדוּ אֵלֵינוּ הַמַּלְאָכִים מִן הַשָּׁמַיִם, אוֹ נִרְאָה אֶת רְבוּנֵנוּ? ¹ אָכֵן הִתְנַשָּׂאוּ בְּנַפְשָׁם, וְהֵם עָבְרוּ כָּל גְּבוּל בִּיהִירוֹתָם.
22. בַּיּוֹם אֲשֶׁר יֵרְאוּ אֶת הַמַּלְאָכִים, לֹא יִהְיֶה יוֹם בְּשׁוּרָה טוֹבָה לַחוֹטְאִים, כִּי הַמַּלְאָכִים יֹאמְרוּ לָהֶם, אֵלֶּה אֲסָר עֲלֵיכֶם לְהַכְנִס לָנוּ עֵדוֹ.
23. אִזּוֹ נִפְנָה אֵל כָּל מַעֲשֵׂה אֲשֶׁר עָשׂוּ (בְּעוֹלָם הַזֶּה) וְנַעֲשֶׂה אוֹתוֹ אֶבֶק פּוֹרָח.²
24. אוּלַם בְּעֵלֵי גֹן עֵדוֹ יִמְצְאוּ בַּיּוֹם הַהוּא מַעוֹן וּמִקוֹם מְנוּחָה טוֹב בְּיוֹתֵר.³
25. וּבַיּוֹם שָׁבוּ יִבְקְעוּ הַשָּׁמַיִם עִם הָעֲנָנִים וְהַמַּלְאָכִים יִרְדּוּ,
26. בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה הַשְּׁלֵטוֹן הָאֱמִתִּי לְרַחֲמֹן, וְיִהְיֶה זֶה יוֹם מִצּוּקָה לַכּוֹפְרִים.⁴
27. אוֹתוֹ יוֹם יִשָּׁךְ הַכּוֹפֵר אֶת כַּפּוֹת יָדָיו וַיֹּאמֶר, לוֹ רַק הִלַּכְתִּי בְּדַרְכּוֹ שֶׁל הַשָּׁלִיחַ,
28. אוֹי לִי! לוֹ רַק לֹא לִקְחֹתִי אֶת פְּלוֹנִי (הַכּוֹפֵר) לְיָדִיד לִי,⁵
29. הוּא הִתְעַנִּי מִן הַקּוֹרְאָן שָׁבָא אֵלַי. מֵאִזּוֹ וּמִתְמִיד הַפְּקִיר הַשָּׁטָן אֶת הָאָדָם.
30. אָמַר הַשָּׁלִיחַ (מוֹחֲמַד), רְבוּנִי! בְּנִי עָמִי נָטְשׁוּ אֶת הַקּוֹרְאָן הַזֶּה.⁶
31. כִּךְ הִקְמֵנוּ לְכָל נְבִיא לְפָנֶיךָ אוֹיֵב מִבֵּין פּוֹשְׁעֵי בְּנֵי עַמּוֹ, אוּלַם רְבוּנְךָ דִּיו לָךְ כְּמִדְרִיד וְתוֹמֵד.
32. אָמְרוּ הַכּוֹפְרִים, לָמָּה לֹא הוֹרֵד אֱלֹוֵי הַקּוֹרְאָן מִן הַשָּׁמַיִם בֵּבֶת אַחַת? הוֹרְדֵנוּ אוֹתוֹ כִּךְ בְּהַדְרָגָה לְמַעַן נַחֲזֹק אֶת לְבָדְךָ. וְעַשִּׂינוּ אוֹתוֹ בְּרוּר וְנִקְרָאֵהוּ מֶלֶךְ בְּמַלְכָּה.⁷
33. עַל כָּל טַעֲנָה אֲשֶׁר הַכּוֹפְרִים יִבְיֹאוּ לָךְ, נְבִיא לָךְ בְּאוֹרֵי אֶמֶת מִפְּרִשִׁים הַיֵּטֵב.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 124 ; וסורת אל-אסרא' 17 : 92.

2. ר' סורת אל-בקה 2 : 264 ; וסורת אבראהים 14 : 18.

3. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 103.

4. ר' סורת ע'אפר 40 : 16 ; וסורת אל-מודת' 74 : 9 - 10.

5. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 66 - 68.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 112 ; וסורת פוצלת 41 : 26.

7. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 106.

34. אֵךְ הַכּוֹפְרִים יִגְרְרוּ עַל פְּנִיָּהֶם אֶל הַגִּיהֶנֶם, הֵם הָרָעִים בְּיוֹתֵר מִכָּל הָאֲנָשִׁים, וְהֵם הַתּוֹעִים בְּיוֹתֵר מִכָּל בְּנֵי הָאָדָם מִדֶּרֶךְ הַיָּשָׁר.

קטע 4

35. נָתַנוּ לְמוֹסָא אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה), וְעָשִׂינוּ אֶת הָאֲרוֹן אַחִיו כְּעוֹזֵר לוֹ.

36. וְאָמַרְנוּ לָהֶם, לָכוּ שְׁנִיכֶם אֶל הָעָם אֲשֶׁר כָּחַשׁ בְּאוֹתוֹתֵינוּ, אַחֲרֵי שֶׁהִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ הַשְּׂמֵד הַשְּׂמֵדנוּ אוֹתָם.

37. וְאֵת בְּנֵי עַם נוֹחַ (נֹחַ) אֲשֶׁר הִתְכַּחְשׁוּ לְשָׁלִיחִים הַטֹּבְעֵנוּ אוֹתָם (בַּמַּבּוּל), וְעָשִׂינוּ אוֹתָם אוֹת לְבְנֵי אָדָם, וְהָכֵנוּ עֲנֹשׁ מִכָּאִיב לַכּוֹפְרִים.

38. וְאֵת בְּנֵי עָאד וּבְנֵי תִ' מוֹד וּבַעֲלִי אֶךְ-רִס¹ וְדוֹרוֹת רַבִּים בֵּינֵיהֶם,

39. לְכָלֶם הַבָּאנוּ מִשְׁלִים (אֶסְמִכְתָּאוֹת וְהוֹכָחוֹת), וְאֵת כָּלֶם הַשְּׂמֵד הַשְּׂמֵדנוּ.

40. הֵם (כּוֹפְרֵי מִכָּה) עוֹבְרִים עַל יַד הָעִיר שֶׁהִמְטִירָה הַמָּטָר הָרַע בְּיוֹתֵר², הֲלֹא רְאוּ אוֹתָהּ! אָבַל הֵם לֹא הֶאֱמִינוּ בַּתַּחֲתִית הַמֵּתִים.

41. בְּרֹאוֹת הַכּוֹפְרִים אוֹתָךְ הֵם לוֹעָגִים לָךְ, הִזָּה הוּא אֲשֶׁר שָׁלַח אֱלֹהָ לְשָׁלִיחֵי³

42. הוּא כְּמַעֲט הַתַּעֲהָ אוֹתָנוּ מֵעַל אֱלֹהֵינוּ, לוֹלֵא הִחְזָקְנוּ בָּהֶם, אֵךְ סוֹפָם שִׁידְעוּ, כְּאֲשֶׁר יִרְאוּ אֶת הָעֲנֹשׁ, מִי הַתּוֹעָה מִכָּל בְּדֶרֶךְ.

43. הֲרֵאִיתָ אֶת זֶה הַלּוֹקֵחַ לוֹ אֶת תַּאֲוֹתוֹ לֹאֵל! הַתּוֹכֵל לִהְיוֹת אַחֲרָי לוֹ!⁴

44. הָאֵם אַתָּה סָבוֹר כִּי מִרְבִּיתָם יִשְׁמְעוּ אוֹ יִבִּינוּ? לֹא! הֵם רַק כְּבִהְמוֹת, אֲפֹלוּ תוֹעִים יוֹתֵר מִן הַדֶּרֶךְ.

קטע 5

45. הָאֵם לֹא רֵאִיתָ אֵיךְ רְבוּנָךְ פּוֹשֵׁט אֶת הַצֵּל, וְלוֹ רָצָה הָיָה מִפְּסִיק אֶת תְּנוּעָתוֹ,⁵ וְאוֹלָם צִוִּינוּ אֶת הַשְּׂמֵשׁ לְהִרְאוֹתוֹ.

46. וְאַחֵר כָּךְ אֲנַחְנוּ מוֹשְׁכִים אֶת הַצֵּל בַּחֲזָרָה אֵלֵינוּ לֹאט לֹאט.

1. ר' סורת קאף 50 : 12.

2. העיר היא סדום.

3. ר' סורת אר-רעד 13 : 32.

4. ר' סורת פאטר 35 : 8.

5. ר' סורת אל-קצצ 28 : 71 - 72.

47. הוא אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם אֶת הַלִּילָה כְּלָבוּשׁ, ¹ וְאֵת הַשָּׁנָה לְמִנוּחָהּ, וְעָשָׂה אֶת הַיּוֹם לְהַשְׁיֵיג מִחִיָּה. ²
48. וְהוּא אֲשֶׁר שָׁלַח אֶת הָרוּחוֹת בְּשׁוֹרָה טוֹבָה מִלִּפְנֵי רַחֲמָיו, וְהוֹרְדָנוּ מִן הַשָּׁמַיִם מִיָּם טְהוֹרִים,
49. לְמַעַן לְהַחְיֹת בָּהֶם אֲדָמָה שֶׁהִיְתָה מֵתָה ³ וּלְהַשְׁקוֹת הַמּוֹן אָדָם וּבְהֶמָּה מִמָּה שֶׁבָרָאנוּ. ⁴
50. וְהַפְצָנוּ אוֹתָם (הַמַּיִם) בִּיְנֵיהֶם לְמַעַן יִזְכְּרוּ, וְאוֹלַם מִרְבִּית הָאֲנָשִׁים סָרְבוּ לְהִזְכֹּר וּכְפְּרוּ.
51. וְלוֹ רָצִינוּ, שְׁלַחְנוּ בְּכָל עִיר מִזְּהִיר, ⁵
52. לָכוּ אֶל תִּשְׁמַע לְכוֹפְרִים, וְהִלַּחֲסוּ בָּהֶם מִלַּחְמָה גְּדוֹלָה (בְּעִזְרַת הַקּוֹרְאָן הַזֶּה). ⁶
53. אֲלֵלָה הוּא זֶה אֲשֶׁר עָרַבָב אֶת שְׁנֵי הַיָּמִים, הָאֶחָד שְׁמִימִיו מִתּוֹקִים וְעָרַבִים, וְהַשְּׁנִי שְׁמִימִיו מְלוּחִים וּמָרִים, וְשֵׁם מִצָּר בִּיְנֵיהֶם וּמַחְסוֹם סָגוּר וּמִסְגָּר. ⁷
54. וְהוּא אֲשֶׁר בָּרָא מִן הַמַּיִם אָדָם, וְנָתַן לוֹ יַחְסִי מִשְׁפָּחָה קְרוֹבִים וּרְחוּקִים, כִּי רְבוּנָךְ הַכֹּל כָּלִל.
55. וּבְכָל זֹאת עוֹבְדִים הַכּוֹפְרִים, בְּמָקוֹם אֲלֵלָה, אֲלִילִים אֲשֶׁר לֹא יוֹכְלוּ לְהוֹעִיל אוֹ לְהִזְיֵק לָהֶם, וְכָךְ נִלְחַם הַכּוֹפֵר נֶגֶד רְבוּנוּ. ⁸
56. אוֹלַם אוֹתָךְ (מוֹחֲמַד) שְׁלַחְנוּ כְּמַבְשָׁר וּמִזְהִיר.
57. אָמַר לָהֶם, אֵינִי מִבְקָשׁ מִכֶּם שְׂכָר עַל זֶה, אֲנִי רַק עוֹזֵר לָכֶם וְלָכֵל מִי שִׁירָצָה לְמַצָּא שְׁבִיל אֶל רְבוּנוּ. ⁹
58. סִמָּךְ עַל הַחֵי אֲשֶׁר לֹא יָמוּת (אֲלֵלָה), וְשִׁבַּח אֶת תִּהְלָתוֹ, ¹⁰ כִּי הוּא הַבָּקִיא הַטּוֹב בְּיוֹתֵר בְּחֻטְאֵי עַבְדּוֹ.

1. ר' סורת אש-שמש 91 : 4.

2. ר' סורת אל-קצצ 28 : 73.

3. ר' סורת אל-חג' 22 : 5.

4. ר' סורת אש-שורא 42 : 28 ; וסורת אר-רום 30 : 50.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 19, ופי' 92 ; סורת הוד 11 : 17 ; וסורת אל-אעראף 7 : 158.

6. ר' סורת את-תובה 9 : 73.

7. ר' סורת אנ-נמל 27 : 61 ; וסורת אר-רחמאן 55 : 19 - 21.

8. ר' סורת יא. סין 36 : 74 - 75.

9. ר' סורת את-תכויר 81 : 28.

10. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 67 ; סורת הוד 11 : 23 ; סורת אל-חדיד 57 : 3 ; סורת אל-מולכ 57 : 6 ; וסורת אל-מוזמל 73 : 9.

59. הוא אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם בְּשֵׁשֶׁה יָמִים, וְאַחֵר כִּד עָלָה עַל כֶּסֶם הַמַּלְכוּת, הוּא הַרְחֵמוֹן. אִם יֵשׁ לָךְ סִפְקוֹת שְׂאֵל עָלֶיךָ אֶת (הַשְּׁלִיחַ) הַבָּקִיָּה בְּגִדְלָתוֹ.
60. וְאִם אוֹמְרִים לָהֶם, סִגְדוּ לַרְחֵמוֹן! הֵם אוֹמְרִים, מִי הוּא הַרְחֵמוֹן? הֲאִם נִסְגַּד לְמִי שְׂאֵתָה תִצְנֶה לָנוּ? וְזֶה הוֹסִיף לְסִטְיָתָם וְהַתְּרַחֲקוּתָם מִן הָאֱמוּנָה.

קטע 6

61. יִתְבַּרַךְ מִי שֶׁשָּׂם בְּשָׁמַיִם מַעֲרָכוֹת כּוֹכָבִים עִם מְנוּחָה (הַשָּׁמֶשׁ) וְיָרַח מְאִיר.
62. וְהוּא אֲשֶׁר עָשָׂה אֶת הַלַּיְלָה וְאֶת הַיּוֹם חֲלִיפּוֹת זֶה לָזֶה, לְמַעַן כָּל אֲשֶׁר יִרְצֶה לִזְכֹּר אוֹ לְהַכִּיר טוֹבָה.
63. עוֹבְדֵי הַרְחֵמוֹן הַמַּהֲלָכִים בָּאָרֶץ בַּעֲדֵינוֹת, וּבִדְבָרָם אֵתָם הַנִּבְעָרִים בְּגִסּוֹת, יֹאמְרוּ, «שָׁלוֹם»¹
64. הֵם אֵלֶּה אֲשֶׁר מְבַלִּים לִילּוֹתֵיהֶם מִתְפַּלְּלִים אֶל רְבוּנָם בְּסִגִּידָה וּבַעֲמִידָה,²
65. וְהֵם אֲשֶׁר מִתְפַּלְּלִים לְרְבוּנָם, רְבוּנָנוּ! הִרְחַק מֵאֲתָנוּ אֶת עֲנֹשׁ גִּיהֵנָם, כִּי עָנְשׁוּ נִצָּחִי,
66. מֶה רַע לִשְׁכֹּן וְלַחֲיוֹת בּוֹ.
67. וְכֹאֲשֶׁר הֵם תּוֹרְמִים (מַהוֹנִם), אֵינָם מְפַזְרִים וְאֵינָם מְקַמְצִים, כִּי אִם יִשְׁמְרוּ עַל דָּרְךָ בֵּינֵינוּ,³
68. וְהֵם אֵלֶּה אֲשֶׁר אֵינָם קוֹרְאִים וּמִתְפַּלְּלִים לְאֵל אַחֵר זֹלַת אֱלֹהָהּ, וְלֹא יַהֲרֹגוּ אֶת הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר אָסַר אֱלֹהָהּ בְּלִי צְדוּקָה, וְלֹא יִזְנוּ. וְאֲשֶׁר יַעֲשֶׂה זֹאת יָבוֹא עַל עָנְשׁוֹ,
69. וּבַיּוֹם תַּחֲתִית הַמָּתִים יִכְפַּל עָנְשׁוֹ, וְיִשְׁאָר מִלֹּא חֲרָפָה בְּגִיהֵנָם לְנִצָּחַ,
70. אוּלָם אֱלֹהָ אֲשֶׁר חֲזָרוּ בְּתִשׁוּבָה וְהִתְאַמְּנוּ וַעֲשׂוּ מַעֲשִׂים טוֹבִים, לָהֶם יַחֲלִיף אֱלֹהָהּ אֶת הָרְעוֹת בְּטוֹבוֹת, כִּי אֱלֹהָהּ סוֹלַח וְרוּחוֹם.
71. הַחוֹזְרִים בְּתִשׁוּבָה וְהַעוֹשִׂים אֶת הַטוֹב וְחוֹזְרִים מִתְחַרְטִּים אֶל אֱלֹהָהּ,
72. וְאֵלֶּה שְׂאֵינָם מַעֲדִידִים עֲדוֹת שֶׁקֶר, וּבַעוֹבְרָם עַל יַד דּוֹבְרֵי הַבֵּל, יִמְשִׁיכוּ בְּדֶרֶכָם בְּכַבּוֹד,

1. ר' סורת אל-קצצ 28 : 55.

2. ר' סורת אס-סגידה 32 : 16 ; סורת אז-זומר 39 : 9 ; וסורת אדי-ד'אריאת 51 : 17 - 18.

3. ר' סורת אל-אסרא 17 : 29.

73. והם אֲשֶׁר אִם יִזְכִּירוּ לָהֶם אֶת אוֹתוֹת רַבּוֹנָם, אֵינָם שׁוֹמְעִים אוֹתָם בְּחַרְשׁוֹת וְעִוְרוֹן (אֶלָּא מְקַשְּׁיבִים אֲלֵיהֶם בְּעִין וּבִאָזָן פְּתוּחָה),
74. והם הָאוֹמְרִים, רַבּוֹנֵנוּ! תָּן לָנוּ קוֹרַת עֵין (נַחַת) בְּנִשְׁוֹתֵינוּ וְיִלְדֵינוּ, וַעֲשֵׂה אוֹתָנוּ דְּגִמַּת מוֹפֵת לִירָאִים,
75. כָּל אֱלֹה יִקְבְּלוּ כְּגִמּוּל עַל סִבְלָנוּתָם הַחֲדָר הָעֲלִיּוֹן (בְּגוֹ עֵדוֹ), וְשֵׁם יִתְקַבְּלוּ בְּבִרְכָּה וּדְרִישַׁת שְׁלוֹם,
76. וְשֵׁם יִשְׁכְּנוּ לְנֶצַח, יָפָה הוּא לְמַכּוֹן וּלְמַקּוֹם.
77. אַמֵּר, לֹא הִיָּה רַבּוֹנִי שֵׁם לֵב אֲלֵיכֶם לוֹלֵא קְרִיאַתְכֶם. וְאוֹלָם אַתֶּם הַכַּחֲשָׁתָם, וְלָכֵן אֵין לָכֶם מָנוֹס מִהֶעֱנֹשׁ.

26

סִוֵּרַת אֶשְׁ-שׁוּעֵרָא הַמְשׁוֹרְרִים

סורה זו קבלה את שמה «אֶשְׁ-שׁוּעֵרָא», הַמְשׁוֹרְרִים» משום ששם זה ברבוי נזכר בה פעם אחת בלבד. (ר' פ' 224). אללה גינה את המשוררים בגלל שרבים מהם משקרים ואומרים מה שאינם עושים. אומנם הביטוי «שאער» ביחיד הופיע כמה פעמים, ר' סורת אל-אנביא' 21 : 5 ; אצ-צאפאת 37 : 36 ; אט-טור 52 : 30 ; ואל-חאקה 69 : 41. הכוונה מהזכרת המשוררים בסורה זו היא להשוות בין המשוררים המשקרים והנביאים הצודקים. הורדה במכה אחרי סורת אל-ואקעה 56, ופסוקיה מאתים עשרים ושמונה. קיבלה את שמה «הַמְשׁוֹרְרִים» מפסוק מאתים עשרים וארבעה.

סורת אש-שוערא' 26

בָּשֵׁם אֱלֹהָ הִרְחֵמוֹן וְהִרְחוּם

קטע 1

1. ט. ס. מ¹
2. אֱלֹהָ אוֹתוֹת הַסֶּפֶר הַגְּלוּי.²
3. הָאֵם אַתָּה מִתְּפַקֵּעַ מִכַּעַס בְּגִלְל (שְׁאֲנִשִּׁי מִכָּה הַכּוֹפְרִים) אֵינָם מֵאֲמִינִים?³
4. אִם נִרְצָה נוֹרִיד אֲלֵיהֶם יֵס מִן הַשְּׁמַיִם שְׁיִהְיוּ צִוְּאֲרִיָּהֶם כְּפוּפִים לוֹ בְּהַכְנָעָה.⁴
5. בְּכָל פַּעַם שֶׁבָּאָה אֲלֵיהֶם אִזְהָרָה חֲדָשָׁה מִן הִרְחֵמוֹן, הֵם פּוֹנִים לָהּ עֶרְף,⁵
6. וּמִתְּכַחֲשִׁים לָהּ, אוֹלָם עוֹד יָבוֹא עֲלֵיהֶם הָעֶנֶשׁ שֶׁהָיוּ לוֹעֲגִים לוֹ.⁶
7. הָאֵם אֵינָם רוֹאִים אֶת הָאֲדָמָה, כִּמָּה הַצִּמְחָנוּ בָּהּ מִכָּל סוּג מִפֶּאֶר?
8. בָּזָה יֵשׁ אוֹת, אֲדָרְבָּם אֵינָם מֵאֲמִינִים.
9. רְבוּנָד הוּא הָעִזּוֹז וְהִרְחוּם.

קטע 2

10. זָכַר כְּאֶשֶׁר קָרָא רְבוּנָד אֶל מוֹסָא, לֵךְ אֶל הָעָם הַכּוֹפֵר,
11. הָעָם שֶׁל פְּרַעָה, (וְאָמַר לָהֶם), הָאֵם לֹא יִרְאוּ (הָעֶנֶשׁ שֶׁל אֱלֹהָ)?
12. אָמַר, רְבוּנִי! חוֹשֵׁשׁ אֲנִי שֶׁלֹּא יֵאֲמִינוּ לְדַבְּרִי,
13. וְאֶרְגִּישׁ אִי נוֹחִיּוֹת,⁷ וְלִשׁוֹנִי לֹא יִדְבֵּר בְּרֵהִיטוֹת,⁸ לָכֵן שֶׁלַח (הַנְּבוּאָה) אֶל הָאֲרוֹן,
14. גַּם יֵשׁ לָהֶם תְּבִיעָה נִגְדִּי, וּמִפֶּחַד אֲנִי פֶן יִהְרָגוּנִי.⁹

1. האותיות האלו נקראות בערבית: טא. סין. מים.
 2. פתיחה זו נמצאת בראש סורות שונות, כמו: סורת יוסוף 12; סורת אל-קצצ 28; וסורת צאד 38.
 3. ר' סורת אל-כהף 18: 6; וסורת פאטר 35: 8.
 4. ר' סורת יונוס 10: 99; וסורת הוד 11: 118 - 119.
 5. ר' סורת יוסוף 12: 102; וסורת יא. סין 36: 30.
 6. ר' סורת אל-מואמנון 23: 44.
 7. ר' סורת הוד 11: 12; וסורת אל-חג'ר 15: 97.
 8. ר' סורת טא. הא 20: 27 - 28.
 9. ר' סורת טא. הא 20: 45.

15. (אַלְלָה) אָמַר, לֹא וְלֹא! לָכוּ שְׁנִיכֶם עִם אוֹתוֹתֵינוּ, וְאֵנוּ אֲתֶכֶם מְקַשִּׁיבִים,¹
16. לָכוּ אֶל פְּרָעָה וְהִגִּידוּ לוֹ, אֲנַחְנוּ שְׁלִיחֵי רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
17. שְׁלַח אֶתְנוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.
18. אָמַר (פְּרָעָה אֶל מוֹסָא), הָאֵם לֹא גִדְּלָנוּ אוֹתָךְ בְּבֵיתֵנוּ מִיִּלְדוּתְךָ וְנִשְׁאַרְתָּ עִמָּנוּ מִסֵּפֶר שָׁנִים מִחַיֶּיךָ,
19. וְעֲשִׂיתָ מָה שְׁעֲשִׂיתָ, וְהִנֵּךְ לֹא מִכִּיר לִי טוֹבָה?
20. אָמַר (מוֹסָא), מָה שְׁעֲשִׂיתִי אִזּוֹ הִיָּה מִתּוֹךְ תַּעֲצִיָּה,
21. וּבְרַחֲתִי מִפְּחָדִי מִכֶּם, וְהִעֲנִיק לִי רַבּוֹנִי חֲכָמָה וְעֲשָׂה אוֹתִי כְּשִׁלִּיחַ,
22. (וְאַתָּה חוֹשֵׁב שֶׁגִּדְּלָתָ אוֹתִי בְּבֵיתְךָ) חֲסֵד שְׁעֲשִׂיתָ לִי בְּזִמּוֹ שֶׁשְׁעַבְדָּתָ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל?
23. וְאָמַר פְּרָעָה, וּמִי הוּא רַבּוֹן הָעוֹלָמִים?²
24. וְאָמַר (מוֹסָא), הוּא רַבּוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם, אִם בְּטוֹחִים בָּזָה אַתֶּם, עַל כֵּן הָאֲמִינוּ?
25. וְאָמַר (פְּרָעָה) לְאַלְהָ שֶׁהָיוּ מִסְבִּיב לוֹ, הֲלֹא שְׁמַעְתֶּם?
26. (וּמוֹסָא) הוֹסִיף, וְהוּא רַבּוֹנְכֶם וְרַבּוֹן אֲבוֹתֵיכֶם הָרִאשׁוֹנִים,
27. וְאָמַר (פְּרָעָה), אֲכֹן שְׁלִיחְכֶם אֲשֶׁר נִשְׁלַח אֲלֵיכֶם מִשְׁנָע,³
28. הוֹסִיף (מוֹסָא), רַבּוֹן הַמִּזְרָח וְהַמַּעֲרָב, וְכָל אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם, אִם מִשְׁכִּילִים אַתֶּם,⁴
29. אָמַר (פְּרָעָה), אֲכֹן אִם תִּקַּח לָךְ אֶלֶּה זולתי, אֲשִׁימָךְ בַּמַּעֲצָר,
30. אָמַר (מוֹסָא), אֲפִלוּ אִם אָבוֹא אֲלֶיךָ בַּהוֹכָחָה חוֹתְכָתָ?
31. וְאָמַר (פְּרָעָה), הֲבֵא אוֹתָהּ אִם בָּאָמֶת אַתָּה צוֹדֵק,⁵
32. אִזּוֹ הַשְּׁלִיךְ מוֹסָא אֶת מִטָּהוּ וַיְהִיָּה לְנַחֵשׁ אֲמַתִּי,
33. וַיּוֹצֵא אֶת יָדוֹ (מִחִיקוֹ), וַהֲנֵה לְבָנָה הִיא לְרֹאִים (בְּלִי צָרַעַת).⁶

1. ר' סורת טא. הא 20 : 46 ; וסורת אל-קצצ 28 : 35.

2. ר' סורת אל-קצצ 28 : 18 ; וסורת אז-זוח'רוף 43 : 54.

3. ר' סורת אל-חג'יר 15 : 6.

4. ר' סורת אל-בקרה 2 : 258.

5. ר' סורת אל-אעראף 7 : 106.

6. ר' סורת אל-אעראף 7 : 107 - 108.

קטע 3

34. וְאָמַר (פִּרְעָה) לַמִּנְהיגִים אֲשֶׁר סָבִיבוֹתָיו, אַכֹּן זֶה הוּא מִכְשָׁף אִמּוֹ,
35. רוֹצֵה הוּא לְנַשְׁלֶכְךָ מֵאַרְצְךָ בְּכַשְׁפּוֹ. מָה עֲתָתְךָ?
36. אִמְרוּ, עֲכָב אוֹתוֹ וְאֵת אַחִיו לְזִמּוֹן מָה, וּשְׁלַח בְּעָרִים מֵאַסְפִּים,
37. וַיָּבִיאוּ לָךְ כָּל מִכְשָׁף אִמּוֹ.¹
38. וְהַמִּכְשָׁפִים בָּנְסוּ לְמוֹעֵד יוֹם קְבוּעַ.²
39. וְנֹאמַר לְאֲנָשִׁים, הֲאֵם אַתֶּם מִתְאַסְפִּים?
40. אוֹלֵי גִלְדֹּ אַחֲרֵי הַמִּכְשָׁפִים אִם הֵם מִנְצָחִים.
41. וְכֹאשֶׁר בָּאוּ הַמִּכְשָׁפִים אִמְרוּ לְפִרְעָה, הֲאֵם נִקְבַּל פָּרֶס אִם נִנְצַח?
42. וְהוּא עָנָה, אֲמַנִּם כֵּן, וְגַם תִּהְיוּ מִן הַמִּקְרָבִים לָנוּ.³
43. אַזְ אָמַר מוֹסָא לְמִכְשָׁפִים, הִשְׁלִיכוּ מַה שֶּׁבְּרָצוֹנְכֶם לְהַשְׁלִיךְ,
44. וְהֵם הִשְׁלִיכוּ חֲבֻלֵיהֶם וּמִטּוֹתֵיהֶם בְּהִשָּׁבָעַם, בָּעוּ פִּרְעָה אֲנִי מִנְצָחִים.
45. וְהִנֵּה מוֹסָא הַשְׁלִיךְ אֶת מִטָּהוּ, וְהוּא בָּלַע אֶת אַחִיוֹת הָעֵינִים שֶׁלָּהֶם,⁴
46. וְנִפְּלוּ הַמִּכְשָׁפִים מִשְׁתַּחֲוִים,
47. וְאִמְרוּ, כָּבֵד הָאֱמֻנָה בְּרַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
48. רַבּוֹן מוֹסָא וְהָאֲרוֹן.
49. וְאָמַר (פִּרְעָה), הֲתִאֲמִינוּ לוֹ לִפְנֵי שֶׁהִרְשִׁיתִי לָכֶם? אַכֹּן, בְּנִרְאָה שֶׁהוּא
- הַגָּדוֹל שֶׁבָּכֶם שֶׁלִּמַּד אֶתְכֶם אֶת הַכְּשׁוֹף! סוֹפְכֶם לְדַעַת כִּי אֶקְטַע אֶת
- יְדֵיכֶם וְנִגְלִיכֶם חֲלִיפוֹת, וְאַחֵר כֵּךְ אֶצְלֵב אֶתְכֶם יַחְדוֹ,⁵
50. אִמְרוּ, אִין רַע. אַכֹּן אֲנַחְנוּ חוֹזְרִים אֶל רַבּוֹנֵנוּ,⁶
51. וְאַנְחָנוּ מְקוּיִם שֶׁבְּהִיוֹתָנוּ מִרְאשׁוֹנֵי הַמֵּאֲמִינִים (מִבְּנֵי עַמָּךְ) יִסְלַח לָנוּ
- רַבּוֹנֵנוּ עַל חֲטָאֵינוּ (אֲשֶׁר עָשִׂינוּ לִפְנֵי שֶׁהָאֱמֻנָה).⁷

1. ר' סורת אל-אעראף 7: 111 - 112.

2. ר' סורת טא. הא 20: 59.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 113 - 114.

4. ר' סורת טא. הא 20: 118.

5. חליפות, יד ימין ורגל שמאל, ויד שמאל ורגל ימין. ר' סורת אל-אעראף 7: 124.

6. ר' סורת אל-אעראף 7: 125.

7. ר' סורת טא. הא 20: 73.

קטע 4

52. אחר כֶּךָ הִשְׁרִינוּ לְמוֹסָא, צָא עִם עֲבָדֵי בְלִילָה, כִּי רוֹדְפִים אַחֲרֵיכֶם.
53. וְשָׁלַח פְּרָעָה בְּעָרִים מֵאַסְפִּים (לְאַסֹּף חִילִים).
54. (וְאָמַר פְּרָעָה), אֵלֶּה הֵם עֲדָה קִטְנָה,
55. אֲשֶׁר הִרְגִּיזוּ אוֹתָנוּ.
56. וְאִנְחָנוּ כְּלָנוּ מוֹכְנִים וְעוֹמְדִים עַל הַמִּשְׁמֶר.
57. וְנוֹצִיא אוֹתָם (פְּרָעָה וְאִנְשָׁיו) מִגְּנִים וּמַעֲנִיּוֹת,
58. וּמֵאוֹצְרוֹת וּמִקוֹם מִפְּאָר,
59. כֶּךָ עָשִׂינוּ, וְהוֹרְשָׁנוּ כָּל אֵלֶּה (הָאוֹצְרוֹת) לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל,¹
60. וְרָדְפוּ אַחֲרֵיהֶם בִּבְקָר (עִם זְרִיחַת הַשָּׁמֶשׁ),²
61. וְכֹאשֶׁר רָאוּ שְׁנֵי הַמַּחֲנוֹת זֶה אֶת זֶה, אָמְרוּ אִנְשֵׁי מוֹסָא, הֵם עוֹמְדִים לְהַשִּׁיג אוֹתָנוּ.
62. אָמַר (מוֹסָא), לֹא וְלֹא, כִּי רַבּוֹנִי עָמִי וְהוּא יִנְחָנִי מִיִּשְׁרָאֵל.
63. אִזּוּ הִשְׁרִינוּ לְמוֹסָא, הִכָּה בְּמִטְדָּ אֶת הַיָּם, וְהַיָּם נִקְרַע, וְכָל חֵלֶק (מִן הַיָּם) כָּהָר עָצוֹם הִנָּשָׂא.³
64. וְנִמְשָׁד שָׁמָּה (אֶל תוֹדֵי הַיָּם) אֶת הָאַחֲרִים (פְּרָעָה וְאִנְשָׁיו),
65. וְהִצְלָנוּ אֶת מוֹסָא וְאֶת אֲשֶׁר אִתּוֹ יַחְדּוֹ,
66. וְהִטְבַּעְנוּ אֶת הָאַחֲרִים (פְּרָעָה וְאִנְשָׁיו).
67. אָכֵן בָּזָה אוֹת, אֵד מִרְבִּיתָם לֹא יֵאֱמִינוּ.
68. רַבּוֹנָךְ הוּא הַעֲזוּז וְהַרְחוּם.

קטע 5

69. וּקְרָא לְפָנֶיהֶם עַל דְּבַר אֶבְרָאָהִים,
70. בְּאוֹמְרוֹ אֶל אָבִיו וּבְנֵי עָמוֹ, מַה זֶה אַתֶּם עוֹבְדִים?
71. אָמְרוּ, אֲנוּ עוֹבְדִים פְּסָלִים וְנִשְׁאָר מִסּוּרִים לָהֶם.⁴
72. וְאָמַר, הִישָׁמְעוּ אֶתְכֶם כֹּאשֶׁר תִּקְרָאוּ אֵלֵיהֶם לַעֲזָרָה?

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 137 ; סורת אל-קצצ 28 : 5 - 6 ; וסורת אד-דוח'אן 44 : 23 - 28.

2. ר' סורת טא. הא 20 : 77.

3. ר' סורת טא. הא 20 : 78.

4. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 52.

73. או שָׁמָּא יוֹעִילוּ לָכֶם או יִזְקוּ?
 74. וְאָמְרוּ, (לֹא), כִּי מָצָאנוּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ עוֹשִׂים כֵּן,¹
 75. אָמַר. רְאוּ אֶת אֲשֶׁר תַּעֲבֹדוּ,
 76. אַתֶּם וְאֲבוֹתֵיכֶם הָרָאוּנוּ,
 77. הֵם (הַפְּסִילִים) אוֹיְבִים לִי, בִּלְעָדֵי רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,²
 78. אֲשֶׁר בָּרָא אוֹתִי. הוּא יִנְחֵנִי לְמִישָׁרִים,
 79. וְהוּא אֲשֶׁר יֹאכִילֵנִי וְיִשְׁקֵנִי,
 80. וּבְמַחְלָתִי הוּא אֲשֶׁר יִרְפָּאֵנִי,
 81. וְהוּא אֲשֶׁר יְמִיתֵנִי, אַחֵר יַחֲיֵנִי,
 82. וְהוּא אֲשֶׁר אֶקְוֶה כִּי יִסְלַח לִי חַטָּאתִי בְיוֹם הַדִּין.
 83. רַבּוֹנִי! תֵּן לִי חֲכָמָה וְצִרְפָּנִי אֶל הַצַּדִּיקִים,
 84. וְתֵן לִי שֵׁם טוֹב לְדוֹרוֹת הַבָּאִים,³
 85. וְקַבֵּעַ אוֹתִי בֵּין אֱלֹהִי שְׂיִרְשׁוּ גִּנַּת הַנֶּעֱם,
 86. וְסַלַּח לְאָבִי, כִּי הָיָה מִן הַתּוֹעִים,⁴
 87. וְאֶל תְּבִישְׁנִי בְיוֹם תַּחֲתִית הַמֶּתִים,
 88. בְּיוֹם שְׁלֹא יוֹעִילוּ נְכָסִים וּבָנִים,
 89. אֶלָּא מִי שֶׁבָּא אֶל אֱלֹהִים בְּלֵב שָׁלֵם.
 90. וְיִקְרַב גַּן עֵדֶן לִירֵאִים,
 91. וְנִגְלָתָה גִּיהֶנֶם לְשׁוֹגִים,
 92. וְנֹאמַר אֲלֵיהֶם, אֵיפֹה הֵם (הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר הֵייתֶם עוֹבְדִים,
 93. מִבִּלְעָדֵי אֱלֹהִים? הַיּוֹכֵלוּ לְהִגּוֹ עֲלֵיכֶם, או לְהִגּוֹ עַל עַצְמָם?
 94. וְהוֹטְלוּ אֶל תּוֹכָהּ (גִּיהֶנֶם) הֵם וְהַתּוֹעִים,
 95. וּגְדוּדֵי אֲבָלִים (הַשָּׁטָן) גַּם יַחַד.
 96. וְאָמְרוּ, וְהֵם רַבִּים בִּינֵיהֶם בְּתוֹכָהּ,

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 53.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 81 ; סורת יונס 10 : 71 ; סורת הוד 11 : 54 - 56 ; סורת אז-זוח'רופ 43 : 26 - 28 ; וסורת אל-מומתחנה 60 : 4.

3. ר' סורת אנ-נחל 16 : 122 ; סורת אל-ענכבות 29 : 27 ; וסורת אצ-צאפאת 37 : 108 - 110.

4. ר' סורת אבראהים 14 : 41 ; סורת את-תובה 9 : 114 ; וסורת אל-מומתחנה 60 : 4.

97. חי אֱלֹהִים! כִּי הִינֵנו בְּתַעֲיָה בְּרוּרָה,
98. בְּהַשְׁוִיתֵנו אֶתְכֶם אֶל רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
99. הַפּוֹשְׁעִים, הֵם אֲשֶׁר הִתְעוּ אוֹתֵנוּ,
100. אֵין לָנוּ עֲתָה מְלִיצִים,
101. וְלֹא יָדִיד חָם,
102. לוֹ רַק נִתֵּן לָנוּ לָשׁוּב (לְעוֹלָם), הִינֵנו מִן הַמַּאֲמִינִים.
103. אָכֵן בָּזָה אוֹת, אֵד מְרִבִּיתָם לֹא יֶאֱמִינוּ,
104. וְרַבּוֹנֶךָ הוּא הָעֶזּוּז וְהַרְחוּם.
- קִטְעַ 6**
105. וּבְנֵי עַם נוֹחַ גַּם הֵם הִתְכַּחֲשׁוּ לְשִׁלְחִים,
106. בְּאָמֹר לָהֶם אַחִיהֶם נוֹחַ, הֲאֵם לֹא תִירָאוּ אֶת אֱלֹהִים?
107. שְׁלִיחַ נֶאֱמַן אֲנִי לָכֶם,
108. יִרְאוּ אַפּוֹא אֶת אֱלֹהִים וְשָׁמְעוּ בְּקוֹלִי,
109. וְלֹא אֲשַׁאל מִכֶּם כָּל שֶׁכָּר עַל הַדָּבָר הַזֶּה, כִּי כָל שֶׁכָּרִי עַל רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
110. יִרְאוּ אַפּוֹא אֶת אֱלֹהִים וְשָׁמְעוּ בְּקוֹלִי.
111. אָמְרוּ, כִּי־צַד נֶאֱמִין לָךְ, וְרַק הַבְּזוּיִים הֵלְכּוּ אַחֲרֶיךָ?
112. אָמַר (נוֹחַ), לֹא מִשְׁנָה בְּשִׁבְלִי מִהֶם עוֹשִׂים.
113. כִּי הֵם אַחֲרָאִים בְּפָנַי רַבּוֹנִי בְּלִבְד, לוֹ תַחֲוִשׁוּ,
114. וְלֹא אֶגְרֹשׁ מֵעַל פָּנַי אֶת הַמַּאֲמִינִים,
115. אֵין אֲנִי אֶלָּא מְזַהֵר גְּלוּי.
116. אָמְרוּ, נוֹחַ! אִם לֹא תִפְסִיק אֶת זֶה, תִּהְיֶה בֵּין הַנִּנְגָּמִים.
117. אָמַר, רַבּוֹנִי! בְּנֵי עַמִּי מְכַחֲשִׁים לִי,
118. שֹׁפֵט אֶתְּהָ בֵּינִי לְבִינֵם, וְהֵצֵל אוֹתִי וְאֶת הַמַּאֲמִינִים אֲשֶׁר אֵתִי.
119. וְהֵצֵלְנוּ אוֹתוֹ וְאֶת אֲשֶׁר אֵתוֹ בְּתִבָּה הָעֲמוּסָה,
120. וְהִטְבַּעְנוּ אַחֲרָי כֹּן אֶת הַנִּשְׁאָרִים (הַכּוֹפְרִים),
121. אָכֵן בָּזָה אוֹת, אֵד מְרִבִּיתָם לֹא יֶאֱמִינוּ,
122. וְרַבּוֹנֶךָ הוּא הָעֶזּוּז וְהַרְחוּם.

קטע 7

123. גַם אַנְשֵׁי עֶאֱד הִתְכַּחְשׁוּ לְשְׁלִיחִים (וּבְמִיָּחַד לְשְׁלִיחֵם הַיּוֹד),
124. בְּאִמּוֹר לָהֶם אַחִיהֶם הַיּוֹד, הֲלֹא תִירָאוּ אֶת אֱלֹהָ!
125. שְׁלִיחַ נֶאֱמָן אֲנִי לָכֶם,
126. יִרְאוּ אֶת אֱלֹהָ וְשָׁמְעוּ בְּקוֹלִי,
127. וְלֹא אֶשְׁאַל מִכֶּם כָּל שֶׁכָּר עַל הַדָּבָר הַזֶּה, כִּי כָּל שֶׁכָּרִי מֵרַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
128. הִתְבַּנּוּ לָכֶם עַל כָּל מְקוֹם גְּבוּהָ בְּנִינִים מִפְּאָרִים לְשַׁעֲשׁוּעִים?
129. וְתִקִּימוּ מִבְּצָרִים, כִּאֱלוּ תַחֲיוּ לְנֶצַח?
130. וּבִתְקַפְכֶּם (אֲנָשִׁים) תִּתְקַפּוּ (אוֹתָם) כְּעָרִיצִים.
131. יִרְאוּ אִפּוֹא אֱלֹהָ וְשָׁמְעוּ בְּקוֹלִי,
132. וְיִירָאוּ אֶת זֶה אֲשֶׁר הָעֲנִיק לָכֶם אֶת אֲשֶׁר תִּדְּעוּ,
133. הָעֲנִיק לָכֶם מִקְנֶה, וּבָנִים,
134. וְגִנּוֹת, וּמַעֲיָנוֹת.
135. אַכֵּן מִפֶּחַד אֲנִי פֶן יָבֹא עֲלֵיכֶם עֲנֹשׁ יוֹם עָצוֹם.
136. אֲמָרוּ, אַחַת הִיא לָנוּ אִם תִּזְהִיר אוֹ לֹא תִזְהִיר אוֹתָנוּ,¹
137. אִין זֶה (מָה שְׁאַנְחָנוּ עוֹשִׁים) אֶלֶּא מְנַהֵג הָרֹאשׁוֹנִים,
138. וְאַנְחָנוּ אֵינָנוּ נִנְעָשִׁים.
139. הֵם הִתְכַּחְשׁוּ לוֹ, וְאַנְחָנוּ הִשְׁמַדְנוּ אוֹתָם. אַכֵּן בָּזָה אוֹת, אַךְ מִרְבִּיתָם לֹא יֵאֱמִינוּ,²
140. רַבּוֹנָךְ הוּא הָעֹזֵז וְהָרַחוּם.

קטע 8

141. בְּנֵי תִ' מוֹד הַכְּחִישׁוּ לְשְׁלִיחִים,
142. בְּאִמּוֹר אַחִיהֶם צֹאֲלָה, הָאֵם לֹא תִירָאוּ אֶת אֱלֹהָ?
143. אֲנִי שְׁלִיחַ נֶאֱמָן לָכֶם,
144. יִרְאוּ אִפּוֹא אֶת אֱלֹהָ וְשָׁמְעוּ בְּקוֹלִי,
145. אִין אֲנִי דוֹרֵשׁ מִכֶּם שֶׁכָּר, כִּי שֶׁכָּרִי עַל רַבּוֹן הָעוֹלָמִים.

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 6; סורת יונס 10: 96 - 97; וסורת הוד 11: 53.

2. ר' סורת מוצלת 41: 15; סורת אל-אחאקף 46: 25; סורת אנ-נגים 53: 50; סורת אל-חאקה 60: 7; וסורת אל-פג'יר 89: 6 - 7.

146. החושבים אתם כי תשארו כאן בטוחים,
 147. בגנות ומעִנּוֹת,
 148. וּשְׁדוֹת תְּבוּאָה וְעֵצֵי תְּמָרִים בְּשָׁלִים,
 149. וְתַחֲצְבוּ בְּתִים בְּהָרִים בְּכַשְׁרוֹן,
 150. יִרְאוּ אִפּוּא אֶת אֱלֹהָ וְשָׁמְעוּ בְּקוֹלִי,
 151. וְאֵל תִּצִּיתוּ לְדַבְּרֵי הַמְּשַׁחִיתִים,
 152. אֲשֶׁר יִשְׁחִיתוּ עַל הָאָרֶץ וְלֹא יַעֲשׂוּ הַיָּשָׁר.
 153. הֵם אָמְרוּ, אָכֹן, אַתָּה מִן הַמְּכַשְׁפִּים,
 154. אֵין אַתָּה בִּלְתִּי אִם אָדָם כְּמוֹנִי, הִבֵּא אִפּוּא אוֹת אִם אַתָּה צוֹדֵק.
 155. אָמַר, הִנֵּה נֹאקָה (גְּמֻלָּה), לָהּ מִשְׁקָה וְלָכֶם מִשְׁקָה יוֹם קְבוּעַ,
 156. וְלֹא תִגְעוּ בָּהּ לְרָעָה, כֹּן יֵאָחֵז בְּכֶם עֵנֶשׁ יוֹם עֲצוּם,
 157. וְאוֹלָם הֵם הָרְגוּ אוֹתָהּ, אַךְ לְמַחֲרַת הַתַּחֲרֹטוּ,¹
 158. מִשּׁוּם שֶׁבָּא עֲלֵיהֶם הָעֵנֶשׁ. אָכֹן בָּזָה אוֹת, אַךְ מִרְבִּיתֶם לֹא יֵאֱמִינוּ.
 159. רְבוּנָךְ הוּא הָעֲזוּז וְהָרַחוּם.

קטע 9

160. גַּם בְּנֵי עַם לוֹט הַתְּכַחֲשׁוּ לְשִׁלְיָחִים,
 161. אָמַר לָהֶם אַחִיהֶם לוֹט, הֲלֹא תִירְאוּ אֶת אֱלֹהָ?
 162. אָכֹן אֲנִי שְׁלִיחַ נֶאֱמָן לָכֶם,
 163. יִרְאוּ אִפּוּא אֱלֹהָ וְשָׁמְעוּ בְּקוֹלִי,
 164. אֵין אֲנִי דוֹרֵשׁ מִכֶּם שָׂכָר, כִּי שָׂכָרִי עַל רְבוֹן הָעוֹלָמִים.
 165. הַתְּבוּאוּ אֶל הַזְּכָרִים בְּתַאֲוָה מִבְּנֵי אָדָם,
 166. וּמִזְנִיחִים אֶת נְשׁוֹתֵיכֶם שֶׁבָּרָא אֱלֹהָ עֲבוּרְכֶם? אָכֹן, אֲנִישִׁים עוֹבְרִים חֵק אֶתֶם.
 167. אָמְרוּ, לוֹט! אִם לֹא תִפְסִיק, תִּהְיֶה מִן הַמוֹצָאִים (מִן הָעִיר שְׁלָנוּ).²
 168. אָמַר, אֲנִי שׂוֹנֵא מֶה שְׂאֵתֶם עוֹשִׂים,
 169. רְבוּנִי! הֵצֵל אוֹתִי עִם בְּנֵי בֵּיתִי מֵאֲשֶׁר יַעֲשׂוּ.

1. ר' סורת אל-אעראף 7: 77; וסורת הוד 11: 65.

2. ר' סורת אל-אעראף 7: 82.

170. וְאִמָּנִם הִצְלֵנוּ אוֹתוֹ יַחַד עִם בְּנֵי בֵּיתוֹ,
 171. חוּץ מֵאִשָּׁה זִקְנָה שֶׁהִתְעַכְבָּה.¹
 172. אַחֲרֵ הִרְסֵנוּ אֶת הָאַחֲרִים,
 173. וְהִמָּטְרֵנוּ עֲלֵיהֶם מָטָר (שֶׁל אֲבָנִים). וּמָה רַע וְנוֹרָא הַמָּטָר שֶׁל הַמוֹזְהָרִים.
 174. אֲכֹן בָּזָה אוֹת, אֲדָּ מִרְבִּיתֶם לֹא יֵאֱמִינוּ.
 175. רְבוּנָךְ הוּא הָעִזּוֹז וְהִרְחוּם.

קטע 10

176. אֲנָשִׁי אֶל-אֵיכָה (הִיֶּעַר שֶׁל מִדְיָן)² הִתְכַּחֲשׂוּ לְשִׁלְיָהִים.
 177. אָמַר לָהֶם שׁוּעִיב, הֲלֹא תִירָאוּ אֶת אֱלֹהָ?
 178. אֲכֹן שְׁלִיחַ נֶאֱמָן אֲנִי לָכֶם,
 179. יִרְאוּ אִפּוּא אֱלֹהָ וְשִׁמְעוּ בְּקוֹלִי,
 180. אֵין אֲנִי דוֹרֵשׁ מִכֶּם שָׂכָר, כִּי שָׂכָרִי עַל רְבוֹן הָעוֹלָמִים.
 181. תִּנּוּ אֶת הַמִּדָּה שְׁלֵמָה, וְאַל תִּהְיוּ מִן הַמַּחְסִירִים,
 182. וְשִׁקְלוּ בְּמִשְׁקָל צֶדֶק,
 183. וְלֹא תַחֲסִירוּ מֵאוּמָה מִמָּה שֶׁמִּגִּיעַ לָאֲנָשִׁים, וְאַל תִּרְבּוּ שְׁחִיתוֹת בְּאַרְצְךָ,³
 184. וְיִירָאוּ אֶת אֱלֹהָ אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם וְאֶת הַדּוֹרוֹת הָרִאשׁוֹנִים.
 185. אָמְרוּ, הִנֵּךְ מִן הַמִּכְשָׁפִים אֶתָּה,
 186. וְאֵינְךָ אֱלֹה אָדָם כְּמוֹנוֹ, וְאַנְחֵנוּ חוֹשְׁבִים כִּי אֶתָּה אִישׁ שִׁקְרוֹ,
 187. הִפַּל עֲלֵינוּ פְּסוֹת רָקִיעַ אִם אֶתָּה צוֹדֵק.⁴
 188. אָמַר, רְבוּנִי יוֹדֵעַ אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.
 189. הֵם הִתְכַּחֲשׂוּ לוֹ, וְיֵאֱמָרוּ עֲלֶיךָ יוֹם הַצֵּל (הָעֲנָנִים הַשְּׁחֹרִים).⁵ אֲכֹן הוּא הִיָּה
 עֲלֶיךָ יוֹם עָצוֹם.
 190. אֲכֹן בָּזָה אוֹת, אֲדָּ מִרְבִּיתֶם לֹא יֵאֱמִינוּ.
 191. רְבוּנָךְ הוּא הָעִזּוֹז וְהִרְחוּם.

1. ר' סורת אל-אנביאי' 21 : 75.

2. ר' סורת אל-חגיר' 15 : 78.

3. ר' סורת אל-אעראף' 7 : 86. האשה הזו היתה אשתו של לוט.

4. ר' סורת אל-אנפאל' 8 : 32 ; וסורת אל-אסרא' 17 : 92.

5. יום הצל : באותו יום בא ענן עבה שנפרש עליהם כצל והמטיר אותם מטר של אש ששרפה אותם כליל.

קטע 11

192. וְאָכֵן הוּא (הַקּוּרְאָן) הוֹרֵד מֵאֵת רַבּוֹן הַעוֹלָמִים,
193. יֵרֵד בּוֹ (מִן הַשָּׁמַיִם) הָרוּחַ הַנֶּאֱמָן (ג' בְּרִיל),
194. עַל לִבָּד לְמַעַן תִּהְיֶה מִן הַמְזֵהִירִים,¹
195. בְּלִשׁוֹן עֲרַבִית בְּרוּרָה,
196. וְהוּא מְזַכֵּר בְּכַתוּבִים שְׁקֻדָּמוֹ.²
197. הָאֵם אֵין בְּזָה אוֹת בְּשִׁבְלֵם (אֲנָשִׁי מִכָּה) כִּי יִדְעוּהוּ חֲכָמִי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.
198. לוֹ הוֹרְדָנוּ אוֹתוֹ לָזֶר, לֹא עֲרַבִי,
199. וְהִיָּה קוֹרָא אוֹתוֹ לָהֶם, לֹא הָיוּ מֵאֲמִינִים בּוֹ,³
200. וְכֵן אֲנַחְנוּ מַחְדִּירִים אוֹתָהּ (הַכְפִּירָה בְּאַלְלָה) אֶל לֵב הַכּוֹפְרִים,⁴
201. לֹא יֵאֲמִינוּ בּוֹ עַד אֲשֶׁר יֵרְאוּ אֶת הַעֲנֹשׁ הַמְכָאִיב,
202. אֲשֶׁר יָבוֹא עֲלֵיהֶם פְּתָאוּם וְהֵם לֹא יַחֲשׂוּ,
203. וַיֹּאמְרוּ, אֲפֹשֶׁר לָתֵת לָנוּ אֲרֻכָּה?⁵
204. הָרוֹצִים הֵם לְהַחֲשִׁי אֶת עַנְשָׁנוּ?⁶
205. הִרְאִיתִי! אִם נֶאֱרִיד יִמִּיָּהֶם בְּנַעֲיֻמוֹת לְמִשְׁךְ שָׁנִים,
206. וְאַחֵר כֵּן בָּא עֲלֵיהֶם מִה שֶׁהִזְהִירוּ מִמֶּנּוּ,
207. לֹא יוֹעִיל לָהֶם הַטּוֹב אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם.⁷
208. וְלֹא הִשְׁמַדְנוּ כָּל עִיר מִבְּלִי (שֶׁשְׁלַחְנוּ) לָהּ מְזֵהִירִים,⁸
209. לְהִזְהִיר, וְלֹא עָשִׂקְנוּ אוֹתָם.
210. וְלֹא הוֹרִידוּ אוֹתוֹ (הַקּוּרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם הַשְּׁטָנִים,
211. מִשּׁוּם שֶׁזֶה אֵינוֹ מִתֵּר לָהֶם, וְלֹא יוֹכְלוּ,⁹
212. כִּי הֵם מִרְחָקִים מִלְּהֻאֲזִין.¹⁰

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 97.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 157 ; וסורת אצ-צף 61 : 6.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 111 ; סורת יונוס 10 : 96 - 97 ; וסורת אל-חג'ר 15 : 14 - 15.

4. ר' סורת אל-חג'ר 15 : 12.

5. ר' סורת יונוס 10 : 88 - 90, ופ' 90 - 91 ; סורת אבראהים 14 : 44 ; וסורת ע'אפר 40 : 84 - 85.

6. ר' סורת אל-ענכבות 29 : 29, ופ' 53.

7. ר' סורת אל-בקרה 2 : 96 ; סורת אנ-נאזעאת 79 : 46 ; וסורת אל-ליל 92 : 11.

8. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 15 ; וסורת אל-קצצ 28 : 59.

9. ר' סורת אל-חשר 59 : 21.

10. ר' סורת אל-ג'ין 72 : 8 - 10.

213. אֵל תַּעֲבֹד אִפּוֹא עִם אֱלֹהָ אֱלֹהַ אַחֵר, פֶּן תִּהְיֶה מִן הַנֶּעֱנָשִׁים,
214. וְהִזְהַר אֶת בְּנֵי מִשְׁפַּחְתְּךָ הַקְּרוֹבִים אֵלֶיךָ,
215. וְהִטָּה כְּנֶפֶד לְאֲשֶׁר הָלְכוּ אַחֲרֶיךָ מִן הַמַּאֲמִינִים.¹
216. וְאוּלַם אִם לֹא יִשְׁמְעוּ לְךָ, אָמַר, אֵינִי אַחֲרָאִי לְמַעֲשֵׂיכֶם,
217. וְסִמַּךְ עַל הָעֶזְזוֹ וְהַרְחוּם,
218. הַרֹאֶה אוֹתְךָ בְּקוֹמָךְ לַתַּפְלָה,²
219. וְהַתְּנוּעוֹת שְׁלֶךְ (עוֹמֵד וְכוּרֵעַ וְסוֹגֵד) עִם הַמִּתְפַּלְלִים לְאֱלֹהָ,
220. כִּי הוּא הַשׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ.³
221. הַאֲגִיד לָכֶם לְמִי מִשְׁרִים הַשְׁטָנִים?
222. הֵם מִשְׁרִים לְכָל דּוֹבֵר שְׁקָרִים פּוֹשַׁע,
223. וּמוֹסְרִים הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁמְעוּ, וְאוּלַם מְרַבִּיתֶם מְכֻזָּבִים.
224. וְהַמְשׁוֹרְרִים, יִלְכוּ אַחֲרֵיהֶם הַתּוֹעִים (הַשׁוֹגִים),
225. הָאֵם לֹא תִרְאֶה, כִּי הֵם בְּכָל אֲמָנוֹת הַשִּׁירָה יִשׁוּטְטוּ (לִפְעָמִים מִשְׁבָּחִים וְלִפְעָמִים מְגַנִּים),
226. וְכִי יֹאמְרוּ אֶת אֲשֶׁר לֹא יַעֲשׂוּ,
227. לֹא כֵן אֱלֹהָ אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב וְהִרְבוּ לְהַזְכִּיר אֶת אֱלֹהָ, כִּי הֵם יִנָּצְחוּ אֶת עוֹשְׁקֵיהֶם שְׁיִרְגִּישׁוּ בְּמַהֲרָה אֶת תַּהֲפּוּכוֹת גּוֹרְלָם.

1. ר' סורת אל-חג'ר 15 : 88.

2. ר' סורת אט-טור 52 : 48.

3. ר' סורת יונוס 10 : 61.

27

סִוֵּרַת אֶן-נִמְל הַנְּמָלִים

סורה זו נקראת «אֶן-נִמְל, הַנְּמָלִים» משום שהספור של הנמלים ופגישתם עם סולימאן (שלומה) וגדודיו, ונמלה אחת הזהירה שאר הנמלים להכנס לביתהן לפני שהחיילים של סולימאן ירסקו אותן. ר' פ' 18 - 19. השם «אֶן-נִמְל» אינו נזכר במקום אחר בקוראן. הורדה במכה אחרי סורת אש-שוערא' 26, ופסוקיה תשעים ושלושה. קיבלה את שמה «הַנְּמָלִים» מפסוק שמונה-עשר.

סורת אנ-נמל 27

בָּשֶׁם אֱלֹהָ הֶרְחֵמָן וְהֶרְחִים

קטע 1

1. ט. ס.¹
- אֵלָה אוֹתוֹת הַקּוֹרְאָן, הַסֵּפֶר הַגְּלוּי.²
2. הַמְדְּרִיד וּמִבֶּשֶׁר טוֹבוֹת לְמַאֲמִינִים,
3. הַמְקִימִים אֶת הַתַּפְּלָה וְהַנּוֹתֵנִים זָכָאת (צִדְקָה), וְהֵם בְּטוֹחִים בְּאַחֲרִית.³
4. אוֹלֵם אֵלָה שְׁאִינָם מַאֲמִינִים בְּעוֹלָם הַבָּא, קִשְׁטָנוּ בְּעִינֵיהֶם מַעֲשֵׂיהֶם,
- וְאִינִם יוֹדְעִים אֶת דֶּרֶכָם,⁴
5. לָהֶם נֹעֵד הַעֲנֵשׁ הַכִּי רַע, וּבְעוֹלָם הַבָּא הֵם הָאוֹבְדִים.
6. וְאִכּוּ אֶתָּה מִקֶּבֶל אֶת הַקּוֹרְאָן מֵעַם (אֱלֹהָ) הַחֶכֶם וְהַיּוֹדֵעַ.⁵
7. וְכֹאֲשֶׁר מוֹסָא אָמַר לְבְנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ, רְאִיתִי אֵשׁ אֲשֶׁר עַל פִּיהָ אָבִיא לָכֶם
- הַיּוֹדְעָה, אוֹ אָבִיא לָכֶם אוֹד בּוֹעֵר, לְמַעַן תִּתְחַמְמוּ,
8. כֹּאֲשֶׁר בָּא אֵלֶיהָ,⁶ וַיִּקְרָא אֵלָיו, יְבִרָד זֶה אֲשֶׁר בָּאשׁ זֶה אֲשֶׁר סָבִיב לָהּ,
- וַיִּשְׁתַּבַּח אֱלֹהָ רַבּוֹן הָעוֹלָמִים.
9. הוּא מוֹסָא! אֲנִי אֱלֹהָ הָעִזּוֹז וְהַחֶכֶם.
10. הִשְׁלַךְ אֶת מַסֵּד! כֹּאֲשֶׁר רָאָהוּ כְּמוֹ נָחֵשׁ נוֹדֵד, בָּרַח מִן הַמָּקוֹם, וְלֹא שָׁב
- אֵלָיו. (קְרָא לוֹ אֱלֹהָ לְהַרְגִּיעַ אוֹתוֹ), הוּא מוֹסָא! אַל תִּפְחַד, כִּי לֹא יִפְחַדוּ
- אֶתִּי הַשְּׁלִיחִים.
11. (הַפְּחַד הוּא רַק עַל) אֵלָה אֲשֶׁר גָּרְמוּ עוֹל, אֵד אִם יִחְזְרוּ בְּתִשּׁוּבָה וַיַּעֲשׂוּ
- הַטּוֹב בַּמָּקוֹם הָרַע, הִנֵּה אֲנִי סוֹלֵחַ וְרַחוּם.⁷

1. האותיות האלו נקראות בערבית: טא. סין.

2. ר' סורת אל-חגיר 15: 1; ושם כתוב: «אלה אותות הספר וקוראן גלוי».

3. ר' סורת מרים 19: 97; וסורת פוצלת 41: 44.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6: 110.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6: 114; וסורת הוד 11: 1.

6. ר' סורת טא. הא 20: 11 וכו'.

7. ר' סורת אנ-נסא' 4: 110; וסורת טא. הא 20: 102.

12. וְהִכְנִס אֶת יָדָךְ אֶל חִיקְךָ, וְהָיָא תִצָּא לִבְנָה מִבְּלִי צָרַעַת.¹ זֶה אֶחָד מִתְּשַׁעָּה אוֹתוֹת אֲשֶׁר תִּבְיָאֵם אֶל פְּרָעָה וּבְנֵי עַמּוֹ, כִּי מִשְׁחָתִים הֵם.²
13. וַיְהִי בִּבּוֹא אֲלֵיהֶם (אֶל פְּרָעָה וְאֶנְשָׁיו) אוֹתוֹתֵינוּ הַבְּרוּרִים, אָמְרוּ, זֶהוּ כְּשׁוֹף גָּלוּי,
14. וַיִּכְחָשׁוּ בָהֶם, וְאוּלָם בְּלָבָם יָדְעוּ כִּי אָמַת הֵם, כִּי הָיוּ חוֹטָאִים וַיְהִירִים. וַרְאָה מָה הָיָה סוֹף הַמִּשְׁחָתִים הָאֵלֶּה.

קטע 2

15. וּלְדַאוּד וּלְסוּלִימָאן (שְׁלֹמֹה) הֶעֱנִקְנוּ דַּעַת, וְהֵם אָמְרוּ, הִשְׁבַּח לְאֵלֶּהָ אֲשֶׁר הֶעֱדִיף אוֹתָנוּ בְּהֶעֱנִקַת הַיָּדַע לָנוּ עַל רַבִּים מֵעוֹבְדָיו הַמֵּאֲמִינִים.
16. וַיִּרְשׁ סוּלִימָאן אֶת דַּאוּד, וְאָמַר, הוּא בְּנֵי הָאָדָם! (אֵלֶּהָ) לִמַּד אוֹתָנוּ שִׁיחַת הָעוֹפּוֹת, וְנִתֵּן לָנוּ מִכָּל דָּבָר, אַכֵּן זֶהוּ הַחֹסֵד הַגָּלוּי.
17. וְנֶאֱסַפּוּ לְסוּלִימָאן כָּל גְּדוּדָיו, מִן הַשָּׂדִים וּבְנֵי הָאָדָם וְהָעוֹף, וְהֵם מִצִּיתִים לִפְקָדוֹת מִפְּקָדֵיהֶם.
18. בְּהִגִּיעַם לְאֹדֵי הַנְּמָלִים, אָמְרָה נְמָלָה, הוּא הַנְּמָלִים! הִכְנִסוּ אֶל בְּתִיכֶן³ לְבַל יִרְסְקוּ אֶתְכֶן סוּלִימָאן וּגְדוּדָיו בְּלִי שִׁיחוּשׁוֹ.
19. וַיַּחֲק סוּלִימָאן לְשִׁמְעַת דְּבָרֶיהָ, וְאָמַר, רְבוּנִי! לִמַּד אוֹתִי מַלּוֹת תּוֹדָה עַל הַחֹסֵד שֶׁהֶעֱנִיקַתָּ לִּי וְלַהּוֹרִי, וְלַעֲשׂוֹת הַיָּשָׁר שֶׁתִּרְצֶנּוּ, וְהַבִּיאֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ בְּתוֹךְ עוֹבְדֶיךָ הַיָּשָׁרִים.
20. אַחֵר כֵּךְ הוּא עָרַךְ מִפְּקֵד לַגְּדוּד הָעוֹפּוֹת וְאָמַר, לָמָּה אֵינִי רוֹאֶה אֶת הַדּוֹכִיפַת? אִזּוּ הִיא מִן הַנְּעֻדָּרִים?
21. אַעֲנִישָׁה קֶשֶׁה אוֹ אֲזַבְחָנָה אִם לֹא תִבְיָא לִי הַצִּטְדָּקוֹת בְּרוּרָה,
22. לֹא עֲבַר זָמַן רַב עַד שֶׁהוֹפִיעָה הַדּוֹכִיפַת וְאָמְרָה (לְסוּלִימָאן), לִמַּדְתִּי לְדַעַת דְּבַר שְׁאֵתָה לֹא יָדַעְתָּ, וְהַבְּאִיתִי לָךְ יָדִיעָה מִהִימָנָה מֵאֲרָץ שְׂבָא.
23. מִצָּאתִי אִשָּׁה מוֹלֶכֶת עֲלֵיהֶם, שֶׁהֶעֱנִק לָהּ מִכָּל דָּבָר וְלָהּ כִּס מַלְכוּת מִזֶּפֶר.
24. מִצָּאתִי אוֹתָהּ וְאֵת בְּנֵי עַמָּהּ סוֹגְדִים לְשִׁמְשׁ וְלֹא לְאֵלֶּהָ, וְהִשְׁטָן הָרָאָה לָהֶם אֶת מַעֲשֵׂיהֶם כִּיפִים בְּעֵינֵיהֶם, וַיִּסְרִם מִן הַדָּרֶךְ הַיָּשָׁרָה, אִין הֵם מְדַרְכִּים,⁴

1. ר' סורת טא. הא 20 : 22.

2. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 101.

3. בתיחן, החורים שלהן בתוך האדמה.

4. ר' סורת פוצלת 41 : 37.

25. וְלֹא יִסְגְּדוּ לְאֱלֹהָ הַמוֹצִיָּא אֶת הַחֲבוּי בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וַיֹּדַע מֶה שְּׁמִסְתִּירִים וַיִּמָּה שְּׁמַגְלִים,¹

26. אֱלֹהָ, אִין אֱלֹהָ זֹלָתוֹ, רַבּוֹן בְּסִי הַמְלָכוֹת הַמְּפָאָר.

27. וְאָמַר סוֹלִימָאן, עוֹד נִרְאָה, אִם אָמַת אוֹ שְׁקָר דִּבְרָתָּ.

28. הוֹלִיכִי מִכְתָּבִי זֶה וְהִטִּילִי אוֹתוֹ אֲלֵיהֶם, וְאַחֲרֵי רַחֲקִי מֵהֶם וְרָאִי מֶה יַעֲשׂוּ.

29. (הַמְלָכָה) אָמְרָה, הוּא הַנִּכְבָּדִים! הִגִּיעַ אֵלַי מִכְתָּב נִכְבָּד.

30. מְסוֹלִימָאן הוּא. וְהוּא, בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחָמוֹ וְהַרְחוּם,

31. אֵל תִּתְנַשָּׂאוּ עָלַי, וּבֹאוּ אֵלַי מִתְּמַסְרִים לְאֱלֹהָ.

קטע 3

32. (הַמְלָכָה) אָמְרָה, הוּא נִכְבָּדִים! אֲבַקֵּשׁ אֶת עֲצָתְכֶם בְּעִנְיִנִי זֶה, אִינִי מַחְלִיטָה בְּלִי שְׁאֲתִיעֵץ עִמָּכֶם וְתִהְיוּ עֲדִים לְהַחְלָטָתִי.

33. אָמְרוּ, אֲנַחְנוּ אֲנָשִׁי כּוֹחַ וְאֲנָשִׁי חֵיל רַב, אֲדָּ בְּיָדֵינוּ הַהַחְלָטָה וְרָאִי מֶה תַּצְוִי לָנוּ.

34. אָמְרָה, הִנֵּה הַמְלָכִים בְּבוֹאֵם אֶל עִיר יַחְרִיבוּ אוֹתָהּ וַיִּשְׁפִּילוּ אֶת נִכְבָּדֶיהָ, כִּי קָדַם מִנְהֶגָם,

35. וְהִנֵּה אֲנִי שׁוֹלַחַת לָהֶם מִתְּנָה, וְאַחֲכָה לְאֲשֶׁר יַחְזְרוּ הַשְּׁלִיחִים.

36. כְּאֲשֶׁר בָּא (שְׁלִיחַ הַמְלָכָה) אֶל סוֹלִימָאן, וְאָמַר (סוֹלִימָאן), הַבְּרָצוֹנָכֶם לְהוֹסִיף לִי הוּא? אֲשֶׁר נָתַן לִי אֱלֹהָ טוֹב מֵאֲשֶׁר נָתַן לָכֶם, לֹא כִי אַתֶּם תַּשְׁמָחוּ בְּמִתְנָה אֲשֶׁר תִּקְבְּלוּ מִמִּי שֶׁהוּא.

37. חֲזֹר אֲלֵיהֶם (שׁוֹלְחִיד), וְאֲנַחְנוּ נִתְקַף אוֹתָם בְּצַבָּאוֹת אֲשֶׁר לֹא יוֹכְלוּ לַעֲמֹד בְּפָנֵיהֶם וַיִּנְגְּרָשׁם מֵאַרְצָם וַיִּנְעָעִים וַיִּמְשָׁפְּלִים.

38. אַחֲרֵי קֵד פָּנָה סוֹלִימָאן אֶל שְׂרָיו וְאָמַר, מִי מָכֶם יָבִיא אֵלַי אֶת כֶּסֶּם מַלְכוּתָהּ לִפְנֵי שְׂיָבוֹאוֹ אֵלַי מִתְּמַסְרִים?

39. וְאָמַר שֹׁד² מִהַג', אֲנִי אָבִיא אוֹתוֹ אֲלִיד עוֹד לִפְנֵי שְׁתַּקּוֹם מִמְּקוֹמָד. יֵשׁ בְּכוּחִי לְהַבִּיאוֹ, וְנִגָּמֹן אֲנִי לַעֲשׂוֹתוֹ.

1. ר' סורת אר-רעד 13 : 10.

2. בערבית, עפרית.

40. אז אמר האיש אשר אתו דעת מן הספר, אני אביאנו אליך בהרף עין. וכאשר ראה אותו (סולימאן) עומד אצלו, אמר, זה מחסדו של רבוני, לנסותני, האודה חסדו או אכחש, ומי יודה, רק לנפשו יודה, ומי יכחש, הנה רבוני עשיר ונדיב.¹
41. ואמר, נפרו לעיניה את כס מלכותה, ונראה אם היא יכולה לזהותו או שאינה יכולה.
42. וכאשר באה אמרו לה, הכזה הוא כס מלכותך? אמרה, דומה לו. (אז אמר סולימאן), לנו נתנה הדעת לפניה כי היינו מסורים לאללה.
43. ואולם מה שעבדה מבלעדי אללה מנע ממנה (מלעבד את אללה) היותה מעם כופרים.
44. אמרו לה, הכנסי אל הארמון, וכאשר ראתה את (החצר הפנימית של) הארמון חשבה אותה למצולות ים, על כן חשפה את שוקיה. אמר (סולימאן), זו חצר רצופה מזכוכית מלטשת. אמרה, רבוני! גרמתי עול לעצמי (בהיותי כופרת), ועתה השלמתי עם סולימאן לאללה רבון העולמים.

קטע 4

45. ושלחנו אל בני עם ת'מוד את אחיהם צאלח, לאמר, עבדו את אללה, והנה הם נחלקו לשתי קבוצות רבות ביניהן.²
46. ואמר, הוי עמי! למה זה תבקשו להחיש בוא הרעה לפני הטובה? ולמה לא תבקשו את סליחת אללה למען תרחמו?
47. אמרו, אנחנו רואים שבאה עלינו הרעה בגללך ובגלל אללה אשר אתך.³ והוא אמר, גורלכם אם רע או טוב עם אללה. כי נתונים אתם במבחן.
48. והיו בעיר⁴ חבורה מתשעה אנשים ישחיתו בארץ ולא יעשו הישר.⁵
49. (והתשעה) אמרו, השבעו איש לאחיו באללה, כי נבוא באישון לילה ונהרג אותו ובני ביתו, אחרי כן נגיד לגואל דמו, לא השתתפנו בהריגת בני משפחתו, ואנחנו צודקים.

1. ר' סורת אבראהים 14 : 8 ; סורת אר-רום 30 : 44 ; וסורת פוצלת 41 : 46.

2. שתי קבוצות של מאמינים וכופרים. ר' סורת אל-אעראף 7 : 75 - 76.

3. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 78 ; סורת אל-אעראף 7 : 131 ; וסורת יא. סין 36 : 18 - 19.

4. העיר היא אל-חגיר בצפון-מערב החג'אז בחצי האי ערב.

5. ר' סורת אל-קמר 54 : 29 ; וסורת אש-שמש 91 : 12.

50. וְזָמְמוּ מְזֻמָּה, וְזָמְמוּ מְזֻמָּה וְהֵם לֹא יָחוּשׁוּ.
51. וַיֵּרָא אֶפְרָא אִידָּה הִיתָה אַחֲרִית מְזֻמָּתָם. הִנֵּה אֲנַחְנוּ הִרְסָנוּ אוֹתָם וְאֵת בְּנֵי עַמָּם כָּלָם.
52. הִנֵּה אֵלֶּה בְּתִיָּהֶם שׁוֹמְמִים בְּאֶשֶׁר פָּשְׁעוּ. אָכֵן בָּזָה אוֹת לְאֲנָשִׁים יוֹדְעִים.
53. וְהִצַּלְנוּ אֶת אֶשֶׁר הֵאֱמִינוּ וַיִּרְאוּ אֶת אֵלֶּה.
54. (וְזָכַר אֶת) לוֹט, אֶשֶׁר אָמַר אֶל בְּנֵי עָמוֹ, הִתְעַשׂוּ אֶת הַתּוֹעֵבָה וְאַתֶּם יוֹדְעִים כִּי תוֹעֵבָה הִיא?
55. הִתְבּוֹאוּ אֶל הַגְּבָרִים בְּתִאָּוָה בַּעֲזָבְכֶם הַנָּשִׁים, אָכֵן אֲנָשִׁים בּוֹרִים אֲתֶם.

חלק 20

56. וּתְשׁוּבַת בְּנֵי עָמוֹ הִיתָה רַק, גִּרְשׁוּ אֶת מִשְׁפַּחַת לוֹט מֵעִירְכֶם כִּי אֲנָשִׁים מִטְּהָרִים הֵם.
57. וְהִצַּלְנוּ אוֹתוֹ וְאֶת מִשְׁפַּחְתּוֹ מִלִּבַּד אֲשֶׁר גָּזַרְנוּ עָלֶיהָ, כִּי תִהְיֶה בֵּין הַמִּשְׁמָדִים.
58. וְהַמְטִרְנוּ עֲלֵיהֶם מָטָר אֲבָנִים,¹ וְיָמָה רַע הָיָה הַמָּטָר אֲשֶׁר הַמְטִירוּ הַמּוֹזְהָרִים (אֲשֶׁר פָּנוּ עֶרְף לְאִזְהָרוֹת)!

קטע 5

59. אָמַר (מוֹחֲמַד), הִשָּׁבַח לְאֵלֶּהָ, וְשָׁלוֹם מִמֶּנּוּ עַל עֶבְדִּיו אֲשֶׁר בָּחַר.² הָאֵם אֵלֶּה טוֹב יוֹתֵר אוֹ אֲשֶׁר יִשְׁתַּפּוּ לוֹ?
60. הָאֵם לֹא הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וּמוֹרִיד לָכֶם מִיָּם מִן הַשָּׁמַיִם וְעַל יְדֵיהֶם צוֹמְחִים גָּנִים מִפְּאָרִים עִם עֲצִים שְׂאֵתָם לְבִדְכֶם לֹא יִכְלֹתֶם לְגַדֵּל?³ הִישׁ עוֹד אֵלֶּה עִם אֵלֶּה?⁴ אֵף הֵם מְדַמִּים אוֹתוֹ לְאַחֲרִים.
61. הָאֵם לֹא הוּא אֲשֶׁר עָשָׂה אֶת הָאָרֶץ מְקוֹם מְנוּחַ לָכֶם וְקָבַע בְּתוֹכָהּ נְהָרוֹת, וְנָתַן בָּהֶם הָרִים נְטוּעִים אֵיתָן,⁵ וְשֵׁם חִיץ בֵּין שְׁנֵי הַיָּמִים?⁶ וְכִי יֵשׁ אֵלֶּה מִלִּבַּד אֵלֶּה? וְאוֹלָם מְרַבֵּיתֶם אֵינֶם יוֹדְעִים.

1. ר' סורת הוד 11 : 82.

2. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 180 - 182.

3. ר' סורת אל-ענכבות 29 : 63 ; וסורת אז-זוח'רופ 43 : 87.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 17.

5. ר' סורת ע'אפר 60 : 64.

6. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 53.

62. האם לא הוא אשר יענה לאדם צועק לעזרה בקוראו אליו ויעביר את הרעה¹ ומוריש לכם את הארץ?² הֲיֵשׁ עוֹד אֱלֹהָ עִם אֱלֹהָ? מַעַט הוּא אֲשֶׁר תִּזְכְּרוּ.
63. האם לא הוא אשר ידריך אתכם בחשכת היבשה והים, ואשר ישלח את הרוחות בשורה טובה לפני רחמיו (הגשם)? הֲיֵשׁ עוֹד אֱלֹהָ עִם אֱלֹהָ? יתעלה אלה על אשר ישתפו לו.
64. האם לא הוא אשר ברא את הבריאה בראשית, ואחר יברא אותה בשנית (ביום הדין)?³ ומי יתן לכם פרנסה מן השמים ומן הארץ?⁴ הֲיֵשׁ אֱלֹהָ עִם אֱלֹהָ? אָמַר, הִבִּיאוּ הוֹכְחוֹתֵיכֶם אִם צוֹדִיקִים אַתֶּם.⁵
65. אָמַר, אֵין מִי שְׂבַשְׁמִים וּבָאֲרֶץ אֲשֶׁר יֵדַע אֶת הַנִּסְתֵּר, מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהָ.⁶ ואינם יודעים מתי יוקמו לתחייה,⁷
66. דעתם לא יכלה להשיג את האחרית, וגם הם מטילים בה ספק, יתר על כן, הם לא יכולים לחשב עליה.

קטע 6

67. והכופרים טוענים, האם לאחר שנהיה לעפר וגם אבותינו, נוצא (חיים מקברינו)?
68. אכן כבר הבטחנו לנו ולאבותינו כזה לפניכם, אין זה אלא אגדות הקדמונים.
69. אָמַר, הִתְהַלְכוּ בָאֲרֶץ, וְרֹאוּ אֵיךְ הָיָה סוּפָם שֶׁל הַפּוֹשְׁעִים,
70. וְלֹא תַעֲצֹב בְּגִלְלֶם וְלֹא יֵצֵר לָךְ עַל הַדָּבָר אֲשֶׁר זָמְמוּ.
71. הם אומרים, מתי יתגשם האיום הזה, אם באמת אתם צודקים?
72. אָמַר, יִתְּכוּ כִּי כָּבֵד הִתְקַרֵּב אֵלֵיכֶם חֶלֶק מֵאֲשֶׁר בִּקְשַׁתֶּם לְהַחִישׁ.⁸
73. אָמְנָם, רְבוּנָד הוּא רֶב-חֶסֶד לְבָנֵי אָדָם, וְאוֹלָם מְרִבֵּיתֶם לֹא יוֹדוּ לוֹ.

1. ר' סורת אנ-נחל 16: 53; וסורת אל-אסרא' 17: 67.

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 30; וסורת אל-אנעאם 6: 165.

3. ר' סורת אר-רום 30: 23; וסורת אל-בורוג' 85: 12 - 13.

4. ר' סורת טא. הא 20: 54; סורת אל-חדיד 57: 4; וסורת אט-טארק 86: 11 - 12.

5. ר' סורת אל-מואמנון 23: 117.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6: 59.

7. ר' סורת לוקמאן 31: 34; וסורת אל-אעראף 7: 187.

8. ר' סורת אל-אסרא' 17: 51; וסורת אל-ענכבות 29: 54.

74. אַךְ רַבּוֹנָךְ יוֹדֵעַ מַה שֶׁתִּסְתִּיר לְבוֹתֵיהֶם וּמַה שֶׁיִּגְלוּ.¹
75. אֵין דָּבָר נִסְתֵּר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא נִרְשָׁם בְּפִנְקֹס רְשׁוּם גָּלוּי.²
76. הִנֵּה הַקּוֹרְאָן הִזָּה יִסְפֹּר אֶת הָאֱמֶת לְבִנֵּי יִשְׂרָאֵל עַל מִרְבִּית הַדְּבָרִים אֲשֶׁר נִחְלְקוּ בָּהֶם,
77. וְאָכֵן הוּא הַדְּרָכָה וְרַחֲמִים לְמַאֲמִינִים בּוֹ.
78. רַבּוֹנָךְ יִשְׁפֹּט בִּיגִיָּהֶם בְּמִשְׁפָּטוֹ, וְהוּא הַעֲזוּז וְהַיּוֹדֵעַ.
79. לָכֵן הִסְמַךְ עַל אֱלֹלָהּ, כִּי אֶתָּה עַל (דְּרָךְ) הָאֱמֶת הַגְּלוּיָהּ.
80. אֵין בִּיכְלִתָּךְ לַעֲשׂוֹת אֶת הַמַּתִּים לְשֹׁמֵעַ, וְלֹא תַעֲשֶׂה אֶת הַחֲרָשִׁים לְשֹׁמֵעַ אֶת הַקְּרִיָּאָה כְּאֲשֶׁר יִבְרָחוּ וְיִפְּנוּ לָךְ עֵרֶף,
81. וְלֹא תוּכַל לְהַדְרִיךְ אֶת הָעוֹרִים מִתַּעֲיָתָם. רַק בְּאַזְנֵי הַמַּאֲמִינִים בְּאוֹתוֹתֵינוּ תוּכַל לְהַשְׁמִיעַ אֶת דְּבָרֶיךָ, שֶׁהָרִי מִסְלָמִים הֵם.
82. בְּיוֹם שֶׁיִּכְרַע דִּינָם, נֹוצֵיא לָהֶם חַיָּה מִן הָאֲדָמָה, וְתִדְבֹּר אֲלֵיהֶם, כִּי הָאֲנָשִׁים לֹא בָטְחוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ.

קטע 7

83. וַיּוֹם (הַדִּין) נֶאֱסַף מִכָּל אֲמָה חֲבוּרָה מֵאֵלֶּה אֲשֶׁר יִכְחֹשׁוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ, וְנַעֲרָךְ אוֹתָם לְדִין,³
84. וְכְאֲשֶׁר יִבֹּאוּ, יֹאמֶר (אֱלֹלָהּ), הִכְחַשְׁתֶּם בְּאוֹתוֹתַי (וְאִם גַּם) לֹא הִבְנַתֶם אוֹתָם! אוּ מַה הַדְּבָר אֲשֶׁר עָשִׂיתֶם?⁴
85. אֲזִי יוֹטֵל עֲלֵיהֶם פֶּסֶק דִּינָם אֲשֶׁר נִגְזַר עֲלֵיהֶם, בְּאֲשֶׁר פָּשְׁעוּ, וְהֵם לֹא יִדְבְּרוּ.
86. הָאֵם לֹא יִרְאוּ, כִּי אֲנַחְנוּ עֲשִׂינוּ הַלִּילָה לְמִנוּחָהּ בּוֹ, וְאֶת הַיּוֹם לַפְעֻלָּהּ! הִנֵּה בָּזָה אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים מַאֲמִינִים.
87. וּבְיוֹם אֲשֶׁר יִתְקַע בְּשׁוֹפָר, וְחִרַד כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ, בְּלַעֲדֵי אֲשֶׁר רָצָה אֱלֹלָהּ, וְהִכַּל יִבֹּאוּ אֵלָיו נִכְנָעִים.
88. וְתִרְאֶה אֶת הַהָרִים תַּחֲשֹׁב כִּי קְפוּאִים הֵם עַל מְקוֹמָם, אֲךָ הֵם יִחְלְפוּ כַחֲלוּף הָעֲנָנִים,⁵ מַעֲשֶׂה אֱלֹלָהּ אֲשֶׁר תִּקֵּן כָּל דָּבָר, כִּי הוּא בְּקִיָּא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

1. ר' סורת הוד 11 : 5 ; סורת אר-רעד 13 : 10 ; וסורת טא. הא 20 : 7.

2. ר' סורת אל-חגי 22 : 70.

3. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 22 ; וסורת את-תכויר 81 : 7.

4. ר' סורת אל-מורסלאת 77 : 35 - 37.

5. ר' סורת אל-כהף 18 : 47 ; סורת טא. הא 20 : 105 - 107 ; וסורת אט-טור 52 : 9 - 10.

89. אֲשֶׁר יָבִיאוּ מַעֲשֵׂה טוֹב, לוֹ (גִּמּוּל) טוֹב מִמֶּנּוּ (מִן הַמַּעֲשֵׂה), וַיְהִי בְּטוּחִים בְּאוֹתוֹ יוֹם מִיָּגוֹן וּפַחַד.
90. וְאֲשֶׁר יָבִיאוּ מַעֲשֵׂה רָע, יוּטְלוּ עַל פְּנֵיהֶם אֶל הָאֵשׁ. יִשְׁלַם לָכֶם כְּמַעֲשֵׂיכֶם.
91. אַכֵּן צִוִּיתִי לְעַבְדִּי רַבּוֹן הָעִיר הַזֹּאת (מִכָּה) אֲשֶׁר אוֹתָהּ (אֱלֹלָה) קִדָּשׁ, וְלוֹ כָּל דָּבָר. וְצִוִּיתִי לְהִיּוֹת מִן הַמְּסַלְּמִים,¹
92. וְלִקְרֹא אֶת הַקּוֹרְאָן. כָּל הַמְּקַבֵּל הַדֶּרֶךְ, מִדֶּרֶךְ רַק לְטוֹבַת עַצְמוֹ, וְלִכְלֹ הַתּוֹעָה אָמַר, אֲנִי רַק מְזַהֵר מִן הַמְּזַהֲרִים.²
93. וְאָמַר, הִשָּׁבַח לְאֱלֹלָה. הוּא יִרְאֶה לָכֶם אֶת אוֹתוֹתָיו, וְתִכְּיְרוּ אוֹתָם. וְלֹא נִעְלְמוּ מִרַבּוֹנָךְ מַעֲשֵׂיכֶם.³

1. ר' סורת יונוס 10 : 104 ; וסורת קוריש 106 : 3 - 4.

2. ר' סורת הוד 11 : 12 ; וסורת אר-רעד 13 : 40.

3. ר' סורת פוצלת 41 : 53.

28

סִוֵּרַת אֶל-קַצֵּץ הַסְּפוֹר

סורה זו נקראת «אֶל-קַצֵּץ, הַסְּפוֹר» משום שהמונח הזה הופיע בה. ר' פ' 25. הספור שהופיע בסורה הוא הספור שספר מוסא לאיש הצדיק במדין שנתן אחת מבנותיו לאשה למוסא אשר שרת אותו עשר שנים. אחר כך חזר למצרים להאבק בפרעה ולשחרר בני ישראל מן השעבוד במצרים.

הורדה במכה אחרי סורת אנ-נמל 27, ופסוקיה שמונים ושמונה. קיבלה את שמה «הַסְּפוֹר» מפסוק עשרים וחמשה.

סורת אל-קצצ 28

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחוּם

קטע 1

1. ט. ס. מ.¹
2. אֵלֶּה הֵם אוֹתוֹת הַסֵּפֶר הַבְּרוּר.²
3. אָנוּ נִסְפֵּר לָךְ מִן הַסֵּפֶר שֶׁל מוֹסָא וּפְרָעָה בָּאֵמֶת לְאִנְשִׁים מֵאֲמִינִים (בְּקוּרָאן הַזֶּה).
4. הִנֵּה פְרָעָה הִתְנַשָּׂא בְּאֶרֶץ וַעֲשָׂה אֶת תּוֹשְׁבֶיהָ שְׂכָבוֹת, וְהִשְׁפִּיל שְׂכָבָה אַחַת בָּהֶם (בְּנֵי יִשְׂרָאֵל), אֶת בְּנֵיהֶם שָׁחַט וְאֶת נְשׁוֹתֵיהֶם חָיָה, כִּי הָיָה מִן הַמִּשְׁחִיתִים.
5. אֵד אֲנַחְנוּ הַחֲלַטְנוּ לְהַטּוֹת חֶסֶד לְחַלְשִׁים וְלַעֲשׂוֹתָם לְמִנְהִיגִים וְיֹרְשִׁים,
6. וּלְכוּנֵן אוֹתָם בְּאֶרֶץ, וּלְהִרְאוֹת אֶת פְּרָעָה וְאֶת הָאֲמָאן (הָמֶן) וְאֶת גְּדוּדֵיהֶם עַל יָדָם אֶת כָּל אֲשֶׁר חִשְׁשׁוּ פֶן יִקְרָה לָהֶם.
7. וְהַשְׁרִינוּ אֶל אֲמוֹ שֶׁל מוֹסָא, הַנִּיקִי אוֹתוֹ (מוֹסָא), אֵד אִם אֶת דּוֹאֲגָת לַחַיִּיו, הַשְּׁלִיכִי אוֹתוֹ לַיָּם, וְאֵל תַּפְחָדִי וְאֵל תַּצְטַעְרִי. כִּי אֲנַחְנוּ נַחְזִירָהוּ אֵלַיִךְ וְנַעֲשֶׂה אוֹתוֹ כְּאַחַד הַשְּׁלִיחִים.
8. אֲחָדִים מִבְּנֵי מִשְׁפַּחַת פְּרָעָה מָשׂוּ אוֹתוֹ לְמַעַן יְהִיָּה אוֹיֵב לָהֶם וּלְהִבִּיא עֲלֵיהֶם אֲבָדוֹן, מִשּׁוּם שֶׁפְּרָעָה וְהָאֲמָאן (הָמֶן) עִם צְבָאוֹתֵיהֶם הָיוּ חוֹטְאִים.
9. וְאִמְרָה אֲשֶׁת פְּרָעָה, נַחַת רוּחַ הוּא לִי וּלְךָ, אֵל תִּהְרָגוּהוּ, וְאוֹלֵי יוֹעִיל לָנוּ, אוֹ נִאֲמָצְהוּ לָבוֹן לָנוּ. וְהֵם לֹא יַחוּשׂוּ (שֶׁסּוֹפָם יְהִיָּה עַל יָדֵינוּ).
10. וְלָבָה שֶׁל אֲמוֹ שֶׁל מוֹסָא נַעֲשֶׂה חָלָל בְּקִרְבָּה,³ וְכִמְעַט שֶׁגָּלְתָה אֶת סוּדוֹ, לוֹיֵא חִזְקָנוּ אֶת לָבָה, לְמַעַן תִּהְיֶה מִן הַמֵּאֲמִינִים.
11. אִזּוֹ אִמְרָה לְאַחֻתוֹ, לְכִי אַחֲרָיו. וְתִבֶּט בּוֹ מִן הַצַּד, וְהֵם לֹא יַחוּשׂוּ.
12. וְאִסְרָנוּ עָלָיו אֶת הַמִּינִיקוֹת לִפְנֵי (שֶׁהַחֲזָרְנוּ אוֹתוֹ לְאֲמוֹ), עַל כֵּן אִמְרָה (אַחֻת מוֹסָא), הָאֵם אֶרְאֶה לָכֶם בְּנֵי בֵּית אֲשֶׁר יִהְיוּ אוֹמְנִים לוֹ לְמַעַנְכֶם וְיִטְפְּלוּ בּוֹ בְּאַהֲבָה.

1. האותיות האלו נקראות בערבית : טא. סין. מים.

2. ר' סורת יוסוף 12 : 1 ; וסורת אש-שוערא' 26 : 2.

3. לבה של אמו של מוסא נהיה ריק מכל דבר רק מעניינו של מוסא.

13. כִּדְ הַחֲזַרְנוּ אוֹתוֹ אֶל אִמּוֹ, לְמַעַן תִּנּוּחַ דַּעְתָּהּ וְלֹא תַעֲצֵב, וּלְמַעַן תִּדְעֵה, כִּי הַבְּטָחָתוֹ שֶׁל אֱלֹהָ אִמֶּת הִיא. וְאוֹלָם מְרִבִּיתָם לֹא יִדְעוּ.¹

קטע 2

14. וּכְאֲשֶׁר הִגִּיעַ (מוֹסָא) לְבִגְרוּתוֹ וְהָיָה לְאִישׁ חֲזָק, הֶעֱנִקְנוּ לוֹ חֻכְמָה וְדַעַת, כִּדְ אֲנַחְנוּ גּוֹמְלִים לְעוֹשֵׁי הַיָּשָׁר.

15. וּבֹא אֶל הָעִיר בְּעֵת לֹא יָשִׁימוּ יוֹשְׁבֵיהָ לֵב,² וּמִצָּא בָּהּ שְׁנֵי אֲנָשִׁים מִתְקוֹטְטִים, אֶחָד מִבְּנֵי עֲדָתוֹ וְהַשְּׁנִי מִבְּנֵי הָעֵדָה הָאוֹיֶבֶת, וּבֶן עֲדָתוֹ בִּקֵּשׁ אֶת עֲזָרְתּוֹ, אִזְּ הִכָּה מוֹסָא אֶת הָאִישׁ מִבְּנֵי הָעֵדָה הָאוֹיֶבֶת וְהִרְגֵּה אוֹתוֹ. וְאָמַר (מוֹסָא), אַכּוּ, זֶהוּ מַעֲשֵׂה הַשָּׁטָן, כִּי אוֹיֵב וּמִתְעָה גָּלוּי הוּא.

16. וְאָמַר (עוֹד), רְבוּנִי! חֲטָאתִי לְנַפְשִׁי, סָלַח לִי אִפּוּא, וְהוּא סָלַח לוֹ, כִּי אֱלֹהָ הוּא סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

17. וְאָמַר (מוֹסָא), רְבוּנִי! בְּגִלַּל הַחֲסֵד אֲשֶׁר גָּמַלְתָּ עָמִי, כִּי לְעוֹלָם לֹא אֶעֱזֹר לְפושְׁעִים.

18. אֵד (מוֹסָא) נִשְׁאָר בְּעִיר פּוֹחַד וְדוֹאֵג, וְהִנֵּה הָאִישׁ שֶׁאִמְשׁ קָרָא לְעֲזָרָה, וְשׁוּב בִּקֵּשׁ אֶת עֲזָרְתּוֹ, וְאִזְּ אָמַר לוֹ מוֹסָא, אַכּוּ, שׁוּגָה גָּמוּר הִנָּד,

19. וּכְאֲשֶׁר רָצָה (מוֹסָא) לְתַקֹּף אֶת אֲשֶׁר הוּא אוֹיֵב לְשִׁנִּיהֶם, אָמַר (הָאִישׁ), הוּי מוֹסָא! הַרוּצָה אֶתָּה לְהִרְגֵּה אוֹתִי כְּאֲשֶׁר הִרְגַּתְּ נַפְשׁ אֶתְמוּל? אִין רוּצָה אֶתָּה אֱלֹא לְהִיּוֹת עָרִיץ בְּאַרְצְךָ, וְלֹא עוֹשֶׂה שְׁלוֹם?

20. אַחֵר בָּא אִישׁ מִקְצֵה הָעִיר מִמַּהֵר, וְאָמַר, הוּי מוֹסָא! הִנֵּה נִכְבְּדֵי הָעִיר הַחֲלִיטוּ לְהוֹרִגְךָ, צֹא אִפּוּא כִּי יוֹעֵץ טוֹב אֲנִי לָךְ,

21. וְיִצָּא מוֹסָא מִן הָעִיר בְּפֶחַד וּזְהִירוֹת, וְאָמַר, רְבוּנִי! הִצִּילֵנִי מִן הָאֲנָשִׁים הַפּוֹשְׁעִים.

קטע 3

22. וּכְאֲשֶׁר פָּנָה אֶל עֶבֶר מִדֵּן, אָמַר, אוֹלִי יִנְחֵנִי רְבוּנִי בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.

23. וּכְאֲשֶׁר הִגִּיעַ אֶל מִי מִדֵּן, מָצָא שָׁם קֹהֵל אֲנָשִׁים מְשֻׁקִּים (אֶת עֲדְרִיהֶם) וְעַל יָדָם שְׁתֵּי נָשִׁים הַעוֹצְרוֹת בְּעַד עֲדָרָן. אָמַר, מָה אֶתְכֶּן? אָמְרוּ, לֹא נִשְׁקָה עַד אִם הָרוּעִים יִגְמְרוּ לְהַשְׁקוֹת (אֶת עֲדְרִיהֶם). וְאֵבִינוּ זָקֵן מְאֹד.

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 216; וסורת אנ-נסא' 4: 19.

2. לא ישימו לב לנעשה ברחובות, והוא באמצע היום בשעת הצהריים והאנשים נחים בבתיהם מן החום.

24. וְהִשְׁקָה לָהּ (אֶת עֶדְרוֹ), אַחֵר כֹּךְ פָּנָה לְנוֹחַ בְּצֵל, וְאָמַר, רְבוּנִי! זָקוּק אֲנִי כֹעֵת לְחִסְדֶּךָ,

25. אִזּוּ בָּאָה אֵלָיו אַחַת מֵהַשְׁתִּים נְבוֹכָה וְהוֹלֶכֶת בְּבִישׁוֹת, וְאָמְרָה, אָבִי מִזְמִין אוֹתָךְ אֵלָיו כְּדִי לְגַמֵּל לָךְ עֲבוּר הַשְׁקָאָת (עֶדְרָנוּ) בְּשִׁבְלֵנוּ. וְכִשְׁבָּא אֵלָיו, וְסִפֵּר לוֹ אֶת הַסְּפוּר (שֶׁלוֹ עִם פְּרָעָה וְאַנְשָׁיו). אָמַר (הָאֵב), אֵל תִּירָא! כִּבֵּר נִצַּלְתָּ מִן הָאֲנָשִׁים הַפּוֹשְׁעִים.

26. אִזּוּ אָמְרָה אַחַת מִשְׁתִּיָּהּ, אָבִי! שְׁכַר אוֹתוֹ, כִּי הַטּוֹב בְּאֶשֶׁר שְׁכַרְתָּ הוּא, הַחֲזֵק וְהִנָּאֵמֶן.

27. וְאָמַר (הָאֵב), הִנֵּה רוֹצָה אֲנִי לָתֵת לָךְ לְאִשָּׁה אַחַת מִשְׁתִּי בְּנוֹתֵי אֵלֶּה, בְּתַנָּאי שֶׁתַּעֲבֹד בְּשִׁבְלֵי שְׁמוֹנֶה שָׁנִים, וְאִם בְּרָצוֹנָךְ לְהַשְׁלִים עֶשֶׂר שָׁנִים, כִּי לֹא אֶרְצָה לְהַכְבִּיד עֲלֶיךָ. אִם יִרְצָה אֵלֶּלָה, תִּמְצָא אוֹתִי מַעֲוֹשֵׁי הַיָּשָׁר.

28. אָמַר (מוֹסָא), דָּבָר זֶה יִהְיֶה בֵּינִי וּבֵינְךָ, וְאִיזָה מִשְׁנֵי הַזְּמָנִים אֲשֶׁר אֲמַלֵּא לֹא תִהְיֶה אִיבָה עָלַי, וְאֵלֶּלָה עָרֵב לְדַבְּרֵינוּ.

קטע 4

29. כְּאֲשֶׁר מָלֵא מוֹסָא אֶת תְּקוּפַת שְׁרוּתוֹ (עֶשֶׂר שָׁנִים) וְלָקַח עִמּוֹ אֶת בְּנֵי בֵּיתוֹ, הִבְחִין בְּאֵשׁ לְצַד הָהָר. אָמַר לְבְנֵי בֵּיתוֹ, חֲכוּ פֹה. כִּבֵּר רְאִיתִי אֵשׁ אֲשֶׁר עַל פִּיָּה אָבִיא לָכֶם הוֹדְעָה, אוֹ אָבִיא לָכֶם אוֹד בּוֹעֵר, לְמַעַן תִּתְחַמְּמוּ,

30. כְּאֲשֶׁר הִגִּיעַ אֵלָיָה, קָרָא אֵלָיו קוֹל מִגֹּדֶת הָעֵמֶק הַיְּמָנִית, בְּבִקְעָה הַמְּבֻרַכֶּת מִן הָעַץ, וְאָמַר, הוּא מוֹסָא! אֲנִי אֵלֶּלָה רְבוֹן הָעוֹלָמִים.

31. הִשְׁלִיךְ אֶת מִטָּה! כְּאֲשֶׁר רָאָהוּ כְּמוֹ נַחֵשׁ נוֹדֵד, בָּרַח מִן הַמָּקוֹם, וְלֹא שָׁב אֵלָיו. (קָרָא לוֹ אֵלֶּלָה לְהִרְגִיעַ אוֹתוֹ), הוּא מוֹסָא! חֲזֹר, וְאַל תִּפְחַד כִּי אֶתָּה מִן הַבְּטוּחִים.

32. הִכְנִס יָדָךְ אֶל חִיקָךְ, וְהִיא תֵצֵא לְבָנָה מִבְּלִי פָּגַע. וְאֶסֶף אֶלֶיךָ כִּנְפֶךָ (זְרוּעֶךָ) וְכֹךְ לֹא תִפְחַד. אֵלֶּה שְׁנֵי אוֹתוֹת מֵאֵת רְבוּנוֹךְ אֵל פְּרָעָה וְנִכְבְּדִיו, כִּי הֵם אֲנָשִׁים מִשְׁחָתִים.

33. אָמַר (מוֹסָא), רְבוּנִי! הִנֵּה אֲנִי הִרְגָּתִי מֵהֶם נָפֶשׁ, וְיָרָא אֲנִי לְבַל יִהְרָגוּנִי,

34. וְהָאֲרוֹן אַחִי, צַח מִמֶּנִּי לְשׁוֹן, עַל כֵּן שְׁלַחְהוּ אֹתִי לְתַמְדָּ בִּי, לְמַעַן יָקִים אֶת דְּבָרִי, כִּי יָרָא אֲנִי פֶן יִכְחִישׁוּ אֶת דְּבָרִי.

35. אָמַר (אֵלֶּלָה), נַחֲזֵק אֶת זְרוּעֶךָ בְּאַחִיד, וְנִתֵּן לְשִׁנֶּיכֶם שְׁלֹטוֹן, אֲשֶׁר לֹא יִגִּיעוּ אֵלֶיכֶם, עַל יְדֵי אוֹתוֹתֵינוּ. אַתֶּם וְהוֹלָכִים אַחֲרֵיכֶם תִּהְיוּ הַמִּנְצָחִים.

36. אולם כַּאֲשֶׁר בָּא מוֹסָא עִם אוֹתוֹתֵינוּ הַבְּרוּרִים אֵלֵיהֶם. אָמְרוּ, אֵין אֵלָה כִּי אִם כְּשָׁפִים בְּדוּיִים, וְלֹא שְׁמַעְנוּ עַל זֶה שְׁאַתָּה מְזַמֵּין אוֹתָנוּ לְהֶאֱמִין בּוֹ בֵּין אֲבוֹתֵינוּ הָרִאשׁוֹנִים.
37. וְאָמַר מוֹסָא, רְבוּנִי יוֹדֵעַ טוֹב מִי הוּא אֲשֶׁר הִבִּיא הַהֲדָרָכָה מֵאֲתָוּ וּמִי סוֹפּוֹ לְהִגִּיעַ אֶל הַגֵּן (בְּעוֹלָם הַבָּא). אָכֵן לֹא יִצְלִיחוּ הַפּוֹשְׁעִים.
38. וְאָמַר פְּרָעָה, הוּי נִכְבָּדִים! לֹא אֲדַע לָכֵס אֵלָה מִבִּלְעָדִי. הַאֲמֹאן! הֲכֵן לְבָנִים שְׂרוּפוֹת וּבָנָה לִי מִגִּדָּל, לְמַעַן אֲרַאֶה אֶת אֱלֹהֵיו שֶׁל מוֹסָא. חוֹשֵׁב אֲנִי כִי הוּא מִשְׁקָר.
39. הוּא (פְּרָעָה) וְחִילּוֹ הָיוּ יְהִירִים בְּאֶרֶץ בְּלֹא צֶדֶק בְּהֶאֱמִינָם שֶׁלֹּא יוֹחֲזֻרוּ אֵלֵינוּ.
40. וְלִקְחָנוּ אוֹתוֹ וְחִילּוֹ וְהִשְׁלַכְנוּ אוֹתָם לַיָּם, רָאֵה אַפּוֹא, אֵיךְ הִיתָה אַחֲרִית הַפּוֹשְׁעִים.
41. וְעֲשִׂינוּ מֵהֶם דְּגָמָא לְאֵלָה אֲשֶׁר יִקְרָאוּ לְבוֹא אֶל הָאֵשׁ. בְּיוֹם תַּחֲתִית וְהַמֵּתִים לֹא יִהְיֶה לָהֶם עוֹזָר.
42. כִּבֵּר שְׁלַחְנוּ אַחֲרֵיהֶם קָלְלָה בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּבְיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים יִהְיוּ מִן הַמְּשַׁפְּלִים וְהַבְּזוּיִים בְּיוֹתֵר.

קטע 5

43. כִּבֵּר נָתַנוּ לְמוֹסָא אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) אַחֲרֵי שֶׁהִשְׁמַדְנוּ אֶת הַדּוֹרוֹת הָרִאשׁוֹנִים, אוֹתוֹת גְּלוּיִים לְבָנֵי אָדָם, וַיְבִיא הַדָּרָכָה וְרַחֲמִים וּלְמַעַן יִזְכְּרוּ.
44. וְלֹא הָיִיתָ (מוֹחֲמַד) בְּצַד הַמַּעֲרָבִי (שֶׁל הָהָר) כַּאֲשֶׁר מְסַרְנוּ לְמוֹסָא אֶת הַהֲרָאוֹת, וְלֹא הָיִיתָ מִן הַמַּעֲיִדִים לְכָךְ.
45. כִּי אַחֵר כָּךְ הִקְיֵמוֹנוּ דּוֹרוֹת רַבִּים אֲשֶׁר הֶאֱרִיכוּ יָמִים. וְלֹא גֵרַת בְּתוֹךְ בְּנֵי מִדְּיָן אֲשֶׁר תִּקְרָא לְפָנֶיהֶם אוֹתוֹתֵינוּ, וְאוֹלָם הִשְׁרִינוּ אֵלֶיךָ אֶת קוֹרוֹתֵיהֶם.
46. וְלֹא הָיִיתָ בְּצַד הַר הַטּוֹר בְּקוֹרְאָנוּ (אֶל מוֹסָא),¹ וְאוֹלָם (שֶׁלַּחְנוּ אוֹתָךְ) רַחֲמִים מֵאֵת רְבוּנוֹךְ, לְמַעַן תִּזְהִיר עִם² לֹא בָּא אֵלֵיהֶם כָּל מִזְהִיר מִלְּפָנֶיךָ, אוֹלֵי יִזְכְּרוּ.

1. ר' סורת מרים 19: 52; סורת אש-שוערא' 26: 10; וסורת אנ-נאזעאת 79: 16.

2. הערבים של מכה וחצי האי ערב.

47. (וְשַׁלַּחְנוּ אוֹתָךְ מוֹחֲמֵד) כִּדִּי אִם יִפְגַּע בָּהֶם עֲנֹשְׁנוּ עַל חֲטֵאֵיהֶם, כִּדִּי שֶׁלֹּא יֵאמְרוּ אֹז, רְבוּנוּ! לָמָּה לֹא שָׁלַחְתָּ אֲלֵינוּ שְׁלִיחַ לְמַעַן יִלְךְ אַחֲרֵי אוֹתוֹתֶיךָ וְנִהְיֶה מִן הַמַּאֲמִינִים?¹
48. וְכַעַת כַּאֲשֶׁר הִגִּיעָה אֲלֵיהֶם הָאָמֶת (הַנְּבִיא וְהַקּוֹרְאָן), אָמְרוּ, לָמָּה לֹא נָתַן לָנוּ כָּפִי שֶׁנָּתַן לְמוֹסָא? הֲאִם לֹא הִכְחִישׁוּ אֶת אֲשֶׁר נָתַן אֶל מוֹסָא מִלְּפָנֶיךָ? וְאָמְרוּ, שְׁנֵי כְּשׁוּפִים עוֹזְרִים הָאֶחָד לַשֵּׁנִי (הַתּוֹרָה וְהַקּוֹרְאָן). וְאָמְרוּ, אַכּוּ אֶנְחֵנו כּוֹפְרִים בְּכָל.
49. אָמַר (מוֹחֲמֵד), הִבֵּיאוּ סֵפֶר מֵאֵת אֵלֶּלָה אֲשֶׁר הוּא מְדַרִּיךְ טוֹב מִשְׁנֵיהֶם (הַקּוֹרְאָן וְהַתּוֹרָה), וְאֹז אֵלֶּךְ בְּדֶרֶכּוֹ, אִם אַתֶּם צוֹדִקִּים.
50. אַךְ אִם לֹא יַעֲנוּ לָךְ, דַּע כִּי רַק אַחֲרֵי בְּדִוְתֵיהֶם וַיִּצְרִיחֵם הָרָעִים הֵם הוֹלְכִים, וְאִין תּוֹעָה יוֹתֵר מִזֶּה הַהוּלָךְ אַחֲרֵי יִצְרָיו הָרָעִים בְּלִי הַדְּרָכָה מֵאֵת אֵלֶּלָה? וְאֵלֶּלָה לֹא יְדִרִיךְ אֶת קַהֵּל הַחוֹטְאִים.

קטע 6

51. וּכְבֹר הִבֵּאֵנוּ לָהֶם אֶת חִלְקֵי הַקּוֹרְאָן הַשּׁוֹנִים בָּזֶה אַחֵר זֶה לְמַעַן יִזְכְּרוּ.
52. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר נָתַנוּ לָהֶם אֶת הַסֵּפֶר לְפָנָיו (הַקּוֹרְאָן), מַאֲמִינִים בּוֹ,²
53. וְכַאֲשֶׁר קוֹרְאִים אוֹתוֹ בְּפִנְיֵיהֶם, יֵאמְרוּ, הָאֱמֵנוּ בּוֹ. אַכּוּ הוּא הָאָמֶת מֵאֵת רְבוּנוּ, וּכְבֹר לְפָנָיו הֵייוֹ מִסְלָמִים.
54. אֵלֶּה יִנָּתֶן לָהֶם שְׂכָרָם פַּעַמִּים עַל סִבְלָנוּתָם, וַיִּשְׁיבוּ בְּטוֹבָה אֶת הָרָעָה, וְעַל תְּרוּמָתָם מִמָּה שֶׁהֶעֱנִקְנוּ לָהֶם.
55. וּבִשְׂוֹמָעָם לְהִגִּי הֶבֶל יִתְרַחֲקוּ (מֵהֶם),³ וַיֵּאמְרוּ, לָנוּ מַעֲשֵׂינוּ וְלָכֶם מַעֲשֵׂיכֶם, שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם, אִין אֶנְחֵנוּ מִבְּקָשִׁים אֶת חֲבֵרְתָם שֶׁל פְּרָאֵי אָדָם.
56. אַתָּה אֵינְךָ זָכוֹל לְהַדְרִיךְ אֶת מִי שֶׁתִּרְצֶה, אַבֵּל אֵלֶּלָה יְדִרִיךְ אֶת מִי שִׁירְצֶה, וְהוּא מִכִּיר אֶת הַמְּדַרְכִּים.⁴
57. וְאָמְרוּ,⁵ אִם יִלְךְ אַתָּה לְפִי הַדְּרָכְתְּךָ, נִנְשֵׁל מֵאַרְצֵנוּ, הֲאִם לֹא קִבַּעְנוּ לָהֶם מַחוּז קָדוֹשׁ וּבִטּוּחַ שְׁאֵלָיו מוֹבָאִים פְּרוֹת מִכָּל סוּג כְּאִסְפָּקָה מִצִּדְנוּ! אַךְ רַבָּם אֵינָם יוֹדְעִים זֹאת.

1. ר' סורת אנ-נסא' 4: 165; סורת אל-מאאידה 5: 19; וסורת אל-אנעאם 6: 156 - 157.
 2. ר' סורת אל-בקרה 2: 121; סורת אאל עמראן 3: 199; סורת אל-מאאידה 5: 82 - 83; וסורת אל-אסרא' 17: 107 - 108.
 3. ר' סורת אל-פורקאן 25: 72.
 4. ר' סורת אל-בקרה 2: 272; וסורת יוסוף 12: 103.
 5. מנהיגי מכה הכופרים.

58. וְכִמְהָ עָרִים הַשְׁמַדְנוּ אֲשֶׁר הִתְעַנְּנוּ עַל רֹב מַחֲנֵתָן, הִנֵּה אֱלֹה מַשְׁכַּנּוֹתֵיהֶם
לֹא יֵשְׁבוּ אַחֲרֵיהֶם, בְּלֵתִי אִם מַעֵט, וְאֶנְחֵנוּ הֵיינוּ יוֹרְשֵׁיהֶן.

59. רְבוּנָךְ לֹא הָיָה מִשְׁמִיד אֶת הָעָרִים לִפְנֵי שֶׁהָיָה שׁוֹלֵחַ שְׁלִיחַ אֶל הָרֹאשִׁית
שֶׁבָּהֶן, לִקְרֹא לִפְנֵיהֶן אֶת אוֹתוֹתֵינוּ, וְלַעוֹלָם לֹא הֵיינוּ מִשְׁמִידִים אֶת
הָעָרִים אִם לֹא הָיוּ תוֹשְׁבֵיהֶן חוֹטְאִים.

60. כָּל אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם אֵינוֹ אֵלָּא תַעֲנוּג וְקִשּׁוּט חוֹלֵף שֶׁל חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה,
וְאוֹלָם כָּל הַשְּׁמֹר אֵצֶל אֱלֹהָ טוֹב יוֹתֵר וְנֶאֱחֵי. הָאֵם לֹא תִשְׁכַּחוּ?

קטע 7

61. הָאֵם דּוֹמָה מִי שֶׁנָּתַנוּ לוֹ הַבְּטָחָה טוֹבָה שֶׁיִּזְכֶּה לְרֹאוֹת בְּקִיּוּמָהּ, לָמִי
שֶׁנִּהְיָה זְמַנִּית מַחֲיֵי הָעוֹלָם הַזֶּה וּבָיוֹם תַּחֲתֵת הַמַּתִּים יִהְיֶה אֶחָד מֵאֵלֶּה
שֶׁיִּתְּנוּ אֶת הַדִּין?

62. בָּיוֹם הַהוּא יִקְרָא (אֱלֹהָ) אֲלֵיהֶם, וַיֹּאמֶר, הֵיכֵן שְׁתַּפִּי אֲשֶׁר בְּדִיתֶם?¹

63. וַיֹּאמְרוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר נִחְרַץ עֲלֵיהֶם בְּצֶדֶק הָעֶנֶשׁ, רְבוּנָנוּ! אֵלֹה שֶׁהִתְעַנּוּ, הִתְעוּ
עַל יְדֵינוּ, כִּפִּי שֶׁאֲנַחְנוּ עֲצָמֵינוּ הִתְעִינוּ, בְּזֹאת אֲנַחְנוּ מַצְהִירִים בְּפִנִּיךְ
כִּי אֵין אֲנַחְנוּ מַחֲבִיבִים לַעֲזֹר לָהֶם, וְלֹא אוֹתָנוּ עֲבָדוּ (אֲמָנָם עֲבָדוּ אֶת
הַשְּׁטָנִים).

64. אִזּוֹ יֹאמֶר, קִרְאוּ לַשְּׁתַּפִּים אֲשֶׁר עֲבַדְתֶּם זֹלַת אֱלֹהָ! וְהֵם יִקְרְאוּ וְלֹא יַעֲנוּ
וַיִּרְאוּ רַק אֶת הָעֶנֶשׁ, וַיֹּאמְרוּ, הֲלֹאִי וְהֵיינוּ מְדַרְכִּים.

65. בָּיוֹם אֲשֶׁר יִקְרָא (אֱלֹהָ) אֲלֵיהֶם, וַיֹּאמֶר, מַה זֶּה עֲנִיתֶם לְשְׁלִיחִים?

66. בָּיוֹם הַהוּא יִתְעַרְפְּלוּ הַדְּבָרִים עֲלֵיהֶם, וְאֵף לֹא יִשְׁאַלוּ אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ.

67. וְאוֹלָם מִי שֶׁחֲזַר בַּתְּשׁוּבָה מִבִּינֵיהֶם וְהֶאֱמִין וַעֲשָׂה אֶת הַטוֹב יִהְיֶה מִן
הַמַּצְלִיחִים.

68. וְרְבוּנָךְ יִבְרָא אֶת אֲשֶׁר יִרְצֶה וַיִּבְחַר, וְאֵין לָהֶם בַּחֲרִירָה.² יִשְׁתַּבַּח אֱלֹהָ
וַיִּתְעַלֶּה עַל אֲשֶׁר יִשְׁתַּפּוּ לוֹ.

69. וְרְבוּנָךְ יוֹדֵעַ מַה יִּסְתִּירוּ בְּלִבָּם וּמַה יִּגְלוּ.

70. וְהוּא אֱלֹהָ, אֵין אֵלָּה זֹלַתוֹ, יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, וְלוֹ
הַמְשַׁפֵּט וְאֵלֹיו תַּחֲזֹרוּ (בָּיוֹם הַדִּין).

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 166 - 167; סורת אל-אנעאם 6: 94; סורת אל-כהן 18: 52 - 53; סורת מרים
81 - 82; סורת אל-ענכבות 29: 25; וסורת אל-אחקאף 46: 5 - 6.

2. ר' סורת אל-אחזאב 33: 36.

71. אָמַר, הַחֲשַׁבְתֶּם עַל זֶה, שְׂאֵם אֶלְלָה יִטִּיל עֲלֵיכֶם חֲשֻׁכַת עוֹלָמִים עַל יְדֵי לִילָה אַרְךְ עַד יוֹם תַּחֲתֵת הַמַּתִּים, אֵיזָה אֶלְלָה זוֹלָתוֹ יוּכַל לְהַבִּיא לָכֶם אוֹר? הָאֵם לֹא תִשְׁמְעוּ?
72. וְהַחֲשַׁבְתֶּם עַל זֶה, שְׂאֵם אֶלְלָה יִטִּיל עֲלֵיכֶם יוֹם אַרְךְ עַד יוֹם תַּחֲתֵת הַמַּתִּים, אֵיזָה אֶלְלָה זוֹלָתוֹ יוּכַל לְהַבִּיא לָכֶם אֶת הַלִּילָה לְמַעַן תִּנּוּחוּ בּוֹ? הָאֵם לֹא תִרְאוּ?
73. וּמִרְחֻמִּיו נָתַן לָכֶם אֶת הַלִּילָה וְאֶת הַיּוֹם לְמַעַן תִּנּוּחוּ בּוֹ וּלְמַעַן תִּבְקְשׁוּ (לָכֶם פְּרִנָּסָה) מִחֲסִדּוֹ, וּלְמַעַן תִּכְרִיו לוֹ טוֹבָה.¹
74. בְּיוֹם אֲשֶׁר יִקְרָא אֲלֵיהֶם, יֹאמַר, אֵיפֹה שֶׁתִּפִּי אֲשֶׁר טַעַנְתֶּם?
75. וְנוֹצִיא מִכָּל אֲמָה עַד (הַנְּבִיא שְׁלָהֶם) וְנֹאמַר, הִבִּיאוּ אֶת הוֹכְחוֹתֵיכֶם! אֲזַי יִדְעוּ כִּי הַהוֹכְחָה הָאֲמִתִּית הִיא לְאֶלְלָה, וְתַעֲהָ מֵהֶם (הַדְּבָר) אֲשֶׁר בָּדּוּ בְלִבָּם.

קטע 8

76. קֹארוֹי² הָיָה מִבְּנֵי עַמּוֹ שֶׁל מוֹסָא, אֲמָנָס הוּא הַצִּיק לָהֶם. הֶעֱנִקְנוּ לוֹ אוֹצְרוֹת אֲשֶׁר מִפְּתוּחוֹתֵיהֶם הָיוּ כְּבָדִּים מִנְּשֹׂא לְקַבּוּצַת אֲנָשִׁים חֲזָקִים. אָמְרוּ לוֹ בְּנֵי עַמּוֹ, אֵל תִּשְׁמַח בְּגֵאוֹן, כִּי אֶלְלָה אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַשְׂמִיחִים בְּגֵאוֹן.
77. וּבִקֵּשׁ בְּמָה שֶׁנָּתַן לָךְ אֶלְלָה אֶת מַעֲוֹן הָאַחֲרִית, וְאֵל תִּשְׁכַּח אֶת חֲלֻקְךָ בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְעֲשֵׂה טוֹב כְּשֶׁם שֶׁהִיטִיב עִמָּךְ אֶלְלָה, וְאֵל תִּבְקֵשׁ לְהַשְׁחִית בְּאַרְץ, כִּי לֹא יֹאהֵב אֶלְלָה אֶת הַמִּשְׁחִיתִים.
78. אָמַר (קֹארוֹי), אֲכֹן אֲדָּבְעֵתִי נָתַן לִי זֶה. הָאֵם אֵינוֹ יוֹדֵעַ כִּי כִּבְרַת הַשְׂמִיד אֶלְלָה לְפָנָיו דּוֹרוֹת רַבִּים שֶׁהָיוּ חֲזָקִים וְעֲשִׂירִים מִמֶּנּוּ? הַחוֹטָאִים לֹא יִשְׁאַלּוּ עַל חֲטֵאֵיהֶם.
79. אֲזַי יָצָא אֶל בְּנֵי עַמּוֹ מִקְשָׁט בִּתְכָשִׁיטִים, וְאָמְרוּ אֵלָּה אֲשֶׁר חָפְצוּ בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, הִלּוּאִי וְהִיִּינוּ זֹכִים בְּאֲשֶׁר קִבֵּל קֹארוֹי. אֲכֹן בַּעַל מִזֵּל גָּדוֹל הוּא.
80. וְאָמְרוּ אֵלָּה אֲשֶׁר נִתְּנָה לָהֶם דַּעַת, אוֹי לָכֶם! גָּמוּל אֶלְלָה טוֹב יוֹתֵר לְמִאֲמִין עוֹשֶׂה אֶת הַטּוֹב, אוֹלָם יִשְׁיִגּוּהוּ רַק בַּעֲלֵי סִבְלָנוֹת.

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 62.

2. קֹארוֹי : קרח בן יזהר, ר' במדבר טז ואילך.

81. אַז הַשְׁקַעְנוּ אוֹתוֹ אֶת בֵּיתוֹ בְּאֶדְמָה, וְלֹא יָכְלוּ בְּנֵי עֲדָתוֹ לַעְזֹר לוֹ מִפְּנֵי אֱלֹהָ, וְלֹא יָכֹל הָיָה לַעְזֹר לַעֲצֹמוֹ.

82. אַז אָמְרוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר עוֹד יוֹם לִפְנֵי זֶה הִשְׁתַּוְּקָקוּ לִהְיוֹת בְּמִקְוָמוֹ, אָכֵן, אֱלֹהָ מִרְחִיב וּמְצַמֵּם אֶת פְּרָסָתוֹ שֶׁל מִי שִׁירְצָה מִעֲבָדָיו, וְלֹא חֶסֶד אֱלֹהָ עָלֵינוּ הָיִינוּ גַם אֲנַחְנוּ שׁוֹקְעִים בְּאֶדְמָה. דּוֹמָה כִּי הַכּוֹפְרִים לֹא יַצְלִיחוּ.

קטע 9

83. מַעֲוֹן הָעוֹלָם הִבָּא אֲנַחְנוּ קוֹבְעִים רַק לְאֱלֹהָ שְׂאִינָם רוֹצִים לְהַתְנַשֵּׂא עַל פְּנֵי אֲחֵרִים בְּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא לְהִשְׁחִית, וְהָאֲחֵרִית לִירְאֵי אֱלֹהָ.

84. אֲשֶׁר יָבִיא מַעֲשֶׂה טוֹב, לוֹ (גְּמוּלָה) טוֹב מִמֶּנּוּ, וְאֲשֶׁר יָבִיא מַעֲשֶׂה רָע, הִנֵּה לֹא יִשְׁלָמוּ עוֹשֵׂי הַרְעוֹת בְּלִתִּי אִם אֲשֶׁר עָשׂוּ.¹

85. הִנֵּה אֲשֶׁר הִטִּיל עֲלֵידָה לְמַסֵּר אֶת הַקּוֹרְאֵן וְשִׁיבָדָה הַשֵּׁב (נִחְזִירָדָה אֶל מִכָּה).² אָמַר, רְבוּנִי יוֹדֵעַ יוֹתֵר מִי הַמְדָּרָדָה וּמִי נָתַן בְּתַעֲזִיחָה גְּמוּלָה.

86. אַתָּה לֹא קוֹיֵת שֶׁהַסֵּפֶר (הַקּוֹרְאֵן) יִנָּתֵן עַל יָדָדָה וְרַק רַחֲמָנוּת מִרְבוּנָדָה. עַל כֵּן אֵל תִּסְיַע בְּיַד הַכּוֹפְרִים.

87. וּבֵל יִרְחִיקוּדָה (הַכּוֹפְרִים) מֵעַל אוֹתוֹת אֱלֹהָ לְאַחַר שֶׁהוֹרְדוּ אֱלִידָה מִן הַשָּׁמַיִם. וּקְרָא אֶל רְבוּנָדָה, וְאֵל תִּהְיֶה מִן הַמְּשִׁתָּפִים (לוֹ),

88. וְאֵל תִּפְגֹּחַ בְּתַפְלָה לְאֵלֶּה אַחֵר זוּלָתוֹ, כִּי אֵין אֵלֶּה זוּלָתוֹ. כָּל דְּבַר יַחְלָף מִבְּלַעֲדֵי פְּנִיּוֹ. כִּי רַק לוֹ הַשְׁלֵטוֹן וְאֵלָיו תַּחֲזֹרוּ.

1. ר' סורת אנ-נמל 27 : 90.

2. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 109 ; סורת אל-אעראף 7 : 6 ; וסורת אז-זומר 39 : 69.

29

סִוֵּרַת אֵל-עֵנֶכְבוֹת הָעֵכְבִּישׁ

סורה זו נקראת «אֵל-עֵנֶכְבוֹת, הָעֵכְבִּישׁ» משום השם «אֵל-עֵנֶכְבוֹת» נזכר בה בפעם ראשונה ויחידה. אלה השתמש בקורי העכביש כמשל של חולשה להראות לאלה מבין המוסלמים הלוקחים בני ברית מבין הכופרים להגן עליהם מלבד אלה. ר' פ' 41.

הורדה במכה אחרי סורת אר-רום 30, ופסוקיה ששים ותשעה. קיבלה את שמה «הָעֵכְבִּישׁ» מפסוק ארבעים ואחד.

סורת אל-ענכבות 29

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. א. ל. מ.¹
2. האם חושבים בני האדם כי יעזבו לאמר, האמנו, מבלי שיעמדו במבחן?²
3. הרי כבר נסינו את אלה אשר היו לפניהם, ואללה יודע מי הם הצודקים ומי הם הכוזבים.
4. האם חושבים עושי הרעות כי יוכלו לעבר אותנו, הרי לקוי כוח שפוטם.
5. מי שמקוה להפגש עם אללה, הנה עת מועד אללה בוא ובוא, והוא השומע והיודע.
6. מי שמשקיע מאמץ עלאי, הוא עושה זאת למען עצמו,³ כי אללה אינו זקוק לבני אדם.
7. ואלה שהאמינו ועשו הישר, להם נכפר על חטאיהם ונגמל להם על הטוב אשר עשו.⁴
8. אמן צוינו על האדם להתנהג בנעם וחסד עם הוריו.⁵ אך אם יתאבקו אתד לצרף לי שתפים אשר אינד מכיר, אל תשמע להם. אלי שובכם, ואודיעכם את מעשיכם.
9. אך אלה אשר האמינו ועשו הטוב, אותם נכניס (לגן) עם הישרים.
10. בין בני האדם יש האומרים, האמנו באללה, אך הם נפגעים בשביל אללה, נשימו פגיעת בני האדם כענש אללה.⁶ ואולם בבוא נצחון (למאמינים) מעם רבונד, יאמרו, עמכם היינו. האין אללה יודע אשר בלבבות בני האדם?⁷
11. אכן, אללה יודע מי הם המאמינים, והוא יודע מי הם הצבועים.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים.

2. ר' סורת אל-בקה: 2, 142, ופ' 214; וסורת בראאה (את-תובה) 9: 16.

3. ר' סורת אל-ג'אתיה 45: 15.

4. ר' סורת אנ-נסא' 4: 40.

5. ר' סורת אל-אסרא' 17: 23 - 24.

6. ר' סורת אל-חג' 22: 11.

7. ר' סורת אאל עמראן 3: 179; סורת אנ-נסא' 4: 141; וסורת אל-מאאידה 5: 52.

12. וַיֹּאמְרוּ הַכּוֹפְרִים אֶל הַמַּאֲמִינִים, לָכוּ בְּדַרְכֵנוּ, וְאַנְחֵנוּ נִשָּׂא אֶת הַטָּאִיכָם. אֲדָּהֶם לֹא יִשָּׂאוּ מִחַטָּאֵיהֶם בְּדָבָר, וְהֵם רַק מְשַׁקְרִים.¹
13. הֵם יִשָּׂאוּ אֶת מִשְׁאֵ הַחַטָּאִים שֶׁל עֶצְמָם עִם מִשְׁאוֹת נּוֹסָפִים, וּבִיּוֹם תַּחֲנִית הַמֵּתִים יִשְׁאָלוּ עַל אֲשֶׁר בָּדוּ.²

קטע 2

14. וּכְבָּר שְׁלַחְנוּ אֶת נוֹחַ אֶל עֲמוֹ, וְהוּא שָׁהָה בֵּינֵיהֶם אֶלֶף שָׁנִים פָּחוֹת חֲמִשִּׁים שָׁנָה. וַיֹּאחֲזֶם הַמַּבּוּל עַל הַיּוֹתֶם כּוֹפְרִים.³
15. וְהִצַּלְנוּ אוֹתוֹ וְאֶת אֲנָשֵׁי הַתֵּבָה וְעַשְׂיָנוּ אוֹתָהּ לְאוֹת לִבְנֵי הָאָדָם.⁴
16. וְאֶת אֲבְרָהָהִים כְּאֲשֶׁר אָמַר אֶל בְּנֵי עֲמוֹ, עֲבָדוּ אֱלֹהָ וַיִּרְאוּהוּ, זֶה טוֹב לָכֶם יוֹתֵר אִם יִדְעֶתֶם.
17. אָכֵן אֲשֶׁר תַּעֲבֹדוּ מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהָ אֱלִילִים הֵם, וְאַתֶּם יוֹצְרִים כְּזָב. הָאֱלִילִים אֲשֶׁר תַּעֲבֹדוּ מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהָ אֵין בְּכוֹחַם לִפְרֹנֵס אֶתְכֶם, וְלָכוֹן בִּקְשׁוּ אֶת פְּרֹנְסַתְכֶם מֵאֱלֹהָ וְעֲבָדוּ אוֹתוֹ וְהוֹדוּ לוֹ. כִּי אֱלֹו תוֹחֲזְרוּ (בִּיּוֹם תַּחֲנִית הַמֵּתִים).
18. (הוּי הַכּוֹפְרִים) אִם תִּכְחִישׁוּ (אֶת הַשְּׁלִיחוֹת שֶׁל הַנְּבִיא מוֹחֲמַד), הִנֵּה כְּבָר הַכְחִישׁוּ אֲמוֹת אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵיכֶם. עַל הַשְּׁלִיחַ רַק לְמִסֵּר הוֹדְעָה בְּרוּרָה.
19. הֲלֹא יִרְאוּ כִּיצַד יִבְרָא אֱלֹהָ אֶת הַבְּרִיאָה בַּפֶּעַם הָרִאשׁוֹנָה, אַחֵר יִחְזִיר אוֹתָהּ (לַחִיִּים אַחֲרֵי מוֹתָהּ). אָכֵן נֶקֶל הוּא לְאֱלֹהָ.⁵
20. אָמַר, עֲבְרוּ בְּאֶרֶץ וִירָאוּ אֵיךְ יִצַּר אֶת הַבְּרִיאָה וְכִיצַד בּוֹרָא אֱלֹהָ וּמַצְמִיחַ הַכֹּל מִחֻדָּשׁ, הֵן אֱלֹהָ הוּא הַכֹּל-יָכֹל.⁶
21. וְהוּא מַעֲנִישׁ אֶת מִי שֶׁיִּרְצֶה וִירַחֵם עַל אֲשֶׁר יִרְצֶה, וְאֱלֹו תַּחֲזְרוּ (בִּיּוֹם הַדִּין).
22. אֵין בִּיקְלָתְכֶם לְבָרַח מֵאֱלֹהָ, לֹא בְּאֶרֶץ וְלֹא בַּשָּׁמַיִם, וְאֵין לָכֶם מְגוֹ וּמוֹשִׁיעַ זולַת אֱלֹהָ.

1. ר' סורת פאטר 35 : 18 ; וסורת אל-מעארג' 70 : 10 - 11.

2. ר' סורת אנ-נחל 16 : 25.

3. ר' סורת ינווס 10 : 96 - 97.

4. ר' סורת יא. סין 36 : 41 - 44 ; וסורת אל-חאקה 69 : 11 - 12.

5. ר' סורת אר-רום 30 : 27.

6. ר' סורת פוצלת 41 : 53 ; וסורת אט-טור 52 : 35 - 36.

קטע 3

23. הכופרים באותות אלה ובפגישתו (ביום הדין), אלה נאשו מרחמי וצפוי להם ענש מכאיב.
24. ולא היה מענה בגי עמו (של אברההים), אלא הרגוהו או שרפוהו. אולם אלה הציל אותו מן האש.¹ אכן בזה אות לבני העם שהאמינו.
25. ואמר (אברההים לבני עמו), לקחתם לכם פסילים מבלעדי אלה, עבודתם יצרה אהבה וידידות ביניכם בחיי העולם הזה, אחרי כן ביום תחית המתים יתכחש איש מכס לרעהו, ויקלל איש מכס את רעהו, וגיהנם יהיה למעון לכם, ולא יהיה לכם עוזר.
26. ולוט האמין בו. ואמר (אברההים), מהגר אני (מארצכם) אל רבוני. הוא העזיז והחכם.
27. ונתנו לו את אסחאק (יצחק) ואת יעקוב, ונתנו לצאצאיו את הנבואה ואת הספר, ונתנו לו את שכתו בעולם הזה, ואכן באחרית הימים הוא בין הישרים.
28. (וזכר) את לוט כשאמר לבני עמו, אתם עושים תועבות גדולות אשר לא עשה כמותן איש בעולם לפניכם.
29. כי אתם מקימים יחסי מין עם הגברים, ואתם שודדי דרכים, ותעשו מעשים מגנים במקומות האספה שלכם. ותשובת בני עמו היתה, הבא עלינו את הענש של אלה, אם אתה צודק,
30. ואז הוא אמר, רבוני! עזר לי נגד האנשים המשחיתים.

קטע 4

31. לאחר ששליחינו (המלאכים) הביאו את הבשורה הטובה לאברההים.² הם אמרו, הננו משמידים את תושבי העיר הזאת, כי חוטאים הם.
32. אמר (אברההים), אבל לוט חי בה. אמרו, אנחנו יודעים היטב מי חי בה, נציל אותו ואת משפחתו, חוץ מאשתו שהיא בין המשמידים.
33. בבוא שליחינו (המלאכים) אל לוט,³ רע בעיניו בואם והפריע לו. אולם הם אמרו, אל תפחד ואל תצטער, אנחנו מצילים אותך ואת בני משפחתך, חוץ מאשתך היא תשמד.

1. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 97 - 98.

2. הבשורה : על הולדת הבן אסחאק (יצחק).

3. הם באו כאנשים צעירים מקסימים.

34. הִנֵּה אֲנַחְנוּ מוֹרִידִים עַל יוֹשְׁבֵי הָעִיר הַזֹּאת עֹנֶשׁ מִן הַשָּׁמַיִם עַל מַעֲשֵׂה השְׁחִיתוֹת שֶׁעָשׂוּ.
35. וַיִּכְבֶּר הַשָּׁאֲרָנוּ מִמֶּנָּה אוֹת גְּלוּי לְמַעַן יִשְׁכִּילוּ.¹
36. וְאֵל בְּנֵי מִדְיָן (שְׁלַחְנוּ) אֶת אַחִיהֶם שׁוּעִיב, וְהוּא אָמַר, הוּא בְּנֵי עַמִּי! עֲבְדוּ אֵלָּה, וְצַפוּ לַיּוֹם הָאֲחֵרוֹן, וְאֵל תִּשְׁחָתוּ אֶת דִּרְכָּכֶם בְּאַרְצָ.
37. אֲדָּהֵם הִתְכַּחֲשׂוּ לוֹ, וְאֵזָבָה עֲלֵיהֶם הָרַעֲדָה הַחֲזָקָה, וְלֹאֲחֲרִיהָ כָּרְעוּ וַנִּפְּלוּ מֵתִים בְּבִתְיָהֶם.
38. (וַיִּכְבֶּר הַשָּׁמַדְנוּ אֶת) בְּנֵי עֲאֵד וְתִ' מוֹד, הָרִי בְּרוֹר לָכֶם מִחֲרִבּוֹת מִשְׁכָּנֹתֵיהֶם מֵה שְׁקָרָה לָהֶם. וְקִשֵּׁט לָהֶם הַשָּׁטָן בְּעִינֵיהֶם אֶת מַעֲשֵׂיהֶם (הָרַעִים), וְהִסִּיר אוֹתָם מִן הַדֶּרֶךְ הַיִּשְׁרָה. אֲמַנְסֵם הֵם חֲשָׁבוּ שֶׁהֵם עוֹשִׂים אֶת הַנֶּחֱוֹן.
39. (וַיִּכְדֶּה הַשָּׁמַדְנוּ גַּם אֶת) קֶאֱרוֹן וְאֶת פֶּרְעֶה וְאֶת הָאֲמָאן, כְּאֲשֶׁר מוֹסֵא בָּא אֲלֵיהֶם עִם הָאוֹתוֹת הַבְּהִירִים, אוּלָם הֵם הִתְנַהֲגוּ בִּיהִירוֹת בְּאַרְצָ, אֲדָּהֵם לֹא יִכְלוּ לְהַמְלִיט מִן הָעֹנֶשׁ.
40. אֶת כָּל הָעַמִּים שֶׁקִּדְמוּ לָכֶם הָעֲנִשְׁנוּ בְּגִלְל חֲטֵאֵיהֶם. וַיֵּשׁ מֵהֶם אֲשֶׁר שְׁלַחְנוּ עֲלֵיו סוֹפֵת אֲבָנִים, וּמֵהֶם אֲשֶׁר אָחַז אוֹתוֹ הָרַעַשׁ, וּמֵהֶם אֲשֶׁר בִּקְעָנוּ תַּחְתֵּיו אֶת הָאֲדָמָה, וַיֵּשׁ מֵהֶם אֲשֶׁר הִטְבַּעְנוּ, וְאֵלָּה לֹא עָשָׂקֶם, אֲלֹא הֵם אֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם עָשָׂקוּ.
41. אֵלֶּה הַלּוֹקָחִים לָהֶם מְגָנִים זוֹלַת אֵלָּה דּוֹמִים לַעֲכָבִישׁ הָאוֹרֵג לַעֲצָמוֹ בֵּית. בֵּית הָעֲכָבִישׁ הוּא הַבֵּית הָרוֹפֵף בְּיוֹתֵר, לוֹ רַק הָיוּ יוֹדְעִים.
42. אוּלָם אֵלָּה יוֹדַע כָּל דָּבָר עַל הָאֱלִילִים שֶׁהֵם קוֹרְאִים אֲלֵיהֶם זוֹלַתוֹ, כִּי הוּא הָעֶזְזוֹ וְהַחֲכָם.
43. מִן הַמְּשָׁלִים הָאֵלֶּה שֶׁאֲנַחְנוּ נוֹתְנִים לְבְנֵי אָדָם, לוֹמְדִים לָקַח רַק בְּנֵי דַעַת.
44. אֵלָּה בְּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְהַקִּימָם עַל אֶמֶת וְצֶדֶק, וּבִזְאת אוֹת לְמַאֲמִינִים.

קטע 5

45. קרא את אשר השָׁרָה אֵלֶיךָ מִן הַסֵּפֶר (הַקּוֹרְאָן), וְקִזְּםָה אֶת הַתִּפְלָה, כִּי הַתִּפְלָה מוֹנֵעַת הַתּוֹעֵבָה וְהַרְעָה. וְאַכּוּ זָכָר אֶלְלָה גְדוֹל יוֹתֵר, וְאַלְלָה יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ.

חלק 21

46. אֶל תִּתְנַכְּחוּ עִם בְּעָלֵי הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים), אֲלֵא בְּצוּרָה הוֹנֵגָת, ¹ פָּרַט לְחוּטָאִים שְׂבָהָם. אֲמָרוּ, אֲנַחְנוּ מֵאַמִּינִים בְּאֲשֶׁר הוֹרֵד אֱלִינוּ מִן הַשָּׁמַיִם וּבְאֲשֶׁר הוֹרֵד אֱלֵיכֶם, כִּי אֱלֹהֵינוּ וְאַלְהֵיכֶם הוּא אֶחָד וְלוֹ אֲנַחְנוּ מִסְלָמִים.
47. וְכִזְזָת הוֹרְדָנוּ אֵלֶיךָ אֶת הַסֵּפֶר (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם. וְאַכּוּ אֶלְלָה אֲשֶׁר נִתְּנוּ לָהֶם אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה וְהַאֲנִי' יל) יֵאֱמִינוּ בּוֹ, וּמֵאַלְהָה (אֲנָשִׁי מִכָּה) יֵשׁ אֲשֶׁר יֵאֱמִינוּ בּוֹ. וְלֹא יִכְחָשׁוּ בְּאוֹתוֹתָיו אֲלֵא הַכּוֹפְרִים.
48. (וְאַתָּה מוֹחֲמֵד) לֹא הִיִּית קוֹרָא לְפָנָיו (הַקּוֹרְאָן) כֹּל סֵפֶר, וְלֹא כְּתַבְתָּ אֶפְלוֹ אוֹת אַחַת בִּימִינֶךָ. כִּי לֹולֵא כֹן חֲשָׁדוֹ הַמִּבְטָלִים.²
49. אֲבָל הוּא אוֹתוֹת בְּרוּרִים בְּלִבּוֹת אֵלְהָה אֲשֶׁר נִתְּנָה לָהֶם הַדַּעַת. רַק הַחוּטָאִים מִתְכַּחֲשִׁים לְאוֹתוֹתֵינוּ.³
50. וְאַמָּרוּ, לָמָּה זֶה לֹא הוֹרְדוּ אֱלֹוֹ אוֹתוֹת (נִסִּים) מִרְּבוּנוֹ? אֲמָרוּ, אֲכֹן הָאוֹתוֹת (הַנִּסִּים) עִם אֶלְלָה הֵם, וְאַנִּי הִנְנִי רַק מִזְּחִיר בְּרוּר.⁴
51. הָאֵם לֹא מִסְפִּיק לָהֶם אֲשֶׁר הוֹרְדָנוּ אֵלֶיךָ מִן הַשָּׁמַיִם אֶת הַסֵּפֶר (הַקּוֹרְאָן) לְמַעַן יִקְרָא לְפָנֵיהֶם? אֲכֹן בְּזָה רַחֲמִים וְהִזְכָּרָה לְעַם מֵאַמִּין.⁵

קטע 6

52. אֲמָרוּ, אֲנִי מִסְתַּפֵּק בְּאֶלְלָה כַּעַד בִּינִי לְבִינֵיכֶם, וְהוּא יוֹדֵעַ מַה שְׂבָשְׁמִים וּבְבָאָרָ. וְאַלְהָה אֲשֶׁר הֵאֱמִינוּ בְּהֶבֶל וּכְפָרוּ בְּאֶלְלָה, הֵם יִהְיוּ הַמִּפְסִידִים.
53. (הַכּוֹפְרִים) דּוֹרְשִׁים מִמֶּךָ לְהַחִישׁ אֶת עֲנָשָׁם,⁶ אֲדָ לֹולֵא הִיָּה קְבוּעַ לְמוֹעֵד מִסִּים, הִיָּה כְּבָר בָּא עֲלֵיהֶם הָעֲנָשׁ, וְאוֹלָם הוּא יָבֹא עֲלֵיהֶם פְּתָאוּם וְהֵם לֹא יַחוּשׁוּ.
54. יִבְקֶשׂוּד לְהַחִישׁ בּוֹא הָעֲנָשׁ, וְאַכּוּ גִיהֶלֶם מִקִּיף בְּכּוֹפְרִים,

1. ר' סורת אנ-נחל 16 : 125 ; וסורת טא. הא 20 : 44.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 157.

3. ר' סורת יונוס 10 : 96 - 97.

4. ר' סורת אל-בקרה 2 : 272 ; אל-אסרא' 17 : 59 ; וסורת אל-כהף 18 : 17.

5. ר' סורת טא. הא 20 : 133.

6. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 32.

55. בַּיּוֹם אֲשֶׁר יַעֲטֹף אוֹתָם הֶעֱנֵשׁ מֵעַלֵּיהֶם וּמִתַּחַת רַגְלֵיהֶם, אִזּוּ יֹאמְרוּ לָהֶם, טַעְמוּ אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.¹
56. הוּא עֲבָדֵי הַמֶּאֱמִינִים! אֲרָצִי רַחֲבָה הִיא,² עֲבָדוּ אֶפּוֹא אוֹתִי.
57. כָּל נֶפֶשׁ תִּטָּעֵם אֶת הַמּוֹת, וְאֵלֵינוּ תוֹשְׁבוּ.
58. אֱלֹהֵי שְׁהֶאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב, אֱלֹהֵי נִשְׁכָּנֵם בַּחֲדָרִים מִגֵּן עֵדֶן. זֹרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם הַנְּהָרוֹת. וּבָהֶם לִנְצַח יַחֲיוּ. מִה טוֹב שְׁכַר הַעֲמִלִים,
59. אֲשֶׁר הִתְאַזְרוּ בְּסִבְלָנוֹת וְסִמְכוּ עַל רַבּוֹנָם.
60. מָה רַבִּים הַיְּצוּרִים, שְׂאִינָם מִסְּגָלִים לִפְרִנָּס עֲצָמָם, אֱלֹהֵי יִפְרִנָּס אוֹתָם וְאֶתָּכֶם, כִּי הוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ.
61. אִם תִּשְׁאַל אוֹתָם, מִי בָרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְהַעֲמִיד אֶת הַשֶּׁמֶשׁ וְהַיָּרֵחַ לְשִׁרְוֹתָכֶם? יֹאמְרוּ, אֱלֹהֵהּ. אִם כֵּן, בִּיצֵד הֵם סוֹטִים (מַעֲבֹדֵת אֱלֹהֵה)?
62. אֱלֹהֵי מֶרְחִיב וּמִגְבִּיל אֶת פְּרִנָּסָתוֹ שֶׁל מִי שִׁירָצָה מַעֲבָדָיו, כִּי אֱלֹהֵי יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.
63. וְאִם תִּשְׁאַל אוֹתָם, מִי הוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם מִיָּם וּבָהֶם הַחַיָּה הַאֲדָמָה אַחֲרֵי הַיּוֹתֵה כְּמִתָּה? יֹאמְרוּ, אֱלֹהֵהּ. אֱמַר, הַשֶּׁבַח לְאֱלֹהֵהּ. וְאוֹלָם מְרִבֵּיתָם לֹא יִשְׁכְּלוּ.
- קִטְעַ 7**
64. חַיֵּי הָעוֹלָם הִזָּה הֵם רַק שְׁעִשׂוּעֵי שְׁוֹא וּמִשְׁחָק, רַק בְּעוֹלָם הַבָּא הֵם הַחַיִּים הַאֲמִתִּיִּים. לוֹ רַק יִדְעוּ זֹאת.
65. בְּרַכִּיבְתֶם (הַכּוֹפְרִים) עַל סִפִּינָה הֵם מִתְּפַלְלִים אֶל אֱלֹהֵי בְּמִסִּירוֹת וּמֶאֱמִינִים בּוֹ, אֵךְ לְאַחַר שֶׁהוּא מַצִּילָם וּמַעֲלָה אוֹתָם אֶל הַיְּבִשָּׁה, יִצְרְפוּ לוֹ שִׁתְּפִים,
66. וְיִשׁוּבוּ לִכְפֹּר בְּאֲשֶׁר נָתַנוּ לָהֶם וּלְמַעַן יִהְיוּ זְמִנִּית, אֵךְ לְבִסּוֹף יִדְעוּ.
67. הָאִם לֹא יָרְאוּ, כִּי עֲשִׂינוּ לָהֶם מִקְדָּשׁ בְּטוֹחַ, בְּעוֹד הָאֲנָשִׁים סִבִּיבָם מְגֻרָשִׁים מִמְּקוֹמוֹתֵיהֶם? הָאִם רַק בַּהֲבֵל יֶאֱמִינוּ וּבַחֲסֵד אֱלֹהֵה יִכְפְּרוּ?
68. וּמִי חוֹטֵא יוֹתֵר מִזֶּה אֲשֶׁר בּוֹדָה כָּזָב עַל אֱלֹהֵה, אוּ מִזֶּה אֲשֶׁר מִתְּכַחֵשׁ לְאֶמֶת שְׁבָאָה אֵלָיו? הָאֵין בְּגִיהָם מוֹשֵׁב לְכּוֹפְרִים?
69. אֱלֹהֵי אֲשֶׁר נֶאֱבָקוּ (בְּכּוֹחוֹת הַשֶּׁטֶן) בְּשִׁבְלֵנוּ, נִנְחָה אוֹתָם בְּדַרְכֵינוּ, וְאֵכֵן אֱלֹהֵי הוּא עִם הָעוֹשִׂים טוֹב.

1. ר' סורת אט-טור 52 : 13 - 16.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 97.

30

סִוֵּרַת אֶךְ-רוֹם

הָרוֹמִים

סורה זו קיבלה את שמה «אֶךְ-רוֹם, הָרוֹמִים, או הביזנטים» משום שהיא פותחת בהודיעה על תבוסת הרומים הנוצרים על ידי הפרסים הכופרים בסוריה ובפלסטין בין השנים 613 - 614. תבוסה זו גרמה לצער למוסלימים במכה ושמחה את הכופרים בני קוריש, שראו את עצמם בני בריתה של פרס הכופרת. לאחר תבוסתם ינצחו: זו נבואה על השתנות המצב לטובת הרומים הנוצרים, שהביסו את הפרסים בין השנים 622 - 626. הורדה במכה אחרי סורת אל-אנשקאק 84, ופסוקיה ששים. קיבלה את שמה «הָרוֹמִים» מפסוק שניים.

סורת אר-רום 30

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמֵנוּ וְהַרְחוּם

קטע 1

1. א. ל. מ.¹
2. הרומים נִצְחוּ,
3. בְּאַרְץ הַקְּרוּבָה בְּיוֹתֵר,² אוֹלָם לְאַחַר שֶׁנִּצְחוּ הֵם וְנִצְחוּ,
4. בְּעוֹד שָׁנִים אֶחָדוֹת, הָעֵנָן שֶׁיָּד לְאֱלֹהָ מִלִּפְנֵי וּמֵאַחֲרֵי (נִצְחוֹן הַרומים).
וּבְיוֹם הַהוּא יִשְׁמְחוּ הַמֵּאֲמִינִים,
5. בְּנִצְחוֹן אֱלֹהָ. הוּא עוֹזֵר בְּנִצְחוֹנוֹ לְמִי שֶׁיִּרְצֶה, כִּי הוּא הָעוֹזֵר וְהַרְחוּם.
6. זֶה הַבְּטָחָתוֹ שֶׁל אֱלֹהָ, וְאֱלֹהָ לֹא יִכָּר הַבְּטָחָתוֹ, וְאוֹלָם מְרִבִּית בְּנֵי הָאָדָם
אֵינָם יוֹדְעִים.
7. יוֹדְעִים הֵם רַק אֶת חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה הַנִּרְאִים לְעֵינֵינוּ, וּמִסִּיחִים דַּעְתָּם מִן
הָעוֹלָם הַבָּא.
8. הָאֵם לֹא חָשְׁבוּ עַל עֲצָמָם, אֵיךְ אֱלֹהָ בָּרָא אוֹתָם? אוֹלָם אֱלֹהָ בָּרָא
בְּאֵמֶת וְלִזְמַן קָצוּב (יוֹם הַדִּין) אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם,
מְרִבִּית בְּנֵי הָאָדָם כּוֹפְרִים בְּפִגִּישַׁת רַבּוֹנָם.
9. הָאֵם (הַכּוֹפְרִים) אֵינָם מְסִירִים בְּאַרְץ וְרוֹאִים מָה הִיָּה חֲסוֹף שֶׁל
קוֹדֶמִיָּהֶם, שֶׁהָיוּ יוֹתֵר חֲזָקִים מֵהֶם, וְעַבְדּוֹ וּפְתָחוֹ אֶת הָאָרֶץ יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר
פְּתִיחוֹהָ הֵם (כּוֹפְרֵי מִכָּה). וְשִׁלְחִיָּהֶם הוֹפִיעוּ אֲלֵיהֶם עִם הוֹכָחוֹת? לָכֵן
אֱלֹהָ מַעֲוֹלָם לֹא עָשָׂק אוֹתָם, כִּי הֵם עָשְׂקוּ אֶת עֲצָמָם.
10. וְסוֹפָם אֵלֶּה אֲשֶׁר הִרְעוּ תַּהֲיֶיהָ הִרְעָה בְּיוֹתֵר, כִּי הִכְחִישוּ אֶת אוֹתוֹת אֱלֹהָ
וְלָעָגוּ לָהֶם.

קטע 2

11. אֱלֹהָ אֲשֶׁר יִבְרָא אֶת הַבְּרִיאָה בְּרֵאשִׁית, וְהוּא אֲשֶׁר יִבְרָא אוֹתָהּ בְּשֵׁנִית,
וְאַתָּם תַּחְזְרוּ אֵלָיו.
12. וּבְיוֹם אֲשֶׁר תִּקְוֶם שְׁעַת הַדִּין יִתְיַאֲשׁוּ הַכּוֹפְרִים,

1. האותיות האלו נקראות בערבית : אלף. לאם. מים.

2. בארצות פלסטיין וסוריה הקרובות ביותר למכה.

13. וְלֹא יִהְיֶה לָהֶם מִן הַשְּׁתַּפִּים אֲשֶׁר שֶׁתְּפוּ לְאַלְלָה מִתְעַרְבִים לְטוֹבָתָם, וְאִזִּי יִכְפְּרוּ בְּשִׁתְפִיָּהֶם שְׁצַרְפוּ לְאַלְלָה,
14. וּבִיּוֹם אֲשֶׁר תִּקְוֶה שְׁעַת הַדִּין, בִּיּוֹם הַהוּא יִפְרְדּוּ (הַמַּאֲמִינִים וְהַכּוֹפְרִים).
15. אֱלֹהֵי אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וְעָשׂוּ הַטּוֹב, הִנֵּה הֵם שְׂמֵחִים וּמְאֻשְׁרִים בְּגֵן.
16. אֲדָּךְ בְּאֲשֶׁר לְכּוֹפְרִים וּמִכְחָשִׁים בְּאוֹתוֹתֵינוּ וּבִכְגִּישַׁת הָאַחֲרִית, הִנֵּה אֱלֹהֵי יוֹבֵאוּ לְעֹנֶשׁ.
17. וְשִׁבְחוּ אֶפְסֹא לְאַלְלָה בְּעַת תַּעֲרִיבוּ וּבְעַת תִּשְׁכִּימוּ.
18. לוֹ הִשְׁבַּח בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וּבְעַת שִׁיחֲשִׁיד הַיּוֹם וּבְשַׁעַת הַצֹּהֲרַיִם.
19. מוֹצִיא אֶת הַחַי מִן הַמֵּת, וּמוֹצִיא אֶת הַמֵּת מִן הַחַי, וּמַחֲיָה אֶת הָאָרֶץ אַחֲרֵי מוֹתָהּ, וְכִזְזָת אַתֶּם מוֹצְאִים (מִן הַקְּבֻרוֹת בִּיּוֹם תַּחֲיַת הַמֵּתִים).¹

קטע 3

20. וּמֵאוֹתוֹתָיו, אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם מֵעֶפֶר, וְהִנֵּה אַתֶּם בְּנֵי אָדָם מִתְרַבִּים וּנְכֻצִּים עַל פְּנֵי הָאָרֶץ,
21. וּמֵאוֹתוֹתָיו שֶׁיֵּצֵר בְּשִׁבְלֵכֶם בְּנוֹת זֶגֶג מִנְּפִשׁוֹתֵיכֶם, לְמַעַן תִּשְׁכְּנוּ עִמָּהֶן וְקִבֵּעַ בִּינֵיכֶם רְגִשׁוֹת אֶהְבָּה וְרַחֲמִים. אַכֵּן בָּזָה אוֹתוֹת לְבְנֵי אָדָם חוֹשְׁבִים.²
22. וּמֵאוֹתוֹתָיו בְּרִיאַת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְהַבְּדִלִי לְשׁוֹנוֹתֵיכֶם וְצִבְעֵיכֶם. בָּזָה אוֹתוֹת לְאֻנְשֵׁי דַעַת.
23. וּמֵאוֹתוֹתָיו שֶׁנִּתְּכֶם בְּלִילָה וּבִיּוֹם, וּבִקְשָׁכֶם מִחֲסָדוֹ (בִּיּוֹם). בָּזָה אוֹתוֹת לְאֻנְשֵׁים שׁוֹמְעִים.
24. וּמֵאוֹתוֹתָיו שֶׁהוּא מְרָאֶה לָכֶם אֶת הַבְּרָק שֶׁמַּעֲלָה בְּלִבְבוֹתֵיכֶם פֶּחַד וְתַקְוָה, וְהוּא מוֹרִיד מִיָּם מִן הַשָּׁמַיִם, וְיַחֲיָה בָּהֶם אֶת הָאָרֶץ אַחֲרֵי מוֹתָהּ. אַכֵּן בָּזָה אוֹתוֹת לְאֻנְשֵׁים יִשְׁכִּילוּ.
25. וּמֵאוֹתוֹתָיו, שֶׁהַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ מִתְקִימִים בְּפִקְדָתוֹ.³ אַחֲרֵי כֵן בְּקוֹרְאוֹ אֲלֵיכֶם קְרִיאָה, תִּצְאוּ מִן הָאֲדָמָה (הַקְּבֻרִים).⁴
26. וְלוֹ כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְכֻלָּם נִכְנָעִים לוֹ.

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 57 ; סורת אל-חג' 22 : 5 - 7 ; וסורת יא. סין 36 : 33 - 34.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 189.

3. ר' סורת אל-חג' 22 : 65 ; וסורת פאטר 35 : 41.

4. הכוונה לתחית המתים ביום הדין. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 52 ; סורת יא. סין 36 : 53 ; וסורת אנ-

נאזעאת 79 : 13 - 14.

27. והוא אֲשֶׁר בָּרָא בְּרֵאשִׁית וְהוּא אֲשֶׁר יִבְרָא בְּשֵׁנִית, וְקַל הוּא לוֹ, וְלוֹ
הַמָּשָׁל הַנֶּעֱלָה בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְהוּא הַעֲזוּז וְהַחֲכָם.

קטע 4

28. והוא מִשַּׁל לָכֶם מִשַּׁל מִנְפָשְׁכֶם, הָאֵם עֲבָדֵיכֶם שֶׁתַּפִּים לָכֶם בְּמָה שֶׁהֶעֱנִקְנוּ
לָכֶם? וְאַתֶּם שְׂוִים לָהֶם בְּזִכְיוֹתֵיכֶם! אוֹ הַתִּירָאוֹ אוֹתָם כִּי־רֵאֲתָכֶם אִישׁ
אֶת רֵעֵהוּ? כִּזְאֵת נִפְרַשׁ אֶת הָאוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים מִבְּנִים.

29. אָבֵל הַחוּטָאִים הִלְכוּ אַחֲרֵי תַאֲוֹתֵיהֶם מִבְּלִי דַעַת. וּמִי הוּא אֲשֶׁר יִדְרִיף
אֶת זֶה שְׁאֵלָה גֹזֵר שִׁישָׁאֵר בַּתַּעֲיָה? לֹא־לָהּ לֹא יִהְיוּ עוֹזְרִים.

30. שָׂא אֶת פְּנִיךָ לְדַת (הָאֶסְלָאם) כְּחִנִּיף.¹ בְּרִיאַת אֵלֶּה אֲשֶׁר בָּרָא אֶת בְּנֵי
הָאָדָם עָלֶיהָ. אִין לְשִׁנוֹת אֶת בְּרִיאַת אֵלֶּה. זוֹהִי הַדָּת הָאֱמֵתִית, וְאוֹלָם
מִרְבִּית הָאֲנָשִׁים אֵינָם יוֹדְעִים.

31. שׁוּבוּ אֵלָיו וִירְאוּהוּ וְקִיְמוּ אֶת הַתַּפְּלָה, וְאֵל תִּהְיוּ מִן הַפְּגִנִּים,

32. וְלֹא מֵאֵלָה שֶׁנִּתְפַּלְגּוּ בְּאֲמוֹנָתָם לְסִיעוֹת וְכָל סִיעָה מִהֶן שֶׁמַּחָה בְּשִׁלָּה.

33. אִם תִּפְגַּע בְּבְנֵי הָאָדָם צָרָה, הֵם מִתְפַּלְלִים אֶל רְבוּנָם, וְחוֹזְרִים אֵלָיו
בַּתְּשׁוּבָה. וְאוֹלָם כְּשִׁישָׁטְעִים אוֹתָם מִרְחֻמִּיו, וְהִנֵּה חֶלֶק מֵהֶם מִצְרִפִּים
שֶׁתַּפִּים לְרְבוּנָם,

34. וְהֵם כּוֹפְרִים בְּחֶסֶד אֲשֶׁר הֶעֱנִקְנוּ לָהֶם. הַתַּעֲנִיגוּ זְמִנִּית, לְבִסּוֹף תִּדְעוּ.

35. הָאֵם הוֹרְדְנוּ לָהֶם הוֹכְחָה מִן הַשָּׁמַיִם, אֲשֶׁר הִיא תִּדְבֵּר בְּעַד הַשִּׁתְפִּים
אֲשֶׁר צִרְפוּ לוֹ?

36. אִם מַעֲנִיקִים אֲנַחְנוּ לְבְנֵי אָדָם חֶסֶד, הֵם מְקַבְּלִים אוֹתוֹ בְּשִׁמְחָה, אֲדָּא אִם
תִּפְגַּע בָּהֶם צָרָה בְּשַׁל כָּל שֶׁהִקְדִּימוּ יְדֵיהֶם הֵם מִתְיַאֲשָׁים.

37. הָאֵם אֵינָם רוֹאִים כִּי אֵלֶּה מִרְחִיב אוֹ מַגְבִּיל אֶת הַפְּרָנְסָה לְמִי שִׁירָצָה?
אָכֵן בָּזָה אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים מֵאֲמִינִים.

38. תֵּן לְקִרּוֹב מִשְׁפָּחָה אֶת הַחֶלֶק הַמִּגִּיעַ לוֹ (מִן הַצִּדְקָה), וְגַם לְמִסְכּוֹ וּלְנֹעַ
וְנָד. זֶה טוֹב יוֹתֵר לֵאמֹלָה הַמְבַקְּשִׁים פָּנֵי אֵלֶּה. וְאֵלָה הֵם הַמְצַלִּיחִים.

39. כָּל אֲשֶׁר תִּלְווּ בְּרִבְיִית לְהַגְדִּילַת הוֹנָכָם מִרְכּוּשׁ אַחֲרִים, לֹא יוֹסִיף לָכֶם דְּבָר
אֶצֶל אֵלֶּה, וְרַק הַצִּדְקָה שְׁאֵתָם תוֹרְמִים לְרִצּוֹת פָּנֵי אֵלֶּה הִיא שֶׁתְּכַפִּיל
אֶת גְּמוּלָּכֶם.

40. אֵלֶּלָה הוּא אֲשֶׁר בְּרָאֲכֶם וַיִּפְרֹגֶנְס אֶתְכֶם, וְלֵאחֶר מִכֶּן יִמִּיתְכֶם, וְאַחֶר יַחֲיֶה אֶתְכֶם, הִיֵּשׁ מִשְׁתַּפִּיכֶם אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה מִכָּל זֶה דְּבָר? יִשְׁתַּבַּח וַיִּתְעַלֶּה עַל אֲשֶׁר יִשְׁתַּפּוּ לוֹ.

קטע 5

41. הוֹפִיעָה הַשְּׁחִיתוֹת בִּיבִשָּׁה וּבִיִּם עֶקֶב מַעֲשֵׂה יְדֵי בְּנֵי הָאָדָם, לְמַעַן יִטְעֲמוּ מִפְּרִי מַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים וְאוֹלֵי יַחֲזִירוּ בָהֶם.¹
42. אָמַר, עֲבְרוּ בְּאֶרֶץ וּרְאוּ אֵיךְ הִיְתָה אַחֲרִית אֵלֶּה אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵים. מִרְבִּיתֵם הָיוּ פְּגָנִיִּים.
43. הִטָּה פְּנִיךָ אֶל הַדָּת הָאֲמִתִּית (הָאִסְלָאם) בְּטָרִם, בָּוֹא יוֹם מֵאֵלֶּלָה אֲשֶׁר אֵין לְעִקְבוֹ. בְּיוֹם הַהוּא יִפְלְגוּ.
44. מִי שֶׁכָּפַר יַעֲנֹשׁ עַל כְּפִירְתּוֹ, וְאֵלֶּה שֶׁעָשׂוּ אֶת הַיִּשָּׁר, הַצִּיעוּ לְעִצְמָם יָצוּעַ טוֹב (בְּגוֹ עֲדוֹ),
45. כִּדּוּ יִגְמַל מִחֲסִדוֹ לְמֵאֲמִינִים הָעוֹשִׂים אֶת הַטוֹב. אֵין הוּא אוֹהֵב אֶת הַכּוֹפְרִים.
46. וּמֵאוֹתוֹתָיו, שֶׁהוּא שׁוֹלַח אֶת הָרוּחוֹת כְּמִבְשָׁרוֹת טוֹב, וְלְמַעַן יִטְעִימְכֶם מִרַחֲמָיו, וְלְמַעַן יִשׁוּטוּ הָאֱנִיּוֹת בִּפְקֻדָּתוֹ, וְלְמַעַן תִּבְקָשׁוּ מִחֲסִדוֹ, וְלְמַעַן תּוֹדוּ לוֹ.
47. כִּבֶּר לְפָנֶיךָ שְׁלַחְנוּ שְׁלִיחִים אֶל בְּנֵי עַמִּם, וּבָאוּ אֲלֵיהֶם בְּהוֹכָחוֹת בְּהִירוֹת, וְנִקְמְנוּ בַּחוּטָאִים, וְחוּבָה עָלִינוּ לְהוֹשִׁיעַ אֶת הַמֵּאֲמִינִים.
48. אֵלֶּלָה הוּא הַשׁוֹלַח אֶת הָרוּחוֹת לְהַעֲלוֹת עֲנָנִים, שֶׁהוּא מִפִּיץ עַל פְּנֵי הַשָּׁמַיִם אֵיךְ שֶׁהוּא רוֹצֶה,² וַיַּעֲשֶׂה אוֹתָם קִטְעִים קִטְעִים, וְאֵז אֶתְהָ רוֹצֶה אֶת הַגָּשֶׁם יוֹצֵא מִתּוֹכָם, וּבְהִגִּיעוֹ לְאֲדָמָתוֹ שֶׁל מִי שֶׁיִּרְצֶה מַעֲבָדוֹ,³ וְהִרְיָהוּ מֵאֲשֶׁר,
49. לְאַחֶר שֶׁהָיוּ מִיֹּאשִׁים לְפָנֶי שֶׁיִּרְדּוּ עֲלֵיהֶם (הַגָּשֶׁם).
50. הַתְּבוֹגֵן אֶפּוֹא אֶל עֻקְבוֹת רַחֲמֵי אֵלֶּלָה, כִּיִּצַּד יַחֲיֶה אֶת הָאֲדָמָה לְאַחֶר שֶׁהִיְתָה כְּמֵתָה. אֲכֹן כִּכָּה הוּא מַחֲיֶה אֶת הַמֵּתִים, וְהוּא הַכֹּל-יִכְלֵל.

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 168.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 57.

3. ר' סורת אנ-נור 24 : 43.

51. וְאוֹלָם אִם נִשְׁלַח רוּחַ (יִבְשָׁה עַל זֶרְעִם), וַיֵּרְאוּ הָאֲנָשִׁים כִּי תִבּוֹאֲתֶם מִצְהִיבָה, יִשְׁאָרוּ כּוֹפְרִים אַחֲרֵי זֶה.¹
52. וְאָכּוּ אֶתָּה לֹא תוּכַל לְהִשְׁמִיעַ אֶת הַמֵּתִים, וְלֹא תוּכַל לְהִשְׁמִיעַ אֶת הַחֲרָשִׁים אֶת הַקְרִיָּאָה כְּאִשֶּׁר הֵם פּוֹנִים עֲרָף.
53. כֵּן לֹא תוּכַל לְהַדְרִיךְ עוֹרִים מִתְּעִיתֶם, כִּי רַק אֵלֶּה הַמַּאֲמִינִים בְּאוֹתוֹתַיִנוּ תוּכַל לְהִשְׁמִיעַ קוֹלְךָ, מִשּׁוּם שֶׁהֵם מְסַלְּמִים.²
- קטע 6**
54. אֵלֶּה הוּא אִשֶּׁר בָּרָא אֶתְכֶם מֵחֹמֶר חֲלָשׁ (זֶרַע הָאִישׁ וְהָאִשָּׁה), אַחֵר הַחֲלָשָׁה נִתֵּן כּוֹחַ, אַחֵר נִתֵּן רַפְיוֹן וְשִׁיבָה לְאַחֵר הַכּוֹחַ. הוּא בּוֹרֵא אֶת אִשֶּׁר יִרְצָה, וְהוּא הַיּוֹדֵעַ וְהַיּוֹכֵל.
55. וּבִיּוֹם אִשֶּׁר תִּקּוּם שַׁעַת הַדִּין יִשְׁבְּעוּ הַכּוֹפְרִים, כִּי נִשְׁאָרוּ (בְּקִבְרֵיהֶם) רַק שְׁעָה קְלָה. כִּכָּה הָיוּ מְשַׁקְרִים מִקֶּדֶם.
56. אַז יֵאמְרוּ אֵלֶּה אִשֶּׁר נִתְּנוּ לָהֶם הַיָּדַע וְהָאֱמוּנָה, נִשְׁאַרְתֶּם בְּהִתְאֵם לְלוֹחַ הַשְּׁמִימִי שֶׁל אֵלֶּה, (מִיּוֹם פְּטִירַתְכֶם) עַד יוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים. וְהִנֵּה הוּא יוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים, אוֹלָם אַתֶּם לֹא יֹדְעֶתֶם.
57. בִּיּוֹם הַהוּא לֹא תוּעִיל לַכּוֹפְרִים הַתִּנְצָלוּתָם, וְלֹא יִרְשָׁה לָהֶם לְבַקֵּשׁ חֲנִינָה.
58. וּכְבֹּר מְשַׁלְּנוּ לְבָנֵי אָדָם בְּקוֹרְאָן הַזֶּה מִכָּל מָשָׁל. אָכּוּ אִם תִּבְּיֵא אֲלֵיהֶם אוֹת, יֵאמְרוּ הַכּוֹפְרִים, אֵינְכֶם אֵלָּא שְׁקֶרְנִים.
59. כִּד חוֹתֶם אֵלֶּה אֶת לְבוֹת אֵלֶּה אִשֶּׁר אֵינֶם יוֹדְעִים.
60. לָכֵן הִתְאַזֵּר בְּסִבְלָנוֹת כִּי הַבְּטַחַת אֵלֶּה הִיא הַבְּטַחַת אֶמֶת שֶׁתִּקְיִם. אֶל יַחְלִישׁוּ אוֹתָךְ אֵלֶּה אִשֶּׁר אֵינֶם מְשַׁכְּנָעִים.

1. ר' סורת אל-ואקעה 56 : 63 - 67.

2. ר' סורת יונוס 10 : 96 - 97.

31

סורת לוקֶמאן

לוקֶמאן

סורה זו נקראת «לוקֶמאן» משום שהשם «לוקֶמאן» מופיע בה, ולא בשום מקום אחר בקוראן. «לוקֶמאן» היה איש חכם שהטיף לבנו חוכמה והתנהגות פרטית וחברתית מעולה.

הורדה במכה אחרי סורת אצ-צאפאת 37, ופסוקיה שלושים וארבעה. קיבלה את שמה «לוקֶמאן» מפסוק שנים-עשר.

סורת לוקמאן 31

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחִיבוּ

קטע 1

1. א. ל. מ.¹
2. אֱלֹהֵה אוֹתוֹת הַסֵּפֶר הַחֹכֶם,²
3. שֶׁהֵם הַדֶּרֶכָה וְהַרְחֵמִים לְעוֹשֵׁי הַטוֹב,
4. הַמְקִימִים אֶת הַתְּפִלָּה וְהַנּוֹתֵנִים זָכָאת (צִדְקָה) וּמֵאֲמִינִים בְּעוֹלָם הַבָּא,
5. וְהֵם הַמְדַּרְכִּים מִרְבוֹנָם וְהַמְצָלִיחִים.
6. וַיֵּשׁ מִבְּנֵי הָאָדָם אֲשֶׁר יִקְנֶה הַתּוֹלֵי הַסְּפּוּרִים, כְּדִי לְהַתְעוֹת מִדֶּרֶךְ אֱלֹהֵה
מִבְּלִי דַעַת וְיִהְיֶה לָּהֶם, לְאֱלֹהֵה צְפוּי עֲנֵשׁ מִשְׁפִּיל (בְּגִיחָם).
7. כְּאֲשֶׁר קוֹרְאִים לִפְנֵיו אֶת אוֹתוֹתֵינוּ, וַיִּפְנֶה עֶרְף מִתְנַשָּׂא, כְּמוֹ מַעוֹלָם לֹא
שָׁמַע אוֹתָם, כְּאֵלֹהֵה הָיָה חֹרֵשׁ. לְפִיכֹךְ בִּשְׂרֵל לֹא עֲנֵשׁ מִכְּאִיב.³
8. אֲדָּ אֱלֹהֵה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ טוֹב, לָהֶם גְּנוֹת הַנֶּעֱם,
9. לְנִצָּח וְיִהְיוּ בָהֶם. זֹאת הַבְּטָחַת הָאֱמֶת שֶׁל אֱלֹהֵה, וְהוּא הַעֲזִיז וְהַחֲכָם.
10. וְהוּא בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם בְּלִי עֲמוּדִים שְׁנוּרָאִים לְעִין, וְקָבַע בְּאֶרֶץ הָרִים
רָמִים וְנִטְוִיעִים אֵינָם לְבַל תִּנּוּעַ בָּכֶם, וְהִפִּיץ עַל פְּנֵיהֶ מִכָּל רֶמֶשׁ. וְהוֹרְדָנוּ
מִיָּם מִן הַשָּׁמַיִם, וְהַצְמַחְנוּ כָּל זֹוג תַּאֲוָה לְעֵינֵינוּ.
11. כָּל אֱלֹהֵה הֵם בְּרִיאָה שֶׁל אֱלֹהֵה, הַרְאוּנִי מַה בָּרָאוּ הָאֲחֵרִים זֹלָתוֹ. וְאוֹלָם
הַפְּגָנִיִּים שְׂרוּיִים בַּתְּעִיָּה גְלוּיָה וּבִירוּרָה.

קטע 2

12. וּכְבֹר נִתְּנוּ לְלוֹקְמָאן אֶת הַחֲכָמָה, (וְאֶמְרֵנוּ לוֹ), הוֹדָה לְאֱלֹהֵה, כִּי כָּל
הַמּוֹדָה, רַק לְנִפְשׁוֹ יוֹדָה, וּמִי שֶׁאֵינוּ מִכִּיר תּוֹדָה הֵרִי אֱלֹהֵה אֵינוּ זָקוּק
לְתוֹדָתוֹ, כִּי הוּא בַעֲצָמוֹ רַב-תְּהִלָּה.
13. וְיִזְכָּר) בְּאֶמּוֹר לוקמאן לְבָנוּ וְהוּא מְטִיף לוֹ מוֹסֵר, בְּנִי! אֵל תִּשְׁתַּף לְאֱלֹהֵה
שְׁתַּפִּים, כִּי אֲכֹן הַשְׁתּוֹף (לְאֱלֹהֵה) הוּא עוֹלָ עֲצוֹם.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים.

2. ר' סורת יונס 10: 1.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17: 82; וסורת פוצלת 41: 44.

14. אַמַּנְס צוֹיִנוּ עַל הָאָדָם לְכַבֵּד אֶת הוֹרֵיו. ¹ כִּי אָמוּ נִשְׁאַה אוֹתוֹ (בְּרַחֲמָה) בְּעָמַל וְכָאֵב וְטַפְלָה בּוֹ שְׁנֵיתִים ² עַד שְׁגִמְלָה אוֹתוֹ. לָכֵן תִּפְּרִי טוֹבָה לִי (לְאַלְלָה) וּלְהוֹרִיד. ³ אֲלֵי הַדֶּרֶךְ.
15. אַךְ אִם יִתְאַמְצוּ (הוֹרִיד) לְאַלֵּץ אוֹתְךָ לְשִׁתֵּף אֵלַי שְׁתִּפִּים אֲשֶׁר אֵינְךָ יוֹדֵעַ עֲלֵיהֶם דָּבָר, אֵל תִּשְׁמַע לְקוֹלָם, וְהִתְחַבֵּר אֲלֵיהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה בְּהִיגוּת. וְאוֹלָם לָךְ בְּנֵתִיב שֶׁל מִי שְׁחוֹזָר אֵלַי בְּתִשׁוּבָה, אַחֵר אֵלַי חֲזַרְתָּכֶם, וְאִזּוֹ אוֹדִיעֶכֶם אֶת אֲשֶׁר עָשִׂיתֶם (בְּעוֹלָם הַזֶּה).
16. (לוקמאן הַמְּשִׁיד לְהַטִּיף לְבָנוֹ), בְּנִי! גַּם אִם (הַטוֹבָה אוֹ הָרָעָה) תִּהְיֶה כְּמִשְׁקַל גִּרְעִין שֶׁל חֶרֶדֶל, בְּתוֹךְ סֵלַע, אוֹ בְּשָׂמִים אוֹ בְּאַרְץ, יְבִיאֲנָה אֲלֵךְ (בְּיוֹם הַדִּין). ⁴ כִּי אֲלֵלָה מִמָּחָה וּבִקְיָא בְּמַעֲשֵׂי עֲבָדָיו.
17. בְּנִי! קִיִּם אֶת הַתִּפְלָה, וְצוּה אֶת הַטוֹבָה, וְאַסֵּר אֶת הָרָעָה, וְשֹׂא בְּסִבְלָנוֹת אֶת כָּל מַה שְׁיִפְגַּע בָּךְ, כִּי אֵלָה הֵן הַמַּצּוּוֹת הַחֲשׁוּבוֹת בְּיוֹתֵר (אֲשֶׁר אֲלֵלָה צִנְהָ).
18. וְאַל תִּפְּנֶה אֶת פְּנִיךָ בְּבוֹז לְבְנֵי הָאָדָם, וְאַל תִּתְּהִלְךָ בְּגִאָוָה עָלֵי אֲדָמָה, כִּי אֲלֵלָה אֵינוֹ אוֹהֵב כָּל יְהִיר וּמִתְהַלָּל.
19. הַצִּנֵּעַ לָכֵת וְהִנָּמֶךְ קוֹלְךָ, כִּי אִם הַמְּגָנָה בְּקוֹלוֹת הוּא קוֹלָם שֶׁל הַחֲמוּרִים.

קטע 3

20. הָאֵם אֵינְכֶם רוֹאִים כִּי אֲלֵלָה הַעֲמִיד אֶת כָּל אֲשֶׁר בְּשָׂמִים וּבְאַרְץ לְשִׁרְוִיתְכֶם, וְהַעֲנִיק לָכֶם מְטוֹבוֹ בְּגִלּוּי וּבִסְתֵר? אַךְ יֵשׁ בְּנֵי אָדָם הַמִּתְנַכְּחִים בְּדִבְרֵי אֲלֵלָה בְּלִי דַעַת וּבְלִי הַדֶּרֶכָה וּבְלִי סֵפֶר מֵאִיר.
21. וְאִם אוֹמְרִים לָהֶם, נִחְגוּ בְּהִתְאֵם לְמַה שְׁאַלְלָה הוֹרִיד (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׂמִים, יִגִּידוּ, לֹא! כִּי נִנְהַג לְפִי מַה שְׁמַצָּאנוּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ נוֹהֲגִים. וְלוֹ גַּם הַשָּׁטָן יִקְרָא לָהֶם לְבוֹא אֶל עֲנִשָּׁה שֶׁל שְׁלֹחַבֶת גִּיהֶנֶם. ⁵
22. וְכָל אֲשֶׁר יִתְמַסֵּר אֶל אֲלֵלָה, וְהוּא עוֹשֶׂה טוֹב, מִחֲזִיק בְּקִשְׁרֵי הָאֱמִיץ הַבִּלְתִּי מִנֶּתֶק. סוּף כָּל דָּבָר לְשׁוֹב אֶל אֲלֵלָה.
23. וּמִי שֶׁכִּפֵּר, אֵל תִּצְטָעֵר עַל כְּפִירְתּוֹ. כִּי כֻלָּם יוֹחֲזָרוּ אֵלֵינוּ, וְאִזּוֹ נוֹדִיעַ לָהֶם אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ, כִּי אֲלֵלָה יוֹדֵעַ מַה שֶּׁבִּלְבָבוֹת.

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 23.

2. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2 : 233 ; וסורת אל-אחֲקָאף 46 : 15.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 24.

4. ר' סורת אז-זולֵלָה 99 : 7 - 8.

5. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2 : 170.

24. לְאַחַר שְׁנָתוֹ לָהֶם לְהִתְעַנֵּג לְזִמּוֹ קָצֵר (בְּעוֹלָם הַזֶּה) נָטִיל עֲלֵיהֶם עֲנֵשׁ קָשָׁה.¹
25. אִם תִּשְׁאַלְם, מִי בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ? יַגִּידוּ, אֱלֹהָהּ. אָמֹר, הַשִּׁבְחָה לְאֱלֹהָהּ, אֲדָרְבָּם אֵינִים יוֹדְעִים,
26. כִּי לְאֱלֹהָהּ כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ, אֱלֹהָהּ אֵינוֹ זָקוּק לִבְרִיּוֹתָיו, וְהוּא רַב-תַּפְאֶרֶת.
27. אֱלֹו הָיוּ כָּל עֲצֵי הָאָרֶץ לְעֵטִים, וְהָיָם לְדִיּוֹ, וְעוֹד שְׂבָעָה יָמִים מִסַּפָּקִים לוֹ דִּיּוֹ (לְכֹתֵב אֶת דְּבָרֵי אֱלֹהָהּ), לֹא יֵאָזְלוּ דְּבָרֵי אֱלֹהָהּ, כִּי אֱלֹהָהּ עֲזוּז וְחָכָם.²
28. אֵין בְּרִיאַתְכֶם וְאֵין תְּקוּמַתְכֶם (בְּיוֹם הַדִּין) אֶלָּא כְּנֶפֶשׁ אַחַת, כִּי אֱלֹהָהּ שׁוֹמֵעַ וְרוֹאֶה.³
29. הַאֵינְךָ רוֹאֶה כִּי־צַד אֱלֹהָהּ יַחְדִּיר אֶת הַלִּילָה לַתּוֹךְ הַיּוֹם וְיַחְדִּיר אֶת הַיּוֹם לַתּוֹךְ הַלִּילָה? וְהוּא הַכֹּפֶר לִפְקוּדוֹ אֶת הַשָּׁמֶשׁ וְאֶת הַיָּרֵחַ, כָּל אֶחָד מֵהֶם יִנוּעַ בְּמַסְלולוֹ עַד עֵת מוֹעֵד. כִּי אֱלֹהָהּ בָּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.⁴
30. זֹאת כִּי אֱלֹהָהּ הוּא הָאֱמֶת, וְאֱלֹהָהּ אֲשֶׁר קוֹרְאִים אֲלֵיהֶם מִבְּלַעַד־יָוֶן שֶׁקֶר הֵם, וְאֱלֹהָהּ הוּא הָעֶלְיוֹן וְהַכְּבִיר.

קטע 4

31. הָאֵם לֹא תִרְאֶה, כִּי הָאֲנִיּוֹת יְרוּצוּ בַּיָּם בְּחֶסֶד אֱלֹהָהּ, לִמְעַן יִרְאֶה לָכֶם מֵאוֹתוֹתָיו? בְּזֶה אוֹת לְכָל בָּעַל סִבְלָנוֹת וּמַכִּיר טוֹבָה.
32. וְאִם יִכְסּוּ אוֹתָם גְּלִים גְּבוּהִים (כְּהָרִים) וְקוֹדְרִים כְּעֲנָנִים, מִתְפַּלְלִים (הַנוֹסְעִים הַכּוֹפְרִים) אֶל אֱלֹהָהּ תְּמִימִים עֲמוּ בַּתְּפִלָּה. אֲדָרְבָּם אֲשֶׁר יֵצִילֻם אֶל הַיָּבֵשָׁה, וְכִבֵּר יֵשׁ בָּהֶם מִתְמַהֲמָהִים בְּאִמּוּנָתָם. אוּלָם אֵין מִי שֶׁכּוֹפֵר בְּאוֹתוֹתָיו חוּץ מִבּוֹגֵד כּוֹפֵר.⁵
33. בְּנֵי אָדָם! יִרְאוּ אֶת רְבוּנְכֶם, וְהִרְתְּעוּ מִיּוֹם (יּוֹם הַדִּין) בּוֹ לֹא יוֹעִיל אָב לִבְנוֹ, וּבֶן לֹא יוֹעִיל לְאָבִיו בְּמֵאוּמָה. אָכֵן הַבְּטַחַת אֱלֹהָהּ אֱמֶת. וְאֵל יִתְּעוּ אֶתְכֶם חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְאֵל יִתְּעָה אֶתְכֶם (הַשָּׁטָן) הַמִּתְעָה מִדֶּרֶךְ אֱלֹהָהּ.⁶
34. אָכֵן אֱלֹהָהּ רַק אֶצְלוֹ יִדְעֵת מוֹעֵד שְׁעַת הַדִּין, וְהוּא מוֹרִיד אֶת הַגֶּשֶׁם מִן הָעֲנָנִים, וְיוֹדֵעַ מַה שֶּׁבִּרְחָם (כָּל נִקְבָּה), וְלֹא תִדַּע נֶפֶשׁ אֶת אֲשֶׁר תִּרְכַּשׁ לָהּ מִחֵר, וְלֹא תִדַּע נֶפֶשׁ בְּאִיזוֹ אָרֶץ תָּמוּת. כִּי אֱלֹהָהּ יוֹדֵעַ וּבָקִיא.

1. ר' סורת יונוס 10 : 70.

2. ר' סורת אל-כהן 18 : 109.

3. ר' סורת יא. סין 17 : 82 ; סורת אל-קמר 54 : 55 ; וסורת אנ-נאזעאת 79 : 12 - 13.

4. ר' סורת אל-ח' 22 : 70 ; וסורת אט-טלאק 65 : 12.

5. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 67 ; סורת אל-ענכבות 29 : 65 ; וסורת פאטר 35 : 32.

6. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 120.

32

סִוֵּרַת אֶס-סַגְ'דָּה הַסַּגְ'דָּה

סורה זו נקראת «אֶס-סַגְ'דָּה, הַסַּגְ'דָּה» בגלל מה שנזכר בה מאופי המאמינים הסוגדים לאללה ומשבחים אותו כשהם שומעים אותות הקוראן נקראים לפניו. ר' פ' 15.

הורדה במכה אחרי סורת אל-מואמנון 23, ופסוקיה שלושים. קיבלה את שמה «הַסַּגְ'דָּה» מפסוק חמשה-עשר.

סורת אס-סג'דה 32

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחֹם

קטע 1

1. א. ל. מ.¹
2. אינו כל ספק שהורדת הספר הזה (הקוראן) היא מרבון העולמים.
3. אולם (הפגניים) אומרים, המציא אותו (הנביא) מלבו.² אדרבה, הוא (הקוראן) האמת מאת רבונו, כדי שתזהיר עם שלא בא אליהם כל מזהיר לפניך למען ידרכו.
4. אלה הוא אשר ברא את השמים ואת הארץ וכל אשר ביניהם בששח ימים. ואז עלה על כס המלכות. ואין לכם מבלעדיו כל מגן ולא ממליץ. האם לא תזהרו?³
5. הוא מנהיג את כל העניינים מן השמים לארץ, והכל יעלו אליו ביום אחד שערכו כאלף שנה מאשר תספרו,⁴
6. הוא היודע את הנסתר ואת הגלוי, והוא העוזז והרחום,
7. הוא אשר עשה בצורה יפה כל דבר אשר ברא, ובראשית ברא את האדם מטין,
8. ואז יצר את זרעו ממים מאוסים,
9. ולאחר שהשלימו ונפח בו מרוחו, ונתן לכם את חוש השמיעה, והראיה, והלב להבין, אף מעט הוא אשר תודו לו.⁵
10. ויאמרו (הכופרים), האם אחרי היותנו טמונים באדמה, נחזר לבריאה חדשה? והם כופרים בפגישה עם רבונם.⁶
11. אמר, יאספכם מלאך המות אשר הפקד עליכם. אחרי כן תחזרו אל רבונכם.⁷

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים.

2. ר' סורת ינוס 10: 37 - 38; סורת הוד 11: 13, ופי' 35; וסורת אל-אחקאף 46: 8.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 54; סורת ינוס 10: 3; סורת הוד 11: 7; סורת אר-רעד 13: 2; וסורת אל-פורקאן 25: 59.

4. ר' סורת אט-טלאק 65: 12.

5. ר' סורת אנ-נחל 16: 78; וסורת אל-מואמנון 23: 78.

6. ר' סורת אר-רעד 13: 5.

7. ר' סורת אבראהים 14: 27.

קטע 2

12. לו תִּרְאֶה אֶת הַכּוֹפְרִים (בְּיוֹם הַדִּין) כְּשֶׁהֵם מִרְכִּינִים רֹאשׁם בְּפָנֵי רַבּוֹנָם,¹
וְיִגִּדוּ, רַבּוֹנֵנוּ! רָאִינוּ וְשָׁמַעְנוּ.² הִחֲזַר אוֹתָנוּ (לַחַיִּים) נַעֲשֶׂה אֶת הַטּוֹב, כִּי
כָעַת אֲנַחְנוּ מְשַׁכְּנֵעִים.
13. אֱלוֹ רִצִּינוּ, הֵינּוּ מִדְּרִיכִים כָּל נֶפֶשׁ, וְאוֹלָם בְּצֶדֶק גִּזְרָתִי, לְמַלֵּא אֶת גִּיהֶנָם
מִן הַג' וְהָאָדָם (הַכּוֹפְרִים) יִחָדּוּ.³
14. (בְּיוֹם הַדִּין יֹאמַר לַכּוֹפְרִים), טַעְמוּ אִפּוּא (אֶת הָעֵנֶשׁ), בְּאֶשׁ שְׂכַחְתֶּם
פְּגִישַׁת יוֹמְכֶם זֶה. הִנֵּה אֲנַחְנוּ שְׂכַחְנוּ אֶתְכֶם,⁴ וְטַעְמוּ עֵנֶשׁ הַנֶּצֶחַ בָּמָה
שָׁעֲשִׂיתֶם.⁵
15. הַמַּאֲמִינִים בְּאוֹתוֹתֵינוּ הֵם רַק אֵלֶּה, אֲשֶׁר בְּהִזְכִּירָם בָּהֶם, יִסְגְּדוּ לְרַבּוֹנָם
בְּצִנִּיעוֹת, וְיִשְׁבְּחוּ אֶת רַבּוֹנָם, וְאֵינָם מִתְנַשְּׂאִים.
16. יָקוּמוּ מִשְׁנָתָם, יִקְרְאוּ אֶל רַבּוֹנָם בִּירְאָה וְתַקּוּהָ, וְתוֹרְמִים מִמֶּה
שֶׁהֶעֱנִקְנוּ לָהֶם.
17. וְכִי אֵין נֶפֶשׁ יוֹדַעַת אֶת הַגִּמּוּל הַטּוֹב הַמִּצְפָּה לָהֶם עַל מַעֲשֵׂיהֶם הַטּוֹבִים.
18. הָאֵם שְׁוֹה מַאֲמִין לַכּוֹפֵר? לֹא! אֵין הֵם שְׁוִים הָאֶחָד לַשֵּׁנִי.⁶
19. אֲשֶׁר לַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב לָהֶם גְּנוֹת הַמַּעֲוֹן לְמִשְׁכָּן (לְנֶצַח) עַל אֲשֶׁר
עָשׂוּ,
20. וְאוֹלָם אֵלֶּה אֲשֶׁר סָרְבוּ לְהֶאֱמִין מַעֲוֹנֵם הָאֵשׁ (הַגִּיהֶנָם). כָּכָל אֲשֶׁר יִנְסוּ
לְצַאת מִתּוֹכָהּ, יוֹחֲזֵרוּ אֶל תּוֹכָהּ,⁷ וְיֹאמַר לָהֶם, טַעְמוּ עֵנֶשׁ הָאֵשׁ אֲשֶׁר
כַּחֲשִׁתֶּם בּוֹ.
21. אוֹלָם לִפְנֵי הָעֵנֶשׁ הַגָּדוֹל (בְּיוֹם הַדִּין) נִטְעִימָם עֵנֶשׁ קָל יוֹתֵר (בַּעֲוֹלָם הַזֶּה),
וְאוֹלֵי יַחֲזִירוּ בַּתְּשׁוּבָה.
22. הֵינִי חוֹטָא גָדוֹל מִזֶּה אֲשֶׁר הִזְהַר בְּאוֹתוֹת רַבּוֹנוּ, וְהוּא סָטָה מֵהֶם? אֲנוּ
נִנָּקִם בַּכּוֹפְרִים.

1. בטוי זה «تَاكْسُوا رُؤُسَهُمْ» נמצא במובן אחר «تَكْسُوا عَلَى رُؤُسِهِمْ» ר' סורת אל-אנביא' 21 : 65.

2. ר' סורת מרים 19 : 38 ; וסורת אל-מולכ 67 : 10.

3. ר' סורת הוד 11 : 119.

4. ר' סורת אל-אעראף 7 : 51.

5. ר' סורת יונוס 10 : 52.

6. ר' סורת אל-ג'אתייה 45 : 21 ; סורת צאד 38 : 28 ; וסורת אל-חשר 59 : 20.

7. ר' סורת אל-חג' 22 : 22.

קטע 3

23. וְאָכֹן, נִתְּנוּ לְמוֹסָא אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה), לָכֵן אֵל תִּהְיֶה (מוֹחִמֵד) בְּסֶפֶק
בְּדָבָר פְּגִישְׁתּוֹ¹ כִּי עָשִׂינוּ אוֹתוֹ (הַסֵּפֶר) מִקּוֹר הַדְּרָכָה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל.
24. וְהִקְמֵנוּ בָּהֶם נְגִידִים, יְדָרִיכוּ בְּפִקְדֻתָּנוּ כְּאֲשֶׁר הֵם עֲמָדוֹ בְּסִבְלָנוֹת
וְהֶאֱמִינוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ.
25. אָכֹן רְבוּנָךְ הוּא יִשְׁפֹּט בִּיגִיָּהֶם (בֵּין הַכּוֹפְרִים וְהַמֵּאֱמִינִים מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאַחֲרֵים) בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים בְּאֲשֶׁר נִחְלְקוּ בּוֹ.
26. הָאֵם לֹא הִגִּיעַ הַזְּמַן שְׂיִבִּינוּ כְּמָה הַשְּׁמַדְנוּ לִפְנֵיהֶם מִן הַדּוֹרוֹת אֲשֶׁר הֵם
מִתְּהַלְכִּים בְּמִשְׁכָּנוֹתֵיהֶם? אָכֹן בְּזֶה אוֹתוֹת. הָאֵם לֹא יִשְׁמְעוּ אֲפּוּא?
27. הֲלֹא יֵרָאוּ כִּיצַד נוֹבִיל מִים אֶל אֲדָמָה יְבֹשָׁה, וְנוֹצִיא בָּהֶם (בְּמִים) זֶרַע
שְׂיֵאכְלוּ מִמֶּנּוּ הֵם וּמִקְנֵיהֶם? הָאֵם לֹא יִתְבוֹנְנוּ?²
28. הֵם אוֹמְרִים, מָתִי יָבוֹא הַמִּשְׁפָּט הַזֶּה (בְּהֶעֱנֹשְׁתָּם), אִם אַתָּם צוֹדֵקִים?
29. אָמַר, בְּיוֹם הַמִּשְׁפָּט לֹא תוֹעִיל לַכּוֹפְרִים אֲמוּנָתָם, וְלֹא תִנָּתֵן לָהֶם אֲרָכָה.
30. לָכֵן סוּר מֵהֶם וְחַכֵּה בְּסִבְלָנוֹת, גַּם הֵם מַחְכִּים.

1. לפגוש אותו בליל המעראג', כלומר, בזמן עליית הנביא מוחמד לשמים. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 1 ;
ור' «את-תפסיר אל-מויסר», ע' 417.

2. ר' סורת יא. סין. 17 : 33 - 35 ; וסורת עבס 80 : 24 - 31.

33

סִוֵּרַת אֶל-אַחְזָאב

הַקּוֹנְפְּדֵרְצָה שֶׁל עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים

סורה זו נקראת «אֶל-אַחְזָאב, הַקּוֹנְפְּדֵרְצָה שֶׁל עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים», משום שכמה שבטים ערביים בהנהגת קוריש של מכה התאגדו והתקיפו את מדינה לחסל את דת האסלאם. השבטים האלה בעזרת השבט היהודי, בנו קוריט'ה שמו מצור על מדינה למשך חודש. אבל הם נכשלו והסירו את המצור ונסוגו. בסוף, דת האסלאם והמוסלמים התגברו על כל השבטים ובמיוחד אנשי קוריש שנכנעו והתאסלמו. ר' פ' 9 וכו'.

הורדה במדינה אחרי סורת אאל עמראן 3, ופסוקיה שבעים ושלושה. קיבלה את שמה «הַקּוֹנְפְּדֵרְצָה...» מפסוק עשרים.

סורת אל-אחזאב 33

בְּשֵׁם אֱלֹהֵ הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. הוּי הִנְבִּיא! יֵרָא אֶת אֱלֹהֶ, וְאֵל תִּשְׁמַע לְכּוֹפְרִים וְלַצְבוּעִים. כִּי אֱלֹהֶ יוֹדֵעַ וְחָכֵם.
2. וְנִהַג לְפִי מַה שֶׁהִשְׁרָה אֱלִיד מִרְבוּנָד, כִּי אֱלֹהֶ בָקִיא בְּמַה שֶׁתַּעֲשׂוּ,
3. וְהִשְׁעוּ עַל אֱלֹהֶ. דִּי לָךְ בְּאֱלֹהֶ לְמִשְׁעוֹ.
4. לֹא עָשָׂה אֱלֹהֶ לְאִישׁ שְׂגִי לְבָבוֹת בְּחִזָּהוּ, וְלֹא עָשָׂה נְשׁוּתִיכֶם שְׁאֲתֶם עוֹמְדִים לְגֶרֶשׁ כְּאֻמָּהוֹת לָכֶם,¹ וְכֹן אֵין בְּנִים מֵאֻמָּצִים נְחֻשְׁבִּים כְּבָנִים טְבָעִים.² זֶה הוּא (רַק) דְּבָרִיכֶם בְּפִיכֶם, וְאֱלֹהֶ מְדַבֵּר הָאֻמָּת, וְהוּא מוֹרָה אֶת הַדָּרָךְ הַנִּכְוָנָה.
5. קִרְאוּ אוֹתֶם (הַבְּנִים הַמֵּאֻמָּצִים) עַל שֵׁם אֲבוֹתֵיהֶם, כִּי זֶה צוֹדֵק יוֹתֵר בְּעִינֵי אֱלֹהֶ. אוּלָם אִם אֵין אַתֶּם יוֹדְעִים מִי אֲבוֹתֵיהֶם, אַחֲיָכֶם בְּדַת הֶם, אוֹ יְדִידִיכֶם. וְאוּלָם לֹא יִחַשֵׁב לָכֶם לְחֻטָּא אִם תִּטְעוּ בְּזֹאת,³ וְאוּלָם (חֻטָּא הוּא) אִם הִתְכַּוְּנֶתֶם לָכֶךְ בְּלִבְכֶם, כִּי אֱלֹהֶ סוֹלֵחַ וְרַחוּם.
6. הִנְבִּיא אַחֲרָי יוֹתֵר לְמֵאֻמִּינִים מֵאַחֲרֵיכֶם לְעַצְמָם,⁴ וְנִשְׁוּתֵי אֻמָּהוֹת לָהֶם. וְקִרְוֵי דָם יִהְיוּ רֵאשׁוֹנִים לְרֶשֶׁת זֶה אֶת זֶה לְפִי סֵפֶר אֱלֹהֶ (הַלּוּחַ הַשְּׂמִימִי) לְפָנֵי הַמֵּאֻמִּינִים וְהַמִּהְגָּרִים (שֶׁל מִכָּה), אֵלֶּא אִם תִּבְחָרוּ לַעֲשׂוֹת טוֹבָה עִם בְּעָלֵי בְרִיתְכֶם וְיְדִידִיכֶם, כְּזֹאת נִכְתֵּב בַּלּוּחַ הַשְּׂמִימִי.⁵
7. (הוּי הִנְבִּיא זִכֹּר) שְׁאַנְחֲנוּ כְּכֹר כְּרִתְנוּ בְרִית עִם הַנְּבִיאִים, וְאַתָּךְ (מוֹחֲמִד), וְעִם נוֹחַ וְאַבְרָהָם וְיִצְחָק וְעִיסָא בֶן מֵרִים, כְּרִתְנוּ עִמָּם בְּרִית תִּקְיָפָה.

1. ולא עשה נשותיכם...: ביטול לנוהג פרי-אסלאמי, מכונה בערבית: «ظهار טיהאר» שעל פיו, בעל שרצה לגרש את אשתו היה מכריז: «את אסורה עלי כמו, טיהר, הגב של אמי». ר' גם סורת אל-מוג'אדלה 58: 2 - 4.

2. בנים מאומצים: הסיבה לחקיקה זו של ביטול האימוץ הוא, זיד אבן חארת'ה, הבן המאומץ של הנביא מוחמד. ר' גם פ' 36 - 40.

3. ר' סורת אל-בקהר 2: 286.

4. לעצמם: הנביא דורש טובתם ומדריך אותם בדרך הישר. והוא דואג לשלומם יותר מקרוביהם שארי בשרם. הנביא למוסלמים כאב אמיתי. ר' סורת אנ-נאס' 4: 80; וסורת אל-מאאידה 5: 81.

5. ר' סורת אל-אסרא' 17: 58.

8. לָמַעַן יִשְׁאַל (אֱלֹהָ) אֶת דּוֹבְרֵי הָאֱמֶת עַל הָאֱמֶת אֲשֶׁר אַתֶּם,¹ וַיְכִינוּ לְכּוֹפְרִים עֵנֶשׁ מִכְּאִיב.

קטע 2

9. הוּי הַמַּאֲמִינִים! זָכְרוּ אֶת הַחֶסֶד אֲשֶׁר עָשָׂה אֱלֹהָ אִתְּכֶם בְּבֹא אֲלֵיכֶם גְּדוּדִים,² וְנִשְׁלַח עֲלֵיהֶם רוּחַ וּגְדוּדִים אֲשֶׁר לֹא רָאִיתֶם אוֹתָם,³ וַיֵּרָאָה אֱלֹהָ אֶת מַעֲשֵׂיכֶם,

10. יַעַת הַסִּתְעָרוּ נִגְדְּכֶם, מַלְמַעְלָה וּמַלְמָטָה, כְּאֲשֶׁר הָעֵינִים כָּהוּ, וְהִגִּיעוּ הַלְבָבוֹת עַד הַגְּרוֹן (מִפְחַד), וַתַּחֲשְׁבוּ עַל אֱלֹהָ מַחֲשָׁבוֹת שְׁלִילִיּוֹת,

11. אִזּוּ הָעֲמָדוֹ הַמַּאֲמִינִים בְּנִסְיוֹן וְנִבְהָלוּ מְאוֹד,

12. וְהִצְבּוּעִים וְאֵלֶּה שְׁחוּלֵי בְּלִבּוֹתֵיהֶם אָמְרוּ, אֱלֹהָ וּשְׁלִיחוֹ לֹא הִבְטִיחוּ לָנוּ אֶלָּא הִבְטַחְתָּ שְׁוֹא.

13. וּקְבוּצָה מֵהֶם אָמְרוּ, הוּי אֲנָשֵׁי יִתְ' רַב!⁴ בְּשִׁבִּיל מָה אַתֶּם עוֹמְדִים כָּאן (עַל יַד הַחֲפִירָה) חִזְרוּ (אֶל בְּתִיכֶם בְּתוֹךְ הָעִיר). וְאַמְנֶם בִּקֵּשׁ חֶלֶק מֵהֶם רְשׁוֹת מִן הַנְּבִיא לְסָגָת, בְּאַמְתָּלָה, בְּתִינוּ חֲשׁוּפִים לְלֹא מָגוּ, וְאוּלָם הֵם אֵינָם חֲשׁוּפִים, רַק לְבֶרֶחַ הֵם מִבְּקָשִׁים.

14. אוּלָם גַּם אִם הָיוּ הָאוֹיְבִים נִכְנָסִים אֶל הָעִיר (מְדִינָה), מִכָּל עֲבָרֶיהָ וּפְנוֹתֶיהָ, וּמִצִּיעִים לָהֶם (לַצְבּוּעִים) לְהַתְמַרֵּד נִגְדָּךְ וּלְחֹזֵר מֵהָאִסְלָאם, הָיוּ נִעְנִים לְזֹאת, וְלֹא הָיוּ מִתְמַהֲמְהִים אֶלָּא לְזִמּוֹן קֶצֶר.

15. אַף כִּי כָּרְתוּ בְּרִית עִם אֱלֹהָ אֲשֶׁר לֹא יִסּוּגוּ אַחֹר, עַל הַבְּרִית עִם אֱלֹהָ יֵשׁ לְתֵת אֶת הַדִּין.

16. אָמַר, הַבְּרִיחָה מִן הַמָּוֶת אוֹ הַהֶרֶג בְּמִלְחָמָה לֹא תוֹעִיל לָכֶם, וְגַם אִזּוּ לֹא תִתְעַנְּגוּ כִּי אִם מַעֲט.⁵

17. אָמַר, מִי זֶה אֲשֶׁר יִהְיֶה לָכֶם מַחֲסֶה בְּפָנֵי אֱלֹהָ, כִּי יִרְצָה לְהָרַע לָכֶם אוֹ כִּי יִרְצָה לְרַחֲמְכֶם? וְלֹא יִמְצְאוּ לָהֶם בְּלַעֲדֵי אֱלֹהָ לֹא מִגֵּן וְלֹא מוֹשִׁיעַ.

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 143; סורת אל-מאאידה 5: 109; וסורת אנ-נחל 16: 89.

2. גדודים מקוריש ושבת עיטפאן ושבתים אחרים התקשרו עם שבטי אנ-נצייר וקוריט'יה היהודיים במדינה, והיו יחד שנים-עשר אלף איש ושמו מצור על מדינה. מלחמה זו נקראה בשם «מלחמת החפירה, אל-חינדק», והיתה בשנה החמישית להגירה. על פי עצת סלמאן הפרסי צווה הנביא מוחמד לחפור חפירות, כעין חפירות הגנה מסביב חלקים מסוימים של העיר. אולם מחנות עובדי האלילים נכשלו לכבוש את מדינה, ואחר מצור של כחודש נסוגו.

3. מלאכים שאללה שלח מן השמים לעזרת המוסלמים.

4. ית'רב, שמה של העיר מדינה לפני ההגירה של הנביא אליה.

5. ר' סורת אנ-נא' 4: 72.

18. אֱלֹהָ מִכִּיר אֶת אֱלֹהַ הַמַּעֲכָבִים אֶת אַחֵיהֶם מִצֵּאת לִקְרֹב, בְּהִזְמִינָם אוֹתָם אֲלֵיהֶם, מִשׁוּם שֶׁהֵם עֲצָמָם אֵינָם מְשַׁתְּתִפִּים בְּקִרְבוֹת אֶלָּא מַעַט. וּמִקְמָצִים בְּסִיּוּעַ לָכֶם. בַּעַת סִכְנָה תִרְאֶה אוֹתָם מִבִּיטִים אֵלֶיךָ בְּעֵינִים שֶׁל אָדָם גּוֹסֵס מִפֶּחַד הַמּוֹת. אוֹלָם כְּאֲשֶׁר חוֹלֶפֶת הַסִּכְנָה יִכּוּ אֶתְכֶם בְּלִשׁוֹן חֲדָה בְּצַר עֵינָם בְּכֶם בְּגִלְל הַטּוֹב. אֱלֹהָ לֹא הֶאֱמִינוּ. וְאֱלֹהָ יִכְשִׁיל אֶת מַעֲשֵׂיהֶם. אִין קַל מְזָה לְאֱלֹהָ.
20. הֵם חוֹשְׁבִים כִּי מַחְנוֹת עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים לֹא עֲזָבוּ, וְלוּ בָּאוּ מַחְנוֹת עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים (שְׁנִית), רוֹצִים הָיוּ לְהִיּוֹת הֶרְחַק בְּמִדְבָּר עִם הַבְּדוּיִם, וְשֵׁם לְשָׂאֵל מֶה קָרָה לָכֶם. אֲפֹלוּ הָיוּ נִשְׁאָרִים עִמָּכֶם, לֹא הָיוּ גִלְחָמִים אֶלָּא מַעַט.
21. (הוּא הַמֶּאֱמִינִים!) יֵשׁ לָכֶם בְּשָׁלִיחַ שֶׁל אֱלֹהָ דִגְמָא טוֹבָה לְאֲשֶׁר תֵּלֶה אֶת תִּקְוֹתֶיךָ בְּאֱלֹהָ וְהֶאֱמִין בַּיּוֹם הָאֲחֵרוֹן, וּמִזְכִּיר אֶת שֵׁם אֱלֹהָ הֶרְבֵּה.
- קִטְעַ 3**
22. וְכְאֲשֶׁר רָאוּ הַמֶּאֱמִינִים אֶת מַחְנוֹת עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים אָמְרוּ, זֶה הוּא אֲשֶׁר הִבְטִיחָנוּ אֱלֹהָ וּשְׁלִיחוֹ, אֱלֹהָ וּשְׁלִיחוֹ יִדְבְּרוּ אִמְתּוֹ. וְהִדְבֵּר הוֹסִיף לָהֶם אֱמוּנָה וּמִסִּירָה.
23. וְאָכוּ יֵשׁ בֵּין הַמֶּאֱמִינִים כְּאֵלֶּה אֲשֶׁר הִקִּימוּ אֶת הַתְּחִיבוּתָם כְּלָפִי אֱלֹהָ, כְּמָה מֶהֱם קִיְמוּ אֶת נִדְרָם וּנְפְלוּ חֲלָלִים בְּקִרְבִּי לְמַעַן אֱלֹהָ.¹ וְכְמָה מֶהֱם עוֹדִם מִמֵּתִינִים, וְלֹא שָׁנוּ מְאוּמָה מֵאֲשֶׁר הִתְחִיבוּ לְאֱלֹהָ.
24. לְמַעַן יִגְמַל אֱלֹהָ לְאִנְשֵׁי הָאִמְתּוֹת עַל הָאִמְתּוֹת אֲשֶׁר בְּפִיהֶם, וַיַּעֲנִישׁ אֶת הַצְּבוּעִים אִם יִרְצֶה, אוֹ יִקְבֹּל אֶת תְּשׁוּבָתָם, כִּי אֱלֹהָ סוֹלֵחַ וְרַחוּם.²
25. וְאֱלֹהָ הִדִּף אֶת הַכּוֹפְרִים עִם רִגְזָם עַל אֲשֶׁר לֹא הִשְׁיִגּוּ טוֹב לְעַצְמָם, וְאֱלֹהָ חִסֵּף לַמֶּאֱמִינִים אֶת הַלְחִימָה, כִּי אֱלֹהָ הוּא הַחֹזֵק וְהַעֲזוּז.
26. וְהוּא אֲשֶׁר הוֹרִיד מִמִּבְצָרֵיהֶם אֶת אֱלֹהָ מִבְּעָלֵי הַסֶּפֶר (וְהוֹדִי בְּגִי קוֹרִיט'ה) אֲשֶׁר עָזְרוּ לְכּוֹפְרִים וְהַכְּנִיס מוֹרָא בְּלִבּוֹתֵיהֶם, חֵלֶק מֶהֱם הִרְגָּתָם, וְחֵלֶק שְׁבִיתָם,
27. וְהוֹרִישׁ לָכֶם אֶת אֲדָמְתָם וְאֶת בְּתִיָּהֶם וְאֶת נִכְסֵיהֶם, וְגַם אֶרֶץ אֲשֶׁר לֹא דִרְכָּה בָּהּ רִגְלֵיכֶם, כִּי אֱלֹהָ הַכֹּל-יָכֹל.

1. הִיוּ חִיילִים בְּצֵבָא הַנְּבִיא וּנְפְלוּ חֲלָלִים בְּקִרְבִּי עִם הָאוֹיֵב.

2. ר' סוֹרַת אַאֵל עִמְרָאן 3: 179; וְסוֹרַת מוֹחַמַד 47: 31.

קטע 4

28. הוּי הַנְּבִיאַ! אָמַר לְנִשְׁוֹתֶיךָ, אִם רוֹצוֹת אַתֶּן בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה עַל הַנְּאוֹתָיו, בִּאֲנָה וְאַעֲנִיק לָךְ רְכוּשׁ וְאַשְׁלַחְךָ בְּשָׁלוּחֵי הוֹגְגִים, וְאוֹלָם אִם בּוֹחֲרוֹת אַתֶּן בְּאַלְלָה וּבְשָׁלִיחוֹ וּבְעוֹלָם הַבָּא, הִנֵּה הֵכִין אֲלֶיךָ לְמִיטִיבוֹת מָכֹן שָׁכָר כְּבִיר.¹
30. הוּי נְשׁוֹת הַנְּבִיאַ! אִם יוֹכַח שְׁאַחַת מִכֶּן עֲבָרָה עֲבָרָה, עֲנֹשָׁה יִכְפֹּל. וְנִקַּל זֶה לְאַלְלָה.

חלק 22

31. אָבֵל אִם יוֹכַח שֶׁהִיא מְסוּרָה לְאַלְלָה וּשְׁלִיחוֹ וְעוֹשָׂה אֶת שְׁכָרָה יִהְיֶה כְּפוֹל בְּעוֹלָם הַבָּא, וְהַכִּינוּנוּ לָהּ מַחִיָּה מְכַבֶּדֶת (בְּגוֹ עֵדוּ).
32. הוּי נְשׁוֹת הַנְּבִיאַ! אִין אַתֶּן כְּשָׂאָר הַנָּשִׁים, אִם אֶת אֲלֶיךָ אַתֶּן יִרְאוֹת, אַל תִּדְּבַרְנָה בְּקִלּוֹת דַּעַת, לְבַל יִתְעוֹרָר חֶשְׁקוֹ שֶׁל זֶה אֲשֶׁר חוֹלֵי בִלְבוֹ, וְדִבְרָנָה בְּצוּרָה נְאוֹתָה וּמְקַבֶּלֶת,
33. וְשִׁבְנָה בְּבִתֶּיךָ, וְאַל תִּתְּהַדְּרָנָה כְּהַתְּהַדְּרוֹת לְמִי הַבְּעֵרוֹת הַקְּדוּמָה. קִיַּמְנָה אֶת הַתְּפִלָּה וְשִׁלְמְנָה זָכָאֵת, וְצִיִּתְנָה לְאַלְלָה וּלְשָׁלִיחוֹ, כִּי אֲלֶיךָ רוֹצָה לְהַעֲבִיר מַעֲלִיכֶן אֶת הַטְּמָאָה, (אַתֶּן) בְּנֵי הַבֵּית (מְשַׁפַּחַת הַנְּבִיאַ) וּלְטַהֲרֶכֶן טַהוֹר,
34. וְזָכְרָנָה אֶת אוֹתוֹת אֲלֶיךָ (הַקּוֹרְאָן) וְהַחֲכֵמָה (הַמְסַרֶת שֶׁל הַנְּבִיאַ) בְּהַקְרָאָם בְּבִתֶּיךָ, כִּי אֲלֶיךָ מְמַחָה וּבִקְיָא.

קטע 5

35. הִנֵּה הַמְּסַלְמִים וְהַמְּסַלְמִיּוֹת, וְהַמַּאֲמִינִים וְהַמַּאֲמִינּוֹת,² וְהָאֲדוֹקִים וְהָאֲדוֹקוֹת,³ וְהַדּוֹבְרִים אֶמֶת וְהַדּוֹבְרוֹת אֶמֶת, וּבַעֲלֵי הַסְּכָלוֹת וּבַעֲלוֹת הַסְּכָלוֹת, וְהָעֲנוּיִם וְהָעֲנוּוֹת, וְהַנּוֹתְנִים צֶדֶקָה וְהַנּוֹתְנוֹת צֶדֶקָה, וְהַצְּמִים וְהַצְּמוֹת, הַשּׁוֹמְרִים עַל טְהוֹרַת עֲרוֹתָם וְהַשּׁוֹמְרוֹת עַל טְהוֹרַת עֲרוֹתָן,⁴ וְהַמְּרַבִּים לְהַזְכִּיר אֶת אֲלֶיךָ וְהַמְּרַבּוֹת לְהַזְכִּיר אֶת אֲלֶיךָ,⁵ לְכֻלָּם הֵכִין אֲלֶיךָ סְלִיחָה וְשָׁכָר רַב וְעֶצוֹם.

1. הן בחרו באללה והשליחו והעולם הבא, ונשארו אצל הנביא עד סוף ימיו. כתוצאה ממעשיהן הנכבד הזה, אללה העניק להן תואר הכבוד הנעלה ביותר «אמהות המאמינים». ר' פ' 6 לעל.

2. ר' סורת אל-חוגוראת 49: 14 - 15.

3. ר' סורת אל-בקרה 2: 238; סורת אאל עמראן 3: 43; סורת אר-רום 30: 26; וסורת אז-זומר 39: 9.

4. ר' סורת אל-מואמנון 23: 5 - 7.

5. ר' סורת אל-אחזאב 33: 41 - 42.

36. כְּאִשֶּׁר אֱלֹהָ וּשְׁלִיחוֹ פּוֹסְקִים בְּכָל עֲנָן שֶׁהוּא, אֵין לָאָף מֵאֲמִין אוֹ מֵאֲמִינָה הַבִּרְרָה לַהֲחִלִּית בְּעֲנִינָם. כָּל מִי שֶׁמִּתְנַגֵּד לְפֶסֶק דִּינוֹ שֶׁל אֱלֹהָ וּשְׁלִיחוֹ הָרִיחוּ תוֹעָה תַּעֲזִיחַ בְּרוּרָה.¹
37. וּכְשֶׁאֲמַרְתָּ (לְזִיד)² אֲשֶׁר אֱלֹהָ נָטָה לוֹ חֶסֶד (הָאֶסְלָאם), וְאֲשֶׁר אָף אֶתָּה נָטִיתָ לוֹ חֶסֶד (שְׁחִרור מַעֲבָדוֹת), «הַחֲזִק בְּאֶשְׁתְּךָ וִירָא אֶת אֱלֹהָ».³ וְאֶתָּה (הַנְּבִיא) מִסְתִּיר בְּלִבְךָ אֶת אֲשֶׁר הָיָה אֱלֹהָ מְגִלָּה,⁴ וְחוֹשֵׁשׁ מִפְּנֵי הַבְּרִיּוֹת, אֲבָל אֱלֹהָ הוּא אֲשֶׁר רָאוּי הָיָה יוֹתֵר כִּי תַחֲשֹׁשׁ מִפְּנָיו. כְּאִשֶּׁר זִיד גִּרֵּשׁ אוֹתָהּ, הִשְׁאֲנוּ אוֹתָהּ לָךְ, לְמַעַן יִהְיֶה בְּרוּר שֶׁלֹּא יַחֲשֹׁב לַחֲטָא לְמֵאֲמִינִים אִם הֵם נוֹשְׂאִים אֶת הַגְּרוּשׁוֹת שֶׁל בְּנֵיהֶם הַמֵּאֲמָצִים. וְכָךְ נִתְקַיֵּם מִה שֶׁגִּזַּר אֱלֹהָ.
38. לֹא יַחֲשֹׁב לַחֲטָא לְנְבִיא אִם הוּא מְקִים אֶת צִוֵּי אֱלֹהָ, זֶה מִנְהַג אֱלֹהָ בְּתוֹךְ אֵלֹהָ אֲשֶׁר חָלְפוּ לְפָנָיו. אֵין לְשִׁנוֹת אֶת הַמִּשְׁפָּט שֶׁל אֱלֹהָ.
39. אֵלֹהָ אֲשֶׁר יוֹדִיעוֹ אֶת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁלַח אֱלֹהָ (בִּידָם), וַיִּירָאוּ אוֹתוֹ וְלֹא יִירָאוּ אֶחָד בַּלְעָדִי אֱלֹהָ. אֵין עוֹשֶׂה חֲשָׁבוֹן כְּאֱלֹהָ.
40. לֹא הָיָה מוֹחֲמֵד אָבִי אִישׁ מֵאֲנָשִׁיכֶם, וְאוֹלָם שְׁלִיחַ אֱלֹהָ הוּא וְחוֹתָם (אַחֲרוֹן) הַנְּבִיאִים. אֱלֹהָ יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.

קטע 6

41. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! זָכְרוּ אֶת אֱלֹהָ זָכָר רַב,
42. וְשִׁבְחוּהוּ בְּקוֹר וְעָרַב,⁵
43. הוּא אֲשֶׁר יְבַרֵךְ אֶתְכֶם, וּמְלַאֲכִיו מִתְּפִלָּלִים לְמַעַנְכֶם, לְמַעַן שְׁיוֹצִיא אֶתְכֶם מִחֲשֹׁךְ הַתַּעֲזִיחַ לְאוֹר הָאֶסְלָאם, וְרוּחוֹם הוּא לְמֵאֲמִינִים.⁶
44. בְּרַכְתֶּם בְּיוֹם אֲשֶׁר יִפְגְּשׁוּהוּ, «שְׁלוֹם»,⁷ וְהוּא הִכִּין לָהֶם גְּמוּל כְּכֹד.
45. הוּי הַנְּבִיא! הִנֵּה אֲנִיחֵנוּ שְׁלַחְנוּ אוֹתְךָ לַעֲד וּלְמַבְשֵׁר טוֹב וּלְמַזְהִיר,
46. וּלְקָרָא אֶל אֱלֹהָ בְּרִצּוֹנוֹ, וּלְאוֹר מְאִיר,
47. וּבִשְׁר לְמֵאֲמִינִים, כִּי לָהֶם חֶסֶד רַב מֵאֵת אֱלֹהָ,

1. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 65 ; וסורת אנ-נור 24 : 63.

2. זיד בן חארתי' : הֵבן הַמֵּאֲמִינִים שֶׁל הַנְּבִיא.

3. אִשְׁתּוֹ שֶׁל זִיד הִיתָה זִינָה בְּנֵת גִּיחֵשׁ. הִיא הִיתָה בֵּת דּוּדָה שֶׁל הַנְּבִיא מִצַּד אָבִיו.

4. מִה שֶׁאֱלֹהָ צָנַח עָלֶיךָ לְהַנְשֵׂא לְזִינָה.

5. ר' סורת אר-רום 30 : 17 - 18.

6. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2 : 151 - 152.

7. ר' סורת יונוס 10 : 10 ; וסורת יא. סין 36 : 58.

48. וְאֵל תִּשְׁמַע בְּקוֹל הַכּוֹפְרִים וְהַצְבוּעִים, וְהַתַּעֲלִם מִפְּגִיעַתְם, וְהִשְׁעֹן עַל אֱלֹהָהּ. דִּי לָךְ בְּאֵלְהָהּ לַמִּשְׁעוֹן.
49. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אִם נוֹשָׁאִים אַתֶּם נָשִׁים מֵאֲמִינוֹת, וְאַחַר מִתְגַּרְשִׁים מֵהֶן לִפְנֵי הַתְּאֻחָדוֹת, אֵל לָכֶם לְהִטִּיל עֲלֵיהֶן תְּקוּפַת הַמִּתְנַה אֲשֶׁר אֶת יָמֶיהָ תִּדְרָשׁוּ לְמָנוֹת,¹ וְלָכֵן תִּנּוּ לָהֶן מִתְנָה² וְשִׁלְחוּ אוֹתָן בְּהִגִּינוֹת.
50. הוּי הַנְּבִיא! הִנֵּה הַתִּרְנוּ לָךְ אֶת נְשׁוֹתֶיךָ אֲשֶׁר נָתַתְּ לָהֶן מִהֶרָ, וְהִשְׁפַּחְוֹת, שְׁאֵלְהָהּ נָתַן לָךְ מִשְׁלַל הַמַּלְחָמוֹת, וְכֵן אֶת בְּנוֹת דִּידִיד וְדוֹדוֹתֶיךָ מִצַּד הָאֵב וְהָאֵם שֶׁהִגְרוּ אֶתְךָ (מִמִּכָּה לְמַדִּינָה), וְאִשָּׁה מֵאֲמִינָה הַתְּמַסְרָה לְנְבִיא בְּרָצוֹן. אִם יִרְצָה הַנְּבִיא לְשִׂאתָהּ. זְכוּת זוֹ לָךְ לְבַדְךָ לֹא לַמֵּאֲמִינִים שְׁאֵת זְכוּתֵיהֶם בְּנִחַס לְנְשׁוֹתֵיהֶם וּלְשִׁפְחוֹתֵיהֶם כְּכֹר קִבְעָנוּ לָהֶם,³ כְּדִי שֶׁלֹּא יָבֹא מִיִּשְׁהוּ אֵלֶיךָ בְּטַעֲנוֹת. כִּי אֱלֹהָהּ הוּא סוֹלַח וְרַחוּם.
51. תִּדְחָה מֵעֲלֶיךָ מִי שֶׁתִּרְצָה מֵהֶן (מִהַנְּשִׁים), וְתִקְרַב אֵלֶיךָ מִי שֶׁתִּרְצָה מֵהֶן, וְכֵן לֹא יִחָשֵׁב לָךְ לְחֻטָּא אִם תִּבְקֹשׁ אֶת קִרְבָּתָהּ שֶׁל אַחַת שְׂדִיחִית מִקֹּדֶם. כָּל זֶה יִכְנִיס שְׁלוֹם וְשִׁלְוָה בֵּינֵיהֶן וְלֹא יִגְרַם לָהֶן צַעַר, וְכָל תִּשְׁבָּעָהּ רָצוֹן בְּאֲשֶׁר תַּחֲלֹק לָהֶן. אֱלֹהָהּ יוֹדֵעַ מַה שֶׁבְּלִבּוֹתֵיכֶם כִּי הוּא יוֹדֵעַ וּמִתּוֹן.
52. אֵין נָשִׁים אַחֲרוֹת מִתְּרוֹת לָךְ אַחֲרֵי זֶה, וְלֹא תוּכַל לְהַחֲלִיף בָּהֶן אִשָּׁה מִנְּשׁוֹתֶיךָ אֲפֹלוּ אִם יִפְּנוּ מִצָּא חֵן בְּעֵינֶיךָ, פָּרַט לְשִׁפְחוֹת אֲשֶׁר בְּבַעֲלוֹתֶיךָ. כִּי אֱלֹהָהּ מְשַׁגֵּחַ עַל כָּל דָּבָר.
53. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אֲסוּר לָכֶם לְהַכְנִס אֶל בְּתִי הַנְּבִיא, אֲלֵא אִם הִזְמַנְתֶּם לְסַעֲדָהּ, וְאֵל תִּבּוֹאוּ לִפְנֵי הַמוֹעֵד לְמַעַן לֹא תִחַכּוּ. רַק כְּשֶׁתִּקְרְאוּ תִכְנְסוּ, וְאַחַר שֶׁתִּסְעָדוּ תִתְפָּאֲרוּ מִבְּלִי לְהַתְמַהֵמָה לְשֵׁם שִׂיחָה. אָכֵן זֶה יִצִּיק לְנְבִיא, אֲדָּה הוּא מִתְבַּיֵּשׁ מִפְּנֵיכֶם (לֵאמֹר לָכֶם אֶת זֶה). אֲדָּה אֱלֹהָהּ אֵינוֹ מִתְבַּיֵּשׁ (לֵאמֹר אֶת) הָאֻמָּת. וּבִשְׂאֵלְכֶם (מִנְּשׁוֹת הַנְּבִיא) חִפְּץ כָּלְשָׁהּ, עָשׂוּ זֹאת מֵאַחֲרֵי מָסָךְ, זֶה יוֹתֵר טְהוֹר לְלִבּוֹתֵיכֶם וּלְלִבּוֹתֵיהֶן. אֲסוּר לָכֶם לְהַצִּיק לְשִׁלִּיחַ אֱלֹהָהּ, וְאֵל לָכֶם לְשִׂאת אֶת נְשׁוֹתָיו אַחֲרָיו, כִּי זֶה חֻטָּא גָדוֹל אֲצֵל אֱלֹהָהּ.

1. לפי סורת אל-בקרה 2: 228 אסור לגרושות להנשא לאיש לפני המתנתן שלוש וסתות, כדי שיתברר שאינן הרות לבעליהן הקודמים. כאן אללה מרשה לאישה גרושה שנתגרשה לפני שמומשו הנישואין להנשא מיד בלי לחכות.

2. הסכום והערך של המתנה אינם מוגדרים. כל אחד יתן לפי יכולתו.

3. ר' סורת אנ-נאסא' 4: 3, ופי' 24 - 25.

קטע 7

54. אִם תִּגְלוּ דְבַר מָה אוֹ תִסְתִּירוּהוּ, הִנֵּה אֵלֶּה יוֹדֵעַ כָּל דְּבַר.
55. לֹא יִחָשֵׁב לָהֶן (נָשׁוֹת הַנְּבִיא) לַחֲטָא (לְהִרְאוֹת אֶת פְּנֵיהֶן לִפְנֵי) אֲבוֹתֵיהֶן וּבְנֵיהֶן, וְאַחֵיהֶן וּבְנֵי אַחֵיהֶן, אוֹ נָשִׁים (מֵאֲמִינוֹת) וְלִשְׁפָחוֹת אֲשֶׁר בְּבַעֲלוֹתָן. וִירְאֵנָה אֶת אֵלֶּה, כִּי אֵלֶּה עַד בְּכָל.
56. אֵלֶּה וּמִלֵּאֲכֵיו מְבָרְכִים אֶת הַנְּבִיא. הוּא הַמֵּאֲמִינִים! הַתִּפְלְלוּ בְּעַדוֹ וּבְרָכוּ אוֹתוֹ בְּשָׁלוֹם.¹
57. אַכֵּן אֵלֶּה הַפּוֹגְעִים בְּאֵלֶּה וּשְׁלִיחוֹ, אֵלֶּה יִקְלַל אוֹתָם בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא. וּבְעוֹלָם הַבָּא צְפוּי לָהֶם עֲנֹשׁ מִשְׁפִּיל.
58. וְאֵלֶּה הַפּוֹגְעִים בַּמֵּאֲמִינִים וּבַמֵּאֲמִינוֹת בְּלִי כָּל הַצִּדְקָה, יִשְׂאוּ (עוֹוֹן) מוֹצִיא שֵׁם רַע וְאַשְׁמָה גְלוּיָה.²

קטע 8

59. הוּא הַנְּבִיא! אָמַר לְנִשְׁוֹתֶיךָ וּלְבָנוֹתֶיךָ וּלְנָשׁוֹת הַמֵּאֲמִינִים, כִּי עָלֶיהֶן לַעֲטוֹף עֲצָמָן בְּגִלְמֹתֵיהֶן (בְּצִאתָן מִבְּתֵיהֶן). בְּזֶה תִכְרְנָה (כְּנָשִׁים צְנוּעוֹת הֵן) יוֹתֵר וְלֹא תִפְגַּעְנָה. אֵלֶּה סוֹלַח וְרוּחוֹס.
60. אַכֵּן אִם לֹא יִחְדְּלוּ הַצְּבוּעִים וְאֵלֶּה אֲשֶׁר חוֹלִי בְּלִבָּם וּמִפְּצֵי הַשְּׁמוּעוֹת (הַכּוֹזְבוֹת) בְּמַדְיָנָה מִמַּעֲשֵׂיהֶם נְעוּדָד אוֹתָךְ לִפְגַּע בָּהֶם. וְאִזּוֹ לֹא יִשְׁאַרוּ בְּשִׁכְנוֹתָךְ אֵלָּא זָמַן מוּעָט,
61. מִקְלָלִים יִהְיוּ, וּבְכָל מְקוֹם שִׁימְצָאוּ, יִתְפַּסּוּ וַיִּהָרְגוּ,
62. זֶה נִהְגָּה אֵלֶּה בְּתוֹךְ אֵלֶּה שֶׁקִּדְּמוּ לָכֶם, וְלִנְהַג שֶׁל אֵלֶּה אֵין שְׁנוּי.
63. יִשְׁאַלּוּךְ בְּנֵי הָאָדָם עַל מוֹעֵד שְׁעַת הַדִּין, אָמַר, רַק אֵלֶּה יוֹדֵעַ אוֹתוֹ.³ מִי יוֹדֵעַ, אוֹלֵי קְרוֹב הוּא.
64. אֵלֶּה קָלַל אֶת הַכּוֹפְרִים וְהַכִּין לָהֶם לְהִבָּה,
65. שְׁבָה יִשְׁאַרוּ לְנֶצַח וְלֹא יִמָּצְאוּ לֹא מִגֵּן וְלֹא עוֹזֵר.
66. בְּיוֹם אֲשֶׁר יִזְכְּכוּ פְּנֵיהֶם בְּאֵשׁ (הַגִּיהֵנוֹם), יֹאמְרוּ, הֲלוֹאִי וְצִיִּתְנוּ לְאֵלֶּה וְצִיִּתְנוּ לְשָׁלִיחַ (מוֹחֲמַד).

1. על יסוד הפסוק הזה, על כל מוסלם בהזכירו את שם הנביא מוחמד להוסיף, «יתפלל עליו אלהה וישם לו שלום», או «תפילת אלהה ושלומו עליו».

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 112.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 187.

67. ויאמרו, רבונו! אנחנו הלכנו שולל אחרי אדונינו ומנהיגינו והם התעו אותנו מדרך הישר,

68. רבונו! אנא הכפל את ענשם וקלל אותם קלה נמרצת.

קטע 9

69. הוי המאמינים! אל תהיו כאלה אשר הציקו למוסא, וינקהו אלה מאשר דברו. הוא היה נכבד אצל אלה.

70. הוי המאמינים! יראו את אלה ודברו דברים אמתיים,

71. ואז יצליח לכם אלה מעשיכם, ויסלח לכם על חטאיכם. כי מי שמצית לאלה ולשליחו יזכה זכיה עצומה.

72. הצענו את האמונה¹ לשמים, לארץ, ולקרים, אך הם סרבו לקבלה ולשאת בחובותיה, ונשמרו ממנה. ורק האדם קבלה על עצמו, אכן הוא הביא עול לעצמו מתוך בערות,

73. על כן יעניש אלה את הצבועים והצבועות ואת הפגניים והפגניות, ומקבל תשובת המאמינים והמאמינות, כי אלה סולח ורחום.

1. האמונה, היכולת להבחין בין הטוב ובין הרע. ולעמוד באחריות לפני אלה.

سورة السجدة

34

סִוְרַת סַבְא'

שָׁבָא

סורה זו נקראת «סַבְא', שָׁבָא» משום שהסיפור של אנשי
סַבְא' נזכר בה. ר' פ' 15 וכו'. ביחס לסיפור של סולימאן
ומלכת סַבְא', ר' סורת אנ-נמל 27 : 20 - 44.
הורדה במכה אחרי סורת לוקמאן 31, ופסוקיה חמישים
וארבעה. קיבלה את שמה «שָׁבָא» מפסוק חמשה-עשר.

סורת סבא' 34

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. הַשָּׁבַח לְאֱלֹהֵה אֲשֶׁר לוֹ כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ, ¹ וְלוֹ הַשָּׁבַח בְּעוֹלָם הַבָּא, וְהוּא הַחֶכֶם וְהַבָּקִיא,
2. הוּא יוֹדֵעַ מַה שְּׁחוּדָר אֶל תּוֹךְ הָאֲדָמָה וּמַה שְּׁיוֹצֵא מִתּוֹכָהּ, ² וְאֵת אֲשֶׁר יֵרֵד מִן הַשָּׁמַיִם וְאֵת אֲשֶׁר יַעֲלֶה אֲלֵיהֶם, ³ וְהוּא הָרַחוּם וְהַסּוֹלֵחַ.
3. הַכּוֹפְרִים אָמְרוּ, לֹא תִבּוֹאֲנוּ שְׁעַת הַדִּין. אָמַר, אַכֵּן חַי רַבּוֹנִי! כִּי בּוֹא תִבּוֹאֲאָם. ⁴ הוּא יוֹדֵעַ בְּנִעְלָם, דָּבָר לֹא נֹסֵתֵר מִמֶּנּוּ, אֶפְלוּ כְּמִשְׁקַל גֶּרֶעִין מִמָּה שֶׁבַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ, אוֹ קָטָן אוֹ גָּדוֹל מִמֶּנּוּ, כִּי הַכֹּל רָשׁוּם בְּפִרוּשׁ בְּפִנְקָס רָשׁוּם (הַלּוּחַ הַשְּׁמִימִי),
4. לְמַעַן יִגְמַל לְמֵאֲמִינִים עוֹשֵׁי הַטּוֹב. אֵלֶּה לָהֶם סְלִיחָה וּפְרִנָּסָה בְּשִׁפְעָה.
5. אֵד לְאֵלֶּה אֲשֶׁר הִסִּיתוּ, וְעָרְכוּ הַתִּנְגְּדוֹת לְאוֹתוֹתֵינוּ, מַחֲכָה הַעֲנֵשׁ הַמְּכַאֵיב בְּיוֹתֵר. ⁵
6. וְאֵד אֵלֶּה אֲשֶׁר נִתְּנָה לָהֶם הַדַּעַת יוֹדְעִים כִּי הַדָּבָר (הַקּוֹרְאָן) אֲשֶׁר הוֹרֵד אֵלָיְךָ מִן הַשָּׁמַיִם מִרְבּוֹנֶךָ הוּא הָאֱמֶת, וּמִדְרִיךְ אֶל דְּרָכָו שֶׁל הַעֲזוֹז וְהַמְּשִׁבָּח. ⁶
7. אָמְרוּ הַכּוֹפְרִים (בְּלַעַג), בּוֹאוּ וְנִרְאֶה לָכֶם אָדָם (הַכּוֹנֵה לְנִבִּיא מוֹחֲמַד) אֲשֶׁר נִגִּיד, כִּי לְאַחַר שְׁתַּתְּפּוּרְרוּ לְעֶפֶר, תִּקּוּמוּ לַתַּחִּיָּה מִחֻדָּשׁ. ⁷
8. הַבּוֹדָה הוּא כְּזָבִים בְּשֵׁם אֱלֹהֵה אוֹ מְטָרָף הוּא? אַדְרָבָה, אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יֵאֲמִינוּ בְּאַחֲרִית גְּבוּאוֹ עַל עֲנָשָׁם (בְּעוֹלָם הַבָּא), וְהֵם נִמְצָאִים בְּתַעֲיָה רְחוּקָה (בְּעוֹלָם הַזֶּה).

1. ר' סורת אל-ליל 92 : 13.

2. חודר באדמה : הגשם, או המתים.

3. יעלה אל השמים : מעשה בני האדם והמלאכים.

4. ר' סורת יונס 10 : 35 ; וסורת את-תע'אבון 64 : 7.

5. ר' סורת אל-חשר 59 : 20 ; וסורת צאד 38 : 28.

6. ר' סורת אל-אעראף 7 : 43 ; וסורת אר-רום 30 : 56.

7. ר' סורת אר-רעד 13 : 5 ; וסורת אס-סגידה 32 : 10.

9. האם אינם מסתכלים ורואים את השמים ואת הארץ מלפניהם ומאחוריהם? הלא אם נרצה, נבקע תחתיהם את האדמה, או נפיל עליהם קטעים מן השמים. בזאת יש אות לכל עבד של אלה אשר חזר בתשובה.

קטע 2

10. וכבר נתנו לדאוויד חסד מאתנו, הוי הרים, שבחו עמו (את אלה), וגם העופות,² ונרנך לו את הברזל,
11. עשה לבושי שריון, והתקן היטב את חבורי טבעותיהם,³ ועשו (אתה) ומשפחתך את הטוב, כי רואה אני את מעשיכם.
12. ולסוללמאן העמדנו את הרוח שהיתה ממחרת עם פקדוֹתיו מהלך חדש ימים בבקר ומהלך חדש ימים בערב, והזרמנו לו מעין של נחשת מתכת, ואת השדים העמדנו לפקדוֹתו לשרת אותו לפי צוי רבונו, ואלה מהם שהיו משתמטים או מסורבים, היו טועמים את ענש הלהבה.
13. ועשו לו כל אשר חפץ מטירות וצלמים, וקערות כבירות, וקדרות קבועות על מכונן. עשו משפחת דאוויד הטוב כתודה לאלה. אך מעט מעבדי הם המודים.
14. וכאשר גזרנו עליו למות, לא העיד דבר על מותו זולת הטרמית אשר אכלה את משענתו. וכאשר נפל ארצה, התברר לג' אשר לו ידעו הנסתר, לא היו ממשיכים לשאת הענש המשפיל.
15. וכבר היה לשבא⁴ במשכנם אות: שתי גנות מימין ומשמאל. אכלו מפירות רבונם, והודו לו, ארץ טובה ורבון סולח.
16. אך הם סטו מדרך הישר ואז שלחנו עליהם נחשול מים אדיר (שהחריב את הסכר).⁵ ובמקום שתי הגנות נתנו להם שתי גנות נותנות פרי מר למאכל, ועצי אשל, ומקצת מעצי הלוט.
17. כך הענשנו אותם כי כפרו. כי אנחנו מענישים רק את הכופרים.

1. ר' סורת אד' ד' אריאת 51 : 47 – 48.

2. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 79.

3. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 80.

4. שבא, שם של ממלכה קדמונית בדרום מערב של חצי האי ערב. תימן של היום.

5. סכר מארב בתימן.

18. וְקִבְעֵנוּ בֵּינָם לְבִין הָעָרִים אֲשֶׁר בִּרְכָנוּ,¹ עָרִים אַחֲרוֹת הַנִּרְאוֹת לָעֵין, בְּתַחֲנוֹת בֵּינֵים, לְהִקָּל עַל הַשִּׁירוֹת אֶת הַנְּסִיעָה בֵּינֵיהֶן: עֲבְרוּ בֵּינֵיהֶן לִילּוֹת וְיָמִים בְּטוּחִים.
19. וְאוֹלָם הֵם אָמְרוּ, רְבוּנָנוּ! הַגְדֵּל הַמֶּרְחָק בֵּין תַּחֲנוֹת מִסְעֵינוּ. כִּד חֲטָאוּ לְנַפְשָׁם, וְנָשִׁימָם לְשִׁיחָה, וְהַפְצָנוּ אוֹתָם לְכָל רוּחַ וְקָרוֹעַ קָרָעֵנוּ אוֹתָם. בְּזֹאת יֵשׁ אוֹתוֹת וְלִקַּח לְכָל בַּעַל סִבְלָנוֹת מִכִּיר תּוֹדָה.
20. אָכֵן מִצָּא אֲבָלִים אֶת מַחֲשַׁבְתּוֹ עֲלֵיהֶם אֲמַת, וְהִלְכוּ אַחֲרָיו, פָּרַט לַחֲבוּרָת מַאֲמֵינִים.
21. וְלֹא הִזָּה לוֹ עֲלֵיהֶם כָּל שְׁלֹטוֹן, כִּי לִמְעַן גִּדַּע בֵּין הַמַּאֲמִין בְּאַחֲרִית לְאֲשֶׁר הוּא מְטִיל בָּהֶם סֶפֶק. רְבוּנָה מְשַׁגִּיחַ עַל כָּל דָּבָר.
- קטע 3**
22. אָמַר, קְרָאוּ אֶל אֵלֶּה אֲשֶׁר טַעַנְתֶּם לְקִיּוּמָם זִוְלַת אֵלֶּלָה, אֲשֶׁר אֵינָם שׁוֹלְטִים אֲפֹלוּ עַל דְּבַר שְׁמִשְׁקָלוֹ כְּגִרְעִין, לֹא בְשָׁמַיִם וְלֹא בָאָרֶץ, וְאֵין לָהֶם כָּל חֶלֶק בָּהֶם,² וְאֵין לְאֵלֶּלָה מֵהֶם כָּל עֹזֶר.
23. (בַּיּוֹם הַדִּין) לֹא תוֹעִיל כָּל הַמְלָצָה בְּלִי רְשׁוֹת אֵלֶּלָה.³ וְעַם חִלּוֹף הַפַּחַד מִלִּבָּם, יֹאמְרוּ, מָה אָמַר רְבוּנָם? יַעֲנוּ, הָאֲמַת, וְהוּא הַעֲלִיּוֹ וְהַכְּבִיר.
24. אָמַר, מִי יִפְרֹנְסֶכֶם מִן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ? אָמַר, אֵלֶּלָה. לָכֵן בְּרוּר שְׁאֲנַחֲנוּ מַדְרָכִים בְּדֶרֶךְ הַנִּכּוֹנָה, וְאַתֶּם נִמְצָאִים בְּתַעֲיָה בְּרוּרָה.
25. אָמַר, אַתֶּם לֹא תִשְׁאָלוּ עַל חֲטָאֵינוּ, וְאַנְחָנוּ לֹא נִשְׁאָל עַל מַעֲשֵׂיכֶם.
26. אָמַר, רְבוּנָנוּ יִאֲסֹף אוֹתָנוּ וְיִשְׁפֹּט בֵּינֵינוּ בְּצֶדֶק, וְהוּא הַשּׁוֹפֵט וְהַיּוֹדֵעַ.
27. אָמַר, הִרְאוּ לִי אֶת אֵלֶּה שְׁצַרְפָּתָם אֵלָיו כְּשִׁתְּפִים. לְעוֹלָם לֹא תוּכְלוּ לַעֲשׂוֹת זֹאת, כִּי אֵלֶּלָה הוּא הָעֹזֵז וְהַחֲכָם.
28. אוֹתָךְ (הַנְּבִיא), שְׁלַחְנוּ רַק כַּמִּבְשָׁר וּמִזְהִיר לְכָל בְּנֵי הָאָדָם, אֵךְ רַב בְּנֵי הָאָדָם אֵינָם יוֹדְעִים,
29. הֵם (הַפְּגָנִיִּים) אוֹמְרִים, מִתִּי יָקוּם הָאִיּוֹם הַזֶּה, אִם אַתֶּם צוֹדִקִּים?⁴
30. אָמַר, לָכֵם מוֹעֵד יוֹם לֹא תִאֲחֲרוּ אוֹתוֹ אֶף בְּשָׁעָה וְלֹא תִקְדִּימוּ אוֹתוֹ.⁵

1. הערים אשר אללה ברח הן: מכה ואל-קודס (ירושלים).

2. ר' סורת פאטר 35: 13.

3. ר' סורת אל-בקהר 2: 255; סורת אל-אנביא' 21: 28; וסורת אנ-נג'ים 53: 26.

4. ר' סורת אש-שורא 42: 18.

5. ר' סורת הוד 11: 104 - 105; וסורת נוה 71: 4.

קטע 4

31. וְהַכּוֹפְרִים אָמְרוּ, לֹא נֹאמְרִין בְּקוֹרְאָן הַזֶּה, וְלֹא בְּאִשְׁרֵי לִפְנֵינוּ (מִן הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים), וְאוּלַם לֹא תִרְאֶה כְּאִשְׁרֵי יַעֲמְדוּ הַכּוֹפְרִים לִפְנֵי רַבּוֹנָם, וְשִׁיב אִישׁ מֵהֶם אֶל רְעֵהוּ הַדְּבוּר (מִתּוֹכָהֶם בִּינֵיהֶם). וְהַחֲלָשִׁים יֹאמְרוּ לַמְּתִיָּהִרִים, לֹא־לֹא אַתֶּם, הֵינּוּ מֵאֲמִינִים.
32. וְהַמְּתִיָּהִרִים יֹאמְרוּ לַחֲלָשִׁים, הֵאֵם אֲנַחְנוּ מְנַעְנוּ מִכֶּם לָלֶכֶת בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר כְּאִשְׁרֵי הִרְאֵתָה לָכֶם? לֹא וְלֹא! אַתֶּם הֵייתֶם כּוֹפְרִים.
33. הַחֲלָשִׁים יֹאמְרוּ לַמְּתִיָּהִרִים, אֲדַרְבָּה! מִזְמַת לִילָה וְיוֹם, וְצוּיִתֶם אוֹתָנוּ לְכַחַשׁ בְּאֵלָהּ וּלְעֲשׂוֹת לוֹ יְרִיבִים. וְכְּאִשְׁרֵי יִרְאוּ אֶת הָעֵנֶשׁ יִסְתִּירוּ אֶת הַחֲרֻטָּה,¹ כְּאִשְׁרֵי נָשִׁים מְסֻגְרוֹת בְּצוּאֵרֵי הַכּוֹפְרִים.² הֵיתְגַּמְלוּ אִם לֹא כְּמַעֲשֵׂיהֶם?³
34. בְּכָל פַּעַם שֶׁהֵינּוּ שׁוֹלְחִים מִזְהִיר אֶל עִיר, הָיוּ תּוֹשְׁבֶיהָ הַעֲשִׂירִים שְׂטוּפֵי הַשָּׂפַע אוֹמְרִים, אָכֵן אֲנַחְנוּ מְכַחֲשִׁים בְּדָבָר אֲשֶׁר נִשְׁלַחְתֶּם בּוֹ.⁴
35. וְאָמְרוּ, יֵשׁ לָנוּ הִרְבֵּה רְכוּשׁ וּבָנִים, וְאֲנַחְנוּ לֹא נַעֲנָשִׁים.⁵
36. אָמַר, רַבּוּנִי יָכוֹל לְהַרְחִיב אוֹ לְצַמֵּצֵם אֶת הַפְּרִנָּסָה לְמִי שִׁירָצָה.⁶ אֵךְ רַב בְּנֵי הָאָדָם לֹא יָדְעוּ.

קטע 5

37. וְלֹא הוֹנֵכֶם וְלֹא בְּנִיכֶם הֵם אֲשֶׁר יִקְרֹבוּכֶם אֲצִלָּנוּ, וְכִי רַק לְמֵאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב, לָהֶם יִשְׁלַם כְּפָלִים כְּמַעֲשֵׂיהֶם, וְיִשְׁבּוּ לְבִטָּח בְּמָקוֹם נִכְבָּד בַּחֲדָרִים הָעֲלִיוֹנִים (בְּגֹן עֲדָן).
38. אֵךְ אֶת אֵלֶּה הַמִּתְאַמְצִים לְעוֹרֵר הַתִּנְגְּדוֹת לְאוֹתוֹתֵינוּ, אֵלֶּה יִצְגּוּ לְעֵנֶשׁ.
39. וְאָמַר, רַבּוּנִי יָכוֹל לְהַרְחִיב אוֹ לְצַמֵּצֵם אֶת פְּרִנָּסָתָם לְמִי שִׁירָצָה מֵעֲבָדָיו.⁷ וְכָל דָּבָר אֲשֶׁר תִּתְּרָמוּ לְצִדְקָה, יִתֵּן לָכֶם הוּא תְּמוּרָתוֹ, וְהוּא הַטּוֹב שֶׁבְּמִפְּרִנָּסִים.

1. ר' סורת יונוס 10 : 54.

2. ר' סורת אר-רעד 13 : 5.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 147.

4. ר' סורת אבראהים 14 : 9.

5. ר' סורת את-תובה 9 : 55 ; סורת אל-מואמנון 23 : 55 - 56 ; סורת אש-שוערא' 26 : 138 ; וסורת אל-

מודתיר 74 : 11 - 17.

6. ר' סורת אר-רום 30 : 37.

7. ר' לעל פסוק 36.

40. בְּיוֹם אֲשֶׁר יֵאָסְפֻם (אֱלֹהָה) כָּלָם, יֹאמֶר לְמַלְאָכִים, הֲאֵלֶּה הֵם אֲשֶׁר הָיוּ עוֹבְדִים אֶתְכֶם?
41. וְהֵם יֹאמְרוּ, לָךְ הִשְׁבַּח! אַתָּה הָאֵדוֹן שֶׁלָנוּ וְלֹא אָנוּ לָהֶם. לֹא כִּי הֵם הָיוּ עוֹבְדִים אֶת הַג'ן. מִרְבִּיתָם הֶאֱמִינוּ בָהֶם.
42. הַיּוֹם לֹא יוֹכְלוּ עוֹד לְהוֹעִיל אוֹ לְהִזִּיק אִישׁ לְרֵעֵהוּ, וְנֹאמֶר לְכּוֹפְרִים, טַעֲמוּ אֶת עֹנֶשׁ הָאֵשׁ שֶׁהֵייתֶם מִכְחִישִׁים אֶת קִיּוֹמוֹ.¹
43. כְּאֲשֶׁר הָיוּ קוֹרְאִים בְּפִנְיָהֶם אֶת אוֹתוֹתֵינוּ הַבְּרוּרִים, הָיוּ אוֹמְרִים, אֵין הוּא אֵלָּא בֶן אָדָם הָרוּצָה שֶׁתִּזְנִיחוּ אֶת הָאֱלִילִים שֶׁאֲבוֹתֵיכֶם הָיוּ עוֹבְדִים. וְכֹן אָמְרוּ, אֵין זֶה (הַקּוֹרְאָן) אֵלָּא שֶׁקֶר בְּדוּי. אָמְרוּ הַכּוֹפְרִים עַל הָאֱמֶת שֶׁבָּאָה אֲלֵיהֶם, שֶׁהִיא כְּשׁוּף בְּרוּר.
44. וְלֹא נִתְּנוּ לָהֶם (לְעַרְבִים) כָּל סֵפֶר אֲשֶׁר יִלְמְדוּ מִמֶּנּוּ, וְלֹא שֶׁלְחָנוּ אֲלֵיהֶם לְפַנֵּיךְ כָּל מִזְהִיר.
45. אוּלָם אֵלֶּה אֲשֶׁר קָדְמוּ לָהֶם גַּם הֵם הִכְחִישׁוּ, וְאוּלָם אֵלֶּה לֹא הִשְׁיגוּ עֲשִׁירִית מִכָּל אֲשֶׁר נִתְּנוּ לְקוֹדְמֵיהֶם,² הֵם הִתְכַּחֲשׂוּ לְשִׁלְחִי, וַיִּמָּה נֹרָא הָיָה עֲנֹשִׁי.
- קִטְעַ 6**
46. אָמַר, רַק אַחַת אֶטִּיף לָכֶם: הִתְיַצְבוּ בְּפִנֵּי אֱלֹהָה, שְׁנִים שְׁנִים וְאַחַד אֶחָד, וְתִחַשְׁבוּ, כִּי אֵין בְּאִישׁ שְׁלָכֶם (הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) כָּל רוּחַ שְׁגָעוֹן, אֵלָּא שְׁלִיחַ שֶׁבָּא לְהַזְהִירְכֶם מִפְּנֵי הָעֹנֶשׁ הַכָּבֵד.
47. אָמַר, כָּל שֶׁכֶּר שֶׁשָּׂאֲלֵתִי מִכֶּם תּוֹכְלוּ לְשֹׁמֵר אוֹתוֹ לַעֲצֹמְכֶם, כִּי שֶׁכְּרִי הוּא אֶצֶל אֱלֹהָה שֶׁהוּא עַד לְכָל דָּבָר.
48. אָמַר, רְבוּנִי מִתְקוֹמָם בְּאֱמֶת (נֶגֶד הַשֶּׁקֶר), וְהוּא יוֹדֵעַ הַתַּעֲלוּמוֹת.
49. אָמַר, הָאֱמֶת בָּאָה, כִּי הַשֶּׁקֶר אֵין לוֹ יִסוֹד וְאֵינוּ יָכוֹל לְהַחֲלִיט דָּבָר.³
50. אָמַר, אִם אֲתַעֶה, אֲתַעֶה רַק לְנַפְשִׁי. וְאִם אֲדַרְךָ, הֲרִי הִדְרַכְתִּי עַל יָדִי הַשְׂרָאָה מְרֻבֵּנִי, הוּא שׁוֹמֵעַ וְקָרוֹב.
51. לוֹ יָכַל הָיִיתׁ לְרֹאוֹתָם כְּאֲשֶׁר יִבְהִלוּ, אֲזִי לֹא יִמָּצְאוּ מִפְּלֹט וְנִלְקָחוּ מִמָּקוֹם קָרוֹב.

1. ר' סורת אס-סגידה 32 : 20.

2. ר' סורת ע'אפר 40 : 82 ; וסורת אל-אחקאף 46 : 26.

3. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 8 ; וסורת ע'אפר 40 : 15.

52. וְאִזּוּ יֵאמְרוּ, הִנֵּה אֲנַחְנוּ מֵאַמִּינִים בּוֹ (בְּאַלְלָה וּסְפָרְיוּ וּשְׁלִיחָיו).¹ אֵד אֵיכָה יִשְׁיִגּוּ (אֶת הָאֻמוֹנָה) מִמָּקוֹם רְחוֹק?
53. הֵן כָּפְרוּ בּוֹ זֶה כָּבֵר, וְיִטִּילוּ דָפִי בְּתַעֲלוּמָה מִמָּקוֹם רְחוֹק.
54. וְהוּקַם חֵיץ בֵּינֵיהֶם וַיְבִין הַדָּבָר אֲשֶׁר יִשְׁתַּקְּקוּ לוֹ, כְּאֲשֶׁר נַעֲשֶׂה לְתוֹמְכֵיהֶם זֶה כָּבֵר. כִּי הָיוּ בְּסֻפֶּסֶק עִמָּךְ.²

1. ר' סורת אס-סג'דה 32 : 12.

2. ר' סורת ע'אפר 40 : 84 - 85.

35

סוּרַת פֶּאטֶר

הַבּוֹרָא

סורה זו נקראת «פֶּאטֶר, הַבּוֹרָא», משום שהתחילה בתיאור זה לאללה אשר ברא את השמים ואת הארץ. התיאור הזה בא רק בפתיחת סורה זו. ר' פ' 1. אומנם הביטוי «פֶּאטֶר» נזכר שש פעמים בקוראן. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 14 ; סורת יוסוף 12 : 101 ; סורת אבראהים 14 : 10 ; סורת פאטר 35 : 1 ; סורת אז-זומר 39 : 46 ; וסורת אש-שורא 42 : 11.

הורדה במכה אחרי סורת אל-פורקאן 25. ופסוקיה ארבעים וחמשה. קיבלה את שמה «הַבּוֹרָא» מפסוק אחד.

סורת פאטר 35

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. השבח לאללה בורא השמים והארץ, והעושה את המלאכים שליחים בעלי כנפים: שמים, שלוש, וארבע. יוסיף בבריאה את אשר ירצה,¹ כי אללה הכל-יכל.
2. הרחמים אשר יפתח אללה לבני אדם, אין עוצר להם, ואת אשר יעצר הוא, אין שולח אותם אחרי, והוא העוזז והחכם.
3. הוי בני אדם! זכרו את חסדי אללה לכם. היש בורא זולת אללה, אשר פרנסכם מן השמים ומן הארץ? אין אלה בלעדיו, ואיך תרחקו מן האמת?
4. אם יתכחשו לך (הכופרים), הרי הכחשו גם שליחים לפניך, ואל אללה יושבו הדברים.
5. הוי בני אדם! אכן דבר אללה אמת. אל ישלו אתכם חיי העולם הזה, ואל יתעה אתכם בדבר אללה המתעה (השטן),
6. אכן השטן אויב לכם, על כן התיחסו אליו כאויב, כי אכן יקרא את הנשמצים לו להיות מבני הלהבה (גיהנם).
7. אשר כפרו, להם ענש כבד, ואשר האמינו ועשו את הטוב, להם סליחה ושכר גדול (גן עדן).

קטע 2

8. האם יהיה אפוא זה אשר מעשיו הרעים נראים לו כטובים (כמו מי שהוא מאמין ועושה מעשים טובים)? אכן אללה יתעה את אשר ירצה, ואת אשר ירצה ידריך. לכן אל תצטער עליהם. כי יודע אללה את אשר יעשו.
9. אללה הוא אשר ישלח את הרוחות ויעלו ענן,² ונוליד אותו אל ארץ מתה, ונחיה בו את הארץ אחרי מותה, בזאת התקומה.³

1. ר' סורת אד-ד'אריאת 51 : 47.

2. ר' סורת אר-רום 30 : 48.

3. ר' סורת אל-חגי 22 : 5 - 7 ; וסורת אל-פורקאן 25 : 48 - 49.

10. הרוצה בעז, הנה העז כלו לאללה.¹ אליו יעלה הדבור היפה, והמעשה הטוב ירימנו על. והזוממים רעות, להם ענש כבד וכשלוו זממיהם.

11. אללה יצר אתכם מעפר, אחרי כן מטפה, אחרי כן עשה אתכם זוגות (זכר ונקבה), אין נקבה הרה או יולדת כי אם בדעתו.² וחי אדם לא יארכו ולא יקצרו אלא כבר החלט מקדם ונשמר בלוח השמימי.³ אכן נקל הוא לאללה.

12. שני הימים אינם שונים זה לזה, כי האחד מימיו טעמים, מתוקים ונעימים לשתייה, והשני מימיו מלוחים ומרים. אך משניהם תאכלו בשר טרי (כל מיני דגים), ותוציאו לכם תכשיטים אשר תענדו,⁴ ותראה את האניות מפליגות בהם לחפש פרנסה בחסדו, ולמען תכירו טובה.

13. אללה מחדיר את הלילה בתוך היום ומחדיר את היום בתוך הלילה. והוא הכפיף לפקודו את השמש ואת הירח, כל אחד מהם ינוע במסלתו עד עת מועד.⁵ זה אללה רבונכם, לו המלכות, ואולם אלה שאתם קוראים אליהם, במקום אללה אין להם שלטון, אפלו על קלפה של גלעין תמר.

14. אם תקראו להם לא ישמעו את קריאתכם, ולו היו שומעים לא היו יכולים לענות לכם. וביום תחית המתים יכחישו את קשריהם אתכם. ולא יודיע לך כמו בקיא.⁶

קטע 3

15. הוי בני אדם! אתם העניים הזקוקים לאללה, ואללה הוא העשיר והמשבח.

16. אם ירצה יעבירכם מן העולם ויביא במקומכם בריאה חדשה.⁷

17. לא יקשה על אללה לעשות כן.⁸

18. ולא תשא נפש נושאת משא נפש אחרת, ואם תקרא נפש עמוסה (לאחרים) לשאת את משאה, לא ישאו אתה ממנו מאומה ולו היה קרוב משפחה. אכן תזהיר רק את היראים את רבונם בסתר ואת המקימים את התפלה. ואשר יזכה, לנפשו יזכה. ואל אללה הדרך.

1. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 139 ; סורת ינוס 10 : 95 ; וסורת אל-מונאפקון 63 : 8.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 59 ; וסורת אר-רעד 13 : 8 - 9.

3. ר' סורת אר-רעד 13 : 39.

4. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 22 - 23.

5. ר' סורת אר-רעד 13 : 2.

6. כלומר, אללה תבקיא והיודע כל דבר. ר' סורת מרים 19 : 81 - 82 ; וסורת אל-אחקאף 46 : 5 - 6.

7. ר' סורת אבראהים 14 : 19.

8. ר' סורת אבראהים 14 : 20.

19. ולא יִשְׁווּ הָעוֹר וְהַפֶּקֶח,¹
 20. ולא הַחֲשָׁד וְהָאוֹר,
 21. ולא הַצֵּל וְהָרוּחַ הַחַמָּה (הַשְּׂרָבִית),²
 22. ולא יִשְׁווּ הַמֵּתִים וְהַחַיִּים. אֵלֶּלָה יָכַל לְהַשְׁמִיעַ דְּבָרוֹ לְמִי שִׁירְצָה, וְאוֹלָם
 אֶתָּה לֹא תוּכַל לְהַשְׁמִיעַ דְּבַר לְאַלֶּה שֶׁבְּקַבְּרֵיהֶם,
 23. אִין אֶתָּה אֵלָא מְזָהִיר.
 24. אֲנַחְנוּ שְׁלַחְנוּ אוֹתָךְ עִם הָאֻמָּת כַּמְבָּשָׁר וּמְזָהִיר. אִין אֻמָּה שְׁלֹא הוֹפִיעַ
 מְקַרְבָּה שְׁלִיחַ מְזָהִיר.³
 25. וְאִם יִתְכַחֲשׁוּ לָךְ, הָרִי גַם הַתְּכַחֲשׁוּ קוֹדְמֵיהֶם לְשְׁלִיחִים שֶׁבָּאוּ אֲלֵיהֶם עִם
 אוֹתוֹת בְּהִירִים וּכְתָבִים וְסֵפֶר מְאִיר.⁴
 26. אֲזִי הָעֵנְשֵׁתִי אֶת הַכּוֹפְרִים, וּמָה נוֹרָא הִיָּה עֲנֹשִׁי!

קִטְעַ 4

27. הָאִם לֹא רָאִיתָ שְׁאֵלְלָה מוֹרִיד מִים מִן הַשָּׁמַיִם וְנוֹצִיא בָהֶם כָּל מִינֵי
 פְּרוֹת,⁵ וּמִן הַהָרִים מַשְׁעוּלִים לְבָנוֹת וְאֲדָמוֹת צְבָעֵיהֶם שׁוֹנִים, וְשֹׁחֲרִים
 כְּעוֹרָב?
 28. וּמִן הָאָדָם, וְהַחַיּוֹת וְהַמְּקָנָה לְסוּגֵיהֶם וְצְבָעֵיהֶם הַשׁוֹנִים?⁶ אֲמַנִּם
 הַמְּלַמְּדִים הֵם הִירָאִים אֶת אֵלֶּלָה מִבֵּין עַבְדֵּיו. אֵלֶּלָה הוּא עֲזוֹז וְסוֹלַח.
 29. אָכֹן, אֵלָה הַקּוֹרָאִים בְּסֵפֶר אֵלֶּלָה (הַקּוֹרְאָן), וְהַמְּקִימִים אֶת הַתְּפִלָּה,
 וְתוֹרְמִים מִמָּה שֶׁהָעֵנְקָנוּ לָהֶם בְּסֵתֶר אוֹ בְּגִלּוֹי, יִצְפּוּ לְקִנְיָן לֹא יִתְפַּלֵּה,
 30. אֲשֶׁר יִשְׁלַם לָהֶם (אֵלֶּלָה) שְׂכָרָם וְיוֹסִיף לָהֶם מַחֲסָדוֹ, כִּי הוּא סוֹלַח וּמְכִיר
 תּוֹדָה.
 31. הַסֵּפֶר אֲשֶׁר גָּלִינוּ לָךְ הוּא הָאֻמָּת, וּמֵאֲשֶׁר אֶת מַה שֶּׁקָּדַם לוֹ (מִן
 הַסֵּפֶרִים), כִּי אֵלֶּלָה בָּקִיא בְּמַעֲשֵׂה עַבְדֵּיו וּמַשְׁקִיף עֲלֵיהֶם.
 32. אַחֲרֵי כֵן הוֹרְשָׁנוּ אֶת הַסֵּפֶר (הַקּוֹרְאָן) לְאַלֶּה אֲשֶׁר בְּחִרְנוּ מֵעוֹבְדֵינוּ. אֲדָ
 יֵשׁ בָּהֶם הָעוֹשֶׁק אֶת נַפְשׁוֹ, וּבָהֶם הַנוֹהֵג בְּדֶרֶךְ בִּינוּנִית, וּבָהֶם רֵאשׁוֹנִים
 לְעִשׂוֹת מַעֲשִׂים טוֹבִים בְּרִשׁוֹת אֵלֶּלָה, זֶה הוּא הַחֲסֵד הַגָּדוֹל.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 121 ; וסורת הוד 11 : 24.

2. ר' סורת אל-ואקעה 56 : 43 - 44.

3. ר' סורת אר-רעד 13 : 7.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 26.

5. ר' סורת אר-רעד 13 : 4.

6. ר' סורת אר-רום 30 : 22.

33. גְּנִי עֵדֶן יְבוֹאוּ בְּתוֹכָם, וְשֵׁם יִקְשְׁטוּ בְּצַמִּידִים שֶׁל זָהָב וּבִפְנִינִים וּלְבוּשָׁם בְּתוֹכָם מְשִׁי,¹
34. וַיֹּאמְרוּ, הֲשִׁבָּח לְאַלֵּלָה אֲשֶׁר הֶעֱבִיר מַעְלֵינוּ אֶת הַיָּגוֹן, אָכֵן רְבוּנֵנוּ סוֹלָח וּמְכִיר תּוֹדָה,
35. אֲשֶׁר הִנִּיחַ לָנוּ בְּמִשְׁכּוֹן שְׁהָקִים (לַעֲד) מַחֲסָדוֹ. לֹא יִגִּיעַ אֲלֵינוּ עָמַל בְּתוֹכוֹ, וְלֹא תִגִּיעַ אֲלֵינוּ תִלְאָה.²
36. אֲדָּהּ הַכּוֹפְרִים לָהֶם אֵשׁ גִּיהֶנֶם. לֹא יִגְזֹר עֲלֵיהֶם אֲשֶׁר לָמוּת, וְגַם לֹא יוֹקֵל מַעְלֵיהֶם עֲנָשָׁה. כִּדּוֹ נִגְמַל לְכָל כּוֹפֵר,
37. וְהֵם יִצְעֲקוּ בְּתוֹכָהּ, רְבוּנֵנוּ! הוֹצִיאָנוּ מִתּוֹכָהּ, וְאִזּוֹ נַעֲשֶׂה הַטּוֹב אַחֲרֶיהָ מֵאֲשֶׁר הִינּוּ עוֹשִׂים. הָאֵם לֹא הֶאֱרַכְנוּ אֶת חַיֵּיכֶם דִּי לָמִי שְׂרוּצָה לְהִזְכֹּר שְׂכָל לְהִזְכֹּר? וְגַם בָּא אֲלֵיכֶם הַמְזֵהִיר! לָכֵן טַעְמוּ (הָעֵנֶשׁ)! אֵין מוֹשִׁיעַ לְכוֹפְרִים.
38. אַלֵּלָה יוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. אָכֵן יוֹדֵעַ הוּא מַה שֶּׁבִּלְבָבוֹת,
39. הוּא אֲשֶׁר הָקִים אֶתְכֶם דּוֹר אַחֲרֵי דּוֹר לְמִשְׁלַל בָּאָרֶץ. עַל הַכּוֹפֵר בּוֹ לְשִׂאת בְּאַחֲרִיּוֹת לְכַפִּירְתּוֹ הַמוֹסִיפָה לוֹ שְׁנֵאָה וְאַבְדּוֹן מִיַּד רְבוּנוֹ.
40. אָמַר, הֲחִשַּׁבְתֶּם עַל הָאֵלִילִים שֶׁאַתֶּם קוֹרְאִים אֲלֵיהֶם בְּמָקוֹם אֵל אַלֵּלָה? הִרְאוּנִי מַה הוּא אֲשֶׁר בָּרְאוּ מִן הָאָרֶץ, אוֹ לָהֶם שְׂתַפּוֹת בְּשָׁמַיִם, אוֹ אוֹלֵי נַתְנוּ לָהֶם סֵפֶר, וְהֵם מַחְזִיקִים בּוֹ כְּרֵאָה? לֹא כִי לֹא יִבְטִיחוּ הַכּוֹפְרִים וּמַעֲנִיקִים אִישׁ לָרֵעָה רַק שֶׁקֶר וּרְמִיָּה.
41. אַלֵּלָה מַחְזִיק בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ לְבַל יַחְדְּלוּ מַלְהֵתְקִים,³ וְאִם יַחְדְּלוּ מַלְהֵתְקִים, לֹא יַחְזִיק בָּהֶם אֶחָד מֵאַחֲרָיו. אָכֵן מֵתוֹן הוּא וְסוֹלָח.
42. הֵם (כּוֹפְרֵי מִכָּה) נִשְׁבָּעוּ שְׁבוּעָה חֲמוּרָה בְּאַלֵּלָה, כִּי אִם יְבוֹא אֲלֵיהֶם מְזֵהִיר יִישְׁרֵיו לְקַת מֵאֲשֶׁר אֲמוֹת אַחֲרוֹת.⁴ וְאוּלָם בְּבוֹא אֲלֵיהֶם מְזֵהִיר, גְּבָרָה הַתִּנְגְּדוֹתָם וְיִהִירוֹתָם.
43. זֹאת כִּי הָיוּ אֲנָשִׁי שֹׁחֵץ בָּאָרֶץ וְזִמְמוּ לָרֵעָה, אֲדָּהּ לֹא תִקְיָה הַמְזַמָּה הָרָעָה אֶלָּא בִּבְעָלֶיהָ. הַיּוֹכֵלוֹ לַצָּפוֹת שֶׁנִּהְגָּה בָּהֶם אַחֲרֵי מֵאֲשֶׁר נִהְגְּנוּ עִם קוֹדְמֵיהֶם! אַלֵּלָה לֹא יַחְלִיף וְלֹא יִמִּיר לַעֲלוֹם אֶת נִהְגּוֹ.

1. ר' סורת אל-חגי' 22 : 23.

2. ר' סורת אל-חאקה 69 : 24.

3. ר' סורת אל-חגי' 22 : 65 ; וסורת אר-רום 30 : 25.

4. הכוונה היא ליהודים ולנוצרים. ר' סורת אאל עמראן 3 : 156 - 157 ; וסורת אצ-צאפאת 37 : 167 - 170.

44. האם לא סירו בארץ וראו מה היה גורלם של הדורות אשר קדמו להם? הם היו חזקים מהם, ואולם אין דבר שאללה לא יכל להתגבר עליו, לא בשמים ולא בארץ. הוא יודע והכל-יכול.

45. לו היה אללה מעניש את בני האדם לפי פעלם, לא היה משאיר כל בריה על פני האדמה, אך הוא דוחה את עונשם עד למועד קבוע, אולם כאשר יגיע המועד הקבוע להם, הנה אללה יודע את מעשי עבדיו.

36

סִוֵּרַת יֵא. סִין.

יֵא. סִין.

סורה זו נקראת «יא. סין» משום שאללה פתח אותה בשתי האותיות «י. ס.» יש בקוראן כמה סורות הנקראות אחרי אות או אותיות שפתחו את הסורה. ר' סורת «ט. ה. 20»; סורת «צ 38»; סורת «ק 50»; וסורת «נ 64». הורדה במכה אחרי סורת אל-ג'ן 72, ופסוקיה שמונים ושלושה. המוסלמים משתמשים בשתי האותיות האלה «יאסין, יאסין» כשם פרטי לאנשים. קיבלה את שמה «יא. סין» מפסוק אחד.

סורת יא. סין. 36

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

קטע 1

1. י. ס.¹
2. וְהַקּוֹרְאֵן הֶחֱכֵם!²
3. כִּי אָכֵן אַתָּה (מוֹחֲמִיד) מִן הַשְּׁלִיחִים,³
4. בְּאַרְח מִישָׁרִים.
5. הוּא (הַקּוֹרְאֵן) הוֹרֵד מֵעַם הָעֶזּוּז וְהַרְחוּם,⁴
6. לְמַעַן תִּזְהִיר בּוֹ בְּנֵי עַם, לֹא הִזְהָרוּ אֲבוֹתֵיהֶם, וְהֵם אֵינָם שְׂמִים לָב,
7. וַיִּכְבֵּר נַחְרָץ הַדָּבָר עַל מַרְבִּיתָם בְּצִדְקָה, אֲדָּהֵם לֹא יֵאֱמִינוּ.
8. וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ שְׂמֵנוּ בְּצוּאֵיהֶם מְסֻגְרוֹת⁵ עַד הִזְקֵן יָגִיעוּ, עַל כֵּן רָאשֵׁיהֶם מוֹרְמִים,
9. וְשְׂמֵנוּ מִלְּפָנֵיהֶם חֵיץ, וַיִּמְאַחֲרֵיהֶם חֵיץ, וְעֹרְנוּ אֶת עֵינֵיהֶם וְהֵם לֹא יֵרְאוּ.
10. לָכֵן אַחַת הִיא לָהֶם אִם תִּזְהִירָם אוֹ לֹא תִזְהִירָם, כִּי הֵם לֹא יֵאֱמִינוּ.⁶
11. אַתָּה תִּצְלִיחַ לְהִזְהִיר רַק אֶת אֲשֶׁר הִלָּךְ אַחֲרֵי הַחֲזָקָה, וַיִּירָא אֶת הַרְחֵמֶן בְּסִתֵּר, בְּשֵׁר לֹא אִפּוֹא בְּסִלִּיחָה וְשִׁכָּר נִכְבֵּד (וְגו' עֲדוֹ).⁷
12. אָכֵן אֲנַחְנוּ נַחֲיָה אֶת הַמֵּתִים, וְנִכְתֵּב אֶת הַמַּעֲשִׂים אֲשֶׁר קָדְמוּ, וְאֶת אֲשֶׁר הִשְׁאִירוּ אַחֲרֵיהֶם. וְכָל דָּבָר מְנִינוּ בְּלוֹחַ הַשְּׂמִימִי.⁸

קטע 2

13. וּמִשָּׁל לָהֶם מִשָּׁל עַל תּוֹשְׁבֵי הָעִיר כְּאֲשֶׁר בָּאוּ אֲלֵיהֶם הַשְּׁלִיחִים,
14. בְּשָׁלַחְנוּ אֲלֵיהֶם שְׁנַיִם וְהִתְכַּחֲשׂוּ לָהֶם, אִזְ חִזְקֵנוּ אוֹתָם בְּשָׁלִישִׁי, וְהֵם אָמְרוּ, הִנֵּה אֲנַחְנוּ שְׁלֹחִים אֲלֵיכֶם.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: יא. סין.

2. כלומר, אשבע בקוראן המלא חכמה.

3. ר' סורת אל-בקרה 2: 252.

4. ר' סורת אש-שורא 42: 52 - 53.

5. ר' סורת אל-אעראף 7: 157; סורת אר-רעד 13: 5; וסורת סבאי 34: 33.

6. ר' סורת אל-בקרה 6: 2; וסורת ינוס 10: 96 - 97.

7. ר' סורת אל-מולכ 67: 12.

8. ר' סורת אל-אסרא' 17: 71; סורת אל-כהף 18: 46; וסורת אז-זומר 39: 69.

15. אָמְרוּ (תּוֹשְׁבֵי הָעִיר), אֵינְכֶם אֵלָּא בְּנֵי אָדָם כְּמוֹתֵנוּ, וְהִרְחַמְנוּ לֹא הוֹרִיד דְּבַר מִן הַשָּׁמַיִם, אִין אַתֶּם בִּלְתִּי אִם מְדַבְּרִים שְׁקָר.
16. אָמְרוּ (הַשְּׁלִיחִים), רְבוּנָנוּ יוֹדֵעַ, כִּי אָבֹן שְׁלוּחִים אֲנַחְנוּ אֵלֵיכֶם,
17. וְעָלִינוּ רַק לְהִזְהִיר בְּגָלוּי.
18. אָמְרוּ (אֲנָשֵׁי הָעִיר), אַתֶּם הִבֵּאתֶם לָנוּ מִזֶּל רַע. אָבֹן אִם לֹא תִפְסִיקוּ, נִרְגָם אַתְּכֶם וְיִפְגַע בְּכֶם מֵאֲתָנוּ עֹנֵשׁ מִכְּאִיב.
19. אָמְרוּ (הַשְּׁלִיחִים), מִזֶּלְכֶם הִרַע אַתְּכֶם הוּא. אִם הִזְכַּרְתֶּם (תִּכְעָסוּ וְתֹאֲיִמוּ עָלֵינוּ!)¹ כִּי עִם מִשְׁחִיתִים אַתֶּם.
20. וְנִבּוֹא אִישׁ מִקְצֵה הָעִיר מִמָּהָר, וְאָמַר, בְּנֵי עַמִּי! לָכוּ אַחֲרֵי הַשְּׁלִיחִים,
21. לָכוּ אַחֲרֵי אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יִשְׁאַלוּ מִכֶּם שְׁכָר, וְהֵם מְדַרְכִּים.
22. וְכִי מִדּוֹעַ לֹא אֶעֱבֹד אֶת אֲשֶׁר בְּרָאֵנִי, וְאֵלֹו תוֹשְׁבוּ?
23. הֶאֱקַח לִי מִבִּלְעָדִי אֱלִילִים אֲשֶׁר אִם יִרְצֶה הִרְחַמְנוּ לְהִרַע לִי, לֹא תוֹעִיל לִי הַמְלָצְתֶם בְּמֹאוּמָה, כִּי הֵם לֹא יֵצִילוּ אוֹתִי,
24. אִם זֹאת אֲנִי אַעֲשֶׂה, אֶהְיֶה בְּתַעֲיָה גְמוּרָה.
25. אָבֹן מֵאֲמִין אֲנִי בְּרְבוּנוֹכֶם, שְׁמַעוּ אִפּוֹא לִי.²
26. וְאָמַר (אֵלֶּלֶה) אֵלֹו, הִכְנַס אֶל הַגֹּן. וְהוּא אָמַר, לוֹ רַק יָדְעוּ בְּנֵי עַמִּי,
27. אֲשֶׁר סָלַח לִי רְבוּנִי וְקָבַע אֶת מְקוֹמִי בֵּין הַמְּכַבְּדִים בְּגֹן עֵדֹן.

חלק 23

28. אֲנַחְנוּ לֹא הוֹרְדָנוּ עַל עַמּוֹ צָבָא מִן הַשָּׁמַיִם אַחֲרֵי שֶׁהֲרָגוּ אוֹתוֹ, וְלֹא נֶאֱלָצְנוּ לְהוֹרִיד.
29. לֹא הִיָּתָה כִּי אִם צָעָקָה אַחַת, וְהִנֵּה הָיוּ כָּלָם מֵתִים.³
30. מִה חֲבַל עַל בְּנֵי הָאָדָם! בְּכָל פַּעַם שֶׁבָּא אֵלֵיהֶם שְׁלִיחַ לַעֲגוֹ לוֹ,
31. הֲלֹא יִרְאוּ כְּמֶה דּוֹרוֹת הַשְּׁמַדָּנוּ לְפָנֵיהֶם?⁴ וְהֵם לֹא יָשׁוּבוּ אֵלֵיהֶם.
32. סוֹפֶם שְׁיִוְבְּאוּ אֵלֵינוּ כָּלָם (בְּיוֹם הַדִּין).⁵

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 131 ; סורת אנ-נמל 27 : 47 ; וסורת אנ-נסא' 4 : 78.

2. אך הם לא שמעו לו, ורגמו אותו, והמיתוהו, ואללה הכניס אותו לגן עדן.

3. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 15.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 6.

5. ר' סורת הוד 11 : 111.

קטע 3

33. וְאוֹת הוּא לָהֶם, הָאֶרֶץ הַמֵּתָה הִחְיִינוּ אוֹתָהּ וְנוֹצִיא מִמֶּנָּה דְּגָנִים אֲשֶׁר
מֵהֶם יֹאכְלוּ,
34. וְנִטְעֵנוּ בָּהּ גִּנּוֹת תְּמָר וְעֵבֶב, וְהִבְקַעְנוּ בְּתוֹכָהּ מַעֲיָנוֹת,
35. לְמַעַן יֹאכְלוּ מִפְּרִי, אִף כִּי לֹא יֵדִיחֶם עָשׂוּ זֹאת. הֲאִם לֹא יִכְרִיּוּ תוֹדָה?
36. הִשְׁבַּח לְאֱלֹהֵי אֲשֶׁר בָּרָא אֶת כָּל הַמִּינִים מֵאֲשֶׁר תִּצְמִיחַ הָאֶרֶץ, וּמֵהֶם
עֲצָמִם (בָּרָא זְכָרִים וְנִקְבוֹת), וּמֵאֲשֶׁר לֹא יָדְעוּ.¹
37. וְאוֹת הוּא לָהֶם הַלֵּילָה, נִפְרִיד מִמֶּנּוּ אוֹר הַיּוֹם, וְהִנֵּה חֲשׂוּכִים הֵם.²
38. וְהַשְׁמֵשׁ הִיא נָעָה בְּמִסְלֻלָּה עַד מְקוֹם אֲשֶׁר נִקְבַּע לָהּ, לְפִי קְבִיעֶת הָעֲזוּז
הַיּוֹדֵעַ.³
39. לִיָּרֵחַ קִצְבָּנוּ תַּחֲנוּת, עַד שֶׁהוּא חוֹזֵר וְנִרְאָה כְּעֵנֶף דָּקֵל נוֹשֵׁן.⁴
40. הַשְׁמֵשׁ לֹא תוּכַל לְהַדְבִּיק אֶת הַיָּרֵחַ, וְלֹא הַלֵּילָה עוֹבֵר אֶת הַיּוֹם, כִּי כָּל
אֶחָד מֵהֶם מֵהֵלֶךְ בְּמִסְלֻלוֹ הַקְּבוּעַ.⁵
41. וְאוֹת לָהֶם אֲשֶׁר נִשְׁאָנוּ אֶת צִאֲצָאֵיהֶם עַל הַסְּפִינָה הָעֲמוּסָה,⁶
42. יִצְרָנוּ לָהֶם עוֹד כְּדִגְמָתָהּ לְמַעַן יִרְכְּבוּ עָלֶיהָ,⁷
43. וְאִם נִרְצָה נְטַבִּיעִם וְאִין עוֹזֵר לָהֶם וְהֵם לֹא יִנָּצְלוּ,
44. אֲלֹא בְּרַחֲמִים מֵאֲתָנוּ וְנִתֵּן לָהֶם לְהַתְעַנֵּג לְזִמּוֹן קֶצֶר.
45. וְאִם יֹאמְרוּ לָהֶם (לְכוֹפְרִים), יִרְאוּ אֶת אֲשֶׁר לִפְנֵיכֶם וְאֲשֶׁר מֵאַחֲרֵיכֶם,⁸
לְמַעַן תִּירוּחֲמוּ. (הֵם פּוֹנִים עֲרָף).
46. וְאִכּוֹ לֹא בָּא אֲלֵיהֶם אוֹת מֵאוֹתוֹת רְבוּזִם, יִפְנוּ לוֹ עֲרָף.
47. וְאִם יֹאמְרוּ לָהֶם, תִּרְמוּ (לְנִצְרָכִים) מִמָּה שֶׁהָעֵנִיק לָכֶם אֱלֹהֵי הַכּוֹפְרִים
יֹאמְרוּ לְמֵאֲמִינִים, הֲאִם נֹאכִיל אֶת מִי שֶׁאֱלֹהֵי כָּל לְהֹאכִיל אִם יִרְצָה?
אִכּוֹ, רַק אַתֶּם (הַמֵּאֲמִינִים) נְתוּנִים בְּתַעֲזָה בְּרוּרָה (לְשֹׂאֵל מֵאֲתָנוּ לַעֲשׂוֹת
כְּדָבָר זֶה).

1. ר' סורת אד'ד' אריאת 51 : 49.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 54.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 96.

4. ר' סורת אל-בקרה 2 : 189 ; סורת יונוס 10 : 5 ; וסורת אל-אסרא' 17 : 12.

5. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 33.

6. הכוונה היא לתבת נוח.

7. ר' סורת אל-חאקה 69 : 11 - 12.

8. עונש העולם הזה והעולם הבא.

48. וְאָמְרוּ, מָתִי יִתְגַּשֵּׁם הָאִיּוֹם הַזֶּה אִם אַתֶּם צוֹדִיקִים?¹
 49. לֹא יָרְאוּ בִלְתִּי אִם צָעָקָה אַחַת אֲשֶׁר תֹּאמְרוּ בְּעוֹדָם מִתּוֹכָחִים.
 50. וְלֹא יוֹכְלוּ אֲפֹלוּ לְצוּרוֹת לֶאֱפֹף אֶחָד, אוֹ לָשׁוּב אֶל מִשְׁפַּחְוֹתֵיהֶם.

קטע 4

51. וַיִּתְקַע בְּשׁוֹפָר, וַהֲנִה הֵם מִן הַקְּבֻרוֹת אֶל רְבוֹנִים וַמְהֵרוּ.
 52. וַיֹּאמְרוּ, אוֹי לָנוּ! מִי הַקִּים אוֹתָנוּ מִמָּקוֹם מְנוּחָתָנוּ? (יַעֲנוּ), זֶה הוּא אֲשֶׁר הִבְטִיחַ הַרְחָמֹן, וְצָדִקוֹ הַשְּׁלִיחִים.²
 53. וְלֹא הִיָּתָה אֵלָּא צָעָקָה אַחַת, וַהֲנִה הֵם כֻּלָּם יוֹבֵאוּ אֵלֵינוּ.³
 54. הַיּוֹם לֹא תִקְפַּח נַפֶּשׁ בְּמָאוֹם, וְלֹא תִגְמְלוּ בִלְתִּי אִם כְּמַעֲשֵׂיכֶם.
 55. אוֹלָם בְּעָלֵי הַנֹּץ, נִהְיִים הַיּוֹם מִהַתְּעַנוּגוֹת,
 56. הֵם וַיִּשְׁוֹתֵיהֶם בְּצִלְלִים נָחִים עַל עֲרֻשׁוֹת,
 57. לָהֶם בְּתוֹכֹוּ כָּל מִינֵי הַפְּרִי, וְלָהֶם כָּל אֲשֶׁר תִּשְׁאֹל נַפֶּשׁ,
 58. וַאֲמָרִי שְׁלוֹם מֵאֵת רְבוֹן רַחוּם,⁴
 59. וַהֲבָדְלוּ וַהֲתִרְחָקוּ (מִן הַמַּאֲמִינִים) הַיּוֹם אַתֶּם הַכּוֹפְרִים.⁵
 60. בְּנֵי אָדָם! הָאֵם לֹא צוִיִּיתִי אֶתְכֶם, אֶל תַּעֲבֹדוּ אֶת הַשָּׁטָן. כִּי אוֹיֵב גָּלוּי הוּא לָכֶם,
 61. וְכִי תַעֲבֹדוּנִי אֲנִי? כִּי זוֹהִי הַדֶּרֶךְ הַיִּשְׁרָה.⁶
 62. אָכֵן, כִּבְרַתְּהָ מִכֶּם הָמוֹן רַב. הָאֵם לֹא תִשְׁכִּילוּ אִפּוּא?
 63. זֶה גִּיהֶנֶם אֲשֶׁר הִבְטַח לָכֶם,
 64. הַצֵּלוּ בּוֹ הַיּוֹם, בְּאֲשֶׁר כִּפַּרְתֶּם.⁷
 65. הַיּוֹם נַחֲתוֹם אֶת פִּיּוֹתֵיהֶם, וְרַק יִדְּיָהֶם יִדְּבְרוּ אֵלֵינוּ, וְרַגְלֵיהֶם יַעֲדוּ אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ (מִן הָרַע וְהָאִסוּר).
 66. אִם נִרְצָה נַעֲנֶה אֶת עֲיִנֵּיהֶם, וַיִּתְּחֻרוּ אִישׁ אֶת רַעְהוֹ לְמִצָּא אֶת הַדֶּרֶךְ. אֵךְ כִּי־צִד יָרְאוּ?

1. ר' סורת אש-שורא 42 : 18.

2. ר' סורת אר-רום 30 : 55 - 56 ; וסורת אצ-צאפאת 37 : 20 - 21.

3. ר' סורת אנ-נאזעאת 79 : 13 - 14 ; סורת אנ-נחל 16 : 77 ; וסורת אל-אסרא' 17 : 52.

4. ר' סורת אל-אחוזאב 33 : 44.

5. ר' סורת יונוס 10 : 28 ; סורת אר-רום 30 : 14 ; ופי' 43 ; וסורת אצ-צאפאת 37 : 22 - 23.

6. בשביל הברית הזו, ר' סורת אל-אעראף 7 : 172.

7. ר' סורת אט-טור 52 : 13 - 15.

67. וְלוֹ רָצִינוּ, שְׁנִינוּ אֶת צוּרְתָם עַל מְקוֹמוֹתֵיהֶם, וְלֹא יָכְלוּ אֶז לֹא לְהִתְקַדֵּם וְלֹא לְחֹזֵר.

קטע 5

68. כָּל אֲשֶׁר נָתַן לוֹ חַיִּים אַרְכִּים, נָבִיא עָלָיו שִׁיבָה רָעָה וְנִפְגַּע בְּבְרִיאוֹתוֹ הַגּוֹפְנִית וְהַשְׁכָּלִית. הָאֵם לֹא יִשְׁכִּילוּ אִפּוּא?¹
69. לֹא לְמַדְנוּ אוֹתוֹ (הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) שִׁירָה, וְאִין זֶה מִתְאִים לוֹ, אִין הוּא בְּלִתִּי אִם הִזְהָרָה וְקוּרָאן בְּרוּר,
70. לְהִזְהִיר אֶת אֲשֶׁר הוּא חִי (בַּעַל תְּבוּנָה), וְנִחְרָץ הַדְּבָר (הַעֲנֵשׁ) בְּצֶדֶק עַל הַכּוֹפְרִים.
71. הֲלֹא יֵרָאוּ כִּי אֲנַחְנוּ יִצְרְנוּ לְמַעַנֵּם מֵאֲשֶׁר עָשׂוּ יְדִינוּ אֶת הַמְּקַנָּה, וְהֵם אֲדוֹנִים לוֹ?
72. וְשֶׁעָבַדְנוּ אוֹתוֹ לְהֵם, מֵהֶם לְרִכִּיבָה, וּמֵהֶם לְאֲכִילָה,²
73. וְלְהֵם בּוֹ תוֹעֵלֶת וּמִשְׁקָה, הָאֵם לֹא יִכִּירוּ תוֹדָה?
74. אֲבָל הֵם לָקְחוּ לְהֵם אֱלִים מִבְּלַעֲדֵי אֵלֶּה אוֹלֵי יַעֲזְרוּ (לְהֵם).
75. אֲדָּ לֹא יוֹכְלוּ הוֹשִׁיעַם וְהֵם (הַכּוֹפְרִים) לְהֵם (לְאֵלִילִיָּהֶם) חִילִים. הֵם וְאֵלִילִיָּהֶם מִצְגִים לַעֲנֵשׁ בְּיוֹם הַדִּין.
76. אֵל יַעֲצִיבוּד אִפּוּא דְּבִרְיָהֶם, כִּי אֲכַן אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים אֶת אֲשֶׁר יִסְתִּירוּ וְאֶת אֲשֶׁר יוֹדִיעוּ בְּגִלּוֹי.
77. הָאֵם לֹא יִרְאֶה הָאָדָם כִּי אֲנַחְנוּ בָּרָאנוּ אוֹתוֹ מִטְּפָה, וְהִנֵּה הוּא זָרִיב גְּלוֹי (לָנוּ).
78. הוּא שָׁכַח בְּרִיאָתוֹ עֲצָמוֹ, וְהִבִּיא לָנוּ מָשָׁל בְּאוֹמְרוֹ, מִי יוֹכַל לְהַחְיֹת אֶת הָעֲצָמוֹת הָרְקוּבוֹת?
79. אָמַר, יַחֲיָה אוֹתָן מִי שֶׁבָּרָא אוֹתָן לְרֵאשׁוֹנָה וְהוּא בָקִיא בְּכָל הַנִּבְרָא,
80. וְהוּא הַהוֹפֵךְ עֵץ יָרֵק לְלֶהֱבֵת אֵשׁ דּוֹלֶקֶת, וְהִנֵּה אַתֶּם מְדֹלִיקִים מִמֶּנּוּ.
81. הָאֵם אִין בְּכוּחוֹ שֶׁל זֶה שֶׁבָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ לְבָרָא בְּנֵי אָדָם דּוֹמִים לְהֵם? וְדַאי שָׁכַן! כִּי הוּא הַבּוֹרָא הַיּוֹדֵעַ,
82. אֲשֶׁר אִם יִרְצֶה דְּבָר הוּא רַק מַצְנֶה לְאִמֵּר, «הִיָּה!» וְהִיָּה,
83. הַשֶּׁבַח לְאֵלֶּה אֲשֶׁר בָּיְדוּ מַלְכוּת כָּל דְּבָר וְאֵלָיו תוֹשְׁבוּ.

1. ר' סורת אר-רום 30 : 54 ; וסורת אנ-נחל 16 : 70.

2. ר' סורת אנ-נחל 16 : 5 ; וסורת אל-מואמנון 23 : 21.

37

סִוְרַת אַעֲ-צַאפֵּאת הַמִּלְאָכִים הָעֲרוּכִים בְּשׁוּרוֹת

סורה זו נקראת «אַעֲ-צַאפֵּאת» משום שפתחה בשבועת אללה ב«אַעֲ-צַאפֵּאת», המלאכים העומדים בשורות משבחים את אללה». הורדה במכה אחרי סורת אל-אנעאם 6, ופסוקיה מאה שמונים ושניים. קיבלה את שמה «המלאכים הערוכים בשורות» מפסוק אחד.

סורת אצ-צאפאת 37

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

קטע 1

1. אֶשְׁבַּע (בַּמְלָאכִים) הָעֲרוּכִים שׁוּרוֹת שׁוּרוֹת (בַּעְבֻּדַת אֱלֹהָ),
2. (וּבַמְלָאכִים) הַמְזַהֲרִים אֶת בְּנֵי הָאָדָם לֹא לַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים רָעִים,
3. וְהַקּוֹרְאִים דְּבָרֵי אֱלֹהָ,
4. אֲלֵהֵיכֶם הוּא אֶחָד וְיָחִיד,
5. הוּא רַבּוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְאֲשֶׁר בִּינֵיהֶם, וְהוּא רַבּוֹן זְרִיחוֹת (הַשָּׁמַשׁ).¹
6. קִשְׁטָנוּ אֶת הָרָקִיעַ הָרָאשׁוֹן בְּכוֹכְבִּים מְאִירִים,²
7. וּמִשְׁמַר בְּפָנָי כָּל שָׁטָן מוֹרֵד,
8. לְבַל יִקְשִׁיב בְּסִתֵּר לְסוּדוֹת הַכֶּנֶס הָעֲלִיוֹן שֶׁל הַמְלָאכִים, הֵם (הַשָּׁטָנִים) יִתְקַפּוּ מִכָּל עֵבֶר,
9. כְּדֵי לְגַרֵּשׁ מִכָּל צַד וְכוּוֹן, וְצַפּוּי לָהֶם עֹנֶשׁ כּוֹאֵב נֶצְחִי,
10. בְּלַעֲדֵי זֶה אֲשֶׁר חֹטֵף חֹטֵף, מִיָּד יִשְׁיֹגְנוּ כּוֹכֵב שְׁבִיט יוֹקֵד.³
11. שָׂאֵל אֶת (הַכּוֹפְרִים), לִפִּי דַעְתָּם, מֶה קֶשֶׁה יוֹתֵר לְבְרָא, הֵאֵם אוֹתָם אוֹ
- אֶת כָּל אֲשֶׁר בְּרָאנוּ?⁴ הֵן בְּרָאנוּ אוֹתָם מִטִּין דְּבִיק.
12. אֲכֹן, אֲתָה מִתְפַּלֵּא עֲלֵיהֶם וְהֵם לוֹעָגִים לָךְ,
13. וּבְהִזְכִּיר אוֹתָם, לֹא יִזְכְּרוּ,
14. וּבְרָאוֹתָם אוֹת, יִלְעָגוּ לוֹ,
15. וַיֹּאמְרוּ, כִּי אֵין זֶה אֱלֹא כְּשׁוֹף גָּלוּי.
16. הֵאֵם אַחֲרֵי אֲשֶׁר מִתְּנוּ וְהֵיִינוּ עֹפֵר וְעַצְמוֹת, קוּם נָקוּם לְתַחֲיָה,
17. וְגַם אֲבוֹתֵינוּ הָרָאשׁוֹנִים?
18. אָמֹר, אֲמַנָּם כֹּן! וְאַתֶּם מִשְׁפָּלִים.

1. ר' סורת אל-מעארג' 70 : 40.

2. ר' סורת אל-מולכ 67 : 5 ; וסורת אל-חג'ר 15 : 16 - 18.

3. ר' סורת אל-ג'ין 72 : 8 - 10.

4. ר' סורת ע'אפר 40 : 57.

19. וְאָכַן רַק תִּרְוָעָה אַחַת וְעֵינֵיהֶם יֵרְאוּ.

20. וַיֹּאמְרוּ, אֹי לָנוּ! זֶה הוּא יוֹם הַדִּין.

21. זֶה יוֹם הַפְּסִיקָה אֲשֶׁר הִכְחָשְׁתָּם.

קטע 2

22. אִסְפוּ אֶת הַחוּטָאִים וְאֶת בְּנֵי זִוְגָם, וְאֵת (הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר הָיוּ עוֹבְדִים,

23. מִבִּלְעָדִי אֲלֵלָה, וְהַדְרִיכוּ אוֹתָם בְּדֶרֶךְ הַמּוֹבִילָה שְׂאוּלָה,¹

24. הַעֲמִידוּ אוֹתָם (לִפְנֵי שְׂנִיגֵיעוֹ אֶל הַשְּׂאוּל) לְמַעַן יִתְּנוּ אֶת הַדִּין.

25. (וַיֹּאמֶר לָהֶם בִּלְעָג), מַה לָּכֶם אֲשֶׁר לֹא תַעֲזְרוּ אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ?

26. אָכֵן, הַיּוֹם הֵם נִכְנָעִים.

27. אֲזַ פָּנוּ אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְשָׂאֲלוּ זֶה אֶת זֶה.²

28. וַיֹּאמְרוּ, הִנֵּה אַתָּם בָּאתֶם אֵלֵינוּ מִזִּמּוֹן.

29. וַיֹּאמְרוּ (הַנֶּעֱבָדִים), לֹא כִי לֹא הָיִיתֶם מֵאֲמִינִים,

30. וְלֹא הָיָה לָנוּ עֲלֵיכֶם שְׁלֹטוֹן, כִּי אֲנִישִׁים פּוֹרְקֵי עַל הָיִיתֶם.

31. וַיָּבֹא בְּצֶדֶק עָלֵינוּ מִשְׁפָּט רְבוֹנָנוּ, וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ טוֹעֲמִים (אֶת הָעֶנֶשׁ).

32. הַתְּעִינוּ אֶתְכֶם כִּי אֲנַחְנוּ עֲצָמָנוּ הָיִינוּ תוֹעִים.

33. אוֹתוֹ יוֹם יִשְׁתַּבּוּ בְּעֶנֶשׁ (עַם כָּל שְׂאֵר הַכּוֹפְרִים).

34. אֲמָנָם כָּכָה נַעֲשֶׂה בְּפֹשְׁעִים.

35. כִּי בְּאֲשֶׁר נֹאמַר לָהֶם, אִין אֱלֹה מִבִּלְעָדִי אֲלֵלָה, הֵם הָיוּ סוֹטִים בִּיהִירוֹת,

36. וַאֲמָרוּ, הָאֵם נַעֲזֹב אֶת אֱלֹהֵינוּ בְּגִלַּל מְשׁוֹרֵר מְטָרָף?³

37. אֲדַרְבָּא, כִּי הוּא הִבִּיא אֶת הָאָמֶת, וְאֲשֶׁר אֶת דְּבָרֵי הַשְּׁלִיחִים (אֲשֶׁר בָּאוּ

לִפְנֵינוּ).⁴

38. הִנֵּה אַתָּם טוֹעֲמִים הָעֶנֶשׁ הַמִּכְאִיב.

39. רַק כְּמַעֲשֵׂיכֶם וְשִׁלְמָם לָכֶם.

40. פָּרַט לְעוֹבְדֵי אֲלֵלָה הַתְּמִימִים,⁵

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 97.

2. ר' סורת ע'אפר 40 : 47 - 48.

3. המשורר המשוגע: הכוונה לנביא מוחמד.

4. ר' סורת פוצלת 41 : 43.

5. ר' סורת מרים 19 : 71 - 72 ; סורת אל-עצר 103 : 1 - 3 ; וסורת את-תין 95 : 4 - 6.

41. אלה יקצב להם מזונם בשפע.
42. פרות והם מכבדים,
43. בגנות הנעם,
44. נחים על ספות, זה לעמת זה,
45. ויגישו להם גביעים ממעין,
46. עם משקה לבן תענוג לשותים,
47. לא יתערפל ראשם ממנו ולא יקרה להם נזק גופני או שכלי,¹
48. ואתם תהיינה נשים צנועות מבט² ובעלות עינים גדולות ויפות,
49. כמו היו ביצים מכסות.
50. ונגשו איש אל רעהו, ושאלו זה את זה.
51. ויגיד אחד מהם, היה לי פעם עמית,
52. אשר נהג לומר, האם אתה מאמין,
53. כי לאחר שנמיות ונהיה לעפר ועצמות נעמד לדין?
54. ויאמר, האם אתם מביטים למטה?
55. והביט למטה וראהו באמצע שאל.
56. ויאמר, חי אלה! כמעט אבדתני.
57. ולילא חסד רבוני הייתי מן המובאים (לגיהנם).
58. ויאמר, אכן, כאן לא נמות שוב,
59. אלא המות הראשון, ואין אנחנו נענשים.
60. אכן, זה הוא האשר העצום,
61. ולגורל כזה יעמלו העמלים.
62. האם זה טוב יותר כקבלת פנים או עץ הזקום?³
63. שמנו אותו להיות מבחן לכופרים.⁴
64. והוא עץ העולה ממעמקי השאל,
65. אשכולותיו כאלו הם ראשי השטנים.

1. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 56 ; וסורת אל-ואקעה 56 : 19.

2. ר' סורת צאד 38 : 52.

3. ר' סורת אד-דוח'אן 44 : 43 - 46 ; וסורת אל-ואקעה 56 : 52 - 53.

4. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 60.

66. וְאַכְּנוּ הֵם (הַכּוֹפְרִים) אוֹכְלִים מִמֶּנּוּ וַיִּמְלְאוּ מִמֶּנּוּ הַבְּטָן.
67. אַחֵר כֵּךְ לָהֶם מִשְׁקָה מִגֹּאֵל מִמֵּי־רֹתְחִים,
68. אַחֲרֵי כֵן תִּשׁוּבְתֶם אֶל הַשָּׂאוֹל.
69. כִּי אַכְּנוּ מִצְאוּ אֶת אֲבוֹתֵיהֶם תּוֹעִים,
70. וּמִהָרֹךְ לָלֶכֶת בְּעִקְבוֹתֵיהֶם.
71. אוֹלָם לִפְנֵיהֶם תַּעֲזוּ מִרְבִּית הַקּוֹדָמִים,
72. וַיִּכְבֶּר שְׁלַחְנוּ בְּתוֹכָם מִזֹּהִירִים.
73. וַיֵּרָא מָה הָיָה סוֹפָם שֶׁל הַמוֹזְהָרִים,
74. פָּרַט לְעוֹבְדֵי אֱלֹהֵי הַמִּסּוּרִים.

קטע 3

75. וַיִּכְבֶּר נוֹחַ קָרָא אֵלֵינוּ (לְעֹזֵר לוֹ), וַיֵּמָּה טוֹבִים הָיִינוּ כְּמַשִּׁיבִים,
76. וְאַמְנָם הִצַּלְנוּ אוֹתוֹ וְאֶת בְּנֵי בֵּיתוֹ מִן הַיְּגוֹן הָעֲצוּם,
77. וְאֶת זֶרְעוֹ הִשְׁאֲרָנוּ בְּחַיִּים,
78. וְהִשְׁאֲרָנוּ לוֹ זֶכֶר (טוֹב) בְּתוֹךְ הָאַחֲרוֹנִים,
79. שְׁלוֹם עַל נוֹחַ בֵּין בְּנֵי הָאָדָם.
80. כֵּךְ נִגְמַל לְעוֹשֵׁי הַטּוֹב.
81. כִּי הוּא מַעֲבִידֵינוּ הַמֵּאֲמִינִים.
82. אַחֲרֵי כֵן הִטְבַּעְנוּ אֶת הָאַחֲרִים.
83. וּמִסִּיעָתוֹ (שֶׁל נוֹחַ) הָיָה גַם אֲבְרָאָהִים,
84. כְּאִשֹּׁר פָּנָה אֶל רְבוּנוֹ בְּלֵב שָׁלֵם.
85. וְאָמַר לְאֲבִיו וּבְנֵי עַמּוֹ, מָה זֶה תַּעֲבֹדוּ?
86. הֵאֵם אֱלֹהֵי שָׁקֶר מַבְלְעֵדֵי אֱלֹהֵי אֲתֶם רוֹצִים לַעֲבֹד?
87. וַיֵּמָּה תַּחֲשְׁבוּ עַל רְבוֹן הָעוֹלָמִים?
88. אִזּוֹ הִבִּיט בְּכּוֹכְבִּים (כָּאֵלוֹ שֶׁהוּא מְתַעֵץ עִם הַכּוֹכְבִּים לְפִי מִנְהֶגָם),
89. וְאָמַר, הֲנִי חוֹלָה.
90. אִזּוֹ פָּנּוּ עֵרְף וְהִתְרַחְקוּ מִמֶּנּוּ.
91. וְהוּא מִהָרָא אֶל הָאֱלִילִים, וְאָמַר לָהֶם, מִדּוּעַ אֵינְכֶם אוֹכְלִים?

92. ומה לָכֶם כִּי לֹא תִדְבְּרוּ?

93. וּבְמַהֲרָה הוּא הַתִּנְפֵּל עֲלֵיהֶם וּשְׂבָרָם.¹

94. וַיָּבֹאוּ אֵלָיו (בְּנֵי עֲמוֹ) כּוֹעֲסִים.

95. אָבֵל הוּא אָמַר לָהֶם, הִתְעַבְדוּ אֶת אֲשֶׁר תַּחֲרֹתוּ,

96. אֲףִי כִי אֵלֵלָה בָּרָא אֶתְכֶם וְאֶת מֶה שְּׁאַתֶּם עוֹשִׂים?

97. אָמְרוּ, בְּנוֹ לֹו בְּנִין (כְּבָשׁוֹ) וְהִשְׁלִיכוּהוּ בְּשֹׂאֹל.

98. וְרָצוּ לְהַתְנַכֵּל לוֹ, אָבֵל אוֹתָם הִשְׁפִּלְנוּ.

99. וְהוּא אָמַר, הִנְנִי הוֹלִיךְ אֶל רְבוּנִי וְהוּא יְדְרִיךְ אוֹתִי.

100. (וְהוּא קָרָא), רְבוּנִי! הַעֲנֵק לִי בֶן מִצֶּלַח וַיֵּשֶׁר.

101. אָז בִּשְׂרָנוּ לוֹ עַל בֶּן מָתוֹן.²

102. וְכִאֲשֶׁר הִגִּיעַ הַבֶּן לְגִיל שָׁל יָשׁוּב הִדְעַת, אָמַר (לוֹ אָבִיו), הוּי בְּנִי! רְאִיתִי

בְּשָׁנָתִי כִי עָלִי לְזַבֵּחַ אוֹתָךְ (קִרְבָּן), רְאֵה אֲפֹא מֶה דַּעְתָּךְ? אָמַר, הוּי אָבִי!

עֲשֵׂה אֲשֶׁר צִוִּיתִי, תִּמְצָא אוֹתִי בְּרָצוֹן אֵלֵלָה מִבְּעַלִּי הַסִּבְלָנוֹת.³

103. וְכִאֲשֶׁר שְׁגִיחָם הִתְמַסְרוּ לְאֵלֵלָה, וְהִנִּיחַ אוֹתוֹ עָרוּךְ עַל צֵד פָּנָיו,

104. קָרְאָנוּ אֵלָיו, הוּי אֶבְרָהִים!

105. כְּבָר קִימָתְךָ אֶת הַחֲזוֹן. כֵּךְ נִגְמַל לְעוֹשֵׁי הַטּוֹב.

106. זֶהוּ הַנִּסְיוֹן הַקָּשֶׁה.

107. וּפְדִינוּ אוֹתוֹ עַל יְדֵי זֶבַח גָּדוֹל (כְּבֶשֶׂת שֶׁשְּׁלַח אֵלֵלָה מִן הַשָּׁמַיִם).

108. וְהִנְצַחְנוּ אֶת שְׁמוֹ לְדוֹרוֹת הַבָּאִים,

109. בְּבִרְכַּת «שְׁלוֹם עַל אֶבְרָהִים».

110. כֵּךְ נִגְמַל לִישְׁרִים.

111. כִּי הוּא מַעֲוִבֵדֵינוּ הַמֵּאֲמִינִים.

112. כֵּן בִּשְׂרָנוּ לוֹ עַל אֶסְחָאק, אֲשֶׁר יִהְיֶה נָבִיא מַעֲוִשֵׁי הַטּוֹב,

113. וַיִּבְרָכְנוּ אוֹתוֹ וְאֶת אֶסְחָאק, וּמִצְאָצְאֵיהֶם יֵצְאוּ מִיִּטְיָבִים לְעֶצְמָם,

וְחוֹטָאִים לְנִפְשָׁם בְּאִפְסוֹן גָּלוּי.

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 51 - 73.

2. הַבֶּן הַמִּתּוֹן בְּעֶרְבִית חַלִּים, הוּא אִיסְמָאעִיל (יִשְׁמַעֲאֵל).

3. ר' סורת מרים 19 : 54 - 55.

קטע 4

114. וגם למוסא והארוֹן נְטִינוֹ חֶסֶד,
115. והצלנוֹ אֶת שְׁנֵיהֶם וְאֶת בְּנֵי עַמָּם מִן הַצֶּעַר הַגָּדוֹל,
116. כִּי חֲשָׁנוּ לַעֲזָרְתָם, וְכָךְ הָיוּ הֵם הַמִּנְצָחִים,
117. וְנִתְּנוּ לַשְׁנֵיהֶם אֶת הַסֶּפֶר הַמְּבָאָר,¹
118. וְהִדְרִכְנוּ אוֹתָם בְּדֶרֶךְ הַיֶּשֶׁר,
119. וְהוֹתַרְנוּ לַשְׁנֵיהֶם זָכָר בְּתוֹךְ הָאֲחֵרוֹנִים,
120. שְׁלוֹם עַל מוֹסֵא וְהָאָרוֹן,
121. כָּךְ נִגְמַל לִישָׁרִים.
122. כִּי שְׁנֵיהֶם מְעוֹבְדֵינוּ הַמֵּאֲמִינִים.
123. וְהִנֵּה אֱלִיאָס (אֱלִיהוּ הַנָּבִיא) מִן הַשְּׁלִיחִים,
124. וְהוּא אָמַר לְבְנֵי עַמּוֹ, הֲאִם לֹא תִירָאוּ אֶת אֱלֹהִי?
125. הַתַּעֲבָדוּ אֶת הַבַּעַל² וְתִטְשׁוּ אֶת הַטּוֹב בְּיוֹצְרִים,
126. אֱלֹהִי, רַבּוֹנְכֶם וְרַבּוֹן אֲבוֹתֵיכֶם הָרְאשׁוֹנִים?
127. וְאֲמַנְם הֵם הַתִּכְחָשׁוּ לוֹ, וְאָכַן הִנֵּה הֵם מַצְגִּים (לִדְיוֹ),
128. מִבְּלַעֲדֵי עוֹבְדֵי אֱלֹהִי הַתְּמִימִים.
129. וְהוֹתַרְנוּ לוֹ זָכָר בְּתוֹךְ הָאֲחֵרוֹנִים,
130. שְׁלוֹם עַל אֱלִיאָסִין,
131. כָּךְ נִגְמַל לִישָׁרִים.
132. כִּי הוּא מְעוֹבְדֵינוּ הַמֵּאֲמִינִים.
133. וְהִנֵּה לוֹט מִן הַשְּׁלִיחִים,
134. הַצִּלְנוּ אוֹתוֹ וְאֶת בְּנֵי בֵיתוֹ יַחַד,
135. מִבְּלַעֲדֵי אִשָּׁה זִקְנָה אֲשֶׁר נִשְׁאַרָה מֵאַחֹר.
136. אַחֲרֵי כֵן הִרְסָנוּ אֶת הָאֲחֵרִים,
137. אֶתֶם עוֹבְרִים עֲלֵיהֶם מִשְׁכִּימִים,
138. וּבִלְיָלָה, הֲאִם לֹא תִשְׁכִּילוּ אֲפּוֹא?³

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 48.

2. הבעל, הוא האליל הראשי של הקדמונים באזור סוריה רבתי. הוא היה אל הגשם.

3. אנשי מכה היו עוברים הלך וחזור בערים של סדום וגמורה בדרכם למסחר בערי סוריה וחזרה למכה.

קטע 5

139. וְהִנֵּה יוֹנוֹס (יוֹנָה) מִן הַשְּׁלִיחִים,¹
140. הוּא בָּרַח (מִלְפָּנֵי אֱלֹהָה) אֶל הַסְפִּינָה הָעֲמוּסָה,
141. וְהִפִּילוּ גּוֹרָל, וְהִיָּה בַּמִּפְסִידִים, (וְהִשְׁלִיכוּ אוֹתוֹ אֶל הַיָּם),
142. וּבָלְעוּ דָג גָּדוֹל, כִּי אָשֵׁם הָיָה,
143. וְלֹאִלָּה הָיָה מִן הַמְּשַׁבְּחִים (לְאֱלֹהָה),
144. כִּי אִזּוּ נִשְׁאַר בְּבִטְנוֹ עַד יוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּתִים,
145. (וְלֹאֲחֵר שֶׁהָדָג הִקִּיא אוֹתוֹ), הִשְׁלַכְנוּ אוֹתוֹ אֶל חוּף שׁוּמִם כְּשֶׁהוּא חֹלֵשׁ,
146. וְהַצְמַחְנוּ מֵעָלָיו עֵץ דִּלְעַת.
147. וְאַחֵר כִּד שֶׁלַּחְנוּ אוֹתוֹ לְהִזְהִיר עִיר בְּעֵלֶת יוֹתֵר מִמָּאָה אֶלֶף תּוֹשָׁבִים,
148. וְהֵם הִיאֲמִינוּ, לָכֵן נִתְּנוּ לָהֶם טוֹב עַד מוֹעֵד.²
149. שָׂאֵל אִפּוּא אֶת (הַכּוֹפְרִים שֶׁל מִכָּה), הָאֵם לְרִבּוֹנֶיךָ הַבְּנוֹת וְלָהֶם הַבְּנִים?³
150. הָאֵם בְּרָאנוּ אֶת הַמִּלְאָכִים נִקְבוֹת וְהֵם הָיוּ עֲדִים?⁴
151. הֲלֹא הֵם כְּתוֹצָאָה מִשְׁקֶרֶם אוֹמְרִים,
152. יֵלֵד אֱלֹהָה, וְהֵם שְׁקֶרְנִים בְּטַעֲנָתָם זֹ.
153. הָאֵם אֱלֹהָה הֶעֱדִיף אֶת הַבְּנוֹת עַל פְּנֵי הַבְּנִים?⁵
154. מָה לָּכֶם אִידָּה תִּשְׁפָּטוּ?
155. הָאֵם לֹא תִזְכְּרוּ?
156. אוֹ הָאֵם לָכֶם שֶׁלְטוֹן גִּלּוּי?
157. הִבִּיאוּ אֶת סִפְרָכֶם אִם אַתֶּם צוֹדִקִּים.
158. הֵם (הַכּוֹפְרִים) עָשׂוּ קֶשֶׁר מִשְׁפָּחָה בֵּין אֱלֹהָה וְהַשָּׂדִים, אֵד הַשָּׂדִים יוֹדְעִים שְׂיוֹבָאוּ לְדִין (בְּפָנֵי אֱלֹהָה).
159. יִשְׁתַּבַּח אֱלֹהָה וְיִתְעַלָּה מַעַל לָמָּה שֶׁמִּיַּחְסִים לוֹ הַכּוֹפְרִים,
160. אֵד לֹא כּוֹ עֲבָדֵי אֱלֹהָה הַנְּאֻמָּנִים.

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 87 - 88.

2. ר' סורת יונס : 10 : 98.

3. ר' סורת אנ-נחל 16 : 58 ; וסורת אנ-נג'ם 53 : 21 - 22.

4. ר' סורת אז-זוחירוף 43 : 19.

5. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 40.

161. אַתֶּם וְהָאֱלִילִים אֲשֶׁר אוֹתֶם עוֹבְדִים,
162. לֹא תוֹכְלוּ לְהִתְעוֹת אֶף אֶחָד,
163. רַק אֵת זֶה אֲשֶׁר עֲתִיד לְהַצִּלוֹת בְּאֵשׁ הַשְּׂאוֹל.¹
164. (הַמְּלָאכִים אוֹמְרִים), לְכָל אֶחָד מֵאַתְּנוּ מְקוֹם קְצוּב,
165. וְאַנְחֲנוּ מִתִּיַצְבִּים בְּשׁוּרוֹת שׁוּרוֹת,
166. וְאָכֹן אֲנַחֲנוּ הַמְּשַׁבְּחִים (לְאַלְלָה).²
167. (כּוֹפְרֵי מַכָּה) נִהְגוּ לוֹמַר (לִפְנֵי בּוֹא הַנְּבִיא מוֹחֲמַד),
168. לוֹ הִיְתָה אֲתָנוּ הַזְּהָרָה מִן הָרָאשׁוֹנִים,³
169. כִּי אַז הִיְיִנו עוֹבְדֵי אֱלֹהָ הַתְּמִימִים.⁴
170. (אֲבָל כְּאֲשֶׁר קִבְּלוּ אוֹתוֹ) הֵם כִּפְּרוּ בּוֹ, וּלְבִסּוֹף יִדְּעוּ.
171. כִּבְּרָ יֵצֵא דְבָרֵנוּ לְפָנִים אֶל עַבְדֵּינוּ הַשְּׁלִיחִים,
172. כִּי הֵם יִהְיוּ הַמְּנַצְּחִים,
173. וְכִי גְדוּדֵינוּ יִהְיוּ הַגּוֹבְרִים (עַל אוֹיְבֵיהֶם).
174. לָכֵן הִתְרַחַק מֵהֶם לְזִמְן מָה,
175. וְחִכָּה בְּסִבְלָנוֹת וְסוֹפָם שְׂיִרְאוּ גַם הֵם (מִה שְׂיִקְרָה לָהֶם).
176. הַיִּבְקָשׁוּ אִפּוֹא לְהַחִישׁ בּוֹא עֲנֻשָׁנוּ?
177. הֵן אִם יֵרֵד עַל הַחֹצֵר שְׁלָהֶם, רַע וְמָר יִהְיֶה יוֹמָם שֶׁל הַמוֹזְהָרִים.
178. לָכֵן הִתְרַחַק מֵהֶם לְזִמְן מָה,
179. וְחִכָּה בְּסִבְלָנוֹת וְסוֹפָם שְׂיִרְאוּ גַם הֵם.
180. הַשִּׁבַּח לְרִבּוֹנָהּ, רְבוֹן הָעוֹלָם, הַנֶּעֱלָה מֵעַל לְכָל מַה שֶּׁהֵם מִיַּחְסִים לוֹ,
181. וְשָׁלוֹם עַל הַשְּׁלִיחִים,
182. וְהַשִּׁבַּח לְאַלְלָה רְבוֹן הָעוֹלָמִים.

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 197 ; וסורת אד'ד'אריאת 51 : 8 - 9.

2. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 26 - 29.

3. ר' סורת פאטר 35 : 42.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 156 - 157.

38

סִוֵּרַת «צ»

«צ»

סורה זו נקראת «צ» משום שפתחה באות «צ». וזו הפעם היחידה שהאות הזו הופיעה בפתחת סורה מן הקוראן. והיא אחת משלוש הסורות שפתחו באות אחת: צ. 38 ; ק. 50 ; נ. 68.

הורדה במכה אחרי סורת אל-קמר 54, ופסוקיה שמונים ושישה. קיבלה את שמה «צאד» מפסוק אחד.

סורת «צ» 38

בְּשֵׁם אֱלֹהֵ הָרַחֲמָן וְהָרַחִים

קטע 1

1. «צ».¹

אָשְׁבַּע בְּקוֹרְאָן בַּעַל הַחִזְהָרָה.

2. כִּי הַכּוֹפְרִים מִמְּשִׁיכִים בְּעַקְשָׁנוֹת רַבָּה וּבְמַחֲלָקָת.

3. כְּמָה דּוֹרוֹת לִפְנֵיהֶם הַשְׁמַדְנוּ מֵאֵלָה שֶׁקְּרָאוּ אֵלֵינוּ רַק לְאַחַר שֶׁלֹּא הָיָה לָהֶם מוֹצֵא אַחֵר.²

4. וְהֵם תַּמְהוּ שֶׁבָּא אֵלֵיהֶם מִזְהִיר מִקְרָבָם, וְאִמְרוּ הַכּוֹפְרִים, זֶה מִכְשָׁף שֶׁקְּרָאוּ,³

5. הַעוֹשֶׂה מִכָּל הָאֱלִים אֵלָה אֶחָד. אָכֵן מוֹזֵר הַדָּבָר.

6. וְיִצְאוּ מִנְהִיגֵיהֶם וְאִמְרוּ, הִמְשִׁיכּוּ לַחֲזִיק בְּאֵלֵהֵיכֶם כִּי דָּבָר כּוֹנֵן הוּא,

7. לֹא שֶׁמַּעֲנֵנו כְּזֹאת בְּדַת הָאֲחֵרוֹנָה, וְאִין זֶה אֵלָה הַמִּצָּאָה.

8. הַחִזְרָה אֵלָיו הַחִזְהָרָה (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם מִבִּינֵינוּ? לֹא כִּי בִסְפֶק הֵם בְּדָבָר הַזֶּהֱרֵתִי, לֹא כִּי טָרָם טָעַמוּ אֶת עֲנָשִׁי,

9. אוֹ אִם אַתֶּם אוֹצְרוֹת רַחֲמֵי רַבּוֹנְךָ הַעֲזִיזוּ וְהַמְעַנִּיק,⁴

10. אוֹ אִם לָהֶם מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְאִשֶּׁר בִּינֵיהֶם? אִם כֵּן, יַעֲלוּ אִפְּוֹא בְּמַדְרָגוֹת הַשָּׁמַיִם.⁵

11. גָּדוֹד הוּא מַעֲוֹבְדֵי הָאֱלִילִים מוֹבֵס שְׁמָה (כְּמוֹ גְּדוּדֵי הָעַמִּים הַכּוֹפְרִים שֶׁקָּדְמוּ לוֹ).

12. וּכְבֹּר קִדְמוֹ לָהֶם בְּכִפְיָהּ בְּנֵי עַמּוֹ שֶׁל נוֹחַ, וּבְנֵי עָאֵד, וּפְרַעָה בַּעַל הַכּוֹחַ הָעֲצוּם,

1. האות הזו נקראת בערבית: צאד.

2. ר' סורת אל-אנביא' 21: 12 - 13.

3. ר' סורת יונס' 2: 10. מעניין לדעת שאנשי מכה קראו לנביא מוחמד כל הזמן «אל-אמין: הנאמן, הצודק». אבל אחרי שקבל את הנבואה קראו לו: «כדיאב: שקרן». ובסוף חזרו בהם והכירו בו כנביא צודק.

4. ר' סורת אנ-נסא' 4: 53 - 55; וסורת אל-אסרא' 17: 100.

5. ר' סורת עיאמר 40: 36 - 37.

13. וּבְנֵי ת' מוֹד, וּבְנֵי עֲמוֹ שֶׁל לוֹט, וְאִנְשֵׁי אֶל-אֵיכָה¹. אֵלֶּה עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים.

14. כָּל אֵלֶּה הִכְחִישׁוּ אֶת הַשְּׁלִיחִים, וַיָּבֹאוּ עֲלֵיהֶם בְּצֶדֶק עֲנָשִׁי.

קטע 2

15. לֹא נוֹתַר לְאֵלֶּה אֶלָּא לְצִפּוֹת לְצוֹחָה יַחֲדָה שְׁאִין לָהּ דְּחִיָּה².

16. וַיֹּאמְרוּ, רְבוּנֵנוּ! הַחֵשׁ לָנוּ אֶת חִלְקֵנוּ מִהֶעֱנֵשׁ בְּעוֹלָם הַזֶּה לְפָנֵי יוֹם הַחֲשָׁבוֹן³.

17. קִבֵּל בְּסִבְלָנוֹת אֶת דְּבָרֵיהֶם, וַיִּזְכֹּר אֶת עֲבֹדְנוּ דָּאוּד אִישׁ חֲחִיל וּבַעַל הַתְּשׁוּבָה.

18. הִנֵּה אֲנַחְנוּ הַכֹּפְפֵנוּ אֶת הָהָרִים לְשִׁבְחָ אֹתוֹ בְּעָרֵב וְעַם זְרִיחַת הַשָּׁמֶשׁ⁴.

19. וְהַעוֹף אֲסוּפִים, וְכָלֶם נִשְׁמָעִים לוֹ.

20. וְאֶת מַלְכוּתוֹ חִזְקֵנוּ, וְנִתְּנוּ לוֹ אֶת הַחֲקָמָה, וְאֶת כְּשָׁרוֹן הַפְּסִיקָה הַחֲבָחָה וְהַשְּׁפוּט בְּדִין.

21. הָאֵם שִׁמְעֶתָ עַל מִקְרָה שְׁנֵי הִירִיבִים שֶׁטֶפְסוּ מֵעַל גָּדָר מְקוֹם עֲבוֹדָתוֹ (שֶׁל דָּאוּד).

22. וְנִכְנְסוּ אֶל דָּאוּד, וְהוּא נִבְהַל מֵהֶם. אָמְרוּ, אֵל תִּירָא! שְׁנֵי יְרִיבִים אֲנַחְנוּ, אַחַד מֵאֲתָנוּ עֲשָׂק אֶת רַעְהוּ. שִׁפְט בִּינֵינוּ בְּצֶדֶק וְאַל תִּסְטָה מִן הַצֶּדֶק, וְהַדְרִיכֵנוּ בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.

23. הִנֵּה זֶה אַחִי לוֹ תִשְׁעִים וְתִשְׁעַת כִּבְשׁוֹת וְלִי כִבְשָׁה אַחַת, וְהוּא אָמַר לִי, אֲנִי רוֹצֶה שֶׁתִּתֵּן לִי אוֹתָהּ. וְלַחֲץ אוֹתִי מֵאוֹד.

24. אָמַר דָּאוּד, אֲכֹן הוּא עֲשָׂק אוֹתָדָּ בְּבִקְשׁוֹ כִּבְשָׁתָדָּ עַל כִּבְשׁוֹתָיו. שִׁתְּפִים מְרַבִּים לְהַתְנַבֵּל זֶה לָזֶה, אֲדָּ לֹא הַמְּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטוֹב, וְאוֹלָם הֵם מַעֲטִים. לְבִסּוֹף הַבֵּין דָּאוּד כִּי רַק הֶעֱמַדְנוּ אוֹתוֹ בַּמִּבְחָן. אֲזִי בִקֵּשׁ אֶת סְלִיחַת רְבוּנוּ, וְסָגַד, וַיִּחַזַּר בְּתְשׁוּבָה.

25. לָכֵן סָלַחְנוּ לוֹ זֹאת, וְהוּא כָּעַת מִקְרֵב לָנוּ, וַיִּחַזַּר חֲזָרָה טוֹבָה אֵלֵינוּ⁵.

1. הם יושבי מדין, בני עמו של שועיב. ופירוש אל-איכה, היערה.

2. ר' סורת יא. סין 36 : 49.

3. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 32.

4. ר' סורת סבא' 34 : 10.

5. ר' סורת אאל עמראן 3 : 14 ; וסורת אר-רעד 13 : 29.

26. הוּי דַאוּוּד! עֲשִׂינוּ אוֹתָךְ מוֹשֵׁל בְּאַרְץ. שְׁפֹט בֵּין בְּנֵי הָאָדָם בְּאַמֶּת,¹ וְלֹא תִלְךְ אַחֲרֵי תִשׁוּקָתְךָ, כֹּן תִּתְּנָה אוֹתָךְ מִן הַשְּׂבִיל שֶׁל אֱלֹהָ, כִּי אֵלֶּה הַתּוֹעִים מִן הַשְּׂבִיל שֶׁל אֱלֹהָ לָהֶם עֵנֶשׁ כִּבֵּד מִשׁוֹם שֶׁהֵם שִׁכְחוּ אֶת יוֹם הַחֲשֻׁבוֹן.

קטע 3

27. לֹא לִתְהוּ בְּרָאנוּ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת אֲשֶׁר בִּינֵיהֶם. זֹאת מַחְשַׁבַת הַכּוֹפְרִים, אוֹי לַכּוֹפְרִים מַעֲנֵשׁ הָאֵשׁ (שֶׁל הַגִּיהֶנֶם).

28. הָאֵם נִשְׁוָה אֶת הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטוֹב לַמִּשְׁחִיתִים בְּאַרְץ? אוֹ אֶת הַיִּרְאִים לַמִּשְׁחִיתִים?

29. זֶהוּ סֵפֶר (הַקּוּרְאָן) אֲשֶׁר הוֹרְדֵנוּ אֵלֶיךָ מִן הַשָּׁמַיִם, מִבְּרֶךְ, לִמְעַן יִתְבּוֹנְנוּ בְּאוֹתוֹתַי אֲנָשֵׁי תְבוּנָה וַיִּזְהְרוּ.

30. וְהַעֲנִקְנוּ לְדַאוּד אֶת סוּלַיְמָאן, מֶה טוֹב הוּא כְּעֶבֶד (שֶׁל אֱלֹהָ),² הַחֹזֵר בְּתִשְׁבּוּחַ.

31. לַפְנוֹת עָרֵב הִצְגוּ לוֹ אֲצִילֵי הַסּוּסִים הָאֲבִירִים.

32. וְאָמַר, אֲכֹן אֶהְבֵּתִי הַטוֹב (הַסּוּסִים) כְּתוֹצָאָה מֵאֶהְבֵּתִי לְזָכֵר רְבוּנִי עַד אֲשֶׁר הִסְתַּתֵּרָה הַשֶּׁמֶשׁ בַּמִּסְדָּה.

33. וְהוּא אָמַר, הָשִׁיבוּ אוֹתָם אֵלַי, וְהִתְחִיל לְלַטֵּף אֶת צוּאֲרֵיהֶם וְאֶת שׁוֹקֵיהֶם.

34. וַיִּכְבֶּר הָעֶמְדָנוּ סוּלַיְמָאן בְּנִסְיוֹן, בְּהוֹשִׁיבֵנוּ עַל כֶּסֶאֱו גוֹף אַחֵר דּוֹמָה לוֹ (וְהוּא הִבִּין אֶת הַרְמִזוֹ),³ אַחֲרֵי כֵן שָׁב בְּתִשְׁבּוּחַ.

35. אָמַר, רְבוּנִי! סֶלַח לִי וְתֵן לִי מְלוּכָה אֲשֶׁר לֹא תִהְיֶה (כְּמוֹהָ) לְאִישׁ אַחֲרִי. כִּי אַתָּה הַמַּעֲנִיק רַב-חֶסֶד.

36. וְאִזּוּ הָעֶמְדָנוּ לְרִשׁוֹתוֹ אֶת הָרוּחַ לְמַהֵר בְּכַקְדָתוֹ בְּקִלּוֹת לְכָל אֲשֶׁר יִצְוָה,

37. וְאֶת הַשְּׁטָנִים בְּנָאִים וְצוֹלָלִים,

38. וְאַחֲרֵים אֲסוּרִים בְּאֲזָקִים.

39. זֹאת מִתְנַתְּנוּ. עֲשֵׂה חֶסֶד אוֹ מִנֵּע בְּלִי חֲשֻׁבוֹן.

40. אֲכֹן מִבְּטַחַת לוֹ קִרְבָּתְנוּ, וְחִזְרָה טוֹבָה אֵלֵינוּ.⁴

1. בערבית: بالحق: באל-חק. זאת אומרת, תן לכל אדם מה שמגיע לו מן הזכויות, ואל תקפח אף בן-אדם.

2. הכוונה לסוליימאן.

3. יש חלוקי דעות בין מפרשי הקוראן על מהות הגוף הזה.

4. ראה לעל פסוק 25 והערה.

קטע 4

41. הִזְכֵּר אֶת עֲבָדֵינוּ אִיּוֹב (אִיּוֹב), כְּאֲשֶׁר קָרָא אֶל רַבּוֹנוֹ, וְאָמַר, הִשְׁטֹן פָּגַע בִּי בַעֲיָפוֹת וְעָנוּי.¹
42. (וְנִעְנָה), הִכָּה (אֶת הָאָדָמָה) בְּרִגְלָךְ, הִנֵּה מִים קָרִים לְרַחֲצָה וְלִשְׁתִּיָּה.
43. וְהַחֲזַרְנוּ לוֹ אֶת בְּנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ וְהַכְּפִלְנוּ אֶת מִסְפָּרָם כְּחֶסֶד מֵאֲתָנוּ וּכְלָקָה לְאִנְשֵׁי בִינָה.
44. קַח בְּיָדְךָ חֲבִילֹת עֲשָׂבִים טָרִיסִים וְהִכָּה (אֶת אֲשֶׁתְּךָ) בָּהּ,² וְאַל תַּחֲלֹל אֶת שְׁבוּעֶתְךָ. וּמִצָּאֵנוּ אוֹתוֹ נוֹשֵׂא הַתְּלָאוֹת בְּסִבְלָנוֹת, מִה טוֹב הָעֶבֶד (שֶׁל אֱלֹהֵה), הוּא חֲזָר בְּתִשׁוּבָה.
45. הִזְכֵּר אֶת עֲבָדֵינוּ, אֲבֵרָא הַיִּם, אֶסְחָאק, וַיעֲקֹב, בְּעָלֵי הַכּוֹחַ וְהָרְאִיָּה הָעֲמֻקָּה (בַּעֲבֹדֶת אֱלֹהֵה),
46. אַכֵּן אֲנַחְנוּ טַהֲרָנוּ אוֹתָם עַל זִכְרָם הַמִּתְמִיד לַעֲוֹלָם הַבָּא,
47. וְאֲכֹן הֵם אֲתָנוּ מִן הַבְּחִירִים הַטּוֹבִים.
48. וְהִזְכֵּר אֶת אֶסְמָאֵעִל, אֶת אֱלִיסֵעַ, וְאֶת דָּוִי אֶל-כְּפֹל, כֻּלָּם מִן הַטּוֹבִים,
49. (הַקּוֹרְאֵן) הִנֵּה הוּא הַזֹּהָרָה וְכָבוֹד (לְךָ וּלְבְנֵי עַמְּךָ), וְאֲכֹן לִירְאֵי אֱלֹהֵה הַחֲזָרָה הַטּוֹבָה,
50. אֶל גִּנֵּי יַעֲדוֹ, פְּתוּחוֹת לַפְּנִיָּהִם הַדִּלְתוֹת,
51. נָחִים בְּתוֹכָם, וְשׂוֹאֲלִים פִּירוֹת רַבִּים וּמִשְׁקָה,
52. כְּשֶׁלְּצַדִּים עֲלָמוֹת צְנוּעוֹת מִבֶּט וּבְנוֹת גִּיל אֶחָד.
53. כָּל זֶה מִבְּטָח לָהֶם לְאַחַר יוֹם הַחֲשָׁבוֹן.
54. הִנֵּה זֹאת פְּרִנְסָתָנוּ לֹא תִּתְּחַדֵּל לַעֲוֹלָם.³
55. זֶה הוּא, וְאוֹלָם לְכוֹפְרִים הַשִּׁיבָה הָרָעָה,
56. בְּגִיָּהֶם בּוֹ יָצְלוּ. מָה רַע הִיצוּעַ!
57. אֶת זֹאת וְיִטְעֲמוּ אִפּוֹא מִשְׁקָה רוֹתְחִים וְלַחָה,
58. (וְנִעְנָשׁ) אַחֲרֵים כְּמוֹהוּ מִיָּנִים שׁוֹנִים.

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 83.

2. להכות את אשתו. כאשר היה איוב חולה, אשתו הרגיזה אותו, אז הוא נשבע, אם יחלים ממחלתו יתן לה מאה מלקות. מתוך רחמנות על האשה, אלהה הנחה איוב איך יתן לה מאה המלקות בלי לגרום לה נזק גופני.

3. ר' סורת אנ-נחל 16 : 96 ; סורת הוד 11 : 108 ; סורת פוצלת 41 : 8 ; וסורת אר-רעד 13 : 35.

59. הִנֵּה חֵבֶר מֵאֲנָשֵׁי הָאֵשׁ מִנְסָה לָּבוֹא עִמָּכֶם, לֹא יִבְרְכוּ אוֹתָם לְשָׁלוֹם, גַּם הֵם יֵצְלוּ בְּאֵשׁ.
60. (הַבָּאִים יִגִּידוּ), אַתֶּם אֵינְכֶם בְּרוּכִים, כִּי אַתֶּם הִבַּאתֶם אוֹתוֹ (הַעֲנֵשׁ) לָנוּ. רַע אִפּוֹא הַמִּשְׁכָּן.
61. וַיֹּאמְרוּ, רְבוּנָנוּ! אֱלֹהֵי אֲשֶׁר הִבִּיאוּ לָנוּ אֶת זֶה, הִכְפֵּל אֶת עֲנִשָּׁם בְּאֵשׁ.
62. וַיֹּאמְרוּ (שׁוֹכְנֵי גֵיהֶנֶם), מַה לָּנוּ, לֹא נִרְאָה אֲנָשִׁים אֲשֶׁר חִשְׁבְּנוּ אוֹתָם לְרָשָׁעִים?
63. הָאֵם הַשְׁפֹּלְתָנוּ לָהֶם, אוֹ נַעֲלָמוּ מִן הָעֵינִים?¹
64. אָכֵן אֵמֶת הִיא, כִּךְ יִתְוַכְחוּ בַּעֲלֵי הָאֵשׁ.

קטע 5

65. אָמַר, אֲנִי רַק מְזַהֵר, אֵין אֱלֹהֵי מִבְּלַעְדֵּי אֱלֹהֵי, הָאֶחָד, הַמִּנְצָח,
66. רְבוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְאֲשֶׁר בִּינֵיהֶם, הָעֻזִּי וְהַסִּילָח.
67. אָמַר, (הַקּוֹרְאֵן הַזֶּה) דָּבַר עֲצוֹם הוּא (לָכֶם בְּלָכֶם),²
68. אַךְ אַתֶּם פּוֹנִים לוֹ עֶרֶף.
69. אֵין לִי כָל יָדִיעוֹת עַל דִּיּוּנֵי הַיְשִׁיבָה שֶׁל מַעֲלָה (אוֹדוֹת אָדָם וּבְרִיאָתוֹ),
70. כִּי אֲנִי רַק מְזַהֵר וּמְטִיף לְפִי מַה שֶׁנִּגְלָה לִּי.
71. בְּאִמּוֹר רְבוּדָה לְמַלְאָכִים, הִנֵּה אֲנִי יוֹצֵר אָדָם מְטִיין.³
72. וְהִיָּה בַּעֲשׂוֹתֵי אוֹתוֹ וְנִפְחָתִי בּוֹ מְרוּחִי, (כַּבְּדוּהוּ) וְסִגְדוּ לוֹ.
73. וְכָל הַמַּלְאָכִים יִחַדּוּ סִגְדוּ,
74. חוּץ מֵאֲבָלִים שֶׁהִתְיַהֵר וְהִיָּה בְּכוֹפְרִים.
75. אָמַר (אֱלֹהֵי), הוּא אֲבָלִים! מַה עָצַר אוֹתָךְ לִסְגֹּד לְאֲשֶׁר יִצְרָתִי בְּיָדִי? הַתְּנַשְׂאֵת, אוֹ מִן הָעֲלִיּוֹנִים אַתָּה?
76. וְאָמַר אֲבָלִים, טוֹב אֲנִי מִמֶּנּוּ, אוֹתִי יִצְרָתָ מֵאֵשׁ, וְאוֹתוֹ יִצְרָתָ מְטִיין.
77. אָמַר (אֱלֹהֵי), צֵא מִמֶּנּוּ (מִן הַגֶּן)! כִּי אֲרוּר אַתָּה.
78. וְעֲלִידָה קִלְקֵלְתִּי עַד יוֹם הַדִּין.

1. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 110.

2. ר' סורת אנ-נבא' 78 : 2. (النبي العظيم : אנ-נבא' אל-עזים = הדבר העצום, הקוראן).

3. הבטוי בערבית «بشر» שווה לו בעברית «בשר». ספור בריאת אדם הראשון נזכר בסורת אל-בקה 2 : 30 - 39 ; סורת אל-אעראף 7 : 11 - 25 ; סורת אל-חגיר 15 : 26 - 43 ; סורת אל-כהף 18 : 50 ; סורת

אל-אסרא' 17 : 61 - 65 ; וסורת טא. הא 20 : 116 - 123.

79. אָמַר (אַבְלִיס), רְבוּנִי! תֵּן לִי אֲרֻכָּה עַד יוֹם קוּמָם לַתְּחִיָּה.
80. אָמַר (אַלְלָה), הִנֵּה אַתָּה בֵּין אֵלֶּה אֲשֶׁר נִתְּנָה לָהֶם אֲרֻכָּה,
81. עַד יוֹם הַמוֹעֵד הַיְדוּעַ (יוֹם הַדִּין).
82. אָמַר (אַבְלִיס), (אַשְׁבַּע) בְּעֶזְדְּךָ! כִּי אַתָּעָה אֶת כָּל בְּנֵי אָדָם,
83. מִלְּבַד עֲבָדֶיךָ הַנְּאֻמָּנִים מִבְּיָנֵיהֶם.
84. אָמַר (אַלְלָה), הָאֻמָּת הִיא מִמֶּנִּי, וְאֵת הָאֻמָּת אֲגִיד,
85. וּבָךְ וּבְכָל אֵלֶּה הַהוֹלְכִים אַחֲרֶיךָ מִבְּיָנֵיהֶם אֶמְלֹא אֶת גִּיהֶנֶם.
86. אָמַר (מוֹחַמַּד), לֹא אֶשְׁאַל מִכֶּם עָלָיו (עַל הַקּוּרְאָן) שְׂכָר, וְאֵינִי
בְּמַתְיָמָרִים,
87. אֵין הוּא (הַקּוּרְאָן) אֶלָּא אֲזַהְרָה לְבְנֵי הָעוֹלָם (בְּנֵי הָאָדָם וְהַג'וֹ),¹
88. וּבְעוֹד מוֹעֵד תִּקְבְּלוּ יְדִיעָה עַל מָה מוֹדִיעַ הוּא.

سورة الزمر

39

סִוֵּרַת אֶץ-זוֹמֵר הַחֲבוּרוֹת

סורה זו נקראת «אֶץ-זוֹמֵר, הַחֲבוּרוֹת» משום שאללה מזכיר בה חבורות המאושרים מאנשי הגן, ר' פ' 73, כמו כן מזכיר חבורות האומללים מאנשי האש, ר' פ' 71. הורדה במכה אחרי סורת סבא' 34, ופסוקיה שבעים וחמשה. קיבלה את שמה «הַחֲבוּרוֹת» מפסוק שבעים ואחד.

סורת אז-זומר 39

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. הורדת הספר (הקוראן) מן השמים היא מאת אללה העזיז והחכם.¹
2. הורדנו את הספר מן השמים אליך (מוחמד) באמת, על כן עבד את אללה והתמסר לו בכל אמונתך.
3. הלא לאללה הדת הצרופה? אכן אלה אשר לקחו להם מבלעדי מנגנים, (טוענים), אנחנו עובדים אותם רק למען יקרבו אותנו יותר אל אללה. אללה ישפט ביניהם במה שנתלקו בו, אולם אללה לא ידריך כל כוזב כופר.
4. אלו רצה אללה לקחת לו וליד, כי אז בחר לו מאשר יברא את אשר ירצה. לו השבח! הוא אללה האחד והיחיד והמנצח.
5. הוא ברא את השמים ואת הארץ באמת, והוא מגלגל את אור היום בחשכת הלילה, ומגלגל את חשכת הלילה באור היום,² ומשעבד את השמש ואת הירח. כל אחד מהם נע במסלתו עד לעת מועד.³ הלא הוא העזיז והסולח?
6. בראכם מנפש אחת ועשה ממנה בת זוגה,⁴ והוריד לכם מקנה, זכר ונקבה, שמונה.⁵ הוא בורא אתכם בבטן אמהם, שלב אחרי שלב, בחשכה משלשת.⁶ זהו אללה רבונכם ולו המלכות ואין אלה זולתו. וכיצד אפוא אתם סוטים מהדרך הישרה?⁷
7. אם תכפרו, הנה אללה אינו נזקק לכם,⁸ ולא ירצה אללה לעבדיו את הכפירה, ואם תודו (לו) יהיה זה לטובתכם. אף נפש לא תשא משא נפש

1. ר' סורת אש-שוערא' 26 : 192 - 195 ; סורת ע'אפר 40 : 2 ; וסורת פוצלת 41 : 42.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 54.

3. ר' סורת אר-רעד 13 : 2 ; וסורת פאטר 35 : 13.

4. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 1.

5. שמונה : מדובר בזכר ונקבה מארבעת סוגי מקנה : גמלים, בקר, כבשים, ועזים. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 143.

6. ר' סורת אל-חג' 22 : 5.

7. ר' סורת יונוס 10 : 32.

8. ר' סורת אאל עמרואן 3 : 97.

אַחֲרֵית, כִּי בְסוּפְכֶם אֶל רְבוֹנְכֶם תַּחֲזְרוּ, וְאִזּוּ יוֹדִיעְכֶם אֶת אֲשֶׁר עָשִׂיתֶם. כִּי הוּא יוֹדֵעַ חֲבִינֵי הַלֵּב.

8. כְּאֲשֶׁר תִּפְגַּע בְּאָדָם צָרָה, הוּא יִקְרָא אֶל רְבוֹנוֹ וְשֵׁב אֵלָיו,¹ אֵד בְּאֲשֶׁר אֱלֹהָ מַעֲבִירָה בַּחֲסִדּוֹ מִמֶּנּוּ, הוּא שׁוֹכֵחַ שֶׁקָּרָא אֵלָיו לִפְנֵי כֵן,² וּמִצָּרָף לְאֱלֹהָ אֱלִילִים לְמַעַן הַתְּעוֹת מִדְּרָכּוֹ. אָמַר, הַתְּעַנֵּג לְךָ מַעֲט עַל כְּפִירְתֶּךָ, כִּי אַתָּה בֵּין אֲנָשֵׁי הָאֵשׁ.³

9. (הַדּוּמָה כּוֹפֵר כְּזֶה) לְמִי שְׁשׁוּמֵר עַל מוֹעֲדֵי הַתְּפִלָּה בְּמִשְׁדֵּךְ הַלֵּילָה, בְּסִגִּידָה אוּ בְּעִמִּידָה, וְנִזְהָר מִפְּנֵי הָעוֹלָם הַבָּא וּמִקּוֹה לְרַחֲמֵי רְבוֹנוֹ? אָמַר, הָאֵם דּוּמִים בְּעָלֵי דַעַת לְחִסְרֵי דַעַת? רַק אֲנָשֵׁי בִינָה וְדַעַת יִזְכְּרוּ.

קטע 2

10. אָמַר, הוּי עוֹבְדֵי (עוֹבְדֵי אֱלֹהָ) אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ! יִרְאוּ אֶת רְבוֹנְכֶם. לְאֱלֹהָ אֲשֶׁר עָשׂוּ הַטּוֹב בְּעוֹלָם הַזֶּה יִקְבְּלוּ טוֹבָה (בְּעוֹלָם הַבָּא).⁴ וְאָרֶץ אֱלֹהָ רַחֲבָה הִיא,⁵ וּלְבַעֲלֵי הַסְּבָלָנוֹת יִשְׁלַם שְׂכָרָם בְּלִי חֶשְׁבוֹן.

11. אָמַר, נְצַטְוִיתִי לַעֲבֹד אֶת אֱלֹהָ, תָּמִים עִמּוֹ בְּדָתִי,

12. וְנְצַטְוִיתִי לְהִיּוֹת רֵאשׁוֹן הַמִּסְלָמִים.⁶

13. אָמַר, יִרָא אֲנִי מַעֲנֵשׁ יוֹם עָצוֹם אִם לֹא אֲצִית לְרְבוֹנִי.⁷

14. אָמַר, אֶת אֱלֹהָ אֶעֱבֹד תָּמִים עִמּוֹ בְּדָתִי,

15. עֲבָדוּ אִפּוּא אֶת אֲשֶׁר רָצִיתֶם מִבְּלַעַדָּיו. אָמַר, הָאוֹבְדִים הֵם אֱלֹהָ אֲשֶׁר

אֲבָדוּ נַפְשׁוֹתֵיהֶם וּבִגְנֵי מִשְׁפָּחוֹתֵיהֶם יוֹם הַתְּקוּמָה. בְּאַמַּת זֶה הוּא הָאֲבָדוֹן הַגָּלוּי.⁸

16. לָהֶם מַעֲלִיָּהם צָלִילִים שֶׁל הָאֵשׁ וּמִתַּחַתָּם צָלִילִים. זֶה הַדְּבָר אֲשֶׁר בּוֹ יִפְחִיד אֱלֹהָ אֶת עֲבָדָיו. הוּי עֲבָדִי! עַל כֵּן יִרְאוּנִי.

17. וְאֱלֹהָ שֶׁהִתְרַחֲקוּ מִן הַטָּאע'וֹת⁹ וְנִמְנָעוּ מִלַּעֲבֹד אוֹתָהּ, וַיָּשׁוּבוּ אֶל אֱלֹהָ, לָהֶם הַבְּשׂוּרָה הַטּוֹבָה. עַל כֵּן בִּשְׂרַח טוֹבוֹת לְעוֹבְדֵי,

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 67.

2. ר' סורת יונוס 10 : 12.

3. ר' סורת אברהמים 14 : 30 ; וסורת לוקמאן 31 : 24.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 30.

5. ר' סורת אל-ענכבות 29 : 56.

6. ר' סורת אנ-נמל 27 : 91.

7. ר' סורת יונוס 10 : 15.

8. ר' סורת אל-חג' 22 : 11.

9. «טאעיות» שם כולל לאלילים אשר הערבים עבדו לפני האסלאם. ר' סורת אנ-נחל 16 : 36.

18. אֲשֶׁר יִקְשִׁיבוּ לְדַבֵּר, וַיִּלְכוּ אַחֲרֵי הַטּוֹב אֲשֶׁר בּוֹ (דְּבָרֵי הַקּוֹרְאֵן), אֵלֶּה הֵם
אֲשֶׁר הִדְרִיךְ אֱלֹהֶה וְאֵלֶּה הֵם הַנְּבוֹנִים.
19. הָאֵם אֵלֶּה אֲשֶׁר בָּא עֲלֵיהֶם בְּצֶדֶק דְּבַר הָעֶנֶשׁ, הַאֲתָה תַצִּיל אֶת אֲשֶׁר בָּאֵשׁ
(גִּיהֶנֶם)?
20. אֲבָל הִירָאִים אֶת רַבּוֹנָם, שְׁמוּרִים לָהֶם חֲדָרִים עֲלִיּוֹנִים בְּנוֹיִים עֲלֵיהֶם
חֲדָרִים בְּנוֹיִים, וְתַחֲתָם זֹרְמִים נְהֻרוֹת. זוֹהִי הַבְּטָחַת אֱלֹהֶה שְׁאִינוּ מִפֶּר
הַבְּטָחָה.
21. הֲלֹא תִרְאֶה כִּי אֱלֹהֶה מוֹרִיד מַיִם מִן הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁחִיל אוֹתָם בְּתוֹךְ
הָאֲדָמָה וְחוֹסֵף אוֹתָם בְּמַעֲיָנוֹת.¹ וְאַחֵר כֵּךְ יוֹצִיא בָהֶם צֶמַח מְסוּגִים
שׁוֹנִים הַמְתַּיֵּבֶשׁ וּמַצְהִיב, וְאִזּוֹ יַהֲפֹךְ אוֹתוֹ לְרִסְסִים.² בְּזֹאת יֵשׁ אֲזַהֲרָה
לְאַנְשֵׁי בֵינָה.

קטע 3

22. הָאֵם זֶה אֲשֶׁר הָאִיר אֱלֹהֶה אֶת לְבוֹ בָּאוֹר הָאֶסְלָאם, וְהוּא הוֹלֵךְ בָּאוֹר
רַבּוֹנוֹ (כְּמוֹ הַפּוֹשְׁעִים)?³ אָכֵן אוֹי לָהֶם לְאֲשֶׁר קָשׁוּ לְבוֹתֵיהֶם מִזְכוֹר אֱלֹהֶה.
בְּתַעֲהָה גְלוּיָה הֵם.
23. אֱלֹהֶה הוֹרִיד (מִן הַשָּׁמַיִם) הַטּוֹב בְּיוֹתֵר בְּדָבָרִים, סֶפֶר (הַקּוֹרְאֵן) שֶׁכָּל
חֲלָקָיו תּוֹאֲמִים, חוֹזֵר וְנִשְׁנָה. עוֹרֵם שֶׁל הִירָאִים אֶת רַבּוֹנָם יַעֲשֶׂה חֲדוּדִים
חֲדוּדִים, אוֹלָם אַחֵר כֵּךְ יִבְיֵאוּ הַרְגָּעָה לְעוֹרֵם וּלְלִבּוֹתֵיהֶם עַל יְדֵי הַזְכָּרָת
שֵׁם אֱלֹהֶה.⁴ זוֹהִי הַמְהֻדָּרָה שֶׁבָּהּ יִדְרִיךְ אֱלֹהֶה אֶת מִי שְׁיִרְצָה, כָּל אֲשֶׁר
יִתְעָהוּ אֱלֹהֶה, אִין לוֹ מִדְרִיךְ.
24. הָאֵם זֶה אֲשֶׁר יִגֹּן עַל נַפְשׁוֹ בְּכִנּוּי מַפְנֵי הָעֶנֶשׁ הָאֶכְזָרִי בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים,
(בְּגִלַּל שְׁיִדּוֹ אֶסּוּרוֹת, כְּמֵאֲמִין אֲשֶׁר יִכְנַס לְגֹן עֵדֶן)?⁵ וַיֹּאמֶר לַכּוֹפְרִים,
טַעְמוּ אֶת (גְּמוּלָה) מַעֲשֵׂיכֶם הָרָעִים.
25. אֵלֶּה אֲשֶׁר הָיוּ לַפְּנִיָּהם (הַכּוֹפְרִים) שֶׁל מִכָּה (הַכְּחִישׁוּ אֶת שְׁלִיחֵיהֶם, וַיִּבּוֹא
עֲלֵיהֶם הָעֶנֶשׁ מִמָּקוֹם שֶׁלֹּא יְחוּשׁוּ,⁶
26. לָכֵן אֱלֹהֶה נָתַן לָהֶם לַחוּשׁ אֶת הַקְּלוֹן בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְאָכֵן עֶנֶשׁ הָעוֹלָם
הַבָּא גָדוֹל מִזֶּה, לוֹ יִדְעוּ.

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 48.

2. ר' סורת אל-כהף 18 : 45.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 122.

4. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 2 - 4 ; וסורת אל-פורקאן 25 : 73.

5. ר' סורת אל-מולכ 67 : 22 ; וסורת אל-קמר 54 : 48.

6. ר' סורת אנ-נחל 16 : 26.

27. הבאנו לבני האדם משלים שונים (מהאמות הקודמות) בקוראן הזה למען יזכרו,¹
28. והוא קוראן ערבי ברור בלא כל עקמות, למען יראו אלה.
29. משל אלה משל, אדם (עבד) שיך למספר שתפים והם תמיד רבים ביניהם, ואדם (עבד) אשר נתון כלו לאיש אחד. הידמה האחד לחברו? השבח לאלה, ואולם מרביתם לא יודעים.²
30. אכן אתה (מוחמד) מת והם מתים,³
31. אחרי כן ביום תחית המתים תתדינו בפני רבונכם.

חלק 24

קטע 4

32. ומי כופר יותר מזה שדבר קזב על אלה וכחש באמת שהגיעה אליו? האין בגיהנם משכן לכופרים?
33. אבל זה אשר הביא את האמת (מן הנביאים) וזה אשר האמין בה, אלה הם יראי אלה,
34. להם כל אשר יחפצו אצל אלה. זה שכר עושי הטוב,
35. כדי שיכפר להם אלה מן הרעות אשר עשו (לפני שהאמינו בו) וישלם להם את שכרם על מעשיהם הטובים.⁴
36. האם אין באלה מספיק מגן לעבדו (מוחמד)? הם מפחידים אותך באלה (האילילים) מבלעדי אלה. ומי שיתעה אותו אלה אין לו מדריך,
37. ואשר ידריך אותו אלה, אין לו כל מתעה. האין אלה עוזו ובעל נקמות?
38. ואכן אם תשאל אותם, מי ברא את השמים ואת הארץ? יאמרו, אלה. אמר, מה תחשבו, אלה אשר תקראו אליהם מבלעדי אלה, אם ירצה אלה לפגוע בי, האם הם יכולים להעביר את פגיעתו (מעלי)? או אם ירצה לרחם עלי, האם הם יכולים למנוע רחמיו (ממני)? אמר, דיני באלה, ועליו יסמכו הסומכים.⁵

1. ר' סורת אר-רום 30 : 28 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 43.

2. ר' סורת הוד 11 : 24.

3. זה הפסוק אשר אבו-בכר, הח'ליף הראשון אחרי מות הנביא מוחמד קרא לפני המוסלמים במדינה אחרי מותו של הנביא כדי להרגיע אותם. ר' סורת אאל עמראן 3 : 144.

4. ר' סורת אל-אחקאף 46 : 16.

5. ר' סורת הוד 11 : 54 - 56.

39. אָמַר, הוּי בְּנֵי עַמִּי! הַתְּנַהֲגוּ לִפְנֵי בְּדִוְתֵיכֶם, וְאֲנִי אֶנְהַג לִפְנֵי אֲמוֹנְתִי בְּאַלְלָהּ, בְּעֵתִיד תִּדְעוּ,

40. עַל מִי יְחוּל עֵנֶשׁ מִשְׁפִּיל, וְעַל מִי יְחוּל עֵנֶשׁ נִצְחִי.

41. הוֹרְדְנוּ אֱלִיד מִן הַשָּׁמַיִם אֶת הַסֶּפֶר (הַקּוֹרְאֹן) אֶל בְּנֵי אָדָם בְּאַמֶּת. מִי שֶׁיִּקְבֹּל אֶת הַהִדְרָכָה יִיטִיב לְעַצְמוֹ, וּמִי שֶׁיִּתְּנָה הָרִיחוֹ מִתְּעָה רַק אֶת עַצְמוֹ, וְאִין אַתָּה אַחֲרָאִי לָהֶם.¹

קטע 5

42. אֱלֹהֶה יֵאָסֹף אֶת הַנְּשָׁמוֹת בְּעַת מוֹתָן, וְאֶת אֱלֹהֶה אֲשֶׁר לֹא תִמְתְּנָה בְּעַת שְׁנָתָן. וְיַחֲזִיק אֶתוֹ אֶת אֲשֶׁר נִגְזַר עֲלֵיהֶן הַמּוֹת, וְיִשְׁלַח אֶת הָאַחֲרוֹת עַד לְעַת מוֹעֵד. אָכֹן בְּזֶה אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים חוֹשְׁבִים.²

43. הָאֵם לְקַחוּ לָהֶם מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהֶה מְלִיצִים; אָמַר (מוֹחֲמַד), אֶפְלוֹ אִם לֹא יִשְׁלְטוּ בְּמֹאוּמָה, וְלֹא יָבִינוּ דְּבַר מִמָּה שֶׁאַתֶּם עוֹשִׂים?

44. אָמַר (מוֹחֲמַד), לְאַלְלָה שֶׁיִּכַּת הַהִמְלָצָה בְּכָה,³ בְּעַל מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֱלֹוֹ תַחֲזִירוּ (בְּיוֹם הַדִּין).

45. וּבַהֲזָכַר אֱלֹהֶה לְבַדּוֹ, סָלְדוּ מִזֶּה לְבוֹתֵיהֶם שֶׁל אֱלֹהֶה אֲשֶׁר לֹא יֵאָמִינוּ בְּעוֹלָם הַבָּא,⁴ וְאוֹלָם אִם יִזְכִּירוּ אֶת הָאֱלִים הָאַחֲרִים וּזְלָתוֹ, יִשְׁמָחוּ.

46. אָמַר, הוּי אֱלֹהֶה! בּוֹרֵא הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, אַתָּה הַיּוֹדֵעַ אֶת הַנִּעְלָם וְהַגָּלוּי, אַתָּה תִשְׁפֹּט בֵּין עַבְדֶּיךָ בְּאֲשֶׁר נִחְלְקוּ בּוֹ.

47. לוֹ הָיָה לְכוֹפְרִים כָּל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ וּמִשְׁנָה כְּמוֹהוּ, הָיוּ נוֹתְנִים אוֹתוֹ לְפָדוֹת אֶת עַצְמָם מִרַע הָעֵנֶשׁ בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים. וְנִגְלָה לָהֶם מֵאַלְלָה הַדְּבַר אֲשֶׁר לֹא צָפּוּ לוֹ,

48. וְנִגְלוּ לָהֶם הַרְעוֹת אֲשֶׁר עָשׂוּ, וְהָעֵנֶשׁ אֲשֶׁר לָעָגוּ לוֹ יִקִּיפּם.

49. כְּאֲשֶׁר פּוֹגַעַת צָרָה בְּאָדָם הוּא קוֹרֵא אֶלְיָנוּ. אַךְ כְּאֲשֶׁר אֶנְחֲנוּ מַעֲנִיקִים לוֹ חֶסֶד מֵאַתָּנוּ, הוּא אוֹמֵר, בְּדַעַת (אַלְלָה שֶׁאֲנִי רֹאִי לָהּ) נָתַן לִי זֶה. אָמְנָם! רַק מִבְּחֹן הוּא, וְאוֹלָם מִרְבִּיתֶם אִינֶם יוֹדְעִים.

50. גַּם אֱלֹהֶה אֲשֶׁר קָדְמוֹ לָהֶם אָמְרוּ כְּדִבְרֵיהֶם אֱלֹהֶה, וְאוֹלָם לֹא הוֹעִיל לָהֶם מָה אֲשֶׁר רָכְשׁוּ,

1. ר' סורת יונוס 10 : 108 ; סורת הוד 11 : 12 ; וסורת אר-רעד 13 : 40.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 60 - 61.

3. ר' סורת אל-בקה 2 : 255.

4. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 35.

51. ופגע בהם הענש שהיו ראויים לו, ואלה אשר כפרו: פגעו בענש גם הם על מעשיהם הרעים שצברו, מבלי שיוכלו לברח מפני אלה וענשו.¹
52. האינם יודעים, כי אלה מרחיב ומצמצם את הפתח למי שירצה? ויש בזה לקח לאנשים מאמינים.

קטע 6

53. אמר (מוחמד לאנשים, שאלה אומר), הוי עבדי! אשר הפריזו בעשית מעשים מגנים, אל תתאשו מרחמי אלה. כי אלה יסלח על כל החטאים.² הן הוא סלח ורחום.
54. וחזרו בתשובה אל רבונכם,³ והיו תמימים אתו לפני שיפגע בכם הענש, ואז לא תעזרו,
55. ולכו אחרי הטוב (הקוראן) שהירד אליכם מאת רבונכם, לפני שיבוא אליכם הענש פתאום, ואתם לא תחושו.
56. ותאמר (אז) נפש, אוי לי כי הזנחתי את חובותי כלפי אלה,⁴ והייתי מן הלעגנים.
57. או תאמר, לו הדריד אותי אלה, הייתי ביראים,
58. או תאמר למראה הענש, לו היה ביכלתי לחזור לחיים, כי אז הייתי במטיבים.⁵
59. אולם באו אליך אותותי, ואתה הכחשתי אותם ביהירות, והיית מן הכופרים.
60. ביום תחית המתים תראה את אלה אשר דברו שקר על אלה כשפניהם קודרות, האין בגיהנם משכן לשחצנים?
61. ואולם את היראים יציל אלה בגלל יראתם את אלה ומעשיהם הטובים, שלא תגע בהם כל צרה וגון.
62. אלה הוא בורא כל דבר, והוא ממנה על הכל,

1. ר' סורת אל-קצצ 28 : 76 - 78 ; וסורת סבא' 34 : 35.

2. ר' סורת מרים 19 : 60.

3. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 145 ; סורת אל-מאאידה 5 : 73 - 74 ; סורת את-תובה 9 : 104 ; סורת אל-בורוג'

10 : 85

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 31.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 28.

63. וּבִידּוֹ מִפְתָּחוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאַלֶּה שֶׁהִתְכַּחֲשׂוּ לְאוֹתוֹת אֱלֹהֵה יְהוָה
הַמִּפְסִידִים.

קטע 7

64. אָמַר, הָאֵם תִּצְווּ עָלַי לַעֲבֹד מִי שֶׁהוּא אַחֵר זוֹלַת אֱלֹהֵה, אַתֶּם הַנִּבְעָרִים?

65. כָּבֵר נִגְלָה לָךְ (מוֹחֲמַד) וְלֹאֶלֶה אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵיךְ, אִם תִּשְׁתַּף מִיִּשְׁהוּ עִם
אֱלֹהֵה, עֲמִלְךָ יִהְיֶה לְשׂוֹא וְתִהְיֶה מִן הַמִּפְסִידִים,

66. וְלָכֵן, עֲבֹד רַק אֶת אֱלֹהֵה וְהָיָה בְּמוֹדִים.

67. הֵם לֹא הִעְרִיכוּ אֶת אֱלֹהֵה כְּרֹאוֹי לוֹ. בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים יִחְזִיק אֶת כָּל
הָאָרֶץ בְּכַף יָדוֹ, וְאֶת הַשָּׁמַיִם מִקְפָּלִים בְּיָמִינוֹ. יִשְׁתַּבַּח וְיִתְעַלֶּה עַל אֲשֶׁר
יִשְׁתַּפּוּ לוֹ.

68. וְיִתְקַע בְּשׁוֹפָר וְכָל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ יָמוּתוּ בְּהֵם בַּמָּקוֹם, פָּרַט לְאֱלֹהֵה
שֶׁאֱלֹהֵה יִמְנַע זֹאת מֵהֶם. וְאַחֵר כֵּךְ יִתְקַע שׁוֹב בְּשׁוֹפָר וְאֵז יִקוּמוּ וְיִבִּיטוּ.

69. אֵז תֹּאִיר הָאָרֶץ בְּאוֹר רְבוּנָה, וְיוֹשֵׁם פִּנְקָס הָרְשׁוּם לִפְנֵיהֶם,¹ וְיִוְבְּאוּ
הַנְּבִיאִים וְהַעֲדִים, וְיִשְׁפְּטוּ בִּינֵיהֶם בְּצֶדֶק וְלֹא יִקְפְּחוּ,²

70. לְכָל נֶפֶשׁ יִשְׁלַם מְלֹא שְׂכָרָה עַל מַעֲשֶׂיהָ, וְהוּא יוֹדֵעַ טוֹב אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ.

קטע 8

71. וְהוֹבִילוּ הַכּוֹפְרִים אֶל גִּיהֶנֶם חֲבוּרוֹת,³ וּבִבּוֹאָם אֵלָיו, וְנִפְתָּחוּ שַׁעְרָיו,
וְאָמְרוּ אֲלֵיהֶם שׁוּמְרֵיו (מִן הַמִּלְאָכִים), הָאֵם לֹא בָאוּ אֲלֵיכֶם שְׁלִיחִים
מִקְרִבְכֶּם, וְקִרְאוּ לִפְנֵיכֶם אוֹתוֹת רְבוּנְכֶם, וְהִזְהִירוּ אֶתְכֶם, כִּי תִפְגְּשׁוּ אֶת
יוֹמְכֶם זֶה?⁴ וַיֹּאמְרוּ, אָמֵן כֵּן. אוֹלָם יָבֹא בְּצֶדֶק הַעֲנֵשׁ עַל הַכּוֹפְרִים.

72. וַיֹּאמֶר, הַכֹּנְסוּ בַשַּׁעְרֵי גִיהֶנֶם שֶׁבּוּ תִשְׁאַרוּ לְנֶצַח.⁵ כִּמָּה נוֹרָא הוּא מַעֲוֹן
הַכּוֹפְרִים הַיְּהִירִים.

73. וְהוֹבִילוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר יִרְאוּ אֶת רְבוּנָם אֶל גֵּן עֵדֵן חֲבוּרוֹת, בְּבוֹאָם אֵלָיו,
יִפְתָּחוּ שַׁעְרָיו, וַיֹּאמְרוּ אֲלֵיהֶם שׁוּמְרֵיו, שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם, טוֹבִים אַתֶּם.
הַכֹּנְסוּ וְהִשְׁאָרוּ כָאֵן לְנֶצַח.

1. ר' סורת אל-כהן 18 : 49.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 40 ; וסורת אל-אנביא' 21 : 47.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 97 ; סורת מרים 19 : 85 - 86 ; וסורת אט-טור 52 : 13.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 130 ; וסורת אל-מולכ 67 : 8 - 10.

5. ר' סורת אל-חג'ר 15 : 44.

74. וַיֹּאמְרוּ, הִשָּׁבַח לְאַלֵּלָהּ אֲשֶׁר קִיַּם אֶת הַבְּטָחוֹתוֹ וְהוֹרִישׁ לָנוּ אֶת אֲדָמַת (הַגֹּן),¹ נִשְׁכֹּן בְּגֹן עֵדֶן בְּאֶשֶׁר נַחֲפֹץ. אַכֵּן מָה טוֹב שְׁכַר הָעֲמִלִּים לַעֲשׂוֹת טוֹב.²

75. אַז תִּרְאֶה אֶת הַמְּלָאכִים סוֹבְבִים אֶת כֶּסֶּ הַמַּלְכוּת, מְשַׁבְּחִים וּמְהַלְלִים אֶת רְבוֹנָם. וְנִחְרָץ הַדָּבָר בִּינִיָּהֶם בְּצֶדֶק, וַיֹּאמֶר, הִשָּׁבַח לְאַלֵּלָהּ רְבוֹן הָעוֹלָמִים.

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 194.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 136.

40

סִוְרַת ע' אֶפֶר הַסֵּלְחָן

סורה זו נקראת גם «אלמוואמון, המאמין». ר' פ' 28.
סורה זו נקראת «ע' אֶפֶר, הַסֵּלְחָן» משום שאללה פתח
את הסורה בתואר מתוארי הכבוד שלו, והוא «ע' אֶפֶר».
ר' פ' 3.

הורדה במכה אחרי סורת אז-זומר 39, ופסוקיה שמונים
וחמשה, קיבלה את שמה «הַסֵּלְחָן» מפסוק שלושה.

סורת ע'אפר 40

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחוּם

קטע 1

1. ח. מ. ¹
2. הסֵפֶר הַזֶּה (הַקּוּרְאָן) הוּרַד (אֶל הַנְּבִיא מוֹחֵמַד) מִן הַשָּׁמַיִם מֵאֵת אֱלֹהָ הָעֶזּוּז וְהַיּוֹדֵעַ,
3. הַסֵּלְחָן לַחַטָּאִים, וּמִקְבֵּל הַתְּשׁוּבָה, וְהַעֲוֹנֵשׁ קִשּׁוֹת, ² וּבַעַל הָאֲמָצְעִים הַרְבִּים, ³ אֵין אֱלֹהָ בִּלְעָדָיו, וְסוּף כָּל־שָׂם לַחֲזֹר אֵלָיו.
4. רַק הַכּוֹפְרִים מִתְּנִיכִים עַל אוֹתוֹת אֱלֹהָ, ⁴ לֹא יִשְׁלַח אוֹתָדָּה (מוֹחֵמַד) אִפּוּא הַסֵּתוּבָבוֹתָם בְּאַרְצוֹת לְמַסְחָר וְעֵסֶק. ⁵
5. כָּפְרוּ לַפְּנִיָּהֶם בְּנֵי עַם נוּחַ וְעוֹבְדֵי אֱלִילִים אֲחֵרִים. ⁶ כָּל אִמָּה הַתְּכַוְּנָה לַכָּנֹעַ בְּשָׁלִיחַ שְׁלָחָה. הֵם הַתְּנַכְחוּ בְּשׂוֹא כָּדִי לְהַפְרִיד בּוֹ אֶת הָאִמָּה, וְאוֹלָם אֲנִי הָעֶנְשָׁתִי אוֹתָם, וּמָה קָשָׁה הָיָה עֲנָשִׁי.
6. וְכָד נִתְאַמְתּוּ דְּבָרֵי רְבוּנָדָּה כִּי הַכּוֹפְרִים סוֹפֵם הָאֵשׁ.
7. אֱלֹהָ (הַמְּלֹאכִים) הַנוֹשָׂאִים אֶת כָּס הַמַּלְכוּת, וְאֱלֹהָ אֲשֶׁר סָבִיבוֹתָיו, יִשְׁבַּחוּ וְיִהְלְלוּ אֶת רְבוּנָם וְיִאֲמִינוּ בּוֹ, וְיִבְקְשׁוּ סְלִיחָתוֹ לְמַאֲמִינִים, רְבוּנָנוּ! אֶתָּה מִקִּיף כָּל דְּבָר בְּרַחֲמִים וְדַעַת, ⁷ סֵלַח אִפּוּא לְאֲשֶׁר שָׁבוּ וַיִּלְכּוּ בְּדַרְכְּךָ, וְשִׁמְר עֲלֵיהֶם מַעֲנֵשׁ שְׂאוֹל. ⁸
8. רְבוּנָנוּ! הַכִּנֵּס אוֹתָם אֶל גְּנֵי עֵדֶן אֲשֶׁר הַבְּטַחְתָּ לָהֶם, וְאֶת אֲשֶׁר עָשָׂה הַטּוֹב מֵאֲבוֹתֵיהֶם וּנְשׁוֹתֵיהֶם וְצֹאצְאֵיהֶם, כִּי אֶתָּה הָעֶזּוּז וְהַחֲכָם,

1. האותיות האלו נקראות בערבית : חא. מיס. שתי האותיות האלו הופיעו בפתיחת שבע סורות : ע'אפר 40 ; פוצלת 41 ; אש-שורא 42 ; אז-ז'ורוף 43 ; אד-דוח'אן 44 ; אל-ג'אית'יה 45 ; אל-אחקאף 46.

2. ר' סורת אל-חג'יר 15 : 49 - 50.

3. ר' סורת אבראהים 14 : 34.

4. הכוונה פה היא לאנשי מכה שנסעו לכל מקום בשביל המסחר והעסק שלהם. ר' סורת קוריש 106.

5. ר' סורת אאל עמראן 3 : 196 - 197 ; וסורת לוקמאן 31 : 24.

6. ר' סורת הוד 11 : 17.

7. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 80 ; סורת אל-אעראף 7 : 89 ; וסורת טא. הא 20 : 98.

8. ר' סורת אל-בקרה 2 : 201 ; וסורת אאל עמראן 3 : 16.

9. וְשָׁמַר אוֹתָם מִן הָרָעוֹת, וְאֲשֶׁר תִּשְׁמַר אוֹתוֹ בַּיּוֹם הַהוּא (יוֹם הַדִּין) מִן הָרָעוֹת, הִנֵּה רַחֲמֵתִי, וְזוֹהִי הַזִּכְיָה הַעֲצוּמָה .

קטע 2

10. יִקְרָאוּ אֶל הַכּוֹפְרִים (בְּגִיהֶם), שֶׁנֶּאֱתָו שֶׁל אֱלֹהָ כְּלַפִּיכֶם גְּדוֹלָה מִשְׁנֵאֲתֶכֶם אֶת נַפְשׁוֹתֵיכֶם בְּהַקְרָאָכֶם לְהֶאֱמִין וּכְפָרְתֶם.
11. וְהֵם (הַכּוֹפְרִים) יֹאמְרוּ, רַבּוֹנָנוּ! הִמֵּת אוֹתָנוּ פְּעָמִים, וְהִחַיֵּית אוֹתָנוּ פְּעָמִים, וְאַנְחָנוּ מוֹדִים בְּחַטָּאֵינוּ. הֲאֵם יֵשׁ דָּרֶךְ לְצֵאת מִכָּאן (מִן הָעֶנֶשׁ הַזֶּה)?¹
12. (וְאִזּוּ יֹאמֶר לָהֶם, לֹא!) הָעֶנֶשׁ הַזֶּה לָכֶם, כִּי כְּאֲשֶׁר נִקְרָא אֱלֹהָ לְבַדּוֹ, כְּפָרְתֶם, וְאוֹלָם כְּאֲשֶׁר צָרְפוּ לוֹ שְׁתַּפִּים הֶאֱמַנְתֶּם (בָּהֶם), אָכֵן הַמִּשְׁפָּט לְאֱלֹהָ הָעֲלִיוֹן וְהַכְּבִיר,
13. הוּא הַמְרָאָה לָכֶם אֶת אוֹתוֹתָיו, וְהַמּוֹרִיד לָכֶם מִן הַשָּׁמַיִם מְזוֹן, אֵד רַק הַחוּזָר בְּתִשׁוּבָה יִזְכָּר (אוֹתוֹת וְחֻסֵּד רַבּוֹנוֹ).
14. קִרְאוּ רַק אֶל אֱלֹהָ וְהִיוּ מְסוּרִים בְּאַמוּנַתְכֶם רַק לוֹ, וְגַם אִם מְאִסּוּ הַכּוֹפְרִים.
15. מְרוֹם הַמַּעֲלוֹת רַבּוֹן כֶּסֶם הַמַּלְכוּת, הַשּׁוֹלֵחַ אֶת הַרוּחַ (הַהִשְׁרָאָה) בְּפִקּוּדוֹ לְמִי שֶׁיִּרְצֶה מַעֲבָדוֹ לְמַעַן יִזְהִיר מִפְּנֵי יוֹם הַמִּכְנָשׁ (יוֹם הַדִּין),
16. בַּיּוֹם הַהוּא, כְּשִׁיוֹפִיעוּ כָּלֶם לִפְנָיו, לֹא יִסְתִּירוּ דָּבָר מֵאֱלֹהָ. לְמִי הַמְלוּכָה הַיּוֹם! לְאֱלֹהָ הָאֶחָד הַמְּנַצֵּחַ.
17. הַיּוֹם יִשְׁלַם לְכָל נֶפֶשׁ עַל מַעֲשֶׂיהָ, אִין כָּל עֹשֶׂק הַיּוֹם, כִּי אֱלֹהָ מְהִיר חֲשָׁבוֹן.
18. וְהִזְהַר אוֹתָם מִפְּנֵי יוֹם יִקְרַב פְּתָאוֹם (יוֹם הַדִּין), כְּאֲשֶׁר הִלְבָּבוֹת עַד לָגְרוֹן יִגְעוּ,² וְהֵם נִחְנָקִים מִפֶּחַד. אִין לְכּוֹפְרִים כָּל קְרוֹב רַחוּם, וְלֹא מְלִיץ יִשָּׁר אֲשֶׁר דְּבָרָיו נִשְׁמָעִים,
19. אֱלֹהָ יוֹדֵעַ מִמִּבֵּט עֵינֵיהֶם לָמָּה הֵם מִתְכַּנְּוִים לַעֲשׂוֹת וּמָה שֶׁנִּסְתָּר בְּלִבָּבוֹת,
20. וְאֱלֹהָ יִשְׁפֹּט בְּאַמֶּת, וְאוֹלָם אֵלָה (הַשְׁתַּפִּים) אֲשֶׁר יִקְרָאוּ אֵלֵיהֶם מִבְּלָעָדָיו, לֹא יִשְׁפֹּטוּ בְּמֹאוּמָה. אָכֵן אֱלֹהָ הוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַרּוֹאָה.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 27.

2. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 10.

קטע 3

21. האם לא יעברו בארץ ויראו איד היתה האחרית של אלה אשר היו לפנייהם! הם היו חזקים ומבססים יותר מהם בארץ.¹ ואולם אלה הכה בהם כי חטאו, ולא היה להם מגן מפני אלה,
22. משום ששליחיהם הביאו אליהם אותות ברורים, והם כפרו, לכן אלה הענישם, כי הוא חזק וענשו קשה.
23. וכבר שלחנו את מוסא עם אותותינו ועם סמכות ברורה,
24. אל פרעה, האמאן, וקארוו, אך הם אמרו, מכשף כוזב.²
25. וכאשר בא אליהם באמת מאתנו, אמרו, המיתו את בני אלה שהאמינו בו ותשאירו את נשותיהם בחיים (כעבדים לכם). אך אין תחבולות הכופרים וזממיהם מצליחים.
26. ואמר פרעה, הניחו לי ואהרג את מוסא, ויקרא אל רבונו (להגן עליו), כי ירא אני פן ימיר דתכם, או ישחית את הארץ.
27. ואמר מוסא, אני מבקש מגן ומחסה אצל רבוני ורבוניכם, מפני כל יהיר שאינו מאמין ביום החשבון.

קטע 4

28. אז אמר איש מאמין ממשפחת פרעה, אשר הסתיר את אמונתו, האם תהרגו אדם משום שהוא אומר, אלה הוא רבוני? וכבר בא אליכם בהוכחות מרבוניכם? אם הוא כוזב, עליו יחול הענש בעד כזביו, אך אם אמת ידבר, הרי יחול עליכם חלק מהענשים שהוא מאים עליכם, כי אלה לא ידריז את מי שהוא משחת ושקרן.
29. (והוא המשיך להטיף), הוי בני עמי! היום בידיכם המלכות, ואתם השולטים בארץ, אך מי יצילנו מפגיעתו של אלה באשר תבוא? אז אמר פרעה, לא מראה לכם אלא מה שאני רואה כנכון, ולא אדריז אתכם אלא בדרך הנכונה.³
30. אז אמר המאמין, הוי בני עמי! אני ירא פן יבוא עליכם יום כיום אשר בא על מחנות עובדי האלילים (אשר התנגדו לביאיהם),

1. ר' סורת אר-רום 30 : 10.

2. ר' סורת אד-ד'אריאת 51 : 52 - 53.

3. ר' סורת טא. הא 20 : 79.

31. כְּמִנְהֶג עִם נוֹחַ וְעָאד וְת' מוֹד, וְאַלְהָ אֲשֶׁר מֵאַחֲרֵיהֶם.¹ אֵלֶּלָה אֵינִי רוֹצֶה לְגַרֵם עוֹל לְעַבְדִּיו.
32. הוּי בְּנֵי עַמִּי! יָרָא אֲנִי לְגוֹרְלָכֶם בְּיוֹם הַקְרִיאוֹת (יוֹם הַדִּין),
33. יוֹם בּוֹ תִּנְסוּ לְבָרַח (מִהֶעֱנֹשׁ), אָבֵל לֹא יִהְיֶה לָכֶם מְגוֹנוֹן מִפְּנֵי אֵלֶּלָה, וּמִי שִׁיתָעָה (אוֹתוֹ) אֵלֶּלָה אֵין לוֹ מִדְרִיד.
34. וּכְבָר בָּא אֲלֵיכֶם יוֹסוּף מִלְפָּנִים בְּאוֹתוֹת הַבְּהִירִים, אֵד אֲתֶם לֹא הִפְסַקְתֶּם לְהִטִּיל סֶפֶק בְּאֲשֶׁר הִבִּיא, וְכֹאֲשֶׁר מֵת אֲמַרְתֶּם, אֵלֶּלָה לֹא יִשְׁלַח אַחֲרָיו שְׁלִיחַ. כֵּךְ מִתָּעָה אֵלֶּלָה אֵת כָּל מִשְׁחִית וּמִפְקֶפֶק.
35. אֵלָה אֲשֶׁר יִתְנַחֲחוּ בְּדַבַּר אוֹתוֹת אֵלֶּלָה בְּלֹא הוֹכָחָה שְׂבָאָה אֲלֵיהֶם, הַתְּנַהֲגוֹת כְּזוֹ מְאוֹד שְׁנוּאָה עַל אֵלֶּלָה וְהַמְאֲמִינִים, וְכֵךְ יַחֲתֶם אֵלֶּלָה לְבוֹ שֶׁל כָּל שֹׁחֵץ וְעָרִץ.
36. וְאָמַר פְּרָעָה, הַאֲמֹאן (הֶמָּן)! בְּנָה לִי מִגְדָּל לְמַעַן אֲגִיעַ אֶל הַשָּׁעָרִים,²
37. שְׁעָרֵי הַשָּׁמַיִם, וְאֶעֱלֶה אֶל רְבוּנוֹ שֶׁל מוֹסָא, וְאֲנִי חוֹשֵׁב אוֹתוֹ לְשַׁקֵּר. וְכֵךְ קִשְׁטוּ בְּעֵינֵי פְרָעָה רַע מַעֲשֵׂיו, וְהִרְחִיק מִן הַנְּתִיב שֶׁל אֵלֶּלָה, אֵד הַמְזֻמָּה שֶׁלוֹ הִבִּיאָה לוֹ רַק אֲבִדוֹן.

קטע 5

38. אֵז אָמַר הַמְאֲמִין, הוּי בְּנֵי עַמִּי! לְכוּ אַחֲרַי וְאֲדָרִיד אֲתֶכֶם בְּדֶרֶךְ הַנִּכְוָנָה.
39. הוּי בְּנֵי עַמִּי! חֲיֵי הָעוֹלָם הִזָּה הֵם רַק הַנָּאָה זְמַנִּית, אֵד הָעוֹלָם הַבָּא הוּא מְעוֹן הַנֶּחֱצִח.
40. עוֹשֶׂה הָרָעָה יִקְבַּל רָעָה כְּרַעְתּוֹ, וְעוֹשֶׂה הַטוֹב, זָכָר אוֹ נִקְבָּה וְהוּא מְאֲמִין, אֵלָה יִכְנָסוּ אֶל הַגֹּן וְפָרְנָסוֹ בּוֹ בְּלִי חֶשְׁבוֹן.
41. הוּי בְּנֵי עַמִּי! מַה לִּי, אֲשֶׁר אֲזַמִּין אֲתֶכֶם לְבוֹא אֶל הַיְשׁוּעָה, וְאֵלוֹ אֲתֶם תִּזְמִינוּ אוֹתִי אֶל הָאֵשׁ?
42. אֲתֶם מְזַמְּנִים אוֹתִי לְכַפֵּר בְּאַלְלָה וּלְשַׁתֵּף בּוֹ אֵת אֲשֶׁר אֵין לִי דַעַת בּוֹ, וְאֲנִי מְזַמֵּן אֲתֶכֶם אֶל הָעִזּוֹז וְהַסּוֹלַח.
43. אֵין סֶפֶק כִּי זֶה אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אוֹתִי אֲלֵיו (עֲבוֹדַת הָאֱלִילִים) אֵינִי רֹאִי שִׁיקְרָאוֹ לוֹ לֹא בְּעוֹלָם הִזָּה וְלֹא בְּעוֹלָם הַבָּא,³ וְרַק אֶל אֵלֶּלָה סוֹפְנוֹ לְשׁוֹב, וְכִי הַמִּשְׁחִיתִים הֵם בְּעָלֵי הָאֵשׁ.

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 11 ; וסורת אל-אנפאל 8 : 54.

2. ר' סורת אל-קצצ 28 : 38.

3. ר' סורת אל-אחקאף 46 : 5 - 6 ; וסורת פאטר 35 : 14.

44. וְאָכַן עוֹד תִּזְכְּרוּ אֶת אֲשֶׁר אִמְרַתִּי לָכֶם, וְאֲנִי מִפְקִיד אֶת גּוֹרְלִי בְיָדִי אֱלֹהָהּ, כִּי אֱלֹהָהּ רוֹאֶה טוֹב אֶת עַבְדּוֹ,
45. וְאָכַן הֵצִיל אוֹתוֹ אֱלֹהָהּ מֵהַתְּחַבּוּלוֹת שֶׁזָּמְמוּ עָלָיו, וְאֲנָשִׁי פְרָעָה נִעְנְשׁוּ קִשּׁוֹת,
46. הֵם יִצְגּוּ עַל הָאֵשׁ בְּקֹר וְעָרֵב,¹ וּבַיּוֹם אֲשֶׁר תִּקּוּם שְׁעַת הַדִּין יֹאמֶר, הִכְנִיסוּ אֶת בֵּית פְּרָעָה אֶל הָעֵנֶשׁ הַקָּשָׁה בְּיוֹתֵר.
47. וְכֹאֲשֶׁר יִתְּנֹכְחוּ בְּאֵשׁ, יֹאמְרוּ הַחֲלָשִׁים אֶל אֱלֹהָהּ שֶׁהִתְנַשְּׂאוּ עֲלֵיהֶם, בְּחַיֵּינוּ הֵינּוּ הוֹלְכִים אַחֲרֵיכֶם, אוֹלֵי תִסִּירוּ מֵעָלֵינוּ חֵלֶק מִן הָעֵנֶשׁ?
48. וַיֹּאמְרוּ אֱלֹהָהּ אֲשֶׁר הִתְנַשְּׂאוּ, אָכֵן אֲנַחְנוּ כָּלְנוּ בְּתוֹכָהּ, כִּי אֱלֹהָהּ כָּבֵד שֶׁפִּט בֵּין הָעַבְדִּים שָׁלוֹ.
49. שׁוֹכְנֵי הָאֵשׁ יֹאמְרוּ לְשׁוֹמְרֵי גֵיהֶנֶם, קְרָאוּ אֶל רְבוֹנְכֶם וְיִקַּל מֵעָלֵינוּ רֶק לְיוֹם אֶחָד אֶת הָעֵנֶשׁ.
50. וַיֹּאמְרוּ (הַמְלָאָכִים הַשּׁוֹמְרִים), הָאֵם לֹא הָיוּ בָּאִים אֵלֵיכֶם שְׁלִיחֵיכֶם בְּאוֹתוֹת בְּהִירִים? וַיֹּאמְרוּ, אִמָּנָם כֵּן, וַיֹּאמְרוּ, קְרָאוּ (אֹתָם) אִפּוֹא לְאֱלֹהָהּ, אֵד אֵין קְרִיאַת הַכּוֹפְרִים אֵלָּא לְשׁוֹא.
- קִטְעַ 6**
51. אָכֵן אֲנַחְנוּ נוֹשִׁיעַ אֶת שְׁלִיחֵינוּ וְאֶת אֱלֹהָהּ אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה וּבַיּוֹם שִׁיקוּמוֹ בּוֹ הָעֲדִידִים (יוֹם הַדִּין),
52. בַּיּוֹם לֹא תוֹעִיל לְכוֹפְרִים כָּל הַצִּטְדָּקוֹת, וְהַקְלָלָהּ תִּהְיֶה מִנֵּת חִלְקָם, וַיִּקְבְּלוּ אֶת הַמַּעֲוֹן הַגְּרוֹעַ בְּיוֹתֵר.
53. אֲנַחְנוּ הֶעֱנֵקְנוּ לְמוֹסָא הַדֶּרֶכָה וְהוֹרְשָׁנוּ לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַסֶּפֶר (הַתּוֹרָה),
54. כְּמִקּוֹר הַדֶּרֶכָה וְאוֹת הַזִּכְרָה לְבַעֲלֵי הַבֵּינָה.
55. וְאֹתָהּ (הַנְּבִיא) הִתְאַזָּר בְּסִבְלָנוֹת, כִּי הִבְטַחַת אֱלֹהָהּ אֶמֶת הִיא,² בְּקֶשׁ סְלִיחָה עַל חֲטָאָד, וְשִׁבַּח וְהִלָּל אֶת רְבוֹנָד עָרֵב וּבִקָּר.
56. אָכֵן אֱלֹהָהּ אֲשֶׁר יִתְּנֹכְחוּ בְּדָבָר אוֹתוֹת אֱלֹהָהּ בְּלֹא סִמְכוֹת, אֵינָם רוֹצִים אֵלָּא לְהַשִּׁיג לְעַצְמָם גְּדֻלָּה, שְׁלֵעוֹלָם לֹא יִשְׁגוּהָ. וּבְקֶשׁ מַחְסָה בְּאֱלֹהָהּ, כִּי הוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַרוֹאֶה.

1. הַמִּקּוֹם הַזֶּה נִקְרָא «אֶל-בְּרוּחַ» וְהוּא מַעֲיֵן מַחִיצָה בֵּין הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָעוֹלָם הַבָּא.

2. הַהִבְטָחָה לְנִבְיָא הִיא, שֶׁהוּא יִצָּח עַל כָּל אוֹיְבָיו, וְדַת הָאִסְלָאִם תִּתְּפֹשֵׁט בְּכָל הָעוֹלָם. כָּל זֶה תִּתְּגַשֵּׁם כֹּבֵד.

57. אָכּוּ בְּרִיאַת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ גְּדוֹלָה יוֹתֵר מִבְּרִיאַת הָאָדָם,¹ וְאוֹלָם מִרְבִּית בְּנֵי הָאָדָם לֹא יֵדְעוּ.
58. וְלֹא יִשְׁווּ הָעוֹר וְהַפֶּקֶחַ, וְלֹא אֱלֹה שֶׁהָאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב לַעֲוִשֵׁי הָרָעָה. מַעַט מְאֻד אַתֶּם שָׁמַיִם לֵב לֹא זִהְרָה.
59. שְׁעַת הַדִּין תִּבּוֹא לֵאלֹא כָּל סֶפֶק, אֲבָל רַב בְּנֵי הָאָדָם אֵינָם מֵאֱמִינִים בְּזֶה.
60. רְבוּנְכֶם אוֹמֵר, קִרְאוּ לִי וְאֶעֱנֶה לָכֶם, אֲדָּה שֶׁחֲצָנִים הַרְוֵאִים עֲצָמָם גְּדוֹלִים וְחֲשׁוּבִים מְדִי לַעֲבֹד אוֹתִי, וְכִנְסוּ מִשְׁפָּלִים לְגִיהֶנָּם.

קטע 7

61. אֱלֹהָ אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם אֶת הַלֵּילָה לַמְּנוּחָתְכֶם וְאֶת הַיּוֹם לְרֵאֲיָהּ, כִּי הוּא נוֹטֶה חֶסֶד לְבְנֵי הָאָדָם, אֲדָּה רַב בְּנֵי הָאָדָם אֵינָם מוֹדִים לוֹ,
62. זֶה אֱלֹהָ רְבוּנְכֶם בּוֹרֵא כָּל דָּבָר, אִין אֱלֹה מְבַלְעָדִיו. כִּיצַד אִפּוּא תִסְטוּ מִן הָאֱמוּנָה בּוֹ?
63. וְאֶמְנֶם רַק הַמִּתְכַּחֲשִׁים לְאוֹתוֹת אֱלֹהָ סוֹטִים הֵם.
64. אֱלֹהָ אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם אֶת הָאָרֶץ לְמִשְׁכָּן וְאֶת הַשָּׁמַיִם כְּתִקְרָה, וְיִצֵּר אֶתְכֶם בְּצוּרוֹת וּדְמִיּוֹת יְפוֹת, וְהִעֲנִיק לָכֶם מְכַל טוֹב (לְאֶכָּל וְלִשְׁתּוֹת).² זֶהוּ אֱלֹהָ רְבוּנְכֶם, יִתְבָּרַךְ אֱלֹהָ רְבוֹן הָעוֹלָמִים.
65. הוּא הַחַי, וְאִין אֱלֹה זוֹלָתוֹ. קִרְאוּ אֵלָיו בְּמִסִּירוֹת לְאִמּוּנָתוֹ. הַשִּׁבַּח לְאֱלֹהָ רְבוֹן הָעוֹלָמִים.
66. אָמֹר, נֶאֱסַר עָלֵי לַעֲבֹד אֶת אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אֵלֵיהֶם בְּמָקוֹם אֱלֹהָ, לְאַחֵר שֶׁבָּאוּ אֵלֵי הָאוֹתוֹת הַבְּרוּרִים מֵאֵת רְבוּנִי, וְצוּיִתִּי לְהִתְמַסֵּר לְרְבוֹן הָעוֹלָמִים.
67. הוּא אֲשֶׁר יִצֵּר אֶתְכֶם מֵעָפָר, וְאַחֲרֵי כֵן מִטֶּפֶחַ, וְאַחֲרֵי כֵן מִדָּם מְעֻבָּה, אַחֲרֵי כֵן יוֹצִיאְכֶם כְּתִינוּקוֹת עַד שֶׁתִּתְבָּגְרוּ, וְאַחֲרֵי כֵן תִּזְדַּקְנוּ, וְיֵשׁ מִכֶּם אֲשֶׁר יָמוּת לִפְנֵי כֵן, וְיַעֲשֶׂה שֶׁתִּגִּיעוּ לְגִיל מְסִיָּם, וְלִמְעַן תִּשְׁכַּחוּ.³
68. הוּא הַמַּחֲיָה וְהַמְמִית, וְאִם יִחְלִיט לְבָרָא דָּבָר, יֹאמֵר לוֹ, «הִיָּה!»⁴ וְהִיָּה.

1. ר' סורת אל-אחקאף 46 : 33.

2. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2 : 20 - 21.

3. ר' סורת אל-חֲגִי' 22 : 5.

4. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2 : 117 ; סורת אאל עמראן 3 : 47 ; וסורת מרים 19 : 35.

קטע 8

69. האם אינך רואה את המתנכחים בדבר אותות אלה כיצד יסטו (מן האמת)?¹
70. אלה שכחשו בספר (הקוראן) ובאשר שלחנו את שליחינו, סופם שיכירו בטעותם.
71. כאשר הכבלים בצואריהם והשלשלאות (ברגליהם), אז יגרו, אל תוך המים הרותחים, ובאש ישרפו,
72. אז יאמר להם, איפה הם אשר הייתם משתפים
73. לאלה? הם יאמרו, תעו מאתנו,² אך אנחנו לא קראנו לפני כן אל דבר, קזאת יתעה אלה את הכופרים.
74. זה לכם עקב אשר חטאתם והייתם שמחים בארץ בלי צדק, ועקב אשר הייתם גאים במעשיכם.
75. הכנסו משערי גיהנם להשאר בו לנצח. אכן רע מושב השחצנים.
76. (ונאתה הנביא) התאזר בסבלנות כי הבטחת אלה אמת היא. בין אם נראה לך חלק מהענש שהבטחנו להם, או נחזיר אותך אלינו (תמות לפני בואו), סופם שכלם יוחזרו אלינו.
77. לפניך שלחנו שליחים, מהם אשר ספרנו לך, ומהם לא ספרנו לך. ואין לו לשליח להביא אות אלא ברשות אלה. לכן, כאשר תבוא פקדת אלה, יתקים משפט צדק, ועובדי השוא יהיו המפסידים.

קטע 9

78. אלה הוא אשר נתן לכם את המקנים, מהם אשר תרכבו (עליהם) ומהם אשר תאכלו,³
79. וכן לצרכים אחרים כחפץ לבכם, ולמען תגיעו עליהם אל חפץ אשר בלבבותיכם. ועליהם ועל האניות תסעו.
80. כך מראה לכם אלה את אותותיו, לאיזה מאותות אלה תכחשו?

1. ר' סורת יונוס 10 : 32 ; וסורת אז-זומר 39 : 6.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 37.

3. ר' סורת יא. סין 36 : 72.

82. האם לא נסעו (הכופרים) באַרְץ וְרָאוּ מָה הָיָה סוּפָם שֶׁל אֱלֹהִים אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵיהֶם! הֵם הָיוּ רַבִּים וְחִזְקִים מֵהֶם וּמִבְּסָסִים בְּאַרְץ יוֹתֵר מֵהֶם,¹ וְלֹא הוֹעִיל לָהֶם אֲשֶׁר רָכְשׁוּ.
83. וְכַאֲשֶׁר בָּאוּ אֲלֵיהֶם שְׁלִיחֵיהֶם בְּאוֹתוֹת בְּהִירִים שִׁמְחוּ בְּמָה שֶׁבְּרִשׁוֹתָם מִן הַדַּעַת, אֲדָּ לְבִסּוֹף הַקִּיף אוֹתָם הֶעֱנֵשׁ אֲשֶׁר לָעָגוּ לוֹ.
84. כַּאֲשֶׁר רָאוּ אֶת עֲנֻשָׁנוּ, אָמְרוּ, אֲנַחְנוּ מֵאֲמִינִים בְּאַלְלָה לְבָדּוּ, וְכוֹפְרִים בְּמָה שֶׁהֵינּוּ מְשִׁתָּפִים עִמּוֹ.
85. אֲדָּ לֹא תוֹעִיל לָהֶם אֲמוּנָתָם כַּאֲשֶׁר רָאוּ אֶת הֶעֱנֵשׁ שֶׁלָּנוּ, דִּרְכּוֹ שֶׁל אֱלֹהִים בְּעַבְדּוֹ בְּצִדָּק, לָכֵן הַכּוֹפְרִים הֵם הַמִּפְסִידִים.

41

סִוֵּרַת פּוֹצְלַת הָאוֹתוֹת הַמְבַּאֲרִים

סורה זו נקראת «פּוֹצְלַת, הָאוֹתוֹת הַמְבַּאֲרִים» משום שהמונח «פּוֹצְלַת» בא בהתחלתה כתיאור לפסוקי הקוראן. אותו מונח מוזכר פעם אחרת בפסוק 44 באותו מובן. המונח הזה נזכר בהתחלת סורת הוד 11 : 1. הורדה במכה אחרי סורת ע'אפר 40, ופסוקיה חמישים וארבעה. קיבלה את שמה «הָאוֹתוֹת הַמְבַּאֲרִים» מפסוק שלושה.

סורת פוצלת 41

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. ח. מ.¹
2. (הקוראן הזה) הורד מן השמים מאת הרחמן והרחום,²
3. (הוא) ספר שבארו אותותיו מפרשים, קוראן ערבי לבני אדם יודעים,³
4. מבשר ומזהיר, אבל מרביתם פנו ערף ולא רצו לשמע לו.
5. ואמרו, לבותינו מכסים בכסוי עבה אשר מונע אותנו להבין את אשר אתה מזמין אותנו אליו, ואזנינו כבדות משמוע אשר אתה אומר,⁴ וביננו ובינך יש מחיצה. עשה אפוא, ואף אנחנו עושים.
6. אמר, אכן אני אדם ואני כמוכם, אך מן השמים הושרה לי כי אללה הוא אלה אחד,⁵ הו אפוא נכונים עמו ובקשו את סליחתו. אוי לפגניים,
7. אשר אינם נותנים את הצדקה, ובעולם הבא הם כופרים.⁶
8. אלה אשר האמינו ויעשו הטוב להם שכר בלתי מגבל.

קטע 2

9. אמר, האם אתם כופרים בו אשר ברא את הארץ ביומים,⁷ ותעשו לו שוים! (הבורא) הזה הוא רבון העולמים,
10. וקבע בה הרים יציבים,⁸ וברך אותה, וקצב בה מזונותיה בארבעה ימים, למי שברצונו ללמוד על כך.⁹
11. אחרי כן התנשא אל השמים, והם עשו, ואמר אליהם ואל הארץ, בואו ברצון או בהכרח, אמרו, נבוא מרצוננו הטוב.¹⁰

1. האותיות האלו נקראות בערבית: חא. מים.

2. ר' סורת אנ-נחל 16: 102; וסורת אש-שוערא' 26: 192 - 194.

3. ר' סורת הוד 11: 1.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6: 25; סורת אל-אסרא' 17: 46; וסורת אל-כהף 18: 57.

5. ר' סורת אל-כהף 18: 110.

6. ר' סורת הוד 11: 19; וסורת יוסוף 12: 37.

7. ארבעת הימים: מספר הכולל בריאת האדמה והקצבת המזון.

8. ר' סורת אנ-נחל 16: 15.

9. ר' סורת אבראהים 14: 34.

10. ר' סורת אאל עמראן 3: 83.

12. אז הוא יצר את שבעת הרקיעים תוך שני ימים.¹ וכך רקיע קבע את ענינו המיוחד, ואת רקיע השמים התחתונים קשט במאורות ובמשמר, לפי פקדתו של העוזז והיודע.
13. אם יסורו (הכופרים), אמר להם, בזאת הזהרתי אתכם מפני סער, כמו הסער של בני עאד ות' מוד,
14. כאשר באו אליהם השליחים, האחד אחרי השני, ואמרו להם, עבדו את אללה לבדו, והם אמרו, לו רצה רבוננו, היה שולח מלאכים מן השמים, לכן אנחנו לא מאמינים בדבר אשר נשלחתם בו.
15. אשר לבני עאד, הם התנשאו בארץ בלא צדק, ואמרו, היש מי שהוא יותר חזק מאתנו? האם לא ראו כי אללה אשר יצר אותם יותר חזק מהם? ויהיו מכחשים באותותינו.
16. אז שלחנו בהם רוח רעשנית עזה² בימים של קללה,³ למען יטעמו מענש ההשפלה עוד בעולם הזה, אך הענש בעולם הבא הוא משפיל יותר, ולא יהיה להם מושיע.
17. ואז לבני עם ת' מוד הדרכנו אותם, והם בחרו בעורון במקום הדרכה, ותאחזם סערת הענש המשפיל באשר עשו.
18. והצלנו את אלה אשר האמינו ויראו את אללה.

קטע 3

19. וביום שאויבי אללה יקבצו ויערכו לקראת האש,⁴
20. ובהגיעם אליה יעידו נגדם עיניהם ואזניהם ועורותיהם באשר עשו.
21. אז יאמרו לעורותיהם, למה העידתם נגדנו? יאמרו, אללה המדריך כל דבר הורה לנו להעיד, כי הוא ברא אתכם בראשונה ואליה תחזרו,
22. ולא הייתם מסתתרים אשר לא יעידו נגדכם אזניכם ועיניכם ועורותיכם, ואולם חשבתם כי אללה לא ידע הרבה מאשר אתם עושים?
23. מחשבה זו אשר חשבתם על רבונכם הרסה אתכם והייתם מן המפסידים.

1. יום אצל הערבים הקדמונים אינו תקופה זמנית מוגדרת במובנים של זמננו אשר היום מוגדר ב 24 שעות.

2. ר' סורת אל-חאקה 69 : 6.

3. ר' סורת אל-חאקה 69 : 7 ; וסורת אל-קמר 54 : 19.

4. ר' סורת מרים 19 : 86 ; וסורת אל-פורקאן 25 : 17.

24. אם יתאזרו בסבלנות, תהיה האש מעון להם, ואם יבקשו חסד לא יהיו מן הנענים,
25. וצרפנו להם בני לוויה את השטנים שקשטו להם את מעשיהם הרעים אשר לפניהם ואת אשר מאחוריהם. בצדק נגזור דינם יחד עם אמות של שדים ובני אנוש אשר קדמו להם. הם היו נפסדים.

קטע 4

26. הכופרים אמרו, אל תקשיבו לקוראן הזה, הקימו רעש תוך כדי קריאתו, אולי תגברו (על הקורא ולא ישמעו דבריו).
27. (על דברם זה) נטעים את הכופרים ענש כבד, ונעניש אותם על מעשיהם הרעים,
28. זה הוא ענש אויבי אלה, האש. להם בה מגורי נצח. זה ענשם על התכחשותם לאותותינו.
29. והכופרים יאמרו, רבוננו! הראה לנו את השדים ובני האנוש אשר התעו אותנו, למען נשים אותם תחת רגלינו ונשפילם.
30. אולם אלה אשר תמיד אמרו, כי אלה הוא רבוננו, והיו ישרים, אליהם ירדו המלאכים (בשעת מותם) ויאמרו להם, אל תיראו ואל תתעצבו והתבשרו בגן שהבטח לכם,
31. אנחנו המגנים שלכם בעולם הזה, ובעולם הבא. ובגן יהיה לכם כל מה שתאווה נפשותיכם וכל מה שתירצו,
32. קבלת פנים וכבוד מאת הסולח והרחום.

קטע 5

33. ומה טוב יותר מדבריו של אדם המזמין אחרים אל אלה ועושה טוב ואומר, אני מן המסלמים.
34. לא ישוו הטובה והרעה, שלם טובה תחת רעה,¹ ואז יהפך אויבך לידיד מקורב לך ואיש אמונים.
35. אולם אין מדה זאת משנת אלא על ידי בעלי סבלנות וערך גדול,
36. ואם יתקף אותך פתוי מן השטן (לא לעשות את הדברים הטובים האלה)? בקש מחסה באללה, כי הוא השומע והיודע.²

1. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 96.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 199 - 200 ; וסורת אל-מואמנון 23 : 97 - 98.

37. וּמֵאוֹתוֹתָיו, הַלִּילָה וְהַיּוֹם וְהַשֶּׁמֶשׁ וְהַיָּרֵחַ. אֵל תִּסְגְּדוּ לֹא לְשֶׁמֶשׁ וְלֹא לַיָּרֵחַ וְסִגְדוּ לְאֱלֹהָ אֲשֶׁר יָצַר אוֹתָם. אִם אַתֶּם עוֹבְדִים אוֹתוֹ.
38. וְאִם יִתְנַשְּׂאוּ (מַעֲבָדוּ), הִנֵּה אֵלֶּה (הַמַּלְאָכִים) אֲשֶׁר אֶת רַבּוֹנְךָ מִשְׁבָּחִים אוֹתוֹ לִילָה וְיוֹם וְלֹא יִמָּאֶסוּ.
39. וּמֵאוֹתוֹתָיו, הִנֵּךְ רוֹאֶה אֶת הָאֲדָמָה צְחִיחָה. וְכַאֲשֶׁר נוֹרִיד עָלֶיהָ אֶת הַמַּיִם הַיָּא חַיָּה וּמִתְפַּתַּחַת (וּמִצְמִיחָה גְדוֹלִים). אֲלֵלָה הַמַּחֲיָה אֲדָמָה כְּזוֹ יַחֲיָה גַם אֶת הַמֵּתִים כִּי הוּא הַכֹּל-יָכוֹל.
40. אָכֵן אֵלֶּה אֲשֶׁר יִכְפְּרוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ לֹא יַעֲלְמוּ מַעֲיִינוּ. מִי יוֹתֵר טוֹב? זֶה אֲשֶׁר יִשְׁלַךְ אֶל הָאֵשׁ, אוֹ זֶה אֲשֶׁר יָבֹא בְּבִטְחָה בְּיוֹם תַּחֲיַת הַמֵּתִים? עֲשׂוּ כְּרָצוֹנְכֶם כִּי הוּא רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.
41. אָכֵן אֵלֶּה אֲשֶׁר כִּחְשׁוּ לְאַזְהָרָה (הַקּוֹרְאָן) כַּאֲשֶׁר בָּאָה אֲלֵיהֶם (יַעֲנִשׁוּ בְּיוֹם הַדִּין). וְאָכֵן הוּא סֹפֵר רַב-עֲצָמָה,
42. לֹא יָבֹא בּוֹ הַשֶּׁקֶר לֹא מַלְפָּנֵינוּ וְלֹא מַאֲחֲרֵינוּ, הוּא הוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם מֵאֵת הַחֶכֶם וּרַב-תַּפְאָרֶת.
43. כֹּל אֲשֶׁר יֹאמְרוּ לָךְ, כָּבֹר נֹאמֵר לְשָׁלִיחִים אֲשֶׁר הָיוּ לְפָנֶיךָ, רַבּוֹנְךָ הוּא אֲמָנָם רַב-סְלִיחָה אוֹלָם גַּם רַב-עֲנֵשׁ מְכַאֲבִיב.
44. לוֹ הוֹרְדָנוּ אֶת הַקּוֹרְאָן בְּשִׁפְהָ זָרָה,¹ הָיוּ אוֹמְרִים, לָמָּה לֹא פוֹרְשׁוּ אוֹתוֹתָיו (בְּעֶרְבִית)? (סֹפֵר) בְּשִׁפְהָ זָרָה (וְנִבִּיא) עֲרַבִּי? אֱמַר, לְמַאֲמִינִים הוּא הַדֶּרֶךְ וּמִרְפֵּא, וְאֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יֵאֱמִינוּ כִּבְדוֹ אֲזַנֵּיהֶם מִשְׁמוֹעַ, עֲוֹנוֹן הוּא עֲלֵיהֶם.² אֵלֶּה כְּמִי שְׁקוֹרְאִים אֲלֵיהֶם מִמְּקוֹם רְחוֹק.

קטע 6

45. כָּבֹר נִתְּנוּ אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) לְמוֹסָא, וְאוֹלָם נִחְלְקוּ בּוֹ. וְלוֹלֵא הַחֲלֻטָּה קוֹדֶמֶת מִרַבּוֹנְךָ הִיָּה כָּבֹר פּוֹסֵק בַּחֲלוּקֵי הַדְּעוֹת שְׂבִיעִיָּהֶם. הֵם אָכֵן מַעוֹרְרִים בּוֹ (בְּקוֹרְאָן) סִפְקוֹת.
46. הַעוֹשָׂה טוֹב מִיִּטְבִּיב לְעַצְמוֹ וְהַעוֹשָׂה רַע מִזִּיק לְעַצְמוֹ, וְאִין רַבּוֹנְךָ מְקַפֵּחַ אֶת עֲבָדָיו.

1. ר' סורת אנ-נחל 16 : 103 ; וסורת אש-שוערא' 26 : 198 - 199.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 171 ; וסורת אל-אסרא' 17 : 82.

חלק 25

47. אֱלֹו תָשׁוּב דַּעַת «שְׁעַת הַדִּין». ¹ אֵין פְּרִי אֲשֶׁר יֵצֵא מֵעֲטִיפִיו, ² וְאֵין נִקְבָּה הָרָה אוֹ יוֹלְדֶת אִם לֹא בְדַעְתּוֹ. ³ בְּיוֹם אֲשֶׁר יִקְרָא (אֶלְלָה) אֲלֵיהֶם (לְפָנָיִים), «הֵיכֵן שְׁתַּפִּי?» יֹאמְרוּ, «מוֹדִיעִים אֲנַחְנוּ אוֹתְךָ, אֵין בֵּינֵינוּ מִי שְׁיַעִיד».
48. וְזָנְחוּ אוֹתָם (הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר הָיוּ קוֹרְאִים אֲלֵיהֶם לְפָנָיִ כּוּ, וְרָאוּ כִי אֵין לָהֶם מִפְּלֹט.
49. אֵין בּוֹ אֶדָם מִתַּעֲנִיף לְבִקֵּשׁ טוֹב לְעַצְמוֹ, אֶדָּ כְּשִׁפּוֹנְעַת בּוֹ רָעָה הוּא מִמָּהֵר לְהִתְיָאֵשׁ וּלְאַבֵּד תִּקְוָה.
50. וְאִם נִטְעִים אוֹתוֹ מִרְחֲמֵינוּ אַחֲרֵי שְׁפָנְעָה בּוֹ צָרָה, יֹאמֶר, זֶה לִי, וְאֵינִי חוֹשֵׁב כִּי «שְׁעַת הַדִּין» תִּקּוּם, אִם אֲנִי אָשׁוּב אֶל רְבוּנִי, תִּהְיֶה לִי אֶצְלוֹ הַטּוֹבָה בְּיוֹתֵר. אֶדָּ אֲנַחְנוּ נוֹדִיעַ לְכוֹפְרִים עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ, וְנִטְעִים אוֹתָם עֲנֵשׁ קָשָׁה.
51. כְּשֶׁאֲנַחְנוּ נוֹטִים חֶסֶד לְאֶדָם הוּא סוֹטָה, אֶדָּ כְּשֶׁהֲצָרָה פּוֹנְעַת בּוֹ הוּא בַּעַל תִּפְלָה רְבָה. ⁴
52. אָמַר, הַחֲשַׁבְתָּם עַל זֶה שָׁאֵם הַקּוֹרְאָן הוּא מֵאֶלְלָה וְאַתֶּם כְּפָרְתֶם בּוֹ, הֵיטֵ תוֹעָה גְּדוֹל יוֹתֵר מִן הַמִּפְלִיגִים בְּמַחְלוֹקֶת?
53. אֲנוּ נִרְאָה לְכוֹפְרִים אֶת אוֹתוֹתֵינוּ בְּכָל פְּנוֹת הָאָרֶץ וּבִהֶם עֲצָמָם, עַד שְׁתִּתְבָּרַר לָהֶם הָאֱמֶת. הָאֵם לֹא מִסְפִּיק לָהֶם שְׁאֶלְלָה עַד לְכָל דְּבָר? ⁵
54. הֵם מְטִילִים סֶפֶק בְּפִגִּישָׁה עִם רְבוּנָם, אֶדָּ הוּא מְקִיף (שׁוֹלֵט) בְּכָל דְּבָר.

1. שעת הדין מתי תבוא.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 59.

3. ר' סורת אר-רעד 13 : 8.

4. ר' סורת ינוס 10 : 12.

5. ר' סורת אנ-נסאי 4 : 166.

42

סִוְרַת אֶשְׁ-שׁוּרָא הֶהֱתִיעָצוֹת בֵּין הַמוֹסְלָמִים

סורה זו נקראת «אֶשְׁ-שׁוּרָא, הֶהֱתִיעָצוֹת» משום שאללה תאר את המאמינים בתוארי כבוד מעולים, מביניהם «אֶשְׁ-שׁוּרָא, הֶהֱתִיעָצוֹת» בכל עניניהם הצבוריים. ר' פ' 38. זו הפעם היחידה שהמונח «שׁוּרָא» נזכר בקוראן, אבל הפועל «ושאורהום פי אל-אמר, והתיעץ אתם בעניין», נזכר בסורת אאל עמראן 3 : 159. והביטוי «תשאור, התייעצות» נזכר בסורת אל-בקה 2 : 233. הורדה במכה אחרי סורת פוצלת 41, ופסוקיה חמישים ושלושה. קיבלה את שמה «הֶהֱתִיעָצוֹת» מפסוק שלושים ושמונה.

סורת אש-שורא 42

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. ח. מ.
2. ע. ס. ק.¹
3. כְּפִי שֶׁאֱלֹהֵה הֶעִיזוּ וְהִחֲכֵם הוֹרִיד אֱלִיד (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם, הוּא הוֹרִיד (סִפְרִים וּמַגְלוֹת) לְנָבִיאִים שֶׁקָּדְמוּ לָךְ.
4. לוֹ כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ וְהוּא הֶעֱלִיוֹ וְהֶעֱצוּם.
5. כְּמַעַט יִקְרְעוּ הַשָּׁמַיִם מֵעֲלֵיהֶם (מַעֲצָמַת אֱלֹהֵה), וְהַמַּלְאָכִים יִשְׁבְּחוּ בְּתַהֲלֵת אֱלֹהֵה וּמִבְקָשִׁים סְלִיחָה עַל כָּל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ. אַכֵּן אֱלֹהֵה סוֹלֵחַ וְרַחוּם.
6. אֵד אֵלֶה אֲשֶׁר לָקְחוּ לָהֶם מִגְנִים מִבְּלַעֲדִיו, אֱלֹהֵה מִשְׁגִּיחַ עֲלֵיהֶם. וְלֹא עֲלִיד לְשֹׁמֵר עֲלֵיהֶם.
7. וְכִד גְּלִינוּ לָךְ קוֹרְאָן עֲרָבִי, כִּדִּי שְׁתִּזְהִיר אֶת אִם הָעָרִים (מִכָּה) וְאֶת אֵלֶה אֲשֶׁר מִסְבִּיב לָהּ, וְתִזְהִיר מִפְּנֵי יוֹם הָאֶסְכָּה (יוֹם הַדִּין) שֶׁאֵין סֶפֶק בּוֹ. חֶלֶק בְּגוֹ וְחֶלֶק בְּאֵשׁ הַתִּבְעָרָה.
8. וְלוֹ רָצָה אֱלֹהֵה הָיָה עוֹשֶׂה אוֹתָם אִמָּה אַחַת,² וְאוֹלָם הוּא מְכַנֵּס לְרַחֲמָיו אֶת אֲשֶׁר יִרְצָה, וְהַכּוֹפְרִים אֵין לָהֶם כָּל מְגוֹ וְכָל מוֹשִׁיעַ.

קטע 2

9. אוֹ לָקְחוּ לָהֶם מִבְּלַעֲדִיו מִגְנִים? הֵן אֱלֹהֵה הוּא הַמִּגֵּן, וְהוּא הַמַּחֲיָה אֶת הַמֵּתִים, וְהוּא הַכֹּל-כֹּל.
10. וְכִל דָּבָר אֲשֶׁר נִחְלַקְתֶּם בּוֹ, הִנֵּה דִינוֹ לְאֱלֹהֵה. זֶה אֱלֹהֵה רַבּוֹנִי, עֲלִיו סִמְכָתִי וְאֵלִיו אָשׁוּב (בְּכָל עֲנִינֵי חַיִּי),
11. בּוֹרָא הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, הוּא עֹשֶׂה לָכֶם בְּנוֹת זִוג מִנִּפְשׁוֹתֵיכֶם, וּמִן הַמִּקְנֶה זִוגוֹת (זָכָר וּנְקֵבָה). יִרְבֶּה אֶתְכֶם עַל יְדֵי (הַזְדֻּגּוּת אִתְּךָ). אֵין כְּמוֹהוּ דָּבָר, וְהוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַרּוֹאֶה,

1. האותיות האלו נקראות בערבית: חא. מים. עין. סין. קאף.

2. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 48 ; וסורת הוד 11 : 118.

12. אֲשֶׁר בִּגְדוֹ מִפְתָּחוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְהוּא יִתֵּן פְּרִנְסָה בְּשֹׁפֵעַ אוֹ בְּהִגְבָּלָהּ
לְאֲשֶׁר יִרְצָה.¹ וְהוּא יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.
13. חֶקֶק לָכֶם לִדְת לִפִּי מֶה שְׂצֻנָּה לְנוֹחַ (נח), וּמֶה שְׁגָלִינוּ לָךְ, וְאֵת אֲשֶׁר צִוִּינוּ
אֶת אֲבְרָהָהִים וְאֵת מוֹסֵא וְאֵת עִיסָא. לֵאמֹר, קִיְמוּ אֶת הַדֵּת וְלֹא תִחַלְקוּ
בָּהּ, לִפְנֵינִים קֹשֶׁה לְקַבֵּל אֶת מֶה שְׂאֵתָה מִצִּיעַ לָהֶם. אֲלֵלָהּ יִבְחַר לְקָרֵב
אֵלָיו אֶת מִי שְׁיִרְצָה מִעֲבָדָיו, וּמִדְרִיךְ אֵלָיו אֶת הַחוֹזֵר בִּתְשׁוּבָה.
14. וְלֹא נִחַלְקוּ (הַפְּגָנִיִּים) אֶלָּא כְּאֲשֶׁר בָּאָה אֵלֵיהֶם הַדַּעַת מִתּוֹךְ קִנְיָה
בִּינֵיהֶם,² וְלֹא הִחְלָטָה קוֹדֶמֶת מִרְבוּנָךְ עַל מוֹעֵד מְסִים, כְּכֹר הִנֵּה פּוֹסֵק
בִּינֵיהֶם, אֲבָל אֵלָה שְׁיִרְשׁוּ אֶת הַסֶּפֶר³ מֵאַחֲרֵיהֶם קִיְמוֹת סִפְקוֹת וְחֲשָׁדוֹת
בִּיחֹס אֵלָיו (הַאֶסְלָא).
15. וּלְזֹאת קָרָא אֲפּוֹא (לְעִבּוּדֵת אֲלֵלָה) וְעַמֵּד הֵכֵן כְּאֲשֶׁר צִוִּיתָ,⁴ וְאֵל תִּלְךְ
אֲחֵרִי נְטִיוֹתֵיהֶם. וְאֵמֹר, מֵאַמִּין אֲנִי בְּכָל סֶפֶר אֲשֶׁר הוֹרִיד אֲלֵלָה מִן
הַשָּׁמַיִם, וְנִצְטוּיִתִּי לְנֶהֱג בְּצִדֵּק בִּינֵיהֶם. אֲלֵלָה רְבוּנִי וְרְבוּנְכֶם, לָנוּ
מַעֲשֵׂינוּ וְלָכֶם מַעֲשֵׂיכֶם.⁵ וְאִין כָּל תּוֹכְחוֹת בִּינֵינוּ וּבִינֵיכֶם. אֲלֵלָה יֶאֱסֹף
אוֹתֵנוּ יַחַד, כִּי סוֹף כֻּלָּם לָשׁוּב אֵלָיו.
16. וְאֵלָה אֲשֶׁר יִתְנַפְּחוּ בְּדָבָר אֲלֵלָה אֲחֵרִי שְׁנַעְנוּ לוֹ, טַעֲנָתָם בְּטִלָּה אֲצֵל
רְבוּנָם. עֲלֵיהֶם הִזְעַם שֶׁל אֲלֵלָה, וְצָפוּי לָהֶם עֲנֵשׁ כָּבֵד.
17. אֲלֵלָה הוּא אֲשֶׁר הוֹרִיד אֶת הַסֶּפֶר (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם בְּאַמֶּת, וְהוֹרִיד
אֶת הַמֵּאֲזִנִּים,⁶ וּמִנִּין לָךְ לַדַּעַת שְׁשַׁעַת הַדִּין קְרוּבָה?
18. אֵלָה אֲשֶׁר לֹא מֵאַמִּינִים בָּהּ (שְׁעַת הַדִּין) יִבְקָשׁוּ לְהַחִישָׁהּ, וְאוֹלָם
הַמֵּאַמִּינִים בָּהּ מְלֵאִים פֶּחַד מִמֶּנָּה וְיֹדְעִים כִּי הִיא אֶמֶת. אֲבָל אֵלָה
הַמִּתְנַפְּחִים בְּדָבָר שְׁעַת הַדִּין אֲכֹן הֵם בִּתְעִיָּה רְחוּקָה מְאוֹד (מִן הָאֶמֶת).

קטע 3

19. אֲלֵלָה רַב-חֶסֶד לְעַבְדּוֹ וְהוּא מְפָרְנֵס אֶת מִי שְׁיִרְצָה וְהוּא הַחֹזֵק וְהַעֲזִיז.
20. כָּל הַחֶפֶץ בְּזָרַע שֶׁל הָעוֹלָם הֵבֵא, נִרְבָּה לוֹ אֶת זָרְעוֹ, וְכָל הַחֶפֶץ בְּזָרַע
הָעוֹלָם הִזָּה, יִתֵּן לוֹ אוֹתוֹ, וְאִין לוֹ חֶלֶק בְּעוֹלָם הֵבֵא.

1. ר' סורת אז-זומר 39 : 52.

2. ר' סורת אאל עמרן 3 : 19.

3. הכוונה היא ליהודים ולנוצרים.

4. ר' סורת הוד 11 : 112.

5. ר' סורת אל-בקרה 2 : 139.

6. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 5 - 7 ; וסורת אל-חדיד 57 : 25.

21. האמנם יש להם שתפים אשר חקקו להם מן הדת מה שלא הרשה אללה? לולא דבר הפסיקה (שפסק אללה לדחות את ענשם), אז היה נחרץ הדבר ביניהם, והכופרים מחכה להם ענש מכאיב.
22. עוד תראה את הכופרים מלאים פחד מפני מעשה ידיהם, בבוא הענש עליהם, והוא יפל עליהם. אבל המאמינים עושי הטוב בגני עדן, כל מה שיירצו שמור להם אצל רבונם. זה החסד הגדול.
23. זה הוא אשר יבשר בו אללה לעובדיו אשר האמינו ויעשו את הטוב. אמר, לא אשאל מאתכם שכר על זה, אלא יחסי ידידות של קרבת משפחה. ומי שיעשה מעשה טוב נכפיל לו אותו. כי אללה סולח ומכיר לעבדיו טובה.
24. האם (הכופרים) אומרים, הוא ממציא שקרים על אללה? אם ירצה אללה, יחתם על לבד. אללה מוחה את השקר ומקים את האמת בדבריו, כי הוא יודע את אשר בלבבות,
25. והוא מקבל את החוזרים בתשובה מעבדיו וסולח על המעשים הרעים, יודע את כל אשר תעשו,
- קטע 4**
26. והוא נענה לבקשות המאמינים עושי הטוב ויעניק להם מחסדו, ואולם לכופרים צפוי ענש קשה.
27. אלו היה אללה מפרנס את עבדיו בשפע, אז היו נוהגים בעזות בארץ ועושקים זה את זה, ואולם יוריד במדה קצובה את אשר ירצה, כי הוא בקיא ומבחין בעבדיו.
28. והוא המוריד גשמי ברכה אחרי שהם נואשו, ומפיץ את רחמיו, והוא המגן ורב-התפארת.
29. ומאותותיו בריאת השמים והארץ, והיצורים אשר הפיץ בהם מכל חי. והוא יכל לאוספם כלם אליו אם ירצה.
30. כל אסון אשר יפגע בכם, הוא כתוצאה ממעשה ידיכם, ויסלח על מעשים רבים.
31. אין בכוחכם להתנגד (לאללה) בארץ, ואין לכם זולתו מגן או עוזר.
32. ומאותותיו האניות השטות בים כהרים,

קטע 5

33. אם ירצה, ישבית את הרוח ואז תשארה בלא תנועה על פני הים, ובזה לקח לבצלי סבלנות מכירי תודה.
34. או יטביע אותן עקב מעשי בעליהם (הרעים) ויסלח לרבים.
35. למען ידעו המתוכחים נגד אותותינו כי אין להם מפלט.
36. כל מה שהענק לכם הוא תענוג מחיי העולם הזה, אך מה שאצל אלה הוא טוב ונצחי למאמינים הסומכים על רבונם,
37. ואת אלה אשר יתרחקו מן החטאים הגדולים והתועבות, ואשר בכעסם יסלחו,
38. ואשר נענים לרבונם, ומקמים את התפלה, ומחליטים על עניניהם לפי התיעצות ביניהם ומוציאים ממה שהענקנו להם (כצדקה),
39. ואלה אשר אם פוגעים בהם לרעה, יושיעו לעצמם,
40. וגמול רעה רעה כמוה¹. אך מי שיסלח וישלים, שכוזר על אלה, כי הוא אינו אוהב את העושקים.
41. אך מי שמושיע לנפשו בכוח נגד עושקו אין אחריות עליו,
42. אכן האחריות רק על אלה אשר יעשקו את בני האדם וישחיתו על הארץ בלי צדק, אלה צפוי להם ענש מכאיב,
43. ומי שיתאזר בסבלנות ויסלח על פגיעה בו, אכן זה הוא מן המעשים המעלים והמקבילים אצל אלה.
44. כל מי שיתעהו אלה, לא יהיה לו מושיע. ותראה את הפושעים בִּאֲשֶׁר יראו את הענש יאמרו, האם יש דרך כל שהיא לשוב (לעולם הזה)?²

קטע 6

45. ותראה אותם מצגים לקראת (הגיהנם), והם נכנעים מן ההשפלה ומביטים אליה מן הצד בסתר. אך המאמינים ואמרים, אלה הם המפסידים שאבדו את נפשותיהם ומשפחותיהם ביום תחית המתים. הכופרים יהיו נתונים בענש נצחי.
46. ולא יקומו להם מגנים אשר יסיעו להם מפני אלה. ואשר יתעה אלה אין לו כל שבייל (להגיע אל האמת בעולם הזה).

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 160.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 27 - 28.

47. (הוי הכופרים), הענו לרבונכם לפני שביזא יום מאת אלה שאי אפשר למנע בזאו. אין לכם כל מקלט ביום ההוא, ולא תוכלו להסתתר.¹
48. ואם יפנו ערף, הנה לא שלחנו אותך לשמר עליהם.² אין עליך אלא להזהיר אותם.³ ככל שנטעים את האדם מרחמינו, כן ישמח, אף אם אחר כך תפגע בהם רעה באשר קדמו ידיהם לעשות, אז האדם כופר בו.
49. לאלה מלכות השמים והארץ, יברא את אשר ירצה, ומעניק למי שיִרצה נקבות, ומעניק למי שיִרצה זכרים,
50. או יתן להם משגי המינים, זכרים ונקבות, ויעקר את אשר ירצה, כי הוא יודע ויכול.
51. אלה לא ידבר לאדם אלא בהתגלות או מאחורי מסך, או ישלח שליח (מלאך כמו ג' בריל) יגלה ברשותו של אלה (את מה שאלה רוצה לגלות), כי הוא עליון וחכם.
52. כך גלינו לך רוח מאתנו (הקוראן). לא היית יודע (לפני כן) מה הוא הספר ומה היא האמונה, ואולם עשינו אותו לאור אשר בו נדריך את אשר נרצה מבין עבדינו, ואתה תדריך בו בדרך הישר,
53. דרכו של אלה אשר לו כל מה שבשמים ובארץ. ואל אלה חוזרים כל הדברים.

1. ר' סורת אל-קיאמה 75 : 10 - 12.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 272.

3. ר' סורת אר-רעד 13 : 40.

43

סִוֵּרַת אֶזְ-זוּחִ'רוּף הַקְּשׁוּטִים

סורה זו נקראת «אֶזְ-זוּחִ'רוּף, הַקְּשׁוּטִים» משום שמונח זה נזכר בה. ר' פ' 35. אומנם המונח הזה נזכר בעוד סורות.

ר' למשל סורת אל-אנעאם 6 : 112, וסורת ינוס 10 : 24, וסורת אל-אסרא' 17 : 93. הסיבה היא, המושג «זוח'רוף» בסורה זו בא כדי להשוות בין קישוטי חיי העולם הזה הארעיים וקישוטי העולם הבא הנצחיים. הורדה במכה אחרי סורת אש-שורא 42, ופסוקיה שמונים ותשעה. קיבלה את שמה «הַקְּשׁוּטִים» מפסוק שלושים וחמשה.

סורת אז-זוח'רופ 43

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. ח. מ.¹
2. אשבע בספר (הקוראן) הגלוי!
3. אכן הורדנו אותו מן השמים קוראן ערבי למען תשכילו,²
4. ואכן הוא באם הספר³ אצלנו עליון וחכם (כלו חכמה).
5. האם תחשבו שנפסיק להוריד את ההזהרה (הקוראן) עליכם מן השמים, ונמנע מכם, כיוון היותכם עם מגזימים (באי אמונה)?
6. וכמה רבים הנביאים ששלחנו אל (העמים) הראשונים,
7. אך לא בא אליהם נביא אלא שלעגו לו,
8. ולכן השמדנו עמים חזקים מהם (מאנשי מכה), וכבר עבר משלם של הראשונים.
9. ואם תשאול אותם, מי ברא את השמים ואת הארץ? יאמרו, ברא אותם העזוז והיודע,
10. אשר ברא לכם את הארץ למשכון, וסלל לכם בה מסלות למען תלכו בדרך נכונה,⁴
11. והוא אשר הוריד את המים מן השמים במדה קצובה ונחיה בהם אדמה מתה, כזאת תוצאו (מן הקברים ביום תחית המתים),
12. והוא אשר ברא את המינים כלם, ועשה לכם מן האניות והבהמות אשר תרכבו עליהם,
13. כדי שתרכבו עליהם ותזכרו את חסד רבונכם בשעה שתרכבו עליהם ותאמרו, השבח לאללה אשר הכניע לנו את זה, כי אנחנו לא היינו מצליחים בזה (בכוחנו),

1. האותיות האלו נקראות בערבית : חא. מים.

2. ר' סורת אש-שוערא' 26 : 195.

3. אום אל-כתאב = אם הספר שבשמים. ר' סורת אר-רעד 13 : 39.

4. ר' סורת טא. הא 20 : 53.

14. וְאֶכֶן אֲנַחְנוּ נָשׁוּב אֶל רְבוֹנֵנוּ.¹
15. הֵם (הַכּוֹפְרִים) עָשׂוּ לוֹ מַעֲבָדִיו חֵלֶק (בְּאוֹמְרָם שֶׁהַמַּלְאָכִים הֵם בְּנוֹת אֱלֹהִים), אֶכֶן הָאָדָם כּוֹפֵר גְּלוּי.²
- קטע 2**
16. הָאֵם לָקַח לוֹ מֵאֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַבְּנוֹת, וַיִּבְרָךְ אֶתְכֶם בְּבָנִים;³
17. וְאֶכֶן בְּהִתְבַּשֵּׁר אִישׁ מֵהֶם בָּזָה אֲשֶׁר טַעַנְנוּ לְרַחֲמָן (הַבְּנוֹת), קוֹדְרוֹת פָּנָיו וְהִתְמַלָּא בְּכַעַס.⁴
18. מִחֶסוֹג שְׁמִגְדָּלִים אוֹתָן בְּקִשּׁוּטִים בַּעֲדֵינוֹת שְׁאִינָה מוֹעִילָה לַעֲצָמָה בְּרִיב.
19. הֵם טַעַנְנוּ שֶׁהַמַּלְאָכִים עוֹבְדֵי הַרַחֲמָן הֵם נִקְבוֹת. הָאֵם הָיוּ עַדִי רֹאִיָּה בְּבְרִיאָתָם? עֲדוּתָם תִּרְשָׁם, וְהֵם עוֹד יִשְׁאַלוּ (עַל זֶה בְּיוֹם הַדִּין).
20. וְעוֹד הֵם אוֹמְרִים, לוֹ רָצָה הַרַחֲמָן לֹא עֲבָדְנוּ אוֹתָם (הָאֱלִילִים). אוּלַם אֵין לָהֶם כָּל דַּעַת בְּדִבְרֵי הַזֶּה, וְהֵם רַק מִנְחָשִׁים.
21. הָאֵם נָתַנוּ לָהֶם לִפְנֵי כֵן סֶפֶר אֲשֶׁר בּוֹ הֵם מַחֲזִיקִים?
22. אֲדַרְבָּא, כִּי הֵם אָמְרוּ, מִצָּאנוּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ נוֹהֲגִים לְפִי מִנְהַג מְסִים וְאֲנַחְנוּ נוֹהֲגִים בְּעִקְבוֹתֵיהֶם.
23. אֶכֶן לֹא שָׁלַחְנוּ לִפְנֵיךְ כָּל מְזַהֵר בָּעִיר, אֲלֹא אָמְרוּ מִנְהִיגָה, מִצָּאנוּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ נוֹהֲגִים לְפִי מִנְהַג מְסִים וְאֲנַחְנוּ הוֹלְכִים בְּעִקְבוֹתֵיהֶם.
24. אָמַר, וְאַפְלוּ אִם אָבִיא לָכֶם (מִרְבוֹנְכֶם) דָּרָךְ יִשְׁרָה מִדָּרָךְ אֲבוֹתֵיכֶם? אָמְרוּ, כּוֹפְרִים אֲנַחְנוּ בְּאֲשֶׁר נִשְׁלַחְתָּם בּוֹ.
25. לָכוֹ, הִתְנַקְּמָנוּ בָּהֶם, וְרָאָה מָה הָיָה סוּף הַמִּתְכַּחֲשִׁים.
- קטע 3**
26. בְּאִמּוֹר אֲבִירָהִים לְאֲבִיו וּבְנֵי עַמּוֹ, אֲנִי מִתְנַעֵר וּפְטוֹר מִמָּה שְׁאַתָּם עוֹבְדִים,
27. (אֲנִי עוֹבֵד) רַק אֶת זֶה אֲשֶׁר בָּרָאֵנִי וְהוּא יִדְרִיכֵנִי.
28. וְהִשְׁאִיר זֹאת (אֲבִירָהִים) כְּאִמְרָה קִיַּמְתָּ בְּתוֹךְ צִאֲצָאִיו לְמַעַן יִשׁוּבוּ (אֶל עֲבוֹדַת רְבוֹנָם).
29. אֲנִי הֶעֱנַקְתִּי לָהֶם וְלְאֲבוֹתֵיהֶם הַנָּאָה מִחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, עַד שְׂבָאָה אֱלֵיהֶם הָאָמֶת (דַּת הָאִסְלָאם) וְשִׁלַּחַם (מוֹחֵמַד) גְּלוּי.

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 125 ; וסורת אש-שוערא' 26 : 50.

2. ר' סורת אנ-נחל 16 : 57. הכופרים מבין הערבים טענו שהמלאכים הם הבנות של אללה.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 40.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 58.

30. וְכַאֲשֶׁר בָּאָה אֲלֵיהֶם הָאֻמָּת, אָמְרוּ, זֶהוּ כְּשׁוּף וְאֶנְחֵנוּ כּוֹפְרִים בּוֹ.
31. וְאָמְרוּ, לָמָּה לֹא הוֹרֵד הַקּוֹרְאָן הַזֶּה מִן הַשָּׁמַיִם אֶל אִישׁ נִכְבָּד מִשְׁתִּי הָעָרִים!¹
32. הָאֵם הִם יַחְלְקוּ רַחֲמֵי רַבּוֹנָךְ (הַנְּבוּאָה)? אֶנְחֵנוּ חִלְקֵנוּ בֵּינֵיהֶם אֶת מַחֲתָם בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְרוֹמְמֵנוּ אַחָדִים מֵהֶם בְּמַעֲלוֹת עַל זֻלָּתָם,² כְּדִי שְׁיִקְבֹּל כָּל אֶחָד אֶת הַשְּׁרוֹת שֶׁל הָאֲחֵרִים, וְאוֹלָם רַחֲמֵי רַבּוֹנָךְ טוֹבִים יוֹתֵר מִכָּל אֲשֶׁר יֵאֲסֹפוּ.
33. וְלֹא שְׁיִהְיוּ בְּנֵי הָאָדָם לְאֻמָּה אַחַת (כָּלָם כּוֹפְרִים), הֵינּוּ עוֹשִׂים לְמַכְחָשִׁים בְּרַחֲמָן גְּגוֹת כֶּסֶף לְבַתִּיהֶם, וְסִלְמוֹת יַעֲלוּ בָּהֶם,
34. וּלְבַתִּיהֶם שְׁעָרִים, וְסִפּוֹת לְנוֹחִיוֹתֵיהֶם,
35. וְהַחֵל עִם קִשּׁוּטֵי זֶהב, לְהַנָּאָה זְמַנִּית בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, אֲךָ הָעוֹלָם הַבָּא אֵצֶל רַבּוֹנָךְ לִירָאִים (אוֹתוֹ).

קטע 4

36. לְכָל הַמִּתְעַלֵּם מִזְכְּרוֹ שֶׁל הַרַחֲמָן, נִצְמִיד שְׁטוֹן,
37. הֵם (הַשְּׁטָנִים) מַרְחִיקִים אוֹתָם מִן הַדֶּרֶךְ הַיְשָׁרָה וְיַחֲשָׁבוּ כִּי הֵם מְדַרְכִּים.
38. אוֹלָם כַּאֲשֶׁר יִגִּיעַ אֲלֵינוּ יִגִּיד (הַכּוֹפֵר) לְשָׁטוֹן הַצָּמוּד לוֹ, הַלּוֹאִי וְהַיָּה הַמְּרַחֵק בֵּינִי לְבִינֶךָ כְּמֶרְחַק מִזְרַח מִמַּעַרֵב, כִּי חֵבֵר בֵּישׁ וְרַע הֵייתָ לִּי.
39. וְלֹא יוֹעִיל לָכֶם הַיּוֹם בְּאֲשֶׁר כִּפַּרְתֶּם, כִּי שְׁתַּפִּים אַתֶּם בְּעֵנֶשׁ.
40. הָאֵם תֻּכַּל לְהַשְׁמִיעַ אֶת הַחֲרָשִׁים, אוֹ לְהַדְרִיךְ אֶת הָעוֹרִים, וְאֵת זֶה הַשּׁוֹקֵעַ בְּתַעֲיָה מַחֲלֻטָּה?
41. אֲפֹלוּ אִם נֶאֱסַף אוֹתָךְ אֲלֵינוּ (מוֹיַחֲמֵד), אֶנְחֵנוּ נִנְקָם מֵהֶם (מִן הַכּוֹפְרִים),
42. אוֹ נִרְאֶה לָךְ בְּחַיִּים אֶת (הָעֵנֶשׁ) אֲשֶׁר הוֹעֲדֵנוּ לָהֶם כִּי תִזְקִים אֶנְחֵנוּ מֵהֶם.
43. לָכֵן הַחֲזֹק בְּאֲשֶׁר נִגְלָה לָךְ, כִּי אַתָּה הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ הַיְשָׁר,
44. וְאָכֵן הַזְהָרָה טוֹבָה הוּא (הַקּוֹרְאָן) לָךְ וּלְבְנֵי עַמּוֹךְ, וְעַתִּידִים אַתֶּם לְהַשְׁאֵל (אִידֵי הַתִּיַחֲסֻתִּים אֲלֵינוּ)?
45. תִּבְדֹּק בְּקוֹרוֹת הַשְּׁלִיחִים שֶׁשְּׁלַחְנוּ לְפָנֶיךָ, הָאֵם עָשִׂינוּ אֱלִים אֲשֶׁר מִתֵּר לְעוֹבְדֵם מִבְּלַעֲדֵי הַרַחֲמָן?

1. שתי הערים : מכה ואט-טאאיי. ואיש נכבד, הכוונה היא לאל-וליד בן אל-מוע'ירה מנכבדי מכה, או ערוה בן מסעוד התי'קפי, מנכבדי אט-טאאיי.
2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 165.

קטע 5

46. וכבר שלחנו את מוסא עם אותותינו אל פרעה ונכבדיו, והוא אמר, הנה אני שליח רבון העולמים.
47. וכאשר בא אליהם באותותינו, והנה הם צוחקים עליהם.
48. אך כל אות שהראינו להם היה גדול יותר מקודמו, והענישנו אותם (במכות) למען יחזרו מכפירתם באללה.
49. ואמרו, הוי מכשף! קרא לנו אל רבונך בבירת אשר כרת אתך, כי הנה אנחנו רוצים להאמין.
50. ואולם כאשר הסרנו מעליהם את הענש, הפרו את הבטחתם.¹
51. וקרא פרעה בתוך עמו, הוי בני עמי! האם לא לי המלכות של מצרים, והנהרות האלה יזרמו מתחת? האם לא תראו?²
52. האין אני טוב יותר מאדם עלוב זה (מוסא) אשר גם לדבר ברורות לא יכל?
53. מדוע לא קשט בצמדי זהב מן השמים, ולא באו עמו המלאכים (להעיד לו שהוא שליח)?
54. וכך הוא זלזל בבני עמו וישמעו לקולו כי היו משחתים.
55. וכאשר הרגיו אותנו, נקמנו בהם, והטבענו את כלם,
56. ועשינו אותם למשל ולקח לדורות הבאים.

קטע 6

57. וכאשר הובא (עיסא) בן מרים כמשל, פנו בני עמד³ ערף,
58. ואמרו, האם אילינו יותר טובים או הוא? לא נתנו אותו כמשל לך אלא להתנכח. אכן עם של מתנכחים הם.
59. אין הוא אלא עבד אשר גמלנו לו חסד, ועשינו אותו משל לבני ישראל.
60. כי לו רצינו, היינו שמים במקומכם מלאכים אשר ימשיכו לחיות על פני האדמה.
61. אכן הוא (חזרת עיסא בן מרים לארץ) אות לידיעת זמן שעת הדין.⁴ אל תפקפקו אפוא בה ולכו אחרי בדרך הישרה,

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 133 - 135.

2. ר' סורת אנ-נאזעאת 79 : 23 - 25.

3. בני עמד : בני עמו של הנביא מוחמד, אנשי מכה.

4. משום שהוא יחזור לארץ לפני יום הדין. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 159.

62. ולא ימנע אתכם השטן (לציית לי) הן הוא אויב גלוי לכם.
63. וכאשר בא עיסא באותות הבהירים, אומר, הבאתי אליכם את החכמה, ולמען אברר לכם את אשר נחלקתם בו. לכן יראו את אלה וציתו לי.
64. כי אלה הוא רבוני ורבוניכם לכן עבדוהו כי זוהי הדרך הישרה.
65. ונחלקו הסיעות השונות ביניהן. אוי לכופרים אלה מיום הענש המכאיב.
66. המחכים הם כי שעת הדין תבוא עליהם לפתע מבלי שגפלו ירגישו זאת?
67. האהובים יהיו ביום ההוא זה לזה כאוֹיִבִים, חוץ מן היראים.

קטע 7

68. הוי עובדי! לא פחד עליכם היום ולא יגון,
69. אלה אשר האמינו באותותינו והיו מסלמים.
70. הכנסו לגן עדן, אתם ובנות זוגכם, מאשרים תהיו.
71. יגישו להם כלים וגביעים של זהב, ובהם כל אשר תתאווה הנפשות וכל אשר יתענגו העינים עליו, שם תשארו לנצח.
72. זהו הגן אשר נחלתם בזכות מעשיכם.
73. לכם בתוכו פרי רב אשר ממנו תאכלו.
74. אולם הכופרים יהיו בענש בגיהנם לנצח,
75. ולא יוקל (הענש) מעליהם ויהיו אמללים ומיאשים לעולמים.
76. לא קפחנו אותם, כי הם קפחו את עצמם.
77. ויקראו, הוי מאלכי! שגשים רבונך קח לנו. יאמר, אכן אתם נשארים (לנצח בפיסורים).
78. כבר הבאנו לכם את האמת, ואולם רבכם היו שונאי אמת.
79. אם הם חרצו דבר (רע נגדך)? הנה אנחנו חורצים (מכינים להם ענש).
80. או אם הם חושבים שלא נשמע את סודם ודברי לחישתם? לא כן, ושלחינו (המלאכים) נצבים לידם ורושמים.
81. אומר, אלו הנה לרחמן בן, הייתי אני ראשון העובדים (אותו),
82. ושתבח שמו, רבון השמים והארץ, רבון כס המלכות, הוא נעלה מעל כמה שהם מיחסים לו.

83. הנח להם אפוא להשית ולשחק עד אשר יפגשו את יומם אשר הבטח להם.
84. הוא האלה אשר בשמים, והאלה אשר בארץ (אשר עובדים אותו), והוא החכם והיודע.
85. ויתברך אלה אשר לו מלכות השמים והארץ וכל אשר ביניהם, ולו רק ידיעת שעת הדין ואליו תחזרו.
86. אלה (האלילים) אשר אליהם יתפללו מבלעדי לא יוכלו להמליץ לפני אלה, רק המעידים על האמת בידעין.
87. אם תשא אל אותם, מי ברא אותם? יאמרו, אלה. ולמה אפוא הם סוטים?
88. ואומרו (של הנביא), רבוני! אלה עם אשר לא יאמינו,
89. סור מהם אפוא ואמר, שלום, לבסוף ידעו את האמת.

44

סִוֵּרַת אֶדְ-דוּחַ'אן הַעֶשֶׂן

סורה זו נקראת «אֶדְ-דוּחַ'אן, הַעֶשֶׂן» משום שמונח זה מוזכר בה בצורת איום על הכופרים של מכה בגלל התנגדותם לנביא מוחמד ושליחותו. ר' פ' 10. המונח «דוּחַ'אן, עֶשֶׂן» נזכר בסורת פוצלת 41 : 11. הורדה במכה אחרי סורת אז-זוח'רוף 43, ופסוקיה חמישים ותשעה. קיבלה את שמה «הַעֶשֶׂן» מפסוק עשרה.

סורת אד-דוח'אן 44

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחִים

קטע 1

1. ח. מ.¹
2. אֲשָׁבַע בְּסֵפֶר הַבְּרִיר (הַקּוֹרְאָן)!
3. הוֹרְדְנוּ אוֹתוֹ מִשְׁמַיִם בְּלִילָה הַמְּבֻרָךְ,² כִּי אָמַנְסָם הֵינּוּ מִזְּחִירִים.
4. בּוֹ (בְּאוֹתוֹ לִילָה) מַעֲבִירִים מִהַלּוּחַ הַשְּׁמַיִמִי לַמְּלָאכִים לְבַצֵּעַ כָּל עֲנָן אֲשֶׁר נִגְזַר,
5. צוֹ מֵאֲתָנּוּ, מֵאֲזוּ וּמִתְמִיד שְׁלַחְנוּ שְׁלִיחִים,
6. בְּרַחֲמִים מִרְבוֹנָד, כִּי הוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ,
7. רְבוֹן הַשְּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם, אִם בְּטוֹחִים בְּאַמוֹנַתְכֶם אַתֶּם.
8. אִין אֱלֹהֵה זולָתוֹ, הַמַּחֲיָה וְהַמְמִית, וְהוּא רְבוֹנְכֶם וְרְבוֹן אֲבוֹתֵיכֶם הָרַאשׁוֹנִים.³
9. וְאוֹלָם הֵם (הַכּוֹפְרִים) מִשְׁתַּעֲשָׁעִים בַּהֲטֹלַת סִפְּכַ בְּאַמָּת.
10. לָכֵן חֲכָה לְיוֹם בּוֹ יְבִיאוּ הַשְּׁמַיִם עֶשֶׂן גְּלוּי,
11. יִכְסֶה אֶת בְּנֵי הָאָדָם. זֶה הָעֶנֶשׁ מְכַאִיב.
12. רְבוֹנֵנוּ! הִסֵּר מַעֲלֵינוּ אֶת הָעֶנֶשׁ, כִּי מֵאֲמִינִים אֲנַחְנוּ.
13. אוֹלָם בְּיוֹם הַהוּא לֹא יוֹעִיל לָהֶם, אִם הֵם יִזְכְּרוּ לְאַחַר שֶׁכָּבַר בָּא אֲלֵיהֶם שְׁלִיחַ (מוֹחֲמַד) שֶׁהִזְהִיר בְּרוּרוֹת,
14. אֲבָל הֵם פָּנוּ לוֹ עֵרֶץ וְאָמְרוּ, מִלְּמַד (מִיִּשְׁהוּ לְמַד אוֹתוֹ) וְהוּא מְשַׁגֵּעַ.
15. אוֹלָם אִם יִדְחָה הָעֶנֶשׁ לְזִמְן מָה, אַתֶּם תַּחֲזִרוּ לְכַפִּירָה.
16. בְּיוֹם (הַהוּא) וְנִעְנִישׁ (אֶת כָּל הַכּוֹפְרִים) אֶת הָעֶנֶשׁ הַגָּדוֹל, כִּי אֲנַחְנוּ נוֹקְמִים בָּהֶם.
17. וְכָבַר נִסִּינוּ לְפָנֵיהֶם (אֲנִישֵׁי מִכָּה) אֶת בְּנֵי עַמּוֹ שֶׁל פְּרַעָה, כְּאֲשֶׁר בָּא אֲלֵיהֶם שְׁלִיחַ נִכְבָּד (מוֹסָא),

1. האותיות האלו נקראות בערבית: חא. מים.

2. לילת אל-קדר, לילה הנופל בעשרת הלילות האחרונים בחודש רמז'אן. ראה סורה 97: 1.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 158.

18. כְּשֶׁאָמַר לָהֶם, מִסְרוּ לִי עֲבָדֵי אֱלֹהָה (בְּנֵי יִשְׂרָאֵל), כִּי שְׁלִיחַ נִאָּמַר אֲנִי לָכֶם.
19. וְאֵל תִּתְּנִשְׂאוּ עַל אֱלֹהָה, כִּי הִנֵּה בָאתִי אֵלֵיכֶם בְּהֹכְחָה בְּרוּרָה.
20. וְאֲנִי בְּקִשְׁתִּי מִחֲסָה אֲצֵל רְבוּנִי וְרְבוּנְכֶם שְׁלֹא תִרְגְּמוּ אוֹתִי בְּאֲבָנִים,
21. וְאִם אֵינְכֶם מֵאֲמִינִים לִי, הִרְפוּ מִמֶּנִּי.
22. אֲזִי קָרָא אֶל רְבוּנוֹ, אֱלֹהָ עִם שֶׁל כּוֹפְרִים.
23. (וְהִשְׁרָה לוֹ רְבוּנוֹ), הוֹצֵא אֶת עֲבָדֵי בְּלִילָה, כִּי רוֹדְפִים אַחֲרֵיכֶם,
24. וְעָבַר אֶת הַיָּם כְּשֶׁהוּא קְרוֹעַ וּפְתוּחַ, כִּי הֵם גְּדוּדִים טוֹבְעִים.
25. הֵם הִשְׁאִירוּ אַחֲרֵיהֶם הִרְבֵּה גָּנִים וּמַעֲנִיּוֹת,
26. שְׂדוֹת תְּבוּאָה וּמִקּוֹם נִכְבָּד,
27. וְחַיֵּי רוּחָה אֲשֶׁר הָיוּ מִתְעַנְּגִים בָּהֶם,
28. כִּדּוּ הָיָה, וְאֶנְחֵנו הוֹרְשָׁנוּ כָּל זֹאת לַעֲמִים אַחֲרֵים.
29. וְלֹא בָּכוּ עֲלֵיהֶם הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְלֹא נִתְּנָה לָהֶם אֲרָכָה (לִפְנֵי הָעֵנֶשׁ).

קטע 2

30. וּכְבֹר הִצַּלְנוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵעַנְשׁ מִשְׁפִּיל,
31. מִיַּד פְּרָעָה כִּי הָיָה גָּאָה וּמִן הַמִּשְׁחִיתִים.¹
32. וּכְבֹר בְּחֵרְנוּ בָּהֶם מִדַּעַת מִבֵּין כָּל הָעַמִּים (בְּנֵי זְמַנִּם),
33. וְנִתְּנוּ לָהֶם מִן הָאוֹתוֹת אֲשֶׁר מִבְּחוּן בְּרוּר בּוֹ לָהֶם.
34. הִנֵּה אֱלֹהָ (בְּנֵי עַמָּד) אוֹמְרִים,
35. אֶנְחֵנו נָמוֹת פַּעַם אַחַת וְלֹא נָקוּם לְתַחֲיָה,
36. הִבִּיאוּ נָא אֶת אֲבוֹתֵינוּ (שֶׁכְּבֹר מֵתוֹ מִזְמַן) אִם אַתֶּם צוֹדִיקִים.
37. הֵאֵם טוֹבִים הֵם מִבְּנֵי עַם תּוֹבַע,² אוֹ מֵאֱלֹהָ אֲשֶׁר הָיוּ מִלְּפָנֶיהֶם, אֲשֶׁר הִשְׁמַדְנוּ אוֹתָם כִּי הָיוּ כּוֹפְרִים?
38. לֹא בָּרָאנוּ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם לְשֵׁם מִשְׁחָקִים,³
39. לֹא בָּרָאנוּ אוֹתָם אֶלָּא בְּאֵמֶת וְאוֹלָם מִרְבִּיתָם לֹא יִדְעוּ.
40. יוֹם הַדִּין הוּא הַמוֹעֵד לְכָלֶם.

1. ר' סורת אל-קצצ 28 : 4.

2. תּוֹבַע : תּוֹאֵר שֶׁל מַלְכֵי חֲמִיר הַקְדוּמִים בְּתִימָן.

3. ר' סורת צאד 38 : 27 ; וסורת אל-מואמנון 23 : 115 - 116.

41. יום לא יועיל בו איש לרעהו במאומה,¹ והם לא יוכלו להנצל,
42. אלא מי שירחם עליו אללה, כי הוא העזוז והרחום.
- קטע 3**
43. הנה עץ הזקום,²
44. מאכל לכופר,
45. רותח בבטנו של הכופר כממתכת יצוקה,
46. כרתיחת המים החמים מאוד.
47. קחו אותו ואל אמצע גיהנם השליכוהו,
48. אחר שפכו על ראשו את ענש המים הרותחים.
49. טעם (את הענש), הן אתה העזוז והנכבד.³
50. הנה זה הוא אשר הטלתם ספק בו.⁴
51. אך יראי אללה יהיו במקום מבטחים,
52. בגנות ומענינות,
53. לבשו משי וקטיפה (נחים) זה מול זה,
54. נוסף לכל זה, נשיא אותם עלמות צחורות עור ויפות עין,⁵
55. ויזמינו בהן (בגנות עין) כל מיני פרות, והם בטוחים.
56. לא יטעמו בהן את המנות מלבד המנות הראשון, והוא ישמר אותם מפני ענש השאול,
57. כחסד מרבונד, וזוהי הזכיה העצומה.
58. אכן הורדנו אליך (מוחמד) אותו (הקוראן בלשונך בערבית), כדי שיזכרו.
59. לכן המתן כי הם ממתינים.⁶

1. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 101 ; וסורת אל-מעארג' 70 : 10 - 11.

2. עץ הצומח בגיהנום ופריו מר מאוד והוא המאכל של הכופרים והחוטאים. ר' סורת אצ-צאפאת 62 : 37 - 66.

3. לשון לעג לכופרים.

4. ר' סורת אט-טור 52 : 13 - 15.

5. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 56, ופ' 58, ופ' 60.

6. ר' סורת אל-מוג'אדלה 58 : 21 ; וסורת עיאפר 40 : 51 - 52.

45

סִוְרַת אֶל-גִּ'אֶתְיָה הַפּוֹרְעִים בְּרֶדְד

סורה זו נקראת «אֶל-גִּ'אֶתְיָה, הַפּוֹרְעִים בְּרֶדְד», בגלל שהאנשים ביום הדין יכרעו על ברכיהם מעוצמת הפחד של היום ההוא. ר' פ' 28.

הביטוי «גִּ'אֶתְיָה» לא נזכר בסורה אחרת. אמנם הביטוי «גִּ'תִּי» נזכר בשני מקומות, בסורת מרים 19 : 68, ופ' 72. הורדה במכה אחרי סורת אד-דוח'אן 44, ופסוקיה שלושים ושבעה. קיבלה את שמה «הַפּוֹרְעִים בְּרֶדְד» מפסוק עשרים ושמונה.

סורת אל-ג'את'יה 45

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחוּם

קטע 1

1. ח. מ.¹
2. זהו סֵפֶר (הקוּרְאָן) הוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם מֵאֵת אֱלֹהֵה הָעֵזִיז וְהַחֲכָם.
3. אֲכֹן בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ אוֹתוֹת לְמַאֲמִינִים,
4. וּבִבְרִיאָתְכֶם וְכָל אֲשֶׁר הִפִּיץ אֱלֹהֵה מִן הַחֵיָה הָרוֹמֶסֶת עַל הָאָרֶץ אוֹתוֹת לְמַאֲמִינִים.
5. וּבַחֲלִיפוֹת הַלַּיְלָה וְהַיּוֹם וְהַנֶּשֶׁם אֲשֶׁר מוֹרִיד אֱלֹהֵה מִן הַשָּׁמַיִם, אֲשֶׁר יַחֲיֶה בּוֹ הָאָרֶץ אַחֲרֵי מוֹתָהּ, וּבִכּוּוֹן מִשָּׁב הָרוּחוֹת, אוֹתוֹת לָעֵם מִשְׁכִּיל.
6. אֵלֶּה אוֹתוֹת אֱלֹהֵה נִקְרָא אוֹתָם לְפָנֶיךָ בְּאַמֶּת אֲכֹן בְּאַיִזָּה דְּבוּר אַחֲרֵי אֱלֹהֵה וְאוֹתוֹתָיו יֵאֲמִינוּ.
7. אוֹי לְכָל כְּזָבוֹן מִרְכָּה חֲטָא,
8. הַשּׁוֹמֵעַ אֵת אוֹתוֹת אֱלֹהֵה נִקְרָאִים בְּפָנָיו וּמִמְשִׁיךְ בִּיהִירוֹתוֹ כְּאֵלוֹ לֹא שָׁמַע אוֹתָם, בְּשָׁר לוֹ עַל עֲנֹשׁ מִכְּאִיב.
9. כְּאֲשֶׁר נֹדַע לוֹ דְּבַר מָה מְאוֹתוֹתֵינוּ, הוּא שֵׁם אוֹתָם לְלַעַג. אֵלֶּה לָהֶם עֲנֹשׁ מִחֲפִיר.
10. מֵאַחֲרֵיהֶם גִּיהֶנֶם, וְלֹא יוֹעִילוּ לָהֶם מַעֲשֵׂיהֶם בְּמֵאוּמָה, וְאִם לֹא הָאֱלִילִים אֲשֶׁר עֲבָדוּ זֹלַת אֱלֹהֵה. צְפוּי לָהֶם עֲנֹשׁ עֲצוּם.
11. זֶהוּ (הקוּרְאָן) מִדְּרִיד מִן הַתַּעֲיָה, אֲבָל הַכּוֹפְרִים בְּאוֹתוֹת רְבוּנִם יַעֲנֹשׁוּ עֲנֹשׁ מִכְּאִיב מִן הַשָּׁמַיִם.

קטע 2

12. אֱלֹהֵה הוּא אֲשֶׁר הִכְפִּיף לָכֶם אֵת הַיָּם, לְמַעַן יִשּׁוּטוּ בּוֹ הַסְּפִינוֹת עַל פִּי פִקְדָתוֹ, וּלְמַעַן תִּבְקָשׁוּ לָכֶם פְּרִנְסָה בְּחִסְדּוֹ, וּלְמַעַן תּוֹדּוּ לוֹ,
13. וְהוּא אֲשֶׁר הִכְפִּיף לָכֶם אֵת כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ כְּחֶסֶד מִמֶּנּוּ, וּבִזָּה אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים חוֹשְׁבִים.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: חא. מים.

14. אָמַר (מוֹחֵמֵד) לַמַּעֲמִינִים לְסַלֵּחַ לְאַלֶּה שְׁאִינֶם מֵאַמְיִנִים בַּיּוֹם הַדִּין שְׁבוּ וְיִגְמַל אֱלֹהֶה לְאַנְשֵׁים כָּרְאוּי לָהֶם.
15. הָעוֹשָׂה טוֹב מִיִּטִּיב לַעֲצָמוֹ, וְהָעוֹשָׂה רַע מְזִיק לַעֲצָמוֹ, וּבִסּוּף כֻּלְּכֶם אֶל רְבוֹנְכֶם תִּחְזְרוּ.
16. וַיִּכְבֶּר נִתְּנוּ לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) וְהַחֲכֵמָה וְהַנְּבוּאָה, וַיִּכְרֹסוּ אוֹתָם מִן הַמְּטַעֲמִים הַטּוֹבִים, וְרוֹמְמָנוּ אוֹתָם עַל פְּנֵי הָעַמִּים (בְּנֵי זִמְנִים).
17. כֵּן נִתְּנוּ לָהֶם הַבְּהָרוֹת עַל כָּל דָּבָר, וְלֹא נִחְלְקוּ בִּינֵיהֶם אֶלָּא לְאַחַר שְׁהָעֲנָקָה לָהֶם הִדְעַת מִתּוֹךְ קִנְאָה זֶה בָּזָה. אָכוּ רְבוֹנָךְ יִשְׁפֹּט בִּינֵיהֶם בַּיּוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּתִים בְּאֶשֶׁר נִחְלְקוּ בוֹ.
18. אֲנַחְנוּ קִבְּעֵנוּ לָךְ (מוֹחֵמֵד) דֶּרֶךְ יִשְׁרָה בְּאַמּוֹנָה, נִהַג עַל פִּיהָ וְאֶל תִּטָּה אַחֵר תַּאֲוֹת אֱלֹהֶה אֲשֶׁר אֵינֶם יוֹדְעִים,
19. כִּי הֵם לֹא יוֹעִילוּ לָךְ בְּפָנֵי אֱלֹהֶה מְאוּמָה, וְאָכוּ הַכּוֹפְרִים הֵם מְגַנִּים זֶה לָזֶה, וְאַלֶּה הוּא מְגֹן הַיִּרְאִים.
20. (הַקּוֹרְאֻ) הִזָּה, הוּא אוֹר לְבָנֵי אָדָם וְהַדֶּרְכָה וְרַחֲמִים לְאַנְשֵׁים הַבְּטוּחִים בְּאַמּוֹנָתָם.
21. הָאֵם חוֹשְׁבִים אֶלֶה שְׁבַחְרוּ בַּכְּפִירָה, כִּי דִינָם אֲצִלְנוּ כְּדִין הַמַּעֲמִינִים עוֹשֵׁי הַטּוֹב? כִּי בַחֲיֵיהֶם וּבְמוֹתָם יִהְיוּ שְׁוִים זֶה לָזֶה? הֲרִי מָה רַע מִשְׁפָּטָם.

קטע 3

22. וְאַלֶּה בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ בְּאַמֶּת, וּבִכְדֵי שִׁישְׁלָם לְכָל נֶפֶשׁ כְּמַעֲשִׂיהָ, וְהֵם (בְּנֵי הָאָדָם) לֹא יִקְפְּחוּ.
23. הֲרֵאִיתָ אֶת זֶה אֲשֶׁר לָקַח לוֹ לְאַלְהֵיוּ אֶת תַּאֲוָתוֹ? הִתְעָהוּ אֱלֹהֶה בְּיוֹדְעֵינוּ וְיַחֲתֵם אֶת אֲזָנוֹ וְלִבּוֹ, וְעָשָׂה עַל עֵינָיו כְּסוּת. מִי יוּכַל לְהַדְרִיךְ אוֹתוֹ אֶל דֶּרֶךְ הַיִּשָּׁר אַחֲרֵי אֱלֹהֶה? הָאֵם לֹא תִזְכְּרוּ?
24. הֵם (הַכּוֹפְרִים) אָמְרוּ, אֵין חַיִּים אֶלָּא הַחַיִּים שְׁלָנוּ בַּעוֹלָם הַזֶּה, נָמוּת וְנִחְיָה בַּחַיִּים אֱלֹהֶה, וְרַק הַזִּמְן הוּא אֲשֶׁר יָמִית אוֹתָנוּ. אֵין הֵם יוֹדְעִים דָּבָר עַל זֹאת, וְהֵם רַק מְשַׁעְרִים.
25. כְּאֲשֶׁר קוֹרְאִים בְּפִנֵּיהֶם אֶת אוֹתוֹתֵינוּ הַבְּהִירִים, טַעֲנָתָם הִיא, הַשִּׁיבוּ אֲבוֹתֵינוּ הַמֵּתִים לְתַחֲיָה, אִם אַתֶּם צוֹדִקִים.
26. אָמַר, אֱלֹהֶה יַחְיָה אֶתְכֶם, אַחֵר כֵּךְ מִמֵּיתְכֶם, אַחֵר יִאֲסַפְכֶם בַּיּוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּתִים אֵין סָפֵק בוֹ, וְאוּלָם מְרַבִּית בְּנֵי הָאָדָם לֹא יוֹדְעִים.

27. וּלְאַלְלָה מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וּבְיוֹם אֲשֶׁר תִּקְוֶה שְׁעַת הַדִּין, הַמִּתְכַּחֲשִׁים יִהְיוּ מִפְּסִידִים.
28. אִז תִּרְאֶה וְהָיָה כָּל אָמָה כּוֹרַעַת, וְכָל אָמָה תִּזְמֹן אֶל פְּנֵקס הָרְשׁוּם שְׁלָה, לֵאמֹר, הַיּוֹם תִּגְמְלוּ כְּמַעֲשֵׂיכֶם.
29. זֶה פְּנֵקס הָרְשׁוּם שְׁלָנוּ יַעֲיֵד נִגְדְּכֶם בְּאַמֶּת, כִּי אֲנַחְנוּ הִיֵּינוּ רוֹשְׁמִים אֶת כָּל מַעֲשֵׂיכֶם.
30. וְאוּלַם אֵלֶּה אֲשֶׁר הָאָמִינוּ וַעֲשׂוּ טוֹב, יִכְנִיס אוֹתָם רְבוֹנִם (אֶל גֶּן עֵדֶן) בְּרַחֲמָיו, זֶה הַזִּכָּיָה הַמְּבַהֶקֶת.
31. בְּאֲשֶׁר לְכוֹפְרִים יִשְׁאָלוּ, הֲאֵם לֹא נִקְרָאוּ בְּפִנִּיכֶם אוֹתוֹתַי? אוּלַם אַתֶּם הַתִּנְשְׂאֶתֶם וְהִיִּיתֶם כּוֹפְרִים.
32. וְכַאֲשֶׁר אָמְרוּ לָכֶם, שֶׁהִבְטַחְתָּ אֵלֶּה תִּקְוֶה, וְאֵין סֶפֶק בְּבוֹא שְׁעַת הַדִּין. אֲמַרְתֶּם, אֵין אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים מַה הִיא שְׁעַת הַדִּין, כִּי לִפִּי דַעְתָּנוּ הִיא רַק דְּמִיוֹן שֶׁאֵין אָנוּ מְאֻמִּינִים בְּבוֹאָהּ.
33. וְאִז נִתְגַּלּוּ לָהֶם מַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים וְיִקְיף אוֹתָם הָעֶנֶשׁ שֶׁהָיוּ לוֹעֲגִים לוֹ.
34. אִז נֶאֱמַר לָהֶם, הַיּוֹם נִשְׁכַּח אֶתְכֶם כְּשֵׁם שֶׁאַתֶּם שִׁכַּחְתֶּם אֶת הַפְּגִישָׁה שֶׁל הַיּוֹם הַזֶּה. לָכֵן מַעֲוֹנְכֶם יִהְיֶה גִיהֶנֶם וְאֵין מִי שִׁיעֶזֶר לָכֶם,
35. מִשּׁוּם שֶׁשִּׁמְתֶּם אוֹתוֹת אֵלֶּה לְלַעַג, וְחִיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה הִתְעוּ אֶתְכֶם. הַיּוֹם לֹא יוֹצֵאוּ מִן הַגִּיהֶנֶם לְעוֹלָם וְלֹא יִתֵּר לָהֶם לְבַקֵּשׁ חֲיִינָה.
36. עַל כֵּן הִשְׁבַּח לְאַלְלָה רַבּוֹן הַשָּׁמַיִם וְרַבּוֹן הָאָרֶץ, רַבּוֹן הָעוֹלָמִים.
37. לוֹ הַהִתְנַשְּׂאוֹת בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְהוּא הָעֶזּוֹז וְהַחֲכָם.

46

סִוֵּרַת אֶל־אַחְקַאף גְּבָעוֹת הַחוֹל

סורה זו נקראת «אֶל־אַחְקַאף, גְּבָעוֹת הַחוֹל» משום שביטוי זה מוזכר בה, ואינו מוזכר במקום אחר בקוראן. «אֶל־אַחְקַאף» היה מקום מגורם של בני עַאד אשר אללה הכחיד אותם בגלל כפירתם וחטאיהם הרבים. הורדה במכה אחרי סורת אל-ג'את' 45, ופסוקיה שלושים וחמשה. קיבלה את שמה «גְּבָעוֹת הַחוֹל» מפסוק עשרים ואחד.

סורת אל-אחקאף 46

חלק 26

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחָמֶן וְהַרְחוּם

קטע 1

1. ח. מ.¹
2. הסֵפֶר הַזֶּה (הַקּוּרְאָן) הוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם מַעַם אֱלֹהֵי הָעֶזְרִי וְהַחֲכָם.²
3. לֹא בָּרָאנוּ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת כָּל אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם כִּי אִם בְּאֶמֶת וּלְמוֹעֵד מְסֻסִּים,³ אֵךְ הַכּוֹפְרִים מַתְעַלְמִים מִמָּה שֶׁהִזְהִירוּ מִמֶּנּוּ (מִן הָעֶנֶשׂ שֶׁל יוֹם הַדִּין).
4. אָמַר, הַחֲשַׁבְתֶּם עַל אֵלֶּה אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אֲלֵיהֶם מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהֵי? הֲרָאוּ לִי מַה הוּא אֲשֶׁר בָּרָאוּ מִן הָאָרֶץ? אוֹ אוֹלֵי יֵשׁ לָהֶם שְׁתַּפּוֹת בְּשָׁמַיִם? הִבִּיאוּ לִי סֵפֶר לִפְנֵי זֶה (הַקּוּרְאָן),⁴ אוֹ שְׁאֵרִית מִדַּעַת, אִם אַתֶּם צוֹדֵקִים.
5. וּמִי תוֹעָה יוֹתֵר מֵאָדָם אֲשֶׁר בְּמָקוֹם אֱלֹהֵי קוֹרָא אֶל אֲשֶׁר לֹא יַעֲנֶה לוֹ עַד יוֹם תַּחֲיִית הַמֵּתִים, וְהֵם (הָאֱלִילִים) לֹא שָׁמִים לֵב אֶל הַקּוֹרְאִים אֲלֵיהֶם?
6. וְכַאֲשֶׁר יֵאֲסֹפוּ בְּנֵי הָאָדָם (בְּיוֹם הַדִּין) יִהְיוּ (הָאֱלִילִים) לָהֶם לְאוֹיְבִים, וַיִּכְחִישׁוּ בַעֲבוּדָתָם.
7. כַּאֲשֶׁר קוֹרְאִים בְּפִגְיָהֶם אֶת אוֹתוֹתֵינוּ הַבְּרוּרִים, אָמְרוּ הַכּוֹפְרִים לְאֶמֶת בְּבוֹאָה אֲלֵיהֶם, זֶהוּ כְּשׁוֹף בְּרוּר,⁵
8. אוֹ יֹאמְרוּ, הוּא בָּדָה אוֹתוֹ (הַקּוּרְאָן). אָמַר, אִם אָמְנָם בְּדִיתִי אוֹתוֹ, לֹא תוֹכְלוּ לְהִגֵּן עָלַי בְּפִנֵּי אֱלֹהֵי בְּמֹאמָה. הוּא הִיּוֹדֵעַ בְּמָה אַתֶּם מְרַחֲבִים הַדְּבוּר. אֵין כְּמוֹהוּ עַד בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם, הוּא הַסּוֹלֵחַ וְהַרְחוּם.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: חא. מים.

2. ר' סורת אל-ג'אתייה 45: 2.

3. ר' סורת אל-חג'ר 15: 85; ר' סורת אר-רום 30: 8.

4. ספר אשר נגלה מן אללה שיעיד על אמיתות האלילים ושותפותם לאללה. בטוח, ספר כזה לא

נמצא. ר' סורת פאטר 35: 40.

5. ר' סורת סבא' 34: 43.

9. אָמַר, אֵינֶנִּי הָרָאוּשׁוֹן שֶׁנִּשְׁלַח כְּשָׁלִיחַ, וְאִין אֲנִי יוֹדֵעַ מַה יַּעֲשֶׂה בִּי וְלֹא בְּכֶם. אִין אֲנִי הוֹלֵךְ אֶלָּא אַחֲרֵי הַדְּבָר אֲשֶׁר יִגְלֶה אֵלַי, ¹ וְאִין אֲנִי אֶלָּא מִזְהִיר גָּלוּי.

10. אָמַר, מָה אַתֶּם חוֹשְׁבִים, אִם מֵאֵלֶּלָה הוּא (הַקּוֹרְאָן) וְאַתֶּם תִּכְחַשּׁוּ בוֹ, וַיְבַרֵּר לָכֶם עַל יְדֵי עֲדוּת אֶחָד מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַמֵּאֲמִין בְּאַמְתוּתוֹ וְאַתֶּם כּוֹפְרִים בוֹ בִּיהִירוּתְכֶם? אֵלֶּלָה אֵינוֹ מְדַרִּיךְ אֶת הַכּוֹפְרִים.

קטע 2

11. וְאַמְרוּ הַכּוֹפְרִים לַמֵּאֲמִינִים, לֹו הִיָּה טוֹב (בְּאַמּוֹנָה בַּקּוֹרְאָן), לֹא הָיוּ מְקַדִּימִים אוֹתָנוּ לְהֵאֲמִין בוֹ, מִכֵּיּוֹן שֶׁהֵם לֹא הִדְרָכוּ בוֹ, הִרְיָהֶם אוֹמְרִים שֶׁהוּא שֶׁקֶר שֶׁל הַקְּדָמוֹנִים.

12. לִפְנֵינוּ הִיָּה סִפְרוֹ שֶׁל מוֹסָא מוֹרֶה דָּרָךְ וְרַחֲמִים, וְסִפְרָה זֶה (הַקּוֹרְאָן) מַצְדִּיק אוֹתוֹ בַּשְּׁפָה הָעֲרַבִית כְּדִי לְהַזְהִיר אֶת הַכּוֹפְרִים וּבִשְׁוֹרָה טוֹבָה לַמֵּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב.

13. אָכֵן אֵלֶּה אֲשֶׁר אָמְרוּ, רְבוּנָנוּ הוּא אֵלֶּלָה, וְדַבְּקוּ בְּאַמּוֹנָתְם בְּאֵלֶּלָה, ² לֹא עָלִיהֶם פֶּחַד וְלֹא עָלִיהֶם יָגוֹן,

14. אֵלֶּה הֵם שׁוֹכְנֵי גֹן עֵדֶן יִהְיוּ בְּתוֹכוֹ לְנֶצַח, גָּמוּל עַל מַה שֶׁעָשׂוּ.

15. אֲנַחְנוּ צִוִּינוּ עַל הָאָדָם לְהִיטִיב לְהוֹרִיו, אָמוּ נִשְׁאַה אוֹתוֹ בַּעֲצָב וּיְלָדָה אוֹתוֹ בַּעֲצָב. תִּקּוּפַת הָרִיוָנוּ וּגְמִילָתוֹ הִיא שְׁלוֹשִׁים חֳדָשִׁים. וּבִהֲגִיעוֹ לִפְרָקוֹ וּבִמְלִיאַת לוֹ אַרְבָּעִים שָׁנָה אָמַר, רְבוּנִי! לִמְדֵנִי וְהִדְרָךְ אוֹתִי לְמַעַן אוֹדָה לָךְ עַל הַחֲסָדִים שֶׁגִּמַּלְתָּ לִּי וּלְהוֹרִי, ³ וּמַעֲשִׂים טוֹבִים אֲשֶׁר יִהְיוּ לְרָצוֹן לָךְ. וּבִרְכֵנִי בְּאֲשֶׁר לְצִאֲצָאִי, כִּי שִׁבְתִּי אֵלֶיךָ וְאֲנִי מִן הַמִּתְמַסְרִים לָךְ (הַמִּסְלָמִים).

16. מֵאֵלֶּה נִקְבַּל אֶת מַעֲשֵׂיהֶם הַטּוֹבִים וְנִסְלַח עַל מַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים. בְּתוֹךְ שׁוֹכְנֵי גֹן עֵדֶן הֵם, הַבְּטַחַת הָאֻמָּת אֲשֶׁר הִבְטַחָה לָהֶם.

17. (לֹא כֵן) הָאִישׁ אֲשֶׁר אָמַר לְהוֹרִיו, אוֹי לָכֶם! ⁴ כִּיצַד אַתֶּם מִפְחִידִים אוֹתִי שְׁאָקוּם (מִקְבְּרִי) עִם כָּל הַדּוֹרוֹת שֶׁחָלְפוּ לִפְנֵי (וְלֹא קִם אִישׁ לְתַחֲיָה)? וְהֵם מִבְּקָשִׁים עֲזָרָה מֵאֵלֶּלָה, אוֹי לָךְ! הֵאֲמִן! הֵן הַבְּטַחַת אֵלֶּלָה אֻמָּת הִיא. אֵךְ הוּא אוֹמֵר, אִין זֶה אֶלָּא מַעֲשִׂיּוֹת שֶׁל הַקְּדָמוֹנִים.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 50 ; ר' סורת אל-אעראף 7 : 203 ; ר' סורת ינוס 10 : 15.

2. ר' סורת פוצלת 41 : 30.

3. ר' סורת אנ-נמל 27 : 18 ; וסורת לוקמאן 31 : 14.

4. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 23 ; וסורת אל-אנביא' 21 : 67.

18. אלה הם אשר בצדק נחרץ עליהם הדבר יחד עם אמות מן הג'ן והאדם אשר חלפו לפנייהם, הם היו מן המפסידים.¹
19. ולכל דרגות לפי מעשיהם,² (ואללה) ישלם להם את שכר מעשיהם, והם לא יעשקו.
20. וביום אשר יאגו הכופרים על האש. (אז יאמר להם), כליתם טובכם בחיי העולם הזה והתענגתם בו, והנה היום תשלמו בענש מחפיר על התנשאותכם בארץ בלי צדק, ועל פשעיהם.

קטע 3

21. וזכר את אחי עאד³ בהזיירו את עמו באל-אחקאף.⁴ וכבר חלפו המזהירים לפניו ואחריו, לאמר, עבדו רק את אללה, כי ירא אני (פן יבוא) עליכם ענש יום גדול.
22. ואמרו, האם באת להעבירנו מעבודת אלהינו? הבא עלינו את הענש שאתה מרחיננו בו, אם אתה צודק.
23. ואז אמר להם, רק אללה יודע זאת, ואני רק מוסר לכם את הדבר אשר נשלחתי בו,⁵ אולם רואה אני כי אנשים נבערים אתם.
24. כאשר ראו אותו (הענש ששאלו הוד להביא עליהם) כעננת מטר מתקרבת ופונה אל עמקיהם, אמרו, זהו ענן מטר שמביא לנו גשם. ולא הוא! זהו הדבר אשר בקשתם להחישו, רוח הנושאת ענש מכאיב,
25. שהשמידה כל דבר לפי פקדת רבוּנה, ולא נראה מהם עוד דבר זולת משכנותיהם (השוממים). כך נגמל לעם הפושעים.
26. וכבר בססנו אותם בצורה שלא בססנו אתכם כמותם, ונתנו להם אַזְנִים לשמע, ועינים לראות, ולקבובות להבין. אך אַזְנִיהם ועיניהם ולקבובותיהם לא הועילו להם במאומה, כי הם הכחישו את אותות אללה, ואז הקיפם הענש שלעגו לו.

1. ר' סורת פוצלת 41 : 25.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 132.

3. הכוונה היא לנביא הוד.

4. אל-אחקאף : גבעות החול. המונח אל-אחקאף השתרש כשם המקום בתימן שבו שכנו בני עאד.

5. ר' סורת אל-אעראף 7 : 68.

קטע 4

27. וכָּבֵר הַשְּׁמִדְנוּ אֶת אֲשֶׁר סָבִיבְכֶם מִן הָעָרִים (כְּמוֹ עֵאֵד וְת' מוֹד וּבְנֵי עַם לוֹט), וּנְבָאֵר (לָהֶם) הָאוֹתוֹת בְּתִקְוָה שְׁיִחְזְרוּ בְּתִשׁוּבָה.
28. וְלִמָּה לֹא עָזְרוּ לָהֶם הָאֱלִילִים אֲשֶׁר לָקְחוּ לָהֶם מִבְּלַעַדִי אֶלְלָה לְמַעַן יִקְרְבוּ אוֹתָם לְאֶלְלָה? לֹא, כִּי זָנְחוּ אוֹתָם. זֶה הַשָּׁקֶר אֲשֶׁר שָׁגוּ בּוֹ וְאֲשֶׁר בָּדוּ אוֹתוֹ.
29. כְּאֲשֶׁר שָׁלַחְנוּ אֶלֶיךָ חִבּוּרָה מִן הַג' (הַשָּׂדִים), לְהַקְשִׁיב לְקוֹרְאָו. וְכְאֲשֶׁר בָּאוּהוּ, אָמְרוּ, הַקְשִׁיבוּ בְּהִתְרַכְּזוֹת. וְכְאֲשֶׁר תִּמָּה קְרִיאָתוֹ, פָּנוּ וְהִלְכוּ אֶל בְּנֵי עַמָּם מִזְהִירִים אוֹתָם.¹
30. אָמְרוּ, הִזֵּי בְנֵי עַמָּנוּ! הִנֵּה אֲנַחְנוּ שְׁמַעְנוּ סִפֵּר אֲשֶׁר הוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם אַחֲרֵי מוֹסָא מִצְדִּיק אֶת אֲשֶׁר לִפְנָיו, וּמְדַרִּיף אֶל הָאֲמָת וְאֶל הַדֶּרֶךְ הַיְשָׁרָה.
31. הִזֵּי בְנֵי עַמָּנוּ! הֵעֵנוּ לְקוֹרָא אֶל אֶלְלָה (מוֹחֲמַד) וְהֶאֱמִינוּ בּוֹ, כְּדִי שְׁיִסְלַח לָכֶם עַל חֲטֵאֵיכֶם וְיִגַּן עֲלֵיכֶם מִפְּנֵי עֲנֹשׁ מִכְּאִיב.
32. וְאֲשֶׁר לֹא יַעֲנֶה לְקוֹרָא אֶל אֶלְלָה, לֹא יַעֲלֶה בְּיָדוֹ לַחֲמֶק בְּאַרְצָ, וְאִין לוֹ מִבְּלַעַדִי מִגְנִים. אֶלְלָה הֵם בְּתַעֲזִיחַ בְּרוּרָה.
33. הָאֵם לֹא יָרְאוּ כִּי אֶלְלָה אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְלֹא הִתְעַיֵּף בְּבְרִיאָתָם, יָכֹל לְהַחֲיוֹת אֶת הַמֵּתִים? אָכֵן הוּא הַכֹּל-יָכֹל.
34. וּבִיּוֹם אֲשֶׁר יֵצְגוּ הַכּוֹפְרִים עַל הָאֵשׁ, (וְאָמְרָ לָהֶם), הֲאִין זֹאת אֲמָת? וְיֹאמְרוּ, אָמֵנָם כֵּן, חֵי רְבוּנֵנוּ. וְיֹאמְרוּ, טַעְמוֹ אֲפּוֹא אֶת הָעֲנֹשׁ, עֲקֹב אֲשֶׁר כִּפְרָתָם.²
35. לָכֵן, הִמָּתֵן בְּסִבְלָנוֹת כְּאֲשֶׁר הִמָּתִינוּ הַשְּׁלִיחִים הַיְצִיבִים בְּרוּחַם, וְאֶל תִּבְקָשׁ לְהַחֲיֵשׁ לָהֶם (לְכּוֹפְרִים הָעֲנֹשׁ), כִּי בִיּוֹם שְׁיִרְאוּ מֶה שְׁנוֹעֵד לָהֶם (מִהָעֲנֹשׁ), יַחֲשֹׁבוּ כִּי נִשְׁאַרוּ בַחַיִּים רַק שְׁעָה אַחַת מִן הַיּוֹם. כִּי בְּסוֹפּוֹ שֶׁל דָּבָר! לֹא יִשְׁמְדוּ אֲפּוֹא (זוֹ הַזְּהָרָה לָהֶם) אֶלְאִי הַמְשַׁחֲתִים.

1. ר' סורת אל-ג'ן 72 : 1 - 16.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 106 ; וסורת אל-אנפאל 8 : 35.

سورة محمد

47

סורת מוחמד מוחמד

סורה זו נקראת «מוחמד» משום ששם הנביא מוזכר בה בפסוק 2. השם «מוחמד» מוזכר ארבע פעמים בקוראן. ר' סורת אאל עמראן 3 : 144 ; סורת אל-אחזאב 33 : 40 ; סורת מוחמד 47 : 2 ; וסורת אל-פתח 48 : 29. ופעם אחת מוזכר בשם «אחמד», ר' סורת אצ-צף 61 : 6. הורדה במדינה אחרי סורת אל-חדיד 57, ופסוקיה שלושים ושמונה. קיבלה את שמה «מוחמד» מפסוק שניים.

סורת מוחמד 47

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הֶרְחֵמָן וְהֶרְחוּם

קטע 1

1. אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ וְהֶרְחִיקוּ (אֲנָשִׁים) מִן הַשְּׁבִיל שֶׁל אֱלֹהָ, הוּא הַכְּשִׁיל אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.¹
2. אִךְ אֵלֶּה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ הַטּוֹב, וְהֶאֱמִינוּ בְּאֲשֶׁר הוֹרֵד אֶל מוֹחַמַּד מִן הַשָּׁמַיִם שֶׁהוּא הָאֱמֶת מֵאֵת רַבּוֹנָם, יְכַפֵּר לָהֶם מִרְעוּתֵיהֶם וְיִיטִיב לָהֶם.
3. אַכֵּן הַכּוֹפְרִים הוֹלְכִים אַחֲרֵי הַשִּׁקָּר, וְהַמַּאֲמִינִים הוֹלְכִים אַחֲרֵי הָאֱמֶת מֵאֵת רַבּוֹנָם. כִּכֶּה יִמְשַׁל אֱלֹהָ לִבְנֵי אָדָם אֶת מַשְׁלֵיהֶם.
4. בְּפָגְשְׁכֶם בְּקָרֵב אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ, הִכּוּ בָהֶם עַל כָּל צוּאָר² עַד שֶׁתִּגְבְּרוּ עֲלֵיהֶם וְשִׁמְרוּ הֵיטֵב עַל הַשְּׁבוּיִים,³ וְאוֹלָם אַחֲרֵי כֵן תִּשְׁחָרְרוּ אוֹתָם מִתּוֹךְ חֲנִינָה אוֹ תְּמוּרַת פְּדִיוֹן עַד אֲשֶׁר תִּפְסִיק הַמִּלְחָמָה. כִּזֹּאת, וְלוֹ רָצָה אֱלֹהָ הִיָּה בַּעֲצָמוֹ מְכַנִּיעַ אוֹתָם, אִךְ הוּא רָצָה לְהַעֲמִידָם בְּמִבְחָן זֶה מוֹל זֶה. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר נָפְלוּ בַּמִּלְחָמָה בְּשְׁבִיל שֶׁל אֱלֹהָ, הוּא לֹא יְכַשִּׁיל אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.
5. כִּי הוּא יִדְרִיךְ אוֹתָם וְיִשְׁפֹּר אֶת מַצָּבָם (בְּעוֹלָם הַבָּא),
6. וְיַכְנִיס אוֹתָם לְגֹן עֵדֶן, אֲשֶׁר הוּא כָּבֵד הוֹדִיעַ לָהֶם עָלָיו.
7. הוּי הַמַּאֲמִינִים! אִם תַּעֲזְרוּ לָדֵת שֶׁל אֱלֹהָ הוּא יַעֲזֹר לָכֶם וְיִתֵּן לָכֶם כּוֹחַ בְּקָרֵב (נִצְחוֹן).
8. אִךְ הַכּוֹפְרִים כָּלִיוֹן לָהֶם, וְהוּא יְכַשִּׁיל אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.
9. זֹאת בְּאֲשֶׁר מֵאִסּוֹ אֶת אֲשֶׁר הוֹרִיד אֱלֹהָ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם, לְכֹן הַכְּשִׁיל אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.
10. הָאִם לֹא סִירוּ בְּאַרְץ וְרָאוּ מֶה הִיָּתָה אַחֲרִית קוֹדְמֵיהֶם? אֱלֹהָ הַשִּׁמִּיד אוֹתָם, כִּד תִּהְיֶה גַם אַחֲרִית הַכּוֹפְרִים,
11. מִשּׁוּם שֶׁאֱלֹהָ מִגֵּן עַל הַמַּאֲמִינִים, וּבְאֲשֶׁר לַכּוֹפְרִים אֵין כָּל מִגֵּן לָהֶם.

1. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 167 ; וסורת אנ-נחל 16 : 88.

2. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 12.

3. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 67.

קטע 2

12. אַלְלָה יִכְנִיס אֶת הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׁי הַטוֹב לַגִּנּוֹת זֹרְמִים מִתַּחְתִּיהֶם הַנִּהְרֹת. אַךְ הַכּוֹפְרִים יִתְעַנְּגוּ וַיֹּאכְלוּ (בְּעוֹלָם הַזֶּה) כְּמוֹ שְׂאוֹכְלוֹת הַבְּהֵמוֹת, (וּבְעוֹלָם הַבָּא) הָאֵשׁ תִּהְיֶה מִשְׁכָּן לָהֶם.
13. וְכַמָּה עָרִים חֲזָקוֹת יוֹתֵר מֵעִירָךְ (מִכָּה) שֶׁהוֹצִיָּאָה אוֹתָךְ הַשְּׂמַדְנוּ וְלֹא הָיָה לָהֶם כָּל עוֹזֵר.
14. הַדּוֹמָה מִי שֶׁבָּגְדוּ הוֹכְחָה מִרְבוֹנוּ לָזֶה שֶׁמַּעֲשָׂיו יָפִים וְטוֹבִים רַק בְּעֵינֵי עַצְמוֹ וְהוּא הַלֵּךְ רַק אַחֲרֵי יִצְרָיו?
15. הַמֶּשֶׁלׁ שֶׁל הַגֵּן אֲשֶׁר הִבְטַח לִירָאִים,¹ תּוֹכוֹ נִהְרֹת שֶׁל מִים אֲשֶׁר לֹא יִסְרִיחוּ, וְנִהְרֹת חֶלֶב אֲשֶׁר לֹא שׁוֹנֶה טַעְמוֹ, וְנִהְרֹת יַיִן נְעִים לְשׁוֹתִים, וְנִהְרֹת דָּבֶשׁ מְזֻכָּךְ. וְלָהֶם בְּתוֹכוֹ מִכָּל פְּרִי, וְסִלִּיחָה מֵאֵת רְבוּנָם. הָאֵם זֶה דּוֹמָה לְאַלֶּה הַשּׁוֹהִים לְנַצַּח בָּאֵשׁ, וְאֲשֶׁר יִשְׁקוּ בָּה מִים רוֹתְחִים אֲשֶׁר יִכְרְתוּ מֵעֵיהֶם?
16. וַיֵּשׁ בָּהֶם אֲשֶׁר יֵאָזִין אֵלֶיךָ, וְאוֹלָם בְּצִאתָם מֵאֶצְלֶךָ, יֹאמְרוּ אֶל מִי שֶׁשְּׁתַּנָּה לָהֶם הַדַּעַת, מַה זֶה אָמַר זֶה עָתָה? הֵם אֵלֶּה אֲשֶׁר אֵטֵם אֶלְלָה אֶת לְבוֹתֵיהֶם וְהֵם הוֹלְכִים אַחֲרֵי יִצְרֵיהֶם.
17. אַךְ אֵלֶּה אֲשֶׁר קִבְּלוּ אֶת הַהִדְרָכָה, אוֹתָם יוֹסִיף אֶלְלָה לְהַדְרִיךְ וַיִּתֵּן יָרָאתָם אֶת אֶלְלָה.
18. הַמַּחֲכִים הֵם לִשְׁעַת הַדִּין שֶׁתְּבוֹא עֲלֵיהֶם לִפְתָּע? הֲלֹא כָּבֹר בָּאוּ סִימָנֶיהָ, וּמָה יוֹעִיל לָהֶם אִם תְּבוֹא לְהַזְכֵּר?
19. (הוּא הַנְּבִיא!) דַּע כִּי אֵין אֵל זֹלַת אֶלְלָה, וּבִקֵּשׁ סִלִּיחָה עַל חֲטָאֶיךָ וְחֲטָאֵי הַמַּאֲמִינִים וְהַמַּאֲמִינוֹת, אֶלְלָה יוֹדֵעַ אֶת כָּל הַסִּתּוּבְבוֹתֶכֶם בְּצִאתְכֶם בְּמִשְׁךְ הַיּוֹם וּבְבוֹאָכֶם בַּלַּיְלָה.

קטע 3

20. הַמַּאֲמִינִים אוֹמְרִים, הֲלֹאֵי וְהוֹרְדָה סוּרָה מִן הַשְּׁמַיִם (הַמַּצְוֶה לְהִלָּחֵם בַּכּוֹפְרִים)! וְכֹאֲשֶׁר הוֹרְדָה סוּרָה בְּרוּרָה וְנִזְכָּר בָּה דְּבַר הַמִּלְחָמָה, תִּרְאֶה אֵלֶּה אֲשֶׁר יֵשׁ מַחֲלָה בְּלְבוֹתֵיהֶם מִבֵּיטִים עָלֶיךָ כְּמַתְעַלְפִּים מִפֶּחַד הַמָּוֶת.² הֵן רְאוּי יוֹתֵר הָיָה לָהֶם,

1. ר' סורת אר-רעד 13 : 35.

2. ר' סורת את-תובה 8 : 86.

21. לְצִיַּת וּלְדָבָר בְּכִנּוּיָּה, וְכַאֲשֶׁר נִחְרַץ הַדָּבָר וְעָלִיָּהֶם לְצִאָּה לְמַלְחָמָה, לוֹ הָיוּ כְּנִים עִם אֱלֹהָה, הִיָּה טוֹב יוֹתֵר לָהֶם.
22. הִיָּתָבוּ כִּי כָּל פַּעַם שֶׁפָּנִיתִם עָרֶף תִּשְׁחִיתוּ בְּאַרְץ וְתִתְנַכְּלוּ לְקְרֹבֵי מִשְׁפָּחָה שְׁלָכֶם?
23. אֵלֶּה הֵם אֲשֶׁר קָלַל אוֹתָם אֱלֹהָה, וַיַּעֲשֵׂם חֲרָשִׁים, וַיַּעֲזֹר עֵינֵיהֶם.
24. לָמָּה לֹא יַעֲמִיקוּ הַבְּנֵה בְּקוֹרְאָן? אוֹ הֵאֵם נְעוּלִים לְבוֹתֵיהֶם?
25. אֵלֶּה שֶׁנִּטְשׁוּ אֶת הַהִדְרָכָה וְהָאֱמוּנָה לְאַחַר שֶׁכָּבַר הַתְּבַרְרָה לָהֶם הַהִדְרָכָה, הַשֵּׁטָן הוּא שֶׁהִסִּיתָם וְעוֹדָדָם,
26. זֹאת בְּגִלְל שֶׁאָמְרוּ (הַכּוֹפְרִים) לְאֵלֶּה שֶׁשָּׂנְאוּ אֶת מֶה שֶׁהוֹרִיד אֱלֹהָה (הַיְּהוּדִים), נִשְׁמַע לָכֶם בְּמִקְצַת הַדְּבָרִים, וְאוּלַם אֱלֹהָה יוֹדֵעַ סוּדוֹתֵיהֶם.
27. אִידֹּי יִהְיֶה הַמַּצֵּב שֶׁלָּהֶם כַּאֲשֶׁר יוֹצִיאוּ הַמְּלָאָכִים אֶת נְשָׁמוֹתֵיהֶם וַיָּכּוּ עַל פְּנֵיהֶם וְאַחֲרֵיהֶם?
28. מִשּׁוֹם שֶׁהָלְכוּ אַחֲרֵי מֶה שֶׁמִּרְגִּזוּ אֶת אֱלֹהָה וְדָחוּ אֶת מֶה שֶׁמִּשְׁבִּיעַ אֶת רְצוֹנוֹ, וְלָכוּ יִתְבַטֵּל עִמָּלָם.
29. הֵאֵם חֲשַׁבּוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר חָלִי בְּלִבְבוֹתֵיהֶם, שֶׁלֹּא יִגְלֶה אֱלֹהָה אֶת מִשְׁטָמָתָם?

קטע 4

30. לוֹ רְצִינוּ הָרְאִינוּ אוֹתָם לָךְ, וְהִיָּית מְכִיר אוֹתָם בְּאוֹתוֹתֵיהֶם וּבְנִימַת דְּבוּרָם הַמִּיָּחֶדֶת. כִּי אֱלֹהָה יוֹדֵעַ מַעֲשֵׂיכֶם.
31. אֲנַחְנוּ נִבְחוּ אֶתְכֶם לְמַעַן יָדַע הַמוֹג' אֶהְדִּין (הַנְּאָבָקִים בְּשִׁבִּיל שֶׁל אֱלֹהָה) מִכֶּם וְאֶת הַמִּתְאַזְרִים בְּסִבְלָנוֹת וְנִבְחוּ אֶת דְּבָרְכֶם.
32. אָכֵן, אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ וּמָנְעוּ אַחֲרֵים מִלְּלַכְתָּ בְּשִׁבִּיל שֶׁל אֱלֹהָה, וְהַתְּנַגְּדוּ לְשָׁלִיחַ לְאַחַר שֶׁהִדְרָכוּ, לֹא יִזְקוּ לְאֱלֹהָה בְּמֵאוּמָה, וְהוּא יִכְשִׁיל אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.
33. הוּי הַמַּאֲמִינִים! צִיָּתוֹ לְאֱלֹהָה וְצִיָּתוֹ לְשָׁלִיחַ (מוֹחַמַד), וְאַל תִּבְטְלוּ אֶת (גְּמוּלָה) מַעֲשֵׂיכֶם (בְּכִפְרָה).
34. אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ וְהִרְחִיקוּ אַחֲרֵים מֵעַל הַשִּׁבִּיל שֶׁל אֱלֹהָה וּמִתּוֹ בְּעוֹדָם כּוֹפְרִים, לֹא יִסְלַח לָהֶם אֱלֹהָה.
35. לֹא תִשְׁפִּילוּ אֶת עַצְמְכֶם, וְאַל תִּזְמִינוּ אֶת הָאוֹיֵב לְשָׁלוֹם (לְהַפְסֶקֶת הַמְּלַחְמָה), כִּי אַתֶּם הָעֲלִיּוֹנִים (הַמְּנַצְחִים), וְאַלְלָה עִמָּכֶם וְלֹא יִפְחִית אֶת שְׁכָר מַעֲשֵׂיכֶם.

36. אָבֹן חַיִּי הָעוֹלָם הִזָּה רַק מִשְׁחָק וְשַׁעֲשׁוּעֵי שָׁוְא.¹ אִם תֵּאֱמִינוּ וְתִירְאוּ אֶת אֱלֹלָה, יִתֵּן לָכֶם אֶת שְׂכָרְכֶם וְלֹא יִשְׁאֵל מִכֶּם הוֹנֶכֶם.
37. אָבֹן אִם יִשְׁאַלְכֶם אוֹתוֹ וְיִלְחֹץ אֶתְכֶם, הִיִּיתֶם מְקַמְצִים וְיִגְלֶה מִשְׁטֶמֶתְכֶם.
38. הִנֵּה אַתֶּם נִקְרָאִים לְהוֹצִיא הוֹנֶכֶם בְּשִׁבִּיל שֶׁל אֱלֹלָה, וְאוֹלָם יֵשׁ בְּכֶם מְקַמְצִים. כָּל הַמְקַמֵּץ, מְקַמֵּץ רַק עַל עֲצָמוֹ. אֱלֹלָה הוּא הָעֹשִׂיר וְאַתֶּם הָעֲנִיִּים. אִם תִּפְנּוּ עֲרֹף מִיִּרְכָּם בְּאַחֲרִים וְהֵם לֹא יִהְיוּ כְּמוֹכֶם.

48

סִוֵּרַת אֶל-פֶּתַח הַנֶּצְחון הַמְזֵהִיר

סורה זו נקראת «אֶל-פֶּתַח, הַנֶּצְחון הַמְזֵהִיר» משום שהיא פותחת בבשורה טובה למאמינים בנצחון מזהיר כביבוש ח'יבר ושחרור מכה מן הכופרים והחזרתה אל חיק האסלאם לעולם.

הורדה במדינה אחרי החזרה מאל-חודיביה, ואחרי סורת אל-ג'ומועה 62, ופסוקיה עשרים ותשעה. קיבלה את שמה «אֶל-פֶּתַח» מפסוק אחד.

סורת אל-פתח 48

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

קטע 1

1. אֲנַחְנוּ הִנַּחְלֵנוּ לָךְ (מוֹחַמַּד) נֶצְחוֹן מְזַהֵיר,¹
2. לְמַעַן יִסְלַח לָךְ אֱלֹהֵי לְרֵאשׁוֹנִים מִרְעוּתִיךָ וּלְאַחֲרוֹנִים, וַיְשָׁלִים אֶת חֲסִדוֹ
עָלֶיךָ, וַיְדַרִיךְ אוֹתְךָ בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר,
3. וְהוּא יַעֲנִיךָ לָךְ נֶצְחוֹן אֵיתָן.
4. הוּא אֲשֶׁר הוֹרִיד אֶת הַשְּׂכִינָה בְּלִבּוֹת הַמֶּאֱמִינִים,² לְמַעַן יוֹסִיפוּ אֱמוּנָה
עִם אֱמוּנָתָם. לְאֱלֹהֵי גְדוּדֵי הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֱלֹהֵי יוֹדֵעַ וְחָכֵם.
5. לְמַעַן יִכְנִיס אֶת הַמֶּאֱמִינִים וְהַמֶּאֱמִינוֹת אֶל גְּנוֹת זִרְמִים תַּחֲתֵיהֶן
הַנִּהְרוֹת, לְעוֹלָמִים יִשְׁאָרוּ בָּהֶן, וַיְכַפֵּר לָהֶם מִרְעוּתֵיהֶם. וְזוֹהִי זְכִיָּה
עֲצוּמָה אֲצֵל אֱלֹהֵי.
6. וְהוּא יַעֲנִישׁ אֶת הַצְּבוּעִים וְאֶת הַצְּבוּעוֹת, וְאֶת הַפְּגָנִיִּים וְאֶת הַפְּגָנוּת
הַחוֹשְׁבִּים עַל אֱלֹהֵי מַחֲשָׁבָה רָעָה, וַיְשִׁיב רָעָתָם בְּרֵאשָׁם. אֱלֹהֵי כָעֵס
עֲלֵיהֶם וְקָלַל אוֹתָם, וְהִכִּין לָהֶם אֶת גִּיהֶם, הַמַּעֲוֹן הַגָּרוֹעַ בְּיוֹתֵר.
7. לְאֱלֹהֵי גְדוּדֵי הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֱלֹהֵי עִזּוֹ וְחָכֵם.
8. (הוּי הַנְּבִיא) אֲנַחְנוּ שֶׁלַּחְנוּ אוֹתְךָ לְעַד, וְלִמְבַשֵּׁר, וְלִמְזַהֵר,³
9. לְמַעַן תִּאֲמִינֵנוּ בְּאֱלֹהֵי וּבְשִׁלְיָחוֹ וְתַעֲזְרוּ לוֹ וְתוֹקִירוּ אוֹתוֹ, וְתִשְׁבְּחוּ אוֹתוֹ
(אֱלֹהֵי) בְּקֹר וְעָרֵב.
10. הַנִּשְׁבָּעִים לָךְ אֱמוּנִים, אֲכֹן לְאֱלֹהֵי יִשְׁבְּעוּ אֱמוּנִים. יָד אֱלֹהֵי עֲלִיזָה עַל
יְדֵיהֶם. כָּל הַמִּפְרֵי הַתַּחֲבִּיבוֹתוֹ לְאֱלֹהֵי בְּעָצֵם עוֹשֶׂה זֹאת לְרַעַת עֲצָמוֹ. וְכָל
הַמִּקְיִם אֶת אֲשֶׁר הַתַּחֲבִּיב לְאֱלֹהֵי, יִתֵּן לוֹ שָׂכָר עֲצוּם.

קטע 2

11. הַשְּׂבָטִים שׁוֹכְנֵי הַמִּדְבָּר שֶׁנִּשְׁאָרוּ בְּבִתְיָהֶם וְלֹא הִצְטָרְפוּ אֵלֶיךָ (בְּצִאֲתְךָ
לְמַעַרְכָּה) יֹאמְרוּ לָךְ, עֲסוּקִים הָיִינוּ בְּרִכּוּשֵׁנוּ וּבְמִשְׁפָּחוֹתֵינוּ, לָכֵן בִּקֵּשׁ
סְלִיחָה עֲבוּרֵנוּ, הֵם אוֹמְרִים בְּפִיהֶם אֶת אֲשֶׁר אֵין בְּלִבּוֹתֵיהֶם. אָמַר, לְמִי

1. הנצחון המזהיר, הוא חוזה חודיביה שנערך בשנת 6 / 628, בין הנביא מוחמד וכופרי קוריש.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 248 ; וסורת את-תובה 9 : 26, ופ' 40.

3. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 45.

תַּעֲמֹד זְכוּת לְמַעַנְכֶם אֲצֵל אֱלֹהָ, אִם יִרְצֶה לְהַזִּיק לָכֶם אוֹ יִרְצֶה לְהוֹעִיל לָכֶם! אָכֵן, אֱלֹהָ בְּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

12. חֲשַׁבְתֶּם כִּי הִשְׁלִיחַ וְהִמָּאֲמִינִים לֹא יַחְזִרוּ אֶל בְּנֵי בֵיתֶם לְעוֹלָם, וַיִּהְיֶה

הַדָּבָר יָפֶה בְּלִבּוֹתֵיכֶם. וַתַּחֲשֹׁבוּ מַחֲשָׁבָה רָעָה וַתִּהְיוּ עִם אָבוֹד.¹

13. לְכָל מִי שָׂאִינוּ מֵאֲמִין בְּאֱלֹהָ וּבִשְׁלִיחוֹ, הִנֵּה הוֹעֲדָנוּ לְכּוֹפְרִים לְהַבָּה.

14. לְאֱלֹהָ מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, סוֹלַח לְאִשֶּׁר יִרְצֶה, וּמַעֲנִישׁ אֶת אִשֶּׁר

יִרְצֶה, כִּי אֱלֹהָ סוֹלַח וְרוּחוֹ.²

15. כַּאֲשֶׁר תִּצְאוּ לְקִרְאָת שָׁלָל, יִגִּידוּ הַנִּשְׁאָרִים בְּבִתְיָהֶם, הֲרָשׁוּ לָנוּ לְהַצְטָרֵף

אֵלֵינוּ. הֵם רוֹצִים לְשַׁנּוֹת אֶת הַבְּטָחַת אֱלֹהָ לָכֶם. אָמַר לָהֶם, לֹא תִצְטָרְפוּ

אֵלֵינוּ כִּי כֵךְ אָמַר אֱלֹהָ מִקֶּדֶם. וְהֵם יֹאמְרוּ, לֹא כִּי מִקְנָאִים אַתֶּם בָּנוּ

(שֶׁנִּקַּח חֵלֶק מִן הַשָּׁלָל). כִּי מַעֲט הוּא אִשֶּׁר יָבִינוּ (מִהַחֲלָטוֹת אֱלֹהָ).

16. אָמַר לְשֹׁבְטִים שׁוֹכְנֵי הַמִּדְבָּר שֶׁנִּשְׁאָרוּ בְּבִתְיָהֶם וְלֹא הִצְטָרְפוּ לְקָרֵב

(בְּמִקְרִים קוֹדְמִים), אַתֶּם תִּקְרְאוּ לְהַלְחֵם בְּאִנְשֵׁי עִזֵּי חֲזָקִים,³ אֲלֵא אִם

יִקְבְּלוּ דַת הָאִסְלָאם בְּלִי מַלְחָמָה. אִם תִּצְיָתוֹ וַתִּלְחַמוּ לְמַעַן אֱלֹהָ, הוּא

יַעֲנִיק לָכֶם שָׂכָר טוֹב, וְאִם תִּפְנוּ עֲרָף כְּמוֹ שֶׁפָּגִיתֶם עֲרָף לְפָנֵינוּ, יַעֲנִישְׁכֶם

עֲנֵשׁ מִכְּאִיב.

17. אֵין עַל הָעוֹר חֲטָא, וְאֵין עַל הַפֶּסֶחַ חֲטָא, וְאֵין עַל הַחוּלָה חֲטָא⁴ (אִם לֹא

יִצְאוּ לְמַלְחָמָה). וּמִי שֶׁמָּצִית לְאֱלֹהָ וְלִשְׁלִיחוֹ אוֹתוֹ יִכְנִיס אֱלֹהָ לְגָנִים

שֶׁמִּתְחַתֶּם נְהִרוֹת זוֹרְמִים. אֲמַנֶּם, הָאָדָם הַבָּרִיא הַמְּשִׁתַּמֵּט הוּא יַעֲנִישׁ

אוֹתוֹ בְּעֵנֶשׁ מִכְּאִיב.

קטע 3

18. אֱלֹהָ מִרְצָה מִהִמָּאֲמִינִים אִשֶּׁר נִשְׁבְּעוּ לָךְ (מוֹחֲמַד) שְׁבוּעַת אֲמוּנִים תַּחַת

הָעֵץ,⁵ וְהוּא יָדַע אֶת אִשֶּׁר בְּלִבּוֹתֵיָהֶם וְהוֹרִיד אֶת הַשְּׂכִינָה עֲלֵיהֶם⁶ וְגַמַּל

לָהֶם בְּנִצְחוֹן מִהִיר (קְרוֹב),

19. וּבִלְקִיחַת שָׁלָל רַב, כִּי אֱלֹהָ הוּא עֲזוּז וְחָכָם.

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 18.

2. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2 : 284 ; וסורת אל-מאאידה 5 : 40.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 5 ; וסורת אנ-נמל 27 : 33.

4. ר' סורת אנ-נור 24 : 61.

5. המוסלמים נשבעו לנביא תחת העץ באל-חודיביה להילחם נגד קוריש במכה. השבועה הזו לנביא

נקראת «שבועת שביעות הרצון».

6. ראה לעל פסוק 4 והערה שם.

20. אֱלֹהֵה הַבְּטִיחַ לָכֶם כִּי תִקְבְּלוּ שָׁלָל רַב, וְהַחִישׁ לָכֶם אֶת זֶה,¹ וְעָצַר בְּעַד הָאֲנָשִׁים לְהִלָּחֵם בָּכֶם. זֹאת כָּאוֹת לַמַּאֲמִינִים, וּלְמַעַן יִדְרִיךְ אֶתְכֶם בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.
21. (וּזְכִּיָּה) אַחֲרֵת אֲשֶׁר לֹא יִכְלֹתֶם לְהַשִּׁיג אוֹתָהּ, הַשִּׁיג אוֹתָהּ אֱלֹהֵה (לָכֶם). וְאֱלֹהֵה הוּא הַכֹּל-יָכֹל.
22. אֱלוֹ נִלְחַמוּ בָּכֶם הַכּוֹפְרִים (תוֹשְׁבֵי מִכָּה) הָיוּ מִפְּסִידִים וּבּוֹרְחִים, וְלֹא הָיוּ מוֹצְאִים כָּל מִגֵּן אוֹ עוֹזָר.
23. כִּד הָיָה מֵאֵז וּמִתְמִיד מִנְהֲגוֹ שֶׁל אֱלֹהֵה, וְאִין לְשִׁנוֹת אֶת מִנְהֲגוֹ שֶׁל אֱלֹהֵה.²
24. וְהוּא אֲשֶׁר הִשְׁעָה אוֹתָם מִכֶּם וְהִשְׁעָה אֶתְכֶם מֵהֶם בְּעֶמְק מִכָּה,³ לְאַחֵר שֶׁהִגְבִּיר אֶתְכֶם, כִּי אֱלֹהֵה רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.
25. הֵם אֲשֶׁר כָּפְרוּ וּמָנְעוּ מִכֶּם לְהִגִּיעַ אֶל הַמִּסְגָּד הַקְּדוֹשׁ (הַכַּעֲבָה), וְעָצְרוּ אֶת הַקָּרְבָן וּמָנְעוּ מִמֶּנּוּ לְהִגִּיעַ אֶל מְקוֹם הַקָּרְבָּנוֹ (בְּמִסְגָּד הַקְּדוֹשׁ), וְלֹא-אֲנָשִׁים מַאֲמִינִים וְנָשִׁים מַאֲמִינוֹת (בְּמִכָּה) לֹא יִדְעֻתֶם אוֹתָם, וְהִיִּיתֶם עֲלוּלִים לִפְגַּע בָּהֶם, וְעַל יְדֵי כֵד לְהִבְיֹא עַל עֲצָמְכֶם אֲשֶׁמָּה בְּלִי שִׁתְדָּעוּ, לְמַעַן יִכְנִיס אֱלֹהֵה מִי שְׂיִרְצָה תַּחַת רַחֲמָיו, וְלוֹ הַמַּאֲמִינִים הָאֵלֶּה הַבְּחִינוֹ אֶת עֲצָמָם מֵהַכּוֹפְרִים, אֲזִי הָיִינוּ מַעֲנִישִׁים קִשּׁוֹת אֶת הַכּוֹפְרִים.
26. הַכּוֹפְרִים מָלְאוּ אֶת לִבְבוֹתֵיהֶם הַתְּלַהֲבוֹת, הַהִתְלַהֲבוֹת שֶׁל הֶגֶץ אֶהְלִיָּה,⁴ וְאֵז הוֹרִיד אֱלֹהֵה אֶת הַשְּׂכִינָה⁵ שָׁלוֹ עַל שְׁלִיחוֹ וְעַל הַמַּאֲמִינִים, וְהִטִּיל עֲלֵיהֶם אֶת חוֹבֶת הַיִּרְאָה שֶׁהֵם זִכָּאִים וְרַאוּיִים לָהּ בְּיוֹתֵר, כִּי אֱלֹהֵה יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.

קטע 4

27. אֲכֹן מִלֹּא אֱלֹהֵה לְשְׁלִיחוֹ אֶת הַחֲזוֹן בְּאַמֶּת, לֹאמֹר, עוֹד תִּכְנָסוּ לַמִּסְגָּד הַקְּדוֹשׁ, אִם יִרְצָה אֱלֹהֵה, בְּבִטְחוֹן, מְגַלְחִים רְאִשֵׁיכֶם אוֹ גּוֹזְזִים,⁶ וְלֹא פֶחַד. הוּא יֵדַע אֶת אֲשֶׁר לֹא יִדְעֻתֶם, וּמַעֲבֵר לְזֹאת נֶתַן לָכֶם נֶצַחון קָרוֹב וּמִכְרִיעַ.⁷

1. השלל של חיבר.

2. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 62.

3. בעמק מכה : המדובר הוא בחודיביה הנמצאת במבואות מכה. שם נחתם החוזה שמנע את המוסלמים ואנשי קוריש מפגוע אלה באלה, וזאת אחרי שרבים מבני קוריש נפלו כשבויים בידי המוסלמים.

4. ר' סורת אאל עמראן 3 : 154.

5. ראה לעל פי 4, ופי 18 והערה שם.

6. מגולח או גוזז : העולים לרגל למכה נוהגים לגלח או לקצר את שער ראשם.

7. נצחון קרוב ומכריע : כיבוש חיבר ושחרור מכה מן הכופרים.

28. הוא אֲשֶׁר שָׁלַח אֶת שְׁלִיחוֹ עִם הַהֲדָרָה וְעִם הַדַּת הָאֲמִתִּית (הָאֶסְלָאם) לְמַעַן יִשְׁלִיטוּהָ עַל כָּל הַדְּתוֹת,¹ וְאַלְלָה מִסְפִּיק בְּעֵד (כִּי מוֹחֲמַד הוּא שְׁלִיחַ אֱלֹהִים).

29. מוֹחֲמַד הַשְּׁלִיחַ שֶׁל אֱלֹהִים וְאַלְלָה אֲשֶׁר אִתּוֹ קְשׁוּחִים כְּנֶגֶד הַכּוֹפְרִים, אֵד רְחוּמִים בִּינִייהֶם לְבִין עֶצְמָם, תִּרְאָה אוֹתָם כּוֹרְעִים וְסוֹגְדִים מִבְּקָשִׁים חֹסֵד מֵאַלְלָה וְרִצּוֹן. סִימְנִיהֶם בְּפִנִּייהֶם מִרְשָׁמִי הַסְּגִידָה. לְזֹאת נִמְשְׁלוּ בַּתּוֹרָה וּמִשְׁלָם בְּאַנְג' יֵל כְּזָרַע אֲשֶׁר הוּצִיא גִבְעוּלוֹ וּמִתְחַזֵּק עַד שֶׁהוּא מִשְׁלָם וְנוֹשֵׂא עַל קִנְהוֹ וְהַפְּלִיא אֶת הַזֹּרְעִים, לְהַרְגִּיז אֶת הַכּוֹפְרִים עַל יָדָם. אֱלֹהִים הַבְּטִיחַ לְמֵאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב סְלִיחָה וְשָׂכָר רַב.

49

סִוֵּרַת אֶל-חֹוג'וֹרֶאֶת הַחֲדָרִים הַפְּרָטִיִּים

סורה זו נקראת «אֶל-חֹוג'וֹרֶאֶת, הַחֲדָרִים הַפְּרָטִיִּים» של נשות הנביא. החדרים האלה מוזכרים בהקשר של אנשי בני שבת תמים שבאו מאחורי החדרים והתחילו לקרוא אל הנביא בקול רם ובאופן גס לצאת אליהם מביעים חוסר כבוד לנביא.

הורדה במדינה אחרי סורת אל-מוג'אדלה 58, ופסוקיה שמונה-עשר. קיבלה את שמה «הַחֲדָרִים הַפְּרָטִיִּים» מפסוק ארבעה.

סורת אל-חוג'וראת 49

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. הוּי המַאֲמִינִים! אַל תִּמְהָרוּ לְהַחְלִיט בְּעֵינֶיךָ שֶׁהַחֶלְקָה בּוֹ הִיא רַק בְּיַד אֱלֹהָ וּשְׁלִיחוֹ, וַיֵּרְאוּ אֶת אֱלֹהָ, כִּי הוּא שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.
2. הוּי המַאֲמִינִים! אַל תִּרְיֻמוּ קוֹלְכֶם מֵעַל קוֹלוֹ שֶׁל הַנְּבִיא (מוֹחַמַד), וְאַל תִּדְּבְרוּ אֵלָיו בְּקוֹל רֶם כִּהְרַמְתֶּם קוֹלְכֶם אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, פֶּן יִבְטְלוּ מַעֲשֵׂיכֶם מִבְּלִי שְׂתַרְגִּישׁוּ.
3. אַכּוּ, אֱלֹהָ הַמִּנְמִיכִים אֶת קוֹלוֹתֵיהֶם בְּפָנֵי שְׁלִיחַ אֱלֹהָ הֵם אֱלֹהָ אֲשֶׁר בָּחַן אֱלֹהָ אֶת לְבוֹתֵיהֶם בִּירְאָתוֹ, לָהֶם סְלִיחָה וְשָׂכָר עָצוּם.
4. הִנֵּה אֱלֹהָ הַקּוֹרְאִים אֵלֶיךָ מֵאַחוּרֵי הַחֲדָרִים רַבִּם חֲסָרֵי בִינָה הֵם.
5. לוֹ הָיוּ מַחְפִּים בְּסִבְלָנוֹת עַד שֶׁתֵּצֵא אֲלֵיהֶם הִיָּה טוֹב לָהֶם יוֹתֵר, אַךְ אֱלֹהָ הוּא סוֹלֵחַ וְרַחוּם.
6. הוּי המַאֲמִינִים! בְּבוֹא אֲלֵיכֶם אָדָם מִשְׁחַת לְמִסֹּר לָכֶם יְדִיעָה עַל מִישְׁהוֹ, עֲלֵיכֶם לַחְקֹר הֵיטֵב אֶת אֲמַתּוֹתָהּ לְבַל תִּפְגְּעוּ בְּשׁוֹגֵג בְּאִנְשֵׁים חֲפִים מִפֶּשַׁע, וְתִתְחַרְטוּ עַל כָּל שֶׁעֲשִׂיתֶם.
7. וּדְעוּ כִּי שְׁלִיחַ אֱלֹהָ (מוֹחַמַד) בְּקָרְבְּכֶם, וְלוֹ נִשְׁמַע לָכֶם בְּמִרְבִּית הָעֵנָנִים, הֵייתֶם סוֹבְלִים הַרְבֵּה. אֱלֹהָ חֲבַב עֲלֵיכֶם אֶת הָאֱמוּנָה, וְעָשָׂה אוֹתָהּ יִקְרָה לְלִבְבוֹתֵיכֶם וְהִמָּאִיס עֲלֵיכֶם אֶת הַכִּפְיָרָה וְאֶת הַשְּׁחִיתוֹת וְאֶת הַמָּרִי. וְאֱלֹהָ הֵם הַמְדַּרְכִּים.
8. (וְהַטּוֹב שֶׁזָּכְרוּ בּוֹ הוּא) חֶסֶד מֵאֱלֹהָ וּבִרְכָּה. אֱלֹהָ יוֹדֵעַ וְחָכֵם.
9. וְכִי יָרִיבוּ שְׁתֵּי קְבוּצוֹת מִן הַמַּאֲמִינִים עָשׂוּ שְׁלוֹם בֵּינֵיהֶם, וְאִם תִּתְנַכַּל הָאֲחַת לָאֲחֶרֶת, קִיְמוּ עָלֶיהָ לַחַץ עַד שֶׁתִּסָּפְקִים לַצִּיָּת לְמַשְׁפָּט שֶׁל אֱלֹהָ, וְכֹאֲשֶׁר תִּסָּפְקִים, פִּיְסוּ בֵּינֵיהֶן בְּיֶשֶׁר וְעָשׂוּ צֶדֶק. אֱלֹהָ אוֹהֵב אֶת הַשּׁוֹמְרִים צֶדֶק.
10. הַמַּאֲמִינִים אַחִים הֵם, עַל כֵּן הִשְׁלִימוּ אִפּוֹא בֵּין אַחֵיכֶם, וַיֵּרְאוּ אֶת אֱלֹהָ כְּדִי שִׁירְחֻם עֲלֵיכֶם.

קטע 2

11. הוּי המַאֲמִינִים! אֵל יִלְעָגוּ אֲנָשִׁים לְאֲנָשִׁים, כִּי אוֹלֵי טוֹבִים הָאֲחֵרִים מֵהֶם. וְלֹא נָשִׁים לְנָשִׁים, כִּי אוֹלֵי טוֹבוֹת הָאֲחֵרוֹת מֵהֶן. וְאֵל תּוֹצִיאוּ דְבַה אִישׁ עַל רֵעֵהוּ, וְלֹא תִכְנוּ אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ בְּשִׁמוֹת גָּנָאִי. מָה רַע לְקַרֵּא מִשְׁחַת לְאָדָם מֵאֲמִין. אֲשֶׁר לֹא יִחְזְרוּ בְּתִשּׁוּבָה הֵם הָעוֹשִׂים עוֹל לְעַצְמָם.
12. הוּי המַאֲמִינִים! אֵל תִּרְבוּ לַחֲשֹׁד, כִּי מִקְצַת חֲשָׁדָנוֹת הִיא חֲטָא. אֵל תִּתְגַּלֵּוּ וְאֵל תִּשְׁמִיכוּ בְּסִתֵּר אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ. הָאִם אוֹהֵב אִישׁ מִכֶּם לְאָכַל אֶת בֶּשֶׂר אָחִיו הַמֵּת? הֵן תִּמְאָסוּ זֹאת. וַיִּרְאוּ אֶת אֱלֹהָ, כִּי אֱלֹהָ מִקְבֵּל שְׂכִים בְּתִשּׁוּבָה וְרַחוּם.
13. הוּי בְּנֵי הָאָדָם! בְּרָאוּ אֶתְכֶם מִזֵּכֶר וּנְקֵבָה וְעָשִׂינוּ אֶתְכֶם לְאֻמוֹת וּשְׁבָטִים לְמַעַן תִּכְירוּ אֶדָם אֶת רֵעֵהוּ. אוֹלָם הִנֵּכְבֵּד בְּיוֹתֵר מִבְּנֵיכֶם בְּעֵינֵי אֱלֹהָ, הוּא הִירָא אֱלֹהָ בְּיוֹתֵר, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ וּבָקִיא.
14. שׁוֹכְנֵי הַמִּדְבָּר אָמְרוּ, כָּבֵד הָאֱמִנוּ. אָמַר לָהֶם, עוֹד לֹא הֵאֱמַנְתֶּם, אֲמַנְסֵם אָמְרוּ, הִתְאַסְלַמְנוּ, מִשּׁוּם שֶׁהֵאֱמוּנָה לֹא חִדְרָה אֵל לְבוֹתֵיכֶם, אֵד אִם תִּצְיִתּוּ לְאֱלֹהָ וּלְשִׁלְיָחוֹ, לֹא יִקַּפֵּחַ אֱלֹהָ אֶת הַגִּמּוּל עֲבוּר עַמְלָכֶם, כִּי הוּא סוֹלֵחַ וְרַחוּם.
15. אֲכֹן הַמַּאֲמִינִים הֵם רַק אֱלֹה שֶׁהֵאֱמִינוּ בְּאֱלֹהָ וּבְשִׁלְיָחוֹ (מוֹחֲמֵד) וְלֹא יִפְקֻקּוּ, וְהַמּוֹכְנִים לְהַאֲבֵק בְּהַקְרִיבֵם אֶת הוֹנֵם וְאֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם לְמַעַן אֱלֹהָ. אֱלֹה הֵם הַמִּדְבָּרִים אֲמַת.
16. אָמַר (לְשׁוֹכְנֵי הַמִּדְבָּר), הִתְלַמְּדוּ אֶת אֱלֹהָ בְּדִבְרֵי דִתְכֶם! הֵן אֱלֹהָ יוֹדֵעַ אֶת כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, אֱלֹהָ יוֹדֵעַ כָּל.
17. הֵם מִתְנַהֲגִים כְּאֵלוּ עָשׂוּ לָךְ חֶסֶד שֶׁקִּבְּלוּ אֶת הָאִסְלָאִם. אָמַר, אֵין אַתֶּם עוֹשִׂים לִי חֶסֶד שֶׁקִּבַּלְתֶּם אֶת הָאִסְלָאִם, אֵלָא אֱלֹהָ הוּא שֶׁעָשָׂה חֶסֶד עִמָּכֶם בְּהַדְרִיכּוֹ אֶתְכֶם לְאֵמוּנָה, אִם הֵייתֶם מַאֲמִינִים בְּאֲמַת.
18. אֲכֹן אֱלֹהָ יוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֱלֹהָ רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.

50

סִוֵּרַת «ק»

«ק»

סורה זו קיבלה את שמה מן האות «ק» שפתחה בה. והיא אחת מהסורות הנקראות אחרי האותיות שפתחו בהן. כמו: טא. הא 20, צאד 38, יא. סין 36, נ 68. והיא אחת משלוש הסורות שפתחו באות אחת: צ. 38, ק. 50, נ. 68.

הורדה במכה אחרי סורת אל-מורסלאת 77, ופסוקיה ארבעים וחמשה. קיבלה את שמה «ק» מפסוק אחד.

סורת «ק» 50

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמָן וְהֶרְחֹם

קטע 1

1. «ק»¹.

אֲשַׁבֵּעַ בְּקוֹרְאָן הַנֶּעֱרָץ²

2. אֲכֹן תִּמְהוּ בְּבֹא אֲלֵיהֶם מִזְהִיר מִקְרָבָם, וְהַכּוֹפְרִים אָמְרוּ, הֵן דְּבַר פֶּלֶא הוּא,³

3. שֶׁנֶּחֱזַר לַחַיִּים לְאַחַר שְׁמִתְנֹו וְהֵינּוּ לְעֶפְרִי⁴ (נָשׁוּב לַתַּחִּיָּה?) זֹאת שְׂיִבָּה רְחוּקָה!

4. קָבַר יִדְעֵנוּ כִּמָּה תַּפְחִית מֶהֱם הָאֶרֶץ. וְאוּלָם אֲתֵנוּ פִּנְקֵס רְשׁוּם מְדִיקָה, הַכֹּל רְשׁוּם בּוֹ.

5. אִךְ הֵם כִּחְשׁוּ בְּאֵמַת בְּבֹאָה אֲלֵיהֶם, הֵם אוֹבְדֵי עֲצוֹת וְנִבּוֹכִים.

6. הֵאִינָם רוֹאִים אֶת הַשָּׁמַיִם אִיךְ בָּנִינוּ אוֹתָם מִמַּעַל לָהֶם וְקִשְׁטֵנוּ אוֹתָם, וְאִין בָּהֶם בְּקִיעִים?

7. וְאֵת הָאֶרֶץ שִׁטְחָנוּ וְקִבְעֵנוּ בָּהּ הָרִים וְגִדְלָנוּ בָּהּ צִמְחִים מִכָּל זֹג תִּאָּנוּה לַעֲיִנִּים,

8. לַהֲתַבּוּגִן וּלְזַכְרוֹן לְכָל עֶבֶד (בְּוֹ אֲדָם) שֶׁבַּ בַּתְּשׁוּבָה.

9. וְהוֹרְדָנוּ מִן הַשָּׁמַיִם מִיָּם לַבְּרָכָה, וְהַצִּמְחָנוּ בָּהֶם גִּנִּים וְגִרְעִינֵי הַקֶּצִּיר,

10. עִם עֲצֵי תִמְרָה גְבוּהִים עֲמוּסֵי אֲשִׁכּוּלוֹת שֶׁל תִּמְרָה,

11. כְּמִזּוֹן לְעַבְדֵי אֱלֹהֵה, וְהַחֲיִינוּ בְּאִמְצָעוֹתֵם אֲדָמָה מֵתָה,⁵ כְּזֹאת הִצִּיאָהּ (מִן הַקְּבֻרוֹת בַּיּוֹם תַּחִּית הַמֵּתִים).

1. אות זו נקראת בערבית: קאף.

2. בשביל תוארי הכבוד של הקוראן, ר' סורת אל-בורוג' 85 : 21 «بل هو قرآن مجيد في لوح محفوظ»; סורת יא. סין 36 : 2, «والقرآن الحكيم»; וסורת צאד 38 : 2 «والقرآن ذي الذكر»; וסורת אל-ואקעה 56 : 77, «إنه لقرآن كريم».

3. ר' סורת צאד 38 : 5.

4. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 82.

5. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 48.

12. לפניהם¹ כָּבֹד לֹא הָאֱמִינוּ בְּנֵי עֲמוֹ שֶׁל נֹחַ (נח), בְּעֲלֵי אֶרֶץ-רֶס (הבאר), עִם ת' מוֹד,²
13. עִם עֲאֹד,³ פָּרַעַה וּבְנֵי עֲמוֹ, בְּנֵי עִם לוֹט,
14. שׁוֹכְנֵי הַחֲרָשׁוֹת (אל-איכה),⁴ וּבְנֵי עִם תּוֹבַע.⁵ כָּלֵם הִתְכַּחְשׁוּ לְשָׁלִיחִים, וְיָבוֹא בְּצֹדֵק עֲנֹשֵׁי שְׁהִזְהִרְתִּי אוֹתָם מִמֶּנּוּ.
15. הָאֵם הִתְעַיְפָנוּ מִן הַבְּרִיָּאָה הָרִאשׁוֹנָה? וְלָמָּה הֵם מִפְּקָפְקִים אִם נוֹכַל לְבוֹרְאֵם מִחֲדָשׁ (בְּיוֹם הַדִּין)?

קטע 2

16. אֲנַחְנוּ יִצְרָנוּ אֶת הָאָדָם, וְנִדְעָ מָה שֶׁהוּא מִסְתִּיר בְּלִבּוֹ, כִּי אָנוּ קְרוֹבִים לוֹ יוֹתֵר מִחֻבַּל הָהָרִיד,⁶
17. כְּאֶשֶׁר יִרְשָׁמוּ שְׁנֵי הַמְּלָאכִים הַיּוֹשְׁבִים אֶחָד מִימִינוֹ וְאֶחָד מִשְׁמָאלוֹ אֶת כָּל מַעֲשָׂיו (הַטּוֹבִים וְהָרָעִים).
18. לֹא יוֹצֵא הֵנָּה מִבְּלֵי אֶשֶׁר יִהְיֶה אֲצִלּוֹ מִשְׁגִּיחַ מוֹכֵן (מִלְאָךְ מוֹכֵן לְרֶשֶׁם אֶת כָּל דְּבָרָיו).
19. וְבֹא שִׁכְרוֹן הַמּוֹת בְּאֶמֶת: זֶה אֶשֶׁר הֵייתָ מְנַסָּה לְהַמְלִיט מִפְּנֵיו.
20. וְאַזּוּ יִתְקַע בְּשׁוֹפָר,⁷ זֶה הוּא יוֹם הָאֲזָהָרָה.
21. וְכָל נֶפֶשׁ תּוֹפִיעַ עִם הַמְּלָאָךְ הַמוֹבִיל וְהַמְּלָאָךְ הַעֵד,
22. (וַיֹּאמְרוּ לוֹ), כָּבֹד שִׁכְחָתָ אֶת כָּל זֶה, אֵךְ הַיּוֹם גָּלִינוּ אֶת עֵינֶיךָ וְרִאִיתָךְ חֲדָה.
23. וְבִן לִוְיָתָן יֹאמֶר, זוֹהִי הַעֲדוּת שֶׁהִכְנַתִּי נִגְדָךְ.
24. (וַיֹּאמֶר לְשְׁנֵי הַמְּלָאכִים), הִטִּילוּ שְׁנֵיכֶם אֶל תוֹךְ גִּיהֶנֶם כָּל כּוֹפֵר קֶשֶׁה עֲרָף,
25. שֶׁהִיא מְסֻרָב לַעֲשׂוֹת טוֹב, תִּקְפּוּ, וּמִפְּקָפֵךְ (בְּאֶמּוֹנָתוֹ בְּאֵלְהָהּ),
26. אֶשֶׁר עָשָׂה עִם אֵלְהָה אַחֵר, הִטִּילוּ אוֹתוֹ אֶל תוֹךְ הָעֵנֶשׁ הַכָּבֵד.

1. לפנייהם: לפני הכופרים של מכה.

2. ר' סורת אל-אעראף 7: 73.

3. עאד: ר' סורת אל-אעראף 7: 65.

4. אל-איכה: ר' סורת אל-חגיר 15: 78.

5. תובע, ריבוי תבאבעה: זהו כינוי של מלכי תימן הקדומים. מסופר שאחד מהם התאסלם.

6. חבל הוריד, נמצא בצוארו של האדם.

7. התקיעה בשופר: ר' סורת אל-אנעאם 6: 73.

27. וְהִשְׁטֹן בֶּן לִוְיָתָן שֶׁל הַכּוֹפֵר יֹאמַר, רְבוּנוּ! אֲנִי לֹא הִתְעֵיתִי אוֹתוֹ, וְאוֹלָם הוּא בְּעַצְמוֹ נָטָה לְתַעֲיָה מִרְחִיקַת לֶכֶת.

28. וַיֹּאמֶר, אֵל תְּרִיבוּ בִּינֵיכֶם לִפְנֵי, כִּי אֲנִי הַקּוֹדֶמְתִּי לְהִזְהִירְכֶם בְּעֹנֶשׁ,

29. אֶת אֲשֶׁר אֶמְרָתִי לֹא יִשְׁתַּנֶּה, אוֹלָם אֵין אֲנִי מְקַפֵּחַ אֶת עַבְדִּי.

קטע 3

30. בַּיּוֹם הַהוּא נֶאֱמַר לְגִיָּהֲנָם, הֵאֵם נִמְלֶאתָ וְהוּא יֹאמַר, הִישׁ עוֹד?

31. וַיִּקְרַב בֶּן הָעֶדָן לִירָאִי אֶלְלָה וְלֹא יִרְחַק מֵהֶם.

32. וַיֹּאמֶר לָהֶם, הִנֵּה אֲשֶׁר הִבְטַח לְכָל הַחוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה וְהַשׁוֹמֵר אֶת גְּבוּלוֹת רְבוּנוֹ,

33. אֲשֶׁר יֵרֵא אֶת הַרְחָמֹן בְּסִתֵּר, וַיְבֹא בָּלֵב שָׁב בְּתִשׁוּבָה.

34. הַכְּנִסוּ אֵלָיו בְּשָׁלוֹם. זֶה יוֹם הַנִּצָּח.

35. לָהֶם בְּתוֹכּוֹ כָּל אֲשֶׁר יִרְצוּ וַיּוֹתֵר מִזֶּה יִהְיֶה שְׁמוֹר שָׁם לְמַעַנָם.

36. וְכַמָּה דוֹרוֹת הִשְׁמַדְנוּ לִפְנֵיהֶם, הָיוּ בְּהִרְבֵּה חֲזָקִים מֵהֶם, שׁוֹטְטוּ בְּאַרְצוֹת וַיִּרְאוּ אִם מִצְאוּ לָהֶם מַפְלֹט וּמְנוֹס (מִן הָעֹנֶשׁ).

37. זֶהוּ! אוֹת הַזִּכָּרָה לְכָל בְּעָלֵי לֵב וְאֲזֵן שׁוֹמַעַת וְאֶלָּה הַרְוֵאִים אֶת הַמִּתְרַחֵשׁ סְבִיבָם.

38. בְּרֹאנוּ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת אֲשֶׁר בִּינֵיהֶם בְּשִׁשָּׁה יָמִים וְלֹא הִתְעִיפְנוּ מִבְּרִיאָתָם.

39. שָׁמַע בְּסִבְלָנוֹת אֶת אֲשֶׁר יִדְבְּרוּ הַכּוֹפְרִים, וְשָׁבַח אֶת רְבוּנוֹ לִפְנֵי עֲלוֹת הַשָּׁמֶשׁ וְלִפְנֵי הַשְּׁקִיעָה,

40. וְשָׁבַח אוֹתוֹ בְּמִשְׁךְ הַלִּילָה וְאַחֲרֵי הַשְּׁלֵמַת כָּל הַתְּפִלוֹת.

41. וְהֶאֱזֵן לְיוֹם יִקְרָא הַקּוֹרֵא מִמְּקוֹם קָרוֹב,

42. יוֹם יִשְׁמְעוּ הַצֹּעֲקָה בְּאַמָּת. זֶה הוּא יוֹם הַיִּצִּיָּאָה (יוֹם תַּחֲנִית הַמֵּתִים).

43. הִנֵּה אֲנַחְנוּ נִחְיָה וְנָמִית וְאֵלֵינוּ כָּלֵם יָשׁוּבוּ.

44. בַּיּוֹם אֲשֶׁר תִּבָּקַע הָאָרֶץ מַעְלִיהֶם, וַיִּמְהָרוּ (לְצֵאת מִקְבְּרֵיהֶם). אֲסִפָּה זֹאת הִיא נִקְלָה עָלֵינוּ.

45. אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים טוֹב אֶת אֲשֶׁר יֹאמְרוּ, אֵד אֵין זֶה תִּפְקִידָד לְהַכְרִיחַם לְהֶאֱמִין. הַזִּכָּר בְּקוֹרְאָן אֶת אֲשֶׁר יֵירָא אֶזְהָרָתִי.

51

סִוֵּרַת אֵדִי-דִ' אַרְיָאָת הַרוּחוֹת הַמִּפְזָרוֹת

סורה זו נקראת בשם «אד-ד' אריאת, הרוחות
המפזרות» משום שהיא פותחת בשבועה «ואד-ד' אריאת
ד'רוא», אשבע ברוחות המפזרות (כל דבר). ביטוי זה לא
נזכר בשום סורה אחרת.

הורדה במכה אחרי סורת אל-אחקאף 46, ופסוקיה
ששים. קיבלה את שמה «הרוחות המפזרות» מפסוק
אחד.

סורת אד'-ד'אריאת 51

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמֶן וְהַרְחֹם

קטע 1

1. אֲשַׁבַּע¹ בְּרוּחוֹת הַמִּפְזֹרוֹת (אֶת הָעֲנָנִים),
2. הַטְּעוּנִים בְּמִים רַבִּים,
3. (וְהַסְפִּינוֹת) הַשָּׁטוֹת בְּקִלּוֹת עַל פְּנֵי הַמִּים,
4. וּבְ(הַמְלָאָכִים) הַמְחַלְקִים פְּקָדוֹת.
5. כָּל מֶה שֶׁהִזְהִרְתָּם בּוֹ הוּא אִמְתָּ,
6. וְהַדִּין (הַחֲשָׁבוֹן) יִתְקִים.
7. אֲשַׁבַּע בְּשָׁמִים הַמִּתְכַּנְּנִים הַיָּטֵב.
8. אֲכֹן אַתֶּם נִחְלָקִים בַּדָּבָר (הַקּוֹרְאֵן וְשִׁלְיחוֹת הַנְּבִיא מוֹחֲמַד),
9. אֲשֶׁר מֵהֶם יִרְחֲקוּ הַמֵּרְחָקִים (מִן הָאֲמוּנָה).
10. הַקִּלְלָה עַל הַכּוֹזְבִים,
11. הַשְּׁקוּעִים בְּמַעַרְבֶּלֶת הַכְּפִירָה.
12. יִשְׁאֲלוּ, מָתִי יוֹם הַדִּין?
13. יוֹם אֲשֶׁר בּוֹ יַעֲנִשׁוּ בָּאֵשׁ.
14. וַיֹּאמֶר לָהֶם, טַעְמוּ אֶת עֲנֹשְׁכֶם אֲשֶׁר בְּקִשְׁתֶּם לְהַחִישׁ.²
15. אֲדָהּ הִירָאִים יִשְׁכְּנוּ בַּגָּנִים עַל יַד מַעֲיִנוֹת מִים,
16. וַיִּקְבְּלוּ מֶה שֶׁרְבוּנָם הָעֲנִיק לָהֶם עַל הַיּוֹתָם לְפָנִים עוֹשִׂים טוֹב,
17. וַיִּשְׁנוּ רַק מַעַט מִן הַלֵּילָה.³
18. וּבִשְׁמֵר הַתְּפִלָּה לְסִלְיָהּ (מֵאֱלֹהָ),⁴
19. וְעַל אֲשֶׁר נָתַנוּ זְכוֹת בְּרִכּוּשָׁם לְקַבֵּץ וְלִמְחֹסֵר כָּל.

1. אללה פתח כמה סורות בשבועתו באחד מברואיו להראות לבני אדם את חשיבות הברוא הזה.
אומנם אסור לבני אדם להשבוע בדבר מה זולת אללה.
2. ר' סורת ינוס 10 : 50 - 51.
3. בגלל שהם בלו את החלק הגדול של הלילה מתפללים אל אללה וקוראים הקוראן.
4. ר' סורת אאל עמראן 3 : 17.

20. ובְּאֶרֶץ אוֹתוֹת לְבִטּוּחִים בְּאֲמוּנוֹתָם,
 21. וּבְכֶם בְּעֶצְמְכֶם, הָאֵם לֹא תִתְבוֹנְנוּ אִפּוֹא?
 22. בְּשָׂמִים פִּרְצִיתְכֶם וְכָל אֲשֶׁר הִבְטַח לָכֶם (טוֹב אוֹ רָע).
 23. נִשְׁבַּעְתִּי בְּרַבּוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאֶרֶץ! כִּי אֶכּוּ אֶמֶת הִיא כְּמוֹ זֶה שֶׁאַתֶּם יְכוּלִים לְדַבֵּר.

קטע 2

24. הָאֵם שְׂמַעְתָּ עַל סִפּוּר אוֹרְחֵי אֶבְרָאָהִים הַנִּכְבָּדִים?
 25. שָׁבּוּ אֵלָיו וְאָמְרוּ לוֹ, «שָׁלוֹם!» אָמַר, «שָׁלוֹם לְאֶנְשֵׁים נְכָרִים».
 26. אַז סָר אֶל בְּנֵי בֵיתוֹ וְהִבִּיא עִגָל שָׁמֶן וְצִלּוּי,¹
 27. וְהִגִּישׁוּ לָהֶם, וְאָמַר, הָאֵם לֹא תֹאכְלוּ?
 28. אַז יָרָא מִפְּנֵיהֶם. אָמְרוּ, אֵל תִּירָא! וּבִשְׂרוּ לוֹ עַל בֶּן יִדְעָן.²
 29. וְתִגַּשׁ אֶשְׁתּוֹ בְּצוּחָה, וְתִטַּפֵּחַ עַל פְּנֵיהָ, וְאָמְרָה, זִקְנָה וְעֵקְרָה אֲנִי!
 30. אָמְרוּ, כֹּה אָמַר רַבּוֹנְךָ, אֶכּוּ הוּא הַחֶכֶם וְהַיּוֹדֵעַ.

חלק 27

31. וְאָמַר (אֶבְרָאָהִים לְמִלְאָכִים), וּמָה אֶתְכֶם, הוּא הַשְּׁלִיחִים?
 32. אָמְרוּ, נִשְׁלַחְנוּ אֶל עַם שֶׁל פּוֹשְׁעִים,
 33. לְמַעַן נִשְׁלַח עֲלֵיהֶם אֲבְנֵי חֶמֶר,
 34. הַמֵּיַעְדוֹת עַל יְדֵי רַבּוֹנְךָ לְאֵלֶּה הָעוֹבְרִים כָּל גָּבוּל בְּכַפִּירְתָּם,³
 35. וְנוֹצִיא אֶת הַמַּאֲמִינִים שֶׁהֵם בְּתוֹכָהּ (בְּתוֹךְ הָעִיר),
 36. וְלֹא מִצְאָנוּ בָּהּ אֵלָּא מִשְׁפָּחָה אַחַת שֶׁל מִסּוּרִים (מִסְלָמִים),
 37. וְנִעְזֵב בָּהּ אוֹת לְאֲשֶׁר יִירָאוּ מִפְּנֵי הָעֹנֵשׁ הַמְכָאִיב.
 38. וַיֵּשׁ בְּמוֹסָא (אוֹת) כְּאֲשֶׁר שְׁלַחְנוּ אוֹתוֹ אֶל פְּרָעָה עִם סִמְכוֹת בְּרוּרָה,
 39. וְאוֹלָם (פְּרָעָה) פָּנָה עֲרָף וְהִתְיַעַץ עִם יוֹעֲצָיו, וְאָמַר, הוּא מְכַשֵּׁף אוֹ מִשְׁגָּע.
 40. וְנֹאחַז בּוֹ וּבְחִילוֹ וְנִשְׁלִיךְ אוֹתָם בַּיָּם, וְהוּא אָשֵׁם (לְכָל מֶה שֶׁקָּרָה לוֹ וְלֹאֲנִשּׁוֹ).

1. ר' סורת הוד 11 : 69 וכו'; וסורת אל-חג'ר 15 : 51 וכו'.

2. הֵבֶן הוּא אִסְתַּאק (יִצְחָק).

3. ר' סורת הוד 11 : 83.

41. וַיֵּשׁ בְּבִנֵּי עָאד (אוֹת) כְּאֶשֶׁר שְׁלַחְנוּ אֵלֵיהֶם רוּחַ נֹרָאָה,

42. אֲשֶׁר שִׁחָקָה אֶת כָּל אֲשֶׁר בָּאָה עָלָיו.

43. גַּם לְבִנֵּי עַם ת'מוֹד נֶאֱמַר אֵלֵיהֶם, הִתְעַנְּגוּ עַד עֵת מוֹעֵד.

44. וְאוֹלָם הֵם לֹא צִיְתוּ לְצוּ רְבוּנָם, וְתֹאחֲזִם סוֹפֵת הַבְּרָקִים וְהֵם רוֹאִים,

45. וְלֹא יָכְלוּ לָקוֹם וּלְבָרֵת, וְלֹא יָכְלוּ לַעֲזֹר לְנַפְשָׁם.

46. וְעַם נוּחַ (נֹחַ) לִפְנֵיהֶם (הַטְּבַעְנוּ) כִּי הָיוּ עִם שָׁל מִשְׁחָתִים.

קטע 3

47. וְאֵת הַשָּׁמַיִם בְּנִינוּ בַּעֲזוֹ, וְאַנְחָנוּ מִמְּשִׁיכִים לְהַרְחִיב אוֹתָם.

48. וְאֵת הָאָרֶץ פָּרִשְׁנוּ, וּמָה טוֹבִים אֲנַחְנוּ כְּסוּלָלִים.

49. וּמִכָּל דָּבָר בְּרָאנוּ זִוְגוֹת שְׁנַיִם, לְמַעַן תִּזְכְּרוּ.

50. לָכוֹ, בְּקִשׁוֹ מַחֲסָה אֶצֶל אֱלֹהָ, כִּי אֲנִי הִנְנִי מְזִהִיר גְּלוּי לָכֶם מֵאֲתֹו.

51. וְאַל תַּעֲשׂוּ עִם אֱלֹהָ אֱלֹהָ אַחֵר, כִּי אֲנִי הִנְנִי מְזִהִיר גְּלוּי לָכֶם מֵאֲתֹו.

52. כִּדְ הָיָה תְּמִיד, לֹא בָא אֶל אֱלֹהָ אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵיהֶם שְׁלִיחַ, מִבְּלִי שְׁאֲמְרוּ, זָהוּ מְכַשֵּׁף אוֹ מְשַׁגֵּעַ.

53. הָאֵם צוּוּ זֶה לָזָה עַל הַדָּבָר הַזֶּה? אָכֵן אֲנָשִׁים פּוֹרְקֵי עַל שְׁמַיִם הֵם!

54. לָכוֹ הִתְרַחַק מֵהֶם, וְאִין תִּלְוֶנָה עָלֶיךָ.

55. אֲדָּ הוֹסֵף לְהַזְכִּיר, כִּי הָאֲזַכְּרָה תוֹעִיל לְמַאֲמִינִים.

56. וְלֹא בְּרָאֲתִי אֶת הַג'וֹ וְאֵת הָאָדָם כִּי אִם לְמַעַן יַעֲבֹדוּ אוֹתִי,

57. אִינִי רוֹצֶה מֵהֶם כָּל פְּרִנְסָה, וְאִינִי רוֹצֶה כִּי יִאֲכִילוּ אוֹתִי.

58. אָכֵן אֱלֹהָ הוּא הַמַּפְרִיֵּס, בַּעַל הַכּוֹחַ וְהָאֵיתָן.

59. אֲדָּ לְאֱלֹהָ אֲשֶׁר כָּפְרוּ (בְּשִׁלְחֻתוֹ שֶׁל מוֹחַמַּד) חֲטָאִים כְּחֲטָאֵי קוֹדְמֵיהֶם מִהַכּוֹפְרִים, לָכוֹ אֵל יֵאִיצוּ בִּי (לְהַחִישׁ אֶת הָעֲנֹשׁ).

60. אוֹי לְכוֹפְרִים מִיּוֹם הָעֲנֹשׁ שֶׁהִזְהִירוּ מִמֶּנּוּ.

52

סִוֵּרַת אֶטְ-טוֹר

הַר הַטּוֹר

סורה זו נקראת בשם זה משום שהיא פותחת בשבועה של אללה «וּאֶטְ-טוֹר, אֶשָּׁבַע בְּהַר הַטּוֹר», השם הזה נזכר בכמה סורות בקוראן, אומנם בלי שבועה. ר' סורת אל-בקהר 2 : 63, ופ' 93 ; סורת אנ-נסא' 4 : 154 ; סורת מרים 19 : 52 ; סורת טא. הא 20 : 80 ; סורת אל-מואמנון 23 : 20 ; סורת אל-קצצ 28 : 29, ופ' 46 ; וסורת את-תין 95 : 2. הורדה במכה אחרי סורת אס-סג'דה 32, ופסוקיה ארבעים ותשעה. קיבלה את שמה «הַר הַטּוֹר» מפסוק אחד.

סורת אט-טור 52

בִּשְׁם אֱלֹהֵי הֶרְחֵמָן וְהֶרְחִים

קטע 1

1. אֲשַׁבֵּעַ בְּהֵר הַטּוֹר,
2. וּבִסְפָּר (הַקּוֹרְאֵן) הָרְשׁוּם,¹
3. עַל קֶלֶף פָּרוּשׁ.
4. וּבְבֵית אֲשֶׁר תְּמִיד מִבְּקָר.²
5. וּבְשָׁמִים הַמּוֹרָמִים.
6. וּבָיִם הַגּוֹאֵה.
7. כִּי עֹנֵשׁ רְבוּנָד יִקְרָה,
8. וְאִין לִמְנַע אוֹתוֹ.
9. בְּיוֹם (יוֹם הַדִּין) אֲשֶׁר בּוֹ הַשָּׁמַיִם יָנוּעוּ וַיִּזְוְעוּ,
10. וְהֶהָרִים מוֹט יִתְמוּטְטוּ.
11. אוֹי לָהֶם בְּיוֹם הַהוּא לְמַכְחִישִׁים,
12. הַמְשַׁתַּעֲשָׁעִים בְּתַקּוֹת שְׁוֹא.
13. בְּיוֹם הַהוּא יִדְחֻפוּ בְּאַכְזָרִיוֹת אֶל אֵשׁ הַגִּיהֶנֶם,
14. זֹהִי הָאֵשׁ אֲשֶׁר הֵייתֶם מְכַחֲשִׁים בָּהּ.
15. הָאֲמָנָם כְּשִׁפִּים הֵם אֵלֶּה? אוֹ אַתֶּם לֹא תֵּרְאוּ?
16. הִצְלוּ בָּהּ. אִם תִּסְבְּלוּ וְאִם לֹא תִסְבְּלוּ אַחַת הִיא לָכֶם. כִּי כֵךְ אַתֶּם נִעְנָשִׁים עַל מַעֲשֵׂיכֶם.
17. אֲדָּ הִירָאִים בְּגִנִּים וְנֹעַם,
18. מִתְעַנְּגִים עַל אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם רְבוּנָם, וְשָׁמַר אוֹתָם רְבוּנָם מִפְּנֵי עֹנֵשׁ הַשְּׁאוּל.
19. אֲכָלוּ וּשְׁתּוּ לַעֲנָגָה בְּאֲשֶׁר עָשִׂיתֶם,

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 58 ; וסורת אל-אחזאב 33 : 6.

2. הבית המבוקר, בערבית «البيت المعمور אל-בית אל-מעמור» המבוקר כל הזמן על ידי המלאכים בשרמים.

20. נִשְׁעָנִים עַל סָפוֹת עָרוּכוֹת, וְהִשְׁאֵנוּ אוֹתָם חוֹרִיּוֹת¹ יָפוֹת עֵינַיִם.
21. אֱלֹה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וַיִּלְכוּ צָאֲצָאִיהֶם בְּדֶרֶךְם לְאֱמוּנָה, נִצְרָף אֶת צָאֲצָאִיהֶם אֲלֵיהֶם. וְלֹא נִגְרַע מֵהֶם מִמַּעֲשֵׂיהֶם מֵאוֹם. וְכָל אָדָם עָרֵב לְמַעֲשָׂיו.
22. וַיִּסְפֹּק לָהֶם פְּרוֹת וּבָשָׂר מֵאֲשֶׁר תִּתְּנָאָה נֶפֶשׁ.
23. וּמִגִּישׁ הָאֶחָד לְשֵׁנִי כּוֹס מִשְׁקָה שְׁאִינוּ מֵבִיא לְדַבֵּר לְהַג וְחִטָּא².
24. וַיִּשְׁרְתוּ אוֹתָם עֲלֵמִים, כְּפִנִּיִּים חֲבוּיּוֹת (בְּצִדְפִּיהָ).
25. וּפָנוּ זֶה אֶל זֶה וְשָׁאֲלוּ זֶה אֶת זֶה.
26. וְאָמְרוּ, הֵינּוּ בְּמִשְׁפְּחוֹתֵינוּ מִלֵּאִים פֶּחַד,
27. וְהִנֵּה נָטָה אֶלְלָה חֲסֵדוֹ לָנוּ, וְשִׁמְר עָלֵינוּ מִפְּנֵי עֹנֶשׂ אֵשׁ לוֹהֻטָּת.
28. כִּי הֵינּוּ לִפְנֵי זֶה קוֹרְאִים אֵלָיו, כִּי הוּא הַחוֹמֶל וְהַרְחוּם.
- קטע 2**
29. הִזְהַר אוֹתָם אִפּוּא, כִּי אֵין אֶתָּה בְּחֶסֶד רְבוּנָד, לֹא כְּהוּ וְלֹא מִשְׁגַּע.
30. או יֵאמְרוּ, מְשׁוֹרֵר וּמוֹטָב שְׁנַחֲכָה לְמוֹתוֹ.
31. אָמַר, חֲכוּ (לְמוֹתִי), וְגַם אֲנִי מַחֲכָה עִמָּכֶם (לְעֹנֶשׂ אֲשֶׁר יִפְגַּע בָּכֶם).³
32. הָאֵם הִגְיוֹנָם מִצְוָה אוֹתָם לֵאמֹר דְּבַר בְּלִתִּי הִגְיוֹנִי זֶה? או אֲנָשִׁים חֲסָרֵי הִגְיוֹן הֵם?
33. או יֵאמְרוּ, הוּא בָּדָה אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן). לֹא, כִּי לֹא יֵאֱמִינוּ.
34. זָבִיאוּ דְּבָרִים כְּמוֹהוּ, אִם צוֹדִקִּים הֵם.
35. הָאֵם נִבְרָאוּ מִלֵּא דְּבַר, או הֵם הַבוֹרְאִים?
36. הָאֵם יִצְרוּ אֶת הַשְּׂמִים וְאֶת הָאָרֶץ? לֹא, כִּי אֵינֶם מֵאֱמִינִים (בְּעֹנֶשׂ שֶׁל אֱלֹהָ).
37. הָאֵם אֶתֶם אוֹצְרוֹת רְבוּנָד, או הֵם הַשְּׁלִיטִים (עַל הַכֹּל)?
38. הָאֵם גֵּשׁ לָהֶם סֵלֶם שָׁבוּ הֵם עוֹלִים הַשְּׂמִימָה וּמִקְשִׁיבִים בְּסִתָּר לִישִׁיבוֹת שֶׁל מַעְלָה? זָבִיא מִקְשִׁיבִם אִסְמַכְתָּא בְּרוּרָה מִשָּׁם.

1. חוריות: יחיד חוריה או חורא', אישה יפהפיה עם עור צחור ועיניים גדולות ושחורות, נמצאות בגן עדן. מיועדות לצדיקים, ולמאמינים עושי הטוב בחיי העולם הזה.

2. ר' סורת מרים 19: 62.

3. ר' סורת את-תובה 9: 52.

39. האם לו הבנות ולכם הבנים?¹
40. האם דרשת מהם שְׂכָר וְנַעֲשׂוּ עֲמוּסֵי חֻבּוֹת?
41. האם אתם סודות הנסתר, והם יכתבו (אותם לבני האדם)?
42. או חורשים הם נגדך מזמות ותחבולות? אז רק הם יפלו בפחים שהם טומנים.
43. או להם אלה מבלעדי אלה? ישתבח שמו, נעלה מעל כל מה שהם משתפים אליו.
44. ואם יראו חלקים מן השמים נופלים עליהם יאמרו, אלה רק עננים מצטברים.
45. עזב אותם אפוא עד אשר יפגשו את יומם אשר יבו בהלם (יום הדין).
46. ביום שהוא לא תועיל להם מזמתם במאומה, ולא ימצאו כל עזרה.
47. ואכן, לכופרים צפוי עוד ענש בעולם הזה, אך רבם אינם יודעים זאת.
48. ואתה (השליח) חכה בסבלנות לגזר הדין של רבונך, אז אתה תחת השגחתנו, ובקומך (מהשנה לתפלה) שבח והלל את רבונך,
49. ושבחהו במשך הלילה, ובשקיעת הכוכבים (עם עליית השחר).

53

סִוֵּרַת אֶן-נֶגֶם הַכּוֹכֵב

סורה זו נקראת בשם זה משום שהיא פותחת בשבועה של אללה, «ואנ-נג'ם אד'א האוא, אַשְׁבַּע בְּכּוֹכֵב בְּשִׁקְיַעְתּוֹ!». הביטוי «אֶן-נֶגֶם» הופיע בלי שבועה בכמה סורות בקוראן, כמו, סורת אנ-נחל 16 : 16 ; סורת אר-רחמאן 55 : 6 ; וסורת אט-טארק 86 : 3.
הורדה במכה אחרי סורת אל-אח'לאצ 112, ופסוקיה ששים ושניים. קיבלה את שמה «הכּוֹכֵב» מפסוק אחד.

סורת אנ-נג'ים 53

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. אֶשְׁבַּע בְּכוֹכַב בְּשִׁקְיעָתוֹ!
2. הָאִישׁ שְׁלָכֶם (מוֹחֲמַד) לֹא תַעַה וְלֹא שָׁגָה,¹
3. וְאֵין הוּא דוֹבֵר מִתּוֹךְ תְּשׁוּקָה,
4. אֵין (דְּבוּרֹ) אֶלָּא הַשְׂרָאָה אֲשֶׁר הִשְׁרִתָּה לוֹ,
5. לְמַד אוֹתוֹ אֲמִיץ כּוֹחַ (הַמְלָאךְ גְּבִרְיָאֵל),
6. בַּעַל תּוֹכְנוּת, וְהַתְּגַלָּה (לְגַבִּיָּא בְּצוּרָתוֹ כְּמַלְאָךְ),
7. וְהוּא בְּאַפְקַ הָעֲלִיּוֹן,
8. אַחֵר קָרַב וְנָגַשׁ,
9. עַד שֶׁהָיָה כְּמֶרְחַק שְׁתֵּי קָשְׁתוֹת² אוֹ קְרוֹב מְזָה,
10. אִזּוּ גָלָה (אֱלֹהֵה) לְעַבְדּוֹ מֶה שֶׁגָּלָה.
11. לֹא כָזָב הַלֵּב אֶת אֲשֶׁר רָאָה.
12. הִתְתַּנְּכַחוּ עִמּוֹ בְּאֲשֶׁר רָאָה?
13. הֵן כָּבֵר רָאָהוּ³ בְּפַעַם אַחֲרֵת,⁴
14. אֶצֶל עַץ הַשִּׁיזּוֹף אֲשֶׁר עוֹמֵד עַל הַגְּבוּל הַסּוֹפִי,
15. אֶצֶל גֶּנֶת הַמַּעְוֹן,
16. כְּאֲשֶׁר עָטַף אֶת עַץ הַשִּׁיזּוֹף אֲשֶׁר עָטַף,
17. לֹא נָטָה הַמַּבֵּט הַצָּדָה וְלֹא סָטָה,
18. אֲכֹן כָּבֵר רָאָה מְאוֹתוֹת רְבוּנוֹ הַגְּדוֹלִים.
19. מֶה אַתֶּם חוֹשְׁבִים עַל אֶל-לֹאֵת,⁵ וְאֶל-עוֹזְזָא,⁶

1. הפניה פה היא לאנשי מכה הכופרים, בני עירו ובני שבטו של הנביא מוחמד שלא האמינו לו ולא קבלו את שליחותו בהתחלה.
 2. הערבים הקדמונים השתמשו בקשת כמידה למרחק הקצר ביותר.
 3. ראה המלאך גבריאל בצורתו המלאכית האמתית.
 4. הפעם האחרת שהנביא ראה גבריאל בצורתו המלאכית היתה במשך המסע השמימי של הנביא «המעראג». ר' סורת את-תכזיר 81 : 23.
 5. אל-לאת : אלילה אשר עבדו בני שבט תיקיף באט-טאאייף.
 6. אל-עוּזָא : אלילה אשר עבדו בני שבט ע'טפאן.

20. ומנאת¹ השלישית האחרת?

21. הלכם הזכר ולו (לאללה) הנקבה?

22. זוהי חלקה בלתי צודקת.

23. (אין האלילות האלה) אלא רק שמות, שאתם ואבותיכם בדייתם בלי כל סמכות שהורדה מאלה. אין הם הולכים אלא אחרי השערה, ואות נפשו. כבר באה אליהם ההדרכה אל דרך הישר מאת רבונם.

24. האם יקבל האדם את אשר ישאל לנפשו (מהשתדלות האלילים למענו אצל אלה)?

25. הן רק לאללה האחרית והראשית.

קטע 2

26. וכמה מרבים המלאכים בשמים אשר לא תועיל המלצתם במאומה, בלי שאללה ירשה זאת למי שירצה ויחפץ.

27. אלה אשר לא יאמינו בעולם הבא קוראים למלאכים בשמות הנקבות.

28. אך אין להם כל דעת בזאת, ונוטים אחרי ההשערה, ואולם ההשערה לא תועיל בפני האמת במאומה.

29. התרחק ממי שסוטה מאזהרתנו, והרוצה רק בחיי העולם הזה.

30. זה כל אשר ידעו, ואולם רבונך יודע מי תעה משבילו, והוא יודע מי מדרך.

31. כי לאללה כל מה שבשמים ומה שבארץ והוא ישלם לעושי הרעה כמעשיהם, ויגמל לעושי הטוב כטובתם,

32. אלה אשר ירחקו מן החטאים הגדולים² והתועבות פרט לעברות קלות, הנה רבונך הוא רב-סליחות. הוא מכיר אתכם היטב, כי הוא ברא אתכם מן האדמה ובבטן אמותיכם. לכן, אל תנסו לזכות את עצמכם, כי הוא יודע מי הירא אותו.

קטע 3

33. מה אתה חושב על זה הפונה ערף,

34. אשר נתן מעט אבל הוא הפסיק מלתת?

35. היודע ורואה הוא בנעלם?

1. מנאת: אלילה אשר עבדו בני שבט חיזואעה והודיל. אל-לאת ואל-עוזא ומנאת: שלוש אלילות שחשבו אותן עובדי האלילים בערב לשלוש בנות אללה. עובדי האלילים האמינו שהן כעין מלאכים, ושיש ביכולתן להתערב אצל אללה למען הסוגדים להן.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6: 152 - 153.

36. האם לא נודע לו על הכתוב במגלות מוסא,
37. ושל אבראהים אשר מלא את כל מה שאללה הטיל עליו לעשות?
38. שלא תשא נפש משא נפש אחרת,
39. והאדם לא יקבל שום תגמול אלא לפי עמלו,
40. ולבסוף עמלו יראה (ביום הדין),
41. ואז יקבל עליו גמול מלא,
42. וכי אל רבונך הקץ של כלם,
43. וכי הוא אשר הצחיק ובכה,
44. וכי הוא אשר המית והחיה,
45. וכי הוא אשר ברא שני המינים את הזכר ואת הנקבה,
46. מטפה של זרע נפלט,
47. וכי הוא האחראי לתחית המתים (ביום הדין).
48. וכי הוא אשר העשיר והקנה.
49. וכי הוא רבונו של אברק (כוכב הכלב).¹
50. וכי הוא השמיד את בני עאד הראשונים,
51. ובני ת' מוד לא השאיר,
52. ועם נוח (נח) מלפנים, כי כלם היו מן החוטאים והממרים ביותר.
53. ואת הערים ההפוכות (העם של לוט) הפך מן היסוד,
54. וכסה אותן במה שפסה.
55. באיזה מחסדי רבונך אתה כופר אפוא?
56. זה הוא (מוחמד) מז'היר מן המז'הירים הראשונים.
57. קרוב יום הדין,
58. רק אללה יכל לגלות את מועדו.
59. האם תתפלאו על הדבר הזה (הקוראן)?
60. ותצחקו ולא תבכו?
61. העודכם מתלוצצים?
62. סגדו לאללה ועבדוהו.

1. אברק: בערבית אש-שערא, ובלטינית סיריוס, כוכב בהיר מאוד בקבוצת הדוב הגדול. הערבים לפני האסלאם נהגו לסגוד לו.

سورة القمر

54

סִוֵּרַת אֶל-קַמֵּר הַיָּרֵחַ

סורה זו נקראת «אֶל-קַמֵּר, הַיָּרֵחַ» משום שהיא פותחת בדיבור על «בקיעת הירח» וזה אחד מהנסים אשר אללה בצע כהוכחה וכדי לשכנע כופרי מכה באמיתות שליחותו של הנביא מוחמד.

הורדה במכה אחרי סורת אט-טארק 86, ופסוקיה חמישים וחמשה. קיבלה את שמה «הַיָּרֵחַ» מפסוק אחד.

סורת אל-קמר 54

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. קרבה שעת הדיו ונבקע הירח.
2. וכאשר יראו אות יפנו ערף ויאמרו, כשפים ממשכים,
3. ויכחישו ויילכו אחרי תאוותיהם, אף על פי שהכל כבר נקבע,
4. כבר באו אליהם ידיעות (על העמים שקדמו להם) שיש בהן הרתעה.
5. (הקוראן שבא אליהם הוא) חכמה עצומה, אך לא תועיל ההזרה.
6. לכן עזב אותם, וחכה ליום אשר יקרא הקורא אל דבר איום (החשבון ביום הדיו).
7. (תהינה) עיניהם משפלות, יוצאו מן הקברים כאלו הם ארבה מפזר (עף לכל הרוחות),
8. חשים לבוא אל הקורא. יאמרו הכופרים, זהו יום קשה ונורא.
9. כחשו לפניהם (אנשי מכה) בני עם נוח, התכחשו לעבדנו ואמרו, משגע, ונסו לגרש אותו מעליהם.
10. אז קרא אל רבונו, הנה הם גוברים עלי, עזרני נא!¹
11. ונפתחו שערי השמים והורדנו גשם חזק בלי הרף,
12. ובקענו את מעינות הארץ ונפגשו המים לפי פקדה אשר נגזרה.
13. ונשאנו אותו (על תבה) בעלת לוחות ומסמרים,
14. אשר שטה בהשגחתנו,² כענש לאלה אשר כפרו, ועזרה לאיש (נוח) אשר לא האמינו לו.
15. וכבר השארנו אותה כאות, אך היש זוכר?
16. ואיך היה ענשי לאחר הזהרתי?
17. והקוראן כבר הבהרנו למען האזהרה,³ אולם היש מי שיקבל הזהרה?

1. ר' סורת אש-שוערא' 26 : 116 וכו'.

2. ר' סורת הוד 11 : 37 ; וראה הספור המלא של נוח בסורת הוד 11 : 25 - 49.

3. ר' סורת מרים 19 : 97 ; וסורת אד-דוח'אן 44 : 58.

18. בְּנֵי עָאֵד הִכְחִישׁוּ אֶת הָאֲזָהָרוֹת, וְאִידָּהָּ הָיָה עֲנִשִּׁי וְהִזְהַרְתִּי?
19. וּכְבֹר שְׁלַחְנוּ עֲלֵיהֶם רוּחַ קָרָה עֲזָה בְּלִי הָרָף בְּיוֹם שְׂאִין בּוֹ טוֹב,
20. שְׁתַּלְשֶׁה אֶת בְּנֵי הָאָדָם מִמְּקוֹמוֹתֵיהֶם (וְהַשְׁלִיכָה אוֹתָם עַל הָאֲדָמָה מֵתִים) כְּגִזְעֵי דְקָלִים עֲקוּרִים.
21. וְאִידָּהָּ הָיָה עֲנִשִּׁי וְהִזְהַרְתִּי?
22. וְהִקְוֹרָאֵן כְּבֹר הִבְהַרְנוּ לְמַעַן הָאֲזָהָרָה, אוֹלָם הִישׁ מִי שְׂיִקְבֵּל הִזְהָרָה?

קטע 2

23. בְּנֵי ת' מוֹד הִכְחִישׁוּ אֶת הָאֲזָהָרוֹת,
24. וְאָמְרוּ, הָאֵם גִּלְדָּ אַחֲרֵי אִישׁ אֶחָד מֵאַתָּנוּ?¹ זֹאת תַּעֲזִיב וְשָׁגְעוֹן.
25. הָאֵם רַק לוֹ מִבְּיָנֵינוּ שֶׁהוֹרְדָה עָלָיו הַהִשְׁרָאָה? לֹא כִּי שִׁקְרוּ וְעָרִיץ הוּא.
26. בְּקָרוֹב יִדְעַה לָהֶם מִי הַשִּׁקְרוּ וְהָעָרִיץ.
27. כִּי אֲנַחְנוּ שׁוֹלְחִים אֲלֵיהֶם אֶת הַנֶּאֱקָה² כְּמִבְחָן לָהֶם, וְאַתָּה (צִאֲלָח), חִכָּה לָמָּה שְׂיִקְרָה לָהֶם) וְהַמֶּתֶן.
28. וְהִגַּד אֲלֵיהֶם, כִּי הַמִּים חִלַּק כְּחִלָּק בִּינֵיהֶם, יוֹם לִנְאָקָה וְיוֹם לָהֶם לְשִׁתּוֹת.
29. אֵדָּהּ הֵם קָרְאוּ לְאִישׁ שֶׁלָהֶם (לְהַרְגָהּ), וְהוּא אָחִז בָּהּ וְעָקְרָה.
30. וְאִידָּהָּ הָיָה עֲנִשִּׁי וְהִזְהַרְתִּי?
31. וְלָכוֹן הִטַּלְנוּ עֲלֵיהֶם זַעֲקָה גְדוֹלָה אַחַת, וּמִיָּד הָיוּ כְּקֶשׁ יָבֵשׁ אֲשֶׁר נֶאֱכַל בְּתוֹדָהּ הַמְכַלָּאָה.
32. וְהִקְוֹרָאֵן כְּבֹר הִבְהַרְנוּ לְמַעַן הָאֲזָהָרָה, אוֹלָם הִישׁ מִי שְׂיִקְבֵּל הִזְהָרָה?
33. בְּנֵי עָמוֹ שֶׁל לוֹט הִתְכַּחֲשׁוּ לְאֲזָהָרוֹת.
34. וְלָכוֹן שְׁלַחְנוּ לָהֶם סוּפַת חֶצֶץ (שֶׁהִשְׁמִידָה אוֹתָם) וְרַק אֶת מִשְׁפַּחַת לוֹט הִצַּלְנוּ עִם שֹׁחַר.
35. חֶסֶד מֵאַתָּנוּ. כְּזֹאת נִגְמַל לְמַכִּיר תוֹדָה.
36. וּכְבֹר הִזְהִיר אוֹתָם (לוֹט) מִפְּנֵי הַתְּקַפְתָּנוּ, אֵדָּהּ הֵם הִטִּילוּ סֶפֶק בְּאֲזָהָרְתוֹ.
37. וְשִׁדְּלוּ אוֹתוֹ לְמִסֵּר לָהֶם אֶת אוֹרְחָיו (לְבַצֵּעַ אֶת זִמְמָם בָּהֶם), וְאָנוּ כְּבִינוּ אֶת מְאוֹר עֵינֵיהֶם, וְנֶאֱמַר לָהֶם, טַעְמוּ אִפּוֹא עֲנִשִּׁי וְהִזְהַרְתִּי.

1. היינו השליח צאלח אשר אללה שלח להם.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 73.

38. עַם בָּקָר, פָּקַד אוֹתָם עֲנֵשׁ מִמֶּשֶׁד,

39. טַעְמוּ אִפּוֹא עֲנֵשִׁי וְהִזְהַרְתִּי.

40. וְהִקְוִיאוּ כָּבֶד הַבְּהֵרְנוּ לְמַעַן הַאֲזַהֲרָה, אוֹלָם הִיֵּשׁ מִי שֶׁיִּקְבֹּל הַזְהָרָה?

קטע 3

41. וּכְבֹר בָּאוּ אֶל בֵּית פְּרַעָה הַאֲזַהֲרוֹת.

42. וְאוֹלָם הֵם כָּחֲשׁוּ בְאוֹתוֹתֵינוּ, וְאִזּוּ פָּגַעְנוּ בָּהֶם בְּמַכּוֹתָיו שֶׁל הָעִזּוֹז הַכֹּל-יָכֹל.

43. הָאֵם הַכּוֹפְרִים שֶׁלָּכֶם (אֲנֵשִׁי מִכָּה) טוֹבִים מֵאֵלֶּה (שֶׁקֹּדֶמוּ), אוֹ שְׂמָא יֵשׁ לָכֶם פֶּטוֹר מִן הַזּוֹבוֹר?¹

44. וְאוֹלִי יֹאמְרוּ, אֲנַחְנוּ קָהֵל בְּלַתִּי מִנְּצַח.

45. אוֹלָם, בְּקִרּוֹב יִתְקַפּוּ וְהֵם יִבְרָחוּ.

46. לֹא כִי שַׁעַת הַדִּין מוֹעֵד, וְשַׁעַת הַדִּין קִשָּׁה יוֹתֵר וּמְרָה יוֹתֵר.

47. אָכֵן הַפּוֹשְׁעִים שְׂרִיִּים בְּתַעֲזָה וְשִׁגְעוֹן,

48. בְּיוֹם אֲשֶׁר יִגְרְרוּ בְּתוֹךְ הָאֵשׁ (גִּיהֵנִם) עַל פְּנֵיהֶם, (וְיֹאמְרוּ לָהֶם), טַעְמוּ מִגֹּעַ הָאֵשׁ הַלּוֹהֶטֶת שֶׁל גִּיהֵנִם.

49. אָכֵן כָּל דָּבָר בָּרָאנוּ לְפִי חֵק נִחְרָץ.

50. וְאֲנַחְנוּ מַצּוִים רַק פַּעַם אַחַת וְהִצּוּ מִתְנַשֵּׁם בְּהֶרֶף עֵין.²

51. וּכְבֹר הַשְּׂמֵדְנוּ אֶת הַדּוֹמִים לָכֶם,³ הָאֵם יֵשׁ אֲשֶׁר יִקַּח מוֹסָר?

52. כָּל דָּבָר אֲשֶׁר עָשׂוּ מִצּוֵי בְּפִנְקֻסֵי הָרְשׁוּם (שֶׁכָּתְבוּ הַמְּלָאכִים).

53. וְכָל קִטְנָה וּגְדוֹלָה רְשׁוּמָה.

54. וְאוֹלָם הִירָאִים (אֶת אֵלֶּלָה) בְּגִנוֹת וּנְהֵרוֹת,

55. בְּמוֹשֵׁב אֶמֶת אֶצֶל הַמֶּלֶךְ הַכֹּל-יָכֹל.

1. הַכוּנָה זּוֹבוֹר הִיא לְכָל כְּתָבִי הַקּוֹדֵשׁ שֶׁקֹּדֶמוּ לֹאסְלָאם וּלְקוֹרָאן.

2. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2 : 117.

3. ר' סורת סבא' 34 : 54.

55

סִוֵּרַת אֶךְ-רַחֲמָאן הַרְחֵמֶן

סורה זו נקראת «אֶךְ-רַחֲמָאן, הַרְחֵמֶן» משום שהיא מותחת בשם זה שהוא אחד השמות היפים של אללה, ובסורה זו מוזכרים הרבה מן המעשים שרק אללה יכול לבצע.

הורדה במכה אחרי סורת אר-רעד 13, ופסוקיה שבעים ושמונה. קיבלה את שמה «הַרְחֵמֶן» מפסוק אחד.

סורת אר-רחמאן 55

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הָרַחֲמָן וְהָרַחִים

קטע 1

1. הָרַחֲמָן,
2. הוֹרָה אֶת הַקּוֹרְאָן,
3. וּבָרָא אֶת הָאָדָם,
4. וְלִמְדוֹ לְהַבְחִין וּלְהַבְיַע עַל מֶה שֶׁבִּלְבוֹ.
5. הַשֶּׁמֶשׁ וְהַיָּרֵחַ נָעִים לְפִי חֶשְׁבוֹן מְאֹד מְדֻקָּה.¹
6. וְהַצִּמְחָה וְהָעֵץ סוֹגְדִים (לְאֱלֹהֵי).²
7. וְאֵת הַשָּׁמַיִם הָרִים,³ וַיַּצֵּב אֶת הַמַּאֲזָנִים (הַצֶּדֶק),
8. כְּדֵי שֶׁלֹּא תִפָּרְקוּ עַל שָׁמַיִם בְּנוֹגַע לְמַאֲזָנִים,⁴
9. שִׁקְלוֹ בְּצֶדֶק, וְאֵל תִּפְחִיתוֹ בְּמִשְׁקָל.
10. אֶת הָאֶרֶץ קָבַע לְמִשְׁכַּן הַבְּרִיּוֹת,
11. וּבָהּ פְּרוֹת שׁוֹנִים וּדְקָלִים בְּעָלֵי עֲטִיפִים שֶׁל תִּמָּר,
12. וּתְבוֹאוֹת בְּקִלְפוֹת וְגַם עֵשְׂבֵי בְשֵׁם.
13. בְּאִיזָה מִחֲסָדֵי רַבּוֹנָכֶם תִּכְחָשׁוּ?⁵
14. בָּרָא אֶת אָדָם הָרִאשׁוֹן מִטֵּיִן יָבֵשׁ כֶּחָרָס,⁶
15. וּבָרָא אֶת הַגֹּ'ן מִתַּעֲרֵבֶת שֶׁל לְהִתָּאֵשׁ.⁷
16. בְּאִיזָה מִחֲסָדֵי רַבּוֹנָכֶם תִּכְחָשׁוּ?

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 96.

2. ר' סורת אר-רעד 13 : 15.

3. ר' סורת אר-רעד 13 : 2.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 152 ; וסורת הוד 11 : 84 - 85.

5. פסוק זה נזכר 21 פעמים בסורה זו. הפניה במקור הערבי היא לזוגי «نَبَأَيَّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تَكْذِبَان» משום שהפניה היא לבני האדם ולגין (השדים). ר' פסוק 33 לעל.

6. ר' סורת אל-חגיר 15 : 26, ופ' 28, ופ' 33.

7. ר' סורת אל-חגיר 15 : 27.

17. רבון שְׁנֵי הַמְזַרְחִים וְרַבּוֹן שְׁנֵי הַמַּעֲרָבִים.¹
18. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
19. הוּא הַפְּגִישׁ אֶת שְׁנֵי הַיָּמִים (הַמֵּר וְהַמְּתוֹק),²
20. וְשֶׁם בִּינִיהֶם מִצָּר, לֹא יַעֲבְרוּ גְבוּלָם (וּמִימִיָּהֶם לֹא יִתְעַרְבּוּ).
21. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
22. וּמִתּוֹךְ שְׁנֵיהֶם יֵצְאוּ הַפְּנִינִים וְהָאֲלֻמָּגִים.
23. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
24. לְפִי פִקְדָתוֹ (שֶׁל אֱלֹהָה) הַסְּפִינוֹת שְׁטוֹת בָּיִם, כְּהָרִים נִשְׁאִים.
25. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?

קטע 2

26. כָּל אֲשֶׁר עָלֶיהָ (הָאֶרֶץ) עוֹבֵר וְחוֹלֵף,
27. וַיִּשְׁאַרוּ רַק פָּנֵי רַבּוֹנָךְ בַּעַל הַהוּד וְהַכְּבוֹד הָרַב.
28. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
29. כָּל אֲשֶׁר בְּשָׂמִים וּבְאֶרֶץ קוֹרְאִים אֵלָיו לַעֲזֹרָה, וְהוּא בְּכָל יוֹם מִבְצָע עֲנָן.
30. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
31. עוֹד נִתְפָּנָה אֲלֵיכֶם, הוּא אֲתֶם שְׁתֵּי הַבְּרִיּוֹת (הַג' וּבְגִי הָאֲנוּשׁ).
32. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
33. הוּא חִבְּרַת הַג' וּבְגִי הָאֲנוּשׁ! אִם יְכוּלִים אַתֶּם לְהִתְחַמֵּק מִשְׁלֹטוֹן אֱלֹהָה בְּשָׂמִים וּבְאֶרֶץ, חֲמָקוֹ אַפּוֹא. אֵדךְ לֹא תִתְחַמְּקוּ בְּלִי רְשׁוֹת (מֵאֱלֹהָה).
34. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
35. יִשְׁלְחוּ עַל שְׁנֵיכֶם לְהַבֹּת אֵשׁ וְנִחַשְׁתָּ נִתְּכַת, וְלֹא תוּכְלוּ לַעֲזֹר הָאֶחָד לַשֵּׁנִי.
36. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
37. וְכֹאשֶׁר יִבְקְעוּ הַשָּׂמִים וַיְהִיו אֲדָמִים כְּנֹרֵד.
38. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
39. בַּיּוֹם הַהוּא לֹא יִשְׁאַל עַל חֶטְאוֹ לֹא הָאָדָם וְלֹא הַג'.

1. שְׁתֵּי הַזְרִיחוֹת וּשְׁתֵּי הַשְּׁקִיעוֹת: שְׁנֵי הַמְּקוֹמוֹת הַמִּשְׁתַּנִּים שֶׁל הַזְרִיחָה וְהַשְּׁקִיעָה בְּקִיץ וּבַחֹרֶף. ר' סורת אצ-צאפאת 37: 5.

2. ר' סורת אל-פורקאן 25: 53.

40. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 41. הַפּוֹשְׁעִים יִכְרוּ בְּסִימָנֵיהֶם וַיִּגְרְרוּ אוֹתָם בְּצִיצִיּוֹת רְאִשֵּׁיהֶם וּבִרְגְלֵיהֶם (וַיִּשְׁלְכוּ בְּתוֹךְ הָאֵשׁ).
 42. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 43. זֶה גִּיהֶנֶם אֲשֶׁר לֹא יֵאֱמִינוּ בְּקִיּוּמוֹ הַפּוֹשְׁעִים,
 44. יִשׁוּטְטוּ בֵּינוּ לְבֵין הַמַּיִם הַרוֹתְחִים.
 45. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?

קטע 3

46. וְאוּלַם לְאֲשֶׁר יֵרָא מְקוֹם רְבוּנוֹ מִיַּעֲדִים שְׁנֵי גִנִּים.
 47. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 48. (שְׁנֵי הַגִּנִּים הֵם) בְּעָלֵי עֲצִים עֲנָפִים.
 49. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 50. וּבָהֶם שְׁנֵי מַעֲיֵנוֹת זוֹרְמִים.
 51. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 52. וּבָהֶם מִכָּל הַפְּרוֹת שְׁנֵי מִיָּנִים.¹
 53. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 54. נִשְׁעָנִים עַל יְצוּעִים מְרֻפָּדִים רִקְמָה, וּפְרִי שְׁנֵי הַגִּנִּים נִמוּדָה (קַל לְקֹטֵף).
 55. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 56. תוֹכֶם עֲלָמוֹת קַצְרוֹת מִבֶּט, ² שְׁלֹא נִגַע בָּהֶן עֲדִין אָדָם אוֹ גִ'ן.
 57. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 58. דּוֹמוֹת כְּמוֹ הָיוּ אֲבָנֵי חֹן וְאַלְמָגִים.
 59. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 60. הֲלֹא גְמוּל הַטּוֹב אֵינָנו אֵלָא הַטּוֹב?
 61. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 62. וְנוֹסֵף לְשְׁנֵי הַגִּנִּים עוֹד שְׁנֵי גִנִּים.
 63. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?

1. ר' סורת אל-בקה 2 : 25.

2. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 48.

64. שְׁנִיָּהֶם יִרְקִים כְּהִים.
65. בְּאֵיזָה מַחְסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
66. וּבָהֶם שְׁנֵי מַעֲנֹת שׁוֹפְעִים מִים.
67. בְּאֵיזָה מַחְסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
68. בְּשְׁנֵיָּהֶם פְּרוֹת וּדְקָלִים וְרִמּוֹנִים.
69. בְּאֵיזָה מַחְסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
70. בָּהֶם בְּנוֹת זֹוג מְנַמְסוֹת וְנִפּוֹת.
71. בְּאֵיזָה מַחְסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
72. בַּעֲלוֹת עֵינַיִם יָפוֹת חֲבוּיוֹת בְּאֶהְלִים.
73. בְּאֵיזָה מַחְסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
74. שְׁלֹא נָגַע בָּהֶן לִפְנֵיהֶם אָדָם אוֹ ג'וּ.
75. בְּאֵיזָה מַחְסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
76. נִשְׁעָנִים עַל כָּרִים יִרְקִים וְשְׁטִיחִים מִפְּאָרִים.
77. בְּאֵיזָה מַחְסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
78. יִתְבָּרַךְ שֵׁם רְבוּנְךָ בְּעַל הַהוֹד וְהַכְּבוֹד הָרַב.

56

סִוֵּרַת אֶל-וָאֶקְעָה הַמְּאוֹרֶעַ (יוֹם הַדִּין)

סורה זו נקראת «אל-וָאֶקְעָה, הַמְּאוֹרֶעַ (יוֹם הַדִּין)» משום שהיא פותחת בבוא יום הדין והארועים שיקרו באותו יום אשר יעלו את מעמדו של המאמין וישפילו את מעמדו של הכופר.

הורדה במכה אחרי סורת טא. הא 20, ופסוקיה תשעים וששה. קיבלה את שמה «הַמְּאוֹרֶעַ (יוֹם הַדִּין)» מפסוק אחד.

סורת אל-ואקעה 56

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְן וְהִרְחוּם

קטע 1

1. כְּאֲשֶׁר יֵאָרֶע הַמֶּאֲרָע (יוֹם הַדִּין),¹
2. שְׁאִין סֶפֶק שְׁיֵאָרֶע,
3. הוּא יִשְׁפִּיל (אֶת הַכּוֹפְרִים) וִירוֹמֵם (אֶת הַמַּאֲמִינִים).
4. וְכֹאשֶׁר הָאָרֶץ בְּזַעֲזוּעַ תִּזּוּעַ,
5. וּבְהִנָּפֵץ הָהָרִים,
6. כְּאֲשֶׁר יִהְיוּ כְּאֶבֶק מִפָּזַר.
7. אִזּוּ שְׁלוֹשׁ שְׁכָבוֹת תִּתְּהוּ,
8. בְּעָלֵי הַזִּמִּין כִּמָּה (מֵאֲשֶׁרִים) בְּעָלֵי הַזִּמִּין!
9. וּבְעָלֵי הַשְּׂמָאל כִּמָּה (אֲמִלָּלִים) בְּעָלֵי הַשְּׂמָאל!²
10. וְהַמְקַדִּימִים הַמְקַדִּימִים (הַחֲלוּצִים) בְּקִבְלַת הָאֱמוּנָה בְּאֶלְלָהּ,
11. אֵלֶּה הֵם הַמְקַרְבִּים,
12. בְּגִנּוֹת הַנֶּעֱם.
13. רַבִּים מִן הָרָאשׁוֹנִים,
14. וּמַעֲטִים מִן הָאֲחֵרוֹנִים.
15. עַל עֲרֻשׁוֹת רְקוּמוֹת זָהָב,
16. נִשְׁעָנִים עָלֵיהֶם זֶה לְעֻמַּת זֶה,³
17. וַיִּשְׁרְתוּ אוֹתָם עַלְמֵי נֶצַח,⁴
18. וַיִּגִּישׁוּ לָהֶם בְּסֻפְלִים⁵ וְקִנְקִנִּים וְכוֹס מִמַּעֲיָן (שֶׁל יֵין),⁶

1. ר' סורת אד-ד'אריאת 51 : 6.

2. ביום הדין יעמדו המאמינים לימין המאזנים והכופרים לשמאלו. ואולם גם לאושר ואסון משמשים ימין ושמאל.

3. ר' סורת אל-חגיר 15 : 47 ; סורת אצ-צאפאת 37 : 44 ; וסורת אד-דוח'אן 44 : 53.

4. שאינם מזדקנים או מתים.

5. ר' סורת אז-זוח'רוף 43 : 71.

6. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 45.

19. שְׁמַמְנוּ לֹא יִכָּאב רֹאשׁוֹ, וְלֹא יִשְׁתַּכְּרוּ.¹
20. וּפְרוֹת מֵאֲשֶׁר יִבְחָרוּ,
21. וּבָשָׂר עוֹפוֹת מֵאֲשֶׁר יִתְּאוּוּ.
22. וּבָנוֹת זֹוג בְּעֻלּוֹת עֵינַיִם שְׁחֹרוֹת וְיָפוֹת,²
23. הַדּוֹמוֹת לַפְּנִינִים חֲבוּיוֹת (בְּתוֹךְ צִדְפִּיהֶן),³
24. (כָּל זֶה) כְּגִמּוֹל עַל מַעֲשֵׂיהֶם (הַטּוֹבִים).⁴
25. שֵׁם לֹא יִשְׁמְעוּ דְּבָרֵי הֶבֶל וְחֹטֵא,⁵
26. אֶלָּא אִמְרִי, שְׁלוֹם, שְׁלוֹם.
27. וּבַעֲלֵי הַיָּמִין, מִי הֵם בְּעַלֵּי הַיָּמִין?
28. (מִתְּעַנְּגִים) תַּחַת עֲצֵי לוֹט שְׂאִין לָהֶם קוֹצִים,
29. וְעֲצֵי מוֹז עֲמוּסִים פְּרִי,
30. בָּצֵל מִמֶּשֶׁךְ וְהוֹלֵךְ,
31. וּמִים שׁוֹטְפִים,
32. וּפְרִי רֵב,
33. בְּלֹא הֶפְסֵק וּלְלֹא הַגְּבָלָה,
34. וְעַל סְפוֹת מִשְׁקָב מוֹרְמוֹת,
35. אֲנַחְנוּ יִצְרְנוּ אוֹתָן (נִשְׁוֹת הַגֶּן) בְּאִפֹּן מִיָּחָד,
36. וְעֲשִׂינוּ אוֹתָן בְּתוֹלוֹת,
37. נְעִימוֹת, בְּנוֹת גֵּיל אֶחָד (נְעֻרוֹת),⁶
38. לְבַעֲלֵי הַיָּמִין,

קטע 2

39. חֲבוּרָה גְדוֹלָה מִן הָרֵאשׁוֹנִים,
40. וְחֲבוּרָה גְדוֹלָה מִן הָאַחֲרוֹנִים.⁷
41. וּבַעֲלֵי הַשְּׂמָאל. מֶה רַע גּוֹרְלָם שֶׁל בְּעַלֵּי הַשְּׂמָאל.

1. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 48.

2. ר' סורת אד-דוח'אן 44 : 54 ; וסורת אט-טור 52 : 20.

3. ר' סורת אט-טור 52 : 24.

4. ר' סורת אס-סג'ידה 32 : 17 ; וסורת אל-אחקאף 46 : 14.

5. ר' סורת מרים 19 : 62 ; וסורת אט-טור 52 : 23.

6. ר' סורת צאד 38 : 52.

7. ר' לעיל פסוק 13 - 14.

42. (סוֹבְלִים) מְשַׁרְב לֹוֹהֵט וּמִים רוֹתְחִים,¹
43. וְצֹל עֶשֶׂן קוֹדֵר,
44. לֹא מְצִנּוּ וְלֹא מְרַעֲנוּ.
45. הֵם הָיוּ לִפְנֵי כֵן מִתְעַנְּגִים עַל כָּל אֲסוּר,²
46. וְהָיוּ מִמְּשִׁיכִים בְּכַפְרֵתָם,
47. וְהָיוּ אוֹמְרִים, הֵאֵם אַחֲרֵי שְׁנֵמוֹת וְנִהְיָה עֹפֶר וְעֲצָמוֹת, קוֹם נְקוּם לְתַחֲיָה,
48. אֲנַחְנוּ וְגַם אֲבוֹתֵינוּ הָרָאוּשׁוּנִים?³
49. אָמַר לָהֶם, אֲמַנְם כֵּן! אַתֶּם וְכָל בְּנֵי הָאָדָם הָרָאוּשׁוּנִים וְהָאֲחֵרוֹנִים,
50. תִּתְאַסְפוּ לַפְּגִישָׁה בְּיוֹם קְבוּעַ (יוֹם הַדִּין),
51. וְאִזּוּ הִנֵּה אַתֶּם הַתּוֹעִים וְהַמְכַחֲשִׁים,
52. תִּתְאַכְלוּ מֵעַץ הַזָּקוּם,⁴
53. שֶׁבּוּ תִמְלָאוּ אֶת בִּטְנֵיכֶם,⁵
54. וְתִשְׁתּוּ עָלֵיו מִן הַמִּים הָרוֹתְחִים,⁶
55. וְתִשְׁתּוּ כְּשִׁתִּית הַגְּמֵלִים מִכִּי צָמָא.
56. זֹו קִבְּלַת הַפָּנִים שְׁתוּכוּ לָהֶם בְּיוֹם הַדִּין.
57. אֲנַחְנוּ בָּרָאוּנוּ אֶתְכֶם, וְלָמָּה זֶה לֹא תִתְאַמְּנוּ (בְּתַקוּמָה בְּיוֹם הַדִּין)?
58. הַחֲשַׁבְתֶּם עַל טַפַּת הַזֶּרַע שֶׁאַתֶּם שׁוֹפְכִים?
59. הֲאֵתֶם יִצְרֹתֶם אֶת הָאָדָם מִמֶּנָּה אוֹ אֲנַחְנוּ הַיּוֹצְרִים?
60. אֲנַחְנוּ כִּפִּינוּ עֲלֵיכֶם אֶת הַמּוֹת, וְאִין מִי שֶׁיַּעֲצֹר אוֹתָנוּ,
61. מִלֵּהחֲלִיפְכֶם בְּדוֹמִים לָכֶם, אוֹ לִבְרָא אֶתְכֶם מִחֲדָשׁ בַּצּוֹרָה שֶׁאִינָה יְדוּעָה לָכֶם,
62. וּיְכַבֵּר יְדַעְתֶּם אֶת הַבְּרִיאָה הָרָאוּשׁוּנָה וְלָמָּה לֹא תִתְאַמְּנוּ (שְׁנוּכָל לִבְרָא אֶתְכֶם מִחֲדָשׁ וְנִבְיָא אֶתְכֶם בְּיוֹם הַדִּין)?

1. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 44.

2. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 16 ; סורת אל-מואמנון 23 : 64 - 65 ; סורת סבא' 34 : 34 ; וסורת אז-זוח'רוף 43 : 23.

3. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 17.

4. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 62 ; וסורת אד-דוח'אן 44 : 43.

5. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 66.

6. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 67.

63. החֲשַׁבְתֶּם עַל הַזֶּרַע שֶׁאַתֶּם זֹרְעִים?
64. הַאֲתֶם מַצְמִיחִים אֶת הַזֶּרְעִים, אוֹ אֲנַחְנוּ הַמַּצְמִיחִים?
65. אִם נִרְצָה, נִשְׁמִיד אוֹתוֹ, וְנִשְׁאַרְתֶּם תוֹהִים וְאוֹמְרִים,
66. אָכֹן אֲנַחְנוּ מִחֲסָרִים מְכֹל,
67. וְנִשְׁאַרְנוּ חֲסָרֵי פְרִנָּסָה.
68. הֲרֵאִיתֶם אֶת הַמַּיִם אֲשֶׁר תִּשְׁתּוּ?
69. הַאֲתֶם הוֹרְדֶתֶם אוֹתָם מִן הָעֲנָנִים, אוֹ אֲנַחְנוּ הַמּוֹרִידִים?
70. לוֹ רָצִינוּ, נִהַפֵּד אוֹתָם לַמְּלוּחִים, וְלָמָּה לֹא תִכְּרִירוּ תוֹדָה?
71. הֲרֵאִיתֶם אֶת הָאֵשׁ אֲשֶׁר אַתֶּם מְדֹלִיקִים?
72. הֲאִם יִצְרַתֶּם אֶת הָעֵצִים לְהַדְלִקְתָּהּ, אוֹ אֲנַחְנוּ הַיוֹצְרִים?¹
73. אֲנַחְנוּ עָשִׂינוּ אוֹתָהּ לְאוֹת הַזִּכָּרָה (עַל אֵשׁ הַגִּיהֶנֶם), וְלִסְפּוֹק צָרְכֵי הַנוֹסְעִים.
74. לָכֵן שִׁבַּח אֶת שֵׁם רַבּוֹנְךָ הָעֶצוּם.

קטע 3

75. אֲשַׁבֵּעַ בַּמְקוֹמוֹת הַשְּׁקִיעָה שֶׁל הַכּוֹכָבִים,
76. שֶׁהִיא אִם יוֹדְעִים אַתֶּם שְׁבוּעָה עֲצוּמָה.
77. זֶהוּ קוֹרְאֵן מִפָּאֵר,
78. גִּנּוּז בִּסְפָּר (בִּשְׁמִים)²,
79. שֶׁאֵין נוֹגְעִים בּוֹ אֲלָא הַמְטַהֲרִים (הַמְלַאֲכִים),
80. וְהוּא הוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם מִרְבּוֹן הָעוֹלָמִים.
81. וְעַם דְּבוּר (קוֹרְאֵן) זֶה אַתֶּם נוֹהֲגִים בַּצְּבִיעוֹת?
82. הֲאִם תּוֹדוּ לְאֵלֵלָה עַל חֲסָדָיו עַל יְדֵי כְּפִירָה וְהִתְכַּחְשׁוֹת?
83. הֲאִם כְּאֲשֶׁר (נִשְׁמַתּוֹ שֶׁל הָאֶחָד מֵכֶם יוֹצֵאת) וּמִגִּיעָה אֶל הַלַּעַ (וּתּוֹכְלוּ לְמַלְעַ מְמֻנָּה לְצֵאת)?
84. וּבְאוֹתוֹ רָגַע אַתֶּם מִבֵּיטִים?
85. וְאֲנַחְנוּ (מְלַאֲכֵי הַמַּוֹת) קְרוּבִים אֵלָיו מֵכֶם, וְאוֹלָם אֵין אַתֶּם רוֹאִים (אוֹתָם).

1. ר' סורת יא. סין 26 : 80.

2. הספר השמימי הוא, אל-לוח אל-מחפוט' : הלוח השמימי השמור.

86. לְמָה אִם אֵין זֶה גָזַר דִּינְכֶם,
87. אֵין אַתֶּם מַחְזִירִים אֶת הַנְּשֻׁמָּה לְמִקְוָמָה (בְּגוּף) אִם אַתֶּם צוֹדְקִים?
88. וְאוּלַם אִם יִהְיֶה (הַמֵּת) מִן הַמְּקוֹרְבִים (לְאַלְלָה),
89. צְפוּיִים לוֹ רִנְחָה וְרַחֲמִים וְגִנַּת נַעַם.
90. וְאוּלַם אִם מִבְּעָלֵי הַיָּמִין הוּא,
91. הִנֵּה שְׁלוֹם לְךָ מֵאֵת בְּעָלֵי הַיָּמִין.
92. וְאוּלַם אִם מִן הַמִּתְכַּחֲשִׁים הַתּוֹעִים הוּא,
93. צְפוּיָהּ לוֹ קִבְלַת פָּנִים שֶׁל מִים רוֹתְחִים,
94. וְצָלָהּ בְּשֵׁאוֹל.
95. אַכֵּן זֹאת הִיא הָאַמֶּת הַנִּדְאִית,
96. שֶׁבַח אֶת שֵׁם רַבּוֹנְךָ הָעֶצוּם.

57

סִוֵּרַת אֶל-חֵדִיד הַבְּרָזֶל

סורה זו נקראת «אֶל-חֵדִיד, הַבְּרָזֶל» משום המונח הזה נזכר ביחד עם מונחים אחרים, כמו ספרי הקודש והמאזניים כמכשירים לנהול צדק ובצועו בין בני האדם בעולם הזה. ר' פ' 25.

הורדה במדינה אחרי סורת אז-זלזלה 99, ופסוקיה עשרים ותשעה. קיבלה את שמה «הַבְּרָזֶל» מפסוק עשרים וחמשה.

סורת אל-חדיד 57

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְן וְהֶרְחוּם

קטע 1

1. כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ מְשַׁבַּח אֶת אֱלֹהֵה, וְהוּא הַעֲזֹז וְהַחֲכָם,
2. לֹו מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, הוּא יַחֲיָה וְיָמִית וְהוּא הַכֹּל-יָכֹל.
3. הוּא הָרֵאשׁוֹן (הוּא נִמְצָא לִפְנֵי כָל דָּבָר) וְהָאַחֲרוֹן (הוּא יִשָּׂא אַחֲרֵי כָל דָּבָר), וְהַנִּגְלָה (אֵין דָּבָר שֶׁיִּסְתִּיר אוֹתוֹ), וְהַפְּנִימִי (אֵין דָּבָר נִסְתָּר מִמֶּנּוּ), וְהוּא יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.
4. הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ בְּשֵׁשֶׁה יָמִים, אַחֲרֵי כֵן עָלָה עַל כֶּסֶּה הַמַּלְכוּת, יוֹדֵעַ אֶת מַה שְּׁחוֹדֵר בְּתוֹךְ הָאָרֶץ וְאֶת מַה שְּׁיוֹצֵא מִתּוֹכָהּ, וְאֶת אֲשֶׁר יֵרֵד מִן הַשָּׁמַיִם, וְאֶת אֲשֶׁר יַעֲלֶה אֲלֵיהֶם, וְהוּא עֹמֵק בְּכָל מְקוֹם שֶׁתְּהִי, וְאֱלֹהֵה רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.
5. לֹו מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֵל אֱלֹהֵה יוֹחֲזֵרוּ כָּל הָעֲנִינִים (שֶׁל בְּנֵי הָאָדָם).
6. הוּא אֲשֶׁר יַחֲדִיר אֶת הַלֵּילָה בְּתוֹךְ הַיּוֹם, וְיַחֲדִיר אֶת הַיּוֹם בְּתוֹךְ הַלֵּילָה, וְהוּא יוֹדֵעַ מַה שֶּׁבִּלְבָבוֹת.
7. הָאֱמִינוּ בְּאֱלֹהֵה וּבְשְׁלִיחוֹ (מוֹחֲמַד) וְהוֹצִיאוּ (לְצִדְקָה) מֵאֲשֶׁר אֱלֹהֵה הַפְּקִיד בְּיָדֵיכֶם. כִּי אֲכֹן אֵלֶה מִבְּיַנְיָכֶם אֲשֶׁר הָאֱמִינוּ וְיוֹצִיאוּ (מֵהוֹנָם), לָהֶם שָׂכָר רַב (בְּעוֹלָם הַבָּא).
8. וְלִמָּה לֹא תֵאֱמִינוּ בְּאֱלֹהֵה כְּאֲשֶׁר שְׁלִיחוֹ (מוֹחֲמַד) קוֹרָא לָכֶם לְהֵאֱמִין בְּרַבּוֹנְכֶם שֶׁעָמּוּ בְּאֵתָם בְּבִרְיָת¹ אִם מֵאֱמִינִים אֵתָם?
9. הוּא הַמוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם עַל עַבְדּוֹ (מוֹחֲמַד) אוֹתוֹת בְּרוּרִים, לְהוֹצִיא אֶתְכֶם מֵאֲפֶלֶת הַכְּפִירָה אֶל אוֹר הָאֱמוּנָה,² כִּי אֱלֹהֵה אֵתְכֶם חֲנוּן וְרַחוּם.
10. וְלִמָּה לֹא תִתְּרָמוּ בְּשִׁבִּיל שֶׁל אֱלֹהֵה?³ הֵן לְאֱלֹהֵה מוֹרֶשֶׁת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. אֵלֶה מִבְּיַנְיָכֶם אֲשֶׁר הוֹצִיאוּ מִמּוֹן וְנִלְחֲמוּ לִפְנֵי הַשְּׁחָרוּר (שֶׁל מִכָּה), אֵין שׁוּה לָהֶם. הֵם בְּמַעֲלָה רַמָּה יוֹתֵר מֵאֵלֶה אֲשֶׁר הוֹצִיאוּ מִמּוֹן

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 105.

2. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 15 ; וסורת אבראהים 14 : 1.

3. ר' סורת את-תובה 9 : 20 ; וסורת מוחמד 47 : 38.

וְנִלְחֲמוּ אַחֲרָיו.¹ וְאוֹלַם אֱלֹלָה הִבְטִיחַ אֶת הַטּוֹב (גֵּן עֵדֶן) לְשִׁנְיָהּ. כִּי אֱלֹלָה בָּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

קטע 2

11. מִי הוּא אֲשֶׁר יִגְמַל לְאֱלֹלָה גְּמִילוֹת חֶסֶד, וְהוּא יִכְפִּיל לוֹ אֶת גְּמוּלוֹ?² וְלוֹ שָׁכַר נָדִיב (בְּעוֹלָם הַבָּא).
12. בַּיּוֹם תִּרְאֶה אֶת הַמַּאֲמִינִים וְהַמַּאֲמִינּוֹת אוֹרֶם יָאִיר לִפְנֵיהֶם וְלִימִינָם (כְּשֶׁהֵם חוֹצִים אֶת הַצְּרָאט.³ וַיֹּאמֶר לָהֶם), בְּשׂוֹרָה טוֹבָה לָכֶם הַיּוֹם, גְּנִים אֲשֶׁר נִהְרֹת וְזֶרְמִים תַּחְתֵּיהֶם. לִנְצַח תִּהְיוּ בְּתוֹכָם. זֶה הַזְּכִיָּה הַעֲצוּמָה.
13. וּבַיּוֹם הַהוּא יֹאמְרוּ הַצְּבוּעִים וְהַצְּבוּעוֹת לַמַּאֲמִינִים, הַמְתִּינוּ לָנוּ, וְנֹאִיר לָנוּ מֵאוֹרֶכֶם. וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם, שׁוּבוּ לְאַחֲרֵיכֶם וּבִקְשׁוּ לָכֶם אוֹר. וְאִזּוֹ תוֹקֵם מַחִיצָה בֵּינֵיהֶם, שְׁנֵשׁ לָהּ שָׁעַר. מִתּוֹכָהּ (מִצַּד הַמַּאֲמִינִים) הִרְחַמְתִּים, וּמְחוּצָהּ לָהּ (מִצַּד הַצְּבוּעִים) הֶעֱנֵשׁ.
14. וְהַצְּבוּעִים יִקְרְאוּ אֶל הַמַּאֲמִינִים, הֲאֵם לֹא הֵיינוּ אִתְּכֶם? וְהַמַּאֲמִינִים יֹאמְרוּ, אֲמֵנָם כֵּן, אֵד לֹא הָיִיתֶם צוֹדִקִּים בְּאִמוּנֹתֵיכֶם, כִּי צִפִּיתֶם (לְאִסּוֹן אֲשֶׁר יִפְגַּע בְּנַבִּיא וּבַמַּאֲמִינִים), וּכְפַקְתֶּם, וְהִתְעִיתֶם עַל יְדֵי תַּאֲוֹתֵיכֶם עַד בּוֹא יוֹם הַפְּקָדָה שֶׁל אֱלֹלָה (הַמּוֹת). הִתְעָה אֶתְכֶם הַמִּתְעָה (הַשָּׁטָן) מֵעַל אֱלֹלָה.
15. הִנֵּה הַיּוֹם לֹא יִלְקַח מִכֶּם כּוֹפֵר, וְלֹא מַאֲלָה אֲשֶׁר כָּפְרוּ, מִגּוֹרֵיכֶם כָּלְכֶם הָאֵשׁ, וְהִיא מִתְאִימָה לָכֶם, וְשֵׁם יְהִיהֶם סוֹפְכֶם הַבֵּישׁ.
16. הֲאֵם לֹא בָּא הַזְּמַן לַמַּאֲמִינִים אֲשֶׁר יִכְנְעוּ לְבוֹתֵיהֶם לְזָכַר אֱלֹלָה וּלְאִמַּת שְׁהוֹרְדָה מִן הַשָּׁמַיִם? וְלֹא יִהְיוּ כְּאֱלֹלָה אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם הַסֶּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים) לִפְנֵים, וַיֹּאדְרֵם לָהֶם הַזְּמַן וַיִּקְשׁוּ לְבוֹתֵיהֶם, וּרְבִים מֵהֶם מִשְׁחַתִּים.
17. דַּעוּ כִּי אֱלֹלָה יַחֲיָה אֶת הָאָרֶץ אַחֲרֵי מוֹתָהּ. כָּבֹד הַבְּהִרְנוּ לָכֶם אֶת הָאוֹתוֹת לְמַעַן תִּשְׁכִּילוּ.
18. אֲכֹן הַנּוֹתְנִים צִדְקָה וְהַנּוֹתְנוֹת וַיִּגְמְלוּ לְאֱלֹלָה גְּמִילוֹת חֶסֶד, מִבְּטַח לָהֶם גְּמוּל כָּפוֹל, בְּנוֹסָף לְשָׁכַר נָדִיב (גֵּן עֵדֶן).

1. ר' סורת את-תובה 9 : 2.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 245 ; וסורת אנ-נסא' 4 : 40.

3. הצראט : גשר דק מאוד מונח על פני גיהנם, ועל כל בני האדם לעבור עליו ביום הדין. הכופר יפול מעליו לתוך גיהנם, והמאמין יעבור בשלום אל גן עדן.

19. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר הָאָמִינוּ בְּאֵלֶּלָהּ וּבְשְׁלִיחֶיו, הֵם נְחָשָׁבִים בְּעֵינֵי רַבּוֹנָם צְדִיקִים, וְהַחֲלָלִים שֶׁנִּפְּלוּ בִּקְרִיב בְּשִׁבִּיל אֵלֶּלָהּ, לָהֶם שְׂכָרָם וְאוֹרָם.¹ אֵד אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ וְהִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ, הֵם בְּעָלֵי הַשָּׂאוֹל.

קטע 3

20. דָּעוּ כִּי חַיֵּי הָעוֹלָם הִזֶּה רַק מִשְׁחָק וְשִׁעְשׁוּעֵי שָׁוָא הֵם,² וְקִשּׁוּטִים,³ וְהַתְגַּדְלוֹת בִּינִיכָם, וְהַתְהוּלָלוֹת בַּהוֹן הָעָצוֹם וּבִבְנֵים, כְּנֶשֶׁם אֲשֶׁר הִפְלִיא אֶת הַזּוֹרְעִים צִמְחוֹ, אַחֲרֵי כֵן יִיבֹשׁ וְתִרְאֶה אוֹתוֹ מְצָהָב, וְאַחֲרֵי כֵן יִהְיֶה רְסִיסִים.⁴ וּבָעוֹלָם הַבָּא צְפוּי עֹנֶשׁ כָּבֵד (לְכוֹפְרִים), וְסִלִּיחָה מֵעַם אֵלֶּלָהּ וְרָצוֹן (לְמַאֲמִינִים), כִּי אֵין חַיֵּי הָעוֹלָם הִזֶּה אֶלָּא תַעֲנוּג שֶׁל הַשְּׁלָה.⁵
21. הִזְדַּרְזוּ אַפּוֹא לְזִכּוֹת בְּסִלִּיחָה מִרַבּוֹנְכֶם, וּבְגוֹ רַחְבּוֹ כְּרַחֲב הַשְּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. הוֹכֵן לְאֵלֶּה אֲשֶׁר הָאָמִינוּ בְּאֵלֶּלָהּ וּבְשְׁלִיחֶיו. זֶה הוּא חֶסֶד מֵאֵלֶּלָהּ, שֶׁהוּא מַעֲנִיק לְמִי שֶׁיִּרְצֶה,⁶ כִּי אֵלֶּלָהּ רַב-חֶסֶד.⁷
22. לֹא יָכֹה אֶתְכֶם כָּל אָסוֹן לֹא בְּאָרֶץ וְלֹא בַּכֶּם בְּעֶצְמְכֶם אֲשֶׁר אֵינְנוּ רְשׁוּם בְּלוֹחַ הַשְּׁמַיִם לְפָנֵי שֶׁבְּרָאנוּ אֶת הַבְּרִיָּה. אָכֵן קָל הוּא לְאֵלֶּלָהּ.⁸
23. בְּכַדִּי שֶׁלֹּא תִצְטָעְרוּ עַל אֲשֶׁר לֹא הִשְׁגַּתֶּם (מִחַיֵּי הָעוֹלָם הִזֶּה),⁹ וְלֹא תִשְׁמַחוּ בְּאֲשֶׁר הִשְׁגַּתֶּם,¹⁰ כִּי אֵלֶּלָהּ אֵינוֹ אוֹהֵב כָּל מִתְנַשֵּׂא וּמִתְגָּאֵה.¹¹
24. וְכֵן אֶת הַקִּמְצָנִים וְאֶת הַמְצִיּוֹת עַל אַחֲרִים לְקַמֵּץ. כָּל הַפּוֹנֶה עֲרֹף, הִנֵּה אֵלֶּלָהּ הוּא הָעֹשִׂיר וְרַב-הַשֶּׁבַח.¹²
25. אָכֵן כָּבֵד שְׁלַחְנוּ אֶת שְׁלִיחֵינוּ בְּאוֹתוֹת בְּהִירִים, וְהוֹרְדְנוּ לָהֶם מִן הַשְּׁמַיִם אֶת הַסֶּפֶר (הַחֶק) וְאֶת הַמַּאֲזֵנִים, לְמַעַן יִבְצְעוּ בְּנֵי הָאָדָם אֶת הַצֶּדֶק, וְהוֹרְדְנוּ אֶת הַבְּרָזֶל בּוֹ עַז רַב וְתוֹעֵלֶת לְבִנֵּי אָדָם, וְכֵן אֵלֶּלָהּ מְגַלֶּה מִי עוֹזֵר בְּסִתֵּר לְדָתוֹ וּלְשְׁלִיחֶיו, כִּי אֵלֶּלָהּ חֲזָק וְעֹזוֹ.

1. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 74.

2. ר' סורת מוחמד 47 : 36.

3. ר' סורת יונוס 10 : 88 ; סורת הוד 11 : 15 ; וסורת אל-כהף 18 : 28, ופי' 46.

4. ר' סורת אז-זומר 39 : 21.

5. ר' סורת אאל עמראן 3 : 185.

6. ר' סורת אאל עמראן 3 : 72 ; וסורת אל-מאאידה 5 : 54.

7. ר' סורת אל-בקהר 2 : 105 ; סורת אאל עמראן 3 : 72 ; וסורת אל-אנפאל 8 : 29.

8. ר' סורת אל-חגי' 22 : 70 ; וסורת פאטר 25 : 11.

9. ר' סורת אאל עמראן 3 : 153.

10. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 44.

11. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 36 ; וסורת לוקמאן 31 : 18.

12. ר' סורת לוקמאן 31 : 26.

קטע 4

26. וְכָבֵד שְׁלַחְנוּ אֶת נוּחַ (נֹחַ) וְאֶת אֲבִרָאֵהִים, וְנִתְּנוּ לְצִאֲצָאֵיהֶם אֶת הַנְּבוּאָה וְאֶת הַסֵּפֶר, וּמֵהֶם יֵשׁ מְדַרְכִּים, וְאוֹלָם רַבִּים מֵהֶם מְשַׁחֲתִים.
27. אַחֲרֵיהֶם שְׁלַחְנוּ אֶת שְׁלִיחֵינוּ, וְשְׁלַחְנוּ עִיסָא בֶן מִרְיָם אַחֲרֵיהֶם, נִתְּנוּ לוֹ אֶת הָאֵנֶגְ'יֵל, וְנִטְעָנוּ בְּלִבּוֹת אֵלֶּה שְׁהֶאֱמִינוּ בּוֹ חֲמֵלָה וְרַחֲמִים. הֵם הִמְצִיאוּ נְזִירוֹת אֲשֶׁר לֹא צוּיְנוּ אוֹתָהּ עֲלֵיהֶם, רַק לְבִקֵּשׁ אֶת חֲסִדוֹ וּרְצוֹנוֹ שֶׁל אֱלֹהָ, וְהֵם לֹא קִיְּמוּ אוֹתָהּ כְּרָאוּי. לְמֵאֲמִינִים שְׂבִינִיָּהֶם הֶעֱנִקְנוּ אֶת גְּמוּלָם, אֵד רַבִּים מֵהֶם מְשַׁחֲתִים.
28. הוּא הַמֵּאֲמִינִים! יִרְאוּ אֶת אֱלֹהָ וְהֶאֱמִינוּ בְּשְׁלִיחוֹ (מוֹחֲמֵד), יִתְּנוּ לָכֶם כְּפָלִים מִרַחֲמָיו, וְיַעֲשֶׂה לָכֶם אוֹר אֲשֶׁר תִּלְכוּ בּוֹ וְיִסְלַח לָכֶם, כִּי אֱלֹהָ סוֹלַח וְרַחוּם.
29. לְמַעַן יֵדְעוּ בְּעֲלֵי הַסֵּפֶר כִּי לֹא יִשְׁלְטוּ בְּמֵאוֹמָה עַל חֲסִדֵי אֱלֹהָ, וְכִי הַחֲסִיד בֵּיד אֱלֹהָ הוּא, וְאוֹתוֹ יַעֲנִיק לְמִי שִׁיִּרְצֶה, כִּי אֱלֹהָ בַּעַל הַחֲסִיד הָרַב.

58

סִוֵּרַת אֶל-מוֹג' אֶדְלָה הַמִּתְנַכַּחַת (עִם הַנְּבִיא)

סורה זו נקראת «אל-מוג' אדלה, המתנכחת (עם הנביא)» אחרי מקרה שקרה עם אשה במדינה אשר בעלה אסר על עצמו להתקרב אליה, והיא באה בתלונה נגד בעלה אל הנביא. ואחרי דיון בינה לבין הנביא, אללה חש לעזרתה כנגד בעלה ושמר לה את זכויותיה. העמדה האיתנה של אשה זו הביאה לשחרור כל הנשים מן הקפריזות של האנשים לעד.

הורדה במדינה אחרי סורת אל-מונאפקון 63, ופסוקיה עשרים ושניים. קיבלה את שמה «המתנכחת (עם הנביא)» מפסוק אחד.

סורת אל-מוג'אדלה 58

חלק 28

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. כָּבַר שְׁמַע אֱלֹהָ אֶת דְּבָרֵי הָאִשָּׁה¹ אֲשֶׁר הִתְוַכַּחַת אֵתְךָ (הַנְּבִיא) נֶגֶד בַּעֲלָהּ, בְּהִיטָה תְּלוּנָתָה אֶל אֱלֹהָ. אֱלֹהָ כָּבַר שְׁמַע אֶת חֲלוּפֵי הַדְּבָרִים בֵּינֵיכֶם, כִּי אֱלֹהָ שׁוֹמֵעַ וְרוֹאֶה.
2. אֵלֶּה מִכֶּם הַמְּגֹרָשִׁים אֶת נְשׁוֹתֵיהֶם בְּאַמְרָם לֵהוּ, «הֲרִי אֶת אִסוּרָה עָלֵי כֶּגֶב אִמִּי», אֵין הֵן אִמְהוּתֵיהֶם, כִּי אִמְהוּתֵיהֶם² הֵן רַק אֵלוּ שְׂיָלְדוּ אוֹתָם, הֵם אוֹמְרִים אִמְרָה נוֹרָאָה וְדָבַר שָׁקֶר, וְאוֹלַם אֱלֹהָ חֲנוּן וְסוֹלָח.
3. הָאוֹמְרִים לְנְשׁוֹתֵיהֶם כִּי גוֹפֵן אִסוּר עֲלֵיהֶם כֶּגֶב אִמְהוּתֵיהֶם, וְאַחַר יַחְזִירוּ עַל דְּבָרֵיהֶם שְׁנִית, חִיבִים לְשַׁחֲרַר עֶבֶד לִפְנֵי שְׂיָגְעוּ זֶה בָּזוּ. זֹאת (הַמַּצָּוָה) לְהַזְהִיר אֶתְכֶם בָּהּ.³ וְאֱלֹהָ בָקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.
4. אֵד מִי שְׂאִינוּ יָכוֹל לְשַׁחֲרַר עֶבֶד, עָלֵיו לָצוּם שְׁנֵי חֳדָשִׁים רְצוּפִים⁴ בְּטָרָם יִגְעוּ זֶה בָּזוּ, וְאִם אֵינוּ יָכוֹל לָקִים גַּם זֹאת, עָלֵיו לְהַאֲכִיל שְׁשִׁים מִסְכְּנִים.⁵ זֶה לְמַעַן תִּתְּנוּ אֶתְכֶם בְּאֱלֹהָ וּשְׁלִיחוֹ (מוֹחֲמֵד). אֵלֶּה חֻקּוֹת אֱלֹהָ, וְלַכּוֹפְרִים עֲנֹשׁ מִכְּאִיב.
5. אֵלֶּה אֲשֶׁר יִתְּנֶנְדוּ לְאֱלֹהָ וּלְשְׁלִיחוֹ, יִשְׁפְּלוּ כַּאֲשֶׁר הִשְׁפִּלוּ קוֹדְמֵיהֶם.⁶ וְכָבֶד הוֹרְדֵנוּ מִן הַשָּׁמַיִם אוֹתוֹת בְּרוּרִים, וְלַכּוֹפְרִים עֲנֹשׁ מִשְׁפִּיל.
6. בְּיוֹם שְׂאֵלָה יָקִים אֶת כָּלֶם לְתַחֲיָהּ, וְיֻדִיעַ לָהֶם אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ, אֱלֹהָ רָשָׁם אוֹתוֹ אֵד הֵם שְׂכֻחוֹהוּ,⁷ וְאֱלֹהָ עַד לְכָל דְּבָר.

1. האשה היא: חיולה בנת תיעלבה. ובעלה הוא: אוס בן אצ-צאמת.

2. זה היה נוהג ישן טרום אסלאמי, והידוע בשם «טיהאר», הבעל המגרש את אשתו היה מכריז:

«אנתי חראמון עלי כטיהר אומי, את אסורה עלי כמו הגב של אמי». אללה אסר ובטל את המנהג

זהה. ר' סורת אל-אחזאב 33: 4.

3. ר' סורת אל-בקרה 2: 231.

4. ר' סורת אנ-נסא' 4: 92.

5. ר' סורת אל-מאאידה 5: 89, ופי' 95.

6. ר' סורת את-תובה 9: 63.

7. ר' סורת אל-כהף 18: 48, ופי' 57.

קטע 2

7. האינד רואה שאללה יודע את אשר בשמים ואת אשר בארץ, ולא ישיחו שלושה סוד בלי שיהיה הוא רביעי עמם, ולא חמשה בלי שיהיה הוא ששי עמם, ולא מעט מזה ולא רב מזה בלי שהוא עמם (בידיעתו) בכל אשר היו. אחר כך יודיע להם ביום תחית המתים את אשר עשו, כי אללה יודע כל דבר.
8. האין אתה רואה את אלה שנאסר עליהם להסתודד, שהם חוזרים אל אשר נאסר עליהם, ומסתודדים כדי לפשע ולהתנכל ולהמרות את השליח (מוחמד). אך בבואם אליך הם מברכים אותך, לא כפי שאללה צוה לברכך, ובלבם הם חושבים, האם אללה יענישנו על הדבר אשר נגיד? אולם ענש הגיהנם יספיק להם ובו יצלו וסופם יהיה ביש.
9. הוי המאמינים! כאשר תשיחו בסודכם אל תשיחו בסודכם ברשע ובאיבה והפרת דבר השליח (מוחמד). אולם, כשתשוחחו בסודכם, שוחחו בצדק וביראת אללה, ויראו את אללה אשר אליו תאספו.
10. אכן שיח הסתר מן השטן הוא, כדי להעציב את המאמינים, אך הוא לא יזיק להם במאומה בלי רשות מאללה.¹ על אללה יסמכו המאמינים.
11. הוי המאמינים! כאשר יבקשו מכם (בישיבות עם הנביא), לתת מרחב (לאחרים לשבת), הרחיבו מקום. ואללה ירחיב לכם (מקום בגן עדן). ואם יבקשו מכם לקום, קומו, ואללה ירים את המאמינים מכם ואת אלה אשר נתנה להם הדעת במעלות, כי אללה בקיא במעשיכם.
12. הוי המאמינים! אם ברצונכם לשוחח באפן פרטי עם השליח, הקדימו במתן צדקה לפני הפגישה, כי זה טוב וטהור יותר בשבילכם. ואם לא תשיג ידכם, הנה אללה סולח ורחום.
13. ואם חוששים אתם שתתרוששו אם תקדימו במתן צדקה לפני השיחה הפרטית עם הנביא? יסלח לכם אללה אם תקפידו לקיים את התפקה, ושלמו את הזכאת, וציתו לאללה ולשליחו, כי אללה בקיא במעשיכם.

קטע 3

14. הלא ראית את אלה (הצבועים) שקרתו ברית עם אנשים שקעס אלה עליהם (היהודים),¹ אין הם לא מכס ולא מהם,² וישבעו שקר (שהם מסלמים) והם יודעים (שהם משקרים).
15. אלה הכיו להם ענש כבד, כי רע הוא המעשה שהם עושים.
16. לקחו להם את שבועתם למחסה, ויסירו אנשים מן השביל של אלה, לכו להם ענש משפיל.
17. לא יועיל להם לא הונם ולא ילדיהם במאומה בפני אלה. בעלי האש הם ולנצח יהיו בה.
18. ביום אשר יחיה אלה את כלם, ישבעו לו (הצבועים) כפי שהם נשבעים לכם, ויחשבו שהשיגו דבר מה, הלא משקרים הם.
19. השטן גבר עליהם והשכיחם את זכר אלה, אלה הם מפלגת השטן. הלא מפלגת השטן הם המפסידים?
20. המתנגדים לאלה ולשליחו הם העלובים (בעולם הזה ובעולם הבא).
21. אלה גזר, הן אני ושליחי נהיה המנצחים, כי אלה חזק ועזוז.
22. ולכן לא תמצא בין המאמינים באלה וביום האחרון כאלה שמתידדים עם המתנגדים לאלה ולשליחו, ולו גם יהיו אלה אבותיהם או בניהם או אחיהם או בני שבטם. אלה בסס בלבם את האמונה, וסיע להם ברוח מאתו. הוא יכניס אותם אל גנים אשר נהרות זורמים מתחתם, ולעולמים יהיו בהם. אלה מרצה מהם והם מרצים מחסדיו. אלה הם מפלגת אלה.³ הלא מפלגת אלה היא המצליחה!

1. ר' סורת אל-בקהר 2 : 58 - 59 ; וסורת אאל עמראן 3 : 112.

2. היינו הערבים הצבועים במדינה אשר היו מעין גיס חמישי.

3. הכוונה פה לא ל«חזב אלה» אשר בדרום לבנון, אנשי איראן וחסן נצר-אללה. הכוונה היא לכל המאמינים באללה.

59

סִוֵּרַת אֶל-חֶשֶׁךְ הַגְּלוּת

סורה זו קבלה את שמה מן הבטוי «אֶל-חֶשֶׁךְ, הַגְּלוּת». הגלית בני אֶל-נַצ'יר, אחד השבטים היהודים החזקים והעשירים ביותר במדינה שהכריזו מלחמה נגד הנביא מאז בואו למדינה ממכה. בסוף הנביא התגבר עליהם והגלה אותם מן העיר מדינה. הסכסוך בין בני אֶל-נַצ'יר לבין הנביא היה סכסוך פוליטי כלכלי ולא דתי. הורדה במדינה אחרי סורת אל-ביינה 98, ופסוקיה עשרים וארבעה. קיבלה את שמה «הַגְּלוּת» מפסוק שניים.

סורת אל-חשר 59

בָּשֵׁם אֱלֹהָ הִרְחֵמוֹן וְהִרְחוּם

קטע 1

1. כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ מְשַׁבַּח אֶת אֱלֹהָ, כִּי הוּא הֶעֱזִיז וְהִחָסֵם.¹
2. הוּא אֲשֶׁר הוֹצִיא אֶלֶּה שְׂכָפְרוּ מִבְּעֲלֵי הַסֶּפֶר² מִבְּתִיָּהֶם, בַּהֲגִלָּה הָרִאשׁוֹנָה. אַתֶּם לֹא חֲשַׁבְתֶּם כִּי יֵצְאוּ, וְהֵם חָשְׁבוּ כִּי יִגְנוּ עֲלֵיהֶם מִבְּצָרֵיהֶם נֶגֶד אֱלֹהָ. אֲדָּהּ הוּא בָּא אֲלֵיהֶם מֵאֲשֶׁר לֹא חָשְׁבוּ כִּי יָבוֹא, וְהִטִּיל פַּחַד בְּלִבּוֹתֵיהֶם³ עַד שֶׁהִחְרִיבוּ אֶת בְּתִיָּהֶם בְּיָדֵיהֶם וּבִידֵי הַמַּאֲמִינִים. הוּי בְּעָלֵי בִינָה! לְמַדּוּ לָקַח.
3. כִּי לֹוֹלָא הִטִּיל אֱלֹהָ עֲלֵיהֶם גְּלוּת הִזָּה מַעֲנִישָׁם בְּעוֹלָם הִזָּה, וּבְעוֹלָם הַבָּא מִחֲכָה לָהֶם עֲנֹשׁ הָאֵשׁ,
4. מִשּׁוּם שֶׁהִתְנַגְּדוּ לְאֱלֹהָ וּלְשִׁלְיָחוֹ (מוֹחֲמֵד), וְאֱלֹהָ מַעֲנִישׁ קִשּׁוֹת אֶת הַמִּתְנַגְּדִים לוֹ.
5. כָּל עֵץ תָּמָר אֲשֶׁר כָּרְתֶם אוֹ הִשְׁאַרְתֶּם אוֹתוֹ עוֹמֵד עַל גִּזְעוֹ בְּרִצּוֹן אֱלֹהָ הוּא, וְלִמְעַן יָמִיט בּוֹשֶׁה עַל הַמִּשְׁחָתִים.
6. כָּל אֲשֶׁר הֶעֱנִיק אֱלֹהָ לְשִׁלְיָחוֹ מִכְּרוּשָׁם, אַתֶּם לֹא שְׁלַחְתֶּם אֵלָיו לֹא סוּסִים וְלֹא גִמְלִים. אֱלֹהָ הוּא הַמְּשַׁלֵּיט אֶת שְׁלִיחָיו עַל אֲשֶׁר יִרְצֶה. אֱלֹהָ הַכֹּל-יָכֹל.
7. כָּל אֲשֶׁר הֶעֱנִיק אֱלֹהָ לְשִׁלְיָחוֹ מִ(כְּרוּשׁ) אֲנָשֵׁי הַיְּשׁוּבִים, הוּא לְאֱלֹהָ, וּלְשִׁלְיָחוֹ, וְלִקְרוֹבִים (שֶׁל הַשְּׁלִיחַ), וְיִתּוּמִים, וְעֲנָיִים, וְלִנְעָמִים וְנָדִים, לְמַעַן לֹא יִהְיֶה לְמַחְזוֹר בֵּין הָעֲשִׁירִים בָּכֶם. כָּל אֲשֶׁר יִתֵּן לָכֶם הַשְּׁלִיחַ, קְחוּ אוֹתוֹ, וְאֲשֶׁר יִמְנַע אֶתְכֶם מִמֶּנּוּ תִמְנְעוּ. וְיִרְאוּ אֶת אֱלֹהָ, כִּי עֲנֹשׁ אֱלֹהָ קָשָׁה מְאֹד.
8. (הַשְּׁלַל גַּם מִיַּעַד) לְעֲנָיִים הַמֵּהֲגָרִים (מִמְכָּה) אֲשֶׁר גָּרְשׁוּ מִבְּתִיָּהֶם וְנִשְׁלוּ מִכְּרוּשָׁם, הַמִּבְקָשִׁים אֶת חֲסִדּוֹ וּרְצוֹנוֹ שֶׁל אֱלֹהָ, וְהַעוֹזְרִים לְדַת שֶׁל אֱלֹהָ וּלְשִׁלְיָחוֹ. אֱלֹהָ הֵם הַצּוֹדְקִים.

1. ר' סורת אצ-צף 61 : 1.

2. ר' סורת אל-בקה 2 : 101, ופי' 105.

3. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 26. המדובר פה על שבט בנו אֶן-נְצִיר.

9. וְאֲשֶׁר לֹא־לָהּ שָׁגְרוּ בְּמַדִּינָהּ וּרְכָשׁוֹ הָאֲמוּנָה לִפְנֵי הַגִּירָתָם (שֶׁל אֲנָשִׁי מִכָּה), הָאוֹהֲבִים אֶת אֵלֶּה שֶׁהִגְרוּ אֲלֵיהֶם וְאִינֶם חֲשִׁים צָרָה בְּלִבָּם לְקַבֵּל (מִן הַשָּׁלָל) אֶת אֲשֶׁר קִבְּלוּ (הַמְהַגְרִים), וַיַּעֲדִיפוּ אוֹתָם עַל עַצְמָם אִף עַל פִּי שֶׁהֵם עַצְמָם נִצְרָכִים. וּמִי שִׁישֶׁמֶר אֶת נַפְשׁוֹ מִקְּמֻצָנוּתָהּ, אֵלֶּה הֵם הַמְּצַלִּיחִים.
10. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר בָּאוּ אַחֲרֵיהֶם יֹאמְרוּ, רְבוּנָנוּ! סִלַּח לָנוּ וּלְאֲחֵינוּ אֲשֶׁר קָדְמוּ לָנוּ לְאֲמוּנָה, וְאַל תִּשִּׁים טִינָה בְּלִבֵּנוּ נֶגֶד הַמַּאֲמִינִים. רְבוּנָנוּ! אֶתָּה חֲנוּן וְרַחוּם.

קטע 2

11. הֵאֵם לֹא רָאִיתָ אֶת הַצְבוּעִים הָאוֹמְרִים לְאֲחֵיהֶם הַכּוֹפְרִים מִבְּעַלִּי הַסִּפֵּר, אִם תִּגְלוּ וְנִצְטָרֵף אֲלֵיכֶם וְלַעוֹלָם לֹא נִשְׁמַע לְאִישׁ בְּאֲשֶׁר לָכֵם. וְאִם תִּתְקַפוּ נִעְזֹר לָכֵם. אֲלֵלָה עַד שֶׁהֵם כּוֹזְבִים,
12. כִּי אִם יִגְלוּ (הַכּוֹפְרִים מִהִיּוּדִים), הֵם (הַצְבוּעִים) לֹא יִצְטָרְפוּ אֲלֵיהֶם, וְאִם יִתְקַפוּ הֵם לֹא יַעֲזְרוּ לָהֶם. גַּם אִם הֵיוּ רוֹצִים לַעֲזֹר לָהֶם בְּקִרְבּוֹת הֵיוּ פּוֹנִים עָרֶף וְעֹזְרָתָם הִיָּתָה בְּטִלָּה.¹
13. הִיָּרָאָה בְּלִבָּם (שֶׁל כּוֹפְרֵי הִיּוּדִים וְהַצְבוּעִים) מִפְּנִיכֶם גְּדוֹלָה מִיִּרְאָתָם אֶת אֲלֵלָה, כִּי הֵם אֲנָשִׁים חֲסְרֵי בִינָה.
14. אִינֶם נִלְחָמִים בְּמֵאֶחָד וּבְגָלוּי נִגְדָכֶם אֵלָּא רַק בְּתוֹךְ מִבְּצָרִים אוֹ מֵאֲחֹרֵי חוֹמוֹת. הָאִיבָה בֵּינֵיהֶם לְבֵין עַצְמָם מְאֹד חֲזָקָה, הֵם נִרְאִים לָךְ מֵאֲחָדִים, אֲךָ לְבוֹתֵיהֶם מִפְּזָרִים, כִּי הֵם אֲנָשִׁים שְׂאִינֶם מְבִינִים.
15. הֵם דּוֹמִים לְאֵלֶּה אֲשֶׁר לִפְנֵיהֶם² אֲשֶׁר טָעְמוּ אֶת כֶּבֶד הָעֶנֶשׂ עַל מַעֲשֵׂיהֶם (נֶגֶד אֲלֵלָה וּשְׁלִיחוֹ). וְלָהֶם עֶנֶשׂ מְכָאִיב (בַּיּוֹם הַדִּין).
16. (מִשְׁלֵם שֶׁל הַצְבוּעִים) כְּמוֹ הַשָּׁטָן בְּאוֹמְרוֹ לָבֵן הָאֵדֶם, כֹּפֵר! וְכֹאֲשֶׁר (הָאֵדֶם) כֹּפֵר, אֹמֵר, אִינֵנִי אַחֲרָאִי לְמָה שֶׁעָשִׂיתָ, כִּי יָרָא אֲנִי אֶת אֲלֵלָה רְבוֹן הָעוֹלָמִים.
17. וְתִהְיֶה אַחֲרֵית שְׁנֵיהֶם לְנִצָּח בְּאֵשׁ. זֶה עֲנֶשֶׁם שֶׁל הַחוּטָאִים.
18. הוּא הַמַּאֲמִינִים! יִרְאוּ אֶת אֲלֵלָה! עַל כָּל נֶפֶשׁ לְבַחַן וְלִבְדִּיק מִה הַקְדִּימָה לַעֲתִיד שָׁלָה (יוֹם הַדִּין), וְיִרְאוּ אֶת אֲלֵלָה (בְּכָל אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ), כִּי אֲלֵלָה בָּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 111.

2. אשר היו לפנייהם, הכונה לכופרי מכה שנלחמו נגד הנביא והובסו בקרב בדר לא רחוק ממה שקרה לבני אנ-נציר.

19. וְאַל תִּהְיוּ כְּאַלֶּה אֲשֶׁר שָׁכְחוּ אֶת אֱלֹהָ וַיִּשְׁכַּיְחֻם אֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם, אֱלֹהֵם הֵם הַמְּשַׁחֲתִים.
20. בְּעָלֵי הָאֵשׁ וּבְעָלֵי הַגֶּן אֵינָם שְׂוִים אֵלֶּה לְאַלֶּה. בְּעָלֵי הַגֶּן הֵם הַמַּצְלִיחִים.
21. לוֹ הוֹרְדָנוּ אֶת הַקּוֹרְאָן הַזֶּה מִן הַשָּׁמַיִם עַל הָר, הִיֵּית רֹאָה אוֹתוֹ נִכְנַע וְנִבְקַע לְרִסְסִים מִיֵּרֶאת אֱלֹהֵה. וְאֵת הַמְּשָׁלִים הָאֵלֶּה נִמְשַׁל לִבְנֵי אָדָם, לְמַעַן יִחְשְׁבוּ.
22. הוּא אֱלֹהֵה אֲשֶׁר אֵין אֱלֹהֵה אֵלָּא הוּא, הַיּוֹדֵעַ אֶת הַנֶּעְלָם וְהַנִּגְלָה, הוּא הַרְחֵמָן וְהַרְחוּם,
23. הוּא אֱלֹהֵה אֲשֶׁר אֵין אֱלֹהֵה אֵלָּא הוּא, הַמְּלִיךְ, הַקָּדוֹשׁ, הַשָּׁלוֹם, הַנִּיָּאֵן, הַמְּהִימָן, הַעֲזִיז, הַגִּבּוֹר, וְהַנֶּעְלָה. יִשְׁתַּבַּח אֱלֹהֵה וַיִּתְּנֵשָׂא מֵעַל הַשְּׁתַּפִּים אֲשֶׁר יִשְׁתַּפּוּ לוֹ,
24. הוּא אֱלֹהֵה הַיּוֹצֵר, וְהַבּוֹרָא, וְנוֹתֵן הַצּוּרָה, לוֹ הַיָּפִים בְּשִׁמּוֹת, יִשְׁבַּח אוֹתוֹ כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְהוּא הַעֲזִיז וְהַחֲכָם.

سورة النجم

60

סִוֵּרַת אֶל-מוֹמְתַחְנָה הַנְּבָחָנַת

סורה זו נקראת «אֶל-מוֹמְתַחְנָה, הַנְּבָחָנַת» משום שאללה צווה על המוסלמים במדינה לא להחזיר נשים מאמינות שהיגרו ממכה אל מדינה להצטרף אל הנביא ושאר המוסלמים בלי האישור של משפחותיהן. ולפני שיקבלו אותן כמוסלמיות על המוסלמים לבחון אותן אם באמת הן מוסלמיות או ברחו אל מדינה לסיבה אחרת. ר' פ' 10 וכו'.

הורדה במדינה אחרי סורת אל-אחזאב 33, ופסוקיה שלושה-עשר, קיבלה את שמה «הַנְּבָחָנַת» מפסוק עשרה.

סורת אל-מומתחנה 60

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אֵל תִּקְחוּ אֶת אוֹיְבֵי¹ וְאוֹיְבֵיכֶם לִידֵידִים מִקְרָבִים לָכֶם, בְּהִרְאוֹתְכֶם לָהֶם יְדִידוֹת.² הֵם כָּבֹר כְּפָרוּ בְּאֶמְתִּי שְׂבָאָה אֲלֵיכֶם וְהוֹצִיאוּ אֶת הַשְּׁלִיחַ (מוֹחַמַּד) וְאֶתְכֶם (מִמַּכָּה), בְּגִלַּל שְׂהֲאֻמְנָתֶם בְּאֱלֹהֵה רְבוֹנְכֶם. (אֲד) כִּי תִחַלְצוּ לְהֶאֱבֹק בְּשִׁבְלִי וּלְבַקֵּשׁ רְצוֹנִי וְהִרְאִיתֶם לָהֶם יְדִידוֹת בְּסִתֵּר, הִנֵּה אֲנִי יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר תִּסְתִּירוּ וְאֶת אֲשֶׁר תִּגְלוּ, וְאֲשֶׁר יַעֲשֶׂה זֹאת מִכֶּם, תַּעֲה מִן הַדֶּרֶךְ הַיְשָׁרָה.
2. אִם יִתְּפֹשׁוּ אֶתְכֶם יִהְיוּ לָכֶם אוֹיְבִים וַיִּשְׁלְחוּ בָכֶם יְדִיהֶם וּלְשׁוֹנוֹתֵיהֶם בְּרָעָה, מִשּׁוֹם שֶׁהֵם רוֹצִים שְׁתִּהְיוּ כּוֹפְרִים.⁴
3. לֹא יוֹעִילוּ לָכֶם שְׂאֵרֵי בְּשָׂרְכֶם וְלֹא יִלְדִיכֶם, בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים יִפְרִיד (אֱלֹהֵה) בֵּינֵיכֶם, כִּי אֱלֹהֵה רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.
4. כָּבֹר הִיָּה לָכֶם דְּגֻמָּה טוֹבָה⁵ בְּאֶבְרָאִהִים וּבְאֲשֶׁר אִתּוֹ, בְּאוֹמְרָם לְבָנִי עֲמָם, נִקְיִים אֲנַחְנוּ מִכֶּם וּמֵאֲשֶׁר תַּעֲבֹדוּ מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהֵה, כְּחִשְׁנוּ בָכֶם, וְנִגְלַתָּה בֵּינֵינוּ וּבֵינֵיכֶם הָאֵיבָה וְהַשְּׂנָאָה לְעוֹלָם, עַד שְׁתֵּאֲמִינוּ בְּאֱלֹהֵה לְבָדוּ. מִלְּבַד אֲשֶׁר אָמַר אֶבְרָאִהִים לְאֲבִיו, אֲנִי אֲנֹסָה לְבִקֵּשׁ מֵאֱלֹהֵה סְלִיחָה לָךְ, אֲד אֵין בְּכוֹחִי לְהַבְטִיחַ לָךְ דָּבָר בְּפָנֵי אֱלֹהֵה. רְבוֹנִנוּ! עָלֶיךָ סִמְכָנוּ וְאֵלֶיךָ חֲזָרְנוּ בְּתִשּׁוּבָה וְאֵלֶיךָ סוֹפְנוּ לַחֲזוֹר.
5. רְבוֹנִנוּ! אֵל תִּתֵּן לְכוֹפְרִים לְהַשְׁתַּלֵּט עָלֵינוּ,⁶ וְסִלַּח לָנוּ רְבוֹנִנוּ. הֵן אַתָּה הַעֲזוּז וְהַחֲכָם.

1. המדבר הוא אללה.
2. בגלותכם להם ידידות: הפסוק הזה הורד מן השמים להזהיר את המאמינים החיים במדינה לבל ימסרו לקרובי משפחתם שיש ביניהם יחסי ידידות וקירבה שנשארו במכה ככופרים את פרטי תוכניות המלחמה של הנביא נגדם. הפרשנים מצביעים על אדם מסוים מבין חברי הנביא בשם: חאטב אבן אבי בלתעה, ששלח בסתר אגרת אל ידידים נאמנים שלו שנשארו כופרים במכה, ובה אזהרה מפני התקפת הנביא הקרובה למכה בשנת 8 להגירה. הענין נגלה לנביא והוא מנע מן האגרת להגיע למכה.
3. באמת: בקוראן.
4. ר' סורת אנ-נסא' 4: 89.
5. ר' סורת אל-אחזאב 33: 21.
6. ר' סורת ינווס 10: 85.

6. אֲכֹן כָּבֵר הִיָּה לָכֶם בָּהֶם דְּגִמָּה טוֹבָה לְאַלֶּה הַחוֹשְׁבִים עַל אֱלֹהָ וְחִיוִם הָאֲחֵרוֹן.¹ וְכָל הַפּוֹנֶה עֵרְף, הִנֵּה אֱלֹהָ הוּא הָעָשִׂיר וְרֵב-הַשֹּׁבֵחַ.²

קטע 2

7. אוֹלִי יַעֲשֶׂה אֱלֹהָ יְדִידוֹת בֵּינֵיכֶם לְבֵין אוֹיְבֵיכֶם מִבֵּינֵיהֶם (הַקְרוֹבִים שְׁלָכֶם). הֵן אֱלֹהָ הַכֹּל-יָכֹל, וְאֱלֹהָ סוֹלֵחַ וְרוּחוֹם.

8. אִין אֱלֹהָ אוֹסֵר עֲלֵיכֶם לְהַתְנַהֵג בְּהִגִּינוּת וּבִצְדָק עִם אֱלֹהָ שְׁלֹא נִלְחֲמוּ בָכֶם בְּגִלָּל דִּתְכֶם וְלֹא גִרְשׁוּ אֶתְכֶם מִבְּתֵיכֶם. אֱלֹהָ אוֹהֵב אֶת הַנוֹהֲגִים בִּצְדָק.³

9. אַךְ אֱלֹהָ אוֹסֵר עֲלֵיכֶם לְהַתִּידַד עִם אֱלֹהָ שֶׁנִּלְחֲמוּ בָכֶם בְּגִלָּל דִּתְכֶם וְגִרְשׁוּ אֶתְכֶם מִבְּתֵיכֶם, אוֹ אֱלֹהָ אֲשֶׁר תִּמְכוּ בַּכּוֹפְרִים שֶׁהוֹצִיאוּ אֶתְכֶם מִבְּתֵיכֶם, כִּי הַמִּתִּידַד עִם אֱלֹהָ הוּא מִבֵּין אֱלֹהָ הַגּוֹרְמִים עוֹל לַעֲצָמָם.

10. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! בּוֹא אֲלֵיכֶם הַמֵּאֲמִינוֹת כְּמַהְגְּרוֹת, תִּבְחֲנוּ אוֹתָן. אֱלֹהָ יוֹדֵעַ טוֹב אֶת אֲמוֹנָתָן. וְאִם תִּדְּעוּ כִּי מֵאֲמִינוֹת הֵן, אַל תַּחֲזִירוּ אוֹתָן אֶל הַכּוֹפְרִים. אִין הֵן מִתְרוֹת לָהֶם יוֹתֵר (לְנִשְׁוֹאִין), וְאִין הֵם (הָאֲנָשִׁים הַכּוֹפְרִים) מִתְרִים לָהֶן, וְשִׁלְמוּ לָהֶם (הַבְּעָלִים הַכּוֹפְרִים) אֶת כָּל שֶׁהוֹצִיאוּ (כְּמַהְרֵ), וְלֹא יִהְיֶה כָּל חֲטָא בָכֶם אִם תִּתַּחֲתְנוּ אִתָּן לְאַחַר שֶׁתִּשְׁלְמוּ אֶת הַמִּגְיַע לָהֶן (הַמַּהְרֵ). אַל תִּמְשִׁיכוּ לְהַנְשֹׂא לְנִשְׁוֹתֵיכֶם הַכּוֹפְרוֹת, וְדַרְשׁוּ בַחֲזָרָה אֶת (הַמַּהְרֵ) שֶׁהוֹצִיאתֶם עֲלֵיהֶן, כְּשֵׁם שֶׁהַכּוֹפְרִים זָכָאִים לְדַרְשׁ אֶת הַמַּהְרֵ שֶׁהוֹצִיאוּ עַל נִשְׁוֹתֵיהֶם הַמֵּאֲמִינוֹת שֶׁעָזְבוּ אוֹתָם. זֶהוּ מִשְׁפֵּט אֱלֹהָ. הוּא יִשְׁפֹּט בֵּינֵיכֶם, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ וְחָכֵם.

11. אִם יִבְרָחוּ אַחַדוֹת מִנִּשְׁוֹתֵיכֶם אֶל הַכּוֹפְרִים, וְאִם תִּנָּצְחוּ אוֹתָם בְּקֶרֶב, שְׁלְמוּ לְכָל אֱלֹהָ (מִן הַמִּסְלָמִים) אֲשֶׁר יִבְרָחוּ נִשְׁוֹתֵיהֶם (מִן הַשָּׁלָל) אֶת מְלֹא הַסָּכּוֹם שֶׁהוֹצִיאוּ (כְּמַהְרֵ). וְיִרְאוּ אֶת אֱלֹהָ אֲשֶׁר בּוֹ אֶתֶם מֵאֲמִינִים.

1. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 21.

2. ר' סורת אל-חדיד 57 : 24.

3. ר' סורת אל-מאאידה 42 : 42.

12. הוּי הַנְּבִיא! כִּי תִבְאֶנָּה אֵלֶיךָ הַמַּאֲמִינוֹת לְהִשָּׁבַע אֵלֶיךָ אֲמוּנִים, כִּי לֹא תִשְׁתַּפֶּנָּה לְאֱלֹהָ דָדָר, וְלֹא תִגְנֹבֶנָּה, וְלֹא תִנְאַפְּנָה, וְלֹא תִהְרַגְנָה אֶת יַלְדֵיהֶו, וְלֹא תַעֲשִׂינָה מַעֲשֵׂה תַרְמִית כָּל שֶׁהוּא, וְלֹא תִסְרֹבֶנָה לְנֶהֱג בְּנֶהֱג הַמִּקְבֵּל לְפִי שְׁאֲתָה מִצְוָה אוֹתָן. קִבֵּל אֶת שְׁבוּעַת הָאֲמוּנִים שֶׁלָּהוּ, וּבִקֵּשׁ מֵאֱלֹה לְסִלַּח לָהוּ, כִּי אֱלֹה הוּא סוֹלַח וְרוּחוֹ.
13. הוּי הַמַּאֲמִינִים! אֵל תִּקְחוּ לָכֶם לְרַעִים אֲנָשִׁים אֲשֶׁר אֱלֹה רוֹגֵז עֲלֵיהֶם, הֵם כָּבָר נוֹאֲשׁוּ מִן (חֶסֶד אֱלֹה) בְּעוֹלָם הַבָּא כִּפִּי שֶׁכָּבָר נוֹאֲשׁוּ הַכּוֹפְרִים מִחֲזֶרֶת שׁוֹכְנֵי הַקְּבָרִים.

61

סורת אַץ-צף

הַעוֹמְדִים בְּשׁוֹרָה כָּאֱלוֹהִים בְּנִין מִלֶּכֶד

סורה זו נקראת «אַץ-צף, הַעוֹמְדִים בְּשׁוֹרָה», הכוונה בשורה היא שורת הלוחמים בקרב בשביל של אללה. ר' פ' 4.

הורדה במדינה אחרי סורת את-תע' אבון 64, ופסוקיה ארבעה-עשר. קיבלה את שמה «הַעוֹמְדִים בְּשׁוֹרָה» מפסוק ארבעה.

סורת אצ-צף 61

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמוּ וְהַרְחוּם

קטע 1

1. כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ מְשַׁבַּח אֶת אֱלֹהָ, כִּי הוּא הָעֶזְוִי וְהַחֲכָם.¹
2. הוּי הַמַּאֲמִינִים! לָמָּה תֹאמְרוּ אֶת אֲשֶׁר לֹא תַעֲשׂוּ?²
3. אֱלֹהָ שׁוֹנֵא מְאוֹד אֶת הַמַּדְבָּרִים וְלֹא מְקִימִים.
4. אֱלֹהָ אוֹהֵב אֶת הַלּוֹחֲמִים בְּשִׁבִּילוֹ, וְהֵם עוֹמְדִים בְּשׁוֹרָה כְּאֵלוֹ הֵם בְּנֵן מִלְכָּד.
5. בְּאֹמֹר מוֹסֵא לְבִנֵי עַמּוֹ, בְּנֵי עַמִּי! לָמָּה תִצְיָקוּ לִי?³ אַתֶּם יוֹדְעִים כִּי שְׁלִיחַ אֱלֹהָ אֲנִי אֲלִיכֶם. וְכֹאֲשֶׁר סָטוּ, הִטָּה אֱלֹהָ אֶת לְבוֹתֵיהֶם, כִּי אֱלֹהָ אֲנִינוּ מַדְרִיךְ אֶת הָאֲנָשִׁים הַמְשַׁחֲתִים.
6. וּבְאֹמֹר עִיסָא בֶן מִרְסָם, הוּי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל! הִנֵּה אֲנִי שְׁלִיחַ אֱלֹהָ אֲלִיכֶם מֵאֲמִין בַּתּוֹרָה אֲשֶׁר נִגְלְתָה לְפָנַי, וּלְבָשָׁר עַל שְׁלִיחַ שְׁיָבֹוא אַחֲרֵי וְשְׁמוֹ «אַחְמַד»,⁴ וְאוֹלָם כְּאֲשֶׁר הִבִּיא לָהֶם אֶת הָאוֹתוֹת הַבְּהִירִים, אֲמָרוּ, זֶהוּ כְּשׁוֹף בְּרוּר.
7. וּמִי חוּטָא יוֹתֵר מִזֶּה הַבּוֹדָה עַל אֱלֹהָ כְּזָבִים בְּהַקְרָאוֹ אֶל דַּת הָאִסְלָאם! אֲכֹן אֱלֹהָ לֹא יִדְרִיךְ הַכּוֹפְרִים,
8. הֵם רוֹצִים לְכַבּוֹת אֶת אֹר אֱלֹהָ בְּפִיּוֹתֵיהֶם, אַךְ אֱלֹהָ מְשַׁלֵּם אוֹרוֹ וְאֵם גַּם מֵאִסּוֹ הַכּוֹפְרִים.
9. הוּא אֲשֶׁר שְׁלַח אֶת שְׁלִיחוֹ (מוֹחַמַד) עִם הַהִדְרָכָה אֶל דָּרְךְ הַיֵּשֶׁר (הַקּוֹרְאָן) וְעַם דַּת הָאִמָּת (הָאִסְלָאם) כְּדִי לְהַשְׁלִיטָה עַל כָּל הַדִּתּוֹת, וְאֵם גַּם מֵאִסּוֹ הַפְּגָנִיִּים.⁵

1. ר' סורת אל-חשר 59 : 1.

2. ר' סורת אש-שוערא' 26 : 226.

3. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 69.

4. השם «אחמד» מקורו בשורש «חמד» שמובנו להלל, לשבח. «מוחמד» לפי זה פירושו, «המהולל, המשובח», ו«אחמד, מהולל ביותר».

5. ר' סורת את-תובה 9 : 33.

קטע 2

10. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! הֲאֵם אוֹבִילְכֶם אֶל סַחַר אֲשֶׁר יַצִּילְכֶם מֵעֶנֶשׁ מְכַאִיב?
11. תֵּאֲמִינוּ בְּאֱלֹהַּ וּבִשְׁלִיחוֹ, וְקוּמוּ לְהַאֲבִק לְמַעַן אֱלֹהַּ, בְּרִכּוּשְׁכֶם וּבִנְפִשׁוֹתֵיכֶם, כִּי זֶהוּ לְטוֹבַתְכֶם אִם רַק יוֹדְעִים אַתֶּם.
12. הוּא יִסְלַח לָכֶם עַל חַטָּאֵיכֶם וַיְכַנִּיסְכֶם אֶל גְּנִים אֲשֶׁר נְהִרּוֹת זֶרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם, וְאֵל מִשְׁכָּנוֹת נְעִימִים בְּגֹן עֵדֶן, זוֹהִי הַהֲצִלָּה הַגְּדוֹלָה.¹
13. וְעוֹד חֶסֶד אֲשֶׁר תֹּאבְדוּ, עֲזָרָה מֵאֱלֹהַּ וְנִצָּחוֹן קָרוֹב (עַל אוֹיְבֵיכֶם). בִּשְׂרֹאֵת לְמֵאֲמִינִים.
14. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! הֲיִיו עוֹזְרֵי דַת אֱלֹהַּ! כְּפִי שֶׁקָּרָא עִיסָא בֶן מֵרְסָא אֶל תַּלְמִידָיו, מִי יִהְיֶה עוֹזְרֵי לְמַעַן אֱלֹהַּ? אָמְרוּ הַתַּלְמִידִים, אֲנַחְנוּ נִהְיָה הָעוֹזְרִים לְדַת אֱלֹהַּ.² וְתֵאֲמִינוּ קְבוּצָה מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתִכְפֹּר קְבוּצָה, וְאֲנַחְנוּ עוֹזְרֵינוּ לְמֵאֲמִינִים לְנִצָּחַת אֶת אֱלֹהַּ שֶׁלֹּא הָאֲמִינוּ, וְהֵם נִצָּחוּ.

1. ר' סורת את-תובה 9 : 72.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 52.

62

סִוְרַת אֶל-ג'וּמּוּעָה יוֹם הַכְּנוּס

סורה זו נקראת «אֶל-ג'וּמּוּעָה», שפירושו הוא, יוֹם הַכְּנוּס, או יום התפילה בציבור, משום השם הזה של יום ששי נזכר בה. ר' פ' 9.

בסורה זו תפילת הצהרים של יום ששי נעשתה למצווה דתית אשר על כל מוסלם מבוגר להשתתף בה. יום ששי אינו שווה ליום שבת של היהודים. הפסקת העבודה ביום ששי רק בזמן התפילה הצבורית בצהרים.

הורדה במדינה אחרי סורת אצ-צף 61, ופסוקיה אחד-עשר. קיבלה את שמה «יוֹם הַכְּנוּס» מפסוק תשעה.

סורת אל-ג'ומועה 62

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחִיבוּ

קטע 1

1. כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ מְשַׁבַּח אֶת אֱלֹהֵה, הַמֶּלֶךְ, הַקָּדוֹשׁ, הַעֲזִיז, וְהַחֲכָם.
2. הוּא אֲשֶׁר שָׁלַח אֶל (הָעֲרָבִים) הֵלֵא קוֹרָאִים וְלֹא כוֹתְבִים שְׁלִיחַ מִקְרָבָם יִקְרָא לִפְנֵיהֶם אֶת אוֹתוֹתָיו, וַיִּטְהַר אוֹתָם, וַיִּלְמַדְם אֶת הַסֵּפֶר (הַקּוֹרְאָן) וְאֶת הַחֲכָמָה (הַמִּסְתָּר שֶׁל הַנְּבִיא),¹ אַחֲרֵי שֶׁהָיוּ לִפְנֵי כֵן בְּתַעֲיָה גְמוּרָה.
3. וְאֶל עַמִּים אַחֲרִים שְׁעוּדָם לֹא בָּאוּ, כִּי אֱלֹהֵה הוּא הַעֲזִיז וְהַחֲכָם.
4. וְזֶהוּ חֲסִדוֹ שֶׁל אֱלֹהֵה אֲשֶׁר הוּא מַעֲנִיק לְמִי שִׁירְצָה, כִּי אֱלֹהֵה רַב-חֲסִד עֲצוּם.
5. אֱלֹהֵה אֲשֶׁר נִתְּנָה לָהֶם הַתּוֹרָה וְלֹא נָהְגוּ לְפִיהָ, דּוֹמִים לַחֲמֹר נוֹשֵׂא סִפְרִים. רַע הוּא מִשָּׁל אֱלֹהֵה אֲשֶׁר כָּחֲשׂוּ בְּאוֹתוֹת אֱלֹהֵה, אֱלֹהֵה לֹא יִדְרִיךְ אֶת עַם הַחוֹטְאִים.
6. וְאָמַר, הוּי הַמַּתִּיְהִדִּים! אִם טוֹעֲנִים אַתֶּם כִּי רַק אַתֶּם מְכַל בְּגִי הָאָדָם יְדִידֵיו שֶׁל אֱלֹהֵה, כִּי אִזּוּ שְׂאֵפוֹ לְמוֹת, אִם צוֹדִקִּים אַתֶּם.
7. אִךְ הֵם לְעוֹלָם לֹא יִשְׂאֲפוּ לָכֵךְ, בְּאֲשֶׁר קִדְּמוּ יְדֵיהֶם לַעֲשׂוֹת, וְאֱלֹהֵה יוֹדֵעַ מִי הֵם הַכּוֹפְרִים.
8. אָמַר, הִנֵּה הַמַּוֹת אֲשֶׁר תִּנְסּוּ לְבָרַח מִמֶּנּוּ הוּא מַחֲכָה לָכֶם. אַחֲרֵי כֵן תִּחְזְרוּ אֶל יוֹדֵעַ הַנִּסְתָּרוֹת וְהַנִּגְלוֹת, וְהוּא יוֹדִיעֲכֶם אֶת אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם.

קטע 2

9. הוּי הַמַּאֲמִינִים! כְּאֲשֶׁר יִקְרָא לַתַּפְלָה בְּיוֹם הַכְּנוּס,² מִהֲרוּ אֶל זִכְרֵי אֱלֹהֵה (לַתַּפְלָה), וְעִזְבוּ אֶת עֲסָקֵיכֶם, זֶה טוֹב לָכֶם אִם יוֹדְעִים אַתֶּם.
10. וְעַם תִּם הַתַּפְלָה הַתִּפְאָרוֹ בָּאָרֶץ וּבִקְשׂוּ אֶת חֲסִד אֱלֹהֵה, וְהִרְבוּ לְזַכֵּר אֶת אֱלֹהֵה לְמַעַן תִּצְלִיחוּ.
11. וְכְאֲשֶׁר יֵרְאוּ (אַחֲדִים מִן הַמִּסְלָמִים) סַחַר אוֹ שַׁעֲשׂוּעִים, נִפְּצוּ (מַעֲלִיד) אֲלֵיהֶם וְהִשְׁאִירוּ עוֹמֵד. אָמַר, זֶה אֲשֶׁר אֶת אֱלֹהֵה טוֹב יוֹתֵר מִן הַשַּׁעֲשׂוּעִים וּמִן הַסַּחַר, כִּי אֱלֹהֵה הוּא הַטוֹב בַּמִּפְרָנִסִּים.

1. ר' סורת אל-בַּקְרָה 2 : 129, ופ' 151.

2. יום ששי.

63

סִוֵּרַת אֶל-מוֹנָאֶפְקוֹן הַצְּבוּעִים

סורה זו נקראת «אֶל-מוֹנָאֶפְקוֹן, הַצְּבוּעִים». משום שמונח זה נזכר בה להזהיר את המאמינים מצביות ומזימות הצבועים נגד הנביא והמאמינים. ר' פ' 1 וכו'. הורדה במדינה אחרי סורת אל-חג' 22, ופסוקיה אחד-עשר. קיבלה את שמה «הַצְּבוּעִים» מפסוק אחד.

סורת אל-מונאפקון 63

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. כְּאֶשֶׁר בָּאִים אֵלַיִךְ הַצְבוּעִים, הֵם אוֹמְרִים, מַעֲיִדִים אֲנַחְנוּ כִּי אַתָּה שְׁלִיחַ אֱלֹהָהּ. וְאֱלֹהָהּ יוֹדֵעַ כִּי אַבְנֵי שְׁלִיחוֹ אַתָּה, וְאֱלֹהָהּ יַעֲיֵד כִּי הַצְבוּעִים מְשַׁקְרִים.
2. לָקַחוּ לָהֶם אֶת שְׁבוּעָתָם לְמַגּוֹ, ¹ וְכֵךְ הִרְחִיקוּ אֲנָשִׁים מֵעַל שְׁבִיל אֱלֹהָהּ. רַע הַמַּעֲשָׂה שֶׁהֵם עוֹשִׂים,
3. זֹאת יַעֲקֹב אֲשֶׁר הָאֱמִינוֹ אַחֲרֵי כֵן כִּפְּרוּ. אֱלֹהָהּ אָטַם אֶת לְבוֹתֵיהֶם וְחִדְּלוּ לְהִבִּין. ²
4. בְּרֵאוּתָךְ אוֹתָם, וַפְּלִאוֹ אוֹתָךְ גּוֹפִיָהֶם, וּבִדְבָרְךָ תִּשְׁמַע לְדְבָרֵיהֶם, וְאוֹלָם הֵם כְּקֹרְשִׁים נִשְׁעָנִים אֶל קִיר. ³ יַחֲשֹׁבוּ כָּל צַעֲקָה נִגְדָם הִיא. הֵם הָאוֹיֵב, הַשֹּׁמֵר אֲפֹא מִפְּנֵיהֶם. אֱלֹהָהּ יִשְׁפִּיל אוֹתָם וַיִּגְרֹשׁ אוֹתָם מִרְחֻמּוֹ, עַד מְתֵי הֵם מִתְרַחֲקִים מִן הָאֱמֶת. ⁴
5. כְּאֶשֶׁר יֹאמַר לָהֶם, בּוֹאוּ לִמְעַן יִתְפַּלֵּל שְׁלִיחַ אֱלֹהָהּ כִּי יִסְלַח (אֱלֹהָהּ) לָכֶם, הֵם מִפְּנִים אֶת רֹאשֵׁיהֶם, וְתִרְאֶה אוֹתָם מִתְרַחֲקִים בִּהִירוֹת.
6. אִין הִבְדֵּל, אִם תִּשְׁאַל אֱלֹהָהּ לְסַלַח לָהֶם, אוֹ לֹא תִשְׁאַל אוֹתוֹ, אֱלֹהָהּ לֹא יִסְלַח לָהֶם. כִּי אִינוּ מִדְרִיךְ אֲנָשִׁים מְשַׁחֲתִים.
7. הֵם הָאוֹמְרִים, אֵל תִּסְיַעוּ לֵאלֹהָ (הַמְהַגְרִים הַנִּזְקָקִים) אֲשֶׁר עִם שְׁלִיחַ אֱלֹהָהּ, לִמְעַן יַעֲזֹבוּהוּ. הֵן לֵאלֹהָהּ אוֹצְרוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, אֲבָל הַצְבוּעִים אֵינָם מְבִינִים זֹאת.
8. הֵם אוֹמְרִים, כְּאֶשֶׁר נִחְזַר לְמַדִּינָה יוֹצִיא הַעֲזוּזִי אֶת הַשֹּׁפֵל מִמֶּנָּה, ⁵ הֵן לֵאלֹהָהּ הַעֲזוּ וְלִשְׁלִיחוֹ וְלִמְאֻמֵּינִים, וְאוֹלָם הַצְבוּעִים לֹא יֵדְעוּ.

1. ר' סורת אל-מוג'אדלה 58 : 16.

2. ר' סורת את-תובה 9 : 87.

3. ריקים מכל תבונה.

4. ר' סורת את-תובה 9 : 30.

5. התנגדות הצבועים לנביא ולמוסלמים התעוררה בצורה בולטת בעת מסע צבאי נגד שבטים כופרים, שבדרך חזרה אל מדינה פרץ סכסוך בין הצבועים לבין אחדים מן המוסלמים. אז אימו הצבועים בפומבי, שכאשר יגיעו למדינה ינשלו את המוסלמים מנכסיהם ויאצלו אותם לעזוב את העיר.

קטע 2

9. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אֵל יָסִיחַ הוֹנֶכֶם וּבְנֵיכֶם אֶת דַּעְתְּכֶם מִזֵּכֶר אֱלֹהָה.¹ אֲשֶׁר
כָּךְ יַעֲשׂוּ, אֱלֹהֵה הֵם הַמִּפְסִידִים.
10. תִּרְמוּ מִמָּה שֶׁהֶעֱנִקְנוּ לָכֶם לִפְנֵי שִׁשְׁיִגְכֶם הַפְּנוֹת,² לְבַל תֵּאֲמְרוּ אִזּוּ, רַבּוֹנִי!
יֵתוּ לִי אֲרֻכָּה לְמַעַן אֶתֶּן צֹדֶקָה וְאַהֲיָה מִתְמַיְמֵי הַדָּרֶךְ.
11. אוּלַם אֱלֹהָה לֹא יֵתֶן אֲרֻכָּה לְאַף נֶפֶשׁ בְּהִגִּיעַ מוֹעֲדָהּ (לְמוֹת), כִּי אֱלֹהָה
בְּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

1. ר' סורת אנ-נור 24 : 37.

2. ר' סורת אל-בקרָה 2 : 195.

64

סִוֵּרַת אֶת-תַּע'אֲבֹן הָרוּחַ וְהַהֶפֶסֶד (בְּיוֹם הַדִּין)

סורה זו נקראת «את-תע'אבֹן, הָרוּחַ וְהַהֶפֶסֶד» ביום הדין
היום שבו המאמין ירוויח ויכנס לגן עדן, והכופר יפסיד
ויכנס לגיהנם.

הורדה במדינה אחרי סורת את-תחרים 66, ופסוקיה
שמונה-עשר. קיבלה את שמה «הָרוּחַ וְהַהֶפֶסֶד» מפסוק
תשעה.

סורת את-תע'אבון 64

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

קטע 1

1. כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ מְשַׁבַּח אֶת אֱלֹהָ,¹ לֹו הַמַּלְכוּת וְלֹו הַשְּׁבַח, וְהוּא הַכֹּל-יָכֹל.
2. הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם. וּמִכֶּם יֵשׁ כּוֹפֵר וּמִכֶּם יֵשׁ מֵאֲמִין, וְאֱלֹהָ רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.
3. בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ בְּאֵמֶת,² וְצִירְכֶם וְהִיטִיב צוּרְתְכֶם, וְאֵלֵיו הַכֹּל יָחֹזֵר.
4. הוּא יוֹדֵעַ מַה שְּׁבַשְׁמִים וּמַה שְּׁבָאָרֶץ, וְאֶת אֲשֶׁר אַתֶּם מַסְתִּירִים וְאֶת אֲשֶׁר אַתֶּם מְגַלִּים,³ כִּי הוּא יוֹדֵעַ מַה שְּׁבִלְכָבוֹת.
5. הָאֵם לֹא נוֹדַע לָכֶם עַל מַה שֶּׁקָּרָה לְאֱלֹה שְׁכָפְרוּ לִפְנֵים! הֵם טָעְמוּ כִּכְד מַעֲשֵׂיהֶם, וְלָהֶם עֹנֶשׁ מִכְאִיב (בְּיוֹם הַדִּין).⁴
6. כְּזֹאת שֶׁהָיוּ שְׁלִיחֵיהֶם מְבִיאִים לָהֶם אוֹתוֹת בְּהִירִים, וְאוֹלָם הֵם אָמְרוּ, הָאֵם בְּנֵי אָדָם יִדְרִיכוּ אוֹתֵנוּ? וְכָפְרוּ וּפְנוּ עָרְף. אֵד אֵין אֱלֹהָ זְקוּק לְאָדָם, כִּי אֱלֹהָ אֵינוֹ זְקוּק לְדָבָר וְהוּא רַב-שְׁבַח.
7. הַכּוֹפְרִים אָמְרוּ, כִּי לֹא יוֹקְמוּ לְתַחִיָּה. אָמַר, אֲמַנִּם כֵּן, בְּחַיֵּי רְבוּנִי! אַתֶּם תִּקְוֹמוּ לְתַחִיָּה, וְאִזּוּ יוֹדַע לָכֶם אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשִׂיתֶם, וְנִקָּל הוּא לְאֱלֹהָ.
8. לָכֵן הֶאֱמִינוּ בְּאֱלֹהָ וּבִשְׁלִיחוֹ וּבְאוֹר (הַקּוֹרְאָן) אֲשֶׁר הוֹרְדֵנוּ מִן הַשָּׁמַיִם. אֱלֹהָ בְּקִיָּא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.
9. הַיּוֹם אֲשֶׁר אֱלֹהָ יֵאָסֵף אֶתְכֶם לַיּוֹם הָאֵסוּף יִהְיֶה יוֹם הַרוּחַ וְהַהֲפָסָד (בֵּין הַכּוֹפְרִים וְהַמֵּאֲמִינִים), אֲשֶׁר יֵאֲמִין בְּרְבוּנוֹ וְיַעֲשֶׂה אֶת הַטּוֹב, הוּא יִכְפֹּר לוֹ עַל מַעֲשָׂיו הַרְעִים וְיִכְנִיס אוֹתוֹ אֶל גְּנִים שְׁנֵהֲרוֹת זוֹרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם לְהַשְׂאֵר שָׁם לְנֶצַח, וְזוֹהִי הַזְכִּיָּה הַעֲצוּמָה.⁵

1. ר' סורת אצ-צף 1: 61; וסורת אל-גיומועה 62: 1.

2. ר' סורת אנ-נחל 16: 3.

3. ר' סורת אנ-נחל 16: 19, ופי' 23.

4. ר' סורת אל-חשר 59: 15.

5. ר' סורת אנ-נסא' 4: 13.

10. אַךְ אֵלֶּה שֶׁכִּפְּרוּ וְהִתְכַּחְּשׁוּ לְאוֹתוֹתֵינוּ הֵם בְּעֲלֵי הָאֵשׁ, לְנֹצֵחַ יִהְיוּ שָׁם, וְכֵּן רַע הַמְּדוֹר.

קטע 2

11. לֹא יִפְגַּע כָּל פֶּגַע אֶלָּא בְּרָצוֹן אֱלֹהֶה, וּמִי שֶׁמֵּאֲמִין בְּאֱלֹהֶה, הוּא יִדְרִיךְ אֶת לְבוֹ, וְאֱלֹהֶה יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.

12. צִיְתוֹ לְאֱלֹהֶה וְצִיְתוֹ לְשָׁלִיחַ, וְאִם תִּפְּנוּ עֲרֹף, עַל שְׁלִיחֵנוּ רַק לְמִסַּר הוֹדְעָה בְּרוּרָה.

13. אֱלֹהֶה, אֵין אֵלֶּה אֶלָּא הוּא, וּבְאֱלֹהֶה יִבְטְחוּ הַמֵּאֲמִינִים.

14. הוּא הַמֵּאֲמִינִים! הִנֵּה מְנֻשׁוֹתֵיכֶם וּמִבְּנֵיכֶם אוֹיְבִים לָכֶם, הַשְׁמֵרוּ אִפּוֹא מִפְּגִיעֵהֶם. אַךְ מוּטָב שֶׁתִּסָּלְחוּ וּתְנוּתְרוּ וּתִמְחַלּוּ, כִּי אֱלֹהֶה סוֹלֵחַ וְרוּחוֹם.

15. אַכֵּן הוֹנֵכֶם וּבְנֵיכֶם אֵינֶם אֶלָּא מִבְּחֹן לָכֶם, וְאֱלֹהֶה אֶתּוֹ שֶׁכָּר עָצוּם.

16. יִרְאוּ אִפּוֹא אֶת אֱלֹהֶה כָּכָל אֲשֶׁר תּוֹכְלוּ, וְשִׁמְעוּ, וְצִיְתוּ, וְהוֹצִיאוּ מִמוֹן (לְצִדְקָה) טוֹב לְנַפְשְׁכֶם. וְהַמְצָלִיחִים הֵם אֵלֶּה הַמִּתְגַּבְּרִים עַל יֵצֶר הַקָּמָצְנוּת.

17. אִם תִּגְמְלוּ גְּמִילוֹת חֶסֶד לְאֱלֹהֶה, יִחְזִיר לָכֶם אֱלֹהֶה כְּפָלִים וְיִסָּלַח לָכֶם, כִּי אֱלֹהֶה מְכִיר תוֹדָה וּמִתּוֹן.

18. וְהוּא הַיּוֹדֵעַ בְּנִסְתֵּר וּבְגָלוּי, הָעוֹזֵז וְהַחֲכָם.

65

סִוֵּרַת אֶט-טֵלַאק הַגְּרוּשִׁין

סורה זו נקראת «אֶט-טֵלַאק, הַגְּרוּשִׁין» משום שדיני גירושין נזכרו בה בפירוש. ר' פ' 1 וכו'.
הורדה במדינה אחרי סורת אל-אנסאן 76, ופסוקיה
שנים-עשר. קיבלה את שמה «הַגְּרוּשִׁין» מפסוק אחד.

סורת אט-טלאק 65

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. **הוי הנביא! אם תגרשו הנשים, גרשו אותן כאשר הן טהורות מן הנוסת, דיקו אפוא בחשוב ה"עדה",¹ וינאו את אללה רבונכם. אל תוציאו אותן מבתיהן, ולא יצאו אלא אם תעשינה מעשה זנות ברור. אלה חקות אללה, ואשר יעבר חקות אללה,² יגרם עול לעצמו. לא תדע, אולי אחרי כן יעשה אללה דבר מה.³**
2. **וכאשר ימלאו ימיהן, עליכם להחליט אם להחזיק בהן בחסד או להפרד מהן בחסד,⁴ והקימו שני אנשים ישרים מכם כעדים, וערכו העדות לאללה. על זאת מזוהר כל מי שמאמין באללה והיום האחרון.⁵ כל הירא את אללה, יעשה לו אללה מוצא, ויפרנס אותו מבלי שיחשב מאין. כל הבוטח באללה, הנה הוא חלקו. הן אללה מבצע את כל פקודותיו, ולכל דבר קבע אללה מדה קצובה.**
3. **ואלה מנשותיכם אשר התנאשו מן הנדה, כי תהיו בספק (בנוגע לתקופת המתנתן), תקופת ההמתנה תהיה שלושה חדשים, וגם אלה אשר עוד לא היתה להן נדה. אך הנשים החרות תמשך תקופתן עד שתלדנה. ואשר יירא את אללה, הוא יקל עליו את עניניו.**
4. **זהו הדין של אללה אשר הורידו אליכם מן השמים, ואשר יירא את אללה, הוא יכפר לו מרעותיו ויתן לו שכר עצום (ביום הדין).**
5. **(במשך תקופת ההמתנה עליכם) להשפין אותן באשר תשפנו אתם, ופרנסו אותן כפי שיעלה בידיכם, ולא תציקו להן במשכן. ואם הרוות הן. עליכם לתת להן דמי מזונות עד אשר תלדנה. אם יניקו את ילדכם, שלמו להן את שכרן לפי הסכם והתיעצות הדדית בצדק, אך בהעדר הסכם כזה תיניק לו (האב) אשה אחרת.**

1. הכוונה היא לא לשלוח אותן חפזיות גם אחרי הגירושין עד אם תעבורנה שלוש וסתות, למען יתברר אם הרוות הן מבעליהן. ואז לא תנשאנה עד שתלדנה. אך אם אינן הרוות תוכלנה להנשא לאחר מליאתן פרק זמני.

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 229.

3. היינו במשך שלושת חודשים אלה ישלימו ביניהם ולא ישלחנה.

4. ר' סורת אל-בקרה 2: 231.

5. ר' סורת אל-בקרה 2: 232.

7. על בעל האמצעים להוציא לפי אמצעיו, ומחסר אמצעים, יוציא מאשר נתן לו אלה. לא יכביד אלה על נפש יותר ממה שנתן לה, ולאחר מצוקה יביא אלה רוחה.

קטע 2

8. כמה ערים אשר הפרו את חקי רבונן ושליחיו, על כן ערכנו חשבון קפדני עמו והענשנו אותו בענשים קשים.

9. הן טעמו את כבד מעשיהן ותהיה אחרית ענינן אבדון.

10. אלה הכין להן (הערים) ענש כבד. לכן יראו את אלה אתם אנשי תבונה אשר האמינו, אלה הוריד אליכם מן השמים אזכרה,

11. שליח אשר יקרא לפניכם אותות אלה גלויים, כדי להוציא את המאמינים עושי הטוב מן האפלה אל האור. אשר יאמין באלה ויעשה את הטוב, יכניס אותו אל גנים אשר נהרות זורמים מתחתיהם. ושם ישאר לנצח, והוא (אלה) יפרנסו בשפע.

12. אלה הוא אשר ברא שבעה רקיעים, ומן הארץ כמוהם. תרד הפקדה ביניהם, למען תדעו כי אלה הכל-יכל, וכי אלה מקיף בדעתו כל דבר.

سورة التَّحْرِيمِ

66

סִוֵּרַת אֶת-תַּחְרִים הָאָסוּר

סורה זו נקראת «אֶת-תַּחְרִים, הָאָסוּר», משום שהנביא אסר על עצמו דברים שהוא אוהב כדי לפייס אחדות מנשותיו.

הורדה במדינה אחרי סורת אל-חוג'וראת 49, ופסוקיה שנים-עשר. קיבלה את שמה «הָאָסוּר» מפסוק אחד.

סורת את-תחרים 66

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. הוּי הִנְבִּיא! לָמָּה תֵּאָסֵר (עַל עֲצָמָד) אֶת אֲשֶׁר אֱלֹהֵה הִרְשָׁה לָךְ, בְּבִקְשֶׁךָ לְפִיִּס אֶת נְשׁוֹתֶיךָ? אֱלֹהֵה סוֹלַח וְרַחוּם.
2. קָבַר צוּה לָכֶם אֱלֹהֵה הִתֵּרַת שְׁבוּעוֹתֶיכֶם, וְאֱלֹהֵה הוּא הַמְּגוֹן עֲלֵיכֶם, וְהוּא הַיּוֹדֵעַ וְהַחֲכָם.
3. וְכַאֲשֶׁר לַחֵשׁ הִנְבִּיא לְאַחַת מִנְשׁוֹתָיו דְּבַר סֵתֶר, אֵדָּה הִיא גִלְתָּה אוֹתוֹ (לְאִשָּׁה אַחֶרֶת מִנְשׁוֹת הִנְבִּיא), וְאֱלֹהֵה הוֹדִיעַ לוֹ עַל כֵּךְ, (הִנְבִּיא) הוֹדִיעַ לָהּ מִקְצָתוֹ וְנִמְנַע מִהוֹדִיעָהּ מִקְצָתוֹ. וְכַאֲשֶׁר הִגִּיד לָהּ הַדְּבַר, אָמְרָה, מִי הִגִּיד לָךְ זֹאת? וְהוּא אָמַר, הִגִּיד לִי הַיּוֹדֵעַ וְהַבִּקִּיא בְּכָל דְּבַר.
4. אִם תַּחֲזְרוּ שְׁתִּיכּוּ בַתְּשׁוּבָה אֶל אֱלֹהֵה, הֵן תַּעֲוֹ לְבוֹתֶיכֶן. אֵדָּה אִם תַּעֲזֹרְנָה אִשָּׁה אֶת אַחֻתָּה לְקוֹם עָלֶיו, הִנֵּה אֱלֹהֵה הוּא מְגַנּוֹ, וְגִ' בְּרִיל (גְּבִרְיָאֵל), וְהַיִּשְׁרִים בְּמֵאֲמִינִים, וְהַמְּלָאכִים יַעֲזְרוּ לוֹ.
5. יִתְּכוּ שָׂאִם יִתְּגַרֵּשׁ מִכּוֹן, יִתֵּן לוֹ רְבוּנוֹ בְּמִקְוֶמְכּוֹן בְּנוֹת זוּג טוֹבוֹת מִכּוֹן, מִסְלָמִיּוֹת, מֵאֲמִינּוֹת, אֲדוּקוֹת, בְּעֻלוֹת תְּשׁוּבָה, עוֹבְדוֹת לְאֱלֹהֵה, צְמוֹת, לֹא בַתּוֹלוֹת (גְּרוֹשׁוֹת אוֹ אֲלֻמְנוֹת), וּבַתּוֹלוֹת.
6. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! שְׁמְרוּ עַל נַפְשְׁכֶם וְעַל בְּנֵי מִשְׁפַּחְתְּכֶם מֵאִשׁ אֲשֶׁר הִדְלִק שְׁלָהּ הֵם הָאֲנָשִׁים (הַכּוֹפְרִים וְהַחוֹטְאִים) וְהָאֲבָנִים. מִפְּקָדִים עָלֶיהָ מִלְּאָכִים אֱלִימִים וְאִיתָנִים, אֲשֶׁר לֹא יִמְרוּ אֶת פְּקֻדַּת אֱלֹהֵה, וַיַּעֲשׂוּ אֶת אֲשֶׁר יָצְווּ.
7. הוּי הַכּוֹפְרִים! אֵל תִּתְּנָצְלוּ הַיּוֹם (יּוֹם הַדִּין), אֲכֹן יִגְמַל לָכֶם אֱלֹהֵה כְּמַעֲשֵׂיכֶם.

קטע 2

8. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! שׁוּבוּ אֶל אֱלֹהֵה בַתְּשׁוּבָה כְּנָה, אוּלֵי יִכְפֹּר עֲלֵיכֶם רְבוּנְכֶם מִרְעוּתֵיכֶם וַיְכַנִּיסְכֶם אֶל גְּנִים שְׁנֵהֲרוֹת זֹרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם, בַּיּוֹם הַהוּא (יּוֹם הַדִּין) לֹא יִכְלִים אֱלֹהֵה אֶת הִנְבִּיא וְאֶת אֵלָה אֲשֶׁר הָאֲמִינוּ אֹתוֹ, אוֹרֶם מֵאִיר לְפָנֶיהֶם וְלִימִינֶם, וַיֹּאמְרוּ, רְבוּנְנוּ! הַשֵּׁלֶם לָנוּ אֶת אוֹרְנוֹ וְסִלַּח לָנוּ, כִּי אֵתָה הַכֹּל-יָכֹל.

9. הוֹי הַנְּבִיא! הִלַּחֵם בְּכּוֹפְרִים וּבַצְּבוּעִים וְנִהַג בָּהֶם בְּחֶמְרָה, כִּי מַעֲוֹנִם הִגִּיהֵלִם וְסוֹפָם בִּישׁ.
 10. אֱלֹהָ נָתַן כְּמִשְׁלַל לְכּוֹפְרִים אֶת אִשְׁתּוֹ נֹחַ (נֹחַ) וְאִשְׁתּוֹ לוֹט, שְׁתִּיָּהּ הָיָה נָשִׁים לְשָׁנִים מַעֲבָדִינוּ הַיִּשְׂרָאֵלִים, אֲדָהּ הָיוּ בְּגָדוּ בָהֶם, וְלָכוּ לֹא יָכְלוּ בַּעֲלֶיהָ לַעֲזֹר לָהּ בְּמֵאוּמָה אֶצֶל אֱלֹהָ, וּלְבַסּוֹף יֹאמַר לָהּ, הִכְנָסוּ שְׁתִּיכֶן אֶל הָאִשׁ עִם הַנְּכֻנָּסִים אֵלֶיהָ.
 11. אוּלַם כְּמִשְׁלַל לְמַאֲמִינִים הֵבִיא אֱלֹהָ אֶת אִשְׁתּוֹ פָּרְעָה, שְׁאֻמָּרָה, רְבוּנִי! בָּנָה לִי אֶצֶלְךָ בֵּית בָּנוּ, וְהִצִּילֵנִי מִפָּרְעָה וּמִמַּעֲשָׂיוּ וּמִן הָאֲנָשִׁים הַחוֹטִאִים.
 12. וְאֶת מִרְיָם בֵּת עֲמֵרָאן אֲשֶׁר שְׁמָרָה טְהֵרֶת רַחֲמָה, וְאֶנְחָנוּ נִפְחָנוּ בּוֹ (בְּרַחֲמָה) מְרוּחָנוּ,¹ וְהִיא הָאֵמִינָה בְּדִבְרֵי רְבוּנָה וּבִסְפָּרֶיּוֹ וְהִי־תָה מִן הַמַּצִּיתִים לְאֱלֹהָ.

سورة الملوك

67

סִוֵּרַת אֱלֹ-מֶלֶךְ הַמְּלוּכָה

סורה זו נקראת «אֱלֹ-מֶלֶךְ, הַמְּלוּכָה» משום שהיא פותחת בשבחון אללה את עצמו כבעל המלוכה האדיר שביכולתו לעשות ולבצע כל מיני מעשים שאין מישהוא אחר שיוכל לעשות.

הורדה במכה אחרי סורת אט-טור 52, ופסוקיה שלושים. קיבלה את שמה «הַמְּלוּכָה» מפסוק אחד.

סורת אל-מלך 67

חלק 29

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. יתברך (אללה) אשר בידו המלוכה, והוא הכל-יכל,
2. הוא אשר ברא את המנות ואת החיים לבסותכם מי מכם מעשיו טובים יותר מאחרים.¹ הוא העזוז והסולח,
3. אשר ברא שבעה רקיעים דומים בדיוק וערוכים זה מעל זה, ולא תראה בבריאת הרחמן כל חסר שלמות, ולא תמצא בשמים בקיעים, הסתכל עוד ועוד וראה, האם תראה שם כל סדק?
4. הבט שוב ושוב, עיניך ישובו משפלות, תשושות.
5. ואת רקיע השמים התחתון קשטנו במאורות, ועשינו מהם מרגמות כנגד השטנים,² והועדנו להם (לשטנים) את ענש השרפה (בגיהנם).
6. וכן הועדנו את הגיהנם לכופרים ברבונם, ורעה שהיתם שם.
7. כאשר ישלכו אל תוכו ישמעו נעירתו והוא רותח.
8. וכמעט מתפוצץ מזעם, ובכל פעם שתשליך אליו קבוצה מן הכופרים, ישאלו אותם שומריהם, האם לא בא אליכם שליח מזהיר?
9. לאמרו, אמן כן, בא אלינו שליח מזהיר, אך אנו הכחשנו, ואמרנו, לא הוריד אללה מאומה מן השמים, אין אתם (השליחים) אלא בתעיה גדולה.³
10. ויאמרו, לו היינו שומעים או מבינים לא היינו מבצלי הלהבה.
11. הם הודו אפוא בחטאייהם, וכך יבוא האבדון על בצלי אש התבערה.
12. היראים את רבונם בסתר, מיעדים להם סליחה ושכר גדול.
13. דברו דבריכם בסתר או דברו בגלוי,⁴ יודע הוא את אשר בלבבות.
14. האם איננו יודע את אשר ברא? והוא הקטיפי⁵ והבקי.

1. ר' סורת הוד 11 : 7.

2. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 6 - 10 ; וסורת פוצלת 41 : 12.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 130.

4. ר' סורת אל-אנביא 21 : 110.

5. הלטיפ : המיטיב ועושה חסד עם מאמיניו ; היודע צפונות ומבחין בדקיות. (ר' מלון איילון-שנער).

קטע 2

15. הוא אֲשֶׁר עָשָׂה מִן הָאָרֶץ מְקוֹם מְנוּחָה לָכֶם, עַל כֵּן הִתְחַלְכוּ בְּמִרְחָבָהּ, וְאָכְלוּ מֵאֲשֶׁר יִתֵּן לְפָרְנִסְתְּכֶם, וְאֵלֶּי תַחֲזִית הַמַּתִּים (בְּיוֹם הַדִּין).¹
16. הָאֵם בְּטוּחִים אַתֶּם שֶׁאֵלָלָה שְׂבַשְׁמִים לֹא יִשְׁקַע אֶתְכֶם בְּאֲדָמָה? וְאִז תִּתְחַל לְהִתְנַעֵשׂ (עַד שֶׁתָּמוּתוּ בְּלָכֶם).
17. הָאֵם בְּטוּחִים אַתֶּם שֶׁאֵלָלָה שְׂבַשְׁמִים לֹא יִשְׁלַח עֲלֵיכֶם סוּפַת חוֹל? וְאִז תִּבְּיֵנוּ אֶת אֲזֵה־רִתִּי.
18. כִּבֵּר הִכְחִישׁוּ אֵלָה אֲשֶׁר קָדְמוּ לָהֶם, וּמָה קָשָׁה הָיָה עֲנִשִּׁי!
19. הָאֵם אֵינֶם רוֹאִים אֶת הָעוֹפוֹת מְעַלִּיהֶם פּוֹרְשִׁים כְּנָפִים וּמֵאֲסָפִים כְּנָפִים? רַק הִרְחַמְוּ יַחֲזִיקֶם (בְּאִוִיר), כִּי הוּא רוֹאָה כָּל דָּבָר.
20. אוּ מִי זֶה אֲשֶׁר הוּא גָדוֹד לָכֶם לַעֲזֹר לָכֶם מִפְּנֵי הִרְחַמְוּ? הַכּוֹפְרִים חַיִּים בְּאִשְׁלִיָּה.
21. וּמִי יִפְרִיֵּס אֶתְכֶם אִם הוּא יִמְנַע מִכֶּם אֶת פְּרִנְסָתוֹ? אוּלַם הֵם מִמְּשִׁיכִים בְּמִרְיָם וּסְטִיָּתִם.
22. הָאֵם זֶה הִהוֹלֵךְ מִתְהַפֵּף עַל פָּנָיו מִדְּרָךְ יוֹתֵר מִזֶּה הִהוֹלֵךְ בָּרִיא בְּקוֹמָה זְקוּפָה?
23. אָמֹר, הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם וְנָתַן לָכֶם אֶת הַשְּׁמֶע וְאֶת הָרְאוֹת וְהַלֵּב (לְהִבִּיּוֹ). אֵךְ מַעֵט הוּא אֲשֶׁר תּוֹדוּ (לוֹ).
24. אָמֹר, הוּא אֲשֶׁר פָּזַרְכֶם בָּאָרֶץ וְאֵלֶּי תֵּאֲסָפוּ (בְּיוֹם הַדִּין).
25. אוּלַם הֵם אָמְרוּ, מָתִי יָקוּם הָאִיּוֹם הַזֶּה (יוֹם תַּחֲזִית הַמַּתִּים), אִם אַתֶּם צוֹדָקִים?
26. אָמֹר, הַדַּעַת (בְּקִיּוֹם יוֹם הַדִּין) רַק אֵצֶל אֵלָלָה הִיא, כִּי אֲנִי רַק מְזַהֵר בְּרוּר.
27. וְאוּלַם כְּאֲשֶׁר יִרְאוּהוּ (עֲנֵשׁ אֵלָלָה) קָרוֹב, יִתְקַדְרוּ פָּנֵי הַכּוֹפְרִים, וְאִז נֹאמֵר לָהֶם, זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר בִּקְשַׁתֶּם (לְהַחִישׁ).
28. אָמֹר, הַחֲשַׁבְתֶּם עַל כֶּךָ, בֵּין אִם יִמִּית אֵלָלָה אוֹתִי וְאֶת אֵלָה אֲשֶׁר אֲתִי, וּבֵין אִם יִרְחַם עָלֵינוּ, מִי יִגֹּן עַל הַכּוֹפְרִים מִעֲנֵשׁ מִכָּאִיב?
29. אָמֹר, הוּא הִרְחַמְוּ, הָאֱמֵנוּ בּוֹ וְעָלִיו סִמְכְנוּ. עוֹד תִּדְּעוּ מִי הוּא בַּתְּעִיָּה גְלוּיָהּ.
30. אָמֹר, הַחֲשַׁבְתֶּם עַל כֶּךָ, אִם יִחַלְחַל מִימִיכֶם בְּאֲדָמָה, מִי (מִלְבַּד אֵלָלָה) יָבִיא לָכֶם מִי מַעֲוֶן (זוֹרְמִים עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה)?

68

סִוֵּרַת אֶל-קֶלֶם הָעֵט

סורה זו נקראת «אֶל-קֶלֶם, הָעֵט». אללה נשבע בעט ומה שנכתב בו. והיא אחת משלוש הסורות שפותחות רק באות אחת: צ. 38; ק. 50; נ. 68. הורדה במכה אחרי סורת אל-עלק 96, הפותחת בצוו, «אקרא', קרא» אל הנביא מוחמד, ופסוקיה חמישים ושניים. קיבלה את שמה «הָעֵט» מפסוק אחד.

סורת אל-קלם 68

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחוּם

קטע 1

1. «נ»¹. אֲשַׁבֵּעַ בְּעֵט וּבְאֶשֶׁר הֵם (הַמַּלְאָכִים) כּוֹתְבִים.
2. אֵין אַתָּה (מוֹחֲמַד), בְּחֶסֶד רְבוּנָד, מְשַׁגֵּעַ,
3. וְאָכַן יֵשׁ לָךְ שָׁכַר (מֵאֱלֹלָה) אֶשֶׁר לֹא יִפְסֵק,
4. וְכִי אַתָּה בַּעַל אִפִּי וּתְכֻנוֹת נַעֲלוֹת.
5. תִּרְאֶה אִפּוּא, וְיִרְאוּ,
6. מִי הָאֲחוּז בְּחִבְלֵי הַשָּׁטָן?
7. כִּי רְבוּנָד יוֹדֵעַ טוֹב מִי סוּטָה מְשֻׁבֵּלוּ, וּמִי הֵם הַמַּדְרָכִים.
8. לָכֵן אֵל תִּצְיִית לְמַכְחִישִׁים,
9. הֵם רוֹצִים כִּי תִנְהַג בְּצַבִּיעוֹת, וְהֵם יִנְהֲגוּ בְּצַבִּיעוֹת.
10. אֵד, אֵל תִּצְיִית לְנִשְׁבָּע לְשׂוּא, נְבֻזָּה,
11. מוֹצִיא דְּבָה וְהוֹלֵךְ רָכִיל,
12. מוֹנֵעַ טוֹבָה וְתוֹקֵפֵן וְחוּטָא,
13. אֲכַזְרִי וּמִלְבֵּד לְכָל זֶה הוּא, בֶּן בְּלִיעַל,
14. מְשׁוּם שֶׁהוּא בַּעַל הוֹן וְיֵשׁ לוֹ בְּנִים רַבִּים,
15. בִּהְקָרָא לְפָנָיו אוֹתוֹתֵינוּ, אָמַר, אֲגָדוֹת קִדְמוֹנִים.
16. עַל כֵּן עוֹד נִטְבִּיעַ לוֹ סִימָן הֶכֶר עַל הַחֶסֶם.
17. נִסְיֵנוּ אוֹתָם (כּוֹפְרֵי מַכָּה) כְּכִי שְׁנַסִּינוּ אֶת בְּעָלֵי הַגֶּן, שְׁזַמְמוּ לְאַסּוֹף אֶת
פְּרוֹתֵינוּ לְפָנוֹת בְּקָר (כְּדִי לְמַנֵּעַ מֵהַעֲנִיִּים אֶת חִלְקֵם בְּלִקְטוֹ),
18. וְלֹא אָמְרוּ, אִם יִרְצֶה אֱלֹלָה.
19. וְאוּלָם בְּלִילָה בִּהְיוֹתָם יִשְׁנִים פְּגָעָה בְּגֵן שְׁלֵהֶם אֵשׁ מִרְבוּנָד,
20. וְהִפְכָּה אוֹתוֹ לְשִׁמְמָה.
21. וְקָרְאוּ אִישׁ אֶל אָחִיו כְּאֶשֶׁר הִשְׁכִּימוּ בַּבֶּקֶר,

1. האות הזו נקראת בערבית: נוּן.

22. הַשְּׂכִימוּ אֶל הַגֵּן אִם בְּרָצוֹנְכֶם לִקְטוֹף.
23. וַיֵּצְאוּ לְדֶרֶךְם מִתְּלַחֲשִׁים בֵּינֵיהֶם,
24. אֶל יְבוּא לִפְנֵיכֶם הַיּוֹם אֶל תּוֹכוֹ עָנִי,
25. וַיֵּצְאוּ מִקֶּדֶם בְּכֹנֶה קְבוּעָה שֶׁתְּצַלִּיחַ מִזְמָתָם.
26. וְאוֹלָם כְּאֲשֶׁר רָאוּ אוֹתוֹ קָרְאוּ, אֲבָדְנוּ!
27. אֲדַרְבֶּה, אֲנַחֲנוּ מִחֲסָרֵי כָּל!
28. אָמַר הַמֶּתוֹן שֶׁבֶהֱם, הָאִם לֹא אֲמַרְתִּי לָכֶם, לָמָּה לֹא תִשְׁבְּחוּ אֶת אֱלֹהִים?
29. וְאָמְרוּ, יִשְׁתַּבַּח שֵׁם רַבּוֹנֵנוּ, אָכֵן חוֹטְאִים הִייְנוּ.
30. אַחֵר כָּךְ, הוֹכִיחוּ זֶה אֶת זֶה,
31. וְאָמְרוּ, אֲבֹי לָנוּ כִּי הִייְנוּ עָרִיצִים.
32. מִי יִתֵּן וְיִתֵּן לָנוּ רַבּוֹנֵנוּ טוֹב מִמָּנוּ בְּמִקְוֵמוֹ. מִרַבּוֹנֵנוּ אֲנַחֲנוּ מִבְּקָשִׁים.
33. כָּזֶה הִזָּה הַעֲנֵשׁ (בְּעוֹלָם הַזֶּה) אִךְ הַעֲנֵשׁ שֶׁל הָעוֹלָם הַבֹּא עוֹד יוֹתֵר גָּדוֹל. לוֹ רַק יִדְעוּ.

קטע 2

34. אָכֵן, לִיִּרְאִים אֲצֵל רַבּוֹנָם גְּנוֹת הַנַּעַם.
35. הָאִם אֲפֹשֶׁר לְדַמּוֹת אֶת הַמַּסְלָמִים לַכּוֹפְרִים?
36. מַה לָּכֶם, אֵיךְ תִּשְׁפֹּטוּ?
37. הָאִם יֵשׁ לָכֶם סֵפֶר (מִן הַשְּׂמִימִים) אֲשֶׁר מִמָּנוּ אֲתֶם לוֹמְדִים?
38. שִׁישׁ לָכֶם בּוֹ אֲשֶׁר תִּבְקָשׁוּ?
39. אוֹ שְׁבֻעָה מִפְּלֶגֶת לָכֶם עָלֵינוּ עַד לְיוֹם תַּחֲזִית הַמֵּתִים, שֶׁלְּפִיָּה אֲנַחֲנוּ נִקְבֵּל עָלֵינוּ אֶת כָּל מַה שְּׂאֲתֶם דּוֹרְשִׁים עַל פִּי שְׁפוֹטְכֶם?
40. שְׂאֵל אוֹתָם, מִי יִהְיֶה עָרֵב לָכֵךְ?
41. אוֹ שֶׁתַּפִּים לָהֶם? וַיִּבְיֵאוּ נָא אֶת שֶׁתַּפִּיהֶם אִם הֵם צוֹדֵקִים?
42. בְּיוֹם אֲשֶׁר תַּחֲשֹׁף שׁוֹק וַיִּזְמְנוּ לִסְגָד וְלֹא יוֹכְלוּ.
43. כְּשֶׁעֲנִיָּהֶם מִשְׁפָּלוֹת תִּכְסֶּה אוֹתָן כְּנִיעוֹת, הֵן לִפְנֵים (בְּעוֹלָם הַזֶּה) נִקְרְאוּ לִסְגָד וְהֵם שְׁלִמִים (אֲבָל הֵם סָרְבוּ),
44. הִנֵּה לִי אִפּוֹא לְטַפֵּל בְּמִתְכַּחֲשִׁים בְּאַזְהָרָה זֹו. אֲנַחֲנוּ נוֹלִיךְ אוֹתָם שׁוֹלָל בְּלִי שִׂידְעוֹ אֵיךְ נַעֲשֶׂה אֶת זֶה.

45. וְאַתָּן לָהֶם שְׁהוּת, כִּי הַתִּנְכְּלוּתִי חֲזָקָה.
46. או תִּשְׁאַל מֵהֶם שְׁכָר וְהֵם עֲמוּסִים חוּבוֹת?
47. הֲאֵם מִחֲזִיקִים הֵם בְּסוּדוֹת הַנִּסְתֵּר, וּמֵהֶם הֵם כּוֹתְבִים?
48. לָכֵן, חֲכָה בְּסִבְלָנוּת לְמִשְׁפֹּט רְבוּנָד, וְאַל תִּהְיֶה כְּבַעַל הַלְוִיָּתָן (יוֹנוֹס, יוֹנָה) בְּקִרְאוֹ (אֶל רְבוּנוֹ) כְּשֶׁהוּא עָצוּב.
49. וְלֹיֵלָא הִשִּׁיג אוֹתוֹ חֲסֵד מֵאֵת רְבוּנוֹ, הִיָּה מוּטָל אֶל הַיִּבְשָׁה הַחֲשׂוּפָה וְהוּא מְגִנָּה,
50. וּבַחֵר בּוֹ רְבוּנוֹ וַעֲשֵׂה אוֹתוֹ מִן הַיִּשְׂרָיִם.
51. הַכּוֹפְרִים כְּמַעַט שִׁפְגְּעוּ בְּדָבָר בְּמִבְטֵיהֶם, כְּאִשֶּׁר שִׁמְעוּ אֶת הַקּוֹרְאָן, וְאַמְרוּ, הוּא מְשֻׁגָּע,
52. הֵינָה אֵין הוּא (הַקּוֹרְאָן) אֶלָּא הַזְהָרָה אֶל הָעוֹלָמִים (מִבְּנֵי הָאָדָם וְהַגִּ'וֹ).

69

סִוֵּרַת אֶל-חֲאָקָה יוֹם חֻקִּיקַת הָאֶמֶת (יוֹם הַדִּין)

סורה זו נקראת «אֶל-חֲאָקָה, יוֹם חֻקִּיקַת הָאֶמֶת», בגלל שהיא פותחת בשם זה אשר אללה מזכיר אותו שלוש פעמים.

בעצם זה תואר של יום הדין : היום שבו נחרץ הדין, וכל אדם יקבל את פסק דינו באמת מוחלטת. הורדה במכה אחרי סורת אל-מולכ 67, ופסוקיה חמישים ושניים. קיבלה את שמה «יוֹם חֻקִּיקַת הָאֶמֶת» מפסוק אחד.

סורת אל-חאקה 69

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחִיבוּ

קטע 1

1. יום חקיקת האמת (יום הדין).
2. ומה הוא יום חקיקת האמת?
3. ומה תדע על יום חקיקת האמת?
4. עמי ת' מוד ועאד לא האמינו במהלומה של יום הדין.
5. אך באשר לת' מוד הנה השמדו ברעש (שעבר כל גבול בעצמותו).
6. ובני עאד השמדו ברוח רעשנית עזה ומאוד קרה,
7. ששלח בהם אלה במשך שבועה לילות ושמונה ימים רצופים. וראית אף
8. את בני האדם מוטלים מתים כמו גזעי דקלים עקורים,
9. והאם תראה להם כל שארית?
10. חטאו פרעה ואשר היו לפניו והערים ההפוכות (ערי בני עמו של לוט),
11. הם התנגדו לשלח רבונם! שנשלח להם, והוא (אללה) הכה בהם מכה עצומה.
12. כאשר גאו המים, נשאנו אתכם¹ בתבה השטה,
13. למען תשמש לכם הזכרה, ולמען תבין זאת און ערנית.
14. ובהתקע בשופר תקיעה אחת,
15. והארץ וההרים ינשאו ויהרסו עד יסוד,
16. אותו יום יארע המארע (יום הדין),
17. ביום ההוא יבקעו השמים ויתרופפו,²
18. והמלאכים על קצותיהם, ונשאו כס המלכות של רבונך מעל לראשיהם
19. ביום ההוא תעמדו (לדין), לא תעלם מכם תעלומה.³

1. הכוונה לצאצאי נוח והמאמינים אתו.

2. ר' סורת אנ-נבא' 78 : 9.

3. כל סודותיכם ותעלומותיכם יהיו גלויים.

19. אֵד בְּאֶשֶׁר לָזָה אֲשֶׁר נָתַן פְּנִקְס הָרְשׁוּם שֶׁל מַעֲשָׂיו בִּימִינוֹ יֹאמֶר, הִנֵּה הוּא! קְרָאוּ אֶת פְּנִקְס הָרְשׁוּם שְׁלִי,
20. כִּי יִדְעִיתִי שְׁעָלִי לְתֵת דִּין וְחִשְׁבוֹן (לָכֵן הִכְנֵתִי אֶת עַצְמִי בְּאֶמוּנָה וּבַעֲשִׂית הַטּוֹב).
21. וְאָכֵן הוּא יִתְעַנֵּג בְּחַיִּים מִשְׁבִּיעִים רָצוֹן,
22. בְּגֹן הָעֲלִיוֹן,
23. שְׁפִירוֹתָיו מְרֻבִּים וּקְרוּבִים,
24. וַיֹּאמֶר לָהֶם, אֲכֹלוּ וּשְׁתוּ לַעֲנִיָּה בְּאֶשֶׁר קִדְּמְתֶם לַעֲשׂוֹת טוֹב בְּיָמֵיכֶם שְׁעִבְרוּ.
25. וְאוֹלָם אֲשֶׁר יִמָּסֵר לוֹ פְּנִקְס הָרְשׁוּם שְׁלֹ בִּיד שְׁמָאלוֹ יֹאמֶר, הֲלוֹאִי וְלֹא נָתַן לִי פְּנִקְסִי,
26. וְלֹא הֵייתִי יוֹדֵעַ מַה הוּא חִשְׁבוֹנִי זֶה,
27. לוֹ רַק הָיָה מוֹתִי גַם סוֹפִי,
28. כִּי רְכוּשִׁי לֹא עָזַר לִי,
29. וְאֶבֶד לִי שְׁלִטוֹנִי.
30. (אֲזַ וַיֹּאמֶר), תִּפְסֹ אוֹתוֹ וְכַבְּלוּ אֶת יָדָיו אֶל צִנְאוֹר,
31. אַחֵר כָּד בְּשָׂאוֹל צְלוּהוּ,
32. וְהִכְנִיסוּהוּ בְּשִׁלְשֻׁלַת שְׂאֲרָכָה שְׁבָעִים אֲמָה.
33. כִּי לֹא הֶאֱמִין בְּאֵלֶּה הָאֲדִיר,
34. וְלֹא הֵאִיץ אַחֲרֵים לְהַאֲכִיל אֶת הַדֵּל וְהַמַּסְכֹּן,
35. לְפִיכָד אֵין לוֹ כָּאֵן הַיּוֹם יָדִיד נָפֶשׁ (שְׁיַעְזֹר לוֹ).
36. וּמִזּוֹנוֹ יִהְיֶה רַק מִגְלָה שֶׁל אֲנָשִׁי הָאֵשׁ,
37. שֶׁהִיא הַמַּאֲכָל הַמֵּיָעֵד לַחוּטָאִים.

קטע 2

38. אֲשָׁבַע בְּמָה שְׂאֲתֶם רוּאִים,
39. וּבְמָה שְׂאִינְכֶם רוּאִים,
40. זֶהוּ (הַקּוֹרְאָן) דִּבְרוּ שֶׁל שְׁלִיחַ נִכְבָּד,

41. וְלֹא דִבֵּר מְשׁוּרָר.¹ אֵךְ מָעַט הוּא אֲשֶׁר תֵּאַמִּינוּ,
42. וְלֹא דִבֵּר מִגִּיד עֲתִידוֹת.² מָה מָעַט זֹכְרִים אַתֶּם.
43. (הַקּוֹרְאָן הוּא) גִּלּוּי אֲמַתִּי מִרְבּוֹן הָעוֹלָמִים.
44. אֱלֹהֵי הָהָה (הַנְּבִיא מוֹחַמֵּד) בּוֹדָה וְלוֹ דִּבֵּר אֶחָד בְּשִׁמְנוּ,
45. הֵייוֹנוֹ אוֹחֲזִים בּוֹ בְּכֹחַ,
46. וְכוֹרְתִים אֶת עוֹרֵק לְבָבוֹ,
47. לֹא יוֹכֵל אִישׁ מֵכֶם לִמְנֹעַ בַּעֲדָנוּ מִפְּגוּעַ בּוֹ.
48. זֶהוּ (הַקּוֹרְאָן) אוֹת הַזִּכָּרָה לִיִּרְאִים.
49. וַיּוֹדְעִים אֲנַחְנוּ כִּי יֵשׁ בְּכֶם מִכְחִישִׁים.
50. אֵךְ יִגּוֹן הוּא (הַקּוֹרְאָן) לְכוֹפְרִים,
51. וְהוּא הָאֲמַת הַבְּרוּרָה.
52. לָכֵן שִׁבַּח אֶת שֵׁם רַבּוֹנְךָ הָאֲדִיר.

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 5.

2. ר' סורת אט-טור 52 : 29.

70

סִוֵּרַת אֶל-מַעַאֲרֵג' מַעֲלֹת הַשָּׁמַיִם

סורה זו נקראת «אֶל-מַעַאֲרֵג', מַעֲלֹת הַשָּׁמַיִם», השם בשלמותו הוא «אללה ד'ו אל-מעארג', אללה בעל הכבוד הרם והמעלות ביום הדין באמצעותן המלאכים יעלו אליו ביום הדין».

הורדה במכה אחרי סורת אל-חאקה 69, ופסוקיה ארבעים וארבעה. קיבלה את שמה «מַעֲלֹת הַשָּׁמַיִם» מפסוק שלושה.

סורת אל-מעארג' 70

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחֵם

קטע 1

1. שְׁאֵל שׁוֹאֵל עַל דְּבַר הָעֶנֶשׂ הַנוֹפֵל,
2. עַל הַכּוֹפְרִים, וְאִין מִי שְׂיִכַּל לְמַנְעַ נְפִילָתוֹ,
3. מֵאֵת אֱלֹהָ בַּעַל הַמַּעֲלֹת,
4. יַעֲלוּ אֵלָיו הַמַּלְאָכִים וְהָרוּחַ (ג' בְּרִיל, גַּבְרִיאֵל) בְּיוֹם אֲשֶׁר עָרְכוּ חֲמִשִּׁים
אֶלְף שָׁנָה (מִשְׁנֹת הָעוֹלָם הַזֶּה).
5. לָכֵן, הִתְאַזֵּר בְּסַבְלָנוּת בְּאָפֹן יָפָה.
6. הֵם יִרְאוּהוּ (הָעֶנֶשׂ) רַחוּק,
7. וְאַנְחֲנוּ נִרְאֶהוּ קְרוֹב.
8. בְּיוֹם הַהוּא יִהְיוּ הַשָּׁמַיִם כְּנַחֲשֹׁת מִתְּכַת,
9. וְהַהָרִים רַכִּים כְּצֶמֶר מְנוֹפֵץ.
10. וְלֹא יִשְׁאֵל יָדִיד נֶפֶשׁ לְשָׁלוֹם יָדִידוֹ,
11. וְיִרְאוּ אִישׁ אֶת אָחִיו, אוֹלָם הַכּוֹפֵר יִבְקֹשׁ לַפְּדוּת עֲצָמוֹ מִן הָעֶנֶשׂ שֶׁל הַיּוֹם
הַהוּא תַּמּוּרַת בָּנָיו,
12. וְאִשְׁתּוֹ וְאָחִיו,
13. וּבְנֵי שְׁבָטוֹ אֲשֶׁר הִשְׁתַּיֵּד אֲלֵיהֶם,
14. וּבְכָל אֲשֶׁר בְּאַרְצָ יַחֲדוּ לְמַעַן יִנָּצַל,
15. אֲדָּ לֹא וְלֹא! כִּי הִיא אֵשׁ לוֹהֶטֶת,
16. תִּתְּלַשׁ בְּכוֹחַ אֶת עוֹר הַקֶּרֶקֶפֶת,
17. תִּקְרָא אֶת אֲשֶׁר נָסוּג אַחוֹר וּפָנָה עָרְף,
18. וְצָבֵר (הוֹן) וְאָגַר אוֹתוֹ (וְלֹא נִתָּן צִדְקָה מִמֶּנּוּ).
19. אָכֵן, מוֹג לֵב נִבְרָא הָאָדָם,
20. בְּפִגּוּעַ צָרָה הוּא חָרַד,
21. אֲדָּ בְּהִגִּיעַ אֵלָיו טוֹב, הוּא מוֹנֵעַ מֵאַחֲרִים,

22. אַךְ לֹא כֹן הַמִּתְפַּלְלִים,

23. הַמִּתְמִידִים בְּתַפִּלָּתָם,

24. שְׁמֵרְכוּשָׁם מִיַּעַד חֶלֶק יְדוּעַ,

25. לְקַבֵּצוֹ וְלִנְצֹרָה,

קטע 2

26. הַמֵּאֲמִינִים בְּיוֹם הַדִּין,

27. וְאִשֶּׁר הֵם מַעֲנֵשׁ רְבוּנָם מִלֵּאִים פַּחַד,

28. אֲכֹן עֲנֵשׁ רְבוּנָם הַבִּלְתִּי נִמְנַע,

29. וְאִשֶּׁר הֵם לֹא מְקִימִים יַחֲסִי מִן,

30. אֶלֶּא עִם בְּנוֹת זֹוגָם אוֹ עִם שְׁפָחוֹתֵיהֶם אִשֶּׁר בִּבְעָלוֹתָם, וְעַל כֵּן לֹא יִגְנוּ.

31. אֲבָל הַחוֹשְׁקִים מַעֲבֵר לָזֶה, כָּל אֵלֶּה הֵם הַעוֹבְרִים חֹק,

32. אִשֶּׁר לִנְאֻמָּנִים לְהַתְחַיְבוּתָם וּלְבְרִיתָם,

33. וְהַמַּעֲיִדִים עֲדוֹת אָמֶת,

34. וְהַשּׂוֹמְרִים עַל תַּפְלוֹתֵיהֶם,

35. כָּל אֵלֶּה בְּגִנִּים מְכַבְּדִים.

36. מֶה קָרָה לְכוֹפְרִים הַמְמַהֲרִים לְקִרְאָתָהּ,

37. בְּהַמוֹנִיהֶם מִזִּמִּין וּמִשְׁמָאֵל?

38. הַמִּשְׁתוֹקֵק כָּל אֶחָד מֵהֶם לְהַכְנִס לָנוֹ נַעֲם?

39. לֹא וְלֹא! הֵם יוֹדְעִים מִמָּה בָּרָאוּ אוֹתָם.

40. לָכֵן נִשְׁבַּעְתִּי בְּרִבּוֹן הַמְזוֹרָח וְהַמַּעֲרָב,¹ כִּי נוֹכַל,

41. לְהַחֲלִיף אוֹתָם בְּטוֹבִים מֵהֶם, וְהֵם לֹא יִמְלְטוּ מִעֲנִשָּׁנוּ,

42. הֵנַח לָהֶם אִפּוֹא לְפִטְט וְלִהְשֵׁתָעֲשַׁע עַד אִשֶּׁר יִפְגְּשׂוּ אֶת יוֹמָם אִשֶּׁר הִבְטַח

לָהֶם,

43. יוֹם יֵצְאוּ מִן הַקְּבָרִים בְּחַפְזוֹן, כְּנִדְחָקִים אֶל אֱלִילֵיהֶם,

44. מִשְׁפָּלוֹת עֵינֵיהֶם, תִּכְסֶּה אוֹתָם הַשְּׁפָלָה. זֶה הוּא הַיּוֹם אִשֶּׁר הִבְטַח לָהֶם.

1. הנה אללה נשבע בעצמו כ«רבון המזרח והמערב».

71

סִוֵּרַת נוֹחַ

נח

סורה זו נקראת «נוח», לחי משום שפותחת ומסיימת בספור של נוח ושליחותו אל בני עמו שרובם לא האמינו לו, לכן אלה הטביע אותם עם המבול. הורדה במכה אחרי סורת אנ-נחל 16, ופסוקיה עשרים ושמונה. קיבלה את שמה «נח» מפסוק אחד.

סורת נוח 71

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהִרְחוּם

קטע 1

1. אָכוּ שְׁלַחְנוּ אֶת נֹחַ (נֹחַ) אֶל בְּנֵי עָמוֹ (וְאֶמְרֵנוּ לוֹ), הִזְהַר אֶת בְּנֵי עַמְּךָ לִפְנֵי שְׂיָבוֹא עֲלֵיהֶם עָנֹשׁ מִכְּאִיב.
2. וְהוּא אָמַר, הִזֵּי בְנֵי עָמִי! הִנְנִי מִזְהִיר גְּלוּי לָכֶם,
3. עֲבְדוּ אֶת אֱלֹהֵה וַיֵּרְאוּ אוֹתוֹ וְשָׁמְעוּ בְּקוֹלִי,
4. לִמְעַן יִסְלַח לָכֶם מִחַטָּאֵיכֶם וַיִּתֵּן לָכֶם אֲרֻכָּה לְמוֹעֵד קָבוֹעַ, אוֹלָם כְּאֲשֶׁר מִגִּיעַ הַמוֹעֵד שֶׁל אֱלֹהֵה אֵין הוּא נִדְּחָה עוֹד, לוֹ יִדְעֶתֶם.
5. אָמַר, רְבוּנִי! אֲנִי קָרָאתִי לְבְנֵי עָמִי בַּלִּילָה וּבַיּוֹם,
6. אֲדָ קָרִיאָתִי רַק הוֹסִיפָה לָהֶם רָצוֹן לְבָרַח מִמֶּנִּי.
7. וְאָכוּ כָּכָל אֲשֶׁר אֶקְרָא לָהֶם לִמְעַן תִּסְלַח לָהֶם, שְׁמוֹ אֶצְבְּעוֹתֵיהֶם בְּאֶזְנֵיהֶם וְהִתְעַטְפוּ בְּבִגְדֵיהֶם וְהִמָּשִׁיכוּ בְּסֻטְיָתָם וּמָלְאוּ יְהִירוֹת.
8. וְקָרָאתִי לָהֶם בְּרָבִים,
9. וְהִזְהַרְתִּי אוֹתָם בְּגִלּוּי וּבִסְתֵּר,
10. וְאֶמְרֵתִי, בְּקִשׁוֹ מִרְבוּנָכֶם סְלִיחָה, כִּי הוּא מֵרַבָּה לְסַלַּח.
11. וַיִּשְׁלַח לָכֶם מִן הַשָּׁמַיִם גִּשְׁמִים בְּשֹׁפַע,
12. וַיַּעֲנִיק לָכֶם רְכוּשׁ וּבָנִים עִם גָּנִים וּנְהָרוֹת.
13. לָמָּה אֵינְכֶם מוֹקִירִים אֶת אֱלֹהֵה כְּרָאוּי לוֹ,
14. אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם בְּשִׁלְבִים שׁוֹנִים.¹
15. הֲלֹא תִרְאוּ כִּי־צַד בָּרָא אֱלֹהֵה שְׁבַעַה שָׁמַיִם, עָרוּכִים זֶה מֵעַל לָזֶה (בְּבִלִי עֲמוּדִים בֵּינֵיהֶם)?²
16. וַעֲשֵׂה בָהֶם אֶת הַיָּרֵחַ לְהַאִיר וְאֶת הַשֶּׁמֶשׁ כְּמִקּוֹר לְאוֹר?
17. וְאֱלֹהֵה יַצַּר אֶתְכֶם מִן הָאֲדָמָה כְּצֶמַח,
18. וְאֵלֶיהָ יִחְזִירְכֶם, וְאִזּוּ יוֹצִיאְכֶם שׁוֹב מִמָּוְנָה.

1. בשביל השלבים האלה, ר' סורת אל-מואמנון 23 : 12 - 14.

2. ר' סורת אר-רעד 13 : 2 ; וסורת לוקמאן 31 : 10.

19. וְאַלְלָהָ פָּרַשׁ לָכֶם אֶת הָאָרֶץ כְּשִׁטִּיחַ,

20. לְמַעַן תַּעֲבְרוּ בָּהּ בַּשָּׁבִילִים רְחֹבִים.

קטע 2

21. וְאָמַר נֹחַ (נח), רְבוּנִי! הֵם לֹא שָׁמְעוּ בְּקוֹלִי, וְהָלְכוּ אַחֲרֵי אֱלֹה שָׂרְכֹשֶׁם וּבְנֵיהֶם הוֹסִיפוּ רַק עַל אֲבֻדָּתָם.

22. וְזָמְמוּ מִזְמָה עֲצוּמָה,

23. וְאָמְרוּ, אֵל תַּעֲזֹבוּ אֶת אֱלִילֵיכֶם, וְאֵל תַּעֲזֹבוּ אֶת «וֹד» וְלֹא אֶת «סוֹאֵעַ»¹ וְלֹא אֶת «יַע'וֹת» וְלֹא אֶת «יַעוֹק» וְלֹא אֶת «נִסֵּר»,¹

24. הֵם הִתְעוּ רַבִּים, אֵל תּוֹסִיף לְכוֹפְרִים אֲלֵא תַעֲיָה.

25. וּמִפְּנֵי חֲטֵאֵיהֶם הִטְבַּעוּ, וּבִסּוּף יִכְנָסוּ אֶל הָאֵשׁ, וְלֹא יִמָּצְאוּ לָהֶם עוֹזִרים כְּנֶגֶד אֱלֹהָ.

26. וְאָמַר נֹחַ, רְבוּנִי! אֵל תִּשְׁאִיר עַל פְּנֵי הָאָדָמָה אֲפֵלוֹ אֶחָד מִן הַכוֹפְרִים הָאֵלֶּה.

27. כִּי אִם תִּשְׁאִירֵם, יִתְעוּ אֶת עַבְדֶּיךָ וְלֹא יוֹלִידוּ אֵלָּא מִשְׁחַת וְכוֹפֵר.

28. רְבוּנִי! סֶלַח לִי וּלְהוֹרֵי וּלְכָל אֲשֶׁר בָּא אֶל בֵּיתִי וְהוּא מֵאֲמִין, וְלִמְאֲמִינִים וְלִמְאֲמִינֹת, אֲדָּ לְכוֹפְרִים אֵל תּוֹסִיף אֵלָּא כְלָהָ.

1. וד, סואע, יעויות', יעוק, ונסר: חמישה אליילים מתקופת נוח, אבל שבטי ערב המשיכו לעבוד אותם בתקופה שלפני האסלאם.

72

סִוֵּרַת אֶל-גִּ'ן הַשְּׁדִים

סורה זו קיבלה את שמה מן הספור של «אֶל-גִּ'ן, הַשְּׁדִים» אשר שמעו את הקוראן והתפלאו מאוד ממנו לדרגה גבוהה עד כדי כך שהאמינו בו. גם מדובר בסורה זו על היחס בין הגִ'ן לבין בני אנוש.
הורדה במכה אחרי סורת אל-אעראף 7, ופסוקיה עשרים ושמונה, קיבלה את שמה «הַשְּׁדִים» מפסוק אחד.

סורת אל-ג'ין 72

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. (הוּי מוֹחֲמַד) אָמַר, נִתְגַּלָּה לִי שְׁקִיבוּצַת שְׂדִים הָאֵזִינָה (לִקְרִיאָתִי הַקּוֹרְאָן) וְאָמְרוּ, אָכּוּ שְׁמַעְנוּ קוֹרְאָן מִפְּלָא,
2. הַמְדִּירָךְ אֶל דֶּרֶךְ הַיֶּשֶׁר וְהָאֱמֶת, וְאַנְחֵנוּ הָאֱמָנוּ בּוֹ, מַעֲתָה לֹא נִשְׁתַּף אִף אֶחָד עִם רְבוֹנֵנוּ,
3. וְאָכּוּ הוּא יִתְעַלָּה הוּד אֱלֹהֵינוּ לֹא לָקַח לוֹ אִשָּׁה וְלֹא וָלָד.
4. הָאֵוִיל שְׂבִינֵינוּ (אֶבְלִיס) אוֹמַר דְּבָרִים לֹא אֱמִתִּיִּים עַל אֱלֹהֵה.
5. וְאָכּוּ חֲשַׁבְנוּ שֶׁלֹא יִדְבְּרוּ אֲנָשִׁים וְשְׂדִים כְּזָבִים עַל אֱלֹהֵה.
6. אֲחָדִים מִבְּנֵי אָנוּשׁ הָיוּ מִחֲפָשִׁים עֲזָרָה מֵאֲחָדִים מִן הַשְּׂדִים, וְכַךְ הֵם הוֹסִיפוּ לָהֶם חֲטָאִים,
7. גַּם הֵם חֲשָׁבוּ כְּמוֹתְכֶם כִּי אֱלֹהֵה לְעוֹלָם לֹא יָקִים לְתַחִיָּה אִף אֶחָד.
8. וְאָכּוּ גִשְׁשָׁנוּ בְּשָׂמִים וְהִנֵּה הֵם מְלֵאִים שׁוֹמְרִים עֲזִים וְשִׁלְהָבוֹת,
9. וְאָכּוּ הֵינּוּ יוֹשְׁבִים עַל מוֹשְׁבִים בָּהֶם לְשִׁמְעַ. אֵד מִי שֶׁיִּבְקֹשׁ לְשִׁמְעַ עֲתָה יִמָּצֵא לוֹ שִׁלְהָבַת אוֹרְבָּת,
10. לָכוּ, אִינוּ אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים אִם רַע לִנְגֹד אֱלֹהֵה אֲשֶׁר בְּאַרְץ, אוֹ אוֹלֵי רוּצָה רְבוֹנִם לְהַדְרִיכֶם אֶל הַיֶּשֶׁר.
11. כִּי גַם בִּינֵינוּ יֵשׁ יִשְׂרָאֵל וְיֵשׁ גַּם פְּחוּתִים מֵהֶם, כִּי כָבֵד הִתְפַּלֵּגְנוּ לְכַתּוֹת שׁוֹנוֹת.
12. אוֹלָם בְּזֹאת בְּטוּחִים אֲנַחְנוּ כִּי לֹא נוּכַל לְהִתְנַגֵּד לְאֱלֹהֵה בְּאַרְץ, וְלֹא נוּכַל לְבָרַח מִמֶּנּוּ,
13. לָכוּ, כְּאֲשֶׁר שְׁמַעְנוּ אֶת הַהִדְרָכָה (מִן הַקּוֹרְאָן) הָאֱמָנוּ בָּהּ, כִּי הַמֵּאֲמִין בְּרְבוֹנוֹ אֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ מִקְּפוּת וּמֵעֶשֶׂק.
14. אֲמַנִּם יֵשׁ בִּינֵינוּ כְּאֱלֹהֵה הַמְּסַלְּמִים, וְאֱלֹהֵה הַמְּשַׁחֲתִים, הַמְּסַלְּמִים הֵלְכוּ בְּדֶרֶךְ הַיֶּשֶׁרָה,
15. אֵד הַסּוֹטִים יִשְׁמְשׁוּ חֹמֶר הַסָּקָה לְגִיָּהֶם,
16. אֵלוֹ (הַכּוֹפְרִים) הֵלְכוּ בְּנִתִּיב הַיֶּשֶׁר, הֵינּוּ מִמְטִירִים לָהֶם מִים בְּשִׁפְעַ,

17. לְנִסּוּתֶם בְּזֹאת, וְכָל מִי שִׁיִּרְחַק מִהֲזָכֶרֶת רְבוּנוֹ, הוּא יוֹלִיכוֹ אֶל עֵנֶשׁ חֲזָק וְקָשָׁה.
18. הַמִּסְגָּדִים מִיַּעֲדִים רַק לַעֲבֹדֶת אֱלֹהָה. אֵל תִּקְרְאוּ עִם אֱלֹהָ אֲחֵר.
19. כְּאֲשֶׁר קָם עֶבֶד אֱלֹהָ (מוֹחֲמֵד) וּפָנָה אֶל רְבוּנוֹ בַּתְּפִלָּה, כְּמַעַט הַצְטוּפָפוּ עָלָיו.

קטע 2

20. אָמַר, אֲנִי אֶקְרָא רַק אֶל רְבוּנִי וְלֹא אֶשְׁתַּף בּוֹ אֲחֵר.
21. אָמַר, אֲנִי בַּעֲצָמֵי אֵין בְּכוּחִי לְהִזִּיק אוֹ לְהוֹעִיל לָכֶם.
22. אָמַר, לֹא יִגּוֹן עָלֵי אִישׁ מִפְּנֵי עֲנִשׁוֹ שֶׁל אֱלֹהָ, וְלֹא אֶמְצֵא מַחֲסֵה מִפְּנֵיו,
23. לֹא אוּכַל אֶלָּא לְהוֹדִיעַ אֶת דְּבָרֵי אֱלֹהָ וְאֶת שְׁלִיחוֹתָיו שֶׁהֵטִיל עָלַי. וּמִי שְׁאַיִנוֹ מַצִּית לְאֱלֹהָ וּשְׁלִיחוֹ, הִנֵּה לוֹ אֵשׁ גִּיהֶנֶם, וַיִּהְיֶה בָּהּ לִנְצַח.
24. כְּאֲשֶׁר יִרְאוּ אֶת אֲשֶׁר הִבְטִיחַ לָהֶם (מִן הָעֵנֶשׁ), יִדְעוּ אָז מִי הוּא הַחֲלָשׁ לַעֲזֹר, וּמִי הוּא הַמַּעַט לְמַסְפֵּר.
25. אָמַר, אֵינִי יוֹדֵעַ אִם הָעֵנֶשׁ שְׁנוּעַד לְכּוֹפְרִים קְרוֹב הוּא, אוֹ שֶׁרְבוּנִי יִתֵּן לְכּוֹפְרִים אֲרֻכָּה?
26. הוּא יוֹדֵעַ הַנִּסְתֵּר, וְלֹא יִגְלֶה סוּדוֹתָיו הַנִּסְתָּרִים לְאַף אֶחָד,
27. אֶלָּא לְמִי שֶׁרָצָה בּוֹ כְּשִׁלִּיחַ, אֲשֶׁר יִפְקִיד עָלָיו שׁוֹמְרִים (מְלֹאכִים) מִלְּפָנָיו וּמֵאַחֲרָיו,
28. לְמַעַן יֵדַע כִּי הוֹדִיעוּ אֶת שְׁלִיחוֹת רְבוּנָם. וְהוּא הַקִּיף אֶת אֲשֶׁר בְּרִשׁוֹתָם, וְהוּא הַקִּיף וַיֵּדַע אֶת מַסְפָּרָם שֶׁל כָּל הַדְּבָרִים.

73

סִוֵּרַת אֶל-מוֹזַמֵּל הַמִּתְעַטֵּף

סורה זו נקראת «אֶל-מוֹזַמֵּל, הַמִּתְעַטֵּף» בגלל התיאור של הנביא שקרא לו בו אללה אחרי שקבל את הפסוקים הראשונים של הקוראן במערת חרא', אחרי כן הנביא חזר הביתה והתעטף במעילו והלך לישון, אז אללה קרא לו לקום ולהתפלל.
הורדה במכה אחרי סורת אל-קלם 68, ופסוקיה עשרים. קיבלה את שמה «הַמִּתְעַטֵּף» מפסוק אחד.

סורת אל-מוזמל 73

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחוּם

קטע 1

1. הַיּוֹי הַמִּתְעַטֵּף!¹
2. עָמַד בְּתַפְלָה בַּלִּילָה מִבִּלְתִּי מַעֵט,
3. אוֹ חֲצִיו אוֹ פְּחוֹת מִמֶּנּוּ קֶצֶת,
4. אוֹ הוֹסֵף עָלָיו, וְקֵרָא אֶת הַקּוּרְאָן בְּרוּר מִלָּה בְּמִלָּה,
5. הֵן אֲנַחְנוּ נָטִיל עָלֶיךָ דְּבוּר עֲצוּם (הַקּוּרְאָן).
6. הָעֲבוּדָה הַמִּתְקִימָת בְּאַמְצֵעַ הַלִּילָה מִשְׁפִּיעָה יוֹתֵר עַל הַלֵּב, וְהַקְרִיאָה יוֹתֵר בְּרוּרָה.
7. אוּלַם בְּמִשְׁךָ הַיּוֹם אַתָּה מְאוּד עָסוּק בְּכָל מִינֵי עֲסָקִים,
8. וְזָכַר אֶת שֵׁם רַבּוֹנְךָ, וְהִתְמַסֵּר לְעֲבוּדָתוֹ, וְסִמָּךְ עָלָיו.
9. כִּי הוּא רַבּוֹן הַמְזוֹרָח וְהַמְעַרֵב, וְאִין אֵלָּה זוּלָתוֹ, קַח אוֹתוֹ אִפּוּא לָךְ לְמִשְׁעָן.
10. הִתְיַחֵס לְדִבְרֵי הַכּוֹפְרִים בְּסִבְלָנוּת, וְהִתְרַחֵק מֵהֶם בְּצוּרָה נְאוּתָה,
11. הִנִּיחֵנִי וְאֶת הַמִּכְחִישִׁים, עֲתִירִי הַנִּכְסִים, וְתֵן לָהֶם אֲרָכָה קֶצֶרָה.
12. כִּי אֲצִלְנוּ יֵשׁ לָהֶם שְׁלֹשְׁלָאוֹת כְּבִדּוֹת וְאֵשׁ הַשְּׂאוֹל,
13. וּמֵאֵכָל מִחֲנֵק בּוֹ וְעָנֵשׁ מִכְּאִיב.
14. בְּיוֹם שֶׁתִּרְעַד הָאָרֶץ וְהַהָרִים, וְהַהָרִים יִהְיוּ רִכְסִים כְּעֶרְמַת חוֹל.
15. אֲכֹן שְׁלַחְנוּ אֲלֵיכֶם (אֲנָשֵׁי מִכָּה) שְׁלִיחִים אֲשֶׁר יַעֲיִד עֲלֵיכֶם, כְּאֲשֶׁר שְׁלַחְנוּ אֶל פְּרַעָה שְׁלִיחִים,
16. אוּלַם פְּרַעָה הִתְנַגֵּד לְשְׁלִיחִים, וְאֲנַחְנוּ הַשְּׂמֵדְנוּ אוֹתוֹ הַשְּׂמֵדָה מוֹחֶצֶת.
17. וְאִידֵךְ תִּבְטָחוּ אִפּוּא, וְכִבֵּר כְּפִרְתֶּם, מִפְּנֵי יוֹם שֶׁיַּעֲשֶׂה אֶת הַיִּלָּדִים לְשִׁיבָה (יוֹם הַדִּין),
18. הַשְּׂמִים נִבְקָעִים בּוֹ, וְיִתְגַּשֵּׁם אִיוֹמוֹ (שֶׁל אֱלֹהֵה)?
19. אֲכֹן זֹאת הִיא הַזְהָרָה, הַחֲפֵץ לְהַזְהִיר יִקַּח לוֹ שְׂבִיל אֶל רַבּוֹנוֹ.

1. הַיּוֹי הַמִּתְעַטֵּף : קְרִיאָה מְכוּוֹנֶת לְנִבְיָא מוֹחֲמַד.

קטע 2

20. אָבן רבּוֹנָד יוֹדַע כִּי אַתָּה קָם לַתּוֹכֵלָה קָרוֹב לְשִׁנֵּי שְׁלִישֵׁי הַלַּיְלָה וְחָצִי וּשְׁלִישׁוֹ, עִם קְבוּצָה מֵאֵלֶּה אֲשֶׁר אַתָּה. וְאַלְלָה הוּא הָעוֹרֵךְ מִדַּת הַלַּיְלָה וְהַיּוֹם. יוֹדַע הוּא כִּי לֹא תוֹכְלוּ לְמִנּוּתוֹ, וְלָכֵן הוּא הִקֵּל עֲלֵיכֶם, עַל כֵּן קָרָאוּ בְּקוֹרְאָן כָּכָל שְׁתוֹכְלוּ. יוֹדַע הוּא כִּי יֵהִיו מִכֶּם חוֹלִים, וְאַחֲרֵים הַמִּתְהַלְכִּים בְּאַרְץ לְהַשִּׁיג פְּרִנְסָה מִחֶסֶד אֵלֶּה, וְאַחֲרֵים הַלּוֹחֲמִים בְּשָׂבִיל שָׁל אֵלֶּה. עַל כֵּן קָרָאוּ בּוֹ (הַקּוֹרְאָן) כָּכָל שְׁתוֹכְלוּ, וְקִיְמוּ אֶת הַתּוֹכֵלָה וּתְנוּ זָפָאת (צִדְקָה),¹ וְתִגְמְלוּ לְאַלְלָה גְּמִילוּת חֶסֶד,² וְכָל טוֹב אֲשֶׁר תִּקְדִּימוּ לְנִפְשׁוֹתֵיכֶם תִּמְצְאוּ אֵצֶל אֵלֶּה טוֹב יוֹתֵר מִמֶּנּוּ בְּתוֹסַפַּת שָׂכָר עָצוּם. בְּקִשׁוֹ אִפּוֹא אֶת סְלִיחַת אֵלֶּה. כִּי הוּא סוֹלַח וְרוּחוֹם.

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 43.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 245.

74

סִוֵּרַת אֶל-מוֹדֵת'ר הַמִּתְכַּסֶּה

סורה זו נקראת «אֶל-מוֹדֵת'ר, הַמִּתְכַּסֶּה» בגלל התיאור של הנביא שקרא לו בו אללה אחרי שקבל את הפסוקים הראשונים של הקוראן. בסורה זו אללה מאיץ בנביא מוחמד לקום ולהזהיר, משום שדיו לישון ולהרגיש חולשה.

והנביא קם והזהיר והצליח הצלחה שאין כמותה בהסטוריה של האנושות.

הורדה במכה אחרי סורת אל-מוזמל 73, ופסוקיה חמישים וששה. קיבלה את שמה «הַמִּתְכַּסֶּה» מפסוק אחד.

סורת אל-מודת'ר 74

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

קטע 1

1. הוּי הַמִּתְכַּסֶּה!
2. קוּם וְהִזְהַר,
3. וְאֵת שֵׁם רְבוּנְךָ רוּמִם,
4. וְאֵת בְּגָדֶיךָ טָהוֹר,
5. וּמִן עֲבֹדַת הָאֱלִילִים לְעוֹלָם הַרְחֵק,
6. וְאַל תִּרְבֶּה לְהִתְלוֹנֵן מִחֹסֶר אוֹן,¹
7. וְחִכָּה בְּסִבְלָנוֹת לְשֵׁם רְבוּנְךָ.
8. וְכֹאשֶׁר יִתְקַע בְּשׁוֹפָר (בְּיוֹם הַדִּין),²
9. הִנֵּה הַיּוֹם הַהוּא יוֹם חֲמוּר,
10. לְכוֹפְרִים לֹא קֵל.
11. עֲזֹב אוֹתִי עִם זֶה אֲשֶׁר בָּרָאתִי יַחְדּוֹ (עָרוֹם וּבְלִי כְלוּם),³
12. וְהִעֲנֵקְתִּי לוֹ רְכוּשׁ רַב,
13. וּבָנִים הַמְּלוּיִם אוֹתוֹ כָּל הַזָּמָן,
14. וְאֵת דְּרָכָיו יִשְׁרֵתִי,
15. וְהוּא מִשְׁתוֹקֵק שְׂאוּסִיף לוֹ יוֹתֵר.
16. לֹא וְלֹא! הוּא הַתִּנְגֵּד לְאוֹתוֹתֵינוּ,⁴
17. לָכֵן אֶכְבֵּד עֲנֹשׁוּ עָלָיו,
18. הוּא חֹשֵׁב וְתַכְנֵן (הַתִּנְגְּדוֹתוֹ לְנִבְיָא),
19. אֲרוּר הוּא אֵיךְ תַּכְנֵן,

1. אבן כתי'ר, תפסיר אל-קוראן אל-עטיים, תפסיר סורת אל-מודת'ר 74 : 6, כרך 8, ע. 290.

2. ר' סורת אל-אנעאם 73.

3. הכוונה היא לאל-וליד אבן אל-מועירה, אחד מנכבדי ומנהיגי מכה אשר התנגד באכזריות לנביא ולשליחותו.

4. סורת אל-בקרה 2 : 39.

20. וְשׁוּב אָרוּר הוּא אֵיד תִּכְנֹן,
21. אַחֲרֵי כֵן הוּא הִתְבּוֹנֵן (בְּאֲשֶׁר הוּא תִּכְנֹן),
22. וְקִמַּט מִצְחוֹ וְזָעַף פָּנָיו,
23. פָּנָה עֶרְף וְנִמְלָא יְהִירוֹת,
24. וְאָז אָמַר, זֶהוּ רַק הַכְּשׁוּף שֶׁל הַקְּדָמוֹנִים,
25. וְאִין דְּבָרָיו (שֶׁל הַנְּבִיא) אֵלָּא דְּבָרֵי אָדָם (אֲשֶׁר הוּא לְמַד).
26. וְעַל כֵּךְ צִלָּה אֶצְלָה אוֹתוֹ אֵשׁ לוֹהֶטֶת (סִקְרָ),
27. הַתִּדְעָ מַה הִיא הָאֵשׁ הַלוֹהֶטֶת (סִקְרָ)?
28. מְכַלָּה אֶת הַכֹּל,
29. חוֹרֶכֶת הַבָּשָׂר,
30. מִפְּקָדִים עָלֶיהָ תִּשְׁעָה-עָשָׂר (מִלְּאָכִים חֲזָקִים).
31. אֶת מִסְפָּרָם קִבְּעֵנוּ לְמַעַן נִבְחַן אֶת הַכּוֹפְרִים, וּלְמַעַן יִשְׁמַשׁ הוֹכָחָה לְאִנְשֵׁי
בְּעֲלֵי הַסֵּפֶר וְתִגְבֵּר אֱמוּנָתָם שֶׁל הַמַּאֲמִינִים (הַמְּסַלְּמִים) וְלֹא יִפְקְדוּ. וְכֵן
לְמַעַן יֹאמְרוּ אֵלֶּה שְׁחָלִי בְּלִבָּם וְהַכּוֹפְרִים,¹ מָה רָצָה אֵלֶּלָה לְמַשֵּׁל מְשָׁל
כָּזָה? כֵּךְ יִתְעָה אֵלֶּלָה אֶת אֲשֶׁר יִרְצָה וַיִּדְרִיךְ אֶת אֲשֶׁר יִרְצָה. רַק הוּא
(אֵלֶּלָה) מַכִּיר אֶת גְּדוּדֵי רְבוּזָד, רַק אוֹת הַכְּרָה הוּא לִבְנֵי אָדָם.

קטע 2

32. אָכֵן אֲשַׁבַּע בְּיָרַח,
33. וּבִלְיָלָה עֵת יִסּוּג,
34. וּבִבְקָר עֵת יִפְצִיעַ,
35. כִּי הִיא (הָאֵשׁ הַלוֹהֶטֶת) אַחַת מִהָאִסּוּנוֹת הַגְּדוֹלִים,
36. וְהִיא אֲזַהֶרָה לִבְנֵי הָאָדָם,
37. לְכָל אֶחָד מֵכֶם אֲשֶׁר יִרְצָה לְהִתְקַרֵּב (מִרְבוּזוֹ בְּמַעֲשִׂים טוֹבִים) אוֹ
לְהִתְרַחֵק (מִרְבוּזוֹ בְּעֲשִׂיַת מַעֲשִׂים רָעִים).
38. כָּל נֶפֶשׁ תִּלּוּיָה בִּפְעֻלָּה.
39. אֲבָל לֹא בְּעֲלֵי הַיָּמִין,
40. הֵם בְּגִנָּים יִשְׁאָלוּ זֶה אֶת זֶה,

41. בְּדִבְרֵי הַכּוֹפְרִים,
42. מֶה הוֹבִילְכֶם לְתוֹךְ אֵשׁ לֹהֶטֶת?
43. (הַכּוֹפְרִים) יֹאמְרוּ, לֹא הֵיינוּ מִן הַמִּתְפַּלְלִים,
44. וְלֹא הֵיינוּ מַאֲכִילִים אֶת הַמִּסְכָּן,
45. וְהֵיינוּ עוֹסְקִים בְּדִבְרֵים בְּטָלִים,
46. וְהֵיינוּ מִכְחִישִׁים בְּיוֹם הַדִּין,
47. עַד אֲשֶׁר בָּא עָלֵינוּ הַמָּוֶת.
48. לֹאֵלֶּה לֹא תוֹעִיל הַמְלָצָה הַמְלִיצִים,
49. מֶה לָּהֶם אִפּוֹא מִתַּרְחֻקִּים מִן הַהִזְכָּרָה (הַקּוֹרְאָן),
50. כָּאֵלוּ הֵם עֲרוּדִים בְּהוֹלִים,
51. אֲשֶׁר בָּרְחוּ מִפְּנֵי אֲרִיָּה.
52. אֲבָל כָּל אֶחָד מֵהֶם (הַכּוֹפְרִים) רוֹצֶה כִּי תִנָּתֵן לוֹ מְגִלוֹת פְּרוּשׁוֹת (מִן הַשְּׂמִים כְּמוֹ שֶׁנִּתֵּן לְמוֹחַמֵּד).
53. אֲמַת הַדִּבְרֵי הַזֵּה, הֵם (הַכּוֹפְרִים) אֵינָם מִפְחָדִים מִן הָעֶנֶשׁ בְּעוֹלָם הַבָּא (מִשּׁוּם שֶׁהֵם אֵינָם מַאֲמִינִים בְּקִיּוּמוֹ).
54. לֹא וְלֹא! הוּא (הַקּוֹרְאָן) אוֹת אֲזַהְרֶה,
55. וּמִי שִׁירְצָה יִזְכְּרֵנוּ,
56. אֲדָּ לֹא יִזְכְּרוּ אֶלָּא אִם יִרְצָה אֱלֹהִים. כִּי רַק הוּא רֹאוי לִירְאָה וְרַק הוּא בַּעַל הַסְּלִיחָה.

75

סִוֵּרַת אֶל-קִיָּאָמָה תְּחִיַּת הַמֵּתִים

סורה זו נקראת «אֶל-קִיָּאָמָה, תְּחִיַּת הַמֵּתִים» משום שהיא פותחת בשבועת אללה ב«יום אֶל-קִיָּאָמָה», ויכולת אללה לאסוף את העצמות של האדם ולהחיותו פעם שניה ולהביאו לדין על כל מה שעשה בחיי העולם הזה. הורדה במכה אחרי סורת אל-קארעה 101, ופסוקיה ארבעים. קיבלה את שמה «תְּחִיַּת הַמֵּתִים» מפסוק אחד.

סורת אל-קיאמה 75

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמֶן וְהֶרְחִים

קטע 1

1. אָשַׁבַּע בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים!
2. וְאָשַׁבַּע בְּנֶפֶשׁ הַמִּיֶּסֶרֶת אֶת עֲצָמָה!
3. הָאֵם הָאָדָם חוֹשֵׁב כִּי לֹא נוֹכַל לְאַסּוֹף אֶת עֲצָמוֹתָיו (וְנַחֲיָה אוֹתָו)?
4. אָכֵן כֹּן! יְכוּלִים אֲנַחְנוּ לְעַצֵּב מִחֲדָשׁ אֶת פְּרָקֵי אֲצָבָעוֹתָיו.
5. וְאוֹלַם הָאָדָם מִתַּעֲקֹשׁ וּמִמְשִׁיךְ לְכַפֹּר,
6. וְשׂוֹאֵל, מִתִּי יוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים?
7. אֵד בְּאֶשֶׁר יִתְמָה הַמִּבְט וְיִדְהֵם (מִמָּה שֶׁיִּרְאֶה בְּיוֹם הַדִּין),
8. וְיִלְקַח הַיָּרֵחַ,
9. וְיִאֲסֹפוּ הַשָּׁמֶשׁ וְהַיָּרֵחַ יַחְדּוֹ,
10. וְיֹאמֶר הָאָדָם בְּיוֹם הַהוּא, אֵיפֹה הַמִּפְקָדִים?
11. לֹא וְלֹא! אֵין כָּל מִקְלָט,
12. כִּי רַק אֶצֶל רְבוּנָד בְּיוֹם הַהוּא יִהְיֶה הַמַּעֲוֹן הַקְּבוֹעַ.
13. יֹאמֶר לְאָדָם בְּיוֹם הַהוּא אֶת מָה שֶׁהִקְדִּים לַעֲשׂוֹת וְאֶת מָה שֶׁאַחַר לַעֲשׂוֹת.
14. אָכֵן הָאָדָם יִהְיֶה בְּיוֹם הַהוּא עֲדוּת בּוֹ בְּעֲצָמוֹ,
15. וְלוֹ גַּם יָבִיא כָּל תְּרוּץ שֶׁיִּכָּל.
16. (הוּי הַנְּבִיא!) אֵל תִּנְעֵי אֶת לְשׁוֹנָד לְקֹרֵא אוֹתוֹ (הַקּוֹרֵא בְּזִמּוֹ הַתְּגִלוֹתוֹ לָד), לְמַעַן מֵהֵר בּוֹ,¹
17. אָכֵן עֲלִינוּ אֶסְכְּתוֹ (בְּלִבָּד) וְקִרְיָאֲתוֹ (בְּלְשׁוֹנָד),
18. אֵד בְּקוֹרְאָנוּ אוֹתוֹ (לְפָנֶיךָ בְּאִמְצָעוֹת הַמִּלָּאָד ג' יְבִרִיל), עֲקֹב אַחֵר קִרְיָאֲתוֹ (מֵאֲתָנוּ),
19. אַחֲרֵי כֵן עֲלִינוּ בְּאוּרוֹ.

1. הַהוּרָאָה הַזֶּה מְכוּוֹנֵת לְנִבְיָא מוֹחֲמַד.

20. אָכּוּ, אוֹהֲבִים אַתֶּם אֶת חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה וְקִשּׁוּטֵיהֶם,
21. וְתִנְיָחוּ אֶת הָעוֹלָם הַבֶּא.
22. (וּבְיוֹם הַדִּין) יִהְיוּ פָּנִים מְזֹהֲרוֹת,
23. מִבִּטּוֹת אֶל רְבוּנוֹ,
24. וּפָנִים קוֹדְרוֹת,
25. חוֹשָׁשׁוֹת מִמְּהֻלּוּמָה אֲשֶׁר תִּשָּׁבֵר לָהֶן אֶת עֲמוּד הַשְּׁדָרָה.
26. לֹא וְלֹא! כְּאֲשֶׁר תִּגִּיעַ הַנִּשְׁמָה עַד הַגֶּרוֹן,
27. וַיֹּאמֶר, הִיֵּשׁ רוּפָא?
28. ו(הַגּוֹסֵס) הִיָּה בְּטוֹחַ כִּי זֶה הוּא הַפְּרוּד (מִחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה),
29. וְשׁוֹק אֶל שׁוֹק תִּלְכָּת, (מְצוּקֶת סוּף חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה הַתִּקְשָׁרָה עִם מְצוּקֶת חַיֵּי הָעוֹלָם הַבֶּא).
30. אֶל רְבוּנָד בְּיוֹם הַהוּא הַהוֹבֵלָה.

קטע 2

31. הוּ (הַכּוֹפֵר) לֹא הֶאֱמִין וְלֹא הִתְפַּלֵּל,
32. רַק הִכְחִישׁ וּפָנָה עֲרֹף,
33. וַיַּחְזֹר אֶל בְּנֵי בֵיתוֹ מִתִּיָּהָר.
34. עֲנֹשֶׁד בָּא וְהִתְקַרֵּב,
35. וְשׁוּב, עֲנֹשֶׁד בָּא וְהִתְקַרֵּב.
36. הַחֹשֵׁב הָאָדָם כִּי יַעֲזֹב חִפְשִׁי לְנִפְשׁוֹ?
37. הֲלֹא הִיָּה רַק טַפָּה מְזֹרַע אֲשֶׁר נִפְלֹט,
38. וְאַחֵר כֵּךְ הִיָּה דָם מַעֲבָה, וְכֵךְ בְּרָאוּ אֱלֹהִים וְעֲצָבוּ,
39. וַיַּעֲשֶׂה מִמֶּנּוּ אֶת שְׁנֵי הַמַּיִיִּים הַזָּכֵר וְהַנְּקֵבָה.
40. הָאֵם אֵין הַעוֹשֶׂהָ אֶת כָּל זֶה יָכֹל לְהַחֲיוֹת הַמֵּתִים?

76

סִוְרַת אֶל-אִנְשָׁאן הָאָדָם

סורה זו נקראת «אֶל-אִנְשָׁאן, הָאָדָם» משום שמונח זה מוזכר בפתיחתה. בסורה זו אללה מודיע לנו על בריאת האדם והדרכתו לדרך הטוב ודרך הרע, ואחריות האדם ללכת באזו דרך הוא יבחר.

הורדה במכה אחרי סורת אר-רחמאן 55, ופסוקיה שלושים ואחד. קיבלה את שמה «הָאָדָם» מפסוק אחד.

סורת אל-אנסאן 76

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הַרְחֵמְנוּ וְהַרְחוּם

קטע 1

1. כְּכֵר עֲבַר פֶּרֶק זְמַן עַל הָאָדָם אֲשֶׁר בּוֹ אֵין הוּא עֲדִין דְּכָר רָאוּי לְצִיּוֹן.
2. אֲנַחְנוּ יִצְרְנוּ אֶת הָאָדָם מִטֶּפֶה מְעֻרְבֶּת, וּלְמַעַן נִסּוּתוֹ, עֲשִׂינוּ אוֹתוֹ שׁוֹמֵעַ וְרוֹאֶה.
3. אָכֹן אֲנַחְנוּ הַדְּרַכְנוּ אוֹתוֹ לְדֶרֶךְ הַחַיִּים, אִם יִהְיֶה (מֵאֲמִין) מִכִּיר טוֹבָה אוֹ כּוֹפֵר (כִּפּוּי טוֹבָה).
4. לְכוֹפְרִים הוֹעֲדָנוּ שְׂרָשָׁאוֹת עִם אֲזִיקִים וְאֵשׁ הַגִּיהֶנֶם.
5. אֲדָ תַמְיָמִי הַדְּרֶךְ יִשְׁתּוּ מִכּוֹס (יֵין) אֲשֶׁר נִמְהָלָה בְּקַמְפּוֹר,
6. מִמַּעַן אֲשֶׁר מִמֶּנּוּ יִשְׁתּוּ עוֹבְדֵי אֱלֹהֶה, יִפְלְגוּהוּ לְפִלְגִים (כֶּרֶצוֹנִים),
7. הֵם מְקִיָּמִים אֶת הַנֶּדֶר וִירָאִים מִפְּנֵי יוֹם שְׁעִנְשׁוּ מִקִּי,
8. וְהֶאֱכִילוּ אֶת הַמֵּאֲכָל לְמִרוֹת אֶהֱבֶתֶם לוֹ, לְעֵנִי, לִיתּוֹם, וּלְאַסִּיר,
9. בְּאוֹמְרָם, הִנֵּה אֲנַחְנוּ מֵאֲכִילִים אֶתְכֶם לֶשֶׁם אֱלֹהֶה. לֹא נִרְצָה מִכֶּם גְּמוּלָה לֹא תוֹדוֹת,
10. כִּי אָכֹן יִרָאִים אֲנַחְנוּ מֵאֵת רְבוּנֵנוּ יוֹם עֲצוּב הִרָה אֲסוּן.
11. אֱלֹהֶה יִשְׁמֹר אוֹתָם מִפְּנֵי רַעַת הַיּוֹם הַהוּא וַיִּתֵּן לָהֶם יָפִי וְאוֹר בְּפָנֵיהֶם, וְאֲשֶׁר וְשִׁמְחָה בְּלְבוֹתֵיהֶם,
12. וַיִּגְמַל לָהֶם גּוֹן עֲדוֹן וּמִשִּׁי עַל סִבְלָנוּתָם.
13. וְשֵׁם יִהְיוּ מְסֻבִּים עַל סִפּוֹת מְגֻבְּהוֹת, וְלֹא יִסְבְּלוּ מִלֵּהט הַשֶּׁמֶשׁ וְלֹא מִקָּר מִקְפִּיא,
14. וּקְרוּבִים גְּלִיָּהֶם צִלְלִיו, וְאֲשַׁכּוּלוּתֵיו הֵם בְּהֶשֶׁג הִיד,
15. וַיִּסְתָּבְבוּ בִּיְנֵיהֶם בְּכִלִּים מְכֻסָּף וּבְגִבְעֵי זְכוּכִית,
16. זְכוּכִית מְכֻסָּף עֲשׂוּיָה לְפִי מִדָּה,
17. שִׁמְמָנָה יִשְׁתּוּ מִשְׁקָה נִמְהַל עִם זִנְגָבִיל,

18. מִמַּעַן הַזֹּרֵם שָׁם וְשָׁמוּ «סֶלֶסְבִיל»¹.
 19. וַיִּסְתַּבְּבוּ בֵּינֵיהֶם נְעָרִים עֲלֵמֵי עַד, בְּרֹאוּתָךְ אוֹתָם תַּחֲשָׁבֵם פְּנִינִים מַפְזָרוֹת.
 20. וְכַאֲשֶׁר תִּתְּבוֹנוּ תִּרְאֶה נְעִימוֹת וּמַלְכוּת גְּדוֹלָה.
 21. עֲלֵיהֶם בְּגָדֵי מָשִׁי יִרְקִים וּקְטִיפָה, וּמִקְשָׁטִים בְּצַמִּידֵי כָסֹף, וַיִּשְׁקֶה אוֹתָם רַבּוֹנָם מִשְׁקָה טָהוֹר.
 22. זֶה יִהְיֶה גְמוּלָתְכֶם, וּמַעֲשֵׂיכֶם יִהְיוּ מְקַבְּלִים.
- קֶטַע 2**
23. הֵן אֲנַחְנוּ הוֹרְדָנוּ אֵלֶיךָ מִשְׁמִים אֶת הַקּוֹרְאָן בְּהַמְשָׁךְ,
 24. וְלָכֵן חָכָה בְּסִבְלָנוֹת לְמַשְׁפֵּט רַבּוֹנְךָ, וְאַל תִּשְׁמַע לְשׁוֹם חוֹטֵא מֵהֶם אוֹ כּוֹפֵר.
 25. וַיִּזְכֹּר אֶת שֵׁם רַבּוֹנְךָ הַשָּׂכֵם וְהַעֲרַב,
 26. וַיִּמְן הַלֵּילָה סָגֵד לוֹ, וְשִׁבְחָהּוּ לְאַרְךָ הַלֵּילָה.
 27. אֵלָּה (הַכּוֹפְרִים) אוֹתֵבִים אֶת חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה הַמִּמְהָרִים לַחֲלָף, וּמִתְעַלְמִים מִיּוֹם כָּבֵד (יּוֹם הַדִּין).
 28. אֲנַחְנוּ בְּרֹאוּנוּ אוֹתָם, וְחִזְקָנוּ אוֹתָם. אִם נִרְצָה, נוּכַל לְהַחֲלִיפָם בְּאַחֲרִים שְׂקֻמוֹתָם.
 29. זוֹהִי אַזְכָּרָה! הֶחָפֵץ אִפּוֹא, יִקַּח לוֹ אֶל רַבּוֹנוֹ שְׂבִיל.
 30. אֵד לֹא תִתְּפָצוּ אֵלָּא אִם יִחַפֵּץ אֵלָּה. כִּי אֵלָּה יוֹדֵעַ וְחָכֵם.
 31. יִכְנִיס תַּחַת רַחֲמָיו אֶת מִי שְׁיִרְצָה, אֵד לְכּוֹפְרִים הוֹעִיד עֲנֵשׁ מְכַאִיב.

1. סלסביל: משקה ערב; מים זכים וערבים (מתוקים). (רי' מלון שגיב).

77

סִוְרַת אֶל-מוֹרְסַלַּת הַרוּחוֹת הַנִּשְׁלָחוֹת

סורה זו קיבלה את שמה «אֶל-מוֹרְסַלַּת, הַרוּחוֹת
הַנִּשְׁלָחוֹת» או «המלאכים הנשלחים מן השמים אל
הארץ נושאים את פקודות אללה לבני האדם». הורדה
במכה אחרי סורת אל-הומזה 104, ופסוקיה חמישים.
קיבלה את שמה «הַרוּחוֹת הַנִּשְׁלָחוֹת» מפסוק אחד.

סורת אל-מורסאלאת 77

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחֲמִים

קטע 1

1. אֲשַׁבֵּעַ בְּרוּחוֹת הַנְּשַׁלְחוֹת זֶה אַחֲרֵי זֶה,
2. וּבִסּוּעֵרוֹת סְעוֹר,
3. וּבִמְפִיצוֹת הַפֶּץ,
4. וּבִמְפִרִידוֹת הַפֶּרֶד,
5. (וּבִמְלָאכִים) הַמוֹדִיעִים הַהִזְכָּרָה,
6. לְהַצְדִּיק אֶת הָעָנֹשׁ אוֹ לְהַזְהִיר מִמֶּנּוּ.
7. כִּי אֵת אֲשֶׁר הִזְהַרְתָּם מִמֶּנּוּ (יוֹם הַדִּין) בּוֹא יָבוֹא.
8. וְכֹאשֶׁר יִכְבֶּה אוֹר הַכּוֹכָבִים,
9. וְהַשְׁמִים מִתְבַּקְעִים,
10. וְהַהָרִים נִהָרָסִים,
11. וְלִשְׁלִיחִים נִקְבַע מוֹעֵד.
12. עַד לְאִיזָה יוֹם אַחֵר הַמוֹעֵד?
13. אֶל יוֹם הַפְּסִיקָה (הַדִּין),
14. הַתִּדַּע מֶה יוֹם הַפְּסִיקָה?
15. אוֹי בְּאוֹתוֹ יוֹם לְמִתְכַּחֲשִׁים.
16. הֵאֵם לֹא הִשְׁמַדְנוּ אֶת הָרָאוּשִׁינִים?
17. אַחֲרֵי כֵן נִשְׁלַח אַחֲרֵיהֶם אֶת הָאַחֲרוֹנִים?
18. כִּי כֵךְ אֲנַחְנוּ מַעֲנִישִׁים אֶת הַכּוֹפְרִים.
19. אוֹי בְּאוֹתוֹ יוֹם לְמִתְכַּחֲשִׁים.
20. הֵאֵם לֹא בָּרָאנוּ אֶתְכֶם מִמִּים עֲלוּבִים?
21. וְשִׁמְרָנוּ אוֹתְם בְּמָקוֹם בָּטוּחַ וּמוֹגֵן,
22. עַד לְמוֹעֵד קָבוֹעַ.
23. וְנִכְלְנוּ לְבָרָא אוֹתוֹ (לְאָדָם), וּמֶה טוֹב הוּא הַיְכּוֹל (אֱלֹהֵה).

24. אוי ואבוי באותו יום למתכחשים.
25. האם לא עשינו את הארץ כמיכל,
26. מכילה חיים ומתים.
27. והצבנו עליה הרים גבוהים, והשקינו אתכם מים מתוקים.
28. אוי באותו יום למתכחשים.
29. לכו אל זה (הענש) אשר היתם מכחשים בו.
30. לכו אל צל בעל שלושה סעיפים,
31. שאינו מצל ואינו מגן מלהבה.
32. כי אם יירו נצים כמגדלים,
33. כמו היו גמלים צהבים.
34. אוי באותו יום למתכחשים.
35. ביום הזה לא יוכלו לדבר,
36. ולא ירשו להצטדק.
37. אוי באותו יום למתכחשים.
38. זהו יום הפסיקה, עם הראשונים נאסף אתכם.
39. ואם בינדכם תחבולה נגדי, נסוה.
40. אוי באותו יום למתכחשים.

קטע 2

41. אך יראי אללה בצללים ומעינות,
42. ופרות להם כרצונם.
43. אכלו ושתו והתענגו כגמול על מעשיכם,
44. כי כך נגמל לעושי הטוב.
45. אוי באותו יום למתכחשים.
46. אכלו והתענגו מעט, כי כופרים אתם.
47. אוי באותו יום למתכחשים.
48. ובהאמר להם, כרעו בתפלה, לא יכרעו.
49. אוי באותו יום למתכחשים.
50. לאיזה אמר אחרי זה (הקוראן) יאמינו?

78

סִוֵּרַת אֶן-נָבֵא' הָאֵרוֹעַ הָעָצוֹם

סורה זו נקראת «אֶן-נָבֵא', הָאֵרוֹעַ הָעָצוֹם». הארוע העצום הוא שאנשי מכה שאלו זה את זה מה הוא «הקוראן» המודיע על יום הדין אשר הם לא האמינו בבואו.

הורדה במכה אחרי סורת אל-מעארג' 70, ופסוקיה ארבעים וחמישה. קיבלה את שמה «הָאֵרוֹעַ הָעָצוֹם» מפסוק שניים.

סורת אנ-נבא' 78

חלק 30

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. אודות מה הם (הכופרים) מתנכחים?
2. אודות הארוע העצום,¹
3. אשר אודותיו הם רבים.
4. לא ולא! מהר ינדע להם.
5. ושוב, לא ולא! עוד ינדע להם.
6. האם לא עשינו את הארץ מקום מנוחה?
7. ואת ההרים כיתדות?²
8. ובראנו אתכם זוגות (זכר ונקבה),³
9. ועשינו את שנתכם למנוחה,⁴
10. ועשינו את הלילה כלבוש המכסה אתכם,
11. ועשינו את היום למחיה,
12. ובנינו מעליכם שבעה (רקיעים) מוצקים,⁵
13. ויצרנו (בהם) מנורה נוצצת (השמש).
14. והורדנו מן העננים מים בשפע,⁶
15. להצמיח בהם תבואות וכל סוגי צמחים,
16. וגנות צופות.⁷

1. הארוע העצום: הקוראן המפואר שהודיע להם על בואו של יום הדין אשר אנשי מכה לא האמינו בשניהם.

2. ר' סורת אנ-נחל 16 : 15.

3. ר' סורת אנ-נבא' 4 : 1 ; סורת אל-אעראף 7 : 119 ; סורת אר-רום 30 : 31 ; וסורת אז-זומר 39 : 6.

4. ר' סורת אל-פורקאן 35 : 47.

5. ר' סורת אש-שמס 91 : 5.

6. ר' סורת אנ-נור 24 : 43 ; וסורת אר-רום 30 : 48.

7. ר' סורת אר-רעד 13 : 4.

17. אָכּוּ, יוֹם גָּזַר הַדִּין הוּא הַמוֹעֵד,
18. הוּא יוֹם אֲשֶׁר בּוֹ יִתְקַע בְּשׁוֹפָר, וְתִבְּאוּ בְּקִבּוּצוֹת,¹
19. וְלִשְׁמַיִם יִפְתְּחוּ שְׁעָרִים רַבִּים,
20. וְהִהְרִים יִפְּצוּ וַיְהִי כְּמִקְסֵם שָׂוָא.²
21. גִּיהֶלֶם תִּהְיֶה מֵאַרְבַּב,
22. אֶלֶיָּהּ יָשׁוּבוּ הַכּוֹפְרִים,
23. שֵׁם יִשְׁאַרוּ לְדוֹרוֹת רַבִּים,
24. לֹא יִטְעֲמוּ בָּהּ קְרִירוֹת וְלֹא מִשְׁקָה צָחוּחַ,
25. אֶלָּא מִיָּם רוֹתְחִים וְלַחָה,³
26. כְּתִגְמוֹל מִתְּאִים לָהֶם.
27. מִשּׁוֹם שֶׁהֵם לֹא הֶאֱמִינוּ בַּיּוֹם הַדִּין,
28. וַכַּחַשׁ כִּחְשׁוֹ בְּאוֹתוֹתֵינוּ,
29. וְאוֹלֵם אֲנַחְנוּ רָשָׁמְנוּ כָּל דְּבַר בְּפִנְקֵס מַעֲשֵׂיהֶם.
30. טַעֲמוּ מַעֲלָשׁ זֶה וְאַנְחֲנוּ נוֹסִיף לָכֶם עוֹד עֲנָשִׁים.⁴

קֶטֶע 2

31. אוֹלֵם לִי־רֵאִים יֵשׁ זְכִיָּה,
32. גִּנִּים וְכִרְמֵי עֲנָבִים,
33. וּבְנוֹת זֹוג צְעִירוֹת חֲטוּבוֹת שְׂדִים,⁵
34. וּגְבִיעִים מְלֵאִים מִשְׁקָה טָעִים,
35. וְשֵׁם לֹא יִשְׁמְעוּ דְּבָרֵי הַכָּל וְרִיק.
36. זֶה הַגְּמוֹל מִרְבוֹנֶךָ, וּמִתֵּת לִפִּי מַעֲשֵׂיהֶם הַטּוֹבִים,
37. מִרְבוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְאֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם, הַרְחֲמוּ, שְׂאִין לְדַבֵּר אֵלָיו אֶלָּא בְּרִשּׁוֹתוֹ.⁶

1. ר' סורת אנ-נמל 27 : 87.

2. ר' סורת אנ-נמל 27 : 88 ; סורת טא. הא 20 : 105 – 107 ; וסורת אל-קארה 101 : 5.

3. ר' סורת «צ» 38 : 57.

4. ר' סורת «צ» 38 : 58.

5. ר' סורת אד-דוח'אן 44 : 54 ; סורת אט-טור 52 : 20 ; וסורת אל-ואקעה 56 : 35 - 37.

6. ר' סורת אל-בקה 2 : 255 ; וסורת הוד 11 : 105.

38. בְּיוֹם אֲשֶׁר יָקוּמוּ הָרוּחַ (ג' בְּרִיל)¹ וְהַמְלָאָכִים שׁוֹרוֹת שׁוֹרוֹת. אָף אֶחָד לֹא יוּכַל לְדַבֵּר זֵוֹלֶת מִי שְׁיִרְשָׁה לוֹ הָרַחֲמָן,² וְאֲשֶׁר יְדַבֵּר אֶת הָאֱמֶת, וְזֶה יִהְיֶה יוֹם הַצִּדֵּק, וְכָל מִי שְׁיִרְצֶה לָשׁוּב אֶל רַבּוֹנוֹ יִמָּצֵא לוֹ שְׂבִיל.
39. בְּזֹאת הַזְהָרְנוֹ אֶתְכֶם מִפְּנֵי עֲנֹשׁ קָרוֹב, יוֹם אֲשֶׁר בּוֹ יֵרָאֶה הָאָדָם אֶת כָּל מַה שְׁעָשָׂה (בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה), אִזּוּ הַכּוֹפֵר יֹאמַר (בְּגִגּוֹן), הֲלוֹאִי וְנִשְׁאַרְתִּי עֹפֵר.
- 40.

1. ר' סורת אש-שועראי 26 : 193 - 194.

2. ר' סורת הוד 11 : 105.

79

סִוֵּרַת אֶן-נָאזְעָאֵת מִלְאָכִי הַמּוֹת

סורה זו נקראת «אֶן-נָאזְעָאֵת, מִלְאָכִי הַמּוֹת», משום שאללה נשבע בהם ובמלאכים המפרידים (נשמות המאמינים) בעדינות. הביטוי הזה אינו נזכר במקום אחר בקוראן. הורדה במכה אחרי סורת אנ-נבא' 78, ופסוקיה ארבעים וששה. קיבלה את שמה «מִלְאָכִי הַמּוֹת» מפסוק אחד.

סורת אנ-נאזעאת 79

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמְנוּ וְהַרְחוּם

קטע 1

1. אָשַׁבַּע בַּמְּלָאכִים הַמוֹשְׁכִים נְשָׁמוֹת הַכּוֹפְרִים בָּאוּן,
2. וּבַמְּפִרִידִים (נְשָׁמוֹת הַמֵּאֲמִינִים) בַּעְדִּינוֹת,
3. וּבַמְּלָאכִים הַמְּחִישִׁים לְרֵדֶת מִן הַשָּׁמַיִם אֶל הָאָרֶץ,
4. הַמְּמַהֲרִים לְמַלֵּא פְקֻדּוֹת רְבוּנָם,
5. וְהַמְּכַוְּנִים אֶת הָעֲנָנִים.
6. בְּיוֹם אֲשֶׁר תִּרְעַד הָאֲדָמָה,¹
7. וְעוֹד רְעִידָה אַחֲרֶיהָ.
8. לְבָבוֹת (הַכּוֹפְרִים) בְּיוֹם הַהוּא רוֹטְטִים,
9. וּמִבְטִיָּהֶם מִשְׁפָּלִים.
10. (הַכּוֹפְרִים) יֹאמְרוּ, הֲאֵם שָׁבִים אֲנַחְנוּ לַחַיִּים כֹּאֲשֶׁר הָיִינוּ?
11. הֲאֵם אַחֲרֵי שֶׁהָיִינוּ עֲצָמוֹת נִרְקָבוֹת?
12. וְהוֹסִיפוּ (בְּגִלוֹן), זֶה חֲזָרָה לְאֲבִדוֹן.
13. וְאוֹלַם צְנוּחָה אַחַת הִיא,²
14. וְהִנֵּה הֵם עָרִים עַל פְּנֵי הָאָרֶץ.³
15. הֲאֵם בָּא אֱלֹיךְ סִפּוּרוֹ שֶׁל מוֹסֵא?
16. כֹּאֲשֶׁר קָרָא אֵלָיו רְבוּנוֹ בְּעֵמֶק הַמִּקְדָּשׁ טוֹא,⁴
17. לֵךְ אֶל פְּרָעָה כִּי הוּא פָּרַק עַל שָׁמַיִם.
18. וְאָמַר לוֹ, הֲאֵם אַתָּה מוֹכֵן לְהִזְדַּכֵּךְ?
19. וְאֲדַרִּיךְ אוֹתְךָ אֶל רְבוּנְךָ וְתִירָא אוֹתוֹ.

1. ר' סורת אל-חאקה 69 : 14 ; סורת אל-מוזמל 73 : 14 ; וסורת אל-פג'ר 89 : 21.

2. ר' סורת אנ-נחל 16 : 77 ; סורת אל-אסרא' 17 : 52 ; וסורת אל-קמר 54 : 50.

3. ר' סורת אבראהים 14 : 21, ופ' 48 ; סורת אל-כהן 18 : 47 ; וסורת טא. הא 20 : 105.

4. ר' סורת טא. הא 20 : 12.

20. אַז הָרָאָה לוֹ (מוֹסֵא) אֶת הָאוֹת הַגְּדוֹל,¹
 21. אַךְ הוּא כָחַשׁ וְהִמָּרָה.
 22. וּמָהָר לִפְנוֹת עֲרָף,
 23. הוּא אָסַף אֶת בְּנֵי עַמּוֹ, וְהִכְרִיז,
 24. בְּאוֹמְרוֹ לָהֶם, אֲנִי רְבוּנְכֶם הָעֲלִיוֹן!²
 25. אַז הִכָּה אוֹתוֹ אֶלְלָה בְּעֵנֶשׁ קָשָׁה בְּעוֹלָם הִזָּה וּבְעֵנֶשִׁים כְּבִדִּים בְּעוֹלָם
 הַבָּא,³
 26. וּבִזָּה מָשָׁל וּמוֹסָר לִיִּרְאִים.

קִטְעַ 2

27. הָאֵם קָשִׁים אַתֶּם לְבְרִיָּאָה מִחֻדָּשׁ יוֹתֵר מִן הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר אֶלְלָה בָּנָה:⁴
 28. וְאֵת רְקִיעֵיהֶם רוֹמֵם וְאֲזוֹן?
 29. אֶת לַיִלִם הַחֲשִׁיד וְאֵת יוֹמֵם הָאִיר?
 30. וְאַחֲרֵי כֵן שָׁטַח אֶת הָאֶרֶץ,
 31. הוֹצִיא מִתּוֹכָהּ מִיָּמֶיהָ וּמִרְעֵיהָ?
 32. וְאֵת הַהָרִים הוּא יִצֵּב,
 33. לְהִנָּאֲתָכֶם וְהִנָּאֵת מְקַנִּיכֶם.
 34. כְּאֲשֶׁר יָבוֹא הָאָסוֹן הַכָּבֵד (יוֹם הַדִּין),⁵
 35. יוֹם בּוֹ יִזְכָּר הָאָדָם אֶת אֲשֶׁר עָמַל,⁶
 36. וְנִגְלָתָה שְׂאוֹל לְכָל אֲשֶׁר יִרְאָה.
 37. וְאִזּוּ מִי שֶׁפָּרַק עַל שָׁמַיִם,
 38. וּבָחַר בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הִזָּה,
 39. הִנֵּה שְׂאוֹל הִיא הַפְּעוּז.
 40. וְאוֹלָם לְמִי אֲשֶׁר יִרָא לַעֲמֹד בְּפָנָי רְבוּנוֹ לַדִּין, וּמִנֵּעַ מִנִּפְשׁוֹ אֶת תַּאֲוֹתֶיהָ,
 41. גֵּן עֲדוֹן יִהְיֶה הַפְּעוּז.

1. רבים מבין מפרשי הקוראן גורסים שמוסא הראה לו את המטה אשר נהפך לנחש.

2. ר' סורת אל-קצצ 28 : 38.

3. ר' סורת הוד 11 : 99 ; וסורת אל-קצצ 28 : 41.

4. ר' סורת יא. סין 36 : 81 ; וסורת עיפאר 40 : 57.

5. ר' סורת אל-קמר 54 : 46.

6. ר' סורת אל-פגיר 89 : 23.

42. יִשְׁאַלֻּךְ עַל שְׁעַת הַדִּין, מְתִי עַת בּוֹאָה?
 43. מָה אַתָּה יוֹדֵעַ עָלֶיהָ?
 44. רַק רְבוּנְךָ יוֹדֵעַ אֶת מוֹעֲדָה.¹
 45. וְאַתָּה רַק מְזַהֵר אֶת הַיָּרֵא מִפְּנֵיהָ.
 46. בְּיוֹם אֲשֶׁר יִרְאוּהָ, יִחְשְׁבוּ כְּאֵלֵי נְשָׂאָרוֹ בְּחַיִּים רַק עָרֵב אוֹ בָּקָר.

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 187.

80

סִוֵּרַת עֶבֶס קִמֵּט אֶת מִצְחוֹ

סורה זו נקראת «עֶבֶס, קִמֵּט אֶת מִצְחוֹ», משום שהיא פותחת בפועל זה אשר אללה תאר בו את התנהגות נביאו כאשר בא אליו עבד-אללה אבן אם מכתום, האיש העוור, ושאל אותו להדריך אותו בזמן שהנביא היה עסוק עם נכבדי קוריש קורא אותם אל האסלאם. הנביא לא אהב מה שעשה אבן אם מכתום וקמט את מצחו ופנה לו את גבו. אללה לא אשר את התנהגות הנביא, לכן הטיף לו שלא לעשות מה שעשה פעם אחרת. הורדה במכה אחרי סורת אנ-נַג'ס 53, ופסוקיה ארבעים ושניים. קיבלה את שמה «קִמֵּט אֶת מִצְחוֹ» מפסוק אחד.

סורת עבס 80

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחֵם

1. קִמַּט אֶת מִצְחוֹ וּפָנָה עֵרָף,
2. בָּבּוֹא אֵלָיו הָעוֹר,¹
3. וּמִי יוֹדֵעַ, אוּלַי יִזְדַּכֵּךְ?
4. אוֹ לְהַזְכֵּר, וְהַזְכָּרוֹן יוֹעִיל לוֹ.²
5. וְאוּלָם אֶת אֲשֶׁר הִתְעַשֵּׂר,
6. אֶתָּה מִתְפַּנֶּה לוֹ.
7. וְאַיִן אֶתָּה אַחֲרָאִי אִם לֹא יִזְדַּכֵּךְ.
8. וְאוּלָם זֶה אֲשֶׁר מֵהֵר לָבּוֹא אֵלֶיךָ,
9. וְהוּא יִירָא אֶת אֱלֹהֵה,
10. אֵינֶךָ שֵׁם יָב אֵלָיו.
11. לֹא וְלֹא! זֶהוּ (הַקּוֹרְאָן) אוֹת הַזְכָּרָה,
12. כָּל הָרוֹצֵה יִזְכֹּר,
13. בְּמַגְלוֹת נִכְבְּדוֹת,
14. נַעֲלוֹת וּמִטְהָרוֹת (שֶׁל הַקּוֹרְאָן),
15. בְּיַדִּי סוֹפְרִים (מְלַאֲכִים),
16. נִכְבְּדִים וְיֹשְׁרִים.
17. אֲבָדוֹן לְאָדָם! כִּמָּה שֶׁהוּא כּוֹפֵר!
18. מִמָּה בָּרָא אוֹתוֹ אֱלֹהֵה?
19. בָּרָא אוֹתוֹ מִטְּפַת זֶרַע לְפִי תִכְנִית וּמִדָּה,

1. האיש העוור הוא עבד-אללה אבן אם מכתום שבא אל הנביא ללמדו קוראן ואסלאם, ובשל עוורונו לא ראה שהנביא היה עסוק בהטפה לנכבדי קוריש. הנביא לא מצא לנכון להתפנות אליו, והחליט להמשיך להטיף לנכבדי קוריש בתקווה להביאם אל האסלאם. הפסוקים האלה נועדו להזכיר לנביא ולמוסלמים על חשיבותו של כל בן אדם על אף מעמדו החברתי. אחרי המקרה הזה היה הנביא מוחמד נוהג בכבוד רב באותו עוור, באמרו: «ברוך הבא, אתה האיש אשר בגללו הוכיח אותי ריבוני». ופעם כשהנביא נסע מן אל-מדינה לזמן ארוך מנה אותו למושל של אל-מדינה. בארבעת הפסוקים האלה, אללה מדגיש את חשיבותו של האדם על אף מעמדו החברתי. ר' סורת אל-כהף 18: 28.

20. וְהִרְאָה לוֹ אֶת שְׁבִיל הַטּוֹב וְהָרַע,¹
21. אַחֲרֵי הַמִּיתוֹ וְקָבַר אוֹתוֹ,
22. וְשׁוּב יְקִימֵהוּ (אֵלְלָה) לְתַחֲיָה אִם יִרְצֶה.²
23. וְאוּלַם הָאָדָם אֵינוֹ מִתְנַהֵג לְפִי מִצְוֹת רַבּוֹנוֹ.
24. שְׁיִתְּבוֹנוּן הָאָדָם אֶל מַאֲכָלוֹ.
25. אֲנַחְנוּ מוֹרִידִים מִיָּם מִן הַשָּׁמַיִם בְּשֶׁטֶף,
26. אַחֲרֵי כֵן בְּקוֹעַ נִבְקַע אֶת הָאָרֶץ,
27. וְנִצְמִיחַ בָּהּ גִּרְעִיו,
28. וְעֲנָבִים וְתִלְתָּנוּ,
29. וְעֲצֵי זֵיתִים וְדִקְלִים,
30. וְגִנִּים עֲבֹתִים,
31. וּפְרֵי וּמִרְעָה,
32. לְהַנְאִתְכֶם וְלְהַנְאִת מִקְנֵיכֶם.
33. וְכֹאשֶׁר יָבוֹא קוֹל הַשָּׁאוֹן,
34. יוֹם בּוֹ יִבְרַח הָאָדָם מֵאֲחִיו,
35. וּמֵאֲמוֹ וּמֵאֲבִיו,
36. וּמֵאֲשֵׁתוֹ וּמִבְּנָיו,
37. אִי יִהְיֶה כָּל אֶחָד דּוֹאֵג לְהַצֵּלֶת נַפְשׁוֹ.
38. בַּיּוֹם הַהוּא פָּנִים מְאִירוֹת,
39. צוֹחֲקוֹת שְׂמֵחוֹת
40. וַיֵּשׁ פָּנִים עָלֵיהֶן אֶבֶק,
41. תִּכְסֶּה אוֹתָן אֶפְלָה,
42. אֵלֶּה הֵם הַכּוֹפְרִים הַמְּשַׁחֲתִים.

1. ר' סורת אל-אנסאן 76 : 3.

2. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2 : 259 ; וסורת אר-רום 30 : 20.

سورة التکوین

81

סִוֵּרַת אֶת-תְּכֻוִּיר הָאֶפֶלֶת הַשָּׁמַשׁ

סורה זו נקראת «אֶת-תְּכֻוִּיר, הָאֶפֶלֶת הַשָּׁמַשׁ» משום שפותחת בבטוי זה המתאר האפלת השמש ביום הדין. הביטוי הזה לא מופיע בסורה אחרת. הורדה במכה אחרי סורת אל-מסד 111, ופסוקיה עשרים ותשעה. קיבלה את שמה «הָאֶפֶלֶת הַשָּׁמַשׁ» מפסוק אחד.

סורת את-תכויר 81

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. כְּאֶשֶׁר הִשְׁמַשׁ תִּקְפֹּל וְתִאָּפֵל,
2. וְכְאֶשֶׁר יִשְׁרוּ הַכּוֹכָבִים,¹
3. וְהַהָרִים נַעֲשׂוּ לְאֶבֶק,
4. וְכְאֶשֶׁר תִּנְטֹשְׁנָה הַנְּאֻקוֹת בַּחֲדָשׁ הָעֲשִׁירִי לַהֲרִיזוֹ,²
5. וְתִאֲסַפְּנָה חַיּוֹת הַבֵּר (יָמוּתוּ),³
6. וְיַעֲלוּ מִי הַיָּמִים בָּאֵשׁ,⁴
7. וְהַנְּפֹשׁוֹת לִסְוִיגִים תִּחְלַקְנָה (הַמֵּאֲמִין עִם הַמֵּאֲמִין וְהַכּוֹפֵר עִם הַכּוֹפֵר),⁵
8. וְכְאֶשֶׁר הִילָדָה שְׁנִקְבְּרָה בְּחַיִּים תִּשָּׂאֵל,
9. בְּאַיִזָּה חֲטָא הוּמָתָה?⁶
10. וְכְאֶשֶׁר הַמַּגְלוֹת תִּפְרֹשְׁנָה,
11. וְכְאֶשֶׁר הַשָּׁמַיִם יִחֲשְׁפוּ,
12. וְכְאֶשֶׁר הַשָּׁאוֹל תִּדְלַק,
13. וְגַן עֵדֶן יִקְרַב (לַמֵּאֲמִינִים),
14. אִזְ תִּדְעַ עַל כָּל נֶפֶשׁ אֵת אֶשֶׁר הִבִּיֵּאָה אֶתָּה.⁷
15. אֲכֹן אֲשַׁבַּע בְּכּוֹכָבִים הַנִּחְבָּאִים,
16. הַנְּעִיעִים וּמִסְתַּתְרִים,
17. וּבִלְיָלָה כְּשֶׁהוּא מִחֲשִׁיד,

1. ר' סורת אל-אנפטאר 82 : 2.

2. הנאקות בחודש העשירי בהריון נזכרות כאן, בגלל חשיבותן הגדולה לבעליהן. אללה מודיע לנו כי ביום הדין, בן אדם יהייה מוכן לותר על כל מה שהוא חשוב ויקר לו כדי להציל את עצמו.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 38.

4. ר' סורת אט-טור 52 : 9.

5. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 22 ; וסורת אל-ואקעה 56 : 7 - 10.

6. רמז למנהג בין אחדים מהשבטים הערביים בתקופה שקדמה לאיסלאם להמית ילדות קטנות בעתות מצוקה ורעב. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 137 ; וסורת אנ-נחל 16 : 58 - 59.

7. ר' סורת אאל עמראן 3 : 30 ; וסורת אל-קיאמה 73 : 13.

18. וּבִבְקָר בָּעֵת יָאִיר,¹
19. כִּי הוּא (הַקּוֹרְאָן) דָּבַר (שֶׁנִּמְסַר לְנָבִיא מוֹחֲמֵד) עַל יְדֵי שְׁלִיחַ נִכְבֵּד (מִלְאָן ג' בְּרִיל),
20. בַּעַל כּוֹחַ מְכַבֵּד² אַצֵּל רַבּוֹן כֶּס המַלְכוּת,
21. (הַמִּלְאָכִים) יִשְׁמְעוּ לְקוֹלוֹ, וְהוּא נֶאֱמָן.
22. אִין הָאִישׁ שְׁלָכְם (מוֹחֲמֵד) מִשְׁנָע,
23. וּכְבֵּר רָאָהוּ (הַמִּלְאָן גְּבִרְיָאֵל בְּצוּרְתוֹ הַמִּלְאָכִית הָאֲמִתִּית בְּפַעַם אַחֲרֵת), בְּאַפְק הַבְּהִיר,³
24. וְלֹא צָר עֵין מְלַגְלוֹת לָכֶם אֶת הַהֲתַגְלוֹת שֶׁהוּא מְקַבֵּל מִשְׁמַיִם.
25. וְאִין הוּא (הַקּוֹרְאָן) דְּבָרִי שְׁטוֹן אָרוּר.
26. לָאֵן יֵאָפוּא אַתֶּם הוֹלְכִים?
27. אִין הוּא (הַקּוֹרְאָן) אֵלָא הַזְהָרָה לִבְנֵי אָדָם,
28. אֵל אֵלָה מְכָם הָרוֹצִים לְהִישִׁיר דֶּרֶכָם (לְפִי הַדְּרָכַת אֵלָה).
29. וְאוֹלָם לֹא תִרְצוּ אֵלָא אִם יִרְצָה אֵלָה רַבּוֹן הָעוֹלָמִים.⁴

1. ר' סורת אל-ליל 92: 1 - 2; סורת אצי-ציוחא 93: 1 - 2; וסורת אל-אנעאם 96: 6.

2. ר' סורת אנ-נגים 53: 5 - 6.

3. ר' סורת אנ-נגים 53: 6 - 10.

4. ר' סורת אל-אנסאן 76: 30; וסורת את-תכויר 81: 29.

82

סִוֵּרַת אֶל-אֶנְפֶּטָאר הַהֶבְקָעוֹת שֶׁל הַשָּׁמַיִם

סורה זו נקראת «אל-אֶנְפֶּטָאר, הַהֶבְקָעוֹת שֶׁל הַשָּׁמַיִם» משום פתיחתה בבטוי זה המתאר הַבְקָעוֹת הַשָּׁמַיִם ביום הדין.

הורדה במכה אחרי סורת אנ-נאזעאת 79, ופסוקיה תשעה-עשר. קיבלה את שמה «הַהֶבְקָעוֹת שֶׁל הַשָּׁמַיִם» מפסוק אחד.

סורת אל-אנפטאר 82

בִּשְׁם אֱלֹהֵה הַרְחֵמְנוּ וְהַרְחוּס

1. כְּאֶשֶׁר הַשָּׁמַיִם יִתְבַקְּעוּ,¹
2. וְכְאֶשֶׁר הַכּוֹכָבִים יִפְזְרוּ,
3. וְכְאֶשֶׁר הַיָּמִים יִתְפָּרְצוּ,
4. וְכְאֶשֶׁר הַקְּבָרִים יִתְפָּכוּ,
5. אִז תִּדַּע כָּל נֶפֶשׁ אֵת אֲשֶׁר הִקְדִּימָה (מִן הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים וְהָרָעִים) וּמָה אַחֲרָה.
6. הוּא בֶן אָדָם! מַה הִתְעָה אוֹתָךְ בְּנוֹגֵעַ לְרַבּוֹנָךְ הַנְּדִיב,
7. אֲשֶׁר בָּרָא אוֹתָךְ וַיְצַר אוֹתָךְ לְפִי מִדָּה,
8. וּבְכָל צוּרָה אֲשֶׁר רָצָה הִרְפִּיבָךְ.
9. לֹא וְלֹא! אַתָּם תִּכְחָשׁוּ בְיוֹם הַדִּין,
10. וְאַמְנָם שׁוֹמְרִים מִמְּקַדִּים עֲלֵיכֶם,
11. נִכְבָּדִים כּוֹתְבִים,
12. וְהֵם יוֹדְעִים אֵת אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ.
13. אֲכֹן הַיִּשְׁרִים בְּנַעֲיֻמוֹת (בְּגֹן עֲדֹן),
14. וְאוֹלָם הַכּוֹפְרִים בְּגִיהָנָם,
15. יִצְלוּ בָּהּ בְיוֹם הַדִּין,
16. וְהֵם אֵינָם נִעְדָּרִים מִן הָעֶנֶשׁ.
17. וּמִנֵּין לָךְ לְדַעַת אֵת עֲצֻמַּת יוֹם הַדִּין?
18. וְשׁוּב מִנֵּין לָךְ לְדַעַת אֵת עֲצֻמַּת יוֹם הַדִּין?
19. זֶהוּ הַיּוֹם בּוֹ לֹא תִהְיֶה לְנֶפֶשׁ אַחַת כָּל הַשְּׁפָעָה שֶׁהִיא לְטוֹבַת נֶפֶשׁ אַחֲרָת, וְהַחֲחֻלָּה תִּהְיֶה אוֹתוֹ יוֹם לְאַלְלָה.²

1. ר' סורת אל-מוזמל 73 : 18.

2. ר' סורת אל-פאתחה 1 : 4 ; סורת אל-פורקאן 25 : 16 ; וסורת עיאפר 40 : 16.

83

סִוֵּרַת אֶל-מוֹטַפְּפִין הַמַּחֲסִירִים בַּמֶּשֶׁקֶל וּבַמִּדָּה

סורה זו נקראת «אֶל-מוֹטַפְּפִין, הַמַּחֲסִירִים בַּמֶּשֶׁקֶל וּבַמִּדָּה» משום היא פותחת באיום מן אללה בעונש קשה לאלה שמחסרים במשקל. הביטוי «אֶל-מוֹטַפְּפִין» לא נזכר בסורה אחרת. הורדה במכה אחרי סורת אל-ענכבות 29, ופסוקיה שלשים ותשעה. קיבלה את שמה «הַמַּחֲסִירִים בַּמֶּשֶׁקֶל וּבַמִּדָּה» מפסוק אחד.

סורת אל-מוטפפין 83

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

1. אוי למחסירים במשקל ובמדה,
2. הנוטלים לעצמם בקנותם מאחרים מדה מלאה,
3. ואולם במוכרם להם, יחסירו במשקל ובמדה,¹
4. האם לא יחשבו כי יקומו לתחייה,
5. ליום עצום (יום הדין),
6. יום יעמדו בני האדם לפני רבון העולמים?
7. לא ולא! אולם פנקס הרשום של הרשעים הוא ב'סג' ין',²
8. התדע מהו «סג' ין»?
9. זהו פנקס רשום משלם.
10. אוי ביום ההוא למכחישים,
11. אשר יכחשו ביום הדין,
12. ואין כופר בו אלא עושק ופושע.
13. אשר בהקרא לפניו אותותינו, יאמר, אגדות הראשונים.
14. לא ולא! מעשיהם הרעים שצברו העכירו את לבותיהם.
15. לא ולא! ביום ההוא ימנעו (הכופרים) מן (ראות) רבונם,
16. ויביהנם ויצלו.
17. אז יאמר להם, זהו הענש שבו כפרתם.
18. לא ולא! אכן פנקס הרשום של הישרים הוא ב'עליון',³
19. התדע מהו «עליון»?
20. זהו פנקס רשום משלם,
21. רק המקרבים (מבין המלאכים) יראוהו.
22. אכן הישרים בתוך נעימות,

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 152 ; סורת אל-אסרא' 17 : 35 ; וסורת אר-רחמאן 55 : 9.

2. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 13.

23. על הכרסות יושבים ומביטים (לראות את רבונם),
24. תכיר בפניהם זהר הנעימות,
25. והם ישקו יין צלול משמר וחתום,
26. בחותם מושק. ולזה ישתוקו המשתוקקים.
27. אשר נמהל במי «תסנים»¹,
28. מעין ישתו ממנו המקרבים (לאללה).
29. אכן אלה אשר פשעו היו צוחקים על המאמינים,
30. ובעוברם על פניהם היו רומזים איש לרעהו,
31. והם היו מתלוצצים עליהם בחוזרם לבתיהם,
32. ובראותם אמרו, אלה הם התועים.
33. ואולם הם לא נשלחו לשומרים עליהם.²
34. ואמנם היום יצחקו אלה אשר האמינו על הכופרים.
35. מעל הכרסות הם מביטים,
36. לראות האם שלם לכופרים באשר היו עושים?

1. משקה עדנים; מי גן עדן.

2. ר' סורת אל-מואמנון 23: 108 - 111.

84

סִוֵּרַת אֶל-אֲנַשְׁקָאק קְרִיעַת הָרָקִיעַ

סורה זו נקראת «אֶל-אֲנַשְׁקָאק, קְרִיעַת הָרָקִיעַ» משום שהיא פותחת בבטוי «כִּאֲשֶׁר יִקְרָעוּ הַשָּׁמַיִם» ביום הדין. באותו יום האדם יקבל את פנקס רישומו מן אללה על כל מה שעשה בחיי העולם הזה. הורדה במכה אחרי סורת אל-אנפטאר 82, ופסוקיה עשרים וחמשה. קיבלה את שמה «קְרִיעַת הָרָקִיעַ» מפסוק אחד.

סורת אל-אנשקאק 84

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהִרְחוּמוּ

1. כְּאֲשֶׁר יִקְרְעוּ הַשָּׁמַיִם (בְּיוֹם הַדִּין),
2. וּלְרִבּוֹנָם יִצְיָתוּ כְּכִי שְׂצוּוֹ לַעֲשׂוֹת,
3. וְהָאֶרֶץ תִּשְׁטַח,
4. וְתוֹצִיא אֶת אֲשֶׁר בְּקִרְבָּהּ וְתִתְרוֹקוּ,
5. וּלְרִבּוֹנָהּ תִּצְיָת כְּכִי שְׂצוּתָהּ לַעֲשׂוֹת.
6. הוּא בֶן הָאָדָם! אֶתָּה עוֹבֵד קֶשֶׁה לְהִגִּיעַ אֶל רְבוּדָהּ, וְאַמְנֵם תִּפְגֹּשׁ אוֹתוֹ (בְּיוֹם הַדִּין).
7. כָּל אָדָם אֲשֶׁר יִמְסֹר לוֹ פִּנְקָס רְשׁוּם מַעֲשָׂיו בְּיַד יָמִינוֹ,
8. יִחְשְׁבוּ עִמּוֹ חֲשָׁבוֹן קָל,
9. וְיִחְזֹר אֶל בְּנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ שָׁמָּה.
10. וְכָל אָדָם אֲשֶׁר יִמְסֹר לוֹ פִּנְקָס רְשׁוּם מַעֲשָׂיו מֵאַחֲרֵי גִבּוֹ,
11. יִקְרָא (בְּיָגוֹן), טוֹב מוֹתִי מִחַיִּי,
12. וּבָאֵשׁ גִּיהֶנָּם יִצָּלָה,
13. כִּי (בַּהֲיוֹתוֹ בַּחַיִּים) הוּא הָיָה שָׁמָּה בְּבֵיתוֹ,
14. וְהָיָה בְּטוֹחַ שֶׁהוּא לֹא יִחְזֹר אֶל רְבוּנוֹ לַחֲשָׁבוֹן.
15. אוּלַם רְבוּנוֹ יֵדַע הַכֹּל עָלָיו.
16. אֲשַׁבַּע בְּאוֹר בֵּין הָעֶרְבִים,
17. וּבִלְיָלָה וּבְכָל אֲשֶׁר יִסְתִּיר (מִן הַיָּצוֹר),
18. וּבִיָּרֵחַ הַמָּלָא,
19. הֵן אַתֶּם תַּעֲבְרוּ מִשְׁלָב לְשָׁלָב,
20. אֲזִי מַה לָּהֶם, לֹא יֶאֱמִינוּ,
21. וּבַהֲקִירָא הַקּוֹרְאָן לִפְנֵיהֶם לֹא יִסְגְּדוּ?
22. אָבֵל אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ יִכְחָשׁוּ.
23. אַךְ אֵלֶּלֶה יוֹדַע הַיָּטֵב מִה שֶׁהֵם מִסְתִּירִים,
24. לָכֵן, בְּשֵׁר לָהֶם עַל עֲנֹשׁ מִכְּאִיב,
25. בִּלְעָדֵי אֵלֶּה אֲשֶׁר הָאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ הַטּוֹב אֲשֶׁר לָהֶם שְׂכָר בִּלְתִּי מִגְּבָל¹.

85

סִוֵּרַת אֶל-בּוּרֻג׳

תַּחֲנוֹת הַשָּׁמֶשׁ, הַיָּרֵחַ, וְהַכּוֹכָבִים

סורה זו נקראת «אל-בורוג׳», תַּחֲנוֹת הַכּוֹכָבִים», משום שאללה נשבע בשמים בעלי התחנות שבהם השמש והירח והכוכבים עוברים.

הורדה במכה אחרי סורת אש-שמש 91, ופסוקיה עשרים ושניים. קיבלה את שמה « תַּחֲנוֹת הַכּוֹכָבִים » מפסוק אחד.

סורת אל-בורוג' 85

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמְנוּ וְהַרְחוּם

1. אֲשַׁבֵּעַ בְּשִׁמְיִם הַמְלָאִים תַּחֲנוּת כּוֹכְבִּים,¹
2. וּבִיּוֹם הָעֵתִיד לָבוֹא (יוֹם הַדִּין),
3. וּבַעֲדָ יַעֲיֵד (בִּיּוֹם הַדִּין) בְּמָה שֶׁרָאָה,²
4. קָלָלָה עַל בְּעָלֵי הַחֲפִירָה,³
5. אֲשֶׁר הִדְלִיקוּ אֵשׁ עִם הַרְבֵּה דָּלֵק,
6. כְּאֲשֶׁר הֵם יֵשְׁבוּ סְבִיבָה,
7. וְהֵם עֲדִים בְּאֲשֶׁר עָשׂוּ בַּמֶּאֱמִינִים.
8. הֵם הִתְרַגְּזוּ עֲלֵיהֶם בְּגִלְל שֶׁהֶאֱמִינוּ בְּאֱלֹהָ הָעִזּוּז וְרַב-הַתְּהִלָּה,
9. אֲשֶׁר לוֹ מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֱלֹהָ עַד בְּכָל.
10. לֹאֵלָה אֲשֶׁר רָדְפוּ הַמֶּאֱמִינִים וְהַמֶּאֱמִינּוֹת וְלֹא חִזְרוּ בָּהֶם בְּתִשׁוּבָה, לָהֶם נֹעֵד הָעֹנֵשׁ שֶׁל הַגִּיהֶנֶם וְלָהֶם עֹנֵשׁ הַשְׂרָפָה.
11. אוּלַם לַמֶּאֱמִינִים עֹשֵׂי הַטּוֹב מִיַּעַד גּוֹ עֵדוֹן שֶׁמִּתְחַתְּיוּ זִרְמִים הַנִּהְרֹת. זֶה הוּא הָאֲשֶׁר הַכְּבִיר.
12. תּוֹקֵף רְבוּנָד חֲזָק.
13. הוּא אֲשֶׁר יִבְרָא (וְיִמִּית), וְיָשִׁיב לְתַחִיָּה (בִּיּוֹם הַדִּין).
14. וְהוּא הַסּוֹלֵחַ וְהָאוֹהֵב,
15. רְבוֹן כֵּס הַמַּלְכוּת וְהַמְּהַלֵּל.
16. וְהוּא יַעֲשֶׂה אֶת כָּל אֲשֶׁר יִרְצֶה.
17. הָאֵם הַגִּיעַ אֱלִיד סְפוֹר הַגְּדוּדִים?
18. (גְּדוּדִי) פְּרָעָה וְת' מוֹד.

1. ר' סורת אל-חג'ר 15 : 16 ; וסורת אל-פורקאן 25 : 61.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 41 ; סורת אנ-נחל 16 : 89 ; וסורת אל-חג' 22 : 78.

3. בעלי החפירה : הם יוסוף ד'ו נואס, המלך היהודי בתימן, הוא ואנשיו רדפו את הנוצרים בני נג'ראן והוציאום לחורג בשרפה בחפירה.

19. אֵדִי הַכּוֹפְרִים מִמְּשִׁיכִים לְהַכְחִישׁ.
20. אֵדִי אֱלֹהֵה מַקִּיף בָּהֶם.
21. זֶהוּ קוֹרְאֵן מִהֶלֶל,
22. שְׁמוֹר בְּלוֹחַ הַשְּׁמִימִי.

86

סִוְרַת אֶטְ-טָאֲרִיק הַכּוֹכֵב הַנוֹצֵץ

סורה זו נקראת «אֶטְ-טָאֲרִיק, הכּוֹכֵב הַנוֹצֵץ» משום שאללה נשבע בו בפת־יחת הסורה. המונח הזה לא נזכר בסורה אחרת.
הורדה במכה אחרי סורת אל-בלד 90, ופסוקיה שבעה-עשר. קיבלה את שמה «הכּוֹכֵב הַנוֹצֵץ» מפסוק אחד.

סורת אט-טארק 86

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

1. אֲשַׁבַּע בְּשִׁמִּים וּבְאַט-טֹאֲרֵק!
2. הִתְדַּע מֵהוּ אֶט-טֹאֲרֵק?
3. הוּא הַכּוֹכֵב הַנוֹצֵץ.
4. עַל כָּל נֶפֶשׁ יֵשׁ מִשְׁגִּיחַ.¹
5. לָכֵן עַל הָאָדָם לִזְכֹּר מִמֶּה שֶׁנִּבְרָא.
6. נִבְרָא מִמִּים נִשְׁפָּכִים בְּרַחֵם,
7. הַיּוֹצֵאִים מִבֵּין הַחֲלָצִים וְעֲצָמוֹת הַחֲזָה.
8. (וְאֱלֹהֵי) כָּל לְהַשִּׁיבוֹ (הָאָדָם לַחַיִּים),²
9. בְּיוֹם אֲשֶׁר יִבְחֲנוּ הַנִּסְתָּרוֹת (יוֹם הַדִּין),
10. וְלֹא יִהְיֶה לוֹ (לָאָדָם) כּוֹחַ וְלֹא עוֹזֵר.
11. אֲשַׁבַּע בְּשִׁמִּים וּבְגִשְׁמֵיהֶם הַעוֹבְרִים וְהַחוֹזְרִים,
12. וְהָאֶרֶץ הַנִּבְקָעֶת.
13. זֶהוּ (הַקּוֹרְאֻ) דְּבוּר הַמִּכְרִיעַ בֵּין אָמֶת וְהַבֵּל,
14. וְאֵין הוּא מִהֲתִלּוֹת.
15. אֲכֹן הֵם (הַכּוֹפְרִים) חוֹרְשִׁים מִזְמוֹת,
16. וְאֲנִי אֶזְמַם מִזְמוֹת.
17. תֵּן אֶרְכָּה לַכּוֹפְרִים, הָאֶרֶץ לָהֶם אֶת הַזְּמַן קֶצֶת.³

1. ר' סורת אר-רעד 13 : 11.

2. ר' סורת אר-רום 30 : 27.

3. ר' סורת לוקמאן 31 : 24.

87

סורת אל-אעלא אללה העליון

סורה זו נקראת «אַל-אַעְלָא, אֱלֹהַּ הָעֶלְיוֹן» משום שפתחה בצוו מן אללה לאדם לשבח את רבונו העליון ביותר, אשר ברא את הבריות ותקן את בריאתן. הורדה במכה אחרי סורת את-תכויר 81, ופסוקיה תשעה-עשר. קיבלה את שמה «אֱלֹהַּ הָעֶלְיוֹן» מפסוק אחד.

סורת אל-אעלא 87

בְּשֵׁם אֱלֹהֶה הֶרְחֵמוּ וְהִרְחוּם

1. שִׁבַּח אֶת שֵׁם רְבוּנְךָ הַעֲלִיּוֹן,
2. אֲשֶׁר בָּרָא וְהַשְׁלִים,
3. חֲרָץ וְהִדְרִיד,¹
4. וְאֲשֶׁר הוֹצִיא הָעֶשֶׂב הַיָּרֵק,
5. וְאַחַר עָשָׂהוּ קֶשׁ יָבֵשׁ כִּהְיָה.
6. אֲנַחְנוּ בִּקְרִיא אוֹתְךָ (מוֹחֲמִיד) וְלֹא תִשְׁכַּח,
7. אֵלָּא מַה שָּׂאֲלָה יִרְצָה, כִּי הוּא יוֹדֵעַ אֶת הַנִּגְלָה וְהַנְסֻתָּר.
8. וְנַעֲשֶׂה לְךָ כָּל עֲנִינֶיךָ קָלִים.
9. הִזְהַר אִפּוּא כִּי הָאֲזָהָרָה תוֹעִיל,
10. רַק הִירָא יִזְכֹּר,
11. אֲדָּ הָאֲמָלֵל מִכָּל יִתְרַחֵק מִמֶּנָּה,
12. אֲשֶׁר יִצְלָה בְּאֵשׁ הַגְּדוּלָה מִכָּל,
13. שָׂבָה לֹא יָמוּת וְלֹא יִחְיָה.²
14. הִנֵּה הַצְּלִיחַ זֶה אֲשֶׁר יִטְהַר אֶת נַפְשׁוֹ,
15. וְיִזְכֹּר אֶת שֵׁם רְבוּנוֹ וְיִתְפַּלֵּל.
16. וְאוּלָם אַתֶּם מַעְדִּיפִים אֶת חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה,
17. אֲדָּ הָעוֹלָם הַבָּא טוֹב יוֹתֵר וְנִנְחָחִי.
18. כִּךְ רָשׁוּם בְּמַגְלוֹת הַקֶּדֶם מוֹנִיּוֹת,
19. מַגְלוֹת שֶׁל אֲבְרָהָהִים וּמוֹסָא.³

1. ר' סורת טא. הא 20 : 50.

2. ר' סורת אז-זוח'רוף 43 : 77 ; וסורת פאטר 35 : 36.

3. ר' סורת אנ-נג'ים 53 : 36 - 42.

88

סִוֵּרַת אֶל-ע'אֶשְׁיָה יוֹם הַדִּין הָאוֹפֵף

סורה זו נקראת «אל-ע'אש'יה, יום הדין האופף» את
הבריות בפחד עצום, משום פתיחתה במונח זה.
המונח, «ע'אש'יה» נזכר בסורת יוסוף 12 : 107.
הורדה במכה אחרי סורת אד'-ד' אריאת 51, ופסוקיה
עשרים וששה. קיבלה את שמה «יום הדין האופף»
מפסוק אחד.

סורת אל-ע'אשיה 88

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הַרְחֵמוֹן וְהַרְחוּם

1. הָאֵם הִגִּיעַ אֵלַיךְ דְּבַר יוֹם הַדִּין הָאוֹפֵף?

2. בְּיוֹם הַהוּא יִהְיוּ הַפְּנִים (שֶׁל הַכּוֹפְרִים) מְשֻׁפָּלִים,

3. עֲמָלִים מִתְעַיִפִים,

4. יִצְלוּ בְּאֵשׁ לוֹהֶטֶת,

5. יִשְׁקוּ מִמַּעַן רוּתָחַ¹,

6. וְאִין לָהֶם מֵאֶכֶל אֶלָּא מִן הַקּוֹץ,

7. לֹא יִשְׁמִין וְלֹא יוֹעִיל בִּפְנֵי רָעָב.

8. אוֹלָם אוֹתוֹ יוֹם יִהְיוּ פְּנִים מִתְעַנְּגִים,

9. מִרְצִים מִמָּה שֶׁהֵם עוֹשִׂים,

10. בְּגֹן נֶעְלָה,

11. וּבֹ לֹא יִשְׁמְעוּ דְּבַרִּי הֶבֶל וְרִיק,²

12. בְּתוֹכוֹ מַעַן שׁוֹטֵף,

13. עִם עֲרֻשׁוֹת מוֹרְמוֹת,

14. וּגְבִיעִים מְלֵאִים וּמוֹכְנִים לְשִׁתְיָה,

15. וְכָרִים עָרוּכִים,

16. וּשְׁטִיחִים פָּרוּשִׁים.

17. הָאֵם לֹא יִבִּיטוּ אֶל הַגְּמָלִים אֵיךְ נִבְרָאוּ?

18. וְאֶל הַשְּׂמִים אֵיךְ הוֹרְמוּ?³

19. וְאֶל הַהָרִים אֵיךְ הִצְבּוּ?

20. וְאֶל הָאָרֶץ אֵיךְ שִׁטְחָה?

21. הִזְהַר אִפּוֹא כִּי אֶתָּה מִזְהִיר הַנֶּדֶד.

1. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 44.

2. ר' סורת מרים 19 : 62 ; סורת אט-טור 52 : 23 ; וסורת אל-ואקעה 56 : 25 - 26.

3. ר' סורת קאף 50 : 6.

22. **אִין אַתָּה שְׁלִיט עָלֶיהֶם,¹**
23. **וְאַשֶּׁר לְאַלֶּה שְׁפָנוּ עָרְךָ וְכִפְרוּ,²**
24. **אוֹתָם יַעֲנִישׁ אֶלְלָה בְּעֶנֶשׁ הַגָּדוֹל בְּיוֹתֵר,**
25. **אֲכַן אֵלֵינוּ תִשׁוּבָתָם,**
26. **וְאַז נַעֲשֶׂה לָהֶם אֶת חֲשׁוֹנוֹם, (וְנִשְׁלַם לָהֶם אֶת הַמִּגְיַע לָהֶם).**

1. ר' סורת קאף 50 : 45.

2. ר' סורת אל-קיאמה 75 : 31 - 32.

89

סִוְרַת אֶל-פֶּגֶז עֲמוּד הַשָּׁחַר

סורה זו נקראת «אֶל-פֶּגֶז», עמוד השחר», משום שהיא פותחת בשבועת אללה בעמוד השחר. הביטוי «אל-פג'ר» נזכר בסורת אל-בקרה 2 : 187 ; סורת אל-אסרא' 17 : 78 פעמיים ; סורת אנ-נור 24 : 58 ; וסורת אל-קדר 97 : 5. הורדה במכה אחרי סורת אל-ליל 92, ופסוקיה שלושים. קיבלה את שמה «עמוד השחר» מפסוק אחד.

סורת אל-פג'ר 89

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמוּ וְהִרְחוּם

1. אֲשַׁבַּע בְּעַמּוּד הַשַּׁחַר,
2. וּבַעֲשָׂרַת הַלֵּילוֹת,¹
3. וּבִכְפָּל וּבִנְחִיד,²
4. וּבְלִלָה כְּאֶשֶׁר יַחֲשִׁיד!
5. הֲאִם אֵין בְּכָל זֶה שְׁבוּעָה לְבַעַל תְּבוּנָה?
6. הֲאִם לֹא רָאִיתָ אֵיךְ עָשָׂה רְבוּנְךָ בְּבִנֵּי עָאד,³
7. וּבְאַרֶם בְּעֶלְת הַעַמּוּדִים,⁴
8. אֲשֶׁר לֹא נִבְנָה בְּאַרְץ כְּמוֹהָ.
9. וּבְבִנֵּי תִ' מוֹד אֲשֶׁר חָצְבוּ בְּסֻלְעִים בְּעַמְק,⁵
10. וּפְרָעָה בְּעַל הִתְדוֹת (הַגְּדוּדִים).
11. אֲשֶׁר פָּרְקוּ עַל שְׁמִים בְּאַרְץ,
12. וּמִלְאוּהָ שְׁחִיתוֹת,
13. וְהִשְׁלִיט עֲלֵיהֶם רְבוּנְךָ שׁוֹט שֶׁל עֲנָשׁ.
14. כִּי רְבוּנְךָ עוֹמֵד עַל הַמִּשְׁמֶר תְּמִיד.
15. אֲשֶׁר לָבֹן אָדָם, אִם יִנְסָה אוֹתוֹ רְבוּנוֹ וְכִבֵּד אוֹתוֹ וְנָטָה לוֹ חֶסֶד, יֹאמֶר,
- רְבוּנִי כִבֵּד אוֹתִי,⁶
16. אֲדָּ אִם יִנְסָה אוֹתוֹ רְבוּנוֹ וְחֶסֶד מִמֶּנּוּ מְזוֹנוֹ, הוּא יֹאמֶר, רְבוּנִי הַשְׁפִּיל אוֹתִי.

1. אלה עשרת הימים הראשונים של החודש דיו אל-חג'ה, עונת העליה לרגל למכה. ישנה גירסה

האומרת, הם עשרת הימים האחרונים בחודש רמצי'אן.

2. הכפל והיחיד, היחיד הוא יום ערפה התשיעי של דיו אל-חג'ה, והכפל הוא יום הקרבת הקורבנות העשירי של דיו אל-חג'ה. ר' סורת אל-בקרה 2 : 203.

3. עאד : ר' סורת אל-אעראף 7 : 65.

4. יש שגורסים כי «אָכַם» הוא שבת מבני עאד, ואולם אחרים חושבים כי זה שם עיר בחצירמות. ר' סורת אל-חאקה 69 : 7 - 10 ; סורת אל-אעראף 7 : 69 ; וסורת פוצלת 41 : 15.

5. ר' סורת אש-שוערא' 26 : 149.

6. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 55 - 56.

17. לֹא וְלֹא! וְאוֹלָם אַתֶּם לֹא תִכְבְּדוּ אֶת הַיְתוֹם,
18. וְלֹא תִתְּחַדּוּ לְהַאֲכִיל אֶת הַמִּסְכֵּן,
19. וְתֹאכְלוּ אֶת הִירְשָׁה לֹלֵא גְבוּל,
20. וְתֹאֲהָבוּ אֶת הַחֹן אֲהָבָה עֲזָה,
21. לֹא וְלֹא! כְּאַשֶּׁר הָאָרֶץ תִּתְּהַרֵס עַד הַיָּסוֹד,
22. וַיָּבֹא רְבוֹנָךְ וְהַמְלֵאכִים עוֹמְדִים שׁוֹרֹת שׁוֹרֹת (כְּדִי לְשַׁפֵּט בֵּין בָּנֵי
אָנוּשׁ),
23. וַיּוֹבֵא בָיִם הֵהוּא גִיהֶנֶם, וּבָיִם הֵהוּא יִלְמַד הָאָדָם לָקַח, וַיִּנָּסֶה לַחֲזֹר
בְּתִשְׁבָּה, אֲדָכָל לֹא יוֹעִיל לוֹ.
24. אֲזִי יֹאמֶר, מִי יִתֵּן וְהִקְדַּמְתִּי מַעֲשִׂים טוֹבִים לְחַיִּי (בְּעוֹלָם הַבָּא).
25. אָכֵן, אוֹתוֹ יוֹם לֹא יִהְיֶה עֹנֶשׁ קֶשֶׁה כְּעֹנֶשׁוֹ (שֶׁל אֱלֹהִים),
26. וְלֹא יוֹכֵל אִישׁ לְאַסֹּר בַּכֶּבֶלִּים כְּפִי שֶׁהוּא כּוֹבֵל.
27. הוּא הַנֶּפֶשׁ הַשְּׁלֵיחָה!
28. שׁוֹבֵי אֶל רְבוֹנָךְ שְׁבַעַת רָצוֹן וּרְצוּיָה (לְאֱלֹהִים),
29. וְהִצְטַרְפִּי אֶל עוֹבְדֵי,
30. וְהִכְנַסִּי אֶל גְּנִי.

90

סִוְרַת אֶל-בָּלַד הָעִיר (מִכָּה)

סורה זו נקראת «אֶל-בָּלַד, הָעִיר (מִכָּה)», משום שהיא פותחת בשבועת אללה בעיר הקודש מכה. הביטוי «אֶל-בָּלַד» נזכר בסורת אל-בַּקֶּרָה 2 : 126 ; סורת אבראהים 14 : 35 ; סורת אנ-נַמַל 27 : 91 ; וסורת את-תִּין 95 : 3. הורדה במכה אחרי סורת קאף 50, ופסוקיה עשרים. קיבלה את שמה «הָעִיר» מפסוק אחד.

סורת אל-בלד 90

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמוֹן וְהַרְחוּם

1. אֲשַׁבַּע בְּעִיר הַזֶּה (מִכָּה),
2. וּכְשֶׁאַתָּה (מוֹחֲמֵד) תִּהְיֶה חֲפָשִׁי לַעֲשׂוֹת כָּאוֹת נִפְשֶׁךָ בְּעִיר זֹה.¹
3. וּבְמוֹלִיד וְהַנוֹלָד.²
4. וּכְבֹר בְּרָאוֹנוּ אֶת הָאָדָם בְּעֶמֶל (וְלַעֲמָל).
5. הַחוֹשֵׁב הוּא שֶׁלֹא יוֹכֵל לוֹ אֶף אֶחָד.
6. הוּא אוֹמֵר, כְּבֹר הוֹצֵאתִי הוֹן רַב.
7. הַחוֹשֵׁב הוּא שֶׁלֹא רָאָה אוֹתוֹ אֶף אֶחָד?
8. הֲאִם לֹא עָשִׂינוּ לוֹ עֵינִים,
9. וְלָשׁוֹן וּשְׁפָתִים,
10. וְהַנְחִינוּ אוֹתוֹ לִשְׁנֵי הַשְּׂבִילִים? (שְׂבִיל הַטוֹב וּשְׂבִיל הָרָע).³
11. וְאוֹלָם הוּא לֹא הִתְאַמֵּץ לַעֲבֹר אֶת הַמְּכָשׁוֹל,
12. הַתִּדְעַ מַה הוּא הַמְּכָשׁוֹל?
13. שְׁחֹרֹר עֶבֶד,
14. אוֹ הָאֹכֵלָה בְּזִמּוֹן שֶׁל רָעַב,
15. יָתוֹם בְּעַל קִרְבָּה,
16. אוֹ מִסְכֵּן שֶׁאֵין לוֹ כְּלוּם.
17. נוֹסֵף לְכָל הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים הָאֵלֶּה, הִיָּה מַאֲלָה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וַיַּעֲצוּ אָדָם לַרְעָהוּ סִבְלָנוֹת וְרַחֲמִים,⁴
18. וְאֵלֶּה הֵם אֲנִשֵּׁי הַיָּמִין (בְּרִי מִזֵּל אֲשֶׁר יִכְנָסוּ אֶל הַגֶּן),
19. וְאֵלֹו אֲשֶׁר כָּפְרוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ הֵם אֲנִשֵּׁי הַשְּׂמָאֵל (רְעֵי מִזֵּל),
20. (עֲנִשָּׁם יְהִיָּה) אֵשׁ נְעוּלָה עָלֵיהֶם.

1. אללה עשה ממכה עיר קדושה ומובטחת. אומנם הפסוק מבשר שאללה יתיר לנביא מוחמד להוציא להורג כמה מאויביו בתחומי מכה הקדושה כאשר ישחרר אותה בעתיד. השחרור קרה בשנת 630.
 2. הכוונה לאדם והבנים שלו.
 3. ר' סורת אל-אנסאן 76 : 2 - 3.
 4. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 19 ; וסורת אנ-נחל 16 : 97.

سُورَةُ الشَّمْسِ

91

סִוֵּרַת אֶשׁ-שֶׁמֶשׁ

הַשֶּׁמֶשׁ

סורה זו נקראת «אֶשׁ-שֶׁמֶשׁ, הַשֶּׁמֶשׁ», משום שהיא פותחת בשבועת אללה בשמש והאור שלה בשעות הבוקר הבהירות והירח המופיע אחרי שקיעת השמש. הורדה במכה אחרי סורת אל-קדר 97, ופסוקיה חמשה-עשר. קיבלה את שמה «הַשֶּׁמֶשׁ» מפסוק אחד.

סורת אש-שמש 91

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחוּ

1. אֲשַׁבֵּעַ בְּשֵׁמֶשׁ וְאוֹרָה בְּשַׁעַת הַבִּקְרָה הַמְּאַחֶרֶת,
2. וּבִיָּרֵחַ כְּאֶשֶׁר יָבוֹא בְּעֶקְבוֹתֶיהָ,
3. וּבִיּוֹם בְּגִלּוֹתָיו אוֹתָהּ,
4. וּבִלְיָלָהּ בְּכִסּוֹתָיו אוֹתָהּ.
5. וּבְשִׁמְסִים וּבּוֹרְאִים,¹
6. וּבְאַרְצָהּ וּשְׁוֹטְחָהּ,
7. וּבְנֶפֶשׁ וּבְמִי שֶׁהַשָּׁלִים אֶת בְּרִיאָתָהּ,²
8. וְגִלָּהּ לָהּ אֶת שְׁבִיל הַכְּפִירָה וְאֶת שְׁבִיל הָאֱמוּנָה!
9. אֲכֹן הַצְּלִיחַ זֶה אֶשֶׁר זָכָה אוֹתָהּ,³
10. וְכָשֶׁל זֶה אֶשֶׁר הִשְׁחִית אוֹתָהּ.
11. כִּחְשׁוּ בְּנֵי עַם תְּמוֹד וְהָיוּ מְאוּד רָשָׁעִים,
12. כְּאֶשֶׁר קָם מִתּוֹכָם הָאֱמֶלֶל בְּיוֹתֵר.⁴
13. אֲזִי אֶמַר לָהֶם שְׁלִיחַ אֱלֹהֵה (צֹאֲלָח), הִנֵּיחוּ לִנְאֻקָּה שֶׁל אֱלֹהֵה לְשִׁתּוֹת אֶת מִנֵּת חֲלָקָהּ.
14. אֲדָּהֵם לֹא צִיָּתוֹ לוֹ וְעִקְרוֹהָ. רַבּוֹנָם כְּעַס עֲלֵיהֶם וְהִמִּיט עֲנָשׁוֹ עֲלֵיהֶם כִּי חֲטְאוּ, וְהִשְׁמִיד אֶת כָּלָם.
15. לֹלֵא דְאָגָה לְאַחֲרֵיתָם.

1. ר' סורת אד'י-אריאית 51 : 47 - 48.

2. ר' סורת אר-רום 30 : 30.

3. ר' סורת אל-אעלא 87 : 14 - 15.

4. ר' סורת אל-קמר 54 : 29.

92

סִוְרַת אֶל-לַיְל הַלַּיְלָה

סורה זו נקראת «אֶל-לַיְל, הַלַּיְלָה», משום שהיא פותחת בשבועת אללה בלילה כשהוא מכסה את העולם מסביב. הורדה במכה אחרי סורת אל-אעלא 87, ופסוקיה עשרים ואחד. קיבלה את שמה « הַלַּיְלָה » מפסוק אחד.

סורת אל-ליל 92

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמֶן וְהֶרְחֹם

1. אֲשַׁבֵּעַ בְּחֶשֶׁד הַלֵּילָה כְּאֶשֶׁר יִכְסֶה אֶת הָעוֹלָם,
2. וּבְאֹזֶר הַיּוֹם כְּאֶשֶׁר יֹאִיר אֶת הָעוֹלָם,
3. וּבִבּוּרָא אֶת הַזָּכֶר וְאֶת הַנִּקְבָּה.¹
4. כִּי אֲכֹן שׁוֹנִים מֵאַמְצִיקָם.
5. אֲשֶׁר לְמִי שֶׁתּוֹרֵם וַיֵּרָא אֶת אֱלֹהֵה,
6. וּמֵאַמִּין בִּיחוד אֱלֹהֵה וְהַשְּׁלִיחוֹת שֶׁל הַנְּבִיא מוֹחִמֵד,
7. נְדָרִיד אוֹתוֹ לְשָׁבִיל הַטּוֹב שֶׁל גֹּן הָעֵדֶן.
8. אֲדָ לְעֹשִׁיר הַקִּמְצוֹ,
9. וְהַמְכָּחִישׁ בִּיחוד אֱלֹהֵה וְהַשְּׁלִיחוֹת שֶׁל הַנְּבִיא מוֹחִמֵד,
10. נְדָרִיד אוֹתוֹ לְשָׁבִיל הָרַע שֶׁל הָאֵשׁ.²
11. וְלֹא יוֹעִיל לוֹ הוֹנֹו כְּאֶשֶׁר יִשְׁלַךְ לְגִיהֶנֶם.
12. אֲכֹן עָלִינוּ הַהִדְרָכָה (לְדָרֶךְ הַיֶּשֶׁר).³
13. כִּי לָנוּ הָעוֹלָם הֵבֵא וְהָעוֹלָם הִזָּה.
14. הִנְנִי מִזְהִיר אֶתְכֶם אִפּוֹא מִפְּנֵי אֵשׁ לוֹהֶטֶת,
15. יִצְלָה בָּהּ רַק הָאִמְלָל מִכָּל,
16. אֲשֶׁר הִכְחִישׁ וּפָנָה עֲרָף,
17. אוֹלָם יִרְחַק מִמֶּנָּה וַיֵּרָא אֱלֹהֵה,
18. אֲשֶׁר יִתֵּן הוֹנֹו לְמַעַן יִזְדַּכֵּד,
19. לֹא כְּגִמְלֹות חֶסֶד לְמִי שֶׁהוּא עֹשֶׂה לוֹ חֶסֶד מִקֶּדֶם,
20. רַק לְמַעַן בִּקְשׁוּ פָנֵי אֱלֹהֵה הָעֲלִיוֹ,
21. לְבִסּוֹף יִשְׁבַּע רְצוֹן.⁴

1. ר' סורת אד'ד' אריאת 51 : 49 ; וסורת אנ-נבא' 78 : 8.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 110.

3. ר' סורת אנ-נחל 16 : 9.

4. הפסוקים 17 - 21 הורדו בגלל אבו-בקר אצ-צדיק אשר הוציא הונו העצום למען שחרור העבדים שקבלו את האסלאם במכה, אמנם סבלו מאוד על ידי אדוניהם הכופרים, וגם לפרנסת עניי המוסלמים. הוא עשה כל זה ועוד יותר לשם שמים.

93

סִוְרַת אַצ־צ'וּחָא שְׁעַת הַבֶּקֶר הַמְאַחֶרֶת

סורה זו נקראת «אַצ־צ'וּחָא, שְׁעַת הַבֶּקֶר הַמְאַחֶרֶת», משום היא פותחת בשבועת אללה ב«אַצ־צ'וּחָא». הורדה במכה אחרי סורת אל-פג'ר 89, ופסוקיה אחד-עשר. קיבלה את שמה «שְׁעַת הַבֶּקֶר הַמְאַחֶרֶת» מפסוק אחד.

סורת אצי-צ'וחא 93

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

1. אֲשַׁבַּע בְּשַׁעַת הַבֹּקֶר הַמֵּאֲחֶרֶת,
2. וּבִלְיָלָה אֲשֶׁר יַחְשִׁיד וַיִּשְׁקֹט.¹
3. כִּי רְבוּנְךָ לֹא זָנַח אוֹתְךָ (מוֹחֲמֵד) וְלֹא שָׁנָא אוֹתְךָ,
4. וְהֶאֱחֶרֶת תִּיטִיב לָךְ מִהֶרָאשִׁית,²
5. וְרְבוּנְךָ יַעֲנִיךָ לָךְ עַד שְׁתִּהְיֶה מְרֻצָּה.³
6. הֲלֹא מִצָּאָךְ יָתוֹם וְהִחֲסָה אוֹתְךָ?⁴
7. וּמִצָּא אוֹתְךָ שְׁאִינְךָ יוֹדַע אֶת הַקּוֹרְאָן וְהֶאֱמוּנָה בְּאֵלָלָה וְהַדְרִיךְ אוֹתְךָ אֲלֵיהֶם?⁵
8. וּמִצָּא אוֹתְךָ עֲנִי וְהַעֲשִׂירְךָ?
9. לָכֵן אֶת הַיָּתוֹם אֵל תִּדְכָּא,
10. וְאֶת הַקִּבְצָן אֵל תִּגְרֹשׁ,
11. וְאֲשֶׁר לְחִסְדֵי רְבוּנְךָ הִרְבָּה לְדַבֵּר.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 96 ; וסורת אל-ליל 92 : 1 - 2.

2. בעולם הבא ייטב לך מאשר בעולם הזה. ר' סורת אל-ליל 92 : 13.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 79.

4. אביו של הנביא נפטר כחודשים לפני שהנביא נולד, ואמו נפטרה כשהוא היה בן שש שנים. ובסוף

אסף אותו אל בני משפחתו הדוד שלו, אבו טאלב.

5. ר' סורת אש-שורא 42 : 52.

94

סִוֵּרַת אֶשׁ-שָׁרָח הָאֶרֶת הַלֵּב

סורה זו נקראת «אֶשׁ-שָׁרָח», או «שרח אצ-צדר, הָאֶרֶת הַלֵּב» של הנביא באור האמונה והאסלאם. אללה פותח את הסורה בהזכירו לנביאו מוחמד חסדי אללה אשר נטה לו. החסד החשוב ביותר הוא הארת לבו של הנביא באור האמונה והאסלאם.

הורדה במכה אחרי סורת אצ'-צ'וחא 93, ופסוקיה שמונה. קיבלה את שמה «הָאֶרֶת הַלֵּב» מפסוק אחד.

סורת אש-שרח 94

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

1. הלא האֲרֵנוּ¹ לָךְ אֶת לִבְךָ,²
2. וְנָסַר מֵעֲלֶיךָ אֶת מַעֲמָסְתֶךָ,
3. אֲשֶׁר הָעֲמִיסָה לַעֲלִיפָה עַל גִּבְךָ,
4. וְהַעֲלִינוּ לָךְ אֶת זִכְרְךָ?
5. אֲכֹן עִם הַכָּבֵד יָבֹוא הַקֵּל.
6. אֲכֹן עִם הַכָּבֵד יָבֹוא הַקֵּל.
7. וְכֹאֲשֶׁר תִּתְּפֹנֶה נֹצֵב לַעֲבַד רְבוּנְךָ,
8. וְאֵל רְבוּנְךָ תִּפְּנֶה.

1. אללה מלא את לבו של הנביא, אימונה, נבואה, חוכמה, וידע.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 125.

95

סִוֵּרַת אֶת-תֵּין הַתְּאֵנִים

סורה זו נקראת «אֶת-תֵּין, הַתְּאֵנִים», משום שהיא פותחת בשבועת אללה בתאנים ובזיתים נוסף לשני מקומות קדושים: ליהודים «טור סִינִין» ולמוסלמים «עִיר מִבְּטָחִים מִכָּה».

הורדה במכה אחרי סורת אל-בורוג' 85, ופסוקיה שמונה. קיבלה את שמה «הַתְּאֵנִים» מפסוק אחד.

סורת את-תין 95

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֵמֵן וְהַרְחוּם

1. אֶשְׁבַּע (בְּאַרְץ) הַתְּאָנִים וְהַזִּיתִים,¹
2. וְ(בְּהַר) טוֹר סִינִי,²
3. וּבְעִיר מִבְּטָחִים זֶו (מִכָּה),³
4. כָּבֵר בְּרָאנוּ אֶת הָאָדָם בְּצוּרָה מְשֻׁלָּמָת,
5. אֵךְ נוֹכַל לְהוֹפְכוֹ לְדֶרְגָה הַנְּחוּתָה בְּיוֹתֵר (לְשַׁלַּח אוֹתוֹ לְגִיּהֵם בְּגִלְל כְּפִירָתוֹ בְּאֱלֹהָ),
6. בְּלַעְדִּי אֵלֶּה אֲשֶׁר הָאָמִינוּ וַיַּעֲשׂוּ אֶת הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים, לָהֶם שְׁמוֹר שְׁכָר בְּלִתִּי מִגִּבְל.
7. מָה עוֹד יִנְיַעַךְ לְכַחַשׁ בְּדִין?
8. הָאֵם אֵין אֱלֹהָ הַשּׁוֹפֵט בְּשׁוֹפְטִים?

1. ארץ התאנים והזיתים, היא ארץ פלסטיין ובית אל-מקדס שבה נולד המסיח עיסא בן מרים (המשיח הנוצרי) והורד אליו האנגיל.

2. טור סיני הוא המקום אשר בו אללה הוריד התורה אל מוסא (משה).

3. הכוונה היא לעיר מכה, שכל באי שעריה יהיו בטוחים גם מפני אויב שלא יגע בהם בהיותה עיר המקדש הערבי. ומעל לכל זה היא עיר המולדת של הנביא מוחמד והאסלאם, והמקום שבו הורד הקוראן מן השמים אל הנביא מוחמד. בשלושת הפסוקים האלה, אללה מראה את הקשר הרוחני בין שלוש הדתות שגלה לאנושות כולה. היינו, היהדות, הנצרות, והאסלאם.

96

סִוֵּרַת אֶל-עֶלֶק טִפַּת הַדָּם

סורה זו נקראת «אֶל-עֶלֶק, טִפַּת הַדָּם» משום שאללה הודיע לנו על החומר שממנו ברא את האדם. נוסף לזאת הסורה פותחת בצוו לנביאו מוחמד לקרוא בשם ריבונו. לקרוא קוראן ולקרוא לאנשים לקבל את האסלאם. חמשת הפסוקים הראשונים הורדו אל הנביא מוחמד מן השמים במערת הר חרא' בקרבת מכה. הורדה במכה, ופסוקיה תשעה-עשר. קיבלה את שמה «טִפַּת הַדָּם» מפסוק שניים.

סורת אל-עלק 96

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְן וְהֶרְחוּם

1. קְרֵא בְּשֵׁם רְבוֹנָךְ אֲשֶׁר בָּרָא!
2. בָּרָא אֶת הָאָדָם מִטֶּפֶת דָּם קְרוּשׁ.¹
3. קְרֵא! וְרְבוֹנָךְ הוּא הַנָּדִיב מִכָּל.
4. אֲשֶׁר לָמַד (אֶת הָאָדָם) לִכְתֹּב בְּעֵט.
5. לָמַד אֶת הָאָדָם אֶת אֲשֶׁר מַעֲוֹלָם לֹא יָדַע.
6. לֹא וְלֹא! הָאָדָם יִפְרָק עַל שְׁמַיִם,
7. בְּרִאוֹתָו כִּי הוּא מְאוּד עָשִׂיר.
8. אָכֵן אֶל רְבוֹנָךְ הַשִּׁיבָה (בְּיוֹם הַדִּין).
9. מֶה דַּעְתָּךְ עַל הָאִישׁ הַמוֹנֵעַ,²
10. עֶבֶד (שֶׁל אֱלֹהֵה) מִלְּהַתְפַּלֵּל.
11. אוֹ אִם הוּא מִזְמִין אַחֲרִים לְאַרְח מִיִּשְׁרָאֵל,
12. אוֹ אִם צָנָה עַל יִרְאֵת אֱלֹהֵה?
13. מֶה תַּחֲשֹׁב אִם (הַמוֹנֵעַ) הוּא כּוֹזֵב וְסוֹטָה?
14. הֲאֵינּוּ יוֹדְעֵי כִי אֱלֹהֵה רוֹאֶה?
15. אָכֵן, אִם לֹא יִפְסִיק, נִתְפַּשׁ אוֹתוֹ בְּצִיצִית רֹאשׁוֹ,
16. צִיצִית רֹאשׁ כּוֹזֵבֶת וְחוֹטָאת.
17. וְאִזּוֹ יוּכַל לְהַזְעִיק לְעֲזָרְתּוֹ אֶת אֲנָשָׁיו,
18. נִזְעִיק אָנוּ אֶת מַלְאָכֵי הַחֲבָלָה (שׁוֹעֲרֵי גִיהֶנֶם).
19. לֹא וְלֹא! אֵל תִּשְׁמַע לְקוֹלוֹ וְסָגַד וְהִתְקַרֵּב (אֶל רְבוֹנָךְ).

1. ר' סורת אל-חג' 22 : 5.

2. הפסוקים מפה ועד סוף הסורה הם התראה ונזיפה באבו ג'יהל, האויב המובהק של הנביא מוחמד. אבו ג'יהל נהרג בקרב בדר בשנה שנים להגירה אל מדינה.

97

סורת אל-קַדֶּר ליל הַקְבֹּד

סורה זו נקראת «אַל-קַדֶּר, הַקְבֹּד», משום שהיא פותחת בבטוי זה שמופיע שלוש פעמים בקוראן. הלילה הזה נחשב ללילת כבוד משום שהקוראן הורד מן השמים אל הנביא מוחמד באותו לילה. הביטוי הזה במובן «הַקְבֹּד» נזכר שלוש פעמים בקוראן. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 91, סורת אל-חג' 22 : 74, וסורת אז-זומר 39 : 67. הורדה במכה אחרי סורת עבס 80, ופסוקיה חמשה. קיבלה את שמה «ליל הַקְבֹּד» מפסוק אחד.

סורת אל-קדר 97

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחֵם

1. אָנוּ הוֹרְדָנוּ אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם בְּלִילַת אֶל-קֶדֶר (לֵיל הַכְּבוֹד),¹
2. וּמָה אַתָּה יוֹדֵעַ עַל לִילַת אֶל-קֶדֶר?
3. לִילַת אֶל-קֶדֶר יוֹתֵר טוֹב מֵאֶלֶף חֲדָשִׁים, (וְהַמַּעֲשֶׂה הַטוֹב בָּאוֹתוֹ לִילָה יוֹתֵר טוֹב מֵעֲבוֹדַת אֶלֶף חֲדָשִׁים בְּלִי לִילַת אֶל-קֶדֶר).
4. הַמַּלְאָכִים וְהָרוּחַ (מִלְאָךְ ג' בְּרִיל) יוֹרְדִים בּוֹ מִן הַשָּׁמַיִם בְּרָשׁוֹת רְבוֹנָם לְכָל פְּקָדָה.
5. שְׁלוֹם הוּא עַד עֲלוֹת הַשָּׁחַר.

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 185, וסורת אד-דוח'אן 44 : 3.

سُورَةُ النَّازِعَاتِ

98

סִוְרַת אֶל-בִּינָה
הַהוֹכָחָה

סורה זו נקראת «אֶל-בִּינָה, הַהוֹכָחָה» משום שהיא פותחת בביטוי זה בפסוק אחד.
הורדה במדינה אחרי סורת אט-טלאק 65, ופסוקיה שמונה. קיבלה את שמה «הַהוֹכָחָה» מפסוק אחד.

סורת אל-ביינה 98

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמְנוּ וְהַרְחוּם

1. הַכּוֹפְרִים מִבֵּין בְּעָלֵי הַסֵּפֶר וְהַפְּגָנִיִּים אֵינָם נוֹטְשִׁים אֶת כְּפִירָתָם עַד בּוֹא אֲלֵיהֶם הַהוֹכְחָה,¹
2. (הַהוֹכְחָה הַיָּא), שְׁלִיחַ מַעֵם אֱלֹהָ יִקְרָא לַפְּנִיָּהם מְגִלוֹת מְטָהֲרוֹת (הַקּוֹרְאָן),
3. וּבָהֶן כְּתָבִים נְכוּחִים.
4. וְלֹא נִחְלְקוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם הַסֵּפֶר² אֶלָּא אַחֲרֵי בּוֹא הַהוֹכְחָה (הַנְּבִיא מוֹחֵמֵד) אֲלֵיהֶם.
5. אוּלָם הֵם נִצְטָווּ רַק לַעֲבֹד אֶת אֱלֹהָ בַּמְסִירוֹת שֶׁלָּמָּה כְּחִנּוּפִים,³ וּלְקַיֵּם אֶת הַתְּפִלָּה וְלִתֵּת זָכָאת (צִדְקָה).⁴ זֹאת הִיא הַדָּת הָאֱמֵתִית (דָּת הָאִסְלָאם).
6. אָכֵן אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ מִבְּעָלֵי הַסֵּפֶר וְהַפְּגָנִיִּים בְּאֵשׁ גִּיהֶנָּם. הֵם יִשְׁאַרוּ בְּתוֹכָהּ לְנֶצַח, כִּי הֵם הָרָעִים שֶׁבְּבִרְיָאָה.
7. אֲךָ הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטוֹב הֵם הַטּוֹבִים שֶׁבְּבִרְיָאָה,
8. גְּמוּלָם אֶצֶל רַבּוֹנָם גָּנִי עֵדֶן אֲשֶׁר נְהָרוֹת זֹרְמִים מִתְּחִתֵּיהֶם, שֶׁם יִשְׁאַרוּ לְנֶצַח. אֱלֹהָ מְרַצָּה מֵהֶם, וְהֵם שְׂמֵחִים אִתּוֹ. זֶה (הַגְּמוּלָה הַיָּפָה) לִירָא אֶת רַבּוֹנוֹ.

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 105 ; וסורת עבס 80 : 13 - 16.

2. התורה והאנגייל.

3. חניפים : ראה סורת אל-בקרה 2 : 135.

4. זכאת : ראה סורת אל-בקרה 2 : 43.

99

סִוֵּרַת אֶזְ-זִלְזֵלָה רְעִידַת הָאֲדָמָה

סורה זו נקראת «אֶזְ-זִלְזֵלָה», רְעִידַת הָאֲדָמָה» משום שהיא פותחת בהודעה על רעידת אדמה שתקרה לפני יום תחיית המתים.

הביטוי «אֶזְ-זִלְזֵלָה» נזכר בסורת אל-חג' 22 : 1. הורדה במדינה אחרי סורת אנ-נשא' 4, ופסוקיה שמונה. קיבלה את שמה «רְעִידַת הָאֲדָמָה» מפסוק אחד.

סורת אַז-זלזלה 99

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחָמָן וְהֶרְחוּם

1. כְּאֲשֶׁר תִּרְעַד הָאֲדָמָה אֶת רְעִידָתָהּ (בְּיוֹם הַדִּין),¹
2. וְתוֹצִיא הָאֲדָמָה אֶת נֹטֶל מִשְׁאֵיהָ,²
3. וַיֹּאמֶר הָאָדָם, מַה קָּרָה לָּהּ?
4. בְּיוֹם הַהוּא הִיא (הָאֲדָמָה) תוֹדִיעַ עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ בְּנֵי הָאָדָם עָלֶיהָ,
5. כִּי כֵךְ הוֹרָה לָהּ רְבוּנָךְ.³
6. בְּיוֹם הַהוּא יַעֲרֹכוּ בְּנֵי הָאָדָם לְפִי סוּגִים שׁוֹנִים, לְמַעַן יֵרְאוּ אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.
7. וְכָל מִי שִׁיעֲשָׂה טוֹב אֶפְלוּ כְּמִשְׁקַל גֶּרְעִין יִרְאֶנוּ,
8. וְכָל מִי שִׁיעֲשָׂה רַע אֶפְלוּ כְּמִשְׁקַל גֶּרְעִין יִרְאֶנוּ.

1. ר' סורת אל-חגי' 22 : 1 ; וסורת אל-אנשקאק 84 : 3 - 4.

2. נטל משאיה : המתים אשר נקברים בתוכה.

3. ר' סורת אל-עיאשיה 84 : 5.

100

סִוֵּרַת אֶל-עֶאדִיאת הַסּוֹסִיס הַשּׁוֹעֵטִים

סורה זו נקראת «אֶל-עֶאדִיאת, הסוֹסִיס הַשּׁוֹעֵטִים» משום אללה נשבע בסוֹסִיס הַשּׁוֹעֵטִים במלחמה נגד הכופרים.

הביטוי הזה לא הופיע במקום אחר בקוראן. הורדה במכה אחרי סורת אל-עצר 103, ופסוקיה אחד-עשר. קיבלה את שמה «הסוֹסִיס הַשּׁוֹעֵטִים» מפסוק אחד.

סורת אל-עאדיאת 100

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

1. אֲשַׁבַּע בְּסוּסִים הַשּׁוֹעֲטִים וְהַנּוֹשְׁמִים קֶשֶׁה,
2. הַקּוֹדְחִים אֵשׁ בְּדֹהֶרֶם,
3. הַמִּתְקִיפִים בַּבֶּקֶר,
4. מַעֲלִים (בְּשַׁעֲטָתָם) אֲבָק,
5. וּפּוֹרְצִים אֶל אֲמָצַע גְּדוּד (הָאוֹיֵב).
6. אֲכֹן הָאָדָם כּוֹפֵר בְּחֶסֶד רְבוּנוֹ,
7. וְאֲכֹן הוּא עֲצָמוֹ יַעֲיֵד עַל זֹאת,
8. וְאֲכֹן הוּא אוֹהֵב אֶהְבָּה גְּדוּלָּה אֶת הַטּוֹב (שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה).
9. הָאֵם לֹא יָדַע, כְּאֲשֶׁר יוֹצִיא אֱלֹהָ אֶת אֲשֶׁר בְּקִבְרִים,
10. וַיִּתְּגַלֶּה מֶה שֶׁבִּלְבָבוֹת,
11. כִּי רְבוּנָם בְּיוֹם הַהוּא (יוֹם הַדִּין) בְּקִיָּא בָּהֶם וּבְכָל מַעֲשֵׂיהֶם.

101

סִוְרַת אֶל-קָאֶרְעָה הַהוֹלָמָת (יוֹם הַדִּין)

סורה זו נקראת «אֶל-קָאֶרְעָה, הַהוֹלָמָת» משום שהיא פותחת באחד משמות שעת הדין שנזכר שלוש פעמים להפחיד את הכופרים. הביטוי «אֶל-קָאֶרְעָה» נזכר בסורת אל-חאקה 69 : 4 ; וסורת אר-רעד 13 : 31.
הורדה במכה אחרי סורת קוריש 106, ופסוקיה אחד-עשר. קיבלה את שמה «הַהוֹלָמָת (יוֹם הַדִּין)» מפסוק אחד.

סורת אל-קארעה 101

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. הַהוֹלָמֶת!
2. מַה הִיא הַהוֹלָמֶת?
3. הֲאִם אַתָּה יוֹדֵעַ מַהִי הַהוֹלָמֶת?
4. יוֹם אֲשֶׁר יִהְיוּ בְנֵי אָנוּשׁ כְּפָרָרִים מִפְּזָרִים לְכָל עֵבֶר,¹
5. וְהָרִים יִהְיוּ כְּצֶמֶר הַסְּרוּק.
6. כָּל אֲשֶׁר יִהְיוּ מֵאֲזָנֵי כְּבָדִים (מִמַּעֲשִׂים טוֹבִים),
7. הוּא יִתְעַנֵּג בְּחַיֵּי נַעַם (בְּגֹן עֵדוּ).
8. וְכָל אֲשֶׁר יִהְיוּ מֵאֲזָנֵי קָלִים (מִמַּעֲשִׂים טוֹבִים),
9. תִּהְיוּם תִּהְיֶה מִנַּת חֶלְקוֹ,
10. הִידְעֶתָ מַה הִיא (תִּהְיוּם)?
11. הִיא אִשׁ מְאֹד לֹוְהָטָה (בְּגִיהָנָם).

1. ר' סורת אל-קמר 54 : 7.

102

סִוֵּרַת אֶת-תִּכְאֹת 'וֹר הַהֲתַעֲצָמוֹת בְּגֹדֶל הַהוֹן

סורה זו נקראת «אֶת-תִּכְאֹת 'וֹר, ההתעצמות בגודל ההון», משום הבטוי המופיע בתחילת הסורה בצורת גנאי לאנשים האוגרים הון לעצמם ונמנעים מלעשות מעשים טובים עם ההון הזה.

הורדה במכה אחרי סורת אל-כות'ר 108, ופסוקיה שמונה. קיבלה את שמה «ההתעצמות בגודל ההון» מפסוק אחד.

סורת את-תכאת'ור 102

בְּשֵׁם אֱלֹהֵ הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. הַהִתְעַצְמוּת בְּגֹדֶל הַהוֹן הַסִּיחָה אֶת דַּעְתְּכֶם (מִלְעַבֵּד אֶת אֱלֹהֵ וּלְצִית לוֹ),
2. עַד שְׂיִרְדְּתֶם אֶל הַקְּבָרִים,
3. אֲדָּ סוּפְכֶם שֶׁתְּדַעוּ,
4. וְשׁוּב, סוּפְכֶם שֶׁתְּדַעוּ.
5. לֹא וְלֹא! לוֹ יִדְעַתֶּם הִידִיעָה הַבְּרוּרָה (לֹא הַתְּנַהֲגָתֶם בְּצוּרָה זוֹ),
6. (וּלְבִסּוֹף) תִּרְאוּ אֶת גִּיהֶנֶם,
7. וְשׁוּב, בְּמוֹ עֵינֵיכֶם תִּרְאוּהָ!
8. וְאַזְ תִּשְׁאַלּוּ אוֹתוֹ יוֹם עַל הַתְּעַנּוּגוֹת (אֲשֶׁר רָדַפְתֶּם אַחֲרֵיהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה).

103

סִוֵּרַת אֶל-עַצְר

הַזְמֵן

סורה זו נקראת «אֶל-עַצְר, הַזְמֵן» משום שאללה נשבע בזמן בפתחת הסורה. הביטוי «אֶל-עַצְר» לא הופיע במקום אחר בקוראן.
הורדה במכה אחרי סורת אש-שרח 94, ופסוקיה שלושה.
קיבלה את שמה «הַזְמֵן» מפסוק אחד.

סורת אל-עצר 103

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְוּ וְהֶרְחוּם

1. אֲשַׁבַּע בְּזִמְוֹ,
2. אִכְו הָאָדָם סוּפוּ לְאַבְדּוֹ,
3. חוּץ מֵאֱלֹהֵה אֲשֶׁר יֶאֱמִינּוּ וְיַעֲשׂוּ הַטּוֹב, וַיִּצְוּ אָדָם אֶת רֵעֵהוּ עַל הָאָמֶת,
וַיִּצְוּ אָדָם אֶת רֵעֵהוּ עַל הַסְּבָלָנוּת.

104

סִוֵּרַת אֶל-הוֹמָזָה הַמְּשָׁמִיץ

סורה זו נקראת «אֶל-הוֹמָזָה, הַמְּשָׁמִיץ» משום שאללה איים על «אֶל-הוֹמָזָה» בעונש קשה. הביטוי «המאז» נזכר בסורת אל-קלם 68 : 11. הורדה במכה אחרי סורת אל-קיאמה 75, ופסוקיה תשעה. קיבלה את שמה «הַמְּשָׁמִיץ» מפסוק אחד.

סורת אל-הומזה 104

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמֵנוּ וְהַרְחִיבֵנוּ

1. אוי לְכָל מְשֻׁמֵּץ וְעוֹקְצָנִי,¹
2. אֲשֶׁר צָבַר הוֹן וְאָגַר אוֹתוֹ.²
3. יַחֲשֹׁב כִּי הוֹנוּ יַחֲיִיָּהוּ לְעוֹלָם.
4. לֹא וְלֹא! הוּא יִשְׁלַךְ לְתוֹךְ אֶל-חֲטָמָה (הַמְרַסֶּקֶת וּמִמְעֶכֶת),
5. וְכִי מָה אַתָּה יוֹדֵעַ עַל אֶל-חֲטָמָה?
6. הִיא הָאִשׁ שֶׁל אֱלֹהָ הַבּוֹעֶרֶת,
7. אֲשֶׁר תִּכְנֹס אֶל הַלְּבָבוֹת,
8. עֲלֵיהֶם (עַל הַכּוֹפְרִים) הִיא נְעוּלָה,
9. בְּעֻמּוּדִים וְשִׁלְשָׁלוֹת מִתְמַשְׁכִּים וְהוֹלְכִים (כְּדִי שֶׁלֹּא יוּכְלוּ לְצֵאת מִמָּוֶה).

1. ר' סורת אל-קלם 68 : 11.

2. ר' סורת אל-מעארג' 70 : 18.

105

סִוֵּרַת אֶל-פִּיל הַפִּיל

סורה זו נקראת «אֶל-פִּיל, הַפִּיל» משום שאללה הודיע
בה לנביאו על מה שעשה באנשי הפיל שהובילו צבא אדיר
עם פילים להרוס את הכעבה, אומנם אללה הביס הצבא
עם הפילים שלו והציל את הכעבה. הביטוי «אֶל-פִּיל» לא
נזכר במקום אחר בקוראן.

הורדה במכה אחרי סורת אל-כאפרון 109, ופסוקיה
חמשה. קיבלה את שמה «הַפִּיל» מפסוק אחד.

סורת אל-פיל 105

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

1. הָאֵם לֹא רָאִיתָ כִּי־צַד טָפַל רְבוּנָךְ בְּבַעְלֵי הַפִּיל?¹
2. הָאֵם לֹא חֲכָשִׁיל אֶת מְזֻמָּתָם (לְהַרֵס אֶת הַכַּעֲבָה)?
3. בְּשׁוֹלְחוֹ נִגְדָם לְהַקֹּת עוֹף,
4. יִידוּ עֲלֵיהֶם אֲבָנֵי חֲמֹר שְׂרֹפּוֹת,
5. וְעִשָּׂה אוֹתָם כְּמוֹץ אָכוֹל.

1. בעלי הפיל: צבאו של אברהמה, המצביא החבשי שעלה מתימן להתנקיף את מכה כדי להרוס את הכעבה בסיוע פילים בשנת 570, כדי להעביר את החג' מן הכעבה לכניסיה שהוא בנה בצנעא' בירת תימן. באותה שנה נולד הנביא מוחמד במכה.

106

סִוֵּרַת קוֹרִיֶּשׁ קוֹרִיֶּשׁ

סורה זו נקראת «קוֹרִיֶּשׁ» משום אלה מודיע לשליחו מוחמד על הסכם בטחון מעבר ששבט קוריש כרת עם השבטים השוכנים על דרך שיירות המסחר של קוריש בין מכה וארץ אש-שאם (סוריה רבתי) ובין מכה וימן (תימן). הורדה במכה אחרי סורת את-תין 95, ופסוקיה ארבעה. קיבלה את שמה «קוֹרִיֶּשׁ» מפסוק אחד.

סורת קוריש 106

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הַרְחֵמוֹן וְהַרְחוּם

1. בְּשֵׁל הֶסְכֶם בְּטַחוֹן מַעְבֵּר הַמַּסְחָר שֶׁל שַׁבָּט קוֹרִישׁ,¹
2. הַבְּטָחָתָם הַמַּסַּע בַּחֲרוֹף וּבִקֵּץ,²
3. בְּשֵׁל כֵּן עָלִיהֶם לַעֲבֹד לְרִבּוֹן הַבַּיִת הַזֶּה (הַכְּעָבָה),³
4. אֲשֶׁר הָאָכִילָם מִרְעָב, וְהַבְטִיחָם מִפְּנֵי כָּל אִיּוֹם.⁴

-
1. הסכם בטחון : בערבית : אילאף, הסדר שאפשר לשבט קוריש לכוון מערכת בריתות עם שבטי ערב לנהל בבטחה מסעות מסחר סדירים שהביאו להם שגשוג וכבוד. לפי סורה זו, האילאף הוא חסד של אלהה שהעניק לשבט קוריש.
 2. מסע החורף והקיץ : מסעות המסחר של קוריש : בקיץ לסוריה ובחורף לתימן. כל זה בגלל הגמלים (ספינות המדבר) שהובילו את הסחורה ממכה ואלהה, משום שהגמלים אינם יכולים ללכת באופן יציב בטין ובשלג. מזג האוויר בסוריה יבש בקיץ, ומזג האוויר יבש בחורף בתימן.
 3. ר' סורת אנ-נמל 27 : 91.
 4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 112 - 113 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 67.

107

סִוְרַת אֶל-מָאעוֹן כְּלִי הַבֵּית

סורה זו נקראת «אֶל-מָאעוֹן, כְּלִי הַבֵּית» בגלל הופעת מונח זה בסופה, ר' פ' 7. המונח «אֶל-מָאעוֹן» לא נזכר במקום אחר בקוראן.
הורדה במכה אחרי סורת את-תכאת'ור 102, ופסוקיה שבעה. קיבלה את שמה «כְּלִי הַבֵּית» מפסוק שבעה.

סורת אל-מאעון 107

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחִימוּ

1. הֲרֵאִיתָ אֶת הַכּוֹפֵר בְּדִין?
2. הַדּוֹחָה מֵעָלָיו (בְּאַכְזָרִיּוֹת) אֶת הַיָּתוֹם,¹
3. וְלֹא הָאִיץ אֶת הָאֲנָשִׁים לְהֶאָכֵלֶת הַמֶּסֶכֶן.
4. אוֹי לָהֶם לְמַתְפַּלְלִים,
5. אֲשֶׁר הֵם לְתַכְלֶתֶם מִתְרַשְּׁלִים,
6. אֲשֶׁר הֵם עוֹשִׂים מַעֲשֵׂי טוֹב רַק לְהִרְאוֹת לְבְנֵי אָדָם,²
7. וּמוֹנָעִים מִהִנָּזֵקִים לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בְּמַכְשֵׁירֵיהֶם וּבְכָלִי בֵּיתָם.³

1. ר' סורת אל-פג'ר 89 : 17 - 18.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 142.

3. ובהתנהגותם המגונה זאת, הם לא עבדו ריבונם טוב ולא התייחסו בצורה הוגנת לעבדיו הנזקקים לעזרתם.

108

סִוֵּרַת אֶל-כְּתִ'ר נְהַר אֶל-כְּתִ'ר בְּגִן עֵדֶן

סורה זו נקראת «אֶל-כְּתִ'ר», נְהַר אֶל-כְּתִ'ר בְּגִן עֵדֶן» בגלל הופעת המונח הזה בפתחתה. יש לֶאֱל-כְּתִ'ר מובן אחר, והוא: השפע הרב שניתן לנביא בעולם הזה ובעולם הבא. המונח הזה לא נזכר במקום אחר בקוראן. הורדה במכה אחרי סורת אל-עאדיאת 100, ופסוקיה שלושה. קיבלה את שמה «אֶל-כְּתִ'ר» מפסוק אחד.

סורת אל-כֹּת'ר 108

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמֵן וְהַרְחוּם

1. אֲכֹן נִתְּנִי לָךְ אֶת (נְהַר) אֶל-כֹּת'ר (בְּגֵן עֵדֶן),

2. לְכֹן הִתְפַּלֵּל לְרַבּוֹנְךָ וְהִקְרַב לוֹ זִבְחִי,¹

3. אֲכֹן, שׁוֹנֵאֵד יִהְיֶה מִבְּתֵר וְנִכְרַת מִזֶּרַע²

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 161 - 162.

2. הכוונה פה היא לאל-עאצ בן ואאיל. אשר לעג לנביא מוחמד משום שלא היה לו בנים זכרים להמשיך את זכרו. אל-עאצ זה היו לו שבעה-עשר בנים. לכן הוא חשב שזכרו ימשיך לעד, וזכר הנביא מוחמד ימות במותו. כמה הוא היה טועה, כי מוחמד אחד האנשים החשובים והידועים ביותר בעולם.

سُورَةُ الْكَافِرُونَ

109

סִוְרַת אֶל-כַּאפְרוֹן הַכּוֹפְרִים

סורה זו נקראת «אֶל-כַּאפְרוֹן, הַכּוֹפְרִים» בגלל הופעת המונח הזה בתחילת הסורה. אללה מנחה את שליחו מוחמד איך להתיחס אל הכופרים של מכה. הורדה במכה אחרי סורת אל-מאעון 107, ופסוקיה ששה. קיבלה את שמה «הַכּוֹפְרִים» מפסוק אחד.

סורת אל-כאפרון 109

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמֵן וְהַרְחוּם

1. אָמַר, הוּא הַכּוֹפְרִים!
2. לֹא אֶעֱבֹד אֶת אֲשֶׁר תַּעֲבֹדוּ,
3. וְלֹא אַתֶּם עוֹבְדִים אֶת אֲשֶׁר אֶעֱבֹד,
4. וְלֹא אֲנִי עוֹבֵד אֶת אֲשֶׁר עֲבַדְתֶּם,
5. וְלֹא אַתֶּם¹ עוֹבְדִים אֶת אֲשֶׁר אֶעֱבֹד.
6. לָכֵן דִּתְּכֶם וְלִי דְתִי.²

1. ולא אתם: הכוונה היא לאנשים מסויימים שאללה ידע כי הם בכלל לא יאמינו, והם נהרגו בבדר, או מתו ככופרים.

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 139; סורת ינוס 10: 44; סורת אל-קצצ 28: 55; וסורת אש-שורא 42: 15.

110

סִוֵּרַת אֵן-נַצֵּךְ הַנְּצָחוֹן

סורה זו נקראת «אֵן-נַצֵּךְ, הַנְּצָחוֹן» בגלל הופעת מונח זה בתחילת הסורה שמבשר לנביא מוחמד על נצחון מבהיק על אויבי האסלאם, ועל שחרור מכה מן הכופרים והחזרתה אל חיק האסלאם לעד.
הורדה במדינה אחרי סורת את-תובה 9, ופסוקיה שלושה. קיבלה את שמה «הַנְּצָחוֹן» מפסוק אחד.

סורת אַן-נצַר 110

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחָמֶן וְהַרְחִים

1. כְּאֲשֶׁר יָבֹא הַנִּצָּחוֹן מֵעַם אֱלֹהֵי וְהַשְׁחָרוֹר (שֶׁל מֶכָּה מִן הַכּוֹפְרִים),
2. וְרֵאִיתָ אֶת בְּנֵי הָאָנוּשׁ נִכְנָסִים בְּהַמוֹנֵיהֶם בְּדַתּוֹ שֶׁל אֱלֹהֵי (אַסְלָאס),
3. אֲזִי שֶׁבַח וְהַלֵּל אֶת רַבּוֹנְךָ וּבִקֵּשׁ אֶת סְלִיחָתוֹ, כִּי הוּא מְקַבֵּל חוֹזְרִים
בְּתִשׁוּבָה.¹

1. הכוונה פה לנביא מוחמד שאללה הכין אותו למוות באומרו לו: «אֲזִי שֶׁבַח וְהַלֵּל אֶת רַבּוֹנְךָ וּבִקֵּשׁ אֶת סְלִיחָתוֹ». זמן קצר אחרי ירידת סורה זו מן השמים, הנביא שבק חיים לכל חי.

111

סִיבִי הַדֶּקֶל - מָסֵד סִיבִי הַדֶּקֶל

סורה זו נקראת «אַל-מָסֵד, סִיבִי הַדֶּקֶל» בגלל הופעת
מונח זה בסופה, ר' פ' 5. המונח «אַל-מָסֵד» לא נזכר
במקום אחר בקוראן.
הורדה במכה אחרי סורת אל-פאתחה 1, ופסוקיה חמשה.
קיבלה את שמה «סִיבִי הַדֶּקֶל» מפסוק חמשה.

סורת אל-מסד 111

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. תִּכְרַתְנָה יְדִי אֲבִי לְהִבֵּן וְיִלְדֵּךְ הוּא לַעֲזָאזֵל,
2. לֹא יוֹעִיל לוֹ הוֹנוֹ וְכָל אֲשֶׁר רָכַשׁ,
3. וְהוּא יַצְלֶה בְּאֵשׁ לְהִבָּה,
4. וְאִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר נִשְׁאַה עֲצֵי הַקּוֹץ (וְהַשְׁלִיכָה אוֹתָם בְּדֶרֶכוֹ שֶׁל הַנְּבִיא),
5. בְּצוֹאָרָה יִהְיֶה חֶבֶל מְסִיבֵי הַדֶּקֶל (בְּגִיהֶנֶם).

1. יד, סמל של כוח ועושר.

2. אבו להב היה הדוד מצד האב של הנביא מוחמד. והוא היה האויב מספר אחד של הנביא. הוא לא האמין בנביא מוחמד ומת ככוֹפֵר.

سورة الاخلاص

112

סִוְרַת אֶל-אֶחְ'לָאֶצַּ טְהֵרַת הָאִמּוֹנָה

סורה זו נקראת «אֶל-אֶחְ'לָאֶצַּ, טְהֵרַת הָאִמּוֹנָה» משום שהיא דנה בתוארי הכבוד של האלוה האחד, אללה, שלא נולד ולא הוליד.

הורדה במכה אחרי סורת אנ-נאס 114, ופסוקיה ארבעה, קיבלה את שמה «טְהֵרַת הָאִמּוֹנָה» מפסוק אחד.

סורת אל-אחי'לאצ 112

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמֵן וְהַרְחוּם

1. אָמֵר, הוּא אֱלֹהָ אֶחָד,

2. אֱלֹהָ הוּא בַּעַל הַתְּאָרִים הַיְּפִים הַנְּצַחִיִּים,

3. הוּא לֹא הוֹלִיד וְלֹא נוֹלַד,

4. וְאֵין שְׁוֶה לוֹ אֶף לֹא אֶחָד.

113

סִוְרַת אֶל-פֶּלֶק הַבְּקָר

סורה זו נקראת «אֶל-פֶּלֶק, הַבְּקָר» בגלל הופעת מונח זה בתחילתה. בסורה זו אללה מנחה את שליחו מוחמד והמאמינים לשאול את חסותו נגד כוחות הרע. הורדה במכה אחרי סורת אל-פיל 105, ופסוקיה חמשה. קיבלה את שמה «הַבְּקָר» מפסוק אחד.

סורת אל-פלק 113

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחִים

1. אֵמֶר, אֲבִקֵּשׁ מִחֶסֶה בְּרַבּוֹן הַבָּקָר,
2. מִפָּנֵי רָעָתָם שֶׁל כָּל אֲשֶׁר בָּרָא,
3. מִהַסָּכָנָה שֶׁבַחֲשֹׁךְ בְּהִחְשִׁיכּוֹ,
4. וּמִפָּנֵי הָרַע שֶׁל הַמְכַשְּׁפוֹת הַנוֹפְחוֹת בְּקִשְׁרִים,
5. וּמִפָּנֵי רָעָתוֹ שֶׁל קְנָאִי בְּקִנְאוֹ.

114

סִוְרַת אֶן-נָאֵס בְּנֵי אָנוּשׁ

סורה זו נקראת «אֶן-נָאֵס, בְּנֵי אָנוּשׁ» בגלל הופעת מונח זה בהתחלתה. בפסוק זה אללה מנחה את שליחו מוחמד והמאמינים לשאול את חסותו נגד כוחות הרע. הורדה במכה אחרי סורת אל-פלך 113, ופסוקיה ששה. קיבלה את שמה «בְּנֵי אָנוּשׁ» מפסוק אחד.

סורת אַן-נאַס 114

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמֶן וְהֶרְחוּם

1. אָמֹר, אֲבִקֵּשׁ מִחֶסֶה בְּרַבּוֹן בְּנֵי אָנוּשׁ,

2. מֶלֶךְ בְּנֵי אָנוּשׁ,

3. אֱלֹהֵ בְנֵי אָנוּשׁ,

4. מִפְּנֵי רָעַתוֹ שֶׁל הַמַּלְחֵשׁ וְנִסּוּג לְאַחֹר,

5. הַלּוֹחֵשׁ בְּלִבּוֹת בְּנֵי אָנוּשׁ,

6. מִן הַשְּׂדִים וּבְנֵי אָנוּשׁ.¹

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 112.

תעתיק עברי לאותיות הערביות כפי שהופיעו בתרגום

יש בשפה הערבית 28 אותיות. שמונה מהן אין להן מקביל בעברית. לכן עשינו תעתיק מיוחד לאותיות אלו. להלן רשימה באותיות הערביות עם המקביל להן בעברית:

כ	ك	צ'	ض	ד	د	א	ا
ל	ل	ט	ط	ד'	ذ	ב	ب
מ	م	ט'	ظ	ר	ر	ת	ت
נ:	ن	ע	ع	ז	ز	ת'	ث
ה	ه	ע'	غ	ס	س	ג'	ج
ו	و	פ	ف	ש	ش	ח	ح
י	ي	ק	ق	צ	ص	ח'	خ

שמות הנביאים והשליחים בקוראן לפי סדר אלפא-ביתי ערבי

השם בערבית	השם בעברית
אבראהים	אברהם
אדריס	אדריס
אדם	אדם
אסחאק	יצחק
אסמאעיל	ישמעאל
אליאס	אליהו
אליסע	אלישע
איוב	איוב
דאווד	דויד
ד'ו אל-כפל	----
ד'ו אנ-נון (ר' ינוס)	----
זכריא	זכריה
סולימאן	שלמה
שועיב	יתרו
צאלח	----
עוזיר	עזרא
עיסא אל-מסיח	יהושוע המשיח
לוט	לט
מוסא	משה
נוח	נח
הארוון	אהרון
הוד	----
יחיא	יוחנן
יעקוב	יעקוב
יוסוף	יוסף
יונס	יונה

מפתח העניינים

ההפניות ערוכות על-פי מספר הסורה והפסוק, ויש לקרוא המספרים מימין לשמאל, למשל: 4: 34 פירושו, סורה 4 פס' 34. סימנתי שמות העניינים ומספר הסורות בצבע אדום. "אל" הידיעה בערבית או איך מתבטאת מבחינה פונטית, למשל: אר-רחמאן, הסימן "אר" לא הובאו בחשבון בסידור האלפאביתי. המפתח מסודר לפי הסדר האלפאביתי הערבי. שמות הנביאים ושמות פרטיים אחרים נרשמו בערבית אחר כך בעברית. למשל: מוסא (משה).
א' ; ב ; ת ; ת' ; ג' ; ח ; ח' ; ד' ; ד' ; ז' ; ז' ; ס' ; ש' ; ש' ; ל' ; ל' ; צ' ; צ' ; ט' ; ט'
ט' ; ל' ; ע' ; ג' ; פ' ; ק' ; כ' ; ל' ; מ' ; נ' ; ה' ; ו' ; י'.

אברהם, ר' אברהים

אבלים, ראש השנים 2: 34 - 36, 102; 4: 116
- 120; 7: 12 - 18, 112; 15: 31 - 34, 39 - 40;
17: 61 - 64; 18: 50; 20: 116 - 117; 26: 95;
34: 20 - 21; 38: 74 - 85.

אבנים, כעונש מן השמים 8: 32, 11: 82, 15: 74,
17: 68, 29: 40, 54: 34, 67: 17,

אבני גוויל (חג'ארה מן סג'יל) 105: 4

אבו בכר אצ-צדיק 9: 1, 40; 4, מעלותיו,
התאסלמותו וח'ליפותו 4: 59; 46: 15; 66: 3

אבו להב 111: 1

אחקאק אל-, ר' עאד

אחמד ר' מוחמד

אדריס 19: 56; 21: 85

אדם הראשון, בריאתו כח'ליפה (ממונה בארץ)
2: 30

המלאכים מצווים להשתחוות לו 2: 34; 7: 11;
15: 30; 17: 61; 18: 50; 20: 16; 38: 73
נברא מטיט או מטיף 6: 2; 15: 26; 28, 33; 17: 61;
23: 12; 32: 7; 37: 11; 38: 17; 55: 14

נברא מעפר 30: 20; 35: 11; 40: 67; 53: 32

נברא ממים 25: 54

נברא מנפש יחידה 4: 1; 6: 98; 7: 189; 39: 6

בריאת בת זוגו 4: 1; 7: 189 - 190; 20: 121;

39: 6

שגיאתו וגרושו מגן עדן 2: 35 - 36, 38; 7: 19 - 24;

20: 120 - 123

חוזר בתשובה וזוכה במחילה 2: 37; 20: 122

א

אאזר (אבי אברהים) 6: 74.

אברהים (אברהם)

אב לאסחאק (יצחק) ויעקב 2: 133, 6: 84, 19: 49
אומה לעצמו 16: 120

אללה בחר בו 16: 121

אללה נתן לו חוכמה 21: 51

הווכח עם אביו ובני עמו 6: 74, 80 - 83; 9: 114;
19: 42 - 48; 21: 52; 26: 70, 86; 60: 4

רסוק הפסילים 21: 57 - 58; 37: 91 - 93

שריפתו ונצולו מן האש 21: 68 - 71; 29: 24;
37: 97 - 99

חניף 16: 120, 123

לא היה יהודי ולא היה נוצרי 3: 167

בא אל רבונו בלב שלם 37: 84

הגירתו אל הארץ המבורכת לכל בני אדם 21: 71
אורחיו (המלאכים) שבשרו לו על הולדת בנו

11: 69 - 74; 15: 51 - 56; 51: 24 - 30

בחירת אללה בו ובבני ביתו 3: 33

בונה את הכעבה עם אסמאעיל (ישמעאל) 2: 127

מושביו במכה 22: 26

מכריז על החג' 22: 27

נושא תפילה לשלום תושבי מכה ולרווחתם 2: 126;
14: 35 - 37

מצטווה עם אסמאעיל לטהר את הכעבה

למתפללים 2: 125

מקום אברהים (מקום תפילה) 2: 125; 3: 97

צדיק ונביא 19: 41

אברק, אש-שערא (כוכב) 53: 49

המאמינים הולכים בו **2**: 257; **57**: 28;
 סמל לאללה **9**: 32; **24**: 35; **39**: 69; **61**: 8;
 סמל לאנג'יל **5**: 46;
 סמל למוחמד **33**: 46;
 סמל לקוראן **4**: 174; **7**: 157; **8**: 22; **42**: 52;
64: 8;
 סמל לתורה **21**: 48;
 פסוק האור **24**: 35

אומה

אומת המאמינים ומעלותיה **2**: 143; **3**: 110;
7: 181
 בני האדם חדלו להיות אומה אחת **5**: 48; **11**: 118;
16: 93; **21**: 92 - 93; **23**: 52 - 53
 בני האדם נבראו כאומה אחת **2**: 213; **10**: 19
 בני האדם נוטים להיות אומה אחת **43**: 33
 גורל האומות בג'הנום **7**: 38; **45**: 28
 כל אומה הוזרה על ידי שליח **10**: 47; **13**: 30;
16: 36; **17**: 15; **23**: 44
 כל אומה וחוקיה ומנהגיה **5**: 48; **22**: 34, 67
 לכל אומה נקבע זמן **7**: 34; **10**: 49; **23**: 44
 אומי (אינו יודע לקרוא ולכתוב) **7**: 157, 158;
29: 48; **62**: 2

אומיין **3**: 20, 75; **62**: 2

איכה, אנשי אל-איכה **15**: 78; **26**: 176; **38**: 13;
50: 14

אילאף קוריש **106**: 1

אימוץ, מעמד המאומצים **33**: 4 - 5; מעמד נשות
 הבנים המאומצים **33**: 37

איוב, **4**: 163; מזרע אברהמים **6**: 48; מקבל
 התגלות נבואית **4**: 163; צרותיו וגאולתו **21**: 83
38: 41; **84**: -

ב

בחירה (נאקה) **5**: 103

בדר, קרב **3**: 13, 121, 122, 124 - 127; **8**: 7 - 12,
 19, 42 - 44, שבוי בדר 67 - 71

בדוים **9**: 97 - 99, 101, 120; **22**: 11; **33**: 20;
48: 11, 15 - 16; **49**: 14

אדמה, ארץ, אללה ייסד ופרש אותה **2**: 22;
15: 19; **20**: 53; **27**: 61; **31**: 3; **40**: 64; **43**: 10;
50: 7; **51**: 48
 שבע אדמות **65**: 12; שטוחה **88**: 20

אד'אן, ר' קריאה לתפילה

ארבה **7**: 133; **54**: 7

ארם **89**: 7

אסחאק (יצחק) **2**: 133, 140; **6**: 84; **11**: 71;
14: 39; **19**: 49; **21**: 72; **29**: 27; **37**: 112

אסלאם **2**: 112, 127, 128, 135, 140, 141, 155;
156: 208, 221; **3**: 19, 67, 68, 84, 85, 118, 125;
4: 125; **5**: 3; **11**: 116, 117; **13**: 22; **18**: 23;
21: 92, 93; **22**: 30, 39; **30**: 30; **33**: 41;
42: 13; **61**: 9; **98**: 5; **110**: 1 - 3

אסמאעיל (ישמעאל) **2**: 125, 127, 133, 140;
4: 163; **6**: 86; **14**: 39; **19**: 54 - 55; **21**: 85;
38: 48

אליאס (הנביא אליהו) **6**: 85; **37**: 123, 130 - 132

אנג'יל (הברית החדשה), אללה למדו לעיסא בן
 מרים **3**: 48; **5**: 110; **57**: 27;
 מאשר את התורה **5**: 46;
 מעיד על אמיתות נבואת מוחמד **11**: 17; **48**: 29;
 מקור הדרכה **3**: 3 - 4; **5**: 46;
 הורד לאחר אברהמים **3**: 65

אנשים (גברים) **2**: 213, 72; **4**: 1, 28; **6**: 98;
10: 19; **15**: 21, 26, 27, 29 - 35;
16: 4 - 18, 65 - 67, 78, 80, 81; **17**: 11, 67 - 69;
70: 83; **18**: 54; **20**: 123; **21**: 37; **22**: 5, 11;
23: 12 - 14; **27**: 62; **29**: 65; **30**: 36, 41, 54;
32: 7 - 9; **33**: 72; **35**: 11, 12, 13, 15, 27, 28

אנצאר, ר' העוזרים של מדינה

אהרן ר' הארון

אוחד, קרב **3**: 121, 122, 125, 139 - 140, 143

אור, נור **3**: 106, 107; **10**: 26; **13**: 16; **33**: 43;
57: 9, 12, 13; **65**: 11; **66**: 8; **75**: 22;
80: 38; **83**: 24;
 מאיר על מצח המתפללים **48**: 29;

תורה, הספר 2: 41, 44, 53, 85, 87, 89, 91; 3: 3;
 48, 50, 55, 70, 93; 5: 43, 44, 46, 66, 68, 110;
 6: 91, 154; 7: 157; 9: 111; 11: 17; 17: 2;
 21: 48, 49; 23: 49, 43; 28: 49, 23; 32: 23;
 37: 117; 40: 45, 41; 45: 41; 46: 12, 30;
 48: 29; 61: 6, 62; 5

מגלות מוסא 36:

תומכים, ר' אנצאר

תימום (הטהרות לתפילה בעפר) 4: 34; 5: 6

ת

ת'מוד 9: 70; 14: 9; 22: 42; 25: 38; 41: 9, 13;
 17: 50; 12: 51; 43: 45; 53: 51; 69: 4, 5;
 85: 17, 18; 89: 9
 הרגו הנאקה **7:** 73-77; 11: 64; 17: 59; 26: 155-
 158; 54: 27, 29; 91: 11, 15

ג

ג'אהליה (התקופה לפני האסלאם) 3: 154; 5: 50;
 33: 33; 48: 26

ג'בריל, מלאך גבריאל 2: 97, 98; 11: 17; 19: 17;
 64: 26; 193; 53: 7; 65: 11; 66: 4; 81: 19, 21, 23

גמלים, נאקות, בריאתם 88: 17; גמל יכנס בקוף
 מחט **7:** 40; מובילים את העולים לרגל **22:** 27;
 נאקות בחודש העשירי להריון **81:** 4; נושאי
 משאות **12:** 65; סוג מקנה **6:** 144

ג'ין (שדים) 11: 119; 15: 27; 51: 56; 55: 15;
 33, 35, 37, 39, 41

גוג ומגוג 18: 94; 21: 96

ג'ודי, הר 11: 44

גולית, ג'אלות 2: 249-251

ג'ומועה (יום ששי, יום הכינוס) 62: 9

ג'רושין. בני זוג חדשים 4: 130; דיני הגירושין
 226-233, 241; 65: 1, 7

גילוח ראש בחג' 2: 196; 48: 27

גילוי עריות 4: 22; 58: 2

ברזך (מחיצה, מצר) 23: 100; 25: 53; 55: 20

ברזל, הורד מן השמים 57: 25; בחומת גוג ומגוג
 18: 96; רוכד לדויד **34:** 10

בצל 2: 61

בעת', ר' תחיית המתים

בעל (אליל) 37: 125

בכה (שם של עיר מכה) 3: 96

בני ישראל 2: 40, 47, 52, 62, 75, 80, 88, 91,
 93, 96, 100, 104, 111, 113, 116, 118, 120,
 122, 135, 140, 146, 159, 174; 3: 21, 23, 24, 52,
 54, 55, 60, 105, 107, 109, 151, 153, 157, 159,
 161, 163; 5: 12, 18, 41, 45, 51, 62, 64, 68,
 69, 82; 6: 90, 114, 146; 7: 156, 159, 169;
 9: 30, 31, 34; 10: 93; 16: 118; 19: 37; 45: 16,
 17; 62: 5, 8

ת

תאנים 95: 1

תחיית המתים ביום הדין (בעת', ק'אמה) 2: 28,
 73, 259, 260; 3: 106, 107; 6: 30, 36, 94; 7: 57;
 13: 60; 16: 38, 39; 17: 50, 52, 104; 18: 21, 52,
 100; 19: 70; 20: 102

תסנים 83: 27

תעלה, בעלי ה- 85: 4

תפילה (צלאת) 2: 37, 43, 45, 115, 142, 143,
 144, 145, 148, 177, 186, 239, 255, 266; 4: 43,
 101, 102; 5: 6; 7: 55, 205; 8: 3; 11: 114;
 14: 31; 17: 78, 79, 110; 20: 7, 130, 132;
 22: 34, 35, 41; 23: 1, 2, 9; 25: 62, 64; 29: 45;
 30: 17, 18; 31: 4, 5; 32: 15, 16; 33: 41, 42;
 50: 39, 40; 51: 15, 18; 52: 48, 49; 62: 9, 10;
 70: 22, 23, 34; 76: 25, 26; 107: 4, 7

תמר, תמרים 2: 266; 6: 99, 141; 16: 11; 67;
 18: 32; 23: 19; 26: 148; 36: 34; 50: 10; 55;
 80: 29; 11

תוחיד, ר' התמסרות לאלה

- ג'יהאד, מאבק** 2: 190 - 194, 218, 246; 3: 142, 146 - 148, 157, 195, 200; 4: 71, 74, 77, 84, 89, 95, 96, 101 - 104; 5: 54; 8: 15, 16, 39, 42 - 44, 60, 61, 66, 67, 72, 74; 9: 12, 14 - 16, 19, 20, 22, 24 - 29, 38, 42, 46, 47, 53, 73; 15: 49; 29: 69; 110: 16; 123, 99 - 91, 89, 88, 86, 82; 15: 49
- לקיחת חלק בג'יהאד** 5: 35; 9: 44, 41, 24; 25: 52; 29: 6; 60: 1; 66: 9; 72: 22; 78: 22; 86: 73; 92: 20
- דוד, ר' דאוד**
- דיבה** 24: 4, 11 - 26
- דיו** 18: 109; 31: 27

ד'

ח

- ד'כר, אד' - ר' קוראן**
- ד'ו אל-קרנין** 18: 83 ואילך
- ד'ו אל-כפל** 21: 85; 38: 48
- ד'ו אנ-נון, יונה הנביא בעל הדג** 4: 163; 6: 86; 10: 98; 21: 87; 37: 142; 68: 48
- ר**
- רבנים** 3: 64; 5: 44, 63; 9: 31, 34
- רס, אר - (באר)** 25: 38; 50: 12
- רקים, אר -** 18: 9
- רמצי'אן, ר' צום**
- רוח הקודש** 2: 253, 87; 4: 171; 5: 110; 16: 2; 40: 15; 42: 52
- רומים (אר-רום)** 30: 2
- ריבית** 2: 275 - 278, 279; 3: 130; 4: 161; 30: 39
- רימונים** 6: 99, 141; 55: 68

ז

- זבאניה (שומרי גיהנום)** 44: 47 - 50; 66: 6; 74: 31; 78: 21; 96: 18
- זבור (תהילים)** 4: 163; 17: 55; 21: 105
- זקום, (עץ בגיהנום)** 37: 62, 66; 44: 43; 66: 53
- זכאת** 2: 267, 272, 273, 274; 3: 92, 134; 4: 38; 7: 156; 8: 3; 9: 60, 67, 79, 80, 99; 13: 22, 23; 14: 31; 17: 28; 22: 34, 35, 41; 23: 4 - 1; 25: 67; 31: 2; 57: 19; 51: 16; 32: 16; 57: 12, 13, 18; 70: 24 - 25; 63: 11, 10; 64: 16; 64: 18
- חאמי (גמל)** 5: 103
- חג', עליה לרגל למכה** 2: 158, 189, 196 - 200; 5: 203; 1, 2, 94 - 96; 22: 25, 27, 29
- חג'ר, אל -** 15: 80 - 83; 27: 48 - 53
- חזרה בתשובה, תובה** 2: 160; 3: 86 - 90, 135; 4: 136; 5: 39, 40; 7: 135; 9: 104, 112; 11: 3 - 5; 17: 25; 19: 60; 25: 70, 71; 39: 5 - 8; 43: 25; 66: 8, 4
- חטא** 2: 209, 286; 4: 31; 6: 120; 11: 59; 23: 118; 40: 2 - 3, 55; 48: 1 - 5; 53: 12
- חללים, שהידים** 2: 154; 3: 104, 157, 169 - 172; 4: 69; 9: 111; 33: 23; 47: 4 - 6
- חמור, חמורים** 2: 259; 8: 16; 31: 19; 62: 5; 74: 50
- חניף** 2: 135; 3: 67, 95; 4: 125; 6: 79, 161; 22: 31; 120: 16
- חודשים קדושים** 2: 194, 217; 5: 2, 97; ארבעה 5, 36
- חור עין, יפהפיות של גן עדן** 44: 54; 52: 20; 56: 72; 55: 22
- חונין, קרב** 9: 25 - 26, 40, 58
- חיה מן הארץ (דאבת אל-ארד)** 27: 82
- ד**
- דאוד, דוד** 2: 251; 4: 163; 5: 78; 6: 48; 17: 55; 21: 80 - 78; 34: 10, 13; 38: 17 - 20, 21 - 25; 34: 10 - 11; 34: 15 - 17

ש

שבא 27: 22 - 44; 34: 15 - 17

שבת 2: 65; 4: 47; 7: 163; 16: 124

שטן, ר' אבליס

שפות, לשונות, כל שליח נשלח בלשון בני עמו
 14: 4; שלל הלשונות כחמד מאללה לבני האדם
 30: 22

שכנים 4: 36; 8: 48

שלמה, ר' סולימאן

שלום 2: 228, 224; 4: 35, 114, 128; 8: 1, 12,
 10: 49; 61, 47

שמש 13: 2; 14: 33; 16: 12; 21: 33; 25: 61;
 29: 61; 31: 29; 35: 13; 36: 5, 38, 40; 55: 5;
 71: 16; 78: 13; 91: 1

שמן, ר' זית, זיתים

שהידים, ר' חללים

שועיב (יתרו) 7: 85 - 93; 11: 84 - 93; 26: 176 -
 29: 36 - 37; 189

שופר, צור 6: 73; 18: 99; 20: 102; 23: 101;
 27: 87; 36: 51; 39: 68; 50: 20; 69: 13; 78: 18

שירה, ר' גם משורר 36: 69

שילוש, תורת ה- 4: 17; 5: 73

צ

צאבאים 2: 62; 5: 69; 22: 17

צאלח, ר' גם ת'מוד 7: 73 - 79; 11: 61 - 68;
 26: 141 - 159; 27: 45 - 53; 54: 23 - 31

צאן 6: 142, 146

צדק 4: 29, 58, 127, 135; 5: 8, 42; 6: 152; 7: 29;
 10: 47, 54; 11: 85; 16: 76, 90; 55: 9

צדקה 2: 44, 83, 148, 177, 195, 261 - 267;
 3: 15; 12: 88; 51: 19; 57: 10; 70: 24 - 25;
 76: 8 - 10; 92: 18 - 21

צפא (גבעה ליד הכעבה) 2: 158

זכריא (זכריה) 3: 37 - 41; 6: 85; 19: 2 - 10;
 21: 89

זמן 2: 259; 10: 45; 20: 103 - 104; 30: 55;
 46: 35; 79: 46

קוצר הזמן בעולם הזה 23: 112 - 114
 יום בעולם הבא שווה לאלף שנים 22: 47; 32: 5
 לחמישים אלף שנה 70: 4

זנגביל 76: 17

זהב 3: 14, 91; 9: 34; 18: 31; 22: 23; 35: 33;
 43: 53, 71

זית, זיתים 6: 99, 141; 16: 11; 23: 20; 24: 35;
 80: 29; 95: 1

זייד (הבן המאומץ של הנביא) 33: 4, 5, 37, 69

זיינב (אשת הנביא) 33: 4, 5, 37, 69

ס

סאאיבה (גמלה) 5: 103

סאמרי 20: 85, 87, 95 - 97

סגיל 105: 4

סגין 83: 7 - 9

סדרת אל-מונתהא (לוטוס) 53: 14; 56: 27

סלסביל (מעין בשמים) 76: 18

סואע (אליל) 71: 23

סורה (פרק בקוראן) 2: 9; 9: 64, 86, 124, 127;
 10: 38; 11: 13; 24: 1; 47: 20

סולימאן (שלמה) 2: 102; 4: 54, 163; 6: 84;
 21: 78 - 81; 27: 15, 16; 38: 30, 34

מלכותו 38: 35; מורת 34: 12 - 14; 38: 31 -
 33, 36

סוסים 3: 14; 8: 60; 16: 8; 100: 1 - 6

סופר (לבלר) 2: 282

סיני (הר) 52: 1; 95: 2

צלאת, ר' תפילה

עוזא, אל- (אלילה) 53 : 19

צור, ר' שופר

עוזייר (עזרא הסופר) 9 : 30 ; 18 : 102 ; 25 : 17

צום 2 : 183 - 185, 187, 196 ; 4 : 92 ; 5 : 89, 95 ;

עומרה, ר' גם חגי' 2 : 158, 196

3 : 35 ; 58 : 4

עירבון 2 : 283

ט

עיוזים 6 : 143

טאע'ות (אלילים, שיקוצים) 2 : 256, 257 ; 4 : 51,

עיסא בן מרים (יהושוע, המשיח) 3 : 39, 45 - 52,

17 : 39 ; 5 : 60 ; 16 : 36 ; 39 : 17

, 72, 17, 5 : 171, 159 - 157 ; 4 : 61 ; 55, 59 - 61 ;

טאלות (שמואל) 2 : 246 - 248

- 19 : 19 ; 31, 30 : 9 ; 58 : 6 ; 118 - 116, 78, 77

טוא (הואדי הקדוש) 20 : 12 ; 79 : 16

14, 6 : 61 ; 64 - 61 : 43 ; 13 : 42 ; 34, 21

פ

טור, הר בסיני 2 : 63, 93 ; 4 : 154 ; 19 : 52 ; 20 : 80 ;

פרדים 16 : 8

2 : 95 ; 1 : 52 ; 46, 44 : 28

פרעה 28 : 38 ; 38 : 12 ; 40 : 26, 36, 45 - 46 ;

ע

10 : 89 ; 11 : 66

עא'ישה, אשת הנביא 24 : 11, 26 ; 66 : 4

אשת פרעה 28 : 9

עאד, בני עם 9 : 70 ; 11 : 89 ; 14 : 19 ; 22 : 42 ;

, 135 - 130 : 7 ; 11 : 130 - 135 ;

21 : 18 : 54 ; 42, 41 : 51 ; 38 : 29 ; 39, 38 : 25

; 14 - 12 : 27 ; 35 : 25 ; 44 : 22 ; 52 : 8 ; 137

7, 6 : 89

- 9 : 69 ; 42 - 41 : 54 ; 13 : 50 ; 48 : 43 ; 39 : 29

עדשים 2 : 61

18 - 17 : 85 ; 16 - 15 : 73 ; 10

ערבית (לשון הקוראן) 12 : 2 ; 13 : 37 ; 16 : 103 ;

פרפרים 101 : 4

7 : 42 ; 3 : 41 ; 28 : 39 ; 195 : 26 ; 113 : 20 ; 97 : 19

פרה, פרות 2 : 67 - 72 ; 12 : 43 - 46

12 : 46 ; 58 : 44 ; 3 : 43

פנינים (תכשיטים) 16 : 14 ; 22 : 23 ; 35 : 33, 12 ;

ערש (כס-המלכות, כס-הכבוד) 7 : 54 ; 9 : 129 ;

19 : 76 ; 23 : 56 ; 22 : 55 ; 24 : 52

; 22 : 21 ; 5 : 20 ; 42 : 17 ; 2 : 13 ; 7 : 11 ; 3 : 10

פורקאן, כינוי לקוראן 2 : 185 ; 3 : 4 ; 25 : 1 ; (יום

; 75 : 39 ; 4 : 32 ; 26 : 27 ; 59 : 25 ; 116, 86 : 23

; אל-פורקן) ניצחון בבדר 8 : 41 ; ניתן למוסא 2 : 53 ;

; 20 : 81 ; 17 : 69 ; 4 : 57 ; 82 : 43 ; 15, 7 : 40

48 : 21

15 : 85

פיל, בעלי ה- 105 : 1

ערפאת (הר) 2 : 198

ק

עט, קלם, אקלאם 3 : 44 ; 31 : 27 ; 68 : 1 ; 96 : 4

קארין (קורח) 28 : 76 - 82 ; 29 : 39 ; 40 : 24

עכביש 29 : 41

קבלה (כוון תפילה) 2 : 115, 142 - 148, 145 -

עליה לרגל, ר' חגי

177, 150

; עמרם, אשת עמרם 3 : 35 ; בית עמרם 3 : 33 ;

קריאה לתפילה (אד'אן) 5 : 58 ; 9 : 3 ; 62 : 9

מרים בת עמרם 66 : 12

קלם, אקלאם, ר' עט

; ענבים 2 : 266 ; 6 : 99 ; 13 : 4 ; 16 : 11, 67 ; 17 :

28 : 80 ; 32 : 78 ; 34 : 36 ; 19 : 23 ; 32 : 18 ; 91

קמפור 76 : 5

עורב 5 : 31

ל

לשון, לשונות, ר' שפות

לוט (הנביא) 6: 86; 7: 80 - 84; 11: 78 - 83;
 89; 15: 67 - 73; 21: 71 - 74; 22: 43; 26: 160 -
 173; 27: 54 - 58; 29: 26, 28 - 35; 37: 134 -
 135; 50: 13; 54: 33 - 38; אשת לוט 66: 10

לוטוס, ר' סדרת אל-מונתהא

לוקמאן 31: 12

לילת אל-קדר (ליל הכבוד) 44: 3; 97: 1 - 5

מ

מאבק, ר' ג'האד

מאזנים 21: 47; 23: 102 - 103; 42: 17; 55: 7;
 57: 25; 101: 6 - 9

מאלכ (שוער גיהנום) 43: 77

מגיס 22: 17

מדיין (עיר של עם שועיב) 7: 85; 9: 70; 11: 84;
 20: 40; 22: 44; 28: 22, 23, 45; 29: 36

מרווה (גבעה על-יד הכעבה) 2: 158

מרים (אמו של עיסא) 3: 33 - 37, 42 - 47; 4: 156;
 19: 16 - 34; 21: 91; 66: 12

מסג'ד אל-אקצא 17: 1

משחקי מזל, ר' מייסר

משורר, משוררים 21: 5; 26: 224; 27: 36;
 52: 30; 69: 41

משי (חריר) 18: 31; 44: 53; 76: 12, 21

מצרים 10: 87; 12: 21, 99; 43: 51

מערה, אנשי ה- 18: 9 - 26

מכה 3: 96; 48: 24

מלאך, מלאכים 2: 30, 31, 34, 98, 102, 161,
 177, 210, 248, 285; 3: 18, 39, 42, 45, 80, 87,
 124, 125; 4: 97, 166, 172; 6: 8, 9, 50, 61, 92,
 93, 111, 158; 7: 11, 20; 8: 9, 12, 50; 11: 12;
 13: 31, 11, 23, 24; 15: 7, 8, 28, 43

קוראן, אל-כתאב 2: 2, 5, 38, 39, 97, 151, 185;
 3: 3, 4, 7, 23, 78, 138, 164; 4: 82; 5: 68; 6: 7;
 7: 25, 27, 28, 90, 91, 114, 117, 155, 157; 7: 2;
 5, 204, 203; 9: 124 - 127; 10: 1, 37, 39,
 57, 58; 11: 13; 12: 1, 2, 111; 13: 1, 37, 38;
 14: 1, 2; 15: 1, 87; 16: 101 - 103; 17: 9;
 18: 1, 6, 106, 105, 88, 82, 46, 45, 41;
 19: 15; 20: 2, 5, 113, 114; 21: 5, 8, 10 - 15;
 22: 16, 25; 23: 4, 6, 30; 24: 1, 192 - 212;
 25: 2, 123; 26: 48, 2, 29; 27: 49 - 57; 28: 2;
 29: 31, 30, 29; 30: 37; 31: 170, 167; 32: 1, 14, 87;
 33: 1, 39; 34: 1, 2, 27, 28, 40, 41; 35: 2, 44;
 36: 52, 54; 37: 42; 38: 2, 44; 39: 2, 5, 58;
 40: 2, 20; 41: 2, 7, 12, 29, 31; 42: 53 - 18;
 43: 21, 59; 44: 56, 75, 87; 45: 52 - 38;
 46: 1, 2, 73; 47: 1, 20; 48: 1, 56, 75, 17;
 49: 11, 80; 50: 16 - 19; 51: 21, 85;
 52: 13 - 14; 53: 6 - 13; 54: 1, 5

קוריש 8: 30, 43; 9: 17 - 19; 14: 46;
 32: 3; 34: 31, 44; 36: 6; 40: 56; 60: 1, 7;
 106: 1 - 6

קופים 2: 65; 7: 166

קיאמה, ר' תחיית-המתים

כ

כבשים 6: 143

כתאב, אל-, ר' קוראן

כעבה 2: 125; 3: 97, 96; 5: 97, 95

כלב, כלבים 7: 176; 18: 18, 22

כות'ר אל-, (נהר בגן עדן שניתן לנביא מוחמד)
 1: 108

כורסי (כס כבוד) 2: 255

כוכבים 15: 16; 16: 12, 16; 37: 6; 41: 12;
 50: 6; 53: 1; 56: 75; 67: 5

כוון התפילה, ר' קבלה

כיבוד הורים 4: 36; 6: 151; 17: 23 - 24; 29: 8;
 14: 15 - 14; 46: 15

מוהאגירון (המהגרים ממכה לאל-מדונה) 2: 217;
 3: 95; 4: 97, 99; 8: 28, 71, 74, 75; 9: 100, 117;
 118; 16: 41, 110; 22: 24; 29: 57, 60;
 59: 8

מייסר (משחק מזל) 2: 219; 5: 90, 91

מיכאל (מלאך) 2: 98

נ

נביא שקר 6: 93

נזירים נוצרים 5: 82; 9: 31, 34; 57: 27

נסר (אליל) 71: 23

נשים, נקבות 2: 222, 223, 228, 234, 235, 282;
 3: 195; 4: 1, 25, 32, 34, 127; 6: 151; 13: 23;
 16: 57, 59; 17: 97, 24, 23; 23: 6; 24: 31, 60;
 29: 8; 30: 21; 31: 14; 33: 4, 59, 16; 43: 16;
 46: 17, 15; 47: 19; 48: 6; 57: 18; 58: 1;
 2: 66, 14; 10: 12; 70: 30; 75: 39

נמלה, נמלים 27: 18

נוח (נח) 6: 84; 7: 59, 64; 9: 70; 10: 71, 73;
 11: 25, 32, 42, 43, 45, 46; 14: 9; 17: 3;
 21: 77, 76; 22: 42; 23: 29, 37; 25: 37;
 26: 105, 120; 29: 14, 15; 37: 82, 75; 40: 5;
 42: 13, 50; 51: 46; 53: 52; 54: 9, 15;
 66: 10, 71; 1: 28

נוצרים 2: 62, 11, 113, 116, 120, 135, 140;
 3: 55; 6: 64, 67, 69, 73, 75, 113, 114, 119;
 5: 15, 14; 9: 34, 31, 30; 19: 57, 59, 63, 65;
 30: 2; 37: 19; 69: 10; 43: 65; 57: 27

ה

הארות ומארות (שני מלאכים שהורדו לארץ)
 2: 102

הארון (אהרן), מזרע אברהם 6: 48; מקבל
 את הפורקאן 21: 48; מקבל את התורה 37: 117;
 נשלח לסייע למוסא 10: 75; 19: 53; 20: 30, 36;
 23: 45; 25: 35; 26: 13; 28: 34, 35; מוסא
 משאירו כממלא מקומו 7: 142; חטא העגל 7: 150
 - 151; 20: 90, 94; שרידים שהשאירו בני ביתו
 בארון הברית 2: 248

2: 16; 17: 40, 61, 65, 95; 21: 26, 28; 22: 75;
 25: 7, 32; 33: 43, 56; 34: 40; 41: 30, 32;
 42: 5; 43: 16, 22, 60, 70; 47: 27; 50: 17, 19;
 53: 28, 26; 69: 17; 70: 4; 74: 31, 28; 78: 38;
 86: 4, 89; 97: 4

מוחמד, הנביא, והשליח 2: 119, 129, 146; 3: 161;
 4: 113; 5: 19, 99; 6: 47, 50, 66, 90, 104, 107;
 135; 7: 188; 10: 2, 15, 108; 11: 12; 13: 40;
 15: 6, 17; 17: 54, 47; 23: 70, 72; 25: 8, 7;
 34: 8, 47; 36: 37; 38: 86; 39: 41; 42: 6;
 44: 58; 52: 29, 30, 40; 68: 2, 46, 4;
 81: 22, 25; אחמד 6: 61

אללה ומלאכיו מברכים אותו 33: 56

אינו אב לאיש מן המאמינים 33: 40

אומי (אינו יודע לקרוא ולכתוב) 7: 157, 158;
 33, 21, 23: 48; 29: 62

חותם הנביאים 33: 40

מוז (טלח) 56: 29

מוסא (משה) 2: 253; 4: 164; 6: 48; 7: 108;
 128 - 129, 143 - 144; 18: 60, 64; 65 - 82;
 19: 52; 20: 22, 25, 35, 37, 40; 26: 10, 68;
 27: 12, 7; 28: 13, 15, 28; 42: 13; 43: 52;
 44: 17, 22

מטהו וגלגוליו 2: 60; 7: 107, 117, 160; 20: 17 -
 21, 26; 27: 10, 31; 28: 32, 45, 63

מטיף לפרעה ומביס את החרטומים 7: 103 -
 127; 10: 75, 82; 17: 102; 20: 41, 73; 23: 45;
 26: 10, 51; 29: 39

מכה בסלע ומוציא מים 2: 60; 7: 160

מקבל האותות 14: 5; 17: 101; 20: 22, 24;
 27: 12; 37: 114, 116; 40: 123; 43: 46;
 51: 38; 79: 15, 20

והסנה הבושר 19: 52; 20: 9, 36; 27: 7, 12;
 29: 35; 79: 16

על הבאר במדין 28: 23 - 25; והפרה 2: 67, 72

נועד עם אללה ארבעים לילות 2: 51; 7: 142

משה, ר' מוסא

מושק 83: 26

ירושה 4: 6, 9, 11, 12, 176; 8: 75; 33: 6

ישראל, ר' בני ישראל

יצחק, ר' אסחאק

יעקוב 2: 132; 4: 140; 6: 84; 11: 71;

12: 4 - 6, 11 - 13, 76, 78, 81 - 87, 93 - 100;

19: 6, 49; 21: 72; 29: 27

יעוק (אליל) 71: 23

יעות' (אליל) 71: 23

ילדים 4: 5, 127; 6: 137, 140, 151; 16: 59;

17: 31, 60; 81: 8 - 9

ים 16: 14; 18: 60; 25: 53; 27: 61; 35: 12;

55: 19 - 20

ים סוף 2: 50; 7: 138; 20: 77; 26: 63 - 68;

44: 23 - 24

יהודים ר' בני ישראל, בעלי הספר

יהושוע המשיח, ר' עיסא בן מרים

יוחנן, ר' יחיא

יוסף 6: 84; 12: 4 - 102; 25: 28, 93, 96; 40: 34

יום ששי, ר' ג'ומועה

יין 2: 219; 5: 90 - 93; 12: 36, 41; 47: 15

האמאן 28: 6, 8, 38; 29: 39; 40: 24, 36

התמסרות לאללה (תוחד) 7: 29; 39: 2, 11;

14, 65 - 66; 40: 14, 65; 72: 18, 20; 98: 5;

112: 1 - 4

התיעצות (שורא) 2: 233; 3: 259; 42: 36, 38

הגירה 4: 66 - 67, 89, 97, 98 - 99; 8: 5, 30, 72;

9: 40; 17: 80

השראה (וחי) 2: 2, 4, 87, 118, 213; 4: 163 -

165; 6: 7 - 9, 91, 93; 10: 47; 12: 109; 13: 7;

38; 17: 95; 21: 2; 31: 27; 40: 70; 42: 51;

92: 14 - 16

העוזרים של מדינה (אנצאר) 8: 72, 74; 9: 100,

117: 59; 9

המלצה (שפאעה) 2: 255; 4: 85; 10: 18; 26: 101;

33: 65; 40: 18; 43: 86; 69: 35; 78: 38

הוד, הנביא 7: 65 - 72; 11: 50 - 60; 23: 32 - 41;

26: 123 - 140

ו

וחי, ר' השראה

וד (אליל) 71: 31

וצילה (גמלה) 5: 103

ז

יתרו, ר' שועיב

יתוש 2: 26

יתום, יתומים 4: 8, 36, 127; שמירת שלמות

רכושם 2: 220; 4: 2, 6, 10; 6: 152; 17: 34;

89: 19

ית'רב, ר' מדינה 33: 13

יחיא (יוחנן) 3: 39 - 41; 6: 85; 19: 7, 12 - 15;

21: 90

ירח 13: 2; 14: 33; 16: 12; 21: 33; 25: 61;

29: 61; 31: 30; 35: 13; 39: 5; 41: 37; 55: 5;

71: 16

לחישוב ימי החודשים 2: 189; 10: 5; 36: 39

فَهْرَسْتُ بِأَسْمَاءِ السُّورِ وَبَيَانَ الْبُيُوتِ الَّتِي نَزَّلَتْ فِيهَا

רשימת סורות הקוראן ומקום התגלותן

מספר ושם הסורה	السورة	מקום ההתגלות	העמוד
1 הפותחת – אל-פאתחה	سورة الفاتحة	במכה	1
2 הפרה – אל-בקה	سورة البقرة	במדינה	3
3 משפחת עמרם – אאל עמראן	سورة آل عمران	במדינה	39
4 הנשים – אנ-נסא'	سورة النساء	במדינה	59
5 הסעודה משמים – אל-מאאידה	سورة المائدة	במדינה	79
6 המקנה – אל-אנעאם	سورة الأنعام	במכה	95
7 החומה המפרידה בין גן עדן וגיהנם – אל-אעראף	سورة الأعراف	במכה	113
8 שלל המלחמה – אל-אנפאל	سورة الأنفال	במדינה	133
9 החזרה בתשובה – את-תובה	سورة التوبة	במדינה	143
10 יונה – יונס	سورة يونس	במכה	159
11 הוד – הוד	سورة هود	במכה	171
12 יוסף – יוסוף	سورة يوسف	במכה	185
13 הרעם – אר-רעד	سورة الرعد	במדינה	197
14 אברהם – איברחים	سورة إبراهيم	במכה	205
15 אל-ח'ג'ר	سورة الحجر	במכה	213
16 הדבורים – אנ-נחל	سورة النحل	במכה	219
17 המסע הלילי – אל-אסרא'	سورة الإسراء	במכה	233
18 המערה – אל-כהף	سورة الكهف	במכה	245
19 מרים – מרים	سورة مريم	במכה	255
20 ט. ה. – טא. הא	سورة طه	במכה	263
21 הנביאים – אל-אנביא'	سورة الأنبياء	במכה	273
22 העליה לרגל – אל-חג'	سورة الحج	במדינה	283
23 המאמינים – אל-מו'מנון	سورة المؤمنون	במכה	293
24 האור – אנ-נור	سورة النور	במדינה	301
25 הפורקאן – אל-פורקאן	سورة الفرقان	במכה	309
26 המשוחררים – אש-שוערא'	سورة الشعراء	במכה	317
27 הנמלים – אנ-נמל	سورة النمل	במכה	329

מספר ושם הסורה	السورة	מקום ההתגלות	העמוד
28 הספור – אל-קצצ	سورة القصص	במכה	339
29 העקביש – אל-ענכבות	سورة العنكبوت	במכה	349
30 הרומים – אר-רום	سورة الروم	במכה	357
31 לוקמאן – לוקמאן	سورة لقمان	במכה	363
32 ההשתחוויה – אס-סג'דה	سورة السجدة	במכה	367
33 הקונפדציה של עובדי-האלילים – אל-אחזאב	سورة الاحزاب	במדינה	371
34 שְבַא – סבא'	سورة سبأ	במכה	381
35 הבוקע, הבורא – פאטר	سورة فاطر	במכה	389
36 י.ס. – יא. סין	سورة يس	במכה	395
37 המלאכים הערוכים בשורות – אצ-צאפאת	سورة الصافات	במכה	401
38 צ. – צאד	سورة ص	במכה	411
39 הבורות – אז-זומר	سورة الزمر	במכה	419
40 הסולח – ע'אפר	سورة غافر	במכה	429
41 האותות המבארים – פוצלת	سورة فصلت	במכה	439
42 ההתעצות – אש-שורא	سورة الشورى	במכה	445
43 הקשטים – אז-זוז'ירוף	سورة الزخرف	במכה	451
44 הקֶשֶן – אד-דוחיאן	سورة الدخان	במכה	459
45 הכורעים בָּרָךְ – אל-ג'אתייה	سورة الجاثية	במכה	463
46 גְבֻעֹת חחול – אל-אחקאף	سورة الاحقاف	במכה	467
47 מַחְמַד – מוחמד	سورة محمد	במדינה	473
48 הנצחון המזהיר – אל-פתח	سورة الفتح	במדינה	479
49 המדרים הפרטיים – אל-חוג'וראת	سورة الحجرات	במדינה	485
50 ק. – קאף	سورة ق	במכה	489
51 הרוחות המפזרות – אד'ד'אריאת	سورة الذاريات	במכה	493
52 הר הטור – אט-טור	سورة الطور	במכה	497
53 הפוכב – אנ-נג'ים	سورة النجم	במכה	501
54 הִירַח – אל-קמר	سورة القمر	במכה	505
55 הַרְחֻמֹן – אר-רחמאן	سورة الرحمن	במדינה	509
56 המאָרַע (יום הדין) – אל-ואקעה	سورة الواقعة	במכה	515

מספר ושם הסורה	السورة	מקום ההתגלות	העמוד
57 הברזל – אל-חדיד	سورة الحديد	במדינה	521
58 המתוכחת עם הנביא – אל-מוג'אדלה	سورة المجادلة	במדינה	527
59 ההגלה – אל-חשר	سورة الحشر	במדינה	531
60 הנבקחת – אל-מומתחנה	سورة المتحنة	במדינה	535
61 שורות המערכה – אל-צף	سورة الصف	במדינה	539
62 יום הכינוס – אל-גיומועה	سورة الجمعة	במדינה	543
63 הצבועים – אל-מונאפקון	سورة المنافقون	במדינה	545
64 הכרח (ההפסד) (ביום הדין) – את-תע'אבון	سورة التغابن	במדינה	549
65 הגרושין – אט-טלאק	سورة الطلاق	במדינה	553
66 האסור – את-תחרים	سورة التحريم	במדינה	557
67 המלכות – אל-מולכ	سورة الملك	במכה	561
68 העט – אל-קלם	سورة القلم	במכה	565
69 חקיקת האמת (יום-הדין) – אל-חאקה	سورة الحاقة	במכה	569
70 המעלות – אל-מעארג'	سورة المعارج	במכה	573
71 נח – נוח	سورة نوح	במכה	577
72 השדים – אל-גין	سورة الجن	במכה	581
73 המתעטף – אל-מוזמל	سورة المزمل	במכה	585
74 המתכסה – אל-מודת'ר	سورة المدثر	במכה	589
75 תחית-המתים – אל-קיאמה	سورة القيامة	במכה	593
76 האדם – אל-אנסאן	سورة الإنسان	במדינה	597
77 הרוחות השלוחות – אל-מורסלות	سورة المرسلات	במכה	601
78 הארוע העצום – אנ-נבא'	سورة النبأ	במכה	605
79 מלאכי המות – אנ-נאזעאת	سورة النازعات	במכה	609
80 קמט את מצחו – עבס	سورة عبس	במכה	613
81 אפילת השמש – את-תכויר	سورة التكوير	במכה	617
82 ההבקעות של השמים – אל-אנפטאר	سورة الانفطار	במכה	621
83 מחסירים במשקל – אל-מוטפפין	سورة المطففين	במכה	623
84 קריעת הרקיע – אל-אנשקאק	سورة الانشقاق	במכה	627
85 תחנות השמש, הירח, והכוכבים – אל-בורוג'	سورة البروج	במכה	629

מספר ושם הסורה	السورة	מקום ההתגלות	העמוד
86 הכוכב הנוצץ – אט-טארק	سورة الطارق	במכה	633
87 העליון (אללה) – אל-אעלא	سورة الأعلى	במכה	635
88 יום הדין המקיף – אל-עיאשיה	سورة الغاشية	במכה	637
89 השחר – אל-פג'ר	سورة الفجر	במכה	641
90 העיר – אל-בלד	سورة البلد	במכה	645
91 השמש – אש-שמש	سورة الشمس	במכה	647
92 הלילה – אל-ליל	سورة الليل	במכה	649
93 שעות הבקר המאחרות – אצ' צ'וחא	سورة الضحى	במכה	651
94 הארת הלב – אש-שרח	سورة الشرح	במכה	653
95 התאנים – את-תין	سورة التين	במכה	655
96 טפת הדם – אל-עלק	سورة العلق	במכה	657
97 ליל הקבוצ – לילת אל-קדר	سورة القدر	במכה	659
98 ההוכחה – אל-ביינה	سورة البينة	במדינה	661
99 רעידת האדמה – אז-זלזלה	سورة الزلزلة	במדינה	663
100 השועטים – אל-עאדיאת	سورة العاديات	במכה	665
101 ההולקות (יום-הדין) – אל-קארעה	سورة القارعة	במכה	667
102 ההתעצמות בגדל ההון – את-תכאט'ור	سورة التكاثر	במכה	669
103 הזמן – אל-עצר	سورة العصر	במכה	671
104 המשמיץ – אל-הומזה	سورة الهمة	במכה	673
105 הפיל – אל-פיל	سورة الفيل	במכה	675
106 קוריש – קוריש	سورة قريش	במכה	677
107 קלי הבית – אל-מאעון	سورة الماعون	במכה	679
108 נהר אל-כות'יר בגן עדן – אל-כות'יר	سورة الكوثر	במכה	681
109 הכופרים – אל-כאפרון	سورة الكافرون	במכה	683
110 הנצחון – אנ-נצר	سورة النصر	במדינה	685
111 סיבי הדקל – אל-מסד	سورة المسد	במכה	687
112 טהרת האמונה – אל-אח'לאצ	سورة الاخلاص	במכה	689
113 הבקר – אל-פלק	سورة الفلق	במכה	691
114 בני אנוש – אנ-נאס	سورة الناس	במכה	693

لِنَ وَزَارَةِ الشُّؤُونِ الْإِسْلَامِيَّةِ وَالْدَّخْوَةِ وَالْإِشْلَادِ

فِي الْمَلَكَةِ الْعَرَبِيَّةِ السُّعُودِيَّةِ

الْمَشْرِفَةِ عَلَى

مَجْمَعِ الْمَلِكِ فَهْدٍ لِبَاعَةِ الْمُصَحَّفِ الشَّرِيفِ

فِي الْمَدِينَةِ الْمُنَوَّرَةِ

إِذِيسْرُهَا أَنْ يُصْدَرَ الْمَجْمَعُ هَذِهِ الطَّبْعَةُ مِنْ

تَرْجَمَةِ مَعَانِي الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ

إِلَى اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ

تَسْأَلُ اللَّهِ أَنْ يَنْفَعَ بِهَا النَّاسَ

وَأَنْ يَجْزِي

خَالِدُ الْمَرْمِيزِ الشَّرِيفِينَ، الْمَلِكِ سَلْمَانَ بْنِ عَبْدِ الْعِزِزِ السُّعُودِ

أَحْسَنَ الْجَزَاءِ عَلَى جُودِهِ الْعَظِيمَةِ فِي شَرْكِ كِتَابِ اللَّهِ الْكَرِيمِ

وَاللَّهُ وَلِيُّ التَّوْفِيقِ ۝

הַמֶּשֶׁרֶד לְעִנְיָי הָאֶסְלָאם וְהַסִּבְרָה וְהַכּוֹן

בְּמַמְלָכָה הַסְּעוּדִית

הַמִּפְקָח עַל

מִרְכּוּז הַמֶּלֶךְ פֶּהֱד לַהֲדַפְסַת הַקּוּרְאָן הַמִּפּוּאֵר

בְּאֶל-מִדִּינָה אֶל-מִנּוּוֹרָה

שֶׁמַח שֶׁהַמֶּרְכּוּז מוֹצִיא לְאוֹר אֶת

תִּרְגוּם מוֹבִנֵי הַקּוּרְאָן הַמִּפּוּאֵר

לשפה העברית.

מִתְפַּלְלִים אֲנִי אֶל אֱלֹהֵי שִׁתְּרָגוּם זֶה יָבִיא תוֹעֵלֶת לְבָנֵי אָנוּשׁ,

וַיִּגְמֹל מַחֲסָדֵי לְשִׁרְתָּ שְׁנֵי הַמִּסְגָּדִים הַקְּדוֹשִׁים,

הוֹד מַלְכוּתוֹ הַמֶּלֶךְ סִלְמָאן בֶּן עֲבָד אֶל-עֲזִיז אֶל סוּעוּד

עַל מֵאֲמָצִיּוֹ הָאֲדִירִים לַהֲפֹצֵת סֵפֶר אֱלֹהֵי הַמִּפּוּאֵר.

אֱלֹהֵי יִבְרַךְ הַצִּלְחָה.

حَقَّقُوا الظَّالِمِينَ حَقْفُوطَةً
لِجَمِّعِ الْمَلِكِ فَهَذَا لَطِيفُ الْعَرَبِ وَالْمُشْرِفِ الشَّرِيفِ

ص.ب ٦٢٦٢ - المدينة المنورة

www.qurancomplex.gov.sa
contact@qurancomplex.gov.sa

בעזרת אלה
וברכתו הושלמה
הדפסת התרגום הזה
למובני הקוראן המפואר במרכז
המלך פהד להדפסת הקוראן
המפואר באל-מדינה אל-מונוורה
תחת פקוחו של המשךד לענייני
האסלאם וההסברה והכון
בממלכה הסעודית בשנת
1440 ה'ר' / 2018
לספירה.

כל הזכויות שמורות
למרכז המלך פהד להדפסת הקוראן המפואר

ת.ד. 6262 אל-מדינה אל-מונוורה

www.qurancomplex.gov.sa
contact@qurancomplex.gov.sa

② مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف، ١٤٤٠هـ

فهرسة مكتبة الملك فهد الوطنية أثناء النشر

مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف

ترجمة معاني القرآن الكريم إلى اللغة العبرية بدون نص
قرآني. / مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف - المدينة
المنورة، ١٤٤٠هـ

٧٣٦ ص؛ ٢١×١٤ سم

ردمك: ٩٧٨-٦٠٣-٨١٨٧-٥٥-٥

١- القرآن - ترجمة - اللغة العبرية أ. العنوان

١٤٣٩/١٠٣٨٣

ديوي ٢٢١،٤٩٢٤

رقم الإيداع: ١٤٣٩/١٠٣٨٣

ردمك: ٩٧٨-٦٠٣-٨١٨٧-٥٥-٥

9 786038 187555

Holy Quran
Hebrew Translation

תרגום מובני
הקוראן
המפואר
לעברית

وَقَدْ يَكْفِي مَا لَمْ يَكُنْ لِقَوْمِهِمْ
لِلْمَلِكِ يَكْفِي مَا لَمْ يَكُنْ لِقَوْمِهِمْ
وَلَا يَكْفِي مَا لَمْ يَكُنْ لِقَوْمِهِمْ

וקף סוללה יתעלה מטעם שרת שני המקדים הקדושים
הפך סלמאן בן עבד אל-עזיז מאל סעד
המכירה אסורה